Kalin Apo Dios

New Testament in Kankanay, Northern

Kalin Apo Dios
New Testament in Kankanay, Northern

copyright © 1984 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Kankanay, Northern

Translation by: Wycliffe Bible Translators

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 1984, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.
This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.
You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:
You must give Attribution to the work.
You do not sell this work for a profit.
You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.
Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Kankanay, Northern

© 1984, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.
This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.
You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:
You include the above copyright and source information.
You do not sell this work for a profit.
You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.
Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2018-04-23

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 May 2025 from source files dated 29 Jan 2022
08554b00-f080-54cf-b131-babceaf06534

Contents

Mateo 1
Marcos 53
Lucas 84
Juan 138
Aapostolis 176
Roma 227
1 Corinto 253
2 Corinto 278
Galacia 294
Efeso 304
Filipos 313
Colosas 319
1 Tesalonica 325
2 Tesalonica 331
1 Timoteo 335
2 Timoteo 343
Tito 349
Filemon 353
Hebreo 355
Santiago 375
1 Pedro 382
2 Pedro 390
1 Juan 395
2 Juan 402
3 Juan 403
Judas 404
Naipagtek 407

Nan Gawis ay Damag ay Insolat Mateo

Nan Maipanggep Isnan Insolat Mateo

Nan naay ay insolat Mateo et ipagtekna ay si Jesus nan inkalin Apo Dios isnan Daan ay Tolag ay mangisalakan ken datako. Nan naay gawis ay damag et baken kedeng isnan Judio ay kailiyan Jesus isdin kad-ana isnan batawa is menpaayana nodi pala isnan am-in ay ipogaw.

Gawis nan naiolnosan nan insolat Mateo ay naay tay inlogina ay mangibaga isnan naiyanakan Jesus, isnan nabonyagana ya isnan nangdoldologan Satanas ken siya esanapay ibaga nan nin-is-isolowana ya nan nangpagawgawisana isnan masaksakit id Galilea. Danat abes ibaga nan inmay-ayan Jesus ay nin-isolsolowan ay menlogi id Galilea enggana id Jerusalem ya nan inom-ommat ken siya isnan naodi ay natatagowana isnan batawa ay nan nateyana ya nan kasina natagowan.

Ipailan nan naay ay naisolat ay si Jesus nan osto ay men-is-isolo ay nagapo ken Apo Dios isonga siya nan makaipakaawat isnan linteg Apo Dios ya makaibaga isnan maipanggep nan mentolayana. Kaadowan isnan insolsolon Jesus et naponok ay menbasal isnan kayatda ay kanan. Siya dana nan lima ay nadagopanda. (1) Nan pamagbaga isnan bilig ay maipanggep isnan ogali, nan obla, nan lebbengen ya nan gon-oden nan maitapi isnan mentolayan Apo Dios. (Kapitolo 5-7) (2) Nan inbagbagan Jesus isnan simpoo ya dowa ay papasolotna isnan nangibaaana ken daida. (Kapitolo 10) (3) Nan deeyday pangngalig maipanggep isnan mentolayan Apo Dios. (Kapitolo 13) (4) Nan insolsolon Jesus isnan mangkayat ay maitapi ta menpasolotna. (Kapitolo 18) (5) Nan insolsolon Jesus maipanggep nan omaliyan nan mentolayan Apo Dios ya nan makombosan nan naay ay timpo. (Kapitolo 24-25)

Nan wada isna

Nan alal-apon Jesu Kristo ya nan naiyanakana 1:1-2:23
Nan inik-ikkan Juan ay Menbonbonyag 3:1-12
Nan nabonyagan Jesus ya nan nangdoldologan Satanas ken siya 3:13-4:11
Nan inik-ikkan Jesus id Galilea 4:12-18:35
Nan inik-ikkan Jesus id Galilea enggana id Jerusalem 19:1-20:34
Nan naodi ay nintean Jesus id Jerusalem ya isnan sag-ena 21:1-27:66
Nan kasin natagowan Apo Jesus ya nan ninpailaana 28:1-20

Nan Alal-apon Jesu Kristo
Luc. 3:23-28

1 Naay nan kaibagaan din alal-apon Jesu
Kristo. Siya nan apon din si Ali David ay
apon abes din si Abraham.
2 Si Abraham et siya nan aman din si
Isaac. Si Isaac et aman Jacob. Si Jacob et
aman din si Juda ya nan bebsatna.
3 Si Juda et aman da Pares ken Zara et
din si Tamal nan inada. Si Pares et aman
Esrom ya si Esrom et aman Aram.
4 Si Aram et aman Aminadab ya si Aminadab et aman Naason ya si Naason et
aman Salmon.
5 Si Salmon et aman Booz et si Rahab
nan inana. Si Booz et aman Obed et si
Ruth nan inana. Si Obed et aman Jesse.
6 Si Jesse et aman Ali David.
Si David et aman Solomon. Nan inana
et din asawan din si Urias.
7 Si Solomon et aman Roboam. Si
Roboam et aman Abias. Si Abias et aman
Asa.
8 Si Asa et aman Josafat. Si Josafat et
aman Joram. Si Joram et aman Ozias.
9 Si Ozias et aman Joatam. Si Joatam et
aman Acaz. Si Acaz et aman Ezekias.
10 Si Ezekias et aman Manases. Si Manases et aman Amon. Si Amon et aman
Josias.
11 Si Josias et aman Jeconias ya nan
bebsatna et issan deey ay timpo nan nangalaan nan iBabilonia isnan Judio ay baa
daida.
12 Isdin kad-an nan Judio id Babilonia
et naiyanak si Salatiel ay si Jeconias nan
amana. Si Salatiel et aman Zorobabel.
13 Si Zorobabel et aman Abiud. Si Abiud
et aman Eliakim. Si Eliakim et aman Azor.
14 Si Azor et aman Sadoc. Si Sadoc et
aman Akim. Si Akim et aman Eliud.

15 Si Eliud et aman Eleazar. Si Eleazar et
aman Matan. Si Matan et aman Jacob.
16 Si Jacob et siya nan aman Jose ay
nang-asawa ken Maria ay nangiyanak ken
Jesus ay makwani en Kristo ay inbaan Apo
Dios ay mangisalakan ken datako.
17 Isonga simpoo ya epat nan kaap-
owan ay nagapo ken Abraham enggana
ken David. Ya wada abes nan simpoo ya
epat ay kaap-owan ay nagapo ken David
enggana isdin nang-alaan nan iBabilonia
isnan Judio. Ya wada abes nan simpoo ya
epat ay kaap-owan ay ninlogi isdin nin-
teanda id Babilonia enggana ay naiyanak
nan Kristo.

Nan Naiyanakan Jesu Kristo
Luc. 2:1-7

18 Siya na nan inommat isnan
naiyanakan Jesu Kristo. Si Maria ay
awnit mangiyanak ken Jesus et naitoya
ay makiasawa ken Jose. Ngem sadapay
mentipon et naliton si Maria gapo isnan
kabaelan nan Ispirito Santo.
19 Si Jose et nalinteg ay ipogaw ngem ad-
ina layden ay maibabain si Maria isonga
adina kayten ay mangidalom ken siya
nodi kanana en apedna isiyan si Maria ay
maid mangtek.
20 Ngem idi nemnemnemena pay nan
ikkana dat menpaila ken siya isnan
iitawna nan anghel ay nagapo ken Apo
Dios ay mangwani en, “Jose, ay apon Ali
David, adika madanagan ay mang-asawa
ken Maria tay nan malitonana et gapo
isnan kabaelan nan Ispirito Santo.
21 Awnit omanak siya is lalaki dakayot
ngadnan siya is Jesus tay siya nan awnit
mangisalakan isnan kaipoipogaw ta adida
kadosdosa gapo isnan basbasolda.”
22 Inommat am-in dana tapno matong-
pal din inpasolat Apo Dios isdin mamad-
tona id kasin en,
23 “Awnit maliton nan babai dapay maid
nangiseyseyep ken siya et awnit omanak
is lalaki ay mangadanan is Emmanuel.
Nan kanan nan naay ay ngadan et wada
si Apo Dios ken datako.”
24 Magido pay si Jose danat tongpalen
san kinwanin san anghel ken siya ay
asawaena si Maria.
25 Ngem egayna inid-idlen si Maria eng-
ganay binmala nan anakna. Dat ngadnan
Jose siya is Jesus.

2

Nan Bisita Ay Nagapo Isnan Balaan Di Agew

1 Isdin kaalin Herod et siya nan
naiyanakan Jesus id Betlehem ay esay ili
isnan probinsiya ay Judea. Issan deey
ay timpo et inmey id Jerusalem nan
mamasilib ay aamam-a ay nagapo isnan
balaan di agew. Daida nan mang-ad-adal
isnan maipanggep nan talaw. Omdanda
pay dadat sooten,
2 “Into nan onga ay naiyanak ay awnit
men-ali isnan Judio? Tay isnan kad-
anmi isnan balaan di agew et inilami nan
talaw ay nangipagtek ken dakami isnan
naiyanakana isonga inmali kami ay mang-
dayaw ken siya.”
3 Issan nangdengngan Ali Herod issan
kinwanida dat pilmi nan egyatna tay
kanana en waay awnit masokatan siya ay
ali ya madanaganda abes nan kailiyana id
Jerusalem isnan awnit ommat.
4 Danat padagop nan menkangangato
ay papadi ya nan men-is-isolo isnan linteg
Apo Dios et sootena ken daida mo into nan
maiyanakan nan makwani en Kristo ay
insolat din mamadton Apo Dios.
5 Dadat ibaga en, “Id Betlehem isnan
naay probinsiya ay Judea tay siya na nan
insolat din mamadton Apo Dios id sang-
adom ay mangwani en,
6 ‘Nan ili ay Betlehem isnan probin-
siya ay Judea et awnit siya nan
kadadayawan isnan am-in ay ili
isnan Judea tay isdi nan awnit
maiyanakan nan mentolay isnan
ipogawko ay Judio et siya nan
mang-ay-ayowan ken daida.’ ”
7 Dinngen pay Herod di danat ayagan
san bisita ay mamasilib ay aamam-a et
sootena ken daida ay maiwed mangde-
denge no ngan nan timpo ay binmalaan
nan talaw.
8 Idi gintek Herod danat ibaa daida
id Betlehem danapay ibaga ken daida
en, “Anapenyo ay gawis san onga. No

das-anyo siya dakayot somagong isna ta
ipagtekyo ken sak-en tapno omeyak abes
ay mangdayaw ken siya."
9-10 Dadat menlobwat ay omey id Betle-
hem. Issan mendad-aananda dadat ilaen
kasin san talaw isonga palalo nan gas-
ingda. Dat ipangpangon san talaw daida
engganay inomdanda isnan kad-an san
onga.
11 Omdanda pay dadat songgep isnan
baey et ilaenda san onga ya si Maria ay
inana. Dadat menpalintomeng ay mang-
dayaw issan onga dadapay ited ken siya
nan ninkangingina ay sagotda ay balitok
ya nan menbango ay insinso ya mira.
12 Nakwas di dat ipaiitaw Apo Dios issan
mamasilib ay adida somagsagong isnan
baey Herod. Isonga dadat idaan isnan
teken ay daan ay somaa isnan ilida.

Nan Inmayan Da Jesus Id Egipto

13 Idi kinmaan san mamasilib dat kasin
menpaila nan anghel Apo Dios isnan iitaw
Jose ay mangwani ken siya en, "Boman-
gonka ta eyeymo ay dagos nan onga yas
inana id Egipto dakayot mentee isdi eng-
ganay ibagak en somagong kayo kasin.
Tay ipaan-anap Herod nan onga ta ipap-
ateyna."
14 Dat bomangon si Jose isnan tengan di
labi et ilobwatna san onga ya si inana et
omeyda id Egipto.
15 Dadat mentee isdi engganay natey si
Ali Herod et siya nan natongpalan din
inpasolat Apo Dios isnan mamadtona en,
"Awnit ayagak nan Anakko ay magapo id
Egipto."

Nan Nangipapateyan Herod Isnan Oongong-a

16 Issan nanggetkan Herod ay sinika-
pan san mamasilib ay aamam-a siya dat
dadama nan ligetna isonga danat ibilin ay
mapatey am-in ay oongong-a ay lalaki id
Betlehem ya isnan am-in ay ili ay sag-ena.
Pinateyda am-in ay lalalaki ay kabalbala
engganay mentew-en is dowa tay doway
tew-en san nallos issan nang-ilaan san
mamasilib ay aamam-a issan talaw.
17 Isonga natongpal tet-ewa din insolat
din mamadto ay kangadan is Jeremias ay
mangwani en,
18 "Adoado nan men-ag-aga isnan ili id
Rama. Men-ag-aga nan iin-a ay aap-
on Rakel tay natey nan an-akda. Et
adida polos maliwliwa tay epdas
natey nan an-akda."

Nan Kinmaananda Id Egipto

19 Idi natey si Herod dat menpaila kasin
nan anghel isnan iitaw Jose id Egipto ay
mangwani en,
20 "Bomangonka ta isaam nan onga ya si
inana id Israel tay nateyda et nan mang-
wani en mangpatey isnan onga."
21 Bomangon pay si Jose danat eyey san
onga ya si inana id Israel.
22 Ngem dat dengngen Jose ay si Arkelao
ay anak Herod nan mentolay id Judea
isonga dat omegyat siya ay somagong isdi.
Ngem dat kasin menpaiitaw si Apo Dios
ken siya et ibagana en omeyda isnan
probinsiya ay Galilea ta isdi nan mente-
anda.
23 Dadat omey mentee isnan esa ay ili
ay makwani en Nazaret. Et siya nan
natongpalan nan kinwanin din deeyday
mamadto id kasin maipanggep ken Jesus
en, "Awnit kananda en siya nan iNazaret."

3

*Nan Inbagbagan Juan Ay Menbon-
bonyag*

Mar. 1:1-8; Luc. 3:1-20; Juan 1:19-28

1 Nakwas pay nan kaat ay tew-en dat
omey si Juan ay Menbonbonyag isnan bil-
bilig id Judea et ilogina ay mangibagbaga
isnan ipogaw en,
2 "Ibabawiyo nan ngawi ay ik-ikkanyo
tay nganngani ay omali nan mentolayan
Apo Dios."
3 Si Juan et siya nan inbagan din ma-
madto id sang-adom ay si Isaias ay mang-
wani en,
"Wada isnan bilbilig nan mangibogbogaw
en, 'Isaganayo nan daanen nan Apo
tako ay awnit omali. Pagawisenyo
nan daan ay mendaanana.' "
4 Nan badon Juan et inabe ay dotdot
di camel ay badon di kodo ya kodil nan
balikesna ya nan menkatagona et dodon
ya dilo.

5 Adoado nan om-omey isnan kad-ana
tapno dengngenda nan it-itdona. Wadada
nan nagapo id Jerusalem ya isnan probin-
siya ay Judea ya isnan kailiili ay sag-en
nan ginawang ay Jordan.
6 Dadat ibabawi nan basbasolda tapno
mapakawanda ken Apo Dios dadapay
menpabonyag ken Juan isnan ginawang
ay Jordan.
7 Ngem isnan nang-ilaan Juan isnan
adoado ay Fariseo ya Saduceo ay omey
menpabonyag ken siya danat kanan ken
daida en, "Dakayo ay aginsosolot ken
Apo Dios, ay kananyo en omanay nan
mabonyaganyo is kaisalakananyo isnan
awnit mendosaan Apo Dios?
8 Ngem adi kayo aped mabonyagan mo
adiyo dokogan nan ngawi ay ogaliyo tay
masapol ay ipailayo ay tet-ewa ay in-
babawiyo nan basbasolyo.
9 Et adiyo kanan en mailisi kayo isnan
dosan Apo Dios gapo tay apoyo din si
Abraham ay nangtongtongpal ken Apo
Dios. Ngem baken di is mangilisi ken
dakayo tay olay nan bato ay naay et ma-
balin ay menbalinen Apo Dios is ap-on
Abraham."
10 Dat itoloy Juan ay mangwani en, "Nan
awnit idosan Apo Dios et siya nan kaneg
nan wasay ay naisasagana ay mangpoyo
isnan kaiw. Am-in ay kaiw ay adi bomgas
is gawis et mapoyo dat mapoowan. Et
dakayo nan kaneg nan kaiw ay adi bom-
gas."
11 Danat itoloy ay mangwani en, "Danom
nan ibonyagko ken dakayo ay mangi-
pagtek en inbabawiyo nan basbasolyo.
Ngem wada nan wedweda mo sak-en ay
omon-onod et gapo isnan kawedwedana
et adiyak maibilang ay mangkaan isnan
sapatosna. Siya nan awnit mangibonyag
ken dakayo isnan Ispirito Santo ya nan
apoy.
12 No omali siya awnitna mensiyanen
nan mamati ken siya isnan adi mamati et
kaneg waday ligao ay mangtap-ana isnan
pagey danat idolin isnan agamang nan
mabgas danapay igwa nan kipit isnan
apoy ay adi katkatkatey."

Nan Nabonyagan Jesus
Mar. 1:9-13; Luc. 3:21-22

13 Daan ay menbonbonyag si Juan isnan
ginawang ay Jordan dat omdan si Jesus
ay nagapo id Galilea ay menpabonyag ken
siya.
14 Ngem kinwanin Juan en, "Ay sak-
en nan mangbonyag ken sik-a dapay
lebbengna ay sik-a koma nan mang-
bonyag ken sak-en?"
15 Ngem dat kanan Jesus, "Olay, tay
gawis no ikkanta nan layden Apo Dios."
Isonga dat bonyagan Juan si Jesus.
16 Nabonyagan pay si Jesus daet domaka
isnan ginawang daet mapewak id daya
danat ilaen nan Ispirito Santo ay lomayog
ken siya ay kaneg kalapati et pomatong
ken siya.
17 Dat wada nan kali ay nagapo id daya
ay mangwani en, "Si tona nan Anakko
ay laylaydek. Men-galalasingak gapo ken
siya."

4

Nan Nangdoldologan Satanas Ken Jesus
Mar. 1:12-13; Luc. 4:1-13

1 Nakwas pay di dat ipangon nan Ispir-
ito Santo si Jesus isnan bilbilig tapno dolo-
gen Satanas siya.
2 Epatpoo ay agewna isdi ay egay nang-
nangan isonga naowaowat siya.
3 Dat ilogin Satanas ay mangdolog ken
siya ay mangwani en, "No tet-ewa ay
Anak Apo Dios sik-a dakan adi kanan ta
maboliw nan naayda ay bato is makan?"
4 Dat songbatan Jesus ay mangwani en,
"Kanan nan naisolat ay kalin Apo Dios en
baken makan et kedeng di katagowan di
ipogaw nodi masapol ay patiyenda am-in
nan kankanan Apo Dios."
5 Dat ipangon Satanas si Jesus id
Jerusalem danat eyey siya isnan toktok
di Templo
6 danat kanan ken siya, "No tet-ewa ay
Anak Apo Dios sik-a kadya lomabtokka
isna. Tay kanan nan naisolat ay kalin
Apo Dios en bilinena nan aanghelna ta
ayowananda ay mangtapaya ken sik-a ta
adi masogatan nan dapanmo isnan bato."

7 Ngem dat songbatan Jesus siya ay
mangwani en, “Nan naisolat ay kalin Apo
Dios et kanana gedan en adiyo dologen si
Apo Dios ay Apoyo.”
8 Nakwas di dat ipangon kasin Satanas si
Jesus isnan ataatakdag ay bilig et ipailana
nan am-in ay ili isnan batawa ya nan
kinabaknangda.
9 Danat kanan, “Idyak am-in dana ken
sik-a no menpalintomengka ay mang-
dayaw ken sak-en.”
10 Dat kanan Jesus, “Komaanka Satanas
tay kanan nan naisolat ay kalin Apo Dios
en sak-en ay Diosyo nan daydayawenyo ya
mensilsilbiyanyo et kedeng.”
11 Dat komaan si Satanas dapay do-
mateng nan aanghel Apo Dios et badan-
ganda si Jesus.

Nan Nangilogiyan Jesus Ay Nin-isolo
Mar. 1:14-15; Luc. 4:14-15

12 Idi dinngen Jesus ay naibalod si Juan
ay Menbonbonyag, sinmagong siya isnan
probinsiya ay Galilea ay men-isolo.
13 Ngem egay nintee id Nazaret ay ilina
nodi inmey id Capernaum ay esay ili isnan
benget di baybay ay Galilea isnan sakopen
nan dagan Zabulon ya dagan Neftali.
14 Naikkan dana tapno matongpal din
insolat din mamadto ay si Isaias id sang-
adom ay naay,
15 “Id Galilea isnan dagan da Zabulon ken
da Neftali isnan benget di baybay
ya isnan bas-ang di ginawang ay
Jordan et siya gedan nan kad-an di
baken Judio.
16 Nan ipogaw isdi et menbolinget nan
nemnemda isonga kanegda natey tay
adida getken si Apo Dios. Ngem awnit
isdi nan mentanggewan nan silaw tay
omey nan mangisolo ken daida et awnit
matanggewan nan nemnemda.”
17 Natongpal san deey ay kali tay isnan
deey ay timpo inlogin Jesus ay men-isolo
ay mangmangwani en, “Ibabawiyo nan
basbasolyo tay nganngani ay omali nan
mentolayan Apo Dios.”

Nan Nang-ayagan Jesus Isnan Epat Ay Damo Ay Papasolotna
Mar. 1:16-20; Luc. 5:1-11

18 Isnan esa ay agew ay mendad-aan si
Jesus isnan benget di baybay ay Galilea
danat ilaen nan doway sin-agi ay da Si-
mon ay makwani en Pedro ya si Andres.
Mensidsidokda isnan baybay tay siya nan
oblada.
19 Dat kanan Jesus ken daida en, “Akayo
ta maitapi kayo ken sak-en. Id kawni
ninsidok kayo is ikan ngem id wani isolok
abes nan ikkanyo ay mensidok is ipogaw
ta maitapida isnan mentolayan Apo Dios.”
20 Dadat taynan nan sidokda et ikamoda
ay omonod ken siya.
21 Idi mendad-aanda dat ilaen Jesus da
Santiago ken Juan yas amada ay Zebe-
deo ay mangitotokdo isnan bangkada ay
mang-es-eset isnan sidokda. Dat ayagan
Jesus da Santiago ken Juan ta maitapida
abes ken siya.
22 Dadat taynan abes nan bangkada yas
amada et ikamoda ay omonod ken siya.

Nan Nin-isolowan Jesus Ya Nan Nangi-pagawisana Isnan Masaksakit
Luc. 6:17-19

23 Inmey si Jesus isnan il-ili isnan
probinsiya ay Galilea et men-is-isolo is-
nan kasinasinagoga. Inpagpagtekna nan
gawis ay damag ay maipanggep isnan
mentolayan Apo Dios ya pinagawisna nan
natkenatken ay saksakit di ipogaw.
24 Nindinamag nan inikkan Jesus isnan
am-in ay ili ay sakop nan Siria isonga
dadat eyey ken siya nan ipogaw ay wada
nan sakitda ay kaneg nan kinapet di anito
ya nan menkedas ya nan napilay et inpa-
gawisna am-in daida.
25 Isonga inmonod nan adoado ay
ipogaw ken siya. Wadada nan nagapo
isnan probinsiya ay Galilea ya Judea ya
wadada gedan nan nagapo id Jerusalem
ya Decapolis ya isnan bas-ang nan gi-
nawang ay Jordan.

5

Nan Kinwanin Jesus Maipanggep Isnan Nagasat
Luc. 6:20-26

1 Inilan Jesus nan adoado ay ipogaw
ay omey ken siya dat tomikid isnan bilig

danat itokdo et somag-en nan papasolotna
ken siya.
2 Dat ilogin Jesus ay men-isolo ken daida
ay mangwani en,
3 "Nagasat nan mangtek ay kolang nan
kabaelana ay mang-ikkan isnan lay-
den Apo Dios tay daida nan awnit
maitapi isnan mentolayana.
4 Nagasat nan menseseg-ang gapo is-
nan basbasolda tay awnit liwliwaen
Apo Dios daida.
5 Nagasat nan mangipabababa isnan nem-
nemda tay awnit ited Apo Dios nan
am-in ay inkalina ken daida.
6 Nagasat nan manglaylayad ay mang-
ikkan isnan layden Apo Dios tay
awnit mapnekda.
7 Nagasat nan managseg-ang isnan iib-ada
tay awnit seg-angan Apo Dios daida.
8 Nagasat nan ipogaw ay kedeng nan lay-
den Apo Dios is nemnemnemenda
ay ikkan tay awnitda ilaen siya.
9 Nagasat nan mang-ol-olnos isnan iib-ada
tay awnitda maibilang ay an-ak Apo
Dios.
10 Nagasat nan mang-it-itpe isnan ligat
gapo isnan mang-ik-ikkananda is-
nan layden Apo Dios tay awnitda
maitapi isnan mentolayana id daya.
11 Nagasat kayo no aamisen di ipogaw
dakayo ya palpaligatenda dakayo dada-
pay kanan am-in nan ngawi maipanggep
ken dakayo gapo isnan mangpatpatiyanyo
ken sak-en.
12 Men-gasing kayo od tay olay no
adoado nan ligatyo id wani et awnit
dakkel nan ganabenyo ay idyan Apo
Dios ken dakayo ay insaganana id daya.
Tay nan ikkanda id wani ken dakayo et
siya gedan nan inik-ikkan din alal-apoda
id sang-adom isdin mamadton Apo Dios
isonga men-galalasing kayo isnan maiy-
isowanyo ken daida."

Nan Nangiyaligan Jesus Isnan Mamati Ken Siya

Mar. 9:50; Luc. 14:34-35

13 Dat itoloy Jesus ay men-isolo et
kanana, "Gawis nan asin ay os-osalen tako
tay pagawisena nan makan. Et dakayo
ay mamati ken sak-en et kaneg dakayo
nan asin di kaipoipogaw isnan batawa
tay nan mangisolsolowanyo ken daida et
pagawisenyo nan ogalida. Ngem no epdas
tinmamnay nan asin et adi mabalin ay
makaasin ya maid silbina nodi maiwasit
ay gatgatinan nan ipogaw."
14 Dat kasin kanan Jesus, "Nan ili isnan
bilig et adi polos maigago. Siya nan
kanegyo tay dakayo nan kaneg silaw ay
mangtanggew isnan nemnem di ipogaw.
15 Maid mangpasged is silaw danat sali-
nan is timba tasiyay adi kaila nan silangna
nodi ipatangna tapno masilawan am-in
nan baey.
16 Et siya abes nan masapol ay ikkanyo
ta adiyo igagago nan mangsolsolotanyo
ken Apo Dios nodi ipailayo tapno getken
nan kaipoipogaw nan gawis ay ogaliyo
dadat mendayaw ken Amayo id daya."

Nan Nin-isolowan Jesus Isnan Maipanggep Nan Linteg Moses

17 Dat kanan Jesus en, "Adiyo nemnem-
nemen ay inmaliyak ay mangpamaid is-
nan linteg Moses ya nan insolsolon nan
mamadto nodi inmaliyak tapno tongpalek
nan am-in ay inbagbagada.
18 Ibagak ken dakayo nan tet-ewa ay
engganay wada pay laeng nan batawa ya
nan daya et adi polos mabalin ay mamaid
nan linteg Apo Dios is olay bassit eng-
ganay matongpal nan am-in.
19 Et nan ipogaw ay adi mangtongpal
isnan olay teeteen ay linteg Apo Dios
ya mangisolo isnan iib-ana tapno maki-
ikkanda abes ken daida et awnit siya nan
kababaan isnan mentolayan Apo Dios.
Ngem nan ipogaw ay mangtongpal isnan
linteg Apo Dios ya mangisolo isnan iib-ana
tapno tongpalenda abes et awnit siya nan
kaaamedan isnan mentolayan Apo Dios.
20 Isonga ibagak ken dakayo en adi ka-
balin ay maitapi kayo isnan mentolayan
Apo Dios no baken napaspasnek nan
ikkanyo ay mangtongpal isnan laydena
mo nan ik-ikkan nan Fariseo ya nan men-
is-isolo is linteg."

Nan Nangisolowan Jesus Isnan Maipanggep Nan Liget

21 Intoloy Jesus ay mangwani, “Getkenyo
nan naibaga isnan linteg id sang-adom ay
adi kayo menpatpatey tay nan ipogaw ay
menpatey et maiyeyda isnan pagbistaan.
22 Ngem ibagak ken dakayo ay nan
ipogaw ay makaliget isnan ib-ana et awnit
maiyeyda isnan pagbistaan. Ya nan
ipogaw ay mangiiyaw isnan ib-ana et
awnit maiyeyda isnan nangatngato pay ay
pagbistaan. Ya nan ipogaw ay mangbab-
aos isnan ib-ana et awnit omey isnan kad-
an di apoy ay adi katkatey.
23 Isonga no wada nan itedyo isnan Tem-
plon Apo Dios dayot nemnemen omona no
waday mangliliget ken dakayo
24 et masapol ay taynanyo nan itedyo
ken Apo Dios ta enkayo omona makitoya
isnan mangliliget ken dakayo sakayopay
omey ited nan itedyo ken Apo Dios.
25 No wada pay gedan di mangidalom
ken dakayo dakayot omey omona ken siya
tapno aliglowenyo sadapay eyey dakayo
isnan pagbalodan. Tay no epdasda
eyey dakayo isnan howis et waay itedna
dakayo isnan polis et ibalodna dakayo.
26 Et adi kayo makabala isnan pag-
balodan engganay bayadanyo am-in nan
moltayo.”

Nan Nangisolowan Jesus Isnan Maipanggep Nan Makikamkamolala

27 “Dinngeyo gedan nan kinkinwanida
id sang-adom en adi kayo makikamkamo-
lala.
28 Ngem ibagak na ken dakayo, no wada
ken dakayo nan mang-ila isnan babai
danat nemnemnemen ay mangiseyep ken
siya et law-en Apo Dios tay kaneg gedan
mamabai.
29 Isonga no nan pang-ilan nan esa ay
matam is makabasolam et gawis no sok-
latem laengen tay gag-awis no es-esang
nan matam id wani ngem wada nan
biyagmo ken Apo Dios ay enggana mo nan
awakmo ay maid kolangna ngem omey
isnan apoy ay adi katkatey.
30 Wenno nan ikkan nan esa ay
ledengmo di makabasolam et gawis no
pokolam ta iwasitmo tay gag-awis no es-
esa nan ledengmo mo nan awakmo ay
maid kolangna ngem omey isnan apoy ay
adi katkatey.”

Nan Nangisolowan Jesus Isnan Maipanggep Nan Makiidang
Mar. 10:11-12; Luc. 16:18

31 “Kinkinwanida id sang-adom abes en
nan lalaki ay makiidang et masapol ay
waday kasolatan is mangipagtek ay nin-
siyanda.
32 Ngem ibagak ken dakayo en bomasol
nan lalaki ay aped makiidang dapay egay
makikamkamolala nan babai. Tay no
makiasawa kasin san babai et bomasol
san asawana tay pinabalina siya ay mak-
ilalalaki. Ya nan maikadwa ay asawaena
et bomasol gedan tay kanega mamabai.”

Nan Nangisolowan Jesus Isnan Maipanggep Nan Mensapata

33 “Getkenyo gedan nan linteg id sang-
adom ay adiyo dokdokogan nan insap-
atayo tay no waday insapatayo ken Apo
Dios et masapol tongpalenyo.
34 Ngem ibagak ken dakayo en no waday
ibagayo is ikkanyo et adi kayo mensapsap-
ata. Adi kayo aped mensapsapata id daya
tay siya nan kad-an Apo Dios
35 wenno isnan batawa tay siya nan
men-gagatinan nan sikina wenno id
Jerusalem tay siya nan ilin nan kanga-
towan ay Apo.
36 Olay nan oloyo et adiyo gedan isap-
sapata tay maid kabaelanyo ay mangipa-
polaw wenno mangipangitit is olay esay
book.
37 Nodi gag-awis no kananyo en owen
no tet-ewa wenno adi no baken tay ma-
gapgapo ken Satanas nan kompolmi ay
itaptapiyo.”

Nan Insolon Jesus Maipanggep Isnan Maaamis
Luc. 6:27-36

38 “Dinngeyo abes nan kinkinwanida
id sang-adom ay no waday mangtedkaw
isnan matan nan ib-ana et awnitda ted-
kawen abes nan matana ya no waday
mangpogopog isnan bab-an nan ib-ana et
awnitda pogopogen abes nan bab-ana.
39 Ngem ibagak ken dakayo en adi
kayo ibab-aes nan kompolmi ay ikkan
nan ib-ayo ken dakayo. Nodi no waday

mangtipak isnan ipingmo dakat idoo nan
topakna.
40 No waday mangidalom ken dakayo
ta mamolta kayo is bado dakayot agtan is
abito gedan.
41 No waday mangipapati ken dakayo
en awitenyo nan awitna is esay kilometro
dakayot awiten is doway kilometro.
42 Ya no waday menkedaw dakayot
agtan ya no waday menbolod dakayot
pabolodan.
43 Getkenyo abes ay naibaga id sang-
adom ay laylaydenyo nan iib-ayo dayopay
adyan nan mang-aamis ken dakayo.
44 Ngem ibagak ken dakayo en masapol
ay laylaydenyo nan olay mang-aamis ken
dakayo dayopay ilowalowan nan mang-
palpaligat ken dakayo.
45 Tay no siya dana nan ik-ikkanyo et
ipailayo dadlo ay an-ak Ama tako id daya
dakayo. Tay ipalpalobos Apo Dios nan
agew ay mangtangtanggew isnan am-in
ay ipogaw ay gawis nan ogalida ya nan
ngawi gedan. Kaneg abes nan odan et it-
itedna isnan kaipoipogaw ay gawis nan ik-
ikkanda ya isnan ngawi gedan.
46 Ay kananyo ngen en it-it-ek Apo Dios
dakayo no kedeng nan manglaylayad ken
dakayo is laylaydenyo? Tay olay nan
mensingsingil is bowis ay sowitik et siya
abes nan ik-ikkanda.
47 Ngan ngalod di katekenyo isnan adi
mamati no kedeng nan iib-ayo is toy-
toyaenyo ay gawis dapay olay nan adi
mangtek ken Apo Dios et ik-ikkanda
gedan.
48 Si Ama tako id daya et kedeng nan
gawis is ik-ikkana isonga masapol ay siya
nan solsoloten tako tapno menbalin tako
ay kaneg ken siya."

6

Nan Gawis Ay Ikkan Nan Mangsolot Ken Jesus

1 Intoloy Jesus ay men-isolo et kanana,
"Makailanyo ta baken kedeng isnan
mangiilaan nan ipogaw ken dakayo is
mang-ik-ikkananyo is gawis. Tay no siya
na nan wada isnan nemnemyo et awnit
maid polos ganabenyo is ited Amayo id
daya ken dakayo.
2 Isonga no waday badanganyo isnan
kodokdo et adiyo ipapaila ya iwalwala-
gawag ay kaneg nan ik-ikkan nan aginsis-
ingpet ay ipogaw. Tay ipagpagtekda nan
gawis ay ik-ikkanda isnan sinagoga ya nan
tap-in di om-ombonan di ipogaw tapno
dayawenda daida. Ibagak ken dakayo
en nan tet-ewa et epdasda ginanab nan
ligaloda.
3 Ngem no waday badanganyo isnan iib-
ayo et adiyo ipagpagtek isnan olay beb-
satyo
4 tapno maid polos makagtek. Et si
Apo Dios ay mangtek isnan am-in ay ik-
ikkanyo et siya nan mang-ited isnan gan-
abenyo."

Nan Insolon Jesus Ay Ikkan Di Menlowalo
Luc. 11:1-13

5 "No menlowalo kayo et adiyo koma
toltoladen nan ik-ikkan nan aginsisingpet
ay ipogaw. Tay gagalaenda ay tomakdeg
ay menlowalo isnan paggimonganda ya
isnan tengan nan daan tapno boyaen nan
ipogaw. Ibagak ken dakayo en nan tet-
ewa et epdasda ginanab nan ligaloda.
6 Ngem dakayo no menlowalo kayo ken
Apo Dios et songgep kayo isnan baeyyo
dayot emban tapno maid mangiila ken
dakayo. Et si Apo Dios ay mangiila isnan
am-in et awnitna agtan dakayo is ligaloyo.
7 Isnan menlowalowanyo et adi kayo
andoandowen ay kaneg nan ik-ikkan nan
adi mamati ken Apo Dios tay kananda
en no andoandowenda et madnge nan
lowaloda.
8 Adiyo toltoladen daida tay getken
Amayo id daya nan masapolyo sayopay
ilowalo.
9 Isnan menlowalowanyo ngalod ken
Apo Dios et siya na nan kananyo,
'Amami ay wada id daya,
Madaydayaw koma nan ngadanmo.
10 Omdan koma ay dagos nan mentolayam
tapno matongpal nan laydem isnan
batawa ay kaneg id daya.
11 Agtam dakami is menkatagomi isnan
inagew.

12 Pakawanem nan basbasolmi ay kaneg
nan mangpakawananmi abes isnan
nakabasol ken dakami.
13 Adim ipalobos dakami ay bomasol
nodi badangam dakami ta adi kami
madoldolog.' "
14 Dat itoloy Jesus ay mangwani, "No
pakawanenyo nan makabasol ken dakayo
et pakawanen abes Amayo id daya nan
basbasolyo.
15 Ngem no adiyo pakawanen daida et
adi abes pakawanen Amayo id daya nan
basbasolyo."

Nan Gawis Ay Ikkan No Mentepe

16 Dat itoloy Jesus ay mangwani en, "Is-
nan menteptepeanyo no menlowalo kayo
ken Apo Dios et adiyo koma toltoladen
nan ik-ikkan nan aginsisingpet. Tay isnan
menteptepeanda et laydenda ay getken
nan ipogaw nan ik-ikkanda isonga adida
mendad-aop ya mensagsagaysay dadapay
aginseseg-ang. Ibagak ken dakayo en nan
tet-ewa et epdasda dinawat nan ligaloda.
17 Ngem no mentepe kayo et mendaop
kayo dayopay sagaysayen nan bookyo
18 tapno adi madlaw ay menteptepe
kayo nodi kedeng si Apo Dios ay adi kaila
is mangtek tay siya nan mangiila isnan
am-in ya siya abes nan mang-ited isnan
ganabenyo."

Nan Kad-an Nan Kinabaknang
Luc. 12:32-34

19 Dat itoloy Jesus ay mangwani en, "Adi
kayo nemnemnemen ay men-ol-olnong
is bomaknanganyo isnan kad-anyo isnan
naay batawa. Tay nan kokwayo isnan
batawa et nalaka ay dadaelen nan atam-
ing ya lati ya akewen pay nan mangakew.
20 Isonga nan layden Apo Dios di ik-
ikkanyo koma tay no siya di nan ikkanyo
et awnit wada nan kinabaknangyo id daya
ay maid polos makaakew ya makadadael.
21 Tay no id daya nan kad-an nan kin-
abaknangyo et siya gedan nan kad-an
nan nemnemyo ngem no isnan batawa
nan kad-ana et siya abes nan kad-an nan
nemnemyo."

Nan Silaw Nan Awak
Luc. 11:33-36

22 Dat itoloy Jesus et kanana en, "Nan
mata et siya nan kaneg nan silaw nan
awak isonga no gawis nan pangiilam
isnan ib-am et kaneg menpat-a nan
awakmo tay gawis nan wada isnan nem-
nemmo.
23 Ngem no ngawi nan pangiilam isnan
ib-am et kaneg menbolinget nan awakmo
tay ngawi nan wada isnan nemnemmo."

Si Apo Dios Nan Mang-it-ited Isnan Masapol Tako
Luc. 16:13, 12:22-31

24 Intoloy Jesus ay mangwani en, "Nan
baa et adi mabalin ay madodowa nan
apona tay awnitna laylayden nan esa
danapay aamisen nan esa isonga wada
nan paam-amdena ken daida. Kaneg
abes ken dakayo ay no nan kinabak-
nangyo nan nemnemnemenyo et adi kayo
et makaikkan isnan layden Apo Dios.
25 Siya di nan gapo ay ibagak ken dakayo
en adi kayo madanagan is menkatagoyo
ya is ibadoyo tay wedweda nan biyag mo
nan makan ya nan awak mo nan bado.
26 Ilaenyo pod nan koyat. Adida men-
mola ya men-ani et maid agamangda is
mangidoldolinanda is menkatagoda da-
pay kayet pakpakanen Amayo id daya
daida. Ay baken am-amed nan mang-
ayowanana ken dakayo? Napatpateg kayo
adi mo nan koyat.
27 Olay enka mennemnenemnem ngem
aykeka makaipaan-ando is biyagmo is
olay esay olas?
28 Dakayon abes aped madanagan is
ibadoyo? Ilaenyo pod nan sabsabong ay
tomotobo isnan bilbilig. Adida men-obla
ya adida men-abe is badoda.
29 Ngem ibagak ken dakayo en palalo
ay mabmabgew nan sabsabong mo din
kagawisan ay badon din si Ali Solomon ay
kabaknangan id sang-adom.
30 No gawis nan nemnem Apo Dios isnan
sabsabong isnan tomotobowanda is sin-
awyan dadat maango et mapoowanda, ay
adi am-amed nan mangnemnemana ay
mangbado ken dakayo? Kolang bawet
nan talekyo ken Apo Dios.
31 Isonga adi kayo madanagan is ka-
nenyo ya badoyo.

32 Tay siya na nan nenenenemnemen
nan adi mamati ken Apo Dios. Ngem
dakayo et gegetken Amayo id daya nan
am-in ay masapolyo.
33 Isonga paam-amdenyo kayet ay
mangnemnem isnan mentolayan Apo
Dios ya nan laydena ay ikkanyo et
awnitna ited ken dakayo nan am-in ay
masapolyo.
34 Isonga adi kayo madanagan id wani
isnan ligat ay waay awnit ommat is wak-
gat. Awni ta mawakgat. Tay amedyo tap-
tapiyan nan ligatyo id wani no itaptapiyo
ay mangnemnemnem isnan ligat ay awnit
ommat is wakgat."

7

Masapol Ay Adi Pabasbasolen Nan Ipogaw Nan Iib-ada
Luc. 6:37-42

1 Intoloy Jesus ay men-isolo ay mang-
wani en, "Adiyo pabasbasolen nan ib-
ayo tapno adi abes pabasolen Apo Dios
dakayo.
2 Tay nan ikkanyo ay mangpabasol is-
nan ib-ayo et siya abes nan ikkan Apo Dios
ay mangpabasol ken dakayo."
3 Dat menpangngalig si Jesus maipanggep
isnan menkalkali is basol di ib-ada et
kanana, "Damen delawen nan bota isnan
matan nan besatmo dapay adim madlaw
nan kega sindomet ay bota isnan matam?
4 Ngan nan ikkam ay mangwani en,
'Pangaasim besatko ta kaanek nan bota is-
nan matam,' dapay wada nan kega domet
ay bota isnan matam?
5 Sik-a ay aginsisingpet. Kaanem omon-
ona nan dakkel ay bota isnan matam
tapno makaila ay gawis esakapay kaanen
nan teeteen ay bota isnan matan nan
besatmo."
6 Dat itoloy Jesus, "Adiyo ipapati ay
mangisolo isnan kalin Apo Dios isnan adi
mangidnge tay kanegda aso ay olay gawis
nan itedyo et ketbanda kayet dakayo. Ya
kanegda gedan beteg ay mo maitep-a nan
napateg ay oway isnan sagangda dadat
aped gatigatinan."

Adi Somadsadot Koma Nan Mendawat Ken Apo Dios
Luc. 11:9-13

7 Dat kanan Jesus pay, "No waday mas-
apolyo, menlowalo kayo ay mendawat
ken Apo Dios et awnitna ited nan mas-
apolyo ta no waday an-anapenyo et awni-
tyo datngan. Kaneg no menkogkog kayo
isnan segpan et tokabana ta songgep kayo.
8 Tay am-in ay kadadanawat ya
kalalanowalo ken Apo Dios et awnitna
agtan. Ya nan kakakanogkog et awnitna
tokaban nan eneb ta songgepda.
9 Waay maid ama ken dakayo is mang-
idya is bato isnan anakna no mendawat
siya is kanena
10 wenno agtana siya is oweg no men-
dawat is ikan.
11 Adi, tay olay no ngawi kayo ay ama et
getkenyo ay mang-ited is gawis isnan an-
akyo. Isonga am-amed nan ikkan Amayo
id daya ay mang-ited isnan gawis ken
daida ay mendawat ken siya.
12 Isonga ikkanyo isnan ib-ayo nan
kaytenyo ay ikkanda ken dakayo. Tay siya
nan osto ay kayat ay kanan nan linteg
din si Moses ya siya nan init-itdon din
mamadton Apo Dios id sang-adom."

Nan Nalipit Ay Segpan
Luc. 13:24

13 Kinwanin Jesus gedan en, "Masapol ay
songgep kayo isnan nalipit ay segpan tay
siya nan omey isnan kad-an di biyag ay
maid patenggana. Nan segpan ay omey
isnan apoy ay adi katkatey et nalawa
dapay nalaklaka nan daan isonga adoado
nan ipogaw ay om-omey isdi.
14 Ngem nan segpan ay omey isnan
kad-an di biyag ay maid patenggana et
nalipit dapay naligat ay masolotan nan
daan isonga at-atik nan makaey."

Nan Kaiw Ya Nan Begasna
Luc. 6:43-45

15 Intoloy Jesus ay mangwani en,
"Makailanyo nan baken tet-ewa ay ma-
madton Apo Dios ay omali ken dakayo.
Tay naanos nan kaiilaanda ay kaneg nan
kalnilo ngem nan tet-ewa et kanegda
naangnganga ay aso.

16 Isonga nan ik-ikkanda ay baken gawis
et siya nan mangilasinanyo ken daida.
Kaneg isnan kaiw ay nan begasna nan
mangilasinanyo. Tay adi mabalin ay bom-
gas nan kawayan is papaya ya nan sibit is
alomani.
17 Nan gawis ay kaiw et gawis nan
ibgasna ngem nan ngawi ay kaiw et ngawi
nan ibgasna.
18 Tay nan gawis ay kaiw et adi kabalin
ay bomgas is ngawi ya siyang na gedan
isnan ngawi et adi makabegas is gawis.
19 Am-in ay kaiw ay adi bomgas is gawis
et awnit mapoyo dat mapoowan.
20 Isonga mabalin ay mailasinanyo nan
baken tet-ewa ay mamadton Apo Dios
gapo isnan ik-ikkanda."

Nan Adi Maitapi Isnan Mentolayan Apo Dios
Luc. 13:25-27

21 "Baken am-in nan mangwani en sak-
en nan Apoda is maitapi isnan mento-
layan Apo Dios nodi kedkedeng nan mang-
ik-ikkan isnan layden Ama id daya nan
awnit maitapi.
22 Isnan awnit mangbanagan Apo Dios
isnan kaipoipogaw et ado nan awnit
mangmangwani en, 'Apo, itapim dakami
isnan mentolayam tay insolsolomi nan
maipanggep ken sik-a ya inosalmi nan
ngadanmo ay nang-ikkan isnan ado ay
kaskasdaaw ya nangpakak-aan isnan an-
ito ay kinmapet isnan ipogaw.'
23 Ngem awnit kanak ken daida en,
'Adiyak getgetken dakayo. Komaan kayo
ay managbasol.' "

Nan Dowa Ay Ninsaad
Luc. 6:46-49

24 Dat itoloy Jesus ay mangwani en, "Am-
in ay mangidnge ya mangpati isnan ibag-
bagak et kanegda nan masilib ay ipogaw
ay ninsaad ay nangikaob ay gawis is-
nan tokodna enggana ay maipegnad isnan
bato esanapay saaden nan baeyna.
25 Isonga no lomemlem ya men-inewang
et adi polos maiyanod nan baeyna tay
naipegnad isnan bato.
26 Ngem am-in ay mangdenge ngem
adida patiyen nan ibagbagak et kanegda
nan ipogaw ay nangsaad isnan baeyna
isnan lota ay egayna pegnadan is bato.
27 Isonga no lomemlem ya men-inewang
et makibet ay matokang san baeyna tay
egayna pegnadan ay gawis."
28 Issan nakwasan san inbagan Jesus et
nasdaaw am-in nan ipogaw ay nadagop
isdi
29 tay nan insolsolona et naiitken mo
nan insolsolon nan men-is-isolo isnan lin-
teg tay maila nan lebbeng Jesus isnan
ikkana ay men-isolo.

8

Nan Nangipagawisan Jesus Isnan Nakolit
Mar. 1:40-45; Luc. 5:12-16

1 Issan kinmaanan Jesus isnan bilig ay
deey et inmonod nan adoado ay ipogaw
ken siya.
2 Dat somag-en nan am-ama ay nakolit
isnan kad-an Jesus dat menpalintomeng
ay mangwani en, "Apo, getkek ay kabae-
lam ay mangkaan isnan sakitko no kay-
atmo."
3 Dat gen-an Jesus siya danapay kanan,
"Kayatko ay maagasanka." Dat dagos ay
makaan nan kolitna.
4 Danat kanan ken siya, "Adim ibagbaga
nan inikkak ken sik-a. Basta idadawesmo
ta enka menpaila isnan padi damet idya
nan limosmo ay mapalti ay kaneg din
inbilin Moses ta pangtekan nan ipogaw ay
ginmawiska."

Nan Nangipagawisan Jesus Isnan Baan Di iRoma
Luc. 7:1-10

5 Idi inomdan si Jesus id Capernaum
dat sab-aten nan esa ay iRoma ay kapitan
di ado ay soldado. Inmey ken Jesus ay
menseg-ang ken siya en,
6 "Apo, wada nan baak id baey ay pilmi
nan sakitna et adi makakiwi."
7 Dat kanan Jesus ken siya, "Owen, oma-
liyak ta pagawisek siya."
8 Ngem dat kanan san kapitan,
"Olay adika omali tay adi maibagay ay
songgepka isnan baeyko tay bakenak Ju-
dio. Omanay nan kalim ay mangipagawis
ken siya.

9 Tay olay sak-en et wada nan nangat-
ngato ay opisyal ay mangbab-aa ken sak-
en. Et wada gedan nan sosoldado ay
bab-aaek et patiyenda nan kankanak. No
ibagak isnan esa en, 'Omeyka,' dat omey
ay dagos ya no ibagak isnan esang en,
'Omalika,' dat omali ya no ibagak isnan
esa en, 'Ikkam na,' danat ikkan tet-ewa.
Isonga getkek ay omanay nan kalim is
mangpagawis ken siya."
10 Nasdaaw si Jesus isnan dinngena
danat kanan isnan ipogaw ay omon-onod
ken siya en, "Ibagak ken dakayo en maid
polos dinasdas-ak is napigpigsa ay talek
isnan Judio ay kaneg nan talek nan naay
kapitan.
11 Et ibagak ken dakayo en adoado ay
ipogaw ay baken Judio ay magapo isnan
natkenatken ay ili nan awnit maitapi is-
din alal-apo tako ay da Abraham, Isaac
yas Jacob isnan men-gasgasinganda isnan
mentolayan Apo Dios id daya.
12 Ngem nan bebsatko ay Judio ay
maitapi koma isnan mentolayan Apo Dios
et awnitda maitep-a isnan kad-an nan
menbolinget et men-ag-ag-agada dadapay
men-owakis isdi tay pilmi nan ligatda."
13 Dat kanan Jesus isnan kapitan en,
"Somaaka tay gapo isnan talekmo et ma-
tongpal nan dawdawatem."
Et tinmet-ewa tay issan menkalkaliyan
Jesus et ginmawis ay dagos nan sakit san
baa.

Nan Nangipagawisan Jesus Isnan Masaksakit
Mar. 1:29-34; Luc. 4:38-41

14 Dat omey si Jesus isnan baey Pedro
et inilana ay pomopodan nan katogangan
Pedro ay babai tay menpodpodot.
15 Dat sag-enen Jesus siya et gen-ana
nan ledengna dat maganawis siya. Dat
bomangon et pakanena daida.
16 Isnan sedemna dadat iyey ken Jesus
nan ipogaw ay kinapet di anito. Et olay no
kali nan inosalna et kedeng et inpakaana
am-in ay anito ya pinagawisna gedan nan
masaksakit.
17 Nan inikkana ay naayda et siya
nan natongpalan din insolat di mamadto
ay si Isaias ay mangwani en, "Siya ay
mismo nan manglak-am isnan ligat tako
ya mangkaan isnan sakit tako."

Nan Manglayad Ay Makkey Ken Jesus
Luc. 9:57-62

18 Isnan esa ay sedem et al-
alibongbongan kayet di adoado ay ipogaw
si Jesus isonga danat ibaga isnan pa-
pasolotna en omeyda isnan bas-ang di
baybay.
19 Ngem sadapay menlobwat dat somag-
en ken siya nan esay men-is-isolo isnan
linteg et kanana, "Apo, omon-onodak ken
sik-a olay intoy omay-ayam."
20 Dat kanan Jesus ken siya en, "Owen,
ngem nemnemem ay gawis tay naligat
nan ik-ikkak. Tay nan motit ya nan koyat
et wada nan baeyda dapay sak-en ay Iyon-
an Am-in di Ipogaw et maiwed osto is
baeyko is omil-illengak."
21 Dat kanan nan esay pasolot Jesus en,
"Apo, awnika od ta makilebenak ken Ama
sakpay omonod ken sik-a."
22 Ngem dat kanan Jesus ken siya, "Gag-
awis no id wani nan mang-onodam ken
sak-en. Tay nan iib-an amam ay adi
mamati ken Apo Dios et kanegda natey
isonga olay daida nan mangileben isnan
ib-ada."

Nan Nangipakin-ean Jesus Isnan Dagem Ya Danom
Mar. 4:35-41; Luc. 8:22-25

23 Dat menlogan si Jesus ya nan papa-
solotna isnan bangka.
24 Idi om-omeyda dat maseyep si Jesus.
Dat domateng nan napigsa ay dagem et
masepyatan nan bangkada et nganngani
ay malimonda.
25 Dat omegyat nan papasolot Jesus et
gidowenda siya dadapay kanan en, "Apo,
isalakam dakami tay naay malimon tako."
26 Dat kanan Jesus, "Dakayon omegyat?
Atiatik obpay nan talekyo." Dat tomakdeg
et ipakin-ena nan dagem ya nan danom et
omnengda.
27 Nasdanasdaawda am-in et kananda
en, "Manakabalin obpay nan ipogaw ay
naay tay olay nan dagem ya nan danom
et tongpalenda siya."

Nan Nangipakaanan Jesus Isnan Anito
Mar. 5:1-20; Luc. 8:26-39

28 Issan inomdan da Jesus isnan demang
di baybay ay lakon di Gadareno dat sab-
aten nan dowa ay lalalaki ay kinapet di
anito ay nagapo isnan liyang ay kad-an di
natey. Pilmi nan kedseda isonga omegyat
nan ipogaw ay mendaan isdi.
29 Dadat ibobogaw ay mangwani ken
Jesus en, “Sik-a nan Anak Apo Dios, ay
ngan di ngotom ken dakami isna? Ay
inmalika ta dosaem dakami id wani dapay
egay omdan nan osto ay timpo?” Siya nan
inpakalin nan anito ken daida.
30 Dat wada nan adoado ay beteg ay
mangmangan isnan pondag ay sag-enda
31 isonga dat menseg-ang san anito
ken Jesus et kananda en, “No pakaanem
dakami et ipalobosmo ngalod ta nan deey-
day beteg nan kaptenmi.”
32 Dat kanan Jesus en, “Enkayo.” Da-
dat taynan san lalalaki et kaptenda san
deeyday beteg. Dat kanega naong-ong san
kabetebeteg et kasida tatagtag ay omey is-
nan deppas dadat matekdag isnan baybay
et malimonda.
33 San mangbanbantay issan deeyday
beteg et tinmagtagda ay somaa isnan ilida
dadat ibaga san inommat issan dowa ay
lalalaki ay kinapet di anito.
34 Dat omey nan omili ken Jesus et
dawatenda ay taynana nan ilida.

9

Nan Nangipagawisan Jesus Isnan Napalalais
Mar. 2:1-12; Luc. 5:17-26

1 Isonga dat menlogan da Jesus isnan
bangkada et somagongda isnan bas-ang di
baybay isnan ilina.
2 Idi omdanda isdi dat domateng nan
mangaatangay isnan lalaki ay napalalais.
Gintek Jesus ay talkenda siya isonga danat
kanan issan napalalais en, “Adika om-
egyat tay napakawan et nan basolmo.”
3 Dat kankanan nan men-is-isolo isnan
linteg isnan nemnemda en, “Aytay dan
iyiison tona nan awakna ken Apo Dios?”
4 Gintek Jesus nan wada isnan nem-
nemda danat kanan en, “Dayon nenemne-
men nan ngawi?
5 Ay ngan nan nalaklaka ay kanan, nan
‘Mapakawan nan basolmo,’ wenno nan
‘Ibangonmo ta mendaanka?’
6 Ngem gapo tay adiyo patiyen et
paneknekak ngalod ken dakayo ay wada
nan kalebbengak isnan batawa ay mang-
pakawan is basol tay sak-en nan makwani
en Iyon-an Am-in di Ipogaw.” Isonga
danat kanan issan napalalais en, “Iban-
gonmo. Alaem nan dayonmo ta somaaka.”
7 Dat mabanangon san am-ama et so-
maa.
8 Am-in san wada isdi ay nangiila et nas-
daawda dadapay inmegyaegyat. Isonga
dadat dayawen si Apo Dios is nang-
itedana is kaneg todi ay kabaelan isnan
ipogaw.

Nan Nang-ayagan Jesus Ken Mateo
Mar. 2:13-17; Luc. 5:27-32

9 Kinmaan si Jesus isdi et issan mendad-
aanana et inilana si Mateo ay esay
mensingsingil is bowis ay mangitotokdo
isnan kabaybayadan di bowis. Dat kanan
Jesus ken siya en, “Omalika ta maitapika
ken sak-en.” Daet tet-ewa omonod et
maitapi ken siya.
10 Inmey da Jesus ya nan papasolotna
isnan baey Mateo ay makikan. Dat
domateng nan ado ay ib-an Mateo ay
mensingsingil is bowis ya nan tap-in di
managbasol et makikanda.
11 Idi inilan nan Fariseo daida dadat
kanan isnan papasolot Jesus en, “Dan
makikikan nan apoyo isnan sanada ay
mensos-owitik ay mensingsingil is bowis
ya nan managbasol?”
12 Dinngen Jesus nan kankananda danat
songbatan isnan pangngalig et kanana en,
“Nan ipogaw ay maid sakitda et adida
masapol nan doktol ngem nan ipogaw ay
mensakit et daida nan makasapol isnan
doktol.
13 Isonga inmaliyak isnan batawa tapno
badangak nan mangtek ay nakabasolda
ngem baken nan mangnenemnem en
gawisda. Nemnenemnemenyo tapno
maawatanyo nan inpasolat Apo Dios en,
‘Nan mangseg-anganyo isnan iib-ayo nan
laylaydek mo nan apedyo menpalpaltiyan
ta tongpalenyo nan linteg.’ ”

Nan Nangisolowan Jesus Isnan Maipanggep Nan Mentepe
Mar. 2:18-20; Luc. 5:33-35

14 Nakwas di dat omey nan papasolot
Juan ay Menbonbonyag ken Jesus dadat
sooten ken siya en, “Dan wada nan mente-
peanmi ya nan Fariseo dapay nan papa-
solotmo et adida mentepe?”
15 Dat menpangngalig si Jesus ta
ilawlawagna nan gapo ay adi menteptepe
nan papasolotna et kanana, “Ay kananyo
en adi makikan nan nadkat no daan
nan nadawak ken daida? Adi mabalin.
Ngem no omdan nan agew ay maapitan
nan lalaki ay nadawak et siya di nan
mentepeanda gapo isnan seg-angda.”

Nan Nangiyaligan Jesus Isnan Balo Ya Logak Ay Solsolo
Mar. 2:21-22; Luc. 5:36-39

16 Intoloy Jesus ay mensodok ta
ipagtekna ken daida en adi kabalin ay
maitapi nan nabayag ay sinoloda isnan
isolsolona. Kanana, “Maid mangitakop is
balo ay galot isnan logak ay bado tay no
malabaan dat komsen nan takop et am-
amed mabisngat nan natakopan.
17 Siya gedan isnan tapey. Maid mang-
igwa is kabobobod ay tapey isnan naosal
ay kodil* tay epdas kinmenteg dapay no
menlowag nan tapey et bomtak nan kodil
et makawas nan tapey ya nan kodil gedan.
Nan balo ay tapey et masapol ay maigwa
isnan balo abes ay kodil tay mabinbinat et
maid makawas.”

Nan Nangtagowan Jesus Isnan Onga Ya Nan Nangipagawisana Isnan In-ina
Mar. 5:21-43; Luc. 8:40-56

18 Daan ay menkalkali si Jesus dat omey
nan esay apon di Judio ken siya. Dat
menpalintomeng isnan sagang Jesus et
kanana en, “Katkatey nan anakko ay babai
ngem omalika kad Apo, ta gen-am siya ta
matago.”
19 Dat makkey si Jesus ya nan papa-
solotna.
20 Dat wada nan in-ina ay egay somal-
saldeng nan basana is simpoo ya doway
tew-en. Inmey isnan dodokogan Jesus is-
san mendad-aananda danat sikgaden nan
benget nan badon Jesus
21 tay kanana isnan nemnemna en,
“Olay no apedak sikgaden nan badona et
gomawisak.”
22 Ngem gintek Jesus ay wada nan
nangsikgad ken siya isonga dat menligos
et ilaena san in-ina. Danat kanan en, “La-
ton sa. Gomawiska gapo isnan pammatim
ken sak-en.” Dat maganawis siya.
23 Inomdan da Jesus isnan baey san
apon di Judio danat ilan nan menbay-
bayao ya nan adoado ay ipogaw isnan
pantew ay menseseg-ang ya men-ag-aga.
24 Danat kanan ken daida en, “Komaan
kayo tay egay katey nan onga ay sana nodi
maseseyep et kedeng.” Dadat sayoten siya.
25 Danat pabalaen daida et songgep siya.
Danat gen-an nan ledeng san onga daet
bomangon siya.
26 Dat mendinamag nan inikkan Jesus
isnan am-in ay il-ili isdi.

Inpagawis Jesus Nan Dowa Ay Kowap

27 Kinmaan si Jesus isdi dat issan
mendad-aanana et inmonod nan dowa ay
kowap ay lalaki ay mangibogbogaw en,
“Sik-a ay apon din si Ali David, seg-angam
kad dakami.”
28 Ngem dat itoltoloy kayet Jesus ay
mendaan engganay inomdan isnan baey
dat songgep dat makisgep nan dowa ay
kowap gedan. Dat sooten Jesus ken daida,
“Ay mamati kayo ay makaipagawisak ken
dakayo?” Dadat kanan, “Owen Apo.”
29 Dat kapposen Jesus nan matada et
kanana en, “Gapo isnan pammatiyo et
matongpal nan laydenyo.”
30 Dadat makaila. Dat bilinen Jesus
daida et kanana, “Adiyo ibagbaga isnan
iib-ayo nan inikkak ken dakayo.”
31 Ngem dadat komaan et enda ipagtek
isnan kailiili nan inikkan Jesus ken daida.

Inpakalin Jesus Nan Naomel

32 Issan komak-aanan nan dowa ay
lalaki dat wada nan mang-eyey ken Jesus
isnan am-ama ay inomel di anito.

* **9:17** Nan kodil di kalding et siya nan kaneg gosin di Judio ay mangipaypay-anda is tapey.

33 Dat pakaanen Jesus san anito et dadlo
makakali san am-ama. Nasdaaw san
nangiila isdi et kananda en, “Maid polos
inilami isnan am-in ay iyIsrael is kaneg
nan inikkana.”
34 Ngem kanan nan Fariseo ay wada
isdi en, “Nan kabaelana ay mangipakaan
isnan dimonyo et nagapo ken Satanas ay
apon di dimonyo.”

*Nan Nangseg-angan Jesus Isnan Kaipoi-
pogaw*

35 Nakwas di dat omey si Jesus isnan
il-ili ay men-isolsolo isnan kasinasina-
goga. Inpagpagtekna nan gawis ay damag
maipanggep isnan mentolayan Apo Dios
ya pinagawisna nan natkenatken ay sak-
sakit di ipogaw.
36 Isnan nang-ilaan Jesus isnan kaipoi-
pogaw dat maseg-ang siya isnan maligli-
gatanda tay kanegda kalnilo ay maid
mang-ay-ayowan ken daida.
37 Dat kanan Jesus isnan papasolotna en,
“Adoado nan egay pay laeng namati ken
Apo Dios et kanegda nan pagey ay maani.
Dakayo ay mangisolsolo isnan kalin Apo
Dios et kanegyo nan men-ani ngem atiatik
kayo.
38 Isonga dawatenyo ken Apo Dios ay
kakwa isnan maani ta omibaa is mang-
badang ken dakayo.”

10

*Nan Nangibaaan Jesus Isnan Aapos-
tolisna*

Mar. 3:13-19, 6:7-13; Luc. 6:12-16, 9:1-6

1 Nakwas di dat ayagan Jesus nan sim-
poo ya dowa ay papasolotna danat agtan
daida is kabaelan ay mangipakaan is anito
ya mangipagawis isnan natkenatken ay
saksakit.
2 Siya na nan ngadngadan nan simpoo
ya dowa ay apostolis Jesus. Si Simon ay
makwani en Pedro yas Andres ay besatna,
da Santiago ken Juan ay an-ak Zebedeo,
3 da Felipe ken Bartolome, da Tomas
ken Mateo ay mensingsingil is bowis ya si
Santiago ay anak Alfeo. Si Tadeo,
4 si Simon ay mangisaksakit isnan ilida
ya si Judas Iscariote ay awnit mangisipsip
ken Jesus.
5 Inbaan Jesus daida et kanana en,
“Enkayo ngem adi kayo om-omey isnan il-
ili id Samaria ya isnan tap-in di ili ay kad-
an di baken Judio
6 nodi omey kayo isnan iib-a tako ay
Judio tay kanegda nan naamas ay kalnilo.
7 Ibagayo ken daida en nganngani ay
omali nan mentolayan Apo Dios.
8 Intedko nan kabaelanyo isonga
pagawisenyo gedan nan masaksakit ya
tagowenyo nan natey. Pagawisenyo nan
nakolit ya pakaanenyo nan anito ay
kinmapet isnan ipogaw. Maid inbayadyo
isnan am-in ay wada ken dakayo isonga
adiyo abes ipabaybayad nan ibadangyo.
9 Adi kayo omikawkawit is siping
10 ya makan ya is mensokatanyo ay
bado ya sapatos ya is sokodyo. Tay
lebbengna ay ited nan ipogaw nan mas-
apolyo tay badbadanganyo daida.
11 No omdan kayo isnan esa ay ili
dakayot omanap is makayat ay mangsan-
gaili ken dakayo dakayot mentee ken
daida engganay taynanyo nan ili ay deey.
12 No songgep kayo isnan esa ay baey
dakayot kanan en, ‘Si Apo Dios nan mang-
badang ken dakayo.’
13 Et no men-gasingda ay mangsangaili
ken dakayo et tet-ewa ay badangan Apo
Dios daida. Ngem no adida sangailiyen
dakayo et somagong ken dakayo nan
badang Apo Dios ken daida.
14 Ngem no nan omayanyo ay ili wenno
baey et adida idnge dakayo dakayot ko-
maan dayopay pokpoken nan tapok is-
nan dapanyo ta ipailayo ay adyanda nan
isoloyo.
15 Ibagak ken dakayo nan tet-ewa, isnan
mangbanagan Apo Dios isnan ipogaw et
am-amed nan dosan nan mang-adi isnan
insoloyo mo nan iSodoma ya iGomora ay
pinoowan Apo Dios id sang-adom gapo
isnan dadama ay basolda.”

Nan Ligat Ay Awnit Omali

*Mar. 13:9-13; Luc. 21:12-17, 12:2-9, 51-
53, 14:26-27*

16 Intoloy Jesus ay mangwani,
“Dengngenyo na. Ibaak dakayo ay
kaneg nan naanos ay kalnilo ngem nan
omayanyo et kanegda nan makedse ay aso

isonga masapol ay makailanyo dayopay
gagawisen nan ikkanyo.
17 Makailanyo tay awnit wada nan
mangdepap ken dakayo dadat eyey
dakayo isnan pagbistaan dadapay baigen
dakayo isnan sinagogada.
18 Gapo isnan pammatiyo ken sak-en
et awnitda idalom dakayo isnan aali ya
gogobilnadol et siya di nan wayayo ay
mangibaga isnan gawis ay damag isnan
Judio ya nan baken Judio.
19 No somalyaenda dakayo et adi kayo
madanagan isnan awnityo isongsongbat
tay kigad si Apo Dios.
20 Isonga nan awnityo kankanan et
baken isnan nemnemyo is magapowana
nodi isnan Ispiriton Apo Dios ay Amayo.
21 Isnan deey ay timpo et awnit idalom
nan ipogaw nan olay besatna ay mangi-
papatey ken siya. Olay nan am-a et
awnit papateyda nan an-akda ya awnit
pabasolen nan an-ak nan am-ada dadat
ipapatey daida.
22 Awnit aamisen nan ipogaw dakayo
gapo isnan pammatiyo ken sak-en. Ngem
nan mang-an-anos ay olay ngan di ommat
engganay makwas nan am-in et isalakan
Apo Dios daida.
23 No wada nan mangpaligat ken dakayo
isnan esa ay ili dakayot men-aton isnan
teken. Tay ibagak ken dakayo et tet-ewa
ay adiyo lepasen nan inbagak ay ikkanyo
isnan am-in ay ili id Israel engganay omali
nan Iyon-an Am-in di Ipogaw."
24 Dat itoloy Jesus ay men-isolo
maipanggep isnan awnit ommat ken
daida et kanana en, "Maid maisolsolowan
is nangatngato mo nan men-is-isolo ken
siya ya maid baa is nangatngato mo nan
apona.
25 Isonga masapol ay maawatanyo ay
nan awnit ommat isnan men-is-isolo et
paliso nan ommat isnan isolsolowana.
Kaneg isnan baa et awnit ommat ken
siya nan kaneg nan ommat isnan apona.
Isonga no kananda en Satanasak et am-
amed nan pangwanida ken dakayo ay
papasolotko.
26 Ngem adi kayo omeg-egyat ken daida.
Tay nan am-in ay ikkan nan ipogaw ay adi
kagtek et awnit magtek met laeng.
27 Nan ibagak ken dakayo id wani ay
maid makadenge et masapol ay awni-
tyo ibaga tapno dengngen nan am-in ay
ipogaw.
28 Adi kayo omeg-egyat isnan menpat-
patey tay kedeng nan awak is pateyenda
nodi si Apo Dios nan omegyatanyo tay siya
nan wada nan kalebbengana ay mang-
igwa isnan awak ya nan ab-abiik di
ipogaw isnan apoy ay adi katkatey.
29 Ngem dakdak-e abes nan layadna tay
olay nan biding ay malakowan nan dowa
is esay siping et adi kalkalingkingan Apo
Dios daida tay no matey nan esang ken
daida et getkena.
30 Am-amed kayo ay ipogaw et nen-
emnemen Apo Dios dakayo tay olay nan
bookyo et getkena nan kabibilangda.
31 Isonga adi kayo omegyat tay am-amed
kayo is ipatpateg Apo Dios mo nan adoado
ay biding."
32 Intoloy Jesus ay mangwani en, "Nan
mangibagbaga isnan kaipoipogaw en ma-
mati ken sak-en et awnitko ibaga abes ken
Ama id daya en ipogawko daida.
33 Ngem nan mangibagbaga ay adyana
sak-en et awnitak adyan abes siya ken
Ama id daya.
34 Adiyo kanan en inmaliyak ay
mangiyali is talna isnan batawa. Tay
baken talna nan inyalik nodi nan men-
siyanan nan kaipoipogaw tay mamati nan
tap-ina ken sak-en dapay adi mamati nan
tap-ina.
35 Isonga awnit men-innapos nan sin-
am-a ya sin-in-a. Et men-innapos gedan
nan menkakatogangan.
36 Et awnit nan kasapen nan ipogaw et
nan met laeng pamilyana.
37 Isonga kanak en nan mangpaam-
amed isnan amana ya inana mo sak-en
et adi maibagay ay pasolotko. Olay nan
mangpaam-amed isnan anakna mo sak-
en et adi maibagay gedan ay pasolotko.
38 Et nan adi makaitpe isnan ado ay ligat
ay olay matey gapo isnan pammatina ken
sak-en et adi mabalin gedan ay menpa-
solotko.
39 Nan ipogaw ay kedeng nan awakna
is nemnemnemena et awnit matey

met laeng. Ngem nan ipogaw ay adi mangnemnemnem isnan awakna gapo ken sak-en et awnit matey ngem matagotago ken Apo Dios ay eng-enggana."

Nan Maganab Ken Apo Dios
Mar. 9:41

40 Intoloy Jesus ay mangwani en, "Am-in ay mangsangaili ken dakayo et kaneg sak-en nan sinangailida ya nan nangibaa ken sak-en.
41 Et nan mangsangaili isnan mamadton Apo Dios gapo tay si Apo Dios nan men-oboblaana et awnit makiganab isnan ganaben san mamadto. Ya nan mangsangaili isnan ipogaw ay gawis nan ogalina tay getkena ay tet-ewa ay nagapo ken Apo Dios nan kagawisna et awnit makiganab isnan ganaben san gawis nan ogalina.
42 Ibagak ken dakayo en olay nan aped mangpainom is danom isnan kababaan ay pasolotko gapo tay pasolotko et awnit wada nan ganabena."

11

Nan Inbagan Jesus Isnan Inbaan Juan
Luc. 7:18-23

1 Nakwas pay ay binilin Jesus nan simpoo ya dowa ay apostolisna dadat komaan dapay omey si Jesus isnan il-ili ay naisasag-en et men-isolo.
2 Daan ay naibabalod si Juan ay Menbonbonyag ngem isnan nangdengngana isnan ik-ikkan Kristo danat ibaa nan papasolotna ken siya ta sootenda en,
3 "Ay sik-a nan masmas-ed ay magapo ken Apo Dios wenno waday teken is sedsed-enmi?"
4 Dat kanan Jesus ken daida, "Somagong kayo ken Juan ta ibagayo nan dinngeyo ya nan inilayo ay ik-ikkak.
5 Tay nan kowap et makailada, nan pilay et makadaanda, nan nakolit et ginmawisda. Nan toweng et makadngeda, nan natey et natagoda ya olay nan kodokdo et dinngeda nan naibagbaga ay gawis ay damag.
6 Kananyo gedan ken siya en mabindisyonan nan ipogaw ay adi mendowadowa ay mamati ken sak-en."

Nan Inbagan Jesus Maipanggep Ken Juan
Luc. 7:24-35

7 Issan kinmaanan san papasolot Juan dat kanan Jesus isnan kaipoipogaw, "Isdin inmayanyo isdin kad-an Juan isnan bilig ay ngan nan kaytenyo ay ilaen? Ay ninemnemyo ay si Juan et kanegna nan goon ay pakiwkiwiyen di dagem?
8 Baken. Ay ngan ngalod nan enkayo inila? Ay esa ay ipogaw ay ninbado is gawigawis? Baken gedan tay nan ipogaw ay menbabado is gawigawis et nan makitetee isnan ali.
9 Ay ngan ngalod nan enkayo inila? Ay esay mamadton Apo Dios? Owen, ngem ibagak ken dakayo ay nan inilayo et nangatngato mo is mamadto.
10 Tay si Juan nan kakwaniyan nan naisolat ay kalin Apo Dios id kasin en, 'Wada nan ibaak ay omon-ona ay mangisagana isnan daanem.' "

11 Dat itoloy Jesus, "Ibagak ken dakayo en isnan am-in ay ipogaw et maid nangatngato mo si Juan. Ngem nan kababaan isnan mentolayan Apo Dios et nangatngato mo si Juan.
12 Isnan login nan men-is-isolowan Juan enggana id wani et dadama nan panglayad nan ipogaw ay maitapi isnan mentolayan Apo Dios. Et olay nan mangik-ikkan is ngawi et ipapatida abes ay maitapi.
13 Am-in nan mamadton Apo Dios ya nan lintegna ay insolatda et ibagada nan maipanggep isnan mentolayan Apo Dios ay awnit omali. Dat domateng si Juan ay inmona ay mangtongpal isnan inbagada.
14 Tay no patiyenyo nan tet-ewa et maawatanyo ay si Juan nan Elias ay inbagada en awnit omali.
15 Isonga dakayo ay mangdedenge et nenemnemenyo nan dinngeyo."

16 Intoloy Jesus en, "Ay ngan nan mangidiligak ken dakayo ay ipogaw id wani? Men-ap-apos et kedeng nan getkenyo. Kaneg kayo nan oongong-a ay adi polos mapnek. Tay no men-ay-ayamda isnan malkitan et kankanan nan ib-ada ken daida en,

17 'Nin-ganggangsa kami ngem egay
kayo ninsala. Nin-ag-aga kami ngem egay
kayo nakiaga.'
18 Kanak en kanegyo daida tay adi kayo
polos mapnek. Inmali si Juan et at-atik
nan kinkinana ya egay polos inmin-inom
is bomoteng ay mainom dakayot kanan
en, 'Matawtawaw siya.'
19 Inmaliyak abes et nakikikanak ya
nakiin-inomak ken dakayo. Dakayot
kanan en, 'Ilaenyo kod nan ipogaw
ay naay. Bokatot ya men-inom dana-
pay gayyem nan mensos-owitik ay
mensingsingil is bowis ya nan manag-
basol.' No siya ngalod sa is kankananyo
et maid mabalin is ikkanmi ken Juan ay
mangpagasing ken dakayo. Ngem olay
no adyanyo nan initdok ya nan init-itdon
Juan et mailanto isnan ogalin nan mamati
ken Apo Dios ay nan it-itdomi et siya nan
silib Apo Dios."

Nan Mang-adi Ay Mamati Ken Jesus
Luc. 10:13-15

20 Dat sagiiten Jesus nan mentetee is-
nan il-ili ay nang-ikkanana isnan adoado
ay kaskasdaaw tay daida nan nang-il-ila
dadapay egay inbabawi nan basbasolda.
21 Kanana en, "Kaseseg-ang kayo ay iCo-
razin ya iBetsaida tay egayyo inbabawi
nan basbasolyo. Id sang-adom et palalo
nan dosan Apo Dios isnan iTiro ya isnan
iSidon ngem no daida koma nan nang-
ila isnan kaskasdaaw ay inik-ikkak isna
waay nabayag ay ninbadoda is mensam-
pet ay sako dadapay itotokdo isnan dapo
ay mangipaila en inbabawida nan basba-
solda.
22 Ibagak ken dakayo nan tet-ewa, no
omdan nan mangbanagan Apo Dios isnan
ipogaw et awnit am-amed nan dosayo mo
nan iTiro ya iSidon.
23 Dakayo abes ay iCapernaum ay
mangipapangato isnan nemnemyo et
awnit kayo maibkas isnan kad-an di
apoy ay adi katkatey. Tay no naikkan
nan adoado ay kaskasdaaw id Sodoma
ay kaneg nan inikkak isnan iliyo et
waay inbabawida nan basbasolda et egay
pinoowan Apo Dios daida.
24 Ibagak ken dakayo nan tet-ewa en no
omdan nan mangbanagan Apo Dios isnan
ipogaw et awnit am-amed nan dosayo mo
nan iSodoma."

Nan Omibbayan Nan Mapalpaligatan
Luc. 10:21-22

25 Dat menlowalo si Jesus et kanana
en, "Ama, sik-a nan Apo id daya ya is-
nan batawa. Men-iyamanak ken sik-
a tay inpagtekmo isnan egay nakaadal
nan tet-ewa ay maipanggep ken sak-
en ngem egaymo inpagtek isnan mang-
wani en nalaing ya masilib tapno adida
maawatan.
26 Owen Ama, tay siya nan kayatmo ay
maikkan."
27 Nakalowalo si Jesus danat kanan is-
nan papasolotna en, "Inyalin Ama nan
am-in ay wada ken sak-en. Maid ipogaw
is mangtek isnan am-in ay maipanggep
ken sak-en nodi kedeng si Ama ya maid
gedan mangtek isnan am-in ken Ama nodi
kedengak ay Anakna ya nan pinilik ay
mangipagtek isnan maipanggep ken siya."
28 Danat kanan en, "Dakayo ay nabbay
ya mapalpaligatan et omali kayo ken sak-
en ta paibbayek dakayo.
29 Dawatenyo nan it-itdok et solowenyo
nan am-in ay maipanggep ken Apo Dios
tay siya nan mangdatnganyo isnan tet-
ewa ay talna ay nagapo ken sak-en.
Tay isnan men-it-itdowak et naanosak ya
adiyak ipapangato nan awakko.
30 Et nalaka ay tongpalenyo nan ibagba-
gak tay adiyak palpaligaten dakayo."

12

Nan Kinwanin Jesus Maipanggep Isnan Obaya
Mar. 2:23-28, 3:1-6; Luc. 6:1-11

1 Sinabado ay obayan di Judio et issan
esay Sabado indaan da Jesus isnan pay-
payewan. Naowat nan papasolotna dadat
menlosing is kotimenda.
2 Idi inilan nan Fariseo dadat kanan ken
Jesus en, "Ilam pod nan ik-ikkan nan papa-
solotmo. Dadan menlosing is kotimenda
dapay law-en nan linteg tako nan men-ani
isnan obaya?"
3 Dat kanan Jesus, "Aytay dayon paba-
solen daida? Ay egayyo polos binasa din

inikkan da David isdin linmayawanda?*
Naowaowatda
4 isonga dadat songgep isnan baey Apo
Dios dat alaen David nan tinapay ay pala
ken Apo Dios danat kanen danapay agtan
nan iib-ana. Dapay kanan nan linteg tako
en adi mabalin ay maipakan nan tinapay
ay pala ken Apo Dios isnan ipogaw no
bakenda padi. Ngem gapo tay naowatda
et egay pabasolen Apo Dios daida.
5 Nan esa pay et ay egayyo polos binasa
din insolat Moses en law-enda no men-
obla nan ipogaw isnan obaya tako? Dapay
am-amed nan obaya is men-oblaan nan
papadi isnan Templo ngem adi pabasolen
Apo Dios daida tay masapol ay ikkanda
nan oblada.
6 Ngem ibagak ken dakayo en nan wada
isna id wani et napatpateg mo nan Tem-
plo.
7 Naisolat isnan kalin Apo Dios en,
'Nan managseg-anganyo isnan iib-ayo
nan laylaydek mo nan menpalpaltiyanyo
ay mangtongpal isnan linteg.' No
maawatanyo nan kayat tona ay kaliyen
et egayyo idalom nan maid basolda.
8 Tay sak-en ay Iyon-an Am-in di Ipogaw
nan kalebbeng isnan mabalin ay maik-
ikkan isnan obaya."

9 Nakwas pay di dat komaan si Jesus et
omey isnan sinagoga.
10 Wada isdi nan am-ama ay nabin-
goy ya wada isdi gedan nan mangkayat
ay mangidalom ken Jesus isonga dadat
kanan, "Ay law-en nan linteg tako nan
men-agas is sakit isnan obaya?"

11 Dat kanan Jesus, "Ngan nan ikkanyo
no waday talakenyo is natekdag isnan
tengey isnan obaya? Ay adiyo en alaen?
12 Napatpateg nan ipogaw mo nan ta-
laken isonga ipalobos nan linteg tako ay
badangan tako nan ib-a tako ay olay no
obaya."
13 Danat kanan isnan nabingoy en, "Oy-
adem nan ledengmo." Inoyadna dat
maoyad tet-ewa ay kaneg nan esa ay
ledengna.
14 Ngem mamaslat nan Fariseo dadapay
komaan et omeyda mentotya no ngan nan
ikkanda ay mangpatey ken Jesus.

Nan Ipogaw Ay Pinilin Apo Dios

15 Gintek Jesus ay kaytenda ay mang-
patey ken siya danat taynan nan ili ay
deey. Dat omonod nan adoado ay ipogaw
et pagawisena daida am-in.
16 Ngem binilina daida ay adida ibag-
baga isnan iib-ada nan maipanggep ken
siya.
17 Et siya nan natongpalan din inpasolat
Apo Dios isnan mamadtona ay si Isaias ay
mangwani en,
18 "Ilaenyo nan naay ay pinilik ay in-
baak. Siya nan laylaydek ya siya
nan mangipagasgasing ken sak-en.
Itedko ken siya nan Ispiritok ta siya
nan mangipadamag isnan tet-ewa
ay maipanggep ken sak-en isnan
baken Judio abes.
19 Adina ibib-iyad nan kalina ay makisong-
bat isnan iib-ana isnan om-ombonanda ya
adina bogbogawan daida.
20 Adina dokogan nan ipogaw ay tetete-
teen nan pammatida ya badangana nan
kaseseg-ang. Itoltoloyna engganay abak-
ena nan am-in ay ngawi isnan batawa.
21 Et siya et kedeng nan namnamaen nan
am-in ay ipogaw ay mangisalakan ken
daida."

Baken Si Satanas Is Mangbadbadang Ken Jesus

Mar. 3:20-30; Luc. 11:14-23

22 Isnan esa ay agew inyeyda ken Je-
sus nan am-ama ay adi makaila ya adi
makakali tay kinapet di anito. Dat
pakaanen Jesus nan anito et makakali ya
makaila dadlo nan am-ama.
23 Nasdaaw san nangiila isnan inikkan
Jesus dadat kanan en, "Ay siya ngen nan
apon David ay sedsed-en tako?"
24 Ngem idi dinngen nan Fariseo san
kinwanida dadat kanan, "Baken, tay si
Beelzebub ay Satanas ay apon di dimonyo
nan nang-idya ken tosa isnan kabaelana
ay mangipakpakaan isnan dimonyo."

* **12:3** Id kasin et din si Saul nan alin di Judio ngem gapo tay ngawi nan inkana et kinwanin Apo Dios ay awnit men-ali si David ngem kanan Saul en pateyena siya isonga linmayaw da David.

25 Gintek Jesus nan nemnemda isonga
danat kanan, “Iyalig tako isnan sinpang-
bon. No mensaspe nan sinpangbon et
adi mentoloy nan om-ombonanda. Kaneg
abes nan sinbaey ya nan kakailiyan ay no
maid olnosda et mabokada.
26 Isonga adi mabalin ay sapeen Satanas
nan bab-aana tay getkena ay no isapena
daida awnit mamaid nan tolayna.
27 Kananyo en si Satanas nan nangiyali
isnan kabaelak ay mangipakpakaan is
anito. No siya di, into pay nagapowan
nan kabaelan nan iib-ayo ay Judio ay
mangipakak-aan is anito? Tay nan ik-
ikkan nan iib-ayo et siya nan mangipaila
ay baken si Satanas is mangbadbadang
ken sak-en.
28 Siya nan kagtekana ay si Apo Dios
nan nangiyali isnan kabaelak ay mangi-
pakpakaan is anito. Et siya gedan nan
mangipagtek ay inmali nan mentolayan
Apo Dios.”
29 Dat mensodok si Jesus ta ipagtekna
en napigpigsa nan panakabalina mo si Sa-
tanas. Kanana, “Nan mangakew et adi ma-
balin ay songgep isnan baey nan napigsa
ay ipogaw ay mang-ala isnan napateg ay
kowana no adina omon-ona galotan dat
mabalin et ay alaena nan kayatna.
30 Am-in ay adi maitapi ken sak-en
et daida nan mang-ap-apos ken sak-
en. Ya am-in ay adi bomadbadang ay
mangponok isnan ipogaw et daida nan
mangipaad-addawi isnan ipogaw ken sak-
en.
31 Tet-ewa nan kanak ken dakayo en
mabalin ay mapakawan am-in nan bas-
basol di ipogaw ken Apo Dios ya nan
mangmangwani isnan ngawi maipanggep
ken siya. Ngem nan komalkali is ngawi
maipanggep isnan Ispirito Santo et adi
mabalin ay mapakawan ay eng-enggana.
32 Olay nan mangmangwani is ngawi
maipanggep ken sak-en ay Iyon-an Am-in
di Ipogaw et mabalin ay mapakawan nan
basolna ngem nan menkalkali is ngawi
maipanggep isnan Ispirito Santo et adi
mabalin ay mapakawan tay basolna ay
eng-enggana.”

Nan Kaiw Ya Nan Begasna
Luc. 6:43-45

33 Dat menpangngalig si Jesus ay mang-
wani en, “Nan gawis ay kaiw et gawis nan
ibgasna ngem no ngawi nan kaiw et ngawi
abes nan ibgasna. Tay nan begasna nan
mangipaila isnan kakaiwna.
34 Ay apo kayo ay ngananganangwi.
Ayke mabalin ay kananyo nan gawis da-
pay ngawi nan nemnemyo? Tay nan kalin
di ipogaw et ipailana nan wada isnan
nemnemna.
35 Isonga nan gawis nan nemnemna et
gawis gedan nan kankanana. Ngem nan
ngawi nan nemnemna et ngawi gedan
nan kankanana.
36 Ibagak ken dakayo nan tet-ewa ay
isnan agew ay mangbanagan Apo Dios
isnan ipogaw et wasdin kigad ay mang-
songbat isnan am-in ay ngawi ay kinkin-
wanina.
37 Tay am-in ay kinkinwaniyo et siya
nan mangipaila no awnit madosa kayo
wenno adi.”

Nan Nindawatanda Ken Jesus Ay Omi-
paila Is Kaskasdaaw
Mar. 8:11-12; Luc. 11:29-32

38 Et wada isdi nan men-is-isolo isnan
linteg ya nan Fariseo ay mangwani en,
“Apo, kadya omipailaka is kaskasdaaw
tapno getkenmi ay tet-eway nagapoka ken
Apo Dios.”
39 Ngem dat kanan Jesus, “Palalo nan
kangawin nan ipogaw id wani tay dinoko-
ganda si Apo Dios. Kaytenyo ay omi-
pailaak is kaskasdaaw sakayopay mamati
ken sak-en ngem maid polos ipailak nodi
kedeng nan kaneg din kaskasdaaw ay
inommat isdin si Jonas.
40 Tay din si Jonas et nintee isnan eges
di dakkel ay ikan isnan tolo ay agew.
Kaneg abes ken sak-en ay Iyon-an Am-in
di Ipogaw et awnitak maikakaob is tolo ay
agew.
41 Isonga isnan mangbanagan Apo Dios
isnan ipogaw et pabasolen nan iNineve
dakayo tay inbabawida nan basbasolda
isnan nangdengnganda isdin insolsolon
Jonas dapay nan inmali ken dakayo et
nangatngato mo din si Jonas dapay adiyo
kayet patiyen.
42 Et isnan mangbanagan Apo Dios is-
nan ipogaw et wada abes nan in-ina

ay reyna id Seba ay mangpabasol ken
dakayo tay id sang-adom et nagapo siya
isnan addaaddawi ay ili ngem inmey
kayet ay mangdenge isnan insolsolon nan
kasiliban ay ali ay din si Solomon. Isonga
pabasolena dakayo tay adiyo polos idnge
ya patiyen nan inmali ken dakayo dapay
nangatngato mo din si Solomon."

Nan Anito Ay Sinmagong Isnan Ipogaw
Luc. 11:24-26

43 Dat itoloy Jesus ay mensodok ay
mangwani en, "Wada nan ipogaw ay ki-
napet di anito dat taynan san anito san
ipogaw et omey isnan bilbilig ay maid
polos danom et men-an-an-anap is omil-
lengana ngem maid dinatngana.
44 Isonga kanana en, 'Somagongak isnan
ipogaw ay nagapowak.' Dat somagong
et datngana san nagapowana ay maid
mentetee dapay nadalos.
45 Dat omey kasin men-ayag is pito
ay anito ay makedkedse mo siya et
komapetda issan ipogaw ay tinaynana.
Dat am-amed ngawi et nan ommat issan
ipogaw mo san damo. Et kaneg todi gedan
ken dakayo ay ngawi ay ipogaw id wani
tay awnit am-amed nan kangawiyanyo
mo adiyo dawaten nan gawis."

Nan Inan Jesus Ya Nan Bebsatna
Mar. 3:31-35; Luc. 8:19-21

46 Daan ay menkalkali si Jesus dat om-
dan da inana ya nan bebsatna. Idi wadada
isnan pantew dadat ipaayag si Jesus.
47 Dat wada nan mangwani ken siya en,
"Wada da inam ya nan bebsatmo isnan
pantew ay mangpaay-ayag ken sik-a."
48 Dat kanan Jesus en, "Owen, ngem
sinoda pay nan inak ya bebsatko?"
49 Danat tamaangen nan papasolotna et
kanana en, "Ilaenyo naayda nan kanegko
ina ya bebsat.
50 Tay am-in nan mamati ay mang-ikkan
isnan layden Ama id daya et kanegko
gedan ina ya bebsat."

13

Nan Am-ama Ay Ninbonobon
Mar. 4:1-20; Luc. 8:4-15

1 Issan agew ay deey kinmaan si Jesus
isnan baey dat omey isnan benget di bay-
bay. Danat itokdo et ilogina ay men-isolo
isnan kaipoipogaw.
2 Adoadoda ay nadagop ken siya isonga
dat omey tomokdo isnan bangka et
tomatakdeg nan mendenge isnan benget
di baybay.
3 Dat menpangngalig si Jesus ay men-
isolo et kanana en, "Wada nan am-ama ay
en ninbonobon isnan om-a.
4 Idi insapowakna nan bonobon isnan
om-a dat maekdag nan tap-ina isnan daan.
Dat topken di koyat.
5 Nan tap-ina et naekdagda isnan kabat-
batowan dadat dalas ay tomobo tay baken
adaem nan lota.
6 Ngem idi naagewanda dadat maango
tay nalabaw nan linmamotanda.
7 Nan tap-ina et naekdagda isnan gin-
satan ay sibit. Dat solinen di sibit nan
tinmobo et mateyda.
8 Ngem nan tap-ina ay naekdag isnan
gawis ay lota et tinmobo dadapay bomgas
am-in. Wada nan binomgas is sin-gagsot,
nan tap-ina et sag-eenempoo ya nan begas
nan tap-ina et sagtotolompoo.
9 Dakayo ay mangdedenge isnan
sodokko et dengngenyo no waday ingayo."
10 Nakasodok pay si Jesus dat sooten nan
papasolotna en, "Daen pangngalig nan
osalem ay men-isolo isnan ipogaw?"
11 Dat kanan Jesus, "Owen, tay naipagtek
ken dakayo nan egay naipagtek id kasin
ay maipanggep isnan mentolayan Apo
Dios ngem egay naipagtek isnan tap-in di
ipogaw.
12 Tay nan mamati isnan isolsolok ta
maawatana et taptapiyan Apo Dios nan
getkena. Ngem nan adi mangidnge et
awnit mamaid nan atiatik ay getkena.
13 Et pangngalig nan ik-ikkak ay
mangisolo ken daida tay olay no iilanda
adida getken nan tet-ewa ya olay no
dedengngenda et adida maawatan.
14 Isonga natongpal din inpasolat Apo
Dios ken Isaias ay mamadtona ay mang-
wani en,
'Olay no dengedengenda et adida
maawatan. Ya ilailaenda ngem
adida makaimaton isnan tet-ewa.

15 Owen, tay adida layden ay mangnem-
nem isnan tet-ewa isonga totowengenda
dadapay bobolagen. Tay no adida ikkan
dadi modiyet makailada ya makadengeda
adi pay maawatanda nan tet-ewa dadat
menbabawi et pakawanek nan basolda.' "
16 Dat itoloy Jesus ay mangwani, "Ngem
dakayo et nagasat kayo tay makaila kayo
ya makadnge kayo isnan tet-ewa.
17 Ibagak ken dakayo ay adoado din ma-
madton Apo Dios ya nan tap-in di ipogaw
id sang-adom ay nangtongtongpal isnan
laydena et kakakayatda ay mang-ila is-
nan il-ilaenyo id wani ngem egayda naila
ya kaytenda gedan ay mangdenge isnan
dengdengenyo ngem egayda nakadnge."
18 Danat itoloy ay mangwani,
"Dengngenyo tay siya na nan kayat ay
kanan san sinodokko ay ninbonobon.
19 Nan daan ay natekdagan di bonobon
et kanegna nan mangdedenge isnan
maipanggep isnan mentolayan Apo Dios
ngem adina maawatan. Dat omey si
Satanas et kaanena isnan nemnemna san
dinngena tapno adina patiyen.
20 Nan kabatbatowan et kanegna nan
ipogaw ay mangdenge ya men-galalasing
ay mangdawat isnan kalin Apo Dios
21 ngem adi lomamot nan kalin Apo
Dios isnan nemnemna tay patiyena is sin-
awyan danat dokogan ay dagos no mapali-
gatan gapo isnan pammatina.
22 Nan ginsatan ay sibit et kanegna
nan mangdenge isnan kalin Apo Dios
ngem makolkol nan nemnemna tay
wedweda nan bomaknangana ya men-
gasgasingana is nenemnemena isonga adi
bomgas tay nasolin nan kalin Apo Dios et
kalingkingana.
23 Ngem nan gawis ay lota ay natekda-
gan di bonobon et kanegna nan ipogaw ay
mangdedenge isnan kalin Apo Dios danat
is-ek ay gawis isnan nemnemna danapay
itotoloy ay mangpatpati engganay bomgas
isonga nan kaad-adon nan gawis ay ik-
ikkana et siya nan kaneg nan begasna."

Nan Awnit Ommat Isnan Mentolayan Apo Dios

24 Dat kasin menpangngalig si Jesus
isnan kaipoipogaw et kanana en, "Nan
ommat isnan mentolayan Apo Dios et
kanegna nan inommat isnan gawis ay
padog ay intoned nan esa ay am-ama
isnan payewna.
25 Isnan esa ay labi ay maseseyepda dat
omey nan bosona et men-esek is logam
issan natondan.
26 Dat tomobo nan pagey et menlogi ay
bomgas dapay maigiddan abes san logam
ay tomobo.
27 Isonga dat omey nan baa isnan apoda
et kananda en, 'Apo, ay baken gawis nan
padog ay intoned tako isnan payewmo?
Into pay nan nagapowan nan tinmobo ay
logam?'
28 Dat kanan san apoda, 'Wada nan men-
apos ay nang-ikkan issa.' Dat kanan san
baana, 'Ay omey kami menlogam?'
29 Ngem kanan san apoda en, 'Adi, ta
maid magabot isnan tinoned
30 isonga bay-anyo nan logam ay
makisiken isnan pagey engganay maani.
Awnitko ibaga isnan men-ani ta nan
logam di omon-ona is gabotenda da-
dat bedbeden ta poowanda esadapay
aniyen nan pagey et kapinenda isnan
agamangko.' "

Nan Kaneg Nan Mentolayan Apo Dios
Mar. 4:30-34; Luc. 13:18-21

31 Dat kasin menpangngalig si Jesus et
kanana en, "Naay pay di esay sodok ay
mangibaga isnan kaneg nan mentolayan
Apo Dios ya nan adoado ay awnit maitapi
ken siya. Nan kanegna et nan masikenan
nan teeteen ay bowa ay inis-ek nan am-
ama isnan om-ana.
32 Siya di nan kateteenan isnan am-in
ay bowa ngem no masiken et siya nan
kadakkelan isnan am-in ay esek engganay
kanega kadakkelan ay kaiw. Isonga ma-
balin ay bomaey nan koykoyat isnan pan-
gana."
33 Dat kasin menpangngalig et kanana
en, "Naay pay abes nan kaneg nan men-
tolayan Apo Dios. Kanegna nan bobod ay
intapin nan in-ina isnan tinapay ay olay
bassit et bomma isnan kaibobodana."
34 Pangngalig nan os-osalen Jesus ay
men-isolo isnan kaipoipogaw et maid po-
los nangisolowana ken daida ay egay nin-
pangngalig.

35 Et siya na nan natongpalan din insolat
di esay mamadto id kasin ay mangwani
en,
"Pangngalig nan awnitko osalen ay
menkali ken daida. Awnit ibagak
ken daida nan egay naipagtek isdin
nawad-an nan batawa enggana id
wani."

Nan Kayat Ay Kanan Nan Pangngalig San Logam

36 Nakwas pay di dat taynan Jesus nan
adoado ay ipogaw daet songgep isnan
baey ay mamakkey nan papasolotna. Da-
dat sooten ken siya, "Ibagam kad ken
dakami nan kayat ay kanan san pangn-
galig ay maipanggep issan logam isnan
payew."
37 Dat kanan Jesus en, "San am-ama ay
inmey mentoned et sak-en ay Iyon-an Am-
in di Ipogaw.
38 San payew nan naiyaligan nan
batawa. Nan gawis ay padog et daida
nan an-ak Apo Dios tay naitapida isnan
mentolayana. Nan logam et daida nan
ipogaw Satanas.
39 Nan boso ay nin-esek is logam et si
Satanas. Nan panag-ani et siya nan mang-
banagan Apo Dios isnan ipogaw. Nan
men-ani et daida nan aanghel.
40 Isnan mangponokan nan baa isnan
logam ay mapoowan et siya nan kaneg
nan awnit ommat isnan adi mamati is-
nan mangbanagan Apo Dios isnan kaipoi-
pogaw.
41 Tay sak-en ay Iyon-an Am-in di
Ipogaw et awnitko ibaa nan aanghelko ay
omey mangdagop isnan am-in ay nangi-
pabasbasol isnan ipogaw ya nan am-in ay
nang-ik-ikkan is ngawi.
42 Dadat itep-a daida isnan apoy ay
adi katkatey et men-ag-ag-agada dadapay
men-owakis isdi tay pilmi nan ligatda.
43 Ngem nan an-ak Apo Dios et awnitda
makitee ken siya ay Amada id daya. Et
awnitda somilang ay kaneg nan agew tay
nakaan am-in nan basbasolda. Isonga
dakayo ay mangdedenge et dengngenyo
no waday ingayo."

Nan Kagawisan Ay Maitapiyan Di Ipogaw Isnan Mentolayan Apo Dios

44 Intoloy Jesus ay men-isolo ay mang-
wani en, "Nan kagawis nan maitapiyan
di ipogaw isnan mentolayan Apo Dios
et kanegna nan napateg ay gameng ay
naikakaob isnan om-a. Dinatngan nan
esay am-ama et palalo nan gasingna danat
igago kasin ta omeyna on-ona ilako am-in
ay kowana esapay somagong et lakowana
san deey om-a.
45 Naay gedan nan kaneg nan kagawis
nan maitapiyan di ipogaw isnan mento-
layan Apo Dios. Kanegna nan ipogaw ay
oman-anap is kanginaan ay apang.
46 No waday ilaena is kagawisan ay
apang dat somagong et ilakona am-in ay
kowana esanapay lakowan san apang."

Baken Am-in Ay Ipogaw Et Maitapi Isnan Mentolayan Apo Dios

47 "Nan mentolayan Apo Dios et kaneg
nan ommat isnan mensidsidok is adoado
ay kalasin di ikan.
48 No mapno nan sidok dadat goyoden
et idakada dadat piliyen nan gawis et
igwada isnan labbada dadapay iwasit nan
adyanda.
49 Awnit kaneg todi nan ommat isnan
mangbanagan Apo Dios isnan ipogaw.
Omey nan aanghel ay mangisiyan isnan
kaipoipogaw ay gawis nan ogalida isnan
ngawi nan ogalida.
50 Dadat iwasit nan ngawi nan ogalida
isnan apoy ay adi katkatey et men-ag-
ag-agada dadapay men-oowakis isdi tay
pilmi nan ligatda."
51 Dat sooten Jesus isnan papasolotna,
"Ay maawatanyo nan kayat ay kanan
nan sodsodokko?" Dadat kanan "Owen,
maawatanmi."
52 Danat kanan, "Isonga maawatanyo
gedan ay nan men-is-isolo isnan linteg no
patiyena nan isolsolok ay maipanggep is-
nan mentolayan Apo Dios et kanegna nan
kabaey ay mangtek ay mang-osal isnan
indodolina ay logak ya balo ay maosal."

Adi Patgen Nan Kailiyan Jesus Siya
Mar. 6:1-6; Luc. 4:16-30

53 Nakasodok pay si Jesus dat komaan
54 et omey isnan ilina. Dat omey ay men-
isolo isnan sinagogada et nasdaaw san
ipogaw ay nangdenge issan insolsolona

dadat kanan, “Into nan aped nang-alaan
tona isnan silibna ya nan kabaelana ay
mang-ikkan isnan kaskasdaaw?
55 Ay baken kad anak Jose ay alawagi si
tona? Ay baken anak Maria ya besat da
Santiago, Jose, Simon, yas Judas?
56 Et nan bebsatna ay bababai et
wadada gedan isna. Into ngen nan nang-
solowana isnan am-in ay getkena?”
57 Isonga dadaet adi mamati ken siya.
Dat kanan Jesus ken daida, “Am-in ay
ipogaw et patpatgenda nan mamadto
ay bakenda kailiyan ngem nan osto
ay kailiyanda et adi patpatgen nan
kakailiyana ya nan papamilyana.”
58 Et gapo tay adida mamati ken siya
egay inmipaila si Jesus is ad-ado ay
kaskasdaaw ken daida.

14

Nan Nateyan Juan Ay Menbonbonyag
Mar. 6:14-29; Luc. 9:7-9

1 Isnan deey ay timpo dinngen Herod ay
mentoltolay id Galilea nan ik-ikkan Jesus.
2 Danat kanan isnan opisyalna en, “Nan
naay ipogaw et waay din si Juan ay Men-
bonbonyag ay kasin natago isonga ma-
balin ay ik-ikkana nan kaskasdaaw.”
3-4 Kinwanin Herod di tay nan inommat
id kasin et inpabalodna si Juan gapo tay
iniyaw Juan siya isnan nang-asawaana
isnan aydona ay si Herodias dapay daan
nan asawana ay innodin Herod ay si Fe-
lipe.
5 Isonga kayten Herod ay ipapatey si
Juan ngem omegyat isnan ipogaw tay
kananda en mamadton Apo Dios si Juan.
6 Dat omdan nan agew ay kanemnemne-
man nan naiyanakan Herod isonga dadat
lagsakan. Dat songgep nan babassang ay
anak Herodias et mensala isnan sagang
nan kaipoipogaw. Dat gomasing si Herod
isnan ninsalaana
7 isonga dat mensapata si Herod ken
siya et kanana en, “Idyak ken sik-a nan
kompolmi ay ibagam.”
8 Dat ibagan inana isnan babassang ta
kanana ken Herod en, “Paiyalim ngalod
nan olon Juan ay Menbonbonyag ay ma-
papalato.”
9 Menseseg-ang si Herod ngem gapo tay
adoado nan nangdedenge isnan sapatana
et inbilina ay matongpal san kinwanin san
babassang
10 ay mapotowan nan olon Juan isnan
pagbalodan.
11 Dadat ippey isnan palato et idyada
issan babassang danat eyey ken inana.
12 Idi dinngen nan papasolot Juan dadat
omey et alaenda san awakna et ikaobda.
Dadat omey ibaga ken Jesus nan inommat.

Nan Nangpakanan Jesus Isnan Limay Libo Ay Ipogaw
Mar. 6:30-44; Luc. 9:10-17; Juan 6:1-14

13 Issan nangdengngan da Jesus issan
damag ay maipanggep ken Juan dadat
komaan et menloganda isnan bangka ay
gomdang ta omey isnan pondag tapno
makekedengda koma isdi. Ngem idi gin-
tek nan ipogaw nan inmayan Jesus dadat
mendaan isnan benget di baybay ay omey
isnan inmayana.
14 Idi domaka da Jesus et inilana nan
kaipoipogaw ay inmonod ken siya isonga
dat maseg-ang ken daida et pagawisena
nan wada nan sakitda.
15 Masmasdem pay dat omey nan papa-
solotna ken siya ay mangwani en, “Nas-
dem datakopay wada kayet isnan pondag.
Ibagam kad ken datona ta was-in omey
isnan naisasag-en ay il-ili ta lomakoda is
kanenda.”
16 Ngem dat kanan Jesus ken daida en,
“Adi masapol ay omeyda nodi dakayo nan
mangpakan ken daida.”
17 Dadat kanan en, “Limlima ay tinapay
ya dod-owa ay ikan nan wada ken dakami
et kedeng.”
18 Dat kanan Jesus, “Iyaliyo ngalod ken
sak-en.”
19 Danat patokdowen nan kaipoipogaw.
Danat alaen san limay tinapay ya nan
doway ikan dat mentangad id daya et
men-iyaman ken Apo Dios esanapay
amam-asen danat idya isnan papasolotna
et iwatwatda.
20 Dadat mangan am-in et nabsogda
dapay napno kayet nan simpoo ya doway
lowa isnan binay-anda ay tinogop san
papasolotna.

21 Et waay limay libo ay lalalaki san nan-
gan isdi ay egay naibilang nan bababai ya
oongong-a.

Nan Nindaanan Jesus Isnan Oson Di Danom
Mar. 6:45-52; Juan 6:16-21

22 Nakwas di dat ibaan Jesus nan pa-
pasolotna ay menlogan isnan bangka ta
omon-onada isnan demang nan baybay
danapay pasaaen nan ipogaw ay nadagop
isdi.
23 Idi inpasaana daida daet mentikid
isnan bilig ta menlowalo. Nalabi et daan
si Jesus isnan bilig
24 dapay nan papasolotna et wadada
et isnan tengan di baybay ngem adida
makaipadaan isnan bangkada tay napigsa
nan dagem ya dalloyon.
25 Natan-o pay dat mendaan si Jesus
isnan danom ay mangsab-at isnan papa-
solotna.
26 Dadat ilaen siya ay mendad-aan is-
nan danom dat palalo nan egyatda tay
kananda en waay anito. Dadat ka-
banogaw gapo isnan egyatda.
27 Ngem dat komali si Jesus ay mang-
wani en, “Laton, laton sa. Sak-en na. Adi
kayo omegyat.”
28 Dat kanan Pedro, “Apo, no tet-ewa ay
sik-a sa ipalobosmo es sak-en ay mendaan
isnan danom ta enak datngan sik-a.”
29 Dat kanan Jesus, “Aka isna.” Dat tet-
ewa domaka si Pedro isnan bangka et
omey ken Jesus.
30 Ngem idi liknaena ay napigsa nan
dagem dat omegyat et ilogina ay malimon.
Dat kabanogaw en, “Apo, badangam sak-
en.”
31 Dat dagos ay gen-an Jesus siya et
kanana, “Kolang pay laeng obpay nan
talekmo. Dakan mendowadowa kayet ken
sak-en?”
32 Dadat somakyat isnan bangka dat
somaldeng nan dagem.
33 Dat dayawen nan papasolotna siya
ay mangmangwani, “Tet-ewa ay sik-a nan
Anak Apo Dios.”

Nan Nin-agasan Jesus Id Genesaret
Mar. 6:53-56

34 Nakagdangda pay et omdanda isnan
dagan di Genesaret
35 dat inmamatonan nan ipogaw isdi
si Jesus. Dadat ipadamag isnan il-ili ay
eyeyda nan masaksakit ken Jesus.
36 Dadat menseg-ang ta olay kedeng
nan benget nan badona is sikgaden nan
masaksakit daet am-in ay nangsikgad et
ginmawisda.

15

Nan Nateknan Nan Isolsolon Nan Fariseo Isnan Linteg Apo Dios
Mar. 7:1-13

1 Isnan esay agew inmey ken Jesus nan
Fariseo ya nan men-is-isolo isnan linteg ay
nagapo id Jerusalem. Dadat sooten ken
siya en,
2 “Dan adi tongpalen nan papasolotmo
nan ogalin din alal-apo tako tay adida
menboo sadapay mangan dapay lawa di
ken datako?”
3 Dat kanan Jesus, “Dakayo pay, dayon
adi tongpalen abes nan linteg Apo Dios
dapay nan isolsolon di ipogaw et tong-
tongpalenyo?
4 Tay kanan nan linteg Apo Dios en,
‘Masapol ay tongpalenyo da amayo ken
inayo,’ ya kanana gedan en, ‘Nan komali
is ngawi isnan amana wenno inana et
maipapatey.’
5 Ngem nan apedyo isolsolo et kananyo
en mabalin ay alaen nan ipogaw nan
ibadangna koma isnan amana ya inana
dat menlason ken daida en, ‘Epdasko
inted ken Apo Dios.’
6 No siya di nan ikkana et adi pay adiyet
masapol ay badangana da amana. Isnan
mang-ik-ikkananyo is dana et dokdoko-
ganyo nan linteg Apo Dios dayopay tong-
tongpalen nan aped isolsolon di ipogaw.
7 Dakayo ay aginsosolot ken Apo Dios.
Tet-ewa nan kalin Apo Dios maipanggep
ken dakayo ay inpasolatna ken Isaias id
sang-adom ay mangwani en,
8 ‘Nan naayda ay ipogaw et daydayawenda
sak-en isnan kalida ngem addaad-
dawi nan nemnemda ken sak-en.
9 Maid kapaayan nan mangday-
dayawanda ken sak-en tay nan
isolsoloda et nan aped bilin di
ipogaw dadat aped kankanan en
siya nan lintegko.’ ”

Nan Mangipangawi Isnan Ipogaw
Mar. 7:14-23

10 Nakwas ay kinwanin Jesus di danat
ayagan nan kaipoipogaw et kanana
ken daida en, “Dengngenyo tapno
maawatanyo nan ibagak ken dakayo.
11 Baken nan songgep isnan topek di
ipogaw is mangipangawi ken siya nodi
nan bomala isnan topekna.”
12 Dat somag-en nan papasolotna ken
siya et kananda en, “Ay egaymo gintek
ay naokos nan Fariseo isnan nangdengn-
ganda isnan kinwanim?”
13 Dat kanan Jesus, “Awnit magabot am-
in ay esek ay egay inis-ek Ama id daya.
14 Isonga bay-anyo san deeyday Fariseo
tay kanegda nan nakowap ay mangipang-
pango isnan ib-ada ay kowap isnan daan
et no siya di et maekdagda ay dowa isnan
ketang.”
15 Dat kanan Pedro en, “Ibagam kad ken
dakami no ngan nan kayat ay kanan nan
songgep isnan topek di ipogaw.”
16 Dat kanan Jesus, “Ay adiyo maawatan
kayet?
17 Ay adiyo getken ay nan songgep isnan
topek et kedeng nan makan isonga omey
isnan eges dat bomala kasin.
18 Ngem nan ngawi ay kali ay bomala
isnan topek di ipogaw et siya nan wada
isnan nemnemna et siya nan mangipan-
gawi ken siya.
19 Tay nan nemnem di ipogaw nan
magapgapowan nan am-in ay dakes ay
ik-ikkana ay kaneg nan pomatey, lo-
malaki ya mamabai, mangakew ya nan
menkamkampot ya menpabpabasol isnan
ib-ana.
20 Siya dana am-in nan mangipangawi
isnan ipogaw. Ngem nan mangan ay adi
menboo et baken di is mangipangawi ken
siya.”

Nan Nangbadangan Jesus Isnan Baken Judio
Mar. 7:24-30

21 Nakwas pay dadi dat komaan da Jesus
et omeyda isnan sakop nan ili ay Tiro ya
Sidon.
22 Dat omey ken siya nan in-ina ay
iCanaan ay baken Judio danat ibibiyad ay
mangwani en, “Apo, ay apon din si Ali
David, maseg-angka ken sak-en tay pilmi
nan ligat nan anakko ay babai ay kinapet
di anito.”
23 Ngem egay inkaskason Jesus siya dat
kanan nan papasolotna, “Pakaanem kitdin
ta adi tomaktak tay omon-on-onod ken
datako dapay menbogbogbogaw.”
24 Dat kanan Jesus, “Nan nangibaaan
Apo Dios ken sak-en et kedeng isnan Judio
tay kanegda naamas ay kalnilo.”
25 Ngem inpapatin san in-ina ay omey
ken Jesus et menpalintomeng isnan
sagangna danapay kanan, “Apo, badan-
gam adi sak-en.”
26 Ngem dat kanan Jesus, “Baken osto no
maipakan nan kanen di an-ak isnan aso.”
27 Dat kanan san in-ina en, “Tet-ewa sa,
Apo. Ngem olay nan aso et kanenda nan
kamogay ay matekdag isnan dao.”
28 Dat kanan Jesus, “Ina, napigsa nan
talekmo ken sak-en isonga ikkak nan lay-
dem.” Dat tet-ewa maganawis san anakna.

Inpagawis Jesus Nan Adoado Ay Masaksakit

29 Kinmaan si Jesus isdi dat mendaan
isnan benget di baybay ay Galilea. Dat
tomikid isnan bilig et tomokdo.
30 Dat omey nan adoado ay ipogaw ken
siya ya nan inbobowegda ay masaksakit.
Wada nan pilay, nan bingoy, nan kowap,
nan omel ya nan tap-ina. Inyeyda daida
isnan sagang Jesus danat pagawisen am-
in daida.
31 Nasdanasdaaw san nadadagop isdi.
Dadat dayadayawen si Apo Dios ay nang-
badbadang isnan Judio tay menkalkali et
nan omel ya ginmawis nan bingoy, nan pi-
lay et makadaan ya nan kowap et makaila.

Nan Nangpakanan Jesus Isnan Epat Ay Libo Ay Ipogaw
Mar. 8:1-10

32 Maikatlo ay agew ay daanda isdi dat
ayagan Jesus nan papasolotna et kanana
ken daida en, “Maseg-angak isnan naayda
ay ipogaw tay tolo ay agewda isna da-
pay naamin et nan baonda. No ipasaak
daida waay maolawda is owatda isnan
somaaanda.”
33 Dat kanan nan papasolotna en, “Into
pay omalaanmi is makan is omanay is

ipakanmi isnan naayday kaipoipogaw dapay ilit isna?”
34 Dat kanan Jesus, “Kaat nan tinapay ay wada ken dakayo?” Dadat kanan, “Pito ay tinapay ya nan atiatik ay ikan.”
35 Dat ipatokdon Jesus nan kaipoipogaw
36 danat alaen san pito ay tinapay ya san ikan et men-iyaman ken Apo Dios esanapay amam-asen danat idya isnan papasolotna et iwatwatda.
37 Dadat mangan am-in et nabsogda. Dat togopen nan papasolotna nan binayanda et napno kayet nan pito ay lowa.
38 Waay epat ay libo ay lalalaki san nangan isdi ay egay naibilang nan bababai ya oongong-a.
39 Dat pasaaen Jesus daida dapay menlogan da Jesus isnan bangka et omeyda isnan sakop di Magadan.

16

Nan Nindawatanda Ken Jesus Ay Omipaila Is Kaskasdaaw
Mar. 8:11-13; Luc. 12:54-56

1 Isnan esa ay agew wada nan inmey ay Fariseo ya Saduceo ken Jesus tay laydenda ay allilawen siya. Kinwanida en omipaila koma is kaskasdaaw ay mangpaila ay siya nan tet-ewa ay inbaan Apo Dios.
2 Ngem dat kanan Jesus, “No mengadangdang nan daya isnan masdem dakayot kanan en maegew is wakgat.
3 Isnan abes wakgawakgat no mengadangdang nan daya ya bomobolinget dakayot kanan en waay omodan. Mabalinyo ay ibaga no awnit omodan wenno adi no ilaenyo nan daya ngem adiyo maimatonan nan sinyal Apo Dios isnan ommat id wani.
4 Palalo nan kangawin nan ipogaw id wani ay timpo tay adida polos nemnemen si Apo Dios. Laydenyo ay omipailaak is kaskasdaaw ngem maid polos maipaila ken dakayo nodi kedeng nan kaneg nan kaskasdaaw ay inommat ken Jonas id sang-adom.” Kinwanin Jesus di danat taynan daida.

Nan Inbagan Jesus Ta Makailanda Nan Baken Osto Ay Maisolsolo
Mar. 8:14-21

5 Isnan inomdanan da Jesus isnan demang di baybay dat nemnemen nan papasolotna ay kinalingkinganda ay omala is baonda ay tinapay.
6 Dat kanan Jesus ken daida, “Makaililanyo nan bobod di Fariseo ya Saduceo.”
7 Dat men-asikwani nan papasolotna en, “Waay kinwanina di tay kinalingkingan tako ay omala is baon.”
8 Getken Jesus nan kankananda danat kanan ken daida en, “Kolang nan talekyo. Dayon aped ap-apaten nan kamaid di kanenyo?
9 Ay adiyo kayet maawatan nan kabaelak? Kanegyo kinalingkingan din limay tinapay ay inpaad-adok ta komdeng isdin solok is limay libo ay ipogaw. Dapay kaat ay lowa nan pinnoyo isdin nabay-an?
10 Et san pito ay inpaad-adok ta komdeng isdin epat ay libo ay ipogaw, kaat gedan ay lowa nan pinnoyo isdin nabayan?
11 Aytay dan adiyo kayet maawatan ay baken makan nan kankanak issan nangibagaak ken dakayo en makail-ilanyo nan bobod di Fariseo ya Saduceo?”
12 Dadat maawatan en baken obpay nan bobod di tinapay is ipanemnemnemna nodi makail-ilanda nan baken osto ay isolsolon di Fariseo ya Saduceo.

Nan Nangibagaan Pedro En Kristo Si Jesus
Mar. 8:27-30; Luc. 9:18-20

13 Dat itoloy da Jesus isnan sakop nan ili ay Cesarea Filipos. Wadada pay isdi dat sooten Jesus isnan papasolotna, “Ay ngan nan pangwanin nan ipogaw ken sak-en?”
14 Dat kanan nan papasolotna en, “Wada nan mangwani en sik-a din si Juan ay Menbonbonyag. Nan tap-in di ipogaw et kananda en sik-a din si Elias dapay kanan kayet nan tap-ina en sik-a din si Jeremias wenno din ib-an di mamadton Apo Dios.”
15 Dat sooten Jesus ken daida, “Dakayo pay abes ay ngan nan pangwaniyo ken sak-en?”
16 Dat kanan Simon Pedro en, “Sik-a si Kristo ay Anak Apo Dios ay inbagana en awnit omali ay men-apo.”

17 Dat kanan Jesus en, “Nagasatka Simon
ay anak Jonas tay baken nan ipogaw is na-
gapowan nan mangtekam ken sak-en nodi
si Amak id daya nan nangipanemnem ken
sik-a.
18 Isonga ngadanak sik-a is Pedro
tay kanegka bato. Et nan kinwanim
ay maipanggep ken sak-en et siya nan
kanega bato ay maipegnadan nan pam-
matin nan am-in ay maitapi ken sak-en.
Et gapo isnan pammatida et maid polos
makaabak ken daida ay olay nan tetey.
19 Et agtak sik-a is lebbengem ay kaneg
mamanggen isnan tolbek ay manglokat
isnan mentolayan Apo Dios. Et am-
in ay iyadim ay maikkan isnan batawa
et maiyadi abes id daya. Ya am-in ay
ipalobosmo ay maikkan isnan batawa et
maipalobos abes id daya.”
20 Dat ibilin Jesus isnan papasolotna en
adida ibagbaga isnan olay sino ay ipogaw
ay siya si Kristo ay inbaan Apo Dios ay
omali ay men-apo.

Nan Nangibagaan Jesus Isnan Awnit Menligatana
Mar. 8:31-33; Luc. 9:22

21 Enggana isnan deey ay timpo et in-
bagan Jesus isnan papasolotna nan awnit
ommat ken siya. Kinwanina ken daida,
“Masapol ay omeyak id Jerusalem et awnit
paligaten nan aamam-an di Judio ya nan
menkangangato ay papadi ya nan men-
is-isolo isnan linteg sak-en ya awnitda
mangipapatey ngem isnan katlon di agew
et kasinak matago.”
22 Dat ipagay-ed Pedro si Jesus et kanana
ken siya, “Apo, adi koma ipalobos Apo Dios
dana ay ommat ken sik-a.”
23 Dat kanan Jesus, “Taynam sak-en tay
nan kinwanim et kalin Satanas. Adim
dologen sak-en ay adi mang-ikkan isnan
kayat Apo Dios. Nan ninemnemmo et
baken adi si Apo Dios is nagapowana nodi
isnan ipogaw.”

Nan Ikkan Nan Maitapi Ken Jesus
Mar. 8:34-9:1; Luc. 9:23-27

24 Dat kanan Jesus isnan papasolotna en,
“No sino nan manglayad ay maitapi ken
sak-en et masapol ay ibilangna ay natey
et nan awakna ta baken nan laydena is
ik-ikkana nodi nan laydek ta itoledna nan
ligat ay kaneg nan mang-aw-awit isnan
krosna ta omonod ken sak-en.
25 Tay nan ipogaw ay kedeng nan
awakna is nemnemnemena et awnit
matey met laeng ngem no baken nan
awakna is nemnemnemena gapo isnan
mangsolsolotana ken sak-en et awnit
matey ngem matagotago ay eng-enggana
ken Apo Dios.
26 Ay waday ganaben di ipogaw ay
mangkowa is am-in ay kinabaknang isnan
batawa no matey daet adi dawaten Apo
Dios? Maid adi. Tay maid polos kin-
abaknang di ipogaw is makasokat isnan
biyagna.
27 Awnitak omali ay Iyon-an Am-in di
Ipogaw. Isnan omaliyak et somilangak
ay mangipaila isnan kangaton Ama et
mamakkey nan aanghelko. Et awnitak
sobalitan nan kaipoipogaw ay menbasal
isnan inik-ikkanda.
28 Tet-ewa nan ibagak, wada ken dakayo
nan matatago pay laeng engganay ilaenda
nan omaliyak ay Iyon-an Am-in di Ipogaw
ay mentolay.”

17

Nan Natkenan Nan Ilan Jesus
Mar. 9:2-13; Luc. 9:28-36

1 Nallos nan enem ay agew dat ayagan
Jesus si Pedro ya nan sin-agi ay da San-
tiago ken Juan ta ikekedengda ay omey
isnan atakdag ay bilig.
2 Dat tomeken nan mangiilaanda ken
Jesus id isdi tay mensilsilang nan angasna
ay kaneg nan agew ya pinmolapolaw nan
badona ay kaneg silang di silaw.
3 Dadat men-ila da Moses ken Elias ay
makitoytoya ken Jesus.
4 Dat kanan Pedro ken Jesus, “Apo, gawis
tay wada tako isna. No kayatmo omesetak
is tolo ay bawi ta pala ken sik-a nan esa,
pala ken Moses nan esa ya pala ken Elias
nan esa.”
5 Daan ay menkalkali si Pedro daet
mawanada nan somili ay liboo ay man-
glingeb ken daida. Dadat dengngen nan
kali ay nagapo isnan liboo ay mang-
wani, “Si tona nan Anakko ay laylaydek.

Men-galalasingak gapo ken siya isonga
dengngenyo nan kankanana."
6 Isnan nangdengngan nan papasolotna
isnan kali dat dadama nan egyatda et
menlokbobda isnan lota.
7 Dat somag-en si Jesus et kapposena
daida et kanana, "Bomangon kayo. Adi
kayo omegyat."
8 Mentangadda pay dat maid teken is
inilada nodi kedeng si Jesus.
9 Issan lomayoganda isnan deey ay bilig
dat ibilin Jesus ken daida en, "Adiyo
polos ibagbaga san inilayo engganay
matagowak kasin."
10 Dat sooten nan papasolotna, "Owen.
Ngem dakan kanan en matagoka kasin
dapay kanan nan men-is-isolo isnan linteg
en masapol ay omon-ona ay omali si Elias
mo si Kristo?"
11 Dat kanan Jesus, "Owen, tet-ewa ay
omali omon-ona si Elias ta isaganana nan
am-in.
12 Ngem epdas inmali si Elias dapay
egay inmatonan nan ipogaw isonga inik-
ikkanda nan ngawi ken siya. Et awnit
kaneg todi gedan nan ikkanda ay mang-
paligat ken sak-en ay Iyon-an Am-in di
Ipogaw."
13 Dat maawatan nan papasolotna ay si
Juan ay Menbonbonyag nan kankanana
en Elias.

Nan Nangpakaanan Jesus Isnan Anito Ay Nangpakedas Isnan Onga

Mar. 9:14-29; Luc. 9:37-43

14 Issan linmayoganda et dinatnganda
nan adoado ay ipogaw dat omey nan esay
am-ama ken Jesus et menpalintomeng is-
nan sagangna danapay kanan,
15 "Apo, seg-angam kad nan anakko ay
menkedas. Tay no domateng nan kedasna
et palalo nan ligatna et namin ado ay
naek-ekdag isnan apoy ya isnan danom.
16 Inyeyko ay mangipaagas isnan papa-
solotmo ngem adida kabaelan."
17 Dat kanan Jesus, "Palalo kayo od ay
ipogaw id wani. Baken osto nan nem-
nemyo tay nabayagak ay nakitetee ken
dakayo et palalo nan anosko ngem adi
kayo kayet pomati." Danat kanan issan
aman san onga, "Iyalim isna."
18 Dat bilinen Jesus nan anito ta komaan
isonga dat maganawis san onga ay lalaki.
19 Maaw-awni pay dat ikekedeng nan
papasolot Jesus ay omey mensoot ken
siya en, "Aytay dakamin adi makaipakaan
issan deey ay anito?"
20 Dat kanan Jesus, "Gapo tay kolang
pay laeng nan pammatiyo ken Apo Dios.
Ngem ibagak nan tet-ewa et no waday
pammatiyo ken siya ay olay teeteen ay
kaneg nan kateteenan ay esek et ma-
balin ay kananyo isnan bilig ay naay en,
'Omeyka isdi,' dat tet-ewa omey. Maid
polos adi mabalin is adiyo ikkan.
21 Ngem nan kaneg todi ay anito et
adi maipakaan no adiyo ipapasnek ay
menlolol-owalo ay olay adi kayo mangan."

Nan Kasin Nangibagaan Jesus Isnan Kateyana

Mar. 9:30-32; Luc. 9:44-45

22 Isnan namingsan ay nadagop nan
papasolot Jesus ken siya id Galilea danat
kanan, "Nganngani ay maitedak ay Iyon-
an Am-in di Ipogaw isnan mangdepap ken
sak-en
23 et awnitda mangpatey. Ngem awni-
tak matago kasin isnan maikatlo ay agew."
Dat dadama ay menseseg-ang nan papa-
solotna isnan inbagana ken daida.

Binayadan Da Jesus Nan Bowisda Isnan Templo

24 Inomdan pay da Jesus id Capernaum
dat omey nan mensingsingil is bowis di
Templo ken Pedro et sootenda, "Ay men-
baybayad is bowis di Templo nan apom?"
25 "Owen," insongbat Pedro.
Idi sinonggep si Pedro isnan baey ay
kad-an Jesus dat menkali omon-ona si
Jesus ay mangwani, "Pedro, ay ngan nan
nemnemmo, ay into nan men-alaan di
aali is sipingda? Ay isnan an-akda wenno
isnan teken ay ipogaw?"
26 Dat kanan Pedro, "Nan teken ay
ipogaw adi." Dat kanan Jesus, "No siya sa
et adi masapol ay menbayad nan an-akna.
27 Ngem adita koma paligten nan
ipogaw isna isonga enka laengen men-
banniit isnan baybay. Et nan damo ay
banniitam dakat takawen nan topekna
ta das-am nan siping ay omanay is

maibayad. Dakat alaen et enka bayadan
nan bowista."

18

Nan Kanan Jesus Maipanggep Nan Kapatgan
Mar. 9:33-37; Luc. 9:46-48

1 Isnan deey ay agew dat omey nan
papasolot Jesus ken siya et kananda, "Sino
ken dakami nan kapatgan isnan mento-
layan Apo Dios?"
2 Dat ayagan Jesus nan esa ay onga
et ipatakdegna isnan sagang nan papa-
solotna
3 danat kanan, "Ilaenyo nan naay onga
et adina polos nemnemnemen ay ipan-
gato nan awakna. Ibagak ken dakayo nan
tet-ewa no adiyo sokatan nan nemnemyo
ta kaneg nan nemnem di onga et adi kayo
polos maitapi isnan mentolayan Apo Dios.
4 Isonga nan kapatgan isnan mento-
layan Apo Dios et nan mangipabababa
isnan awakna ay kaneg nan naay onga.
5 Et nan manglayad ya mang-ayyew is-
nan kaneg nan naay ay onga gapo isnan
pammatina ken sak-en et siya gedan nan
kaneg nan layadna ken sak-en."

Nan Mang-aw-awis Ay Mangipabasbasol
Mar. 9:42-48; Luc. 17:1-3

6 "Ngem no wada nan mang-aw-
awis isnan esa ay kapatpati ken sak-en
ay menbasol et gag-awis no maitaked
nan losongan ay bato isnan bagangna
dat maibkas isnan baybay mo nan
mangipaypay-owana ay menbasol nan ib-
ana.
7 Kaseseg-ang am-in nan ipogaw isnan
batawa tay adoado nan maaw-awisanda
ay bomasbasolanda. Kanayon ay wada
nan mang-aw-awis ay mangipabasbasol
isnan ipogaw ngem kaseseg-ang nan
mang-aw-awis isnan iib-ana tay palalo
nan dosana.
8 No nan ikkan nan ledengmo wenno
sikim di makabasolam et gawis no poko-
lam ta iwasitmo. Tay gag-awis no
makolangka isnan ledeng wenno siki id
wani basta wada nan biyagmo ay eng-
enggana mo nan dowa nan ledengmo ya
nan sikim dakat mapaligatan isnan apoy
ay adi katkatey.
9 Et no nan pang-ilan nan esa ay matam
di makabasolam gawis no soklatem laen-
gen. Tay gag-awis no es-esa nan matam
et kedeng mo nan dowa nan matam dakat
mapaligatan isnan apoy ay adi katkatey.
10 Et maipanggep abes isnan oongong-a
ay naayda et makailanyo ta adiyo aamisen
daida. Tay ibagak ken dakayo ay nan
aanghel Apo Dios ay mang-ay-ayowan ken
daida et wawawadada isnan sagang Apo
Dios id daya.
11 Et sak-en gedan ay Iyon-an Am-in
di Ipogaw et inmaliyak ay mangisalakan
isnan adi mangtek ken Apo Dios."

Nan Naamas Ay Kalnilo
Luc. 15:3-7

12 Kinwas Jesus ay nangwani is dana
danat itoloy ay menpangngalig et kanana,
"Ngan nan ikkan nan ipogaw ay wada nan
sin-gasot ay kalnilona dat maamas nan
esa? Ay adina taynan nan siyampoo ya
siyam isnan pagpastolan ta ena anapen
san naamas?
13 Ibagak ken dakayo nan tet-ewa en is-
nan mangdatngana isnan naamas ay daan
ay natatago et dadama nan gasingna mo
nan gasingna isnan siyampoo ya siyam ay
egay naamas.
14 Paliso abes ken Amayo id daya tay
adina layden no waday maisiyan ken siya
is esa ay olay no nan kababaan ay ipogaw."

Nan Ikkan Isnan Nakabasol Ken Datako

15 "No wada nan ib-am ay mamati ken
Apo Dios ay nakabasol ken sik-a dakat
omey ta mentoya kayo ay dowa ta ibagam
ken siya nan basolna. No idngena nan
ibagam ya maawatana ay basolna et ma-
balin ay men-gayyem kayo kasin.
16 Ngem no adyana nan ibagam dakat
omayag is esa wenno dowa ay ib-am ay
makkey ken sik-a isnan omayam kasin ay
makitoya ken siya tapno matongpal nan
naisolat ay bilin ay masapol ay wada nan
dowa wenno tolo ay mang-aboloy isnan
tet-ewa ay kankanam.
17 Et no adyana pay laeng ay idnge daida
dakat ipagtek isnan iib-am ay mamati is-
nan pagdagdagopanyo. Ngem no adyana

kayet nan kanan nan iib-am ay mamati
dakayot ibilang siya ay kaneg nan adi
mamati ay ngawi nan ogalina.
18 Ibagak ken dakayo nan tet-ewa.
Nan am-in ay iyadiyo ay maikkan isnan
batawa et maiyadi abes id daya. Ya am-in
ay ipalobosyo ay maikkan isnan batawa et
maipalobos abes id daya.
19 Wada pay nan ibagak ken dakayo. No
eesaen nan dowa ay mamati nan dawa-
tenda et awnit ikkan Amak id daya.
20 Tay olay no kedkedeng nan dowa
wenno tolo is madagop gapo isnan ma-
matiyanda ken sak-en et wadaak gedan
ken daida."

Nan Ommat Isnan Adi Mangpakawan Isnan Ib-ana

21 Nakwas pay di dat omey si Pedro ken
Jesus et kanana en, "Apo, no wada nan ib-
ak ay mang-ik-ikkan is ngawi ken sak-en
et mamin kaat ay pakawanek siya? Ay
mamin pito?"
22 Dat kanan Jesus, "Adiyak kanan en
mamin pito et kedeng ay pakawanenyo
nan ib-ayo nodi olay mamin ado pay.
23 Tay no iyaligko nan mentolayan Apo
Dios et kaneg nan esay ali ay makitolag
isnan ipogawna gapo isnan otangda ken
siya.
24 Kailoglogina ay makitolag dat omey
ken siya nan esa ay kalibolibo nan
otangna.
25 Ngem adi makabayad isnan otangna
isonga inbilin san ali ay mailako siya
ya nan asawana ya nan an-akda tapno
menbalinda is baa. Et masapol abes
ay mailako am-in ay kowana tapno
maibayad isnan otangna.
26 Dat menpalintomeng san am-ama is-
nan sagang san ali et mendawat ken siya
ay mangwani en, 'No maseg-angka ken
sak-en et awnitak bayadan am-in nan
otangko.'
27 Dat maseg-ang san ali issan am-ama
ay deey isonga pinakawana nan otangna
et pinalobosana siya.
28 Issan nangtaynanan san am-ama is-
san baey san ali danat ilaen nan esay ib-
ana ay nakaotang ken siya is kolang ay
sin-gasot. Danat ikawe siya danapay seen
ay mangwani en, 'Bayadam nan otangmo
ken sak-en.'
29 Dat menpalintomeng nan ib-ana is-
nan sagangna et mendawat ken siya ay
mangwani en, 'Maseg-angka ken sak-en et
awnitak bayadan nan otangko ken sik-a.'
30 Ngem egayna idnge san kinwanin san
ib-ana nodi inpabalodna siya engganay
bayadana nan otangna.
31 Idi inilan nan iib-ana nan inikkan
san am-ama dat mensakit nan nemnemda
isonga dadat omey ibaga issan ali nan
inommat.
32 Dat ayagan san ali san am-ama
et kanana ken siya en, 'Ngawingawi
nan ogalim. Am-in ay otangmo et
pinakawanko tay nindawatka ken sak-en.
33 Aytay damen egay seg-angan san ib-
am ay nindawat ken sik-a ay kaneg nan
inikkak ay nangseg-ang ken sik-a?'
34 Dat makaliget san ali et ipabalodna
san am-ama et paligatenda siya ta eng-
ganay bayadana am-in nan otangna."
35 Dat kanan Jesus en, "Keg todi nan
ikkan Amak id daya no adi kayo pakawa-
nen ay tet-ewa nan basol di ib-ayo ken
dakayo."

19

Nan Insolon Jesus Maipanggep Nan Men-idang

Mar. 10:1-12; Luc. 16:18

1 Nakwas si Jesus ay nin-isolo danat
taynan nan probinsiya ay Galilea et omey
isnan bas-ang di ginawang ay Jordan ay
sakop di Judea.
2 Adoado nan ipogaw ay inmonod ken
siya et inpagawisna nan wada nan sak-
itda.
3 Isnan esa ay agew et wada nan Fariseo
ay inmey ken Jesus tay kaytenda ay
mangsikap ken siya. Dadat kanan, "Ay
kanam en ipalobos nan linteg tako ay
idangan nan lalaki nan asawana isnan
kompolmi ay lason?"
4 Dat kanan Jesus, "Ay egayyo binasa
isnan kalin Apo Dios ay isnan login
di batawa et isnan nangboliwana isnan
ipogaw et sinapona nan lalaki ya babai.
5 Dat kanan Apo Dios en gapo is dana et
taynan nan lalaki nan amana ya inana et

maitapi isnan asawana et menbalinda ay
esa.
6 Et bakenda et dowa nodi es-esangda.
Isonga baken osto no men-idang nan
tinipon Apo Dios."
7 Dat kanan san Fariseo, "Owen, ngem
aytay dan insolat ngalod Moses nan linteg
ay mangwani en mabalin ay men-ited nan
lalaki is kasolatan ken asawana ay mangi-
pagtek ay nin-idangda danat pakaanen
siya?"
8 Dat kanan Jesus, "Gapo tay nasokil
kayo isonga inpalobos Moses ay maki-
idang kayo ngem enggana isdin damo et
adi layden Apo Dios di.
9 Ibagak ken dakayo nan tet-ewa.
Nan lalaki ay makiidang dapay egay
makikamkamolala nan asawana et kaneg
mamabai no makiasawa is teken."
10 Dat kanan nan papasolot Jesus, "No
keg todi ngalod nan sin-asawa et gag-awis
no adiyet makias-asawa."
11 Dat kanan Jesus, "Owen, ngem
baken am-in ay ipogaw nodi kedeng
isnan deeyda ay nang-itedan Apo Dios is
makaanos.
12 Tay wada nan natkenatken ay gapo
ay adi makiasawa nan ipogaw. Nan esa
ay gapo et naiyanakda ay kanegda nai-
bobotowan ya nan tap-ina et inbotowan
nan ipogaw daida. Ya nan tap-ina et adida
makiasawa tapno itoltoloyda ay man-
gibagbaga isnan maipanggep ken Apo
Dios. Nan makaanos ay mangsolot et
daida koma nan mang-ikkan."

Nan Nangbindisyonan Jesus Isnan Oongong-a
Mar. 10:13-16; Luc. 18:15-17

13 Isnan esay agew et wadada nan
nangyey isnan oongong-a ken Jesus tapno
kapposena ya ilowalowana daida ngem
inyadin nan papasolotna.
14 Ngem dat kanan Jesus, "Palobosanyo
nan oongong-a ay omali ken sak-en. Adiyo
iyadi daida tay nan mangtalek ken sak-en
ay kaneg nan naayday oongong-a et daida
nan maitapi isnan mentolayan Apo Dios."
15 Dat kapposen Jesus daida dat ko-
maan.

Nan Kadangyan
Mar. 10:17-31; Luc. 18:18-30

16 Isnan namingsan et wada nan esa
ay ipogaw ay inmey ken Jesus et kanana,
"Apo, ngan nan osto ay ikkak tapno
matagotagowak ken Apo Dios?"
17 Dat kanan Jesus, "Damen sos-ooten
ken sak-en nan maipanggep isnan gawis
dapay kedkedeng si Apo Dios is gawis?
Ngem no kayatmo ay matagotago ken Apo
Dios et masapol ay tongpalem nan lin-
tegna."
18 Dat kasin sooten san lalaki, "Ngan
pay ay linteg?" Dat kanan Jesus, "Adika
menpatpatey, adika mamabai, adika men-
pabpabasol isnan ib-am.
19 Masapol ay tongpalem da amam ken
inam ya laylaydem nan iib-am ay keg nan
pananglayadmo isnan awakmo."
20 Dat kanan san lalaki, "Tinongtong-
palko met am-in dana. Ngan pay laeng di
masapol ay ikkak?"
21 Dat kanan Jesus, "No kayatmo ay
ikkan nan ostoosto et ilakom am-in nan
kokwam damet ipakdaw nan lakona isnan
kodokdo. Dakat mang-onod ta maitapika
ken sak-en et awnit wada nan kinakadan-
gyanmo id daya."
22 Idi dinngen san lalaki nan kinwanin
Jesus dat komaan ay menseseg-ang tay
adina kayten ay taynan nan kinakadan-
gyana.
23 Dat kanan Jesus isnan papasolotna en,
"Tet-ewa nan ibagak ken dakayo, naligat
nan maitapiyan di kadangyan isnan men-
tolayan Apo Dios.
24 Owen, kasinak kanan en nalaklaka
pay nan songgepan nan dakkel ay camel
isnan lokaw di dagom mo nan maitapiyan
di kadangyan isnan mentolayan Apo
Dios."
25 Nasdaaw nan papasolotna isnan
nangdengnganda issan kinwanin Jesus
dadat sooten, "Sino pay obpay nan
mabalin ay maisalakan?"
26 Dat inenengneng Jesus daida dana-
pay kanan, "Nan adi mabalin ay ikkan
di ipogaw et mabalin ay ikkan Apo Dios
tay maid polos adina kabaelan isonga am-
in ay mangpati ken siya et maisalakan,
kadangyan man wenno kodo."
27 Dat kanan Pedro, "Ilam dakami et
tinaynanmi am-in ay kokwami ta maitapi

kami ken sik-a. Ngan pay es nan awnitmi
ganaben?”
28 Dat kanan Jesus, “Ibagak ken dakayo
nan tet-ewa, awnit ipabalon Apo Dios nan
batawa et awnit sak-en nan mentolay et
dakayo ay simpoo ya dowa ay papasolotko
nan tomokdo isnan tokdowan di ali ay
mangbanag isnan am-in ay Judio ay aap-
on din simpoo ya doway an-ak din si
Israel.
29 Nan am-in ay mangtaynan isnan
baeyna, nan bebsatna, da amana, nan
an-akna ya nan payewna gapo isnan
maitapiyana ken sak-en et adoado nan
ganabena dapay wada nan biyagna ay
maid patenggana.
30 Ngem ado isnan kapapatgan id wani
et awnit daida nan kababaan. Ya ado
isnan kababaan id wani et awnit daida
nan kapapatgan.”

20

Nan Pangngalig Maipanggep Isnan Awnit Ganaben Nan Ipogaw

1 Intoloy Jesus ay menpangngalig et
kanana en, “Nan awnit ited Apo Dios isnan
ipogaw isnan mentolayana et kaneg nan
ikkan nan kakwa isnan adoado ay payew.
Isnan esa ay wisngit dat omey men-anap
is agagena
2 dat makitolag isnan deeyday dinas-ana
isnan osto ay lagbo isnan sin-agew dadat
lomokso.
3 Idi napatpat-a dat omey kasin san am-
ama isnan pag-ag-aggongan danat ilaen
ay wadada nan men-ag-aggong tay maid
oblada.
4 Danat kanan ken daida en, ‘Enkayo
abes makiobla isnan payewko et awnitak
ited nan osto ay lagboyo.’
5 Dadat tet-ewa omey.

Idi nakag-aw dat omey kasin san am-
ama isnan pag-ag-aggongan danat paeyen
kasin san deeyday dinatngana isdi. Idi
alas tres danat ikkan kasin.
6 Nasdem pay dat kasin omey danat
ilaen ay wadada kayet nan men-ag-
aggong. Danat sooten ken daida en, ‘Aytay
dakayon men-ag-aggong? Ay egay kayo
linmokso?’
7 ‘Maid met mangipaobla ken dakami,’
insongbatda. Dat kasin kanan san am-
ama ken daida en, ‘Enkayo ngalod men-
obla isnan payewko.’
8 Maaw-awni pay dat kanan san am-
ama isnan apon di baana en, ‘Ayagam nan
men-ob-obla ta bayadam nan lagboda.
Ilogim isnan naodi ay inmey enggana is-
nan inmona.’
9 Dat omey san kaodiyan ay nin-obla et
nan lagbo isnan sin-agew nan inlagbona
ken daida.
10 Isonga ninemnem san ninlogi issan
wisngit en ad-ado nan lagboda ngem dat
obpay paliso isnan lagbon nan naod-odi.
11 Inalada nan lagboda dadat iyagotoot
san nangipaobla ken daida
12 ay mangwani en, ‘Nan deeyda et
es-esa ay olas nan nin-oblaanda dapay
dakami et dadama nan poos dakami pay
inmaagew. Into nan ikkana ay aped paliso
nan lagbomi?’
13 Dat kanan san nangipaobla issan
esa, ‘Owen gayyem, ngem egayak logiyen
dakayo tay nintolag tako isnan osto ay
inagewyo.
14 Alaem bawet nan lagbom dakat so-
maa. No kayatko ay paliso nan lagbo nan
naodi is ken dakayo ay ngan di ngotoyo
od?
15 Ay maid kalintegak ay mang-ikkan is-
nan kayatko isnan sipingko? Ay mensakit
nan nemnemmo tay manag-itedak?’ ”
16 Dat itoloy Jesus ay mangwani, “Siya
di nan kaneg nan mentolayan Apo Dios
tay nan ipogaw ay kababaan id wani et
awnit daida nan kapatgan. Et nan ipogaw
ay kapatgan id wani et awnit daida nan
kababaan.”

Nan Maikatlo Ay Nangibagaan Jesus Isnan Kateyana

Mar. 10:32-34; Luc. 18:31-34

17 Isnan omay-ayan da Jesus id
Jerusalem danat ipaigid san simpoo ya
dowa ay papasolotna
18 danat kanan ken daida en,
“Dengngenyo. Omey tako id Jerusalem
et maidyaak ay Iyon-an Am-in di Ipogaw
isnan menkangangato ay papadi ya
nan men-is-isolo isnan linteg. Et awnit
kananda en masapol ay maipapateyak.

19 Dadat idya sak-en isnan baken
Judio et awnit mangselaselatda ya
mangbaibaigda dadat omilansa isnan
kros. Ngem awnitak kasin matago isnan
maikatlo ay agew."

Nan Nindawatan Nan Inan Da Santiago Ken Juan
Mar. 10:35-45

20 Nakwas di dat omey ken Jesus nan
asawan Zebedeo ya nan dowa ay an-
akna dat menpalintomeng san in-ina is-
nan sagang Jesus ta mendawat koma.
21 Dat sooten Jesus, "Ngan nan kay-
atmo?" Danat kanan, "Apo, no ma-
balin ta isnan mentolayam et makitokdo
koma nan doway an-akko ken sik-a isnan
makanawan ya nan makanigidmo."
22 Dat kanan Jesus issan dowa ay an-ak
Zebedeo ay papasolotna en, "Adiyo getken
nan dawdawatenyo. Ay makaitoled kayo
ay mang-okmon isnan ligat ay awnitko lig-
aten?" Dadat kanan, "Owen. Makaitoled
kami."
23 Dat kanan Jesus en, "Tet-ewa ay awnit
kayo maligatan ay kanegko. Ngem bake-
nak is kalebbeng ay menpili is tomokdo
isnan makanawan ya makanigidko. Tay
si Amak nan kalebbeng ay mangpili is
tomokdo is dana."
24 Issan nangdengngan san simpoo ay
ib-ada ay pasolotna isnan dinawat san sin-
agi ya nan inada dadat ligten daida.
25 Dat ayagan Jesus daida am-in et
kanana en, "Getkenyo nan maik-ikkan is-
nan aali ya nan tap-in di mentolay isnan
batawa. Igagatinda nan ipogawda gapo
tay wada nan kalinteganda ken daida.
26 Ngem adi kabalin ay kaneg todi ken
dakayo nodi nan manglayad ay ngomato
ken dakayo et masapol ay siya nan men-
pababa ta badangana nan iib-ana.
27 Owen, nan manglayad ay kapatgan
ken dakayo et masapol ay mensilbi ay
kaneg baa isnan iib-ana.
28 Tay kaneg sak-en ay Iyon-an Am-in
di Ipogaw et egayak inmali ay masilbiyan
nodi tapno mensilbiyak isnan ipogaw.
Isonga awnitak matey tapno masbot nan
kaipoipogaw gapo isnan basbasolda."

Nan Nangipagawisan Jesus Isnan Dowa Ay Kowap
Mar. 10:46-52; Luc. 18:35-43

29 Isnan nangtaynan da Jesus id Jerico et
adoado nan inmonod ken daida.
30 Et wada nan dowa ay kowap ay
tinmotokdo isnan benget nan daan. Is-
san nangdengnganda ay lomaos da Jesus
dadat menbogaw ay mangwani en, "Sik-
a ay apon din si David, seg-angam kad
dakami."
31 Dat sagiiten nan ipogaw daida ta
igiginekda. Ngem am-amedda kayet nin-
bogaw ay mangwani en, "Sik-a ay apon din
si David, seg-angam kad dakami."
32 Dat isaldeng Jesus et ayagana daida
danat kanan, "Ay ngan nan kayatyo ay
ikkak ken dakayo?"
33 Dadat kanan en, "Apo, kayatmi ay
makaila koma."
34 Dat seg-angan Jesus daida et kap-
posena nan matada dadat maganawis et
makailada dadlo. Dadat makkey ken siya.

21

Nan Nangdayawanda Ken Jesus Isnan Inmayanda Id Jerusalem
Mar. 11:1-11; Luc. 19:28-40; Juan 12:12-19

1 Issan sinmag-enan da Jesus id
Jerusalem et nganngani ay omdanda
isnan ili ay Betfage ay sag-en nan bilig
ay Olivo dat ibaan Jesus nan dowa ay
papasolotna
2 et kanana, "Enkayo isnan ili ay deey
et awnit ilanyo nan kabayo ay wada nan
anakna. Dayot okasen nan baodda ta
iyaliyo isna.
3 No waday mensoot isnan ik-ikkanyo
dayot kanan en masapol nan apoyo et
ipalobosna ay dagos."
4 Naikkan dana ta matongpal nan inba-
gan nan esay mamadton Apo Dios en,
5 "Ibagayo isnan iJerusalem en, 'Ilaenyo.
Naay omal-ali nan Aliyo ay nangi-
pababa isnan awakna ay men-
sasakay isnan anak di kabayo.' "
6 Dat omey nan papasolotna et ikkanda
nan inbagan Jesus ken daida.

7 Inyeyda nan kabayo ya nan anakna da-
dat ap-apan isnan badbadoda dat sakayan
Jesus san anak di kabayo.
8 Dat iyaplag nan kaipoipogaw nan bad-
badoda isnan daanen Jesus dapay iyaplag
nan tap-ina nan tobon di kaiw ta ipailada
ay daydayawenda si Jesus.
9 Nan inmon-ona ya naod-odi et
menbogbogawda ay mangmangwani en,
"Hosanna. Madaydayaw nan naay Ali tako
ay apon din si David. Mabindisyonan nan
inbaan Apo Dios ay mentolay ken datako.
Madaydayaw nan ngadan Apo Dios id
daya."
10 Issan inomdanan da Jesus id
Jerusalem dat men-giyaw nan omili isdi
ay mangmangwani, "Sino nan ipogaw ay
deey?"
11 Dat kanan nan ipogaw ay nakkey ken
siya en, "Siya na si Jesus ay mamadton Apo
Dios ay nagapo id Nazaret isnan probin-
siya ay Galilea."

Nan Inmayan Jesus Isnan Templo
Mar. 11:15-19; Luc. 19:45-48; Juan 2:13-17

12 Id Jerusalem et sinonggep si Jesus
isnan Templo danat pabalaen nan men-
il-ilako ya lomaklako is awnitda ited ken
Apo Dios danapay tokangen nan lamisaan
di mensoksokat is siping ya nan tokdowan
di men-ilaklako is kalapati.
13 Danat kanan ken daida en, "Naisolat
isnan kalin Apo Dios en, 'Nan baeyko
et paglol-owalowan di ipogaw.' Siya di
nan inbagan Apo Dios ngem ngan nan
ik-ikkanyo? Dakayon aped os-osalen ay
pagsos-owitikan?"
14 Dat omey nan kowap ya nan pilay ken
Jesus issan Templo.
15 Ngem issan nang-ilaan nan menkan-
gangato ay papadi ya nan men-is-isolo
isnan linteg issan kaskasdaaw ay inikkan
Jesus et dadama nan ligetda. Dadat am-
amed lomiget issan nangdengnganda is-
nan oongong-a ay menbogbogaw isnan
Templo ay mangmangwani en, "Dayawen
tako nan apon din si David."
16 Dadat sooten ken Jesus, "Ay adim
dengngen nan kankanan nan oongong-
a?" Dat kanan Jesus, "Dedengngek ya. Ay
egayyo binasa nan naisolat isnan kalin
Apo Dios en initdowana nan oongong-a
tapno ostoosto nan mangdaydayawanda
ken siya?"
17 Kinwanin Jesus di danat taynan daida
et omey omapa id Betania.

Nan Kaiw Ay Adi Kasin Bomgas
Mar. 11:12-14, 20-22

18 Kawakgatana isnan sinmagongan da
Jesus id Jerusalem et naowat siya.
19 Danat ilaen nan esay kaiw ay higos
dat omey ta ilana no waday begasna ngem
kedeng nan tobona is wada. Danat kanan,
"Adika kasin bombomgas." Dat maango ay
dagos san kaiw.
20 Nasdaaw nan papasolotna isnan
nang-ilaanda et kananda en, "Ine. Dan
aped naango ay dagos nan naay ay kaiw?"
21 Dat kanan Jesus, "Ibagak ken dakayo
no mamati kayo ken Apo Dios ay maid
dowadowana et makaikkan kayo abes is-
nan kaneg nan inikkak isnan naay ay
kaiw. Baken pay kedeng di is maikkanyo
nodi mabalin ay ibagayo isnan deey ay
bilig en men-aton isnan baybay et men-
aton tet-ewa.
22 Tay no ostoosto nan pammatiyo ken
Apo Dios et am-in ay dawatenyo ken siya
et tongpalena."

Nan Nagapowan Nan Kalebbengan Jesus
Mar. 11:27-33; Luc. 20:1-8

23 Dat somagong si Jesus isnan Tem-
plo ay men-isolo dat omey ken siya nan
aamam-a ya nan menkangangato ay pa-
padi et kananda en, "Ibagam kad ken
dakami no ngan nan kalebbengam ay
mang-ik-ikkan isnan am-in ay ik-ikkam.
Ay sino nan nang-ited ken sik-a isnan
lebbengmo?"
24 Dat songbatan Jesus daida en, "Sootek
na od ken dakayo et no makasongbat kayo
daket ibaga abes nan nagapowan nan
lebbengko.
25 Siya na nan sootek. Into nan na-
gapowan din kalebbengan Juan ay Men-
bonbonyag? Ay ken Apo Dios wenno
isnan ipogaw?" Dadat men-asisoot et
kananda en, "Ay sino nan isongbat tako?
No kanan tako en nagapo ken Apo Dios et

awnit kanana en, ‘Ayta ngalod dayon egay
pinatpati din si Juan?’
26 Ngem no kanan tako en nagapo isnan
ipogaw et kaeegyat nan ikkan nan ipogaw
ken datako tay kananda en tet-ewa ay
mamadton Apo Dios din si Juan.”
27 Isonga dadat kanan en, “Adimi
getken.” Dat kanan Jesus, “Adiyak ngalod
abes ibagbaga nan nagapowan nan
kalebbengak ay mang-ik-ikkan isnan ik-
ikkak.”

Nan Pangngalig Isnan Doway Sin-agi

28 Dat menpangngalig si Jesus et kanana
en, “Ngan nan nemnemyo isnan naay?
Wada nan esay am-ama ay doway lalalaki
nan anakna. Kinwanina isnan iyon-a en,
‘Kadya enka mensaba.’
29 ‘Adiyak,’ insongbatna. Ngem maaw-
awni pay danat sokatan nan nemnemna
et omey men-obla.
30 Dat omey nan am-ama isnan inn-
odi et paliso nan inbagana ken siya.
Danat kanan ken amana en, ‘Owen Ama,
omeyak.’ Ngem egay obpay inmey.
31 Sino issan dowa nan nangtongpal
isnan bilin amada?” Dadat kanan, “Nan
iyon-a adi.” Dat kanan Jesus, “Owen
et ibagak ken dakayo ay aap-apon di
Judio, nan managbasol ay kaneg nan
mensingsingil is bowis ya nan maki-
lalalaki et awnitda maitapi isnan mento-
layan Apo Dios esakayopay maitapi.
32 Tay inmali si Juan ay Menbonbonyag
et inbagana ken dakayo nan osto ay
ikkanyo tapno gomawis nan ogaliyo ngem
egayyo pinati siya dapay pinatin nan
mensingsingil is bowis ya nan maki-
lalalaki siya. Olay no inilayo nan nin-
babawiyanda et egayyo sinokatan nan
nemnemyo ta patiyenyo nan inbagan
Juan.”

Nan Nangiyaligan Jesus Isnan Men-lelebbeng Ay Judio

Mar. 12:1-12; Luc. 20:9-19

33 Dat sodoken Jesus na, “Dengngenyo
nan tap-in di pangngalig. Wada nan esay
am-ama ay nin-esek is adoado ay onas.
Danat bakden nan om-ana dat omset is
paglebkan is mangsetset isnan danom di
onas dapay mensaad is atakdag ay baey is
mentean di menbanbantay. Danat ipaay-
owan isnan ipogaw esapay omey isnan
addaaddawi ay ili.
34 Inomdan pay nan maapitan nan onas
dat ibaan san kakwa nan baana ta enda
alaen nan pigasna.
35 Ngem dinpap san men-ay-ayowan san
inbaana et baibaigenda nan esa dadat
pateyen nan esa dadapay gayangen nan
esa.
36 Dat kasin omibaa san kakwa is ad-ado
mo san damo ngem paliso nan inikkan san
men-ay-ayowan ken daida.
37 Isonga danat ibaa nan anakna tay
kanana en sigolado ay siya nan idngeda.
38 Ngem issan nang-ilaan san men-ay-
ayowan issan anak san kakwa dadat
mentotya et kananda en, ‘Naay omali
nan awnit mangtawid isnan naay om-a.
Pateyen tako bawet siya ta datako nan
mangkowa isnan tawidna.’
39 Isonga dadat depapen et ibalada is-
nan onasan dadat pateyen.”
40 Dat kanan Jesus isnan mangdedenge
en, “No omali san kakwa isnan deey ay
onasan ay ngan ngata nan ikkana isnan
deeyda ay men-ay-ayowan?”
41 Dadat kanan, “Kaeegyat nan ikkana
ay mangpatey ken daida tay palalo nan
kangawida danat ipaayowan nan onasana
isnan teken ay matalek ya makaited isnan
pigasna.”
42 Dat kanan Jesus ken daida en, “Tet-
ewa sa. Ngem ay egayyo binasa nan naiso-
lat isnan kalin Apo Dios ay mangwani en,
‘Nan bato ay inadyan di nangsaad is-
nan baey et siya nan kapatgan tay
ipakekenegna nan baey. Inikkan
Apo Dios na et pilmi ay kaskasdaaw
ken datako.’ ”
43 Intoloy Jesus en, “Ibagak ken dakayo en
olay no nan Judio nan pinilin Apo Dios
id sang-adom ngem gapo isnan mang-
adyananyo isnan inbaana et adi kayo
et maitapi isnan mentolayana nodi nan
ipogaw ay mangtongtongpal isnan kay-
atna.
44 Et nan maipakpak isnan deey ay ka-
patgan ay bato ay naiyaligak et masoga-
sogatan ya no matekdag gedan san deey
ay bato et mamekmemekmek nan pon-
taana.”

45 Isnan nangdengngan nan menkan-
gangato ay papadi ya nan Fariseo isnan
pangngalig Jesus et naawatanda ay daida
nan kankanana ay nang-adi isnan inbab-
aan nan kakwa issan onasan ya nan nap-
ateg ay bato tay adyanda siya.
46 Isonga laydenda ay depapen siya ay
dagos ngem omegyatda isnan ipogaw tay
kananda en mamadton Apo Dios siya.

22

Nan Pangngalig Maipanggep Isnan Babayas
Luc. 14:15-24

1 Dat kasin menpangngalig si Jesus ken
daida et kanana en,
2 "Nan awnit maitapiyan nan ipogaw
isnan mentolayan Apo Dios et kaneg nan
ikkan nan esay ali ay mangisagana isnan
bomayasan nan anakna.
3 Insaganana nan am-in danat ibaa nan
baana ay omey mendekat ngem adyan
nan nadkat ay omey.
4 Isonga inbaana kasin nan tap-in di
baana ta ibagada en, 'Kadya, omali kayo
tay pinaltimi nan baka ya nan tap-in di
menlalmes ay talakenmi. Nakasagana et
am-in isonga omali kayo et.'
5 Ngem nan inayaganda et adida po-
los idnge nodi itoltoloyda kayet nan ik-
ikkanda. Wada nan linmokso ya wada
nan inmey nin-ilako
6 dapay depapen nan tap-ina san deey-
day baa et baigenda ay mangpatey ken
daida.
7 Dadama nan liget san ali issan nang-
dengngana is dadi isonga danat ibaa nan
sosoldadona ay omey mangpatey isnan
ngawi ay ipogaw dadapay poowan nan
ilida.
8 Dat kasin kanan san ali isnan baana
en, 'Naisagana nan am-in isnan babayas
ngem nan inayagak et adida maibagay ay
maitapi.
9 Enkayo ngalod isnan madagdagopan
di ipogaw ta ayaganyo am-in daida.'
10 Isonga dadat omey ayagan am-in nan
das-anda olay no ngawi wenno gawis nan
ogalina daet napno nan baey san ali.
11 Maaw-awni pay dat songgep san ali
ay makitoya isnan sangailina danat ilaen
nan esa ay egay nangibado isnan pala
bodana.
12 Dat kanan san ali ken siya en,
'Gayyemko, aytay dakan wada isna daka-
pay egay ninbado isnan pala bodam?'
Ngem aped gomiginek san am-ama.
13 Dat kanan san ali isnan baana en,
'Ogdenyo nan naay ipogaw dayot itep-a
siya isnan menbolinget. Et men-ag-ag-aga
ya men-oowakis isdi gapo isnan pilmi ay
ligatna.' "
14 Dat kanan Jesus en, "Adoado nan
ayagan Apo Dios ngem atiatik nan mapili
ay maitapi ken siya."

Nan Nangsootanda No Bayadanda Nan Bowis
Mar. 12:13-17; Luc. 20:20-26

15 Nakwas di dat komaan nan Fariseo ta
enda mentotya is ikkanda ay mangsikap
koma ken Jesus isnan mensootanda ken
siya.
16 Dadat ibaa nan iib-ada ya nan ib-an
Ali Herod ta omeyda ken Jesus. Dadat
kanan, "Apo, getkenmi ay adika polos
al-allilawen nan ipogaw nodi isolsolom
nan osto ay layden Apo Dios ay ikkanda
ya maid paam-amdem isnan nangato ya
nababa ay ipogaw.
17 Isonga ibagam kad ken dakami no
ngan nan kanam isnan naay. Ay iyadin
nan linteg tako nan mangbayadanmi is
bowis ken Cesar ay ali id Roma?"
18 Ngem getken Jesus ay siksikapanda
siya isonga danat kanan, "Dakayo ay agin-
sosolot ken Apo Dios, aytay dayon layden
ay mangsikap ken sak-en?
19 Omyali kayo is siping ay maibayad is
bowis." Dadat idya ken siya nan siping
20 danat sooten, "Sino nan kaangas ya
kangadan isna?"
21 "Si Cesar," insongbatda. Dat kanan
Jesus ken daida en, "No siya ngalod sa et
kowan Cesar nan siping isonga ikkanyo
ken Cesar nan kalebbengana dayopay
abes ikkan ken Apo Dios nan kalebben-
gana."
22 Nasdaaw san Fariseo issan nang-
dengnganda isnan kinwanin Jesus isonga
dadat komaan.

Nan Soot Maipanggep Isnan Matago Ay Natey
Mar. 12:18-27; Luc. 20:27-40

23 Isnan deey ay agew et wada nan Saduceo abes ay inmey ken Jesus ay mang-padas ay mangsikap ken siya. Datona nan Judio ay adi mamati ay kasin matago nan natey.
24 Kinwanida ken Jesus, "Apo, insolat Moses id sang-adom en no matey nan lalaki ay inmasawa dapay maid anakda et masapol ay asawaen nan besat san natey nan balo tasiyay omanakda et maibilang ay kaneg anak san natey.
25 Kadya, id kasin et wada nan pito ay sin-ag-i ay lalalaki ay omili isna. Inmasawa nan iyon-a dat matey ay maid anakda. Dat asawaen nan maisned san aydona
26 dat matey gedan ay maid anakda. Et siya gedan nan inommat isnan maikatlo enggana isnan maikapito. Nateyda am-in ay maid anakda.
27 Kaodiyan ay natey san balo.
28 Naay nan sootenmi, isnan katagowan nan natey ay sino pay nan osto ay asawan san babai issan pito ay sin-ag-i tay ina-sawada am-in siya?"
29 Dat songbatan Jesus et kanana, "Baken osto nan nemnemyo tay adiyo od getken nan naisolat isnan kalin Apo Dios ya adiyo gedan getken nan kabaelana.
30 Tay isnan matagowan nan natey et menbalinda ay kaneg nan aanghel id daya ay adi makias-asawa.
31 Et maipanggep isnan matagowan nan natey ay egayyo binasa nan naisolat isnan kalin Apo Dios? Tay kanana en,
32 'Sak-en nan Dios ay daydayawen da Abraham ken Isaac ya si Jacob.' Ngem ep-das natey da Abraham issan nangwaniyan Apo Dios isdi. Et siya di nan manggetkan tako ay matatago kayet nan natey ay ipogaw Apo Dios tay adi kabalin ay kanan Apo Dios en daydayawenda siya kayet no egayda natago kasin."
33 Dat nasdaaw nan ipogaw isnan nang-dengnganda isnan isolsolon Jesus.

Nan Kapatgan Ay Linteg Apo Dios
Mar. 12:28-34; Luc. 10:27

34 Issan nangdengngan nan Fariseo ay inabak Jesus nan Saduceo isnan mensos-ootanda dadat omey abes ken siya.
35 Dat padasen nan esay men-is-isolo isnan linteg ay mangsikap ken Jesus et kanana en,
36 "Apo, ngan nan kapatgan isnan linteg tako?"
37 Dat kanan Jesus, "Masapol ay laylay-denyo ay ostoosto si Apo Dios ay Apoyo isnan nemnem ya posoyo ya isnan am-in ay ik-ikkanyo.
38 Siya na nan kapatgan isnan am-in ay linteg.
39 Et nan maikadwa ay kapatgan et laylaydenyo nan iib-ayo ay kaneg nan pananglaylayadyo isnan awakyo.
40 Nan naay dowa et daida nan poon nan am-in ay linteg Moses ya nan am-in ay isolsolon nan mamadton Apo Dios."

Nan Soot Maipanggep Ken Kristo
Mar. 12:35-37; Luc. 20:41-44

41 Esapay komaan san deeyday Fariseo et ninsoot abes si Jesus ken daida et kanana,
42 "Ngan nan pangwaniyo ken Kristo ay inbagan Apo Dios ay awnitna ibaa ay mentolay? Sino nan kaapo ken siya?" Dadat kanan, "Apon din si David."
43 Dat kanan Jesus, "No apon din si David si Kristo ayta ngalod dan kanan din si David en si Kristo nan Ap-apona? Tay inpakalin nan Ispiriton Apo Dios si David ay mangwani en,

44 'Kinwanin Apo Dios ken Kristo ay Ap-apok en tomokdoka isnan makanawanko engganay abakek am-in nan bosom.' "

45 Dat kasin mensoot si Jesus ken daida et kanana, "No kanan David en Ap-apona si Kristo, dayon aped kanan en alapon Kristo si David? Ay baken Ap-apon David si Kristo?"

46 Dadat adi makasongbat isnan soot Jesus isonga enggana issan agew ay deey et egayda et kasin ninsos-oot ken siya.

23

Nan Pangwanin Jesus Isnan Men-is-isolo Isnan Linteg Ya Nan Fariseo
Mar. 12:38-39; Luc. 20:45-46

1 Dat ibagan Jesus isnan ipogaw ay nadagop ya isnan papasolotna en,
2 "Nan men-is-isolo isnan linteg ya nan Fariseo et daida nan kalebbeng ay mangisolo isnan linteg Apo Dios ay insolat din si Moses
3 isonga masapol ay tongpalenyo am-in ay isoloda ken dakayo. Ngem adiyo solsoloten nan ik-ikkanda tay adida ik-ikkan nan isolsoloda.
4 Tay taptapiyanda is adoado ay bilin nan linteg engganay mapaligatan nan mangtongpal ay kanegda men-ipaaw-awit is mendagsen dadapay adi polos badangan daida.
5 Am-in nan ik-ikkanda et ikkanda isnan mangiilaan di ipogaw tapno it-it-ekda daida. Isonga inpadakdak-eda nan papil ay naisolatan nan kalin Apo Dios ay ibebedbedda isnan kitongda ya isnan takkayda dadapay ipaando nan pagaypay nan badoda ta ipailada isnan ipogaw nan kagawisda.
6 Pilpiliyenda pay nan kagawisan ay tokdowan isnan enda makikanan ya isnan sinagoga.
7 Kaytenda abes ay malispito isnan enda menpasyalan ya kaytenda abes ay mak-makwani en mistolo.
8 Ngem dakayo et adiyo ipalobos nan ib-ayo ay mangwani ken dakayo en mistolo tay sinbebsat kayo am-in et kedengak is mistoloyo.
9 Et adiyo abes kankanan isnan ib-ayo isnan naay batawa en Ama tay wada nan es-esay amayo ay si Apo Dios id daya.
10 Adiyo gedan ipalobos nan ib-ayo ay mangwani en Apo ken dakayo tay sak-en ay Kristo nan Apoyo ay inbaan Apo Dios.
11 Nan kapatgan ken dakayo et masapol ay siya nan mangbadbadang isnan ib-ana.
12 Et nan mangipapangato isnan awakna et awnit maipagowab met laeng. Ngem nan mangipabababa isnan awakna et awnit maipangato."

Nan Nangiiyawan Jesus Isnan Fariseo Ya Nan Men-is-isolo Isnan Linteg
Luc. 11:39-42,44,52

13 Dat itoloy Jesus ay mangwani en, "Aye nan awnityo dosa, dakayo ay men-is-isolo isnan linteg ya Fariseo tay aginsosolot kayo ken Apo Dios. Seseyatanyo nan maitapi koma isnan mentolayan Apo Dios gapo isnan isolsoloyo ya isnan ik-ikkanyo. Adi kayo polos maitapi gapo isnan ogaliyo dayopay adi ipalobos nan mangkayat ay maitapi.
14 Aye nan awnityo dosa, dakayo ay men-is-isolo isnan linteg ya Fariseo ay aginsosolot ken Apo Dios. Tay tagikowaenyo nan kokwan di nabalo ay bababai. Dayot lingban nan ngawi ay ik-ikkanyo isnan mang-andoandowanyo isnan lowaloyo. Ngem gapo is dana et awnit am-amed nan dosayo.
15 Aye nan awnityo dosa, dakayo ay men-is-isolo isnan linteg ya Fariseo ay aginsosolot ken Apo Dios. Tay nan ikkanyo et olay nan baybay isnan teken ay ili et bas-angenyo ta omanap kayo is olay es-esa ay awisenyo ta men-ib-ayo. Ngem no waday awisenyo et am-amedyo ipangawi isonga am-amed nan maipaeyana isnan apoy ay adi katkatey mo dakayo.
16 Aye nan awnityo dosa tay dakayo koma nan men-isolo ngem kanegyo nan kowap ay mangipangpango isnan ib-ada. Tay isolsoloyo en no waday mangisapata isnan Templon Apo Dios et baken basol no adina tongpalen. Ngem kananyo en no nan balitok isnan Templo nan isapatana et masapol ay tongpalena nan sapatana.
17 Tet-ewa ay nakowap kayo ya maid nemnemyo. Ngan nan kapatgan, nan balitok wenno nan Templo ay kabindisyonan nan balitok?
18 Kananyo abes en no nan mangisapata isnan altar ay maipaypay-an nan maited ken Apo Dios et baken basol no adina tongpalen ngem nan mangisapata isnan naited ken Apo Dios et masapol ay tongpalena nan insapatana.
19 Tet-ewa ay nakowap kayo ya maid getkenyo. Ay ngan nan kapatgan, nan naited ken Apo Dios wenno nan naipayana ay kabindisyonan nan naited?

20 Ngem no isapatan nan ipogaw isnan
naipay-an nan naited ken Apo Dios et
itapina abes nan naited ken siya.
21 Et no isapatana abes nan Templon
Apo Dios et isapatana gedan si Apo Dios
ay wada isdi.
22 Et no wada nan mangisapata isnan
daya ay kad-an Apo Dios et isapatana abes
si Apo Dios ay mentotolay isdi.

23 Aye nan awnityo dosa, dakayo ay
men-is-isolo isnan linteg ya Fariseo ay
aginsosolot ken Apo Dios. Tet-ewa
ay dalonyo tongpalen nan linteg Apo
Dios ay kaneg nan mang-ag-agtanyo ken
siya is bingayna ay olay nan kaatikan
ay ap-apitenyo ay mangipabango isnan
madengdeng ngem kalingkinganyo nan
kaam-amedan isnan lintegna ay nan osto
ay ikkanyo isnan ipogaw ya nan mang-
badanganyo isnan makasapol is badang
ya nan mang-ikkananyo isnan ikkan di
matalek. Gawis nan mang-it-itedanyo
isnan bingayna ngem masapol ay adiyo
kalkalingkingan nan naayda ay kaam-
amedan isnan linteg.
24 Tet-ewa ay kowap kayo ay men-
ipangpango. Kanegyo nan mangsagat
is lingew isnan inomena danapay men-
okmon nan baka tay eestenyo ay mang-
ik-ikkan isnan kababaan ay bilin dayopay
adi tongpalen nan kapatgan.

25 Aye nan awnityo dosa, dakayo ay
men-is-isolo isnan linteg ya Fariseo ay
aginsosolot ken Apo Dios. Kanegyo nan
mang-owas isnan tasa ya nan palato ay
kedkedeng nan maiila is owasana. Kan-
egyo datona tay gawis nan ipap-ailayo
ngem adiyo dalosan nan ngawi isnan
nemnemyo ay kinaagom ya sowitik.
26 Dakayo ay Fariseo et kaneg kayo
kowap. Masapol ay dalosanyo omon-ona
nan ngawi ay adi mamaila ta madalosan
abes nan mamaila.
27 Aye nan awnityo dosa, dakayo ay
men-is-isolo isnan linteg ya Fariseo ay
aginsosolot ken Apo Dios. Kanegyo nan
pantiyong ay napintolan is polaw. Gawis
nan boyana ngem isnan leemna et kaingi-
ingit di natey nan mentetee dapay men-
peleleteg.
28 Siya di tet-ewa nan kanegyo tay isnan
mangiilaan nan ipogaw et gawis kayo
ngem kedeng nan ngawi is wada isnan
nemnemyo."

Nan Awnit Madosaan Nan Men-is-isolo Isnan Linteg Ya Nan Fariseo
Luc. 11:47-51

29 Intoloy Jesus ay mangwani ken daida
en, "Aye nan awnityo dosa, dakayo ay
men-is-isolo isnan linteg ya Fariseo ay
aginsosolot ken Apo Dios. Tay om-
omset kayo is gawis ay pantiyong isnan
naikaoban din mamadton Apo Dios day-
opay altialtiyan nan tap-in di naikaoban
din gawis di ogalida.
30 Dayopay kanan en, 'No wada kami
koma issan timpon din alal-apomi et egay
kami nakiik-ikkan isdin inik-ikkanda ay
nangipapatey isdin mamadton Apo Dios.'
31 Siya nan kananyo na ngem gapo isnan
ngawi ay nemnemyo et ipailayo ay dakayo
nan tet-ewa ay aap-on din nangpatey isdin
mamadton Apo Dios id sang-adom.
32 Sigi ngalod. Kewasenyo et ay mang-
ikkan isnan inlogin din alal-apoyo id sang-
adom.
33 Kaneg kayo oweg tay nasikap ya
manag-allilaw kayo. Ay kananyo en mail-
isi kayo isnan dosa isnan apoy ay adi
katkatey? Ngem adi.
34 Tay awnitak ibaa nan mamadto ya
nan mamasilib ya nan men-isolsolo ay
mangisolo koma ken dakayo. Ngem awni-
tyo pateyen ya ilansa isnan kros nan tap-
ina. Nan tap-ina et baigenyo isnan sin-
agoga dayopay kedagen nan tap-ina ay
mangpaligat olay intoy omayanda.
35 Isonga dakayo nan awnit mangikalo
isnan dosan nan nangpatpatey isnan am-
in ay ipogaw ay maid basolda menlogi is-
din napateyan Abel ay esay lalaki ay gawis
nan ogalina enggana isdin napateyan din
anak Barakias ay si Zacarias isnan pantew
ay ninbaetan nan Templo ya nan altar.
36 Ibagak ken dakayo ay tet-ewa en
awnit madosa nan ipogaw id wani gapo
ken daida am-in ay napatpatey."

Nan Layad Jesus Isnan iJerusalem
Luc. 13:34-35

37 Dat kanan Jesus en, “Dakayo ay i
Jerusalem et maseg-angak ken dakayo tay
ginaygayangyo ya pinatpateyyo nan ma-
madto ay inbaan Apo Dios ay mangisolo
ken dakayo. Namin kaat ay kayatko
ay ponoken dakayo koma ay kaneg nan
mangsakokowan nan manok isnan an-
akna ngem adyanyo.
38 Isonga id wani kigad kayo et tay
adiyet mentetee si Apo Dios ay mang-
badang ken dakayo.
39 Ibagak ken dakayo en adi kayo kasin
mang-il-ila engganay kananyo en, ‘Maday-
dayaw si Kristo ay inmali isnan ngadan
Apo Dios.’ ”

24

Nan Mabakasan Nan Templo
Mar. 13:1-2; Luc. 21:5-6

1 Isnan kinmaanan Jesus isnan Templo
dat somag-en nan papasolotna ken siya ay
mangipaila isnan kagawis nan Templo ya
nan bab-aey ay sag-ena.
2 Ngem dat kanan Jesus, “Owen, ilanyo
am-in nan naayda ngem awnit domateng
nan timpo ay maid polos mabaybay-an is
olay esa ay batona tay awnit mapokada
am-in.”

Nan Ligat Ay Awnit Domateng
Mar. 13:3-13; Luc. 21:7-19

3 Isnan nangtaynan da Jesus id
Jerusalem dadat omey isnan bilig ay
Olivo. Idi wadada isdi dat ikekedeng
nan papasolotna ay omey ken siya et
kananda en, “Kadya, ibagam ken dakami
no tongona nan maikkanan san kinwanim
id kawni. Ngan nan awnit kailasinana ta
getkenmi ay nganngani nan omaliyam ya
nan menpatenggaan nan batawa?”
4 Dat kanan Jesus ken daida en,
“Makailanyo ta maid mang-al-allilaw ken
dakayo.
5 Tay adoado nan awnit omali ay mang-
wani en daida nan Kristo ay inbaan Apo
Dios et awnit allilawenda nan ado ay
ipogaw.
6 Awnit dengngenyo nan ngalawngaw
di gobat ay maisasag-en ken dakayo ya
nan damag ay wada nan gobat isnan ad-
addawi ay ili. Ngem adi kayo makibkibtot
tay masapol ay ommat dana ngem baken
di is menpatenggaan nan batawa.
7 Awnit men-asigobat nan kailiili ya
kaneg abes nan kagobigobilno ya awnit
wada gedan nan kabitibitil ya yegyeg is-
nan natkenatken ay il-ili.
8 Am-in dana et siya nan menlogiyan
nan ligat ay kaneg nan damo ay men-
pasikalan nan omanak.
9 Et awnit aamisen nan ipogaw dakayo
gapo isnan pammatiyo ken sak-en. Et
awnit depapenda dakayo dadapay pali-
gaten nan ib-ayo ya pateyen nan tap-iyo.
10 Gapo is dana et ado nan mangdokog
isnan pammatida dadat men-inamis
dadapay isipsip nan ib-ada.
11 Et awnit omdan ken dakayo nan
mamadto ay baken tet-ewa ay mamad-
ton Apo Dios et allilawenda nan ado ay
ipogaw.
12 Gapo isnan kapalalon nan ngawi is-
nan batawa et awnit mamaid nan layad
nan ipogaw isnan ib-ada.
13 Ngem nan makaanos ay adi mangdok-
dokog isnan pammatina engganay mak-
was nan am-in et wada nan biyagna ay
maid patenggana.
14 Et awnit maibaga isnan kaipoipogaw
isnan batawa nan gawis ay damag
maipanggep isnan mentolayan Apo Dios
engganay dengngenda am-in et siya dinto
et nan menpatenggaan nan batawa.”

Nan Kaeegyat Ay Ommat
Mar. 13:14-23; Luc. 21:20-24

15 Dat itoloy Jesus ay mangwani en,
“Wada nan inbagan din si Daniel ay esay
mamadton Apo Dios id sang-adom en,
‘Awnit ilaenyo nan kadodogis isnan pangi-
ilaan Apo Dios ay tomakdeg isnan Templo
ay adina bagay ay tomakdegan.’ (Nan
mangbasa isnan naay et maawatanyo
koma.)
16 Isonga isnan mang-ilaanyo is dana
et masapol ay nan ipogaw id Judea et
menbakwitda isnan bilbilig.
17 Et nan wada isnan pantewna et adiyet
songgep ay mang-ala isnan bonagna.
18 Kaneg abes nan epdas linmokso et
adiyet makasaa isnan baeyna ay mang-ala
isnan badona.

19 Am-amed kaseseg-ang nan maliton ya
nan mensaskot isnan omdanan nan deey
ay timpo.
20 Isonga menlowalo kayo ken Apo Dios
tapno baken isnan timpon di lemlem
wenno isnan obaya nan ommatana.
21 Tay nan ligat isnan deey ay timpo
et siya nan kaam-amedan isnan am-in ay
ligat ninlogi isdin naboliwan di batawa
ay enggana id wani dat maid et kasin
domatdateng is kaneg todi isnan batawa
ay eng-enggana.
22 Ngem maseg-ang si Apo Dios isnan
pinilina ay ipogaw isonga inat-atikna nan
agew ay menligatan tay no egayna ged-
dengan nan agew et maid mabay-an isnan
batawa."
23 Intoloy Jesus ay mangwani en, "Isonga
no wada nan mangwani en, 'Ilam, naay si
Kristo,' wenno 'Deey siya,' et adi kayo kadi
patpatiyen.
24 Tay awnit wadada nan mangwani
en daida kano si Kristo ya nan tap-ina
et kananda en mamadton Apo Dios kano
daida. Et awnit omipailada is kaskasdaaw
ay kabaelanda tapno men-allilawda pati
nan pinilin Apo Dios ay ipogawna no
mabalin.
25 Ipaon-onak ay mangibaga ken dakayo
isnan naayda tapno nenemnemenyo ta
adi kayo maal-allilaw.
26 Isonga no kananda en, 'Ilam, wada si
Kristo isnan bilig,' dakayot adi kadi om-
omey isdi. Ya no kananda en, 'Wada
isna ay mentatabon,' dayot adi kadi pat-
patiyen.
27 Tay isnan omaliyak kasin ay Iyon-an
Am-in di Ipogaw et kaneg nan kimat ay
menpangsilaw isnan daya.
28 Awnit matongpal dana tay kaneg nan
kananda en, 'No intoy kad-an di natey ay
egay naikaob et siya nan maponokan di
koyat ta topekenda.' "

Nan Omaliyan Kasin Jesus
Mar. 13:24-27; Luc. 21:25-28

29 Intoloy Jesus ay mangwani en, "Isnan
makwasan san deey ay ligat et awnit
bomolinget nan agew ya adiyet somilang
nan bowan. Matekdag nan talaw ya
maikiweg nan am-in ay wada id daya.
30 Et siya na nan mailaan nan sinyal
id daya ay somagongak. Et am-in nan
ipogaw isnan batawa et pilmi nan egy-
atda ya men-agada isnan mang-ilaanda
ken sak-en. Tay siya na nan lomayogak
ay Iyon-an Am-in di Ipogaw ay maitatapi
isnan liboo ay magapo id daya et somisi-
langak ay mangipaila isnan kangaton Apo
Dios ya nan kabaelan ay wada ken sak-en.
31 Et wada nan tanggoyob ay napigsa
daket ibaa nan aanghelko isnan am-in
ay kad-an di ipogaw isnan batawa ta
dagopenda am-in nan ipogaw ay pinilin
Apo Dios."

Nan Ipailan Nan Kaiw
Mar. 13:28-31; Luc. 21:29-33

32 "Nemnemenyo nan kaiw ay higos tay
wada nan masoloyo. No sombo nan to-
bona et getkenyo ay nganngani nan pinag-
odan.
33 Kaneg abes no ilaenyo nan om-ommat
isnan batawa ay kaneg san inbagak ken
dakayo et getkenyo ay nganngani nan
omaliyak.
34 Ibagak ken dakayo nan tet-ewa et
ommat san inbagak esapay matey nan
am-in ay ipogaw ay matatago id wani.
35 Olay no mamaid nan batawa ya
nan wada id daya ngem nan am-in ay
kankanak et mawawada kayet ay eng-
enggana."

Maid Mangtek No Tongona Nan Omaliyan Kristo
Mar. 13:26-44; Luc. 17:26-36

36 "Maid polos mangtek isnan osto ay
agew ya olas ay ommat san inbagak. Olay
nan aanghel et adida getken ya olay sak-
en ay Anak Apo Dios et adiyak getken
gedan nodi kedeng si Ama is mangtek.
37 Din inik-ikkan nan ipogaw isdin
timpon din si Noah et siya gedan nan
ikkan nan ipogaw isnan awnitak oma-
liyan kasin.
38 Tay esapay mapsong nan batawa et
maid egyatda nodi ginan-ganasda nan
biyagda ay apedda mangmangan dadapay
omin-inom ya men-as-asawa engganay
sinonggep da Noah isnan bapor.
39 Egayda ninemnemnem nan ommat
ken daida engganay linmayos nan batawa

et nalimonda am-in. Et awnit kaneg todi
gedan nan ommat no somagongak.
40 Tay isnan deey ay timpo et no wada
nan doway lalalaki isnan payewda et
maala nan esa dapay mataynan nan esa.
41 Et no wada nan doway babai ay men-
baybayo et maala gedan nan esa dapay
mataynan nan esa.
42 Isonga mensasagana kayo ay kanayon
tay adiyo getken nan osto ay agew ay
omaliyan nan Apoyo.

43 Tay kaneg nan mangakew, no getken
nan akinbaey nan osto ay olas ay oma-
liyana et adi polos kaseyep ta adi makas-
gep nan mangakew.
44 Isonga dakayo abes et masapol ay
kanayon ay mensasagana kayo tay maid
mangtek no tongona nan omaliyak ay
Iyon-an Am-in di Ipogaw."

Nan Matalek Ay Baa Ya Nan Adi Katalek
Luc. 12:41-48

45 Dat menpangngalig si Jesus
maipanggep nan somagongana isnan
batawa et kanana en, "Nan matalek ya
masilib ay baa et siya nan pinilin nan
apona ay mangipangpango isnan iib-ana
ay baa ta siya nan kigad ay mang-ited
isnan kanenda.
46 Men-gasing nan sanay baa isnan do-
matngan nan apona no inikkana nan in-
bilina.
47 Ibagak ken dakayo nan tet-ewa et
gapo tay matalek siya et awnit siya nan
mangitalkan nan apoda isnan am-in ay
kowana.
48 Ngem nan adi katalek ay baa et
nenemnemena ay waay madmadney nan
somaaan nan apoda
49 isonga ngawi nan ikkana tay baigena
nan ib-ana ay baa ya aped makikikan
isnan ipogaw dapay menboteng.
50 Dat somaa nan apoda isnan agew ay
adi getgetken san baana.
51 Daet dosaen nan apoda siya et itap-
ina siya isnan dosan nan aginsosolot ken
Apo Dios isnan kad-an nan pilmi ay ligat.
Et men-ag-ag-aga dapay men-oowakis isdi
gapo isnan pilmi ay ligatna."

25

Nan Pangngalig Maipanggep Isnan Simpoo Ay Bababassang

1 Dat itoloy Jesus et kanana en, "Iyaligko
nan ikkan di nakasagana ya nan egay is-
nan somagongak. Kanegda nan simpoo ay
bababassang ay mang-ala isnan silawda
ta enda sab-aten nan lalaki ay makiasawa.
2 Nan lima et adida osalen nan nem-
nemda ngem nan lima et masilibda.
3 San lima ay egay nang-osal isnan nem-
nemda et inmeyda ay egayda inmaala is
pondon di silawda.
4 Ngem san lima ay masilib et inmaalada
is pondon di silawda.
5 Nalabiyan ay inmey san lalaki ay maki-
asawa isonga dadat mentom-e.
6 Tengan di labi esapay wada nan men-
bogaw ay mangwani en, 'Naay omali nan
makiasawa. Omaliyo sab-aten.'
7 Isonga dat mabanangon san simpoo ay
bababassang et isaganada nan silawda.
8 Dat kanan san limay maid pondoda
isnan iib-ada ay masilib en, 'Agtanyo kad
dakami is tap-in nan igasyo tay matmat-
dok nan igas nan silawmi.'
9 Ngem sinmongbat san limay masilib
en, 'Adi kabalin tay adi omanay nan pon-
domi ken datako am-in. Omey kayo lo-
mako isnan masapolyo.'
10 Dadat omey. Wadada isnan daan da-
pay omdan san sesed-enda. Dat makkey
san limay nakasagana ay makikan dat
maemban nan segpan.
11 Maaw-awni pay dat domateng san
limay en linmako is igas dadat menbo-
gaw isnan segpan et kananda en, 'Apo,
songgep kami kad.'
12 Ngem sinmongbat san lalaki en, 'Adi
kayo, tay adiyak getgetken dakayo.' "
13 Dat kanan Jesus isnan papasolotna
en, "Isonga masapol ay mensasagana kayo
tay adiyo getken nan agew ay omaliyak
kasin."

Nan Pangngalig Isnan Kaosalan Nan Kowan Di Ipogaw
Luc. 19:11-27

14 Dat itoloy Jesus ay mangwani en,
"Iyaligko kasin nan ommat isnan awni-
tak omaliyan. Kanegna nan inikkan nan

kadangyan ay ninsagana isnan omayana
isnan addawi ay ili. Esapay omey et in-
ayagana nan kabaabaana ta ibagana nan
ikkanda isnan gamengna.
15 Nan esang et inagtana is limay libo
ay siping, nan maikadwa et doway libo
ya nan maikatlo et sinlibo tay sigon isnan
kabaelan di wasdin esa ken daida. Dat
komaan san kadangyan.
16 San naagtan is limay libo et inigosy-
ona ay dagos dat men-galansiya is limay
libo abes.
17 Siyang na gedan nan inikkan san
naagtan is doway libo et doway libo abes
nan galansiyana.
18 Ngem san naagtan is sinlibo et
inkaobna san inalana ta igagona.
19 Nabayag pay dat somaa san apoda
danat paayagan san deeyday baana ta
sootena nan inikkanda issan siping.
20 Dat omey san naagtan is limay libo
et kanana en, ‘Apo, inagtam sak-en is
limay libo et naay gedan nan limay libo ay
inyanakna.’
21 Dat kanan san apoda, ‘Gawis nan
inikkam. Tet-ewa ay matalekka ay baa.
Gapo tay matalekka isnan atiatik et tap-
tapiyak nan kalebbengam isnan ado ya
makigasingka isnan gasingko.’
22 Dat omey abes san naagtan is doway
libo et kanana en, ‘Apo, inagtam sak-en is
doway libo et naay gedan nan doway libo
ay inyanakna.’
23 Dat kasin kanan san apoda, ‘Gawis
nan inikkam. Tet-ewa ay matalekka abes
ay baa. Gapo tay matalekka isnan ati-
atik et taptapiyak abes nan kalebbengam
isnan ado ya makigasingka gedan isnan
gasingko.’
24 Dat abes omey san naagtan is sinlibo
et kanana en, ‘Apo, getkek ay makedseka
tay ap-apitem nan egaymo inis-ek daka-
pay men-galansiyaan nan egaymo ninli-
gatan.
25 Isonga daket ikaob nan sipingmo tay
omegyatak ken sik-a et naay isagongko et
ken sik-a nan sipingmo.’
26 Dat kanan san apoda en, ‘Ngawika
is baa tay sadotka ay pilmi. Getkem
ay ap-apitek nan egayko inis-ek ya men-
galansiyaak nan egayko ninligatan.
27 Ayta damen egay ngalod inbangko
tapno no somagongak damet isagong nan
sipingko ya nan binisna?’
28 Danat kanan isnan tap-in di baana en,
‘Alaenyo san intedko ken siya ta itedyo
issan baa ay nakasimpoo ay libo.
29 Tay nan matalek isnan naidya ken
siya et mataptapiyan pay is ad-ado ngem
nan adi katalek et olay nan atiatik ay wada
ken siya et mamaid.
30 Nan naay pay maid silbina ay baa
et itep-ayo isnan kad-an nan menbolinget
et men-ag-ag-aga dapay men-oowakis isdi
tay pilmi nan ligatna.’ ”

Nan Maodi Ay Kabanagan Di Kaipoi-pogaw

31 Intoloy Jesus ay mangwani en, “Is-
nan omaliyak ay men-ali et mamakkey
nan aanghel ta maila nan kangaton Apo
Dios ken sak-en daket tomokdo isnan tok-
dowan di mentolay.
32 Dat madagop isnan sagangko nan
am-in ay ipogaw isnan batawa. Daket
mensiyanen daida ay kaneg nan ikkan
nan menpaspastol ay mangisiyan isnan
kalnilo isnan kalding.
33 Daket ipaey nan ipogaw ay gawis
nan ogalida isnan makanawanko ya nan
ngawi nan ogalida et ipaeyko abes isnan
makanigidko.
34 Daket kanan isnan wada isnan
makanawanko en, ‘Akayo tay dakayo nan
binadangan Amak ta maitapi kayo isnan
mentolayana ay naisasagana enggana
isdin naboliwan di batawa.
35 Tay isdin naow-owatak ya naew-
ewewak et nangpakpakan kayo ya
nangpap-ainom kayo. Ya isnan inmay-
ayak isdin il-iliyo et sangsangailiyak
dayopay inayagan kayet sak-en isnan bab-
aeyyo.
36 Et isdin kamaid badok et nangbad-
bado kayo gedan ya nang-ay-ayowan kayo
isdin nasaksakitak dakayo pay inmal-ali
ay nangtoytoya isdin naibalbalodak.’
37 Dat kanan san gawis nan ogalida ken
sak-en en, ‘Tongona nan nang-ilaanmi ken
sik-a ay maid kanem ya inomem dakamit
pinakan ya pinainom sik-a?
38 Tongona nan nangsangailiyanmi ya
nangbadowanmi ken sik-a?

39 Tongona nan nasakitam ya naibalo-
dam dakamit omey ay makitoytoya ken
sik-a?'
40 Sak-en ay ali et awnitak kanan ken
daida en, 'Ibagak ken dakayo et tet-ewa
ay olay no nan kababaan ay mamati ken
sak-en nan nang-ikkananyo et kaneg sak-
en gedan nan naikkanana.'
41 Daket kanan abes isnan wada is-
nan makanigidko en, 'Komaan kayo tay
dakayo nan dosaen Apo Dios. Maitep-
a kayo isnan apoy ay adi katkatey ay
naisagana ken Satanas ya nan baana ay
aanghel ay nangdokog ken Apo Dios.
42 Tay isdin naow-owatak ya naew-
ewewak et egay kayo nangpakpakan ya
nangpap-ainom.
43 Isdin sangsangailiyak et egay kayo
nang-ayag dakayo pay egay nangbadbado
isdin kamaid badok ya egay kayo nang-ay-
ayowan isdin nasaksakitak ya naibalbalo-
dak.'
44 Dadat kanan en, 'Apo, tongona nan
nang-ilaanmi ken sik-a ay naow-owat
ya naew-ewew ya sangsangailika daka-
pay ninlalabos, nasaksakit ya naibalbalod
damipay egay badangan sik-a?'
45 Daket kanan ken daida en, 'Ibagak
ken dakayo nan tet-ewa et isdin nang-
adyanyo ay badangan nan kababaan ay
mamati ken sak-en et kaneg sak-en nan
inadyanyo.'
46 Isonga datona nan omey isnan dosa
ay maid patenggana. Ngem nan gawis nan
ogalida et matagotagoda ken Apo Dios."

26

Nan Nintotyaanda Isnan Ikkanda Ay Mangpatey Ken Jesus
Mar. 14:1-2; Luc. 22:1-2; Juan 11:45-53

1 Kinwas Jesus ay mangibaga is dana
isnan papasolotna danat kanan ken daida
en,
2 "Gegetkenyo ay isnan dowa ay agew
et omdan et nan Fiestan di Linmaosan di
Anghel. Isnan deey ay agew et sak-en ay
Iyon-an Am-in di Ipogaw et maitedak ay
mailansa isnan kros."
3 Isnan deey gedan ay timpo et naponok
isnan baey Caifas ay kangatowan ay padi
nan am-in ay menkangangato ay papadi
ya menlelebbeng ay aamam-a
4 ta mentotyada isnan ikkanda ay
mangdepap ay mangpatey ken Jesus ay
maid mangtek is ipogaw.
5 Tay kananda en, "Adi mabalin ay ikkan
tako na isnan timpon di fiesta modatya
golowen nan ipogaw datako."

Nan Nanglanaan Nan Babai Isnan Olon Jesus
Mar. 14:3-9; Juan 12:1-8

6 Issan kawad-an da Jesus id Betania
isnan baey Simon ay inpagawisna nan
kolitna
7 dadat mangan. Dat songgep nan esay
babai ay nananggen isnan gawigawis ay
palanggo ay kad-an di nangina ay bang-
banglo danat ibokbok am-in isnan olon
Jesus.
8 Dat menkakaslat nan papasolotna et
kananda en, "Ayyew pay na. Kawas nan
bangbanglo.
9 No mailako koma adi di et ado nan
bayadna ay maited isnan kodo."
10 Ngem getken Jesus nan kankananda
danat kanan, "Bay-anyo siya tay gaw-
igawis nan inikkana ken sak-en.
11 Olay ket wawawawada nan kodo ken
dakayo ngem sak-en et adiyak mabayag ay
makitetee ken dakayo.
12 Nan nangibokbokana et isaganana
nan awakko isnan maikaobak.
13 Osto nan ibagak ken dakayo, olay no
into nan maiwalasan nan gawis ay damag
isnan batawa et maipagpagtek abes nan
inikkana ta kanemnemnemana."

Nan Nakitolagan Judas Ay Isipsipna Si Jesus
Mar. 14:10-11; Luc. 22:3-6

14 Dat omey isnan menkangangato ay
papadi si Judas Iscariote ay esa isnan
simpoo ya dowa ay pasolot Jesus
15 danat kanan, "Kaat nan ilagboyo ken
sak-en no itedko si Jesus ken dakayo?"
Dadat bilangen nan tolompoo ay napateg
ay pilak et itedda ken siya.
16 Ninlogi isdi dat mennemnemnem si
Judas is gawis ay timpo is mangipadepa-
pana ken Jesus is ken daida.

Nan Nin-obongan Da Jesus Ya Nan Papasolotna
Mar. 14:12-26; Luc. 22:7-20; Juan 13:21-30; 1 Cor 11:23-25

17 Isnan omona ay agew nan Fiestan di Linmaosan di Anghel et siya
nan mangkakananda is egay kabobodan
ay tinapay ya siya gedan nan mang-
paltiyanda is kalnilo ay kaneg din inikkan
din alal-apoda ay Judio isdin nanglaosan
di anghel isnan bab-aeyda id Egipto tapno
adina itapi ay mangpatey ken daida. In-
mey nan papasolot Jesus ay mangsoot ken
siya en, "Into nan laydem ay enmi mangis-
aganaan isnan kanen tako is fiesta?"
18 Dat kanan Jesus, "Omey kayo isnan
esay am-ama id Jerusalem dakayot kanan
ken siya en, 'Kanan nan Apo tako en
nganngani kano nan mateyana. Omali
kano siya ya dakami ay papasolotna isnan
baeymo ta isna nan mang-isdaanmi isnan
kalnilo.' "
19 Dat omey nan papasolotna et ikkanda
nan inbagana ken daida ay mangisagana
isnan kanenda.
20 Nasdem pay dat menlikob da Jesus ya
nan simpoo ya doway papasolotna.
21 Mangmanganda dat kanan Jesus ken
daida, "Ibagak ken dakayo en awnit isipsip
nan esa ken dakayo sak-en."
22 Dadat madanagan ay pilmi dadapay
men-asisoot en, "Ay sak-en ngen di mang-
ikkan, Apo?"
23 Dat kanan Jesus, "Maid teken is mang-
ikkan nodi nan makisiwsiwsiw isnan ka-
nena ken sak-en isnan malakong.
24 Sak-en ay Iyon-an Am-in di Ipogaw
et tet-ewa ay awnitak matey tay siya nan
naisolat id kasikasin ngem kaseseg-ang
nan sanay awnit mangisipsip ken sak-en.
Gepgepes et di egay kaiyanak siya."
25 Dat kanan Judas Iscariote, "Apo, ay
sak-en nan mang-ikkan is dana?" Dat
kanan Jesus, "Sinoy teken nodi sik-a?"
26 Mangmanganda pay laeng dat omala
si Jesus isnan tinapay et men-iyaman ken
Apo Dios danat amam-asen et idyana is-
nan papasolotna. Danat kanan, "Alaenyo
na ta kanenyo tay siya na nan awakko."
27 Danat abes alan nan inomenda dat
men-iyaman ken Apo Dios. Danat idya
isnan papasolotna danapay kanan, "Omi-
nom kayo am-in.
28 Tay siya na nan basak ay mangipaila
isnan balo ay nakitolagan Apo Dios isnan
ipogaw. Ipailana nan men-ayosan nan
basak ay mang-owas isnan basbasol nan
ipogaw.
29 Et ibagak ken dakayo en adiyak kasin
omin-inom is basi engganay kasin tako
menkakadwa ay ominom isnan balo ay
basi isnan mentolayan Amak id daya."
30 Dadat menkanta ay mangdayaw ken
Apo Dios dadat bomala et omeyda isnan
bilig ay Olivo.

Nan Nangibagaan Jesus En Awnit Isot Pedro Siya
Mar. 14:27-31; Luc. 22:31-34; Juan 13:36-38

31 Isnan omay-ayanda dat kanan Jesus
ken daida en, "Isnan labi met laeng ay
naay et awnit lomayaw kayo am-in ay
mangtaynan ken sak-en. Et siya nan
matongpalan nan naisolat isnan kalin Apo
Dios ay mangwani en, 'Awnitko pateyen
nan mang-ay-ayowan isnan kakalnilo et
maiwakatda am-in.' "
32 Dat itoloy Jesus ay mangwani, "Ngem
isnan matagowak et awnitak omon-ona id
Galilea daket sesed-en dakayo."
33 Dat kanan Pedro ken Jesus en, "Olay
no lomayaw am-in nan iib-ak et adiyak
kayet taytaynan sik-a."
34 Dat kanan Jesus, "Ngem ibagak ken
sik-a, esapay mentan-o nan manok is wak-
gat et mamitlo ay mangisotka en adika
mangtek."
35 Dat kayet kanan Pedro, "Adi polos
mabalin ay awnitak ikkan sa tay olay no
maitapiyak ken sik-a ay matey." Et paliso
nan kinwanin nan am-in ay papasolotna.

Nan Ninlowalowan Jesus Id Getsemani
Mar. 14:32-42; Luc. 22:39-46

36 Dat omey si Jesus ya nan papasolotna
id Getsemani. Danat kanan ken daida
en, "Sosom-ed kayo isna ta omeyak men-
lowalo isnan gaygay-edna issa."
37 Inkawitna si Pedro ya nan sin-agi ay
an-ak Zebedeo. Dat liknaen Jesus nan
pilmi ay seg-ang isnan nemnemna gapo
isnan awnit ommat ken siya.

38 Danat kanan ken daida en, “Pilmi
nan seg-ang nan nemnemko et ngan-
ngani ay omisokba. Mentee kayo isna ta
mangkakadwa kayo.”
39 Inaddawiyana bassit daida dat men-
lokbob et menlowalo ay mangwani en,
“Ama, no mabalin et kaanem koma nan
naay ligatko. Ngem baken kadi nan laydek
is matongpal nodi nan laydem.”
40 Dat somagong isnan kad-an san tolo
ay ib-ana danat ilan daida ay naseseyep.
Danat gidowen si Pedro et kanana en,
“Dakan adi makaitpe obpay ay makilo-
walo is olay esa ay olas?
41 Makailanyo ay gawis ya menlowalo
kayo tapno adi kayo kadolog ay menbasol
tay kayat nan nemnemyo ay mang-ikkan
isnan gawis ngem nan awakyo et nakap-
sot.”
42 Dat kasin en menlowalo si Jesus ay
mangwani en, “Ama, no masapol ay lilik-
naek nan mendagsen ay ligat ay naay et
ikkak tapno maikkan am-in nan laydem.”
43 Idi kasin mensagong isnan kad-an
nan iib-ana danat ilan ay maseseyepda
kasin tay adida makaitpe isnan seyepda.
44 Dat kasin taynan Jesus daida et omey
menlowalo isnan maikatlo et paliso met
laeng nan linowalona.
45 Idi kasin mensagong danat ilan
ay daanda ay maseseyep danat kanan,
“Ay daan kayo pay laeng ay omiilleng
ya maseseyep aya? Inomdan et nan
maitedak ay Iyon-an Am-in di Ipogaw
isnan managbasol.
46 Ibangonyo ta omey takot tay naay
omal-ali nan mangisipsip ken sak-en.”

Nan Nadpapan Jesus

Mar. 14:43-52; Luc. 22:47-53; Juan 18:1-12

47 Daan ay menkalkali si Jesus dat do-
mateng si Judas ay esa isnan simpoo ya
doway papasolotna. Inpangolona nan
adoado ay iib-ana ay inbaan nan menkan-
gangato ay papadi ya aamam-an di Judio
ay nananggen isnan ispada ya pat-o.
48 Esadapay omdan isnan kad-an da
Jesus et inbagan Judas isnan iib-ana en,
“Nan bisitowek et siya nan depapenyo.”
49 Dat menneneknek si Judas ken Jesus
et kanana en, “Apo,” danat bisitowen siya.
50 Dat kanan Jesus ken siya en, “Sigi,
gayyem. Ikamom ay mang-ikkan isnan
ikkam.” Dat depapen nan sosoldado si
Jesus et ikaweda.
51 Dat asoten nan esay ib-an Jesus nan
ispadana et menpingasana nan ingan nan
esay baan nan kangatowan ay padi.
52 Ngem dat kanan Jesus ken siya en,
“Isiklangmo nan ispadam tay nan mang-
os-osal isnan ispada et ispada met laeng
nan mangpatey ken siya.
53 Ay adiyo getken ay no mendawatak
is badang et ipaalin Amak nan adoado ay
aanghel?
54 Ngem no ikkak di et adi matongpal
nan naisolat isnan kalin Apo Dios en om-
mat.”
55 Dat kanan Jesus isnan deeyda ay
wada isdi en, “Aykeak pomatey ta men-
aalmas kayo ay mangdepap ken sak-en?
Kaageagew ay tomotokdowak ay men-is-
isolo isnan Templon Apo Dios et egay kayo
nangdepdepap.
56 Ngem masapol ay ommat dana tapno
maikkan nan insolat nan mamadto isnan
kalin Apo Dios.” Dat lomayaw am-in nan
papasolotna et taynanda siya.

Nan Nangsomalyaan Nan Kangatowan Ay Padi Ken Jesus

Mar. 14:53-65; Luc. 22:63-71; Juan 18:19-24

57 Dadat eyey si Jesus isnan baey Caifas
ay kangatowan ay padi ay nadadagopan
nan men-is-isolo isnan linteg ya aamam-
an di Judio.
58 Omon-onod si Pedro ngem maiyaad-
dawi. Inomdanda pay isnan nangyanda
ken Jesus dat makitokdo si Pedro isnan
pantew ay kad-an di sosoldado tapno
getkena nan ommat.
59 Dat men-anap nan menkangangato
ay papadi ya nan aamam-an di Judio is
ikkanda ay mangipabasol ken Jesus tapno
waday gapo ay ipapateyda siya.
60 Ngem maid maanapanda olay no ado
nan en mangpabpabasol ken siya. Dat
omey nan dowa ay lalaki

61 et kananda, “Kinwanin nan naay ay
ipogaw ay mabalin ay bakasena nan Tem-
plon Apo Dios danat kasin kano kewasen
ay mangsaad isnan maikatlo ay agew.”
62 Dat tomakdeg nan kangatowan ay
padi et kanana ken Jesus, “Ay maid isong-
batmo isnan kinwanin nan mangipabas-
basol ay naayda ken sik-a?”
63 Ngem aped igiginek Jesus. Dat kasin
kanan nan kangatowan ay padi, “Isap-
atam isnan ngadan nan natatago ay Dios
ta ibagam no sik-a si Kristo ay Anak Apo
Dios.”
64 Dat kanan Jesus, “Tet-ewa nan kin-
wanim. Ngem ibagak ken dakayo ay no
makwas na et ilaenyo sak-en ay Iyon-
an Am-in di Ipogaw ay tomotokdo isnan
makanawan Apo Dios ay manakabalin
ya maitaptapi isnan liboo ay magapo id
daya.”
65 Idi dinngen san kangatowan ay padi
san kinwanin Jesus danat mensingat nan
badona tay dadama nan ligetna danapay
kanan, “Adi masapol pay laeng di mang-
paneknek isnan basolna tay dinngeyo et
ay apedna ipapangato nan awakna tay
kankanana en siya nan Anak Apo Dios.
66 Ngan nan kananyo?” Dadat kanan,
“Nakabasol adi et masapol ay matey.”
67 Dadat tobbatobbaan dadapay tipati-
paken nan angasna. Dat kanan san
nangtipak ken siya,
68 “Sik-a ay Kristo kano. No tet-ewa ay
mamadtoka, kadya ibagam no sino met
laeng nan nangtipak ken sik-a.”

Nan Nangisotan Pedro Ken Jesus
Mar. 14:66-72; Luc. 22:54-62; Juan 18:15-18, 25-27

69 Daan ay tomotokdo si Pedro isnan
pantew dat somag-en nan esay babai ay
baan di padi et kanana, “Esaka samet ay
ib-an Jesus ay iGalilea.”
70 Ngem dat isot Pedro tay adoado nan
ipogaw isdi et kanana, “Maid getkek isnan
ibagbagam.”
71 Dat men-aton isnan malilingban. Dat
abes ilaen nan esay babai ay baa danat
kanan isnan lalalaki isdi en, “Ib-an Jesus
sa ay iNazaret.”
72 Ngem kasin inisot Pedro et kanana en,
“Isapatak ay adiyak getgetken si tosa.”
73 Maaw-awni pay dat kanan nan deey-
day tomatakdeg isdi ken Pedro en, “Tet-
ewa ay ib-ana sik-a. Adi mabalin ay is-
isotmo tay mamagtek isnan menkalka-
liyam.”
74 Dat kanan Pedro en, “Dosaen Apo Dios
sak-en no menkamkampotak. Tet-ewa ay
adiyak getgetken nan lalaki ay sana.”
Dat katanan-o nan manok.
75 Dat nanemnem Pedro san inbagan
Jesus en, “Esapay mentan-o nan manok
et nangisotka is mamitlo.” Dat dadama
nan babawin Pedro issan nangisotana ken
Jesus dat bomala et men-ogaog.

27

Nan Naeyeyan Jesus Ken Pilato
Mar. 15:1-2; Luc. 23:1-2; Juan 18:22-38

1 Kawakgatana dat mentotya nan
menkangangato ay papadi ya nan
aamam-a no ngan nan ikkanda ay
mangpatey ken Jesus.
2 Dadat galoten nan ledengna esadapay
eyey ken Pilato ay gobilnadol.

Nan Nateyan Judas
Apos. 1:18-19

3 Dat si Judas ay nangisipsip ken Jesus
et menbabawi isnan ngawi ay inikkana
issan nangtekana ay pateyenda et si Jesus.
Danat isagong nan tolompoo ay siping
isnan menkangangato ay papadi ya nan
aamam-a
4 danapay kanan, “Binmasolak tet-ewa
tay insipsipko nan ipogaw ay maid ba-
solna.” Ngem dadat kanan, “Ngan di ngo-
tomi is inikkam. Kigadka adi.”
5 Dat men-ibkas Judas san siping isnan
Templo dat komaan et omey mensakkey.
6 Dat piditen nan menkangangato ay
papadi san siping et kananda en, “Iyadin
nan linteg tako ay maitapi nan naay isnan
siping di Templo tay naibayad isnan biyag
di ipogaw.”
7 Dadat mentotya is mang-osalanda is-
san siping dadat lakowan nan om-an nan
esay men-al-alamid is banga ta maikak-
aoban nan matey ay baken Judio.

8 Et nangadanan san deey ay om-a is om-
a ay nabasaan enggana id wani tay nan
siping ay inbayadda et bayad di biyag di
ipogaw.
9 Siya na nan natongpalan din insolat
din si Jeremias ay mamadton Apo Dios id
sang-adom ay mangwani en,
"Inalada nan tolompoo ay siping ay osto
ay bayadna isnan panangkalkolon
di Judio
10 dadat lakowan nan om-an di men-al-
alamid is banga tay siya di nan kinwanin
Apo Dios en awnit ommat."

Nan Ninsootan Pilato Ken Jesus
Mar. 15:2-5; Luc. 23:3-5; Juan 18:29-40

11 Inyeyda si Jesus ken Pilato ay gobil-
nadol danat sooten ken siya en, "Ay sik-a
nan alin di Judio?" Dat somongbat si Jesus
et kanana en, "Osto nan kinwanim."
12 Ngem olay no pabasbasolen nan
menkangangato ay papadi ya nan
aamam-a et egay sinmongsongbat.
13 Isonga dat kanan Pilato en, "Ay adim
dedengngen nan ipabasbasolda ken sik-
a?"
14 Ngem egay sinmongsongbat si Jesus
isnan adoado ay ipabasbasolda ken siya
isonga am-amed nasdaaw san gobilnadol.

Nan Naibagaan Nan Mapateyan Jesus
Mar. 15:6-15; Luc. 23:13-25; Juan 18:39-19:16

15 Tinew-en ay Fiestan di Linmaosan di
Anghel et wada nan ogalida ay omipalo-
bos nan gobilnadol is esay balod ay piliyen
nan ipogaw.
16 Isnan deey ay timpo et wada nan
kangadan is Jesus Barabas ay getgetken
am-in nan ipogaw gapo isnan ngawi ay
inik-ikkana.
17 Isonga isnan nadagopan nan ipogaw
dat sooten san gobilnadol en, "Sino nan
kayatyo ay ipalobosko? Ay si Jesus
Barabas wenno si Jesus ay makwani en
Kristo?"
18 Ngem gegetkena ay nan nang-
itedanda ken Jesus is ken siya et gapo
isnan apalda isnan inik-ikkan Jesus.
19 Daan si Pilato isnan pagbistaan dat
wada nan bilin asawana ay mangwani
en, "Adika makidosdosa isnan lalaki ay
maid basolna. Tay isnan iitawko id labi et
napaligatak maipanggep ken siya."
20 Ngem nan menkangangato ay pa-
padi ya nan aamam-a et dinologda nan
kaipoipogaw ay mendawat ken Pilato ta si
Barabas di palobosana dapay maipapatey
si Jesus.
21 Ngem dat kasin sooten Pilato ken
daida, "Sino ken datona ay dowa nan
kayatyo ay palobosak?" Dadat kanan en,
"Si Barabas."
22 Dat kanan Pilato, "Ngan ngalod nan
ikkak ken Jesus ay makwani en Kristo?"
"Ipalansam isnan kros," insongbatda.
23 Dat kasin kanan Pilato ken daida en,
"Aytay? Ngan nan ngawi ay inikkana?"
Dadat amed men-giyaw ay mangwani en,
"Ipalansam isnan kros."
24 Gintek Pilato ay maid teken is
mabalin ay ikkana modatya am-amed
menngalawngaw nan ipogaw isonga
dat omala is danom et menboo isnan
sagangda danapay kanan, "Siya na nan
ikkak tapno ipailak ay maid bibiyangko
isnan maipapateyan nan naay ipogaw
nodi dakayo nan kigad."
25 Dadat ibobogaw ay mangwani en,
"Olay tay dakami ya nan aap-omi nan
manglikna no wada nan dosa isnan
maipapateyana."
26 Dat ipalobos Pilato si Barabas dana-
pay ipabaig si Jesus danat ited isnan sosol-
dado ta ilansada isnan kros.

Nan Nangselselatan Nan Sosoldado Ken Jesus
Mar. 15:16-20; Juan 19:2-3

27 Dat isgep nan sosoldadon Pilato
si Jesus isnan baey di gobilnadol et
madagopda am-in ay sosoldado isdi.
28 Dadat kaanen nan badona et
sokatanda is men-gadangdang ay kaneg
nan badon di ali.
29 Dadat komawikaw is sibit et
ipabedbedda ken siya. Dadat omipag-
en is pao ay kaneg nan ikakkan di ali.
Dadat menpalintomeng isnan sagangna
ay mangsayot ken siya ay mangwani en,
"Madayaw kano nan alin di Judio."
30 Dadat tobbatobbaan siya dadapay
alan nan pao ay ginegen-ana et ibaigda
isnan toktokna.

31 Idi nakwas nan mangsaysayotanda
ken siya dadat kaanen nan men-
gadangdang ay bado et ipabadoda kasin
san sigod ay badona dadat eyey ay
mangilansa isnan kros.

Nan Nailansaan Jesus Isnan Kros
Mar. 15:21-32; Luc. 23:26-43; Juan 19:17-27

32 Isnan omay-ayanda et sinab-atda nan
esay lalaki ay si Simon ay iCirene dat ipa-
pati nan sosoldado ay mangipaawit isnan
kros Jesus.
33 Dadat itoloy engganay inomdanda id
Golgota ay makwani en ingit di toktok.
34 Dadat painomen si Jesus isnan
basi ay natapiyan is menpait ay agas
ay mangpaon-onina isnan mensakit.
Pinadasna ngem adyana ay mang-inom.
35 Dadat ilansa siya isnan kros. Dat
menbobonot nan sosoldado ay mangbin-
gay isnan badona.
36 Nakwas pay di dadat tomokdo ay
mangseed isnan kateyana.
37 Inpaeyda isnan ngangatowen nan
toktokna nan naisolat ay mangibaga isnan
inpabasolda ken siya ay mangwani en,
"Siya na si Jesus ay alin di Judio."
38 Wada gedan nan doway mangakew ay
inlansada isnan krosda isnan makanawan
Jesus ya isnan makanigidna.
39 Nan lomal-aos et iwegwegda nan tok-
tokda dadapay gilgilawen si Jesus
40 ay mangmangwani en, "Sik-a nan
nangwani en bakasem nan Templon Apo
Dios esakapay kasin esten isnan maikatlo
ay agew. No tet-ewa ay sik-a met laeng
nan Anak Apo Dios kadya isalakanmo nan
awakmo ta lomayogka isnan krosmo."
41 Paliso gedan nan ik-ikkan nan
menkangangato ay papadi ya nan men-
is-isolo isnan linteg ya nan aamam-an di
Judio.
42 Kankananda en, "Insalakana
kano nan tap-in di ipogaw ngem adi
makaisalakan isnan awakna dapay siya
kano nan alin di Judio. No lomayog siya
isnan krosna id wani et mamati kami ay
siya nan Kristo ay alin di Judio.
43 Talkena si Apo Dios kano isonga
ilaen tako kadya no kayten Apo Dios ay
mangisalakan ken siya. Tay kinkinwan-
ina en siya nan tet-ewa ay Anak Apo Dios."
44 Olay nan mangakew ay nailalansa
isnan krosda et maitaptapida gedan ay
makisaysayot ken siya.

Nan Nateyan Jesus
Mar. 15:33-41; Luc. 23:44-49; Juan 19:28-30

45 Kag-aw ay tinmenga nan agew dat bo-
molinget nan batawa engganay inmalas
tres isnan sedem.
46 Dat menbogaw si Jesus ay mangwani
en, "Eli Eli lama sabaktani." Nan kayatna
ay kanan et, "Apo Dios ay Diosko, aytay
damen taynan sak-en."
47 Et nan nangdedenge ay wada isdi et
kananda en, "Kanegna ay-ayagan din si
Elias."
48 Dat ikakamon nan esa ay omala is
galot et itab-awna isnan basi danat igalot
isnan pao danat ipangato ken Jesus ta
sopsopana koma.
49 Ngem kinwanin nan iib-ana en,
"Awnika od ta ilaen tako no omali si Elias
ay mangisalakan ken siya."
50 Dat kasin menbogaw si Jesus dat
maoyos nan leng-agna.
51 Isnan Templo et nan menselelede
ay koltina ay manglilingeb isnan nasan-
towan ay kowalto et aped mabisngat
ay menlogi isnan ngato ay menpababa.
Dapay menyegyeg et magpak nan
dadadadakke ay bato.
52 Dat malokatan nan lil-iyang ay
naikaoban nan natnatey ay ipogaw Apo
Dios et matagoda kasin
53 dadat taynan nan naikaobanda. Is-
san natagowan kasin Jesus dadat omey id
Jerusalem et adoado nan ipogaw ay nang-
ila ken daida.
54 Nan kapitan ya nan sosoldadona ay
mangbanbantay ken Jesus et liniknada
nan yegyeg ya inilada nan am-in ay in-
ommat dat dadama nan egyatda. Dadat
kanan en, "Tet-ewa obpay ay Anak Apo
Dios siya."
55 Wadada gedan nan ado ay bababai
isdi ngem egayda sinmag-en. Daida nan
naknakkey ya nangbadbadang ken Jesus
isdin nagapowana id Galilea.

56 Et nan iib-ada et da Maria Magdalena
ya si Maria ay inan da Santiago ken Jose
ya nan asawan Zebedeo.

Nan Naikaoban Jesus
Mar. 15:42-47; Luc. 23:50-56; Juan 19:38-42

57 Nasdem pay dat omdan si Jose ay
iyArimatea ay esay baknang ya pasolot
Jesus.
58 Dat omey ken Pilato ay mangdawat
isnan awak Jesus. Dat ibilin Pilato ta
itedda.
59 Dat omey si Jose ay mang-ala isnan
awak Jesus et bongonena isnan balo ay
galot.
60 Danat eyey isnan nakakaongan ay
bato ay egay kaos-osal. Nan bato ay naay
et siya nan awnitna koma maikaoban no
matey. Danat seyatan is dakkel ay bato
nan segpana dat komaan.
61 Si Maria Magdalena ya nan ib-ana
ay Maria et wadada isdi ay tomotokdo ay
mangsasagang isnan segpana.

Nan Mangbanbantay Isnan Naikaoban Jesus

62 Kawakgatana ay Sabado et obayan di
Judio dat omey nan menkangangato ay
papadi ya nan Fariseo ken Pilato
63 et kananda, “Apo, ninemnemmi nan
inbagan san deey managkampot esapay
matey en isnan maikatlo ay agew et kasin
matago kano.
64 Isonga gawis no bomilinka is omey
mangbantay isnan naikaobana enggana
isnan maikatlo ay agew. Tay waay
awnit omey nan papasolotna ay mang-
ala isnan awakna dadat aped kanan en
kasin natago. No siya na nan ommat
et maam-amed nan komampotanda mo
isdin damo.”
65 Dat kanan Pilato, “Owen, ayaganyo
ngalod nan sosoldado isdi ta bantayanda
ay gawis.”
66 Isonga dat omey nan menkangangato
ay papadi ya nan aamam-a et estenda
ay gawis san seyatna dadapay malkaan
tapno getkenda no waday mangkaan is-
nan bato ay segpan dadat komaan dapay
mataynan nan sosoldado ay menbantay.

28

Nan Kasin Natagowan Jesus
Mar. 16:1-8; Luc. 24:1-12; Juan 20:1-9

1 Nakwas nan obayada ay Sabado dat
omey da Maria Magdalena ya nan esay
kangadan is Maria isnan naipay-an Jesus
isnan wisngit di Domingo.
2 Dat menyegyeg is napigsa dat wada
nan anghel Apo Dios ay nagapo id daya
ay nang-olin isnan bato ay segpan danat
tokdowan.
3 Mensilsilang nan angasna ya
mapomapolaw nan badona.
4 Issan nang-ilaan nan menbanbantay
ken siya dadat menpayegpeg gapo isnan
dadama ay egyatda dadat matomba ay
kaneg natey.
5 Dat kanan san anghel isnan iinin-a id
isdi en, “Adi kayo omegyat. Getkek ay an-
anapenyo si Jesus ay nailansa isnan kros
6 ngem maid siya isna tay kasin natago
ay kaneg din inbagana ken dakayo. Akayo
isna ta ilaenyo nan nangipopodanana.
7 Dakayot ikamo ay omey ay man-
gibaga isnan papasolotna en tet-ewa ay
kasin natago si Jesus et inmon-ona et id
Galilea et sayo ilaen id isdi. Adiyo kalka-
lingkingan nan inbagak ken dakayo.”
8 Dadat bomala ay dagos. Omeegyatda
ngem wada abes nan gasingda. Dadat
tomagtag ay omey mangibaga isnan papa-
solot Jesus.
9 Ngem isnan mentagtagtaganda dat
sab-aten Jesus daida et kanana en, “Men-
lamlamnin kayo.” Isnan nang-ilaanda ken
siya dadat menpalintomeng ay dagos is-
nan sagangna ay mangdayaw ken siya.
10 Dat kanan Jesus ken daida en, “Adi
kayo omegyat. Enkayo ibaga isnan beb-
satko ta omeyda id Galilea ta men-asiila
kami id isdi.”

Nan Inbagan Nan Menbanbantay

11 Issan kinmaanan san iinin-a dapay
abes omey nan tap-in di menbanbantay id
Jerusalem ta ibagada isnan menkangan-
gato ay papadi nan am-in ay inommat.
12 Daet madagop nan menkangangato
ay papadi ya nan aamam-a et mentotyada
is ikkanda. Dadat agtan is siping san
deeyda ay menbanbantay

13 et ibagada ken daida en, “Siya na
nan kananyo isnan ipogaw, ‘Naseseyep
kami dat omali nan papasolot Jesus isnan
tengan di labi et alaenda nan awak Jesus.’
14 No dengngen nan gobilnadol nan
naay et kigad kami tay dakami nan mang-
toya ken siya tapno maid dosayo.”
15 Dat alaen san menbanbantay san
siping et tongpalenda nan naibilin ken
daida. Isonga enggana id wani et siya nan
maipagpagtek isnan Judio.

*Nan Ninpailaan Jesus Isnan Papa-
solotna*
*Mar. 16:14-18; Luc. 24:36-49; Juan
20:19-23; Apos. 1:6-8*

16 Inmey nan simpoo ya esa ay pa-
pasolot Jesus id Galilea isnan esay bilig
ay inbagan Jesus ay mangsab-atana ken
daida.
17 Issan nang-ilaanda ken siya dadat
dayawen. Ngem nan tap-ina et kanegda
adi mamati ay siya si Jesus.
18 Dat somag-en si Jesus ken daida et
kanana, “Naited ken sak-en nan am-in ay
kabaelan id daya ya isnan batawa.
19 Isonga omey kayo isnan kaipoipogaw
isnan am-in ay il-ili isnan batawa ta
isolowanyo daida tapno mamatida ken
sak-en. Dakayot bonyagan daida isnan
ngadan Ama ya is ken sak-en ay Anakna
ya isnan Ispirito Santo.
20 Isolowanyo ay gawis daida tapno
tongpalenda am-in nan inbagak ken
dakayo. Ya adiyo kalkalingkingan ay
wadaak ken dakayo ay eng-enggana.”

Nan Gawis ay Damag ay Insolat Marcos

Nan Maipanggep Isnan Insolat Marcos

Nan logiyan nan insolat Marcos et kanana en, "Naay nan gawis ay damag ay maipanggep ken Jesu Kristo ay Anak Apo Dios." Inpailan Marcos isnan naay nan panakabalin Jesus ya nan kalebbengana ay nagapo ken Apo Dios. Mapaneknekan dana isnan inikkan Jesus ay men-isolo, isnan makapakaanana isnan anito ay nangkapet isnan ipogaw ya nan nakapakawanana isnan basbasol di ipogaw. Nan pangwanin Jesus isnan awakna et siya nan Iyon-an Am-in di Ipogaw ay inmali ay napaligatan isnan mang-itedana isnan awakna tapno maisalakan am-in ay mamati ken siya isnan basbasolda.

Am-amed nan nangsodokan Marcos isnan inik-ikkan Jesus mo nan kinkinwanina ya insolsolona. Inbagana nan atik ay maipanggep ken Juan ay Menbongonyag ya nan nabonyagan Jesus ya nan nadoldologana danat dagos ay sodoken nan mangpagawisan Jesus isnan masaksakit ya nan nin-isolsolowana. Nan papasolot Jesus et ginmag-awis nan nangawatanda ken siya ngem nan deeyday mang-adi ken siya et am-amedda inaamis siya. Isnan kombosna et ibagana nan naodi ay nintetean Jesus isnan naay ay batawa ay nan nateyana isnan kros ya nan kasina natagowan.

Wada nan naitapi ay waay baken si Marcos nan nangisolat et siya nan 16:9-20.

Nan wada isna

Nan login nan gawis ay damag 1:1-13
Nan nin-isolsolowan Jesus id Galilea 1:14-9:50
Nan nin-isolsolowan Jesus id Galilea enggana id Jerusalem 10:1-52
Nan naodi ay nintean Jesus id Jerusalem ya isnan sag-ena 11:1-15:47
Nan kasin natagowan Jesus 16:1-8
Nan ninpail-ilaan Jesus ya nan sinmagongana id daya 16:9-20

Nan Inbagbagan Juan Ay Menbonbonyag

Mat. 3:1-12; Luc. 3:1-18; Juan 1:19-28

1 Naay nan gawis ay damag ay maipanggep ken Jesu Kristo ay Anak Apo Dios.

2 Nan logiyana et kaneg din insolat Isaias ay mamadton Apo Dios id sangadom isnan nangwaniyan Apo Dios isnan Anakna en,

"Wada nan ibaak ay omon-ona ay mangisagana isnan daanem isnan omayam.

3 Et siya nan wada isnan bilbilig ay mangibogbogaw en isaganayo nan daanen nan Apo tako ay awnit omali. Pagawisenyo nan daan ay mendaanana."

4 Et natongpal di tay inmey si Juan isnan bilig ay nin-isolsolo ya ninbonbonyag. Kankanana, "Masapol ay dokoganyo nan basbasolyo dakayopay menpabonyag tay siya nan kailasinan nan ninbabawiyanyo tapno pakawanen Apo Dios dakayo."

5 Dat omey nan adoado ay i Judea ya i Jerusalem ay mangdenge ken Juan. Dadat ibaga nan basbasolda tapno mapakawanda ken Apo Dios dadapay menpabonyag ken Juan isnan ginawang ay Jordan.

6 Nan badon Juan et inabe ay dotdot di camel ay badon di kodo ya kodil nan balikesna ya nan menkatagona et dodon ya dilo.

7 Siya na nan kinwanina, "Wada nan wedweda mo sak-en ay omon-onod et gapo isnan kawedwedana et adiyak maibilang ay mangkaan isnan sapatosna.

8 Danom nan ibonyagko ken dakayo. Ngem siya nan awnit mangibonyag ken dakayo isnan Ispirito Santo."

Nan Nabonyagan Jesus Ya Nan Nangdoldologan Satanas Ken Siya

Mat. 3:13-4:11; Luc. 3:21-22, 4:1-13

9 Issan menbonbonyagan Juan dat wada si Jesus ay nagapo id Nazaret ay ili isnan probinsiya ay Galilea ay omey menpabonyag ken siya isnan ginawang di Jordan.

10 Nakwas pay ay mabonyagan si Jesus dat domaka isnan danom et ilaena ay

mapewak id daya dat lomayog nan Ispirito Santo ken siya ay kaneg kalapati.
11 Dat kanan Apo Dios, "Sik-a nan Anakko ay laylaydek. Men-galalasingak gapo ken sik-a."
12-13 Dat dagos ay ipangon nan Ispirito Santo si Jesus isnan bilig ay kad-an di ayawan dat mentetee isdi is epatpoo ay agew. Isnan kakad-ana isdi et pinadpadas Satanas ay mangdoldolog ken siya ngem egay patpatiyen Jesus siya. Wadada nan aanghel ay mangbadang ken Jesus.

Nan Nang-ayagan Jesus Isnan Epat Ay Damo Ay Papasolotna
Mat. 4:12-22; Luc. 4:14-15, 5:1-11

14 Naibalod et si Juan dat omey si Jesus id Galilea ay mangibagbaga isnan gawis ay damag ay nagapo ken Apo Dios.
15 Kanana en, "Inomdan et nan osto ay timpo tay nganngani ay omali nan mentolayan Apo Dios. Isonga ibabawiyo nan basbasolyo ta patiyenyo nan ibagbagak ay gawis ay damag."
16 Issan mendad-aanan Jesus isnan benget di baybay id Galilea et inilana nan doway sin-agi ay da Simon ken Andres ay mensidsidok isnan baybay tay siya nan oblada.
17 Dat kanan Jesus ken daida, "Akayo ta maitapi kayo ken sak-en. Ninsidsidok kayo is ikan ngem id wani isolok abes nan ikkanyo ay mensidok is ipogaw ta maitapida isnan mentolayan Apo Dios."
18 Dadat taynan ay dagos nan sidokda et makkeyda ken siya.
19 Ginmaygay-edda dat ilaen Jesus da Santiago ken Juan ay an-ak Zebedeo ay mang-es-eset isnan sidokda isnan bangkada
20 dat ayagan Jesus daida dadat taynan da Zebedeo ya nan men-ob-oblaenda et makkeyda ken Jesus.

Nan Nangipakaanan Jesus Isnan Anito
Luc. 4:31-37

21 Inmey da Jesus id Capernaum. Sinabado nan obayan di Judio isonga isnan Sabado dat omey da Jesus isnan sinagoga dat men-isolo siya.
22 Nasdaaw nan nangdenge isnan insolsolona tay naiitken mo nan insolsolon nan men-is-isolo isnan linteg dapay maila nan kabaelan Jesus isnan ikkana ay men-isolo.
23 Sinonggep isnan sinagoga nan amama ay kinapet di makedse ay anito dat menbogaw
24 ay mangwani, "Jesus ay iNazaret, ay ngan di ngotom ken dakami? Ay dadaelem dakami? Getkek sik-a. Sik-a nan napateg ay inbaan Apo Dios."
25 Ngem dat kanan Jesus issan anito, "Igiginekmo. Taynam bawet si tosa."
26 Dat menkedas san ipogaw dapay menoowakis nan anito ay mangtayan ken siya.
27 Nasdaaw nan nangiila dadapay menasikwani, "Ay ngan ngen nan wada ken tosa? Ay balbalo sa is solsolo? Dan kabaelana ay mangbilin isnan anito et patiyenda?"
28 Dat masodsodok isnan kailiili id Galilea nan inik-ikkana ay kaskasdaaw.

Nan Nangipagawisan Jesus Isnan Masaksakit
Mat. 8:14-17; Luc. 4:38-41

29 Kinmaan da Jesus isnan sinagoga et makkey da Santiago ken Juan dadat omey am-in isnan baey da Simon ken Andres.
30 Nan katogangan Simon et inpopodana tay menpodpodot dadat ipagtek ay dagos ken Jesus.
31 Dat sag-enen Jesus san in-ina et genana nan ledengna ay mangpatokdo dat maganawis siya. Dat bomangon et pakanena daida.
32 Isnan sedemna dat iyey nan kaipoipogaw nan am-in ay masaksakit ya nan deeyday kinapet di anito.
33 Nab-on nan am-in ay omili isnan pantew nan baey da Simon
34 dat pagawisen Jesus nan wada nan sakitda danapay pakaanen nan anito issan kinapetda. Inyadina pay nan komaliyan nan anito ta bakenda is mangipagtek ay siya nan nagapo ken Apo Dios.

Nan Nin-isolowan Jesus Id Galilea
Luc. 4:42-44

35 Isnan tan-o dat bomangon si Jesus et omey isnan bilig ay menlowalo.
36 Bomangon pay da Simon dadat ilaen ay maid si Jesus isonga dadat omey anapen siya.

37 Das-anda pay dadat kanan ken siya,
“An-anapen nan kaipoipogaw sik-a.”
38 Dat kanan Jesus, “Entako et isnan tap-
in di ili ta men-isolowak abes isdi tay siya
nan gapo ay inmaliyak.”
39 Dadat omey isnan il-ili id Galilea et
men-isolo si Jesus isnan kasinasinagoga
danapay pakaanen nan kaanianito.

Nan Nangipagawisan Jesus Isnan Nakolit
Mat. 8:1-4; Luc. 5:12-16

40 Dinmateng nan esay nakolit isnan
kad-an Jesus dat menpalintomeng ay
menseg-ang en, “Apo, getkek ay kabaelam
ay mangkaan isnan sakitko no kayatmo.”
41 Naseg-ang si Jesus danat gen-an
siya danapay kanan, “Kayatko ay maa-
gasanka.”
42 Dat dagos ay makaan nan kolitna.
43 Ngem esanapay papikaen siya et
binilina omon-ona
44 ay mangwani, “Adim ibagbaga nan
inikkak ken sik-a. Basta idadawesmo ta
enka menpaila isnan padi damet idya nan
limosmo ay mapalti ay kaneg din inbilin
Moses ta pangtekan nan ipogaw ay gin-
mawiska.”
45 Ngem sinodokna kayet et naiwala-
gawag nan inommat ken siya. Siya et di
nan gapo ay adi menlanoy nan songgepan
Jesus isnan il-ili. Isonga isnan ilit nan
inmay-ayana ngem in-inmey kayet nan
ipogaw ken siya ay nagapo isnan kailiili.

2

Nan Nangipagawisan Jesus Isnan Na-palalais
Mat. 9:1-8; Luc. 5:17-26

1 Nallos nan kaat ay agew dat somagong
da Jesus id Capernaum et nindinamag
isnan ipogaw ay sinmaada.
2 Dat madagop nan kaipoipogaw eng-
ganay maid tean olay isnan segpan ya nan
pantew. Dat isolon Jesus nan gawis ay
damag ay maipanggep isnan mentolayan
Apo Dios.
3 Dat domateng nan epat ay nang-
aatangay isnan lalaki ay napalalais.
4 Ngem adida makasag-en ken Jesus
tay napno nan baey isonga dadat ikay-
at isnan atep. Dadat lokawan nan ba-
batogen Jesus et oy-oyenda nan abek ay
nangipopodanana isnan sagang Jesus.
5 Getken Jesus ay talkenda siya
isonga danat kanan issan napalalais en,
“Gayyemko, napakawan et nan basolmo.”
6 Wadada isdi nan men-is-isolo isnan
linteg Apo Dios ay mangnemnemnem en,
7 “Sino pay na? Aytay dan iyiison tona
nan awakna ken Apo Dios dapay ked-
kedeng si Apo Dios is makapakawan is
basol?”
8 Ngem getken Jesus nan nenemne-
menda danat kanan, “Ngan nan apedyo
nemnemnemen?
9 Ay ngan nan nalaklaka ay kanan, nan
‘Mapakawan nan basolmo’ wenno nan,
‘Ibangonmo. Alam nan dayonmo ta so-
maaka.’
10 Ngem gapo tay adiyo patiyen et
paneknekak ngalod ken dakayo ay wada
nan kalebbengak isnan batawa ay mang-
pakawan is basol tay sak-en nan makwani
en Iyon-an Am-in di Ipogaw.” Isonga
danat kanan isnan napalalais en,
11 “Ibangonmo. Alam nan dayonmo ta
somaaka.”
12 Dat bomangon et alaena nan day-
ona daet bomala. Am-in san wada isdi
ay nangiila et nasdaawda dadat day-
dayawen si Apo Dios ay mangmangwani,
“Kedengna is nakail-an tako is makapa-
bangon is napalalais.”

Nan Nang-ayagan Jesus Ken Levi
Mat. 9:9-13; Luc. 5:27-32

13 Inmey kasin si Jesus isnan benget di
baybay dat madagop nan ipogaw danat
isolowan daida.
14 Maaw-awni pay dat mendaan si Jesus
et ilaena nan mensingsingil is bowis ay
anak Alfeo ay si Levi ay mangitotokdo
isnan kabaybayadan di bowis. Dat kanan
Jesus ken siya en, “Omalika ta maitapika
ken sak-en.” Daet tet-ewa omonod et
maitapi ken siya.
15 Inmey da Jesus isnan baey da Levi ay
makikan dat domateng nan ado ay ib-an
Levi ay mensingsingil is bowis ya nan tap-
in di managbasol ay makikan gedan tay

ado nan inmon-onod ken Jesus ay kaneg datona.
16 Nan ib-an di Fariseo ay men-is-isolo isnan linteg et inilada si Jesus ay makikikan isnan mensingsingil is bowis ya isnan tap-in di managbasol. Dadat sooten isnan papasolot Jesus, "Dan makikikan nan apoyo isnan sanada ay mensos-owitik ay mensingsingil is bowis ya nan managbasol?"
17 Dinngen Jesus nan kankananda danat songbatan isnan pangngalig et kanana en, "Nan ipogaw ay maid sakitda et adida masapol nan doktol ngem nan ipogaw ay mensakit et daida nan makasapol isnan doktol. Isonga inmaliyak isnan batawa tapno badangak nan mangtek ay nakabasolda ngem baken nan mangnenemnem en gawisda."

Nan Nangisolowan Jesus Isnan Maipanggep Nan Mentepe
Mat. 9:14-15; Luc. 5:33-35

18 Isnan namingsan et nintepe nan papasolot Juan ay Menbonbonyag ya nan papasolot nan Fariseo tay menngilinda. Dat wada nan omey ken Jesus ay mangsoot, "Dan dakami ya nan Fariseo et mentepe kami dapay nan papasolotmo et adida menteptepe?"
19 Dat menpangngalig si Jesus ta ilawlawagna nan gapo ay adi menteptepe nan papasolotna. Et kanana, "Ay kananyo en adi makikan nan nadkat no daan nan nadawak ken daida? Adi mabalin tay adi mentepe nan nadkat no daan nan nadawak ken daida.
20 Ngem no omdan nan agew ay maapitan nan lalaki ay nadawak et siya di nan mentepeanda gapo isnan seg-angda."

Nan Nangiyaligan Jesus Isnan Balo Ya Logak Ay Solsolo
Mat. 9:16-17; Luc. 5:36-39

21 Intoloy Jesus ay mensodok ta ipagtekna ken daida en adi kabalin ay maitapi nan nabayag ay sinoloda isnan isolsolona. Kanana, "Maid mangitakop is balo ay galot isnan logak ay bado tay no malabaan dat komsen nan takop et amamed mabisngat nan natakopan.
22 Siya gedan isnan tapey. Maid mangigwa is kabobobod ay tapey isnan naosal ay kodil* tay epdas kinmenteg dapay no menlowag nan tapey et bomtak nan kodil et makawas nan tapey ya nan kodil gedan. Nan balo ay tapey et masapol ay maigwa isnan balo abes ay kodil tay mabinbinat et maid makawas."

Nan Kinwanin Jesus Maipanggep Isnan Obaya
Mat. 12:1-14; Luc. 6:1-11

23 Issan esay Sabado ay obayan di Judio et indaan da Jesus isnan paypayewan dat menlosing nan papasolotna is kotimenda.
24 Dat kanan nan Fariseo ken Jesus en, "Ilam pod nan ik-ikkan nan papasolotmo. Dadan menlosing is kotimenda dapay law-en nan linteg tako nan men-ani isnan obaya?"
25 Dat kanan Jesus, "Aytay dayon pabasolen daida? Ay egayyo polos binasa nan inikkan da David isdin linmayawanda isdin timpon padi Abiatar?
26 Naowaowatda isonga dadat songgep isnan baey Apo Dios dat alaen David nan tinapay ay pala ken Apo Dios danat kanen danapay agtan nan iib-ana. Dapay kanan nan linteg tako en adi mabalin ay maipakan nan tinapay ay pala ken Apo Dios isnan ipogaw no bakenda padi. Ngem gapo tay naowatda et egay pabasolen Apo Dios daida."
27 Danat itoloy ay mangwani, "Egay aped boliwen Apo Dios nan ipogaw ta matongtongpal nan obaya nodi sinapona nan obaya pala isnan ipogaw ta waday omillenganda.
28 Et sak-en ay Iyon-an Am-in di Ipogaw nan kalebbeng isnan mabalin ay maikikkan isnan obaya."

3

1 Kasin inmey si Jesus isnan sinagoga danat ilan nan nabingoy ay am-ama.
2 Wada isdi nan mangkayat ay mangidalom ken Jesus isonga sis-iimenda siya mo agasana san nabingoy tapno pabasolenda siya tay law-enda nan men-obla isnan obaya ay olay nan men-agas.

* **2:22** Ilaem Mat. 9:17.

3 Dat kanan Jesus issan nabingoy, “Omalika isna.”
4 Danat sooten isnan deeyday ipogaw, “Ngan nan linteg tako isnan obaya? Ay ikkan nan gawis wenno nan ngawi? Ay ayyewan nan biyag wenno kawasen?” Ngem apedda igiginek.
5 Dat mainge si Jesus isnan nang-il-ana ay maid somongbat ken daida tay ikekedseda ngem seg-angana met laeng daida. Danat kanan isnan nabingoy, “Oyadem nan ledengmo.” Inoyadna dat maoyad tet-ewa tay naagasan et.
6 Dat komaan nan Fariseo et enda makitoya isnan papasolot Ali Herod mo ngan nan ikkanda ay mangpatey ken Jesus.

Nan Inmayan Nan Kaipoipogaw Isnan Benget Di Baybay

7 Kinmaan da Jesus ya nan papasolotna isdi dadat omey isnan benget di baybay. Et inmonod ken daida nan adoado ay i Galilea ya i Judea.
8 Adoda ay i Jerusalem ya iyIdumea. Wada pay nan nagapo isnan bas-ang nan ginawang ay Jordan ya nan i Tiro ya i Sidon. Inmonodda tay didinngeda nan am-in ay inik-ikkan Jesus.
9 Gapo tay adoado nan ipogaw et inbagan Jesus isnan papasolotna ta isaganada nan bangka isnan danom ay tomokdowana ta adi lipiten di kaipoipogaw.
10 Tay inagasan Jesus nan adoado ay ipogaw isonga men-innipit nan mensaskit ay omey manggeen ken siya ta moke makaan nan sakitda.
11 Issan nang-il-an nan kinapet di anito ay ipogaw si Jesus dadat menpalintomeng ay mangibogbogaw en, “Sik-a nan Anak Apo Dios.”
12 Ngem binilin Jesus nan deeyday anito ta adida ipagtek siya.

Nan Nangpiliyan Jesus Isnan Aapostolisna

Mat. 10:1-4; Luc. 6:12-16

13 Isnan namingsan et tinmikid si Jesus isnan bilig danat ayagan nan tap-in di ipogawna. Omeyda pay
14 danat piliyen nan simpoo ya dowa ay nginadnana is apostolis. Danat kanan, “Pinilik dakayo ay makitee ken sak-en. Awnitak bab-aaen dakayo ta enyo ibagbaga nan gawis ay damag
15 dakpay idya ken dakayo nan kabaelan ay mangipakaan isnan anito.”
16 Datona nan simpoo ya dowa ay pinilina. Si Simon ay nginadnan Jesus is Pedro,
17 nan dowa ay an-ak Zebedeo ay da Santiago ken Juan ay nginadnan Jesus is Boanerges ay makwani en an-ak di kido
18 ya si Andres, si Felipe, si Bartolome, si Mateo, si Tomas ya si Santiago ay anak Alfeo, si Tadeo ya si Simon ay mangisaksakit isnan ilida
19 ya si Judas Iscariote ay awnit mangisipsip ken Jesus.

Baken Si Satanas Is Mangbadbadang Ken Jesus

Mat. 12:22-32; Luc. 11:14-23

20 Nakwas di dat somaa da Jesus et madagop kasin nan ipogaw isonga maid wayada ay mangan.
21 Dinngen pay nan ag-ina ay adi mangmangan si Jesus dadat omey ayagan koma siya tay wada nan mangmangwani en naong-ong siya.
22 Wadada abes nan nagapo id Jerusalem ay men-is-isolo isnan linteg ay mangmangwani en, “Linoganan Satanas ay apon di dimonyo et siya nan nangidya isnan kabaelana ay mangipakpakaan isnan anito.”
23 Dat ayagan Jesus nan deeyday ipogaw dat men-apat ay mangwani, “Ayke sapeen Satanas nan awakna met laeng?
24 Iyalig tako isnan sinpangbon. No mensaspe nan sinpangbon et adi mentoloy nan om-ombonanda.
25 Kaneg abes nan sinbaey ay no maid olnosda et mabokada.
26 Isonga adi mabalin ay sapeen Satanas nan bab-aana tay getkena ay no isapena daida awnit mamaid nan tolayna.”
27 Dat itoloy Jesus ay mensodok ta ipagtekna en napigpigsa nan panakabalina mo si Satanas. Kanana, “Nan mangakew et adi mabalin ay songgep isnan baey nan napigsa ay ipogaw ay mang-ala isnan napateg ay kowana no adina omonona ogden siya tapno mabalin ay alaena nan kayatna.

28 Tet-ewa nan kanak ken dakayo, ma-
balin ay mapakawan am-in nan bas-
basol di ipogaw ken Apo Dios ya nan
kankananda ay ngawi maipanggep ken
siya
29 ngem nan komalkali is ngawi
maipanggep isnan Ispirito Santo et adi
mabalin ay mapakawan ay eng-enggana."
30 Siya di nan songbat Jesus tay wada
nan mangwani en nan kabaelana et baken
nan Ispirito Santo is nang-idya nodi si
Satanas.

Nan Inan Jesus Ya Nan Bebsatna
Mat. 12:46-50; Luc. 8:19-21

31 Dat domateng da inan Jesus ya nan
bebsatna. Wadada isnan pantew dadat
ipaayag si Jesus.
32 Dat kanan nan ipogaw ay manglilikob
ken siya, "Wada da inam ya nan bebsatmo
isnan pantew ay mangpaay-ayag ken sik-
a."
33 Dat kanan Jesus, "Owen, ngem sinoda
pay nan inak ya nan bebsatko?"
34 Danat tamaangen nan deeyday to-
motokdo danapay kanan, "Ilanyo, naayda
nan kanegko ina ya bebsat
35 tay am-in nan mamati dadapay ikkan
nan layden Apo Dios et kanegko gedan ina
ya bebsat."

4

Nan Ninbonobon
Mat. 13:1-23; Luc. 8:4-15

1 Kasin nin-isolo si Jesus isnan benget
di baybay daet madagop nan kaipoipogaw
isonga tinmokdo si Jesus isnan bangka
ay wada isnan danom dapay nan kaipoi-
pogaw et wadada isnan benget di baybay.
2 Adoado nan insolon Jesus isnan pangn-
galig. Dat men-isolo et kanana,
3 "Dengngenyo pod. Wada nan am-ama
ay en ninbonobon isnan om-a.
4 Idi insapowakna nan bonobon dat
maekdag nan tap-ina isnan daan dat top-
ken nan koyat.
5 Nan tap-ina et naekdagda isnan kabat-
batowan dadat dalas ay tomobo
6 ngem idi naagewanda dadat maango
tay nalabaw nan linmamotanda.
7 Nan tap-ina et naekdagda isnan gin-
satan ay sibit dat solinen di sibit nan tin-
mobo et mateyda isonga egayda bomgas.
8 Nan tap-ina et naekdagda isnan gawis
ay lota dadat tomobo dadapay menliliton
et bomgasda am-in. Wada nan binomgas
is sin-gagsot, nan tap-ina et sag-eenempoo
ya nan tap-ina et sagtotlompoo.
9 Dakayo ay mangdedenge isnan
sodokko et dengngenyo no waday ingayo."
10 Kinmaan nan adoado ay ipogaw da-
pay san deeyda ay simpoo ya dowa ay
papasolot Jesus ya nan tap-in di ipogaw ay
nabay-an et inpootda ken Jesus no ngan
nan kayat ay kanan nan sinodokna.
11 Dat kanan Jesus, "Owen, naipagtek
ken dakayo nan egay naipagtek id kasin ay
maipanggep isnan mentolayan Apo Dios.
Ngem isnan tap-ina et pangngalig nan ik-
ikkak ay mangisolo ken daida.
12 Isonga iilanda ngem adida getken
nan tet-ewa ya dedengngenda ngem adida
maawatan tay adyanda ay somagong ken
Apo Dios ta mapakawan nan basolda."
13 Danat sooten ken daida, "Ay adiyo
es maawatan nan naay sinodokko? Into
pay ngalod esayo ikkan ay mang-awat
isnan tap-in di sodsodok? Nan kanan nan
sinodokko et siya na.
14 Nan kalin Apo Dios et siya nan in-
bonobona.
15 Nan daan ay natekdagan di bonobon
et siya nan kaneg nan ipogaw ay ma-
mannge isnan kalin Apo Dios dat omey si
Satanas et kaanena isnan nemnemna san
dinngena tapno adina patiyen.
16 Nan kabatbatowan et kanegna nan
mangdenge ya men-gasgasing ay mang-
dawat isnan kalin Apo Dios
17 ngem adi lomamot isnan nemnemna
isonga patiyena is sin-awyan danat doko-
gan ay dagos no mapaligatan gapo isnan
pammatina.
18 Nan ginsatan ay sibit et kanegna nan
mangdenge isnan kalin Apo Dios
19 ngem makolkol nan nemnemna tay
wedweda nan bomaknangana ya nan
men-gasgasingana is nenemnemena da-
pay omanap kayet is tap-in di mangipa-
gasing ken siya. Isonga adi bomgas tay na-
solin nan kalin Apo Dios et kalingkingana.

20 Ngem nan gawis ay lota ay natekdagan di bonobon et kanegna nan ipogaw ay mangdedenge isnan kalin Apo Dios danat is-ek ay gawis isnan nemnemna danapay itoltoloy ay mangpatpati engganay bomgas isonga nan kaad-adon nan gawis ay ik-ikkana et siya nan kaneg nan begasna."

Nan Naipatang Ay Silaw
Luc. 8:16-18

21 Dat itoloy Jesus ay mangwani, "No pasgedan tako nan silaw, ayke tako ippey isnan timba wenno isnan silok di kama? Ipatang tako adi tapno makasilaw.
22 Siya abes nan kaneg nan epdas naikkan ay olay egay kagtek et awnit magtek met laeng.
23 Dakayo ay mangdedenge, dengngenyo ngalod no waday ingayo.
24 Masapol ay ikkanyo nan dinngeyo tay no siya nan ikkanyo et am-amed mataptapiyan nan panang-awatyo isnan dengdengngenyo.
25 Tay nan mamati isnan isolsolok ta maawatana et taptapiyan Apo Dios nan getkena. Ngem nan adi mangidnge et olay nan atiatik ay getkena et mamaid."

Nan Ikkan Nan Mentolayan Apo Dios Ay Somika
Mat. 13:31-35; Luc. 13:18-19

26 Kasin ninsodok si Jesus ay mangwani, "Nan ikkan nan mentolayan Apo Dios ay somika et kaneg nan ikkan di esek ay tomobo ay adi kagtek.
27 Tay no epdas inis-ek di ipogaw et kigad san esek ay tomobo tay olay no ngan di ik-ikkan san nin-esek ay maseyep wenno bomangon siya et tomobo kayet nan inis-ekna ay adi kagtek nan inikkana ay tinmobo.
28 Nan lota nan makigad isnan am-in ay tomobo. Bomgi nan esek dat tomobo dat maliton dat bomgas.
29 Mo pay mensedang dat kanan nan nin-esek, 'Entako men-ani.' "
30 Dat itoloy Jesus ay mangwani, "Naay nan kaiyaligan nan kaneg nan mentolayan Apo Dios ya nan adoado ay awnit maitapi ken siya.
31 Nan kanegna et nan kateteenan ay bowa.
32 Ngem no nais-ek dat tomobo et siya nan kadakkelan ay kaiw isonga malilinongan nan bomaey ay koyat."
33 Adoado nan kaneg tona ay sinodsodok Jesus isnan ipogaw maipanggep isnan kalin Apo Dios. Insolona isnan getkena ay mabalin ay maawatanda.
34 Maid polos nin-isolowana ay egay ninpangngalig. Ngem no makekedengda isnan papasolotna danat ikwani am-in nan kayatna ay kaliyen ken daida.

Nan Nangipakin-ean Jesus Isnan Dagem Ya Danom
Mat. 8:23-27; Luc. 8:22-25

35 Nagisbet pay dat kanan Jesus isnan papasolotna, "Entakot isnan bas-ang nan baybay."
36 Dadat taynan nan adoado ay ipogaw et menloganda issan bangka ay nintotokdowan Jesus et omeyda am-in. Wada gedan nan tap-in di bangka ay nangboboweg ken daida.
37 Dat domateng nan napigsa ay dagem dat menkeyasaw nan danom et maisepyat isnan bangka et nganngani ay malimonda.
38 Dapay maseseyep kayet si Jesus isnan solin di bangka ay ninpopongan. Dadat bangonen ay mangwani, "Apo, ay maseseyepka kayet dapay naay malimon tako?"
39 Dat bomangon si Jesus et bilinena nan dagem ya danom ay mangwani, "Ikin-eyo." Dat ikin-en nan dagem dapay omneng nan danom.
40 Danat kanan isnan papasolotna, "Dakayon omegyat? Atiatik obpay nan talekyo ken sak-en."
41 Nasdanasdaawda isnan inikkana dadat men-asikwani, "Manakabalin obpay si tona tay tongpalen nan dagem ya nan danom nan kanana."

5

Nan Nangipakaanan Jesus Isnan Anito
Mat. 8:28-34; Luc. 8:26-39

1 Inomdan da Jesus isnan demang di baybay isnan lakon di Geraseno
2 et issan dinmakaanda isnan bangka dat sab-aten nan am-ama ay kinapet di anito.

3 Tawaw nan inidyada ken siya isonga
nan lil-iyang ay kad-an di natey nan
nintet-eeana. Maiwed makaikawe ken
siya olay mo kawalanda.
4 Namin ado ay binalbalodda nan
ledengna ya nan sikina ngem apedna
soksokpoten nan kawal di ledengna
danapay engewen nan balod di sikina.
Maiwed makaipakin-e ken siya.
5 Inagew ya linabi ay menbogbogaw
isnan liyang ya nan bilig dapay apedna
tegtegtegen nan awakna is bato.

6 Issan nang-il-ana ken Jesus et naiyaad-
dawi siya isonga dat tomagtag et en nin-
lokbob isnan sagang Jesus.
7-8 Dat kanan Jesus, "Sik-a ay anito, tay-
nam siya." Dat menbogaw san am-ama,
"Jesus ay Anak Apo Dios ay kangatowan,
ay ngan di ngotom ken sak-en? Maseg-
angka ta adika mangdosdosa."
9 Dat sooten Jesus isnan anito, "Sino nan
ngadanmo?" Dat kanan nan anito, "Nan
ngadanko et Linibo tay adoado kami."
10 Dat menseg-ang nan kaanianito ta
adina palayawen daida isnan lakon di ili
ay deey.

11 Adoado ay beteg nan mangmangan
isnan deey pondag
12 isonga dat kanan nan anito ken Jesus,
"Ipalobosmo ta nan deeyday beteg nan
kaptenmi."
13 Dat ipalobos Jesus et taynanda san
am-ama et kaptenda nan kabetebeteg.
Dat kanega naong-ong san kabetebeteg
et asida tatagtag ay omey isnan deppas
dadat matekdag am-in isnan baybay et
malimonda. Waay doway libo nan kabibi-
lang san beteg ay natey.

14 Dat maboka nan menbanbantay is-
nan kabetebeteg dadat asitatagtag ay
omey mangibaga isnan kailiili. Dat omey
san deeyday nangdenge ta ilaenda mo
ngan nan inommat.
15 Dadat datngan da Jesus dadapay ilaen
san am-ama ay kinapet di anito ay nin-
babado dadlo dapay ginmawis nan nem-
nemna. Dadat menkakikibtot.
16 Dat sodoken san nang-ila nan inom-
mat isnan am-ama ya nan kabetebeteg
ken daida.

17 Dadat ipapati ay komaan da Jesus
isnan ilida gapo isnan inommat.
18 Sinmagong pay da Jesus isnan
bangkada dat menseg-ang nan am-ama
ay kinapet di anito ken Jesus ta makkey
koma ken daida.
19 Ngem dat iyadin Jesus et kanana,
"Somaaka bawet ta ibagam isnan agiyo
nan gawis ay inikkan Apo Dios ya nan
nangseg-angana ken sik-a."
20 Dat somaa san am-ama et ipagtekna
isnan lakon di Decapolis nan inikkan Jesus
ken siya. Et nasdaaw am-in nan ipogaw.

Nan Nangtagowan Jesus Isnan Anak Jairo Ya Nan Nangipagawisana Isnan In-ina

Mat. 9:18-26; Luc. 8:40-56

21 Issan nanggedangan da Jesus is-
nan baybay ay omey isnan demangna et
nadagop nan adoado ay ipogaw isdi.
22 Dat domateng nan am-ama ay kan-
gadan is Jairo ay esay apon di sinagoga.
Inmey ken Jesus dat menpalintomeng is-
nan sagangna
23 et menseg-ang ken siya en, "Apo, mat-
matey nan anakko. Omalika kad ta gen-
am siya ta gomawis."
24 Dat makkey si Jesus dapay omon-
onod kayet nan kaipoipogaw ay mang-al-
alibongbong ken siya.
25 Wada gedan nan in-ina isdi ay egay
somalsaldeng nan basana is simpoo ya
doway tew-en.
26 Dadama ay naligatan isnan adoado
ay nang-ag-agas ken siya et naamin nan
kokwana dapay kayet adi kaagasan nan
sakitna nodi ket aped masepsep.
27 Dinngena nan damag ay maipanggep
ken Jesus isonga dat omey isnan dodoko-
gan Jesus danat sikgaden nan badona.
28 Tay kanana isnan nemnemna en,
"Olay no apedak sikgaden nan badona et
gomawisak."
29 Idi sinikgadna nan badon Jesus dat
masanaldeng nan basana danat liknaen
ay nakaan nan sakitna.
30 Dat liknaen abes Jesus ay wada
nan pinagawis nan panakabalina danat
sagongen nan kaipoipogaw et sootena, "Ay
sino nan nangsikgad isnan badok?"

31 Dat kanan nan papasolotna, “Iilam
ay kaipoipogaw nan mang-al-alibongbong
ken sik-a. Damen kayet sooten mo sino
nan nangsikgad isnan badom?”
32 Ngem nintamaang kayet ay mangi-
matmaton mo sino nan nangsikgad ken
siya.
33 Gintek san in-ina nan inommat isnan
awakna dat omey ay menpaypayegpeg
is egyatna. Dat menpalintomeng isnan
sagang Jesus et ibagana nan tet-ewa.
34 Dat kanan Jesus ken siya, “Ina, gin-
mawiska gapo isnan pammatim ken sak-
en. Somaaka ay menlamlamnin tay adi
kasin somagsagong nan sakitmo.”

35 Daan ay mentoytoya da Jesus issan
in-ina dat domateng nan nagapo issan
baey Jairo et kananda ken siya, “Somaa
tako bawet Jairo, ta adim taktaken nan
Apo tako.” Danat getken ay natey et san
anakna.
36 Ngem dinngen Jesus san kinwanida
danat kanan ken Jairo, “Adika mensesseg-
ang. No waday talekmo ken sak-en et
awnit gomawis siya.”

37 Kedeng da Pedro ya nan sin-ag-i ay da
Santiago ken Juan is pinakkeyna ken siya.
38 Idi inomdanda isnan baey Jairo dadat
dengngen nan ngalawngaw ya nan agan
di ado ay ipogaw.
39 Dat songgep si Jesus et kanana
ken daida, “Dakayon menngalawngaw ya
men-ag-aga? Egay katey nan sana ay onga
nodi aped maseseyep.”

40 Dadat sayoten siya isonga dat pabal-
aen Jesus daida danat ayagan san tolo ay
papasolotna ya nan sin-asawa ay kaanak
issan onga et omeyda isnan kad-an san
onga.
41 Dat gen-an Jesus nan ledeng san onga
danapay kanan isnan kalida, “Talita kom.”
Nan kayatna ay kanan et, “Ibangonmo ay
anakko.”

42 Dat mabanangon san babassang ay
simpoo ya dowa nan tew-ena et mendaan.
Dat masdamasdaaw nan kaipoipogaw.

43 Dat ipoot Jesus ken da amana ya nan
inana ta adida ap-apaten isnan ipogaw
danapay ibaga en pakanenda san onga.

6

Adi Patgen Nan Kailiyan Jesus Siya
Mat. 13:53-58; Luc. 4:16-30

1 Kinmaan da Jesus ya nan papasolotna
isdi dadat somaa isnan ilina.
2 Isnan Sabado dat men-isolo si Jesus
isnan sinagoga et masdaaw nan adoado ay
wada isdi ay nangdedenge dadat kanan,
“Into nan aped nang-alaan tona isnan isol-
solona? Into ngen nan inikkana ay nang-
ala isnan silibna? Kaskasdaaw pay am-in
nan ik-ikkana.
3 Ay baken kad siya san alawagi ay anak
Maria ya besat da Santiago, Jose, Judas
ya si Simon? Wada pay nan bebsatna
ay bababai id isna.” Isonga dadaet adi
mamati ken siya.
4 Dat kanan Jesus ken daida, “Am-
in ay ipogaw et patpatgenda nan ma-
madto ay bakenda kailiyan ngem nan
osto ay kailiyanda et adi patpatgen nan
kakailiyana ya nan pangbona ya nan beb-
satna.”
5 Gapo tay adida mamati ken siya et egay
omipaila si Jesus is ado ay kaskasdaaw.
Kedeng nan atiatik ay masasakit ay ma-
mati ken siya is ginen-ana ta makaan nan
sakitda.
6 Nasdaaw si Jesus tay adi patiyen nan
ipogaw siya.

Nan Nangibaaan Jesus Isnan Simpoo Ya Dowa Ay Papasolotna
Mat. 10:5-15; Luc. 9:1-6

Inmey si Jesus isnan kailiili ay men-is-
isolo
7 danat ayagan nan simpoo ya dowa
ay papasolotna et ibaana daida ay sin-
dodwa et inagtana daida is panakabalin
ay mangipakaan is anito.
8 Danat ibaga ken daida ta kedeng
nan soksokodda is gegen-anda isnan men-
baatanda. Adida mensengsenget, men-
sangsangi ya adida omikawkawit is siping
9 ya adida omikawkawit is men-
sokatanda ya sapatos.
10 Kinwanina pay ken daida en, “No
waday mangsangaili ken dakayo isnan
baeyda dakayot adi men-at-aton engganay
taynanyo nan ili ay deey.
11 Ngem no adida idnge dakayo isnan
ili ay omayanyo dakayot komaan dayopay

pokpoken nan tapok isnan dapanyo ta
ipailayo ay adyanda nan isoloyo."
12 Dat omey nan papasolotna ay man-
gibagbaga isnan ipogaw ta dokoganda
nan basbasolda.
13 Inpakaanda nan adoado ay anito
dadapay lanaan nan wada nan sakitda ta
pagawisenda daida.

Nan Nateyan Juan ay Menbonbonyag
Mat. 14:1-12; Luc. 9:7-9

14 Gintek et am-in nan ipogaw nan ik-
ikkan Jesus tay nasodsodok isonga din-
ngen et Herod ay alin di Judio nan
maipanggep ken Jesus. Wada nan nang-
wani, "Nan naay ipogaw et si Juan ay
din ninbonbonyag ay kasin natago isonga
mabalin ay ik-ikkana nan kaskasdaaw."
15 Nan tap-in di ipogaw abes et kananda
en siya si Elias ay kasin natago. Nan tap-
ina et kananda en si Jesus et mamadton
Apo Dios ay kaneg nan deeyda ay ma-
madto id kasin.
16 Ngem isnan nangdedengngan Herod
isnan inikkan Jesus danat kanan, "Nan
ipogaw ay deey et si Juan ay pinapotok ay
kasin natago."
17-18 Kinwanin Herod di tay siya nan
nangipabalod ken Juan id kasin tay iniyaw
Juan siya isnan nang-asawaana isnan ay-
dona ay si Herodias dapay daan nan
asawana ay innodin Herod ay si Felipe.
19 Isonga dat nakaliget si Herodias ken
Juan et laydena ay ipapatey siya. Ngem
adi mabalin
20 tay iyegyat Herod od si Juan tay
getkena ay gawis nan kaipogaw Juan
isonga inbalbaliwana. Makokolkol nan
nemnem Herod no dedengngena nan
kankanan Juan ngem laydena kayet ay
dengngen.
21 Dat omdan nan agew ay lagsakanda
nan naiyanakan Herod danat paayagan
am-in nan oopisyal ya nan ap-apon di
soldado ya nan kakadangyan id Galilea. Et
siya nan nawayaan Herodias ay mangipa-
patey ken Juan
22 tay dat songgep nan anak Herodias
ay babassang ay mensala. Dat gomasing
da Herod ya nan ib-ana isonga danat
kanan isnan babassang, "Ngan nan lay-
dem? Ibagam ta idyak ken sik-a."
23 Dalos ninsapata ay mangwani, "Olay
ngan di ibagam et idyak olay mo nan
kagedwan di kinakadangyanko."
24 Dat bomala nan babassang et sootena
ken inana en, "Ay ngan di dawatek?" Dat
kanan inana en, "Nan olon Juan ay Men-
bonbonyag nan dawatem."
25 Dat ikakamon tet-ewa san babassang
ay songgep et ibagana ken Herod en,
"Laydek ay paiyalim nan olon Juan ay
Menbonbonyag ay napapalato."
26 Menseseg-ang nan ali ngem gapo tay
adoado nan nangdedenge isnan sapatana
et mabain ay teknena nan kinwanina.
27 Isonga dagos ay binaana nan esay
soldado ta alana nan olon Juan. Dat
omey et potowana nan olon Juan isnan
pagbalodan.
28 Danat ippey nan olo isnan palato et
idyana isnan babassang danat es idya ken
inana.
29 Idi dinngen nan papasolot Juan nan
inommat dadat omey alaen nan awakna
et ikaobda.

Nan Nangpakanan Jesus Isnan Limay Libo Ay Ipogaw
Mat. 14:13-21; Luc. 9:10-17; Juan 6:1-14

30 Sinmagong nan papasolot Jesus ay
binaana dadat ibaga am-in nan inik-
ikkanda ya nan insolsoloda.
31 Dat kanan Jesus ken daida, "Ikeke-
deng tako ay omey isnan maid ipogaw ta
omilleng kayo is sin-awyan." Tay adoado
nan om-omey isnan kad-anda et maid
wayada is ikkanda ay mangan.
32 Dadat menlogan isnan bangka ta
makekedengda koma isnan omayanda.
33 Ngem inmamatonan kayet nan ado
ay ipogaw nan ninlologan isnan bangka
isonga dadat tomagtag ay magapo isnan
il-ilida et las-iyanda daida et omon-onada
isnan omayan da Jesus.
34 Idi domaka da Jesus dadat ilaen nan
kaipoipogaw dat maseg-ang ken daida tay
kanegda kalnilo ay maid mang-ay-ayowan
ken daida. Danat ilogi ay men-isolo et
adoado nan insolsolona ken daida.

35 Masdem pay dat omey nan papa-
solotna ken siya ay mangwani, “Naay mas-
dem datakopay wada kayet isnan pondag.
36 Ibagam et ken datona ta was-in omey
isnan naisagsag-en ay il-ili ya isnan bab-
aey isnan ilit ta enda lomako is kanenda.”
37 Ngem kinwanin Jesus ken daida,
“Dakayo nan mangpakan ken daida.” Da-
dat sooten, “Ay enkami lomako is tinapay
is pasal di dowanggasot ay ipakanmi ken
daida?”
38 Danat sooten ken daida, “Kaat nan
tinapay ay wada ken dakayo? Kadya
enkayo ilan.” Enda pay ilan dadat kanan,
“Limlima ay tinapay ya dod-owa ay ikan
nan wada et kedeng.”

39 Danat patokdowen nan kaipoipogaw
isnan logam et malikobda.
40 Nalikob nan tap-ina is sin-gagsot ya
nan tap-ina is sinlilmampoo.
41 Dat alan Jesus san limay tinapay ya
nan doway ikan dat mentangad id daya et
men-iyaman ken Apo Dios. Danat amam-
asen et idyana isnan papasolotna et iwat-
watda. Danat es ipawatwat nan ikan ken
daida.
42 Dadat mangan am-in et nabsogda
43 dapay napno kayet nan simpoo ya
doway lowa isnan tinogopda ay nabay-an
ay tinapay ya ikan.
44 Waay limay libo ay lalalaki san nan-
gan isdi ay egay kaibilang nan oongong-a
ya bababai.

Nan Nindaanan Jesus Isnan Oson Di Danom
Mat. 14:22-33; Juan 6:16-21

45 Nakwas di dat ibagan Jesus isnan
papasolotna ta menloganda isnan bangka
ta omon-onada ay omey isnan demangna
ay id Betsaida ta danapay es pasaaen nan
ipogaw ay nadadagop isdi.
46 Nakapakadada pay ken siya dat omey
si Jesus isnan bilig ta menlowalo.
47 Nalabi et dapay daan nan papa-
solotna isnan tengan di baybay ya si Jesus
et daan es isnan bilig.
48 Dat ilan Jesus daida ay adida
makaipadaan isnan bangka tay napigsa
nan dagem. Natan-o pay dat mendaan
si Jesus isnan danom ay mangsab-at ken
daida. Laosana koma daida
49 ngem inilada siya ay mendad-aan
isnan danom dat palalo nan egyatda
tay kananda en waay anito. Dadat ka-
banogaw
50 is egyatda issan nang-il-anda am-in
ken siya. Ngem dat komali si Jesus ken
daida ay mangwani, “Laton, laton sa. Sak-
en na. Adi kayo omegyat.”

51 Dat somakyat isnan bangka et
kasanaldeng nan dagem. Dadat am-amed
masdaaw
52 tay adida maawatan nan kabaelan
Jesus olay no inilada nan inikkana ay
nangipaad-ado isnan tinapay tay adida
makaipasnek ay gawis isnan nemnemda.

Nan Nin-agasan Jesus Id Genesaret
Mat. 14:34-36

53 Nakagdangda pay et omdanda isnan
dagan di Genesaret dadat ipad-an nan
bangkada isnan lota isnan benget di bay-
bay.
54 Issan dinmakaanda dat inmatonan ay
dagos nan ipogaw si Jesus
55 dadat asitatagtag isnan bab-aey ay
kad-an di masakit ta dangeyenda daida
ay mangyey isnan olay intoy getkenda ay
kad-an Jesus.
56 Et olay mo into nan omayan Jesus ay
dadakkel ay ili wenno baban-eg ya olay
mo isnan bab-aey isnan ilit et inyeyda
kayet nan masaksakit isnan malkitan di
ili ay inmayana. Dadapay menseg-ang
ken siya ta olay kedeng nan benget nan
badona is sikgaden nan masaksakit daet
am-in ay nangsikgad et ginmawisda.

7

Nan Nateknan Nan Insolsolon Nan Fariseo Isnan Linteg Apo Dios
Mat. 15:1-9

1 Nakilikob ken Jesus nan deeyda
Fariseo ya nan men-is-isolo isnan linteg
ay nagapo id Jerusalem.
2 Dadat ilaen ay egay ninboo nan tap-
in di papasolot Jesus esadapay mangan ay
kaneg nan ogalin di Judio.

3 Tay nan Fariseo ya nan tap-in di Judio
et adida mangan no adida menboo omon-
ona ta makaan nan lawada tay siya nan
ogalin din alal-apoda.
4 Nan esa pay et adida kanen nan
minalkitanda engganay owasanda omon-
ona. Et wada pay nan nateketeken ay
ogalida isnan mang-owasanda isnan tasa
ya nan banga ya nan kandiloda.
5 Isonga san deeyda ay Fariseo ya nan
men-is-isolo isnan linteg et kinwanida ken
Jesus en, "Dan adi tongpalen nan papa-
solotmo nan ogalin di alal-apo tako? Tay
manganda dapay adida menboo omon-
ona dapay lawa."
6 Dat kanan Jesus ken daida, "Tet-ewa
nan kalin Apo Dios ay maipanggep ken
dakayo ay aginsosolot ken siya isnan inpa-
solatna ken Isaias id sang-adom ay mang-
wani en,
'Nan naayda ay ipogaw et daydayawenda
sak-en isnan kalida ngem addaad-
dawi nan nemnemda ken sak-en.
7 Maid kapaayan nan mangday-
dayawanda ken sak-en tay nan isolsoloda
et nan aped bilin di ipogaw dadat aped
kankanan en siya nan lintegko.'
8 Et tet-ewa ay ik-ikkanyo nan insolat
Isaias ay naay tay baybay-anyo nan linteg
Apo Dios tapno tongpalenyo nan isolon
nan aped ipogaw."
9 Danat itoloy ay mangwani, "Ipipinoyo
ay mangisiksikap isnan kaadyan nan lin-
teg Apo Dios ta nan ogaliyo nan ik-
ikkanyo.
10 Tay inbagan din si Moses isdin in-
pasolat Apo Dios ken siya en, 'Masapol
ay tongpalenyo da amayo ken inayo,' ya
kanana gedan en, 'Nan komali is ngawi
isnan amana wenno inana et maipapatey.'
11 Ngem nan apedyo isolsolo et kananyo
en mabalin ay alaen nan ipogaw nan
ibadangna koma isnan amana ya inana
dat menlason ken daida en, 'Korban nan
naay,' et siya nan mangwaniyana en int-
edna et san inalana ken Apo Dios.
12 No siya di nan ikkana dayot tet-ewa
itan-oy nan adina et mangbadangan ken
da amana.
13 Isnan mang-ik-ikkananyo is dana et
dokdokoganyo nan linteg Apo Dios tay
nan isolsolon di ipogaw nan apedyo tong-
tongpalen ya ado pay nan kaneg tona ay
ik-ikkanyo."

Nan Mangipangawi Isnan Ipogaw
Mat. 15:10-20

14 Kasin inayagan Jesus nan ipogaw
danat kanan ken daida, "Am-in kayo et
dengngenyo ta maawatanyo nan ibagak.
15 Baken nan songgep isnan topek di
ipogaw is mangipangawi ken siya nodi
nan bomala isnan topekna.
16 Dakayo ay mangdedenge et
dengngenyo no waday ingayo."
17 Dadat taynan nan ipogaw et
songgepda isnan baey. Dat sooten nan
papasolotna no ngan nan kayat ay kanan
san kinwanina.
18 Danat kanan, "Ay adiyo es maawatan?
Ay adiyo getken ay baken nan songgep
isnan topek di ipogaw is mangipangawi
ken siya?
19 Tay nan makan et baken nan nem-
nemna is omayana nodi omey isnan
egesna dat bomala kasin." Isnan nang-
waniyan Jesus isdi et siya nan mang-
itdowana en maid lawa isnan makan.
20 Danat itoloy ay mangwani, "Nan
ngawi ay kali ay bomala isnan topek ya
nan ngawi ay ikkana et siya nan mangi-
pangawi isnan ipogaw.
21 Tay nan nemnem di ipogaw nan ma-
gapgapowan nan am-in ay dakes ay ik-
ikkana ay kaneg nan lomalaki ya nan
mamabai, nan mangakew, nan pomap-
atey, nan makikamkamolala,
22 nan men-ag-agom ya nan am-in ay
natkenatken ay sokil. Magapo am-in dadi
isnan nemnem. Wada abes nan men-al-
allilaw, nan somisikap, nan men-ap-apal,
nan men-ap-apos, nan men-et-etek ya nan
adi mang-osal isnan nemnemna.
23 Datona am-in nan ngawi ay ik-ikkan
di ipogaw ay magapo isnan nemnemda
et siya dana nan mangipangawi isnan
ipogaw."

Nan Nangbadangan Jesus Isnan Baken Judio
Mat. 15:21-28

24 Kinmaan si Jesus isdi dat omey isnan
sakop di Tiro. Dat songgep isnan esay

baey tay adina layden ay waday mangtek
isnan kad-ana tasiyay makailleng ngem
adi kabalin ay men-gago.
25 Wada nan esay in-ina isdi ay kinapet
di anito nan anakna ay babai. Issan
nangdengngana ay wada si Jesus isdi dat
omey menpalintomeng isnan sagangna.
26 Baken Judio san in-ina tay id Fenisia
id Siria nan ilina ngem ninseg-ang kayet
ken Jesus ta pagawisena nan anakna.
27 Ngem dat kanan Jesus, "Masapol ay
mangan nan an-ak omon-ona tay baken
osto no maipakan nan kanen di an-ak
isnan aso."
28 Naawatan nan in-ina nan kinwan-
ina ay masapol ay badangana nan Judio
esanapay badangan nan tap-in di ipogaw
isonga danat kanan, "Owen Apo, ngem
olay nan aso et kanenda nan kamogay nan
an-ak."
29 Dat kanan Jesus, "Osto nan insong-
batmo. Somaaka tay kinmaan nan anito
et ginmawis nan anakmo."
30 Dat somaa nan in-ina et datngana nan
anakna ay maseseyep isnan kama tay tet-
ewa ay tinaynan nan anito.

Nan Nangipagawisan Jesus Isnan Awew

31 Tinaynan Jesus id Tiro danat laosan id
Sidon ya id Decapolis et omey kasin isnan
baybay id Galilea.
32 Dat wadada nan mangyey isnan am-
ama ay awew dadat menseg-ang ken Jesus
ta gen-ana siya.
33 Dat ayagan Jesus san awew et omeyda
ay dowa isnan kamaid ipogaw. Dat pay-en
Jesus nan gomotna isnan ingan san am-
ama dat mentobba danat kapposen nan
dilan san am-ama.
34 Dat mentangad id daya et menpog-
es danapay kanan isnan kalida, "Eppata."
Nan kayatna ay kanan et makadngeka.
35 Dat tet-ewa makadnge ya makadiladil
dapay domawes nan menkaliyana.
36 Dat ibilin Jesus ta adida sodsodoken
nan inommat. Ngem am-amedda sod-
sodoken nan inik-ikkana.
37 Nasdanasdaaw san nangdedenge da-
dat kanan, "Ay-ay. Gawigawis am-in nan
ik-ikkana. Olay nan natoweng et makad-
ngeda ya nan omel et makakalida."

8

Nan Nangpakanan Jesus Isnan Epat Ay Libo Ay Ipogaw
Mat. 15:32-39

1 Isnan namingsan ay agew et kasin
nadagop nan adoado ay ipogaw ken Jesus
dat naamin nan kanenda. Dat ayagan Je-
sus nan papasolotna et kanana ken daida,
2 "Maseg-angak isnan ipogaw ay naayda
tay tolo ay agewda isna dapay naamin et
nan baonda.
3 No ipasaak daida dadapay egay nan-
gan et waay maolawda is owatda isnan
daan dapay addaaddawi nan saaen nan
tap-ina."
4 Dat kanan nan papasolotna, "Into pay
nan mang-al-an tako is makan isnan naay
bilig?"
5 Dat kanan Jesus, "Kaat nan tinapay ay
wada ken dakayo?" "Pitpito," kinwanida.
6 Dat ipatokdon Jesus nan kaipoipogaw
danat alaen san tinapay et men-iyaman
ken Apo Dios danat amam-asen danat
ipawatwat isnan papasolotna ta kanen
san kaipoipogaw.
7 Wada gedan nan nagabis ay baban-eg
ay ikan. Dat men-iyaman ken Apo Dios
danat ipawatwat es isnan kaipoipogaw.
8-9 Waay epat ay libo nan kabibilangda
ay nangan dadapay nabsog. Dadat to-
gopen nan nabay-an et napno nan pito ay
lowa. Danat pasaaen nan kaipoipogaw.
10 Dat menlogan da Jesus isnan bangka
et omeyda isnan sakop di Dalmanuta.

Nan Nindawatan Nan Fariseo Ken Jesus Is Kaskasdaaw
Mat. 12:38-42, 16:1-4

11 Dinmateng nan Fariseo ay mensoot
ken Jesus ta padpadasenda siya. Kananda
en omipaila is kaskasdaaw ay mangipaila
ay siya nan tet-ewa ay inbaan Apo Dios.
12 Ninpog-es si Jesus danat kanan, "Dan
aped is kaskasdaaw nan dawdawaten nan
ipogaw id wani ay timpo? Tet-ewa nan
ibagak ay maid polos maipaila is kaskas-
daaw ken dakayo."
13 Dat taynan et da Jesus daida isdi
dadapay kasin menlogan isnan bangka et
omeyda isnan demangna.

Nan Inbagan Jesus Ta Makailanda Nan Baken Osto Ay Maisolsolo
Mat. 16:5-12

14 Kinalingkingan nan papasolot Jesus ay omala is baonda et es-esa ay tinapay nan inkakawitda isnan bangka.
15 Dat bagbagaan Jesus daida ay mangwani, "Makail-ilanyo nan bobod Herod ya nan deeyda ay Fariseo."
16 Dat men-asikwani nan papasolotna en, "Waay kinwanina di tay kinalingkingan tako ay omala is baon."
17 Gintek Jesus nan kankananda danat kanan, "Dayon aped ap-apaten nan kamaid di baonyo? Ay adi kayo kayet maawatan nan kabaelak? Ay maid maiyoloyo?
18 Wada nan iilanyo dayopay adi maimatonan. Wada nan dedengngenyo dayopay adi maawatan. Ay kinalingkinganyo
19 din limay tinapay ay inpaad-adok ta komdeng isdin limay libo ay ipogaw? Kaat ay lowa din nangtogopanyo isdin nabayan?" "Simpoo ya dowa," kinwanida.
20 "Din pay es pito ay tinapay ay inpaad-adok ta komdeng isdin epat ay libo ay ipogaw et kaat ay lowa din nabay-an isdi?" "Pito ay lowa," kinwanida.
21 Danat kanan, "Ay adiyo kayet maawatan ay baken makan nan kankanak nodi nan baken osto ay isolsolon di Fariseo?"

Nan Nangipagawisan Jesus Isnan Nakowap

22 Inmey da Jesus id Betsaida dat wada nan nangyey ken siya isnan kowap dadat menseg-ang ta kapposena nan matana ta makaila.
23 Dat pedngen Jesus et ipangona isnan benget di ili. Dat tobbaan Jesus nan matana danat kapposen. Danat sooten, "Ay waday mailam?"
24 Daet mentamaang san kowap danat kanan, "Wada. Iilak nan ipogaw ngem kanegda kaiw ay mendad-aan."
25 Dat kasin kapposen Jesus nan matana. Dat menbotag san kowap et pinmat-a dadlo nan iilaena.
26 Dat pasaaen Jesus ay mangwani, "Somaaka ngem adika somagsagong isnan ili ay tinaynanta."

Nan Nangibagaan Pedro En Kristo Si Jesus
Mat. 16:13-20; Luc. 9:18-21

27 Inmey si Jesus ya nan papasolotna isnan kailiili id Cesarea Felipe. Issan nindad-aananda dat sooten Jesus en, "Ay ngan nan pangwanin nan ipogaw ken sak-en?"
28 Dadat kanan, "Wada nan mangwani en sik-a din si Juan ay Menbonbonyag. Nan tap-in di ipogaw et kananda en sik-a din si Elias dapay kanan nan tap-ina en sik-a nan esa isdin tap-in di mamadton Apo Dios."
29 Dat sooten Jesus ken daida, "Dakayo pay abes, ay ngan nan pangwaniyo ken sak-en?" Dat kanan Pedro, "Sik-a si Kristo ay Anak Apo Dios ay inbagana en awnit omali ay men-apo."
30 Dat bilinen Jesus daida ta adida ibagbaga isnan olay sino ay ipogaw.

Nan Nangibagaan Jesus Isnan Awnit Menligatana
Mat. 16:21-23; Luc. 9:22

31 Inlogin Jesus ay men-isolo ken daida ay masapol ay mapaligatan siya ay Iyonan Am-in di Ipogaw tay nan aamam-an di Judio ya nan menkangangato ay papadi ya nan men-is-isolo isnan linteg et awnit adyanda siya dadapay ipapatey siya ngem is katlon di agew et matago kasin.
32 Inpootna pay ay mangibaga. Dat ipagay-ed Pedro siya et yamyamana si Jesus gapo isnan inbagana ken daida.
33 Dat menligos si Jesus danat ilan nan papasolotna danapay abes yamyaman si Pedro et kanana, "Taynam sak-en tay nan kinwanim et kalin Satanas. Nan ninemnemmo et baken adi si Apo Dios is nagapowana nodi isnan ipogaw."

Nan Ikkan Nan Maitapi Ken Jesus
Mat. 16:24-28; Luc. 9:23-27

34 Dat ayagan Jesus nan papasolotna ya nan ado ay ipogaw et kanana ken daida, "No sino nan manglayad ay maitapi ken sak-en et masapol ay ibilangna ay kaneg natey et nan awakna ta baken nan

laydena is ik-ikkana nodi nan laydek ta itoledna nan ligat ay kaneg nan mang-aw-awit isnan krosna ta omonod ken sak-en.
35 Tay nan mangnemnemnem isnan awakna et kedeng et awnit matey met laeng. Ngem nan adi mangnemnemnem isnan awakna gapo ken sak-en ya nan mangibagaana isnan gawis ay damag et olay no matey ngem matagotago ay eng-enggana ken Apo Dios.
36 Ay waday ganaben di ipogaw ay mangkowa isnan am-in ay kinabaknang isnan batawa no matey daet adi dawaten Apo Dios? Maid adi.
37 Tay maid polos kinabaknang di ipogaw is makasokat isnan biyagna.
38 Ngawingawi nan ipogaw id wani tay ado nan mangdokdokog ken Apo Dios. Isonga no sinoy mang-adi ken sak-en ya nan it-itdok et awnitko abes adyan daida isnan omaliyak ay mangipaila isnan kangatok ya nan kangaton Ama ya nan kaangheanghelna."

9

1 Danat kanan pay ken daida, "Tet-ewa nan ibagak, wada ken dakayo nan matatago pay laeng engganay ilaenda nan panakabalin Apo Dios isnan mento-layana."

Nan Nateknan Nan Ilan Jesus
Mat. 17:1-13; Luc. 9:28-36

2 Nallos nan enem ay agew dat ayagan Jesus da Pedro ken Santiago ya si Juan danat ipango daida isnan atakdag ay bilig. Dat tomeken nan kaiilaan Jesus ken daida
3 et pinmolapolaw ay sinmilang nan badona ay maid is-isona isnan batawa
4 dat menpaila da Elias ken Moses ay makitoytoya ken Jesus.
5 Dat kanan Pedro ken Jesus, "Apo, gawis tay wada tako isna. Omset kami is toloy bawi ta pala ken sik-a nan esa, pala ken Moses nan esa ya pala ken Elias nan esa."
6 Ngem apedna kinwani di tay pilmi ay nasngangda et adina getken nan kankanana.
7 Dadat malilingban isnan liboo dadat dengngen nan kali ay nagapo isnan liboo ay mangwani, "Si tona nan Anakko ay laylaydek. Dengngenyo nan kankanana."
8 Dat menpangatamaang da Pedro ngem daet nakekedeng si Jesus ay maid da Elias ken Moses.
9 Issan lomaylayoganda issan deey ay bilig dat ibilin Jesus ken daida en, "Adiyo polos ibagbaga nan inilayo engganay kasi-nak matago."
10 Egayda sinodsodok ngem asida popoot mo ngan nan kankanana ay kasina matagowan.
11 Dadat sooten abes ken Jesus en, "Dakan kanan en kasinka matago dapay kanan nan men-is-isolo isnan linteg Apo Dios en masapol ay omon-ona ay omali si Elias mo si Kristo?"
12 Dat kanan Jesus, "Tet-ewa ay omali omon-ona si Elias ta isaganana nan am-in. Ngem ayta ngalod dan naisolat isnan kalin Apo Dios en masapol ay mapaligatanak ya maamisak?
13 Ibagak ken dakayo ay epdas inmali si Elias ngem inikkan nan deeyday ipogaw nan kinaykayatda ken siya tay pinateyda ay kaneg nan naisolat id kasin ay ommat ken siya."

Nan Nangpakaanan Jesus Isnan Anito Ay Nangpakedas Isnan Onga
Mat. 17:14-21; Luc. 9:37-43

14 Sinmagong da Jesus issan kad-an san tap-in di papasolotna dadat ilaen ay adoado nan ipogaw dapay makisongsong-bat nan men-is-isolo isnan linteg issan deeyday papasolot Jesus.
15 Kaanila nan ipogaw ken Jesus dadat nasdaaw dadapay tomagtag ay mangsab-at ya mangtoya ken siya.
16 Dat kanan Jesus ken daida, "Ngan nan mangsongsongbatanyo ken da todi?"
17 Dat kanan nan esay am-ama, "Apo, iyalik koma ken sik-a nan naay anakko tay wada nan anito ay mang-om-omel ken siya.
18 No kapten san anito siya danat tokan-gen et omosab nan topekna dat men-ngilet nan bab-ana dapay komenteg nan awakna. Inbagak isnan papasolotmo en pakaanenda nan anito ngem adida kabae-lan."

19 Dat kanan Jesus ken daida. “Dakayo
od id wani et adi kayo polos mamati.
Nabayagak ay nakitetee ken dakayo et
palalo nan anosko ngem adi kayo kayet
pomati. Aye pay di anosko ken dakayo.
Iyaliyo isna.”
20 Dadat eyey san onga ken Jesus. Idi
inilan nan anito si Jesus danat pakedasen
san onga et matokang dat menbalibalin
dapay men-osab nan topekna.
21 Dat kanan Jesus, “Tongona nan
nangkapetan nan anito ken tona?” Dat
kanan san aman di onga, “Enggana isdin
kaong-ongana.
22 Namin ado ay binkasna siya isnan
apoy no baken et isnan danom ta matey
koma. Maseg-angka ta badangam nan
anakko no kabaelam.”
23 Dat kanan Jesus, “Damen aped kanan
en no kabaelak? Nan mamati ken Apo
Dios et maid adi mabalin is maikkana.”
24 Dat pigsaan san am-ama nan kalina
ay mangwani, “Mamatiyak. Ngem kolang
nan pammatik isonga mangbadangka ta
maanayan nan pammatik.”
25 Dat ilan Jesus ay madagdagop nan
ipogaw ay manglikob ken daida danat
bilinen nan anito ay mangwani, “Sik-a ay
toweng ya omel ay anito, taynam siya ta
adim kasin kapkapten.”
26 Dat men-owakis nan anito et dadama
nan ikkana ay mangpakedas issan onga
dat komaan et taynana siya. Dat kega
natey nan kaiil-an san onga isonga kanan
san deeyday ipogaw en natey.
27 Ngem dat gen-an Jesus nan ledengna
danat bangonen et tomakdeg.
28 Dat makekedeng da Jesus ya nan
papasolotna ay songgep isnan baey dat
sooten nan papasolotna, “Aytay dakamin
adi makaipakaan issan deey ay anito?”
29 Dat kanan Jesus, “Nan anito ay kaneg
todi et adi maipakaan no adiyo ipapasnek
ay menlowalo.”

Nan Kasin Nangibagaan Jesus Isnan Kateyana

Mat. 17:22-23; Luc. 9:44-45

30 Kinmaan da Jesus isdi dadat laosan id
Galilea tay kayat Jesus ay maid mangtek
isnan menteteanda
31 ta isolowana nan papasolotna. Danat
ibaga ken daida en, “Nganngani ay
maitedak ay Iyon-an Am-in di Ipogaw
isnan mangdepap ken sak-en et awnitda
mangpatey. Ngem isnan maikatlo ay
agew et awnitak matago kasin.”
32 Egayda maawatan nan kayatna ay
kanan ngem mabainda ay mangsoot.

Nan Kanan Jesus Maipanggep Nan Kapatgan

Mat. 18:1-5; Luc. 9:46-48

33 Inomdanda pay id Capernaum dadat
songgep isnan baey dat sooten Jesus no
ngan nan kinkinwanida isnan daan.
34 Ngem igiginekda tay nan kinkin-
wanida et mo sino nan kapatgan ken
daida.
35 Dat tomokdo si Jesus et palikobena
daida ay simpoo ya dowa ken siya.
Danat isolowan daida ay mangwani, “Nan
manglayad ay siya nan kapatgan ken
dakayo et masapol ay iyoy-oyana danapay
badbadangan am-in ay ipogaw.”
36 Danat ayagan nan esay onga et dain-
gena danapay kanan,
37 “Nan manglayad ya mang-ayyew is-
nan kaneg nan naay ay onga gapo is-
nan pammatina ken sak-en et siya nan
kaneg nan layadna ken sak-en. Et nan
manglayad ken sak-en et bakenak kedeng
is laydena nodi laydena gedan nan nang-
baa ken sak-en ay si Apo Dios.”

Nan Adi Men-apos Et Daida Nan Bomadang

Luc. 9:49-50

38 Dat kanan Juan, “Apo, inilami nan
esay am-ama ay mangipakpakaan is anito
isnan ipogaw gapo isnan pammatina kano
ken sik-a. Ngem inyadimi tay baken tako
ib-a.”
39 Dat kanan Jesus, “Adiyo iyadi siya tay
nan mang-osal isnan ngadanko ay mang-
ikkan is kaskasdaaw et adi mabalin ay
aposena sak-en ay dagos.
40 Tay nan adi mang-ap-apos ken datako
et daida nan bomadbadang.
41 Tet-ewa nan ibagak ken dakayo en
olay nan aped mangpainom is danom ken
dakayo gapo tay ib-ayo sak-en ay si Kristo
et awnit wada nan ganabena.”

Nan Mang-aw-awis Ay Mangipabasbasol
Mat. 18:6-11; Luc. 17:1-3

42 "Ngem no wada nan mang-aw-awis ay menbasol nan esa ay kapatpati ken sak-en et gag-awis no maitaked nan losong ay bato isnan bagangna dat maibkas isnan baybay."
43 Dat itoloy Jesus en, "Mo nan ikkan nan ledengmo di makabasolam et gawis no pokolam ta iwasitmo tay gag-awis no kolang nan ledengmo id wani basta wada nan biyagmo ken Apo Dios ay eng-enggana mo nan dowa nan ledengmo id wani dakat mapaligatan isnan impilno ay kad-an di apoy ay adi katkatey.
44 (-)
45 Ya no nan ikkan nan esa ay sikim di makabasolam, gag-awis no pokolam. Tay gag-awis mo es-esang nan sikim id wani basta wada nan biyagmo ken Apo Dios ay eng-enggana mo nan dowa nan sikim dakapay omey isnan apoy ay adi katkatey.
46 (-)
47 Et no gapo abes nan pang-ilan nan esay matam is makabasolam et gawis no soklatem laengen. Tay gag-awis no es-esang nan matam id wani basta wada nan biyagmo ken Apo Dios ay eng-enggana mo nan dowa nan matam dakat omey isnan apoy ay adi katkatey.
48 Tay id isdi ay impilno et adi katkatey nan bogis isnan awakda ya adi kasebsebseban nan apoy ay eng-enggana.
49 Kaneg nan mang-osalan nan ipogaw isnan asin ay mangpagawis is makan et nan ligat abes nan osalen Apo Dios ay mangpagawis isnan ogalin di ipogaw.
50 Gawis nan asin ngem no epdas nakaan nan sidekna et maid et kaosalana. Isonga dakayo et menpinagawis kayo ta menbinadang kayo ay kaneg nan mangipaimisan nan asin isnan makan."

10

Nan Insolon Jesus Maipanggep Nan Men-idang
Mat. 19:1-12; Luc. 16:18

1 Kinmaan da Jesus isdi dadat omey isnan bas-ang nan ginawang ay Jordan ay sakop di Judea. Dat kasin madagop nan kaipoipogaw ken siya danat isolowan daida tay siya nan sigod ay ogalina.
2 Dat wada abes nan tap-in di Fariseo ay omey mangpadas ay mangsikap ken Jesus isonga dadat kanan, "Ay ipalobos nan linteg tako ay idangan nan lalaki nan asawana?"
3 Dat kanan Jesus, "Ngan nan bilin ay insolat din si Moses?"
4 Dadat kanan, "Inpalobosna met. Ngem masapol kano ay men-ited nan lalaki is kasolatan ken asawana ay mangipagtek ay nin-idangda sanapay pakaanen siya."
5 Dat abes kanan Jesus, "Gapo tay gintekna od ay adi kayo maisolowan isonga siya nan insolatna.
6 Ngem wada isnan naisolat ay maipanggep isdin login di batawa en, 'Binoliw Apo Dios nan ipogaw ay lalaki ya babai.
7 Isonga taynan nan lalaki da amana ken inana et maitapi ken asawana.
8 Et nan deeyda ay sin-asawa, menbalinda ay es-esang,' kanana. Tet-ewa bakenda dowa nodi es-esang.
9 Isonga baken osto no men-idang nan tinipon Apo Dios."
10 Sinmagongda isnan baey dat sooten nan papasolotna no ngan san kayatna ay ibaga issan kinwanina.
11 Danat kanan ken daida, "Nan lalaki ay makiidang dat makiasawa is teken et kaneg gedan mamabai.
12 Kaneg abes nan babai et makabasol no makiidang dat makiasawa is teken."

Nan Nangbindisyonan Jesus Isnan Oongong-a
Mat. 19:13-15; Luc. 18:15-17

13 Wadada nan nangyey is oongong-a ken Jesus ta mokena kapposen daida ta mabindisyonanda ngem inyadin nan papasolot Jesus daida.
14 Ngem idi inilan Jesus danat sagiiten daida ay mangwani, "Palobosanyo nan oongong-a ay omali ken sak-en. Adiyo iyadi daida tay nan mangtalek ken sak-en ay kaneg nan naayday oongong-a et daida nan maitapi isnan mentolayan Apo Dios.
15 Tet-ewa nan ibagak ken dakayo, maid teken is maitapi isnan mentolayan Apo

Dios nodi nan mangtalek ken siya ay
kaneg nan mangtalkan nan oongong-a
isnan am-ada."
16 Danat sag-es-angen ay manglak-ey is-
nan oongong-a et ipatangna nan ledengna
isnan oloda ay mangwani en, "Bindisy-
onan Apo Dios dakayo."

Nan Kadangyan
Mat. 19:16-30; Luc. 18:18-30

17 Isnan nalobwatan da Jesus et nintag-
tag nan esay lalaki dat menpalintomeng
isnan sagang Jesus danat kanan, "Apo,
gawigawiska ay ipogaw isonga ibagam
kad no ngan nan osto ay ikkak ta matago-
tagowak ken Apo Dios."
18 Dat kanan Jesus, "Dakan aped kanan
en gawigawisak dapay si Apo Dios et ke-
deng nan kagawisan.
19 Getkem met nan linteg Apo Dios ay
kanana, 'Adika menpatpatey, adika mam-
abai, adika mangak-akew, adika menpab-
pabasol isnan ib-am, adika men-al-allilaw
ya masapol ay tongpalem da amam ken
inam.' "
20 Dat kanan san lalaki, "Apo, am-in
dana et tinongtongpalko enggana isdin
kaongak."
21 Palalo nan layad Jesus issan nang-
ilaana ken siya danat kanan, "Wada pay
nan esang ay kolangmo. Enka ilako am-
in nan kokwam damet ipakdaw isnan
kokodokdo nan lakona dakat omali et
maitapika ken sak-en. Tay no siya nan
ikkam et awnit wada nan kinakadan-
gyanmo id daya."
22 Ngem isnan nangdengngana issan
kinwanin Jesus et maiila isnan angasna
ay menbabawi nan nemnemna. Dat
menseseg-ang ay komaan tay adina kayat
ay taynan nan kinakadangyana.
23 Dat menligos si Jesus ay mang-ila
isnan papasolotna danat kanan, "Naligat
nan maitapiyan di kadangyan isnan men-
tolayan Apo Dios."
24 Nasdaaw nan papasolotna issan
kinwanina. Dat kasin kanan Jesus,
"Gagayyemko, tet-ewa ay naligat nan
kaitapiyan nan ipogaw isnan mentolayan
Apo Dios.
25 Nalaklaka pay nan songgepan nan
camel isnan lokaw di dagom mo nan
maitapiyan nan kadangyan isnan mento-
layan Apo Dios."
26 Dadat am-amed masdaaw dadat
kanan, "Apo, sino pay obpay nan mabalin
ay maisalakan?"
27 Dat iilan Jesus daida danapay kanan,
"Nan adi mabalin ay ikkan di ipogaw et
mabalin ay ikkan Apo Dios tay maid polos
adina kabaelan isonga am-in ay mangpati
ken siya et maisalakan, kadangyan man
wenno kodo."
28 Dat kanan Pedro, "Ilam dakami.
Tinaynanmi nan am-in ta maitapi kami
ken sik-a."
29 Dat kanan Jesus, "Owen. Ibagak nan
tet-ewa ken dakayo et nan mangtayan is-
nan baeyna, bebsatna, inana, amana, an-
akna ya nan payewna isnan maitapiyana
ken sak-en ya nan mangibagaana isnan
gawis ay damag Apo Dios
30 et awnitda maagtan is am-amed id
wani ay timpo. Maagtanda is ad-ado ay
baey, bebsat, in-a, an-ak ya paypayew
mo nan tinaynanda ngem mapaligatanda
abes. Ngem maagtanda abes is biyag ken
Apo Dios ay maid patenggana.
31 Et ado isnan kapapatgan id wani et
awnit daida nan kababaan ya ado isnan
kababaan id wani et awnit daida nan
kapapatgan."

Nan Maikatlo Ay Nangibagaan Jesus Isnan Kateyana
Mat. 20:17-19; Luc. 18:31-34

32 Issan omay-ayanda id Jerusalem et
inyon-onan Jesus ay mangidadawes. Nas-
daaw nan papasolotna ya omeegyat am-in
nan ipogaw ay nangboboweg tay omey si
Jesus id Jerusalem ay kad-an nan bosona.
Dat kasin ayagan Jesus san simpoo ya
dowa ay papasolotna danat ibaga ken
daida nan awnit ommat ken siya.
33 Kanana, "Dengngenyo, naay omey
tako id Jerusalem et maidyaak ay Iyon-an
Am-in di Ipogaw isnan menkangangato ay
papadi ya nan men-is-isolo isnan linteg.
Awnitda kanan en masapol ay maipap-
ateyak esadapay idya sak-en isnan baken
Judio.

34 Et awnitda mangsaysayot, mangtob-
batobba ya mangbaibaig esadapay mang-
patey. Ngem awnitak matago kasin isnan
maikatlo ay agew."

Nan Nindawatan Da Santiago Ken Juan Ken Jesus
Mat. 20:20-28

35 Inmey da Santiago ken Juan ay an-
ak Zebedeo ken Jesus dadat kanan, "Apo,
wada koma nan dawatenmi ken sik-a."
36 Dat kanan Jesus, "Ngan nan laydenyo
ay ikkak ken dakayo?"
37 Dadat kanan, "Apo, no mabalin ta
isnan men-aliyam et tomokdo kami koma
isnan makanawan ya nan makanigidmo."
38 Ngem dat kanan Jesus, "Adiyo getken
nan dawdawatenyo. Ay makaitoled kayo
ay mang-okmon isnan ligat ay awnitko
ligaten? Ay makatoled kayo isnan tetey ay
kaneg nan ikateyko?"
39 Dadat kanan, "Owen. Makaitoled
kami."
Dat kanan Jesus, "Tet-ewa ay awnit kayo
maligatan ay kanegko. Et awnityo itoled
nan tetey ay ikateyko.
40 Ngem bakenak is kalebbeng ay men-
pili is tomokdo isnan makanawan ya
makanigidko tay si Apo Dios nan mangpili
isnan tomokdo is dana."
41 Issan nangdengngan nan simpoo ay
ib-ada ay papasolotna isnan dinawat da
Santiago dadat ligten daida.
42 Isonga dat ayagan Jesus daida am-
in et kanana, "Getkenyo nan maik-ikkan
isnan makwani en apo ya nan tap-in di
mentolay isnan batawa. Igagatinda nan
ipogawda gapo tay wada nan kalinte-
ganda ken daida.
43 Ngem adi kabalin ay kaneg todi ken
dakayo nodi nan manglayad ay ngomato
ken dakayo et masapol ay siya nan men-
pababa ta badangana nan iib-ana.
44 Owen, nan manglayad ay kapatgan
ken dakayo et masapol ay mensilbi ay
kaneg baa isnan iib-ana.
45 Tay kaneg sak-en ay Iyon-an Am-in
di Ipogaw et egayak inmali ay masilbiyan
nodi tapno mensilbiyak isnan ipogaw.
Isonga awnitak matey tapno masbot nan
kaipoipogaw gapo isnan basbasolda."

Nan Nangipagawisan Jesus Isnan Kowap
Mat. 20:29-34; Luc. 18:35-43

46 Inomdan da Jesus ya nan papasolotna
id Jerico dapay kayet on-onoden nan
adoado ay ipogaw. Isnan kinmaananda
isdi et wada nan esay kowap ay anak
Timeo ay si Bartimeo ay nangitotokdo
isnan benget di kalsa ay menlimlimos.
47 Issan nangdengngana ay si Jesus ay
iNazaret nan lomaos dat menbogbogaw
ay mangmangwani, "Jesus ay apon din si
David, seg-angam kad sak-en."
48 Dat ibagan nan ado ay ipogaw ta ig-
inekna. Ngem am-amed kayet ninbogaw
en, "Apon din si David, seg-angam adi sak-
en."
49 Dat itakdeg Jesus et kanana, "Aya-
ganyo siya." Dadat ayagan san kowap ay
mangwani, "Gomasingka tay naay paaya-
gana sik-a."
50 Danat men-itep-a nan ewesna et
katanakdeg dat omey ken Jesus.
51 Dat kanan Jesus ken siya, "Ay ngan
nan kayatmo ay ikkak ken sik-a?" Danat
kanan, "Apo, kaytek ay makaila koma."
52 Dat kanan Jesus, "Enka. Gomawiska
gapo isnan pammatim ken sak-en." Dat
maganawis nan matana et makaila dadlo
dat makkey ken Jesus.

11

Nan Nangdayawanda Ken Jesus Isnan Inmayanda Id Jerusalem
Mat. 21:1-11; Luc. 19:28-40; Juan 12:12-19

1 Issan om-omdanan da Jesus id
Jerusalem ay nganngnanida laosan id
Betfage ya id Betania ay gogowaben nan
bilig ay Olivo dat ibaan Jesus nan dowa ay
pasolotna
2 ay mangwani, "Enkayo isnan ili
ay deey et awnityo ilaen nan koyaw
di kabayo ay egay kasaksakayan ay
naibabaod. Dayot okasen nan baodna ta
iyaliyo isna.
3 No waday mangsoot en, 'Dayon aped
alaen sa?' dayot kanan en, 'Masapol
nan apo tako ngem sin-awyan danat
ipasagong.' "

4 Inmeyda dadat tet-ewa datngan
nan koyaw di kabayo isnan kalsa ay
naibabaod isnan segpan di baey dadat
okasen nan baodna.
5 Wadada nan nang-ila dadat sooten,
“Dakayon kak-aanen nan baod tosa?”
6 Dadat ibaga san kinwanin Jesus dat
itan-oy san nang-ila ken daida.

7 Inyeyda san kabayo ken Jesus dadat
iyap-ap nan badbadoda isnan edeg san
kabayo dat mensakay si Jesus.
8 Dat iyaplag nan kaipoipogaw nan bad-
badoda isnan daan ay daanen Jesus ta
mangipaila ay daydayawenda siya. Nan
tapina et inmalada isnan lamos ay tinmo-
tobo isnan benget di daan et iyaplagda
isnan daanena.
9 Dat menbogbogaw nan ipogaw ay
inmon-ona ya nan omon-onod ay mang-
mangwani, “Hosanna. Madayaw nan
naay Ali tako. Mabindisyonan nan inbaan
Apo Dios ay mentolay ken datako
10 ya gawigawis abes nan mentolayana
tay awnitna isagong din nintolayan din
alapo tako ay si Ali David. Madaydayaw
si Apo Dios id daya.”

11 Dadat omdan id Jerusalem et songgep
si Jesus isnan Templo danat tamaangen
am-in nan wada isdi. Gapo tay nasdem
dadat komaan ay omey id Betania ay
nanakkey nan simpoo ya dowa ay papa-
solotna.

Nan Kaiw Ay Adi Kasin Bomgas
Mat. 21:18-19

12 Kawakgatana isnan nagapowanda id
Betania ay omey kasin id Jerusalem et
naowat si Jesus.
13 Danat ilaen isnan naiyad-addawi nan
kaiw ay higos ay adoado nan tobona.
Isonga dat omey si Jesus ay mang-ila no
waday begasna tay nan higos et bomgas
isnan bomalaan nan tobona. Ngem idi
ilaena dat maid polos begasna tay baken
timpon di panagbebegas di higos.
14 Danat kanan, “Adika kasin mak-
abegas.” Didinngen nan papasolotna nan
kinwanina.

Nan Nangipabalaan Jesus Isnan Men-il-ilako Isnan Templo
Mat. 21:12-13; Luc. 19:45-48; Juan 2:13-17

15 Isnan inomdanda id Jerusalem dat
kasin omey si Jesus isnan Templo. Danat
pabalaen nan men-il-ilako ya nan lomak-
lako isnan awnitda ited ken Apo Dios
danapay tokangen nan lamisaan di men-
soksokat is siping ya nan tokdowan di
men-ilaklako is kalapati.
16 Inyadina gedan nan men-aawit ay
mangidaan isnan Templo.
17 Danat isolowan daida ay mangwani
en, “Naisolat isnan kalin Apo Dios en,
‘Nan baeyko et paglol-owalowan am-in
di ipogaw.’ Siya di nan inpasolat Apo
Dios ngem ngan nan ik-ikkanyo? Dakayon
aped os-osalen ay pagsos-owitikan nan
baeyna?”
18 Dinngen pay nan menkangangato ay
papadi ya nan men-is-isolo isnan linteg
dadat anapen nan ikkanda ay mangpatey
ken Jesus. Ngem omegyatda ay mang-
ikkan tay nasdaaw am-in nan ipogaw is-
nan insolona.
19 Nasdem pay di dat taynan da Jesus
nan ili.

Nan Maadal Issan Kaiw Ay Higos
Mat. 21:20-22

20 Issan kawakgatana et linaosanda
kasin san kaiw ay higos ay maid begasna.
Ilan pay nan papasolotna ay naango eng-
gana isnan lamotna
21 dat nemnemen Pedro din kinwanin
Jesus danat kanan, “Apo, ilam pod san
kaiw ay binaosmo et naango.”
22-23 Dat kanan Jesus ken daida, “Nen-
emnemenyo nan kanak. No mamati kayo
ay maid dowadowana ken Apo Dios et
mabalin ay ibagayo isnan deey ay bilig en
men-aton isnan baybay et men-aton tet-
ewa.
24 Isonga ibagak ken dakayo, olay mo
ngan nan dawatenyo ken Apo Dios, no
talkenyo siya awnit tongpalena tet-ewa
nan dawatyo.
25 Ya abes no menlowalo kayo et mas-
apol ay pakawanenyo nan nakabasol ken
dakayo ta pakawanen abes Amayo id daya
nan basbasolyo.”

26 (-)

Nan Nagapowan Nan Kalebbengan Jesus
Mat. 21:23-27; Luc. 20:1-8

27 Inmeyda id Jerusalem kasin dat isnan mendad-aanan Jesus isnan Templo et inmey ken siya nan menkangangato ay papadi ya nan men-is-isolo isnan linteg ya nan aamam-a.
28 Dadat sooten, "Ibagam kad ken dakami no ngan nan kalebbengam ay mang-ik-ikkan isnan am-in ay ik-ikkam? Ay sino nan nang-ited ken sik-a isnan lebbengmo?"
29 Danat kanan abes ken daida, "Sootek od na ken dakayo et no makasongbat kayo daket ibaga abes nan nagapowan nan lebbengko. Siya na nan sootek.
30 Into nan nagapowan din kalebbengan Juan ay Menbonbonyag? Ay ken Apo Dios wenno isnan ipogaw? Ibagayo."
31 Dadat men-asisoot ay mangwani, "Ay ngan nan isongbat tako? Mo kanan tako en nagapo ken Apo Dios et awnit kanana en, 'Ayta ngalod dayon egay pinatpati din si Juan?'
32 Ngem ayke tako kanan en nagapo isnan ipogaw?" Siya nan kinwanida tay omegyatda isnan kaipoipogaw tay kananda en tet-ewa ay mamadton Apo Dios din si Juan.
33 Isonga dadat kanan en, "Adimi getken." Daet kanan Jesus, "Adiyak ngalod abes ibagbaga nan nagapowan nan kalebbengak ay mang-ik-ikkan isnan ik-ikkak."

12

Nan Nangiyaligan Jesus Isnan Menlebbeng Ay Judio
Mat. 21:33-46; Luc. 20:9-19

1 Dat menpangngalig si Jesus ken daida ay mangwani, "Wada nan am-ama ay ninesek is adoado ay onas danat bakden nan om-a. Dat omset is paglebkan ay mangsetset isnan danom di onas dapay mensaad is atakdag ay baey ay mentean di menbanbantay. Danat ipaayowan esapay omey isnan addaaddawi ay ili.
2 Inomdan pay nan kaapitan nan onas dat ibaan san kakwa nan esay baana ta ena alaen nan pigasna.
3 Ngem dinpap san men-ay-ayowan san inbaana dadat baibaigen esadapay ipasaa ay maid polos ginegen-ana.
4 Dat kasin omibaa san kakwa is esa. Ngem ginongayanda nan olona dadapay baibainan siya.
5 Dat kasin omibaa nan kakwa is teken. Dadat pateyen. Et adoado pay nan inikikkanda ay ngawi isnan tap-in di baan di kakwa. Binaigda nan tap-ina ya pinateyda nan tap-ina.
6 Kamaodiyana et kedeng nan kalalayadna ay anak is nabay-an danat ibaa tay kanana en modatya siya nan idngeda.
7 Ngem kanan san deeyda ay mang-ay-ayowan en, 'Naay omali nan awnit mangtawid isnan naay om-a. Pateyen tako bawet siya ta datako nan mangkowa isnan tawidna.'
8 Isonga dadat depapen et pateyenda dadat ibala isnan onasan."
9 Dat itoloy Jesus ay mangwani, "Ngan pay nan ikkan et san kakwa ken daida? Awnit omey et pateyena nan deeyday mang-ay-ayowan danat ipaayowan isnan teken ay ipogaw san om-a.
10-11 Waay binasayo met nan naisolat isnan kalin Apo Dios ay mangwani en,

> 'Nan bato ay inadyan di nangsaad isnan baey et siya nan kapatgan tay ipakekenegna nan baey. Inikkan Apo Dios na et pilmi ay kaskasdaaw ken datako.' "

12 Gintek san deeyday aap-apon di Judio ay daida nan kankanan Jesus ay nang-adi issan inbab-aan nan kakwa issan onasan ya nan napateg ay bato tay adyanda siya. Isonga laydenda ay depapen siya. Ngem omegyatda isnan ipogaw isonga dadat komaan et taynanda si Jesus.

Nan Nangsootanda No Bayadanda Nan Bowis
Mat. 22:15-22; Luc. 20:20-26

13 Nakwas di dadat ibaa nan tap-in di Fariseo ya nan ib-an Ali Herod ta enda sikapan koma si Jesus isnan mensootanda ta waday mangipabasolanda ken siya.

14 Inomdan san nabaa ken Jesus dadat
kanan, “Apo, getkenmi ay tet-ewa am-
in nan kankanam tay adika polos al-
allilawen nan ipogaw nodi isolsolom nan
layden Apo Dios ay ikkanda ya maid
paam-amdem isnan nangato ya nababa ay
ipogaw. Isonga ibagam kad ken dakami
no iyadin nan linteg tako nan mang-
bayadan tako is bowis ken Cesar ay ali id
Roma.
15 Ay menbayad kami wenno adi?”
Ngem getken Jesus ay agindasosoot isonga
danat kanan, “Aytay dayon padpadasen ay
mangsikap ken sak-en? Omyali kayo is
esay siping ta ilaek.”
16 Dadat omidya. Dat sooten Jesus, “Sino
nan kaangas ya kangadan isna?” Dadat
kanan, “Si Cesar.”
17 Dat kanan Jesus en, “No siya ngalod sa
et kowan Cesar nan siping isonga ikkanyo
ken Cesar nan kalebbengana dayopay
abes ikkan ken Apo Dios nan kalebben-
gana.” Dadat masdaaw gapo isnan laingna
ay somongbat.

Nan Soot Maipanggep Isnan Matago Ay Natey
Mat. 22:23-33; Luc. 20:27-40

18 Inmey ken Jesus nan tap-in di Sa-
duceo ay mangpadas ay mangsikap ken
siya. Datona nan tap-in nan Judio ay adi
mamati en kasin matago nan natey.
19 Kinwanida ken Jesus, “Apo, insolat
Moses id sang-adom en mo matey nan
lalaki ay inmasawa dapay maid anakna et
masapol ay asawaen nan besat san natey
nan balo ta omanakda et maibilang ay
kaneg anak san natey.
20 Kadya, id kasin et wada nan pito
ay sin-ag-i ay lalalaki ay omili isna. In-
masawa nan iyon-a dat matey ay maid
anakda.
21 Dat asawaen nan maisned san aydona
ay balo dat matey abes ay maid anakda. Et
siya gedan nan inommat isnan maikatlo
22 enggana isnan maikapito. Nateyda
am-in ay maid anakda. Kaodiyan ay natey
san balo.
23 Naay nan sootenmi, isnan katagowan
nan natey ay sino pay nan osto ay asawan
san babai issan pito ay sin-ag-i tay ina-
sawada am-in siya?”
24 Dat songbatan Jesus daida ay mang-
wani, “Baken osto nan nemnemyo tay
adiyo od maawatan nan naisolat isnan
kalin Apo Dios ya adiyo getken abes nan
kabaelana.
25 Tay isnan matagowan nan natey et
menbalinda ay kaneg nan aanghel id daya
ay adi makias-asawa.
26 Et maipanggep isnan matagowan nan
natey, ay egayyo binasa nan insolat din si
Moses? Inpagtekna ay gintekna ay kasin
matago nan natey isdin nangisolatana is-
nan inommat isdin nakikaliyan Apo Dios
ken siya isdin menbidbidang ay kaiw. Tay
insolatna nan kinwanin Apo Dios ken siya
en, ‘Sak-en nan Dios ay daydayawen da
Abraham ken Isaac ya si Jacob.’
27 Siya na nan insolatna dapay epdas
natey da Abraham issan nangwaniyan
Apo Dios isdi. Et siya di nan manggetkan
tako ay matago kasin nan natey ay ipogaw
Apo Dios tay adi kabalin ay kanan Apo
Dios en daydayawenda siya kayet no
egayda natago kasin. Isonga tet-ewa ay
naillado kayo.”

Nan Kapatgan Ay Linteg Apo Dios
Mat. 22:34-40; Luc. 10:27

28 Inmey ken Jesus nan esay men-is-isolo
isnan linteg. Dinngena nan kinkinwanin
san Saduceo et gintekna ay gawis nan
insongbat Jesus ken daida isonga danat
sooten, “Apo, ngan nan kapatgan ay linteg
Apo Dios?”
29 Dat kanan Jesus, “Nan kapatgan ay
linteg Apo Dios et siya na. ‘Dakayo ay
Judio, dengngenyo. Nan Ap-apo tako ay si
Apo Dios et siya nan Dios ay maid teken.
30 Masapol ay laylaydenyo siya ay os-
toosto isnan nemnem ya posoyo ya isnan
am-in ay ik-ikkanyo ya isnan kabaelanyo.’
31 Nan maikadwa ay kapatgan et,
‘Laylaydenyo nan iib-ayo ay kaneg nan
pananglaylayadyo isnan awakyo.’ Maid
teken is napatpateg ay linteg Apo Dios mo
datona.”
32 Dat kanan san men-is-isolo isnan lin-
teg, “Osto Apo. Tet-ewa nan kinwanim en
esa et kedeng si Apo Dios ay maid teken is
dios.
33 Et tet-ewa abes ay masapol ay laylay-
den tako siya isnan nemnem, poso ya nan

am-in ay kabaelan tako. Et osto gedan
nan kinwanim ay masapol ay laylayden
tako nan ib-a tako ay kaneg nan manglay-
laydan tako isnan awak tako. Tet-ewa ay
napatpateg di is ikkan tako mo nan am-
in ay ik-ikkan tako ay men-id-idya is pala
ken Apo Dios ay kaneg nan mapalti ya nan
tap-ina."
34 Gintek Jesus ay nanemneman di ay
ipogaw tay gawis nan songbatna isonga
danat kanan, "Nganngnika ay maitapi
isnan mentolayan Apo Dios."
Inmegyat et nan tap-in di ipogaw ay
mensos-oot ken Jesus tay gawis am-in nan
songbatna.

Nan Soot Maipanggep Ken Kristo
Mat. 22:41-46; Luc. 20:41-44

35 Issan nin-isolowan Jesus isnan Tem-
plo et sinootna en, "Dan kanan nan men-
is-isolo isnan linteg en alapon Kristo din si
David
36-37 dapay inbagan David nan initdon
Ispirito Santo ken siya ay kanana en Ap-
apona si Kristo? Tay siya na nan kinwanin
David,
'Kinwanin Apo Dios ken Kristo ay Ap-apok
en tomokdoka isnan makanawanko
engganay abakek am-in nan bo-
som.' "
Dat itoloy Jesus en, "No kanan David en
Ap-apona si Kristo, dadan aped kanan en
alapon Kristo si David? Ay baken Ap-apon
David si Kristo?"

Nan Pangwanin Jesus Isnan Men-is-isolo Isnan Linteg
Mat. 23:1-12; Luc. 20:45-47

Men-gasing nan deeyday kaipoipogaw
ay mangdedenge isnan kankanan Jesus
38 danat itoloy ay men-isolo et kanana,
"Makail-ilanyo nan deeyda ay men-is-isolo
isnan linteg. Tay laylaydenda ay men-
babado is gawigawis ay maisagsagayad
tasiyay mailalasinda ya laydenda abes ay
lislispitowen nan ipogaw daida ay mang-
mangwani en, 'Omayanyo, Apo?' no enda
menpasyal.
39 Pilpiliyenda pay nan kagawisan ay
tokdowan isnan sinagoga ya kagawisan ay
kad-an no enda makikan.
40 Dadapay tagikowaen nan kokwan di
nabalo ay bababai. Ngem kayatda ay ling-
ban nan ngawi ay ik-ikkanda isonga an-
doandowenda nan lowaloda. Ngem gapo
is dana et awnit am-amed nan dosada."

Nan In-gasing Nan Balo
Luc. 21:1-4

41 Tinmokdo si Jesus et sagangena nan
maig-igwaan di siping isnan Templo danat
ilan nan mang-ip-ippey isnan siping. Ado
ay kakadangyan nan mang-ip-ippey is sag-
aado ay siping.
42 Dat omey abes nan balo ay babai
ay kodokodo et ippeyna nan dod-owa ay
galak ay sipingna.
43 Dat ayagan Jesus nan papasolotna et
kanana ken daida, "Ibagak ken dakayo en
ad-ado nan inippey nan naay kodokodo ay
balo mo san inigwan am-in san tap-ina.
44 Tay kedeng nan soblan di kinabak-
nangda is inidyada ngem san balo et olay
kodokodo et inigwana am-in ay menkatag-
ona."

13

Nan Mabakasan Nan Templo
Mat. 24:1-2; Luc. 21:5-6

1 Issan binmalaan da Jesus isnan Tem-
plo dat kanan nan esay pasolotna, "Apo,
ilam pod nan naayda ay ganaganagwis ay
bato ay naisaad isnan ganagwis ay bab-
aey ya Templo."
2 Dat kanan Jesus, "Owen, ilam nan
naayda menbebgew ay baey ngem awnit
domateng nan timpo ay maid polos
mabaybay-an is olay esa ay batona tay
awnit mapokada am-in."

Nan Ligat Ay Awnit Domateng
Mat. 24:3-14; Luc. 21:7-19

3 Isnan nangtaynan da Jesus id
Jerusalem dadat omey isnan bilig ay Olivo
et tomokdo si Jesus ay mangdedemang
isnan Templo. Dat somag-en da Pedro,
Santiago, Juan ya si Andres ken Jesus et
kananda,
4 "Kadya, ibagam ken dakami mo tong-
ona nan omdanan san kinwanim id kawni
ya nan kailasinan nan omdanana."

5 Dat ilogin Jesus ay men-isolo et
kanana, “Makailanyo ta maid mang-al-
allilaw ken dakayo.
6 Tay ado nan awnit omali ay aped
mangwani en daida si Kristo et awnit
adoado nan allilawenda.
7 Awnit dengngenyo nan ngalawngaw
di gobat ay maisasag-en ken dakayo ya
nan damag ay wada nan gobat isnan ad-
addawi ay ili. Ngem adi kayo makibkibtot
tay masapol ay ommat dana ngem baken
di is menpatenggaan nan batawa.
8 Awnit men-asigogobat nan kailiili ya
kaneg abes nan kagobigobilno ya awnit
wada gedan nan adoado ay yegyeg ya
kabitibitil isnan natkenatken ay il-ili. Am-
in dana et siya nan menlogiyan di ligat ay
kaneg nan menpasikalan di omanak.
9 Dakayo abes, makailanyo nan ikkanyo
tay awnit wada nan mangdepap ken
dakayo dadat eyey dakayo isnan pagbis-
taan dadapay baigen dakayo isnan sina-
goga. Gapo isnan pammatiyo ken sak-en
et awnitda idalom dakayo isnan gogobilno
ya aali et siya nan wayayo ay mangipagtek
isnan gawis ay damag ken daida.
10 Tay masapol ay maipagtek nan gawis
ay damag isnan am-in ay kailiili isnan
batawa esapay omdan nan menpateng-
gaana.
11 No somalyaenda dakayo et adi kayo
madanagan isnan awnityo isongsongbat
tay kigad si Apo Dios. Isonga nan awnityo
kankanan et baken nan nemnemyo is
magapowana nodi isnan Ispirito Santo.
12 Isnan deey ay timpo et awnit idalom
nan ipogaw nan olay besatna ay mangipa-
patey. Olay nan am-a et awnit ipapateyda
nan an-akda ya awnit pabasolen nan an-
ak nan am-ada dadat ipapatey daida.
13 Awnit aamisen nan ipogaw dakayo
gapo isnan pammatiyo ken sak-en. Ngem
nan mang-an-anos ay olay ngan di ommat
engganay makwas nan am-in et isalakan
Apo Dios daida.”

Nan Kaeegyat Ay Ommat
Mat. 24:15-28; Luc. 21:20-24

14 Dat itoloy Jesus, “Awnit ilanyo nan
kadodogis isnan pangiilaan Apo Dios ay
tomakdeg isnan Templo ay adina bagay
ay tomakdegan. (Nan mangbasa isnan
naay et maawatanyo koma.) Isonga isnan
mang-ilaanyo is dana et masapol ay nan
ipogaw id Judea et menbakwitda isnan
bilbilig.
15 Et nan wada isnan pantewna et adiyet
songgep ay mang-ala isnan bonagna.
16 Kaneg abes nan epdas linmokso et
adiyet makasaa isnan baeyna ay mang-ala
isnan badona.
17 Am-amed kaseseg-ang nan maliton ya
nan mensaskot isnan omdanan nan timpo
ay deey.
18 Isonga dawatenyo ken Apo Dios ta adi
kaitimpo nan ligat isnan pinaglemlem.
19 Tay nan ligat isnan deey ay timpo
et awnit siya nan kaam-amedan isnan
am-in ay ligat ninlogi isdin naboliwan di
batawa ay enggana id wani dat maidet
kasin domatdateng is kaneg todi isnan
batawa ay eng-enggana.
20 No egay geddengan Apo Dios nan
agew ay menligatan et awnit maid mabay-
an is ipogaw isnan batawa ngem gapo tay
maseg-ang siya isnan pinilina ay ipogaw
isonga awnit at-atikena nan agew ay men-
ligatanda.
21 Isonga no wada nan mangwani ken
dakayo, ‘Ilam. Naay si Kristo,’ wenno
‘Deey siya,’ et adiyo kadi patpatiyen.
22 Tay awnit wadada nan mangwani
en daida kano si Kristo ya nan tap-ina
et kananda en mamadton Apo Dios kano
daida. Et awnit omipailada is kaskasdaaw
ay kabaelanda tapno men-allilawda pati
nan pinilin Apo Dios ay ipogawna no
mabalin.
23 Makailanyo. Ipaon-onak ay man-
gibaga ken dakayo isnan am-in tapno nen-
emnemenyo ta adi kayo maal-allilaw.”

Nan Omaliyan Kasin Jesus
Mat. 24:29-31; Luc. 21:25-28

24 Intoloy Jesus ay mangwani, “Ngem
isnan makwasan nan deey ay ligat et
awnit malingban nan agew et bomolinget
ya adiyet somilang nan bowan.
25 Nan talaw et awnit maekdagda ya nan
am-in ay wada id daya et awnit maikiweg.
26 Et siya na nan mang-ilaan nan kaipoi-
pogaw ken sak-en ay Iyon-an Am-in di

Ipogaw isnan lomayogak ay maitatapi isnan liboo ay magapo id daya et somilangak ay mangipaila isnan kangaton Apo Dios ya nan kabaelana ay wada ken sak-en.
27 Esak ibaa nan aanghelko isnan am-in ay kad-an di ipogaw isnan batawa ta dagopenda am-in nan ipogaw ay pinilin Apo Dios."

Nan Ipailan Nan Kaiw
Mat. 24:32-35; Luc. 21:29-33

28 Dat itoloy Jesus ay mangwani, "Nemnemenyo nan kaiw ay higos tay wada nan masoloyo. No sombo nan tobona et getkenyo ay nganngani nan pinag-odan.
29 Kaneg abes no ilanyo nan om-ommat isnan batawa ay kaneg san inbagak et getkenyo ay nganngani nan omaliyak.
30 Ibagak ken dakayo nan tet-ewa et ommat san inbagak esapay matey nan am-in ay ipogaw ay matatago id wani.
31 Olay no mamaid nan batawa ya nan wada id daya ngem nan am-in ay kankanak et mawawada kayet ay engenggana."

Maid Mangtek No Tongona Nan Omaliyana
Mat. 24:36-44

32 "Maid polos mamangtek isnan osto ay agew ya olas ay ommatan san inbagak. Olay nan aanghel et adida getken ya olay sak-en gedan ay Anak Apo Dios et adiyak getken nodi kedeng si Ama isnan mangtek.
33 Isonga mensasagana kayo ay kanayon ya makail-ilanyo tay adiyo gegetken nan ommatana.
34 Nan is-isona et kaneg nan ipogaw ay menbaat ay esapay komaan et ibilina omon-ona nan biyang di wasdin esa ken esa isnan baana danat abes ibaga isnan gowaldiya ta adi aped maseyseyep nodi sesed-ena nan somaaana.
35 Isonga mensasagana kayo ay kanayon tay adiyo getken nan somaan nan kabaey no sedem, tengan di labi, tan-o wenno wakgat.
36 Mensagana kayo ta no golpi nan omaliyak et adi kayo kadatngan ay maseseyep.
37 Nan ibagak ken dakayo et ibagak abes isnan am-in ay ipogaw ta wasdin mensasagana."

14

Nan Nintotyaanda Isnan Ikkanda Ay Mangpatey Ken Jesus
Mat. 26:1-5; Luc. 22:1-2; Juan 11:45-53

1 Nan Fiestan di Linmaosan di Anghel et siya gedan di nan agew ay mangkakananda is tinapay ay egay kabobodan. Doway agew esapay omdan nan fiesta dat anapen nan menkangangato ay papadi ya nan men-is-isolo isnan linteg nan ikkanda ay mangdepap ay mangpatey ken Jesus ay maid mangtek is ipogaw.
2 Tay kananda en, "Masapol ay adi tako iyas-aspo isnan timpon di fiesta ta modatya golowen nan ipogaw datako."

Nan Nanglanaan Nan Babai Isnan Olon Jesus
Mat. 26:6-13; Juan 12:1-8

3 Wada da Jesus id Betania isnan baey da Simon ay din nakolit ay inpagawisna. Isnan mangmanganda dat songgep nan esay babai ay nananggen isnan gawigawis ay palanggo ay kad-an di nangina ay bangbanglo danat gepaken nan olon di palanggo ay mangtokab esanapay ibokbok am-in isnan olon Jesus.
4 Ngem naslat nan tap-in di ipogaw et kananda en, "Ayyew pay sa. Danan aped kawkawasen nan bangbanglo?
5 Mo nailako di koma et waay solok ay lagbo is makatew-en ta maibadang koma isnan kodo." Dadat iyawen san babai.
6 Ngem dat kanan Jesus ken daida, "Bayanyo siya tay gawigawis nan inikkana ken sak-en.
7 Olay ket wawawawada nan kodo ken dakayo et ado ay agew nan mabalin ay mangbadanganyo ken daida. Ngem sak-en pay et adiyak mabayag ay makitetee ken dakayo.
8 Isonga inikkana nan kabaelana ken sak-en. Nan nangibokbokana et isaganana nan awakko isnan maikaobak.
9 Tet-ewa nan ibagak ken dakayo, olay no into nan maiwalasan nan gawis ay damag isnan batawa et maipagpagtek

abes nan inikkana ay kanemnemnem-
ana."

Nan Nakitolagan Judas Ay Isipsipna Si Jesus
Mat. 26:14-16; Luc. 22:3-6

10 Nalpas am-in dadi dat omey si Judas
Iscariote ay esa isnan simpoo ya dowa ay
papasolot Jesus isnan menkangangato ay
papadi et makitolag ay awnitna isipsip si
Jesus ken daida.
11 Palalo nan gasing san papadi isnan
nangdengnganda isnan kinwanin Judas
dadat tolagen siya ay awnitda agtan is
siping. Dat ilogin Judas ay mennemnem is
gawis ay timpo is mangipadepapana ken
Jesus is ken daida.

Nan Nin-obongan Da Jesus Ya Nan Papasolotna
Mat. 26:17-30; Luc. 22:7-23; Juan 13:21-30; 1 Cor. 11:23-25

12 Inomdan et nan agew ay mangkakanan
di Judio is egay kabobodan ay tinapay. Et
siya gedan nan mangpaltiyanda is kalnilo
ay kaneg din inikkan din alal-apoda ay
Judio isdin nanglaosan di anghel isnan
bab-aeyda id Egipto tapno adina itapi ay
mangpatey ken daida. Dat kanan nan
papasolot Jesus ken siya, "Into nan laydem
ay enmi mangisaganaan isnan kanen tako
is fiesta?"
13 Dat baaen Jesus nan dowa ay papa-
solotna et kanana, "Enkayo id Jerusalem
et awnityo sab-aten nan mangbobolig is
sinakdona dayot onoden siya
14 isnan baey ay segpena dayot kanan
isnan kabaey, 'Kinwanin nan Apo tako
en into kano nan kowalto ay esana man-
ganan ya nan papasolotna is fiesta?'
15 Et awnit itdon nan kabaey ken
dakayo nan dakedake ay kowalto isnan
maikadwa ay galado dayot isagana nan
kanen tako tay wada am-in nan masapol
tako isdi."
16 Dat omey san dowa ay papasolot Jesus
isnan ili et naikkan san kinwanina dadat
isagana nan kanenda.
17 Nasdem pay dat omey da Jesus ya
nan simpoo ya dowa ay papasolotna issan
baey.
18 Mangmanganda pay dat kanan Jesus
ken daida, "Ibagak ken dakayo nan tet-
ewa et wada nan esang ay makikikan ken
datako isna ay awnit mangisipsip ken sak-
en."
19 Dadat menseseg-ang dapay wasdin
mensoot ken siya, "Ay sak-en ngen?"
20 Dat kanan Jesus, "Owen, nan esa ken
dakayo ay simpoo ya dowa ay makisiwsi-
wsiw isnan tinapayna ken sak-en.
21 Sak-en ay Iyon-an Am-in di Ipogaw
et tet-ewa ay awnitak matey tay siya nan
naisolat id kasikasin ngem kaseseg-ang
nan sanay awnit mangisipsip ken sak-en.
Gepgepes et di egay kaiyanak siya."
22 Mangmanganda dat alaen Jesus nan
tinapay et men-iyaman ken Apo Dios
esanapay amam-asen et idyana ken daida.
Danat kanan, "Alaenyo na ta kanenyo tay
siya na nan awakko."
23 Danat alaen abes nan inomenda et
men-iyaman ken Apo Dios. Danat idya
ken daida am-in et inomenda.
24 Dat kanan Jesus ken daida, "Naay nan
basak ay mangipaila isnan balo ay naki-
tolagan Apo Dios isnan ipogaw. Ipailana
nan omayosan nan basak ay mangsakbot
isnan ipogaw.
25 Tet-ewa nan ibagak ken dakayo et
adiyak kasin omin-inom is basi engganay
omdan nan agew ay ominomak isnan balo
ay basi isnan mentolayan Apo Dios."
26 Dadat menkanta ay mangdayaw ken
Apo Dios esadapay bomala ay omey isnan
bilig ay Olivo.

Nan Nangibagaan Jesus En Awnit Isot Pedro Siya
Mat. 26:31-35; Luc. 22:31-34; Juan 13:36-38

27 Issan mendad-aananda dat kanan Je-
sus ken daida, "Awnit lomayaw kayo am-
in ay mangtaynan ken sak-en et siya nan
matongpalan din naisolat isnan kalin Apo
Dios ay, 'Awnitak pateyen nan mang-ay-
ayowan isnan kalnilo et maiwakatda am-
in.' "
28 Dat itoloy Jesus et kanana, "Ngem
isnan matagowak kasin et awnitak omon-
ona id Galilea daket sesed-en dakayo."

29 Dat kanan Pedro, “Olay no lomayaw
am-in nan iib-ak et adiyak kayet taytay-
nan sik-a.”
30 Dat kanan Jesus, “Ngem ibagak ken
sik-a en id wani ay labi esapay mentan-o
nan manok is mamin dowa et namitlo ay
mangisotka ay adika mangtek.”
31 Dat kayet kanan Pedro, “Adi ma-
balin ay awnitak ikkan sa tay olay no
maitapiyak ken sik-a ay matey.” Et siya
gedan nan kinkinwanin nan iib-ana.

Nan Ninlowalowan Jesus Id Getsemani
Mat. 26:36-46; Luc. 22:39-46

32 Inmeyda id Getsemani dat kanan Je-
sus isnan papasolotna, “Sosom-ed kayo
isna ta omeyak menlowalo ken Apo Dios.”
33 Danat ipakkey da Pedro ken Santiago
ya si Juan. Dat liknaen Jesus nan dadama
ay seg-ang ya sakit di nemnemna gapo
isnan awnit ommat ken siya.
34 Danat kanan ken daida, “Palalo ay
menseseg-ang nan nemnemko ay ngan-
ngani ay omisokba. Mentee kayo isna ta
mangkakadwa kayo.”
35 Dat gomay-ed si Jesus et menlokbob
ay mendawat ken Apo Dios ta no mabalin
et adi matoloy nan nganngani ay ommat
ken siya
36 et kanana, “Ama, Ama. Maid adi
mabalin ken sik-a. Kaanem koma nan
naay ligatko. Ngem baken nan laydek is
matongpal nodi nan laydem.”
37 Dat somagong si Jesus et ilana ay
maseseyep san tolo ay papasolotna danat
gidowen si Pedro et kanana en, “Simon, ay
maseseyepka? Ay adika makakadwa ken
sak-en is olay esay olas?
38 Makailanyo ay gawis ya menlowalo
kayo tapno adi kayo kadolog ay menbasol
tay kayat nan nemnemyo ay mang-ikkan
isnan gawis ngem nan awakyo et nakap-
sot.”
39 Dat kasin omey si Jesus ay mendawat
ken Apo Dios ay kaneg san dinawatna
issan damo.
40 Dat somagong et ilaena nan papa-
solotna ay maseseyep kasin. Dadat adi
makanemnem is kananda ken siya.
41 Dat omey menlowalo is maikatlo esa-
pay kasin mensagong et ilaena nan papa-
solotna danat kanan, “Ay daan kayo pay
laeng ay omiilleng ay maseseyep aya? Ad-
o sa tay inomdan et nan maitedak ay Iyon-
an Am-in di Ipogaw isnan managbasol.
42 Ibangonyo ta entakot tay naay omal-
ali et nan mangisipsip ken sak-en.”

Nan Nadpapan Jesus
Mat. 26:47-56; Luc. 22:47-53; Juan 18:1-12

43 Daan ay menkalkali si Jesus dat do-
mateng si Judas ay esa isnan simpoo ya
dowa ay pasolotna. Ipapangolona nan
ado ay iib-ana ay inbaan nan menkan-
gangato ay papadi, nan men-is-isolo isnan
linteg ya nan aamam-an di Judio et gegen-
anda nan ispada ya pat-o.
44 Esadapay omdan isnan kad-an da
Jesus et inbagan Judas isnan bowegna en,
“Nan bisitowek et siya nan depapenyo
dayot ikaan et bantayanyo ay gawis.”
45 Idi inomdanda dat idadawes Judas
ken Jesus et kanana, “Apo,” danat bisi-
towen siya.
46 Dadat depapen et ikakaweda.
47 Ngem inasot nan esay pasolot Jesus
nan ispadana et menpingasana nan ingan
nan esay baan nan kangatowan ay padi.
48 Dat kanan Jesus isnan deeyda ay
wada isdi en, “Aykeak pomatey is ipogaw
ta men-aalmas kayo ay mangdepap ken
sak-en?
49 Kaageagew ay nin-isolowak ken
dakayo isnan Templo et egay kayo
nangdepdepap. Ngem olay ta matong-
palan nan naisolat isnan kalin Apo Dios
id kasin.”
50 Dat lomayaw am-in nan papasolotna
et taynanda siya.
51 Ngem wada kayet nan omon-onod
ken Jesus ay baballo ay nin-eewes et ke-
deng. Pinadas nan sosoldado ay mangde-
pap ken siya
52 dat matekdag nan ewesna ngem lin-
mayaw kayet ay ninlalabos.

Nan Nangsomalyaan Nan Kangatowan Ay Padi Ken Jesus
Mat. 26:57-68; Luc. 22:63-71; Juan 18:19-24

53 Inyeyda si Jesus isnan baey di kanga-
towan ay padi ay nadadagopan am-in nan

menkangangato ay papadi, nan aamam-
an di Judio ya nan men-is-isolo isnan
linteg.
54 Inmon-onod si Pedro ken daida ngem
maiyaaddawi engganay inomdanda isnan
pantew danat itokdo et makianido isnan
gogowaldiya.
55 Nan menkangangato ay papadi ya
nan menlelebbeng ay Judio et men-
anapda is mangipabasolanda ken Je-
sus tapno maipapatey siya ngem maid
maanapanda.
56 Wada nan ado ay nin-ibagbaga is
baken tet-ewa ay maipanggep ken Jesus
ngem adi men-iiso nan kankananda.
57 Dat tomakdeg nan tap-in di ipogaw et
menkampotda ay mangwani,
58 "Dinngemi nan kinwanina ay awnitna
bakasen kano nan Templo ay sinaad di
ipogaw danat sa kasin saaden isnan kat-
lon di agew ay awnit baken ipogaw nan
mangsaad."
59 Ngem olay da todi et egay napalloy
nan kinwanida.
60 Dat tomakdeg nan kangatowan ay
padi ay mangsagang ken daida et kanana
ken Jesus, "Ay maid isongbatmo isnan kin-
wanin da tona ay mangipabasbasol ken
sik-a?"
61 Ngem igiginek Jesus. Dat kasin sooten
nan kangatowan ay padi, "Ay sik-a si
Kristo ay Anak nan madaydayaw ay si Apo
Dios?"
62 Dat kanan Jesus, "Sak-en. Et awnityo
ilan sak-en ay Iyon-an Am-in di Ipogaw
ay tomotokdo isnan makanawan Apo Dios
ay manakabalin. Et awnityo ilan gedan
nan omaliyak ay maitatapi isnan liboo ay
magapo id daya."
63 Idi dinngen san kangatowan ay padi
san kinwanin Jesus danat mensingat nan
badona tay dadama nan ligetna danapay
kanan, "Adi masapol pay laeng di mang-
paneknek isnan basol tona
64 tay dinngeyo ay apedna kanan en siya
nan Anak Apo Dios. Ngan nan kananyo?"
Dadat am-in kanan en masapol ay
matey.
65 Dat ilogin nan tap-in di ipogaw ay
mangtobba ken Jesus dadat komonan nan
matana et tipakenda siya dadapay kanan,
"No tet-ewa ay mamadtoka, kadya ibagam
no sino nan nangtipak ken sik-a." Dat
maitapi nan gogowaldiya et sogtowenda
siya.

Nan Nangisotan Pedro Ken Jesus
Mat. 26:69-75; Luc. 22:54-62; Juan 18:15-18, 25-27

66 Daan kayet si Pedro isnan pantew
dat lomaos nan babassang ay baan nan
kangatowan ay padi.
67 Issan nang-ilaana ken Pedro ay men-
an-anido danat inengneng siya danapay
kanan, "Esaka samet ay ib-an san iNazaret
ay si Jesus."
68 Ngem dat isot Pedro ay mangwani,
"Bakenak. Adiyak getken nan kankanam."
Dat men-aton si Pedro isnan segpan nan
pantew. Dat mentan-o nan manok.
69 Dat kasin ilan san babai et kanana
isnan mentetee isdi, "Nan sana ay ipogaw
et siya nan esay ib-an Jesus."
70 Ngem dat kasin isot Pedro. Maaw-
awni pay dat kanan nan wada isdi, "Tet-
ewa ay ib-ana sik-a tay iGalileaka."
71 Dat kanan Pedro en, "Dosaen Apo Dios
sak-en no menkamkampotak. Tet-ewa ay
adiyak polos getken nan lalaki ay sana."
72 Dat pomindowa ay mentan-o nan
manok daet maipanemnem ken Pedro din
kinwanin Jesus en, "Esapay pomindowa
ay mentan-o nan manok et epdasmo inisot
sak-en is namitlo." Dat menbabawi si
Pedro issan nangisotana ken Jesus dat
bomala et men-aga.

15

Nan Naeyeyan Jesus Ken Pilato
Mat. 27:1-2, 11-14; Luc. 23:1-5; Juan 18:28-38

1 Wiit dat kasin madagop nan menkan-
gangato ay papadi ya nan aamam-a ya
nan men-is-isolo isnan linteg ya nan tapin
di menlelebbeng nan Judio ta mentoto-
lagda is esada ikkan. Dadat galotan nan
ledeng Jesus esadapay eyey ken Pilato ay
gobilnadol.
2 Dat sooten Pilato ken Jesus, "Ay sik-a
nan alin di Judio?" Dat kanan Jesus, "Osto
nan kinwanim."

3 Nan deeyday menkangangato ay pa-
padi et adoado nan mangpabasbasolanda
ken Jesus.
4 Dat kanan Pilato ken Jesus, “Ay maid
isongbatmo? Ilam et adoado nan mang-
pabasbasolanda ken sik-a.”
5 Ngem egay sinmongbat si Jesus isonga
am-amed nasdaaw si Pilato.

Nan Naibagaan Nan Mapateyan Jesus

Mat. 27:15-26; Luc. 23:13-25; Juan 18:39-19:16

6 Tinew-en isnan Fiestan di Linmaosan
di Anghel et nan ogalida et omipalobos
nan gobilnadol is esay balod ay piliyen di
ipogaw.
7 (-)
8 Isonga nadagop nan adoado ay ipogaw
ay mendawat ken Pilato ta palobosana
nan esay balod.
9 Dat kanan Pilato ken daida, “Ay lay-
denyo ta nan lobosak et nan naay alin di
Judio?”
10 Tay gintekna ay aped inbalod nan
menkangangato ay papadi si Jesus gapo is
apalda ken siya.
11 Ngem nan deeyday menkangangato
ay papadi et dinologda nan nadagop ay
ipogaw ta si Barabas nan dawatenda ay
bomala ta baken si Jesus. (v 7) Si Barabas
et nakitapi ay nakigobat isnan gobilno
isonga nabalod et wada nan pinateyna
isnan nin-golowanda.
12 Dat kanan Pilato kasin isnan nadagop,
“Ngan pay ngalod nan ikkak isnan
kananyo en alin di Judio?”
13 Dadat asigigiyaw ay mangwani,
“Ipalansam isnan kros.”
14 “Ayta ay? Ngan nan ngawi ay
inikkana?” kinwanin Pilato. Ngem
am-amedda men-giyaw, “Ipalansam isnan
kros.”
15 Kayten Pilato ay mapnek nan ipogaw
isonga inpalobosna si Barabas danapay
ipabaig si Jesus danat ited isnan sosoldado
ta ilansada isnan kros.

Nan Nangselselatan Nan Sosoldado Ken Jesus

Mat. 27:27-31; Juan 19:2-3

16 Dat eyey nan sosoldado si Jesus isnan
makwani en Preterio ay bangsal nan baey
di gobilnadol. Dadat ayagan nan iib-ada
ay sosoldado
17 dadat badowan si Jesus isnan men-
gadangdang ay bado ay kaneg nan badon
di ali. Dadat komawikaw is sibit et
ipabedbedda isnan olona.
18 Dadat kankanan en, “Madayaw kano
nan alin di Judio.”
19 Dadat menpalintomeng ay agind-
dayaw ken siya. Dadat ibaibaig nan pao
isnan olona dadapay tobbatobbaan siya.
20 Naomada pay ay mangselselat ken
siya dadat kaanen san men-gadangdang
ay badona et kasinda ipabado san sigod
ay badona esadapay eyey ay mangilansa
isnan kros.

Nan Nailansaan Jesus Isnan Kros

Mat. 27:32-44; Luc. 23:26-43; Juan 19:17-27

21 Issan mendad-aananda et sinab-atda
nan esay lalaki ay si Simon ay iCirene
ay aman da Alejandro ken Rufo. Na-
gapo si Simon isnan ilit ay omey koma id
Jerusalem ngem dat ipapatin nan sosol-
dado ay mangipaawit ken siya isnan kros
Jesus.
22 Dadat eyey si Jesus id Golgota ay
makwani en ingit di toktok.
23 Dadat painomen koma si Jesus is
basi ay natapiyan is agas ay mira ay
mangpaon-onina is sakit di awakna ngem
adyana.
24 Dadat ilansa siya isnan kros. Dat
menbobonot nan sosoldado is mangbin-
gay isnan badona.
25 Nakag-aw ay alas nowibi nan nangi-
lansaanda ken Jesus.
26 Inippeyda isnan ngangatowen nan
olona nan naisolat ay basolna ay mang-
wani en, “Alin di Judio.”
27 Wada abes nan dowa ay man-
gakew ay inlansada isnan krosda isnan
makanawan ya makanigid Jesus.
28 (-)
29 Nan lomal-aos et gilgilawenda si Je-
sus dadapay iwegweg nan oloda dadapay
kanan, “Essem, sik-a od nan nangwani en
bakasem nan Templon Apo Dios esakapay
kasin esten isnan maikatlo ay agew.
30 Kadya, lomayogka isnan krosmo ta
isalakam nan awakmo.”

31 Nan menkangangato ay papadi ya
nan men-is-isolo isnan linteg et sinaysay-
otda si Jesus gedan dadapay kankanan,
"Insalakana kano nan tap-in di ipogaw
ngem adi makaisalakan isnan awakna.
32 No lomayogka isnan krosmo id wani
et mamati kami ay sik-a si Kristo ay alin di
Judio." Olay nan dowa ay nailansa isnan
krosda et nakisaysayotda gedan ken Jesus.

Nan Nateyan Jesus
Mat. 27:45-56; Luc. 23:44-49; Juan 19:28-30

33 Kag-aw ay tinmenga nan agew dat bo-
molinget nan batawa enggana ay inmalas
tres isnan sedem.
34 Dat menbogaw si Jesus ay mangwani,
"Eli, Eli lama sabaktani." Nan kayatna
ay kanan et, "Apo Dios ay Diosko, aytay
damen taynan sak-en?"
35 Et nan nangdedenge ay wada isdi
et kananda, "Kanegna ay-ayagan din si
Elias."
36 Dat ikakamon nan esa ay omala is
galot et itab-awna isnan basi danat igalot
isnan pao danat ipangato ken Jesus ta
sopsopana. Danapay kanan, "Ilaen tako
mo omali si Elias ay mangkaan ken siya
isnan krosna."
37 Dat kasin menbogaw si Jesus dat
maoyos nan leng-agna.
38 Isnan Templo et nan menselelede
ay koltina ay manglilingeb isnan nasan-
towan ay kowalto et aped mabisngat ay
menlogi isnan ngato ay menpababa.
39 Nan kapitan di sosoldado ay
tomatakdeg isnan sagang nan kros Jesus
et inilana nan nakateyana danat kanan,
"Tet-ewa obpay ay Anak Apo Dios siya."
40 Wada abes nan bababai ay naiyaad-
dawi ay mangiila ken siya, ay da Maria
Magdalena ya si Maria ay inan da Jose ken
Santiago ya si Salome.
41 Daida nan naknakkey ya nangbad-
badang ken Jesus isdin nagapowana id
Galilea. Wada gedan nan tap-in di
bababai et daida nan nang-on-onod ken
Jesus isnan inmayana id Jerusalem.

Nan Naikaoban Jesus
Mat. 27:57-61; Luc. 23:50-56; Juan 19:38-42

42 Esapay magisbet isnan Biyalnis ay
mensaganaan di Judio pala isnan obayada
43 et intotoled Jose ay iyArimatea ay
omey ken Pilato ay mangdawat isnan
awak Jesus. Si Jose et wada nan saadna
tay esay ap-apon di Judio. Siya abes nan
nangses-eed isnan mentolayan Apo Dios.
44 Nasdaaw si Pilato issan nang-
waniyana en natey et si Jesus isonga
danat ayagan nan kapitan di sosoldado
ta sootena no tet-ewa.
45 Kinwanin nan kapitan en natey et si
Jesus dat ipalobos Pilato ay alaen Jose nan
awak Jesus.
46 Danat kaanen si Jesus isnan krosna
et bongonena isnan linakowana ay balo
ay galot danat eyey isnan nakakaongan
ay bato. Danat seyatan nan segpana is
dakdake ay bato.
47 Wada da Maria Magdalena ken Maria
ay inan Jose ay mangiila isnan nangipay-
ana.

16

Nan Kasin Natagowan Jesus
Mat. 28:1-8; Luc. 24:1-12; Juan 20:1-10

1 Nakwas nan obayada ay Sabado dat
omey da Maria Magdalena ken Maria ay
inan Santiago ya si Salome ay lomako is
agas ay menbango ta iyapowapda isnan
awak Jesus.
2 Wiit pay isnan Domingo dadat omey
isnan naipay-an nan awak Jesus dadat
omdan isdi isnan ostoy bomala nan agew.
3 Nintoytoyada isnan mendad-aananda
ay mangwani, "Sino ngen nan mang-olin
isnan bato ay naitangeb isnan liyang?"
4 Ngem idi dinmangda dadat ilan ay
naolin san dakedake ay bato.
5 Dadat songgep isnan liyang dadat
men-ila nan baballo ay tomotokdo isnan
makanawan ay ninbabado is andoando ay
polaw dadat ninkakikibtot.
6 Danat kanan ken daida, "Adi kayo
omegyat. Getkek ay an-anapenyo si Jesus
ay iNazaret ay nailansa isnan kros ngem
maid siya isna tay kasin natago. Ilanyo
nan naipay-ana et maiwed siya.
7 Enkayo et ta ibagayo ken da Pedro
ya nan tap-in nan papasolot Jesus ta on-
odenda tay inmon-ona id Galilea. Et isdi

nan mang-il-anda ken siya ay kaneg met
laeng san inbagbagana ken daida."
8 Dat bomala ay dagos san iinin-a da-
dat lomayaw tay menpaypayegpegda ya
nasngangda. Ngem in-giginekda et maid
polos nangibagaanda gapo isnan egyatda.

(Nan Naitapi Isnan Kombosna) Nan Nang-ilaanda Ken Jesus Ay Kasin Natago
Mat. 28:9-20; Luc. 24:13-49; Juan 20:11-23 Apos. 1:6-8

9 Issan kasin natagowan Jesus ay wiit
issan Domingo et nan inmona ay ninpail-
ana et si Maria Magdalena ay din nangi-
pakaanana isnan pito ay anito.
10 Dat omey si Maria issan papasolot
Jesus ay daanda ay menseseg-ang ya men-
ag-aga danat ibaga nan nang-il-ana ken
Jesus.
11 Ngem olay dinngeda nan nang-
waniyana en inilana si Jesus et egayda
kayet patiyen ay kasin natago.
12 Nakwas pay di dat menpaila si Jesus
isnan dowa ay papasolotna ay nindaan
isnan ilit ngem natken nan nang-il-anda
ken siya.
13 Dadat somagong ay mangibaga isnan
iib-ada ngem egayda patiyen.
14 Dat menpaila si Jesus isnan simpoo
ya esa ay papasolotna isnan mangman-
gananda. Danat sagiiten daida tay egayda
patiyen nan kinwanin nan inmona ay
nang-ila ken siya ay kasin natago. Kega
kinmenteg nan oloda.
15 Danat kanan, "Omey kayo isnan kaili-
ili isnan batawa ay mangibaga isnan
gawis ay damag isnan kaipoipogaw.
16 Nan mangpati isnan gawis ay damag
dadat mabonyagan et maisalakanda
ta makiteteeda ken Apo Dios ay eng-
enggana. Ngem nan adi mangpati et
madosada tay awnit dosaen Apo Dios
daida tay egay nakaan nan basolda.
17 Et nan mangpati ken Apo Dios et
awnitda ik-ikkan nan kaskasdaaw tapno
maipagtek ay naitapi si Apo Dios ken
daida. Siya dana nan awnitda ik-ikkan,
pakaanenda nan anito ay kinmapet is-
nan ipogaw gapo isnan kabaelan nan
ngadanko dadapay makakali isnan teken
ay kali ay egayda solowen
18 ya no bangten nan oweg daida ya no
ominomda is kedet et maid ommat ken
daida. Ya mo gen-anda nan awak nan
mensakit et gomawisda."

Nan Naipangatowan Jesus Id Daya
Luc. 24:50-53; Apos. 1:9-11

19 Nakwas ay binagbagaan Apo Jesus
nan papasolotna dat ipangaton Apo Dios
siya id daya et tomotokdo si Jesus isnan
makanawana.
20 Dat omey nan papasolotna ay man-
gibaga isnan gawis ay damag isnan kailiili
et badbadangan Apo Jesus daida ay mang-
idya isnan kabaelana ken daida ay mang-
ikkan isnan kaskasdaaw ta kagtekana ay
tet-ewa nan ibagbagada.
Siya dadi nan inom-ommat.

Nan Gawis ay Damag ay Insolat Lucas

Nan Maipanggep Isnan Insolat Lucas

Nan naay ay insolat Lucas et ipailana ay si Jesus nan naikali isnan Judio ay mangisalakan ya siya nan mangisalakan gedan isnan am-in ay ipogaw ay mamati ken siya. Insolat Lucas ay si Jesus nan pinilin nan Ispirito Santo ay mangibaga isnan gawis ay damag isnan kodokdo ay mabalin ay maisalakanda isonga maipaila isna ay isakit Jesus nan kaipoipogaw ay natkenatken nan masapolda. Kagagasing nan inpailan Lucas isna ay am-amed isnan logiyana ay nangipagtekana isnan inmaliyan Jesus ya isnan kombosna ay nan naipangatowan Jesus id daya. Isnan esa pay ay insolat Lucas ay "Nan Inik-ikkan Nan Aapostolis" et intoloyna nan sodok isnan mangipanggep nan naetengan ya naiwalagawagan nan pammatin nan mamati ken Jesus issan nakwasan san sinmagongana id daya.

Ado nan banag ay kedeng isnan naay ay nailiblo ay Lucas is kad-ana ay kaneg nan kantan nan aanghel ya nan inmayan nan menpaspastol ken Jesus isnan naiyanakana, nan inmayan Jesus isnan Templo isdin kaongana ya nan pangngalig maipanggep isnan layad ay kaneg nan esay iSamaria ya nan maipanggep isnan naamas ay anak. Isnan naay ay insolat Lucas et dalona inbaga nan kaam-amed nan lowalo, nan Ispirito Santo, nan pateg nan bababai isnan men-is-isolowan Jesus ya nan mangpakawanan Apo Dios isnan basbasol.

Nan wada isna

Nan logina 1:1-4
Nan naiyanakan da Juan ay Menbonbonyag ken Jesus ya nan kaongan Jesus 1:5-2:52
Nan nin-isolsolowan Juan ay Menbonbonyag 3:1-20
Nan nabonyagan Jesus ya nan nadoldologana 3:21-4:13
Nan nin-isolsolowan Jesus id Galilea 4:14-9:50
Nan nin-isolsolowan Jesus id Galilea enggana id Jerusalem 9:51-19:27
Nan naodi ay nintetean Jesus id Jerusalem ya isnan sag-ena 19:28-23:56
Nan kasin natagowan Jesus, nan ninpail-ilaana ya nan sinmagongana id daya 24:1-53

Login Nan Solat

1-4 Gayyem Teofilo,

Naay di sodsodok ay maipanggep ken Jesus ay isolatko ken sik-a. Nan ipogaw ay naknakkey ken Jesus ay nang-il-ila isnan am-in ay inik-ikkana enggana isdin damo et daida nan nangibaga isnan am-in ay inom-ommat isdin kad-ana isna tay daida nan nangipagpagtek isnan kaipoipogaw maipanggep ken Jesus. Issan nangdengngak is dana daket ipoot ay gawis ay mangsolo isnan am-in ay inom-ommat enggana isdin logiyana tay getkek ay adoado nan nangisolat isna ngem kanak en gawis no sak-en nan mang-eset ay mangisolat abes tapno getkem ay tet-ewa am-in nan dindinngem.

Nan Naipagtekan Nan Maiyanakan Juan

5 Naay da nan inom-ommat. Isdin nintolayan Herod isnan probinsiya ay Judea et wada nan esay padi ay kangadan is Zacarias ay ib-an nan papadi ay kaapo isdin si Abias. Nan asawan Zacarias et si Elisabet ay anak gedan di padi.

6 Gawis nan ogalida ay sin-asawa isnan pangiilaan Apo Dios tay pinatpatida am-in nan bilina.

7 Ngem maid anakda tay adi makaanak si Elisabet dadapay gedan nain-ina ya naam-ama.

8 Isnan esay agew inomdan nan biyang da Zacarias ay mensilbi isnan Templo.

9 Nan ogalin di papadi et menbonotda no sino nan songgep isnan Templo ay mangpoo isnan insinso ay menbango et si Zacarias san nabonotan.

10 Idi pop-oowana nan insinso, menlolowalo abes nan kaipoipogaw isnan pantew.

11 Dat menpaila nan esay anghel Apo Dios ken siya ay tinmatakdeg isnan

makanawan nan kapop-oowan nan insinso.
12 Nasngang si Zacarias isnan nang-ilaana ya palalo nan egyatna.
13 Ngem dat kanan san anghel ken siya, “Adika omegyat Zacarias. Inmaliyak ay mangibaga ken sik-a en dinngen Apo Dios nan lowalom et awnit omanak si Elisabet ay asawam is lalaki dakat ngadanan is Juan.
14 Isnan maiyanakana et men-galalasing kayo ya nan ado ay ipogaw
15 tay awnit madaydayaw siya ken Apo Dios. Masapol ay adi omin-inom is bomoteng. Olay isnan kaililitonana et wada et nan Ispirito Santo ken siya.
16 Awnit adoado nan pasagongena ay Judio ken Apo Dios ay Diosda.
17 Siya nan ibaan Apo Dios ay mangisagana isnan kaipoipogaw isnan esa omaliyan Kristo ay mangisalakan. Kaneg nan kabaelan ya silib din si Elias ay mamadton Apo Dios id kasin nan kabaelana. Awnit paolnosena nan nasis-iyan ay sin-am-a et pasagongena nan ipogaw ay adi mamati tapno gomawis nan nemnemda. Siya di nan ikkana ay mangipasagana isnan kaipoipogaw isnan omaliyan nan Apoda.”

18 Dat kanan Zacarias issan anghel, “Ay ngan di manggetkak ay tet-ewa ay ommatna dapay naam-amaak ya nain-ina si asawak?”

19 Kinwanin san anghel en, “Getkem tay sak-en si Gabriel ay esay bab-aaen Apo Dios et binaana sak-en ay mangibaga ken sik-a isnan naay gawis ay ommat.
20 Ngem gapo tay adika patiyen nan kinwanik et maomelka enggana ay omdan nan agew ay ommatana tay tet-ewa ay ommat isnan osto ay timpona.”

21 Isnan pantew di Templo et masmasdaaw nan kaipoipogaw ay mangses-eed ken Zacarias tay adi bomalbalbala.
22 Ngem issan binmalaana dat mensinsinyas ken daida tay adi makakali isonga getkenda ay wada nan ninpaila ken siya.
23 Nakwas pay san talabakona isnan Templo dat somaa.
24 Egay pay nabayag daet maliton si Elisabet et limay bowan ay ninlolololokok is baeyda.
25 Danat kanan, “Men-gasingak tay sineg-angan Apo Dios sak-en et kinaana nan maibabainak isnan ipogaw.”

Nan Naipagtekan Nan Maiyanakan Jesus

26 Issan maikan-em ay bowan nan liton Elisabet dat kasin ibaan Apo Dios si Gabriel ay anghel isnan ili ay Nazaret isnan probinsiya ay Galilea
27 ta omey isnan babassang ay kangadan is Maria ay naitoya ay makiasawa ken Jose ay esay apon din si Ali David. Dat menpaila si Gabriel ken Maria et kanana,
28 “Men-gasingka. Nagasatka ay babai tay sik-a nan pinilin Apo Dios.”
29 Pilmi ay madanagan si Maria issan inbagan san anghel et nemnemnemena mo ngan nan kayatna ay kanan.
30 Ngem dat kanan san anghel, “Adika omegyat Maria tay tet-ewa ay pinabolan Apo Dios sik-a.
31 Awnit malitonka et omanakka is lalaki dakayot ngadnan is Jesus.
32 Awnit kangangatowan siya ay makwani en Anak Apo Dios ay kangatowan ya patolayen Apo Dios siya ay kaneg din alapona ay si Ali David id kasin
33 et siya nan men-alin di Judio ay engenggana.”
34 Dat kanan Maria issan anghel, “Ngem intoy ikakkana ay malitonanak dapay maid polos kaseyseyepko is lalaki?”
35 Dat kanan san anghel, “Nan Ispirito Santo nan awnit omali ken sik-a isonga nan panakabalin Apo Dios nan mangtakdo ken sik-a. Siya na nan kakwaniyan nan anakmo en Anak Apo Dios ay maid polos basbasolna.
36 Kaneg si Elisabet ay agiyo ay makwani en adi omanak et enem ay bowan nan litona id wani dapay nain-ina.
37 Tay am-in et kabaelan Apo Dios ay ikkan.”
38 Dat owenan Maria et kanana, “Owen. Maikkan ken sak-en nan inbagam tay baan Apo Dios sak-en.” Dat komaan san anghel.

Nan Nangsangailiyan Elisabet Ken Maria

39 Nakwas pay nan kaat ay agew dat ikakamon Maria et omey isnan baey da Zacarias ay wada isnan esay ili id Judea isnan bilbilig.
40 Omdan pay danat kanan ken Elisabet, “Inmaliyak ay mang-ila ken dakayo.”
41 Issan nangdengngan Elisabet isnan kalin Maria dat menkiwi nan onga isnan egesna et takdowen nan Ispirito Santo siya ay mang-itdo isnan kanana.
42 Dat ibiyad Elisabet ay mangwani, “Isnan am-in ay bababai et sik-a nan kagasatan tay sik-a nan pinilin Apo Dios ya nan awnitmo iyanak abes nan kagasatan.
43 Nagasatak tay inmalika ay inan Kristo ay Apok.
44 Tay nan nangdengngak isnan kalim dat menkiwi nan onga isnan egesko gapo isnan gasingna.
45 Kaneg ken sik-a abes men-gasingka tay patiyem ay awnit tomet-ewa nan inbagan Apo Dios ken sik-a.”

Nan Nangdaydayawan Maria Ken Apo Dios

46 Dat kanan Maria,
“Dadama nan panangdayawko ken Apo Dios
47 et men-gasingak ken siya ay mangisalsalakan ken sak-en.
48 Tay nenemnemena sak-en ay baana. Et menlogi id wani kanan am-in nan ipogaw en nagasatak
49 gapo isnan kaskasdaaw ay inikkan nan manakabalin ay Dios ken sak-en isonga madaydayaw nan ngadana.
50 Maseg-ang isnan am-in ay mangdayaw ken siya enggana isnan ipogaw id sang-adom ya nan awnit maiyanak.
51 Inpailana nan panakabalina danapay bokaen nan ipogaw ay mangipapangato isnan nemnemda ya nan nemnemnemenda ay ikkan.
52 Inpababana nan ninkangangato ay ali danapay pangatowen nan napakombaba ay ipogaw.
53 Inagtana nan kaseseg-ang is masapolda danapay pakaanen nan babaknang ay maid polos gegen-anda.
54-55 Badbadangan Apo Dios nan ipogawna ay datako ay Judio ay eng-enggana tay egayna kinalkalingkingan din inkalina ken Abraham ya nan an-akna ay alalapo tako. Tay kinwanina en segangana daida ya datako ay ap-oda ay eng-enggana.”
56 Nakitetee si Maria is toloy bowan ken da Elisabet esapay somaa.

Nan Naiyanakan Juan Ay Menbonbonyag

57 Inomdan nan omanakan Elisabet dat omanak is lalaki.
58 Issan nangdengngan nan sagsagogongda ya nan ag-ida issan kaskasdaaw ya kagagasing ay inikkan Apo Dios ken siya dadat omey am-in makigasgasing.
59 Nan ogalin di Judio et no maikawao ay agew nan onga dat madagop nan ag-ida et segyatanda dadapay ngadnan. Sinegyatanda san onga et ipangadanda koma nan ngadan amana ay Zacarias
60 ngem dat kanan inana en, “Baken sa. Nan ngadana et Juan.”
61 Dadat kanan ken siya, “Ayta? Dapay maid polos apo tako is kangadan is Juan.”
62 Dadat isinyas ken amana ay mangsoot no sino nan kayatna ay ngadan nan onga.
63 Dat menpaala si Zacarias is mensolatana et isolatna, “Nan ngadana et Juan.” Et nasdaawda am-in ay wada isdi issan nangbasaanda.
64 Dat makanali si Zacarias ay mangdaydayaw ken Apo Dios.
65 Am-in nan sagogongda et nasdaawda isnan inommat dadat ibaag isnan am-in ay il-ili isnan bilig id Judea.
66 Am-in nan nangdenge et getkenda ay wada nan panakabalin Apo Dios ken Juan dadat men-asisoot, “Ay ngan ngata nan menbalinan nan onga ay naay?”

Nan Nangdaydayawan Zacarias Isnan Ik-ikkan Apo Dios

67 Si aman Juan ay Zacarias et tinakdon nan Ispirito Santo danat kanan en,
68 “Madaydayaw si Apo Dios ay Dios tako ay Judio tay inmali ay mangbadang isnan ipogawna danapay sobten

daida ta adida madosdosa gapo isnan basbasolda.
69 Inbaana nan manakabalin ay apon din si David ay mangisalakan ken datako.
70-72 Si tona din inbagana id kasin ay awnit mangisalakan ken datako isnan am-in ay mang-aamis. Tay inbagan Apo Dios id kasin ay kanan din mamadtona en awnit badbadangana nan alal-apo tako et adina kalkalingkingan nan nasantowan ay tolagda.
73-75 Inkalin Apo Dios id sang-adom ken Abraham ay alapo tako ay siya nan awnit mangilisi isnan mang-aamis ken datako tasiyay adi tako omegyat ay mensilbi ken siya ya ta maid il-ilaena is kolang wenno ngawi ay ik-ikkan tako engganay matey tako."
76 Dat itoloy Zacarias ay mangwani,
"Sik-a ay anakko et awnitka makwani en mamadton nan Kangatowan ay si Apo Dios. Tay awnit mang-on-onaka mo nan Apo tako ta isaganam nan ipogaw isnan omaliyana
77 tay omeyka ay mangibaga isnan ipogawna en awnit maisalakanda isnan kapakawanan nan basbasolda.
78-79 Nan Dios tako et managseg-ang ya naanos. Isonga awnit omali nan mangisalakan ken datako. Kaneg siya nan silaw ay nagapo id daya tay silawana nan ipogaw ay kaneg natey ay maisisiyan ken Apo Dios tay menbolinget nan nemnemda. Et siya nan mangsilaw isnan daan tako ay omey isnan gawis," kinwanin Zacarias.
80 Nasiken si Juan ay masilib ya mamati ken Apo Dios dat omey mentetee isnan bilig engganay inomdan nan menpailaana ay men-isolo isnan Judio.

2

Nan Naiyanakan Jesus
Mat. 1:18-25

1 Isdin nawad-an Juan et wada nan bilin nan ali id Roma ay si Cesar Augusto ay omey am-in nan ipogaw ay menpalista isnan il-ilida.
2 Siya na din damdamo ay ninpalistaan di ipogaw isdin kagobilnadol Kirenio isnan probinsiya ay Siria.
3 Daet wasdin omey menpalista isnan ilin di alal-apoda id sang-adom.
4 Si Jose abes ay nagapo id Nazaret ay esay ili id Galilea et inmey menpalista id Betlehem ay esay ili id Judea ay ilin din si Ali David. Siya nan inmayana tay siya et apon din si Ali David.
5 Si Maria et nakkey ken Jose ay menpalista tay naitoya ay men-asawada. Maliton si Maria
6 et isnan kawad-anda id Betlehem dat padongen san onga ay bomala
7 ngem maid somya is menteanda isnan pag-abangan ay baey tay nanapno is ipogaw isonga dadat omey isnan kolongan di bakbaka. Et isdi nan nangiyanakana isnan damo ay anakna ay lalaki danat ewesan et papodanena isnan pangpanganan di baka.

Nan Ninpailaan Nan Anghel Isnan Menpaspastol

8 Issan labi issan deey ay ili et wadada nan menpaspastol isnan pondag ay mangbanbantay isnan kakalnikalniloda.
9 Dat menpaila nan esay anghel Apo Dios ken daida et matanggewanda isnan silang Apo Dios dat palalo nan egyatda.
10 Ngem dat kanan san anghel ken daida, "Adi kayo omegyat. Tay wada nan gawis ay ipadamagko ken dakayo ay mangpagasing isnan am-in ay ipogaw.
11 Siya na nan ipadamagko, id wani ay labi et naiyanak si Kristo ay Apo tako isnan ilin din si David et siya nan mangisalakan isnan ipogaw.
12 Nan pangilasinanyo et nan awnityo datngan ay onga ay naeewesan ay aped naipapapodan isnan pangpanganan di baka."
13 Daet menpaila nan adoado ay anghel ay mangdaydayaw ken Apo Dios ay mangmangwani en,

14 "Madaydayaw si Apo Dios ay wada
id daya tay binmala si Kristo ay
mangipasingpa isnan ipogaw isnan
batawa ay mangipagasing ken Apo
Dios."
15 Issan ninsagongan san aanghel id
daya et nin-asikwani san menpaspastol
en, "Omey tako ilan nan onga id Betlehem
ay inpagtek Apo Dios ken datako."
16 Dadat ikakamo ay omey et datnganda
da Maria ken Jose ya san onga ay naipapa-
podan isnan pangpanganan di baka.
17 Issan nang-ilaanda issan onga da-
dat sodoken san inbagan san anghel
maipanggep ken siya
18 et nasdaaw am-in nan nangdenge.
19 Ngem si Maria et ninenemnemna am-
in nan inommat ya nan inbagan nan men-
paspastol.
20 Dat somaa san deeyday menpaspastol
ay menkankanta ay mangdaydayaw ken
Apo Dios tay inilada san onga et tet-ewa
am-in san inbagan san anghel ken daida.

Nan Nangadnan Jesus

21 Issan maikawao ay agew san onga
dadat segyatan dadapay ngadnan tay siya
nan ogalin di Judio. Nan inpangadanda
et Jesus tay siya san inbagan di anghel
esapay mainginaw.

Nan Naeyeyan Jesus Isnan Templo

22-24 Inomdan pay nan mangtongpalan
da Jose ken Maria isnan bilin Apo Dios ay
insolat din si Moses id kasin maipanggep
isnan babai ay kaan-anak dadat omey id
Jerusalem. Tay kanan san bilin en mas-
apol ay omyeyda is ilimosda is mapalti ay
doway tala wenno doway anak di kalapati
isnan Templo tay siya nan kadalosan nan
kaan-anak. Inyeyda gedan si Jesus ta
idatonda ken Apo Dios. Tay nan bilin Apo
Dios et am-in ay damo ay anak ay lalaki
et masapol ay maidaton ken siya ay kaneg
siya nan kaanak.
25 Id Jerusalem wada nan esay am-ama
ay kangadan is Simeon ay mangses-eed
isnan kaisalakanan nan Judio. Gawigawis
nan ogalina tay patiyena nan bilin Apo
Dios ya daydayawena siya. Tinakdon nan
Ispirito Santo siya
26 ay nangipagtek ken siya en adi mat-
matey enggana ay ilana nan inkalin Apo
Dios ay awnit omali ay si Kristo.
27 Issan kad-an da Jose ken Maria id
Jerusalem inpangon nan Ispirito Santo si
Simeon isnan Templo dat isgep abes da
Maria ken Jose si Jesus ta ikkanda nan
linteg ay inbilin Apo Dios.
28 Dat akwaen Simeon nan onga dapay
mendayaw ken Apo Dios ay mangwani en,

29-31 "Apo, id wani et tinmet-ewa nan
inpagtekmo gapo isnan naay onga
isonga mang-apitka et tay naay in-
ilak nan inbagam ay awnit omali
ay mangisalakan isnan ipogaw, ay
siya nan inbaam tapno getken am-
in nan ipogaw.

32 Kaneg siya nan silaw ay mang-itdo olay
isnan baken Judio tapno ilaenda nan daan
ay omey ken sik-a. Isonga gapo isnan onga
ay naay awnit madayaw nan Judio."

33 Nasdaaw da Jose ken Maria isnan
kinwanin Simeon maipanggep ken Jesus.
34-35 Binindisyonan Simeon daida dana-
pay kanan ken Maria, "Nan onga ay naay
et siya nan kadadaelan nan ado ay Judio
ya kaisalakanan nan tap-ina. Maila gedan
ken siya ay tet-etet-ewa nan am-in ay inba-
gan Apo Dios ngem adoado nan mang-adi
ken siya et siya nan kagtekan nan ngawi
ay nemnemda. Ngem ken sik-a, Maria,
awnitmo liknaen nan sakit di nemnem ay
kanega waday naitbek isnan pagaewmo
gapo isnan ommat ken siya."

36 Wada id sidi gedan si Ana ay nain-iin-
ina ay mamadton Apo Dios. Siya et anak
Panuel ay apon din si Aser. Pitoy tew-en
ay nin-aasawa da Ana ken asawana
37 et waompoo ya epat ay tew-ena ay
nabalo. Wedweda ay mentetee isnan Tem-
plo tay inagew ya linabi ay menteptepe ay
menlol-owalo ya mendaydayaw ken Apo
Dios.
38 Isdin nangisgepanda ken Jesus et
wada gedan si Ana isdi ay nin-iyaman
ken Apo Dios maipanggep isnan onga
danat sodsodoken nan onga isnan ipogaw
ay mangses-eed isnan mangsobotan Apo
Dios isnan ipogaw id Jerusalem.

39 Issan nakwasan san inkanda ay inbagan san linteg Apo Dios et sinmagongda isnan ilida id Nazaret ay sakop di probinsiya ay Galilea.
40 Nasiken si Jesus ay napigsa ya masilib tay nan badang Apo Dios et wada ken siya.

Nan Nataynanan Jesus Isnan Templo

41 Tinew-en ay omey da Jose ken Maria id Jerusalem isnan Fiestan di Linmaosan di Anghel.
42 Et issan maikasimpoo ya doway tew-en Jesus, inmeyda kasin tay siya nan ogalida.
43 Issan nakwasan san fiesta dadat menlobwat ay somaa ngem dat obpay mataynan si Jesus id Jerusalem et adi getken da inana ay nataynan
44 tay kananda en waay naiboweg isnan bowegda. Esay agew nan nindaananda esadapay getken ay maid siya dadat omey anapen isnan ag-ida ngem maid.
45 Dadat somagong id Jerusalem ay mang-anap ken siya.
46 Isnan maikatlo ay agew, dinas-anda siya isnan Templo ay makitotokdo isnan men-is-isolo isnan linteg. Dedengngena nan kankananda dapay mensos-oot ken daida.
47 Nasdaaw am-in nan mangdedenge ken siya gapo isnan silibna tay ostoosto nan isongsongbatna ya kankanana.
48 Nasdaaw gedan da inana issan nangilaanda ken siya danat kanan, “Anakko, dakan egay naiboweg ken dakami? Madadanagan kami ken amam ay mangan-anap ken sik-a.”
49 Ngem dat kanan Jesus, “Dakayon mang-an-anap? Ay adiyo getken ay masapol ay wadaak isnan baey Ama?”
50 Ngem adida maawatan nan kankanana ken daida.
51 Dat makkey si Jesus ken da inana et somaada id Nazaret et pinatpatina am-in nan inbagbagada ken siya. Si inana et egayna kinalkalingkingan am-in nan inom-ommat.
52 Nasiken si Jesus ay napigsa ya masilib et laylayden Apo Dios ya nan kaipoipogaw siya.

3

Nan Inbagbagan Juan Ay Menbonbonyag

Mat. 3:1-12; Mar. 1:1-8; Juan 1:19-28

1-2 Isdin maikasimpoo ya lima ay tew-en ay mentolayan Cesar Tiberio et wada nan inpaliknan Apo Dios isnan anak Zacarias ay si Juan ay mentetee isnan bilig. Siya na gedan din kagobilnadol nan epat ay naayda; si Poncio Pilato id Judea, si Herod id Galilea, nan besat Herod ay si Felipe id Iturea ya id Traconite ya si Lisanias id Abeline. Nan kangatowan ay papadi id Jerusalem issan deey ay tew-en et da Anas ken Caifas.
3 Si Juan et inmeyna sinolsol am-in nan sakop nan ginawang ay Jordan ay mangibagbaga, “Masapol ay dokoganyo nan basbasolyo dakayopay menpabonyag tay siya nan kail-an nan kakaanan di basol.”
4 Nan inikkan Juan et siya nan nangtongpalana isnan insolat din si Isaias ay mamadton Apo Dios ay kanana en,

“Wada isnan bilbilig nan mangibogbogaw
en isaganayo nan daanen nan Apo
tako ay awnit omali. Pagawisenyo
nan daan ay mendaanana.

5 No nadodontog ya nakakaongan et masapol ay simpaenyo. No abes natikotiko et paletgenyo ya nan ngawi ay daan et estenyo.
6 Tapno am-in ay ipogaw et ilaenda nan ibaan Apo Dios ay mangisalakan ken daida.”
7 Adoado nan ipogaw ay inmey ken Juan ay menpabonyag danat kanan ken daida, “Dakayo ay aginsosolot ken Apo Dios, ay kananyo en omanay nan mabonyaganyo is kaisalakananyo isnan awnit mendosaan Apo Dios?
8 Ngem adi kayo aped mabonyagan mo adiyo dokogan nan ngawi ay ogaliyo tay masapol ay ipailayo ay tet-ewa ay inbabawiyo nan basbasolyo. Et adiyo kanan en mailisi kayo isnan dosan Apo Dios gapo tay apoyo din si Abraham ay baan Apo Dios. Ngem baken di is mangilisi ken dakayo tay olay nan bato ay naay et mabalin ay menbalinen Apo Dios is ap-on Abraham.”

9 Dat itoloy Juan ay mangwani en, “Nan
awnit idosan Apo Dios et siya nan kaneg
nan wasay ay naisagsagana ay mangpoyo
isnan kaiw. Am-in ay kaiw ay adi bomgas
is gawis et mapoyo dat mapoowan. Et
dakayo nan kaneg nan kaiw ay adi bom-
gas.”
10 Dat sooten nan kaipoipogaw ken siya,
“Ay ngan ngalod nan ikkanmi?”
11 Sinmongbat si Juan, “Nan dowa nan
badona et idyana nan esa isnan maid
badona ya nan wada nan kanenda et
agtanda nan ib-ada ay maid kanenda.”
12 Inmey abes nan ib-an di mensingsingil
is bowis ay menpabonyag dadat sooten
ken Juan, “Apo, ay ngan nan masapol ay
ikkanmi?”
13 “Adi kayo mensingsingil is sobla nodi
nan ostoosto nan singilenyo,” insongbatna
ken daida.
14 Dat abes sooten nan sosoldado,
“Dakami pay abes ay ngan nan ikkanmi?”
Danat kanan, “Adiyo paeg-egyaten ya
pabasbasolen nan ipogaw ay aped
mangkikikil ken daida ya masapol od ay
mapnek kayo isnan lagboyo.”
15 San kaipoipogaw ay nangdenge issan
kinkinwanin Juan et nasdaawda ya inpa-
galopda ay siya nan Kristo ay inbagan Apo
Dios id sang-adom en awnit omali.
16 Ngem kinwanin Juan ken daida, “Bak-
enak si Kristo. Ngem wada siya ay
omon-onod et gapo isnan kawedwedana
et adiyak maibilang ay mangkaan isnan
sapatosna. Danom nan ibonyagko ken
dakayo ngem awnit bonyagana dakayo
isnan Ispirito Santo ya nan apoy.
17 No omali siya et awnitna mensiyanen
nan mamati ken siya isnan adi mamati et
kaneg waday ligao ken siya ay mangtap-
ana isnan pagey danat idolin isnan aga-
mang nan mabgas danapay igwa nan kipit
isnan apoy ay adi katkatkatey.”
18 Siya na ya adoado pay nan inbagba-
gan Juan isnan kaipoipogaw isnan mang-
it-itdowana ken daida isnan gawis ay
damag tapno getkenda ay mensagana is-
nan omaliyan Kristo.
19 Olay si Gobilnadol Herod et iniyaw
Juan gedan tay apedna inasawa nan ay-
dona ay si Herodias dapay daan nan
asawana ay innodin Herod ya iniyawna
gedan nan tap-in di ngawi ay inik-ikkana.
20 Ngem dat am-amed somokil si Herod
et paibalodna si Juan.

Nan Nabonyagan Jesus
Mat. 3:13-17; Mar. 1:9-11

21-22 Issan nangbonyagan Juan issan
kaipoipogaw dat menpabonyag abes si
Jesus. Issan nabonyagan Jesus dat men-
lowalo ken Apo Dios et issan menlol-
owalowana et napewak id daya dat lo-
mayog nan Ispirito Santo ay kaneg kala-
pati et pomatong ken siya. Dat wada nan
kali ay nagapo id daya ay mangwani en,
“Sik-a nan Anakko ay laylaydek. Men-
galalasingak gapo ken sik-a.”

Nan Alal-apon Jesus
Mat. 1:1-17

23 Si Jesus et waay tolompoo nan tew-
ena esanapay ilogi ay men-isolo. Siya nan
anak Jose, kanan nan kaipoipogaw. Naay
nan ngadngadan nan alal-apon Jose. Si
Jose, anak Eli.
24 Si Eli, anak Matat; si Matat, anak Levi;
si Levi, anak Melki; si Melki, anak Jane; si
Jane, anak Jose;
25 si Jose, anak Matatias; si Matatias,
anak Amos; si Amos, anak Nahum; si
Nahum, anak Esli; si Esli, anak Nage;
26 si Nage, anak Maat; si Maat, anak
Matatias; si Matatias, anak Semei; si Se-
mei, anak Jose; si Jose, anak Juda;
27 si Juda, anak Joana; si Joana, anak
Resa; si Resa, anak Zorobabel; si Zoroba-
bel, anak Salatiel; si Salatiel, anak Neri;
28 si Neri, anak Melki; si Melki, anak
Adi; si Adi, anak Cosam; si Cosam, anak
Elmodam; si Elmodam, anak Er;
29 si Er, anak Josue; si Josue, anak
Eliezer; si Eliezer, anak Jorim; si Jorim,
anak Matat; si Matat, anak Levi;
30 si Levi, anak Simeon; si Simeon, anak
Judas; si Judas, anak Jose; si Jose, anak
Jonan; si Jonan, anak Eliakim;
31 si Eliakim, anak Melea; si Melea, anak
Mena; si Mena, anak Matata; si Matata,
anak Natan; si Natan, anak David;
32 si David, anak Jesse; si Jesse, anak
Obed; si Obed, anak Booz; si Booz, anak
Salmon; si Salmon, anak Naason;

33 si Naason, anak Aminadab; si Aminadab, anak Aram; si Aram, anak Arni; si
Arni, anak Esron; si Esron, anak Fares; si
Fares, anak Juda;
34 si Juda, anak Jacob; si Jacob, anak
Isaac; si Isaac, anak Abraham; si Abraham, anak Tare, si Tare, anak Nacor;
35 si Nacor, anak Serug; si Serug, anak
Ragau; si Ragau, anak Peleg; si Peleg, anak
Heber; si Heber, anak Selah;
36 si Selah, anak Cainan; si Cainan, anak
Arfaxad; si Arfaxad, anak Sem; si Sem,
anak Noah; si Noah, anak Lamec;
37 si Lamec, anak Matusalem; si Matusalem, anak Enoc; si Enoc, anak Jared;
si Jared, anak Mahalaleel; si Mahalaleel,
anak Cainan;
38 si Cainan, anak Enos; si Enos, anak
Set; si Set, anak Adam; si Adam, anak Apo
Dios.

4

Nan Nangdoldologan Satanas Ken Jesus
Mat. 4:1-11; Mar. 1:12-13

1 Tinakdon nan Ispirito Santo si Jesus
issan nabonyagana isnan ginawang ay
Jordan danat ipango siya isnan bilig.
2 Omdan pay issan bilig dat padasen
Satanas ay mangdoldolog ken siya isnan
epatpoo ay agew. Egay nangnangan si
Jesus isnan deeyday agew et naowaowat
siya issan nakwasana.
3 Dat ilogin Satanas ay mangdolog ken
siya ay mangwani en, "No tet-ewa ay Anak
Apo Dios sik-a dakat kanan ta maboliw
nan naay bato is makan."
4 Dat songbatan Jesus ay mangwani en,
"Kanan nan naisolat ay kalin Apo Dios en
baken makan et kedeng di katagowan di
ipogaw."
5 Dat ipangon Satanas si Jesus isnan
ataatakdag ay bilig danat ipaila ken siya is
sin-awyan nan am-in ay ili isnan batawa.
6 Dat kanan Satanas, "Idyak ken sik-a
am-in dana ya nan kinabaknangda tay
kowak am-in datona et mabalin ay idyak
isnan olay sino ay laydek ay mang-idyaan.
7 Kowam am-in datona no sak-en nan
dayawem ay apom."
8 Ngem sinmongbat si Jesus et kanana,
"Kanan nan naisolat ay kalin Apo Dios en,
'Sak-en ay Diosyo nan daydayawenyo ya
mensilsilbiyanyo et kedeng.' "
9 Dat kasin ipangon Satanas si Jesus id
Jerusalem danat eyey siya isnan toktok di
Templo danat kanan ken siya, "No tet-ewa
ay Anak Apo Dios sik-a, kadya lomabtokka
isna.
10 Tay kanan nan naisolat ay kalin Apo
Dios en bilinena nan aanghelna ta ay-
owananda ay
11 mangtapaya ken sik-a ta adi maso-
gatan nan dapanmo isnan bato."
12 Ngem dat songbatan Jesus siya ay
mangwani, "Nan naisolat ay kalin Apo
Dios et kanana gedan en adiyo dologen si
Apo Dios ay Apoyo."
13 Nakwas pay san nangpadpadasan Sa-
tanas ay nangdoldolog ken Jesus danat
taynan siya ta enggana is mamingsan
kasin.

Nan Nangilogiyan Jesus Ay Nin-isolo
Mat. 4:12-17; Mar. 1:14-15

14 Sinmagong si Jesus id Galilea et wada
nan kabaelan nan Ispirito Santo ken siya
isonga mendinamag isnan kailiili nan
inik-ikkana.
15 Nin-is-isolo siya isnan kasinasinagoga
et daydayawenda am-in siya.

Nan Nang-adyanda Ken Jesus Id Nazaret
Mat. 13:53-58; Mar. 6:1-6

16 Inmey si Jesus isnan nasiknana ay ili
ay Nazaret. Sinabado ay obayan di Judio
dat isnan esay Sabado et inmey siya isnan
sinagoga tay siya nan sigod ay ogalina.
Dat tomakdeg ay mangibasa isnan kalin
Apo Dios
17 isonga dadat ited nan insolat nan
mamadto ay din si Isaias danat bilagen et
datngana nan naisosolat ay naay,
18 "Wada nan Ispirito Santon Apo Dios
ken sak-en tay pinilina sak-en ay
mangipagtek isnan gawis ay damag
isnan kodokdo. Inbaana sak-en ay
mangbadang isnan maligligatan ta
mapalobosan nan balod ya makaila
kasin nan kollaw
19 ya mangipagtek isnan awnitna
mangisalakanan isnan ipogawna."

20 Linolon Jesus san mabasbasa danat
isagong isnan mensilsilbi dat tomokdo et
men-isolo. Am-in nan ipogaw issan sina-
goga et inenengnengda siya.
21 Danat ilogi ay mangwani ken daida,
“Tinmet-ewa id wani ay agew san din-
ngeyo ay binasak ay naisosolat ay kalin
Apo Dios.”
22 Laylayden am-in nan ipogaw siya
gapo isnan gawis ay inbagbagana ngem
nasdaawda dadat kanan, “Ay baken kad
na san anak Jose ay kailiyan tako?”
23 Danat kanan ken daida, “Waay nen-
emnemenyo nan kankanan nan ipogaw
isna ay nan men-ag-agas et masapol ay
agasana nan awakna esapay mamati nan
ipogaw isnan agasna. Kaneg todi nan
nemnemyo tay kaytenyo ay ikkak abes
isna nan dinngeyo ay inik-ikkak id Caper-
naum.
24 Ngem kanak ken dakayo en am-in
ay ipogaw et patpatgenda nan mamadto
isnan nateketeken ay ili ngem isnan osto
ay ilina et adi patgen nan kailiyana siya.
25 Kaneg din timpon Elias ay mamadto
ay egay polos omod-odan is toloy tew-en
ya kagedwa dat menbitil am-in ay ili id
Israel. Wada nan ado ay balo issan deey
ay ilida
26 ngem egay inbaan Apo Dios si Elias
ay mangbadang ken daida ay Judio nodi
kedeng nan esa ay balo ay iSerepta is
binadangana isnan ili id Sidon.
27 Dat kaneg abes din timpon Eliseo
ay esay mamadto et ado nan nakolit ay
kailiyana id Israel dapay maid olay esa
ken daida is inpagawisna nodi kedkedeng
si Naaman ay iSiria is pinagawisna.”
28 Palalo nan liget am-in nan ipogaw is-
san sinagoga issan nangdengnganda issan
kinwanin Jesus tay kailiyana daida.
29 Dadat tomakdeg et goyodenda si Je-
sus ay mangibala dadat iyey isnan toktok
di bilig ay benget di ilida ta tekdagenda
koma siya isnan deppas.
30 Ngem dat kayet idaan Jesus isnan
tengan nan napoponokanda et komaan.

Nan Nangipakaanan Jesus Isnan Anito
Mar. 1:21-28

31 Linmayog si Jesus id Capernaum ay
esay ili isnan probinsiyan di Galilea dat
men-isolo isnan sinagoga isnan Sabado ay
obayan di Judio.
32 Nasdaawda issan inikkan Jesus ay
men-isolo tay inpailana nan kabaelana.
33 Issan deey ay sinagoga et wada nan
am-ama ay kinapet di makedse ay anito
dat menbogaw is napinapigsa,
34 “Ine. Jesus ay iNazaret, ay ngan
di ngotom ken dakami? Ay dadaelem
dakami? Getkek sik-a. Sik-a nan nasan-
towan ay inbaan Apo Dios.”
35 Ngem dat kanan Jesus issan anito,
“Igiginekmo. Taynam si tosa.” Dat men-
idogos san anito san am-ama et matokang
isnan sasagangenda danapay taynan siya
ay maid inommat.
36 Nasdaawda am-in san nangiila dapay
wasdin mangwani, “Ay ngan ngen nan
wada ken tona? Dan kabaelana ay mangi-
pakaan isnan makedse ay anito?”
37 Siya di nan inikkan Jesus isonga nin-
dinamag isnan am-in ay ili isdi.

Nan Nangipagawisan Jesus Isnan Masaksakit
Mat. 8:14-17; Mar. 1:29-34

38 Tinaynan Jesus san sinagoga et omey
isnan baey da Simon. Nan katogangan
Simon isdi et menpodpodot dadat ibaga
ken Jesus en mensakit siya.
39 Dat sag-enen Jesus san in-ina et paga-
wisena san podotna dat mabanangon san
in-ina et pakanena daida.
40 Nakwas et nan obayada issan naono-
gan di agew isonga dat iyey nan omili
nan am-in ay wada nan sakitda ken Jesus
danat sag-es-aen ay mang-egen ken daida
dat gomawis nan sakitda.
41 Nan anito gedan et tinaynanda nan
ipogaw ay kinapetda dadapay ibogbogaw,
“Sik-a nan Anak Apo Dios.” Daet paginken
Jesus daida tay adina layden ay daida nan
mangipagtek en siya nan Kristo.

Nan Nin-isolsolowan Jesus Isnan Kasi-nasinagoga
Mar. 1:35-37

42 Issan kawakgatana et nasapa si Jesus
ay inmey isnan bilig ngem omey kayet an-
anapen nan ipogaw siya. Dadat datngan
siya et adida ipalobos ay taynana daida.
43 Ngem danat kanan, “Masapol ay
omeyak abes isolo isnan teken ay ili nan
gawis ay damag maipanggep isnan mento-
layan Apo Dios tay siya nan nangibaaana
ken sak-en.”
44 Isonga dat omey men-isolo isnan kasi-
nasinagoga ay paggimongan di Judio.

5

Nan Nang-ayagan Jesus Isnan Tolo Ay Papasolotna
Mat. 4:18-22; Mar. 1:16-20

1 Issan namingsan ay nin-isolowan Je-
sus isnan benget di baybay id Genesaret
et natogop nan kaipoipogaw isnan kad-
ana et mendindinogosda tay kayatda ay
dengngen nan kalin Apo Dios ay isolona.
2 Maid somya is tomakdegan Jesus danat
ilaen nan doway bangka ay ninbebenget
isnan baybay ay tinaynan nan mensidsi-
dok tay inmeyda inowasan nan sidokda.
3 Dat omey si Jesus issan bangkan nan
esay mensidsidok ay si Simon danat ibaga
ken siya ta iyad-addawina is bassit isnan
benget di baybay tasiyay tomokdowana ay
mangisolo isnan kaipoipogaw.
4 Nakwas pay ay nin-isolo danat kanan
ken Simon, “Ipagawgawam nan bangkam
isnan kaadaeman nan baybay ta mensi-
dok kayo.”
5 Dat kanan Simon, “Apo, inlalabimi
ay ninsidsidok dapay maid polos inalami
ngem no siya say kanam et ikkanmi.”
6 Dadat oy-oyen nan sidok et adoado
nan inalada ay ikan et nganngani
ay mabakas nan sidok isonga adida
makaipangato.
7 Dadat wag-eyan san iib-ada issan esay
bangka ta badanganda daida. Inmeyda bi-
nadangan daida et pinopinoda san doway
bangka is ikan et gistayda malimon.
8 Idi inilan Simon Pedro san inommat
dat menpalintomeng ken Jesus et kanana,
“Apo, mabainak ken sik-a tay managbaso-
lak isonga taynam sak-en.”
9 Nasdaaw am-in san wada issan
bangkan Simon issan nang-ilaanda isnan
kaad-adon san sinidokanda
10 ya olay gedan san ib-an Simon issan
esay bangka ay da Santiago ken Juan
ay an-ak Zebedeo. Dat kanan Jesus ken
Simon, “Adi kayo mabain ay maitapi ken
sak-en. Ninsidsidok kayo is ikan ngem id
wani isolok abes nan ikkanyo ay mensi-
dok is ipogaw ta maitapida isnan mento-
layan Apo Dios.”
11 Isonga dadat ipakni nan bangkada
dadapay taynan am-in nan kowada et
omonodda ken siya.

Nan Nangipagawisan Jesus Isnan Nakolit
Mat. 8:1-4; Mar. 1:40-45

12 Isnan namingsan ay kad-an Jesus is-
nan esay ili et sinmag-en nan am-ama
ay nabayag ay nakolit dat menlokbob ay
menseg-ang, “Apo, getkek ay kabaelam ay
mangkaan isnan sakitko no kayatmo.”
13 Dat gen-an Jesus siya danapay kanan,
“Kayatko ay maagasanka.” Dat dagos ay
makaan nan kolitna.
14 Danat kanan ken siya, “Adim ibag-
baga nan inikkak ken sik-a isnan teken ay
ipogaw. Basta idadawesmo ta enka men-
paila isnan padi damet idya nan limosmo
ay mapalti ay kaneg din inbilin Moses ta
pangtekan nan ipogaw ay ginmawiska.”
15 Ngem dinngen kayet nan kaipoi-
pogaw san inikkan Jesus ken siya dadat
omey et enda dengngen nan kankanana
ya ta pagawisena nan wada nan sakitda.
16 Ngem no mamingsan et komaan si
Jesus tay omey isnan bilig ay menlowalo.

Nan Nangipagawisan Jesus Isnan Napalalais
Mat. 9:1-8; Mar. 2:1-12

17 Issan esay agew ay men-is-isolowan
Jesus isnan esay baey et wadada nan
nangitotokdo ay Fariseo ya nan men-is-
isolo isnan linteg ay nagapo isnan probin-
siya ay Galilea ya Judea ya isnan ili ay
Jerusalem. Nan panakabalin Apo Dios
ay mangipagawis isnan sakit et wada ken
Jesus.

18 Dat domateng nan mang-aatangay
isnan napalalais ay kayatda ay eyey issan
baey ay kad-an Jesus.
19 Ngem nanapno nan baey is ipogaw et
maid polos ikkanda ay mangisgep ken siya
isonga insakyatda isnan atep san baey ay
nadadata dadat lokaben nan atep dadat
oy-oyen san napalalais et ompa issan ten-
gan nan ipogaw ay sasagangen Jesus.
20 Getken Jesus ay talkenda siya isonga
danat kanan issan am-ama, "Gayyem, na-
pakawan et nan basolmo."
21 Dat kasiaagasaas nan men-is-isolo is-
nan linteg ya nan Fariseo ay mangwani
en, "Sino pay nan lalaki ay naay? Ayta
dan iyiison tona nan awakna ken Apo Dios
dapay kedkedeng si Apo Dios is maka-
pakawan is basbasol?"
22 Ngem getken Jesus nan kankananda
danat kanan, "Ngan nan apedyo nemnem-
nemen?
23 Ay ngan nan nalaklaka ay kanan, nan
'Mapakawan nan basolmo' wenno nan
'Ibangonmo ta mendaanka?'
24 Ngem gapo tay adiyo patiyen et
paneknekak ken dakayo ay wada nan
kalebbengak isnan batawa ay mang-
pakawan is basol tay sak-en nan makwani
en Iyon-an Am-in di Ipogaw." Isonga
danat kanan issan napalalais en, "Iban-
gonmo. Alaem nan dayonmo ta somaaka."
25 Nabanangon et san am-ama danat
alaen san dayona et somaa ay mangday-
dayaw ken Apo Dios.
26 Am-in san wada isdi ay nangiila et
nasdaawda dadapay inmegyaegyat dadat
dayawen si Apo Dios ay mangwani en,
"Kaskasdaaw nan inilami id wani."

Nan Nang-ayagan Jesus Ken Levi
Mat. 9:9-13; Mar. 2:13-17

27 Nakwas pay san nin-agasan Jesus
dat bomala et ilana si Levi ay esay
mensingsingil is bowis ay mangitotokdo
isnan kabaybayadan di bowis. Dat kanan
Jesus, "Omalika ta maitapika ken sak-en."
28 Dat taynan Levi nan oblana ya am-
in ay kokwana isnan opisina daet omonod
ken Jesus et maitapi ken siya.
29 Inmeyda isnan baey Levi dat men-
palti siya ta makikan da Jesus ya nan iib-
an Levi ay mensingsingil is bowis ya nan
tap-in di ipogaw.
30 Idi inilan san ib-an san Fariseo ya
san men-is-isolo is linteg ay makikikanda
dadat kanan issan papasolot Jesus, "Ay-
tay dakayon makikikan isnan sanada ay
mensos-owitik ay mensingsingil is bowis
ya nan managbasol?"
31 Ngem si Jesus nan sinmongbat et
kanana ay mangiyalig, "Nan ipogaw ay
maid sakitna et adina masapol nan doktol
ngem nan ipogaw ay mensakit et daida
nan makasapol isnan doktol.
32 Isonga inmaliyak tapno badangak
nan mangtek ay nakabasol tapno men-
babawida ngem baken nan mangnenem-
nem ay gawisda."

Nan Nangisolowan Jesus Isnan Maipanggep Nan Mentepe
Mat. 9:14-15; Mar. 2:18-20

33 Sinootda ken Jesus ay mangwani
en, "Nan papasolot Juan et wada nan
mentepeanda ay adi mangan isnan obaya
dadapay menlol-owalo ay kaneg abes nan
papasolot nan Fariseo dapay nan papa-
solotmo et adida mentepe."
34 Dat menpangngalig si Jesus ta
ilawlawagna nan gapo ay adi menteptepe
nan papasolotna et kanana, "Ay kananyo
en adi makikan nan nadkat no daan pay
nan nadawak ken daida? Adi mabalin.
35 Ngem no omdan nan agew ay maap-
itan nan lalaki ay nadawak et siya di nan
mentepeanda gapo isnan seg-angda."

Nan Nangiyaligan Jesus Isnan Balo Ya Logak Ay Solsolo
Mat. 9:16-17; Mar. 2:21-22

36 Intoloy Jesus ay mensodok ta
ipagtekna ken daida en adi kabalin ay
maitapi nan nabayag ay sinoloda isnan
isolsolona. Kanana, "Maid mangitakop
is balo ay bado isnan logak. No ikkana
na et kawasena nan balo ay bado dapay
gedan nan baloy galot et adi maibagay ay
maitakop isnan logak.
37 Siya gedan isnan tapey. Maid mang-
igwa is kabobobod ay tapey isnan naosal

* **5:37** Ilaem Mat. 9:17.

ay kodil* tay epdas kinmenteg dapay mo
menlowag nan tapey et bomtak nan kodil
et makawas nan tapey ya nan kodil gedan.
38 Nan balo ay tapey et masapol ay
maigwa isnan balo abes ay kodil tay
mabinbinat et maid makawas.
39 Maid abes mangkayat ay ominom is
olay gawis ay kapewpewak ay tapey no
epdas inminom isnan nabayag ay tapey
tay kanana en gawgawis nan nabayag mo
nan balo."

6

Nan Kinwanin Jesus Maipanggep Isnan Obaya

Mat. 12:1-14; Mar. 2:23-28, 3:1-6

1 Sinabado ay obayan di Judio et isnan
esay Sabado indaan da Jesus isnan pay-
payewan. Dat menlosing nan papasolotna
is kotimenda.
2 Dat kanan nan tap-in di Fariseo, "Aytay
dakayon menlosing is kotimenyo dapay
lawaen nan linteg tako nan men-ani isnan
obaya?"
3 Dat kanan Jesus, "Ayta dayon paba-
solen daida? Ay egayyo binasa din
inikkan da David isdin linmayawanda?*
Naowaowatda
4 isonga dadat songgep isnan baey Apo
Dios et alaen David nan tinapay ay pala
ken Apo Dios danat kanen danapay agtan
nan iib-ana. Dapay kanan nan linteg tako
en adi mabalin ay maipakan nan tinapay
ay pala ken Apo Dios isnan ipogaw no
bakenda padi. Ngem gapo tay naowatda
et egay pabasolen Apo Dios daida."
5 Dat itoloy Jesus ay mangwani, "Sak-
en ay Iyon-an Am-in di Ipogaw nan
kalebbeng isnan mabalin ay maik-ikkan
isnan obaya."
6 Isnan esay Sabado kasin, sinonggep
si Jesus isnan sinagoga ay men-isolo.
Dat wada nan am-ama ay nabingoy nan
kanawan ay ledengna.
7 Nan men-is-isolo isnan linteg ya nan
Fariseo, kaytenda ay mangidalom ken Je-
sus isonga sis-iimenda siya no pagawisena
nan nabingoy tay lawaenda nan men-agas
is sakit isnan obaya tay kananda en obla
di.
8 Ngem getken Jesus nan nenemne-
menda isonga danat kanan issan nabin-
goy, "Omalika ta itakdegmo isnan sasagan-
genmi." Dat omey san nabingoy.
9 Dat sooten Jesus ken daida, "Ngan nan
linteg tako isnan obaya? Ay ikkan nan
gawis wenno nan ngawi? Ay ayyewan
nan biyag wenno kawasen?"
10 Danat inengneng daida danat kanan
issan nabingoy, "Oyadem nan ledengmo."
Inoyadna dat maoyad tet-ewa tay naa-
gasan et.
11 Ngem mamaslat nan Fariseo ya nan
men-is-isolo isnan linteg dadapay men-
asitoya no ngan nan ikkanda ken Jesus.

Nan Nangpiliyan Jesus Isnan Aapostolisna

Mat. 10:1-4; Mar. 3:13-19

12 Issan esay agew tinmikid si Jesus is-
nan bilig ta omey menlowalo danat ilalabi
ay menlol-owalo ken Apo Dios.
13 Kawakgatana pay danat ayagan nan
papasolotna et piliyena nan simpoo ya
dowa ay nginadnana is aapostolis.
14 Datona nan ngadngadan nan pinilina.
Si Simon ay nginadanan Jesus is Pedro ya
nan besatna ay si Andres ya da Santiago
ken Juan, si Felipe, si Bartolome,
15 si Mateo, si Tomas, si Santiago ay anak
Alfeo, si Simon ay mangisaksakit isnan
ilida,
16 si Judas ay anak Santiago ya si Judas
Iscariote ay awnit mangisipsip ken Jesus.

Nan Nin-isolowan Jesus Ya Nan Nangipagawisana Isnan Masaksakit

Mat. 4:23-25

17 Linmayog si Jesus ya nan papasolotna
ay nagapo issan bilig et omdanda pay
isnan nasisimpa dat isaldeng Jesus ya
nan ado ay pasolotna. Wadada gedan
nan adoado ay nagapo id Judea ya id
Jerusalem ya isnan il-ili isnan benget di
baybay ay id Tiro ya Sidon.
18 Inmeyda ay mangdenge isnan
kankanana dapay ta pagawisena nan
wada nan sakitda et olay nan deeyday
pinalpaligat di anito ay inmey et ginmaw-
isda gedan.

* **6:3** Ilaem Mat. 12:3.

19 Am-in nan ipogaw et kaytenda ay
somag-en ay mangsikgad ken siya tay
wada nan panakabalina ay magapo ken
siya ay mangpagawis isnan am-in ay sak-
itda.

Nan Kinwanin Jesus Isnan Nagasat Ya Kaseseg-ang
Mat. 5:1-12

20 Inilan Jesus san papasolotna danat
kanan,
"Nagasat kayo ay mangtek isnan kolangyo
tay awnit kayo maitapi isnan men-
tolayan Apo Dios.
21 Nagasat kayo ay manglaylayad ay
mang-ikkan isnan layden Apo Dios
tay awnit kayo mapnek.
Nagasat kayo ay menseseg-ang gapo is-
nan basolyo tay awnit kayo men-
gasgasing.
22 Nagasat kayo no kaliliget nan ipogaw
dakayo ya aamisenda ya bab-
ainanda dadapay kanan en ngawi
kayo gapo isnan mangpatpatiyanyo
ken sak-en ay Iyon-an Am-in di
Ipogaw.
23 Men-gasing kayo tay olay no adoado
nan ligatyo id wani et awnit dakkel
nan ganabenyo ay idyan Apo Dios
ken dakayo ay insaganana id daya.
Tay nan ik-ikkanda id wani ken
dakayo et siya gedan nan inik-ikkan
din alal-apoda id sang-adom isdin
mamadton Apo Dios isonga men-
galalasing kayo isnan maiisowanyo
ken daida.
24 Ngem kaseseg-ang kayo ay kedeng
nan kinabaknangyo is nenemne-
menyo tay epdasyo ginanaganas
nan biyagyo.
25 Kaseseg-ang kayo ay mamapnek id wani
tay awnit kayo maowat.
Kaseseg-ang kayo ay men-gasgasing id
wani tay awnit kayo menseseg-ang
ya men-ag-aga.
26 Kaseseg-ang kayo no it-it-ek nan ipogaw
dakayo olay baken tet-ewa ay kaneg
din inik-ikkan din alal-apoyo ay
nang-it-it-ek isdin baken tet-ewa ay
mamadto."

Nan Insolon Jesus Maipanggep Isnan Maaamis
Mat. 5:38-48

27 "Dakayo ay mendedenge isnan
kankanak et masapol ay laylaydenyo nan
mang-aamis ken dakayo ya ipailayo gedan
nan gawis isnan mangliliget ken dakayo.
28 No waday mang-aamis ken dakayo
kananyo en badangan Apo Dios daida
dayopay ilowalowan daida.
29 No waday mangtipak isnan esa ay
ipingmo dakat idoo nan topakna ya no
waday mang-ala isnan abitom, bay-am ta
alaena gedan nan badom.
30 No waday menkedaw ken sik-a dakat
agtan ya no waday mang-ala isnan osalmo
adim kankanan en isagongna.
31 Ikkanyo isnan ib-ayo nan kaytenyo ay
ikkanda ken dakayo.
32 Ay kananyo ngen en it-it-ek Apo Dios
dakayo no kedeng nan manglaylayad ken
dakayo is laylaydenyo? Adi tay olay nan
adi mamati ken Apo Dios et laylaydenda
gedan nan manglaylayad ken daida.
33 Ngan ngalod nan naitkenanyo no ke-
deng nan mang-ikkan is gawis ken dakayo
nan mang-ikkananyo abes is gawis? Olay
nan adi mamati ken Apo Dios et siya
gedan di nan ik-ikkanda.
34 Ya no kedeng nan mangisagsagong
isnan bolodenda ken dakayo is pabolbolo-
danyo ay it-it-ek ngen Apo Dios dakayo?
Olay nan adi mamati et menpabolodda
gedan isnan ib-ada tay getkenda ay mais-
agong met laeng san inpabolodda.
35 Isonga baken dana is ikkanyo koma
nodi laylaydenyo nan mang-aamis ken
dakayo dayopay ikkan nan gawis ken
daida. Menpabolod kayo olay getkenyo ay
adida isagong nan bolodenda tay no siya
dana nan ik-ikkanyo et ipailayo dadlo ay
an-ak Apo Dios dakayo et awnit gawis nan
idyana ken dakayo. Tay maseg-ang siya
olay isnan adi mangtek ay men-iyaman ya
nan naimot.
36 Masapol abes ay managseg-ang kayo
ay kaneg nan Amayo ay managseg-ang."

Masapol Ay Adi Pabasbasolen Nan Ipogaw Nan Ib-ada
Mat. 7:1-5

37 “Adiyo banbanagen nan ib-ayo ta adi
abes banagen Apo Dios dakayo. Adiyo
abes pabasbasolen nan ib-ayo ta adi
gedan pabasolen Apo Dios dakayo. Nodi
pakawanenyo nan ib-ayo ta pakawanen
abes Apo Dios dakayo.
38 Agtanyo nan ib-ayo et agtan gedan
Apo Dios dakayo. Tay nan kaad-adon
nan in-intedyo et siya gedan nan kaad-
adon nan idyana ngem nasolsolok pay
tay olay itamtamedna ya ibasbasbasna ay
mangisedsed et lomoslosoy kayet.”
39 Dat sodoken Jesus nan naay, “Nan
kowap et adi makaipango isnan kanegna
ay kowap tay no ikkana na et maekdagda
ay dowa isnan ketang.
40 Maiwed maisolsolowan is nangat-
ngato mo nan men-is-isolo ken siya ngem
am-in nan oskila ay mangkewas isnan
ad-adalena et awnit kanegna abes nan
mistolona.”
41 Dat menpangngalig si Jesus
maipanggep isnan menkalkali is basol di
ib-ada et kanana, “Damen delawen nan
bota isnan matan nan besatmo dapay
adim madlaw nan kega sindomet ay bota
isnan matam?
42 Ngan nan ikkam ay mangwani en,
‘Pangaasim besatko ta kaanek nan bota
isnan matam,’ dapay adim malikna nan
kega sindomet ay bota isnan matam? Sik-
a ay aginsisingpet. Kaanem omon-ona
nan dakkel ay bota isnan matam tasiyay
makailaka ay gawis esakapay kaanen nan
teeteen ay bota isnan matan nan be-
satmo.”

Nan Kaiw Ya Nan Begasna
Mat. 7:16-20, 12:33-35

43 “Nan gawis ay kaiw et adi bomgas is
ngawi ya adi abes bomgas nan ngawi is
gawis.
44 Nan kailasinan nan am-in ay kaiw et
nan ibgasda tay adi mabolas nan papaya
isnan kawayan wenno nan alomani isnan
sibit.
45 Kaneg abes datako ay ipogaw, no
nan gawis nan nemnemna et gawis nan
ik-ikkana ngem no nan ngawi nan nem-
nemna et ngawi abes nan ik-ikkana. Tay
nan kalin di ipogaw et ipailana nan wada
isnan nemnemna.”

Nan Dowa Ay Ninsaad
Mat. 7:24-27

46 “Dayon kankanan en sak-en nan
Apoyo dakayopay adi patpatiyen nan
ibagbagak?
47 Am-in ay omali ken sak-en ay mangid-
nge ya mangpati isnan ibagbagak et siya
na nan kaiyaligana.
48 Kanegna nan esa ay ipogaw ay nin-
saad is baeyna. Inkaobna ay gawis nan
tokod enggana ay maipegnad isnan bato
sanapay saaden nan baeyna. Isonga
no men-inewang et dalaposena san baey
ngem egay natokang tay menkeneg.
49 Ngem nan ipogaw ay mangdedenge
isnan kankanak danapay adi patiyen et
kanegna nan nangsaad is baeyna isnan
lota ngem egayna pegnadan is bato ay
menpatangan nan tokodna. Isonga idi
men-inewang dat makibbek ay matokang
san baeyna tay egay kasaad ay gawis.”

7

Nan Nangipagawisan Jesus Isnan Baan Di Kapitan Ay iRoma
Mat. 8:5-13

1 Issan nakwasan pay san am-in ay kay-
atna ay ibaga isnan kaipoipogaw dat omey
si Jesus id Capernaum.
2 Id sidi et wada nan iRoma ay kapitan
di adoado ay soldado. Wada nan baana ay
laylaydena ay matmatey.
3 Dinngen san kapitan nan maipanggep
ken Jesus danat ibaa nan aamam-a ay
Judio ta enda ayagan si Jesus ta omeyna
pagawisen nan baana.
4-5 Dadat omey ken Jesus ay menseg-ang
ay mangwani en, “Nan naay kapitan et
olay baken Judio ngem laylaydena datako
ay Judio dapay gedan ninpasaad is sin-
agoga isonga gawis abes no badangam
siya.”
6 Dat makkey si Jesus ken daida. Idi
naisag-enda isnan baey san kapitan, in-
baan san kapitan nan gagayyemna ay
mangibaga ken Jesus en, “Apo, olay adika
kano songgep tay mabain ken sik-a
7 isonga baken siya is nangsab-at ken
sik-a. Getkena gedan ay omanay nan
kalim is mangipagawis isnan baana

8 tay siya kano et kanegmo gedan ay
wada nan nangatngato ay opisyal ay
mangbab-aa ken siya ngem wada gedan
nan sosoldadona ay bab-aaena. Et no iba-
gana isnan esay bab-aaena en, 'Omeyka,'
dat omey ay dagos, ya no ibagana isnan
esang en, 'Omalika,' dat omali, ya no
ibagana is esa en, 'Ikkam na,' danat ikkan
tet-ewa. Isonga getkena ay omanay nan
kalim is mangpagawis ken siya."
9 Nasdaaw si Jesus issan dinngena dat
menligos ay mangwani isnan ipogaw ay
omon-onod ken siya, "Ibagak ken dakayo
en maid polos dinasdas-ak is napigpigsa
ay talek isnan Judio ay kaneg nan talek
nan sana ay kapitan."
10 Dat somagong et san deeyda ay bi-
naan san kapitan issan baey dadat dat-
ngan ay ginmawis san baa ay masaksakit.

Nan Nangtagowan Jesus Isnan Anak Di Balo

11 Egay pay nabayag dat omey si Jesus is-
nan ili ay Nain et nakkey nan papasolotna
ya nan adoado ay ipogaw.
12 Omdanda pay isnan soban di ili da-
dat sab-aten nan mabob-oweg ay omey
mangikaob isnan natey. San deey lalaki
ay natey et dalos kedkedeng is anak nan
esay balo isonga adoado nan omili ay
binmadang.
13 Olay si Jesus et palalo gedan nan
seg-angna isnan nang-ilaana issan balo.
Danat kanan ken siya, "Laton sa. Adika
men-ag-aga."
14 Daet somag-en si Jesus et gen-ana
san inaawitda ay koong dat itakdeg san
deeyday mang-aawit. Dat kanan Jesus,
"Baballo, bomangonka."
15 Dat tet-ewa mabanangon san natey
dapay komali. Dat kanan Jesus issan balo,
"Naay san anakmo."
16 Am-in ay wada isdi et palalo nan
egyatda dadat dayawen si Apo Dios ay
mangmangwani en, "Esay mamadton Apo
Dios nan naay inmali ken datako." Da-
pay kanan es nan ib-ana, "Inmali si
Apo Dios ay mangisalakan ken datako ay
ipogawna."
17 Daet maibaag san inik-ikkan Jesus id
Judea ya isnan am-in ay naliliwes ay il-ili.

Nan Inbagan Jesus Isnan Inbaan Juan
Mat. 11:2-6

18 Si Juan ay Menbonbonyag et wada is-
nan pagbalodan ngem getkena met laeng
san ik-ikkan Jesus tay ibagbagan san pa-
pasolotna.
19 Danat ayagan san dowa et ibaana
daida ta omeyda sooten ken Jesus no siya
nan Kristo ay inbaan Apo Dios wenno
waday teken is awnit omali is mamas-ed.
20 Idi inomdanda ken Jesus kinwanida
en, "Inbaan Juan ay Menbonbonyag
dakami ta sootenmi no sik-a nan masmas-
ed ay magapo ken Apo Dios ay si Kristo
wenno waday teken is sedsed-enmi."
21 Issan inmayanda ken Jesus et adoado
nan pagawgawisena ay masaksakit ya
ipakak-aana nan anito ay kinmapet ken
daida.
22 Danat kanan issan papasolot Juan,
"Somagong kayo ken Juan ta ibagayo nan
dinngeyo ya nan inilayo ay ik-ikkak. Tay
nan kowap et makailada, nan pilay et
makadaanda, nan nakolit et ginmawisda,
nan toweng et makadngeda, nan natey
et natagoda ya olay nan kodokdo et din-
ngeda nan naibagbaga ay gawis ay damag.
23 Kananyo gedan ken siya en
mabindisyonan nan ipogaw ay adi men-
dowadowa ay mamati ken sak-en."

Nan Inbagan Jesus Maipanggep Ken Juan
Mat. 11:7-19

24 Issan kinmaanan san papasolot Juan
dat kanan Jesus issan kaipoipogaw, "Isdin
inmayanyo isdin kad-an Juan isnan bilig,
ay ngan nan kaytenyo ay ilaen? Ay ninem-
nemyo ay si Juan et kanegna nan goon ay
pakiwkiwiyen di dagem? Baken.
25 Ay ngan ngalod nan enkayo inila?
Ay esay ipogaw ay ninbado is gawigawis?
Baken gedan tay nan ipogaw ay men-
babado is gawigawis ya naganas nan
biyagna et nan makitetee isnan ali.
26 Ay ngan ngalod nan enkayo inila?
Ay esay mamadton Apo Dios? Owen,
ngem ibagak ken dakayo ay nan inilayo et
nangatngato mo is mamadto.
27 Tay si Juan nan kakwaniyan nan
naisolat ay kalin Apo Dios id kasin en,

‘Wada nan ibaak ay omon-ona ay mangis-
agana isnan daanem isnan omaliyam.’ ”
28 Dat itoloy Jesus, “Ibagak ken dakayo
en isnan am-in ay ipogaw et maid nangat-
ngato mo si Juan. Ngem nan kababaan is-
nan mentolayan Apo Dios et nangatngato
mo si Juan.
29 Nan adoado ay ipogaw ya olay nan
mensingsingil is bowis et dinngeda san
kinkinwanin Juan. Da tona nan nangtong-
pal isnan kayten Apo Dios isonga dadat
menpabonyag ken Juan.
30 Ngem nan Fariseo ya nan men-is-
isolo isnan linteg et egayda tinongpal
nan kayten Apo Dios ay ikkanda isonga
adyanda ay menpabonyag ken Juan.”
31 Dat itoloy Jesus ay mangwani, “Ay
ngan nan mangidiligak ken dakayo ay
ipogaw id wani? Men-ap-apos et kedeng
nan getkenyo.
32 Kaneg kayo oongong-a ay adi po-
los mapnek tay no men-ay-ayamda is-
nan malkitan et kankanan nan ib-ada
ken daida en, ‘Nin-ganggangsa kami ngem
egay kayo ninsala. Nin-ag-aga kami ngem
egay kayo nakiaga.’
33 Kanak en kanegyo daida tay adi kayo
polos mapnek. Inmali si Juan ay Menbon-
bonyag et at-atik nan kinkinana ya egay
polos inmin-inom is bomoteng ay mainom
dakayot kanan en, ‘Matawtawaw siya.’
34 Inmaliyak abes et nakikikanak ya
nakiin-inomak ken dakayo dakayot kanan
en, ‘Ilaenyo pod nan ipogaw ay naay.
Bokatot ya men-inom danapay gayyem
nan mensos-owitik ay mensingsingil is
bowis ya nan managbasol.’ No siya nga-
lod sa di kankananyo et maid mabalin is
ikkanmi ken Juan ay mangpagasing ken
dakayo.
35 Ngem olay no adyanyo nan initdok
ya nan init-itdon Juan et mailanto isnan
ogalin nan mamati ken Apo Dios ay nan
it-itdomi et siya nan silib Apo Dios.”

Nan Inmayan Jesus Isnan Baey Di Fariseo

36 Inayagan nan esay Fariseo ay kan-
gadan is Simon si Jesus ta omey makikan
isnan baeyna. Dat omey si Jesus et maki-
likob.
37 Issan deey ay ili et wada nan babai
ay managbasol. Idi dinngena ay wada si
Jesus ay makikikan issan baey di Fariseo
dat omey ay mangikakawit isnan gaw-
igawis ay palanggo ay kad-an di nangina
ay bangbanglo.
38 Dat menpalintomeng isnan kad-an
Jesus ay men-ag-aga dat mentedted nan
agana isnan sikin Jesus. Danat ponasan
isnan bookna danat bisitowen danapay
bokbokan is bangbanglo.
39 San Fariseo ay nang-ayag ken Jesus
et inilana danat kanan isnan nemnemna,
“No tet-ewa ay mamadtona et getkena
koma no ngan nan kaipogaw nan babai ay
naay ay manggeg-een ken siya.”
40 Dat kanan Jesus, “Simon, wada nan
ibagak ken sik-a.” Dat kanan Simon, “Apo,
ay ngan di ibagam?”
41 Dat kanan Jesus, “Wada nan doway
aamam-a ay nin-otang is siping isnan
kadangyan. Nan esa et limang gasot nan
otangna ya nan esang abes et limampoo.
42 Ngem gapo tay adida makabayad
danat kaanen san otangda. Kadya ibagam
ken sak-en no sino ken daida ay dowa nan
dakdake nan layadna issan kadangyan?”
43 Sinmongbat si Simon en, “Kanak en
waay san ad-ado nan otangna ay nakaan.”
“Tet-ewa nan songbatmo,” kinwanin Jesus.
44 Dat ilaen Jesus san babai danat kanan
ken Simon, “Ay iilaem nan babai ay naay?
Sinangailim sak-en isnan baeymo ngem
maid inbaam is mang-owas isnan sikik
dapay siya nan ogali tako ngem si tona et
inowasana nan sikik isnan agana danapay
iponas nan bookna.
45 Egaymo sinab-at sak-en ay mangbisito
ay kaneg gedan nan ogali tako ngem siya
et egay somalsaldeng ay mangbisbisito
isnan sikik enggana issan inmaliyak.
46 Egaymo linanaan nan bookko ay
kaneg nan ogali tako ngem siya et binok-
bokana nan sikik is nangina ay bangban-
glo.
47 Ibagak ngalod ken sik-a, gapo tay
getkena ay adoado nan basolna ay ma-
pakawan isonga siya na nan inikkana ay
mangipaila isnan dakkel ay layadna ken
sak-en. Ngem nan ipogaw ay mangwani

en bassit nan basolna ay napakawan et
bassit abes nan layadna."
48 Dat kanan Jesus issan babai, "Na-
pakawan nan basbasolmo."
49 Nan ib-ada ay mangmangan et kin-
wanida isnan nemnemda, "Ay sino ngen
nan ipogaw ay naay ay olay nan basol et
pakawanena?"
50 Ngem dat kanan Jesus issan babai,
"Nan pammatim nan nangisalakan ken
sik-a. Somaaka et ay menlamlamnin."

8

Nan Iinin-a Ay Nakkey Ken Jesus

1 Egay pay nabayag dat omey si Jesus is-
nan kailiili ay mangibagbaga isnan gawis
ay damag maipanggep isnan mentolayan
Apo Dios. Nakkey san simpoo ya dowa ay
pasolotna
2 ya san pinagawis Jesus ay iinin-a ay
nasaksakit ya tinoyan di anito. Naay
nan ngadanda. Si Maria Magdalena ay
tinaynan di pito ay anito,
3 si Juana ay asawan Cusa ay ap-apo
isnan baey Herod ya si Susana ya nan
adoado pay ay iinin-a ay nang-idya isnan
tap-in di kokwada ta badanganda si Jesus
ya nan papasolotna.

Nan Am-ama Ay Ninbonobon
Mat. 13:1-23; Mar. 4:1-20

4 Inmali nan kaipoipogaw ay nagapo
isnan natkenatken ay ili dadat madagop
tay kaytenda ay dengngen nan kalin Je-
sus. Dat mensodok si Jesus ken daida et
kanana,
5 "Wada nan am-ama ay en ninbonobon
isnan om-a. Idi insapowakna nan
bonobon isnan om-a, naekdag nan tap-
ina isnan daan et gatgatinan nan ipogaw
dapay topken di koyat.
6 Nan tap-ina et naekdagda isnan kabat-
batowan dat tomobo ngem namgaan nan
lota isonga dadat maango.
7 Nan tap-ina et naekdagda isnan gin-
satan ay sibit dat solinen di sibit nan
tinmobo et mateyda.
8 Ngem nan tap-ina ay natekdag isnan
gawis ay lota et tinmoboda dadapay bom-
gas is adoado." Dat ibiyad Jesus ay mang-
wani en, "Dengngenyo ngalod no waday
ingayo."
9 Dat sooten nan papasolot Jesus ken
siya nan kayat ay kanan nan sinodokna.
10 Sinmongbat si Jesus ay mangwani,
"Owen tay naipagtek ken dakayo nan
egay naipagtek id kasin ay maipanggep
isnan mentolayan Apo Dios ngem isnan
tap-ina et ipangpangngaligko nan ikkak
ay mangisolo ken daida tasiyay olay il-
ilaenda et adida getken nan tet-ewa ya
olay dengdengngenda et adida maawatan.
11 Siya na nan kayat ay kanan san sin-
odokko. Nan bonobon et siya nan kanega
kalin Apo Dios.
12 Nan daan ay natekdagan di bonobon
et kanegna nan ipogaw ay mangdenge
isnan kalin Apo Dios ngem dat omey
si Satanas et kaanena isnan nemnemna
san dinngena tapno adi mamati ya
maisalakan.
13 Nan kabatbatowan et kanegna nan
ipogaw ay mangdenge ya men-gasgasing
ay mangdawat isnan kalin Apo Dios.
Ngem adi lomamot nan kalin Apo Dios is-
nan nemnemna tay patiyena is sin-awyan
danat dokogan ay dagos no mapaligatan
gapo isnan pammatina.
14 Nan ginsatan ay sibit et siya nan
mangdenge isnan kalin Apo Dios ngem
makolkol nan nemnemna tay wedweda
nan bomaknangana ya men-gasgasingana
is nenemnemena isonga adi bomgas
tay nasolin nan kalin Apo Dios et
kalingkingana.
15 Ngem nan gawis ay lota ay natekda-
gan di bonobon et siya nan ipogaw ay
mangdedenge isnan kalin Apo Dios danat
is-ek ay gawis isnan nemnemna danapay
itoltoloy ay mangpatpati engganay bom-
gas nan kalin Apo Dios isnan biyagna."

Nan Naipatang Ay Silaw
Mar. 4:21-25

16 Danat itoloy ay mensodok, "Maid
mangpasged is silaw danat salinan is
timba wenno igwana isnan silok di po-
danan tasiyay adi kaila nan silangna nodi

ipatangna tapno menpat-a no songgep nan ipogaw.
17 Siya abes nan kaneg nan epdas naikkan ay olay egay kagtek et awnit maipabala ya nan nenemnemen nan ipogaw et awnit magtek met laeng.
18 Isonga dengngenyo ay gawis nan isolok tay nan mamati isnan isolsolok et masilawan nan nemnemna ta maawatana dat taptapiyan Apo Dios nan getkena. Ngem nan ipogaw ay adi mangidnge ya adi mamati et awnit mamaid nan atiatik ay getkena."

Nan Inan Jesus Ya Nan Bebsatna
Mat. 12:46-50; Mar. 3:31-35

19 Inmey si inan Jesus ya nan bebsatna isnan kad-ana ngem adida makasag-en ken siya tay adoado nan ipogaw.
20 Dat wada nan mangwani ken Jesus, "Wada da inam ya nan bebsatmo isnan pantew ay mangpaay-ayag ken sik-a."
21 Dat kanan Jesus ken daida am-in en, "Owen, ngem bakenda kedeng is inak ya bebsatko tay am-in nan mangidnge isnan kalin Apo Dios et daida gedan nan inak ya bebsatko."

Nan Nangipakin-ean Jesus Isnan Dagem Ya Danom
Mat. 8:23-27; Mar. 4:35-41

22 Isnan namingsan et ninlogan si Jesus ya nan papasolotna isnan bangka tay kinwanin Jesus en omeyda isnan bas-ang di baybay.
23 Idi om-omeyda dat maseyep si Jesus. Dat domateng nan napigsa ay dagem et masepyatan nan bangka et nganngani ay malimonda dat omegyat nan papasolotna
24 isonga dadat gidowen si Jesus ay mangwani, "Apo, Apo, naay malimon tako."
Dat bomangon siya et ipakin-ena nan dagem ya dalloyon.
25 Danat kanan isnan papasolotna, "Dakayon omegyat? Ay maid talekyo ken Apo Dios?"
Ngem nasdaawda ya nakibtotda am-in dadat men-asikwani, "Manakabalin obpay nan ipogaw ay naay. Danan bilinen nan dagem ya danom dadat tet-ewa tongpalen?"

Nan Nangipakaanan Jesus Isnan Anito
Mat. 8:28-34; Mar. 5:1-20

26 Intoloyda ay men-gedang isnan baybay id Galilea ay omey isnan dedemangena ay lakon di Geraseno.
27-29 Dinmaka si Jesus isnan benget di baybay dat sab-aten nan esay lalaki ay kinapet di anito. Tawaw nan inidyada issan lalaki et nabayag ay aped menlalabos ya adi kasala isnan baey ay aped nan lil-iyang ay kad-an di natey nan nintet-eeana. Et nabayag ay pinalpaligat san anito siya et olay ibalodda ya galotenda nan ledengna ya sikina is kawal, mensokpotna kayet dat patagtagen san anito siya isnan pondag. Issan nang-ilaana ken Jesus nin-owakis dapay menlokbob isnan sasagangena danapay ibibiyad ay mangwani, "Jesus ay Anak Apo Dios ay kangatowan, ay ngan di ngotom ken saken? Maseg-angka ta adika mangdosdosa." Kinwanina di tay inbilin Jesus en komaan san makedse ay anito ken siya.
30 Dat sooten Jesus ken siya, "Ay sino nan ngadanmo?" "Nan ngadanko et Linibo," kinwanina tay kalibolibo nan anito ay kinmapet ken siya.
31-32 Dat menseg-ang san kaanianito ken Jesus en adina paeyen daida isnan longok ay kadosdosaanda.

Ngem isnan sasag-enenda adoado nan beteg ay mangmangan isnan bilig isonga dat kanan san kaanianito ken Jesus en palobosana daida tasiyay enda kapten nan kabetebeteg. Danat palobosan daida
33 isonga dadat taynan san lalaki et kaptenda san kabetebeteg. Dat kanega naongong am-in san beteg et kasida tatagtag ay omey isnan deppas dadat matekdag isnan baybay et malimonda.

34 Issan nang-ilaan san mangbanbantay isnan beteg issan inommat dadat tomagtag et omeyda ibaga isnan kailiili.
35 Dat omey nan nangdenge et enda ilan nan inommat dadat datngan san lalaki ay tinaynan di anito ay tinmotokdo isnan sag-en Jesus et ninbabado dadlo dapay gawis nan nemnemna dadat menkakikibtot am-in.

36 San deeyda ay nang-ila et inbagada isnan kadatdateng ay ipogaw nan inkakkan
san lalaki ay ginmawis.
37 Gapo isnan dadama ay egyat san
iGeraseno et inbagada ken Jesus en olay
komaan isnan ilida.
38-39 Ngem san lalaki ay tinaynan di kaa-
nianito et ninseg-ang ken Jesus en makaey
koma ken siya. Ngem dat kanan Jesus
ken siya, "Somaaka bawet ta enka ibaga
nan gawis ay inikkan Apo Dios ken sik-
a." Dat menlogan da Jesus issan bangka
et taynanda daida. Dat somaa san lalaki
et ena ibaga isnan am-in ay kailiyana san
inikkan Jesus ken siya.

Nan Nangtagowan Jesus Isnan Anak Jairo Ya Nan Nangipagawisana Isnan Inina

Mat. 9:18-26; Mar. 5:21-43

40 Sinmagong da Jesus isnan demang di
baybay dat men-gasing nan kaipoipogaw
isdi tay sisin-edda siya.
41 Dat domateng nan am-ama ay kan-
gadan is Jairo ay esay apon di sinagoga
isdi. Dat menpalintomeng isnan sagang
Jesus ay menseg-ang ken siya ta omey id
baeyda
42 tay matmatey nan bogtong ay anak-
day babai ay simpoo ya dowa nan tew-
ena. Dat makkey si Jesus et omon-
onod kayet nan kaipoipogaw ay mang-al-
alibongbong ken siya.
43 Dat wada gedan nan in-ina isdi ay
egay somalsaldeng nan basana is simpoo
ya doway tew-en. Inamina am-in nan
kokwana ay inbaybayadna is mang-agas
ken siya ngem maid polos nakaagas.
44 Inmey isnan dodokogan Jesus danat
sikgaden nan benget nan badon Jesus dat
masanaldeng nan basana.
45 Dat sooten Jesus, "Ay sino nan
nangsikgad ken sak-en?" Dat was-in
mangwani isnan kaipoipogaw isdi en bak-
enda. Dat kanan Pedro, "Apo, adoado
nan mang-al-alibongbong ken sik-a isonga
nasikgadka adi."
46 Ngem dat kanan kayet Jesus, "Wada
nan teken ay nangsikgad ken sak-en tay
gegetkek ay wada nan masaksakit ay pina-
gawis nan panakabalinko."
47 Gintek san in-ina ay nasokalan siya
dat menpaypayegpeg ay omey menpalin-
tomeng isnan sasagangen Jesus. Et isnan
sasagangen am-in di ipogaw, inbagana
ken Jesus nan gapo ay nangsikgadana ken
siya ya nan dagos ay ginmawisan nan
sakitna.
48 Dat kanan Jesus ken siya, "Ina, gin-
mawiska gapo isnan pammatim ken sak-
en. Somaaka ay menlamlamnin."
49 Daan ay mentoytoya da Jesus issan in-
ina dat domateng nan nagapo issan baey
Jairo et kanana ken siya, "Somaa tako
bawet Jairo, ta adim aped taktaken nan
Apo tako." Danat getken ay natey san
anakna.
50 Ngem dinngen Jesus san kinwanina
danat kanan ken Jairo, "Adika menseseg-
ang. No waday talekmo ken sak-en et
awnit gomawis siya."
51 Inomdanda issan baey et maid inpas-
gep Jesus is teken ay ipogaw nodi kedeng
da Pedro, Juan, Santiago ya san aman ya
inan nan onga.
52 Men-ag-aga am-in nan ipogaw issan
pantew ngem dat kanan Jesus, "Adi kayo
men-ag-aga tay egay katey nan onga ay
sana nodi maseseyep et kedeng."
53 Dadat sayoten siya tay getkenda ay
natey et.
54 Ngem dat songgep si Jesus et gen-
ana nan ledeng san onga danat kanan,
"Anakko, ibangonmo."
55 Dat somagong nan ab-abiikna et bo-
mangon tet-ewa. Dat ibagan Jesus en
pakanenda.
56 Nasdaaw da amana ngem inbagan
Jesus ken daida en adida ibab-aag isnan
ipogaw.

9

Nan Nangibaaan Jesus Isnan Aapostolisna

Mat. 10:5-15; Mar. 6:7-13

1 Issan esay agew inayagan Jesus san
simpoo ya dowa ay apostolisna danat
agtan daida is panakabalin ay mangipa-
gawis isnan masaksakit ya mangipakaan
isnan am-in ay anito.

2 Danat ibaa daida ta omeyda ay man-
gibaga ay nganngani ay omali nan mento-
layan Apo Dios dadapay pagawisen gedan
nan masaksakit.
3 Inbagana ken daida en, “Adi kayo
omikawkawit is olay sokod, sangi, makan,
siping ya mensokatanyo no menbaat
kayo.
4 No waday mangsangaili ken dakayo
isnan baeyda dakayot adi men-at-aton
enggana ay taynanyo nan ili ay deey.
5 Ngem no adida idnge dakayo isnan ili
ay omayanyo dakayot komaan dakayopay
pokpoken nan tapok isnan dapanyo ta
ipailayo ay adyanda nan isoloyo.”
6 Dat omey san papasolotna isnan am-in
ay il-ili ay mangibagbaga isnan gawis ay
damag dadapay pagawisen nan wada nan
sakitda.

Nan Nakolkolan Nan Nemnem Herod
Mat. 14:1-12; Mar. 6:14-29

7 Si Herod ay mentoltolay id Galilea et
dinngena am-in nan inik-ikkan Jesus et
nakolkol nan nemnemna tay wada nan
mangwani en si Jesus et waay siya din si
Juan ay Menbonbonyag ay kasin natago.
8 Kanan nan ib-ana en siya din si Elias
ay ninpaila dapay kanan kayet nan ib-ana
en siya din esa ay mamadto id kasin ay
natago.
9 Dat kanan Herod, “Dakpay inpapoto
nan olon Juan ngem ay sino ngata nan
ipogaw ay ibagbagada ay sana?” Enggana
isdi et kaytena ay mang-ila ken Jesus.

Nan Nangpakanan Jesus Isnan Limay Libo Ay Ipogaw
Mat. 14:13-21; Mar. 6:30-44; Juan 6:1-14

10 Issan sinmagongan san simpoo ya
doway apostolis ay inbaan Jesus dadat
ibaga ken siya am-in nan inik-ikkanda.
Danat ipakkey daida et kedkedengda is
inmey isnan pondag id Betsaida
11 ngem idi gintek nan ipogaw ay
inmeyda dadat omonod. Dat ayagan
Jesus daida et isolowana daida isnan
maipanggep nan mentolayan Apo Dios
danapay pagawisen nan masaksakit.
12 Masmasdem pay dat omey san sim-
poo ya doway pasolot Jesus ken siya et
kananda en, “Nasdem datakopay daan
isnan pondag. Ibagam kad ken da tona
ta was-in omey isnan naisagsag-en ay il-
ili ya isnan bab-aey isnan il-ilit ta enda
makilang-ay dadapay omapa.”
13 Ngem dat kanan Jesus ken daida,
“Dakayo nan mangpakan ken daida.” Da-
dat kanan, “Limlima ay tinapay ya dod-
owa ay ikan nan wada ken dakami et
kedeng. Ay omey kami lomako is kanen
nan naayda ay ipogaw?”
14 Dat ibilin Jesus isnan papasolotna
ta patokdowenda daida is saglilimampoo.
Waay limay libo ay lalalaki san wada isdi
ngem egay kaibilang nan bababai ya nan
oongong-a.
15 Dadat patokdowen nan kaipoipogaw.
16 Dat alaen Jesus san limay tinapay
ya doway ikan dat mentangad id daya
et men-iyaman ken Apo Dios esanapay
amam-asen danat idya isnan papasolotna
et iwatwatda.
17 Dadat mangan am-in et nabsogda
dapay napno kayet nan simpoo ya doway
lowa isnan binay-anda ay tinogop san
papasolotna.

Nan Nangibagaan Pedro En Kristo Si Jesus
Mat. 16:13-20; Mar. 8:27-30

18 Isnan namingsan ay kedkedeng da
Jesus ya nan papasolotna dat menlowalo
si Jesus. Nakwas pay ay makalowalo
danat sooten ken daida, “Ay ngan nan
pangwanin nan ipogaw ken sak-en?”
19 Dadat kanan, “Wada nan mangwani
en sik-a din si Juan ay Menbonbonyag.
Kanan nan tap-ina en sik-a din si Elias
dapay kanan kayet nan tap-ina en kasin
natago nan esa isdin mamadto id kasin.”
20 “Dakayo pay abes, ay ngan nan pang-
waniyo ken sak-en?” sinootna ken daida.
Dat kanan Pedro, “Sik-a si Kristo ay din
inbagan Apo Dios ay awnit omali ay men-
apo.”
21 Dat ibilin Jesus ken daida en mas-
apol ay adida ibagbaga isnan olay sino ay
ipogaw
22 danat itoloy ay mangwani, “Sak-en ay
Iyon-an Am-in di Ipogaw et masapol ay
awnitak mapaligatan. Nan aamam-an di

Judio ya nan menkangangato ay papadi
ya nan men-is-isolo isnan linteg et awnit
adyanda sak-en dadapay mangipapatey
ngem kasinak matago isnan maikatlo ay
agew."

Nan Ikkan Nan Maitapi Ken Jesus
Mat. 16:24-28; Mar. 8:34-9:1

23 Isnan namingsan et kinwanina ken
daida am-in, "No sino nan manglayad ay
maitapi ken sak-en et masapol ay ibi-
langna ay natey et nan awakna ta baken
nan laydena is ik-ikkana nodi nan laydek
ta itoledna nan ligat ay kaneg nan mang-
aw-awit isnan krosna ta omonod ken sak-
en.
24 Tay nan ipogaw ay kedeng nan
awakna is nemnemnemena et awnit
matey met laeng ngem nan adi mangnem-
nemnem isnan awakna gapo ken sak-en
et awnit matey ngem matagotago ay eng-
enggana ken Apo Dios.
25 Ay waday ganaben di ipogaw ay
mangkowa is am-in ay kinabaknang isnan
batawa no matey daet adi dawaten Apo
Dios? Maid adi.
26 No sinoy mang-adi ken sak-en ya
nan it-itdok et awnitko abes adyan daida
isnan omaliyak ay mangipailaan isnan
kangatok ya nan kangaton Ama ya nan
kaangheanghelna.
27 Tet-ewa nan ibagak, wada ken dakayo
nan matatago pay laeng engganay ilaenda
nan panakabalin Apo Dios isnan mento-
layana."

Nan Natkenan Nan Ilan Jesus
Mat. 17:1-8; Mar. 9:2-8

28 Nallos nan waay esay domingo dat
ayagan Jesus da Pedro, Juan ya si Santiago
et omeyda menlowalo isnan bilig.
29 Issan menlol-owalowan Jesus daet
mateken nan angasna ya nan badona et
pinmolapolaw ay mensilsilap.
30-31 Dat nawanada nan ninpaila ay
mensilsilang ay doway amam-a ay mak-
itoytoya ken Jesus ay da Moses ken
Elias ay ap-on di Judio id kasin. San
kankananda et maipanggep isnan ngan-
ngani ay kateyan Jesus id Jerusalem.
32 Da Pedro et naseypanda ngem dadat
magido et ilanda ay mensilsilang si Jesus
ya san dowa ay amam-a ay makitatakdeg
ken siya.
33 Idi komak-aan san doway amam-a
issan kad-an Jesus, kinwanin Pedro ken
siya, "Apo, gawis tay wada tako isna. Om-
set kami is tolo ay bawi ta pala ken sik-a
nan esa, pala ken Moses nan esa ya pala
ken Elias nan esa." Ngem aped kinwanin
Pedro di tay nasngang et adina getken nan
kankanana.
34 Daan ay menkalkali si Pedro daet
kanaliboo et lingbana daida isonga inm-
egyat san papasolot Jesus.
35 Dadat dengen nan kali ay nagapo
isnan liboo ay mangwani, "Siya na nan
Anakko ay pinilik ay mentolay isonga
dengngenyo nan kanana."
36 Idi sinmaldeng san kali, kedeng si Je-
sus is inilada. San papasolotna et egayda
inbagbaga san inilada engganay sokod
natago kasin si Jesus.

Nan Nangpakaanan Jesus Isnan Anito
Ay Nangpakedas Isnan Onga
Mat. 17:14-18; Mar. 9:14-27

37 Kawakgatana ay ninlayogan da Je-
sus issan bilig et adoado nan ipogaw ay
nangsab-at ken siya.
38 Dat wada nan esay am-ama ay mangi-
bogbogaw, "Apo, seg-angam kad nan naay
kedkedeng ay anakko
39 tay wada nan anito ay mangkakapet
ken siya et aped menbogbogaw dapay
menkedas et tomaltalabotab nan topekna.
Pakalokalowena ay adina taytaynan siya.
40 Mensegseg-angak isnan papasolotmo
ta pakaanenda koma nan anito ngem
adida kabaelan."
41 Dat kanan Jesus, "Palalo kayo od ay
ipogaw id wani. Baken osto nan nem-
nemyo tay nabayagak ay nakitetee ken
dakayo et palalo nan anosko ngem adi
kayo kayet pomati." Danat kanan issan
aman san onga, "Iyalim nan anakmo isna."
42 Idi somagsag-en san onga ken Jesus
dat pakedasen san anito danapay ibkas
siya. Ngem dat bilinen Jesus san anito
ta komaan isonga dat gomawis san onga
dat kanan Jesus ken amana, "Naay nan
anakmo."

43 Am-in san nang-ila et nasdaawda is-
nan panakabalin Apo Dios.

Nan Nangibagaan Jesus Isnan Kateyana
Mat. 17:22-23; Mar. 9:30-32

Daan ay masmasdaaw nan kaipoipogaw
issan am-in ay inikkan Jesus danat kanan
issan papasolotna,
44 "Adiyo kalkalingkingan nan naay iba-
gak ken dakayo. Sak-en ay Iyon-an Am-
in di Ipogaw et nganngani ay maitedak
isnan mangdepap ken sak-en et kigadda
ay mang-ikkan isnan kaytenda ay ikkan
ken sak-en."
45 Ngem adi getken nan papasolotna
nan kayatna ay kanan tay egayna in-
pagtek ken daida. Ngem mabainda ay
mangsoot ken siya.

Nan Kanan Jesus Maipanggep Nan Ka-
patgan
Mat. 18:1-5; Mar. 9:33-37

46 Nan papasolot Jesus et nintotyada no
sino nan kapatgan ken daida.
47 Ngem getken Jesus nan kankananda
isonga danat ayagan nan esay onga et
patakdegena isnan sag-ena
48 danat kanan ken daida, "Nan
manglayad ya mang-ayowan isnan kaneg
nan naay onga gapo isnan pammatina
ken sak-en et siya gedan nan kaneg nan
layadna ken sak-en. Et nan manglayad
ken sak-en, laydena abes nan nangbaa
ken sak-en ay si Apo Dios. Tay nan
kababaan ken dakayo et siya nan kapat-
gan ken Apo Dios."

Nan Adi Men-apos Et Daida Nan Bo-
madang
Mar. 9:38-40

49 Dat kanan Juan, "Apo, inilami nan
esay am-ama ay mangipakpakaan is anito
isnan ipogaw gapo isnan pammatina kano
ken sik-a. Ngem inyadimi siya tay baken
tako ib-a."
50 Dat kanan Jesus ken siya ya isnan
iib-ana, "Adiyo iyad-adi siya tay nan adi
mang-ap-apos ken dakayo et daida nan
bomadang."

Nan Nang-adyan Nan iSamaria Ay
Omapa Da Jesus Isnan Ilida

51 Idi nganngani nan kateyan Jesus ya
nan katagowana kasin ya nan maipanga-
towana id daya, ninemnemna ay masapol
ay omey siya id Jerusalem.
52 Isonga inpaon-onana nan papa-
solotna ay mangisagana isnan awnitda
omapaan isnan esay ili isnan probinsiya
ay Samaria tay laosanda ay omey id
Jerusalem.
53 Ngem nan ipogaw isdi et adyanda
ay omapa da Jesus tay id Jerusalem
nan omayanda dapay adi patiyen nan
iSamaria ay id Jerusalem nan osto ay
pangdayawan ken Apo Dios.
54 Issan nangtekan san papasolotna ay
da Santiago ken Juan ay adyan nan
iSamaria daida dadat kanan ken Jesus,
"Apo, ay dawatenmi ken Apo Dios ta
poowana daida?"
55 Danat sagongen daida et sagiitena
daida
56 dadat omey isnan teken ay ili.

Nan Manglayad Ay Makkey Ken Jesus
Mat. 8:19-22

57 Issan mendad-aananda kinwanin nan
esay am-ama ken Jesus, "Omon-onodak
ken sik-a olay intoy omay-ayam."
58 Dat kanan Jesus ken siya, "Owen,
ngem nemnemem ay gawis tay naligat
nan ik-ikkak tay nan motit ya nan koyat et
wada nan baeyda dapay sak-en ay Iyon-an
Am-in di Ipogaw et maiwed osto is baeyko
is omil-illengak."
59 Danat kanan abes isnan teken ay
am-ama, "Omonodka ken sak-en." Ngem
kanan san am-ama, "Apo, awnika od ta
makilebenak ken ama sakpay omonod
ken sik-a."
60 Dat kanan Jesus, "Nan iib-an amam ay
adi mamati ken Apo Dios et kanegda natey
isonga olay daida nan mangileben isnan
iib-ada. Ngem sik-a, omeyka bawet ibag-
baga nan maipanggep isnan mentolayan
Apo Dios."
61 Wada kayet nan esay am-ama ay
nangwani ken Jesus, "Apo, makkeyak abes
ken sik-a ngem omeyak od ipagtek isnan
ag-ik."
62 Ngem daet kanan Jesus, "Nan
mensamsama ay mangsagosagong isnan
dokogna et baken gawis nan samaena.

Kaneg abes nan makmakkey ken sak-en ay mangsagosagong isnan dodokogana et adida mappay isnan mentolayan Apo Dios."

10

Nan Inbaan Jesus Ay Pitompoo Ya Doway Pasolotna

1 Nakwas pay di dat piliyen Jesus nan teken ay pitompoo ya dowa ay pasolotna danat ibaa daida ay sindodwa ta omononada ay omey men-isolo isnan tonggal ili ay awnitna omayan.

2 Dat mensodok si Jesus en, "Adoado nan egay namati ken Apo Dios et kanegda nan pagey ay maani. Dakayo ay mangisolsolo isnan kalin Apo Dios et kanegyo nan menani ngem atiatik kayo isonga dawatenyo ken Apo Dios ay kakwa isnan maani ta omibaa is mangbadang ken dakayo.

3 Enkayo. Ibaak dakayo ay kanegyo nan naanos ay kalnilo ngem nan omayanyo et kanegda nan makedse ay aso.

4 Adi kayo omikawkawit is siping, sangi ya sapatos dakayot idadawes ay adi kayo mensaldesaldeng ay makitoya isnan ipogaw.

5 No songgep kayo isnan esay baey kananyo en, 'Inmali kami ay mangipagtek isnan gawis ay biyag ay maid patenggana tapno tet-ewa ay menlamnin kayo.'

6 No waday manglayad ay mamati isnan isoloyo et dawatena ken Apo Dios nan gawis ay biyag ngem no adida patiyen et maid silbin nan insoloyo ken daida.

7 No waday mangsangaili ken dakayo isnan baeyda dakayot mentetee isdi ay adi kayo men-atoaton is teken ay baey. Nan idyada ken dakayo et kanenyo ya inomenyo tay lebbengna ay itedda nan kanegyo lagbo ay men-isolo.

8 Isonga siya nan ikkanyo isnan omayanyo isnan teken ay ili. Kanenyo nan idyada

9 dayopay pagawisen nan masaksakit ya ibagayo ken daida en, 'Ipagtekmi ken dakayo ay inomdan nan mentolayan Apo Dios tapno maitapi kayo ken siya.'

10 Ngem no omey kayo isnan esay ili ya adyanda dakayo, omey kayo isnan kaponponokan nan ipogaw dakayot kanan,

11 'Pokpokenmi nan tapok ay pinomket isnan sikimi isnan iliyo ta mangipaila en maid teken is ikkanmi ken dakayo nodi inmali kami ay mangipagtek en inomdan nan mentolayan Apo Dios ngem gapo tay adyanyo nan isolsolomi et adi kayo maitapi ken siya.'

12 Ibagak ken dakayo en isnan mangbanagan Apo Dios isnan ipogaw et amamed nan dosan san mang-adi isnan isoloyo mo nan iSodoma ay pinoowan Apo Dios id sang-adom gapo isnan dadama ay basolda." Siya di nan kinwanin Jesus issan pitompoo ya doway pasolotna.

13 Dat itoloy Jesus ay mangwani, "Aye nan awnityo dosa ay iCorazin ya iBetsaida. Tay inilayo nan kaskasdaaw ay inik-ikkak isnan iliyo dayopay egay inbabawi nan basbasolyo. Id sang-adom palalo nan dosan Apo Dios id Tiro ya id Sidon ngem no daida koma nan nangila isnan kaskasdaaw ay inik-ikkak isna waay nabayag ay ninbadoda is mensampet ay sako dadapay itotokdo isnan dapo ay mangipaila en inbabawida nan basbasolda.

14 Isonga no omdan nan mangbanagan Apo Dios isnan ipogaw et am-amed nan dosayo mo nan iTiro ya iSidon.

15 Dakayo pay abes ay iCapernaum ay mangipapangato isnan nemnemyo et awnit kayo maibkas isnan kad-an di apoy ay adi katkatkatey."

16 Dat kanan Jesus isnan papasolotna, "Nan mangidnge ken dakayo et sak-en nan idngeda, et nan mang-adi ken dakayo, sak-en nan adyanda ya nan mang-adi ken sak-en et si Apo Dios abes ay nangibaa ken sak-en nan adyanda."

Nan Sinmagongan San Papasolot Jesus

17 Adi pay issan nadandan dat mengalalasing ay mensagong san pitompoo ya dowa ay inbaan Jesus dadat kanan ken siya, "Apo, olay nan anito et pinatida dakami gapo isnan panakabalin ay wada ken dakami."

18 Dat kanan Jesus, “Getkek ay epdas
naabak si Satanas tay inilak ay naekdag
ay nagapo id daya ay kaneg nan ikkan di
kimat nan naekdagana.
19 Inidyak od nan panakabalinyo
tasiyay olay gatgatinanyo nan oweg ya
nan minoong et maid ngawi is om-ommat
ken dakayo ya abakenyo gedan nan
kabaelan Satanas.
20 Ngem baken nan mangpatiyan nan
anito ken dakayo is men-gasinganyo nodi
nan men-gasinganyo et nan naisolatan
nan ngadanyo isnan listaan di ngadan id
daya tay siya nan kail-ana ay matagotago
kayo ay eng-enggana.”

Men-gasgasing Si Jesus
Mat. 11:25-27, 13:16-17

21 Idi nakwas san ibagbagan Jesus ken
daida dat menlowalo ken Apo Dios tay in-
pagasing nan Ispirito Santo siya et kanana
en, “Ama, sik-a nan Apo id daya ya is-
nan batawa. Men-iyamanak ken sik-
a tay inpagtekmo isnan egay nakaadal
nan tet-ewa ay maipanggep ken sak-
en ngem egaymo inpagtek isnan mang-
wani en nalaing ya masilib tapno adida
maawatan. Owen Ama, tay siya nan
kayatmo ay maikkan.”
22 Danat kanan isnan ipogaw isdi, “In-
yalin Ama nan am-in ay wada ken sak-
en. Maid ipogaw is mangtek isnan am-
in ay maipanggep ken sak-en nodi ke-
deng si Amak ya maid gedan mangtek
isnan am-in ken Ama nodi kedengak ay
Anakna ya nan pinilik ay mangipagtek
isnan maipanggep ken siya.”
23 Dat sagongen Jesus san papasolotna
et kedengda isnan nangwaniyana en,
“Dakayo et iilaenyo nan ik-ikkak ya de-
dengngenyo nan kankanak
24 isonga nagasat kayo mo nan adoado
ay mamadton Apo Dios ya ali id kasin
tay kakakayatda ay mang-ila isnan il-
ilaenyo id wani ngem egayda inila ya
kaytenda abes ay mangdenge isnan deng-
dengngenyo id wani ngem egayda nakad-
nge.”

Sino Nan Makwani Ay Ib-a Tako

25 Dat wada nan esay men-is-isolo isnan
linteg Apo Dios ay inmey ken Jesus tay
kayatna ay sikapan siya danat sooten,
“Apo, ay ngan nan masapol ay ikkak
ta matagowak ay eng-enggana ken Apo
Dios?”
26 Dat sooten abes Jesus ken siya, “Ngan
nan kanan nan linteg isnan liblon Apo
Dios? Ngan nan mang-awatam?”
27 Dat songbatan san men-is-isolo, “Mas-
apol ay laylayden tako ay ostoosto si Apo
Dios ay Apo tako isnan nemnem ya poso
tako ya isnan am-in ay ik-ikkan tako ya
masapol gedan ay laylayden tako abes nan
iib-a tako ay kaneg nan pananglayad tako
isnan awak tako.”
28 Dat kanan Jesus, “Nan songbatmo et
osto. Ikkam na et awnit matagotagoka.”

29 Ngem tapno adi kabainan san men-is-
isolo sinootna kasin ken Jesus, “Sino nan
iib-ak?”
30 Dat mensodok si Jesus et kanana,
“Wada nan am-ama ay Judio ay nagapo id
Jerusalem ay lomaylayog id Jerico dat sab-
aten nan mangakew et sogtosogtowenda
dadapay pat-opat-owan dadat alaen am-in
nan kowana ya nan badona dadat taynan
ay matmatey.
31 Dat wada nan Judio ay padi ay lomaos
et inilana san matmatey ay am-ama ngem
dat omigid et teken nan idaana.
32 Dat wada kasin nan lomaos ay bo-
madbadang isnan Templon Apo Dios ay
makwani en Levite et dinatngana san
matmatey ay am-ama danat aped ilaen
siya danapay laosan et kedeng.
33 Wada pay nan lomaos ay iSamaria ay
kaliliget nan Judio et idi inilana san am-
ama dat dadama nan seg-angna.
34 Dat omey et agasana nan nasogatan
danapay bedbeden danat isakay san am-
ama isnan kabayona et eyeyna isnan pag-
abangan danat ay-ayowanan siya.
35 Kawakgatana dat agtan san iSamaria
is siping san kabaey isnan pag-abangan
danat ibaga ken siya en, ‘Banbantayam
siya ta no somagongak kasin isna ya no
waday kolangna et awnitak anayan.’ ”

36 Dat sooten Jesus issan men-is-isolo
isnan linteg Apo Dios en, “Ken sik-a, sino
ken da tona ay tolo nan kanam en ib-an
san am-ama ay pinaligat di mangakew?”

37 Danat kanan, “San nangseg-ang adi
ken siya.” Dat kanan Jesus, “Omeyka et,
ta ikkam abes nan gawis ay kaneg san
inikkan san iSamaria.”

Nan Nangsangailiyan Da Marta Ken Maria Ken Jesus

38 Isnan nindad-aanan da Jesus ya san
papasolotna, dinatnganda nan esay ili ay
kad-an nan in-ina ay kangadan is Marta ay
nangsangaili ken da Jesus.
39 Wada nan innodin Marta ay si Maria
ay mangdedenge isnan isolsolon Jesus.
40 Dapay kedkedeng si Marta is men-
sonsoni ay mang-ik-ikkan isnan obla
isonga nabbay dat omey ken Jesus et
kanana, “Apo, kedkedengak is menson-
soni ay mang-ik-ikkan isnan obla isonga
no maseg-angka ken sak-en et ibagam ken
innodik ta omali ay bomadang.”
41 Dat kanan Jesus, “Marta, Marta, dakan
aped madanagan is mensonsoniyam et
kedeng ay adika od mendenge ken sak-en.
42 Si Maria et pinilina nan mapaay tay
mendedenge ken sak-en et adi makaan
san dinngena.”

11

Nan Insolon Jesus Ay Ikkan Di Menlowalo
Mat. 6:9-13, 7:7-11

1 Isnan namingsan et ninlowalo si Jesus
ken Apo Dios. Dat kanan nan esay pa-
solotna ken siya, “Apo, itdowam dakami
ay menlowalo ay kaneg nan inikkan Juan
ay nang-itdo isnan papasolotna.”
2 Dat kanan Jesus ken daida, “No men-
lowalo kayo siya na nan kananyo.
Ama, madaydayaw koma nan ngadanmo.
Omdan koma ay dagos nan mentolayam.
3 Agtam dakami is menkatagomi isnan
inagew.
4 Pakawanem nan basbasolmi dakami
pay pakawanen abes nan nakaba-
sol ken dakami.
Ya adim ipalobos dakami ay madoldolog
ay menbasol.”
5-6 Dat mensodok si Jesus ay mangwani,
“Kadya no waday gayyemmo dakat omey
isnan baeyna isnan tengan di labi dakat
kanan ken siya, ‘Gayyem, kadya omatedka
is binay-anyo tay wada nan dinmag-os ay
sangailik dapay maid ipakanko.’
7 Ngem sinmongbat san gayyemmo ay
wada isnan baey, ‘Adika mangtawtaw tay
epdas kami nindakig ya inpodanmi isnan
an-akko et adiyak layden ay bomangon.’
8 No ipapatim ay ngan ngata nan
ikkana? Ibagak ken dakayo, olay no
gayyemmo, adi bomangon ay mang-ated
ken sik-a isnan masapolmo ngem gapo
tay ipapatim et kapilitan ay bomangon et
itedna nan am-in ay masapolmo.
9 Kaneg todi nan ikkanyo ay menlowalo
ken Apo Dios. No waday masapolyo
dayot dawaten ken siya et awnit itedna
nan masapolyo. No waday an-anapenyo
et awnityo datngan. No menkogkogkog
kayo isnan segpan et awnit tokabana ta
songgep kayo.
10 Tay am-in ay kadadanawat ya
kalalanowalo ken Apo Dios et awnitna
agtan ya am-in ay menkogkog et awnit
tokabana nan eneb ta songgepda.
11 Ken dakayo waay maid ama is en
mang-idya is oweg isnan anakna no men-
dawat is ikan
12 wenno agtana siya is gayaman no
mendawat is itlog.
13 Adi, tay olay no ngawi kayo ay ama
et getkenyo ay mang-ited isnan an-akyo
is gawis. Ngem am-amed adi nan ikkan
Ama tako id daya tay nan itedna isnan
mendawat et nan Ispirito Santo.”

Baken Si Satanas Is Mangbadbadang Ken Jesus
Mat. 12:22-30; Mar. 3:20-27

14 Wada nan am-ama ay inomel di anito.
Inilan Jesus danat pakaanen san anito et
kasin dadlo menkali san am-ama. Nas-
daaw san nang-ila
15 ngem kanan nan tap-ina en, “Si
Beelzebub ay Satanas ay apon di dimonyo
nan nang-idya ken tosa isnan kabaelana
ay mangipakaan is dimonyo.”
16 Nan tap-ina et kayatda ay allilawen si
Jesus isonga kananda en kasin omipaila is
kaskasdaaw no tet-ewa ay si Apo Dios nan
wada ken siya.
17 Ngem getken Jesus nan nenemne-
menda isonga danat kanan ken daida,

"Iyalig tako isnan sinpangbon. No mensaspe nan sinpangbon et adi mentoloy nan om-ombonanda. Kaneg abes nan sinbaey, no maid olnosda et mabokada.

18 Isonga adi mabalin ay sapeen Satanas nan bab-aana tay getkena ay no isapena daida awnit mamaid nan tolayna. Ay kananyo en si Satanas nan nangyali isnan kabaelak ay mangipakak-aan is anito?

19 No siya di into pay nan nagapowan nan kabaelan nan iib-ayo ay Judio ay mangipakaan is anito? Tay nan ik-ikkan nan ib-ayo et siya nan mangipaila ay baken si Satanas is mangbadbadang ken sak-en.

20 Siya nan kagtekana ay si Apo Dios nan nangyali isnan kabaelak ay mangipakpakaan is anito. Et siya gedan nan mangipagtek ay inmali nan mentolayan Apo Dios."

21 Dat mensodok si Jesus ta ipagtekna en napigpigsa nan panakabalina mo si Satanas. Kanana, "Si Satanas et kanegna nan napigsa ay ipogaw ay mangbanbantay isnan baeyna et menbabalbeg ya mengagamig siya ta maid mangakew isnan bonagna.

22 Ngem no sapeen ya abaken nan napigpigsa ay ipogaw san mangbanbantay is baeyna maalana nan balbeg ya gamig ay mangsalsalaknib koma issan kasapena danat alaen gedan nan bonag san inabakna et iwalasna isnan iib-ana.

23 Isonga am-in ay adi maitapi ken sak-en, daida nan mang-ap-apos ken sak-en. Am-in nan adi bomadang ay mangponok isnan ipogaw et daida nan mangipaad-addawi isnan ipogaw ken sak-en."

Nan Anito Ay Sinmagong Isnan Ipogaw
Mat. 12:43-45

24 Dat itoloy Jesus ay mensodok ay mangwani, "Wada nan am-ama ay kinapet di anito dat taynan san anito san ipogaw et omey isnan bilbilig ay maid polos danom et men-an-an-anap is omillengana ngem maid datngana isonga danat kanan en, 'Somagongak issan ipogaw ay nagapowak.'

25 Dat somagong et datngana san nagapowana ay nadalosan.

26 Dat omey kasin men-ayag is pito ay anito ay makedkedse mo siya et komapetda issan ipogaw ay tinaynana. Dat am-am-amed ngawi et nan ommat issan ipogaw mo san damo."

Sino Nan Nagasat

27 Idi menkalkali si Jesus, inbiyad nan esay in-ina ay makikib-on isnan ipogaw ay mangwani en, "Nagasat nan ina ay nangiyanak ya nang-ay-ayowan ken sika."

28 Dat kanan Jesus, "Nagasgasat kayet nan ipogaw ay mangidnge ya mamati isnan kalin Apo Dios."

Nan Nindawatanda ken Jesus Ay Omipaila Is Kaskasdaaw
Mat. 12:38-42; Mar. 8:11-12

29 Inaalibongbongan nan kaipoipogaw si Jesus danat itoloy ay mangwani, "Palalo nan kangawin di ipogaw id wani ay timpo tay laydenda ay omipailaak is kaskasdaaw sadapay mamati ken sak-en. Ngem maid polos ipailak nodi kedeng nan kaneg din kaskasdaaw ay inommat isdin si Jonas.

30 Tay din si Jonas et nintetee isnan eges di dakkel ay ikan is toloy agew et siya nan pangilaslasinan nan iNineve ay siya nan inbaan Apo Dios ay mangibaga isnan kalina. Kaneg abes ken sak-en ay Iyon-an Am-in di Ipogaw et nan awnit ommat ken sak-en nan pangilaslasinan nan ipogaw id wani.

31 Isnan awnit mabanagan nan ipogaw et wada nan in-ina ay reyna id Seba ay mangpabasol ken dakayo tay id kasikasin et nagapo siya isnan addaaddawi ay ili. Ngem inmey kayet ay mangdenge isnan insolon nan kasiliban ay ali ay din si Solomon. Isonga pabasolena dakayo tay adiyo polos idnge ya patiyen nan inmali ken dakayo dapay nangatngato mo si Solomon.

32 Isnan mabanagan nan ipogaw et pabasolen gedan nan iNineve dakayo tay inbabawida nan basbasolda issan nangdengnganda isdin insolsolon din si Jonas dapay nan inmali ken dakayo et nangatngato mo si Jonas dapay adiyo kayet patiyen."

Nan Silaw Nan Awak
Mat. 5:15, 6:22-23

33 Dat itoloy Jesus, “Maiwed mangpas-
ged is silaw danat igwa isnan masasalinan
wenno tangbana is sokong nodi masapol
ay ipatangna tapno menpat-a no songgep
nan ipogaw.
34 Nan mata et siya nan kaneg nan
silaw nan awak isonga no gawis nan
pangiilam isnan ib-am et kaneg menpat-
a nan awakmo tay gawis nan wada isnan
nemnemmo. Ngem no ngawi nan pangi-
ilam isnan ib-am et kaneg menbolinget
nan awakmo tay ngawi nan wada isnan
nemnemmo.
35 Makailanyo ngalod ta masilawan ay
gawis nan nemnemyo.
36 Tay no gawis nan nemnemyo ay mai-
wed ngawi is ik-ikkanyo et menpat-a nan
awakyo ay kaneg nan kapat-an nan sisi-
langan nan silaw.”

Nan Nang-iyawan Jesus Isnan Fariseo Ya Nan Men-is-isolo Isnan Linteg
Mat. 23:1-36

37 Nakakali pay si Jesus dat ayagan nan
esay Fariseo siya ta omeyda mangan isnan
baeyda. Dat omey si Jesus et makilikob.
38 Ngem nasdaaw san nang-ayag ken
siya isnan nang-ilaana ay egay ninboo
si Jesus ay kaneg nan ogalida esadapay
mangan.
39 Isonga dat kanan Jesus ken siya,
“Dakayo ay Fariseo et kanegyo nan mang-
owas isnan tasa ya nan palato ay kedke-
deng nan maiila is owasana. Siya di nan
kanegyo tay menboo kayo ngem adiyo
dalosan nan ngawi isnan nemnemyo ay
kinaagom ya sowitik.
40 Ong-ong kayo. Si Apo Dios ay
nangsapo isnan awak ay daldalosanyo et
sinapona gedan nan nemnem.
41 Isonga masapol ay dalosanyo nan
nemnemyo tapno getkenyo ay mangseg-
ang isnan ib-ayo. Tay no gawis nan nem-
nemyo ay adi kaiila et gawis abes nan ik-
ikkanyo ay maiila.
42 Aye nan awnityo dosa dakayo ay
Fariseo tay tet-ewa ay dalonyo tong-
palen nan linteg Apo Dios ay kaneg nan
mang-ag-agtanyo ken siya is bingayna
ay olay nan kaatikan ay ap-apitenyo ay
mangpabango isnan madengdeng ngem
kalingkinganyo nan osto ay ikkanyo isnan
ipogaw ya nan mangipailaanyo ay laylay-
denyo si Apo Dios. Gawis nan mang-it-
itedanyo isnan bingayna ngem masapol
ay adiyo kalkalingkingan nan naayda ay
kaam-amedan isnan linteg.
43 Aye nan awnityo dosa dakayo ay
Fariseo. Kaykayatyo ay dakayo nan wed-
weda ay tomokdo isnan kagawisan ay
tokdowan isnan paggimonganyo ya ma-
daydayaw isnan kad-an nan adoado ay
ipogaw.
44 Kaseseg-ang kayo. Kanan nan ipogaw
en gawis no makikib-ada ken dakayo
ngem adida getken ay apedda maalisan
isnan ngawi ay ogaliyo,” kinwanin Jesus.
45 Dat kanan nan esay men-is-isolo is-
nan linteg ken Jesus, “Apo, isnan mang-
mangwaniyam issa et maitaptapi kami ay
mabab-ainan.”
46 Dat kanan Jesus, “Aye nan awnityo
dosa dakayo gedan ay men-is-isolo isnan
linteg. Kanegyo ipaawit isnan ipogaw
nan mendagsen ay awit tay ipapatiyo ay
ikkanda nan lintegyo ay adi mabalin ay
maikkan dayopay adi badangan daida.
47 Kaseseg-ang kayo. Tay isap-
sapowanyo is pantiyong din mamadton
Apo Dios id kasin ay pinatpatey din alal-
apoyo.
48 Nan pantiyong ay sapsapowenyo et
siya nan kail-ana ay iyoowogyo din nang-
patpateyan din alal-apoyo isdin mamadto
id kasin.
49 Siya na nan mangipaila ay tet-ewa
nan kinwanin Apo Dios id kasin ay naay,
‘Awnitak ibaa nan mamadtok ya nan pa-
pasolotko ay mangisolsolo isnan ipogaw
ngem awnitda pateyen nan tap-ina dada-
pay aposen nan tap-ina.’
50 Isonga nan ipogaw id wani et awnit
madosada gapo isnan napatpateyan
nan am-in ay mamadto enggana isdin
nakaboliwan nan batawa
51 ay menlogi isdin napateyan Abel
enggana isdin napateyan Zacarias ay
pinateyda isnan pantew ay ninbaetan nan
Templo ya nan altar. Owen, ibagak ken
dakayo ay awnit madosa nan ipogaw id
wani gapo ken daida am-in ay napatpatey.

52 Aye nan awnityo dosa dakayo ay
men-is-isolo isnan linteg tay dakayo nan
lebbengna ay mangisolo isnan kalin Apo
Dios ngem egayyo insolo tay adi kayo
od mamati ken siya dakayo pay iyad-adi
nan ipogaw ay manglayad ay mamati,"
kinwanin Jesus.
53 Idi binmala si Jesus isnan baey di
Fariseo, linmiget san deeyday Fariseo ya
nan men-is-isolo is linteg isonga siya nan
ninlogiyan nan adoado ay sos-ootenda
ken siya
54 tay kaytenda ay depapen no waday
kanana is ngawi ta waday gapo is mangi-
pabasolanda ken siya.

12

Nan Aginsisingpet Ay Fariseo
Mat. 10:26-27

1 Napoposek nan ipogaw ay mang-al-
alibongbong ken da Jesus isonga men-
gin-ginatinda. Dat kanan Jesus issan
papasolotna, "Makail-ilanyo ta adi kayo
maalisan isnan aginsisingpet ay Fariseo
ay kaneg nan bobod ay mang-alis isnan
kaibobodana ay tinapay.
2 Kananda en maid mangtek isnan ogal-
ida ngem awnit gedan magtek. Tay nan
am-in ay egay kagtek ay naikkan et awnit
magtek met laeng.
3 Ya olay nan kankananyo isnan labi et
awnit magtek isnan kag-aw ya nan am-
in ay inyag-agasaasyo isnan naeemban ay
kowalto et awnit maipabala isnan pag-ag-
aggongan."

No Sino Nan Omegyatan Tako
Mat. 10:28-31

4 "Ibagak ken dakayo ay gagayyemko,
adi kayo omeg-egyat isnan menpatpatey
tay kedeng nan awak di ipogaw is
pateyenda.
5 Si Apo Dios koma nan omegyatanyo
tay no matey nan ipogaw et wada nan
kalebbengana ay mang-igwa ken daida
id impilno. Owen, siya nan masapol ay
omegyatanyo.
6 Ngem dakdake abes nan layadna tay
olay nan biding ay maiwed banolna ay
malakowan nan lima is dowa ay galak et
adi kalingkingan Apo Dios daida.
7 Am-amed kayo ay ipogaw et nenemne-
men Apo Dios dakayo tay olay nan bookyo
et getkena nan kabibilangda. Isonga adi
kayo omegyat tay am-amed kayo is ipat-
pateg Apo Dios mo nan adoado ay biding."

Nan Mamati Ya Nan Mang-ap-apos Ken Jesus
Mat. 10:32-33, 12:32, 10:19-20

8 "Ibagak ken dakayo, nan mangibag-
baga isnan kaipoipogaw en mamati ken
sak-en ay Iyon-an Am-in di Ipogaw et
awnitko abes ibaga isnan aanghel Apo
Dios en ipogawko daida.
9 Ngem nan mangibagbaga ay adyana
sak-en et awnitak adyan abes siya isnan
aanghel Apo Dios.
10 Am-in ay menkalkali is ngawi
maipanggep ken sak-en et mabalin ay
mapakawan nan basolna ngem nan
menkalkali is ngawi maipanggep isnan
Ispirito Santo et adi mabalin ay ma-
pakawan.
11 No idalomda dakayo isnan apon di Ju-
dio ya isnan howis gapo isnan pammatiyo
ken sak-en et adi kayo madadanagan is
awnityo isongsongbat isnan sos-ootenda
ken dakayo
12 tay nan Ispirito Santo nan awnit
mangipagtek isnan isongbatyo," kinwanin
Jesus.

Nan Sodok Maipanggep Isnan Kadangyan

13 Nan esay lalaki ay nakikib-on is-
nan kaipoipogaw et kinwanina ken Jesus,
"Apo, ibagam kad isnan besatko ta agtana
sak-en is kowak isnan tawidmi ta adina
bobokodan."
14 Ngem dat kanan Jesus, "Kigad kayo
adi tay egayak inmali ay mangbanag isnan
tawidyo."
15 Danat itoloy ay mangwani ken daida
am-in, "Makail-ilanyo ta adi kayo men-
ap-apal. Tay nan tet-ewa ay katagowan
di ipogaw et baken nan kaad-adon di
bonagna is kagapowana."
16 Dat sodoken Jesus ken daida nan
naay, "Wada nan esay kadangyan ay gawis
nan ap-apitena.

17 Danat nemnemen, ‘Maiwed somya is
mangidolinak isnan am-in ay ap-apitek.
Ay ngan ngen nan ikkak?
18 A, siya na gayam nan ikkak. Bakasek
am-in nan agamangko ta mensaadak is
dadadakke tasiyay omanay nan mangi-
dolinak isnan am-in ay ap-apitek ya nan
bonagko gedan.
19 Daket kanan isnan awakko en nagasa-
tak tay wada am-in nan gawis ay mas-
apolko is katew-etew-en. Isonga mabalin
ay gan-ganasek nan biyagko. Owen. Man-
ganak, ominomak, dakpay gan-ganasen et
kedeng.’
20 Ngem dat kanan Apo Dios ken siya,
‘Tollolka tay mateyka is labi et sino ngen di
esa mang-ala isnan am-in ay kokwam?’ ”

21 Dat kanan Jesus, “Siya na nan
maikkan isnan deeyda ay ipogaw ay
aped mangbobokod isnan kinabaknangda
ngem bakenda baknang isnan pangiil-an
Apo Dios.”

Si Apo Dios Nan Mang-it-ited Isnan Masapol Tako
Mat. 6:25-34

22 Dat kanan Jesus isnan papasolotna,
“Siya na nan gapo ay ibagak ken dakayo en
adi kayo madanagan is menkatagoyo ya is
ibadoyo.
23 Tay wedweda nan biyag mo nan
makan ya nan awak mo nan bado.
24 Ilaenyo pod nan gayang. Adida men-
mola ya men-ani et maid agamangda da-
pay pakanen kayet Apo Dios daida. Am-
amed nan mang-ayowanana ken dakayo
tay napatpateg kayo mo nan koyat.

25 Olay enka mennemnenemnem ngem
aykeka makaipaan-ando is biyagmo is
olay esay olas?
26 No nan bassit et maid mabalinanyo is
ikkan dakayon aped madanagan is teken?
27 Ilaenyo pod nan sabsabong ay to-
mobtobo. Adida men-obla ya adida men-
abe is badoda. Ngem ibagak ken dakayo
en mabmabgew nan sabsabong mo nan
kagawisan ay badon din si Ali Solomon ay
kabaknangan id sang-adom.

28 No gawis nan nemnem Apo Dios isnan
sabsabong isnan tomotobowanda is sin-
awyan dat maango et mapoowan, am-am-
amed nan mangnemnemana ay mang-
bado ken dakayo. Kolang bawet nan
talekyo.
29 Adi kayo ngalod madadanagan is ka-
nenyo.
30 Tay siya nan pilmi ay nenemnemen
nan adi mamati ken Apo Dios. Ngem
dakayo et getken Amayo id daya nan am-
in ay masapolyo.
31 Isonga paam-amdenyo kayet ay
mangnemnem isnan mentolayan Apo
Dios et awnit itedna ken dakayo nan am-
in ay masapolyo.”

Nan Kad-an Nan Kinabaknang
Mat. 6:19-21

32 “Dakayo ay papasolotko ay ay-
ayowanak, adi kayo omegyat olay at-
atik kayo tay si Amayo id daya et men-
gasing ay mangitapi ken dakayo isnan
mentoltolayana.
33 Isonga ilakoyo nan kokwayo dayopay
ited nan lakona isnan kokodokdo et kane-
gyo isagana nan sopot ay adi madondonot
tay id daya nan kad-an di kinabaknangyo
et isdi adi makeskesayan ya maiwed man-
gakew is makasag-en ya maiwed ataming
is mangbotbot.
34 Tay no id daya nan kad-an nan kin-
abaknangyo et siya gedan nan kad-an
nan nemnemyo ngem no isnan batawa
nan kad-ana et siya abes nan kad-an nan
nemnemyo.”

Nan Nakasagana Ay Baa

35-36 Intoloy Jesus ay mangwani isnan
papasolotna, “Masapol ay mensagana
kayo ay kaneg nan mabab-aa ay mangses-
eed isnan apoda ay inmey nakibabayas.
Menbabadoda ya mensisilawda ta no
somaa nan apoda ya menkogkog et
ikakamoda ay mangtokab isnan eneb.
37 Men-galalasing nan mabab-aa no
nagigidoda ya nakasaganada ay datngan
nan apoda. Ibagak ken dakayo en
awnit patokdowen nan apoda daida isnan
pagkakanan danat pakanen daida.

38 Olay no tengan di labi wenno maladladaw pay nan somaan nan apoda et mengalalasing kayet nan sanaday mabab-aa no nagigidoda.
39 Adiyo kalkalingkingan nan naay, no getken nan akinbaey nan osto ay olas ay omaliyan nan mangakew, adi polos kaseyep ta adi makasgep nan mangakew.
40 Isonga dakayo et kanayon ay masapol ay mensasagana kayo abes tay maid mangtek no tongona nan omaliyak ay Iyon-an Am-in di ipogaw."

Nan Matalek Ay Baa Ya Nan Adi Katalek
Mat. 24:45-51

41 Dat kanan Pedro, "Apo, ay dakami ngen nan mangibagbagaam isnan sodsodokem wenno nan am-in ay ipogaw?"
42 Dat kanan Jesus, "Nan matalek ya masilib ay baa et siya nan piliyen nan apoda ay mangipangpango isnan iib-ana ay baa ta siya nan kigad ay mang-ited isnan kanenda.
43 Men-gasing nan sanay baa isnan domatngan nan apoda no inikkana nan inbilin nan apoda ken siya.
44 Ibagak ken dakayo nan tet-ewa, gapo tay matalek siya et awnit siya nan mangitalkan nan apoda isnan am-in ay kowana.
45 Ngem nan adi katalek ay baa et nenemnemena ay waay madmadney nan somaaan nan apona isonga ngawi nan ikkana tay baigena nan ib-ana ay baa ay lalalaki ya bababai ya aped makikikan isnan ipogaw dapay menboteng.
46 Daet somaa san apoda isnan agew ay adi getgetken san baa daet dosaen nan apoda siya et ipaliknana ken siya nan dosan di adi katalek ay baa danat pateyen.
47 Nan baa ay mangtek isnan kayat nan apona ay ikkan ngem adina tongpalen et madosa siya is mendagsen.
48 Ngem nan baa ay adi mangtek isnan kayat nan apona ay ikkan dat bomasol, mayapyap-ew nan dosana. Tay nan kaad-adon nan nait-ited ken siya et siya abes nan kaad-adon nan magamgam ken siya. Isonga no ad-ado nan nait-ited ken siya mo nan ib-ana et awnit ad-ad-ado pay nan magamgam ken siya."

Si Jesus Nan Gapo Ay Masis-iyan Nan Kaipoipogaw
Mat. 10:34-36

49 "Getkek ay nan inmaliyak isnan batawa et siya nan gapo ay makawas nan olnos nan kaipoipogaw tay masis-iyanda ay kaneg nan ikkan nan apoy ay mangkawas isnan poowana isonga kaytek ay epdas makwas koma.
50 Ngem masapol ay mapaligatak omonona et maol-olawak enggana ay makwas.
51 Ay kananyo ngen en inmaliyak ay mangiyali is talna isnan batawa? Ngem baken nodi inmaliyak ay mangsis-iyan isnan kaipoipogaw tay mamati nan tapina ken sak-en dapay adi mamati nan tapina.
52 Menlogi id wani, nan sinbaey no limada et awnitda masis-iyan tay meninnaposda et aposen nan tolo nan dowa, ya aposen abes nan dowa nan tolo.
53 Olay nan sin-ama ya sin-ina et awnit men-innaposda am-in ya olay nan anakda. Olay nan sinkatogangan et meninnaposda gedan."

Nan Kailasinan Nan Timpo
Mat. 16:2-3

54 Dat kanan gedan Jesus issan kaipoipogaw, "No ilaenyo nan menngitiyan ay liboo ay magapgapo isnan kaonogan di agew kananyo en awnit omodan dat omodan tet-ewa.
55 No abes getkenyo ay magapgapo nan dagem isnan abagatan kananyo en awnit palalo abes nan atong dat pomoos tet-ewa.
56 Aginlalaing kayo tay mabalinyo ay ibaga nan timpo no ilaenyo nan batawa ya nan daya. Ngem dakayon adi getken nan sinyal Apo Dios isnan ommat id wani."

Makialiglo Esapay Maidalom
Mat. 5:25-26

57 "Dakayo ay aginsisingpet, dayon adi nemnemen nan masapol ay ikkanyo?
58 Id wani mabalin pay ay ibabawiyo nan basbasolyo ta mamati kayo ken sak-en. Tay kanegyo nan nakaotang ay awnit maidalom gapo isnan otangna. Esanapay idalom sik-a et masapol ay ipakatmo nan kabaelam ay makialiglo tapno adina eyey sik-a isnan howis tay nan howis et awnit

eyeyna sik-a isnan polis et nan polis awnit
ibalod daka.
59 Ibagak ken sik-a en adika makabala
isnan pagbalodan enggana ay bayadam
am-in nan otangmo. Kaneg todi nan
awnit ikkan Apo Dios ken dakayo no adiyo
ibabawi nan basbasolyo esapay omdan
nan pinagdosa."

13

Nan Nangibagaan Jesus En Masapol Ay Ibabawi Nan Basbasol

1 Issan nin-isolowan Jesus et wada nan
tap-in di ipogaw ay inmey ken siya ay
mangibaga isnan inikkan Gobilnadol Pi-
lato tay inpapateyna nan iGalilea isnan
mangpalpaltiyanda isnan idatonda ken
Apo Dios.
2 Dat kanan Jesus ken daida, "No nap-
ateyda ay keg todi, waay kananyo en siya
nan mangipaila ay am-amed nan basolda
mo nan ib-ada ay iGalilea.
3 Ngem ibagak ken dakayo en baken sa
tay no adi kayo ibabawi nan basbasolyo et
awnit matey kayo am-in ay kanegda.
4 Ngan pay abes nan kananyo isnan
simpoo ya wao ay nagat-onan ay natey id
Siloe ay sakop di Jerusalem? Ay kananyo
ngen en am-amed nan basolda mo nan
tap-in di kailiyanda?
5 Ngem baken gedan. Ibagak kasin
ken dakayo, no adi kayo ibabawi nan
basbasolyo et awnit matey kayo am-in ay
kanegda."

Nan Kaiw Ay Adi Bomgas

6 Dat ibagan Jesus nan naay sodsodok
ken daida, "Wada nan kaiw ay makwani
en higos ay inis-ek nan esay am-ama. Idi
omdan nan bomgasana koma dat omey et
ena ilaen no waday begasna ngem maid.
7 Isonga danat kanan issan mangban-
bantay issan om-ana, 'Ilam, toloy tew-
en ay inmal-aliyak ay nang-il-ila isnan
mola ay naay dapay maid polos begasna is
dinasdas-ak. Poyowem na. Ay aped obpay
tomotobona ay mang-amin isnan abonon
nan lota?'
8 Ngem dat kanan san mangbanbantay,
'Apo, bay-am kadya ta kaobak od nan
liliwesena daket abonowan
9 et no is tew-en dat bomgas, gawis,
ngem no adi dakat ipapoyo.' " Siya na
nan sinodok Jesus tay nan kaiw ay adi
bombomgas et siya nan kaneg nan Judio
ay adi mamati ken Apo Dios.

Nan In-ina Ay Binakog Di Anito

10 Sinabado ay obayan di Judio. Issan
esay Sabado men-is-isolo si Jesus isnan
sinagoga
11 dat wada nan in-ina ay binakog di
anito is simpoo ya wao ay tew-en et adi
polos makatakdeg ay menleteg.
12 Issan nang-ilaan Jesus ken siya danat
ayagan et kanana, "Ina, gomawis nan sak-
itmo."
13 Dat gen-an Jesus siya dat tomakdeg et
menleteg dadlo danapay dayawen si Apo
Dios.
14 Ngem nan ap-apo isnan sinagoga et
nakaliget ken Jesus tay apedna pinagawis
san in-ina dapay obaya. Isonga danat
kanan isnan kaipoipogaw, "Enem ay agew
nan men-oblaan tako et siya dadi ay
agew nan omaliyanyo ay menpaagasan ay
baken nan obaya."
15 Ngem dat kanan Jesus ken siya,
"Dakayo ay aginsisingpet. Isnan obaya et
men-obla kayo gedan tay ipokayyo nan
nowangyo ya bakayo ay mangipainom
ken daida. No siya di nan ikkanyo,
16 ay ngawi ngen no men-oblaak isnan
obaya ta pagawisek nan in-ina ay naay ay
apon din si Abraham dapay pinalpaligat
Satanas is simpoo ya wao ay tew-en?"
17 Gapo isnan kinwanin Jesus, nabainan
am-in san mang-ap-apos ken siya. Ngem
san tap-in di ipogaw et men-gasingda is-
nan am-in ay kaskasdaaw ay inik-ikkana.

Nan Kaneg Nan Mentolayan Apo Dios
Mat. 13:31-33; Mar. 4:30-32

18 Dat itoloy Jesus ay mangwani, "Naay
di sodsodokko ay mangibaga isnan kaneg
nan mentolayan Apo Dios ya nan adoado
ay awnit maitapi ken siya.
19 Nan kanegna et nan teeteen ay bowa
ay nais-ek dat tomobo et pomanga is
dadadadakke et masasalinan nan bomaey
ay koyat."
20 Danat kasin kanan, "Naay pay nan
kaneg nan mentolayan Apo Dios.

21 Kanegna nan bobod ay intapin nan in-
ina isnan tinapay ay olay bassit et bomma
isnan kaibobodana."

Nan Nalipit Ay Segpan
Mat. 7:13-14, 21-23

22 Issan inmayan Jesus id Jerusalem et
nin-isolsolo isnan linal-aosana ay il-ili.
23 Dat wada nan mensoot ken siya,
"Apo, ay awnit atiatik nan maisalakan ay
adi omey id impilno ay kadosdosaan di
ipogaw?"
Dat kanan Jesus ken daida,
24 "Nan segpan isnan mentolayan Apo
Dios et nalipit. Isonga ipakatyo nan
kabaelanyo ay songgep id wani tay tet-
ewa ay awnit adoado nan mangpadas ay
songgep
25 ngem no epdas inemban nan kabaey
et adi kayo makasgep. Olay no menkogkog
kayo dakayo pay mensegseg-ang en, 'Apo,
tokabam kad ta songgep kami,' ngem
awnit kanana ken dakayo, 'Adiyak getken
dakayo.'
26 Dakayot kanan kayet, 'Dapay
nakikikan kami ken sik-a ya insolsolowam
dakami isnan ilimi.'
27 Ngem danat kasin kanan, 'Adiyak
getken no sino kayo tay bakenak ib-a
dakayo. Komaan kayo issa, dakayo am-in
ay mang-ik-ikkan is ngawi.'
28 Awnit men-aga kayo dakayo pay men-
owakis no ilaenyo da Abraham, Isaac ya
si Jacob ay alal-apoyo ya nan am-in ay
mamadto isnan mentolayan Apo Dios tay
adi kayo makasgep.
29 Madagop gedan nan ipogaw isnan
kailiili isnan batawa et manganda isnan
mentolayan Apo Dios ngem adi kayo kayet
maitapi.
30 Tay nan kananyo en adi mapaay ay
ipogaw et daida nan maitapi ken Apo Dios
ngem nan kananyo en mapaay ay ipogaw
et daida nan adi maitapi ken Apo Dios."

Nan Layad Jesus Isnan iJerusalem
Mat. 23:37-39

31 Issan olas ay deey inmey nan tap-in
di Fariseo ken Jesus dadat kanan, "Gag-
awis no komaanka isna tay kayat kano Ali
Herod ay mangipapatey ken sik-a."
32 Dat kanan Jesus ken daida, "Enkayo
ibaga isnan sanay nasikap ay ali en isnan
madandan ay agew et pakak-aanek nan
anito dakpay pagawgawisen nan masak-
sakit et nganngani ay kewasek nan oblak."
33 Danat itoloy ay mangwani, "Masapol
ay omeyak od id Jerusalem tay isdi nan
kateyan nan am-in ay mamadton Apo Dios
isonga masapol ay isdi nan kateyak gedan.
34 Mensakit nan nemnemko isnan
ipogaw id Jerusalem. Kaseseg-ang kayo
ay iJerusalem tay ginaygayangyo ya pinat-
pateyyo nan mamadto ay inbaan Apo Dios
ay mangisolo ken dakayo. Namin kaat ay
kayatko ay ponoken dakayo ay kaneg nan
ikkan nan manok ay mangsakoko isnan
an-akna ngem adyanyo.
35 Isonga id wani kigad kayo et tay si
Apo Dios et adiyet mentetee ay mang-
badang ken dakayo. Ibagak ken dakayo
en adi kayo kasin mang-il-ila enggana ay
kananyo en, 'Madaydayaw si Kristo ay
inmali isnan ngadan Apo Dios.' "

14

Nan Nangipagawisan Jesus Isnan Am-
ama

1 Esay Sabado ay obayan di Judio kasin
dat omey si Jesus ay makikan isnan baey
di esay apon di Fariseo dat sis-iimen nan
ipogaw isdi siya
2 tay wada nan am-ama isdi ay nabotot.
3 Dat sooten Jesus isnan men-is-isolo is-
nan linteg ya nan Fariseo, "Ay lawaen nan
linteg tako ay maipagawis nan masaksakit
isnan obaya?"
4 Ngem apedda igiginek. Dat kayet gen-
an Jesus san am-ama et gomawis danat
pasaaen.
5 Dat kanan Jesus issan men-is-isolo
isnan linteg ya nan Fariseo, "Kadya, no
waday anakyo wenno bakayo is matekdag
isnan bobon, ay adiyo ngen padakaen
isnan agew di obaya?"
6 Ngem adida makasongbat issan kin-
wanina.

Nan Nangbagbagaan Jesus Isnan Mad-
kat Ya Mendekat

7 Inilan Jesus nan tap-in di ipogaw issan
baey di Fariseo ay mangpilpili is kagaw-
isan is mentokdowanda isonga danat bag-
bagaan daida et kanana en,
8 “No waday mangdekat ken daita isnan
babayas, adita pilpiliyen nan kagawisan
ay tokdowan modatya waday nadkat is
nangatngato pay mo daita.
9 Tay mabainanta no kanan san
nangdekat ken daita en, ‘Kadya ikoyam
nan tokdowam ken tona,’ datat en
tomokdo isnan kaasiyan ay tokdowan.
10 Isonga gawgawis no tomokdota isnan
kaasiyan ay tokdowan tapno kanan san
nangdekat ken daita en, ‘Gayyem, omalika
isnan gawgawis ay tokdowan.’ Et no siya
di nan ikkam et ibilang daka isnan ipogaw
isdi ay nangatngato.
11 Tay nan mangipapangato isnan
awakna et awnit maipagowab. Nan abes
mangipabababa isnan awakna et awnit
maipangato.”

12 Dat kanan Jesus abes isnan nang-
awis ken siya, “No men-ayagka is makikan
isnan baeymo, baken kedeng nan maka-
sobalit ay gagayyemmo, bebsatmo, ag-im
ya nan baknang ay sag-ogongmo is ay-
ayagam.
13 Nodi nan gawis ay ikkam et ayagam
nan kaseseg-ang ay kaneg nan nababakog
ya nan kowap
14 tay adida makasobalit ken sik-a is-
nan ikkam ken daida et awnitka men-
galalasing tay si Apo Dios nan kigad ay
mangsobalit isnan inikkam ken daida no
kasin matago nan nangpatpati ken siya.”

Nan Sodsodok Ay Laglagsak
Mat. 22:1-10

15 Dinngen nan esa ay makioobong san
inbagan Jesus en kasin matago nan mang-
patpati ken Apo Dios danat kanan ken
siya, “Aye, nagasat nan awnit makiobong
isnan mentolayan Apo Dios.”

16 Dat kanan Jesus ken siya, “Tet-ewa
nan kanam ngem olay no adoda ay naaya-
gan et adida am-in makikan tay kanegda
nan naay. Wada nan am-ama ay nangis-
agsagana is laglagsak danat paayagan nan
adoado ay ipogaw.
17 Nganngani pay nan panangan danat
ibaa nan baana ay omey mendekat isnan
sangailiyena.
18 Ngem san deeyda ay naayagan was-
inda ninlason. Nan damo ay naayagan et
kinwanina issan nabaa, ‘Ibagam kad en
adiyak makaey tay wada nan linakowak
ay payew et masapol ay omeyak ilaen id
wani.’
19 Nan esa et kinwanina, ‘Ibagam isnan
apoyo en laydek ay omey ngem wada nan
linakowak ay simpoo ay nowang et mas-
apol ay omeyak padasen ay mangisama
ken daida.’
20 Nan esa et kinwanina abes, ‘Adiyak
mabalin ay omey tay kaas-asawaak.’
21 Dat somagong san nabaa et ibagana
issan apona san kinkinwanin san ena in-
ayagan. Dat makaliget san apona danapay
kanan, ‘Ala, ikakamom ngalod ta omeyka
isnan kaseseg-ang ay kodokdo ya olay nan
nababakog, kowap ya nan pilay ta ibagam
en omalida ay makikan.’
22 Isonga inmey san baana ngem issan
inmaliyan san deeyday inayagana et ini-
lana ay adoado kayet nan naisagana danat
ipagtek isnan apona.
23 Dat kanan san apona ken siya,
‘Omeyka kasin omayag is tap-ina ta
mapno nan baeyko.
24 Tay maid polos olay esa issan damo
ay naayagan is esa mangtamtam isnan
insagsaganak ay makan.’ ”

Nan Ligat Nan Maitapi Ken Jesus
Mat. 10:37-38, 5:13; Mar. 9:50

25 Issan omay-ayan Jesus id Jerusalem et
adoado nan ipogaw ay mang-on-onod ken
siya. Danat sagongen daida et kanana,
26 “Nan mangkayat ay maitapi ken sak-
en et masapol ay paam-amdena sak-en
mo nan am-in, ay kaneg da amana, nan
asawana ya an-akna, nan bebsatna ya
olay pay nan awakna.
27 Nan adi makaitpe isnan ado ay ligat
ay olay matey gapo isnan pammatina ken
sak-en et adi mabalin ay menpasolotko.
Isonga nan maitapi ken sak-en et masapol
ay nemnemena omon-ona nan ligat sapay
omonod.

28 Kaspangaligan no waday mensaad
ken dakayo is baey et koblalena omon-ona
nan banolna no omanay nan sipingna is
gastowena enggana ay makwas.
29 Ngem no adina nemnemen danat
aped saaden dapay adi omanay nan sip-
ingna awnit adi makwas nan baey et am-
in ay mang-ila et ammenganda siya
30 ya kananda en, 'Ilanyo kod nan aped
nangilogi ay mensapo is baey danat adi
kewasen.'
31 Kaneg abes no omey makigobat nan
ali ay simpooy libo nan soldadona isnan
ali ay dowampoy libo nan soldadona.
Ay adina ngen nemnemen omon-ona no
makaabak isnan kagobatna?
32 Dat no adi makaabak et omibaa is
mangsab-at isnan ali ay kagobatna ta
mensoot no ngan nan ikkanda ta adida
men-gobat.
33 Isonga kaneg todi nan ikkanyo gedan
ta nemnemenyo omon-ona ay masapol ay
taynanyo am-in nan laylaydenyo esakay-
opay omonod ken sak-en.
34 Nan mangmangwani en onodena sak-
en ngem egayna tinaynan nan laylaydena
et kanegna nan mentamnay ay asin tay
gawis nan asin ngem no epdas tomamnay
et adi kasin somidek.
35 Isonga maid kaosalana nodi maiwasit
tay olay isnan lota wenno nan abono et
adi kappay nan asin. Kaneg todi ay maid
kapaayan nan pasolotko no adina paam-
amden sak-en. Dengngenyo ngalod no
waday ingayo."

15

Nan Naamas Ay Kalnilo
Mat. 18:12-14

1 Nan mensingsingil is bowis ya nan
ib-ada ay managbasol et om-omeyda ay
mangdengdenge isnan isolsolon Jesus.
2 Dat menlili nan Fariseo ya nan men-is-
isolo isnan linteg ay mangwani en, "Ilanyo
kod nan ipogaw ay naay et laylaydena ay
makitoytoya isnan naayda ay managbasol
ya aped makikikan ken daida."
3 Isonga dat sodoken Jesus nan naay ta
ipagtekna nan layad Apo Dios isnan man-
agbasol ay mangibabawi isnan basolna.
4 "Kadya, no wada ken dakayo nan
kakwa is sin-gasot ay kalnilo dat maamas
nan esa, ay ngan nan ikkana? Ay ad-
ina taynan nan siyampoo ya siyam isnan
pagpastolan ta ena anapen san naamas
enggana ay datngana?
5 No datngana san naamas ay daan ay
natatago et men-galalasing. Danat boligan
6 et isaana danat ayagan nan
gagayyemna ya nan sag-ogongna et
kanana, 'Men-gasgasing tako tay dinat-
ngak nan naamas ay kalnilok.'
7 Idiligko san gasing san kakwa isnan
kalnilo isnan gasing Apo Dios id daya tay
am-amed nan gasingna no menbabawi
nan esa ay managbasol mo nan gasingna
isnan siyampoo ya siyam ay ipogaw ay
mangwani en adi masapol ay menbabaw-
ida."

Nan Naamas Ay Palata

8 Intoloy Jesus ay mensodok, "Kadya,
no waday simpoo ay nabanol ay pala-
tan di in-ina danat amasen nan esa, ay
sino ngen nan ikkana? Pasgedana nan
silaw danapay iyaamma ay mensigid ta
anapena enggana ay datngana.
9 Et no datngana danat ayagan nan
gagayyemna ya nan sagogongna et
kanana en, 'Makigasgasing kayo ken sak-
en tay naay dinatngak san palatak ay
naamas.'
10 Ibagak ken dakayo ay kaneg tona
nan ikkan nan aanghel Apo Dios tay men-
gasingda no menbabawi nan managba-
sol."

Nan Naamas Ay Anak

11 Dat itoloy Jesus ay mensodok, "Wada
nan am-ama ay kaanak is doway lalalaki.
12 Dat kanan nan innodi ken amana,
'Ama, iyalim nan tawidko.' Isonga dat
pigasen amada nan tawidda ay sin-agi.
13 Adi pay nan nadandan dat ilakon
san innodi am-in san tawidna danat alaen
nan lakona et komaan. Inmey siya isnan
addaaddawi ay ili danat gastogastowen
san sipingna is komkompolmi.
14 Idi naamin san sipingna dat do-
mateng nan bitil isnan ili ay kad-ana et
maiwed polos nabay-an is ilakona is ka-
nena.

15 Isonga dat omey menpabaa isnan
esay baey di kadangyan isdi et pala ban-
bantay di beteg.
16 Maoooowat siya et kayatna ay man-
gan isnan kankanen di beteg tay egay po-
los inag-agtan san kabeteg siya is kanena.
17 Dat dadlo mennemnem et kanana
en, ‘Am-in nan baan Ama et mapnekda
ay mangan dapay apedak wada isna ay
matmatey is owatko.
18 Somagongak gayam ken Ama ta
kanak, “Ama, nakabasolak ken Apo Dios
ya ken sik-a abes
19 isonga adiyak et makwani en
anakmo. Ngem alaem kad sak-en ta
maitapiyak isnan baam.” ’
20 Issan sinmagongana isnan kad-anda
et egay pay laeng omdan dat ilaen amana
ay omal-ali et palalo nan seg-angna dat
tomagtag ay mangsab-at ken siya et sek-
tena danapay bisitowen.
21 Danat tet-ewa kanan ken amana,
‘Ama, nakabasolak ken Apo Dios ya ken
sik-a abes isonga adiyak et makwani en
anakmo.’
22 Ngem dat bogawan amana san baana,
‘Ikamoyo ta alaenyo nan kagawisan ay
bado ta ipabadoyo dayot pay-an nan
ledengna is singsing dayopay pasap-
atosen.
23 Omey kayo gedan alaen nan men-
lames ay koyaw di baka ta paltiyenyo ta
isda tako datakopay men-gasgasing
24 tay nan naay anakko kanak en natey
ngem wada obpay ay matmatago. Naamas
siya ngem kasin dinmateng.’
25 Ngem maiwed san iyon-ana tay lin-
mokso. Idi somas-aa, dinngena ay wada
nan men-ganggangsa isnan baeyda.
26 Isonga danat ayagan nan baada et
sootena no dadan aped men-ganggangsa.
27 Dat kanan nan baada en, ‘Men-
gasgasingda tay dinmateng dadlo nan inn-
odim. Isonga inpapaltin amam nan men-
lames ay baka tay sinmagong nan anakna
ay maid inom-ommat ken siya.’
28 Dat makaliget nan iyon-a et adiyet
songgep isnan baeyda. Isonga dat bomala
si amana et ayakena ta songgep.
29 Ngem danat kanan ken amana, ‘Ilam,
kaat ay tew-en ay nin-ob-oblaak ken sik-
a ya pinatpatik nan inbilbilinmo ken sak-
en ngem maid inyalim is olay anak di
kalding tapno waday igasingko is mang-
ayagak isnan gagayyemko.
30 Domateng pay nan anakmo ay in-
meyna aped inam-amas nan menkatagom
ay ena inbababai dakat aped ipaltiyan is
baka.’
31 Dat kanan amana en, ‘Anakko, adim
kankanan sa. Wadaka ay mentetee ken
sak-en ay enggana. Sik-a am-in nan kakwa
isnan wada ken sak-en.
32 Ngem gawgawis no men-gasgasing
tako tay dinmateng nan naamas ay inn-
odim ay kanak en natey dat obpay daan
ay matmatago.’ ”

16

Nan Nasikap Ay Menbanbantay

1 Nakwas di dat kanan Jesus abes isnan
papasolotna, “Wada nan baa ay am-ama
ay mamanggen isnan am-in ay kowan
nan esay kadangyan ngem dat wada
nan nangipagtek issan kadangyan en nan
baana et apedna gasgastowen nan siping
ay ipapag-ena.
2 Isonga danat paayagan et kanana,
‘Ayta dan dinngek ay keg todi nan ik-
ikkam? Iyalim am-in nan listaan nan ay-
ayowanam ay kokwak tay kaanek et sik-a
isnan oblam.’
3 Dat kanan san baa isnan nemnemna,
‘Ngan di esak pay ik-ikkan no kaanen
nan apok sak-en isnan oblak? Adiyak
kabaelan ay menkamanilo ya mabainak
gedan ay menlimos.
4 A, owen, siya gayam na nan ikkak
tasiyay waday gagayyemko is awnit
mang-aw-awis ken sak-en isnan bab-
aeyda olay no makaanak isnan oblak.’
5 Isonga danat ayagan ay sin-es-a nan
nakaotang isnan apona. Kinwanina isnan
omona, ‘Kaat nan inotangmo isnan apok?’
6 Dat kanan san nakaotang, ‘Sin-gasot ay
bolnay ay mantika.’ ‘Naay ngalod di lisi-
bom. Itokdom ta isolatmo en limampoo et
kedeng.’
7 Naisoblat san esa danat es kanan, ‘Sik-
a pay abes, kaat nan inotangmo?’ Danat
isongbat en, ‘Sinlibo ay sako ay pagey.’

‘Naay di lisibom. Isolatmo en waoy gasot,’
kinwanin san baa.
8 San apona et init-ekna nan kinasikap
san baana. Tay nan ipogaw isnan naay
batawa ay adi mamati ken Apo Dios et
nasiksikapda isnan ik-ikkanda mo nan
mamati,” kinwanin Jesus.
9 Danat itoloy ay mangwani, “Isonga
ibagak ken dakayo en osalenyo nan kin-
abaknangyo ay mangbadang isnan ib-ayo
tay olay no maamin ngem maitapi kayo
isnan biyag ay maid patenggana.
10 Tay nan mang-ikkan is gawis isnan
naited ken siya olay no bassit et matalek
isnan dadakke ngem nan adi katalek is-
nan bassit ay banag et adi katalek isnan
dadakke.
11 No ngalod adi kayo katalek ay mang-
ayowan isnan kinabaknang isnan batawa,
intoy ikkana ay maitalek ken dakayo nan
tet-ewa ay kinabaknang ay wada ken Apo
Dios?
12 No adi kayo matalek isnan bakenyo
kowa et maid mang-ited ken dakayo is
awnityo menkowa.
13 Nan baa et adi mabalin ay madodowa
nan apona tay awnit laylaydena nan esa
danapay aamisen nan esa isonga wada
nan paam-amdena ken daida. Kaneg
abes ken dakayo ay no nan kinabak-
nangyo nan nemnemnemenyo et adi kayo
et makaikkan isnan layden Apo Dios.”

Nan Nangbagbagaan Jesus Isnan Deeyda Ay Fariseo

Mat. 5:31-32; Mar. 10:11-12

14 San deeyday Fariseo et dinngeda san
kinwanin Jesus isonga dadat sayoten siya
tay dadama nan layadda isnan siping.
15 Dat kanan Jesus ken daida, “Dakayo
nan aped mangmangwani isnan ipogaw
en gawis kayo ngem getken Apo Dios nan
kaipogawyo. Tay olay nan mapaay isnan
ipogaw et adi paayen Apo Dios.
16 Nan linteg Apo Dios ay insolat din
si Moses ya din mamadto id sang-adom
et siya nan osto ay nasolsolot engganay
nawada si Juan ay Menbonbonyag. Ngem
id wani et maibagbaga nan gawis ay
damag maipanggep isnan mentolayan
Apo Dios isnan kaipoipogaw isonga adoda
nan aped mangkayat ay maitapi olay
ngawi kayet nan ogalida.
17 Ngem nalaklaka ay mamaid nan
batawa ya nan daya mo nan esay kali
isnan linteg Apo Dios ay mangibaga isnan
osto ay maikkan.
18 Naay nan esa ay adi mabalin ay
mamaid. Nan lalaki ay makiidang isnan
asawana dat makiasawa is teken et kaneg
makikamkamolala gedan ya olay es nan
lalaki ay mang-asawa isnan babai ay naki-
idang.”

Nan Kadangyan Ya Si Lazaro

19 Dat mensodok si Jesus en, “Wada nan
esay kadangyan ay menbababado is kang-
inaan ay bado ya inagew ay gan-ganasena
nan biyagna.
20 Wada abes nan kodokodo ay si Lazaro
ay nakikilop nan awakna is yam-an.
Tinaynanda siya isnan segpan san kadan-
gyan
21 ta kanena koma nan iwaswasit san
kadangyan. Olay nan aso et omeyda
dildildilan nan yam-ana.
22 Dat matey san kodokodo et eyey
nan aanghel nan ab-abiikna isnan kad-
an Abraham id daya. Matey pay san
kadangyan dadat ikaob
23 et mapalpaligatan nan ab-abiikna
id impilno. Idi mentangad danat ilaen
si Abraham isnan addaaddawi et wada
gedan si Lazaro isnan kad-ana.
24 Isonga dat menbogaw, ‘Amay Abra-
ham. Maseg-angka ken sak-en. Ibaam
kad si Lazaro ta itab-awna nan gomotna
isnan danom ta tedtedana nan dilak tay
palalo nan ligatko ay mapopop-oowan is-
nan apoy.’
25 Ngem dat kanan Abraham, ‘Nem-
nemem anakko, issan natatagowam et
wada am-in nan kaykayatmo dapay si
Lazaro et napalpaligatan ngem id wani
gan-ganasena isna dapay ta mapalpali-
gatanka abes issa.
26 Baken pay kedeng sa. Wada nan dep-
pas isnan baet tako tapno nan mangkayat
ay omey isnan kad-am ay magapo isna et
adi makaey ya adi abes makaali isna nan
magapo isnan kad-am.’

27 Dat kanan san kadangyan, ‘Dawatek
ngalod ken sik-a, Ama, ta ibaam si Lazaro
isnan baey amak
28 ay kad-an nan limay bebsatko.
Kanam ta omeyna bagbagaan daida tapno
adida awnit omal-ali isna ay kad-an di
ligat.’
29 Dat kanan Abraham, ‘Nan bebsatmo
et wada nan insolat din si Moses ya din
mamadton Apo Dios ay mangbagbaga ken
daida. Bay-am nan bebsatmo ta kigadda
ay mangdenge isnan kankananda.’
30 Sinmongbat san kadangyan, ‘Adi
omanay sa, Amay Abraham. Ngem no
waday matago is natey dat omey ken
daida, et balbaliwanda nan ngawi ay ik-
ikkanda.’
31 Ngem dat kanan kayet Abraham, ‘No
adida patiyen nan insolat din si Moses
ya din mamadton Apo Dios, adida kayet
mamati olay no waday matago is natey.’ ”

17

Nan Nangbagbagaan Jesus Isnan Papa-solotna

Mat. 18:6-7, 21-22; Mar. 9:42

1 Nakwas di dat kanan Jesus isnan papa-
solotna, “Tet-ewa ay wada nan maawisan
di ipogaw ay menbasol ngem kaseseg-
ang nan mang-aw-awis isnan iib-ana ay
menbasol tay mendalalagsen nan dosana.
2 Gawgawis pay no naitaked nan
losongan ay bato isnan bagangna
dat maibkas isnan baybay mo nan
mangipaypay-owana ay menbasol isnan
esang ay kapatpati ken Apo Dios.
3 Isonga makail-ilanyo ta adiyo aw-
awisen nan ib-ayo ay mang-ikkan is
ngawi.

No makabasol nan ib-am, sagiitem. Dat
no menbabawi et pakawanem.
4 Olay no mamin pito ay bomasol ken
sik-a isnan sin-agew ngem no tonggal
makabasol ay omey ken sik-a ay mang-
wani, ‘Ibabawik nan basolko,’ masapol ay
pakawanem.”
5 Dat kanan nan apostolis, “No siya sa
ngalod, padakdakkelem nan pammatimi
tapno mabalin esa ay ikkanmi.”
6 Dat kanan Jesus ken daida, “Baken
nan kadakdaken di pammati is masapol
nodi nan tet-ewa ay pammati tay olay
no teeteen nan pammatiyo ay kaneg nan
kateteenan ay esek et mabalin ay kananyo
isnan kaiw en, ‘Gabotem nan lamotmo
dakat omey isnan baybay tasiyay to-
mobowam,’ danat tet-ewa tongpalen.
7 Kadya, no waday esa ken dakayo
is waday baana is mensamsama wenno
mangipaspastol is kalnilo, no domateng
ay magapo isnan payew, ay kanam ken
siya en, ‘Ikamom ta manganka’?
8 Adi. Nodi kanam ken siya, ‘Men-
sokatka dakat isagana nan kanek dakat
mangseed enggana ay makakanak esaka-
pay mangan abes.’ Siya nan ikkam tay
baam siya.
9 Et adi masapol ay men-iyaman nan
kabaa isnan baana no tongtongpalena
nan maibab-aa ken siya tay siya nan
oblana.
10 Kaneg abes ken dakayo no kinwasyo
am-in nan inbagan Apo Dios ay ikkanyo et
adiyo it-it-ek nodi kananyo en, ‘Aped tako
is nabab-aa et inikkan tako et kedeng nan
masapol ay ikkan tako.’ ”

Nan Nangpagawisan Jesus Isnan Sim-poo Ay Nakolit

11 Issan inmayan da Jesus id Jerusalem
et indaana isnan baet nan Samaria ya
Galilea.
12 Nganngani ay omdanda isnan esay ili
dat sab-aten nan simpoo ay nakolit daida.
Tinmakdegda isnan ad-addawi bassit
13 dadat menbogaw, “Apo Jesus, maseg-
angka kad ken dakami.”
14 Inilan Jesus daida danat kanan,
“Enkayo ipaila nan awakyo isnan padi.”
Issan mendad-aananda ay omey dat go-
mawis nan kolitda.
15 Issan nang-il-an nan esa ken daida
ay ginmawis nan awakna dat mensagong
ken Jesus danapay ibibiyad nan kalina ay
mangdaydayaw ken Apo Dios.
16 Dat menpalintomeng isnan sasagan-
gen Jesus dapay men-iyaman ken siya.
San sinmagong et iSamaria.
17-18 Dat kanan Jesus, “Ay kedeng nan
sangaili ay naay is makaali? Ay egay

obpay ginmawis am-in san simpoo ay lalalaki? Into pay san siyam? Ay adida makaali ta men-iyamanda abes ken Apo Dios?"
19 Dat kanan Jesus ken siya, "Ginmawiska gapo isnan pammatim ken sak-en. Itakdegmo ta somaaka."

Nan Omaliyan Nan Mentolayan Apo Dios
Mat. 24:23-28, 37-41

20 Isnan namingsan et sinoot nan tap-in di Fariseo ken Jesus no tongon nan omaliyan nan mentolayan Apo Dios. Dat kanan Jesus, "Baken nan mata nan osalen tako ay mangtek isnan omaliyan nan mentolayan Apo Dios
21 tay adi kaila. Isonga adi kabalin ay kanan nan ipogaw en, 'Ilam, naay,' wenno, 'Ilam, deey nan mentolayan Apo Dios.' Ngem nan tet-ewa et epdas inmali tay wada isna."
22 Danat kanan isnan papasolotna, "Awnit wada nan agew ay kayakayatyo ay ilaen sak-en ay Iyon-an Am-in di Ipogaw is olay sin-awyan ngem adi kayo makaila.
23 Wadada nan awnit mangwani en, 'Deey si Jesus. Ilaem kod isdi,' wenno, 'Ilaem kod isna.' Ngem adi kayo kadi patpatiyen.
24 Tay nan omaliyak kasin et kaneg nan kimat ay menpangsilaw isnan daya.
25 Ngem masapol ay menligatak omonona tay mang-adi nan ipogaw id wani.
26 Din inik-ikkan nan ipogaw isnan batawa isdin timpon Noah et siya nan ikkan nan ipogaw isnan awnitak omaliyan kasin.
27 Tay esapay mapsong nan batawa ay manglimon ken daida am-in et kaneg maid egyatda nodi ginan-ganasda nan biyagda ay aped mangmangan dadapay omin-inom ya men-as-as-awa enggana issan agew ay sinonggepan da Noah issan bapor.
28 Kaneg abes isdin timpon Lot id Sodoma. Am-in nan ipogaw et maid idngeda is kalin Apo Dios nodi apedda mangmangan dadapay omin-inom, lomaklakoda dadapay ilaklako, men-es-esekda ya mensas-aadda
29 enggana issan agew ay tinaynan da Lot id Sodoma dat wada nan apoy ya asopli ay kaneg niket ay nagapo id daya et mapoowanda am-in.
30 Kaneg todi abes nan ommat isnan agew ay kasinak omaliyan ay Iyon-an Am-in di Ipogaw.
31 Et isnan agew ay deey, nan wada isnan pantewna et adiyet songgep ay mangala isnan bonagna. Kaneg abes nan epdas linmokso et adiyet makasaa isnan baeyna.
32 Nemnemenyo din inommat isdin asawan Lot tay natey isdin nangsagongana ay mang-ila isnan ilida.
33 Nan ipogaw ay kedeng nan awakna is ay-ayyewana et awnit matey met laeng ngem nan adi mang-ayyew isnan awakna gapo ken sak-en et awnit matey ngem matagotago ay eng-enggana ken Apo Dios.
34 Ibagak ken dakayo ay isnan labi ay omaliyak et no waday dowa ay lalalaki ay maseseyep isnan kama et maala nan esa ay maitapi ken sak-en dapay mataynan nan esa.
35 No wada abes di doway bababai is menbaybayo et maala nan esa dapay mataynan nan esa.
36 No waday doway lalalaki gedan isnan payew et maala nan esa dapay mataynan nan esa."
37 Dat sooten nan papasolotna ken siya, "Apo, intoy sana maikkanan?" Dat kanan Jesus, "No intoy kad-an di natey ay egay kaikaob et siya nan maponokan di koyat ta topkenda."

18

Nan Balo Ya Nan Howis

1 Dat mensodok si Jesus ken daida ta itdona ay masapol ay menlol-owaloda ay kanayon ya adida somadsadot.
2 Kinwanina en, "Wada nan esay howis isnan esay ili ay adi polos omegyat ken Apo Dios ya maid gedan baina isnan ibana ay ipogaw.
3 Et isnan deey ay ili et wada gedan nan esay balo ay babai ay kanayon ay omey issan howis ay menseg-ang isnan kalintegana ay mangmangwani en, 'Badangam sak-en isnan mangbosboso ken sak-en.'

4 Nabayag ay egay inkaskason san howis
ngem omanono pay danat kanan isnan
nemnema, ‘Olay no adiyak omegyat ken
Apo Dios ya maid bainko isnan ib-ak ay
ipogaw
5 ngem gawgawis no idyak et nan daw-
dawatena tay no adi, awnit gedan oma-
liali ay mangtaktataktak et maamin nan
anosko.’ ”
6 Dat itoloy Jesus, “Ilanyo san inikkan
san ngawi ay howis. Olay no maid seg-
angna et binadangana kayet san balo ta
adi omeomey ay mangtaktataktak ken
siya.
7 Isonga si Apo Dios et am-amedna
badangan nan ipogawna no mensegseg-
angda ken siya is inagew ya linabi
8 et itedna ay dagos nan dawatenda.
Ngem olay no adoado nan badangan Apo
Dios et waay atiatik kayet nan mamati ken
sak-en isnan kasinak omaliyan ay Iyon-an
Am-in di Ipogaw.”

Nan Fariseo Ya Nan Mensingsingil Is Bowis

9 Naay di sodsodok Jesus isnan ipogaw
ay mangnemnemnem ay gawisda ya men-
iyaiyaw isnan ib-ada.
10 Danat kanan, “Wada nan doway lalaki
ay inmey ninlowalo isnan Templo. Nan
esa et Fariseo ya nan esa et mensingsingil
is bowis.
11 Tinmakdeg san Fariseo dat men-
lowalo ay mangwani en, ‘Men-iyamanak
ken sik-a Apo Dios tay bakenak kaneg
nan ib-ak ay ipogaw tay agomda, las-
togda ya makibababaida. Bakenak kaneg
gedan nan naay sowitik ay mensingsingil
is bowis.
12 Gapo ken sik-a et dinomingo ay
adiyak mangmangan is doway agew ya id-
idyak abes nan pigasmo ay pagkasimpoon
nan lagbok.’
13 Ngem san mensingsingil is bowis et
tinmakdeg isnan ad-addawi dapay egay
nintangad id daya tay mabain danapay
aped kegkegkegen nan pagaewna gapo
isnan sakit di nemnemna ay mangmang-
wani en, ‘Apo Dios, maseg-angka ken sak-
en tay adoado nan basolko.’ ”
14 Kinwanin et Jesus, “Ibagak ken
dakayo esapay somaa san mensingsingil
is bowis et pinakawan Apo Dios siya ngem
san Fariseo et egay napakawan. Tay
nan mangipapangato isnan awakna et
awnit maipagowab met laeng ngem nan
mangipabababa isnan awakna et awnit
maipangato.”

Nan Nangbindisyonan Jesus Isnan Oongong-a
Mat. 19:13-15; Mar. 10:13-16

15 Issan esay agew et wadada nan
nangyey isnan an-akda ken Jesus tapno
kapposena daida ta mabindisyonanda.
Ilaen pay san papasolot Jesus dadat iyadi
ta adida taktaken siya.
16 Ngem dat ayagan kayet Jesus san
oongong-a danat kanan isnan papa-
solotna en, “Palobosanyo nan oongong-a
ay omali ken sak-en. Adiyo iyadi daida tay
nan mangtalek ken sak-en ay kaneg nan
naayday oongong-a et daida nan maitapi
isnan mentolayan Apo Dios.
17 Tet-ewa nan ibagak ken dakayo,
maid teken is maitapi isnan mentolayan
Apo Dios nodi nan mangtalek ken siya
ay kaneg nan onga ay mangtalek isnan
amana.”

Nan Kadangyan
Mat. 19:16-30; Mar. 10:17-31

18 Wada nan esay ap-apon di Judio
ay nangwani ken Jesus en, “Apo, gaw-
igawiska ay ipogaw, isonga ibagam kad
no ngan nan osto ay ikkak tapno matago-
tagowak ken Apo Dios.”
19 Dat kanan Jesus, “Dakan aped kanan
en gawigawisak dapay si Apo Dios et ke-
deng nan kagawisan.
20 Getkem nan linteg Apo Dios ay
kanana en, ‘Adika mamabai, adika men-
patpatey, adika men-ak-akew, adika men-
pabpabasol isnan ib-am ya masapol ay
tongpalem da amam ken inam.’ ”
21 Dat kanan san lalaki, “Enggana is-
din kaongak, tinongtongpalko am-in nan
naayday linteg.”
22 Dinngen pay Jesus danat kanan,
“Wada pay nan esang ay kolangmo.
Ilakom am-in nan kokwam damet ipak-
daw isnan kokodokdo nan lakona dakat
mang-onod ta maitapi ken sak-en et awnit
wada nan kinakadangyanmo id daya.”

23 Idi dinngen san lalaki nan kinwanin
Jesus dat menseseg-ang tay adina kayat ay
taynan nan kinakadangyana.

24 Inilan Jesus ay menseseg-ang san
kadangyan danat kanan, “Naligat nan
maitapiyan di kadangyan isnan mento-
layan Apo Dios.
25 Nalaklaka pay nan songgepan nan
dakkel ay camel isnan lokaw di dagom
mo nan maitapiyan nan kadangyan isnan
mentolayan Apo Dios.”
26 Dinngen nan ipogaw san kinwanin
Jesus dadat sooten, “Apo, sino pay obpay
nan maisalakan?”
27 Dat kanan Jesus, “Nan adi mabalin
ay ikkan nan ipogaw et mabalin ay ikkan
Apo Dios tay maid polos adina kabaelan
isonga am-in ay mangpatpati ken siya
et maisalakan, kadangyan man wenno
kodo.”

28 Isonga dat kanan Pedro, “Ilam dakami
et tinaynanmi nan bab-aeymi ta maitapi
kami ken sik-a.”
29 Dat kanan Jesus, “Owen. Ibagak ken
dakayo nan tet-ewa. Nan mangtaynan is-
nan baeyna, nan asawana, nan bebsatna,
da amana wenno nan an-akna gapo isnan
maitapiyana isnan mentolayan Apo Dios
30 et adoado nan ganabena ken Apo
Dios isnan naay batawa mo san tinaynana
dapay wada nan biyagna ken Apo Dios ay
maid patenggana.”

Nan Kasin Nangibagaan Jesus Isnan Kateyana

Mat. 20:17-19; Mar. 10:32-34

31 Nakwas ay kinwanin Jesus di danat
ipaigid san simpoo ya doway pasolotna
danat kanan ken daida, “Dengngenyo.
Omey tako id Jerusalem ay matongpalan
am-in din insolsolat din mamadto id sang-
adom maipanggep ken sak-en ay Iyon-an
Am-in di Ipogaw.
32 Maidyaak isnan baken Judio et
awnitda mangselselat, mangbaibain
dadapay mangtobbatobba.
33 Awnitda mangbaibaig sadapay mang-
patey. Ngem awnitak kasin matago isnan
maikatlo ay agew.”

34 Ngem adi polos getken san pa-
pasolotna san inbagbagana tay adida
maawatan nan kayatna ay kanan.

Nan Nangpagawisan Jesus Isnan Kowap

Mat. 20:29-34; Mar. 10:46-52

35 Nganngani ay omdan da Jesus id
Jerico et wada nan kowap ay tinmotokdo
isnan benget di daan ay menlimlimos.
36 Dinngena nan lomal-aos ay kaipoi-
pogaw danat sooten no ngan nan maik-
ikkan.
37 Dadat ibaga ken siya, “Naay lomaos si
Jesus ay iNazaret.”
38 Dat ibogaw san kowap, “Jesus ay apon
din si David, seg-angam kad sak-en.”
39 Dat islat san nang-on-ona ay mendad-
aan et kananda en igiginekna. Ngem
am-amed kayet ninbogaw ay mangwani,
“Apon din si David, seg-angam kad sak-
en.”
40 Dat isaldeng Jesus et kanana en
padangenda san kowap ta isag-enda ken
siya. Naisag-en pay san kowap dat sooten
Jesus ken siya,
41 “Ay ngan nan kayatmo ay ikkak ken
sik-a?” Dat kanan nan kowap, “Apo,
kaytek ay makaila koma.”
42 “Makailaka et,” kinwanin Jesus. “Nan
pammatim ken sak-en nan gapo ay
makailaka kasin.”
43 Dat maganawis et makaila dadlo
daet omonod ken Jesus ay mangdaydayaw
ken Apo Dios. Issan nang-ilaan san
kaipoipogaw issan inommat dadat abes
dayawen si Apo Dios.

19

Si Jesus Ya Si Zakeo

1 Isnan mendad-aanan da Jesus id Jerico
2 et wada nan kangadan is Zakeo ay bak-
nang tay siya nan apon di mensingsingil is
bowis.
3 Kayatna ay ilaen no sino nan kaneg
Jesus ngem maid somya tay adoado nan
ipogaw dapay gedan aptiaptik siya et adi
makaila.
4 Isonga dat tomagtag et omey ko-
maab isnan esay kaiw ay sikamolo tasiyay
makaila isnan lomaosan Jesus.

5 Wada pay ay maibatog si Jesus is-
san kad-an Zakeo danat tangaden siya et
kanana, “Zakeo, ikamom ay lomayog tay
is baeyyo nan omeyak omapaan.”
6 Dat malanayog si Zakeo issan ki-
nokomabana ay kaiw et men-galalasing ay
mangipango ken Jesus isnan baeyda.
7 Am-in san nang-ila issan inommat et
men-ag-agotootda ay mangmangwani en,
“Dan aped omey si Jesus isnan baey nan
managbasol ay deey?”
8 Ngem si Zakeo, tinmakdeg et kanana
ken Jesus, “Ilam Apo, ipakdawko isnan
kokodokdo nan kagedwan nan kokwak.
No wada abes di inallilawko et isagongko
is mamin epat nan kaad-adona mo san
inalak.”
9 Dat kanan Jesus, “Id wani ay agew
maisalakan kayo ay sinbaey isnan dosa ay
maid patenggana tay nan ikkam et kaneg
din inikkan Abraham ay nangtalek ken
Apo Dios. Siya di nan kagtekana ay tet-
ewa ay apon din si Abraham sik-a.
10 Nan gapo ay inmaliyak ay Iyon-
an Am-in di Ipogaw et ta ayagak nan
ipogaw ay adi mamati ken Apo Dios tapno
maisalakanda.”

Nan Pangngalig Isnan Kaosalan Nan Kowan Di Ipogaw
Mat. 25:14-30

11 Dandaney omdan da Jesus id
Jerusalem et inpagalop nan nanangnge
ken siya en nganngani ay menpaila nan
mentolayan Apo Dios. Dat sodoken Jesus
nan naay ta getkenda ay egay kayet
ninpaila.
12 Kanana, “Wada nan nangato ay
ipogaw ay inmey isnan addaaddawi ay ili
ta dotokanda siya ay men-ali isnan ilina.
13 Ngem esapay omey, inayagana nan
simpoo ay baana et agtana daida is sag-
es-a ay palata ay balitok.* Danat ibaga
ken daida en, ‘Ipaanakyo nan naay siping
isnan kamaidko.’
14 Ngem kaliliget nan kailiyana siya
isonga dadat omibaa is mang-onod ken
siya ta enda ibaga isnan mangdotok ay
adida layden siya is men-alida.
15 Ngem nadotokan kayet ay ali dat
somaa danat ayagan san babaana ay in-
agtana is siping tay kayatna ay getken no
kaat nan inyanak nan intedna ay siping
ken daida.
16 Dat omey nan esa et kanana en, ‘Apo,
inmanak is simpoo ay palata ay balitok
san inyalim.’
17 Dat kanan san ali en, ‘Gawis nan
inikkam. Gawiska obpay is baa. Isonga
gapo tay matalekka isnan atiatik ay in-
paikkak ken sik-a et mentolayka isnan
simpoo ay ili ay sakop nan mentolayak.’
18 Dat abes omey nan maikadwa ay baa
et kanana en, ‘Apo, inmanak is lima ay
palata ay balitok san inyalim.’
19 Dat kanan san ali ken siya en, ‘Sik-a
abes et mentolayka isnan lima ay ili.’
20 Dat omey san esa ay baa et kanana en,
‘Apo, naay san inyalim ay siping. Binon-
gonko isnan panyo daket idolin.
21 Omegyatak od ken sik-a tay getkek
ay masapol ay matongpal nan kankanam
dakapay men-galansiyaan nan egaymo
ninligatan ya ap-apitem gedan nan
egaymo inis-ek.’
22 Dat kanan san ali en, ‘Ngawika is baa.
Moltaek sik-a isnan am-in ay kinwanim.
Getkem ngalod ay masapol ay matong-
pal nan kanak et men-galansiyaak nan
egayko ninligatan ya apitek nan egayko
gedan inis-ek.
23 Aytay ngalod damen egay ibangko ta
no somaaak damet isagong nan siping ya
nan binisna.’
24 Dat kanan et san ali issan deeyday
tomatakdeg isdi en, ‘Alaenyo nan siping
ken siya ta itedyo isnan nangipaanak is
simpoo.’
25 Dadat kanan issan ali en, ‘Apo, dapay
wada nan simpoo ay sipingna.’
26 Ngem kinwanin san ali en, ‘Ibagak
ken dakayo no sino nan matalek isnan
naidya ken siya et mataptapiyan pay is
ad-ado ngem nan adi katalek et olay nan
atiatik ay wada ken siya et mamaid.’
27 Danat kanan pay, ‘Nan deeyda ay
mangbosboso ay adi mangkayat ay men-

* **19:13** Esay palata ay balitok isnan naay sodsodok et siya nan kanega lagbon di esay ipogaw isnan tolo ay bowan.

aliyak et iyaliyo daida ta pateyenyo isnan sasagangek.' "

Nan Nangdayawanda Ken Jesus Isnan Inmayanda Id Jerusalem

Mat. 21:1-11; Mar. 11:1-11; Juan 12:12-19

28 Nakwas ay ninkali si Jesus dat omon-
ona ay omey id Jerusalem.
29 Wada nan doway ili ay Betfage ya Be-
tania ay gogowaben nan bilig ay makwani
en Olivo tay adoado nan olivo ay kak-aiw
et isnan inomdanan da Jesus isdi danat
ibaa nan dowa ay pasolotna et kanana,
30 "Enkayo isnan ili ay deey et awnit
datnganyo nan koyaw di kabayo ay
egay kasaksakayan ay naibabaod. Dayot
okasen nan baodna ta iyaliyo isna.
31 No waday mensoot no dayon kak-
aanen nan baodna dayot kanan en mas-
apol nan apoyo."
32 Dadat omey isdi et datnganda tet-ewa
am-in san inbagan Jesus ken daida.
33 Isnan mang-ok-okasanda isnan
baodna dat kanan nan kakwa, "Dakayon
kak-aanen nan baod tosa?"
34 Dadat kanan "Owen tay masapol nan
apo tako."
35 Dadat eyey ken Jesus dadat iyap-ap
nan badbadoda isnan edeg nan kabayo
dadat ipasakay si Jesus.
36 Issan mendad-aanan san kabayo
ay mensasakayan Jesus dat iyaplag
nan kaipoipogaw nan badbadoda isnan
daan ay daanena ta mangipaila ay
daydayawenda siya.
37 Inomdan pay da Jesus isnan dede-
mangen di Jerusalem ay menpalayog is-
nan bilig ay Olivo dat ilogin nan kaipoi-
pogaw ay omon-onod ken Jesus ay man-
gibibiyad isnan kalida ay men-iyaman ken
Apo Dios dadapay dayawen siya gapo is-
nan kaskasdaaw ay inilada ay inik-ikkan
Jesus.
38 Kankananda en, "Hosanna. Mabindisy-
onan nan naay Ali tako. Madaydayaw nan
ngadan Apo Dios isnan natalna ay daya."
39 Nan tap-in nan Fariseo ay makikib-
on isnan kaipoipogaw et adyanda ay ma-
dayaw si Jesus isonga kinwanida ken siya,
"Mistolo, paginkem nan papasolotmo."
40 Ngem dat kanan Jesus, "Ibagak ken
dakayo en no iginekda et olay nan bato et
mangdayawda gedan."

Nan Nangseg-angan Jesus Isnan iJerusalem

41 Issan sinmag-enan Jesus id Jerusalem
dat men-aga gapo isnan seg-angna isnan
ipogaw isdi
42 danapay kanan, "Ay-ayyewka ay
Jerusalem. No getkem koma id wani nan
masapol tapno tomalnaka ngem id wani
adika et makaila.
43 Awnit domateng nan agew ay menli-
gatka tay awnit likoben nan bosom sik-a
is baked et maseyatanka ya nan am-in ay
solsolim.
44 Awnitda dadaelen sik-a ya nan
ipogawmo et paapokenda am-in nan
batbatom tay inadyam nan inmaliyan Apo
Dios ay mangisalakan ken sik-a."

Nan Nangipabalaan Jesus Isnan Men-il-ilako Isnan Templo

Mat. 21:12-13; Mar. 11:15-19; Juan 2:13-17

45 Inomdan si Jesus id Jerusalem dat
omey isnan Templo danat pabalaen san
men-il-ilako isnan awnit ited nan ipogaw
ken Apo Dios
46 danat kanan ken daida, "Naisolat
isnan kalin Apo Dios en, 'Nan baeyko
et paglol-owalowan di ipogaw.' Siya di
nan inbagan Apo Dios ngem ngan nan
ik-ikkanyo? Dakayon aped os-osalen is
pagsos-owitikan?"
47 Dat men-is-isolo et si Jesus isnan Tem-
plo ay inagew. Ngem nan menkangangato
ay papadi, nan men-is-isolo isnan linteg
ya nan ap-apon di ipogaw et kayatda ay
pateyen siya
48 ngem maid somya is ikkanda ay
mangpatey ken siya tay am-in nan ipogaw
et laylaydenda ay dengdengngen am-in
nan kankanana.

20

Nan Nagapowan Nan Kalebbengan Jesus

Mat. 21:23-27; Mar. 11:27-33

1 Isnan esay agew ay kad-an Jesus issan
Templo ay men-isolsolo ya mangibagbaga

isnan gawis ay damag dat omey ken siya
nan menkangangato ay papadi, nan men-
is-isolo isnan linteg ya nan aamam-a
2 et kananda, “Ibagam kad ken dakami
no ngan nan kalebbengam ay mang-
ik-ikkan isnan am-in ay ik-ikkam. Ay
sino nan nang-ited ken sik-a isnan
lebbengmo?”
3 Dat songbatan Jesus daida en, “Sootek
na od ken dakayo. Ibagayo ken sak-en
4 ay into nan nagapowan din kalebben-
gan Juan ay Menbonbonyag? Ay ken Apo
Dios wenno isnan ipogaw?”
5 Dadat men-asisoot et kananda, “Ay
sino nan isongbat tako? No kanan tako en
nagapo ken Apo Dios et awnit kanana en,
‘Ayta ngalod dayon egay pinatpati din si
Juan.’
6 Ngem no kanan tako abes en nagapo
isnan ipogaw et am-in nan ipogaw ay
naayda et awnit gomayangda engganay
matey tako tay kananda en tet-ewa ay
mamadton Apo Dios din si Juan.”
7 Isonga dadat kanan en adida getken
nan nagapowan nan kalebbengan din si
Juan ay Menbonbonyag.
8 Dat kanan Jesus, “Adiyak ngalod abes
ibagbaga nan nagapowan nan kalebben-
gak ay mang-ik-ikkan isnan ik-ikkak.”

Nan Nangiyaligan Jesus Isnan Men-lelebbeng Ay Judio

Mat. 21:33-46; Mar. 12:1-12

9 Dat sodoken Jesus na isnan kaipoi-
pogaw, “Wada nan esay am-ama ay nin-
esek is adoado ay onas danat ipaayowan
isnan ipogaw esapay omey isnan addaad-
dawi ay ili tay mabayag isdi.
10 Inomdan pay nan maapitan san onas
dat ibaan san kakwa nan esa ay baana ta
ena alaen nan pigasna. Ngem sinogtosog-
ton san mang-ay-ayowan san baa dadat
ipasaa ay maid polos ginegen-ana is onas.
11 Binaana kasin nan esay baana ngem
am-amed nan inikkanda ken siya mo
san damo. Binaibainanda pay esadapay
pasaaen ay maid intedda gedan ken siya.
12 Pinitlowana ay nangibaa isnan baana
ngem sinogatanda dadat ipabala isnan
onasan.
13 Dat kanan et san kakwa issan onasan,
‘Ay ngan ngen et di ikkak? Ibaak gayam
nan laylaydek ay bogtong ay anakko et
getkek ay awnitda idnge siya.’
14 Ngem isnan nang-ilaan san mang-ay-
ayowan issan onasan ken siya dadat men-
totya et kananda, ‘Naay omali nan awnit
mangtawid isnan naay om-a. Pateyen
tako bawet siya ta datako nan mangkowa
isnan tawidena.’
15 Dadat ibala isnan onasan et
pateyenda.”
Siya na nan sinodok Jesus danat kanan
ken daida, “Ay ngan ngata nan ikkan
nan kakwa isnan onasan isnan deeyda ay
mang-ay-ayowan?
16 Awnit omey et pateyena daida danat
ipaayowan nan om-ana isnan teken ay
ipogaw.”
Dinngen san kaipoipogaw dadat kanan,
“Ay inayan. Baken koma keg tosa abes nan
ommat ken dakami.”
17 Dat inengneng Jesus daida et kanana,
“Ay sino ngalod nan kayat ay kanan din
naisolat id kasin ay naay,
‘Nan bato ay inadyan di nangsaad is-
nan baey et siya nan kapatgan tay
ipakekenegna nan baey.’
18 Et nan maipakpak isnan naay ay bato
et masogasogatan ya no matekdag gedan
nan naay ay bato et mamekmemekmek
nan pontaana.”
19 Getken nan men-is-isolo isnan lin-
teg ya nan menkangangato ay papadi ay
daida nan kankanan Jesus ay nang-adi
isnan inbab-aan nan kakwa issan onasan
ya san napateg ay bato tay adyanda siya.
Isonga kaytenda ay depapen ay dagos
ngem omegyatda isnan kaipoipogaw.

Nan Nangsootanda No Bayadanda Nan Bowis

Mat. 22:15-22; Mar. 12:13-17

20 Enggana isdi et ninses-eedda is gawis
ay timpo ay mangdepapanda ken siya.
Linagbowanda nan tap-in di lalalaki da-
dat ibaa daida ta omeyda aginsisingpet
ay mang-allilaw ken Jesus tapno waday
ikkanda ay mangdepap ken siya ta eyeyda
isnan gobilnadol.
21 Dat omey san lalalaki ken Jesus et
kananda en, “Apo, getkenmi ay ostoosto

am-in nan kankanam ya it-itdom ya maid
paam-amdem isnan nangato ya nababa
ay ipogaw nodi isolsolom nan tet-ewa ay
kayat Apo Dios ay ikkan di ipogaw.
22 Isonga ibagam kad no iyadin nan
linteg tako nan mangbayadanmi is bowis
ken Cesar ay ali id Roma."
23 Ngem getken Jesus ay siksikapanda
siya isonga danat kanan,
24 "Omyali kayo is esay siping. Ay sino
nan kaangas ya kangadan isnan naay sip-
ing?"
25 "Si Cesar," insongbatda. Dat kanan
Jesus, "No siya sa ngalod et kowan Cesar
nan siping isonga ikkanyo ken Cesar nan
kalebbengana dayopay abes ikkan ken
Apo Dios nan kalebbengana."
26 Egayda nakaallilaw ken siya isnan
kad-an nan adoado ay ipogaw ya nas-
daawda isnan insongsongbatna isonga da-
dat igiginek.

Nan Soot Maipanggep Isnan Matago Ay Natey
Mat. 22:23-33; Mar. 12:18-27

27 Inmey abes nan tap-in di Saduceo
ken Jesus ay mangpadas ay mangsikap
ken siya. Datona nan tap-in di Judio ay
adi mamati ay kasin matago nan matey.
Kinwanida ken siya,
28 "Apo, insolat din si Moses id sang-
adom en no matey nan lalaki ay inma-
sawa dapay maid anakda et masapol ay
asawaen nan besat san natey nan balo
tasiyay omanakda et maibilang ay kaneg
anak san natey.
29 Kadya, id kasin et wada nan pitoy sin-
ag-i ay lalalaki. Inmasawa nan iyon-a dat
matey ay maid anakda.
30 Dat asawaen nan maisned san aydona
ay balo dat matey gedan ay maid anakda.
31 Et siyang na gedan nan inommat
isnan maikatlo enggana isnan maikapito.
Nateyda am-in ay maid anakda.
32 Kaodiyan ay natey san balo.
33 Naay nan sootenmi, isnan katagowan
nan natey, ay sino pay nan osto ay asawan
san babai issan pito ay sin-ag-i tay ina-
sawada am-in siya?"
34 Dat songbatan Jesus et kanana, "Men-
as-as-awa nan ipogaw id wani
35 ngem adi men-as-as-awa nan awnit
tagowen kasin Apo Dios ay paayena ay
makitetee ken siya
36 tay kanegda nan aanghel ay adi
katkatey isonga adi masapol di omanakda.
Daida nan an-ak Apo Dios tay kasinda
matago.
37 Adiyo patiyen nan kasin katagowan
nan ipogaw ay natey ngem pinaneknekan
din si Moses ay kasin matago nan natey
isdin nangisolatana isnan inommat isdin
nakikaliyan Apo Dios ken siya isnan men-
bidbidang ay kaiw en, 'Sak-en nan Dios ay
daydayawen da Abraham, Isaac ya si Ja-
cob.' Siya na nan insolat Moses dapay ep-
das natey da Abraham issan nangwaniyan
Apo Dios isdi.
38 Et siya di nan manggetkan tako ay
matatago kayet nan natey ay ipogaw Apo
Dios tay adi kabalin ay kanan Apo Dios
en daydayawenda siya kayet no egayda
natago kasin."
39 Nan tap-in san men-is-isolo isnan lin-
teg et kinwanida ken siya, "Apo, gawis nan
insongbatmo,"
40 tay adida et maitoled ay mensoot ken
Jesus.

Nan Soot Maipanggep Ken Kristo
Mat. 22:41-46; Mar. 12:35-37

41 Dat sooten Jesus ken daida en, "Dadan
kanan en alapon Kristo din si David
42 dapay kanan David en madaydayaw
ay Ap-apona si Kristo isnan nangisolatana
isnan naay isnan liblo ay Salmo,
'Kinwanin Apo Dios ken Kristo ay Ap-apok
en tomokdoka isnan makanawanko
43 engganay abakek am-in nan bosom.' "
44 Dat kasin sooten Jesus ken daida en,
"No kanan David en Ap-apona si Kristo,
dadan aped kanan en alapon Kristo si
David? Ay baken Ap-apon David si
Kristo?"

Nan Pangwanin Jesus Isnan Men-is-isolo Isnan Linteg
Mat. 23:1-12; Mar. 12:38-40

45 Issan nangdengan san kaipoipogaw
dat kanan Jesus isnan papasolotna,
46 "Makail-ilanyo nan men-is-isolo isnan
linteg. Kaykaytenda ay menbabado is
gawigawis ay maisagsagayad tasiyay

mailalasinda ya kaytenda ay lislispitowen nan ipogaw daida ay mangwani, ‘Omayam, Apo?’ no omeyda menpasyal. Pilpiliyenda pay nan kagawisan ay tokdowan isnan sinagoga ya nan kagawisan ay kad-an no enda makikan.

47 Dadapay tagikowaen nan kokwan di nabalo ay bababai. Ngem kaytenda ay malingban nan ngawi ay ik-ikkanda isonga andoandowenda nan lol-owaloda. Ngem gapo is dana et awnit am-amed nan dosada.”

21

Nan In-gasing Nan Balo
Mar. 12:41-44

1 Issan ninmoliyan Jesus danat ilaen nan babaknang ay mang-ip-ippey isnan sipingda isnan maig-igwaan di siping issan Templo.

2 Inilana gedan nan kodokodoy babai ay balo ay nang-ippey isnan dod-owa ay galak ay sipingna.

3 Dat kanan Jesus, “Ibagak ken dakayo en ad-ado nan inippey nan naay kodokodo ay balo mo san inigwan am-in san tap-ina.

4 Tay kedeng nan soblan di kinabaknangda is inigwada ngem san balo et olay kodokodo et inigwana am-in ay menkatagona.”

Nan Nangibagaan Jesus Isnan Ngawi Ay Om-ommat
Mat. 24:1-14; Mar. 13:1-13

5 Nan tap-in san pasolotna et sodsodokenda nan Templo tay naalkosan is ganaganagwis ay batbato ya nan inig-igwada ay igasingda ken Apo Dios. Ngem dat kanan Jesus en,

6 “Owen. Ilanyo am-in nan naayda ngem awnit domateng nan timpo ay maid polos mabaybay-an is olay esay batona tay awnit mapokada am-in.”

7 Dadat sooten ken Jesus, “Apo, ay tongon nan maikkanana? Ngan nan kailasinana no ommat sa?”

8 Dat kanan Jesus, “Makailanyo ta adi kayo maallilaw. Tay adoado nan awnit omali ay mangwani en daida nan Kristo ay inbaan Apo Dios ya kanan nan tapina en nganngani ay omdan nan omaliyan kasin Kristo. Ngem adiyo patpatiyen daida tay baken tet-ewa nan kankananda.

9 Awnit dengngenyo ay wada nan gobat ya golo ngem adi kayo makibkibtot tay masapol ay ommat da tona ngem baken di is menpatenggaan di batawa.”

10 Danat itoloy ay mangwani en, “Awnit men-asigobat nan kailiili ya kaneg abes nan kagobigobilno.

11 Awnit wada gedan nan adoado ay kaeegyat ay yegyeg, kabitibitil ya sakit ay mangpatey isnan adoado ay ipogaw isnan natkenatken ay il-ili. Id daya et wada abes nan kaeegyat ya kaskasdaaw ay kailasinan di awnit om-ommat.

12 Ngem esapay ommat da tona kayman awnit depapen ya paligaten nan ipogaw dakayo. Awnit idalomda dakayo isnan sinagoga ay pagdalomanda ta maibalod kayo. Gapo isnan pammatiyo ken sak-en et awnit kayo maidalom isnan aali ya gogobilno.

13 Ngem olay tay awnit siya di nan wayayo ay mangibaga isnan gawis ay damag.

14 Ipasnekyo isnan nemnemyo ta adi kayo madadanagan is awnityo isongsongbat

15 tay sak-en nan awnit mang-itdo isnan kankananyo ya silibyo et adi polos masopyat ya masongbatan.

16 Nan tap-ina ken dakayo et awnit idalom nan in-ayo ya am-ayo, nan bebsatyo, nan ag-iyo ya nan gagayyemyo ya awnitda ipapatey dakayo.

17 Awnit aamisen am-in nan ipogaw dakayo gapo isnan kaitapiyanyo ken sak-en.

18-19 Ngem no anosanyo olay ngan di ik-ikkanda ken dakayo et adi kayo mabalin ay maisiyan ken sak-en.”

Nan Madadaelan Nan Ili Ay Jerusalem
Mat. 24:15-21; Mar. 13:14-19

20 “No ilaenyo ay likoben di sosoldado id Jerusalem et getkenyo ay nganngani ay madadael

21 et masapol ay nan ipogaw id isna Judea et menbakwitda isnan bilbilig.

Isonga nan mentetee id Jerusalem masapol ay komaanda ya nan linmokso abes et masapol ay adida somaa id Jerusalem.
22 Tay siya na nan pinagdodosa ay matongpalan nan am-in ay insolat din mamadto id kasin.
23 Am-amed kaseseg-ang nan maliton ya nan mensaskot isnan omdanan nan timpo ay naay tay domateng nan kaeegyat ay om-ommat isnan naay ay ili tay dosaen Apo Dios nan naayda ay Judio.
24 Awnit mabetbet nan tap-ina ay mapatey dapay maiyey nan tap-ina isnan natkenatken ay il-ili ta menbalinda ay baa. Dadaelen nan baken Judio id Jerusalem engganay pasaldengen Apo Dios daida."

Nan Omaliyan Kasin Jesus
Mat. 24:29-31; Mar. 13:24-27

25 Dat itoloy Jesus ay mangwani, "Awnit wada pay nan kaeegyat ay ommat isnan agew, isnan bowan ya isnan taltalaw. Am-in ay ipogaw isnan batawa et awnitda omegyat isnan dakkel ay dalloyon ya napigsapigsa ay ngengen nan baybay.
26 Matalimodawda gapo isnan egyatda tay adida getken nan awnit ommat pay isnan batawa tay am-in ay wada id daya et maikiwegda.
27 Et siya na nan mang-ilaan nan kaipoipogaw ken sak-en ay Iyon-an Am-in di Ipogaw isnan lomayogak ay maitatapi isnan liboo ay magapo id daya. Et somisilangak ay mangipaila isnan kangaton Apo Dios ya wada ken sak-en am-in nan kabaelana.
28 No ommat nan naayda et adi kayo omeg-egyat nodi gomasing kayo tay siya nan manggetkanyo ay nganngani ay mapalobosan kayo isnan ligatyo."

Nan Ipailan Nan Kaiw
Mat. 24:32-35; Mar. 13:28-31

29 Dat sodoken Jesus na ken daida, "Nemnemenyo nan kaiw ay higos ya nan tap-in nan kak-aiw
30 tay no sombo nan toboda et getkenyo ay nganngani nan pinag-odan.
31 Kaneg abes no ilanyo nan om-ommat isnan batawa ay kaneg san inbagak ken dakayo et getkenyo ay nganngani ay omali nan mentolayan Apo Dios.
32 Ibagak ken dakayo nan tet-ewa et ommat san inbagak esapay matey nan am-in ay ipogaw ay matatago id wani.
33 Olay no mamaid nan batawa ya nan wada id daya ngem nan am-in ay kankanak et mawawada kayet ay engenggana."

Nan Mensaganaan Nan Ipogaw Isnan Omaliyan Jesus

34 "Makail-ilanyo ta baken nan masapolyo isnan batawa is paam-amdenyo ya adi kayo menbaybayanggodaw ya menboteboteng modatya madanatengak ay adiyo getgetken.
35 Tay no omaliyak et awnit makibtot am-in nan ipogaw isnan batawa.
36 Isonga gawis no mensasagana kayo dakayo pay kanayon ay menlol-owalo tasiyay waday pigsayo ya toledyo ay mang-itpe isnan awnit om-ommat tapno maitapi kayo ken sak-en ay Iyon-an Am-in di Ipogaw isnan omaliyak kasin."
37 Inagew ay nin-isolsolo si Jesus isnan Templo ngem no malabi dat omey omapa isnan bilig ay Olivo.
38 Winakgat ay masapasapa ay omey nan kaipoipogaw isnan Templo ta dengngenda nan kankanana.

22

Nan Nakitolagan Judas Ay Isipsipna Si Jesus
Mat. 26:1-5, 14-16; Mar. 14:1-2, 10-11; Juan 11:45-53

1 Nganngani ay omdan nan Fiestan di Linmaosan di Anghel. Siya gedan di nan agew ay mangkakananda is tinapay ay egay kabobodan.
2 Nan menkangangato ay papadi ya nan men-is-isolo isnan linteg et nintotyada is ikkanda ay mangipapatey ken Jesus tay omegyatda ay mangpatey ken siya no iilaen nan kaipoipogaw tay laylayden nan ipogaw si Jesus.
3 Daet kapeten Satanas si Judas Iscariote ay esa isnan simpoo ya dowa ay pasolot Jesus
4 et ena tolagen nan menkangangato ay papadi ya nan aap-apon nan gowaldiyan di Templo ay awnitna isipsip si Jesus ken

daida dadapay mentotolag isnan ikkanda
ay mangdepap ken Jesus.
5 Palalo nan gasingda issan kinwanin
Judas dadat kanan en awnitda agtan siya
is siping.
6 Inowenan Judas danat ilogi ay men-
nemnem is gawis ay timpo ay mangipade-
papana ken Jesus ta adi iilaen nan ipogaw.

*Nan Mensaganaanda Isnan Man-
gananda*
*Mat. 26:17-25; Mar. 14:12-21; Juan
13:21-30*
7 Inomdan et nan agew ay mangkakanan
di Judio is egay kabobodan ay tinapay et
siya gedan nan mangpaltiyanda is kalnilo
ay kaneg din inikkan din alal-apoda ay
Judio isdin nanglaosan di anghel isnan
bab-aeyda id Egipto tapno adina itapi ay
mangpatey ken daida.
8 Dat baaen Jesus da Pedro ken Juan ay
mangwani en, "Enkayo isagana nan kanen
tako is fiesta."
9 Dadat kanan, "Into pay nan laydem ay
omey kami mensaganaan?"
10 Dat kanan Jesus, "Enkayo id Jerusalem
et awnityo sab-aten isdi nan lalaki ay
mangbobolig is sinakdona. Dayot onoden
isnan baey ay segpena
11 dayot kanan isnan kabaey en, 'Inbaan
nan apo tako dakami ta sootenmi no into
nan kowalto ay awnitmi manganan.'
12 Et awnit itdona ken dakayo nan
dakedake ay kowalto isnan maikadwa ay
galado dayot isagana nan kanen tako tay
wada am-in nan masapol tako isdi."
13 Dadat omey et naikkan nan kinwanin
Jesus dadat isagana nan kanenda.

*Nan Nin-obongan Da Jesus Ya Nan Pa-
pasolotna*
*Mat. 26:26-30; Mar. 14:22-26; 1 Cor.
11:23-25*
14 Inomdan nan osto ay olas ay man-
gananda dat malikob da Jesus ya nan
aapostolisna.
15 Danat kanan ken daida, "Esak-
pay menligat et palalo nan layadko
ay makiobong ken dakayo isnan naay
manganan tako ay mangipanemnem isdin
inommat id Egipto.
16 Ibagak ken dakayo en adiyak kasin
mangmangan isnan keg tona ay kikan
enggana ay matongpal nan tet-ewa ay kak-
waniyana isnan mentolayan Apo Dios."
17 Danat alaen nan inomenda dat men-
iyaman ken Apo Dios danat kanan ken
daida, "Alaenyo na ta wasdin ominom
18 tay ibagak ken dakayo en adiyak
kasin omin-inom is basi enggana ay omali
nan mentolayan Apo Dios."
19 Danat alaen abes nan tinapay et
men-iyaman ken Apo Dios danat amam-
asen et idyana ken daida ay mangmang-
wani, "Siya na nan awakko ay maidya ay
mangisalakan ken dakayo. Et siya na nan
awnityo ik-ikkan ay mangnemnemnem
ken sak-en."
20 Issan nakakananda danat idya kasin
ken daida nan inomenda et kanana, "Siya
na nan mangipaila isnan balo ay nakito-
lagan Apo Dios isnan ipogawna. Ipailana
nan awnit men-ayosan nan basak ay
mang-owas isnan basbasolyo."
21 Danat kanan, "Ngem ilaenyo. Nan
awnit mangisipsip ken sak-en et wada
isna ay makioobong.
22 Sak-en ay Iyon-an Am-in di Ipogaw
et tet-ewa ay awnitak matey ta matongpal
nan naisolat id sang-adom ay ommat ken
sak-en ngem kaseseg-ang nan sanay awnit
mangisipsip ken sak-en."
23 Dat men-asisoot san aapostolis no
sinoy awnit mangisipsip ken siya.

Sino Nan Tet-ewa Ay Kangatowan
24 Maaw-awni pay dat mentotya nan
papasolot Jesus no sino ken daida nan
makwani en kangatowan.
25 Ngem dat kanan Jesus ken daida, "Nan
ali isnan batawa et wada nan kalinte-
ganda isnan ipogaw dapay nan mentolay
abes et kayatda ay daydayawen di ipogaw
daida.
26 Ngem adi kabalin ay kaneg todi ken
dakayo nodi nan kangatowan koma ken
dakayo nan mangbadbadang isnan ib-ana
ay kaneg nan ik-ikkan nan baa.
27 Sino aya nan nangatngato, ay nan
tomotokdo ay mapakpakan wenno nan
baana ay mang-id-idya is kanena? Ay
baken nan masilbiyan? Ngem sak-en pay

ay apoyo et mensilsilbiyak ken dakayo ay
kanega baa.
28 Nakitetee kayo ken sak-en et inan-
anosanyo nan ligatko ya egay kayo nang-
taytaynan.
29 Isonga awnitko mentolayen dakayo
ay kaneg nan inikkan Ama ay nangyali
isnan kalebbengak ay mentolay
30 tapno makiobong kayo isnan man-
ganak isnan mentolayak, dakayopay
tomokdo isnan tokdowan di ali ay
mangbanag isnan am-in ay Judio ay aap-
on din simpoo ya doway an-ak din si
Israel."

Nan Nangibagaan Jesus En Awnit Isot Pedro Siya

Mat. 26:31-35; Mar. 14:27-31; Juan 13:36-38

31 Dat itoloy Jesus ay mangwani,
"Dengngem pod Simon. Layden Satanas
ay mangdolog ken dakayo tasiyay masis-
iyan kayo ay kaneg nan matap-an ay
pagey et komaan nan taep dapay matay-
nan nan begasna.
32 Ngem inlol-owalowak sik-a, Simon,
tapno adi mamaid nan pammatim.
Getkek ay awnitka mangdokog ngem no
somagongka et masapol ay papigsaem
nan iib-am."
33 Ngem dat kanan Simon Pedro, "Apo,
sak-en et adi kamam-aid nan pammatik
et olay pay no maitapiyak ken sik-a isnan
pagbalodan ya maitapiyak ken sik-a ay
matey."
34 Dat kanan Jesus, "Ngem ibagak ken
sik-a, Pedro, esapay mentan-o nan manok
is wakgat et mamitlo ay mangisotka en
adika mangtek."

Nan Nangibagaan Jesus En Omikawit Nan Papasolotna Is Masapolda

35 Dat kanan Jesus ken daida en, "Is-
din nangibab-aaak ken dakayo ay maid
inkawityo is sangi, siping ya sapatosyo,
ay waday ninkolanganyo?" Dadat kanan,
"Maid."
36 Dat kanan Jesus, "Owen, maid tay
laylayden nan ipogaw sak-en isdi isonga
inid-idyada nan masapolyo ngem id wani
adyanda sak-en isonga nan wada nan
sangina ya sipingna danat ikkawit. Nan
maid gamigna danat ilako nan badona no
maid sipingna ta lomako.
37 Tay masapol matongpal din naisolat
id kasin ay maipanggep ken sak-en isnan
kalin Apo Dios ay mangwani en, 'Siya et
naitapi isnan dosan nan ninpatpatey' et
naay nganngani ay matongpal."
38 Dat kanan nan papasolotna, "Apo,
naay di dowa ay gamig." Dat kanan Jesus,
"Osto et sa."

Nan Ninlowalowan Jesus Isnan Bilig Ay Olivo

Mat. 26:36-46; Mar. 14:32-42

39 Kinmaan si Jesus ya nan papasolotna
issan ili dadat omey isnan bilig ay Olivo
tay siya nan ogalina.
40 Inomdanda pay danat kanan ken
daida, "Menlowalo kayo tasiyay adi kayo
kadolog ay menbasol."
41 Dat omad-addawi si Jesus ken daida
dat menpalintomeng et menlowalo ay
mangwani en,
42 "Ama, no mabalin et kaanem koma
nan naay ligatko. Ngem baken nan laydek
is matongpal nodi nan laydem."
43 Dat menpaila ken siya nan anghel ay
nagapo id daya ay mangipapigsa ken siya.
44 Gapo isnan palalo ay ligatna danat
ipapasnek ay menlowalo et kaneg basa
nan lingetna ay nintedted isnan lota.
45 Nakalowalo pay dat somagong isnan
kad-an san papasolotna danat ilaen ay
maseseyepda tay nabbayda gapo isnan
dadama ay seg-angda ken siya.
46 Dat kanan Jesus ken daida, "Dakayon
aped maseseyep? Igidoyo ta menlowalo
kayo tasiyay adi kayo kadolog ay menba-
sol."

Nan Nadpapan Jesus

Mat. 26:47-56; Mar. 14:43-50; Juan 18:1-12

47 Daan ay menkalkali si Jesus dat do-
mateng nan kaipoipogaw ay inpangolon
Judas ay esa isnan simpoo ya dowa ay
pasolotna. Dat somag-en ken Jesus ta
bisitowena
48 ngem dat kanan Jesus, "Judas, ay
mangbisitoka tapno ipailam ay sak-en
ay Iyon-an Am-in di Ipogaw nan depa-
penda?"

49 Wada pay ay ilaen nan papasolotna
nan ommat ken Jesus dadat kanan, “Apo,
ay makibinetbet kami?”
50 Dat menpingasan nan esay pasolotna
nan kanawan ay ingan nan baan nan
kangatowan ay padi.
51 Ngem dat kanan Jesus, “Ad-o sa.”
Danat kapposen nan ingan san baa dat
gomawis.
52 Dat kanan Jesus isnan menkan-
gangato ay papadi, nan aap-apon nan
gowaldiyan di Templo ya nan aamam-a ay
inmey mangdepap ken siya en, “Aykeak
pomatey ta men-aalmas kayo ay omali ay
mangdepap ken sak-en?
53 Kaageagew ay nin-isolsolowak ken
dakayo isnan Templo et egay kayo
nangdepdepap. Ngem id wani inpalobos
Apo Dios dakayo ay mangdepap isonga
nan layden Satanas ya nan laydenyo nan
matongpal.”

Nan Nangisotan Pedro Ken Jesus
Mat. 26:69-75; Mar. 14:66-72; Juan 18:15-18, 25-27

54 Dinpapda si Jesus dadat eyey isnan
baey san kangatowan ay padi et omon-
onod si Pedro ngem omaaddawi.
55 Dinentanda nan pag-anidowan isnan
pantew dat makianido si Pedro.
56 Dat ilaen nan esay baa si Pedro ay
sisilangan nan apoy danat inengneng siya
danapay kanan, “Naay di esay ib-an Jesus.”
57 Dat isot Pedro ay mangwani isnan
babai en, “Dapay adiyak getken si todi ay
ipogaw.”
58 Maaw-awni pay dat imatonan kasin
nan esay lalaki si Pedro danat kanan,
“Esaka gedan ken daida.” Ngem dat kanan
Pedro, “Bakenko ib-a daida.”
59 Maid pay esay olas dat wada kasin
nan lalaki ay mangipapati en, “Tet-ewa
ay ib-an nan lalaki ay naay si Jesus tay
iGalilea siya gedan.”
60 Dat kasin kanan Pedro, “Adiyak po-
los getken nan kankanam.” Daan ay
menkalkali dat matanan-o nan manok.
61 Dat sagongen Jesus si Pedro et ineng-
nengna. Dat maipanemnem ken Pedro
san inbagan Jesus en, “Esapay mentan-o
nan manok id wani ay agew et mamitlo
ay nangisotka.”
62 Menbabawi si Pedro issan nangisotana
ken Jesus isonga dat bomala et men-ogaog.

Nan Nangselselatanda Ya Nangtipti-pakanda Ken Jesus
Mat. 26:67-68; Mar. 14:65

63 Dat ilogin nan mangbanbantay ken
Jesus ay mangselselat dadapay tipaken
siya.
64 Kinobotanda nan matana dadat
kanan, “Ibagam no sino nan nangtipak
ken sik-a no tet-ewa ay mamadtoka.”
65 Adoado pay nan kinkinwanida ay
nangbaibain ken siya.

Nan Naeyeyan Jesus Isnan Men-lelebbeng Ay Judio
Mat. 26:59-66; Mar. 14:55-64; Juan 18:19-24

66 Kawakgatana pay dat madagop nan
menlelebbeng ay Judio ay menkangan-
gato ay papadi ya nan men-is-isolo isnan
linteg dat maeyey si Jesus isnan kad-anda
et somalyaenda siya.
67 Dadat kanan, “Kadya, ibagam no sik-a
si Kristo ay inbaan Apo Dios.” Dat kanan
Jesus, “No ibagak et adi kayo met laeng
patiyen sak-en
68 ya no mensootak et adi kayo met
laeng songbatan.
69 Ngem enggana id wani et tomokdo
nan Iyon-an Am-in di Ipogaw ay mentolay
isnan makanawan Apo Dios ay manaka-
balin.”
70 Dadat kanan am-in, “Adi pay sik-a
ngalod nan Anak Apo Dios?” Danat kanan,
“Osto nan inbagayo.”
71 Dadat kanan, “Adi masapol pay laeng
di mangpaneknek isnan basolna tay din-
nge tako am-in ay apedna kankanan en
Anak Apo Dios siya.”

23

Nan Naeyeyan Jesus Ken Pilato
Mat. 27:1-2, 11-14; Mar. 15:1-5; Juan 18:28-38

1 Am-in san wada isdi ay nangidalom
ken Jesus et tinmakdegda dadat eyey si
Jesus ken Pilato ay gobilnadol

2 et kasinda idalom ken siya ay mang-
mangwani en, “Sinokalanmi si tona ay
mang-al-allilaw isnan kailiyanmi ta adida
kano baybayadan nan bowis ken Cesar
danapay kankanan en siya si Kristo ay ali.”
3 Dat sooten Pilato, “Ay sik-a nan alin
di Judio?” Dat kanan Jesus, “Osto nan
kinwanim.”
4 Isonga dat kanan Pilato isnan menkan-
gangato ay papadi ya nan kaipoipogaw,
“Maid met masokalak is basol nan naay
lalaki.”
5 Ngem ipapatida kayet ay mangwani
en, “Dapay it-itdona isnan ipogaw en men-
goloda. Inlogina id Galilea et enggana id
isna Judea.”

Nan Naeyeyan Jesus Ken Herod

6 Issan nangdengan Pilato isna danat
sooten no iGalilea siya.
7 Issan nangtekana ay nagapo si Jesus
isnan ili ay sakop di Galilea ay mentolto-
layan Herod danat paeyen siya ken Herod
tay wada si Herod id Jerusalem issan
fiesta.
8 Men-galalasing si Herod isnan nang-
ilaana ken Jesus tay nabayag ay din-
ngena nan maipanggep ken siya isonga
laydena ay mang-ila isnan kaskasdaaw ay
ik-ikkana.
9 Adoado nan sinos-oot Herod ngem
egay polos sinmongsongbat si Jesus.
10 Nan menkangangato ay papadi ya
nan men-is-isolo isnan linteg et tin-
makdegda ay mangpabasbasol ken Jesus.
11 Dat saysayoten ya selselaten da Herod
ya nan sosoldadona si Jesus. Dadat
badowan siya is badon di ali esadapay
pasagongen ken Pilato.
12 Enggana isdi ay agew dat men-
gayyem da Herod ken Pilato dapay ninbin-
binosoda id kasin.

Nan Naibagaan Nan Mapateyan Jesus

Mat. 27:15-26; Mar. 15:6-15; Juan 18:39-19:16

13 Dat paayagan Pilato nan menkangan-
gato ay papadi ya nan ib-ada ay men-
lelebbeng ay Judio ya nan kaipoipogaw.
14 Danat kanan ken daida, “Indalomyo
si tona ken sak-en ay mangwani en ipang-
pangolona nan ipogaw ay manggolo isnan
gobilno. Ngem sinomalyak ay iilaenyo et
maid nasokalak is ngawi ay mangipabas-
basolanyo ken siya.
15 Olay si Herod et maid sinokalana
is basolna tay inpasagongna siya ken
dakami. Maid basol tona is apedna kap-
ateyan.
16 Ipasaplitko et kedeng esakpay palo-
bosan.”
17 Kinwanina di tay nan ogalida et
tinew-en isnan fiesta ay deey et omipalo-
bos nan gobilnadol is esay balod.
18 Dat igig-iyaw nan kaipoipogaw en,
“Ipapateymo kayet siya. Tay si Barabas
nan kayatmi ay palobosam.”
19 Si Barabas et naibalod gapo tay nin-
golo id Jerusalem dapay ninpatey.
20 Gapo tay kayten Pilato ay mangipalo-
bos ken Jesus isonga nakikali kasin ken
daida
21 ngem in-giyawda kayet en,
“Pailansam isnan kros. Pailansam isnan
kros.”
22 Dat pitlowan Pilato ay mangwani ken
daida, “Aytay? Ay ngan pay di basolna?
Maid getkek is inikkana is gapo is ka-
pateyana. Pasaplitko et kedeng daket
palobosan.”
23 Ngem am-amedda in-giyaw en
mailansa si Jesus isnan kros et
nangabakda.
24 Isonga dat tongpalen Pilato nan lay-
denda.
25 Pinalobosana san nin-golo ya nin-
patey tay siya nan laydenda danapay
kanan en mapatey si Jesus ay kaneg nan
inbagada.

Nan Nailansaan Jesus Isnan Kros

Mat. 27:32-44; Mar. 15:21-32; Juan 19:17-27

26 Inkaanda si Jesus ay omey mangi-
lansa isnan kros dadat sab-aten nan esay
lalaki ay si Simon ay iCirene ay nagapo
isnan ilit. Omey koma id Jerusalem ngem
inpapatida ay mangipabolig isnan kros
ken siya dadat ipaonod ken Jesus.
27 Adoado nan ipogaw ay inmonod ken
Jesus et nan tap-in di bababai et men-ag-
agada gapo isnan seg-angda ken siya.
28 Ngem dat sagongen Jesus daida
et kanana, “Dakayo ay bababain di

iJerusalem et adiyo ag-agaan sak-en nodi
nan aw-awakyo ya nan an-akyo bawet
nan agaanyo.
29 Tay awnit omdan nan timpo ay men-
ligat nan ipogaw isonga awnit kananda en
nagasat nan bababai ay maid an-akda tay
awnit maid ilaenda is menligatan di an-
akda.
30 Siya di gedan nan awnitda mang-
waniyan isnan bilbilig en gawgawis no
magday ta gab-onanda daida gapo isnan
palalo ay ligatda.
31 Tay no siya di nan ikkanda ken sak-
en ay maid basolna et awnit am-amed
nan ikkanda ken dakayo ay managbasol,"
kinwanin Jesus.
32 Wada gedan nan dowa ay mangakew
ay inbowegda ta mapateyda ay maigisan
ken Jesus.
33 Wada pay ay omdanda isnan bilig ay
makwani en ingit di toktok wenno Calvary
dadat ilansa si Jesus isnan kros. Inlansada
gedan san dowa ay mangakew isnan
krosda et wada nan esa isnan makanawan
Jesus ya nan esa isnan makanigidna.
34 Dat kanan Jesus, "Ama, pakawanem
nan mang-ik-ikkan isnan ngawi ken sak-
en tay adida getken nan ik-ikkanda." Daet
menbobonot nan sosoldado esadapay pi-
gasen nan badon Jesus.
35 San kaipoipogaw et tomatakdegda
ay mangboyboya dapay saysayoten nan
aap-apon di Judio ay mangmangwani en,
"Insalakana kano nan tap-in di ipogaw.
Isonga isalakana koma abes nan awakna
no tet-ewa ay siya si Kristo ay inbaan Apo
Dios."
36 Sinaysayot gedan nan sosoldado.
Sinmag-enda ken Jesus et agindaiidya is
basi
37 dadapay kanan, "Isalakanmo nan
awakmo no sik-a tet-ewa nan alin di Ju-
dio."
38 Kinwanida di tay wada nan naisosolat
isnan ngangatowena ay, "Si tona nan alin
di Judio."
39 San esa abes ay mangakew ay
nailansa et saysayotena si Jesus ay
mangmangwani, "Ay baken sik-a si Kristo?
Isalakanmo ngalod nan awakmo dakat
abes isalakan dakami."
40 Ngem san ib-ana ay mangakew et
iniyawna san ib-ana ay mangwani, "Ay
adika omegyat ken Apo Dios? Nais-o tako
am-in ay madosdosa
41 ngem lebbengna ay madosata gapo
isnan inikkanta. Ngem si tona et maid
ngawi is inikkana dapay aped mados-
dosa."
42 Danat kanan ken Jesus, "Apo,
mangnenemnemka no awnitka omali ay
men-ali."
43 Dat kanan Jesus ken siya, "Ibagak ken
sik-a, id wani ay agew maitapika ken sak-
en ay makigasgasing id daya."

Nan Nateyan Jesus

Mat. 27:45-56; Mar. 15:33-41; Juan 19:28-30

44 Kag-aw ay tinmenga nan agew dat bo-
molinget nan batawa engganay inmalas
tres isnan sedem.
45 Isnan Templo et nan menselelede
ay koltina ay manglilingeb isnan nasan-
towan ay kowalto et aped nabisngat ay
makadwa.
46 Dat ibiyad Jesus nan kalina, "Ama,
idyak nan ab-abiikko ken sik-a." Osto ay
kinwanina di dat maoyos nan leng-agna.
47 Nan kapitan di sosoldado et inilana
san inommat dat mendayaw ken Apo Dios
ay mangwani, "Tet-ewa obpay ay maid
basol nan ipogaw ay naay."
48 Inilan gedan san kaipoipogaw ay in-
mey ninboya san inommat dadat somaa
ay dadama nan seg-angda.
49 Ngem am-in san iib-an Jesus ya nan
bababai ay naknakkey ken siya enggana
id Galilea et nataynanda tay kayatda ay
ilaen nan om-ommat.

Nan Naikaoban Jesus

Mat. 27:57-61; Mar. 15:42-47; Juan 19:38-42

50-51 Wada nan am-ama ay kangadan
si Jose ay iyArimatea ay sakop di Judea.
Siya et gawis ay ipogaw tay osto nan ik-
ikkana et sedsed-ena nan menlogiyan nan
mentolayan Apo Dios. Siya et esay ap-
apon di Judio ngem egay naitapi isnan
ngawi ay inik-ikkan nan iib-ana ken Jesus.
52 Inmey si Jose ken Pilato ay mang-
dawat isnan awak Jesus.

53 Danat kaanen nan awak Jesus isnan
krosna et bongonena isnan balo ay galot
danat ippey isnan nakakaongan ay bato
ay egay kaos-osal.
54 Nganngani ay magisbet isnan Biyalnis
et mensagana nan Judio tay siya nan men-
logiyan nan obayada engganay magisbet
kasin isnan Sabado.
55 San bababai ay nang-on-onod ken
Jesus enggana id Galilea et inmonodda
ken Jose ta ilaenda nan maipay-an nan
awak Jesus.
56 Dadat somaa ay mangisagana isnan
lana ya nan menbango ay agas ay awnitda
iyapowap isnan awakna. Inomdan nan
obaya isonga dadat omilleng tay siya nan
bilin nan lintegda.

24

Nan Kasin Natagowan Jesus
Mat. 28:1-10; Mar. 16:1-8; Juan 20:1-9

1 Wakgawakgat isnan Domingo dat
omey san bababai issan naipay-an san
awak Jesus et inkawitda nan menbango
ay agas.
2 Dinatnganda ay naolin nan bato ay
tangeb san naipay-an Jesus
3 isonga dadat songgep ngem maid di-
natnganda issan awakna.
4 Nasngangda isnan inommat dat
mawanada nan doway lalalaki ay men-
silsilang nan badoda.
5 Dadat menlokbob gapo isnan dadama
ay egyatda ngem dat kanan san lalalaki
ken daida en, “Aytay dayon an-anapen
nan natago isnan kad-an di natey?
6 Maiwed si Jesus isna tay kasin natago.
Ay kinalingkinganyo din inbagana ken
dakayo isdin kad-ana id Galilea en
7 siya ay Iyon-an Am-in di Ipogaw et
masapol ay maidya isnan managbasol
et ilansada isnan kros ngem dat kasin
matago isnan maikatlo ay agew?”
8 Ninemnem san bababai din inbagan
Jesus
9 isonga dadat somaa et ibagada issan
simpoo ya esay pasolotna ya san iib-ada
san inommat.
10 Naay da san bababai ay nangibaga
isnan aapostolis issan inommat, si Maria
Magdalena, si Juana ya si Maria ay inan
Santiago ya nan tap-ida ay bababai.
11 Ngem egay pinatin san aapostolis
daida tay kananda en waay baken tet-ewa
nan inbagada.
12 Ngem si Pedro et tinmagtag ay omey
issan naipay-an Jesus danat osdongan et
tet-ewa ay kedeng nan galot is inilana.
Dat somaa ay mangnemnemnem isnan
inommat.

Nan Ninpailaan Jesus Isnan Doway Pa-
solotna
Mar. 16:12-13

13 Issan deey met laeng ay agew et
mendad-aan nan dowa ay pasolot Jesus ay
omey isnan ili ay Emaus. Waay nasolok
ay simpoo ya esa ay kilometro nan kaad-
addawina id Jerusalem.
14 Sodsodokenda nan am-in ay inom-
ommat ken Jesus.
15 Issan menkalkaliyanda dat somag-en
si Jesus et maiboweg ken daida.
16 Inilada siya ngem egayda nakaima-
ton.
17 Dat kanan Jesus ken daida, “Ay
ngan nan sodsodokenyo isnan mendad-
aananyo?” Dadat itakdeg et maiila isnan
angasda ay menseseg-angda.
18 Nan esa ken daida ay kangadan is
Cleofas et kinwanina ken Jesus, “Waay
kedengka is mentetee id Jerusalem is adi
mangtek isnan inom-ommat isdi isnan
nadandan ay agew.”
19 Dat sooten Jesus, “Ay ngan di inom-
ommat?” Dadat kanan, “San inikkanda
ken Jesus ay iNazaret. Siya nan tet-ewa
ay mamadton Apo Dios tay inilan am-in
nan ipogaw nan panakabalina isnan kina-
gawis nan insolsolona ya nan nakaskas-
daaw ay inik-ikkana.
20 Ngem nan menkangangato ay papadi
ya nan menlelebbeng isnan ili tako et
indalomda siya isnan gobilnadol dadat
pailansa isnan kros.
21 Dapay kananmi en siya koma nan
mangisalakan id Israel. Owen, et baken
kedeng di. Id wani nan maikatlo ay agew
enggana isdin nateyana.
22 Nan tap-in nan bababaimi et tinaada
dakami tay inmeyda issan wakgawakgat
issan naipay-an Jesus

23 ngem egayda kano dinatngan nan
awakna. Dadat mensagong ay mang-
mangwani en ninpaila kano nan aanghel
ay nangwani en natago siya.
24 Inmey gedan nan iib-ami issan
naipay-ana et pinaneknekanda ay tet-ewa
san kinwanin san bababai ay egayda inila
si Jesus."
25 Dat kanan Jesus ken daida, "Ay apo,
menkenteg nan toktokyo. Naligat nan
mangpatiyanyo isnan am-in ay inbagba-
gan din mamadto.
26 Ay baken aya masapol ay menligat si
Kristo esapay omey id daya?"
27 Danat ibaga nan maipanggep ken
siya isnan naisolat id kasin ay kalin Apo
Dios enggana isnan liblon Moses ya nan
insolsolat din mamadto.
28 Inomdanda pay issan ili ay omayanda
dat itoloy Jesus ay mendaan
29 ngem dadat ipakod siya ay mang-
mangwani, "Omapaka isna tay naay bo-
molinget." Isonga dat makkey ken daida.
30 Wada pay ay manganda danat alaen
nan tinapay et men-iyaman ken Apo Dios
danat amasen et idyana ken daida.
31 Dat kaneg natokaban nan matada
et imatonanda siya ngem dat aped na-
manaid si Jesus.
32 Dadat men-asikwani en, "Tet-ewa ob-
pay ay siya si Jesus iso gayam nga gawis
nan nemnemta issan daan issan nan-
gibagbagaana isnan maipanggep ken siya
ay wada isnan liblon Apo Dios."
33 Dadat ikakamo ay mensagong id
Jerusalem dadat datngan san simpoo ya
esay pasolot ya nan tap-ina ay nadagop
isdi
34 ay mangmangwani en, "Tet-ewa ob-
pay ay natago si Apo Jesus tay ninpaila ken
Simon."
35 Dat abes ibagan san dowa san inom-
mat issan daan ya san nangimatonanda
ken Jesus issan nang-amasana issan tina-
pay.

Nan Ninpailaan Jesus Isnan Tap-in Nan Papasolotna

Mat. 28:16-20; Mar. 16:14-18; Juan 20:19-23; Apos. 1:6-8

36 Daan ay sodsodokenda na ken daida
dat mawanada si Jesus et kanana ken
daida, "Somingpa nan nemnemyo."
37 Dat dadama nan egyatda tay kananda
en ab-abiik Jesus nan iilanda.
38 Ngem dat kanan Jesus ken daida,
"Dakayon omegyat ya mendowadowa no
sak-en wenno bakenak?
39 Ilaenyo nan sikik ya adpak et sak-
en tet-ewa. Mangkappos kayo tasiyay
mapnek kayo. Tay nan ab-abiik et maid
awakna ya ingitna ngem wada ken sak-en
ay iilanyo."
40 Kinwanina di danapay ipaila nan
nalansaan ay adpana ya sikina.
41 Masmasdaawda ya men-galalasingda
ngem mendodowada kayet isonga dat
sooten Jesus, "Ay waday makan isna?"
42 Dadat agtan is dinawkis ay ikan
43 danat isda dadapay iilaen.
44 Danat kanan ken daida, "Nan nateyak
ya nan natagowak kasin et siya din inbag-
bagak isdin kawad-ak ken dakayo. Tay
masapol ay matongpal am-in din naisolat
ay maipanggep ken sak-en isnan insolat
din si Moses ya din tap-in di mamadton
Apo Dios ya nan naisolat gedan isnan liblo
ay Salmo."
45 Danat ipalawag ken daida nan
naisolat ay kalin Apo Dios id kasin ta
maawatanda
46 danat kanan, "Siya na nan naisolat ay
maipanggep ken sak-en, 'Masapol ay men-
ligat si Kristo esapay matey dat matago
isnan maikatlo ay agew
47 isonga am-in ay mamati ken siya
dadapay ibabawi nan basbasolda et
pakawanen Apo Dios daida.' Masapol ay
maibagbaga nan naay gawis ay damag
isnan am-in ay il-ili isnan batawa menlogi
id isna Jerusalem.
48 Et dakayo ay nang-ila is dadi et mas-
apol ay dakayo nan mangibagbaga en tet-
ewa da tona.
49 Ngem sesed-enyo id Jerusalem eng-
gana ay dawatenyo nan panakabalin ay
magapo id daya tay awnitak ibaa nan
Ispirito Santo ay inbagan Amak."

Nan Naipangatowan Jesus Id Daya

Mar. 16:19-20; Apos. 1:9-11

50 Danat eyey nan papasolotna id Betania danat ipangato nan ledengna et
bindisyonana daida.
51 Daan ay binbindisyonana daida danat
taynan daida et maipangato id daya.
52 Dinaydayawda siya dadat somagong
id Jerusalem ay dadama nan gasingda.
53 Kanayon ay omeyda isnan Templo ay
mendaydayaw ken Apo Dios.

Nan Gawis ay Damag ay Insolat Juan

Nan Maipanggep Isnan Insolat Juan

Nan naay ay insolat Juan et ipailana ay si Jesus nan makwani en Kali ay nawawawawada ken Apo Dios esapay naboliw nan batawa dat menbalin is ipogaw et makitee isnan ipogaw isnan batawa. Intapin Juan nan gapo ay insolatna nan naay isnan nangibagana isnan menbasa en, "...nan naayda et naisolatda tasiyay patiyenyo ay si Jesus nan Kristo ay Anak Apo Dios et gapo isnan pammatiyo et matagotago kayo ay engenggana." (20:31)

Nakwas ay inbagan Juan en si Jesus nan makwani en Kali ay nawawawawada danat ilogi ay mangibaga isnan inomommat isdin kad-an Jesus isna. Ibagana nan nateketeken ay nakaskasdaaw ay inik-ikkan Jesus ay mangipaila ay siya nan naikali ay mangisalakan ken datako danat ipagtek nan kayat ay kanan san kaskasdaaw isnan mangibagbagaana isnan sodsodok ya insolsolon Jesus. Insolat Juan gedan nan inkakan nan tap-ina ay namati ken Jesus dadat menbalin ay pasolotna dapay ligten nan tap-ina siya et adida patiyen. Isnan kapitolo 13 enggana isnan 17 et naibaga nan menkakadwaan da Jesus isnan papasolotna isdin labi esapay madpap ya nan inbagbagan Jesus ken daida issan deey ay labi ta mensaganada ya papipigsaenda nan nemnemda ay olay no ngan di ommat. Isnan kombosna et inbagan gedan Juan nan nadpapan Jesus ya nabistaana, nan nateyana ya nan kasina natagowan ya nan ninpailaana isnan papasolotna isdin kasina natagowan.

Dalon inbagan Juan isnan naay ay insolatna nan maipanggep isnan biyag ay maid patenggana ay gon-oden tako no mamati tako ken Kristo. Et siya nan namnama nan am-in ay mangpati ay si Jesus nan daan ay omey ken Apo Dios, nan mangibagbaga isnan tet-ewa ya nan mang-ited is biyag. Nan naiitken ay insolat Juan et nan ad-ado ay inbagana maipanggep isnan nangidildiligan Jesus isnan sigod ay wada isnan insolsolona ay kaneg nan danom, makan, silaw, kalnilo, nan kaiw ya nan begasna, pagey ya nan tapina pay.

Nan wada isna

Nan logina 1:1-18
Si Juan ay Menbonbonyag ya nan damo ay papasolot Jesus 1:19-51
Nan nin-isolsolowan Jesus 2:1-12:50
Nan kad-an Jesus id Jerusalem esapay madpap 13:1-19:42
Nan kasin natagowan Jesus ya nan ninpailaana 20:1-31
Nan ninpailaan Jesus id Galilea 21:1-25

Si Jesus Nan Kali Ay Ninbalin Ay Ipogaw

1 Isdin loglogina ay esapay mawada nan
batawa et nawawada nan Kali ay si Kristo
et nawawada ken Apo Dios san Kali ya
Dios gedan siya.
2 Owen, nawawada siya ken Apo Dios
esapay mawada nan naboliw.
3 Inpaboliw Apo Dios ken siya nan am-in
et maiwed nawada no egayna boliwen.
4 Magapo ken siya nan biyag ya siya
nan mangtangtanggew isnan nemnem di
ipogaw ay kaneg silaw.
5 Tatanggewan nan silaw nan menbolinget et adi polos makaabak nan
bolinget isnan silaw.
6 Wada gedan nan inbaan Apo Dios ay
kangadan is Juan.*
7 Inmali ay mangipagtek issan silaw
tasiyay dengen am-in di ipogaw dadat
patiyen san silaw.
8 Baken si Juan san silaw ngem inmali ay
mangipagtek issan silaw ay si Jesu Kristo.
9 Owen, siya nan tet-ewa ay silaw ay inmali isnan batawa ay mangtanggew isnan
am-in ay ipogaw.
10 Inmali san makwani en Kali isnan
batawa et olay no naboliw gapo ken siya
et egay kayet inmatonan nan ipogaw siya.
11 Inmali isnan osto ay ilina ngem inadyan nan kailiyana siya.

* **1:6** Si Juan ay naay et siya san menbonbonyag ay baken nan pasolot Jesus ay nangisolat isna.

12 Ngem wadada nan nangdawat ya
nangpati ken siya et daida nan inagtana is
kalintegan ay menbalin ay an-ak Apo Dios.
13 Et baken kaneg nan ikkan nan sin-
asawa ay omanak is ikkanda ay menbalin
ay an-ak Apo Dios nodi isnan kabaelana
ay Amada.
14 San Kali et ninbalin is ipogaw ay si
Jesu Kristo dat makitee ken dakami. Am-
in ay kinkinwanina et tet-ewa ya gaw-
igawis nan inik-ikkana ay nangipaila is-
nan layadna. Inilami nan panakabalina
ay inidyan Amana ken siya ay kedkedeng
is Anakna.
15 Siya nan inpagtek Juan isdin nang-
waniyana en, "Si tona din inbagak ken
dakayo en awnit wada nan somosokat
ken sak-en ay nangatngato mo sak-en tay
nawawada esakpay mawada."
16 Gapo isnan dadama ay layadna ken
datako et id-id-idyana nan gawis ken
datako.
17 Nan linteg Apo Dios nan inpagtek din
si Moses ngem nan inpagtek Jesu Kristo
et nan kinatet-ewan nan maipanggep ken
Apo Dios ya nan layadna ken datako.
18 Maiwed nakail-ila ken Apo Dios nodi
nan kedkedeng ay Anakna ay makitetee
ken Amana et siya nan nangipagtek.

Nan Inpagtek Juan Ay Menbonbonyag
Mat. 3:1-12; Mar. 1:1-8; Luc. 3:1-18

19 Naay nan inommat isdin nangi-
pagtekan Juan isnan maipanggep ken Je-
sus. Inbaan nan aap-apon di Judio id
Jerusalem nan papadi ya nan iib-ada ay
makwani en Levite ta sootenda ken Juan
no sino siya.
20 Dat songbatan Juan et ibagana nan
tet-ewa ay mangwani en, "Bakenak si
Kristo ay inbaan Apo Dios."
21 Ngem dadat kayet sooten, "Sinoka pay
obpay? Ay sik-a din si Elias ay mamadto ay
kasin natago?" "Bakenak," kinwanin Juan.
"Ay sik-a nan mamadto ay inbaan Apo
Dios ay sesed-enmi?" kinwanida. "Baken,"
kinwanin Juan.
22 Dadat kanan, "Ibagam ngalod ken
dakami no sinoka tay masapol ay ibagami
isnan nangbaa ken dakami. Ay ngan pay
nan pangwanim isnan awakmo?"
23 Dat kanan Juan, "Sak-en nan mang-
tongpal isdin kinwanin Isaias ay mamadto
id kasikasin ay nangwani en,
'Wada isnan bilbilig nan mangibogbogaw
en enkayo menletgen nan daanen
nan Apo tako ay awnit omali.' "
24 Dat kayet sooten nan Fariseo ay tap-in
di inbaan nan aap-apon di Judio en,
25 "Ngan nan kalebbengam ay menbon-
bonyag no bakenka si Kristo, si Elias ya no
bakenka san mamadto?"
26 Dat kanan Juan, "Ibonyagko nan
danom ngem wada nan naiddom ken
dakayo ay adiyo getgetken
27 et siya nan awnit mangsokat ken
sak-en. Et gapo isnan kawedwedana et
adiyak maibilang ay mangkaan isnan olay
sapatosna."
28 Inommat am-in dana id Betania ay
dedemangen di ginawang ay Jordan ay
menbonbonyagan Juan.

Si Jesus Nan Mangkaan Is Basol

29 Kawakgatana dat ilaen Juan si Jesus
ay somagsag-en danat kanan, "Si todi nan
mangkaan isnan basbasol di ipogaw isnan
batawa gapo isnan awnitna kateyan. In-
yalin Apo Dios siya ay kaneg kalnilo ay
mapalti ta kaanena nan basol.
30 Si todi san kinwanik en awnit wada
nan mangsokat ken sak-en ay nangat-
ngato mo sak-en tay nawawada esakpay
mawada.
31 Egayak gintek no sino siya ngem
inmaliyak ay mangibonbonyag is danom
tasiyay ipagtekko siya isnan Judio."
32-33 Danat kanan ay mangipagtek isnan
inommat, "Egayak gintek siya ay sokod
inbagan Apo Dios ay nangibaa ken sak-
en en, 'Awnitmo ilaen nan Ispirito Santo
ay lomayog ay pomatong isnan esay lalaki
et siya nan awnit mangibonbonyag isnan
Ispirito Santo.' Et tinmet-ewa tay inilak
nan Ispirito Santo ay linmayog ay nagapo
id daya ay kaneg kalapati dat pomatong
ken Jesus.
34 Siya nan inilak isonga ipaneknekko
ken dakayo ay siya tet-ewa nan Anak Apo
Dios."

Nan Inmon-ona Ay Papasolot Jesus

35 Kawakgatana kasin dat wada da Juan
ya nan dowa ay pasolotna
36 danat inenengneng si Jesus ay lomaos
danapay kanan, “Ilaenyo. Si tona nan
kalnilon Apo Dios ay mangkaan isnan
basbasol di ipogaw.”
37 Dinngen pay san doway pasolotna san
kinwanina dadat omonod ken Jesus.
38 Dat mensagong si Jesus et ilaena daida
ay omon-onod danat sooten, “Ay waday
ibagayo?” Dadat kanan, “Rabbi, ay into
nan menteteam?” (Nan kanan nan Judio
isnan rabbi et mistolo.)
39 Danat kanan ken daida, “Akayo ta
entako ilaen.” Isonga dadat makkey ken
siya et enda ilaen nan menteteana dadat
makitetee ken siya issan sedem engganay
nagisbet.
40 San esa ken daida ay dowa et si
Andres ay besat Simon Pedro.
41 Dat ikakamon Andres ay mang-anap
ken Simon ta ibagana en, “Dinas-anmi nan
Mesias.” Nan kayatna ay kanan et dinas-
anda si Kristo ay sedsed-enda tay inbagan
Apo Dios en awnitna ibaa.
42 Dat bowegen Andres si Simon et
omeyda ken Jesus. Dat inengneng Jesus
siya danat kanan, “Sik-a si Simon ay anak
Juan ngem menngadanmo et nan Cefas.”
(Nan ngadan ay naay isnan kalin di Judio
et paliso nan kanana isnan ngadan ay
Pedro ay makwani en bato.)

Nan Namatiyan Abes Da Felipe Ken Natanael

43 Issan kawakgatana dat kanan Jesus
en omey isnan probinsiya ay Galilea.
Dinatngana si Felipe danat kanan,
“Makkeyka ken sak-en.”
44 Si Felipe et kailiyan da Andres ken
Pedro ay nagapo id Betsaida id Galilea.
45 Dat anapen Felipe si Natanael danat
kanan, “Dinas-anmi nan ipogaw ay insolat
Moses isnan liblo ay naisolatan nan linteg
ya din insolat din mamadto. Siya si Jesus
ay iNazaret ay anak Jose.”
46 “Ayke waday gawis is magapo id
Nazaret?” kinwanin Natanael. Dat kanan
Felipe, “Aka bawet ta enta ilaen.”
47 Issan nang-ilaan Jesus ken Natanael
ay om-omey isnan kad-ana danat kanan,
“Naay di tet-ewa ay Judio ay maid ngawi
isnan nemnemna.”
48 Dat sooten Natanael, “Ngan di
mangtekam ken sak-en?” Dat kanan Jesus,
“Inilak sik-a issan kad-am issan poon di
kaiw esapay omey ayagan Felipe sik-a.”
49 Dat kanan Natanael, “Apo, sik-a od
nan Anak Apo Dios. Sik-a nan ali ay
sedsed-enmi isna id Israel.”
50 Dat kanan Jesus, “Ay nan mamatiyam
et gapo tay inbagak en inilak sik-a isnan
poon di kaiw? Ngem awnit wada pay nan
ilaem ay kaskasdaaw mo nan naay.
51 Ibagak et tet-ewa ay awnityo ilaen ay
matokaban id daya et om-omey ya omal-
ali nan aanghel Apo Dios ken sak-en ay
makwani en Iyon-an Am-in di Ipogaw.”

2

Nan Danom Ay Ninbalin Is Tapey

1 Issan maikatlo ay agew et wada nan
babayas id Cana ay sakop di Galilea. Wada
si inan Jesus isdi
2 dapay nadkat gedan si Jesus ya san
papasolotna.
3 Naamin pay nan tapey* dat kanan
inan Jesus ken siya, “Naamin et nan
tapeyda.”
4 Dat kanan Jesus, “Ina, adi masapol ay
ibagam nan ikkak. Egay pay omdan nan
mang-ikkanak isnan inbilin Apo Dios.”
5 Ngem dat ibagan inana isnan deeyday
baa isdi en, “Tongpalenyo am-in nan iba-
gana ken dakayo.”
6 Nan Judio et wada nan abigda isnan
menboowanda isonga wada nan enem ay
bolnay isdi ay maipaypay-an di danom et
waay limay boti nan malaon di esa.
7 Dat kanan Jesus issan deeyday baa,
“Ponowenyo dana is danom.” Dadat
ponowen san deeyday bolnay
8 danat kanan, “Ala, gomaod kayo ta
eyeyyo isnan apowen di baey ay naay.”
Siya di nan inikkanda.

* **2:3** Nan tapey di Judio et nasapo isnan danom di obas ya kanegna nan ingel di tapey isna.

9 Dat tamtaman san apowen di baey
san danom ay ninbalin is tapey daet mas-
daaw tay gawigawis. Ngem adina getken
nan nagapowana tay kedengda ay baa is
mangtek tay daida nan nang-ala. Danat
ayagan san lalaki ay binommey
10 et kanana, “Nan ogalin di ipogaw
et nan kagawisan ay tapey nan iya-
pagda omon-ona isnan sangailida et no
maamin nan kagawisan dadat iyapag nan
kaasiyan. Ngem sik-a et apay nga inpaod-
odim ay nangiyapag isnan kagawisan ay
tapey?”
11 Nan naay inikkan Jesus id Cana ay
esay ili id Galilea et siya nan damo ay
kaskasdaaw ay inikkana ay nangipailaana
isnan panakabalina dat omam-amed nan
pammatin nan papasolotna ken siya.
12 Nakwas pay san babayas dat omey da
Jesus ken da inana, nan bebsatna ya nan
papasolotna id Capernaum dadat mente-
tee isdi isnan nadandan ay agew.

*Nan Nangipabalaan Jesus Isnan Men-il-
ilako Isnan Templo*

*Mat. 21:12-13; Mar. 11:15-17; Luc.
19:45-46*

13 Nganngani nan Fiestan di Linmaosan
di Anghel ay mangnemneman di Judio
isdin nangbadangan Apo Dios isdin alal-
apoda id sang-adom isonga inmey da Je-
sus id Jerusalem ay makifiesta.
14 Dadat omey isnan Templo et dat-
nganda nan men-ilaklako is baka, kalnilo
ya kalapati ay awnit mapalti ay iboyag
nan ipogaw ken Apo Dios. Wada gedan
isdi nan mensoksokat is siping.
15 Dat somalapid si Jesus is saplit et
abowena am-in san bakbaka ya kakalnilo
ta bomalada danapay tokangen nan
lamisaan di mensoksokatanda is siping
et maiwakat san sipingda.
16 Danat ibilin issan men-ilaklako is
kalapati, “Ibalayo am-in dana. Ay inayan
kayo pay, ay dakayon pabalinen ay pag-
ilakowan nan baey Amak?”
17 Dat nemnemen san papasolotna nan
naisolat ay kalin Apo Dios id kasin ay
naay, “Apo Dios, dadama nan sakit di
nemnemko tay adida polos paayen nan
baeymo.”
18 Gapo isnan inikkan Jesus isnan Tem-
plo dat kanan nan aap-apon di Judio,
“Ngan di kaskasdaaw ay ikkam ta kail-
ana ay waday kalintegam ay mang-ikkan
isna?”
19 Dat kanan Jesus, “No bakasenyo nan
baey Apo Dios ay naay et pasagongek
kasin isnan tolo ay agew.”
20 Dat kanan san deeyday Judio, “Aykeka
makasaad kasin isna is tolo ay agew?
Dapay epatpoo ya enem ay tew-en nan
nasaadan nan Templo ay naay.”
21 Ngem nan baey Apo Dios ay
kankanan Jesus et nan awakna.
22 Isonga idi natey si Jesus dat kasin
matago et ninemnem san papasolotna ay
tinmet-ewa nan kinwanina dadat patiyen
nan naisolat id kasin ay kalin Apo Dios
ya din inbagan Jesus isnan awnitna
katagowan.
23 Issan kawad-an Jesus id Jerusalem
ay makifiesta et adoado nan mamati ken
siya tay inilada nan kaskasdaaw ay inik-
ikkana.
24 Ngem getkena ay kolang kayet nan
pammatida ken siya tay gegetkena nan
kaipogawda
25 et adi masapol di waday mang-itdo
ken siya maipanggep isnan ipogaw tay
gegetkena nan nemnemda am-in.

3

Si Jesus Ya Si Nikodemo

1 Wada nan esay ap-apon di Judio ay
Fariseo ay kangadan is Nikodemo.
2 Isnan esay labi inmey ken Jesus et
kanana, “Apo, getkenmi ay si Apo Dios
nan nangibaa ken sik-a ay mangisolo
ken dakami tay maiwed makaikkan is-
nan kaskasdaaw ay ik-ikkam malaksig no
wada si Apo Dios ken siya.”
3 Dat kanan Jesus, “Tet-etet-ewa nan
ibagak ken sik-a, maiwed makasgep isnan
mentolayan Apo Dios no adi maiyanak
kasin.”
4 Dat kanan Nikodemo, “Ayke ma-
balin ay maiyanak kasin nan ipogaw ay
naeteng? Ay daan di songgepana isnan
eges inana esapay bomala kasin?”

5 Dat kanan kasin Jesus, “Ibagak ken sik-
a nan tet-ewa, adi mabalin ay maitapi nan
ipogaw isnan mentolayan Apo Dios no
adida maiyanak isnan danom ya Ispirito
Santo.
6 Nan iyanak nan ipogaw et awatena
nan nangiyanak ken siya ay ipogaw. Et
nan ipogaw ay iyanak nan Ispirito Santo
et awatena abes nan nangiyanak ken siya
ay Ispirito Santo isonga menbalinda ay an-
ak Apo Dios.
7 Isonga adika masdaaw no ibagak en
masapol ay maiyanak kayo kasin.
8 Kaneg nan dagem et adi kaila ngem
menpoypoyopoy isnan laylaydena. De-
dengngem nan ngengena ngem adim
getken nan magapgapowana ya nan
omay-ayana. Siya na nan kaneg nan am-
in ay maiyanak isnan Ispirito Santo.”
9 “Intoy ikakkana?” sinoot Nikodemo.
10 Dat kanan Jesus, “Esaka ay nangato ay
mangisolsolo ken datako ay Judio dakapay
adi getken na?
11 Ibagbagak met nan tet-ewa ay getkek
ya inilak ngem adiyo kayet patiyen nan
kankanak.
12 Inpagtekko nan maipanggep isnan
wada isnan batawa ngem adiyo patiyen.
Intoy ikkanyo ngalod ay mangpati no iba-
gak ken dakayo nan maipanggep isnan
wada id daya?
13 Maiwed ipogaw is in-inmey id daya
ay makaibaga isnan wada isdi nodi ke-
dengak ay Iyon-an Am-in di Ipogaw tay
nagapowak id daya.
14 Et awnitak maipangato ay Iyon-an
Am-in di Ipogaw ay kaneg din inikkan
din si Moses ay nangilansa isnan sinang-
oweg isnan sokod danat ipangato isnan
kad-anda issan bilbilig* tay masapol ay
awnitak mailansa abes esakpay maipan-
gato
15 tasiyay am-in ay mamati ken sak-en
et matagotagoda ay eng-enggana ken Apo
Dios.” Siya di nan kinwanin Jesus.
16 Gapo tay dadama nan layad Apo Dios
isnan ipogaw isnan batawa et inpaiyalina
nan kedkedeng ay Anakna tasiyay am-in
ay mamati ken siya et adida kadosdosa
nodi matagotagoda ken Apo Dios.
17 Tay egay inbaan Apo Dios nan Anakna
ay mangpabasol ken datako ay ipogaw
nodi ta isalakana datako
18 tay am-in ay mamati isnan Anakna
et adida madosa ngem nan adi mamati
et awnit madosada is maid patenggana
tay adida patiyen nan kedkedeng ay Anak
Apo Dios.
19 Nan kapabasolanda et inmali nan
silaw isnan batawa ngem pawedwed-en
kayet nan ipogaw nan menbolinget mo
nan menpat-a gapo isnan ngawi ay ik-
ikkanda.
20 Tay adyan nan mang-ik-ikkan is
ngawi nan menpat-a isonga adida somag-
en isnan silaw tay adida layden ay maila
nan ik-ikkanda.
21 Ngem nan mang-ik-ikkan isnan
gawis et somag-enda isnan silaw tasiyay
ipailada ay si Apo Dios nan mangbad-
badang isnan gawis ay ik-ikkanda.

Nan Pangwanin Juan Ken Jesus

22 Nakwas pay di dat omey si Jesus ya
nan papasolotna isnan tap-in di ili isnan
probinsiya ay Judea. Ninteeda isdi isnan
nadandan ay agew et menbonbonyagda.
23 Si Juan et menbonbonyag abes id
Enon ay sag-en di Salim tay adoado nan
danom isdi. Men-inonod nan ipogaw ay
omey ken siya danat bonyagan daida.
24 Egay pay naibalod si Juan issan deey
ay menbonbonyagana.
25 Issan esay agew et wada nan in-
mey ay nakisongbat isnan papasolot Juan
maipanggep isnan bonyag ay kakaanan di
basol.
26 Isonga dadat omey ken Juan et
kananda, “Apo, din ib-am issan demang
di ginawang ay Jordan ay inbagam ken
dakami et menbonbonyag id wani et siya
nan omay-ayan am-in nan kaipoipogaw
isonga atiatik nan omal-ali isna.”
27 Dat kanan Juan, “Adi mensakit nan
nemnemko olay no atiatik nan omali isna

* **3:14** Isdin kad-an di Judio isnan bilbilig et binmasolda isonga inpaeyey Apo Dios nan kaoweoweg ay mangketeb ken daida ta mateyda. Ngem idi inbabawida san basolda, inbagan Apo Dios ken Moses en somapo is sinang-oweg ay gading ta mailansa isnan sokod danat ipangato et am-in ay mang-ila isdi et matagoda olay naketbanda.

tay si Apo Dios nan mang-idya isnan
kalebbengan di ipogaw ay ikkan.
28 Dakayo met laeng nan mang-
paneknek isdin kinwanik en bakenak si
Kristo nodi inbaan Apo Dios sak-en ay
mangipagtek ken siya tasiyay mamatida
ken siya.
29 Nan kaidiligana et kaneg nan mangis-
agana is omasawaan nan gayyemna. No
omey nan lalaki isnan babai ay asawaena
et dadama nan gasing nan gayyemna
tay men-asawada tet-ewa. Et siya nan
kanegko abes ay nangisagana isnan oma-
liyan Jesus isonga dadama nan gasingko
tay inmali et siya.
30 Et siya nan masapol ay maipawed-
weda dakpay maipababa."

Nan Magapo Id Daya Nan Kangatowan

31 Nan magapo isnan batawa et ibatawa
isonga nan getkena et nan maipanggep
isnan batawa ngem nan magapo id daya
et siya nan kangatowan isnan am-in.
32 Ibagbagana nan inil-ilana ya nan
dindinngena ngem atiatik nan mangpati
isnan kankanana olay no siya nan kanga-
towan.
33 Ngem nan mangidnge isnan ibag-
bagana et paneknekana ay tet-ewa nan
kankanan Apo Dios.
34 Tay si Jesu Kristo ay inbaan Apo
Dios et kankanana nan kalin Apo Dios tay
inidyan Apo Dios nan am-in ay panaka-
balin di Ispirito Santo ken siya.
35 Si Apo Dios et laylaydena nan Anakna
isonga inidyana nan kabaelana ta maki-
gad isnan am-in.
36 Nan mamati isnan Anakna et matago-
tago ken Apo Dios ngem nan adi mamati
et adi matagotago nodi dosaen Apo Dios
ay eng-enggana.

4

Si Jesus Ya Nan Babai Ay iSamaria

1 Nan Fariseo et mamaslatda issan nang-
denganda ay adoado nan om-omey ken
Jesus ay menpabonyag ay amed ad-ado
mo nan om-omey ken Juan.
2 (Ngem nan kinatet-ewana et egay nin-
bonbonyag si Jesus nodi kedeng nan papa-
solotna.)
3 Idi gintek da Jesus ay mamaslat nan
Fariseo dadat komaan id Judea et so-
magongda id Galilea
4 et nan daanda ay omey et isnan
probinsiya ay Samaria.

5-6 Kag-aw nan inomdananda id Sicar ay
esay ili id Samaria ay sag-en di om-a ay
inpatawid din si Jacob ken Jose ay anakna
id sang-adom. Wada gedan isdi nan bobon
din si Jacob. Nabbay si Jesus ay nindad-
aan dat omey tomokdo isdi
7-8 dapay omey san papasolotna isnan ili
ay lomako is kanenda.

Dat wada nan somakdo ay babai ay
iSamaria dat kanan Jesus ken siya, "Omya-
lika kad is inomek."
9 Nasdaaw san babai issan kinwanin
Jesus tay nan Judio et aamisenda nan
iSamaria isonga danat kanan, "Judioka
dakapay aped makiin-inom ken sak-en ay
iSamaria?"
10 Dat kanan Jesus, "No getkem koma
nan idyan Apo Dios ya no sinowak ay
mangmangwani en painomem et ibagam
koma tapno agtak sik-a isnan danom ay
mang-idya is biyag."
11 Dat kanan san babai, "Apo, maid met
igaodmo dapay adaadaem nan naay ay
bobon. Ay intoy apedmo mang-alaan is
danom ay mang-idya is biyag?
12 Inpatawid din alapo tako ay si Jacob
nan naay bobon. Siya na nan sakdowanda
isdin an-akna ya nan inmin-inoman din
talakena. Ay kanam en nangatngatoka mo
din si Jacob?"

13 Ngem dat kanan Jesus, "Nan mang-
inom isnan danom ay naay et maewew
kasin
14 ngem nan mang-inom isnan idyak ay
danom et adi kaew-ewew. Tay nan danom
ay idyak et menbalin ay kaneg balaan ay
adi katkatdok isnan awakna ay mang-idya
ken siya is biyag ay eng-enggana."

15 Dat kanan san babai, "Apo, iyalim
ngalod nan sanay danom tasiyay adiyak
kasin maew-ewew ya mabmabbay ay so-
makdo isna."
16 Dat kanan Jesus, "Enka ayagan si
asawam dakayot omali isna."

17 Dat kanan san babai, “Dapay maid asawak.” Dat kanan Jesus, “Tet-ewa nan inbagam ay maid asawam.
18 Namin limaka ay nakias-asawa et nan lalaki ay ibabaeymo id wani et bakenmo asawa. Tet-ewa nan inbagam.”
19 Dat kanan san babai, “Apo, mamadtoka obpay.
20 Ay into ngalod nan osto ay mangdayawan tako ken Apo Dios? Tay nan bilig ay naay nan nangdaydayawan di alal-apomi ay iSamaria ken siya ngem dakayo et kananyo en id Jerusalem nan kadayawan Apo Dios et kedeng.”
21 Dat kanan Jesus, “Patiyem nan kanak, awnit omdan nan timpo ay baken nan bilig ay naay ya baken gedan id Jerusalem is mangdaydayawan nan ipogaw ken Apo Dios ay Ama.
22 Dakayo ay iSamaria et adiyo getken no sino nan daydayawenyo ngem dakami ay Judio et getkenmi nan daydayawenmi tay nagapo isnan Judio nan awnit mangisalakan.
23 Ngem inomdan nan timpo ay nan ikkan nan tet-ewa ay mangdayaw ken Apo Dios et dayawenda ay ostoosto isnan nemnemda ya isnan tet-etet-ewa ay pammatida tay si Apo Dios ay Ama et siya di nan laydena ay ikkan di mangdayaw ken siya.
24 Si Apo Dios et manakabalin ay adi kaila isonga olay no intoy kad-am et wada siya isonga masapol ay dayawenda siya isnan kinatet-ewa ya isnan osto ay nemnemda.”
25 Dat kanan san babai, “Getkek ay awnit omali nan Mesias ay makwani en Kristo et awnit ipagtekna nan am-in ken datako.”
26 Dat kanan Jesus, “Nan kankanam ay awnit omali et sak-en ay makikalkali ken sik-a.”

Nan Dinmatngan Nan Papasolot Jesus

27 Daan ay makikalkali si Jesus dat domateng san papasolotna et nasdaawda tay dinatnganda siya ay makitoytoya isnan babai. Ngem maid makasoot no ngan di masapol san babai ya dan aped makitoytoya ken siya.
28 Dat taynan san babai nan kalambana et somagong isnan ili danat kanan isnan kakailiyana,
29 “Akayo pod ta entako ilaen nan lalaki ay nangibaga isnan am-in ay inik-ikkak. Ay baken ngen siya di nan Kristo?”
30 Isonga dadat menlobwat ay omey issan kad-an Jesus.
31 Issan kinmaanan san babai isnan kad-an da Jesus dat kanan san papasolotna ken siya, “Apo, aka ta manganka od.”
32 Ngem danat kanan, “Wada nan kanek ay adiyo getken.”
33 Dat men-asikwani san papasolotna, “Ay wada ngen di nangyali is kanena?”
34 Dat kanan Jesus, “Nan kanek et nan mangtongpalak isnan layden nan nangibaa ken sak-en ya nan mangkewasak isnan ipaoblana.
35 Olay kananyo en epat pay ay bowan esapay aani ngem ibagak ken dakayo en mentamaang kayo et ilaenyo nan ado ay egay mamati ken Apo Dios tay kanegda pagey ay maani et.
36 Dakayo ay mangisolsolo id wani nan kaneg nan men-ani et malagbowan kayo tay togopenyo nan nabgasan tapno waday biyagda ay maid patenggana. Nan nin-isolo id kasin et daida nan nintoned isonga maigiddanda ay makigasing ken dakayo ay men-ani.
37 Tay tet-ewa nan pangwanida id kasin en teken nan mentoned ya teken nan men-ani.
38 Ibaak dakayo ay men-ani isnan egayyo ninbannogan. Teken nan nangibannog ngem makilak-am kayo isnan ninbannoganda.”

Nan Namatiyan Nan iSamaria Ken Jesus

39 Adoado ay iSamaria nan namati ken Jesus issan deey ay ili gapo isnan nangwaniyan san babai en, “Inbagana ken sak-en nan am-in ay inik-ikkak.”
40 Isonga inmeyda ken Jesus dadat ipapati ay makitee da Jesus ken daida dadat makitee is doway agew
41 et adoado pay nan namati ken siya gapo isnan insolsolona.

42 Kinwanida issan babai, “Mamati kami
et baken gapo isnan inbagam nodi tay din-
ngemi abes nan kankanana et getkenmi
ay siya tet-ewa nan mangisalakan isnan
ipogaw isnan batawa tay idyana nan
biyag ay maid patenggana.”

Nan Nangpagawisan Jesus Isnan Anak Di Opisyal

43 Nakwas nan doway agew dat komaan
da Jesus id Samaria et omeyda isnan
probinsiya ay Galilea.
44 Id kasin kinwanin Jesus en, “Nan
mamadto et adi maipateg isnan ilina,”
45 ngem issan inomdanda id Galilea
ay nasiknana dat dayawen obpay nan
kailiyana siya tay issan inmayanda id
Jerusalem issan Fiestan di Linmaosan di
Anghel et inilada am-in nan inik-ikkana.

46 Dat omey da Jesus id Cana ay esay
ili id Galilea ay din nangipabalinana is
tapey nan danom. Id Capernaum et wada
nan opisyal ay masaksakit nan anakna ay
lalaki.
47 Dinngena ay wada si Jesus id Galilea
ay nagapo id Judea isonga dat omey
menseg-ang ken siya ta ena koma paga-
wisen nan anakna ay matmatey.
48 Ngem dat kanan Jesus, “Ay adi kayo
mamati no maid ilaenyo is kaskasdaaw?”
49 Dat kanan san opisyal, “Apo, pan-
gaasim ta enta esapay matey nan anakko.”
50 Dat kanan Jesus, “Somaaka tay gin-
mawis nan anakmo.”

Pinatin san opisyal san inbagan Jesus
dat somaa.
51 Issan kawakgatana ay egay kayet om-
dan dat sab-aten nan baana ay mangibaga
en ginmawis nan anakna.
52 Danat sooten no tongona nan gin-
mawisana dadat kanan en, “Nabaew nan
podotna issan nakwasan di kakan isnan
kag-aw id kob-a.”
53 Nasdaaw siya tay ninemnemna ay
siya di san osto ay nangwaniyan Jesus ken
siya en, “Ginmawis nan anakmo.” Isonga
dadat mamati ay sinbaey ken Jesus.

54 Siya na nan maikadwa ay kaskas-
daaw ay inikkan Jesus id Galilea isnan
nagapowana id Judea.

5

Nan Nangpagawisan Jesus Isnan Masakit Dapay Obaya

1 Nakwas pay di dat fiestan di Judio
id Jerusalem isonga dat omey si Jesus ay
makifiesta.
2 Wada nan pag-emsan isdi ay nginad-
nan di Judio is Betsaida isnan sag-en di
segpan nan kakalnilo. Isnan bengetna et
wada nan limay bawi
3 ay mangipodpodanan nan adoado
ay masaksakit ay kollaw, pilay ya nan
napalalais (tay sedsed-enda nan menki-
wiyan nan danom
4 tay mamin ado kano ay lomayog isnan
pag-emsan nan esay anghel et pakiwiyena
nan danom et nan omon-ona ay mang-
gatin isnan pag-emsan et gomawis kano
nan kompolmi ay sakitna.)
5 Wada isdi nan lalaki ay nasasasakit is
tolompoo ya wao ay tew-en.
6 Issan nang-ilaan Jesus ken siya ay
nangipopodan isdi et gintekna ay nabayag
ay nasasakit isonga danat kanan, “Ay lay-
dem ay gomawis?”
7 Dat kanan san masaksakit, “Apo, mai-
wed od mangippey ken sak-en isnan pag-
emsan no menkiwi nan danom tay no
kanak en omeyak dat wada et nan epdas
inmey.”
8 Dat kanan Jesus, “Bomangonka. Alaem
nan abekmo ta mendaanka.”
9 Dat maganawis san mensakit danat
alaen nan abekna et mendaan et.

Sinabado ay obayan di Judio et issan
agew ay deey et Sabado
10 isonga kinwanin nan aap-apon di
Judio issan lalaki ay ginmawis, “Obaya
id wani et lawaen nan linteg tako nan
mangaawitam isnan abekmo.”
11 Danat kanan, “Dapay inbagan san
ipogaw ay nangipagawis ken sak-en en
alaek nan abekko ta mendaanak.”
12 Dadat sooten ken siya, “Ay sino nan
ipogaw ay sana ay nangwani issa?”
13 Ngem adi getken san lalaki san nangi-
pagawis ken siya tay adoado nan ipogaw
et kinmaan si Jesus ay egayda getken.

14 Maaw-awni pay dat anapen Jesus san
lalaki ay deey danat datngan siya isnan

Templo danat kanan, “Ilam, ginmawiska et. Adika bomasbasol kasin modatya waday ommat ken sik-a is am-am-amed ngawi.”
15 Dat komaan san lalaki et ena ibaga issan aap-apon di Judio en si Jesus obpay nan nangipagawis isnan sakitna.
16 Gapo isnan naay et kaliligetda si Jesus tay inpagawisna nan masaksakit isnan obaya.
17 Issan nang-ilaan pay Jesus ken daida danat kanan en, “Nan kananyo et no obaya datakot adi men-obla. Ngem si Apo Dios ay Amak, et adina isalsaldeng ay mang-ay-ayowan isnan ipogaw olay no obaya isonga masapol ay kaneg todi abes nan ikkak.”
18 Isnan kinwanina ay naay et am-amed ginmege nan aap-apon di Judio ay mang-wani en mangpatey ken siya tay baken kedeng di egayna nangtongpalan isnan lintegda isnan obaya nodi iyis-isona nan awakna ken Apo Dios ay mangwani en Amana siya.

Nan Kalebbengan Jesus

19 Isonga dat kanan Jesus ken daida en, “Ibagak nan tet-ewa ken dakayo, sak-en ay Anak Apo Dios et maiwed mabalinko is ikkan no makekedengak nodi ikkak et kedeng nan ilaek ay ik-ikkan Ama. Tay am-in ay ik-ikkan Ama et siya abes nan ik-ikkak.
20 Tay si Ama et laylaydena sak-en ay Anakna isonga ipailana ken sak-en nan am-in ay ik-ikkana et awnitna ipaikkan ken sak-en nan am-amed kaskasdaaw no da tona isonga awnit kayo masdaaw.
21 Si Ama et tagowena nan natey et siya abes nan ikkak ay Anakna tay agtak is biyag nan laydek ay agtan.
22 Tay baken si Ama is mangbanag is-nan ipogaw nodi inyalina ken sak-en ay Anakna nan kalebbengak ay mangbanag isnan ipogaw
23 tasiyay dayawenda am-in sak-en ay Anakna ay kaneg nan panangdayawda ken Ama. Nan adi mangpateg ken sak-en et adina gedan patgen si Ama ay nangibaa ken sak-en.”
24 Dat itoloy Jesus ay mangwani, “Ibagak nan tet-ewa, am-in ay mangidnge isnan ibagbagak ya mamati isnan nangibaa ken sak-en et matagotago ay eng-enggana ya adi kadosdosa. Napakawan et nan basba-solna isonga makitetee ken Apo Dios ay eng-enggana.
25 Ibagak nan tet-ewa ken dakayo et kaneg nan natey nan kaipoipogaw tay maisisiyanda ken Apo Dios ngem eng-gana id wani et dengngenda nan kalik ay Anakna et nan mangidnge et awnit matagotagoda.
26 Tay si Ama nan kagapowan di biyag isonga inyalina nan kalebbengak ay mang-idya gedan is biyag.
27 Inyalina gedan nan kalebbengak ay mangbanag isnan ipogaw tay sak-en nan Iyon-an Am-in di Ipogaw.
28 Adi kayo masdaaw isnan inbagak tay awnit omdan nan timpo ay am-in ay natey et dengngenda nan kalik
29 et awnitda bomala isnan naipay-anda. Am-in ay gawis nan inik-ikkanda et awnit matagotagoda ay eng-enggana ken Apo Dios ngem nan ngawi nan inik-ikkanda et awnit maid patenggan nan dosada.”

Si Amana Nan Mangpaneknek Ken Jesus

30 Dat itoloy Jesus ay mangwani, “No makekedengak et maiwed maikkak isonga kedeng nan ibagan Ama ken sak-en is banagek. Osto nan ikkak ay mangbanag isnan ipogaw tay baken nan laylaydek is ik-ikkak nodi kedeng nan layden Ama ay nangibaa ken sak-en.
31 No sak-en met laeng nan mangpan-paneknek isnan awakko et waay baken kapapati nan kankanak.
32 Ngem si Ama nan mangpaneknek ken sak-en et getkek ay tet-ewa nan ibagana maipanggep ken sak-en.
33 Wadada nan inbaayo ay inmey ken Juan et inbagana nan tet-ewa ay maipanggep ken sak-en.
34 Adiyak od masapol di ipogaw is mangpaneknek ken sak-en ngem apedko ipanemnem ken dakayo din inbagan Juan tasiyay mamati kayo koma daket agtan dakayo is biyag ay eng-enggana ken Apo Dios.

35 Si Juan et siya nan kaneg silaw ay
menbidbidang tay tangtanggewana nan
nemnem di ipogaw ngem apedyo ginanas
is sin-awyan nan insolsolona.
36 Ngem wada nan mangpaneknek
ken sak-en ay am-am-amed no si Juan.
Nan naayday ik-ikkak ay ipaik-ikkan
Ama et siya nan mangpaneknek isnan
maipanggep ken sak-en ya mangipaila
gedan ay si Ama nan nangibaa ken sak-
en.
37 Isonga si Ama ay nangibaa ken sak-
en et siya gedan nan nangibaga isnan
maipanggep ken sak-en ngem egayyo
dindinnge nan kalina ya egayyo gedan
inil-ila nan kanegna
38 ya adiyo ipateg nan inbagana tay
adiyo patiyen sak-en ay inbaana.
39 Solsolowenyo nan kalin Apo Dios ay
naisolat id kasin isnan liblo tay kananyo
en no siya nan patiyenyo et matagotago
kayo ay eng-enggana dapay sak-en nan
kankanan san liblo.
40 Ngem dayon ngalod adyan ay mamati
ken sak-en tapno matagotago kayo ay eng-
enggana?
41 Adiyak masapol nan dayaw di ipogaw
42 tay getkek nan gapo ay mang-adyanyo
ken sak-en. Owen, tay maiwed layadyo
ken Apo Dios.
43 Inmaliyak gapo isnan kalebbengan
Ama ngem mang-adi kayo. Ngem no
waday aped omali is teken ay wada nan
kabaelana ay egay inbaan Apo Dios et siya
nan dawatenyo.
44 Ayke kayo od mamati? Tay lay-
denyo ay mendindinayaw ngem adyanyo
ay mang-ikkan is gawis tasiyay dayawen
nan kedkedeng ay Dios ay si Apo Dios
dakayo.
45 Ngem adiyo kanan en sak-en nan
awnit mangpabasol ken dakayo ken Ama
tay nan awnit mangpabasol ken dakayo et
nan insolat din si Moses ay nangitalkanyo
isnan namnamayo ay maisalakan.
46 Tay no pinatpatiyo din si Moses et
patiyenyo abes sak-en tay din insolat
Moses et sak-en nan kankanana.
47 Ngem gapo tay adiyo patiyen nan
insolsolatna, intoy ikkanyo ay mangpati
isnan ibagbagak?" kinwanin Jesus.

6

Nan Nangpakanan Jesus Isnan Limay Libo Ay Ipogaw

Mat. 14:13-21; Mar. 6:30-44; Luc. 9:10-17

1 Nallos nan kaat ay agew dat gedangen
da Jesus nan baybay ay Galilea ay mak-
wani gedan en baybay ay Tiberias.
2 Adoado nan ipogaw ay nang-onod ken
siya gapo tay inilada nan kaskasdaaw ay
inik-ikkana issan nangipagawisana isnan
masaksakit.
3 Tinmikid si Jesus ya nan papasolotna
isnan bilig dadat tomokdo.
4 Issan deey ay timpo et nganngani nan
kapatgan ay fiestan di Judio ay makwani
en Linmaosan di Anghel.
5 Nintamaang si Jesus danat ilaen nan
kaipoipogaw ay om-omey isnan kad-ana
isonga danat kanan ken Felipe, "Ay into
ngen lomakowan tako is kanen am-in nan
ipogaw ay naayda?"
6 Getken Jesus nan awnitna ikkan ngem
apedna kinwani di ta ilaena no ngan nan
ikkan Felipe.
7 Dat kanan Felipe, "Isnan kaad-adoda et
adi omanay nan kaat ay gasot ay pisos is
mailako is tinapay ay kanenda olay no sin-
at-ikenda ay mangpigpigas."
8 Dat kanan nan esay pasolotna ay si
Andres ay besat Simon Pedro,
9 "Wada nan esay baballo ay kabaon is
limay tinapay ya doway ikan. Ngem ayke
omanay di isnan naayda ay kaipoipogaw?"
10 Dat kanan Jesus, "Kadya patok-
dowenyo daida." Isonga dat tomokdo am-
in san ipogaw isnan kaloglogaman isdi
et waay limay libo nan lalalaki ay egay
kaibilang nan bababai ya nan oongong-a.
11 Dat alan Jesus nan deeyday tinapay et
men-iyaman ken Apo Dios danat ipawat-
wat isnan adoado ay tinmokdo. Siya di
gedan nan inkana issan ikan et nanganda
engganay nabsogda.
12 Idi nabsogda am-in danat kanan is-
nan papasolotna, "Togopenyo nan binay-
an ta maid makawas."
13 Isonga dadat togopen am-in san
binay-anda issan limay tinapay et napno
nan simpoo ya dowa ay lowa.

14 Issan nang-ilaan san kaipoipogaw issan kaskasdaaw ay inikkan Jesus dadat kanan, “Waay siya na nan tet-ewa ay mamadto ay inbaan Apo Dios isnan batawa.”
15 Gintek Jesus ay ipapatida ay mang-ala ken siya ta menbalinenda ay alida isonga dat makekedeng ay omey isnan bilig.

Nan Nindaanan Jesus Isnan Oson Di Danom

Mat. 14:22-33; Mar. 6:45-52

16 Nagisbet pay dat lomayog san papasolotna issan baybay.
17 Nalabi et dapay maid kayet si Jesus isnan kad-anda isonga dadat menlogan isnan bangka et men-gedangda koma ay omey id Capernaum
18 ngem dat domateng nan napigsa ay dagem et mendalloyon.
19 Idi lima wenno enem ay kilometro nan nallosanda dadat ilaen si Jesus ay mendad-aan isnan danom ay omey isnan bangka daet palalo nan egyatda.
20 Ngem dat komali si Jesus ay mangwani en, “Adi kayo omegyat tay sak-en na.”
21 Dadat men-galalasing ay mangipalogan ken siya isnan bangka dadat maanedan isnan omayanda.
22-24 Issan kawakgatana et wada kayet nan adoado ay ipogaw issan kad-an san nin-iyamanan Jesus ay nangananda is tinapay. Kananda en waay wada kayet si Jesus isdi tay inilada ay es-esang ay bangka nan ninloganan nan papasolotna dapay egay nakilogan si Jesus. Ngem idi inilada ay maiwed si Jesus wenno san papasolotna isdi dadat et menlogan isnan bangka tay wada nan tap-in di bangka ay nagapo id Tiberias dadat omey anapen siya id Capernaum.

Si Jesus Nan Kaneg Makan Ay Mangidya Is Biyag

25 Issan nangdatnganan san kaipoipogaw ken Jesus issan demang di baybay dadat kanan ken siya, “Apo, ay tongona nan inmaliyam isna?”
26 Dat kanan Jesus, “Ibagak ken dakayo nan tet-ewa et mang-an-anap kayo gapo tay napnek kayo isnan tinapay ay kinanyo ay baken gapo tay naawatanyo nan kayat ay kanan nan kaskasdaaw ay inpailak ken dakayo.
27 Adi kayo koma aped menligligat gapo isnan makan ay adi menbayag nodi anapenyo nan makan ay mang-ited isnan biyag ay maid patenggana. Sak-en ay Iyon-an Am-in di Ipogaw nan mang-idya ken dakayo isnan makan ay naay tay si Apo Dios ay Amak nan nangyali isnan kalebbengak.”
28 Isonga dadat sooten, “Ngan pay nan ikkanmi ay mangtongpal isnan kayat Apo Dios?”
29 Dat kanan Jesus, “Siya na nan layden Apo Dios ay ikkanyo, patiyenyo sak-en tay sak-en nan inbaana.”
30 Dadat kanan, “Ngan ngalod di kaskasdaaw is ipailam tasiyay mamati kami ken sik-a? Ay ngan nan ikkam?
31 Tay din si Moses et pinakana din alalapo tako isnan bilbilig is makan ay makwani en manna tay kanan nan naisolat id kasin ay kalin Apo Dios en, ‘Inagtana daida is makan ay nagapo id daya.’ ”
32 Dat kanan Jesus, “Ibagak ken dakayo nan tet-ewa, baken si Moses is nang-idya isnan makan ay nagapo id daya nodi si Amak tay siya nan mang-idya isnan tet-ewa ay makan ay magapo id daya.
33 Et nan makan ay idyan Apo Dios et siya nan magapo id daya ay mang-idya is biyag isnan kaipoipogaw.”
34 Dadat kanan, “Apo, agtam kad dakami ay kanayon isnan sanay makan.”
35 Dat kanan Jesus, “Sak-en nan makan ay mang-idya is biyag tay nan omali ay maitapi ya mamati ken sak-en et adi kaoowat ya adi kaew-ewew.
36 Ngem ibagak kasin din kinwanik en olay no mang-il-ila kayo et adi kayo kayet mamati.
37 Am-in nan ipogaw ay iyalin Ama ken sak-en et awnitda mamati ken sak-en. Et nan omali ken sak-en et adiyak polos ad-adyan.
38 Tay egayak nagapo id ngato ay omali ay mang-ikkan isnan laylaydek nodi nan layden nan nangibaa ken sak-en nan ikkak.
39 Et siya na nan layden nan nangibaa ken sak-en ay ikkak, masapol ay aayewak

ta maid maamas is olay esa isnan am-in
ay inyalina ken sak-en nodi tagowek daida
isnan kaodiyan ay agew.
40 Tay siya na nan layden Amak, am-
inda ay mangtek ya mangpati ay sak-en
nan inbaan Apo Dios et agtak daida is
biyag ay maid patenggana ken Apo Dios
et sak-en nan mangtago ken daida isnan
kaodiyan ay agew."

41 Nan Judio et mamaslatda ken Jesus
gapo isnan nangwaniyana en siya nan
makan ay nagapo id daya.
42 Dadat kanan, "Ay baken siya na si
Jesus ay anak Jose? Getken tako da amana
ken inana danat aped kankanan id wani
en nagapo id daya?"

43 Dat kanan Jesus, "Adi kayo men-ag-
agotoot.
44 Maid makaali ken sak-en no adi
paaliyen Ama ay nangibaa ken sak-en et
siya nan awnitak tagowen isnan kaodiyan
ay agew.
45 Insolat din deeyday mamadto en,
'Am-in nan ipogaw et itdowan Apo Dios,'
ya nan am-in ay mangidnge ken Ama et
daida nan omali ken sak-en.
46 Ngem adiyak kanan en waday nang-
ila ken Ama tay maiwed nakaila ken siya
nodi kedengak ay nagapo ken Apo Dios ay
Amak.
47 Tet-ewa nan ibagak ken dakayo ay
nan mamati ken sak-en et matagotago ay
eng-enggana ken Apo Dios.
48 Sak-en nan makan ay mang-idya is
biyag.
49 Din alal-apo tako et olay no kinanda
nan makan ay manna isnan bilbilig ngem
nateyda met laeng.
50 Ngem nan mangan isnan makan ay
nagapo id daya et adi katkatey.
51 Sak-en nan makan ay nagapo id daya
ay mang-idya is biyag. Et nan mangkakan
isnan naay ay makan et maagtan is biyag
ay eng-enggana. Nan awakko et siya
nan makan ay idyak isnan ipogaw isnan
batawa tasiyay matagotagoda."

52 Dat mamaslat nan Judio dadapay
men-asikwani en, "Into nan aped ikkan
tosa ay mangiyali isnan awakna ta kanen
tako?"

53 Dat kasin kanan Jesus, "Ibagak ken
dakayo nan tet-ewa, no adiyo kanen nan
awakko ya no adiyo inomen nan basak ay
Iyon-an Am-in di Ipogaw et maiwed biyag
ken dakayo.
54 Tay nan mangkakan isnan awakko
ya mang-inom isnan basak et daida nan
matagotago ay eng-enggana ken Apo Dios
et daida abes nan awnitak tagowen isnan
kaodiyan ay agew.
55 Tay nan awakko nan tet-ewa ay
makan ya nan basak nan tet-ewa ay
mainom.
56 Nan mangkakan isnan awakko ya
mang-inom isnan basak et makitetee ken
sak-en ya makiteteeak abes ken siya.
57 Tay si Amak ay nangibaa ken sak-en
et siya nan kagapowan di biyag isonga
matatagowak gapo ken siya. Siya di
nan kaneg nan mangkakan ken sak-en et
matatago abes gapo ken sak-en.
58 Tay sak-en nan makan ay nagapo id
daya ay baken kaneg din makan ay kinan
din alal-apo tako id kasin dadat matey met
laeng. Ngem nan mangkakan ken sak-
en et matagotago ay eng-enggana ken Apo
Dios."
59 Inbagan Jesus na issan nin-
isolsolowana isnan sinagoga id Caper-
naum.

Si Jesus Nan Kali Ay Mang-idya Is Biyag

60 Adoado nan naknakkey ken Jesus
ay nangdedenge isnan inbagbagana ngem
dadat kanan, "Adi kaokmon obpay nan
naay isolsolona. Ayke ngen waday mang-
pati?"
61 Olay no maiwed nangibaga ken Je-
sus et gegetkena nan kankananda isonga
danat kanan ken daida, "Ay mensakit ob-
pay nan nemnemyo gapo isnan naay?
62 Ngan ngen pay nan nemnemyo no
ilaenyo sak-en ay Iyon-an Am-in di Ipogaw
ay somagong id daya ay nagapowak?
63 Nan mang-idya is biyag et nan Ispirito
et nan ipogaw et maid maikkana isonga
no patiyenyo nan kankanak et idyan
Apo Dios ken dakayo nan biyag ay maid
patenggana.
64 Ngem wada kayet ken dakayo nan adi
mamati." Tay sigod ay getken Jesus nan

adi mamati ya nan awnit mangisipsip ken
siya.
65 Danat itoloy ay mangwani en, “Siya na
nan gapo ay inbagak ken dakayo en mai-
wed makaali ken sak-en no adi paaliyen
Ama.”
66 Gapo isnan kinwanina et adoado nan
kinmaan ay naknakkey ken siya.
67 Isonga danat kanan issan simpoo ya
dowa ay pasolotna, “Dakayo pay, ay mang-
taynan kayo abes?”
68 Dat kanan Simon Pedro, “Apo, ay
sinoy teken is omayanmi dapay sik-a nan
mangibagbaga isnan kali ay mang-idya is
biyag ay eng-enggana?
69 Et id wani mamati kami et ay sik-a
nan nasantowan ay inbaan Apo Dios ay
mangisalakan.”
70 Dat kanan Jesus, “Sak-en nan nangpili
ken dakayo ay simpoo ya dowa ngem
wada kayet ken dakayo nan esa ay baan
Satanas.”
71 San kankanana et si Judas ay anak
Simon Iscariote tay siya nan awnit
mangisipsip ken siya olay no esa siya ken
daida ay simpoo ya dowa ay pasolotna.

7

Nan Inmayan Jesus Isnan Fiestan Di Bawbawi

1 Nakwas pay di dat kedeng id Galilea is
sinolsol Jesus ay egay inmey id Judea tay
getkena ay layden nan aap-apon di Judio
isdi ay mangpatey ken siya.
2 Nganngani nan fiestan di Judio ay
makwani en Fiestan di Bawbawi
3 isonga dat ibagan nan bebsat Jesus
ken siya en, “Komaanka isna ay Galilea ta
omeyka id Judea ay kad-an di adoado ay
ipogaw
4 tay no laydem ay mait-it-ek et
baken isna ay teeteen ay ili is apedmo
mentetean. Enka koma adi isnan dakkel
ay ili tasiyay ilaen am-in nan ipogaw nan
kaskasdaaw ay ik-ikkam.”
5 Kinwanida di tay olay bebsat Jesus
daida et adida mamati ken siya.
6 Dat kanan Jesus ken daida, “Egay pay
inomdan nan menpailaak id Jerusalem.
Ngem dakayo, omey kayo tay ikkanyo nan
laydenyo is olay ngan tosa ay agew.
7 Adi mabalin ay kaliliget nan adi
mamati ken Apo Dios dakayo ngem
kaliligetda sak-en tay ibagbagak ay ngawi
nan ik-ikkanda.
8 Enkayo bawet makifiesta. Adiyak
makkey tay egay inomdan nan men-
pailaak.”
9 Inbagana na ken daida dat kayet
mentetee id Galilea.
10 Idi nallos san bebsatna ay omey mak-
ifiesta id Jerusalem dat abes omey si Jesus
isdi ngem egayna inpagpagtek.
11 Nan aap-apon di Judio et an-
anapenda siya issan pagfiestaan no into
nan kad-ana.
12 Nan kaipoipogaw ay nadagop id
Jerusalem et sodsodokenda si Jesus
maipanggep isnan ik-ikkana. Wada nan
mangmangwani en, “Siya et gawis ay
ipogaw.” Ngem nan tap-ina kananda en,
“Baken, tay sos-owitikena nan ipogaw.”
13 Ngem inyaammada nan kalida tay
omegyatda ay dengngen nan aap-apon di
Judio.

Nan Nin-isolowan Jesus Isnan Fiesta

14 Nintenga pay nan fiesta dat omey si
Jesus isnan Templo et men-isolo.
15 Nasdaaw nan aap-apon di Judio isnan
laingna dadat kanan, “Dan aped adoado
nan getken nan ipogaw ay naay dapay
egay nin-adal?”
16 Issan nangdengngan Jesus isnan kin-
wanida danat kanan, “Nan isolsolok et
baken nan nemnemko is kagapgapowana
nodi ken Apo Dios ay nangibaa ken sak-en.
17 Nan manglayad ay mang-ikkan isnan
layden Apo Dios et getkena no sak-en nan
kagapgapowan nan kankanak wenno si
Apo Dios.
18 Tay nan mangibagbaga isnan
maipanggep isnan awakna et it-it-ekna
nan awakna. Ngem nan manglayad ay
mangidayaw isnan nangibaa ken siya
et adi menlaslastog ya tet-ewa am-in ay
kankanana.
19 Inidyan din si Moses nan linteg ken
dakayo ngem maiwed olay esa ken dakayo
is mangtongpal isnan linteg tay dakayon
kanan en mangpatey kayo?”

20 Dat kanan nan kaipoipogaw, “Maong-
ong-ongka samet. Ay sinoy mangwani en
pateyen dakaet en?”
21 Dat kanan Jesus, “Isdin namingsan et
naslat kayo tay Sabado nan nangpagaw-
isak isnan masaksakit dapay obaya.
22 Ngem dakayo et segyatanyo nan an-
akyo isnan maikawao ay agewna olay no
Sabado ay obaya tapno tongpalenyo din
inbilin Moses isnan kasegyatan di onga.
(Ngem baken si Moses is nangibilin isnan
kasegyatan di onga nodi din alal-apona.)
23 No segyatanyo nan onga isnan obaya
tasiyay tongpalenyo nan linteg Moses
dakayon aped mamaslat ken sak-en gapo
isnan nangipagawisak isnan masaksakit
isnan obaya?
24 Adi kayo aped menpabpabasol gapo
isnan il-ilaenyo et kedeng nodi nemne-
menyo ay osto esakayopay menpabasol.”

Ay Si Jesus Nan Kristo?

25 Nan tap-in di iJerusalem et kinwanida
en, “Ay baken kad si tona nan laydenda ay
pateyen?
26 Ilaenyo. Menkalkali siya isnan kad-an
nan kaipoipogaw dapay maid makasopyat
ken siya. Ay getken ngen nan aap-apo tako
ay siya tet-ewa nan Kristo ay inbaan Apo
Dios?
27 Ngem waay baken tay getken tako
met am-in nan nagapowan tona ngem no
omali si Kristo et maiwed mangtek kano
is kagapowana.”
28 Ngem issan men-isolsolowan Jesus is-
nan Templo et inbibiyadna ay mangwani,
“Kananyo kayman en mangtek kayo ya
getkenyo nan nagapowak. Ngem adiyo
getken adi tay bakenak is kanemnem ay
aped inmali nodi wada nan nangibaa ken
sak-en et siya nan tet-ewa ay nagapowak.
Adiyo getken siya ngem
29 getkek siya tay siya nan nagapowak
ya siya gedan nan nangibaa ken sak-en.”
30 Idi kinwanina di dat depapen koma
nan aap-apon di Judio siya ngem egay in-
palobos Apo Dios isonga egayda nakadpap
ken siya.
31 Ngem olay no kaneg todi et adoado
kayet nan mamati ken siya dadat kanan,
“Waay siya tet-ewa si Kristo. Tay no baken
siya, ay wada ngen teken ay omali ay
menpaila is am-amed kaskasdaaw mo nan
inikkan tona?”
32 Dinngen nan Fariseo nan kankanan
nan kaipoipogaw maipanggep ken Jesus
isonga dat ibaan nan Fariseo ya nan aap-
apon di papadi nan gogowaldiyan di Tem-
plo ta enda depapen si Jesus.
33 Ngem dat kanan Jesus, “Makiteeak
ken dakayo is sin-awyan pay esakpay so-
magong isnan nangibaa ken sak-en.
34 Et awnit kayo mang-an-anap ngem
adi kayo makadateng tay nan omayak et
adi kayo makaali.”
35 Dat men-asikwani nan aap-apon di Ju-
dio en, “Ay into ngen nan awnitna omayan
tasiyay adi tako datngan? Ay omeyna
ngen isolowan nan baken Judio isnan il-
ilida ay inmayan nan ib-a tako ay Judio?
36 Ay ngan ngen nan kayat ay kanan
nan inbagana en awnit tako an-anapen
siya ngem adi tako makadateng ya nan
inbagana gedan en adi tako makaey isnan
omayana?” kinwanida.
37 Nan kaodiyan ay agew isnan Fiestan
di Bawbawi et siya nan kawedwedaan.
Issan deey ay agew tinmakdeg si Jesus
danat ibibiyad ay mangwani, “No sino nan
maewew dat omali ken sak-en ta ominom.
38 Tay kanan nan naisolat ay kalin Apo
Dios id kasin en, ‘Nan mamati ken sak-
en et mawada ken siya nan kaneg balaan
ay adi katkatdok ay mang-idya is biyag ay
eng-enggana.’ ”
39 Nan kayat ay kanan nan inbagan Je-
sus et nan Ispirito Santo ay nganngani ay
dawaten nan mamati ken siya ngem egay
kayet naidya tay masapol ay somagong si
Jesus isnan kadayawana id daya esapay
maidya.
40 Nan tap-in nan nangdenge isnan naay
ay inbagan Jesus et kinwanida en, “Tet-
ewa obpay ay siya na nan mamadto ay
sinsin-ed tako.”
41 Nan tap-ina et kananda en, “Siya na si
Kristo ay inbaan Apo Dios.” Ngem nan tap-
ina et kananda en, “Baken tay id Galilea
nan nagapowana dapay baken kano isdi
is kagapowan di Kristo.
42 Tay kanan nan kalin Apo Dios ay
naisolat id kasin en magapo kano si Kristo

isnan ap-on David et maiyanak id Betlehem ay ilin din si David."
43 Isonga nateketeken nan pangwanin
nan kaipoipogaw ken siya.
44 Nan tap-ina et kayatda ay depapen siya ngem maiwed nakaitoled is
mangikawe ken siya.

Nan Aap-apon Di Judio Ya Nan Fariseo Et Adida Mamati

45 San gogowaldiyan di Templo et sinmagongda isnan aap-apon di papadi ya
nan Fariseo dat sooten nan nangibaa ken
daida en, "Dayon egay inyali siya no?"
46 Dat kanan san gogowaldiya, "Kaskasdaaw od nan kankanana tay maiwed
makaikkan isnan ikkana ay men-isolo."
47 Dat gilawen nan Fariseo daida ay
mangwani, "Ay olay dakayo et naallilaw
kayo gedan?
48 Ayke kad waday ap-apo wenno
Fariseo is mamati ken siya?
49 Nan sanaday ninkanenengneng et
adida od getken nan linteg Moses isonga
nayaw-awanda."
50 Dat menkali nan esa ken daida ay si
Nikodemo. Siya din inmey nakikali ken
Jesus. Kinwanina ken daida en,
51 "Kanan nan linteg tako en adi mabalin
ay pabasolen tako nan ipogaw no adi
tako somalyaen tasiyay getken tako nan
inikkana."
52 Dadat kanan ken siya, "Dakan aped
badbadangan siya? Ay kailiyam siya ay
iGalilea? Basaem kod nan kalin Apo
Dios ay naisolat id kasin et awnit getkem
ay maiwed polos mamadto is magapo id
Galilea."
53 Dadat somaa am-in.

8

Nan Babai Ay Makiseyseyep Isnan Bakena Asawa

1 Inmey si Jesus isnan bilig ay Olivo ay
omapa
2 dat issan kawakgatana et nasapa ay
sinmagong isnan Templo dat alibongbongan nan ipogaw siya isonga danat itokdo
et isolowana daida.
3 Dat iyey nan men-is-isolo isnan linteg
ya nan Fariseo nan babai ay dinatnganda
ay makiseyseyep isnan bakena asawa dadat patakdegen isnan sasagangenda am-
in.
4 Dadat kanan ken Jesus, "Mistolo, dinatnganmi nan naay babai ay makiseyseyep isnan bakena asawa dapay wada
nan asawana.
5 Isnan linteg tako et inbilin Moses
en nan kaneg tona ay babai et masapol
ay magayang ta matey. Ay ngan nan
kanam?"
6 Kinwanida di tay kaytenda ay waday
kanan Jesus is mangidalomanda ken siya.
Ngem dat aped menyodong si Jesus et
isolatna nan gomotna isnan lota.
7 Ngem kasasanootda od isonga dat
tomakdeg si Jesus et kanana ken daida,
"Nan maiwed ngalod basolna ken dakayo
et siya nan omon-ona ay manggayang ken
siya."
8 Dat kasin menyodong et mensolat.
9 Issan nangdengnganda isnan kinwanina dadat masonson ay komaan ngem nan
kaam-amaan nan inmon-ona ay kinmaan.
Et kedeng si Jesus ya san babai ay tinmatakdeg is nataynan isdi.
10 Tinmakdeg si Jesus danat kanan issan
babai, "Ay into da todi? Ay maid nataynan
is manggayang ken sik-a?"
11 "Maiwed, Apo," kinwanin san babai.
Dat kanan Jesus, "Olay sak-en et adiyak
dosaen sik-a. Somaaka et ngem adika
kasin menbasbasol."

Si Jesus Nan Silaw Nan Ipogaw Isnan Batawa

12 Kasin ninkali si Jesus isnan kaipoipogaw danat kanan, "Sak-en nan silaw ay
mangtanggew isnan nemnem di ipogaw
isnan batawa. Nan mamati ken sak-
en dat mang-onod et matanggewan siya
ta makaan nan menbolinget isnan nemnemna tasiyay maagtan is biyag ay maid
patenggana."
13 Dat kanan nan Fariseo ken siya,
"Kaneg baken kapapati nan ibagbagam
tay sik-a met laeng nan mangpanpaneknek isnan awakmo."
14 Dat kanan Jesus, "Olay no sak-en nan
mangpanpaneknek isnan awakko et tetewa nan kankanak. Tay gegetkek nan
maipanggep ken sak-en dakpay getken

nan nagapowak ya nan somagongak
ngem dakayo et adiyo getken.
15 Aped kayo menpabpabasol gapo is-
nan maiila ay iilanyo. Sak-en et adiyak
menpabpabasol
16 ngem no pabasolek dakayo et tet-ewa
nan ikkak ay mangipabasol tay bakenak
kedeng nodi dowa kami ken Ama ay nan-
gibaa ken sak-en.
17 Tay tet-ewa nan kanan nan lintegyo
en no menpaliso nan kanan nan doway
tistigo et mapati nan kananda.
18 Et dowa kami ken Ama ay nan-
gibaa ken sak-en ay mangpaneknek isnan
awakko."
19 Dadat sooten, "Ay into obpay di kad-
an di amam is kankanam?" Dat kanan
Jesus, "Adi kayo mangmangtek ya adiyo
gedan getgetken si Ama. No mang-
mangtek kayo koma, getgetkenyo koma
abes si Amak."
20 Inbagan Jesus am-in dana issan
men-isolsolowana isnan mentetean nan
maipaypay-an di siping isnan Templo.
Ngem maid nangdepap ken siya tay egay
pay inpalobos Apo Dios.

Adida Makaey Isnan Omayan Jesus

21 Intoloy kasin Jesus ay mangwani
en, "No komaanak et awnit kayo mang-
an-anap ngem adi kayo makadateng tay
awnit kayo matey dapay egay kapakawan
nan basbasolyo isonga adi kayo makaey
isnan omayak."
22 Isonga nin-asikwani nan Judio, "Aytay
ngen danan kanan en adi tako maka-
dateng ken siya? Ay awnitna pateyen
ngen nan awakna?"
23 Dat kanan Jesus, "Ibatawa kayo od et
maipanggep isnan batawa nan getkenyo
et kedeng. Ngem sak-en et idayaak isonga
nan maipanggep abes isnan daya nan
ibagbagak.
24 Isonga inbagak en awnit matey kayo
dapay egay kapakawan nan basbasolyo et
maisisisisiyan kayo ken Apo Dios no adi
kayo mamati ay sak-en nan inbaana."
25 Dadat sooten, "Ay sinoka obpay?" Dat
kanan Jesus, "Kanayon ngalod ay ibagak
ken dakayo enggana isdin damo ay nin-
isolsolowak.
26 No maipanggep ken dakayo et adoado
nan mabalin ay kanak ay mangipabasol
ken dakayo ngem adiyak ikkan nodi nan
ibagbagak isnan ipogaw isnan batawa
et nan tet-ewa ay dengdengngek ay
kankanan nan nangibaa ken sak-en."
27 Ngem daida egayda naawatan ay si
Apo Dios ay Amana nan kinwanina
28 isonga dat kanan Jesus ken daida,
"No ipangatoyo sak-en ay Iyon-an Am-
in di Ipogaw isnan kros et siya nan
mangtekanyo ay sak-en nan inbaan Apo
Dios ya maiwed teken is ikkak nodi nan
it-itdon Ama ken sak-en.
29 Nan nangibaa ken sak-en et kanayon
ay wada ken sak-en ay mangbadbadang
tay adina taytaynan sak-en ay maeesa tay
nan laydena et kedeng nan ik-ikkak."

Nan An-ak Abraham

30 Adoado ay Judio nan namati ken Jesus
gapo isnan kinwanina
31 isonga danat kanan ken daida, "No
patpatiyenyo nan isolsolok et dakayo nan
tet-ewa ay papasolotko.
32 Daket ipagtek nan tet-ewa ay
maipanggep ken sak-en tasiyay mawayaan
kayo."
33 Dadat kanan, "Ap-on din si Abraham
dakami et enggana id kasin maiwed kabaa
ken dakami. Damen aped kanan en awnit
kami mawayaan?"
34 Dat kanan Jesus, "Ibagak nan tet-ewa
ken dakayo, am-in ay bomasol et baan di
basol.
35 Nan baa et mabalin ay maipakaan
isnan baey nan kabaa ken siya ngem nan
anak et adi mabalin ay aped maipakaan
isnan baey nan amana tay wada nan
kalebbengana.
36 Ngem no sak-en ay Anak Apo Dios
nan mangwaya ken dakayo isnan basol et
mawayaan kayo tet-ewa.
37 Getkek ay ap-on din si Abraham
dakayo ngem laydenyo pay laeng ay
mangpatey tay adiyo patiyen nan isol-
solok.
38 Isolsolok nan inpailan Amak ken sak-
en ngem dakayo et nan ik-ikkanyo et nan
ibagbagan amayo."

39 Dadat kanan, “Dapay si Abraham din
amami.” Dat kanan Jesus, “No tet-ewa ay
an-ak Abraham dakayo et ikkanyo koma
nan kaneg nan inik-ikkana.
40 Ngem dakayon aped layden ay mang-
patey dapay sak-en nan mangibagbaga
ken dakayo isnan tet-ewa ay dinngek ken
Apo Dios? Maiwed kaneg tosa is inik-
ikkan din si Abraham nodi
41 nan ogaliyo et kaneg nan ogalin
amayo.” Dadat kanan, “Baken nailis-
tog tay es-esa nan Amami ay si Apo Dios et
kedeng.”
42 Dat kanan Jesus, “No tet-ewa ay
amayo si Apo Dios et manglaylayad kayo
koma tay naayak ay nagapo ken siya.
Egayak aped inmali nodi inbaana sak-en.
43 Ngem aytay dayon adi maawatan nan
kankanak? Owen, gapo tay totowengenyo
nan ibagbagak.
44 Dakayo nan an-ak Satanas ay amayo
isonga laydenyo ay mangtongtongpal is-
nan laydena. Enggana isdin damo et
ninpatpatey siya. Maiwed tet-ewa is
kankanana tay siya di nan sigod ay
ogalina ay menlaslastog. Isonga siya nan
kagapowan nan am-in ay kinalastog.
45 Siya na nan gapo ay adi kayo mang-
pati olay no ibagak nan tet-ewa.
46 Ay wada ken dakayo di mang-
paneknek en binmasolak? Maid tay
maiwed basolko. Isonga no ibagak nan
tet-ewa, dakayon pay adi mangpati?
47 Nan an-ak Apo Dios et idngeda nan
ibagbagana. Ngem nan gapo ay adiyo
idnge siya et tay bakena an-ak dakayo.”

Nan Pangwanin Jesus Isnan Awakna

48 Dat kanan nan deeyday Judio ken Je-
sus, “Tet-ewa nan kananmi en iSamariaka
tay ap-aposem dakami ay Judio. Waay
obpay naan-anitowanka.”
49 Ngem dat kanan Jesus, “Egayak kaan-
anitowan. Patpatgek si Amak ngem aped
ngawi nan kankananyo ken sak-en.
50 Adiyak oman-anap is mangdaydayaw
ken sak-en ngem si Apo Dios ay mang-
banbantay ken sak-en et siya nan mang-
paneknek ay gawisak.
51 Ngem ibagak nan tet-ewa ken dakayo
ay nan mangtongpal isnan ibagbagak et
adi katkatey.”
52 Dat kanan nan Judio, “Id wani
getkenmi ay tet-ewa ay naan-anitowanka.
Tay din si Abraham ya din mamadto
et nateyda id sang-adom dakapay aped
kanan en adi katkatey di mangtongpal
isnan kalim?
53 Natey din napateg ay alapo tako ay
si Abraham ya din mamadto. Ay kanam
en nangatngatoka no daida? Ay sinoka et
en?”
54 Dat kanan Jesus, “No idaydayawko
nan awakko et maiwed silbina. Nan
mangidayaw ken sak-en et si Amak ay
apedyo kankanan en Diosyo.
55 Ngem adiyo getken siya. Sak-en pay
et getkek tay no kanak en adiyak getken
et kampotanak ay kanegyo. Ngem tet-ewa
ay getkek siya isonga tongtongpalek nan
kankanana.
56 Men-gasing din si Abraham ay
alapoyo tay kanana en awnit mang-ila
isnan omaliyak et id wani men-galalasing
tay nang-ila.”
57 Dat kanan nan Judio, “Maiwed pay
limampoo is tew-enmo damet aped kanan
en inilam si Abraham?”
58 Dat kanan Jesus, “Ibagak nan tet-ewa
ken dakayo, nawadaak esapay naiyanak si
Abraham.”
59 Dadat menpidit is bato ay igayangda
koma ken siya ngem dat itabonan Jesus
daida et komaan isnan Templo.

9

Nan Nangpagawisan Jesus Isnan Naiyanak Ay Kowap

1 Issan mendad-aanan Jesus et inilana
nan esay lalaki ay naiyanak ay kowap.
2 Dat sooten nan papasolotna ken
siya, “Apo, ay sino nan kabasol isnan
naiyanakana ay kowap? Ay siya ngen
wenno nan makin-anak?”
3 Ngem dat kanan Jesus, “Nan nakowa-
pana et baken gapo isnan basbasolna
wenno nan makin-anak. Nakowap siya
tasiyay maipaila nan panakabalin Apo
Dios isnan mangpagawisana ken siya.

4 Masapol ay ikkan tako nan ipaik-ikkan
nan nangibaa ken sak-en tay daan ay kag-
aw et wada pay laeng nan waya tako. Tay
no matey tako et maiwed mabalin is ikkan
tako ay kaneg nan labi ay adi tako men-
obla.
5 Et isnan kawad-ak isnan batawa et
sak-en nan silaw ay mangtanggew isnan
nemnem di ipogaw."
6 Kinwanina di dat mentobba isnan lota
danat pekken et ipoklatna isnan matan
san kowap
7 danapay kanan, "Enka mendaop isnan
pag-emsan id Siloe." (Nan kayat ay kanan
nan Siloe et naibaa.) Isonga dat omey
mendaop san lalaki dat makaila et ay
somaa.
8 Ilaen pay nan sag-ogongna ya nan
nang-il-ila ken siya isdin menlimlimosana
dadat kanan, "Ay baken si tona din tomo-
tototokdo isna ay menlimlimos?"
9 Nan tap-ina et kananda en, "Owen, siya
si tosa," ngem nan tap-ina et kananda en,
"Baken. Ngem kanekanegna et kedeng."
Isonga dat kanan san lalaki, "Owen, tet-
ewa ay sak-en din menlimlimos."
10 Dadat sooten, "Dakan aped makaila?
Ay into nan inkakkam ay ginmawis?"
11 Danat kanan, "Nan kangadan is Je-
sus et inlaokna nan tobbana isnan lota
danat ipoklat isnan matak danat kanan
en omeyak mendaop id Siloe isonga daket
omey et issan nakadaopak daket tet-ewa
makaila."
12 "Into pay nan kad-ana?" sinootda.
Danat kanan, "Adiyak getken."

Nan Ninsootan Nan Fariseo Isnan Kowap

13-15 Dadat eyey san ginmawis ay kowap
isnan deeyday Fariseo. Dat sooten nan
Fariseo nan inkakkan nan matana ay
ginmawis. Danat kanan, "Pinoklatana
nan matak is lota daket mendaop daket
makaila."
San agew ay nangsapowan Jesus isnan
lota danat iyagas isnan matan san kowap
et Sabado ay obayan di Judio
16 isonga kinwanin nan tap-in di Fariseo
en, "Nan nang-ikkan isna adi et egay ka-
gapo ken Apo Dios tay adina tongpalen
nan linteg di obaya." Ngem nan tap-ina
et kananda baw en, "Ayke makaikkan di
managbasol is kaskasdaaw ay kaneg nan
naayda?" Dadat mensinopyat am-in.
17 Isonga dat kanan kasin nan Fariseo
issan lalaki, "Kanam en inpagawisna nan
matam. Et ngan ngalod nan pangwanim
ken siya?" "Siya et mamadton Apo Dios,"
kinwanina.
18 Ngem san deeyday aap-apon di Ju-
dio et adida patiyen ay kowap siya dat
makaila isonga dadat paayagan da amana
19 et sootenda, "Ay si todi san anakyo?
Ay tet-ewa ay kowap isdin naiyanakana?
Dan aped makaila id wani no?"
20 Dat kanan da amana, "Owen, anakmi
di et tet-ewa ay kowap isdin binmalaana.
21 Ngem maipanggep isnan makailaana
id wani et adimi getken no ngan nan
inikkana ya no sino nan nangpagawis
isnan matana. Sootenyo baw ken siya
tay naetngan met siya et getkena nan
kankanana."
22 Siya di nan kinwanida tay omegyatda
isnan aap-apon di Judio tay kananda en
no sinoy mangwani en si Jesus nan Kristo
ay inbaan Apo Dios et adida ipalobos ay
maitapida isnan sinagoga.
23 Isonga siya na nan gapo ay kinwanin
da amana en sootenda ken siya.

24 Dat kasin paayagan san Fariseo san
lalaki et kananda en, "Isapatam ngalod
ken Apo Dios en inbagam nan tet-ewa
tay getkenmi ay managbasol nan nangpa-
gawis ken sik-a."
25 Dat kanan san lalaki, "Adiyak getken
no managbasol siya. Basta nan getkek et
kowapak daket makaila."
26 Dadat sooten, "Ngem ngan nan inkana
ay nangipagawis isnan matam?"
27 Danat kanan, "Inbagak et ngalod ken
dakayo ngem adiyo patiyen. Dayon lay-
den ay dengngen kasin? Ay laydenyo abes
ay menbalin ay pasolotna?"

28 Iniyawda siya ay mangwani en, "Sik-
a adi nan pasolotna tay papasolot Moses
dakami.
29 Getkenmi ay makikalkali si Apo Dios
ken Moses ngem nan ipogaw ay deey et
adimi pay getken no intoy nagapowana."

30 Dat kanan san lalaki, “Katakatataa
obpay sa. Adiyo obpay getken nan na-
gapowana danapay inpagawis nan matak.
31 Getken tako met ay adi id-idngen Apo
Dios nan kankanan di managbasol ngem
idngena nan mangdaydayaw ken siya ya
nan mang-ikkan isnan laydena.
32 Enggana isdin naboliwan nan batawa
et maiwed nadnadnge is nangipagaw-
gawis is naiyanak ay kowap.
33 No egay kagapo ken Apo Dios et adi
koma makaikkan isna.”
34 Dadat kanan, “Naiyanakka ay manag-
basol dakapay aped isolsolowan dakami?”
Dadat pakaanen siya.

Kaneg Kowap Nan Adi Mamati

35 Issan nangdengan Jesus ay in-
pakaanda san lalaki danat anapen siya
et kanana, “Ay mamatika isnan Iyon-an
Am-in di Ipogaw?”
36 Dat kanan san lalaki, “Apo, ibagam od
no sino siya tasiyay mamatiyak ken siya.”
37 Dat kanan Jesus, “Siya nan iilaem ay
makikalkali ken sik-a.”
38 “Mamatiyak et ken sik-a, Apo,” kin-
wanin san lalaki dat menpalintomeng ay
mangdayaw ken Jesus.
39 Dat kanan Jesus, “Inmaliyak isnan
batawa tasiyay mailasinan nan mamati
ya adi mamati ken Apo Dios. Nan adi
mamati ken Apo Dios et kanegda kowap
ngem awnitak pagawisen daida no ma-
matida. Ngem nan aped mangmangwani
en makailada tay getkenda kano si Apo
Dios et daida nan kowap.”
40 Nan tap-in di Fariseo ay wada isdi
et dinngeda san kinwanina dadat sooten,
“Ay kanam en kowap kami abes?”
41 Dat kanan Jesus, “No getkenyo koma
ay kowap kayo et pagawisen Apo Dios
dakayo tasiyay mangpatiyanyo ken siya
ta adina pabasolen dakayo. Ngem gapo
tay apedyo kankanan en getkenyo si Apo
Dios isonga siya nan mangipabasolana
ken dakayo.”

10

Si Jesus Nan Kagawisan Ay Menbanban-tay

1 Dat menpangngalig si Jesus ay mang-
wani en, “Ibagak nan tet-ewa ken dakayo,
nan ipogaw ay mangsakyat isnan baked
kakalnilo ay baken nan segpana is seg-
pena et mangakew.
2 Tay nan mang-ay-ayowan isnan
kakalnilo et kedeng nan segpan is segseg-
pena
3 tay wada nan mangbanbantay is-
nan segpan ay mangtokab isnan eneb
no songgep nan mang-ay-ayowan isnan
kakalnilo. No ayagana nan ngadngadan
nan kalnilona et gegetkenda nan kalina
danat ipabala daida.
4 No inpabalana daida dat mang-on-
ona et onoden nan kakalnilona siya tay
imamatonanda nan kalina.
5 Adida aped omon-onod isnan teken ay
ipogaw nodi itagtaganda tay adida getken
nan kalina.”
6 Sinodok Jesus di ken daida ngem
egayda naawatan nan kayat ay kanan nan
ibagbagana ken daida
7 isonga dat kasin kanan Jesus, “Iba-
gak nan tet-ewa ken dakayo, sak-en nan
kanega segpan di pokokan di kalnilo.
8 Ngem am-in ay inmal-ali esakpay
omali et kanegda mangakew tay baken
tet-ewa nan insolsoloda. Ngem nan ma-
mati ken sak-en et egayda id-idnge daida
9 tay sak-en nan segpan et am-in ay
omali ken sak-en et awnitak isalakan
daida et kanegda nan kalnilok ay song-
songgep ya bomalbala ay mangmangan is
gawis ay menkatagoda.
10 Nan mangakew et aped omali ta men-
akew, menpalti ya mendadael et kedeng
ngem inmaliyak tasiyay agtak nan ipogaw
is gawis ay biyag et siya na nan biyag ay
maid kolangna ken Apo Dios.”

11 Dat itoloy Jesus ay mangwani, “Sak-en
nan kagawisan ay mangbanbantay isnan
kakalnilo. Nan gawis ay menbanbantay
et olay matey gapo is ayyewna isnan
kalnilona.
12 Ngem nan malaglagbowan ay men-
banbantay et taynana nan kalnilo no wa-
day ilaena is dakkel ay atap ay aso ay
omala is isdana isnan banbantayana tay
bakena kowa daida. Isonga isdan san atap

ay aso nan tap-ina danapay patagtagen
nan tap-ina ta mabokada.
13 Siya nan gapo ay lomayaw nan men-
banbantay tay aped malaglagbowan et
kedeng isonga adina paayen nan kalnilo.
14-15 Ngem sak-en nan kagawisan ay
menbanbantay tay nan ikkanmi ken Ama
ay men-gin-ginetek et siya nan kaneg nan
kalnilok tay getkek daida ya mangtekda
abes. Et olay mateyak basta matago nan
kalnilok.
16 Wada pay nan tap-in di kalnilok
ay egay naitatapi isnan naayda ay
naipopokok et masapol ay iyalik daida
isna ta idngeda abes nan kalik tasiyay
maaam-inda ya ta maeesa nan mangban-
bantay ken daida.
17 Laylayden Ama sak-en tay ikkak nan
laydena ay olay siya nan kateyak tapno
matagowak kasin.
18 Maiwed makapatey ken sak-en no
adiyak ipalobos tay sak-en et kedeng nan
kalebbeng isnan kateyak ya sak-en gedan
nan kalebbeng isnan matagowak kasin.
Siya na nan inbilin Ama ay ikkak," kin-
wanin Jesus.
19 Nan deeyday Judio et ninsisinopyatda
kasin gapo isnan kinwanin Jesus.
20 Adoado nan mangmangwani
en, "Matawtawaw siya tay naan-
anitowan. Dayon aped dengdengngen
nan kankanana?"
21 Ngem nan tap-ina et kankananda en,
"Nan naan-anitowan et adi makakali is
kaneg tona. Ayke kad makaipagawis di
anito is kowap?"

Adi Mamati Nan Judio Ken Jesus

22 Isnan pinagtedek et siya nan Fiestan
di Daton id Jerusalem.
23 Wada si Jesus issan fiesta et mendad-
aan isnan makwani en Bangsal Solomon
isnan Templo
24 dat likoben nan Judio siya et kananda,
"Tongona pay nan mangibagaam isnan
tet-ewa ken dakami? Ibagam kad no sik-a
nan Kristo ay inbaan Apo Dios."
25 Dat kanan Jesus, "Inbagak et ken
dakayo ngem adi kayo mangpati. Nan ik-
ikkak gapo isnan panakabalin Ama et siya
dana nan mangipagpagtek ken sak-en
26 ngem adi kayo mamati tay bakenko
kalnilo dakayo.
27 Tay nan kalnilok et idngeda nan kalik
ya getkek gedan daida isonga mang-on-
onodda.
28 Agtak daida is biyag ken Apo Dios
ay eng-enggana et adida maisis-iyan ken
siya ya maiwed makagowad ken daida
ken sak-en.
29 Si Ama nan nangyali ken daida ken
sak-en et siya nan kangatowan isnan am-
in isonga maiwed makagowad isnan ban-
bantayana.
30 Dakami ken Ama et es-esa kami."
31 Dat kasin menpidit nan Judio is bato
ta igayangda koma ken siya
32 isonga dat kanan Jesus, "Ngan nan
gapo ay manggayang kayo? Adoado nan
gawis ay inpail-ilak ken dakayo ay inpaik-
ikkan Ama et into isnan naayda nan gapo
ay manggayanganyo?"
33 Dat kanan nan Judio, "Adimi gayan-
gen sik-a gapo isnan gawis ay inik-ikkam
nodi nan mangiyiisowam isnan awakmo
ken Apo Dios dakapay aped ipogaw et
kedeng."
34 Dat kanan Jesus, "Ngem naisosolat
isnan liblo isnan kalin Apo Dios ay mang-
wani en, 'Kaneg kayo dios gedan.'
35 Isonga kinwanina en dios din aap-
apoyo ay nangisolsolowana isnan linteg id
sang-adom et adi mabalin ay sokatan tako
din kinwanin Apo Dios.
36 Sak-en nan pinilin Ama ay inbaana
isnan batawa isonga dayon aped kanan en
ap-aposek si Apo Dios gapo isnan nang-
waniyak en sak-en nan Anakna?
37 No baken nan ipaik-ikkan Ama is ik-
ikkak et adiyo koma patpatiyen sak-en.
38 Ngem no nan ipaikkan Ama nan
ik-ikkak et olay no adiyo patiyen nan
kankanak et patiyenyo koma nan gawis ay
inik-ikkak tasiyay getkenyo ay tet-ewa ay
wada si Ama ken sak-en ya wadaak abes
ken siya."
39 Kananda kasin en depapenda siya
ngem danat men-ikolipet ay komaan.
40 Dat kasin somagong si Jesus isnan
demang di ginawang ay Jordan ay ninbon-
bonyagan Juan et mentee isdi.

41 Adoado nan ipogaw ay inmey ken siya
dadat men-asikwani, “Maiwed kaskas-
daaw is inik-ikkan Juan ngem tet-ewa nan
am-in ay inbagbagana maipanggep ken
Jesus.”
42 Et adoado nan namati ken siya isdi.

11

Nan Nateyan Lazaro

1-2 Wada id Betania ay ili id Judea nan
tolo ay sin-ag-i ay kangadan is Maria,
Marta, ya Lazaro. Si Maria ay naay et
siya nan nangibokbok isnan menbango ay
lana isnan sikin Apo Jesus danapay iponas
nan bookna.* Ninsakit si Lazaro
3 dat omibaa da Maria ken Marta is
omey mangibaga ken Jesus en, “Apo, nan
gayyemmo ay laylaydem et mensaksakit.”
4 Issan nangdengan Jesus isna danat
kanan, “Nan sakit Lazaro et adina ikatey
nodi ta maipaila nan panakabalinko ta
madaydayaw si Apo Dios ya sak-en abes
ay Anakna.”
5 Si Jesus et laylaydena san tolo ay sin-
agi
6 ngem issan nangdengngana ay men-
saksakit si Lazaro dat mentee kayet issan
kad-ana is doway agew
7 danat kanan isnan papasolotna, “So-
magong tako id Judea.”
8 Dadat kanan, “Apo, egay nabayag din
manggayangan koma nan Judio ken sik-a
dakat aped kasin somagong isdi?”
9 Ngem dat kanan Jesus, “Olay, tay sim-
poo ya dowa ay olas nan sin-agew isonga
wada pay nan waya tako ay mang-ikkan
isnan ikkan tako. Kanegna nan mendad-
aanan nan ipogaw isnan kag-aw et adi
maisagaw tay menpat-a
10 ngem no mendad-aan isnan labi et
maisagaw tay menbolinget.”
11 Dat itoloy Jesus ay mangwani, “Nan
gayyem tako ay si Lazaro et naseyep ngem
omeyak ay manggido.”
12 Dat kanan nan papasolotna, “Apo,
gawis no naseyep tay awnit gomawis.”
13 Kananda en waay tet-ewa ay nas-
eseyep si Lazaro ngem nan kayat Jesus ay
kanan et natey et
14 isonga danat kanan, “Natey si Lazaro
15 ngem men-gasingak tay maiwedak
isnan kad-ana isnan nateyana tasiyay
pomigsa nan pammatiyo no ilaenyo nan
ikkak. Entako bawet ilaen siya.”
16 Si Tomas ay makwani en Ipi et
kinwanina isnan iib-ana ay pasolot en,
“Makkey tako ken Jesus id Judea ta olay no
maitapi tako ken siya ay matey.”

Si Jesus Nan Mangtago Isnan Natey Ya Nan Mang-idya Is Biyag

17 Issan inomdanan da Jesus id Beta-
nia et dinatnganda ay epdas naikaob si
Lazaro is epat ay agew.
18 Toloy kilometro nan kaad-addawina
id Jerusalem
19 isonga adoado nan Judio ay inmey
nangliwliwaliw ken da Marta ken Maria
gapo isnan nateyan nan besatda.
20 Issan nangdengan Marta ay omal-ali
si Jesus danat omey sab-aten siya ngem si
Maria et nataynan isnan baeyda.
21 Dat kanan Marta ken Jesus, “Apo,
no wadaka isna et egay koma katey nan
besatko.
22 Ngem getkek ay olay id wani et idyan
Apo Dios ken sik-a nan dawatem ken siya.”
23 Dat kanan Jesus, “Awnit matago san
besatmo.”
24 Dat kanan Marta, “Owen tay getkek
ay awnit matago siya isnan katagowan
kasin di am-in ay natey isnan kaodiyan ay
agew.”
25 Dat kanan Jesus, “Sak-en nan mang-
tago isnan natey tay sak-en nan mang-
idya is biyag. Am-in ay mamati ken sak-en
olay no matey et awnit matago kasin
26 et daida ay matatago gapo isnan pam-
matida ken sak-en et adida kaisis-iyan ken
Apo Dios. Ay patiyem na?”
27 Danat kanan, “Owen, Apo. Ma-
matiyak ay sik-a nan sinsin-edmi ay omali
isnan batawa ay si Kristo ay Anak Apo
Dios.”
28 Kinwanin Marta di dat somaa et
wag-eyena si Maria ta iyagasaasna ay
mangwani, “Inmali nan Apo tako et paay-
ayagana sik-a.”

* **11:1-2** Ilaem isnan 12:3.

29 Issan nangdengan Maria isna danat
ikakamo et ena sab-aten si Jesus.
30-31 San deeyda ay Judio ay wada isnan
baey da Maria ay mangliwliwaliw ken
siya et inonodda siya tay kananda en
waay omey isnan naikaoban nan besatna
ay men-aga. Ngem baken obpay is in-
mayana nodi issan kad-an Jesus tay egay
kayet inomdan issan ili tay daan issan
nangsab-atan Marta ken siya.
32 Inomdan pay si Maria issan kad-an
Jesus dat menlokbob isnan sasagangena
danapay kanan, "Apo, no wadaka isna et
egay koma katey nan besatko."
33 Inilan Jesus ay men-ag-aga siya ya nan
Judio ay nakkey ken siya dat dadama nan
seg-angna
34 danat sooten, "Ay into nan
nangikaobanyo ken siya?" Dadat kanan,
"Apo, aka ta entako ilaen."
35 Dat men-aga abes si Jesus
36 isonga dat kanan nan Judio, "Ilaenyo
kod et dadama nan layadna ken Lazaro."
37 Ngem nan tap-ina et kinwanida, "In-
pagawisna met san kowap. Ay maid
ngen mabalin is inkana tasiyay egay katey
koma si Lazaro?"

Nan Natagowan Kasin Lazaro

38 Inmam-amed nan seg-ang Jesus issan
sinmag-enana isnan liyang ay naipay-an
san natey ay naeemban is bato.
39 Danat ibilin en, "Kaanenyo nan bato."
Ngem dat kanan Marta ay besat san natey,
"Apo, adi tay menpeleleteg tay maikap-at
ay agew id wani isnan naikaobana."
40 Dat kanan Jesus ken siya, "Ay kinal-
ingkingam nan inbagak en no mamatika
et ilaem nan panakabalin Apo Dios?"
41 Dadat kaanen san bato dat mentan-
gad si Jesus danapay kanan, "Ama, men-
iyamanak tay id-idngem sak-en.
42 Getkek ay id-idngem sak-en ngem
kanak na tasiyay nan mangdedenge ay
naayda et mamatida ay sik-a nan nan-
gibaa ken sak-en."
43 Kinwanina na danat ibibiyad ay
mangwani en, "Lazaro, bomalaka."
44 Dat bomala ay nabebedbedan nan
ledengna ya sikina ya nakokomonan nan
angasna is galot. Dat kanan Jesus, "Kaa-
nenyo nan naibebedbed ken siya tasiyay
makadaan ay gawis."

Nan Nintotyaanda Isnan Ikkanda Ay Mangpatey Ken Jesus

Mat. 26:1-5; Mar. 14:1-2; Luc. 22:1-2

45 Adoado issan deeyday Judio ay in-
mey nangliwaliw ken da Maria et na-
matida ken Jesus issan nang-ilaanda isnan
kaskasdaaw ay inikkana.
46 Ngem nan tap-ina et sinmagongda is-
nan Fariseo ta ibagada san inikkan Jesus.
47 Isonga nan Fariseo ya nan menkan-
gangato ay papadi et inpadagopda nan
aap-apon di Judio dadat kanan, "Ay ngan
nan ikkan tako ken Jesus tay adoado nan
kaskasdaaw ay ik-ikkana?
48 No adi tako pasaldengen nan ik-
ikkana et mamati nan am-in ay ipogaw
ken siya daet siya nan men-apoda et awnit
omali nan menlelebbeng ay iRoma et
bakasenda nan Templo ya nan il-ili tako."
49 Ngem si Caifas ay kangatowan ay
padi issan deey ay tew-en et kinwanina,
"Maiwed polos getkenyo.
50 Ay adiyo getken en gawgawis no
matey nan esa tapno matago nan kaipoi-
pogaw isnan il-ili tako?"
51 Aped kinwanin Caifas di ay baken nan
nemnemna is nagapowana ngem tay siya
nan kangatowan ay padi isonga siya nan
nangipanemneman Apo Dios en ngan-
ngani ay matey si Jesus ta kaanena nan
basol di am-in ay Judio
52 ngem bakenda kedeng ay Judio nodi
nan am-in ay an-ak Apo Dios ay mamati
ken siya ay naiwakat isnan batawa tasiyay
maeesada.
53 Enggana issan deey ay agew et ninem-
nemnem nan aap-apon di Judio nan
ikkanda ay mangpatey ken Jesus
54 isonga egay ninpail-ila si Jesus ya nan
papasolotna id Judea nodi inmeyda nintee
isnan ili ay Efraim ay sag-en di bilig.
55 Nganngani nan Fiestan di Linmaosan
di Anghel isonga adoado nan ipogaw ay
nintikid id Jerusalem tasiyay ikkanda nan
lintegda ay masapol ay men-emesda ta
makaan nan dakes esapay omdan nan
fiesta.

56 Anaanapenda si Jesus et issan
nadagopanda isnan Templo dadat men-
asikwani, “Ay ngan nan kananyo? Ay
omali ngata siya isnan fiesta?”
57 Ngem nan menkangangato ay papadi
ya nan Fariseo et inbilinda en no waday
mangtek isnan kad-an Jesus danat ibaga
ken daida ta depapenda.

12

Nan Nanglanaan Maria Ken Jesus
Mat. 26:6-13; Mar. 14:3-9

1 Enem pay ay agew esapay menlogi nan
fiesta dat omey si Jesus id Betania ay ilin
Lazaro ay tinagona.
2 Nakikan da Jesus isnan insagsaganada
ay makan et binmadang si Marta ay mang-
pakan ken daida dapay makioobong si
Lazaro ken Jesus.
3 Dat alaen Maria nan esay palanggo ay
nangina ay menbango ay lana ay mak-
wani en naldo et ibokbokna isnan sikin
Jesus danat ponasan isnan bookna daet
napno nan baey isnan bangon nan lana.
4 Ngem nan esay pasolot Jesus ay si
Judas Iscariote ay awnit mangisipsip ken
siya et kinwanina en,
5 “Dan egay kitdi nailako nan lana ay
naay is tolong gasot ta maidya isnan
kodokdo?”
6 Kinwanina di ngem baken gapo tay
isakitna nan kodokdo nodi tay siya nan
manggegeen isnan sipingda et apedna
gasgastowen no laydena tay siya di nan
ogalina.
7 Ngem dat kanan Jesus, “Bay-am si
Maria. Tay nan inikkana ken sak-en et
insaganana nan awakko isnan awnitak
maikaoban.
8 Olay ket wawawawada nan kodokdo
ay mabalin ay badanganyo ngem sak-en
et adiyak makitetee ken dakayo ay eng-
enggana.”
9 Dinngen nan adoado ay Judio ay wada
si Jesus id Betania dadat omey isdi. In-
meyda ngem baken si Jesus et kedeng
nan gapona nodi ta ilaenda si Lazaro ay
tinagona.
10 Isonga dat mentotolag nan deeyday
menkangangato ay papadi ta pateyenda
gedan si Lazaro
11 tay isnan natagowana et adoado nan
Judio ay naisiyan isnan aap-apoda ta ma-
matida ken Jesus.

Nan Nangdayawanda Ken Jesus Isnan Inmayanda Id Jerusalem
Mat. 21:1-11; Mar. 11:1-11; Luc. 19:28-40

12 Issan kawakgatana nan kaipoipogaw
ay inmey makifiesta et dinngeda ay do-
matdateng si Jesus id Jerusalem
13 isonga dadat omala is lamos ay
iyap-apda isnan daanen Jesus isnan
enda mangsab-atan ken siya dada-
pay ibogbogaw ay mangmangwani en,
“Hosanna. Madaydayaw nan naay Ali
tako. Mabindisyonan nan inbaan Apo
Dios ay omali mentolay ken datako ay
Judio.”
14 Si Jesus et mensasakay isnan anak
di kabayo. Et siya nan katongpalan nan
kalin Apo Dios ay naisolat id kasin ay
naay,
15 “Dakayo ay iJerusalem, adi kayo omeg-
egyat tay naay omal-ali nan Aliyo ay
mensasakay isnan anak di kabayo.”
16 Nan papasolotna et egayda naawatan
nan kayatna ay kanan ngem isnan sin-
magongan Jesus id daya et siya nan
nangnemnemanda isdin naisolat id kasin
maipanggep ken siya tay tinmet-ewa ay
naikkan ken siya.
17 Nan nang-ila isdin nang-ayagan Jesus
ken Lazaro isnan liyang ay nangtagowana
ken siya et inpadamagda nan inommat.
18 Siya di nan gapona ay adoado nan
nangsab-at ken Jesus tay dinngeda nan
inikkana ay kaskasdaaw.
19 Ngem nan Fariseo et nin-asikwanida
kayet en, “Ilaenyo, maid maikkan tako
tay omon-on-onod ken siya nan am-in ay
ipogaw isnan batawa.”

Inpagtek Jesus Nan Nganngani Ay Kateyana

20 Wadada nan baken Judio ay nagapo
id Grecia ay inmey id Jerusalem ay maki-
fiesta dadapay mendayaw ken Apo Dios.
21 Dadat omey ken Felipe et kananda en,
“Apo, laydenmi ay mang-ila ken Jesus.” (Si
Felipe san iBetsaida id Galilea.)

22 Dat omey ibagan Felipe ken Andres ta
omeyda ipagtek ken Jesus.
23 Dat kanan Jesus, “Nganngani nan
kateyak ya nan kaipangatowak ay Iyon-an
Am-in di Ipogaw.
24 Nan awnitak maikaoban et siya nan
kaneg nan mais-ekan nan esay bowa tay
no adi kais-ek et adi bomgas ngem no
mais-ek et awnit bomgas is adoado. Kaneg
nan awnitak mateyan et awnit adoado
nan maisalakan.
25 Nan ipogaw ay kedeng nan awakna
is ay-ayyewana et awnit matey met laeng.
Ngem nan adi mang-ayyew isnan awakna
isnan naay batawa gapo ken sak-en et
awnit matey ngem matagotago ken Apo
Dios ay eng-enggana.
26 Nan manglayad ay menpabaa ken
sak-en et masapol ay mang-on-onod
tasiyay olay intoy kad-ak et wada siya abes
isdi. Tay am-in ay menpabaa ken sak-en
et awnit patpatgen Ama.”

27 Dat itoloy Jesus ay mangwani, “Id
wani et mangangawngaw nan nem-
nemko. Ngan ngata nan kanak ken Ama?
Ay kanak ngen en, ‘Ama, ilisim koma sak-
en isnan naay ommat ken sak-en?’ Ngem
adi tay siya na nan gapo ay inmaliyak.”
28 Danat kanan ken Apo Dios en, “O Ama,
ipailam nan kadayawan nan ngadanmo.”

Dat wada nan kali ay nagapo id daya ay
mangwani en, “Inpailak nan kadayawak
isnan inik-ikkam et awnitak ipaila kasin.”

29 San tinmatakdeg isdi et dinngeda san
kali ngem kananda en waay ninkido. Nan
tap-ina et kinwanida en nakitoya nan esay
anghel ken siya.
30 Ngem dat kanan Jesus, “San kali ay
dinngeyo et bakenak is maipadngeana
nodi ken dakayo.
31 Id wani et nan menlogiyan nan ka-
banagan nan ipogaw isnan batawa ya id
wani nan kaabakan Satanas ay ap-apon di
adi mamati.
32 No maipangatowak et awisek am-in
nan kaipoipogaw ta mamatida ken sak-
en.”
33 Kinwanina na ta ipagtekna nan
kateyana ay mailansa siya isnan kros.

34 Dadat kanan, “Damen kanan en mas-
apol ay maipangato ta matey nan Iyon-
an Am-in di Ipogaw dapay kanan nan
linteg en nan Kristo et matatago ay eng-
enggana? Ay sino obpay nan Iyon-an Am-
in di Ipogaw? Ay baken siya nan Kristo?”
35 Dat kanan Jesus, “Sak-en nan silaw et
sin-awyan pay et kedeng nan menteak ken
dakayo. Isonga omali kayo isnan silaw
tay kakad-ana pay ken dakayo ta adi kayo
kalabiyan. Tay nan mendad-aan isnan
menbolinget et adina getken nan omay-
ayana.
36 Iso ngalod nga mamati kayo ken sak-
en ay silaw isnan kakad-ak ken dakayo
tapno matatanggewan nan nemnemyo.”

Nan Egay Namatiyan Nan Judio

Kinwanin Jesus di dat komaan et itabo-
nana daida.
37 Olay no inpailana nan adoado ay
kaskasdaaw isnan kad-anda et egayda
kayet namati ken siya
38 et siya nan katongpalan din insolat
Isaias ay mamadton Apo Dios id sang-
adom ay naay,

“Apo, maiwed namati isnan inbagbagami
ya maiwed gedan namati isnan
inpail-ilam ay panakabalinmo.”

39 Nan gapo ay egayda namati et insolat
gedan din si Isaias en,

40 “Kaneg kinollaw Apo Dios nan dalon
mang-adi ay mamati ya inpaken-
tegna nan toktokda tay adida lay-
den ay mangnemnem isnan tet-
ewa isonga bobolagenda dadapay
totowengen tay adida layden ay
omali ken sak-en ta pakawanek nan
basolda.”

41 Kinwanin Isaias na tay inilana nan
kinadios Kristo id sang-adom danat ibaga
nan maipanggep ken siya.
42 Ngem olay no kaneg todi et ado nan
aap-apon di Judio ay namati ken Jesus
ngem egayda inpapagtek tay omegyatda
isnan Fariseo tay no getkenda et adida
ipalobos ay maitapida isnan sinagogada
43 ya tay laylaydenda ay madaydayaw
isnan ipogaw mo nan madayawanda ken
Apo Dios.

44 Dat kasin menkali si Jesus et
ibibiyadna ay mangwani en, “Nan ma-
mati ken sak-en et bakenak kedeng is
patiyenda nodi nan nangibaa gedan ken
sak-en
45 tay nan nang-ila ken sak-en et inilana
gedan nan nangibaa ken sak-en.
46 Inmaliyak ay silaw isnan batawa ta
tanggewak nan nemnem am-in nan ma-
mati ken sak-en ta adida mentetee isnan
menbolinget.
47 Nan mangdenge isnan kalik danat
adi tongpalen et bakenak is mangipabasol
ken siya tay egayak inmali isnan batawa
ay mangipabasol isnan ipogaw nodi in-
maliyak ay mangisalakan ken daida.
48 Ngem wada nan mangpabasol isnan
mang-adi ken sak-en ya nan kankanak
tay nan mangpabasol ken daida et siya
nan tet-ewa ay kinkinwanik isonga awnit
madosada isnan kaodiyan ay agew.
49 Tay bakenak is kanemnem isnan
kinkinwanik nodi inbilin Ama ay nan-
gibaa ken sak-en nan masapol ay kanak.
50 Tay getkek ay nan bilin Ama nan
mang-idya is biyag ay maid patenggana
isonga nan inbilin Ama nan ibagbagak.”

13

*Nan Nangdenasan Jesus Isnan Papa-
solotna*

1 Nganngani nan Fiestan di Linmaosan
di Anghel et getken Jesus ay siya nan ko-
maanana isnan batawa ay somagongana
ken Amana. Et siya na nan timpo ay
mangipailaana ay maid kolang di layadna
isnan ipogawna isnan batawa tay enggana
isdin damo et linaylayadna daida.
2 Idi mangmangan si Jesus ya nan papa-
solotna isnan labi dat ipanemnem Satanas
ken Judas ay anak Simon Iscariote en
id wani ay labi nan mangisipsipana ken
Jesus.
3 Ngem si Jesus et getkena ay inidyan
Amana nan am-in ay panakabalin ken
siya ya getkena gedan ay si Apo Dios nan
nagapowana ya nan somagongana.
4 Dat tomakdeg et kaanena nan nin-
ooson ay badona dat men-ibalikes is
towalya.
5 Danat pay-an nan palanggana is
danom et denasana nan papasolotna
danapay ponasan issan towalya ay
inbalikesna.
6 Idi inomdan si Jesus ken Simon Pedro
dat kanan Pedro, “Apo, ay sik-a nan mang-
denas ken sak-en dapay apomi sik-a?”
7 Dat kanan Jesus, “Adim pay maawatan
nan naay ay ik-ikkak ngem awnit to met
laeng getkem.”
8 Dat kanan Pedro, “Adiyak layden ay
sik-a nan mangdenas ken sak-en.” Dat
kanan Jesus, “Ngem no adiyak denasan
sik-a et adika et maibilang ay pasolotko.”
9 “Apo, baken ngalod kedeng nan sikik
is owasam nodi nan ledengko ya nan
toktokko gedan,” kinwanin Pedro.
10 Ngem dat kanan Jesus, “Nan epdas
nin-emes et adi masapol ay men-emes
kasin tay nadalos et nodi kedeng nan
sikina is madenasan. Dakayo et nadalos
kayo malaksig nan esa.”
11 Getken Jesus nan awnit mangisipsip
ken siya isonga siya nan gapo ay kinwan-
ina en bakenda nadalos am-in.
12 Idi dinenasana daida dat menbado
kasin et makitokdo ken daida. Danat
sooten, “Ay maawatanyo san inikkak ken
dakayo?
13 Kankananyo ken sak-en en Mistolo ya
Apo et osto nan kananyo tay tet-ewa.
14 Iso ngalod nga no sak-en ay Apoyo ya
Mistoloyo et ipababak nan awakko ta de-
nasak dakayo et masapol abes ay mendi-
nenas kayo ya adiyo pangangatowen nan
awakyo.
15-16 Ibagak ken dakayo nan tet-ewa,
maiwed baa is nangatngato mo nan apona
ya maiwed naibaa is nangatngato mo nan
nangibaa ken siya. Isonga sak-en ay apoyo
et inpailak di ken dakayo tasiyay ikkanyo
abes nan inikkak.
17 No getkenyo ya maawatanyo dana et
nagasat kayo no tongpalenyo.”

*Nan Nangibagaan Jesus Isnan Awnit
Mangisipsip Ken Siya*

*Mat. 26:20-25; Mar. 14:17-21; Luc.
22:21-23*

18 “Ngem baken kayo am-in is pang-
waniyak en nadalos kayo tay getkek nan
nemnemyo ay pinilik. Ngem masapol ay

maikkan na ta matongpal din naisolat ay
kalin Apo Dios id kasin ay naay, 'Nan esa
ay nakikan ken sak-en et nangisipsip.'
19 Ibagak na ken dakayo esapay ommat
tasiyay no matongpal et awnit mamati
kayo ay sak-en nan Kristo ay inbaan Apo
Dios.
20 Ibagak nan tet-ewa ken dakayo, nan
mangidnge isnan ibaak et mangidnge
gedan ya nan mangidnge et idngena
gedan nan nangibaa ken sak-en."
21 Kinwanin Jesus di dat dadama ay
mangangawngaw nan nemnemna isonga
danat kanan, "Ibagak nan tet-ewa et
mangisipsip nan esa ken dakayo."
22 Dat men-asiila nan papasolotna tay
adida getken no sino ken daida nan
kankanana.
23 Nan tomotokdo isnan sag-en Jesus et
siya nan pasolot ay laylaydena
24 dat sinyasan Simon Pedro siya ta
sootena ken Jesus no sino ken daida nan
kankanana.
25 Isonga dat somag-en ken Jesus san
deey pasolot et sadagana siya danapay
sooten, "Apo, ay sino ken dakami nan
kankanam?"
26 Dat kanan Jesus ken siya et kedeng,
"Siya nan mang-idyaak isnan itab-awko ay
tinapay." Isonga dat omala is tinapay et
itab-awna danat idya ken Judas ay anak
Simon Iscariote.
27 Idi alaen Judas san tinapay dat kapten
Satanas siya.

Dat kanan Jesus ken siya, "Ikkam ay
dagos nan wada isnan nemnemmo."
28 San kinwanin Jesus ken Judas et egay
naawatan nan papasolotna ay mangman-
gan
29 ngem gapo tay si Judas nan
manggegeen isnan sipingda et inpaga-
lopda en inbagan Jesus en omey lomako
is osalenda isnan fiesta wenno agtana nan
kodokdo.
30 Kinan pay Judas san tinapay dat bo-
mala. San kinmaanana et nalabi.

Masapol Ay Menlinayad Nan Papasolot Jesus

31 Issan kinmaanan Judas dat kanan
Jesus, "Maipaila nan kadayawak id wani
ay Iyon-an Am-in di Ipogaw ya siya abes
nan maipailaan nan kadayawan Apo Dios.
32 Et no maipaila nan madayawan Apo
Dios gapo ken sak-en et siya met laeng nan
mail-an nan kinadayawko ay Anakna et
maikkan ay dagos.
33 An-akko, sin-awyan pay et kedeng
nan kawad-ak ken dakayo. Awnit kayo
mang-an-anap ngem ibagak ken dakayo id
wani din inbagak isnan aap-apon di Judio
en adi kayo makaey isnan omayak.
34 Naay di balbalo ay bilin ay ipagtekko
ken dakayo. Masapol ay menlilinayad
kayo. Kaneg nan pananglayadko ken
dakayo nan ikkanyo koma ay menlili-
nayad.
35 No menlilinayad kayo et siya nan
mangipagtek isnan am-in ay ipogaw en
tet-ewa ay papasolotko dakayo."

Nan Nangibagaan Jesus En Awnit Isot Pedro Siya

Mat. 26:31-35; Mar. 14:27-31; Luc. 22:31-34

36 Dat sooten Simon Pedro, "Apo, ay
intoy omayam et en?" "Adi mabalin ay
omonodka ken sak-en id wani ngem esaka
met laeng omonod," kinwanin Jesus.
37 Dat kayet sooten Pedro, "Apo, ayta
dan adi mabalin ay omonodak ken sik-a
id wani dapay olay mateyak gapo isnan
pammatik ken sik-a?"
38 Dat kanan Jesus, "Kanam en olay no
mateyka gapo isnan pammatim ken sak-
en ngem ibagak nan tet-ewa ken sik-a et
esapay mentan-o nan manok et mamit-
loka ay mangisot."

14

Si Jesus Nan Daan

1 Dat itoloy Jesus ay mangwani ken
daida, "Olay no ngan di ommat et adi kayo
koma mendanag nodi mamati kayo ken
Apo Dios ya mamati kayo gedan ken sak-
en.
2 Tay nan kad-an Ama et omanay ay
mentean di kaipoipogaw et omeyak ay
mangisagana isnan menteanyo. Egayak
koma inbagana no baken tet-ewa.
3 Et isnan omayak ay mangisagana is-
nan awnityo mentean, awnitak somagong

ay mang-ayag ken dakayo tasiyay makitee
kayo isnan kad-ak.
4 Getkenyo met nan daan ay omey isnan
omayak."
5 Dat kanan Tomas ken siya, "Apo, adimi
getken nan omayam isonga adimi gedan
getken nan daan ay omey isdi."
6 Dat kanan Jesus, "Sak-en nan daan
tay kedengak is kagapowan di biyag ya
kedengak is mangibagbaga isnan tet-ewa
et maiwed makaey ken Ama no adi men-
daan ken sak-en.
7 No tet-ewa ay mangtek kayo et
getkenyo gedan si Ama et enggana id wani
kanegyo inila siya tay nang-ila kayo."

8 Dat kanan Felipe, "Apo, ipailam ngalod
si Amam ken dakami ta mapnek kami."
9 Dat kanan Jesus, "Felipe, nabayag ay
wadaak ken dakayo dakapay adi mangtek
kayet? Nan nang-ila ken sak-en et inilana
gedan si Ama. Ngem dakan kayet kanan
en ipailak si Ama?
10 Ay adim patiyen ay wadaak ken Ama
ya wada abes si Ama ken sak-en? Nan
inbagbagak ken dakayo et bakenak is
nagapowana nodi si Ama tay siya nan
mangipakalkali ken sak-en.
11 Mamati kayo koma ay wadaak ken
Ama ya wada abes si Ama ken sak-en.
Ngem no adi kayo mamati isnan ibag-
bagak et mamati kayo koma gapo isnan
naayda ay ik-ikkak.
12 Ibagak nan tet-ewa ken dakayo, nan
mamati ken sak-en et awnit ikkana nan ik-
ikkak. Owen, dadakke pay mo da tona nan
ikkana tay omeyak ken Ama.
13 Isonga am-in ay dawatenyo gapo is-
nan mangtalkanyo isnan kabaelak et tong-
palek tasiyay maidayaw si Ama isnan ik-
ikkak ay Anakna.
14 Owen, gapo isnan talekyo ken sak-
en et olay am-in ay dawatenyo isnan
ngadanko et awnitak ikkan."

Nan Nangibagaan Jesus En Omali Nan Ispirito Santo

15 Intoloy Jesus ay mangwani en, "No
laylaydenyo sak-en et tongpalenyo nan
bilinko.
16 Awnitak dawaten ken Ama ta omibaa
is teken ay mangbadang ay makitee ken
dakayo ay eng-enggana
17 et siya nan Ispirito Santo ay mangi-
pagtek isnan tet-ewa. Nan adi mamati
ken sak-en et adida dawaten nan Ispirito
Santo tay adida maimatonan siya. Ngem
dakayo et gegetkenyo siya tay wada siya
ken dakayo ay eng-enggana.
18 Adiyak taynan dakayo ay kaneg ngoso
tay awnitak kasin somagong.
19 Isnan sin-awyan et awnit adi mang-
il-ila nan adi mamati ken sak-en ngem
dakayo ay mamati et awnit ilaenyo sak-en.
Et gapo tay matagowak kasin isonga awnit
kayo abes matagotago.
20 No omdan nan agew ay deey et
getkenyo ay wadaak ken Ama et wada
kayo ken sak-en ay kaneg nan kawadak
ken dakayo.
21 Nan mangdenge isnan bilinko danat
tongpalen et siya nan manglaylayad ken
sak-en. Nan manglaylayad ken sak-en et
laylayden Ama ya laylaydek abes isonga
awnitak ipagtek ken siya nan am-in ay
maipanggep ken sak-en," kinwanin Jesus.
22 Dat kanan Judas (baken si Judas Is-
cariote), "Apo, dakan aped ipagtek nan
kaipogawmo ken dakami et kedeng ay
baken isnan am-in ay ipogaw?"
23 Dat kanan Jesus, "Nan manglaylayad
ken sak-en et tongtongpalena nan ibagba-
gak. Siya gedan et laylayden Ama isonga
dakami ken Ama et awnit kami omali ay
makitee ken siya.
24 Ngem nan adi manglaylayad ken sak-
en et adina tongtongpalen nan ibagbagak.
Bakenak is nagapowan nan kali ay din-
ngeyo nodi nagapo ken Ama ay nangibaa
ken sak-en.
25 Ibagbagak am-in dana tay daanak ken
dakayo.
26 Ngem awnit ibaan Ama nan bomad-
badang ay si Ispirito Santo ay mangi-
pagtek isnan maipanggep ken sak-en.
Awnitna itdo nan maipanggep isnan am-
in ay gawis ya ipanemnemna am-in nan
inbagbagak ken dakayo.
27 Adi kayo madandanagan ya omeg-
egyat tay idyak nan lamnin ken dakayo
ta menlamlamnin kayo et nan naay ay

lamnin ay magapo ken sak-en et maiwed
kaneg di kagawisna isnan batawa.
28 Dinngeyo san inbagak ay awnitak
taynan dakayo ngem awnitak kasin so-
magong. No linaylayadyo sak-en et men-
gasing kayo tay omeyak ken Ama ay nan-
gatngato mo sak-en.
29 Inbagak na id wani ken dakayo esa-
pay ommat tasiyay no ommat et pomigsa
koma nan pammatiyo ken sak-en.
30 Adiyak bayabayagen ay makikalkali
ken dakayo tay omal-ali si Satanas ay ap-
apon di adi mamati ay ipogaw. Maiwed
kabaelana ken sak-en
31 ngem ipalobosko ay ikkana nan kay-
atna ay ikkan tasiyay ipailak isnan am-
in ay ipogaw ay laylaydek si Ama isonga
tongtongpalek am-in ay ibagbagana ken
sak-en.
Ala, akayo ta entako."

15

Si Jesus Nan Kanega Kaiw

1 Intoloy Jesus ay mangwani, "Sak-en
nan kanega kaiw et si Ama nan mang-ay-
ayowan.
2 Kaanena am-in nan panga ay adi bom-
bomgas. Ngem nan bombomgas ay panga
kaanena nan pingpingina ay adi bombom-
gas tasiyay ad-ado nan ibgasda.
3 Kanegyo nan panga ay bombomgas
tay nadalosan kayo tay patiyenyo nan
inbagak ken dakayo.
4 Isonga itoltoloyyo ay mangtaltalek
tasiyay menteteeak ken dakayo. Tay
no adi kayo mangtaltalek et adi kayo
makaikkan is gawis. Kaneg nan panga et
adi mabalin ay bomgas mo makaan isnan
poona.
5 Sak-en nan kanega poon di kaiw et
dakayo nan kanegna panga. Nan mang-
taltalek ken sak-en et menteteeak ken siya
et awnit adoado nan ik-ikkana ay gawis
tay no maiwedak et adi kayo makaikkan
is gawis.
6 Isonga nan adi maitoloy ay mente-
tee ken sak-en et maiwasit ay kaneg
nan panga ay maango dat maponok et
mapoowan.
7 Ngem no itoltoloyyo ay mentetee ken
sak-en ya idngeyo nan kalik dakayot ibaga
nan kayatyo ken Ama et awnit maikkan
ken dakayo.
8 Siya na nan pakaidayawan Ama, no
gawis nan ikkanyo et kaneg kayo bomgas
is ado ta mangipail-anyo ay pasolotko
dakayo.
9 Laylaydek dakayo ay kaneg nan
pananglayad Ama ken sak-en isonga
adiyo taytaynan nan layadko ken dakayo.
10 No tongpalenyo nan bilinko ay kaneg
nan ikkak ay mangtongpal isnan bilin
Ama et adi makak-aan nan layadko ken
dakayo ay kaneg nan layad Ama ken sak-
en ay adi makak-aan.
11 Inbagak na ken dakayo tasiyay
makigasgasing kayo ken sak-en ay eng-
enggana.
12 Siya na nan ibilinko, menlinlinayad
kayo ay kaneg nan ikkak ay manglaylayad
ken dakayo.
13 Nan kadakkelan ay layad ay ipailan
nan ipogaw et olay matey siya basta
matago nan gagayyemna
14 et dakayo nan gagayyemko no tong-
palenyo nan bilinko.
15 Id wani gagayyem nan pangwanik
ken dakayo tay inbagak ken dakayo nan
am-in ay dinngek ken Ama isonga baken
et baa nan pangwanik ken dakayo tay
nan baa et adina getken nan ik-ikkan nan
apona.
16 Baken kayo is nangpili ken sak-en ay
mangisolo ken dakayo nodi sak-en nan
nangpili ken dakayo. Pinilik dakayo ay
omey mang-ikkan is gawis et siya nan kan-
egyo begas ay adi kaam-am-amin et ited
Ama ken dakayo nan am-in ay dawatenyo
isnan ngadanko tay mamati kayo ken sak-
en.
17 Ibagak kasin san inbagak ken dakayo,
menlinlinayad kayo."

Nan Mang-aamisan Nan Adi Mamati Ken Jesus Isnan Papasolotna

18 Kinwanin pay Jesus en, "Adi kayo
masdaaw no aamisen nan adi mamati ken
sak-en dakayo tay inilayo nan inkanda ay
nang-aamis ken sak-en.
19 No kanegyo koma nan adi mamati
et laylaydenda dakayo tay ib-ada dakayo.
Ngem bakenyo kaneg daida tay pinilik

dakayo ay mamati ken sak-en isonga siya
na nan gapo ay aamisenda dakayo.
20 Nenemnemenyo nan inbagak ken
dakayo ay maiwed baa is nangatngato
mo nan apona. No inaamisda sak-en et
awnitda aamisen abes dakayo. Ngem no
tinongtongpalda koma nan inbagbagak et
tongpalenda abes nan ibagbagayo.
21 Ngem awnit ikkanda na am-in ken
dakayo gapo ken sak-en tay adida od ma-
mati ken Apo Dios ay nangibaa ken sak-en.
22 No egayak koma inmali ay ninkali
ken daida et bakenda basol nan adida
mangpatiyan ken sak-en. Ngem id wani
maiwed et ilasonda isnan basbasolda.
23 Tay nan mang-adi ken sak-en et
adyana gedan si Ama.
24 Bakenda koma basol nan adida mang-
patiyan ken sak-en no egayak inpaila ken
daida nan kaskasdaaw ay maiwed polos
makaikkan. Ngem id wani ay olay inilada
nan inik-ikkak et adyanda kayet dakami
ken Ama isonga dadama nan basolda.
25 Ngem masapol ay ommat dana
tasiyay matongpal nan insolat din ma-
madto id kasin ay naay, 'Adyanda sak-en
ay maiwed gapo na.'
26 Awnitak ibaa ken dakayo nan Ispir-
ito Santo ay magapo ken Ama tasiyay
badbadangana dakayo ay eng-enggana.
Siya nan mangpaneknek isnan tet-ewa ay
maipanggep ken sak-en.
27 Et dakayo abes nan mangibaga is-
nan maipanggep ken sak-en tay nai-
bobobobowe g kayo ken sak-en engganay
inlogik ay men-isolo et getkenyo nan kai-
pogawko.

16

1 Inbagak na ken dakayo tasiyay adiyo
kalkalingkingan nan pammatiyo olay
ngan di awnitda ik-ikkan ken dakayo
2 tay awnit adida ipalobos ay maitapi
kayo isnan sinagogada gapo isnan pam-
matiyo ken sak-en. Owen, awnit omdan
nan timpo ay nan mangpatey ken dakayo
et kananda en nan inikkanda et siya nan
layden Apo Dios.
3 Siya na nan ikkanda ken dakayo tay
adida getken si Ama ya sak-en.
4 Ngem ibagbagak na tasiyay mo
ikkanda na ken dakayo dayot manemnem
nan inbagbagak."

Nan Ikkan Nan Ispirito Santo

"Egayak inbaga na id kasin tay daanak
ken dakayo
5 ngem id wani ibagak na tay so-
magongak et isnan nangibaa ken sak-en.
Ngem dan maiwed mensoot ken dakayo
no intoy somagongak?
6 Getkek ay menseseg-ang kayo gapo
isnan inbagbagak
7 ngem ibagak nan tet-ewa ken dakayo,
pagawisanyo met laeng nan komaanak
tay no adiyak komaan et adi mabalin
ay omali nan Ispirito Santo ken dakayo
ngem isnan komaanak et ibaak siya ta
badbadangana dakayo.
8 Et isnan omaliyana awnit ipagtekna
isnan adi mamati ken sak-en nan
maipanggep isnan basolda. Ipagtekna
gedan nan maipanggep isnan kina-
gawisko ya ipagtekna gedan nan
maipanggep isnan mangbanagan Apo
Dios isnan ipogaw isnan batawa.
9 Nan maipanggep isnan basol et
nan mangtekanda ay nakabasolda isnan
egayda nangpatiyan ken sak-en.
10 Nan maipanggep nan kinagawisko et
nan mangtekanda ay sak-en nan pinilin
Apo Dios ay mang-ikkan isnan laydena ya
nan omayak ken siya ay awnit adi kayo
mang-il-ila.
11 Nan maipanggep isnan mangbana-
gan Apo Dios isnan ipogaw et nan
mangtekanda isnan nabanagan Satanas
ay ap-apon di adi mamati ya nan am-in ay
baana.
12 Adoado pay nan ibagak koma ken
dakayo ngem id wani adiyo pay laeng
maawatan.
13 Ngem olay tay no omali nan Ispirito
Santo et siya nan mangipagtek ken dakayo
isnan am-in ay tet-ewa. Nan awnitna it-
itdo et baken nan nemnemna is kagap-
gapowana nodi nan dengngena ay ibag-
bagan Apo Dios danapay ipagpagtek nan
awnit om-ommat.
14 Madayawak gapo ken siya tay awnit
id-ana nan kayatko ay ibaga ken dakayo.

15 Tay nan nemnem Ama et siya abes
nan nemnemko isonga inbagak en awnit
id-an nan Ispirito Santo nan kayatko ay
ibaga ken dakayo."

Nan Mang-ilaanda Kasin Ken Jesus

16 Intoloy Jesus ay mangwani, "Isnan
madandan ay agew awnit adiyo il-ilaen
sak-en ngem adi mabayag et awnit mang-
ila kayo kasin."
17 Dat kanan nan tap-in nan pasolot
Jesus isnan iib-ada, "Ngan ngen nan kayat
ay kanan nan inbagana en isnan madan-
dan ay agew et adi tako il-ilan siya ngem
adi mabayag datakot ilaen kasin siya ya
nan kinwanina gedan en omayana ken
Amana?"
18 Dadat men-asisoot en, "Ngan nan kay-
atna ay kanan isnan madandan ay agew?
Adi tako maawatan nan ibagbagana."
19 Getken Jesus ay kayatda ay sooten ken
siya isonga danat kanan ken daida, "Ay
men-as-asisoot kayo gapo isnan inbagak
en isnan madandan awnityo adi il-ilaen
sak-en ngem adi mabayag dakayot mang-
ila kasin?
20 Dengenyo pay nan ibagak ken
dakayo, awnit kayo men-aga dakayopay
menseseg-ang gapo isnan awnit ommat
ken sak-en dapay men-gasgasing nan adi
mamati. Owen, awnit kayo menseseg-ang
ngem awnit kayo kasin gomasing.
21 Kaneg nan omanakan nan babai et
kaseseg-ang nan ilana gapo isnan men-
pasikalana ngem no epdas binmala nan
onga et kalingkingana et nan sakitna gapo
isnan gasingna isnan onga.
22 Kaneg abes ken dakayo, id wani
menseseg-ang kayo ngem nan awnitak
mang-ilaan kasin ken dakayo et awnit
kayo men-galalasing. Owen, gasing ay
maiwed makakaan ken dakayo.
23 Ngem no mang-ila kayo kasin et bake-
nak is mendawdawatanyo nodi ken Ama.
Owen, itedna nan am-in ay dawatenyo
ken siya no iyosalyo nan ngadanko.
24 Enggana id wani et maiwed di-
nawatyo ken Ama ay maipoon isnan pam-
matiyo ken sak-en. Mendawat kayo et
awnit maagtan kayo tasiyay maid kolang
di gasingyo."

Inabak Jesus Si Satanas

25 Intoloy Jesus ay mangwani, "Pangn-
galig nan inik-ikkak ay nangsodsodok is
dana ken dakayo ngem awnit omdan nan
timpo ay adi masapol ay menpangngali-
gak ay mensodsodok ken dakayo nodi
ipapadawesko ay mangipagtek isnan tet-
ewa maipanggep ken Ama.
26 No omdan nan timpo ay deey awnit
siya nan mendawdawatanyo tay idyak
nan kalebbenganyo ay mendawat et
adiyet masapol ay idawdawatak dakayo
27 tay laylayden Ama dakayo isonga it-
edna nan dawatenyo. Laylaydena dakayo
gapo tay laylaydenyo sak-en ya patiyenyo
ay nagapowak ken Apo Dios.
28 Nagapowak ken Ama daket omali
isnan batawa ngem id wani et taynak nan
batawa tay somagongak ken Ama."
29 Dat kanan nan papasolotna ken siya,
"Ilaem, maawatanmi nan kankanam id
wani tay adim dadlo ipapangngalig.
30 Id wani getkenmi ay getkem am-in
isonga adi masapol ay mensoot kami ken
sik-a tay getkem nan wada isnan nem-
nemmi. Siya na nan mangpatiyanmi ay
nagapoka ken Apo Dios."
31 Dat kanan Jesus, "Ay mamati kayo
dadlo id wani?
32 Ngem nganngani ay omdan nan
timpo ay awnit kayo masis-iyan tay was-
din somaa et mataynanak ay maeesa.
Ngem adiyak kaeesa tet-ewa tay wada si
Ama ken sak-en.
33 Inbagak na ken dakayo tasiyay men-
lamlamnin kayo isnan maitatapiyanyo
ken sak-en tay awnit paligaten nan adi
mamati dakayo. Ngem olay, papigsaenyo
kayet nan nemnemyo tay inabakko si Sa-
tanas ay ap-apon nan adi mamati ya nan
am-in ay anito."

17

Nan Lowalon Jesus

1 Nakwas pay ay kinwanin Jesus na
dat mentangad id daya et kanana, "Ama,
inomdan et nan kateyak. Ipailam nan
kinapategko tasiyay maipaila abes nan
kinapategmo ken sak-en.

2 Tay inyalim nan kalebbengak isnan
am-in ay ipogaw tasiyay agtak is biyag ay
maid patenggana nan am-in ay mamati
ken sak-en.
3 Nan gapo ay matagotago nan ipogaw
ay eng-enggana et nan pangtekanda ay
sik-a et kedkedeng nan tet-ewa ay Dios ya
nan pangtekanda ken sak-en ay Kristo ay
inbaam.
4 Inpailak nan kinadiosmo isnan ipogaw
isnan batawa tay kinwasko nan inbagam
ay ikkak.
5 Ama, pasagongem sak-en isnan kad-
am dakat mangipateg ay kaneg san
panangipategmo ken sak-en issan kakad-
ak ken sik-a esapay maboliw nan batawa.

6 Inpagtekko nan maipanggep ken sik-
a isnan ipogaw ay inyalim ken sak-en tay
ipogawmo daida dakat iyali ken sak-en.
Tinongtongpalda nan kalim
7 et id wani getkenda ay sik-a nan na-
gapowan am-in nan inik-ikkak.
8 Inbagak am-in ken daida nan inbagam
ken sak-en et pinatida. Getkenda ay tet-
ewa ay nagapowak ken sik-a ya sik-a nan
nangibaa ken sak-en
9 isonga ilol-owalowak daida. Baken
nan adi mamati is ilol-owalowak nodi nan
mamati tay ipogawmo ay inyalim.

10 Am-in ay ipogawko et ipogawmo
gedan kaneg nan ipogawmo et ipogawko
abes et daida nan nangipaila isnan kinap-
ategko.
11 Id wani somagongak ken sik-a tay ko-
maanak isnan batawa ngem mataynanda
isna. Manakabalin ay Ama, aywanam
daida isnan panakabalinmo tasiyay
maeesa nan nemnemda ay kanegta.
12 Isnan kawadak ken daida et inay-
wanak daida isnan panakabalinmo ay in-
yalim. Inaywanak daida et maiwed naisis-
iyan nodi kedeng nan esa ay manglayad
ay maisiyan tasiyay matongpal din naiso-
lat ay kalim id kasin.
13 Ngannganí ay somagongak ken sik-
a isonga ibagak dana ta dengen nan pa-
pasolotko esakpay taynan daida tasiyay
makigasgasingda ken sak-en.
14 Inpagtekko nan kalim isnan papa-
solotko ngem inaamis nan adi mamati
daida tay bakenda od ib-a daida ay
kanegko ay bakenko gedan ib-a daida.
15 Adiyak kanan en pakaanem daida
isnan batawa nodi dawatek ta aywanam
daida isnan panakabalin Satanas.
16 Tay nan papasolotko et bakenda
kaneg nan adi mamati nodi kanegda sak-
en.
17 Nan kankanam et tet-ewa isonga
ipagtekmo ken daida nan maipanggep ken
sik-a ta maisiyanda isnan ngawi tasiyay
makaikkanda isnan laydek ay ikkanda.
18 Nan inikkam ay nangibaa ken sak-en
et siya abes nan ikkak ay mangibaa ken
daida ay omey isnan il-ili isnan batawa
ay mangipadamag isnan maipanggep ken
sik-a.
19 Gapo ken daida et mensaganaak ay
matey tasiyay madalosanda tet-ewa ken
sik-a.
20 Baken kedeng nan naayda ay pa-
solotko is ilol-owalowak nodi olay nan am-
in ay awnit mamati ken sak-en gapo isnan
mangisolsolowanda isnan maipanggep
ken sak-en.
21 Ilowalowak daida ta maeesa koma
nan nemnemda ay kanegta. Maitapida
koma ken daita ay kaneg nan kawad-ak
ken sik-a ya nan kawad-am ken sak-en
tasiyay patiyen nan ipogaw ay inbaam
sak-en.
22 Siya nan gapo ay idyak ken daida nan
panakabalin ay kaneg nan panakabalin ay
inyalim tasiyay maeesada ay kanegta.
23 Wadaka ken sak-en ya wadaak
abes ken daida isonga maeesada tasiyay
maipaila isnan ipogaw ay inbaam sak-
en ya laylaydem daida ay kaneg nan
pananglayadmo ken sak-en.
24 Ama, linaylayadmo sak-en esapay
maboliw nan batawa et siya nan gapo
ay inyalim nan kinadiosmo. Laydek ay
daida ay mamati ken sak-en et maitapida
ken sak-en id daya ta ilaenda abes nan
kinadiosko.
25 Ama ay nalinteg, nan adi mamati ken
sak-en et adida getken sik-a ngem getkek
sik-a ya getken nan mamati ay inbaam
sak-en
26 tay inpailak ken daida nan kina-
diosmo et itoltoloyko ay mangipagtek
tasiyay menlinlinayadda ay kaneg nan

pananglayadmo ken sak-en ya tasiyay
wadaak ken daida ay eng-enggana," kin-
wanin Jesus.

18

Nan Nadpapan Jesus
Mat. 26:47-56; Mar. 14:43-50; Luc. 22:47-53

1 Issan nakalowalowan Jesus danat
iboweg nan papasolotna et gomdangda
isnan ginawang ay Kidron dadat omey
issan kad-an di kak-aiw ay olivo.
2 Si Judas ay nangisipsip ken Jesus et
getkena nan kad-anda tay namin ado ay
inmey da Jesus isdi.
3 Isonga inmey si Judas isdi ay mang-
boboweg isnan sosoldado ya nan tap-in
di gowaldiyan di Templo ay inbaan nan
menkangangato ay papadi ya nan Fariseo.
Ninseselewda ya nin-aalmasda ay inmey.
4 Gegetken Jesus nan awnit ommat
ken siya isonga danat sab-aten daida et
kanana, "Ay sino nan an-anapenyo?"
5 Dadat kanan, "Si Jesus ay iNazaret."
Dat kanan Jesus, "Naayak." (Si Judas ay
nangisipsip et wada ay makitatakdeg ken
daida.)
6 Ngem issan nangwaniyan Jesus en,
"Naayak" dadat mensanod dadapay ma-
tokang.
7 Dat kasin sooten Jesus, "Sino ngalod
nan an-anapenyo?" Dadat kasin kanan, "Si
Jesus ay iNazaret."
8 Dat kanan Jesus, "Inbagak ngalod ay
sak-en. No sak-en nan an-anapenyo, bay-
anyo nan iib-ak."
9 Siya di nan kinwanina tasiyay matong-
pal san inbagana en, "Ama, maid polos
naisis-iyan isnan am-in ay inyalim ken
sak-en."
10 Si Simon Pedro et wada nan gamigna
danat asoten et pingasana nan kanawan
ay ingan Malco ay baan di kangatowan ay
padi.
11 Dat kanan Jesus ken Pedro, "Isik-
langmo nan gamigmo. Ay kanam en
adiyak maanosan nan ligat ay inyalin
Ama?"
12 San sosoldado, san apoda ya san
gogowaldiya et dinpapda si Jesus dadat
ogden nan ledengna
13 dadat eyey omona ken Anas ay kato-
gangan Caifas ay kangatowan ay padi is-
din deey ay tew-en.
14 Si Caifas nan nangbagbaga isnan Ju-
dio ay gawgawis mo matey nan esay
ipogaw gapo isnan kaipoipogaw.

Nan Damo Ay Nangisotan Pedro Ken Jesus
Mat. 26:69-70; Mar. 14:66-68; Luc. 22:56-57

15 Si Simon Pedro ya nan esay ib-ana
ay pasolot et inmonodda ken Jesus. San
ib-an Pedro et getgetkena si Anas ay kan-
gatowan ay padi isdin nallos ay tew-en
isonga nakisgep ken Jesus issan pantew.
16 Ngem si Pedro et nataynan isnan
lowangan di pantew isonga dat somagong
san ib-ana et ibagana issan mangbanban-
tay isnan lowangan ta pasegpena si Pedro.
17 Dat kanan san babai ken Pedro en, "Ay
baken sik-a nan esay pasolot nan ipogaw
ay deey?" Dat kanan Pedro, "Baken."
18 Issan labi ay deey et mentedek isonga
dat mendenet nan deeyday baa ya san
gogowaldiya et men-anidoda dat makian-
ido abes si Pedro ken daida.

Nan Nangsomalyaan Nan Kangatowan Ay Padi Ken Jesus
Mat. 26:57-66; Mar. 14:55-64; Luc. 22:66-71

19 Isnan baey et somsomalyaen san kan-
gatowan ay padi si Jesus maipanggep is-
nan papasolotna ya nan isolsolona.
20 Dat kanan Jesus, "Nan ninkalkaliyak
et isnan sagang nan kaipoipogaw tay nan
nin-isolsolowak et isnan kaponponokan
am-in di Judio ay kasinasinagoga ya isnan
Templo. Maiwed polos kinkinwanik is
naililimed.
21 Ngem dan sak-en od nan somsoma-
lyaem ay baken nan naayda ay ipogaw
ay nangdedenge ken sak-en is mensootam
no ngan nan inbagbagak ken daida tay
getkenda?"
22 Idi nakakali si Jesus dat tipaken nan
esay gowaldiya siya danapay kanan, "Dan
aped kaneg tosa nan ikkam ay mangsong-
bat isnan kangatowan ay padi?"

23 Dat kanan Jesus ken siya, “No waday
kinwanik is ngawi, ibagam. Ngem no
maiwed dakan aped mangtipak?”
24 Dat paeyey Anas si Jesus ay daan ay
nababalod nan ledengna ken Caifas ay
kangatowan ay padi.

Nan Nangisotan Kasin Pedro Ken Jesus
Mat. 26:71-75; Mar. 14:69-72; Luc. 22:58-62

25 Daan ay tomatakdeg si Pedro ay men-
an-anido dat kanan nan tap-ina ken siya
en, “Ay baken kad sik-a nan esay pasolot
todi?” Ngem dat isot Pedro ay mangwani,
“Bakenak.”
26 Nan esay baan di kangatowan ay
padi ay agin san piningasan Pedro san
ingana et kinwanina en, “Ay baken sik-
a san inilak ay ib-an todi issan kad-an di
kak-aiw?”
27 Dat kasin isot Pedro en bakena ib-a si
Jesus dat matanan-o nan manok.

Nan Naeyeyan Jesus Ken Pilato
Mat. 27:1-2,11-14; Mar. 15:1-5; Luc. 23:1-5

28 Wisngit dat ikaan san aap-apon di Ju-
dio si Jesus issan baey Caifas et eyeyda is-
nan baey Gobilnadol Pilato. Ngem egayda
songgep tay nan ogalida et no songgepda
isnan baey di baken Judio et adi mabalin
ay makikanda isnan Fiestan di Linmaosan
di Anghel tay bakenda nadalos.
29 Isonga dat bomala si Gobilnadol Pi-
lato et ena sooten, “Ngan nan mangidalo-
manyo isnan naay ay ipogaw?”
30 Dadat kanan, “Adimi aped iyali siya
ken sik-a no maiwed basolna.”
31 Dat kanan Pilato ken daida, “Kigad
kayo ngalod ay mangbanag ken siya ay
kaneg isnan lintegyo.” Dat kanan san
deeyday Judio, “Ngem dakami ay Judio et
maid kalebbenganmi ay mangipapatey is
ipogaw.”
32 Siya di nan inommat ta matongpalan
din inbagan Jesus ay ikkakan di kateyana.
33 Dat songgep kasin si Pilato danat
paayagan si Jesus et sootena en, “Ay sik-a
nan alin di Judio?”
34 Dat kanan Jesus, “Ay sik-a nan kanem-
nem isnan sinootmo wenno waday nan-
gibaga ken sik-a?”
35 Dat kanan Pilato, “Aykeak Judio? Nan
kailiyam ya nan menkangangato ay pa-
padiyo nan nangidalom ken sik-a isna. Ay
ngan nan basolmo?”
36 Dat kanan Jesus, “Baken isnan batawa
is men-aliyak. Tay no isnan batawa koma
waay makigobat nan ipogawko tasiyay
adiyak maidya isnan Judio. Ngem baken
isnan batawa is men-aliyak.”
37 Isonga dat kanan Pilato, “Adi pay
alika obpay?” Dat kanan Jesus, “Sik-a nan
nangwani en aliyak. Siya na nan gapo
ay naiyanakak isnan batawa ta ibagbagak
nan tet-ewa. Et nan manglayad isnan tet-
ewa, dengngenda nan ibagbagak.”
38 Dat kanan Pilato, “Ay ngan ngen nan
kinatet-ewa?” Dat bomala kasin et kanana
issan deeyday Judio en, “Maiwed getkek is
basol todi is apedna kadosaan.
39 Ngem gapo isnan ogaliyo ay tong-
gal Fiestan di Linmaosan di Anghel et
omipalobosak is esay balod isonga ay
laydenyo ta nan naay alin di Judio nan
palobosak?”
40 Dadat asigigiyaw ay mangmangwani
en, “Baken siya nodi si Barabas nan palo-
bosam.” Si Barabas et mangakew.

19

Nan Nangibagaanda En Mailansa Si Jesus
Mat 27:15-31; Mar. 15:6-20; Luc. 23:13-25

1 Daet ipabaig Pilato si Jesus.
2 Dat komawikaw nan sosoldado is
sibit et ipabedbedda ken Jesus ay kaneg
kalagong di ali dadapay badowan is men-
gadangdang ay kaneg badon di ali.
3 Dadat sag-enen siya ay mangmang-
wani en, “Madayaw kano nan alin di Ju-
dio,” dadapay tipatipaken siya.
4 Dat bomala kasin si Pilato et kanana
issan kaipoipogaw, “Ilaenyo, ipailak siya
ken dakayo tasiyay getkenyo ay maid met
masokalak is gapo na ay apedak mang-
dosaan ken siya.”
5 Isonga dat bomala si Jesus ay nin-
bebedbed is sibit ya ninbabado is kaneg
badon di ali dat kanan Pilato ken daida,
“Ilaenyo, naay san ipogaw.”

6 Idi inilan san menkangangato ay pa-
padi ya san menlelebbeng ay Judio si Jesus
dadat kasigigiyaw en, “Pailansam isnan
kros. Pailansam isnan kros.” Ngem dat
kanan Pilato ken daida, “Dakayo ngalod
nan mangilansa ken siya isnan kros tay
maiwed nasokalak is gapo na is apedak
mangdosaan ken siya.”
7 Dat kanan san deeyday Judio, “Ngem
isnan lintegmi et lebbengna ay matey siya
tay apedna kankanan en Anak Apo Dios
siya.”
8 Issan nangdengngan Pilato isnan kin-
wanida et am-amed inmegyat
9 dat songgep kasin et sootena ken Jesus,
“Ay into nan nagapowam?” Ngem egay
sinmongbat si Jesus.
10 Dat kanan Pilato, “Dakan adi somong-
bat? Ay adim getken ay wada nan
kalebbengak ay mangipalobos wenno
mangipalansa ken sik-a isnan kros?”
11 Dat kanan Jesus, “Maid kalebbengam
ken sak-en no egay inidyan Apo Dios ken
sik-a. Isonga nan nang-idya ken sak-en
ken sik-a et dadama nan basolda.”
12 Issan nangdengngan Pilato isna et
palalo nan layadna ay mangipalobos
koma ken siya. Ngem am-amed inbogaw
san deeyday Judio en, “No palobosam si
tosa et mamagtek ay bakenmo gayyem si
Cesar ay ali tako. Tay nan mangwani en
ali nan awakna et ap-aposena si Cesar.”
13 Issan nangdengngan Pilato issan kin-
wanida danat ipabala kasin si Jesus dat
omey tomokdo si Pilato isnan tokdowan di
howis. San deey ay tokdowan et nadadatil
is bato ay kanan nan Judio en Gabata.
14 Issan tinmokdowana ay mangbanag
ken Jesus et kag-aw esapay menlogi nan
fiesta. Dat kanan Pilato issan deeyday
Judio, “Naay nan aliyo.”
15 Dadat kasigigiyaw en, “Papateymo.
Papateymo. Pailansam isnan kros.” Dat
sooten Pilato ken daida, “Ay laydenyo ay
pailansak isnan kros nan aliyo?” Dat
kanan san menkangangato ay papadi,
“Maiwed teken is alimi nodi kedeng si
Cesar.”
16 Dat idyan Pilato si Jesus ken daida ta
mailansa isnan kros.

Nan Nailansaan Jesus Isnan Kros

Mat. 27:32-44; Mar. 15:21-32; Luc. 23:26-43

17 Isonga dat alaen san sosoldado si
Jesus et ipaboligda nan krosna dadat iyey
isnan bilig ay makwani en ingit di toktok
ay kanan di Judio en Golgota.
18 Isdi nan nangilansaanda ken siya is-
nan kros. Wada gedan nan doway lalalaki
ay nailansa isnan krosda ay nanggagawa
ken Jesus.
19 Dat ipasolat Pilato nan naay, “Si Jesus
ay iNazaret ay alin di Judio” danat ipapaey
isnan kros.
20 Adoado nan Judio ay mangbasbasa
isna tay san nailansaan Jesus et naisasag-
en id Jerusalem dapay naisolat isnan kalin
di Judio, kalin di iRoma ya isnan kalin di
iGrecia.
21 San deeyday Judio ay menkangangato
ay papadi et enda inbaga ken Pilato en,
“Sokatam kad nan insolatmo ay, ‘Alin di
Judio’ ta isolatmo en, ‘Kankanan tona en
siya nan alin di Judio.’ ”
22 Ngem dat kanan Pilato, “Nan epdasko
insolat et siya nan maisosolat.”
23 Idi inlansan san sosoldado si Jesus
dadat alaen nan badbadona et pagkap-
atenda ay mangpigpigas tay epatda. In-
alada gedan nan an-ando ay badona ay
inabe ay maid panaitana.
24 Isonga dadat kanan, “Gawis no adi
tako singsingaten na ta menbonot tako no
sinoy mang-ala.” Et siya nan natongpalan
din kalin Apo Dios ay naisolat id kasin ay
naay,

“Pinigpigasda nan badbadok. Ninsoso-
galda gapo isnan an-ando ay
badok.”

Et siya di nan inkan san sosoldado.

25 Issan sag-en nan kros Jesus et tin-
matakdeg da inana ya san besat inana,
si Maria ay asawan Cleofas ya si Maria
Magdalena.
26 Inilan Jesus si inana ya san esay
pasolotna ay linaylayadna ay tinmatakdeg
isdi isonga dat kanan Jesus ken inana,
“Ina, si tosa et nan men-anakmo.”
27 Danat abes kanan issan pasolotna, “Si
ina et nan men-inam.” Et enggana isdi

dat ayagan san pasolot si inan Jesus ta makitee ken siya.

Nan Nateyan Jesus
Mat. 27:45-56; Mar. 15:31-41; Luc. 23:44-49

28 Getken Jesus ay nakwas am-in danat kanan, "Naewewak," ta matongpalan nan naisolat ay kalin Apo Dios id kasin.
29 Wada isdi nan nalaka ay basi dadat itab-aw nan galot ay naibedbed isnan pao dadat ipangato ta sopsopan Jesus.
30 Sinopsopan Jesus san basi danat kanan, "Nakwas et am-in id wani," dat maoyos nan leng-agna.
31 Issan agew ay deey et Biyalnis et kanan nan Judio ay lawa no taynanda nan nailansa isnan kros isnan agew di obaya tay nan kawakgatana et ngitingit di obaya isonga dat dawaten san aap-apon di Judio ken Pilato en palobosana nan sosoldado ta gopongenda nan siksikin san deeyday nailansa tasiyay epdasda matey ta kakaananda isnan krosda.
32 Isonga dat omey san sosoldado et gopongenda san siksikin san dowa ay naitapi ay nailansa ken Jesus.
33 Omdanda pay ken Jesus dadat ilaen ay epdas natey isonga egayda et gopongen nan sikina.
34 Ngem nan esay soldado et indoy-okna kayet nan balbegna isnan gitang Jesus dat mabanala ay dagos nan basa ya danom.
35 San nang-ila issan am-in ay inom-ommat et siya nan nangibagbaga isnan tet-ewa tasiyay patiyenyo abes. Tet-ewa nan ibagbagana tay getkena nan inom-ommat.
36 Siya na san inommat ta matongpalan din naipagto ay kalin Apo Dios id kasin, "Maiwed esay ingitna is awnit magpong."
37 Wada gedan nan naisolat ay kanana en, "Awnit ilaenda met laeng san dinoy-okda."

Nan Naikaoban Jesus
Mat. 27:57-61; Mar. 15:42-47; Luc. 23:50-56

38 Wada nan am-ama ay si Jose ay iyArimatea. Si Jose et mamati ken Jesus ngem egayna inpagpagtek tay omegyat isnan aap-apon di Judio. Ngem issan nateyan Jesus dat omey ken Pilato ay mangdawat isnan awak Jesus. Dat palobosan Pilato siya ay mang-ala ken Jesus isonga dadat omey ken Nikodemo et alaenda.
39 Si Nikodemo san inmey nakitoya ken Jesus isdin esay labi. Issan inmayanda ken Jose et inkakawit Nikodemo nan limampoo ay kilo ay menbango ay agas ay ninlaok nan libon di kaiw ay mira ya alos.
40 Inalada nan awak Jesus dadat pakbowan issan menbango ay agas dadapay bongonen isnan balo ay galot tay siya di nan ikkan nan Judio isnan natey sadapay ikaob.
41 Dadat eyey siya isnan kakak-aiwan ay kad-an di nakakaongan ay bato ay egay kaos-osal ay sag-en nan nailansaana.
42 Siya di nan nangiyanda tay naisasag-en dapay kamasdemana et menlogi san obayan di Judio.

20

Nan Namaidan Nan Awak Jesus Issan Naipay-ana
Mat. 28:1-8; Mar. 16:1-8; Luc. 24:1-12

1 Wisngit isnan Domingo dat omey da Maria Magdalena issan naipay-an Jesus dadat ilaen ay nakaan san bato ay naitangeb.
2 Dadat tomagtag ay omey ken Simon Pedro ya san esay pasolot ay linaylayad Jesus dat kanan Maria, "Inalada man nan Apo tako issan naipay-ana et adimi getken no intoy nangyanda ken siya."
3 Dat omey si Pedro ya san esay pasolot issan naipay-an Jesus.
4 Mentagtagtagda ay dowa ngem san ib-an Pedro et makatagtag mo siya isonga inomdan omon-ona
5 danat osdongan et inilana san galot ay naibongon ken Jesus ngem egay sinonggep.
6 Omdan pay si Simon Pedro danat idadawes ay songgep danat ilaen san galot ay naibongon ken Jesus ay naibabadeng
7 ngem san galot ay naibebedbed issan toktok Jesus et nalolon ay naisisiyan issan galot ay naibongon issan awakna.
8 Dat abes songgep san ib-an Pedro. Issan nang-il-ana issan galot et siya nan namatiyana ay natago kasin si Jesus.

9 Ngem egayda kayet naawatan din
naisolat ay kalin Apo Dios id kasin ay
mangwani en awnit matago kasin.

Nan Ninpailaan Jesus Ken Maria Magdalena
Mat. 28:9-10; Mar. 16:9-11

10 Dat somaa san doway pasolot
11 ngem si Maria Magdalena et nataynan ay men-ag-aga issan kad-an di naipayan Jesus. Daan ay men-ag-aga dat menosdong
12 danat ilaen nan doway anghel ay
ninbabado is polaw. Tinmotokdoda issan
naipay-an san awak Jesus. Nan esa et
wada isnan totongowen di toktok ya nan
esa isnan sikiyan.
13 Dadat kanan, "Dakan aped men-ag-
aga?" Danat kanan, "Inalada nan Ap-apo
et adiyak getken nan nangyanda ken siya."
14 Kinwanina di dat menligos danat
ilaen si Jesus ay tomatakdeg isdi ngem
egayna naimatonan ay si Jesus.
15 Dat kanan Jesus, "Dakan aped men-
ag-aga? Ay sino nan an-anapem?" Ngem
kanan Maria Magdalena en waay siya san
mangbanbantay issan kad-an di kak-aiw
isonga danat kanan, "Apo, no sik-a nan
nang-ala ken siya, ibagam kad no intoy
nangyam ta omeyak alaen."
16 "Maria," kinwanin Jesus. Dat
sagongen Maria siya danat kanan, "Rab-
boni." (Nan kanan tona isnan kalin di
Judio et mistolo.)
17 Ngem dat kanan Jesus, "Adika
mangikawkawe tay egayak kayet nin-
sagong ken Ama. Omeyka bawet ibaga
isnan papasolotko ay bebsatko en so-
magongak ken Amak ay Diosko ay siya
nan Amayo ya Diosyo gedan."
18 Isonga dat omey si Maria Magdalena
et ibagana issan papasolot Jesus en inilana
si Apo Jesus danapay inbaga san inbagan
Jesus ken siya.

Nan Ninpailaan Jesus Isnan Papasolotna
Mat. 28:16-20; Mar. 16:14-18; Luc. 24:36-49

19 Nalabi issan deey ay Domingo dat
matogop san deeyday pasolot Jesus et
mendakigda tay omegyatda isnan aap-
apon di Judio. Ngem dat mawanada si
Jesus issan kad-anda ay tomatakdeg danat
kanan, "Menlamlamnin kayo."
20 Danat ipaila nan adpana ya nan gi-
tangna et dadama nan gasing san deey-
day papasolotna issan nang-ilaanda isnan
Apoda.
21 Dat kanan kasin Jesus ken daida,
"Menlamlamnin kayo. Ibaak dakayo ay
kaneg nan inkan Ama ay nangibaa ken
sak-en."
22 Danat sip-oyan daida danapay kanan,
"Dawatenyo nan Ispirito Santo.
23 No pakawanenyo nan basbasol di
ipogaw et pakawanen Apo Dios daida
ngem no adiyo pakawanen daida et adi
pakawanen Apo Dios daida."

Nan Ninpailaan Jesus Ken Tomas

24 Issan ninpailaan Jesus issan papa-
solotna et maiwed si Tomas ay makwani
en Ipi ay esa issan simpoo ya dowa
25 isonga dat ibagan san iib-ana en
inilada nan Apoda. Dat kanan Tomas,
"No adiyak ilaen ya kapposen nan kiblat
di nalansaan isnan adpana ya adiyak
kapposen nan gitangna et adiyak polos
patiyen."
26 Nakwas nan esay domingo dat
maponok kasin san papasolot Jesus isnan
baey et wada et si Tomas. Naidadakig
nan en-eneb ngem dat mawanada si Jesus
ay tomatakdeg isnan kad-anda. Danat
kanan, "Menlamlamnin kayo."
27 Danat kanan ken Tomas, "Ilaem nan
kiblat isnan adpak dakat kapposen daka-
pay oyaden nan ledengmo ta kapposem
nan gitangko. Adika mendowadowa nodi
mamatika."
28 Dat kanan Tomas, "Sik-a nan Apok ya
nan Diosko."
29 Dat kanan Jesus ken siya, "Mamatika
aya tay nang-ilaka? Nan mamati et olay no
egayda nang-ila et dadama nan gasingda."

Nan Gapo Ay Naisolat Nan Naay Ay Liblo

30 Adoado pay nan inik-ikkan Jesus ay
kaskasdaaw ay inpail-ilana isnan papa-
solotna ngem egay naisolat isnan naay ay
liblo.

31 Ngem nan naayda et naisolatda
tasiyay patiyenyo ay si Jesus nan Kristo ay
Anak Apo Dios et gapo isnan pammatiyo
et matagotago kayo ay eng-enggana ken
Apo Dios.

21

Nan Ninpailaan Jesus Isnan Pito Ay Papasolotna

1 Nallos nan kaat ay agew dat kasin
menpaila si Jesus isnan papasolotna isnan
baybay id Tiberias. Siya na nan inkana ay
ninpaila.
2 Nadadagop da Simon Pedro, Tomas ay
makwani en Ipi, Natanael ay iCana ay esay
ili id Galilea, san doway an-ak Zebedeo ya
nan dowa pay ay ib-ada.
3 Dat kanan Simon Pedro issan iib-
ana, “Omeyak mensidok.” Dadat kanan,
“Makkey kami ken sik-a.” Isonga dadat
omey et menloganda isnan bangka ngem
maid polos inalada is ikan issan labi ay
deey engganay nawakgat.
4 Isnan wisngit dat tomakdeg si Jesus
issan benget di baybay ngem egay naima-
tonan san papasolotna siya.
5 Danat kanan ken daida, “Gagayyem,
ay waday sinidokanyo?” Dadat kanan,
“Maiwed polos.”
6 Danat kanan ken daida, “Oy-oyenyo
nan sidokyo isnan makanawan nan
bangka et awnit wada nan alaenyo.”
Isonga dadat oy-oyen nan sidok dadat adi
makaipadaka isnan sidok tay adoado nan
inalada ay ikan.
7 Dat ibagan san pasolot ay linaylayad
Jesus ken Pedro en, “Siya di si Apo Jesus.”
Issan nangdengngan Simon Pedro ay siya
si Apo Jesus dat menbado tay ninlalabos
dat lomabtok isnan danom ta ena datngan
si Jesus
8 dapay mataynan san iib-ana isnan
bangka ay manggoygoyod ay mangidaka
isnan sidok ay nanapno is ikan tay waay
siyampoo ay metro et kedeng nan kaad-
addawida isnan benget nan baybay.
9 Kinmay-atda isnan benget nan baybay
dadat ilaen nan men-gag-aeb ay gabbang
ay naiyooson nan ikan ya wada gedan nan
tinapay.
10 Dat kanan Jesus ken daida, “Omyali
kayo isnan kaal-alayo ay ikan.”
11 Dat omey si Simon Pedro et
ipadakana isnan benget di baybay san
sidok ay nanapno is dadakke ay ikan. Sin-
gasot ya limampoo ya tolo am-in ngem
olay no adoado nan ikan et egay nabakas
san sidok.
12 Dat kanan Jesus ken daida, “Akayo
ta mangan tako.” Ngem mabainda ay
mangsoot no sino siya tay gegetkenda ay
siya si Jesus.
13 Dat alaen Jesus nan tinapay ya nan
ikan et idyana ken daida.
14 Siya di san maikatlo ay ninpailaan
Jesus issan papasolotna enggana isdin
natagowana.

Si Jesus Ya Si Pedro

15 Nakakanda pay dat kanan Jesus ken
Simon Pedro, “Simon ay anak Juan, ay am-
amed nan pananglayadmo ken sak-en mo
da tona?” Dat kanan Simon, “Owen, Apo,
getkem ay laylaydek sik-a.” Dat kanan
Jesus, “No siya sa, banbantayam ngalod
nan ipogawko tay daida nan kanegko
kakalnilo.”
16 Pinidwan Jesus ay mangwani, “Si-
mon, ay anak Juan ay manglaylayadka?”
Dat kanan kasin Simon, “Owen, Apo,
getkem met ay laylaydek sik-a.” Dat
kanan Jesus, “No siya sa, banbantayam
nan kakalnilok.”
17 Dat pitlowan Jesus ay mangwani, “Si-
mon, ay anak Juan, ay manglaylayadka
tet-ewa?” Dat menseseg-ang si Pedro tay
namitlo ay sinoot Jesus no laylaydena siya
danat kanan, “Apo, getkem nan am-in et
getkem ay laylaydek sik-a.” Dat kanan
Jesus ken siya, “Banbantayam ngalod nan
kakalnilok.
18 Ibagak ken sik-a nan tet-ewa, is-
san kaongam et kigadka ay menbad-
bado dakat omey is laylaydem ngem no
maam-amaka awnit wadada nan mangi-
padedepa ken sik-a dadapay igalot nan
ledengmo dadat eyey sik-a isnan adim
layden ay omayan.”
19 Nan nangwaniyan Jesus isna et
tasiyay ipagtekna nan awnit maikkan ken
Pedro isnan mateyana ta maidaydayaw

si Apo Dios. Dat kanan Jesus ken siya,
“Mang-on-onodka.”
20 Dat menligos si Pedro et ilaena ay
omon-onod san pasolot ay linaylayad Je-
sus. Siya di san nangsadag ken Jesus isdin
deey labi ay nangananda ay nangsoot en
no sinoy awnit mangisipsip ken siya.
21 Issan nang-ilaan Pedro issan deey ay
pasolot danat kanan ken Jesus, “Apo, ay
ngan pay nan awnit ommat isnan naay ay
ipogaw?”
22 Ngem dat kanan Jesus, “No laydek ay
matatago siya enggana ay omaliyak kasin,
ay ngan di pangtom? Basta mang-on-
onodka bawet.”
23 Issan nangdengngan san papasolot
Jesus et kananda en waay adi matmatey
nan deey ay pasolot. Ngem egay kinwanin
Jesus en adi katkatey nodi kinwanina et
kedeng en, “No laydek ay matatago siya
enggana ay omaliyak kasin, ay ngan di
pangtom?”

Nan Kombos Nan Liblo Ay Naay

24 San deey pasolot ay kankanan Jesus et
sak-en ay nangibaga ya nangisolat isnan
naayda et getkenmi ay tet-ewa nan inso-
latko ay naay.
25 Owen, adoado pay nan tap-ina ay
inik-ikkan Jesus. No maisolatda koma am-
in et kanak en adi omanay nan batawa is
kaipay-an nan liblo ay kaisolatanda.

Nan Inik-Ikkan Nan Aapostolis

Nan Maipanggep Isnan Solat

Nan liblo ay Nan Inik-ikkan Nan Aapostolis et siya nan toloy nan damo ay liblo ay insolat Lucas ay maipanggep ken Jesus. Nan osto ay kayatna ay ipagtek et nan inik-ikkan din inmon-ona ay papasolot Jesus ay nangibagbaga isnan maipanggep ken siya ay ninlogi id Jerusalem dat isnan kailiili id Judea ya id Samaria enggana isnan kailiili isnan batawa. Nan Ispirito Santo nan nangtaktakdo ay mangbadbadang ken daida. Ibagbagana isna nan nataptapiyan nan mamati ken Kristo ay ninlogi isnan Judio engganay maitapi gedan nan adoado ay baken Judio.

Nan liblo ay naay et napagkatlo ay nagedgedwa ay mangipaila isnan kaadadon nan il-ili ay naibagbagaan nan gawis ay damag ay maipanggep ken Jesus ya nan nangsolotan di ipogaw ken siya. Nan damo et nan ninlogiyana id Jerusalem maisned isdin sinmaaan Jesus id daya. Nan maikadwa et nan naiwakatan nan gawis ay damag isnan tap-in nan ilin di Judio. Ya nan maikatlo et nan am-amedna naiwakatan enggana id Roma.

Nan esay napateg ay ibagbagan nan liblo ay naay et nan nangbadbadangan nan Ispirito Santo isnan mamati. Nan ninlogiyana et siya nan kinmapetana isnan mamati id Jerusalem isnan agew ay makwani en Pentecostes. Et ninlogi isdi danat itoltoloy ay mangbadbadang ya mangipapipigsa isnan mamati ya mangipangpango ken daida. Nan inom-ommat ay naibagbaga isna et ipailana nan kabaelan nan mait-itdo ay wada isnan gawis ay damag ay mangbadbadang isnan ipogaw ay mangpati.

Nan wada isna

Nan maisaganaan nan ipogaw ay mangpaneknek ken Jesus 1:1-26
- a. Nan kaodiyan ay bilin ya inkalin Jesus 1:1-14
- b. Nan naisokat ken Judas 1:15-26

Nan mangibagbagaanda isnan maipanggep ken Jesus id Jerusalem 2:1-8:3

Nan mangibagbagaanda isnan maipanggep ken Jesus id Judea ya id Samaria 8:4-12:25

Nan nin-isolsolowan Pablo 13:1-28:31
- a. Nan damo ay omayan da Pablo ay men-itdo 13:1-14:28
- b. Nan nadagopan nan papangolon di mamati 15:1-35
- c. Nan maikadwa ay omayan da Pablo ay men-itdo 15:36-18:22
- d. Nan maikatlo ay omayan da Pablo ay men-itdo 18:23-21:6
- e. Nan naibalodan Pablo id Jerusalem, Cesarea ya id Roma 21:7-28:31

Login Nan Solat

1 Gayyem Teofilo:

Isdin damo ay liblo ay insolatko et inbagak am-in din inik-ikkan ya insolon Jesus menlogi isdin logina

2 ya enggana isdin nangipangatowan Apo Dios ken siya id daya. Ngem esapay somaa id daya et wada nan inbilina isnan deeyda ay papasolotna ay pinilina ay makwani en apostolis. Nan Ispirito Santo nan nang-itdo ken Jesus isnan inbagbagana ken daida.

3 Namin ado nan ninpap-ailaana isnan aapostolis isnan kasina natagowan enggana ay nalpas nan epat poo ay agew. Adoado gedan nan inik-ikkana tasiyay maid gapona is adida mangpatiyan ay kasin natago. Inil-ilada siya et inititdowana daida maipanggep isnan mentolayan Apo Dios.

4-5 Isnan esa ay agew nadagopda. Dat kanan Jesus ken daida, “Din si Juan et danom nan inosalna ay menbonyag ngem awnit nan Ispirito Santo nan ited Apo Dios ken dakayo ay kanegna ibonyag ken dakayo. Isonga adi kayo komak-aan id isna Jerusalem ta sed-enyo tay nganngani ay omali. Siya di nan inkalin Ama ay inbagak abes ken dakayo.”

Nan Nangipangatowan Apo Dios Ken Jesus Id Daya

6 Isnan namingsan ay nadagopan da Jesus ya nan aapostolis et sinootda en, “Apo,

ay id wani nan mangipakaanam isnan iRoma ay mentotolay ken datako tasiyay datako nan kalebbeng ay mentolay isnan am-in ay ili tako ay Judio?”

7 Dat kanan Jesus ken daida en, “Nan timpo ay mentolayan tako et adi kabalin ay getkenyo tay si Apo Dios et kedeng nan kalebbeng ay mangtek isnan awnit om-ommat isnan omal-ali ay agew ya nan timpo ay ommatana.

8 Ngem nan ipagtekko ken dakayo et siya na. Awnit kapten nan Ispirito Santo dakayo et itedna nan kabaelanyo ta tomoled kayo ay mangibagbaga isnan maipanggep ken sak-en id Jerusalem dat isnan kailiili id Judea ya isnan kailiili id Samaria enggana isnan kailiili isnan batawa.”

9 Nakwas nan initdon Jesus ay deey dadat ilan siya ay maipangato id daya. Nintangadda ay mang-ila ken siya enggana ay nasalinan isnan liboo.

10 Daanda pay ay mangiila id daya dat wada nan doway lalalaki ay anghel ay ninbabado is polaw ay natanakdeg isnan kad-an nan aapostolis.

11 Dadat kanan, “Dakayo ay iGalilea, dakayon aped tatangaden id daya? Si Jesus ay inilayo ay naipangato id daya et awnityo kasin ilan nan omaliyana ay kaneg nan inmayana id wani.”

12 Dat somagong nan aapostolis id Jerusalem ay magapo isnan bilig ay Olivo ay esay kilometro nan kaasag-ena.

Nan Nangpiliyanda Isnan Maisokat Ken Judas

13 Idi inomdan nan aapostolis id Jerusalem et inmeyda isnan baey. Dadat omey isnan maikadwa ay galado ay menteteanda. Siya dana nan ngadngadanda. Da Pedro ken Juan, Santiago, Andres, Felipe, Tomas, Bartolome, Mateo, Santiago ay anak Alfeo, Simon ay mangisaksakit isnan ilina yas Judas ay anak Santiago.

14 Inagew ay enda makilol-owalo tay naeesa nan nemnemda maipanggep isnan pammatida ken Apo Dios. Wada abes nan bababai ay naitapi ken daida ya si Maria ay inan Jesus ya nan bebsat Jesus ay lalalaki.

15 Isnan esay agew ay nadagopan nan waay sin-gasot ya dowampoo ay mamati ken Jesus dat tomakdeg si Pedro et kanana,

16-18 “Dakayo ay bebsatko ay mamati ken Jesu Kristo, natongpal et nan inpanemnem nan Ispirito Santo ay insolat din si David ay maipanggep ken Judas tay am-in ay kankanan Apo Dios et masapol ay matongpal. Si Judas et nadotokan ay nakiobla ken dakami ay apostolis. Ibami siya ngem siya nan nangipango isnan nangdepap ken Jesus. Linagbowanda siya isnan ngawi ay inikkana dat maosal nan lagbona ay mailako is om-a. Dat mentekdag dat maboslayan nan egesna.

19 Idi gintek am-in nan iJerusalem nan inikkan Judas dadat ngadnan san om-a is Aceldama ay makwani en om-a ay nabasaan isnan kalida.”

20 Dat itoloy Pedro ay mangwani en, “Siya na nan inpanemnem nan Ispirito Santo id kasikasin ay maipanggep ken Judas et naisolat isnan liblo ay Salmo. Kanana en,

‘Menbayen koma nan baeyna ta maid kasin mentet-ee isdi.’

Wada abes nan naisolat ay mangwani,

‘Maidya koma nan saadna isnan tap-in di ipogaw.’

Siya di nan naisolat.”

21-22 Dat itoloy Pedro ay mangwani en, “Isonga omila tako is maisokat ken Judas ta waday maitapi ken dakami is mangpaneknek isnan kasin natagowan Apo Jesus. Anapen tako nan ipogaw ay nakiiba ken datako enggana isdin damo. Masapol ay inilana am-in nan inik-ikkan Jesus ay menlogi isdin ninpabonyagana ken Juan et enggana isdin naipangatowana id daya.” Siya di nan kinwanin Pedro.

23 Dadat ibaga nan ngadan di doway ipogaw ay da Matias ken Jose ta mapili ken daida nan maisokat ken Judas. Nan tap-in nan ngadan Jose et Barsabas ya Justo.

24 Dadat menlowalo ay mangwani en, “Apo, gapo tay sik-a nan mangtek isnan nemnem am-in nan ipogaw et ipagtekmo

ken dakami nan piliyem ken datona ay dowa
25 ta maitapi ken dakami ay mang-
ikkan isnan oblami ay aapostolis tasiyay
siya nan maisokat ken Judas tay kinmaan
ay omey isnan impilno." Siya di nan
lowaloda.
26 Dadat menbobonot ken datodi ay
dowa. Et si Matias nan nabonot. Dat
maitapi et maikasimpoo ya dowa ken
daida.

2

Nan Kinmapetan Nan Ispirito Santo Isnan Mamati Ken Jesus

1 Idi inomdan nan esay fiestan di Judio
ay makwani en Pentecostes daet madagop
am-in nan mamati ken Jesu Kristo isnan
esay baey.
2 Dadat madanenge isnan kaneg ngen-
gen di dagem ay nagapo id daya et pin-
migsa isnan baey ay nadadagopanda.
3 Dadat ilan nan adoado ay kanega apoy
ay masisiyan ay omey pomatong am-in
isnan ipogaw.
4 Dadat wasdin nakapet isnan Ispirito
Santo et wasdin menkali isnan teken ay
kali ay egayda solowen tay inpakalin nan
Ispirito Santo daida.
5 Isnan timpo ay deey wada id Jerusalem
nan adoado ay Judio ay mangdaydayaw
ken Apo Dios ay nagapo isnan kailiili
isnan batawa.
6-8 Idi dinngeda san ninngengenge da-
dat madagop isnan kad-anda et nasdanas-
daawda tay was-in nangdedenge isnan
osto ay kalina isnan komalkaliyan nan
apostolis. Nasdaawda ay mangwani, "Dan
getken nan iGalilea ay naayda nan kalin
di kailiili ay nagapowan tako?
9 Datako pay iPartia, iMedia, iyElam,
iMesopotamia, iJudea, iCapadocia, iPonto
ya iyAsia.
10 Wada pay nan iFrigia, iPamfilia,
iyEgipto ya nan nagapo isnan tapin di ili
id Libia ay as-asag-en id Cirene ya nan
nagapo id Roma abes.
11 Nan tapi tako et Judio ngem nan tap-
ina et baken Judio ngem solotenda nan
ogalin di Judio. Nan tapi tako et iCreta
ya nan tap-ina et iyArabia." Kananda
pay, "Dengngen tako ay kalkaliyenda nan
nateketeken ay kali tako ay mangibaga
isnan kaskasdaaw ay inikkan Apo Dios."
12 Nasdanasdaawda dadat men-asitotya
ay mangwani, "Ngan nan aped mangtekan
datona isnan nateketeken ay kali tako?
Ngan nan kayat tona ay ibaga?"
13 Ngem wadada nan naitapi isnan
kaipoipogaw ay mang-oy-oyaw isnan ma-
mati ken Jesu Kristo ay mangwani en
nabotengda.
14 Dat kanan Pedro ay mangipigsa isnan
kalina ay mangitakdeg isnan simpoo ya
doway apostolis ay mangwani en, "Dakayo
ay iJerusalem ya am-in kayo ay ib-ami ay
Judio, dedengngenyo pod nan kanak ta
ibagak nan kayat tona ay kaliyen.
15 Egay kami kaboteng ay kananyo.
Getkenyo ay adi kaboteng nan ipogaw
isnan olas di alas nowibi isnan wakgat.
16 Ngem nan dinngeyo isnan menkalka-
liyanmi isnan nateketeken ay kali et siya
na nan inbagan din mamadton Apo Dios
ay si Joel isnan nangibagaana isnan kin-
wanin Apo Dios. Kinwanina en,
17 'Siya na nan ik-ikkak isnan maod-odi
ay agew. Awnitko ipakapet nan
Ispiritok isnan kaipoipogaw. Nan
an-akyo ay lalalaki ya bababai et
awnitda ibagbaga nan itdok ken
daida. Nan bababallo et awnit
kaskasdaaw nan ipailak ken daida.
Nan aamam-a et awnitda iitawen
nan itdok ken daida.
18 Isnan siya di ay agew awnitko ipakapet
nan Ispirito Santo isnan ibab-aak ay
lalalaki ya bababai et enda ibagbaga nan
itdok ken daida.
19 Awnit wada nan ipailak ay kaskasdaaw
id daya ya isnan batawa tay awnit ipailak
nan kabaelak ay kaneg naisoyat ay basa,
apoy ya kaeegyat ay asok.
20 Awnit bomolinget nan agew ya go-
madangdang nan bowan ay kaneg basa.
Siya di nan ommat esapay omdan nan
napateg ay agew ay omaliyan nan Apo.
21 Isonga mo sino nan menpabadang ken
sak-en et daida nan maisalakan ay adiyak
dosaen.'
Siya di nan kinwanin Apo Dios ay insolat
din si Joel."

22 Dat itoloy Pedro ay mangwani en,
"Dakayo ay ib-ak ay Judio, dengngenyo
pod nan kanak. Si Jesu Kristo ay iNazaret
et inpagtek Apo Dios ken dakayo ay siya
nan inbaana tay adoado nan kaskasdaaw
ay inik-ikkana ay mangipaila isnan kabae-
lana. Et getkenyo dana tay inilayo nan
inpaikkan Apo Dios ken Jesus.
23 Id kasin et ninenemnem Apo Dios
nan ommat ken Jesus. Et natongpal tay
inpapateyyo isnan iRoma ay makedse ay
ipogaw et inlansada isnan kros.
24 Ngem si Apo Dios et egayna ipalobos
ay maitoloy ay matey si Jesus tay tinagona
kasin. Tay nan tetey et maid kabaelana ay
mangikawe ken siya.

25 Si Jesus nan natongpalan din insolat
David ay mangwani,

'Getkek ay mamamamakkeyka, Apo Dios
et olay no waday domateng is ligat
adiyak omegyat tay wadaka ay bo-
madang.
26 Isonga men-galalasingak et maila nan
gasingko isnan kankanak tay patiyek ay
adi madonot nan awakko
27 tay getkek ay adika mangkalkalingking
isnan kad-an di natey ya adim ipalobos
ay madonot nan awakko tay sak-en nan
mangtongtongpal ken sik-a.
28 Inpagtekmo nan ikkak tapno
matatagowak ay eng-enggana et palalo
nan gasingko tay makiteteak ken sik-a.'
Siya di nan insolat din si David."

29 Dat itoloy Pedro, "Dakayo ay bebsatko,
laydek ay ipagtekko ay osto ken dakayo
nan maipanggep ken David ay ali tako id
kasin. Din si David et baken nan awakna
is kinwanina tay natey et naikaob. Et daan
ay mamaila nan naikaobana id wani.
30 Ngem gapo tay mamadton Apo Dios
din si David isonga gintekna ay awnit
tongpalen Apo Dios nan insapatana ay
awnit wada nan bomala ay apona ay
mangsokat ken siya ay men-ali et si Kristo.
31 Gintek David ay awnit tomet-ewa
nan inbagan Apo Dios maipanggep isnan
kasin matagowan nan awnit men-ali ay si
Kristo isonga kinwanina en adi kakalka-
lingkingan ay adi madonot nan awakna
isnan kad-an di natey."

32 Dat itoloy Pedro ay mangwani en, "Si
Jesus din inbagan din si David tay siya nan
tinagon Apo Dios. Mabalin ay ibagami ken
dakayo tay inilami am-in ay natago siya.
33 Ngem id wani wada si Jesus id daya
isnan makanawan Apo Dios ay Amana ay
kad-an di madaydayaw. Et intedna ken
Jesus nan epdasna inkali ken siya et siya
nan Ispiritona ay inpaalina ken dakami.
Isonga dinngeyo ya inilayo nan menkalka-
liyanmi isnan nateketeken ay kali.
34 Baken nan awakna is kinwanin David
tay egay inmey nan awakna id daya nodi
si Jesus nan inmey isonga kinwanin David
nan maipanggep ken siya ay mangwani
en,

'Kinwanin Apo Dios ken Kristo ay Ap-apok
en tomokdoka isnan makanawanko
35 enggana ay abakek am-in nan bosom ta
sik-a nan Apo.' "

36 Dat itoloy Pedro ay mangwani,
"Isonga dakayo ay ib-ami ay Judio,
masapol ay getkenyo ay gawis ay si Jesus
ay pinateyyo et siya nan pinabalin Apo
Dios is Apo tako ya Ali tako ay kanan tako
en Kristo."
37 Idi dinngen nan kaipoipogaw nan kin-
wanin Pedro dat dadama nan seg-angda
tay daida nan nangipapatey ken Jesus.
Dadat kanan ken da Pedro, "Gagayyem,
sino nan ikkanmi tapno makaan nan naay
basolmi?"
38 Dat kanan Pedro ken daida, "Wasdin
mangdokog is basolna dat menpabonyag
ay mangipagtek ay apowena si Jesu Kristo
tapno pakawanena nan basolyo et itedna
nan Ispirito Santo ta komapet ken dakayo.
39 Tay nakitolag si Apo Dios ay mang-
wani en, 'Am-in kayo ay ayagak et awnit
komapet nan Ispirito Santo ken dakayo
ya nan an-akyo ya nan ap-oyo, olay
nan ipogaw ay baken Judio olay sino ay
ipogaw ay ayagak et makapetda isnan
Ispirito Santo.' "

40 Menkalkali kayet si Pedro ay mangto-
gon ken daida ay mangwani en, "Masapol
ay dokoganyo nan basolyo ta adi kayo
maitapi isnan ipogaw ay madosa isnan
impilno ay eng-enggana gapo isnan ngawi
ay ik-ikkanda."

41 Dat adoado nan mamati ken Jesus et
ninpabonyagda. Omey ay tolo ay libo nan
bilang nan mamati isnan agew ay deey et
maitapida issan deeyda ay namati isnan
damo.
42 Nan mamati et kaageagew ay
madagdagopda ta dengngenda nan
it-itdon nan aapostolis. Isnan
madagdagopanda et makilol-owalo
ya makiap-apatda maipanggep isnan
kankanan Apo Dios dadapay makikikan
isnan kanemneman nan nateyan Jesus.

Napos-a Nan Nemnem Nan Mamati Ken Jesus

43 Nan aapostolis et adoado nan inik-
ikkanda ay kaskasdaaw ay mangipaila
isnan kabaelan Apo Dios et inmegyat am-
in nan ipogaw isnan il-ilaenda.
44 Intoltoloy nan deeyda ay mamati ken
Jesus ay madagdagop et pinos-ada am-in
nan kok-owada tapno maiwalas ken daida
am-in.
45 Dadat omilako isnan payewda ya is-
nan kokwada ta ipigasanda nan ib-ada ay
makasapol.
46 Intoltoloyda ay madagdagop isnan
Templon Apo Dios id isdi Jerusalem ay
kaageagew. Makiol-olnosda ay maob-
obong ay mangmangan isnan bab-aeyda
et dadama nan gasingda tay napopos-a
nan nemnemda.
47 Daydayawenda si Apo Dios et am-
in nan omili id Jerusalem olay nan adi
mamati ken Jesus, kananda en gawigawis
nan ik-ikkan nan deeyda ay mamati ken
Jesus. Inagew ay tapiyan Jesus nan ma-
mati ken siya ay maisalakan.

3

Nan Ginmawisan Nan Napilay

1 Isnan namingsan et inmey da Pedro
ken Juan isnan Templo isnan alas tres
isnan masdem tay siya nan olas ay men-
lowalowan di ipogaw isdi.
2 Isnan segpan ay nginadnanda is Men-
begew et wada nan am-ama ay pilay eng-
gana isdin binmalaana. Winakgat ay aw-
awitenda siya ay mang-eyey isnan Templo
ta menlimlimos isnan songsonggep.
3 Idi ilana da Pedro ken Juan ay songgep
isnan Templo daet menlimos ken daida.
4 Dadat ikikiyat siya dat kanan Pedro,
“Ilam dakami.”
5 Danat ilan daida ta baleng waday
itedda ken siya.
6 Ngem dat kanan Pedro, “Maid polos
sipingmi ngem nan kabaelan Apo Jesus ay
iNazaret et siya nan wada ay ibadangmi
ken sik-a.” Danat kanan, “Mendaanka.”
7 Dat gen-an Pedro nan kanawan ay
ledengna ta patakdegena daet naganawis
nan sikina.
8 Dat matanakdeg et mendaan ta
makkey ken da Pedro yas Juan ay songgep
isnan Templo. San napilay et mendad-aan
ay menyakyaking ay mangdaydayaw ken
Apo Dios.
9 Am-in nan ipogaw et inilada siya ay
mendad-aan ay mangdaydayaw ken Apo
Dios.
10 Dadat imatonan ay siya san menlim-
limos issan segpan ay makwani en Men-
begew. Dadat masdaaw tay makadaan.
11 Isnan nanggegen-anan nan napilay
ken da Pedro ken Juan dat matanagtag
nan kaipoipogaw ay omey isnan kad-
anda isnan kanandan Bangsal Solomon
tay pilmi ay masdaawda.

Nin-isolo Si Pedro Isnan Templo

12 Inilan Pedro nan kaipoipogaw danat
kanan ken daida, “Dakayo ay ib-ami ay
Judio, dakayon masdaaw ay mangwani en
dan makadaan si tona? Dakayon ikikiyat
dakami? Ay kananyo en gapo tay gawis
kami ay ipogaw wenno nan kabaelanmi
nan nangipagawis ken tona?
13 Baken dakami tay si Apo Dios ay
dinaydayaw din alal-apo tako ay da Abra-
ham ken Isaac yas Jacob nan nangipa-
gawis ken siya ta madayaw si Jesus ay
inbaana ken datako. Ngem indalomyo
siya isnan iRoma dayopay inadyan isnan
nangbistaan Pilato ken siya olay linayad
Pilato ay ipalobos siya.
14 Ay apo kayo, inadyanyo nan gaw-
igawis ay ipogaw ay maid polos basolna
dayopay aped piliyen nan ninpatey is
ipogaw is kayatyo ay mapalobosan.

15 Si Jesus ay mang-ited isnan biyag ay
maid patenggana et siya nan pinateyyo.
Ngem kasin tinagon Apo Dios siya et ibag-
bagami ay tet-ewa ay kasin natago tay
inilami.
16 Gapo isnan kabaelan nan olay ngadan
Jesus isonga ginmawis nan pilay nan
ipogaw ay naay. Si Jesus nan nangipa-
pigsa isnan nemnemna ay mamati ken
siya isonga iilaenyo am-in ay nakaan nan
pilayna."
17 Dat itoloy Pedro ay mangwani en,
"Dakayo ay bebsatko, getkek ay egayyo
getken nan saad Jesus isonga inpapateyyo.
Olay nan ap-apoyo et egayda getken.
18 Nan inikkanyo ay mangpatey ken siya
et siya din inbagan Apo Dios isdin mamad-
tona id kasin tay inbagada en nan pinilin
Apo Dios ay mentolay et masapol ay ma-
paligatan ya matey gapo isnan basbasol di
ipogaw. Et siya di nan natongpalan nan
kinwanina.
19 Isonga dokoganyo nan basolyo ta
nemnemenyo si Apo Dios ta kaanena nan
basolyo ya itedna nan nasimpa ay nem-
nem ken dakayo.
20-21 Si Jesus et id wani masapol ay id
daya nan kad-ana enggana isnan timpo
ay kasin pagawisen Apo Dios nan am-
in. Ngem awnit ibaana kasin si Jesus is
Ali tako ay makwani en Kristo tay siya
di nan sigod ay inbagan Apo Dios isdin
mamadtona enggana id kasin."
22 Dat itoloy Pedro ay mangwani en,
"Olay din si Moses et kinwanina en,
'Awnit dotokan Apo Dios nan esay ipogaw
isnan ib-a tako is mamadto ay
kaneg nan inikkana ay nangdotok
ken sak-en et ipootyo ay mang-
denge am-in isnan kankanana.
23 Nan ipogaw ay adi mamati isnan
kankanan nan mamadton Apo Dios ay
deey et awnitda maisiyan isnan ipogawna
et madosada ay eng-enggana.'
24 Siya met laeng din kinwanin din am-
in ay mamadton Apo Dios ay menlogi ken
Samuel. Tay inbagada nan maik-ikkan
isnan timpo tako id wani.
25 Datako id wani et naitapi tako abes
isnan inpabagan Apo Dios isdin mamad-
tona. Naitapi tako abes isnan nakitolagan
Apo Dios isdin alal-apo tako tay kinwan-
ina ken Abraham en, 'Awnitak osalen nan
esa ay Apom ay mangbadang isnan kaipoi-
pogaw isnan batawa'.
26 Isonga inbaan Apo Dios nan Anakna ta
omali isnan batawa et datako ay Judio nan
damdamo ay inmaliyana tay layden Apo
Dios ay bomadang ken datako ta dokogan
tako nan ngawi ay ik-ikkan tako." Siya di
nan kinwanin Pedro ken daida.

4

Nasomalya Da Pedro Ken Juan

1 Daan ay menkalkali da Pedro isnan
kaipoipogaw dat omey nan papadi ya nan
apon di gogowaldiyan di Templo ya nan
tap-in di Judio ay Saduceo isnan kad-an
da Pedro. Nan Saduceo et daida nan
mangwani en adi kasin matago nan matey
ay ipogaw.
2 Makaligetda tay isolsolon da Pedro en
kasin natago si Jesus isonga tet-ewa ay
kasin matago nan ipogaw.
3 Isonga dadat ikawe daida et eyeyda
isnan pagbalodan. Ngem gapo tay nasdem
et, apedda inbalod daida ta mawakgat
esadapay masomalya.
4 Adoado nan mamati isnan deeyda ay
nangdedenge isnan kinkinwanin da Pe-
dro. Nan kabibilang nan aamam-a ay
mamati ken Jesus et omey ay limay libo.
5 Idi nawakgat nadagop id Jerusalem
nan menlelebbeng isnan ilida, nan
aamam-a ya nan men-is-isolo isnan linteg
Apo Dios.
6 Dadat menmimiting ken da Caifas,
Juan ya si Alejandro yas Anas ay kanga-
towan ay padi ya nan tap-in di agin Anas.
7 Dadat ipatakdeg da Pedro ken Juan is-
nan sasagangenda ta somalyaenda daida.
Dadat kanan ken daida. "Sino nan kan-
gadan isnan kananyo en nangipagawis
isnan napilay ay naay? Sino nan nang-
idya isnan kabaelanyo ay mangipagawis
ken siya?"
8 Dat itdowan nan Ispirito Santo si Pedro
is isongbatna et kanana, "Dakayo ay ap-
apomi ya aam-ami,
9 no maipanggep isnan gawis ay
inikkanmi ay nangkaan isnan sakit nan
pilay nan isomalyayo ken dakami ya no

ngan nan inikkanmi ay nangipagawis ken siya et
10 dengngenyo tay masapol ay getkenyo
ya nan am-in ay ib-a tako ay Judio. Si Jesu
Kristo ay iNazaret nan nang-idya isnan
kabaelanmi ay mangkaan isnan sakitna.
Et siya nan inlansayo isnan kros ngem
tinagon kasin Apo Dios.
11 Nan inpasolat Apo Dios ay mang-
wani en, 'Nan bato ay inadyan di nin-
saad is baey et siya nan kapatgan tay
ipapaknegna nan baey.' Et si Jesus nan
naiyaligana. Owen si Jesus nan kapatgan.
12 Tay maid teken is mabalin ay
mangisalakan ken datako no baken si
Jesus tay kedkedeng siya is inbaan Apo
Dios ay mangisalakan isnan ipogaw."
13 Idi nakakali si Pedro dat kanan nan
menlelebbeng, "Dan datona ay dowa nan
natoled ay mangsongbat ken datako ay
ap-apoda? Egayda nakaadal dadapay
getken ay mangsongbat ken datako." Mas-
daawda dadat nemnemen en daida nan
nakiboweg ken Jesus.
14 Dapay san menlelebbeng et maid
isongbatda tay wada san napilay ay maki-
tatakdeg ken da Pedro et mamagtek ay tet-
ewa nan kankananda.
15 Isonga nan inikkanda et inpabalada
da Pedro ken Juan ya san napilay ta ikeke-
deng nan menlelebbeng is menkalkali.
16 Dadat mentototya ay mangwani en,
"Ngan di ikkan tako ken datodi tay tet-
ewa ay kaskasdaaw nan inikkanda is-
nan napilay et getken am-in nan omili id
Jerusalem isonga adi mabalin ay kanan
tako en baken tet-ewa."
17 Dadat kanan en, "Ibaga tako ken daida
en madosada no kasinda sodsodoken si
Jesus ta adi dengngen nan kaipoipogaw
modatya patiyenda."
18 Dadat kasin ayagan da Pedro et iba-
gada ken daida ta adida kasin sodsodoken
si Jesus ya adida isolsolowan nan ipogaw
maipanggep isnan ngadana.
19 Ngem da Pedro ken Juan et sinmong-
batda ay mangwani en, "Nemnemenyo no
sino nan layden Apo Dios. Ay dakayo nan
osto ay patiyenmi wenno si Apo Dios?
20 Adi mabalin ay isaldengmi ay man-
gibagbaga isnan inil-ilami ya dindinngemi
ay maipanggep ken Jesus."
21 Dat eg-egyaten nan menlelebbeng
da Pedro esadapay palobosan daida tay
adida getken nan ikkanda ay mangdosa
ken daida tay omegyatda isnan kaipoi-
pogaw tay daydayawenda si Apo Dios
gapo isnan inikkan da Pedro isnan napi-
lay.
22 Kaskasdaaw nan ginmawisan nan
napilay tay solok is epatpoo nan tew-ena.

Nan Lowalon Nan Mamati Ken Jesus

23 Idi naipalobos da Pedro ken Juan
dadat omey isnan ib-ada ay mamati
ken Jesus. Dadat ibaga nan kinwanin
nan menkangangato ay papadi ya nan
aamam-a ken daida.
24 Idi dinnge nan ib-ada dadat mak-
ilowalo ay mangdayaw ken Apo Dios ay
mangwani en, "Apo, sik-a nan nangboliw
isnan daya, nan batawa, nan baybay ya
nan am-in ay mentetee.
25 Olay din alapomi ay din si David ay
esay ipogawmo et inpabagan nan Ispirito
Santo ken siya nan insolatna ay,

'Dan aped menpapangato ken Apo Dios
nan ipogaw ay baken Judio? Dan
aped nemnemen nan Judio ay
mang-ik-ikkan isnan ol-olay ay
maid silbina ay mang-apos ken Apo
Dios?
26 Mensagana nan alin di kailiili et
madagop abes nan menkangangato ay
ipogaw ta gobatenda si Apo Dios ya nan
Anakna ay makwani en Kristo.'

27 Et natongpal san deey ay kinwanin
David tay nadagop nan ib-ami ay Judio
ya nan baken Judio ya nan ap-apo ay
da Herod ken Poncio Pilato id Jerusalem
ta mentotyada ay mangpatey ken Jesus
ay mangtongtongpal ken sik-a dapay siya
nan dinotokam ay mentolay isnan am-in
ay ipogaw.
28 Inikkanda ken Jesus nan ninenem-
nemmo ay ommat gapo isnan kayat ya
panakabalinmo.
29 Id wani, Apo, ilam pod nan ik-ikkanda
ay mangipaegyat ken dakami ay inbaam.
Et anayam nan toledmi ay mamati ken sik-
a ta ibagbagami kayet nan kankanam.

30 Pagawisem nan masaksakit ay
ipogaw et ipailam nan kaskasdaaw ay
maikkan gapo isnan kabaelan Jesus ay
mangtongtongpal ken sik-a."
31 Idi nakalowaloda daet mawedwed
nan baey ay menteteanda dat takdowen
nan Ispirito Santo daida dadat amed
tomoled ay mangibagbaga kayet isnan
kankanan Apo Dios.
32 Nan am-in ay mamati ken Jesus et
makiolnosda isonga am-in nan kok-owada
et pinos-ada ta kowada am-in ay maid
mangibobokod.
33 Pilmi nan kabaelan nan aapostolis
ay mangibagbaga isnan nang-il-anda ken
Apo Jesus ay kasin natago. Et gawigawis
nan badang Apo Dios ken daida.
34 Am-in nan mamati et maid kolangda
tay nan wada nan payewna wenno
baeyna danat ilako et itedna nan lakona
35 isnan aapostolis ta iwalasda isnan
makasapol.
36 Siya nan inikkan Jose ay esay iChipre
ay esay apon din si Levi. Nan inpangadan
nan aapostolis ken siya et Bernabe tay nan
kayatna ay kanan et ipogaw ay mangipa-
gasing is nemnem di napaligatan.
37 Nan inikkana et nin-ilako is payewna
danat ited nan lakona isnan aapostolis.

5

Nan Maipanggep Ken Da Ananias Yas Safira

1 Wada pay nan esay am-ama ay kan-
gadan is Ananias ya nan asawana ay si
Safira. Inlakona nan ib-an nan kokwada.
2 Dadat mentoya ay sin-asawa ta
igagoda nan tap-in nan lakona. Danat
ited nan tap-ina isnan aapostolis ay mang-
wani, "Naay nan lakon nan kokwami."
3 Ngem kinwanin Pedro, "Ananias,
damen patiyen nan kanan Satanas ken
sik-a? Nan Ispirito Santo nan pinadasmo
ay sikapan tay isotmo nan tap-in nan
lakona.
4 Isnan egayna kailakowan, kokwam. Et
sik-a nan kigad is ikkam isnan lakona.
Ngem dayon aped nemnemen ay mang-
ikkan isnan naay? Baken met aped
ipogaw nodi si Apo Dios nan pinadasyo ay
sikapan."
5 Dinngen Ananias nan kankanan Pedro
dat aped matokang et matey. Dat am-
in ay mangdedenge isnan inommat ken
Ananias et pilmi nan egyatda ken Apo
Dios.
6 Dat pomika nan bababallo et bongo-
nenda nan awakna dadat ibala et ikaobda.
7 Nallos nan waay toloy olas dat omey
nan asawana ngem egayna getken ay
natey san asawana.
8 Dat kanan Pedro ken siya, "Ibagam
mo tet-ewa ay siya na nan osto ay lakon
nan inlakoyo ay kowayo." Dat kanan nan
babai en, "Tet-ewa ay siya sa."
9 Dat kanan Pedro ken siya, "Dakayon
nintolag ay mangsiksikap isnan Ispiri-
ton Apo Dios? Ilam, naay omali nan
nangikaob ken asawam esadat abes
isoblat sik-a."
10 Dat matokang et matey abes siya.
Sinonggep san deeyda ay bababallo et idi
ilaenda ay natey dadat ibala ay en mang-
idlen isnan naikaoban asawana.
11 Dat nan mamati ken Jesus ya nan
am-in ay nangdedenge isnan inommat et
inmegyaegyatda.

Nan Kaskasdaaw Ay Inik-ikkan Nan Aapostolis

12 Nan aapostolis et adoado nan kaskas-
daaw ay inik-ikkanda ay inilan nan
ipogaw. Nan osto ay nadagopan nan
deeyda ay mamati ken Jesus et nan
bangsal nan Templon Apo Dios ay mak-
wani en Bangsal Solomon.
13 Dinayaw am-in nan ipogaw daida
ngem omegyatda ay maitapi ken daida no
egayda mamati ken Jesus.
14 Ngem inmadoado met laeng nan
aamam-a ya iinin-a ay naitapi ay mamati
ken Apo Jesus.
15 Gapo isnan inik-ikkan di aapostolis
et inpabala nan ipogaw nan masaksakit
dadat eyey isnan kalsa dadat ipapodan
daida isnan kamada wenno isnan abekda.
Tay kananda en ta moke lomaos si Pedro
et olay no kedeng nan alin-ewna is man-
glingeb ken daida et makaan nan sakitda.
16 Adoado pay nan nagapo isnan kailiili
ay as-asag-en id Jerusalem et ey-eyeyda

nan masaksakit ya nan kinapet di anito et
ginmawisda am-in.

Nan Napaligatan Di Aapostolis

17 Gapo isnan kabaelan nan aapostolis
et linmiget nan kangatowan ay padi ya
nan iib-ana ay Saduceo gapo isnan apalda.
18 Dat nan inikkanda et inmeyda ay
mangdepap isnan aapostolis dadat eyey
daida isnan pagbalodan.
19 Ngem isnan labi, inmey nan esay
anghel Apo Dios et tokabana nan eneb
nan pagbalodan danat ipabala daida ay
mangwani en,
20 "Enkayo isnan Templo ta ibagayo is-
nan ipogaw nan maipanggep isnan biyag
ay maid patenggana." Siya di nan kin-
wanin nan anghel.
21 Isonga idi pinmat-a dadat omey isnan
Templo ay men-isolo. Mawakgat pay dat
ayagan nan kangatowan ay padi ya nan
iib-ana am-in nan menlelebbeng ya nan
aamam-a ta menmitingda. Dadat omibaa
is omey isnan pagbalodan ta ayaganda
nan aapostolis.
22 Omdan pay nan deeyda ay gowaldiya
ay inbaada dadat ilaen ay maiwed san
aapostolis. Dadat somagong ay mangwani
en,
23 "Nan kananyo ay ayaganmi et
maidda. Inilami nan pagbalodan et daan
ay naeemban ya daan ay naikakandado.
Wada abes nan gowaldiya ay tomatakdeg
isnan segpan. Ngem idi tinokabanmi et
maid ipogaw."
24 Idi dinngen nan menkangangato ay
papadi ya nan ap-apon di gogowaldiyan
di Templo nan kinwanin nan deeyda ay
binaada dadat kanan isnan nemnemda
en, "Ngan ngata nan awnit ommat gapo
ken daida?"
25 Dat wada nan inmey ay mangibaga
en, "San deeyda ay binalodyo et wadada
isnan Templo ay men-is-isolo isnan
ipogaw."
26 Dat omey nan deeyda ay gowaldiya
ya nan ap-apoda ay mang-ala ken daida
ngem egayda goyoden daida isnan nang-
ayaganda ken daida tay omegyatda isnan
kaipoipogaw modatya gayangenda daida
tay daydayawen nan ipogaw nan aaposto-
lis.
27 Dadat eyey nan aapostolis isnan
menmitmitingan nan deeyda ay men-
lelebbeng. Dat kanan nan kangatowan ay
padi en,
28 "Binilbilinmi dakayo ta adiyo isolsolo
nan maipanggep ken Jesus. Dapay id wani
et maid polos egay nangdenge isnan isol-
soloyo id Jerusalem. Et kanegyo layden ay
madosa kami isnan nateyan Jesus."
29 Sinmongbat da Pedro ya nan iib-ana
ay apostolis ay mangwani en, "Masapol
ay patiyenmi nan inbagan Apo Dios ken
dakami ta ibagbagami nan maipanggep
ken Jesus isonga baken nan kananyo ay
aped ipogaw is patpatiyenmi.
30 Tet-ewa ay pinateyyo si Jesus ya in-
lansayo isnan kros ngem si Apo Dios ay
dinaydayaw din alal-apo tako et tinagona
kasin siya.
31 Danat ipangato siya ta tomokdo is-
nan makanawana ta siya nan men-ap-apo
ya siya nan mangisalsalakan ken datako
tasiyay mawayaan tako ay Judio ay men-
babawi tapno pakawanen Apo Dios nan
basbasol tako.
32 Dakami nan nang-ila ay tet-ewa
isonga ibagami ken dakayo. Et nan
Ispirito Santo ay inpakapet Apo Dios ken
dakami ay mamati ken Jesus nan mang-
paneknek ay tet-ewa nan kankananmi is-
nan mangipaik-ikkanana ken dakami is-
nan kaskasdaaw." Siya di nan kinwanin
Pedro.
33 Isnan nangdengngan nan deeyda ay
menlelebbeng isdi et nakaligetda isonga
kayatda ay pateyen daida.
34 Ngem wada nan esay Fariseo ken
daida ay kangadan is Gamaliel. Siya nan
esay men-is-isolo isnan linteg Apo Dios et
siya nan ikabain nan ib-ana. Tinmakdeg
ay mangibaga ta ikaanda san aapostolis is
sin-awyan.
35 Inpabalada daida dat kanan Gamaliel,
"Dakayo ay ib-ak ay Judio, nemnemen
tako ay gawis nan ikkan tako ken datona.
36 Nemnemenyo nan inommat id kasin
tay no maid si Apo Dios isnan ipogaw et
mamaid nan itdoda. Kaneg din binmal-
an Teudas ay aped nangipangato isnan

awakna issan kaat todi ngen ay tew-en et
sinmolot nan waay epat gasot ay ipogaw
ken siya. Ngem napatey siya et aped
naboka nan papasolotna et namaid nan
insolsolona.
37 Nakwas di dat wada si Judas ay
iGalilea isdin timpon di nasinsosan di
ipogaw. Adoado abes nan naawis ay
nakiboweg ken siya. Ngem napatey abes
dat maboka nan namati ken siya.
38 Isonga nan ibagak ken dakayo id
wani et adiyo paligaten nan naayda ay
ipogaw. Bay-anyo daida tay siya met laeng
nan ommat no aped nan nemnemda nan
nagapowan nan isolsoloda ya ik-ikkanda
tay awnit mamaid abes.
39 Ngem no si Apo Dios nan nang-
idya isnan kabaelanda et adi mabalin ay
ipasaldengyo. Isonga adiyo itoltoloy ay
mang-aamis ken daida modatya si Apo
Dios nan aamisenyo." Siya di nan kin-
wanin Gamaliel.
40 Et siya di nan pinatida. Isonga
kasinda inpaayag daida et ipabaibaigda
daida. Dadat kanan, "Adi kayo kasin men-
is-isolo isnan maipanggep isnan ngadan
Jesus." Dadat palobosan daida.
41 Napalobosanda dadat taynan nan
deeyda ay menmitmiting et men-
gasingda tay maawatanda ay getken
Apo Dios ay adida omegyat olay no
mabainanda maipanggep isnan it-itdoda
ay maipanggep ken Jesus.
42 Isonga winakgat ay om-omeyda kayet
isnan Templo ya nan am-in ay bab-aey
ay mangisolsolo ay si Jesus nan Kristo
ay inbaan Apo Dios ay mentoltolay isnan
ipogaw.

6

Nan Napiliyan Nan Nangbadang Isnan Aapostolis

1 Issan timpo ay deey isnan inmad-
adowan nan mamati ken Jesus et nin-
asisongbat nan mamati ay Judio ya nan
iib-ada ay Judio ay naiyanak isnan teken
ay ili ay Griego nan kalida. Dat menlili
nan kakali is Griego ay mangwani en,
"Apay nga mabaybay-an nan bababaimi
ay balo isnan maiwalasan nan makan
isnan inagew?"
2 Isonga inpaayag nan aapostolis am-
iam-in nan deeyda ay mamati ken Jesus
dadat kanan, "Adi mabalin ay mataktak-
tak kami isnan oblami ay mangibagbaga
isnan kankanan Apo Dios ay maipanggep
ken Jesus ta dakami nan mangiwalwalas
is makan.
3 Isonga dakayo ay kadwami ay mamati
ken Jesus et pomili kayo is pito ay nalaing
ay amam-a ay managpati isnan Ispirito
Santo ta daida nan dotokanmi ay mangi-
walas isnan makan.
4 Tapno dakami pay ay aapostolis et
mabalin ay eesangenmi ay menlol-owalo
ya mangibagbaga isnan maipanggep ken
Jesus."
5 Dat iyoog am-in nan mamati ken Jesus
nan kinwanin nan aapostolis. Et datona
nan pinilida. Nan esa et si Esteban. Man-
agtongpal isnan Ispirito Santo ya napigsa
nan pammatina ken Jesus. Nan ib-ana
et da Felipe, Procoro, Nicanor, Timon,
Parmenas ya Nicolas ay iyAntiokia. Baken
Judio si Nicolas ngem solsolotena nan
ogalin di Judio.
6 Dadat eyey daida isnan aapostolis.
Dat menlowalo nan aapostolis dadapay
ipatang nan ledengda isnan olon nan
deeyday pito tay siya nan ikkanda ay
mangdotok ken daida.
7 Isonga inmad-ado nan nangdengdenge
isnan kalin Apo Dios dat omadoado abes
ay mamati ken Jesus id Jerusalem. Olay
nan papadi et adoadoda ay mamati ken
Jesus.

Nan Nang-ap-aposanda Ken Esteban

8 Si Esteban pay et kaskasdaaw nan
inik-ikkana isnan ipogaw tay binadangan
Apo Dios siya et adoado nan intedna ay
kabaelana.
9 Ngem wadada nan ipogaw isnan sina-
gogan di Libertino, ay Judio ay nagapo id
Cirene ya id Alejandria ya Judio ay iCilicia
ya iyAsia et nakisongbatda ken Esteban.
Ngem adida makaabak ken siya tay
10 initdowan nan Ispirito Santo siya
isonga nalaing ay komali.

11 Dadat lagbowen nan ipogaw ta
menkampotda ay mangwani en, “Din-
ngemi nan kinwanin Esteban et aposena
din si Moses yas Apo Dios.”
12 Isonga nan kaipoipogaw ya nan
aamam-a ya nan men-is-isolo isnan linteg
Apo Dios et nakaligetda ken Esteban gapo
isnan kinwanin nan deeyda ay menkam-
pot. Dadat ikawe si Esteban et eyeyda
isnan menlelebbeng.
13 Dadat ipatakdeg san deeyda ay
menkamkampot ay mangwani en, “Si
Esteban et adi somalsaldeng ay mang-ap-
apos isnan linteg ay initdon din si Moses
ya ngawi nan kankanana maipanggep
isnan Templo
14 tay dinngemi nan nangwaniyana en
awnit dadaelen Jesus ay iNazaret nan
Templo tako ya sokatana nan linteg ay
initdon din si Moses ay tinawid tako.”
15 Iilan pay nan deeyda ay men-
lelebbeng si Esteban dadat ilaen ay
somilang nan angasna ay kaneg angas di
anghel.

7

Nan Insongbat Esteban

1 Dat kanan nan kangatowan ay padi ay
mangitaktakdeg isnan Judio ken Apo Dios
ken Esteban en, “Ay tet-ewa nan kankanan
datona?”
2 Dat kanan Esteban ay mangwani en,
“Dakayo ay ap-apok ya aam-ak ya beb-
satko, nemnemenyo pod nan inik-ikkan
Apo Dios ken datako ay Judio enggana id
kasin. Si Apo Dios ay kangatowan et nin-
paila ken Abraham ay din alapo tako isdin
ninteteana id Mesopotamia isdin egay pay
laeng nin-alisana id Haran.
3 Et kanan Apo Dios ken siya, ‘Ko-
maanka isnan iliyo ay naay ta taynam nan
agiyo ta enka isnan ili ay awnitko itdo ken
sik-a.’
4 Isonga kinmaan si Abraham id
Mesopotamia ay mentetean nan ipogaw
ay makwani en Caldeo et inmey nintetee
id Haran. Idi natey din amana dat
ipangon Apo Dios siya isnan naay ili ay
mentetean tako id wani.
5 Issan inmaliyan Abraham isnan kad-
an tako id wani et maid polos inidyan Apo
Dios is dagana is olay teeteen. Ngem naki-
tolag si Apo Dios ay mangwani en awnitna
idya ken siya ta ipatawidna isnan anakna
ya nan ap-ona. Isnan nangwaniyana isdi
et maid pay laeng anak da Abraham.
6 Et siya na nan tap-in nan inbagan Apo
Dios ken Abraham. Kinwanina en awnit
omey nan ap-ona isnan ilin di teken ay
ipogaw et awnitda mapilit ay menpabaa
ay maid lagboda ya awnit maligligatan
am-in nan ap-ona enggana ay makwas
nan epat gasot ay tew-en.
7 Ngem kanan Apo Dios en, ‘Awnitko
dosaen nan deeyda ay ipogaw ay mang-
paligat isnan ap-om. Et gapo isnan ma-
dosaanda et awnitda ipalobos nan ap-
om ay komaan isdi ay omali kasin ay
mangdaydayaw ken sak-en id isna.’ ”
8 Dat itoloy Esteban ay mangwani en,
“Wada nan inbilin Apo Dios ken daida
ta waday mangnemnemnemanda isnan
nakitolagan Apo Dios ken daida. Et siya
nan nangsegyatanda isnan an-akda ay
lalalaki. Isonga idi binmala nan anak
Abraham ay si Isaac et isnan maikawao ay
agewna siya nan inikkan amana ken siya.
Et siya met laeng nan inikkan Isaac isnan
anakna ay si Jacob. Siya abes nan inikkan
Jacob isnan simpoo ya dowa ay an-akna
ay lalalaki ay kanan tako en am-a tako id
kasin.
9 Din deeyday am-a tako ay an-ak Jacob
et inapalanda nan innodida ay si Jose.
Isonga inlakoda siya isnan iyEgipto ta
eyeyda isnan ilida ta mabab-aa ay adi
kalagbo. Ngem si Apo Dios et wada kayet
ken siya
10 et binadbadangana siya isnan naligli-
gatana. Gapo tay wada si Apo Dios ken
siya ya wada nan intedna ay laingna et
laylayden nan alin di Egipto ay makwani
en Faro si Jose. Danat dotokan siya
ay men-gobilnadol isnan am-in ay ili id
Egipto ya men-ap-apo abes isnan am-in ay
ipogaw isnan baey Faro.
11 Dat domateng nan bitil isnan kailiili
id Egipto ya id Canaan et napalipaligatan
nan ipogaw. Din deeyday am-a tako ay
an-ak Jacob et maid ikkanda ay omanap
is kanenda.
12 Isonga idi dinngen Jacob ay wada nan

kasaoyan di makan id Egipto danat ibaa
nan iiyon-an Jose ta omeyda manaoy is ka-
nenda. Siya di nan damo ay inmayanda.
13 Isnan ikadwa ay inmayanda et nin-
pagtek si Jose ken daida. Danat ipagtek
abes daida ken Faro.
14 Danat ipaayag da amana ay si Jacob
ya nan am-in ay ag-ida ta omeyda id
Egipto. Pitompooda ya lima am-in.
15 Inmey da Jacob am-in id Egipto. Et
siya nan ninteteana enggana ay natey.
Siya abes nan nateyan nan an-akna ay din
am-a tako.
16 Ngem naisas-aa nan awakda id
Sikem et naikak-aobda isnan liyang ay
linakowan Abraham isnan an-ak Hamor
isdi."

17 Dat itoloy Esteban ay mangwani en,
"Nganngani ay omdan nan nakitolagan
Apo Dios ken Abraham et inmad-ado nan
ap-on Jacob ay din alal-apo tako.
18 Isdin deey ay timpo et wada nan
naisokat ay ali ay egay nangtek isdin
gawis ay inik-ikkan din si Jose tay adoado
nan nallos ay tew-en.
19 Nan ali et siniksikapana din alal-apo
tako et pinaligatna daida ya inpapatina ay
mabaybay-an nan kaengaenga ta mateyda
tasiyay adida omad-ado.
20 Et siya di nan timpo ay naiyanakan
Moses ay menbelelegew ay onga et linay-
layad Apo Dios siya. Toloy bowan nan
nangpasososowan inana ken siya.
21 Idi adida makaigago ken siya dadat
baybay-an. Ngem dinatngan nan esay
babai ay anak nan ali danat alan et talak-
nena ay kanegna anak.
22 Et naisolowan si Moses isnan am-in ay
adal nan iyEgipto et nalailaing ay mang-
mangwani isnan kankanana ya mang-ik-
ikkan isnan ik-ikkana.

23 Idi epatpoo nan tew-en Moses danat
kayten ay omey ilan nan kadalaana ay ap-
on Jacob.
24 Isnan inmayana et inilana ay am-
amisen nan esay iyEgipto nan esay
kailiyana. Dat omey ta badangana nan
napaligatan et pateyena nan iyEgipto.
25 Tay kanan Moses en waay gintek nan
kadalaana ay siya nan pinilin Apo Dios ay
mangipalobos ken daida isnan mapalpali-
gatanda ngem egayda obpay maawatan.
26 Idi kasin napseng dat mensape nan
doway ipogaw ay ap-on Jacob dat sekaken
Moses daida ay mangipagawis koma is-
nan nemnemda ay mangwani en, 'Beb-
sat, dakayon mensapsape dapay sin-ag-i
kayo?'
27 Ngem indogos nan nakabasol si
Moses danat kanan ken siya, 'Ayke waday
lebbengmo ay men-apo ken dakami ya
mangibanag isnan ik-ikkanmi?
28 Ay laydem ay pomateyka ay kaneg
nan inikkam isdin iyEgipto id kob-a?'
29 Idi dinngen Moses san kinwanina dat
omegyat et linmayaw ay omey id Midian.
Nakiasawa isdi et isdi nan naiyanakan
nan doway an-akna ay lalalaki.

30 Nallos nan epatpoo ay tew-en ay nin-
tetean Moses id Midian daet menpaila si
Apo Dios ken siya isnan apoy isnan kad-
ana isnan pondag ay gogowaben nan bilig
ay Sinai.
31 Et nasdaaw si Moses tay nan inilana et
nan kaiw ay aped menbidbidang ngem adi
kanen nan apoy. Idi inmas-asag-en din-
ngena nan kalin Apo Dios ay mangwani
en,
32 'Sak-en si Apo Dios ay Dios din alapom
ay da Abraham, Isaac yas Jacob.' Dinngen
Moses dat aped menpayegpeg et omegyat
ay mang-ila.
33 Dat kanan Apo Dios ken siya, 'Kaanem
nan sapatosmo, tay napateg nan naay lota
ay menteteam tay wadaak isna.
34 Tet-ewa ay inil-ilak nan mapalpali-
gatan nan ipogawko id Egipto. Dakpay
dengdengngen nan adawagda. Isonga in-
maliyak ay mangisalakan ken daida isnan
mabab-aaanda. Aka ta ibaak sik-a ay
omey id Egipto.' Siya di nan kinwanin Apo
Dios ken Moses."
35 Dat itoloy Esteban ay mangwani
en, "Din si Moses ay egay dinawat
din kadalaana ay nangwaniyanda en,
'Ayke waday lebbengmo ay men-apo
ken dakami ya mangibanag isnan ik-
ikkanmi?' et siya kayet nan inbaan Apo
Dios ay men-apo ya mangipalobos ken
daida isnan napalpaligatanda. Et nan

anghel ay ninpaila ken siya issan kaiw et
binadbadangana siya.
36 Din si Moses met laeng nan nang-
ik-ikkan isnan kaskasdaaw isnan nangi-
pangpangowana ken daida isnan kin-
maananda id Egipto ya isnan inikkanda
ay ginomdang isnan baybay ay makwani
en Gadangdang ya nan inik-ikkana isnan
epatpoo ay tew-en ay nindad-aananda is-
nan pondag.
37 Din si Moses abes nan nangibaga
isnan deeyda ay ap-on Jacob ay mang-
wani en, 'Awnit dotokan Apo Dios nan
esay ipogaw isnan ib-a tako is mamadtona
kaneg nan inikkana ay nangdotok ken
sak-en.'
38 Nakidagop met laeng si Moses isdin
alal-apo tako isnan bilig ay Sinai ay mak-
itoya ken Apo Dios. Danat dawaten nan
naisolat ay linteg ay naidya ken datako ay
adi makak-aan ay eng-enggana.
39 Ngem egay pinatin din alal-apo tako
din si Moses. Et inadyanda siya ay
men-ap-apo ken daida tay kayatda ay so-
magong id Egipto.
40 Gapo tay nabayag si Moses isnan bilig
ay Sinai, kinwanida ken Aaron ay iyon-
an Moses en, 'Somapoka is dios tako is
mangipangpango ken datako. Adi tako
getken no ngan di inommat ken Moses ay
nangipango ken datako issan linmayawan
tako id Egipto.'
41 Dadat sapowen nan kanega anak
di baka ay kinadiosda. Dadat ipaltiyan
ay menlalagsak ya mangdaydayaw isnan
sinapoda ay dios.
42 Isonga dinokogan Apo Dios daida et
binaybay-ana daida ay mangdaydayaw is-
nan olay talaw id daya. Naisolat isnan
liblon din mamadton Apo Dios nan nang-
waniyan Apo Dios ken daida en,

'Dakayo ay nagapo isdin si Israel, ayke
sak-en di inpaltiyanyo issan epat-
poo ay tew-en ay nindad-aananyo
isnan pondag?
43 Nodi nan sinang didios ay sinapoyo nan
dinaydayawyo. Inawityo pay nan baey
ay nangipay-anyo isnan sinang didiosyo
ay makwani en Moloch. Dayopay day-
dayawen nan sinapoyo ay sinang tatalaw
ay makwani en Refam. Gapo isnan inik-
ikkanyo et awnitko pakaanen dakayo is-
nan iliyo ta omey kayo isnan bas-ang nan
ili id Babilonia ta mapaligatan kayo.'
44 Ngem din alal-apo tako et egayda di-
nawat si Apo Dios is men-apo ken daida,
olay no sinapoda ya inkawkawitda din
inos-osalda ay mangnemnemanda koma
ken siya issan nindad-aananda isnan
pondag. Sinapon da Moses nan baey ay
tolda ay kaneg nan inpailan Apo Dios ay
toladena.
45 Et siya nan inkawkawitda isdin
sinonggepanda isnan ili ay inpatawid Apo
Dios ken daida. Isdin timpo ay deey
et si Josue nan naisokat ken Moses ay
mangipangpango ken daida isdin nangi-
pakaanan Apo Dios isnan nateketeken ay
ipogaw ay mentetee. Et isdi nan nintetean
san baey Apo Dios enggana isdin timpon
din si David ay ali.
46 Din ali ay si David et linaylayad Apo
Dios siya et sinootna ken Apo Dios no
mabalin ay somaad is osto ay baeyna tay
siya nan Diosna ay Dios gedan din si Jacob
ay alapona id kasin.
47 Ngem egay inyoog Apo Dios. Nodi
si Solomon ay anakna nan kanana en
mangsaad.
48 Gawis tay sinaadna ngem getken tako
ay nan osto ay mentetean Apo Dios ay
kangatowan isnan am-in et baken baey
ay sinaad di ipogaw olay no gawigawis.
Kaneg nan insolat din mamadton Apo
Dios ay mangwani en,
49 'Sak-en nan ap-apo id daya ya isnan
gagatinak ay batawa. Isonga olay
ngan nan saadenyo et adi omanay
is menteteak.
50 Tay sak-en nan nangboliw isnan am-
in ay wada id daya ya nan wada isnan
batawa.'
Siya di din kinwanin Apo Dios."
51 Dat itoloy Esteban ay mangwani ken
daida en, "Ay apo kayo, ikekedseyo ay adi
mangpati ken Apo Dios dayopay totowen-
gen nan ibagbagana. Dayopay adyan abes
nan Ispirito Santo. Nan inik-ikkan din
alal-apo tako et siya kayet nan ik-ikkanyo.
52 Maid olay esa isdin mamadton Apo
Dios is egay pinaligat din alal-apo tako.

Olay din mamadto ay nangibagbaga isnan
omaliyan nan napateg ay ipogaw ay si
Jesus et pinateyda daida. Dakayo abes,
siya met laeng nan inikkanyo tay dinpa-
pyo si Jesus olay no maid basolna dayot
ipapatey.
53 Dapay dakayo nan naitedan nan linteg
Apo Dios ay inpaitedna ken Moses isnan
aanghel ngem adiyo patpatiyen."

Nan Nangpateyanda Ken Esteban

54 Idi dinngen nan deeyda ay men-
lelebbeng nan kinwanin Esteban et
nakaligetda ay pilmi dadapay men-
gegege.
55 Ngem si Esteban et naitakdo nan
Ispirito Santo daet mentangad id daya
et masili isnan nang-il-ana ken Jesus ay
tomatakdeg isnan makanawan Apo Dios.
56 Dat kanan Esteban en, "Deey. Iilak ay
napewak id daya et wada si Jesus ay Iyon-
an Am-in di Ipogaw ay tomatakdeg isnan
makanawan Apo Dios."
57 Dat menbogaw san deeyda ay men-
lelebbeng dadapay opopen nan ingada ta
adida dedengngen nan kankanana. Dadat
mapanika ay mangikawe ken siya.
58 Dadat goyoden et eyeyda isnan benget
nan ili ta gayangenda is bato tasiyay
matey. San deeyda ay nangipabasol ken
Esteban et kinaanda nan badoda et in-
badengda isnan sag-en nan esay baballo
ay Saulo nan ngadana. Inikkanda di
ta bantayana ta makigayangda abes ken
Esteban.
59 Idi gaygayangenda dat menlowalo
si Esteban ay mangwani en, "Apo Jesus,
dawatem nan ab-abiikko."
60 Dat menpalintomeng et menbogaw ay
mangwani, "Apo Jesus, adim pabasolen
datona isnan naay ik-ikkanda." Nakwas
di dat matey. Et inyoog Saulo nan nang-
pateyanda ken siya.

8

*Nan Nangpaligatan Saulo Isnan Ma-
mati Ken Jesus*

1-2 Natey si Esteban dat agaan nan
amam-a ay mangpatpateg ken Apo Dios
dadat ikaob siya. Et esangka ay agew nan
nangpateyanda ken Esteban ya nan nin-
logiyan nan nangpaligatanda isnan am-in
ay mamati ken Jesus id Jerusalem. Dat
masis-iyan nan deeyda ay mamati ken Je-
sus et omeyda isnan probinsiyan di Judea
ya Samaria. Et kedeng nan deeyda ay
aapostolis is nataynan.
3 Ngem nan inik-ikkan Saulo et pinal-
paligatna nan ipogaw ay mamati ken Je-
sus. Sinongsonggep isnan kabaebaey ay
mangbalod isnan lalalaki wenno bababai
ay mamati ken Jesus ta eyeyna isnan
pagbalodan tay kayatna ay mamaid nan
ipogaw ay mamati ken Jesus.

*Naibagbaga Nan Maipanggep Ken Jesus
Isnan Kailiili Id Samaria*

4 Nan nasis-iyan ay ipogaw ay mamati
ken Jesus et inmeyda isnan nateketeken
ay ili ay mangibagbaga isnan kankanan
Apo Dios ay maipanggep ken siya.
5 Si Felipe nan esa et inmey isnan esay
ili id Samaria et inap-apatna si Jesus ken
daida ay mangwani en si Jesus nan inba-
gan Apo Dios ay omali ay mentolay.
6 Nan kaipoipogaw id isdi et kaykayatda
ay mangdengdenge isnan kankanan Fe-
lipe ya mang-il-ila isnan kaskasdaaw ay
ik-ikkana.
7 Nan anito ay kinmapet isnan ipogaw
et inpakaan Felipe daida dadat men-
owakis ay mangtaynan isnan ipogaw ay
kinapetda. Adoado abes nan napalalais ya
nan napilay ay inpagawis Felipe.
8 Isonga men-galalasing nan omili isdi.
9 Wada abes nan am-ama ay kangadan
is Simon ay somasalamangka. Masdaaw
nan iSamaria isnan kabaelana. Men-et-
etek siya ay mangwani en siya et nangato
ay ipogaw.
10 Patiyen am-in nan omili olay sinoy
kaipogawna, nangato wenno nababa. Et
kananda en napigsa nan kabaelana ay
inidyan Apo Dios ken siya.
11 Et pinatpatin am-in nan ipogaw siya
tay nabayag ay siniksikapana daida isnan
inik-ikkana ay mensalsalamangka.
12 Ngem idi pinatin nan ipogaw nan in-
bagbagan Felipe ay masapol ay apowenda
si Jesu Kristo esadapay maitapi isnan
mentolayan Apo Dios ay maid patenggana

dat menpabonyag am-in nan lalalaki ya nan bababai.
13 Olay si Simon et namati abes isnan kabaelan Apo Dios dat menpabonyag. Dat makiboweg ken Felipe et nasdaaw isnan kaskasdaaw ay inik-ikkana.

14 Idi dinngen san deeyda ay aapostolis id Jerusalem ay dinawat nan iSamaria nan kalin Apo Dios dadat ibaa da Pedro ken Juan ay omey isdi.
15 Idi inomdanda, inlowalowanda nan mamati ken Jesus tasiyay kapten nan Ispirito Santo daida.
16 Tay issan nabonyaganda et egay kinmapet ken daida tay basta nan ngadan Apo Jesus et kedeng nan ninpabonyaganda.
17 Dat ipatang da Pedro ken Juan nan ledengda isnan oloda ay mangilowalo ken daida. Dat komapet nan Ispirito Santo ken daida.
18 Dat si Simon ay somasalamangka et inilana ay kinmapet nan Ispirito Santo isnan ipogaw ay gen-an nan aapostolis danat pabal-en nan sipingna
19 ay mangwani en, "Mang-ated kayo is kabaelak tasiyay olay sino nan gen-ak et kapten nan Ispirito Santo daida."
20 Ngem kinwanin Pedro ken siya, "Maitapi nan sipingmo ken sik-a ay mapoowan isnan impilno tay apedmo kanan en mabalin ay malakowan nan badang Apo Dios ay adi kalakowan.
21 Maid polos biyangmo ay maitapi isnan ik-ikkanmi tay getken Apo Dios ay baken osto nan nemnemmo.
22 Dokogam nan ngawi ay nemnemmo. Menlowaloka ta moke pakawanen Apo Dios sik-a.
23 Tay getkek ay palalo ay omapalka ya baan di basol sik-a."
24 Dat kanan Simon, "Ilowalowanyo ngalod sak-en ken Apo Dios ta adi ommat ken sak-en nan sana kankanam."
25 Nakwas pay ay inbagan da Pedro ken Juan nan inilada maipanggep ken Jesus ya inbagada nan kankanan Apo Dios dadat somaa. Ngem isnan somas-aaanda id Jerusalem et inbagbagada nan gawis ay damag ay maipanggep ken Jesus isnan kailiili ay linal-aosanda id Samaria.

Nan Nang-itdowan Felipe Isnan Opisyal Di Etiopia

26 Ngem nan inommat ken Felipe et wada nan anghel Apo Dios ay nakitoya ken siya ay mangwani en, "Ipikam ta omeyka isnan kalsa ay magapo id Jerusalem ay omey id Gaza." Et anannawa ay pondag nan madaan.
27 Inpikana dat omey. Danat datngan nan iyEtiopia ay nangato ay opisyal nan alida ay babai ay kangadan is Candace. Siya abes nan nang-ay-ayowan isnan kokwana am-in. Nan naay am-ama et nagapo id Jerusalem tay inmey ay nindayaw ken Apo Dios.
28 Dat menlogan isnan kalisana ay somaa isnan ilina danapay basbasaen nan tap-in nan liblon Apo Dios ay insolat Isaias ay din mamadton Apo Dios.
29 Inilan Felipe siya dat kanan nan Ispirito Santo, "Enka ta maisag-enka isnan deey logan."
30 Dat tomagtag si Felipe et somag-en isnan logan et dedengngena nan basbasaen nan am-ama ay solat din mamadto ay si Isaias. Danat kanan ken siya, "Ay maawatam nan basbasaem?"
31 "Adiyak maawatan no maid mangitdo ken sak-en," kanan san am-ama. Danat ibaga ken Felipe ta makilogan.
32 Nan basbasaena isnan liblon Apo Dios et siya na. Kanana en,

"Kanegna nan kalnilo ay maeyey ay mapalti. Apedna igiginek ay kaneg nan kalnilo ay mapokpokisan ay maid polos lilina.

33 Baibainanda siya dadapay adi somalyaen omona. Olay maid basolna ngem pinateyda kayet. Ngem olay natey et adi kabilang nan awnitna kaneg an-ak."
Siya di nan binasana isnan liblon Apo Dios.
34 Dat kanan san am-ama ken Felipe, "Kadya, sino nan inap-apat din mamadto ay si Isaias? Ay nan osto ay awakna nan kanana en awnit mapaligatan wenno nan teken ay ipogaw?"
35 Dat ilogin Felipe ay mangiyispikal ken siya isnan kayat ay kanan nan insolat din si Isaias. Inbagana nan gawis ay damag ay maipanggep ken Jesus.

36 Idi wada nan danom ay dinas-anda is-
nan mendad-aananda dat kanan san am-
ama, “Naay di danom. Ay mabalin ay
mabonyaganak isna?”
37 Dat kanan Felipe, “Mabalin no ma-
matika ken Jesus.” “Mamatiyak,” kanan
san am-ama, “Patiyek ay tet-ewa ay Anak
Apo Dios si Jesu Kristo.”
38 Danat ipasaldeng nan logan. Dadat
lomayog ay dowa et domakdakda isnan
danom. Dat bonyagan Felipe siya.
39 Idi dinmakada isnan danom dat ikaan
nan Ispirito Santo si Felipe et egay kasin
inilan san am-ama siya. Ngem men-gasing
nan nemnemna danat itoloy ay omey is-
nan omayana.
40 Ngem si Felipe et aped wada id Azoto.
Danat ibagbaga nan maipanggep ken Je-
sus isnan kailiili isdi enggana ay inomdan
id Cesarea.

9

Nan Namatiyan Saulo

1 Ngem si Saulo et intoltoloyna ay mang-
palpaligat isnan mamati ken Jesus tay
laydena ay pateyen daida isonga inmey
isnan kangatowan ay padi
2 ay menpasolat is solat ta eyeyna is-
nan kasinasinagoga ay madagdagopan di
Judio id Damasco. Nan kanan nan sol-
solat et maidya nan kalintegan Saulo
ay mangdepap isnan ipogaw ay lalalaki
wenno bababai ay mamati ken Jesus ta
eyeyna id Jerusalem.
3 Dat pomika si Saulo ay omey id Dam-
asco. Idi inmas-asag-en isnan ili dat
menkatatanggewan siya isnan pat-a ay
nagapo id daya.
4 Dat matokang et dengngena nan kali
ay mangmangwani, “Saulo, Saulo, dakan
palpaligaten sak-en?”
5 Dat kanan Saulo, “Sinoka Apo?” “Sak-
en si Jesus ay mangisakit isnan ipogawko
ay palpaligatem.
6 Ibangonmo ta omeyka isnan ili ay
omayam et awnit wada nan mangibaga
ken sik-a isnan masapol ay ikkam.”
7 Nan ib-an Saulo et sinmaldengda ya
ginminekda tay didinngeda nan kali ngem
maid inilada is menkalkali.
8 Dat bomangon si Saulo ngem idi bita-
gena nan matana et adi makaila tay
nakowap isonga pinadangda ay mangi-
pango id Damasco.
9 Toloy agew nan nakowapana et egay
mangmangan ya egay omin-inom.
10 Wada abes id Damasco nan esay am-
ama ay kangadan is Ananias ay mamati
ken Jesus. Ninpaila si Apo Jesus ken siya
ay kaneg iitaw danat kanan, “Ananias.”
Dat songbatan Ananias, “Sinoy ibagam,
Apo?”
11 Dat kanan Apo Jesus, “Ipikam ta
omeyka isnan kalsa ay Leteg isnan baey
Judas ta ilam si Saulo ay iTarso ay menlol-
owalo.
12 Tay wada nan inpailak ken siya ay
kaneg iitaw et inilana sik-a ay sinonggep
ay mangkappos isnan matana ta kasin
makaila.”
13 Ngem omegyat si Ananias isonga
sinongbatana ay mangwani en, “Apo,
adoado nan mangmangwani en dadama
nan ik-ikkan Saulo ay mangpalpaligat
isnan ib-ami ay mamati ken sik-a id
Jerusalem.
14 Id wani kano wada nan solat ay
inalana isnan menkangangato ay papadi
id Jerusalem ta mabalin ay omali ay
mangdepap ken dakami am-in ay mamati
ken sik-a.”
15 Ngem kinwanin Apo Jesus, “Olay,
omeyka kayet tay pinilik siya ay en man-
gibagbaga isnan maipanggep ken sak-en
isnan ipogaw ay baken Judio ya nan alida
ya nan ib-ayo ay Judio ay daan pay laeng
ay egay mamati ken sak-en.
16 Awnitko ibaga abes ken Saulo nan
adoado ay ligat ay masapol ay liknaena
gapo tay apowena sak-en.”
17 Dat tet-ewa omey si Ananias et
songgep isnan baey ay mentetean Saulo.
Danat gen-an siya et kanana, “Besat ay
Saulo, nan Apo tako ay si Jesus ay ninpaila
ken sik-a isnan daan isnan inmaliyam et
siya met laeng nan nangibaa ken sak-en
ay omaliyak ken sik-a ta kasinka makaila
ya ta kapten nan Ispirito Santo sik-a.”
18 Dat mapanokyatan nan matana et
kasin makaila. Danat ipika et mabonya-
gan.

19 Dat mangan et pomigsa nan awakna.
Nakitetee si Saulo isnan mamati ken Jesus id Damasco isnan nadandan ay agew.
20 Dat omey isnan sinagoga ay madagdagopan nan ib-ana ay Judio et ibagbagana ay mangwani en, “Tet-ewa ay Anak Apo Dios si Jesus.”
21 Nasdaaw am-in nan nangdedenge isnan kankanan Saulo. Dadat kanan, “Ay baken si todi nan nangpalpaligat isnan mamati ken Jesus id Jerusalem? Ay baken nan inmaliyana isna et ta depapena nan mamati ta eyeyna isnan menkangangato ay papadi id Jerusalem?”
22 Ngem am-amed binmikas si Saulo ay men-isolo isnan ib-ana ay Judio id Damasco isnan maipanggep ken Jesus et adida makaabak ken siya tay nalaing ay mangpaneknek ay si Jesu Kristo nan inbaan Apo Dios ay omali ay mentolay.
23 Idi nalalanganan is kaat ay agew dat mentotya nan Judio ay adi mamati is ikkanda ay mangpatey ken Saulo.
24 Kaageagew ya kalabilabi ay sesedenda si Saulo isnan segpan nan ilida ta pateyenda no bomala. Ngem wada nan nangipagtek ken Saulo isnan layden nan ib-ana ay ikkan ken siya.
25 Isonga isnan labi et inippey nan ib-ana siya isnan dakedake ay tiklis dadat oy-oyen isnan ataatakdag ay baked nan ilida. Nan nang-oy-oy ken siya et daida nan nangpati isnan kinkinwanin Saulo maipanggep ken Jesus. Et siya di nan inikkan Saulo ay kinmaan isnan ili et egayda pateyen.

Nan Inmayan Saulo Id Jerusalem

26 Sinmagong si Saulo id Jerusalem et laydena ay maitapi isnan mamati ken Jesus. Ngem omegyatda tay adida patiyen no tet-ewa ay mamati siya ken Jesus.
27 Ngem si Bernabe et inayagana siya ta ibowegna ay omey isnan deeyda ay aapostolis. Danat sodoken ken daida nan am-in ay inommat ken Saulo isnan nang-il-ana ken Jesus isnan daan ya nan dinngena ay kalin Jesus. Inbagana abes nan nangitoledana ay nangibagbaga isnan maipanggep ken Jesus id Damasco.
28 Isonga nakibob-oweg si Saulo ken daida id Jerusalem. Natoled abes ay mangibagbaga isnan maipanggep ken Jesus.
29 Ngem wada abes nan iib-ana ay Judio ay Griego nan kalida ay makisongsongbatan Saulo isnan maipanggep ken Jesus. Ngem kayatda ay pateyen siya.
30 Idi gintek nan mamati ken Jesus ay kayatda ay pateyen siya dadat ipango id Cesarea dadat palobwaten ta somaa id Tarso ay ilina.
31 Dat somingpa nan biyag nan mamati ken Jesus isnan probinsiya id Judea ya id Galilea ya id Samaria tay maid et mang-am-amis ken daida. Dadat omadado dapay pomigsa nan pammatida tay apowenda si Jesus ya badangan abes nan Ispirito Santo daida.

Nan Inmayan Pedro Id Lidda Ya Id Joppe

32 Si Pedro abes et inmey ninpaspasyal isnan kailiili ay kad-an di mamati ken Jesus. Nan esay inmayana et id Lidda.
33 Dinas-ana isdi nan esay am-ama ay kangadan is Eneas ay napalalais ay ninpopopodan is wao ay tew-en.
34 Dat kanan Pedro ken Eneas, “Ibangonmo ta lolonem nan kamenmo tay pagawisen Jesu Kristo sik-a.” Dat mabanangon siya.
35 Nan omili id Lidda ya nan kaipoipogaw ay iSarona et inilada dadat mamati ken Jesus.
36 Wada abes nan kangadan is Tabita ay in-ina ay mamati ken Jesus id Joppe. Nan pangwanida isnan kalin di Griego et Dorcas tay nan kanan nan ngadana et ogsa. Gawis am-in nan inik-ikkana isnan ipogaw danapay badbadangan nan kokodokdo.
37 Ngem dat mensakit dat matey. Dadat banyosan et papodanenda isnan kowalto isnan maikadwa ay galado.
38 Ngem gintek nan mamati ken Jesus ay wada si Pedro id Lidda ay sag-en nan ilida dadat ibaa nan dowa ay amam-a ay omey mang-ayag ken siya ay mangwani, “Pangaasim ta ikakamom ay omey id Joppe.”
39 Dat mapika si Pedro et makkey ken daida. Idi inomdanda dadat ipango isnan kowalto ay kad-an san natey. Wadada

isdi nan adoado ay bababai ay babalo
ay men-ag-aga. Inpailada ken Pedro nan
sinapon Dorcas ay badbado ya ew-ewes
isnan egayna kateyan.
40 Dat ipabalan Pedro daida am-in dat
menpalintomeng ay menlowalo. Danat
sagangen nan awak san natey et kanana,
"Tabita, ibangonmo." Dat menbitag nan
matan san babai et ilana si Pedro dat
bomangon.
41 Dat gen-an Pedro nan ledengna et
patakdegena siya. Dat ayagan Pedro san
deeyda ay bababai ay balo ya nan ib-ada
ay mamati ken Jesus ta ilaenda si Dorcas
ay kasin natago.
42 Nan inommat ken Dorcas et nagtek
isnan am-in ay omili id Joppe dat omad-
ado nan mamati ken Apo Jesus.
43 Nintetee si Pedro id Joppe is nadan-
dan ay agew isnan baey Simon ay mensap-
sapo is lalat.

10

Nan Inmayan Pedro Isnan Baey Di Baken Judio

1 Id Cesarea et wada nan esay am-ama
ay baken Judio ay kangadan is Cornelio.
Siya nan kapitan di sin-gasot ay sosoldado
ay nagapo id Italia.
2 Olay no baken Judio si Cornelio et
napigsa nan pammatina ken Apo Dios. Si
Apo Dios nan daydayawenda ay sinbaey
ya adoado nan badangna isnan Judio ay
kokodokdo. Kanayon abes ay menlol-
owalo.
3 Isnan esay agew isnan alas tres is-
nan kag-aw et inbaan Apo Dios nan
esay anghelna ken Cornelio ay mangwani,
"Cornelio."
4 Dat omegyat si Cornelio et ikikiyatna.
Danat kanan, "Sino nan ibagam, Apo?" Dat
kanan nan anghel, "Nenemnemen Apo
Dios sik-a tay getkena nan ik-ikkam ay
menlowalo ken siya ya getkena gedan
nan ik-ikkam ay mangbadbadang isnan
kokodokdo ay ipogaw.
5 Bomaaka is omey mang-ayag ken Si-
mon Pedro id Joppe.
6 Makitetee siya ken Simon ay mensap-
sapo is lalat ay naisasag-en nan baeyna
isnan baybay."
7 Kinwanin nan anghel di dat komaan.
Dat omayag si Cornelio is doway baana
ya nan esay soldado ay kabadangna ay ib-
ana ay mangdaydayaw ken Apo Dios.
8 Danat sodsodoken am-in nan inommat
danat ibaa daida ta omeyda id Joppe.
9 Isnan kawakgatana et daan ay
mendad-aan nan deeyday tolo ay omas-
asag-enda et id Joppe. Esadapay omdan et
inmey si Pedro isnan nasisingpa ay atep
nan baey ay menteteana. Dat menlowalo
isnan alas dosi isnan kag-aw.
10 Danat layden ay mangan tay naowat.
Ngem egayda makaoto. Dat wada nan
inpailan Apo Dios ken siya ay kaneg iitaw.
11 Nan inilana et napewak id daya. Dat
wada nan maoy-oy ay kaneg dakkel ay
ewes ay napapadonan nan epat ay solina.
12 Nan wada isnan ewes et am-iam-in ay
menkiwkiwi ay kalasin di animal, oweg ya
koyat.
13 Danat dengngen nan kali ay mang-
wani en, "Ibangonmo, Pedro, ta pomaltika
is isdam." Ngem isnan Judio et adoado nan
law-enda isnan datodi ay maisda.
14 Isonga kinwanin Pedro, "Adi mabalin,
Apo, tay maid inis-isdak is malawa ay
maisda."
15 Dat kasin kanan nan menkalkali,
"Adim kanan en lawa tay adi law-en Apo
Dios daida id wani."
16 Namitlo ay inilana ya dinngena di dat
ngomato nan ewes id daya.
17-20 Dat nemnemen Pedro no sino ngen
nan kayatna ay kaliyen. Dat komali
nan Ispirito Santo ken siya ay mangwani
en, "Dengngem nan ibagak. Wada nan
tolo ay mang-an-anap ken sik-a. Ipikam
ta lomayogka et adika mendodowa nodi
makkeyka ken daida tay sak-en gedan
nan nangbaa ken daida." Dat omdan tet-
ewa san deeyday toloy inbaan Cornelio ay
mang-an-anap isnan baey Simon. Inom-
danda isnan segpan dadat sooten mo siya
nan baey ay mentetean Simon Pedro.
21 Dat lomayog si Pedro et kanana isnan
toloy amam-a, "Sak-en nan an-anapenyo.
Dakayon inmali?"

22 Dadat kanan en, “Si Kapitan Cornelio
nan nangbaa ken dakami. Si Cornelio ay
apomi et gawigawis ay ipogaw et si Apo
Dios nan daydayawena. Olay nan ib-ayo
ay Judio et gawigawis nan kankananda ay
maipanggep ken siya. Et wada nan nin-
paila ken siya ay esay anghel Apo Dios et
inbagana ta ipaayagna sik-a ta dengngena
no ngan di ibagam ken siya.” Siya di nan
kinwanida.
23 Dat pasgepen Pedro daida ta isdi
nan kaseyepanda. Mawakgat pay dadat
menlobwat. Naiboweg abes nan tap-in di
mamati ken Jesus ay iJoppe.

24 Inomdanda id Cesarea issan
maikadwa ay agew et sisin-ed Cornelio
daida. Wada abes nan ag-ina ya nan
gagayyemna ay makiseseed tay inayagan
Cornelio daida.
25 Idi inomdan da Pedro dat omey sab-
aten Cornelio siya. Dat menpalintomeng
ay mangdayaw ken siya.
26 Ngem inpatakdeg Pedro siya ay mang-
wani, “Itakdegmo tay ipogaw tako am-in.
Bakenak dios ta dayawem sak-en.”
27 Mentoytoyada ay songgep isnan
baeyna dat ilan Pedro nan adoado ay
nadagop ay ipogaw.
28 Dat kanan Pedro ken daida, “Dakayo,
getkenyo ay dakami ay Judio et law-enmi
ay makiib-a isnan ipogaw ay baken Ju-
dio ya law-enmi abes ay songgep isnan
baeyda. Ngem inpagtek Apo Dios ken sak-
en ay madi no waday adyak is ipogaw
gapo tay kanak en bakenda nadalos gapo
tay adida solsoloten nan ogalimi.
29 Isonga isnan nangipaayaganyo ken
sak-en et egayak mendodowa ay omali.
Isonga ibagayo kadya no dakayon nangi-
paayag.”
30 Dat kanan Cornelio, “Id sinpang-
etewna isnan kaneg tona ay alas tres
et ninlowalowak. Dat katanakdeg nan
anghel ay somili nan badona.
31 Kinwanina ken sak-en, ‘Cornelio,
dengdengngen Apo Dios nan lowalom ken
siya ya getkena nan ik-ikkam ay mangbad-
badang isnan kokodokdo ay ipogaw.
32 Bomaaka is omey id Joppe ta ayagana
nan am-ama ay si Simon Pedro. Makitetee
siya ken Simon ay mensapsapo is lalat ay
maisasag-en nan baeyna isnan baybay.’
33 Siya di nan kinwanina isonga in-
paayagko sik-a ay dagos et gawigawis tay
inmalika. Et iilaen Apo Dios ay nadagop
kami isna ta dengngenmi no ngan di lay-
dena ay itdom ken dakami.”

34 Dat ilogin Pedro ay mangibaga en,
“Tet-ewa ay maawatak id wani ay si Apo
Dios et maid paam-amdena is ipogaw.
35 Tay olay sino ay ipogaw, Judio wenno
baken et no dayawenda si Apo Dios ya
gawis nan ik-ikkanda et dawatena daida.
36 Inpagtek Apo Dios ken dakami ay
Judio ay ap-on din si Israel nan gawis
ay damag ay mangwani en nakaan nan
ligetna isnan basbasol di ipogaw gapo ken
Jesu Kristo ay apon di kaipoipogaw.
37 Waay dindinngeyo nan inik-ikkan
ya nan insolsolon Jesus ay iNazaret is-
nan probinsiya id Galilea dat isnan kaili-
ili id Judea issan nakwasan din nin-
isolsolowan Juan ay menbonbonyag.
38 Isonga maawatanyo nan nangi-
tapiyan Apo Dios isnan Ispiritona ya
kabaelana ken Jesus. Olay no into
nan inmay-ayana et inpagawisna nan
masaksakit ya nan ipogaw ay kinapet di
anito tay wada si Apo Dios ken siya.
39 Et dakami nan nang-il-ila isnan am-
in ay gawis ay inik-ikkana id Jerusalem
ya isnan kailiili id Judea. Inilami abes
nan nangilansaanda ken siya isnan kros
ay nateyana.
40 Ngem si Apo Dios et tinagona kasin
siya isnan maikatlo ay agew. Et kasin
ninpap-aila ken dakami.
41 Egay ninpap-aila si Jesus isnan am-in
ay ipogaw ngem ninpap-aila ken dakami
et nakikikan ya nakiin-inom ken dakami
tay dakami nan pinilin Apo Dios ay man-
gibagbaga isnan inil-ilami.
42 Et inbaan Apo Dios dakami ay en
mangibagbaga isnan gawis ay damag is-
nan kaipoipogaw. Ibagbagami gedan ay
si Jesus nan pinilina ay mangbanag isnan
am-in ay ipogaw olay no epdasda natey
wenno matatago kayet isnan kasina oma-
liyan.
43 Olay id kasin et inbagbagan din ma-

madton Apo Dios en gapo isnan inikkan
Jesus et mapakawan nan basbasol nan
am-in ay mamati ken siya." Siya di nan
inbagan Pedro ken da Cornelio.

Nan Namatiyan Nan Baken Judio Ya Nan Kinmapetan Nan Ispirito Santo Ken Daida

44 Daan ay menkalkali si Pedro dat
komapet nan Ispirito Santo isnan am-in ay
mangdedenge.
45 Nasdaaw san ib-an Pedro ay Judio ay
mamati ken Jesus tay olay nan ipogaw ay
baken Judio et kapten nan Ispirito Santo
daida.
46 Nan nangtekanda ay kinmapet nan
Ispirito Santo ken daida et kasida kakali
is nateketeken ay kali ay mangdaydayaw
ken Apo Dios. Dat kanan Pedro,
47 "Nan naayda ay ipogaw, olay no bak-
enda Judio et kinmapet nan Ispirito Santo
ken daida ay kaneg ken datako met laeng.
Isonga adi mabalin ay iyadi tako nan
kabonyaganda."
48 Danat kanan ken da Cornelio, "Mas-
apol ay menpabonyag kayo ta ipagtekyo
ay ap-apowenyo si Jesus." Dat kanan da
Cornelio en makitee si Pedro ken daida is
madandan ay agew.

11

Sodsodoken Pedro Nan Inik-ikkana

1 Egay nabayag dat nan aapostolis ya
nan iib-ada ay mamati ken Jesus ay wada
id Judea et dinngeda ay patiyen abes nan
ipogaw ay baken Judio nan kanan Apo
Dios ay maipanggep ken Jesus.
2 Dat somaa si Pedro id Jerusalem. Dat
wada nan ib-ana ay Judio ay mangipa-
pati ay masapol ay masolot nan linteg
Moses olay no mamatida ken Jesus. Dadat
delawen si Pedro
3 ay mangwani en, "Dakan aped songgep
isnan baey di baken Judio? Nakikikanka
pay isdi. Dapay law-en nan linteg tako di
is maikkan."
4 Dat sodoken Pedro am-iam-in nan in-
ommat.
5 Kinwanina en, "Wadaak id Joppe et
menlol-owalowak dat wada nan inpailan
Apo Dios ken sak-en ay kanega iitaw et in-
ilak nan maoy-oy-oy ay kanega dakkel ay
ewes ay nagapo id daya ay napapadonan
nan epat ay solina daet ompa isnan sag-
enko.
6 Daket isin-eng et am-iam-in ay menki-
wkiwi ay kalasin di animal, oweg ya koyat
nan mentetee.
7 Daket dengngen nan kali ay mangwani
en, 'Ibangonmo, Pedro, ta pomaltika is
isdam.'
8 Daket kanan, 'Adi mabalin Apo, tay
maid inis-isdak is malawa ay maisda.'
9 Dat kasin kanan nan menkalkali ay
nagapo id daya en, 'Adim kanan en lawa
tay adi law-en Apo Dios daida id wani.'
10 Namitlo nan nang-ilaak ya nang-
dengngak isdi dat ngomato nan ewes.
11 Idi nginmato san ewes id daya dat siya
nan inomdanan nan tolo ay amam-a ay
nabaa ay nagapo id Cesarea.
12 Inbagan nan Ispirito Santo en adiyak
mendodowa ay makkey ken daida olay
bakenda Judio. Nakkey abes nan naayda
ay enem ay ib-a tako et inmey kami am-in
id Cesarea et sinonggep kami isnan baey
da Cornelio.
13 Dat apaten Cornelio nan nang-il-ana
isnan anghel isnan baeyna ya nan inba-
gan nan anghel ken siya ay mangwani en,
'Bomaaka is omey mang-ayag ken Simon
Pedro.
14 Et awnitna ibaga nan masapol ay
patiyenyo ta mapakawan nan basolyo ta
maisalakan kayo.' Siya di nan kinwanin
nan anghel ken Cornelio."
15 Dat itoloy Pedro ay mangwani en, "Is-
san menkalkaliyak et komapet nan Ispir-
ito Santo ken daida ay kaneg met laeng din
kinmapetana ken datako isdin damo.
16 Daket nemnemen nan kinwanin Apo
Jesus ken datako en, 'Si Juan et binonya-
gana dakayo is danom ay mangipagtek
ay mamati kayo ken Apo Dios ngem id
wani ibonyag Apo Dios nan Ispiritona ken
dakayo.' Siya di nan kinwanin Apo Jesus.
17 Si Apo Dios nan nangipakapet isnan
Ispiritona ken datako isdin namatiyan
tako ken Apo Jesu Kristo. Paliso gedan
isnan baken Judio et inpakapetna nan
Ispiritona ken daida. Et sinowak is
mangiyadi ken Apo Dios ay mang-ikkan
isdi?"

18 Idi dinngeda di dadat somaldeng ay
mangdeldelaw ken siya et daydayawenda
si Apo Dios. Et kananda en layden Apo
Dios obpay ay maidya nan biyag ay maid
patenggana isnan olay ipogaw ay baken
Judio no ibabawida nan basolda.

Nan Damo Ay Makwani En Kristiano

19 Isnan nangpateyan nan Judio ken Es-
teban et nasis-iyan nan mamati ken Jesus
tay pinalpaligat nan adi mamati ay Judio
daida. Inomdan nan tap-ina enggana
id Fenicia ya id Chipre ya id Antiokia.
Inbagbagada kayet nan maipanggep ken
Jesus ngem kedkedeng isnan iib-ada ay
Judio is nangibagbagaanda.
20 Ngem wada nan iChipre ya iCirene ay
mamati ken Jesus et inmeyda id Antiokia
et inbagada abes nan gawis ay damag ay
maipanggep ken Apo Jesus isnan baken
Judio.
21 Inted Apo Dios nan kabaelanda
ay men-is-isolo isonga adoado nan nan-
gibabawi isnan basbasolda ta mamatida
ken Apo Jesus.
22 Nan mamati ken Jesus ay wada id
Jerusalem et dinngeda di. Dadat ibaa si
Bernabe ay omey mang-ila ken daida id
Antiokia.
23 Idi inomdan isdi dat men-gasing is-
nan nang-il-ana isnan badang Apo Dios
ken daida. Danat bagbagaan daida ta
itoltoloyda ay mamati ken Apo Jesus olay
ngan di om-ommat ken daida.
24 Si Bernabe et gawigawis siya ay
ipogaw. Nan Ispirito Santo nan mang-it-
itdo isnan ik-ikkana dapay napigsapigsa
nan pammatina ken Apo Dios. Et adoado
nan naitapi ken Apo Jesus gapo isnan
insolona.
25 Kinmaan si Bernabe id Antiokia dat
omey id Tarso ay mang-anap ken Saulo.
26 Idi dinatngana danat ayagan et
somagongda ay dowa id Antiokia et
nakatew-enda isdi ay makibob-oweg
isnan ipogaw ay mamati ken Jesus et
adoado nan insolsolowanda. Nan mamati
ken Jesus id Antiokia et daida nan damo
ay makwani en Kristiano.
27 Isnan ninteteanda id Antiokia et
wadada nan mamadton Apo Dios ay na-
gapo id Jerusalem.
28 Nan esa ay kangadan is Agabo et init-
dowan nan Ispirito Santo siya danat ibaga
en awnit mabtil nan kailiili isnan batawa.
Tinmet-ewa nan kinwanina isnan timpon
Ali Claudio.
29 Et nan deeyda ay mamati ken Je-
sus et nintotolagda ay mangipaw-it isnan
badangda isnan ib-ada ay mamati ken
Jesus ay wada id Judea. Nin-itedda isnan
wada ay mabalin ay ibadangda.
30 Nan nangyey isnan badangda et
da Bernabe ken Saulo dadat ited is-
nan amam-an di mamati ken Jesus id
Jerusalem.

12

Nan Naipalobosan Pedro Isnan Pag-balodan

1 Isnan timpo ay deey inlogin Ali Herod
ay mangpaligat isnan tap-in di ipogaw ay
mamati ken Jesus.
2 Inpapotona nan olon Santiago ay besat
Juan.
3 Idi inilana ay men-gasing nan Judio
isnan inikkana danat ipadpap si Pedro.
Nan nang-ikkanana isdi et isnan fiesta
ay mangananda isnan tinapay ay egay
kabobodan.
4 Idi nadpap si Pedro dadat ipagowaldiya
isnan simpoo ya enem ay sosoldado
ngem masin-ep-atda ay mensinsinokat
ay menbanbantay. Kanan Herod en
ipapateyna siya isnan mangboyaan di
kaipoipogaw no makwas nan fiesta.
5 Naibalod si Pedro ngem nan ib-ana ay
mamati ken Jesus et adida somaldeng ay
mangilol-owalo ken siya.
6 Nalabi et naseseyep si Pedro isnan be-
taay nan doway gowaldiya tay kanan Ali
Herod en kawakgatana et ipaboyana siya
ay maipapatey. Nakakawalan si Pedro is
doway kawal ya nagogowaldiyaan abes
nan segpan nan pagbalodan.
7 Dat aped pomat-a nan kowalto et
mawanada nan anghel Apo Dios. Dat
iwedwed nan anghel ay manggido ken
siya danat kanan, “Ikamom ta boman-
gonka.” Dat aped natanekdag nan kawal
ay naibabalod isnan ledengna.
8 Dat kanan nan anghel, “Isiglotmo nan
balikes nan badom dakat mensapatos.”

Inikkan Pedro di dat kasin kanan nan
anghel, “Isadleymo nan ewesmo ta omon-
odka.”
9 Dat bomala si Pedro ay omonod isnan
anghel ngem nan wada isnan nemnemna
et waay baken tet-ewa nodi iitaw et ke-
deng.
10 Linaosanda nan esa ay gowaldiya ya
nan maikadwa dadat omdan isnan dakkel
ay eneb ay landok isnan segpan ay bomala
id deya. Dat aped matokaban ay maid
mangtokab dadat bomala. Mendaanda
pay isnan esa ay kalsa dat mamaid san
anghel.
11 Nakwas di dat nemnemen Pedro ay
tet-ewa obpay nan inommat ken siya.
Danat kanan, “Getkek id wani ay tet-
ewa ay si Apo Dios nan nangbaa is-
nan anghelna ay mangisalakan ken sak-
en ta adi pomatey si Ali Herod tasiyay
adi maikkan nan layden nan Judio ay
maikkan ken sak-en.”
12 Danat nemnemen ay omey isnan baey
da Maria ay inan Juan ay kangadan abes
is Marcos. Siya di nan nadagopan nan
mamati ken Jesus ay menlol-owalo.
13 Idi inomdan isnan segpan dat
menkogkog dat omey nan esay baa ay si
Roda ay mangtokab.
14 Mailalasina nan kalin Pedro ngem ki-
nalingkingana ay mangtokab gapo isnan
gasingna dat tomagtag ay en mangibaga
ay wada si Pedro isnan segpan.
15 Ngem egayda patiyen ay kananda
en. “Ay naong-ongka?” Ngem inpap-
atina ay tet-ewa dadat kanan, “Waay nan
anghelna.”
16 Ngem ninkogkog kayet si Pedro eng-
gana ay enda tinokaban dadat ilan ay tet-
ewa ay si Pedro dadat masdamasdaaw.
17 Dat ipaginek Pedro daida et sodokena
nan inikkan Apo Dios ay nangipabala ken
siya isnan pagbalodan. Danat kanan,
“Enkayo ibaga abes is ken da Santiago ya
nan iib-a tako ay mamati ken Jesus.” Dat
komaan et omey isnan teken ay ili.
18 Mawakgat pay dat palalo ay menngal-
ngalawngaw nan men-gogowaldiya isnan
pagbalodan tay maid si Pedro.
19 Si Ali Herod pay et inbilina ay
anapenda siya ngem adida makadateng.
Isonga sinomalyan Ali Herod nan
gogowaldiya danat ipapatey daida. Dat
komaan si Ali Herod id Judea et omey
menpasyal id Cesarea.

Nan Nateyan Ali Herod

20 Si Ali Herod et nakaliget isnan ipogaw
id Tiro ya id Sidon. Isonga maid somya is
ikkanda ay omala is kanenda tay nan ili
ay mentolayan Ali Herod nan magapowan
nan kanenda. Isonga nin-an-anapda
is limidyoda ay mang-ayak ken siya ta
makaan nan ligetna. Nan inikkanda et in-
awisda si Blasto ta gayyemenda ta badan-
gana daida tay siya nan kangatowan ay
baan Ali Herod. Et tet-ewa ay binadan-
gana daida ay makitoya ken Ali Herod.
Dadat menseg-ang ken siya ta makaan
nan ligetna ken daida.
21 Inomdan nan agew ay pinilin Herod
ay menpailaana ta itedna nan songbatna
ken daida. Dat menbado is nanginangina
ay bado ay badon di ali dat omey tomokdo
isnan tokdowan di ali et menkali isnan
adoado ay ipogaw ay nadagop isdi.
22 Nakwas di dat menbogaw nan kaipoi-
pogaw ay mangdayaw ken siya ay mang-
wani en, “Kalin di dios, baken aped kalin
di ipogaw.”
23 Dat dosaen Apo Dios siya tay lay-
laydena nan mangdayawanda ken siya
dapay maid polos panangdayawna ken
Apo Dios. Isonga inpa-eyna ay dagos nan
esay anghelna ay mangipasakit ken siya.
Dat aped mabanogis nan awakna et egay
nabayag dat matey.
24 Ngem nan kalin Apo Dios et
naitoltoloy ay maipagtek ya inmad-ad-ado
nan ipogaw ay mamati.
25 Da Bernabe ken Saulo et nakwas nan
oblada id Jerusalem dadat komaan et so-
magongda id Antiokia. Inkawitda abes si
Juan ay kangadan is Marcos.

13

Nan Nabaaan Da Bernabe Ken Saulo Ay Men-isolo

1 Isnan mamati ken Jesus id Antiokia et
wada nan naitapi ken daida ay mamadton
Apo Dios. Wada abes nan nalaing ay men-
is-isolo isnan kalin Apo Dios. Siya dana

nan ngadanda. Da Bernabe, si Simeon
ay kangadan is Niger, si Lucio ay iCirene
yas Manaen ay esa ay tinalaken din aman
Herod ay gobilnadol id Galilea yas Saulo.
2 Isnan esay agew et menlol-owalo nan
mamati ken Jesus dadapay mentepe ay
adi mangmangan ta kedeng si Apo Dios is
nenemnemenda. Dat kanan nan Ispirito
Santo ken daida en, “Dotokanyo da Bern-
abe ken Saulo ta ikkanda nan ipaoblak
ken daida.”
3 Isonga kasinda ninlowalo ya nintepe
dadat ipatang nan ledengda isnan olon
da Bernabe ken Saulo ay mangdotok ken
daida. Dadat papikaen daida ta omeyda
ikkan nan kayat Apo Dios ay ikkanda.

Si Elimas Ay Mensip-ok

4 Isonga da Bernabe ken Saulo ay inbaan
nan Ispirito Santo et inmeyda id Seleucia.
Dadat menlogan isnan bapor ay omey id
Chipre.
5 Inomdanda pay id Salamina ay
esay ili id Chipre dadat ibagbaga nan
kalin Apo Dios isnan kasinasinagoga
ay madagdagopan nan ib-ada ay Judio.
Inkawitda si Juan Marcos ay mangbadang
ken daida.
6 Pinasyalda am-in nan ili id Chipre
enggana id Pafo. Dadat datngan nan esay
Judio ay mensip-ok ay mangwani en siya
nan esay mamadton Apo Dios ay mang-
it-itdo isnan ibagbagana ngem baken tet-
ewa kadi. Nan ngadana et Barjesus
wenno Elimas tay nan kayat ay kanan nan
Elimas isnan kalin di Griego et mensip-ok.
7 Siya nan esay ib-an nan nalaing ay
gobilnadol id Chipre ay si Sergio Paulo.
Isnan esay agew et inayagan nan gobil-
nadol da Bernabe ken Saulo tay laydena
ay dengngen nan kanan Apo Dios.
8 Idi makikalkalida ken siya dat tak-
taken nan mensip-ok daida tasiyay adi
patiyen nan gobilnadol si Jesus.
9 Dat liknaen Saulo ay kangadan abes is
Pablo nan kabaelan nan Ispirito Santo ken
siya et ikiyatna si Elimas.
10 Danat kanan ken siya, “Sik-a nan anak
Satanas tay aposem am-in nan gomawisan
nan ipogaw. Nalaingka ay menkamkam-
pot ya mensiksikap. Dakan adi somaldeng
ay mangbalbalinsowek isnan kankanan
Apo Dios?
11 Id wani et dosaen Apo Dios sik-a ta
makowapka ta adika makaila is kaat ay
agew.” Osto ay kinwanina di dat lik-
naen nan mensip-ok ay kaneg wada nan
mangsasalin isnan matana et menkap-
kapokap ay omanap is mangpadang ay
mangipango ken siya.
12 Inilan nan gobilnadol di dat ma-
mati tay nasdanasdaaw isnan insoloda ay
maipanggep ken Apo Jesus.

Id Antiokia Pisidia

13 Nakwas pay di dat komaan da Pablo
ya nan ib-ana id Pafo et menloganda kasin
isnan bapor et omeyda id Perge ay esay ili
id Pamfilia. Idi inomdanda isdi dat taynan
Juan Marcos daida ay somaa id Jerusalem.
14 Ngem intoloy da Pablo ay omey et
taynanda id Perge et omeyda isnan teken
ay Antiokia ay ili id Pisidia. Wadada isdi
isnan Sabado ay agew ay omil-illengan
di Judio dadat songgep isnan sinagoga ay
madagdagopan di Judio et makitokdoda.
15 Idi nakwas nan nangbasaanda isnan
tap-in di naisolat ay linteg Moses ya nan
naisolat ay kalin di tap-in di mamadton
Apo Dios dat kanan nan apon di sinagoga
ken da Pablo en, “Dakayo ay gagayyem,
no waday isoloyo isnan ipogaw ay naayda,
ibagayo.”
16 Dat tomakdeg si Pablo et ipaginekna
daida danat kanan, “Dakayo ay ib-ami ay
Judio ay kaalapo ken Israel ay din apo
tako id kasin ya dakayo abes ay baken
Judio ay mangpatpateg ken Apo Dios et
dengngenyo.
17 Nan daydayawen tako ay Judio et si
Apo Dios. Siya nan nangpili isdin alal-
apo tako ay an-ak din si Israel. Et siya
gedan nan nangipaad-ado ken daida isdin
ninteteanda id Egipto. Siya abes nan
nangipaila isnan pigsana ay nangipango
ken daida ay komaan id isdi.
18 Isdin ninteteanda isnan pondag
et inan-anosana nan inik-ikkanda ay
menlilili ken siya enggana ay inmey nan
waay epatpoo ay tew-en.
19 Idi inomdanda id Canaan et binad-
badangan Apo Dios daida ay mang-abak

isnan ipogaw isnan pito ay ili isdi ta
ipatawidna ken daida ay Judio. Nakwas
nan epat gasot ya limampoo ay tew-en
enggana isdin inmayanda id Egipto.

20 Nakwas di dat menpilpili si Apo Dios
is mangibanbanag ken daida ay mensinsi-
nokat enggana isdin timpon din si Samuel
ay esay mamadtona.
21 Dat mendawat din alal-apo tako ken
Apo Dios is ali ay men-apo ken daida.
Isonga pinilin Apo Dios si Saulo ay anak
Kis ay kaalapo ken Benjamin. Dat siya nan
men-ali is epatpoo ay tew-en.
22 Dat kaanen Apo Dios si Saulo
et isokatna si David ay men-ali ken
daida. Naay nan kinwanin Apo Dios ay
maipanggep ken David.

'Nan anak Jesse ay si David nan laylay-
dek tay gawigawis ay ipogaw siya
tay matalek ay mang-ik-ikkan isnan
am-in ay laydek.' "

23 Dat itoloy Pablo ay mangwani, "Din si
David nan kaapo isnan mangisalsalakan
ken datako ay ap-on din si Israel. Et siya
si Jesus ay inkalin Apo Dios ay omali.
24 Isnan egay pay laeng ninlogiyan Jesus
ay men-isolo et wada si Juan ay menbon-
bonyag ay mangibagbaga isnan ib-a tako
ay ap-on Israel en dokoganda nan basolda
ya menpabonyagda.
25 Ngannganí ay makwas nan lebbeng
Juan ay men-is-isolo danat kanan isnan
kaipoipogaw en, 'Waay kananyo en sak-
en nan inbaan Apo Dios ay mangisalakan
ken dakayo ngem baken. Ngem omal-
ali ay mangsokat ken sak-en et gapo is-
nan kawedwedana et adiyak maibagay ay
mangkaan isnan sapatosna.' Kinwanin
Juan di."

26 Dat itoloy Pablo ay mangwani en,
"Dakayo ay ib-ak ay kaalapo ken Abra-
ham, olay dakayo ay baken Judio ay
mangdaydayaw ken Apo Dios et datako
am-in nan nangipagtekan Apo Dios is-
nan maipanggep isnan mangisalakan ken
datako.
27 Ngem nan ib-a tako ay Judio ay
iJerusalem ya nan ap-apoda et egayda
getken ay si Jesus nan mangisalakan isnan
ipogaw. Egayda maawatan ay si Jesus
nan sinodsodok din mamadton Apo Dios
id kasin olay no sinabado ay basbasaenda
din insolatda. Ngem daida nan nangtong-
pal isnan kinwanin din mamadton Apo
Dios tay kinwanida en masapol ay matey
si Jesus.
28 Isonga olay maid basolna is gapo
ay matey siya ngem inbagada kayet ken
Pilato ta ipapateyna.
29 Siya di nan inikkanda tapno ma-
tongpal am-in nan epdas naisolat ay
maipanggep ken siya. Dat wada nan
nangkaan isnan awakna isnan kros dadat
iliyang.
30 Ngem tinagon Apo Dios siya kasin.
31 Et san nakiboboweg ken siya issan
nagapowanda id Galilea ay enggana id
Jerusalem et daida nan ninpap-ailaana is
nadandan ay agew et daida id wani nan
mangipagpagtek ken datako ay Judio ay
kasin natago siya.
32-33 Siya di nan inmaliyanmi id wani ta
ibagami ken dakayo nan gawis ay damag
tay tinmet-ewa isnan timpo tako din naki-
tolagan Apo Dios isdin alal-apo tako id
kasin isnan kasina nangtagowan ken Je-
sus. Kaneg nan naisolat isnan maikadwa
ay Salmo en,

'Anakko sik-a, isonga id wani ipagtekko ay
sak-en nan Amam.'

34 Id kasin abes inbagan Apo Dios nan
maipanggep isnan kasin matagowan Je-
sus ay adi kasin matey ay enggana isnan
nangwaniyana en,

'Ikkak ken sik-a nan badang ay inkalik
isdin si David ay adi polos kasok-
sokat.'

35 Tay nan inkalina ken David et naisolat
isnan nangwaniyan David en,

'Adi kabalin ay iyoogmo, Apo, ay madonot
nan awakko tay patiyek sik-a.'

36 Tay si David et pinatina am-in nan
inbagan Apo Dios ay ikkana isdin tim-
pona. Ngem dat matey dadat ikaob is-
nan naikaoban din alapona gedan dat
madonot nan awakna.
37 Ngem si Jesus et egay nadonot nan
awakna tay kasin tinagon Apo Dios siya.
38 Isonga ibagami ken dakayo ay
gagayyemmi en gapo isnan inikkan Jesus

et mabalin ay pakawanen Apo Dios nan
basol tako.
39 Olay no patiyen tako am-in nan linteg
din si Moses ngem baken kayet gawis nan
pangiilaan Apo Dios ken datako. Ngem
no si Jesus nan patiyen tako et gawis nan
pangiilaana ken datako.
40 Makailanyo ta adi ommat ken dakayo
din inbagan din mamadton Apo Dios id
kasin ay mangwani en,
41 'Dakayo ay mang-oy-oyaw isnan
kankanan Apo Dios et makailanyo
tay awnit kayo masdaaw isnan
ikkan Apo Dios dakayot maisiyan
ken siya ay matey tay adi kayo
mamati. Olay no ipootda ay gawis
ay mangibaga ken dakayo et adi
kayo met laeng mamati.'
Siya di nan naisolat." Siya di nan kombos
nan inbagan Pablo ken daida.
42 Idi bomala da Bernabe ken Pablo
isnan sinagoga dat kanan nan ipogaw en
no mabalin koma ta tapiyanda kasin nan
insoloda isnan omali ay Sabado.
43 Idi nabokada isnan sinagoga dat mak-
iboweg nan adoado ay ipogaw ken da
Pablo yas Bernabe. Wada ken daida nan
Judio ya wada abes nan baken Judio ay
mangsolsolot isnan ogalin di Judio. Dadat
kanan ken daida en itoltoloyda ay ma-
mati isnan gawis ay badang Apo Dios ken
daida.
44 Idi kasin Sabado dat kanega am-iam-
in nan omili id Antiokia nan inmey ay
makidenge isnan maitdo ay nagapo ken
Apo Dios.
45 Ngem nan adi mamati ay Judio et
pilmi ay inmapalda isnan nang-ilaanda
isnan adoado ay ipogaw ay mangdedenge
ken da Pablo. Dadat makisongbat ken
Pablo dadapay oyawen siya.
46 Ngem da Pablo ken Bernabe et in-
toledda ay mangwani en, "Masapol ay
dakayo nan damo ay maibagaan nan kalin
Apo Dios tay Judio kayo ngem gapo tay
adyanyo ya adiyo layden ay matatago ken
Apo Dios ay eng-enggana, isonga id wani
omey kami isnan baken Judio ta ibagami
ken daida.
47 Tay siya nan inbilin Apo Dios ken
dakami isnan nangwaniyana en,
'Ibaak sik-a ay omey mang-itdo isnan
baken Judio ay manglawag isnan
nemnemda ta waday waya ay
maisalakan nan am-in ay kaipoi-
pogaw isnan batawa.'
Siya di din inbagan Apo Dios."
48 Idi dinngen nan deeyda ay baken
Judio nan kinwanin Pablo dadat men-
galalasing. Dadapay dayawen si Apo
Dios gapo isnan inbagan da Pablo ay
maipanggep ken Jesus. Dat am-in ay
pinilin Apo Dios ay manglayad ay mang-
dawat isnan biyag ay maid patenggana et
mamatida.
49 Dat maibagbaga nan maipanggep ken
Apo Jesus isnan kailiili id isdi.
50 Ngem nan Judio ay adi mamati et
tinoyada nan amam-a ay kalebbeng isnan
ili ya nan babaknang ay inin-a ay mang-
solsolot isnan ogalin di Judio ta aposenda
da Pablo ken Bernabe. Dadat ilogi ay
mangpaligat ken daida dadat ipapati ta
komaanda isnan ilida.
51 Isonga nan inikkan da Pablo et
inpigadda nan sikida ta makaan nan
tapok ay mangipagtek ay adida kasin isol-
solowan daida tay olay no dinngeda nan
kali ay maipanggep ken Jesus et egayda
patiyen. Dadat omey id Iconio.
52 Ngem nan deeyda ay mamati
ken Jesus ay nataynan id Antiokia et
egay makak-aan nan gasingda. Et
wawawawada nan Ispirito Santo ken
daida.

14

Id Iconio

1 Id Iconio abes et inmey da
Pablo ay men-isolo isnan sinagoga ay
madagdagopan nan ib-ana ay Judio. Isnan
nin-isolowan Pablo et adoado nan Judio
ya nan baken Judio ay namati ken Jesus.
2 Ngem nan Judio ay egay namati et
inawisda nan baken Judio ta aposenda
nan mamati ken Jesus.
3 Ngem nabayag kayet da Pablo ken
Bernabe id isdi. Dadapay natoled ay
men-is-isolo isnan maipanggep ken Apo
Jesus. Et inpagtek Apo Jesus ay tet-
ewa nan inbagbagada ay maipanggep is-
nan badangna isnan ipogaw tay intedna

nan kabaelanda ay mang-ik-ikkan isnan
kaskasdaaw.
4 Ngem nagegedwa nan nemnem nan
kaipoipogaw ay omili id isdi maipanggep
ken da Pablo. Wada nan mangsolot issan
Judio ay adi mamati ngem wada abes nan
mangsolot ken da Pablo.
5 Dat mentolag nan Judio ya nan baken
Judio ay adi mamati ya nan menlelebbeng
ken daida ta aamisenda da Pablo dadat
gayangen ta mateyda.
6 Idi gintek nan aapostolis dadat lo-
mayaw et inmeyda isnan tap-in di ili id
Licaonia ay id Listra ya id Derbe ya isnan
tap-in di ili ay naisasag-en isdi.
7 Dadat isolo kasin nan gawis ay damag
ay maipanggep ken Jesus.

Id Listra Ya Id Derbe

8 Wada id Listra nan esay am-ama ay
pilay et egay polos nindad-aan enggana
isdin naiyanakana.
9 Dedengngen nan pilay nan kankanan
da Pablo dat inengneng Pablo siya et gin-
tekna ay patiyena ay mabalin ay kaanen
Apo Dios nan pilayna.
10 Danat ibiyad nan kalina ay mang-
wani, “Itakdegmo.” Dat katanakdeg et
mendaan.
11 Idi inilan nan kaipoipogaw nan
inikkan da Pablo dadat ilogi ay menbo-
gaw, “Dios dana ay ninpaila ay kaneg
ipogaw et inmalida ken datako.” Ngem
egay maawatan da Pablo tay nan kalida ay
iLicaonia nan ikalkalida.
12 Dadat ngadnan daida isnan ngadan
nan diosda. Nginadnanda si Bernabe
is Zeus ya si Pablo gapo tay siya nan
ninkalkali et nginadnanda is Hermes ay
esay diosda gedan.
13 Nan simbaan ay mangdayawanda
isnan diosda ay si Zeus et wada isnan
soban nan ili. Et nan padida et wada
nan sabsabong ya bakbaka ay inyeyda
isnan segpan nan ilida ta paltiyenda ay
mangdayaw ken da Pablo.
14 Ngem idi gintek da Bernabe ken Pablo
nan layden nan ipogaw ay ikkan dadat
bisngaten nan badoda ay mangipagtek
isnan mang-adyanda isnan ikkanda tay
ngawi di ken Apo Dios. Dadapay tomagtag
ay omey isnan kad-an nan kaipoipogaw ay
menbogaw ay mangwani en,
15 “Gagayyem, dayon aped ik-ikkan na?
Ipogaw kami ay kanegyo met laeng. In-
mali kami isna ta ibagbagami nan gawis
ay damag ay maipanggep ken Kristo ta
taynanyo nan sinang didiosyo ay maid
kapaayanda ta patiyenyo si Apo Dios ay
naleleng-agan. Si Apo Dios et siya nan
nangboliw isnan daya, nan batawa, nan
baybay ya nan am-in ay mentetee.
16 Id kasin et binaybay-ana nan kaipoi-
pogaw ay mang-ik-ikkan isnan laylay-
denda.
17 Ngem wada met laeng nan
mangtekanda ay wada siya gapo isnan
gawigawis ay inik-ikkana ay pala ken
daida. Tay siya nan mang-it-ited isnan
odan ya nan bomgasan di nais-ek ta
waday katatagowanyo tasiyay men-gasing
kayo.”
18 Ngem olay dinngeda nan kinwanin
Pablo ay deey ngem kayakayatda kayet ay
ipaltiyan daida.
19 Nakwas di dat wada nan Judio ay
adi mamati ken Jesus ay iyAntiokia id
Pisidia ya nan iyIconio ay inmey id isdi
Listra. Dadat awisen nan kaipoipogaw ta
gayangenda si Pablo. Idi nakagayangda
dadat goyoden ay mangyey isnan soban
nan ili tay kananda en natey.
20 Ngem idi likoben nan mamati ken
Jesus siya dat bomangon et somagong
isnan ili. Kawakgatana dat komaan da
Pablo ken Bernabe ay omey id Derbe.

Nan Simagongan Da Pablo Id Antiokia Siria

21 Idi inomdan da Pablo id Derbe dadat
isolo nan maipanggep ken Jesus isdi et
adoado nan mamati. Dadat somagong id
Listra ya id Iconio enggana id Antiokia ay
ili id Pisidia
22 ta papigsaenda nan pammatin nan
ipogaw ay mamati ken Jesus issan damo
ay inmayanda. Kinwanida en, “Itoltoloyyo
kayet ay mamati ken Apo Jesus tay mapali-
gatan tako is nateketeken ay ligat esatako-
pay maitapi isnan mentolayan Apo Dios
ay maid patenggana.”

23 Dadat mendotok is kalebbeng ay
mangipangpango isnan iib-ada ay ma-
mati isnan tonggal paggimgimongan nan
mamati ken Jesus. Dadat mentepe ay
mangilowalo ay mangitalek ken daida ken
Apo Jesus ay mamatiyanda.
24 Dadat idaan isnan probinsiya ay Pi-
sidia et omeyda id Perge ay ili id Pamfilia.
25 Insoloda nan maipanggep ken Jesus id
Perge dadat omey id Atalia.
26 Dadat menlogan isnan bapor et so-
magongda id Antiokia id Siria. Sinmaada
isdi isnan nangkewasanda isnan oblada
tay siya di din ninlowalowan nan mamati
ken Jesus ay nangidawat ken Apo Dios
ta ay-ayowanana da Pablo ken Bernabe
isnan oblada.
27 Idi inomdanda id Antiokia dadat
ipadagop nan mamati ken Jesus dadat
ibaga am-in nan inpaik-ikkan Apo Dios
ken daida. Inbagada abes ay inpalobos
Apo Dios nan mangibagbagaanda isnan
gawis ay damag isnan baken Judio ta
mamatida abes ken Jesus.
28 Nabayag nan nakitetean da Pablo ken
Bernabe isnan mamati ken Jesus id isdi
Antiokia.

15

Maipanggep Isnan Osto Ay Ikkan Nan Baken Judio Ay Mamati Ken Jesus

1 Wada nan Judio ay iJerusalem id Judea
ay inmey id isdi Antiokia dadat men-
isolsolo isnan ipogaw ay baken Judio ay
mamati ken Jesus. Kinwanida en, “Adi
isalakan Apo Dios dakayo no adi kayo
menpasegyat ay kaneg nan initdon Moses
ay ogalimi ay Judio.”
2 Isonga da Pablo ken Bernabe et pilmi
nan inik-ikkanda ay makisongsongbat ay
mangwani en adi masapol ay ikkanda.
Isonga inbaan nan iyAntiokia ay mamati
ken Jesus da Pablo ken Bernabe ya nan
tap-ina ay omey id Jerusalem ta sootenda
isnan aapostolis ya nan amam-a no sino
nan tet-ewa.
3 Dat palobwaten nan mamati ken Jesus
daida. Isnan nanglaosanda id Fenicia
ya id Samaria et sinodsodokda isnan ib-
ada ay Judio ay mamati ken Jesus nan
mamatiyan nan baken Judio. Isonga men-
galalasingda isnan nangdengnganda isdi.
4 Inomdanda id Jerusalem dat men-
galalasing nan aapostolis ya nan aamam-a
ya am-in nan mamati ken Jesus ay mang-
ila ken daida. Dat sodsodoken abes da
Pablo nan inik-ikkan Apo Dios ay mang-
badang ken daida isnan inmay-ayanda.
5 Ngem wada nan Fariseo ay mamati
ken Jesus et tinmakdegda ay mangwani
en, “Masapol ay bilinen tako nan baken Ju-
dio ta menpasegyatda ya patiyenda abes
am-in nan linteg Moses ay patpatiyen tako
ay Judio.”
6 Dat menpamiting nan aapostolis ya
nan aamam-a ay mangipangpango is-
nan mamati ta tolagenda nan kinwanin
nan Fariseo ay maipanggep isnan linteg
Moses.
7 Nabayag ay mentoltolagda dat
tomakdeg si Pedro ay mangwani en, “Beb-
satko, getkenyo ay sak-en nan pinilin Apo
Dios ken datako id kasin ay en mangisolo
isnan baken Judio isnan maipanggep ken
Jesus tasiyay dengngenda ta patiyenda.
8 Si Apo Dios ay mangtek isnan am-in ay
nemnem di ipogaw et inpailana ay daw-
dawatena nan baken Judio no mamatida
ken siya tay inpakapetna nan Ispirito
Santo ken daida ay kaneg met laeng nan
inikkana ken datako.
9 Baken tako kedeng is kaam-amedan di
layad Apo Dios. Tay dalosana nan basol
nan ipogaw ay baken Judio met laeng no
mamatida ken siya.
10 No epdas inpagtek Apo Dios ay dawa-
tena daida dayon layden ay mangpadas is-
nan anosna isnan mangmangwaniyanyo
en masapol ay tongpalenda nan linteg
tako dapay nan linteg ay kananyo en mas-
apol ay tongpalenda et adi tako kabaelan
ay mangtongpal? Olay din alal-apo tako id
kasin et egayda nakaikkan.
11 Nodi getken tako ay maisalakan tako
gapo isnan badang Apo Jesus ken datako
et siya gedan nan maisalakanan nan
baken Judio.” Siya di nan kinwanin Pedro.
12 Nakwas di dat gominek nan kaipoi-
pogaw ta dengngenda nan mangsodokan
da Bernabe ken Pablo isnan kaskasdaaw
ay inik-ikkan Apo Dios ay mangbadang

ken daida isnan nin-isolowanda isnan
ipogaw ay baken Judio.
13 Nakwas abes di dat menkali si Santi-
ago ay mangwani en, “Dakayo ay bebsat,
dedengngenyo pod nan kanak.
14 Sinodsodok Simon Pedro din damo
ay nangipailaan Apo Dios isnan layadna
isnan ipogaw ay baken Judio tasiyay wada
abes ken daida nan menbalin is ipogawna.
15 Maiyiso abes nan kinwanin din ma-
madton Apo Dios ay naisolat id kasin ay
mangwani en,
16 ‘Kinwanin Apo Dios en, Awnitak kasin
somagong ay men-ali et maisagong
nan paliso isdin napigsa ay nin-
aliyan din si David
17 tasiyay mang-anap nan kaipoipogaw
olay nan baken Judio ay inawisko ay men-
balin is ipogawko.
18 Siya di nan kinwanin Apo Dios ay in-
pagtekna id kasin.’ ”
19 Dat itoloy Santiago ay mangwani en,
“Isonga kanak en adi tako paligaten nan
baken Judio ay mangdokdokog isnan
pinatpatida id kasin ta mamatida ken Je-
sus.
20 Nodi mensolat tako ken daida ta ibaga
tako ta adida is-isda nan naiboyag isnan
sinang didios ya adida is-isda nan na-
palti no egay nakaan nan basana isnan
napaltiyana ya adida is-isda nan basa ya
adida iseyseyep nan bakenda asawa. Tay
no siya dadi nan ik-ikkanda et adi liligten
ay pilmi nan Judio daida.
21 Tay getken am-in nan Judio nan naayda
ay linteg ya enggana id kasin insolsoloda
nan linteg Moses isnan kasinasinagoga ay
madagdagopanda ay sinabado. Isonga
gawis no ibaga tako isnan baken Judio ta
tongpalenda nan naayda ta adi masaktan
nan nemnem di Judio.” Kinwanin Santi-
ago di.
22 Dat owenan am-in nan aapostolis ya
nan aamam-a ya nan am-in ay mamati
ken Jesus. Dadat kanan en pomilida isnan
amam-ada ta makkeyda ken da Pablo yas
Bernabe ay omey id Antiokia. Nan pinil-
ida et nan dowa ay apoda ay da Judas ay
kangadan gedan is Barsabas yas Silas.
23 Siya na nan inpaw-itda ay solat ken
daida,

“Naay di solatmi ay aapostolis, amam-
a ya ib-ayo ay mamati ken Jesus id isna
Jerusalem ken dakayo ay bebsatmi ay
baken Judio id issa Antiokia ya isnan
kailiili id Siria ya id Cilicia.
24 Dinngemi ay mendodowa kayo gapo
isnan insolon nan deeyda ay nagapo id
isna ay inmey nangngawngaw isnan nem-
nemyo issa. Ngem baken kami is nangbaa
ken daida.
25 Isonga ninmiting kami isna et ninem-
nemmi en gawis no piliyenmi nan ibaami
ay makkey ken da Pablo yas Bernabe ay
gayyem tako.
26 Datona ay ipogaw et adida kawanan
nan biyagda olay mateyda gapo isnan
men-oblaanda ay pala ken Apo Jesu
Kristo.
27 Nan pinilimi ay makkey ken daida et
da Judas ken Silas ta ibagada abes nan
insolatmi ay naay.
28 Nan kankananmi isna et inaboloyan
abes nan Ispirito Santo. Adimi layden
ay paligaten dakayo ay mangipapati ay
tongpalenyo nan ogalimi. Basta siya dana
nan gawis ay maik-ikkan.
29 Adiyo is-isda nan naiboyag isnan
sinang didios ya adiyo is-isda nan basa ya
adiyo is-isda nan napalti no egay nakaan
nan basa isnan napaltiyana. Adiyo abes
iseyseyep nan bakenyo asawa. Gawigawis
no siya dana nan tongtongpalenyo. Ke-
deng di is laydenmi ay ibaga ken dakayo
issa.” Siya di nan insolatda.
30 Idi nakasolatda dat komaan nan
nangipaw-itanda isnan solat ay omey id
Antiokia.

Idi inomdanda dadat ipadagop nan ma-
mati ken Jesus dadat ited nan solat.
31 Basaenda pay dat gomasing nan nem-
nemda isnan gawis ay inbagbagana.
32 Da Judas ken Silas et mamadton Apo
Dios daida et adoado nan insolsoloda
isonga pinmigsa nan pammatida.
33 Nakwas nan kaat ay agew dat palob-
waten nan mamati ken Jesus da Judas.
Kinwanida en, “Sapay koma ta bobowegen
Apo Dios dakayo isnan omayanyo.” Dadat
somagong id Jerusalem ay kad-an di nang-
baa ken daida.
34 (-)

35 Ngem nataynan da Pablo ken Bernabe
id Antiokia ay men-isolo ya mangibaga is-
nan maipanggep ken Jesus ya wada gedan
nan iib-ada ay men-is-isolo.

Inlogin Da Pablo Ken Silas Ay Men-isolo Isnan Kailiili

36 Nakwas nan kaat ay agew dat kanan
Pablo ken Bernabe, “Enta pasyalen nan
ib-ata ay mamati ken Jesus isnan kaili-
ili ay inmay-ayanta ay nangibaga isnan
maipanggep ken Jesus ta ilanta no kas-
anoda.”
37 Inyoog Bernabe ngem laydena ay
makkey si Juan Marcos.
38 Ngem kanan Pablo en olay adi
makkey siya tay siya san linmayaw isdin
kad-anda id Pamfilia et egayna itoloy ay
mangbadang isnan oblada.
39 Dadat menbinogtak et mensiyanda.
Isonga inboweg Bernabe si Marcos et
menloganda isnan bapor ay omey id
Chipre.
40 Ngem si Pablo et pinilina si Silas is
kadwana. Dat ilowalowan nan mamati
ken Jesus daida ta badangan Apo Dios
daida isnan am-in ay omayanda. Dadat
omey.
41 Inmeyda isnan kailiili id Siria ya id
Cilicia ta papigsaenda nan nemnem nan
mamati ken Jesus isnan paggimgimon-
ganda id isdi.

16

Si Timoteo Nan Nakiboweg Ken Da Pablo Yas Silas

1 Inmeyda abes id Derbe ya id Listra.
Dadat datngan si Timoteo ay esa ay ma-
mati ken Jesus. Nan inana et Judio ay esa
ay mamati abes ngem si amana et Griego.
2 Dinayaw am-in nan mamati ken Jesus
id Listra ya id Iconio si Timoteo.
3 Et layden Pablo ay makkey si Timoteo
ken daida ngem gapo tay gintek am-in nan
ipogaw ay baken Judio si amana isonga
sinegyatana ay kaneg nan ogalin di Judio
ta adi masaktan nan nemnem di ib-ada ay
Judio isnan il-ili ay omayanda.
4 Isnan nangpasyalanda isnan kailiili
isdi et inbagbagada san kinwanin nan
aapostolis ya amam-a id Jerusalem ta siya
di nan solotenda.
5 Isonga nan mamati ken Jesus isnan
paggimgimonganda et pinmigsa nan pam-
matida dapay inagew ay omad-adoda.

Iniitaw Pablo Nan iMacedonia Ay Men-pakpakaasi

6 Nalpas di dadat idaan isnan il-ili id
Frigia ya id Galacia tay inyadin nan Ispir-
ito Santo nan omayanda id Asia ay man-
gibaga isnan maipanggep ken Jesus.
7 Idi inomdanda isnan pep-eng nan
probinsiya id Misia dadat kanan en
omeyda id Bitinia ngem kasin inyadin nan
Ispiriton Jesus.
8 Isonga dinaanda id Misia et inmeyda
id Troas.
9 Nalabi dat ipaiitaw Apo Dios ken
Pablo nan esay am-ama ay iMacedonia ay
tomatakdeg ay menpakpakaasi ken siya
ay mangwani en, “Omalika id isna Mace-
donia ta badangam dakami.”
10 Isonga dakamit mensagana ay omey
id Macedonia tay gintekmi ay inayagan
Apo Dios dakami ay mangibaga isnan
maipanggep ken Jesus isnan ipogaw isdi.
Et sak-en si Lucas ay nakkey gedan.

Mamati Si Lydia

11 Ninlogan kami isnan bapor id
Troas dakamit mendagas id Samotracia.
Mawakgat pay dakamit omey id Neapolis.
12 Nindessaag kami isdi dakamit men-
daan ay omey isnan ili ay Filipos. Siya
nan esay dakkel ay ili id Macedonia ay
mentolayan nan iRoma. Nintee kami isdi
is nadandan ay agew.
13 Isnan Sabado ay omil-illengan di Ju-
dio et tinaynanmi nan ili et inmey kami
isnan benget di ginawang tay kananmi en
waay siya nan madagopan nan ib-ami ay
Judio ay menlowalo. Dakamit tomokdo et
makitoya kami isnan inin-a ay nadagop
isdi.
14 Wada nan esa ay in-ina ay kangadan
is Lydia ay iTiatira ay men-ilaklako is
nangina ay lopot ay men-gadangdang.
Olay baken Judio siya ngem solsolotena
nan ogalin di Judio ay mangpatpateg ken
Apo Dios. Idi dinngena nan kankanan

Pablo dat ipanemnem Apo Dios ken siya
ta patiyena nan inbagana.
15 Dadat menpabonyag ay sinbaey.
Danat kanan ken dakami, “Mo kananyo
en tet-ewa ay mamatiyak ken Apo Jesus,
omali kayo isnan baeymi ta makitee kayo.”
Inpapatina isonga inmey kami.

Naibalod Da Pablo Id Filipos

16 Isnan esa ay agew, inmey kami isnan
paglowalowan dat maisab-at nan babas-
sang ay kinapet di anito. It-itdowan nan
anito siya isonga ibagbagana nan awnit
ommat isnan omali ay agew. Nan kabaa
ken siya et adoado nan inalada ay lagbon
san babassang tay lagbowen nan ipogaw
siya no ibagana nan awnit ommat ken
daida.
17 Dat omonod ken dakami ken Pablo
ay mangibogbogaw en, “Nan naayda ay
ipogaw et inbaan di kangatowan ay Dios
daida. Ibagada nan masapol ay ikkanyo
ta maisalakan kayo.”
18 Nadandan ay agew nan mang-ik-
ikkanana isdi enggana ay naoma si Pablo
tay agindadayaw nan anito ken Apo Dios.
Isonga dat sagongen Pablo nan babassang
et kanana isnan anito en, “Gapo isnan
kabaelan nan ngadan Jesu Kristo et ibagak
en taynam siya.” Dat tet-ewa komaan nan
anito ay dagos.
19 Idi gintek nan kabaa ken siya ay maid
kasinda omalaan is siping dadat depapen
da Pablo ken Silas dadat goyoden daida ay
mangyey isnan kad-an di mentolay isnan
malkitan.
20 Dadat pabasolen daida isnan mento-
lay ay tinodingan nan iRoma ay mang-
wani en, “Datona ay Judio et ap-aposenda
nan ili tako.
21 Tay adi mabalin ay soloten tako ay
iRoma nan linteg ay isolsoloda.”
22 Dat nan kaipoipogaw abes et sap-
sapeenda da Pablo. Dat bisngaten nan
mentoltolay nan badon da Pablo ay
mangkaan dadat ipabaig daida.
23 Nakwas ay nabaibaigda dadat ibalod
daida. Dadat ibilin isnan gowaldiya ta
bantayana daida ay gawis.
24 Idi dinngen nan gowaldiya nan kin-
wanida danat ipa-ey daida isnan kowalto
isnan dogon nan pagbalodan danat ippey
nan sikida isnan nalolokawan ay kaiw ay
pag-ipitan.

Nan Namatiyan Nan Gowaldiya

25 Tengan di labi pay dat menlol-owalo
ya menkankanta da Pablo ken Silas ay
mangdayaw ken Apo Dios dapay dedengn-
gen nan ib-ada ay balod.
26 Dat kayanegyeg nan batawa is
napigsa et naiwedwed am-in nan pag-
balodan. Dat aped matokaban am-in nan
segpan ya aped makaan nan kawal ay
naitaked isnan kabalobalod.
27 Binmangon nan gowaldiya et inilana
ay natotokaban nan en-eneb isonga ina-
sotna nan gamigna ay mangpatey isnan
awakna tay kanana en waay linmayaw
am-in nan balod.
28 Ngem ninbogaw si Pablo ay mang-
wani en, “Adim ikkan sa. Wada kami isna
am-in.”
29 Dat ibagan nan gowaldiya ta wa-
day mangyey is silaw. Dat menkakamo
ay songgep et omey menpalintomeng ay
aped menpaypayegpeg isnan sag-en da
Pablo ken Silas.
30 Danat pabal-en daida et sootena en,
“Apo, sino nan masapol ay ikkak tapno
maisalakanak ay maitapi ken Apo Dios?”
31 “Masapol ay patiyem si Apo Jesu
Kristo ta maitapika ya nan pamilyam ken
Apo Dios,” kinwanin Pablo.
32 Dat itdowan da Pablo daida am-in ay
sinbaey isnan kankanan Apo Dios.
33 Daan pay ay tengan di labi dat aya-
gan nan gowaldiya daida et owasana nan
sogatda isnan nangbaiganda ken daida
dadapay menpabonyag am-in ay sinbaey.
34 Danat ayagan da Pablo ken Silas is-
nan baeyda ta pakanena daida. Et men-
gasingda am-in ay sinbaey tay ninbalinda
is mamati ken Apo Dios.
35 Mawakgat pay dat ibaan nan mento-
lay nan polis ta ipalobosda da Pablo.
36 Dat ibagan san gowaldiya ken Pablo
en, “Kanan nan mentolay en maipalobos
kayo ken Silas. Isonga enkayo ya sapay
koma ta badangan Apo Dios dakayo.”
37 Ngem kinwanin Pablo isnan polis en,
“Adi, tay apedda inpasaplit ya inpabalod

dakami dadapay egay nangsomalya on-
ona ta getkenda no tet-ewa ay waday ba-
solmi. Dapay paliso nan kalebbenganmi
isnan iRoma. Ayke mabalin ay igagoda
nan inikkanda ken dakami ay mangwani
en aped kami igiginek ay komaan? Gag-
awis no daida ay mismo nan omali ay
mangipalobos ken dakami."
38 Dat ibagan nan polis nan kinwanin
Pablo isnan mentolay. Et inmegyatda
isnan nangdengnganda ay iRoma gedan
da Pablo.
39 Isonga inmeyda isnan pagbalodan ta
menpakawanda esadapay ipango daida
ay komaan isnan pagbalodan dadapay
kanan no mabalin ta komaanda isnan ili.
40 Isonga kinmaan da Pablo ken Silas
isnan pagbalodan et omeyda isnan baey
Lydia. Nakidagopda isnan ib-ada ay ma-
mati ken Jesus et insolowanda daida ta
pomigsa kayet nan pammatida. Dadat
komaan.

17

Id Tesalonica

1 Linaosan da Pablo ken Silas id Am-
fipolis ya id Apolonia dadat omdan id
Tesalonica et wada isdi nan sinagoga ay
madagdagopan di Judio.
2 Tolo ay Sabado ay in-inmey si Pablo
isnan sinagoga ay men-isolo isnan kalin
Apo Dios. Tay nan ogalin Pablo no omey
isnan teken ay ili et nan sinagoga nan
omayana on-ona ay men-isolowan.
3 Nan insolsolona et nan naisolat ay
kankanan Apo Dios ay masapol ay matey
si Kristo dat kasin matago. Danat kanan,
"Si Jesus ay ibagbagak ken dakayo et siya
nan inbaan Apo Dios ay makwani en
Kristo."
4 Wadada nan Judio ay mamati et
naitapida ken da Pablo yas Silas. Adoado
abes nan mamati ay baken Judio ay nang-
solsolot isnan ogalin di Judio ya nan inin-a
ay wada nan kalebbenganda.
5 Ngem omapal nan Judio dadat
dagopen nan mamakedse ay ipogaw
ya nan menbaybayanggodaw ta men-
ngalawngawda enggana ay magolo am-
in nan omili. Dadat ipapati ay songgep
isnan baey Jason ay esay mamati tay siya
nan mentetean da Pablo. Tay laydenda ay
pabal-en daida ta ilan nan kaipoipogaw.
6 Ngem egayda makadateng isonga gi-
noyodda da Jason ya nan ib-ana ay ma-
mati ken Jesus dadat iyey daida isnan
mentolay. Dadat pabasolen daida ay
mangwani en, "Wada nan ipogaw ay
manggolgolo isnan kailiili et naay inmal-
ida abes isna.
7 Dat si Jason ay naay et palanglang-
ayena daida. Et am-in nan mangpati ken
daida et adida patiyen nan linteg Ali Cesar
dadapay kanan en wada nan teken ay ali
ay kangadan is Jesus."
8 Idi dinngen nan mentolay ya nan
kaipoipogaw nan kinwanida dadat
makaliget.
9 Dadat moltaen da Jason ya nan ib-ana
esadapay ipalobos daida.
10 Nalabi dat palobwaten nan mamati
ken Jesus da Pablo ken Silas ta omeyda
id Berea. Idi inomdanda isdi dadat omey
isnan sinagoga ay madagdagopan nan ib-
ada ay Judio.
11 Nan Judio id Berea et gag-awis nan
nemnemda mo nan Judio id Tesalonica
tay laylaydenda ay mangdengdenge is-
nan kankanan Apo Dios. Inagew ay
basbasaenda nan naisolat ay liblon Apo
Dios ta ilanda no tet-ewa nan isolsolon da
Pablo.
12 Isonga adoado nan mamati ken Jesus.
Adoado abes nan wada nan kalebben-
ganda ay inin-a ya nan amam-a ay baken
Judio ay mamati.
13 Ngem idi gintek nan Judio id Tesa-
lonica ay inmey da Pablo id Berea ay
mangisolo isnan maipanggep ken Jesus
dadat omonod. Dadat omawis is ipogaw
ta amisenda da Pablo.
14 Isonga nan mamati ken Jesus et in-
palobwatda ay dagos si Pablo ta omey
isnan ili isnan benget nan baybay ngem
nataynan da Silas ken Timoteo id Berea.
15 Nan nangipango ken Pablo et
nakkeyda enggana id Atenas. Dadat
somaa id Berea et ibagada ken da Silas
yas Timoteo nan kinwanin Pablo ta
ikakamoda ay omey mangdateng ken siya.

Id Atenas

16 Nan kad-an Pablo id Atenas ay
mangses-eed ken da Silas et inilana nan
adoado ay tinagtago ay sinang didios di
ipogaw id isdi et palalo nan sakit nan
nemnemna.
17 Isonga nakitoytoya isnan Judio ya
nan baken Judio ay mangdayaw ken Apo
Dios isnan sinagoga. Winakgat abes ay
omey isnan malkitan ay makitotya isnan
madagdagop isdi.
18 Dat wada nan omey ay makisongbat
ken Pablo. Daida nan mangsolsolot isnan
insolon din si Epicureo ya din si Esto-
icio. Wada ken daida nan mangwani en,
“Ngan nan kankanan nan naay ay aped
menkalkali is maid paayna?” Kanan abes
nan tap-ina en, “Waay nan teken ay dios
nan isolsolona.” Kananda di tay insolon
Pablo nan maipanggep ken Jesus ya nan
kasin matagowan di ipogaw.
19 Dadat ayagan siya et eyeyda isnan
bilig ay kananda en Areopago ay pag-ag-
aggongan di amam-a et kananda en, “Mo
mabalin ta ipagtekmo ken dakami nan
naay balo ay isolsolom.
20 Nasdaaw kami isnan isolsolom tay
teken. Ket no mabalin laydenmi ay getken
nan kayat ay kanan nan kankanam.”
21 Siya di nan kinwanida tay am-in nan
omili id Atenas olay nan nagapo isnan
teken ay ili ay nakiili id isdi et iyaagewda
ay mangibagbaga wenno mangdengdenge
isnan balo ay solsolo.
22 Dat tomakdeg si Pablo isnan sasagan-
gen nan ipogaw id isdi Areopago et
kanana en, “Dakayo ay iyAtenas, inilak ay
pilmi nan mangnemnemnemanyo isnan
diosyo
23 tay pinasyalko nan iliyo et inilak nan
adoado ay mangdaydayawanyo isnan ka-
diodiosyo et wada abes nan esa ay ini-
lak ay naisolatan nan kali ay mangwani
en, ‘Siya na nan mangdaydayawanmi is-
nan dios ay adimi getken.’ Nan Dios ay
dayawenyo ay adiyo getken et siya nan
ipagtekko ken dakayo id wani.
24 Et siya si Apo Dios ay nangboliw isnan
batawa ya nan am-in ay mentetee. Et
baken isnan sinang bab-aey ay sinapon di
ipogaw is menteteana tay siya nan Apo
isnan am-in, nan daya ya nan batawa.
25 Et maid masapolna is mabalin is
ibadang tako ay ipogaw ken siya tay siya
nan mangiyal-ali isnan biyag tako ya am-
iam-in ay masapol tako.
26 Es-esang nan ipogaw ay binoliw Apo
Dios isdin damo et siya nan poon nan
kaipoipogaw isnan am-in ay kailiili isnan
batawa. Enggana id kasikasin et pinilin
Apo Dios nan timpon nan menlebbengan
nan nateketeken ay ipogaw ya nan il-ili ay
awnitda mentean.
27 Inikkana di tasiyay nemnemne-
menda siya koma ta moke siya di nan
mangtekanda ken siya tay baken met ad-
addawi ken datako.
28 Kaneg nan esay nangwani en,

‘Si Apo Dios nan nangiyali isnan biyag
ken datako. Siya abes nan
nangiyali isnan nemnem tako ya
wawawawada siya ken datako
isnan am-in ay ik-ikkan tako.’

Wada din nakaadal ay ib-ayo abes ay
nangwani en,

‘Si Apo Dios nan kaanak ken datako.’

29 Isonga kanak en nan anak et awatenda
nan kaanak ken daida. No datako nan
anak Apo Dios et adi kabalin ay kanan
tako en balitok wenno bato si Apo Dios ay
sinapon di nalaing ay ipogaw is tinagtago.
30 Id kasin inan-anosan Apo Dios nan inik-
ikkan din ipogaw ay egayna dosdosaen
daida tay egayda getken siya. Ngem id
wani et inbilina ay masapol ay doko-
gan am-in nan ipogaw nan ngawi ay ik-
ikkanda.
31 Tay epdas ninemnem Apo Dios nan
agew ay mangbanagana isnan kaipoi-
pogaw ta ibagana nan maitapi ken siya
ya nan adi. Inpagtekna ay si Jesus nan
pinilina ay mang-ikkan is dana tay tinag-
ona kasin siya. Si Apo Dios nan mangtek
isnan timpo ay mangibanagana isnan
kaipoipogaw et nan ikkana ay mangbanag
et gawigawis.”
32 Idi dinngeda nan nangwaniyan Pablo
en wada nan kasin matago ay ipogaw
et nin-ammeng nan tap-ina. Ngem nan
tap-ina et kinwanida en, “Laydenmi ay
dengngen nan kankanam is mamingsan
kasin.”
33 Dat taynan Pablo daida.

34 Wadada nan naitapi ken Pablo ay mamati ken Jesus. Nan esa et si Dionisio ay esay am-ama ay makipangbon isnan obong di Areopago. Si Damaris ay in-ina nan esa ya wadada abes nan tap-ina.

18

Nan Mamati Id Corinto

1 Nakwas di dat komaan si Pablo id Atenas et omey id Corinto.
2 Dinatngana isdi da Akila ken Priscila ay sin-asawa ay iPonto. Judio datona et kadatdatengda ay nagapo id Italia tay inpakaan Ali Claudio am-in nan Judio id Roma ay dakkel ay ili id Italia. Inmey si Pablo ay mang-ila ken daida.
3 Dat makitetee ken daida tay kanegna daida ay mensapsapo is lalat ay baey isonga nakiob-obla ken daida.
4 Sinabado ay omey si Pablo ay mangiyis-ispikal isnan maipanggep ken Jesus isnan sinagoga ta mamati koma nan Judio ya nan baken Judio.

5 Idi inomdan da Silas ken Timoteo ay nagapo id Macedonia daida nan makiobla dapay eesten Pablo ay mangibagbaga ay inagew isnan maipanggep ken Jesus isnan Judio. Ibagbagana en tet-ewa ay si Jesus nan makwani en Kristo ay inbaan Apo Dios ay mentoltolay.
6 Ngem inaposda ya inoyawda siya isonga inyagyag Pablo nan badona ta ipagtekna ay adina kasin isolsolowan daida. Kinwanina en, "Kigad kayo is ik-ikkanyo no madosa kayo tay id wani et maid bibiyangko ken dakayo. Isonga taynak dakayo ta omeyak ay mangisolo isnan baken Judio."
7 Dat komaan et egay kasin men-isolo isnan sinagoga ngem inmey isnan baey Tito Justo ay baken Judio ngem si Apo Dios nan daydayawena. Nan baeyna et naisasag-en isnan sinagoga.
8 Ngem si Crispo ay apon di sinagoga ya nan pamilyana et mamatida ken Jesus. Adoado abes nan iCorinto ay mamati isnan nangdengnganda isnan kinwanin Pablo dadat menpabonyag.

9-10 Isnan esay labi et ninpaiitaw si Apo Dios ken Pablo ay mangwani, "Adika omegyat isnan ipogaw id isna tay adi mabalin ay aamisen daka tay wadaak ken sik-a. Isonga itoltoloymo ay men-isolo tay adoado pay laeng nan egay mamati ay laydek ay maitapi ken sak-en."
11 Isonga nintetee si Pablo isdi is esay tew-en ya kagedwa ay mangisolsolo isnan kankanan Apo Dios.

12 Idi men-gobilnadol si Galion id Acaya dat makitoya nan Judio ay adi mamati et eyeyda si Pablo ay mangidalom isnan gobilnadol.
13 Kananda en, "Nan naay am-ama et aw-awisena nan ipogaw ta teken nan ikkanda ay mangdayaw ken Apo Dios ay bakenmi linteg."
14 Kanan Pablo ta komali dat kanan Gobilnadol Galion isnan Judio, "No waday inikkan tosa is ngawi et masapol ay dengek nan ibagayo.
15 Ngem gapo tay maipanggep isnan ogaliyo ya nan mentontonanyo isnan agiyo ya nan lintegyo nan lililiyenyo et adiyak layden ay mangdedenge is dasa. Isonga kigad kayo ay mangnemnem is ikkanyo."
16 Danat ipakaan daida isnan kad-ana isdi.
17 Dat ikawen nan kaipoipogaw si Sostenes ay ap-apon nan sinagogan di Judio dadat baigen isnan pantew nan mentetean nan gobilnadol. Ngem olay inilan Gobilnadol Galion nan ik-ikkanda et binaybay-ana daida.

Sinmagong Si Pablo Id Antiokia

18 Nabayag pay laeng si Pablo id Corinto danat taynan nan ib-ana ay mamati ken Jesus. Nakkey da Akila ken Priscila ken siya. Idi inomdanda id Cencrea dat menpaapolog si Pablo tay siya nan ogalida ta getken nan ib-ana ay wada nan insapatana ken Apo Dios. Dadat menlogan isnan bapor et omeyda id Siria.
19-21 Idi inomdanda id Efeso dat songgep si Pablo isnan sinagoga ay madagdagopan di ib-ada ay Judio ay makitoya ken daida. Laydenda ay makitetee siya ken daida

ngem adina layden. Ngem isnan kin-
maanana et inbagana ken daida en, “No
layden Apo Dios, awnitak kasin omali.”
Danat taynan da Akila ay sin-asawa et
menlogan isnan bapor ay omey id Siria.
22 Nindessaag id Cesarea ay esay ili id
Siria dat omey id Jerusalem ay mang-ila
isnan mamati ken Jesus isnan paggimgi-
monganda isdi esapay omey id Antiokia id
Siria.
23 Nabayag isdi esapay kasin komaan et
pasyalena am-in nan il-ili id Galacia ya id
Frigia et men-is-isolo isnan mamati ken
Jesus ta pomigpigsa nan pammatida.

Nan Nin-isolowan Apolos Id Efeso Ya Id Corinto

24 Daan si Pablo id Galacia ya id Frigia
dat wada nan esa ay Judio ay iyAlejandria
ay inmey id Efeso. Nan ngadana et Apolos.
Nalaing siya ay men-isolo et adoado nan
getkena maipanggep isnan kalin Apo Dios
ay naisolat id kasikasin.
25 Et wada din nangisolo ken siya
maipanggep ken Apo Jesus ngem kedeng
nan inbagan Juan ay din menbonbonyag
is insolona. Nagaget si Apolos ay men-
isolo isnan maipanggep ken Jesus ngem
adina getken am-in.
26 Idi tinmoled si Apolos ay men-isolo
isnan sinagoga et siya di nan nangdengn-
gan da Akila ken Priscila ken siya. Dadat
ayagan ay makkey is baeyda et isoloda
nan egayna getken maipanggep ken Jesus
ya nan inik-ikkana.
27 Dat layden Apolos ay omey men-
isolo isnan probinsiya id Acaya. Isonga
ninsolat nan ib-ana id Efeso isnan mamati
ken Jesus id Acaya ta sangailiyenda siya
ay gawis. Idi inomdan isdi et adoado nan
badangna isnan ipogaw ay mamati gapo
isnan nangipailaan Apo Dios isnan layad
ya anosna ken daida.
28 Nalaing siya ay makisongsongbat
isnan Judio ay mang-ap-apos ken siya
isonga inabakna daida tay inpailana nan
wada isnan naisolat ay kalin Apo Dios ay
mangpaneknek ay si Jesus nan Kristo ay
inbaan Apo Dios ay mangisalakan isnan
kaipoipogaw.

19

Kinapet Nan Ispirito Santo Nan Ipogaw Ay iyEfeso

1 Daan si Apolos id Corinto ay esay
ili id Acaya dat omey si Pablo id Efeso
et indaana isnan bilbilig ay magapo id
Frigia. Idi inomdan id Efeso dat wada nan
dinatngana ay mamati.
2 Danat sooten ken daida en, “Ay ki-
napet nan Ispirito Santo dakayo isnan
namatiyanyo?” “Egay,” kinwanida. “Maid
getkenmi isnan kanam en Ispirito Santo.”
3 Dat kanan Pablo kasin, “Sino nan
kaneg din ninpabonyaganyo?” “Kaneg
din inikkan Juan ay ninbonyag nan nin-
pabonyaganmi,” kinwanida.
4 Dat kanan Pablo, “Nan insolon Juan
isdin ninbonyagana et inbagana isnan
ipogaw ta menpabonyagda ay mangipaila
ay ibabawida nan basbasolda. Ngem in-
bagana abes en masapol ay patiyen nan
ipogaw nan maisokat ken siya ay si Jesus.”
5 Idi dinngeda di dadat mamati ken Je-
sus dadat kasin menpabonyag ngem nan
naikadwa ay ninpabonyaganda et gapo
isnan pammatida ken Jesus.
6 Idi inpatang Pablo nan ledengna ken
daida dat kapten nan Ispirito Santo daida
et komalida is nateketeken ay kali ay man-
gibaga isnan inpagtek Apo Dios ken daida.
7 Nan kabibilangda et waay simpoo ya
dowa.

Nan Kad-an Pablo Id Efeso

8 Tolo ay bowan nan nin-isolowan Pablo
isnan sinagoga ay madagdagopan nan ib-
ana ay Judio id Efeso. Intoledna ay
mangisolo isnan maipanggep isnan men-
tolayan Apo Dios tasiyay maawisda ta
patiyenda gedan si Jesus.
9 Ngem wada nan makedse ay ipogaw
ay mang-adi ay mamati et oyawenda nan
ibagbagan Pablo maipanggep ken Jesus
isnan kad-an nan nadagop ay ipogaw.
Isonga tinaynan Pablo daida dat makkey
ken siya nan mamati ken Jesus. Inmeyda
isnan oskilaan Tirano. Dat inagew ay
men-isolsolo si Pablo isdi.
10 Doway tew-en nan nin-isolsolowana
isdi isonga am-in nan ipogaw id Asia ay

Judio ya nan baken Judio et dinngeda nan maipanggep ken Apo Jesus.

11 Si Pablo et adoado nan inpaikkan Apo Dios ken siya ay maid nakail-ila is kanegna.

12 Tay olay nan panyo wenno galot ay kapposena dat maiyey isnan masaksakit ya nan kinapet di anito et gomawisda ya taynan nan anito daida.

13 Ngem wada nan Judio ay mensip-ok ay om-omey ay mangipagawis isnan kinapet di anito. Dadat padasen ay mang-osal isnan ngadan Apo Jesus ay mangwani en, "Sik-a ay anito, komaanka id wani tay si Jesus ay insolon Pablo nan mangi-pakaan ken sik-a." Siya di nan kinwanida isnan anito.

14 Nan tap-in nan nang-ikkan isdi et nan pito ay an-ak Sceva ay esa isnan menkangangato ay padin di Judio.

15 Ngem sinongbatan nan anito daida ay mangwani en, "Getkek da Jesus ken Pablo et omegyatak ken daida. Ngem dakayo et adiyak getken dakayo."

16 Dat nan ipogaw ay kinapet nan anito et dinpapna daida et gapo isnan pigsan nan anito et inabakna daida am-in da-dat lomayaw ay menlalabos ya nakiblaki-bladan.

17 Idi dinngen nan Judio ya nan baken Judio ay mentetee id Efeso dadat omegyat isnan kabaelan Apo Dios dapay omam-amed nan kinapateg nan ngadan Apo Je-sus.

18 Dat wada nan namati ken Jesus ay mensip-ok id kasin ay omey ken Pablo ta ipagtekda nan inik-ikkanda esadapay mamati.

19 Isonga adoado nan nangibala isnan inos-osalda ay mensip-ok ya mensapsapo. Dadat dagopen am-in et iilaen nan kaipoi-pogaw nan nangpoowanda. Nan banol nan deeyda et omey is limampoo ay libo.

20 Isonga naiwalagawag nan maipanggep ken Jesus et inmad-ado nan mamati ken siya.

Nan Menbesa Ay iyEfeso Et Men-ngalawngawda

21 Idi nakwas di dat nemnemen Pablo ay omey isnan probinsiya id Macedonia ya id Acaya esapay omey id Jerusalem. Kanana abes en masapol ay omey id Roma.

22 Isonga inbaana on-ona nan dowa ay kabadangna ay da Timoteo ken Erasto ay omey id Macedonia. Dapay mataynan si Pablo isnan probinsiya id Asia ay kad-an nan ili ay Efeso et mentee isdi is sin-awyan.

23 Isnan kawad-ana isdi et siya di nan ninlogiyan nan nin-golowan nan kaipoi-pogaw maipanggep isnan mamati ken Je-sus. Siya na nan inommat.

24 Wada nan am-ama ay kangadan is Demetrio ay nalaing ay menbesa is bal-itok. Adoado nan men-oblaena ay men-sapsapo is sinang sisimbaan nan diosda ay babai ay nginadnanda is Artemis. Ilak-lakoda nan sinang sisimbaan ay deey et dakkel abes nan galansiyada.

25 Isonga menpamiting si Demetrio is-nan men-ob-oblaena ya nan am-in ay ib-ana ay menbesbesa et kanana en, "Dakayo ay kakadwak, getkenyo ay nan obla tako ay besa nan menkatagowan tako.

26 Iilaen tako ya dedengngen tako abes ay adoado nan mamati isnan isolsolon Pablo id isna Efeso ya gistay am-iam-in nan kailiili isnan probinsiya id Asia. Et awisena daida ta dokoganda si Artemis tay kanana en baken tet-ewa ay dios nan aped sinapon nan ipogaw.

27 Naligat na tay awnit maid mangpaay isnan sapowen tako ay menbesbesa. No ipalobos tako nan ik-ikkan Pablo et baken kedkedeng nan obla tako is adida paayen nodi awnitda kanan abes en maid bilang nan simbaan nan kangatowan ay dios tako ay si Artemis ya mamaid nan panang-dayawda ken Artemis dapay siya nan dios nan kaipoipogaw isnan probinsiya id Asia ya nan kailiili isnan batawa." Siya di nan kinwanin Demetrio.

28 Idi dinngen nan menbesbesa nan kin-wanina dadat makaliget dadat kasibobo-gaw ay mangwani en, "Madaydayaw si Artemis ay dios id Efeso."

29 Isonga nagolo am-in nan omili dadat asitatagtag ay omey isnan kadagdagopan di ipogaw dadat depapen da Gayo ken Aristarco ay iMacedonia ay boweg Pablo isnan inmayanda id Efeso. Dadat goyoden

daida ay mangyey isnan madagdagopan
nan kaipoipogaw.
30 Si Pablo abes et kanana en ta omey
isnan madagdagopan nan kaipoipogaw
ngem nan mamati ken Jesus et egayda
inpalobos.
31 Olay nan gagayyem Pablo ay
menlelebbeng isnan probinsiya et
inbaada nan omey mangibaga ken
Pablo ta adi menpail-ila koma isnan
madagdagopanda.
32 Nan ipogaw isnan madagdagopanda
pay et wasdin menbogbogaw is teken tay
adi men-iso nan nemnemda tay nan kaad-
owan ken daida et egayda getken nan
poon nan nadagopanda.
33 Dat ipatakdeg nan Judio nan ib-
ada ay si Alejandro isnan kad-an nan
kaipoipogaw ta iyispikalna koma nan om-
ommat. Isonga tinmakdeg si Alejandro et
pinadasna ay mangipaginek isnan ipogaw
ta kaliyana daida.
34 Ngem inmatonanda ay Judio siya da-
dat eesangen nan ibogbogawda is ngan-
ngani ay doway olas ay mangmangmang-
wani en, “Madaydayaw si Artemis ay dios
id Efeso.”
35 Ngem nan esay nangato ay ipogaw is-
nan ili et inpaginekna daida danat kanan
ken daida, “Dakayo ay kailiyak ay iyE-
feso, ayke maid mangtek ay datako nan
mangbanbantay isnan simbaan nan ma-
daydayaw ay dios tako ay si Artemis ya
nan tinagtago ay bato ay nagapo id daya
id kasin?
36 Maid mabalin is mangwani en baken
tet-ewa na isonga masapol ay igiginekyo
ay adi kayo kaneg matawtawaw.
37 Nan ipogaw ay inyaliyo isna et maid
inakewda isnan simbaan tako ya egayda
oyawen nan dios tako.
38 Isonga no wada nan ipogaw ay idalom
da Demetrio ya nan ib-ana et wada nan
howis isnan opisinada ya olay nan men-
lelebbeng isnan probinsiya et wadada
abes. Isonga idalomda koma ken daida
esapay songbatan abes nan idalomda.
39 No waday tap-in di laydenyo is
maibaga et totyaen tako isnan osto ay
miting tako.
40 Tay gapo isnan inikkanyo id wani
mabalin ay maidalom tako isnan apo
tako id Roma et sino ngen nan isongbat
tako tay maid osto is ninpoonan nan nin-
golowanyo.”
41 Kinwanina di danat kanan en
mabokada.

20

Nan Sinmagongan Da Pablo Isnan Il-ili Ay Pinaspasyalda

1 Idi nakwas nan nin-golowan nan
menbesbesa dat ayagan Pablo nan ma-
mati ken Jesus ay mangipagaget ken daida
isnan pammatida esanapay taynan daida
ay omey id Macedonia.
2 Isnan nangpaspasyalana isnan kailiili
id isdi ay men-is-isolo isnan mamati ken
Jesus et ginmasingda dat omey id Acaya.
3 Tolo ay bowan nan ninteteana id isdi
danat kanan en menlogan isnan bapor
ta omey koma isnan probinsiya id Siria
ngem dat maipagtek nan kanan nan Judio
ay adi mamati ken Jesus en pateyenda
siya. Isonga ninemnemna ay kasin idaan
id Macedonia.
4-5 Idi inomdan kami id Filipos dat
omon-ona nan ib-ami ay menlogan isnan
bapor ay omey mangseed ken dakami id
Troas. Daida da Sopatro ay anak Pirro ay
iBerea ken Aristarco yas Segundo ay iTe-
salonica yas Gayo ay iDerbe yas Timoteo
ya da Tikico ken Trofimo ay iyAsia.
6 Idi nakwas nan fiesta ay nangananda
isnan tinapay ay egay kabobodan dakamit
menlogan isnan bapor. Sak-en si Lucas
ay nakkey abes. Inmey nan limay agew
esamipay datngan nan ib-ami id Troas. Et
nakadomingomi isdi.

Nan Natekdagan Eutico Id Troas

7 Isnan Domingo et nadagop kami am-in
ay mamati ken Jesus ta kanenmi nan tina-
pay ay mangnemnemanmi isnan nateyan
Jesus. Dat men-isolo si Pablo enggana is-
nan tengan di labi tay kanana en komaan
isnan kawakgatana.
8 Adoado nan silaw isnan kowalto id
ngato ay ninteteanmi.
9 Nan esa ay baballo ay si Eutico et
intotokdona isnan tawa. Idi nabayag ay
ninkalkali si Pablo dat mentomtom-e si

Eutico dat maseyep isonga natekdag ay
nagapo isnan maikatlo ay galadon nan
baey. Idi enda bangonen dat obpay natey
et.
10 Ngem linmayog abes si Pablo et enna
gen-an danat kanan, “Adi kayo madana-
gan tay natago kasin.”
11 Dat kasin tomikid si Pablo dakamit
mangan isnan tinapay ay mangnemne-
manmi isnan nateyan Jesus. Dat kasin
makikalkali si Pablo engganay mawakgat
dat komaan.
12 San baballo pay et inyeyda isnan
baeyda dadat men-galalasing tay daan ay
matatago.

Nan Inmayan Pablo Id Mileto

13 Ngem isnan komaananmi et inbilin
Pablo ay menlogan kami isnan bapor ay
omey id Asson dapay ta mendad-aan siya
ay omey isdi esamipay dag-osen siya.
14 Idi ninsab-at kami id Asson dat mak-
ilogan ken dakami et omey kami am-in id
Mitilene.
15 Napseng dakamit kasin menlobwat
et linaosanmi id Chio. Napseng abes
dakamit domag-os id Samos. Kasin
mawakgat pay dakamit idadawes ay omey
id Mileto
16 tay kananmi en adi kami domag-os
id Efeso tay adi layden Pablo ay mabayag
kami id Asia tay menkakamo siya ay om-
dan id Jerusalem esapay omdan nan fiesta
ay Pentecostes no mabalin.

Nan Inbagan Pablo Isnan Amam-an Di Mamati Ken Jesus Id Efeso

17 Isonga isnan kad-anmi id Mileto et
inbaan Pablo nan omey id Efeso ay mang-
ayag isnan mangipangpango isnan ma-
mati ken Jesus id isdi.
18 Idi inmalida danat kanan ken daida
en, “Dakayo ay amam-a, getkenyo am-
in nan inik-ikkak isnan nakiteteak ken
dakayo isnan probinsiyayo id isna Asia
enggana isdin damo ay inmaliyak.
19 Tinongpalko am-in nan inbagan Apo
Jesus ken sak-en. Egayak aped ninpapan-
gato. Getkenyo abes ay no mamingsan et
mensakit nan nemnemko gapo isnan inik-
ikkan nan ib-ak ay Judio ay nangpalpali-
gat ken sak-en ay mangpatey koma ngem
itoltoloyko kayet nan oblak.
20 Getkenyo abes ay maid egayak in-
bagbaga is men-gawisanyo isdin nin-it-
itdowak ken dakayo isnan madagdagopa-
nyo ya isnan bab-aeyyo.
21 Getkenyo abes ay insetko ay man-
gibagbaga isnan ib-ak ay Judio ya nan
baken Judio ay masapol ay dokoganda
nan basolda ta patpatiyenda si Apo Dios
ya mamatida ken Apo Jesus.
22 Isonga id wani omeyak id Jerusalem
tay siya nan inbagan nan Ispirito Santo
ken sak-en. Et adiyak getken am-in nan
awnit ommat ken sak-en id isdi.
23 Ngem inpagtek nan Ispirito Santo
ken sak-en isnan kailiili ay linal-aosanmi
ay awnitak maibalod ya mapaligatan id
Jerusalem.
24 Ngem napatpateg nan bilin Apo Jesus
is ikkak mo nan awakko isonga kedeng
nan mangkewasak isnan inpaoblan Apo
Jesus ken sak-en is nemnemnemek. Et
siya nan mangibagbagaak isnan gawis ay
damag ay mangipagpagtek isnan dakkel
ay badang Apo Dios isnan ipogaw.
25 Inbagbagak ken dakayo nan
maipanggep isnan mentolayan Apo Dios
ay maid patenggana. Ngem menlogi id
wani et getkek ay adi kayo kasin il-ilaen
sak-en.
26 Isonga ibagak ken dakayo en no wa-
day awnit madosa isnan impilno et adi
kabalin ay omipabasol kayo
27 tay maid egayak inbaga isnan layden
Apo Dios ay maipagtek ken dakayo.
28 Isonga dakayo ay amam-a, paga-
wisenyo koma nan nemnemyo dayot abes
banbantayan ay gawis nan ipogaw ay
inted nan Ispirito Santo ay biyangyo tapno
solsolotenda si Kristo ay osto. Isolowanyo
ay gawis nan mamati ken Jesus tay nan
nang-itedana isnan awakna ay matey nan
insakbotna ken datako.
29 Getkek ay no komaanak et awnit
omali nan men-isolo isnan baken tet-ewa
ay kanegda atap ay animal ay mangpatey
isnan talaken. Kanak di tay laydenda ay
madadael nan pammatin nan ipogaw Apo
Dios ay banbantayanyo.
30 Olay ken dakayo ay mamati et wada
nan maitatapi ken dakayo ay awnit men-
isolo isnan baken tet-ewa ta awisenda nan

mamati ken Jesus ta daida nan patiyenda.
31 Isonga makailanyo. Nemnemenyo ta
toladenyo nan inik-ikkak isnan toloy tew-
en ay nakiteteak ken dakayo ay egayak
somalsaldeng ay men-isolo ken dakayo ay
olay no mamingsan et men-ag-agaak gapo
isnan dakkel ay seg-angko ken dakayo.
32 Id wani italekko dakayo ken Apo
Dios ya isnan mait-itdo maipanggep isnan
pilmi ay badangna ken datako. Tay nan
mait-itdo ay naay et kabaelana ay mangi-
papigsa isnan pammati tako ya mang-
ited isnan gawis ay it-ited Apo Dios isnan
ipogawna.
33 Sak-en pay et egayak ninkedkedaw is
sipingyo wenno badoyo.
34 Tay getkenyo ay kigadak ay nin-ob-
obla is ninkatagok ya nan ninkatagon nan
iib-ak.
35 Tay siya di gedan nan inpail-ilak
ken dakayo et gawis no men-obla tako
ta waday ibadang tako isnan makasapol
tay nenemnemek nan kinwanin Apo Jesus
en, ‘Am-amed nan gasing nan men-ited
ay mangbadang isnan makasapol mo nan
gasing nan maagtan.’ ”
36 Idi nakakali si Pablo dadat menpalin-
tomeng am-in ay menlowalo.
37 Dadat men-aga ay mangikawe koma
ken siya tay adida layden ay komaan siya.
38 Tay pilmi ay menseseg-angda gapo
isnan nangdengnganda ay adida kasin esa
men-in-inila. Dadat ipango siya enggana
isnan bapor.

21

Nan Inmayan Pablo Id Jerusalem

1 Dakami ken da Pablo et idi kasin kami
ninlogan ay mangtaynan ken daida et
indadawesmi id Coos. Isnan napsengana
inmey kami id Rodas. Idi napseng abes
dat id Patara.
2 Et dinatnganmi isdi nan esay bapor
ay omey id Fenicia. Dat siya nan ninlo-
gananmi.
3 Isnan omay-ayanmi et linaosanmi id
Chipre isnan makanigidmi. Damit in-
dadawes id Tiro ay esay ili isnan probin-
siya id Siria dakamit mendessaag tay siya
nan nangipadessaaganda isnan kalga.
4 Dinatnganmi nan mamati ken Jesus et
nakadomingomi ay nakitetee ken daida.
Dadat ibaga ken Pablo ta adi omey id
Jerusalem tay inpagtek nan Ispirito Santo
ken daida en awnit mapaligatan id isdi.
5 Ngem idi nakwas nan ninteteanmi id
isdi dakamit omey kayet. Dadat masin-
babaey ay mangipango ken dakami eng-
gana isnan baybay ay benget nan ilida.
Dakamit menpalintomeng ay menlowalo.
Idi nakapakada kami ken daida dadat
palobwaten dakami.
6 Dakamit menlogan isnan bapor dada-
pay somaa isnan bab-aeyda.
7 Ninlogan kami enggana id Tolemaida
ay nagapo id Tiro dakamit mendessaag.
Nakiag-aggong kami isnan mamati ken
Jesus id isdi et siya nan inmapaanmi.
8 Idi nawakgat dakamit komaan ay
omey id Cesarea. Nan baey Felipe nan
nakiteteanmi id isdi. Siya nan esa isnan
pito ay napili ay mangbadang isnan aa-
postolis id Jerusalem id kasin. Men-is-
isolo abes maipanggep ken Jesus.
9 Wada abes nan epat ay an-akda ay
bababassang ay mamadton Apo Dios.
10 Nakitetee kami id isdi is nadandan ay
agew dat wada nan am-ama ay mamadton
Apo Dios ay kangadan is Agabo ay inmali
ay nagapo id Judea.
11 Dat omali ay mang-ila ken dakami.
Danat alan nan balikes Pablo et ibedbedna
isnan ledengna ya nan sikina danat kanan
en, “Siya na nan kayat ay ipagtek nan
Ispirito Santo. Nan kakwa isnan balikes
ay naay et siya nan awnit esa ogden nan
Judio id Jerusalem ay kaneg met laeng
nan naikkan isnan ledengko ya nan sikik
ay nag-od. Awnitda abes idalom isnan
baken Judio ay mangipapatey ken siya.”
Kinwanin Agabo di.
12 Idi dinngemi di dakamit menpakaasi
am-in ta adi koma omey si Pablo id
Jerusalem.
13 Dat songbatan Pablo ay mangwani en,
“Dayon agaan sak-en? Dayon pasakiten
nan nemnemko? Nakasaganaak isnan
mangibalodanda ken sak-en olay no
mangpateyda id Jerusalem maipanggep
isnan pammatik ken Apo Jesus.”

14 Idi adi kabalin ay ipapatimi nan
kayatmi dakamit iginek et kananmi en,
“Sapay koma ta nan layden Apo Dios di
ommat.”
15 Nakwas nan ninteteanmi isdi dakamit
mensagana ay omey id Jerusalem.
16 Wada abes nan mamati ken Jesus
ay iCesarea ay nakkey abes id Jerusalem.
Dadat ipango dakami isnan baey Na-
son ay iChipre tay siya nan kananda en
menteanmi. Si Nason et nabayag ay ma-
mati ken Jesus.

Nan Inbagan Santiago Ken Pablo

17 Nan mamati ken Jesus id Jerusalem et
ginmasingda isnan inomdananmi isdi.
18 Idi napseng dakamit omey ay men-
paila ken da Santiago ya nan am-in ay
amam-a ay mangipangpango isnan ma-
mati ken Jesus.
19 Idi nin-asiinilada dat sodsodoken
Pablo am-iam-in nan inpaikkan Apo Dios
isnan baken Judio isnan nin-isolowana
ken daida.
20 Idi dinngeda di dadat daydayawen si
Apo Dios. Ngem kinwanida ken Pablo,
“Besatmi, getkem et kalibolibo nan bilang
nan Judio ay mamati ken Jesus et am-
iam-inda et ipapatida ay mangwani en
masapol ay matongpal nan linteg tako ay
Judio.
21 Ngem wada nan nangibaga ken daida
en initdowam kano nan Judio ay wada
isnan ilin di baken Judio ta taynanda nan
linteg tako ay initdon din si Moses. It-
itdom kano ta adida segyatan nan an-akda
ya adida soloten nan ogali tako.
22-24 Isonga sino nan ikkan tako ta
getken nan ib-a tako ay egaymo initdo
dadi tay kapilitan ay awnitda dengngen
ay wadaka isna? Waay siya ngalod na
nan gawis ay ikkam. Makkeyka isnan
naayda epat ay amam-a ay wada nan
insapatada ken Apo Dios. Et omey kayo
isnan Templo ta menpaila kayo isnan padi
ta tongpalenyo nan kanan nan linteg tako
ay maikkan. No makwas pay nan pitoy
agew dakat bayadan nan masapolda ta
mabalin ay apologan nan padi daida. Et
awnit siya nan mangtekan nan ipogaw en
tongpalem gedan nan linteg tako.
25 Ngem nan baken Judio ay mamati
ken Jesus et adimi kanan ta patiyenda
nan linteg tako ay Judio. Kedkedeng san
bilin ay insolatmi ken daida ta adida is-
isda nan naiboyag isnan sinang didios ya
adida is-isda nan basa ya adida is-isda
nan napalti no egay nakaan nan basana
isnan napaltiyana ya adida iseyseyep nan
bakenda asawa.” Siya di nan kinwanin da
Santiago ken Pablo.
26 Isonga napseng dat maiboweg si
Pablo isnan epat ay amam-a et omeyda
isnan Templo et menpailada isnan padi
ta ipagtekda nan agew ay kakwasan
nan ikkanda esadapay menpalti ya men-
paapolog.

Nadpap Si Pablo

27 Nganngani ay makwas nan pitoy
agew dat wadada nan Judio ay nagapo
id Asia ay nang-ila ken Pablo isnan Tem-
plo. Dadat ibaga isnan kaipoipogaw ta
sapeenda si Pablo dadat depapen
28 dadapay menbogaw isnan ib-ada ay
Judio ay mangwani en, “Akayo gagayyem.
Mangbadang kayo tay si tona nan om-
omey isnan kailiili ay men-is-isolo isnan
naikakasiyo ken datako ay Judio ya nan
Templo tako ya nan linteg tako ay initdon
din si Moses. Nan esa pay ay inikkana
et padogisena nan Templo tako tay inpas-
gepna nan baken Judio.”
29 Kinwanida di tay inilada ay in-
boboweg Pablo nan esay iyEfeso ay si
Trofimo isnan ili id Jerusalem et kananda
en waay inisgepna siya isnan Templo.
30 Idi dinngen nan omili id Jerusalem
di dadat makaliget dadat kasitatagtag ay
en mangikawe ken Pablo et goyodenda ay
mangibala isnan Templo dadat emban.
31 Laydenda ay mangpatey ken siya
koma ngem dinngen nan apon di soldado
ay iRoma ay mentoltolay id Jerusalem ay
men-golgolo am-in nan omili.
32 Danat ipaayag nan kakapitan ya nan
sosoldadoda dadat asitatagtag ay omey
mangdateng isnan kaipoipogaw. Idi ilan
nan ipogaw san apo ya san sosoldado
dadat isaldeng ay mangbab-aig ken Pablo.
33 Dat ikawen san apo si Pablo et ipag-
odna is doway kawal danat sooten isnan

kaipoipogaw no sino nan ngadana ya nan basolna.
34 Ngem nateketeken nan insongbatda dadapay menngalngalawngaw isonga egay maawatan san apo nan kinwanida. Isonga kinwanina en maiyey isnan menteteanda ay sosoldado.
35 Idi inomdanda isnan agdan dadat lakeyen siya ay mangipapangato tay dadama nan inikkan nan kaipoipogaw
36 ay nangboboweg ken daida dadapay menbogbogaw ay mangwani en, "Pateyen tako."
37 Si Pablo pay isnan songsonggepanda isnan mentetean di sosoldado et kinwanina issan apo, "No mabalin koma wada nan ibagak ken sik-a." Dat nasdaaw san apo tay gintek Pablo nan kalina ay Griego tay siya nan inkalina.
38 "Kanak en sik-a san iyEgipto ay ninpagolo isnan ipogaw id kasin ay apon di epat ay libo ay ninpatey is ipogaw ay nangboboweg ken siya isnan pondag," kinwanin san apo ken Pablo.
39 "Bakenak," kinwanin Pablo. "Judiowak ay iTarso id Cilicia et waay maid egay nangtek isnan ilimi. Et wada nan kayatko ay ibaga isnan ipogaw ay naayda no mabalin."
40 Dat owenan san apo dat tomakdeg si Pablo isnan agdan danat ipaginek nan kaipoipogaw. Idi ginminekda dat komali si Pablo isnan Hebreo ay kalin nan ib-ana ay Judio.

22

Nan Nangsongbatan Pablo Isnan Judio

1 Kinwanin Pablo en, "Dakayo ay bebsatko ya am-ak, dengngenyo pod nan isongbatko isnan ipabasolda ken sak-en."
2 Idi dinngeda ay Hebreo nan kalina dadat am-amed gominek. Dat itoloy Pablo ay mangwani en,
3 "Sak-en et Judiowak. Naiyanakak id Tarso ay esay ili isnan probinsiya id Cilicia. Ngem id isna Jerusalem nan nasiknak. Si Gamaliel din mistolok ay nangisolo ken sak-en am-in isnan linteg din alal-apo tako ay Judio. Napigsa nan pammatik ken Apo Dios ay kaneg ken dakayo abes id isna.
4 Tay sak-en abes et pinalpaligatko ya inpapateyko nan mamati ken Jesus. Olay lalalaki wenno bababai et dinpapko daida am-in ay mangipabalod.
5 Nan kangatowan ay padi ya nan am-in ay amam-a tako et getkenda nan inik-ikkak. Mabalin ay paneknekanda ay tet-ewa nan ibagbagak tay daida nan nangiyali is solat ay maipaw-it isnan ib-a tako ay Judio id Damasco ta mabalin ay omeyak id isdi ay mangdepap isnan mamati ken Jesus ta iyalik daida id isna Jerusalem ta madosada.
6 Ngem isnan nganngani ay omdananmi id Damasco et nakag-aw dat aped mapanat-a din kad-ak et masilanganak isnan pat-a ay nagapo id daya.
7 Daket matokang daket dengngen nan mangmangwani en, 'Saulo, Saulo dakan mangpalpaligat?'
8 Daket songbatan, 'Sinoka, Apo?' Danat kanan en, 'Sak-en si Jesus ay iNazaret ay mangisakit isnan ipogawko ay palpaligatem.'
9 Nan iib-ak pay et inilada nan pat-a ngem egayda dengngen nan ninkalkali ken sak-en.
10 Daket kanan, 'Sino nan masapol ay ikkak, Apo?' Danat kanan ken sak-en en, 'Ibangonmo ta omeyka id Damasco ta maipagtek ken sik-a isdi nan awnitak ipaikkan ken sik-a.'
11 Ngem adiyak makaila tay nakowapak isnan nasiliyak issan pat-a. Isonga nan iib-ak et pinadangda sak-en ay mangipango enggana ay inomdan kami id Damasco.
12 Wada id Damasco nan kangadan is Ananias. Gawis nan inik-ikkana ay mamati isnan linteg Moses isonga lispitowen am-in nan ib-a tako ay Judio id Damasco siya.
13 Dat omali siya et tomakdeg isnan sag-enko. Danat kanan ken sak-en, 'Besatko ay Saulo, mapokyatan nan matam ta makailaka.' Daket bitagen nan matak et ilak siya.
14 Danat kanan ken sak-en, 'Nan Dios ay dinaydayaw din alal-apo tako et pinilina sik-a ay mang-ila ya mangdenge isnan maibagay ay Anakna tay laydena ay getkem nan ipaikkana ken sik-a.

15 Tay sik-a nan awnit mangipagtek is-
nan kaipoipogaw isnan inilam ya din-
ngem.
16 Sino nan sedsed-em? Ibangonmo ta
menpabonyagka. Apowem si Apo Jesus
ta makaan nan basolmo.' Siya di nan
inbagan Ananias ken sak-en.
17 Idi sinmagongak id isna Jerusalem
daket menlol-owalo isnan Templo tako dat
wada nan kaneg iitaw ay inpailan Apo
Dios ken sak-en
18 tay inilak si Jesus ay mangwani ken
sak-en en, 'Ikakamom ay mangtaynan id
isna Jerusalem tay awnit adi patiyen nan
ib-am ay Judio id isna nan ibagbagam
maipanggep ken sak-en.'
19 Ngem kinwanik ken siya, 'Waay ma-
matida, Apo, tay getkenda ngalod ay id
kasin et sak-en nan nangbab-aig ya nangi-
pabalbalod isnan mamati ken sik-a isnan
kasinasinagoga ay madagdagopanda.
20 Getkenda abes nan gasingko id kasin
ay mangbantay isnan nangpateyanda is-
din si Esteban ay esay nangibagbaga isnan
maipanggep ken sik-a. Sak-en pay nan
nanggegeen isnan badon di nangpatey
ken siya.'
21 Danat kanan ken sak-en en, 'Olay,
omeyka et tay ibaak sik-a ay omey men-
is-isolo isnan baken Judio isnan anaanad-
dawi ay il-ili.' " Siya di nan inbagan Pablo
isnan kaipoipogaw.
22 Et dinngen nan kaipoipogaw siya
enggana isnan nangwaniyana en omey
isnan baken Judio dadat menbogaw ay
mangwani en, "Pateyen tako siya tay gag-
awis no matey."
23 Et nakaligetda dadat aped iwasawas
nan badbadoda ya itabtab-okda nan tapok
gapo isnan ligetda.
24 Dat ipasgep nan apon di sosoldado si
Pablo isnan menteteanda ta ipabaigna ta
ibagana nan tet-ewa no aytay dan aped
nakaliget nan kaipoipogaw ken siya.
25 Ngem idi ibaodda siya tasiyay
baigenda koma dat komali si Pablo isnan
kapitan ay tinmatakdeg isnan sag-ena ay
mangwani en, "Ayke waday lebbengyo
ay mangbaig isnan ipogaw ay waday
kalintegana ay kanega iRoma no egay
kasomalya on-ona?"
26 Idi dinngen nan kapitan nan kin-
wanina danat omey ibaga isnan apona.
Kinwanina en, "Sino nan aped tako ik-
ikkan dapay wada nan kalintegan tona ay
kanega iRoma?"
27 Dat omey nan apo ay mangsoot ken
Pablo ay mangwani, "Ibagam no tet-ewa
ay iRomaka." Dat kanan Pablo en, "Owen,
tet-ewa."
28 Dat kanan nan apo, "Olay sak-en
ngem dakkel nan inbayadko ta mabalin
ay maibilangak ay iRoma." "Ngem sak-
en," kanan Pablo, "maid inbayadko tay
naiyanakak ay iRoma abes."
29 Dat nan deeyday mangbaig koma ken
siya et kinmaanda ya olay nan apoda
et inmegyat isnan nangtekana ay apedna
inpabaod nan ipogaw ay wada nan kalin-
tegana ay kanega iRoma.

Nan Nangsomalyaan Nan Judio Ken Pablo

30 Isnan napsengana et kayat nan apo ay
getken nan osto ay mangipabasolan nan
Judio ken Pablo isonga inpakaana nan
naigagalot ken siya danat ipatogop nan
menkangangato ay papadi ya nan am-in
ay amam-an di Judio. Danat ipatakdeg si
Pablo ta komali ken daida.

23

1 Dat inengneng Pablo nan amam-a et
kanana en, "Dakayo ay iib-ak ay Judio,
getken Apo Dios ay enggana id wani et os-
toosto nan mangsolsolotak ken siya isonga
maid babawin nan nemnemko."
2 Ngem si Ananias ay kangatowan ay
padi et inbagana isnan naisasag-en ken
Pablo ta tampikenda nan topekna.
3 Dat kanan Pablo ken siya en, "Ayke adi
dosaen Apo Dios sik-a abes tay aginngan-
gatoka tay bistaem sak-en maipanggep is-
nan linteg tako ngem sik-a nan nakabasol
tay inpatampikmo sak-en dapay iyadin
nan linteg tako di is maikkan."
4 Dat kanan nan naisasag-en ken siya,
"Damen aped oyawen nan kangatowan ay
padin Apo Dios?"
5 Dat kanan Pablo, "Mosaya gintekko ay
siya nan kangatowan ay padi, gagayyem,
ta egayak koma kinwani di tay kanan nan

naisolat ay kalin Apo Dios en adi tako
oyawen nan apo tako."
6-8 Dat ilan Pablo nan amam-a ay wada
nan doway dagop ay Fariseo ya Sa-
duceo. Nan Saduceo et daida nan ma-
mati ay adi kasin matago nan ipogaw
no epdas natey ya kananda en maid
anghel wenno ab-abiik. Ngem nan
Fariseo et patiyenda ay wada am-in dadi.
Dat nemnemen Pablo nan limidyona.
Isonga ibibiyadna nan kalina ay mang-
wani en, "Gagayyem ay amam-a, sak-en
et Fariseowak. Naiyanakak ay Fariseo.
Isonga patiyek ya sedsed-ek nan kasin
matagowan nan natey ay ipogaw. Dapay
siya di nan apedyo mangipabasolan ken
sak-en." Et siya nan nin-asiligtan nan
Fariseo ya nan Saduceo tay adi men-iso
nan pammatida.
9 Isonga ninngangalawngawda ay men-
bogaw. Dat tomakdeg nan tap-in di
Fariseo ay men-is-isolo isnan linteg et
ipapatida ay mangwani en, "Maid magtek
is basol nan ipogaw ay naay tay waay
tet-ewa ay ninpaila nan adi kaila wenno
anghel ken siya."
10 Dadat am-amed men-asisongbat
isonga inmegyat nan apon di sosoldado
moditya men-ginoyodanda si Pablo et
maanok-a nan awakna isonga inbilina
isnan sosoldado ta enda eyey isnan
menteteanda.
11 Dat isnan labi, ninpaila si Apo
Jesus ken Pablo ay mangwani en,
"Adika omegyat tay awnitmo ipagtek
nan maipanggep ken sak-en id Roma ay
kaneg met laeng nan inik-ikkam id isna
Jerusalem."

Nan Nangpadasan Di Epatpoo Ay Ipogaw Ay Mangdepap Ken Pablo

12-13 Isnan napsengana wada nan epat-
poo ay Judio ay adi mamati ken Jesus ay
nintotya no sino nan ikkanda ay mang-
patey ken Pablo. Ninsapatada am-in ay
adida mangmangan ya adida omin-inom
engganay pateyenda si Pablo.
14 Dadat omey makitoya isnan menkan-
gangato ay papadi ya nan amam-an di
Judio ay mangwani en, "Insapatami ay adi
kami mangmangan engganay pateyenmi
si Pablo.
15 Isonga dakayo ay amam-ami et kadya
ibagayo isnan apon di sosoldado ta iyalina
si Pablo isnan naay pagmitinganyo ay
kaneg laydenyo tet-ewa ay somalyaen siya
ay gawis. Dakamit siimen siya isnan daan
ta pateyenmi siya esapay omdan isna."
16 Ngem nan kaanakan Pablo et din-
ngena ay siimen koma san deeyda ay
ipogaw si Pablo. Isonga inmey isnan
mentetean di sosoldado ay mangibaga ken
Pablo.
17 Dat ayagan Pablo nan kapitan danat
kanan ken siya, "Eyeymo nan baballo ay
naay isnan apoyo tay wada nan ibagana
ken siya."
18 Isonga inyey nan kapitan danat
kanan, "Nan balod ay si Pablo et inaya-
gana sak-en ta ipangok nan baballo ay
naay tay wada kano nan ibagana ken sik-
a."
19 Dat padangen nan apo san baballo et
gomaygay-edda ta makekedengda danat
sooten no sino nan kayatna ay ibaga.
20 Dat kanan nan baballo isnan apon di
sosoldado en, "Nan Judio et nintotolagda
ta ibilinda ken sik-a ta eyeymo si Pablo
isnan pagmitinganda is wakgat ta soma-
lyaenda ay gawis kano.
21 Ngem adim kadi patpatiyen daida
tay nasolok is epatpoo ay ipogaw nan
mangsis-iim ken siya tay insapatada en
adida mangmangan ya adida omin-inom
engganay pateyenda siya. Nakasaganada
et kedkedeng nan kanam is sesed-enda."
22 Dat kanan nan apo, "Adim ibagbaga
ay inbagam nan naay ken sak-en." Kin-
wanina di danat pabalaen san baballo.

Nan Nangyeyanda Ken Pablo Id Cesarea

23 Dat ayagan nan apo nan dowa ay kap-
itan danat kanan ken daida, "Isaganayo
nan dowanggasot ay sosoldado ay mangi-
pango ken Pablo id Cesarea ya nan
dowanggasot ay menbabalbeg ya nan pit-
ompoo ay mensakay is kabayo. Ngem
sokod alas nowibi isnan labi esakayopay
menlobwat.
24 Pasakayenyo abes si Pablo. Dayot
bantayan siya ta maid ommat ken siya

enggana ay id-anyo ken Gobilnadol Felix."
Siya di nan inbagana isnan kakapitan.
25 Ninsolat abes ay mangwani en,
26 "Apo Gobilnadol Felix, sak-en si Claudio Lisias nan mensolat et komostaka.
27 Nan ipogaw ay naay et dinpap nan
Judio tay kananda en pateyenda. Ngem
dakami ya nan sosoldado et dinatnganmi
siya. Idi gintekko ay iRoma siya et inbali-
wak.
28 Ngem gapo tay kayatko ay getken no
sino nan ipabasolda ken siya et inyeyko
isnan aamam-ada.
29 Isonga getkek ay maid basolna is
gapo ay maibalod wenno mapatey tay
maipanggep isnan lintegda nan gapo ay
nakaligtanda ken siya.
30 Idi wada nan nangipagtek ken sak-
en en wada nan mangsiim ken siya daket
kanan en gawis no maiyey ay dagos ken
sik-a. Inbilinko abes isnan nangidalom
ken siya ta omeyda abes issa ta ibagada
ken sik-a no sino nan ipabasolda ken siya."
Siya di nan naisolat.
31 Idi nalabi dat ipangon nan sosoldado
si Pablo enggana id Antipatrisa tay siya
nan inbilin nan apoda ken daida.
32 Kawakgatana dat somagong nan tap-
in di sosoldado isnan menteteanda id
Jerusalem daet kedeng nan nakasakay is
kabayo nan nangiboweg ken Pablo.
33 Idi id-anda si Pablo id Cesarea dadat
iyey siya ya nan solat isnan gobilnadol.
34 Idi binasan nan gobilnadol nan solat
danat sooten ken Pablo no sino ay probin-
siya nan nagapowana dat ibagan Pablo en
iCilicia siya.
35 Dat kanan nan gobilnadol ken siya
en, "Esak somalyaen sik-a no omali nan
nangidalom ken sik-a." Kinwanina di
danat ibaga ta magowaldiyaan si Pablo
isnan baey ay inpasaad din ali ay si Herod.

24

Nan Nangsomalyaan Felix Ken Pablo

1 Nallos nan limay agew dat omey nan
kangatowan ay padi ay si Ananias ya nan
tap-in di amam-an di Judio ya nan esay
abogadoda ay si Tertulo id Cesarea ta
ibagada isnan gobilnadol nan ipabasolda
ken Pablo.
2 Idi inpaayag nan gobilnadol si Pablo
dat ibagan Tertulo nan ipabasolda ken
siya. Kanana en, "Madaydayaw ay Apo
Gobilnadol. Gapo isnan gawigawis ay ik-
ikkam ay mentolay ken dakami et sin-
maldeng nan nang-aamis ken dakami da-
pay adoado nan nas-et isnan kad-anmi.
3 Et am-in kami isnan kailiili et getkenmi
am-in nan inik-ikkam et men-iyaman
kami ken sik-a.
4 Adiyak layden ay tawtawen sik-a ngem
no mabalin ta anosam ay mangdedenge
isnan naay atiatik ay ibagami ken sik-a.
5 Nan ipogaw ay naay et getkenmi ay
ngawi siya tay golgolowena am-in nan
Judio isnan kailiili isnan batawa. Siya
gedan nan esay apon nan obon di ipogaw
ay mamati ken Jesus ay iNazaret ay mang-
ad-adi ay mangsolot isnan tet-ewa.
6 Pinadasna abes ay padogisen nan Tem-
plomi ay mangdaydayawanmi ken Apo
Dios isonga dinpapmi.
7 (-)
8 No somalyaem et magtek ay tet-ewa
am-in nan ibagbagami." Siya di nan kin-
wanin Tertulo ken Felix.
9 Nan iib-an Tertulo abes et ab-
aboloyanda nan kankanana.

Nan Insongbat Pablo Isnan Naidalomana

10 Dat ipakalin Gobilnadol Felix si Pablo.
Et siya na nan songbatna. Kanana en,
"Getkek ay nabayag nan nintolayam ken
dakami ay Judio isonga men-gasingak ay
mangsongbat isnan ipabasol datona ken
sak-en tay sik-a nan wada.
11 Nalaka ay getkem ay egay nasolok is
simpoo ya doway agew nan ninteak id
Jerusalem. Inmeyak isdi ay mangdayaw
ken Apo Dios isnan Templona.
12 Maid polos nang-il-anda ken sak-
en is makisongsongbatak isnan Templo
wenno nanggolgolo isnan kaipoipogaw
isnan kasinasinagoga wenno isnan kom-
polmi ay kad-anda.
13 Maid polos mabalin is ikkanda ay
mangpaneknek isnan naay ay ipabasba-
solda ken sak-en.
14 Ngem kedeng na is getkek ay tet-
ewa is kinwanida tay tet-ewa ay mai-
tatapiyak isnan mamati ken Jesus ay

kananda en teken ay solsolo. Si Apo Dios ay dinaydayaw din alal-apomi nan daydayawek abes ngem nan initdon Jesus nan solsolotek ay mangdaydayaw ken siya. Patiyek pay am-in nan naisolat isnan lintegmi ya nan am-in ay insolat nan mamadton Apo Dios id kasin.

15 Nan naayda ay amam-ami ay Judio et patpatiyenda ya sedsed-enda gedan nan patpatiyek ya sedsed-ek et siya di nan mangtagowan Apo Dios isnan am-in ay natnatey ay gawis wenno ngawi.

16 Gapo tay siya di nan patpatiyek et padpadasek ay mang-ikkan isnan gawis tasiyay adiyak mabainan ken Apo Dios ya isnan ipogaw.

17 Nabayag ay kinmaanak id Jerusalem et kadatdatengak ay en mang-ited isnan siping ay maibadang isnan ib-ak ay makasapol. Daket omey abes ay menpalti ta maiboyag ken Apo Dios isnan Templona.

18 Et maid mabalin is ipabasolda ken sak-en tay siya di san ik-ikkak isnan nangdatngan nan Judio ay iyAsia ken sak-en isnan Templo. Kagapgapowak ay en ninpaila isnan padi. Maid met mengangalawngaw isdi ya maid abes adoado is ipogaw.

19 San deeyda ay iyAsia koma nan inmali ay mangidalom no waday ipabasolda ken sak-en.

20 Ngem maidda isonga nan naayda ay amam-ami nan mangibaga koma no tetewa ay waday getkenda is basolko isnan nangsomalyaanda isnan nadagopan nan amam-a id Jerusalem.

21 Nan getkek et kedeng ay kananda en basolko et nan inbagak ken daida isnan nangitakdegak ay nangibiyad isnan kalik ay mangwani en, ‘Nan gapo ay mangsomalyaanyo ken sak-en et gapo tay mamatiyak ay kasin matago nan natey ay ipogaw.’ ” Siya di nan kinwanin Pablo isnan gobilnadol.

Nan Nabalodan Pablo Isnan Kagobilnadol Felix

22 Ngem si Gobilnadol Felix et adoado nan gintekna maipanggep isnan ik-ikkan nan mamati ken Jesus ya nan isolsoloda ay initdon Jesus. Isonga inpakaana daida tay kanana en ta omali si Lisias ay apon di sosoldado esanapay banagen.

23 Danat ibilin isnan kapitan ta ipagowaldiyana si Pablo ngem adida palpaligaten dadapay ipalobos abes nan omayan nan gagayyemna ay mangyey isnan masapolna.

24 Nallos nan nadandan ay agew dat wada da Felix ya nan asawana ay Judio ay si Drusila. Danat ipaayag si Pablo ta dengngenda nan ibagana maipanggep isnan pammati ken Jesu Kristo.

25 Dat isolon Pablo ken siya nan maipanggep isnan gawis ay maikkan ya nan osto ay nemnem ta adi ik-ikkan di ipogaw nan ol-olay. Inbagana abes ay awnit banagen Apo Dios nan kaipoipogaw isnan batawa ta ibagana nan maitapi ken siya ya nan adi. Idi insolona di dat omegyat si Gobilnadol Felix danat pabalen siya ay mangwani en, “Olay omeyka id wani ta is mamingsan no waday wayak esakpay kasin ipaayag sik-a.”

26 Dat kanayon ay ipaayagna si Pablo ta mentoyada ngem nan wada isnan nemnemna et kanana en ta moke agtan Pablo siya is siping.

27 Nakwas nan doway tew-en dat maisokat si Porcio Festo ken Felix ay mengobilnadol. Ngem gapo tay layden Felix ay it-it-ek nan Judio siya isonga egayna pinalobosan si Pablo.

25

Nan Nangbistaan Festo Ken Pablo

1 Nakwas nan toloy agew enggana isdin ninlogiyan Festo ay men-gobilnadol id Cesarea dat omey id Jerusalem.

2-3 Dat nan menkangangato ay papadi ya nan apon di Judio id isdi et inbagada nan lilida maipanggep ken Pablo dadapay mensegseg-ang ay mangipapati ta ipaeyeyna si Pablo id Jerusalem. Siya di nan kananda tay nenemnemenda ay siimenda siya isnan daan ta pateyenda.

4 Ngem sinmongbat si Festo ken daida ay mangwani en, “Nagogowaldiyaan si Pablo id Cesarea dakpay nganngani ay somaa.

5 Isonga no waday manglayad isnan apoyo ay makkey ken sak-en et gawis no id
isdi nan mangidalomanyo ken Pablo no
waday inikkana is ngawi." Siya di nan
insongbat Gobilnadol Festo isnan Judio.

6 Et waay wao wenno simpoo ay agewna
id Jerusalem esapay somaa id Cesarea.
Dat isnan kawakgatana et inpaayagna si
Pablo ta bistaena.
7 Idi inomdan si Pablo dat likoben nan
Judio ay nagapo id Jerusalem. Et adoado
nan mendagsen ay inpabasolda ken siya.
Ngem maid ikkanda ay mangpaneknek is
basolna.
8 Nan insongbat Pablo et kinwanina
en, "Maid getkek is basolko isnan linteg
wenno isnan Templo tako. Olay ken Ali
Cesar et maid gedan."
9 Ngem gapo tay kayat Gobilnadol
Festo ay dayawen nan Judio siya isonga
sinootna ken Pablo en, "Ay laydem ay
omey id Jerusalem ta isdi nan mangbistaak isnan dalomda ken sik-a?"
10 Dat kanan Pablo en, "Adi, tay naayak
ay mangitatakdeg isnan sasagangem et
sik-a nan esay tinodingan Ali Cesar ay
kalebbeng ay mangibanag isnan kasok.
Ngem nan ib-ak ay Judio et maid biyangda
ken sak-en tay getkem met ay maid basolko ken daida.
11 Tay no nakabasolak isnan lintegyo
ya omanay is kapateyak et adiyak adyan.
Ngem nan inpabasolda ken sak-en et maid
kinatet-ewana isonga adi mabalin ay ipabanagmo nan kasok ken daida. Isonga
laydek ay si Ali Cesar nan mangibanag."
12 Dat makitoya si Gobilnadol Festo isnan ib-ana ay nalaing ay mangibanag
danat kanan ken Pablo, "No si Ali Cesar
nan laydem ay mangibanag isnan kasom
et siya nan mangipaeyak ken sik-a."

Nan Nangsodokan Festo Ken Ali Agripa Maipanggep Ken Pablo

13 Nallos nan kaat ay agew dat omey nan
Alin di Judio ay da Agripa ya nan asawana
ay si Bernice id Cesarea ta ipagtekda nan
gasingda isnan nin-gobilnadolan Festo.
14 Idi nadandanda isdi dat sodoken
Gobilnadol Festo ken Ali Agripa nan
maipanggep ken Pablo ay mangwani en,
"Wada nan esay balod isna ay tinaynan
Gobilnadol Felix.
15 Idi wadaak id Jerusalem et inbagan
nan menkangangato ay papadi ya nan
aamam-an di Judio nan inpabasolda ken
siya tay kayatda ay ipapatey.
16 Ngem inbagak ken daida ay bakenmi
ogali ay iRoma ay mangipapatey isnan
naidalom no egay mawayaan omona ay
mangsongbat isnan ipabasol nan mangidalom ken siya.
17 Isonga idi inomdan isna nan amam-a
ay mangidalom ken siya daket banagen ay
dagos isnan nawakgatana.
18 Kanak en wada nan ngawi ay
inikkana ngem idi inmalida et maid met.
19 Nodi nan lilida ken siya et
maipanggep isnan ogalida ay Judio ya nan
esay ipogaw ay kangadan is Jesus ay natey
ay kanan Pablo en kasin natago.
20 Gapo tay maid getkek ay mangbanag
isnan kaneg todi ay lili isonga sinootko
ken Pablo no laydena ay id Jerusalem nan
mangbistaak isnan kasona.
21 Ngem adina layden di tay laydena ay
sed-en nan mangbanagan Ali Cesar ken
siya. Isonga inpagowaldiyak engganay
mabalin ay maipa-ey siya isnan kad-an Ali
Cesar." Siya di nan kinwanin Gobilnadol
Festo ken Ali Agripa.
22 Dat kanan Ali Agripa, "Laydek ay
dengngen abes nan kanan Pablo." Dat
kanan Gobilnadol Festo, "Is wakgat ta esak
ipaayag ta dengngem."

23 Isnan wakgat ninbado da Ali Agripa
ken Bernice isnan gawigawis ay badoda
ay men-et-etek dadat omey isnan pagbistaan. Nakkey abes nan aap-apon di sosoldado ya nan aap-apon di ili. Inpaayag
Festo si Pablo dadat eyey siya.
24 Dat kanan Gobilnadol Festo en, "Ali
Agripa ya dakayo am-in ay wada isna,
nan ipogaw ay iilaenyo ay naay et siya
na nan inpapapatin nan kaJudiojudio id
Jerusalem ya id isna Cesarea ay ipapateyko.
25 Ngem sak-en, maid dinatngak is basolna is omanay is mapateyana. Isonga
awnitak ipa-ey siya id Roma isnan kad-an
Ali Cesar tay laydena ay siya nan mang-

banag isnan kasona.
26 Ngem maid getkek is isolatko ken Ali
Cesar maipanggep ken siya. Et siya di
nan poon nan nangyaliyak ken siya isnan
sasagangenyo am-in ya am-amed ken sik-
a Ali Agripa tasiyay waday isolatko no
makabista tako ken siya.
27 Tay baken osto no maipaeyey nan
balod ken Ali Cesar no maid ibaga tako is
basolna."

26

Nan Insongbat Pablo Ken Ali Agripa

1 Dat kanan Ali Agripa ken Pablo, "Kadya
ibagam nan songbatmo." Dat ipaginek
Pablo nan ipogaw danat songbatan nan
inpabasolda ken siya ay mangwani en,
2 "Apo Ali Agripa, dadama nan gasingko
tay sik-a nan mangibagaak isnan song-
batko isnan ipabasbasol nan ib-ata ay
Judio ken sak-en.
3 Tay sik-a et getkem ay osto nan
ogali tako ay Judio ya getkem gedan nan
mensinsinongbatan tako. Isonga anosam
kad ay mangdenge isnan kanak.
4 Getken am-in nan ib-ata ay Judio
nan inik-ikkak enggana isdin kaongak tay
nakiteteeak ken daida isnan ilik ya id
Jerusalem.
5 No laydenda ay mangibaga isnan tet-
ewa et ibagada koma ay nabayag ay getk-
enda ay Fariseowak ay mang-atiw isnan
tap-in di Judio ay mangsolsolot isnan lin-
teg tako.
6 Gapo tay patpatiyek nan inkalin Apo
Dios isdin alal-apo tako ay awnit kasin
matago nan natey et siya nan gapo ay
wadaak isna ay mabisbista.
7 Dapay siya nan sedsed-en nan am-in
ay Judio isnan mangdaydayawanda ken
Apo Dios isnan kaageagew ya kalabilabi.
Et gapo isnan naay ay namnama et siya
di nan mangipabasolanda ken sak-en, Apo
Ali Agripa.
8 Ay adi kayo abes mamati ay kabaelan
Apo Dios ay mangtago isnan natey ay
ipogaw?
9 Olay sak-en id kasin esakpay mamati
et kanak en gawis no aposek am-in nan
mamati ken Jesus ay iNazaret.
10 Et siya di nan inik-ikkak id Jerusalem.
Inyalin nan menkangangato ay papadi
nan lebbengko ay mangibalod isnan ma-
mati ken Jesus. Idi kinwanida en masapol
ay mapateyda et inow-owenak abes tay
kanak en gawis no mapateyda.
11 Kanayon abes ay sinonggepak is-
nan sinagoga ay madagdagopanda ay
mangpaligat ken daida. Pinadasko ay
mangipapati ta taynanda nan pammatida.
Dadama nan inik-ikkak ken daida tay olay
isnan ilin di baken Judio et in-inmeyak
gedan ay mang-amis ken daida.
12 Et siya di nan inmayak id Damasco tay
wada nan ginen-ak ay solat di menkan-
gangato ay papadi ay mangwani en ma-
balin ay depapek nan mamati ken Jesus.
13 Ngem isnan osto ay kag-aw Apo
Agripa et nasilanganak isnan pat-a ay na-
gapo id daya ay napigpigsa mo nan agew
et nasilangan gedan nan bobowegko.
14 Dakamit aped matokang dat wada
nan dinngek ay mangwani isnan kali tako
ay Hebreo, 'Saulo, Saulo dakan mangpal-
paligat? Maid silbin nan ik-ikkam tay nan
awakmo met laeng nan palpaligatem.'
15 Daket sooten ay mangwani en,
'Sinoka, Apo?' Dat kanan Apo Jesus ken
sak-en, 'Sak-en si Jesus ay mangisakit
isnan ipogawko ay palpaligatem.
16 Ngem ibangonmo tay ninpailaak ken
sik-a ta ibaak sik-a ta makibadangka ay
mangipagtek isnan maipanggep ken sak-
en. Awnitmo ibagbaga nan inilam id wani
ya nan awnitko ipaila ken sik-a isnan tap-
in di agew.
17 Et sak-en nan mangibalbaliw ken sik-
a no waday mangpadas ay mangpatey ken
sik-a isnan mangibaaak ken sik-a ay omey
isnan Judio ya nan baken.
18 Isolowam daida ta maawatanda nan
maipanggep ken sak-en ta malawagan
nan nemnemda ya dokoganda nan ngawi
ya ta maabak nan kabaelan Satanas
ken daida. Et no mamatida ken sak-
en, pakawanen Apo Dios nan basbasolda
tapno maitapida isnan ipogawna.' Siya di
nan kinwanin Jesus ken sak-en."
19 Dat itoloy Pablo ay mangwani,
"Isonga, Apo Ali Agripa, tinongpalko nan
inpagtek Apo Jesus ken sak-en

20 tay inbagbagak isnan kaipoipogaw ta
dokoganda nan basolda ta si Apo Dios
di patiyenda dadapay ik-ikkan nan gawis
ay mangipagtek isnan pammatida. Id
Damasco nan damo ay nangisolowak is
dadi dat id Jerusalem dat isnan kailiili
isnan probinsiya ay naay ay Judea dat
abes isnan baken Judio.
21 Et gapo isnan insolsolok et din-
pap nan Judio sak-en isnan Templo tay
kananda en mangpateyda.
22 Ngem gapo tay si Apo Dios nan
kanayon ay mangbadang ken sak-en
isonga wadaak isna ay mangibagbaga
kayet is dadi isnan nangato wenno
nababa ay ipogaw. Isonga nan ibagbagak
et maid teken nodi nan inbagan gedan
din mamadton Apo Dios id kasin ya nan
inbagan din si Moses ay awnit ommat.
23 Tay inbagada en awnit wada nan
ibaan Apo Dios ay si Kristo et masapol
ay matey siya ngem awnit siya nan damo
ay kasin matago. Et siya nan mangi-
pagpagtek isnan Judio ya nan baken Ju-
dio tapno malawagan nan nemnemda ta
maisalakanda."

24 Daan ay menkalkali si Pablo dat men-
bogaw si Gobilnadol Festo ay mangwani
en, "Natawawka Pablo. Waay nan dadama
ay sinolom nan nangtawaw ken sik-a."
25 Dat songbatan Pablo ay mangwani
en, "Adiyak matawtawaw, Apo Gobilnadol
Festo, tay tet-ewa nan kankanak. Adiyak
aped kankanan.
26 Intoledko ay mangibaga isnan naayda
ken Ali Agripa tay getkek ay getkena am-in
dana tay inom-ommat isnan mangiilaan
nan adoado ay ipogaw."
27 Danat itoloy ay mangwani isnan Ali,
"Apo Ali Agripa, ay patiyem nan inbagan
din mamadton Apo Dios id kasin? Getkek
ay patpatiyem nan inbagada."
28 Ngem kinwanin Ali Agripa ken siya,
"Ay kanam en nalaka nan mang-awisam
ken sak-en ta maitapiyak isnan Kris-
tiano?"
29 Dat kanan Pablo, "Sik-a Ali ya am-in
kayo ay mangdedenge ken sak-en id wani,
olay nalaka wenno naligat ay mamati
kayo ngem nan dawatek ken Apo Dios et
ta maiyiso kayo koma ken sak-en basta adi
kayo maibalod."
30 Dat bomala da Ali Agripa ya nan go-
bilnadol yas Bernice ya nan nakitotokdo
ken daida.
31 Dadat mentotya ay mangwani en, "Si
todi ay ipogaw et maid basolna is omanay
is maibalodana wenno maipapateyana."
32 Dat kanan Agripa ken Festo, "Mabalin
ay palobosam siya no baken nan nang-
waniyana en si Ali Cesar nan mangbanag
isnan kasona."

27

Nan Ninlogiyan Nan Inmayan Da Pablo Id Roma

1 Idi inomdan nan omayan Pablo id
Italia ay kad-an Ali Cesar dakamit men-
logan isnan bapor. Inpagowaldiyada da
Pablo ya nan tap-in di balod ken Julio.
Si Julio nan kapitan nan sosoldado ay
makwani en gropon Augusto.
2 Nan ninlogananmi et nagapo id
Adrumeto ay omey isnan il-ili id Asia. Sak-
en si Lucas yas Aristarco ay iTesalonica id
Macedonia et nakkey kami abes. Dakamit
menlobwat.
3 Nawakgat nan inomdananmi id Sidon.
Gapo isnan anos Kapitan Julio et inpalo-
bosna si Pablo ay omey mangpasyal isnan
gagayyemna ta agtanda siya is masapolna.
4 Idi kasin kami ninlobwat ay nagapo id
Sidon dat napigsa nan dagem ay sab-aten
nan loganmi isonga indaanmi isnan igid
nan ili id Chipre ay baken dadama nan
dagem.
5 Linaosanmi nan demang nan probin-
siya id Cilicia ya id Pamfilia dakamit om-
dan id Mira ay esay ili id Licia.
6 Et id isdi nan nangdatngan Kapitan
Julio isnan esay bapor ay nagapo id Ale-
jandria ay omey id Italia ay omayanmi et
siya nan ninlogananmi.
7 Iyam-amman nan loganmi isonga
nabayag esakamipay demangen nan ili id
Nido tay napaligatan kami isnan napigsa
ay dagem ay mangsabsab-at. Idi adi
kami makaipadaan isnan bapor gapo is-
nan dagem damit teknen nan daanenmi et
idaanmi isnan igid id Creta ay bassit nan
dagem et dinmangmi id Salmon.

8 Ngem olay no inpadaanmi nan bapor
isnan sag-en nan ili id Creta et napaligatan
kami gedan. Dakamit omdan isnan ili
ay makwani en gawis ay somaldengan di
bapor ay sag-en id Lasea.
9 Ngem gapo tay nabayag kami isnan
daan et kaeegyat ay menlogan isnan ba-
por tay pinaglemlem. Isonga dat kanan
Pablo ken daida en,
10 "Gagayyem, kaeegyat no ipapati tako
ay omey kayet. No itoloy tako et awnit
adoado nan madadael isnan kalga tako ya
madadael abes nan naay bapor ya awnit
wada abes nan matey ken datako."
11 Ngem nan kapitan et egayna patiyen
nan kinwanin Pablo tay nan menman-
maniho ya nan kakwa isnan bapor nan
patiyena et kedeng.
12 Ad-ado abes nan manglayad ay
itoloymi ay omey mo dakami tay kananda
en kaeegyat isdi is menteanmi isnan
pinaglemlem. Isonga kananda en, "Waay
mabalin ay omdan tako id Fenix ay esay
ili id Creta ta siya di nan mentetean tako
isnan pinaglemlem." Kinwanida di tay
gag-awis di is somaldengan di bapor tay
adina sasagangen nan magapowan di
dagem isnan pinaglemlem.

Nan Nalemleman Da Pablo

13 Idi naegew dakamit menlobwat tay
kananda en mabalin et. Damit idaan
isnan sag-en nan igid id Creta.
14 Ngem kaloblobwat kami dat omdan
nan napigsa ay lemlem ay nagapo isnan
totongowen nan ili.
15 Et maisaplit nan bapor et paliwesena
et adi kabalin ay pasagangenda isnan
dagem isonga apedmi inpalobos ay padaa-
nen nan dagem dakami isnan omayana.
16 Idi dinmangmi nan teeteen ay ili
id Cauda et bakin kami nasalinan isnan
dagem. Damit ilogan nan bangka ay
ginoygoyod nan bapor ngem napaligatan
kami ay mangilogan tay mendagdagem.
17 Nailogan san bangka dadat bedbeden
nan bapor ta adi masisiyan nan tablana.
Ngem omegyatda modatya mailomlom
nan bapor isnan lagan tay at-atapew
nan danom id Sirte isonga linolonda
nan mensede ay galot ay osalenda ay
mangsalapa isnan dagem et indogos nan
dagem dakami isnan omayanmi gedan.
18 Idi nawakgat dat am-amed pomigsa
nan lemlem et pilmi nan ikkana isnan
bapor isonga kinsayanda nan kalga ay
mangiwasit ta yomap-ew.
19 Isnan maikatlo ay agew inwasitda
gedan nan tap-in di maosal isnan bapor.
20 Nabayag ay egaymi il-ilan nan agew
ya nan talaw isonga kananmi am-in en
waay adi kami makaibaliw isnan awakmi
tay napigsapigsa nan dagem.

21 Nabayag abes ay egay kami polos
nangnangan dat tomakdeg si Pablo ay
mangwani, "Gagayyem, mosaya tinong-
palyo san kinwanik ta egay tako koma
tinaynan id Creta. No siya di nan inikkan
tako et egay tako napaligatan ya maid
abes nadadael.
22 Ngem olay baw, papigsaenyo nan
nemnemyo kayet tay awnit maid matey
ken datako nodi kedeng nan bapor is
madadael.
23 Getkek di tay si Apo Dios ay day-
dayawek ay kakwa ken sak-en et id labi
inbaana nan esay anghelna ay ninpaila ay
mangwani ken sak-en
24 en, 'Adika omegyat, Pablo, tay mas-
apol ay omeyka menpaila ken Ali Cesar.
Et gapo isnan layad Apo Dios ken sik-a
et awnit maid matey gedan isnan iib-am
isnan bapor.' Siya di nan kinwanin nan
anghel ken sak-en.
25 Isonga tomoled kayo ay iib-ak tay
patiyek si Apo Dios ay awnit ommat am-
in nan inbagana.
26 Ngem awnit maidongpal nan bapor
isnan teeteen ay ili isnan gawan di baybay
et isdi nan maisalakanan tako."

27 Dowa ay domingo ay aped indogdogos
nan dagem nan bapor isnan gawan di
baybay id Adriatico. Tengan di labi dat
nemnemen nan men-ob-obla isnan bapor
ay waay omas-asag-en kami isnan lota.
28 Dadat lokden nan kaad-adaem nan
danom ngem dowampoo ay depa pay
laeng. Sinomsomleg kami is atik dadat
kasin lokden et simpoo ya limay depa
damit getken en wada nan ili isnan sag-
enmi.

29 Dadat omegyat modatya maidong-
pal nan bapor isnan bato ay wada is-
nan benget nan ili. Isonga inoy-oyda
nan epat ay landok ay napapalongan ay
mangikawe isnan obet nan bapor damit
ilol-owalo ta epdas koma mawakgat.
30 Ngem ngawi tay layden nan tap-in di
men-ob-obla isnan bapor ay lomayaw et
agindaooy-oy isnan landok ay mangikawe
isnan bapor isnan sagangna ngem nan
bangka nan inpagowabda isnan baybay
ay kananda kadi en ta menlogananda.
31 Idi gintek Pablo nan kayatda ay ikkan
danat kanan isnan kapitan ya nan sosol-
dadona, "No lomayaw nan deeyda ay men-
obla isnan bapor et awnit maid matago
ken datako."
32 Isonga ginedged nan sosoldado nan
tali ay mangikawe isnan bangka et
matekdag ta adida makalayaw.
33 Nganngani ay mawakgat dat men-
pakaasi si Pablo ta manganda. Kanana
en, "Naay dowa ay domingo ay egay kayo
polos nangnangan tay sinsin-edyo nan
somaldengan nan dagem.
34 Isonga pangaasiyo ta mangan kayo ta
pomigsa kayo is bassit. Adi kayo madana-
gan tay awnit tako maisalakan am-in ya
maid gedan masogatan ken datako."
35 Dat omala isnan esay tinapay dat
menlowalo ken Apo Dios danat pit-ingen
et kanena et inilada am-in.
36 Isonga pinmigsa nan nemnemda da-
dat mangan abes.
37 Nan kabibilangmi am-in isnan bapor
et dowanggasot ya pitompoo ya enem.
38 Idi nakakanda dadat iwasit nan tap-
in di kalga tapno am-amed yomap-ew nan
bapor.

Nan Naisaplitan Nan Bapor Isnan Bato

39 Mawakgat pay dat maila nan benget
di ili. Adida makailasin no sino nan
kailina. Ngem inilada ay nadadata nan
bengetna et kananda en waay mabalin ay
ipad-anda nan bapor isdi.
40 Isonga inokasda nan landok ay
mangikawe et tinaynanda isnan baybay.
Dadat okasen abes nan tali ay mangikawe
isnan tabla ay mangipango isnan omayan
nan bapor dadat ipangato nan mensede
ay galot ay wada isnan sagang ta idogos
nan dagem nan bapor isnan bengetna.
41 Ngem dat mailomlom nan sagang nan
bapor isnan lagan dat maikawe. Nan
obetna pay et nasaplisaplit isnan napigsa
ay dalloyon isonga nadadael.
42 Dat kanan nan sosoldado en
pateyenda koma nan balod ay gogowaldiyaanda
ta adida lomayaw.
43 Ngem dat iyadin nan kapitan tay
laydena ay ibaliwan si Pablo. Isonga
inbagana ta menlamew nan mangtek ta
omeyda isnan benget nan ili.
44 Dapay men-akbaya nan tap-ina isnan
tabla ya nan tap-in di kaiw ay magapo
isnan bapor. Isonga siya di nan inikkanmi
et dinatnganmi nan ili et maid natey ken
dakami am-in.

28

Nan Kad-an Pablo Id Malta

1 Idi dinmaka kami esamipay getken
ay Malta nan ngadan nan ili ay inom-
dananmi.
2 Nan omili id isdi et gawigawis
nan inikkanda ay nang-ay-ayowan ken
dakami. Dinomnetda is men-anidowanmi
tay men-od-odan dapay mentedek.
3 Si Pablo et nangmong is maanido abes
ngem idi inigwana isnan apoy dat bomala
nan oweg ay menkedet et kinetbana nan
ledengna.
4 Idi inilan nan omili nan oweg ay men-
tatayon isnan ledeng Pablo dadat men-
asikwani, "Waay ninpatey is ipogaw tay
dey olay egay katey isnan baybay ngem
bakena gasat ay matago kayet."
5 Ngem si Pablo et apedna inwakgi nan
oweg isnan apoy et maid inommat.
6 Binanbantayan nan omili ta ilaenda
no bomgeng nan ledengna wenno aped
matokang ay matey. Idi nabayag dapay
maid inommat dadat sokatan nan nem-
nemda et kananda en waay dios obpay
gedan siya.
7 Isnan sag-en nan inomdananmi ay
deey et wada nan kowan Publio ay esay
apoda id isdi. Et gawis tay inpasgepna
dakami et nakitetee kami ken siya is toloy
agew.

8 Nan aman Publio et masaksakit ay
menpodpodot dapay mentakki is basa.
Isonga inmey si Pablo isnan kad-ana et
gen-ana siya danat ilowalowan et makaan
nan sakitna.
9 Idi gintekda nan inommat daet am-in
nan masaksakit isnan ili isdi et inmeyda
ken Pablo et pagawisena daida.
10 Adoado abes nan inyalida ay mangi-
paila isnan gasingda ken dakami. Issan
kinmaananmi abes inyalida am-in nan
masapolmi isnan daan.

Nan Inomdanan Da Pablo Id Roma

11 Nintetee kami isdi is toloy bowan
esakamipay komaan. Ninlogan kami is-
nan bapor ay nagapo id Alejandria ay
nintetee isdi issan pinaglemlem. Nan
inpangadanda isnan bapor et Singin ay
Dios.
12 Inomdan kami id Siracusa et toloy
agewmi isdi.
13 Kasin kami ninlobwat et omey kami
id Regio. Esay agewmi isdi danat ilogi
ay mendagem isnan nagapowanmi isonga
ninlobwat kami kasin et inomdan kami id
Puteoli isnan nawakgatana.
14 Dinatnganmi isdi nan iib-ami ay ma-
mati ken Jesus. Dadat kanan en makitetee
kami ken daida is esay domingo. Nalpas
nan esay domingo dakamit mendad-aan
ay omey id Roma.
15 Idi gintek nan mamati ken Jesus id
Roma ay omey kami isdi dadat mangsab-
at isnan malkitan id Appio. Nan tap-
ina et isnan kad-an di toloy tindaan nan
nangsab-atanda ken dakami. Idi inilan
Pablo daida dat men-iyaman ken Apo Dios
et pomigsa nan nemnemna.
16 Idi inomdan kami id Roma dat ipalo-
bos nan soldado ay men-abang si Pablo
isnan esay baey ngem wada abes nan
gowaldiya ay makitetee ken siya.

Tinoyan Pablo Nan Judio Id Roma

17 Nallos nan toloy agew dat ipaayag
Pablo nan aamam-an di Judio ay wada
id Roma. Idi nadagopda danat kanan
ken daida en, “Dakayo ay aamam-a, olay
maid basolko isnan ib-a tako ay Judio
wenno isnan ogalin din alal-apo tako
ngem aped inpabasol nan iJerusalem sak-
en ta maitedak isnan iRoma.
18 Idi sinomalyan nan iRoma sak-en
dadat kayat ay ipalobos sak-en tay gin-
tekda ay maid inikkak is omanay is mang-
pateyanda ken sak-en.
19 Ngem nan ib-a tako ay Judio et
daida nan nangiyadi isnan mapalobosak.
Isonga masapol ay omaliyak isna ta ipa-
banagko ken Ali Cesar. Waay kananyo
en idalomko daida ngem adyak. Maid
idalomko.
20 Et siya di nan poon nan nangipaaya-
gak ken dakayo ta mensinagang tako ta
ibagak ken dakayo nan poon nan naibalo-
dak. Maid teken nodi gapo isnan pam-
matik isnan sedsed-en nan am-in ay Judio
ay si Kristo ay awnit mentoltolay ken
datako.” Siya di nan kinwanin Pablo isnan
aamam-an di Judio.
21 Dadat kanan ken siya, “Maid di-
nawatmi is solat is nagapo id Judea
maipanggep ken sik-a. Olay gedan nan
inmali ay ib-a tako et maid sinodsodokda
is ngawi ay inikkam.
22 Ngem getkenmi ay nakaliget nan
kaipoipogaw isnan kailiili ken dakayo ay
mamati ken Jesus isonga laydenmi ay
dengngen no sino nan kanam.”
23 Dadat tolagen nan agew ay kasinda
madagopan. Idi kasinda inmey isnan
kad-an Pablo dadat madad-aoman isonga
inlogin Pablo isnan wakgat enggana ay
malabi tay adoado nan inbagbagana ken
daida. Inbagana nan maipanggep ken Je-
sus ya nan mentolayan Apo Dios ay maid
patenggana. Laydena ay awisen daida ta
mamatida abes ken Jesus isonga adoado
nan inbagana ay wada isnan insolat din si
Moses ya nan insolat nan tap-in din ma-
madton Apo Dios id kasin ay maipanggep
ken Kristo.
24 Et wadada nan naawis ngem nan tap-
ina et egayda mamati.
25 Idi adi kapos-a nan nemnemda dadat
kanan en komaanda dat kanan Pablo ken
daida,

“Tet-ewa nan inpanemnem nan Ispirito
Santo ken Isaias ay esay mamadton Apo
Dios id kasin ay maipanggep isnan alal-
apo tako. Tay kinwanin Apo Dios ken

Isaias en,
26 ‘Ibaak sik-a ay omey mangibaga is-
nan ipogaw en, “Tet-ewa ay deng-
dengngenyo nan kankanak ngem
maid polos maawatanyo. Tet-ewa
ay boyboyaenyo nan ipap-ailak ken
dakayo ngem adiyo imatonan.
27 Tay adiyo nemnemen nan kayatko
ay kanan. Nodi totowengenyo ya
kokollawenyo ay mang-ad-adi isnan
kankanak tay adyanyo ay mang-il-ila
ya mangdengdenge ken sak-en dayopay
adyan ay mangtek ken sak-en modatya
dokoganyo nan basbasolyo ta sak-en di
solotenyo ta isalakanko dakayo.” ’ ”
Siya di nan kinwanin Apo Dios ay inso-
lat din si Isaias ay inbagan Pablo isnan
aamam-a.
28 Dat itoloy Pablo ay mangwani en,
“Isonga ipagtekko ken dakayo en id wani
et layden Apo Dios ay maibaga nan
maipanggep ken Kristo isnan ipogaw ay
baken Judio tay daida nan mangidnge ta
maisalakanda.”
29 (-)

Nan Nintetean Pablo Id Roma

30 Et doway tew-en nan nintetean Pablo
isnan baey ay inabangana id Roma. Et
am-in ay omey ken siya et men-gasing ay
mangipasgep ken daida.
31 Insolsolona nan maipanggep isnan
mentolayan Apo Dios ay maid patenggana
ya maipanggep ken Apo Jesu Kristo. Et
maid baina ay mangibagbaga is dadi da-
pay maid nangiyad-adi isnan inik-ikkana.

Nan Solat Pablo Isnan Ipogaw id Roma

Nan Maipanggep Isnan Solat

Nan solat Pablo isnan mamati id Roma et naisolat ay mangipagtek isnan mangkaytana ay omey mangbisita ken daida. Nan kayatna et men-it-itdo isnan mamati id isdi is sin-awyan esanapay itoloy ay omey id Espanya.

Ninsolat ay mangipaawat ken daida isnan maawatana maipanggep isnan pammati ken Jesus. Laydena ay ipagtek ken daida nan masapol ay ik-ikkan nan ipogaw no mamatida ken Kristo. Isnan am-in ay solat ay insolat Pablo et nan naay ay solatna isnan iRoma nan kad-an nan kaadowan nan inbagana ay maipanggep isnan pammati ken Jesus. Idi pinakomostaana nan mamati id Roma ya inbagana nan mangilol-owalowana ken daida danat ibaga nan kayatna ay ipagtek isnan solat et siya na nan inikkan Apo Dios tapno mabalin ay gawis nan pangiilaana isnan ipogaw. Inbagana ay gapo isnan pammati et kedeng, maid teken. (1:17)

Kinwanin Pablo en am-in ay ipogaw, olay Judio wenno baken et masapol ay mapakawan nan basbasolda tapno mabalin ay maitapida ken Apo Dios tay palisoda ay managbasol. Ngem kedeng nan pammatin di ipogaw ken Jesu Kristo is gapo ay mapakawanda. Nan maisned et inbagan Pablo nan kaneg nan balo ay biyag ay wada isnan maitapi ken Jesus gapo isnan mapakawanan nan basbasolda. Nan mamati et makaan nan mangbosowanda ken Apo Dios ya mawayaanda ay adi mangitoltoloy ay bomasol gapo isnan badang nan Ispirito Santo. Isonga maipalobosda ay adi maitapi isnan dosa ay maid patenggana.

Isnan kapitolo 5 engganay 8 et ibagbagan Pablo nan kaosalan nan linteg Apo Dios ya nan esa et nan kabaelan nan Ispiriton Apo Dios isnan biyag di mamati. Nan maisned et ibagbagana nan planon Apo Dios isnan Judio ya nan baken Judio ay makwani en Gentil. Kinwanina en nan mang-adyanan nan Judio ken Jesus et siya nan epdas ninemnem Apo Dios tapno mawayaan nan tap-in di ipogaw ay mangdenge isnan badangna ta maisalakanda abes gapo isnan inikkan Kristo. Ngem kinwanin Pablo ay adi maitoltoloy ay enggana nan mang-adyanan nan Judio ken Jesus.

Isnan maisned ay insolat Pablo et ibagbagana nan osto ay ikkan di mamati, am-amed nan maipanggep isnan ikkanda ay menlinayad. Inbagana gedan nan ikkanda ay mensilbi ken Apo Dios ya nan menlinayadanda ya nan masapol ay ikkanda ay mangtongpal isnan menlelebbeng ya nan osto ay maikkan no mendowadowa nan nemnemda maipanggep isnan bilin Apo Dios. Isnan kombos nan solat et inbagana nan mangdaydayawana ken Apo Dios ya nan ipalowalona ken daida ya nan ipogaw ay menpakomostaana.

Nan wada isna:

Login nan solat ya nan napateg ay inbagana 1:1-17
Nan maisalakanan di ipogaw nan masapol 1:18-3:20
Nan inikkan Apo Dios ay mangisalakan isnan ipogaw 3:21-4:25
Nan balo ay biyag ay magapo ken Jesu Kristo 5:1-8:39
Nan planon Apo Dios maipanggep isnan Judio 9:1-11:36
Nan ogalin di mamati 12:1-15:13
Nan kombos nan solat 15:14-16:27

Nan Login Nan Solat

1 Sak-en si Pablo ay esay baan Jesu Kristo ay mensolat ken dakayo id issa Roma. Napiliyak ay esay apostolisna. Dinotokan Apo Dios sak-en tapno omomeyak ay mangibagbaga isnan gawis ay damag ay nagapo ken siya.

2 Nan gawis ay damag ay kankanak et inkalin Apo Dios id kasikasin. Inbagana isnan mamadtona et siya nan insolsolatda gedan isnan liblo ay inpasolatna.

3 Inpasolatna nan maipanggep isnan Anakna ay si Jesu Kristo ay Apo tako. Nan maipanggep isnan kaipogawna et

naiyanak siya isnan naay ay batawa et
nan alapona et din si David.
4 Ngem nan maipanggep isnan kadiosna
et nan kasina natagowan nan pilmi ay
nangipagtek ay siya nan Anak Apo Dios.
5 Gapo ken siya et inted Apo Dios ken
sak-en nan gawis ay badangna danapay
ninbalinen sak-en is esay apostolis Kristo.
Inikkana di tapno aw-awisek nan kaipoi-
pogaw ay nagapo isnan natkenatken ay il-
ili tapno mamatida ken Kristo. Tay no siya
di nan ommat et madaydayaw siya.
6 Maitatapi kayo gedan id issa Roma
isnan ipogaw ay inayagan Apo Dios ay
maitapi ken Jesu Kristo.
7 Isonga mensolatak ken dakayo issa
ay laylayden Apo Dios ay inayagana ay
menbalin is ipogawna. Sapay koma ta
kanayon ay liknaenyo nan anos ya layad
ya nan natalna ay nemnem ay magapgapo
ken Apo Dios ay Ama tako yas Apo Jesu
Kristo.

Nan Mangkaytan Pablo Ay Pasyalen Nan iRoma

8 Nan damo ay kayatko ay ibaga et men-
iyamanak ken Apo Dios gapo ken dakayo
am-in tay nagtek isnan olay addaaddawi
nan gawis ay pammatiyo. Et dengdengn-
gen Apo Dios nan lowalok tay wada si
Kristo ay mangitaktakdeg isnan mamati.
9-10 Gegetken Apo Dios ay tet-ewa
nan kankanak en isnan tonggal men-
lowalowak et ilol-owalowak dakayo.
Dawdawatek ken Apo Dios ay nang-itedak
isnan awakko ay mangibagbaga isnan
gawis ay damag ay maipanggep isnan
Anakna tapno no kayatna et mangwaya
ta omeyak pasyalen dakayo tay nabayag
ay kakakakayatko.
11 Tay pilmi nan layadko ay mang-
ila ken dakayo tapno pomigpigpigsa
nan pammatiyo isnan mangitapiyak ken
dakayo isnan gawis ay maitdo ay nagapo
ken Apo Dios.
12 Nan kayatko ay kanan et ta mabadan-
gan tako am-in. Mabadanganak gapo
isnan mang-ilaak isnan pammatiyo ya
mabadangan kayo abes isnan pammatik.
13 Bebsatko, kayatko ay getkenyo ay
namin ado nan nangnemnemak ay omey
pasyalen dakayo ngem kanayon ay wada
nan nangipasaldeng ken sak-en. Kayatko
ay pasyalen dakayo tay laydek ay wada
kayet ken dakayo ay iRoma nan mamati
gapo isnan ibagbagak ay kaneg nan na-
matiyan nan tapin di baken Judio.
14 Tay adi mabalin ay adiyak ibag-
baga nan gawis ay damag isnan am-in
ay kalasin di ipogaw ay nakaadal wenno
egay wenno nan naidokalan wenno egay
tay siya nan bilin Apo Dios ken sak-en.
15 Isonga men-galalasingak ay mang-
itdo isnan gawis ay damag ken dakayo
abes ay mentetee id issa Roma.
16 Adiyak polos mabain ay mangibag-
baga is dana tay getkek ay siya nan
mail-ilaan nan kabaelan Apo Dios ay
mangisalakan isnan am-in ay mamati.
Ngem nan mamati ay Judio nan damdamo
ay naisalakan esapay maisalakan nan ma-
mati ay baken Judio.
17 Men-gasingak ay mangibaga isnan
gawis ay damag ay maipanggep ken Kristo
tay siya di nan kagtekan nan inikkan
Apo Dios tapno mabalin ay mapakawan
nan basbasol di ipogaw tapno gawis nan
pangiilaana ken daida. Kedkedeng nan
mamatiyan nan ipogaw is gapona ay ma-
balin ay mapakawanda. Kaneg na nan
esay nakwani isnan inpasolat Apo Dios ay
mangwani en, “Kedkedeng nan pammatin
nan ipogaw is gapo ay gawis nan pangi-
ilaan Apo Dios ken daida ay matagotagoda
ay enggana.”

Pilmi Ay Managbasol Nan Kaipoipogaw

18 Ipagpagtek Apo Dios nan mang-ad-
adyana isnan ngawi isnan mangipap-
ailaana isnan ligetna isnan ngawi ay ik-
ikkan di ipogaw ya nan kamaid polos
nemnemda ken siya. Masolsolin nan tet-
ewa ay maipanggep ken siya gapo isnan
ngawi ay ik-ikkanda.
19 Kinwanik ay solsolinenda tay nalaka
ay getkenda nan maipanggep ken siya no
kayatda tay inpailan Apo Dios dadlo.
20 Tay ninlogi isnan nangboliwan Apo
Dios isnan batawa et wada nan naipagtek
ay maipanggep ken siya. Olay adi kaila
ngem nalaka ay getken tako nan ka-
diosna ya nan pilmi ay kabaelana ay maid

patenggana gapo isnan mangiilaan tako
isnan binoliwna. Isonga maid polos la-
sonda ay adi mangtek isnan tet-ewa.
21 Getkenda ay wada si Apo Dios ngem
adida kayet patgen dapay siya nan osto
ay mapateg ya adida mensalamat ken
siya. Nodi nan nemnemda et ninbalin
is maid polos paayna isonga am-amed
menbolinget nan nemnemda.
22 Kankananda en masilibda ngem am-
amedda ninbalin ay adi makanemnem is
ostoosto.
23 Tay imbis si Apo Dios ay kangatowan
ya adi katkatey nan patpatgenda ngem
nan sinang didios ay sapsapowenda ay
paliso nan kail-anda isnan ipogaw ay
nalaka ay mamaid wenno isnan koykoyat
wenno isnan tap-in di matagtago nan pat-
patgenda.
24 Isonga baybay-an Apo Dios daida ay
mang-ikkan isnan kompolmi ay kadodogis
ay maikkan ay laydenda ay ikkan.
Ibabainda nan awakda gapo isnan ngawi
ay ik-ikkanda.
25 Sinokatanda nan tet-ewa ay
maipanggep ken Apo Dios ta nan baken
tet-ewa nan patiyenda. Tay nan patpat-
genda et nan binoliw Apo Dios dadapay
adi patgen nan nangboliw is dana dapay
siya nan osto ay madaydayaw ay enggana.
Tet-ewa sa.
26 Gapo tay siya dadi nan inik-ikkanda
isonga baybay-an Apo Dios daida ay
mang-ik-ikkan isnan kababain. Olay
nan bababai, sinokatanda nan osto isnan
baken osto ay nemnem ay maipanggep
isnan awakda.
27 Paliso isnan ik-ikkan nan lalalaki.
Dinokoganda nan osto ay omasawaan nan
ipogaw tay nan iib-ada ay lalalaki nan
bigbigawenda ay asawaen. Kababain
di tay kadodogis nan ikkan nan lalalaki
isnan iib-ada ay lalalaki. Isonga nan
ngawi ay ommat isnan awakda gapo isnan
kadodogis ay ik-ikkanda et maibagay ken
daida.
28 Gapo tay adida paayen nan tet-
ewa ay maipanggep ken Apo Dios isonga
binaybay-an Apo Dios daida ay men-
nemnemnem is baken osto ya maid ka-
paayana. Isonga ik-ikkanda nan baken
gawis ay maikkan.
29 Nanapno nan nemnemda isnan am-
in ay ngawi. Kaykayatda ay mangipasakit
isnan iib-ada ay ipogaw dadapay adi map-
nek isnan wada ken daida. Omaapalda,
pomapateyda, somasapeda, somisikapda,
30 somosolbogda ya tomatayoktokda.
Kaseselatda si Apo Dios ya maid lispitoda
isnan kompolmi ay ipogaw. Ipapanga-
toda nan awakda dadapay men-et-etek.
Kanayon ay nemnemenda nan awnitda
ikkan ay ngawi dadapay adi polos patiyen
nan napowanda.
31 Adida polos matalek ay ipogaw. Maid
layadda wenno seg-angda ya maid nem-
nemda ken Apo Dios.
32 Olay getkenda nan linteg Apo Dios
ay mangwani en osto no madosa ay eng-
enggana nan ipogaw ay mang-ik-ikkan is
dadi ngem ik-ikkanda kayet. Et baken
kedkedeng di is ik-ikkanda nodi nan am-
amed ngawi et nan men-gasinganda no
soloten nan tapin di ipogaw ay mang-
ikkan isnan kaneg nan ik-ikkanda.

2

Malak-am Nan Judio Gedan Isnan Madosaan Nan Kaipoipogaw

1 Ay kananyo en ngawingawi ay ipogaw
da todi? Ngem kanak ken dakayo en
maid polos lebbengyo ay mangbanag ken
daida tay paliso nan ik-ikkanyo isnan ik-
ikkanda. Isonga no banbanagenyo daida
et itaptapiyo ay mangbanbanag isnan
awakyo.
2 Getken tako ay ostoosto nan mang-
dosaan Apo Dios isnan ipogaw ay mang-
ik-ikkan isnan ngawi ay kaneg da todi.
3 Isonga ayke osto no nemnemenyo ay
adi kayo madosa dapay ik-ikkanyo nan
ngawi ay paliso isnan ik-ikkan nan ipogaw
ay banbanagenyo?
4 Adiyo patgen samet nan pilmi ay anos
Apo Dios ken dakayo. Ay adiyo getken
ay pilmi ay an-anosan Apo Dios dakayo
tay sesesed-ena nan mangibabawiyanyo
isnan ngawi ay ik-ikkanyo?
5 Ngem dakayo et adi kayo menbabawi
tay menkenteg nan oloyo. Isonga am-
amed nan madosaanyo isnan agew ay
mangipailaan Apo Dios isnan ligetna ay

mangdosa isnan egay nangpati ken siya
isnan mangbanagana ay maiyostoosto is-
nan kaipoipogaw.
6 Tay awnit ited Apo Dios nan ostoosto
ay maibagay isnan inik-ikkan nan tonggal
esay ipogaw.
7 Nan ipogaw ay gawigawis nan inik-
ikkana gapo isnan nanggamgamgamana
isnan makiteana ken Apo Dios ay enggana
ya nan mangdayawana ken siya et ited
Apo Dios ken siya nan biyag ay maid
patenggana.
8 Ngem nan ipogaw ay mangipaon-ona
isnan kaykayatda ya mang-adi ay mang-
pati isnan tet-ewa ay maipanggep ken
Apo Dios tapno ik-ikkanda nan ngawi et
awnitda lak-amen nan pilmi ay liget Apo
Dios.
9 Owen, siya di nan ommat isnan am-in
ay ipogaw ay mang-ik-ikkan isnan ngawi,
olay no Judioda wenno baken.
10 Ngem nan mang-ik-ikkan isnan gawis
et awnitda ganaben nan maitapiyanda
ken Apo Dios ay enggana danapay ipan-
gato ya dayawen daida. Ommat di abes
isnan Judio ya nan baken Judio.
11 Tay maid ipogaw is pawedwed-en Apo
Dios isnan mangbanagana ken daida.
12 Isonga am-in ay bomasbasol ay olay
no Judio wenno baken et madosada ay
eng-enggana. Nan baken Judio et adida
getken nan linteg Apo Dios ay intedna
isnan Judio isonga baken nan lintegna is
osalena ay mangbanag ken daida. Ngem
madosada kayet ay maisiyan ken Apo Dios
ay eng-enggana gapo isnan basbasolda.
Ngem nan osalen Apo Dios ay mangbanag
isnan Judio isnan basbasolda et nan lin-
tegna tay sigod ay getkenda.
13 Tay baken nan mangtekan nan
ipogaw isnan linteg Apo Dios is gapo ay
gawis nan pangiilan Apo Dios ken daida
nodi masapol ay tongtongpalenda.
14 Olay no adi getken nan baken Judio
nan naayda ay linteg ay naited ken Moses
et mailasin ay getkenda kayet nan osto ya
nan baken osto ay maikkan ay kaneg nan
naibaga isnan linteg. Isonga magtek ay
nan nemnemda nan mangilinlinteg ken
daida ay olay adida getken nan naisolat ay
linteg Moses.
15 Ipap-ailada isnan ik-ikkanda ay getk-
enda nan osto ay maikkan ay kaneg nan
inbilin Apo Dios isnan kaipoipogaw. Getk-
enda tay nan nemnemda nan mangibaga
ken daida no gawis wenno baken gawis
nan ik-ikkanda.
16 Isonga kaneg nan ibagbagak isnan
gawis ay damag et madosa nan am-in ay
bomasbasol. Awnit ommat di isnan agew
ay ipabanag Apo Dios ken Jesu Kristo nan
am-in, ay olay nan adi kakagtek ay wada
isnan nemnem di ipogaw.

Baken Nan KaJudion Di Ipogaw Is Napateg Ken Apo Dios Nodi Nan Mangtongpalanda Isnan Bilbilina

17 Dakayo ay iib-ak ay Judio, wada nan
ibagak ken dakayo. It-it-ekyo nan kaJu-
dioyo ay mangmangwani en gawis nan
nemnem Apo Dios ken dakayo tay wada
ken dakayo nan lintegna. It-it-ekyo nan
mangtekanyo ken siya ay tet-ewa ay Dios.
18 Tet-ewa ay getkenyo nan kayatna ay
maikkan et gapo isnan mangtekanyo is-
nan lintegna et oowenanyo nan gawis.
19 Isnan nemnemyo et maibagay kayo ay
men-itdo isnan adi mangtek ken Apo Dios
ay mangipagtek ken daida isnan adida
getken.
20 Nalaing kayo kano ay mang-eset isnan
baken osto ay ik-ikkanda. Kaneg kayo
kano mistolo is men-itdo is oongong-a.
Mabalin ay ikkanyo kano tay getkenyo
nan linteg Apo Dios ay kad-an nan am-in
ay osto ya tet-ewa.
21 Ngem dakayo ay men-it-itdo et it-
itdowanyo nan iib-ayo ngem kanak en
aytay dakayon adi itdowan nan awakyo?
Ibilbilinyo ken daida ay mangmangwani
en, “Adi kayo mangak-akew.” Ngem ay tet-
ewa ngen ay adi kayo mangak-akew?
22 Kankananyo abes en, “Adi kayo
menkamkamolala.” Ngem ay tet-ewa ay
adiyo ik-ikkan ngen? Pilmi ay ad-adyanyo
nan tinagtago ay sinang didios ngem ik-
ikkanyo nan ngawi tay aped kayo song-
songgep isnan kad-an da todi ay ngawi
ken dakayo ay mang-ak-akew isnan na-
banol ay wada isnan kad-anda.
23 It-it-ekyo nan kawadan nan linteg
Apo Dios ken dakayo ngem ibabainyo si

Apo Dios isnan adiyo mangtongtongpalan
isnan lintegna.
24 Kaneg nan naisolat ay mangwani en
oy-oyawen nan baken Judio si Apo Dios
gapo isnan il-ilaenda ken dakayo.
25 Mapaay nan kaJudioyo no tongtong-
palenyo nan linteg Apo Dios. Ngem no
adiyo tongpalen et maid polos paayna.
Kanegyo nan baken Judio ay baken
ipogaw Apo Dios.
26 Paliso isnan baken Judio tay no
tongtongpalenda nan linteg Apo Dios et
kanegda Judio met laeng abes ay ipogaw
Apo Dios.
27 Isonga awnit idalom nan baken Ju-
dio dakayo ay Judio ay mangwani en,
"Lebbengna no madosa kayo." Kananda di
tay olay wada ken dakayo nan naisolat ay
linteg Apo Dios ngem adiyo tongtongpalen
ay olay no ipailayo nan maitatapiyanyo
isnan Judio isnan ninpasegyatanyo ay
kaneg nan ogali tako ay Judio. Dapay
daida ay baken Judio ay egay nasegyatan
et tongtongpalenda nan linteg Apo Dios.
28-29 Tay nan tet-ewa ay Judio ay ipogaw
Apo Dios et daida nan ipogaw ay ostoosto
nan nemnemda. Baken nan menpasegy-
atan nan ipogaw is mangipaila ay tet-ewa
ay ipogaw Apo Dios siya tay nan oson
nan awakna et kedeng nan madalosan
ay baken nan nemnemna. Tay nan ma-
sokatan nan nemnem di ipogaw tapno
managtongpalda et nan Ispirito Santo nan
kaobla ay baken nan linteg. Et daida
nan tet-ewa ay ipogaw Apo Dios. Et
olay maid dayawda isnan ipogaw ngem
daydayawen Apo Dios daida.

3

Ostoosto Am-in Nan Ik-ikkan Apo Dios

1 No kaneg todi nan tet-ewa, sino ngen
nan kagag-awis nan kaJudion nan ipogaw
isnan baken Judio? Ay waday paay nan
kaJudio tako?
2 Kaysan nan kagag-awisna. Tay nan
damo et intalek Apo Dios isnan Judio nan
damo ay kalina ay inpasolatna.
3 Tet-ewa ay adi matalek nan tapina ken
daida. Ngem adi kabalin ay kanan tako en
adi matalek si Apo Dios.
4 Tay olay no menkamkampot am-in
nan ipogaw et adi polos mabalin ay
menkampot si Apo Dios. Kaneg nan naiso-
lat isnan kalina id kasikasin ay mangwani
en,

"Tet-etet-ewa ay magtek ay ostoosto nan am-in ay ikkan ya nemnem Apo Dios isnan kankanana. Olay no waday mangipabasol ken siya ngem siya kayet nan tet-ewa."

Siya di nan naisolat ay maipanggep ken
siya.
5 Waay kankanan nan ipogaw ay mangi-
laslason isnan bomasbasolanda en baken
osto nan ikkan Apo Dios no dosaena
daida gapo isnan basbasolda tay omam-
amed kano mamagtek nan kinangatona
no maidilig nan kinaostona isnan bomas-
basolanda.
6 Ngem kanak en adi kabalin tay no
baken osto nan ik-ikkan Apo Dios et in-
toy ikkana ay mangbanag isnan am-in ay
ipogaw?
7 Ngem waay wada nan mangmang-
wani en adi lombeng no madosa gapo
isnan kampot ay kankanana tay am-
amed maila kano nan katet-ewan nan
kankanan Apo Dios isnan menkamkam-
potana isonga am-am-amed kano maila
nan kinangatona.
8 Ngem nan songbatko et baken osto di
tay no tet-ewa sa et gag-awis no ikkan
tako nan ngawi tapno am-amed nan ma-
dayawan nan kinagawis Apo Dios. Siya
sa nan kankanan nan mensolsolbog ay
mangidaldalom ken sak-en tay kananda
en siya di nan it-itdok dapay baken tet-
ewa. Isonga lebbengna nan awnitda ma-
dosaan.

Maid Ipogaw Is Ostoosto Nan Ik-ikkana

9 Isonga sino nan osto ay nemnemen
tako? Ay mabalin ay kanan tako en gag-
awis nan nemnem Apo Dios ken datako
ay Judio mo nan nemnemna isnan baken
Judio? Adi kabalin. Kaneg nan kinwanik
en baan di basol datako am-in.
10 Kaneg na abes nan naisolat isnan
kalin Apo Dios id kasikasin ay mangwani
en,

"Maid polos ipogaw is mabalin ay gawis nan pangiilaan Apo Dios ken siya.

11 Maid polos makaawat isnan ostoosto ay
maipanggep ken Apo Dios ya maid abes
manggamgam ay mangtek ken siya.
12 Nodi teken nan an-anapenda isonga
ninbalinda is adi mapaay ay ipogaw. Olay
esang et maid mang-ikkan is ostoosto.
13 Kadodogis nan kankananda ay kaneg
nan menpeteg ay magapgapo isnan beka.
Nanapno nan dilada is kampot. Omi-
pasakit nan kankananda ay kaneg nan
kedet di oweg.
14 Liget ya amis nan kanayon ay kalka-
liyenda.
15 Nalaka ken daida nan pomatey.
16 Dadadaelenda nan olnos ya ganas nan
iib-ada ay ipogaw ay olay kompolmi nan
omay-ayanda.
17 Maid polos likliknaenda is natalna ay
nemnem.
18 Adida polos patgen si Apo Dios."
Siya dadi nan inpasolat Apo Dios.

19 Getken tako ay inpasolat Apo Dios
nan lintegna tapno tongpalen nan ipogaw
ay nang-itedana. Isonga adi kabalin ay
menlason nan olay esay ipogaw isnan
mangbanagan Apo Dios ken datako tay
olay wada ken datako nan linteg Apo Dios
et adi tako tongtongpalen.

20 Isonga ibagak en maid ipogaw is ma-
balin ay gawis nan pangiilaan Apo Dios
ken siya gapo isnan mangtongtongpalana
isnan lintegna tay adina tongpalen am-
iam-in. Isonga nan mabalin ay kaos-
alan nan linteg et kedkedeng nan mangi-
pagtekana isnan ipogaw ay wada nan
basolna.

Nan Inikkan Apo Dios Tapno Mabalin Ay Gawis Nan Pangiilaana Isnan Ipogaw

21 Ngem id wani naipagtek nan inikkan
Apo Dios tapno mabalin ay gawis nan
pangiilaana isnan ipogaw. Ngem baken
nan mangtongtongpalanda isnan lintegna
is gapona ay olay napaneknekan nan
maipanggep isnan inikkana isnan insolat
Moses ya nan tapin di mamadtona.

22 Nan gapo ay mabalin ay gawis nan
pangiilaan Apo Dios isnan kaipoipogaw et
gapo isnan pammati tako ken Jesu Kristo.
Olay kompolmi ay ipogaw ay mamati ken
Jesu Kristo et gawis nan pangiilaan Apo
Dios ken daida tay maid paam-amdena
ken daida am-in.

23 Tay managbasol tako am-in ya ad-
daaddawi nan kinagawis tako isnan kina-
gawis Apo Dios.

24 Ngem kaneg nan kinwanik en ma-
balin ay gawis nan pangiilaan Apo Dios
ken datako gapo isnan inikkan Jesu Kristo
ay nangsobot ken datako. Siya nan
badang Apo Dios ken datako ay maid
bayadna.

25 Inted Apo Dios siya ta matey gapo
isnan basbasol tako tapno mabalin ay
mapakawan tako gapo isnan mamatiyan
tako ken siya. Inikkana di tapno ipailana
ay maid polos baken osto isnan ik-ikkana
tay tinongpalna ay mangdosa isnan ba-
sol. Tay olay inan-anosana nan binmas-
basolan nan ipogaw id kasin

26 ngem id wani inpailana ay egayna
aped baybay-an nan basbasol di ipogaw
tay wada si Kristo ay nadosa gapo isnan
basbasol tako isonga magtek ay ostoosto
nan ik-ikkan Apo Dios. Et siya abes nan
mangipap-aosto isnan am-in ay mamati
ken Jesus tapno gawis nan pangiilaana
ken daida.

27 Isonga ay waday somya is mabalin ay
it-it-ek tako nan ginmawisan tako? Maid.
Tay baken nan nangtongpalan tako isnan
linteg Apo Dios is gapo ay ginmawis tako
nodi gapo isnan pammati tako ken Kristo.

28 Tay patiyenmi ay kedkedeng nan ma-
matiyan nan ipogaw ken Jesu Kristo is
gapo ay gawis nan pangiilaan Apo Dios
ken daida ay baken nan mangtongpa-
landa isnan linteg Moses.

29 Nan gapo ay baken nan mangtong-
palan nan ipogaw isnan linteg Moses is
gapo ay gawis nan pangiilaan Apo Dios
ken daida et tay no keg todi kedkedeng
nan Judio is maisalakan koma tay kedke-
dengda is mangtek isnan lintegna. Ngem
baken di is tet-ewa tay olay no baken Judio
et laklak-amen Apo Dios daida gedan.

30 Es-esa nan Dios et siya nan Dios isnan
am-in. Isonga gawis nan pangiilaana
isnan ipogaw am-in ay Judio wenno baken
gapo isnan pammatida.

31 Ngem baken di is kayatko ay kanan
ay adi tako paayen nan linteg Apo Dios

gapo tay mamati tako. Nodi am-amed tako
tongpalen nan lintegna.

4

Si Abraham Nan Esay Pagbasalan Ay Nan Pammatin Nan Ipogaw Nan Gapo Ay Gawis Nan Nemnem Apo Dios Ken Daida

1 Nemnemen tako si Abraham ay alapo
tako ay Judio id kasikasin ta getken tako
ay osto ay baken nan mangtongpalan tako
isnan linteg is gomawisan tako. Sino nan
inommat ken siya?
2 No gawis nan pangiilaan Apo Dios ken
siya gapo isnan inik-ikkana et bagayna ay
ninpadayaw siya. Ngem adi kabalin ay
men-et-etek siya ken Apo Dios tay baken
nan gawis ay inik-ikkana is gapo ay nin-
gasing si Apo Dios ken siya.
3 Tay naibaga isnan inpasolat Apo Dios
en adi mendowadowa si Abraham isnan
kankanan Apo Dios isonga gawis nan
pangiilaan Apo Dios ken siya gapo isnan
pammatina.
4 Siya na nan esay pagbasalan. Nan
ipogaw et no men-ob-obla, malagbo siya
ngem adi tako kanan en sagot nan lagbona
tay nan oblana nan sokatna.
5 Ngem baken keg todi nan ipogaw ay
gawis nan pangiilaan Apo Dios ken siya
tay maid mabalin is ikkana ay mangsokat
isnan ited Apo Dios ay sagotna. Nodi nan
pammatina ken Apo Dios ay mangpak-
pakawan isnan managbasol nan gapo ay
makaganab siya. Tay nan pammatin nan
ipogaw nan iiilan Apo Dios sapay mabalin
ay gawis nan pangiilaana ken daida.
6 Siya di nan wada isnan nemnem din
si David isnan nangibagaana isnan pilmi
ay gasing nan ipogaw ay gawis nan pangi-
ilaan Apo Dios ken daida ay baken nan
inik-ikkanda is gapo na.
7 Kinwanina en,
"Men-galalasing nan ipogaw ay pinakawan
Apo Dios ay mangkalingking isnan
basbasolda.
8 Owen, men-galalasing siya ay nang-
waniyan Apo Dios en maid et basol is
iilaek ken sik-a."
Siya di nan kinwanin din si David.
9 Ay kedeng nan Judio ay mangsol-
solot isnan esay lintegda ay mangwani
en masapol ay menpasegyatda is mabalin
ay manglikna isnan keg todi ay gasing?
Baken. Tay mabalin ay malak-am abes
nan baken Judio ay olay egayda ninpas-
egyat. Tet-ewa na tay kaneg nan inbagak
ay naisolat isnan kalin Apo Dios ay mang-
wani en adi mendowadowa si Abraham
ken Apo Dios et gapo isnan pammatina et
gawis nan pangiilaan Apo Dios ken siya.
10 Isonga nemnemenyo na. Ay nasegy-
atan si Abraham sapay gawis nan pangi-
ilaan Apo Dios ken siya? Egay. Naodi nan
ninpasegyatana.
11 Inpasegyat Apo Dios siya tapno waday
malkana ay mangpaneknek ay nan pam-
matin Abraham nan gapo ay gawis nan
pangiilaan Apo Dios ken siya ay olay egay
pay laeng ninpasegyat. Isonga siya nan
kaneg aman am-in nan ipogaw ay mamati
ken Apo Dios et nan pammatida nan gapo
ay gawis nan pangiilaan Apo Dios ken
daida ay olay adida menpasegyat.
12 Si Abraham abes nan aman nan Ju-
dio ay nangsolot isnan ogalida ay men-
pasegyat. Ngem baken isnan ninpasegy-
atanda is gapona ay kanegda ama siya.
Nodi nan pammatida ken Apo Dios ay
kaneg nan pammatin Abraham ay olay
egay pay laeng menpasegyat siya nan
gapona.
13 Inkalin Apo Dios ken Abraham
ya isnan aap-ona ay daida nan awnit
mangtawid isnan batawa. Inkalin Apo
Dios di gapo isnan gawis ay pangiilaana
ken siya gapo isnan kamaid dowadowan
Abraham isnan kankanana ay baken
isnan nangtongtongpalana isnan adoado
ay lintegna.
14 Tay no maited nan inkalin Apo Dios
isnan ipogaw gapo isnan mangtongtong-
palanda isnan lintegna et maid kaosalan
nan pammatida. Ya maid paay abes nan
inkalin Apo Dios ken daida tay adida mak-
aganab gapo isnan adida makatongpalan
isnan lintegna.
15 Nan tet-ewa ay it-ited nan linteg et
siya nan kaliknaan nan liget Apo Dios. Tay
kedeng nan kamaid linteg is kamaid basol.
16 Isonga nan inkalin Apo Dios et ma-
balin ay ganaben nan ipogaw gapo is-
nan pammatina. Masapol ay kaneg todi

tapno matongpal nan inkalin Apo Dios
ken datako am-in ay aap-on Abraham ay
baken kedkedeng isnan Judio ay mangpat-
pati isnan linteg. Badang Apo Dios di ay
maid bayadna isnan am-in ay mamati ay
kaneg Abraham. Tay siya nan ama tako
am-in
17 ay kaneg nan naisolat ay inbagan Apo
Dios ken siya ay mangwani en, "Menba-
linek sik-a is aman nan adoado ay kalasin
di ipogaw." Siya di nan kinwanina. Et na-
tongpal nan kinwanina tay isnan nemnem
Apo Dios et siya nan ama tako ay mamati.
Si Apo Dios nan makabael ay mangtago
isnan natey ya mangpawada isnan maid
et siya nan Dios ay pinatpatin Abraham.
18 Pinatpatina nan kinkinwanin Apo
Dios ay olay no kega adi kabalin ay ma-
tongpal nan inkalina. Isonga tet-ewa ay
natongpal nan ninbalinana is aman nan
adoado ay kaneg nan nangwaniyan Apo
Dios ken siya en, "Awnit omadoado nan
magapo ken sik-a."
19 Egay kinmapsot nan pammatina is-
nan nangnemnemana isnan awakna ay
maid polos kabaelana ay omanak tay
nganngani ay sin-gasot nan tew-ena da-
pay si Sara ay asawana et adi kabalin ay
maliton.
20 Ngem maid sokat nan nangpat-
patiyana ken Apo Dios dapay egay nin-
dowadowa nan nemnemna isnan inkalin
Apo Dios ken siya. Nodi inam-amedna
kayet nan pammatina ya dinaydayawna
si Apo Dios.
21 Egay polos nindowadowa nan nem-
nemna ay kabaelan Apo Dios ay mang-
tongpal isnan inkalina.
22 Et siya di nan gapo ay gawis nan
pangiilaan Apo Dios ken siya.
23 Ngem nan naisolat ay mangwani en
nan pammatina nan gapo ay gawis nan
pangiilaan Apo Dios ken siya et baken pala
ken Abraham et kedeng is naisolatana.
24 Nodi nalak-am tako. Tay gawis nan
pangiilaan Apo Dios ken datako abes ay
mamati ken siya ay nangtago ken Jesus ay
Apo tako.
25 Naited si Jesus ay natey gapo isnan
basbasol tako dat tagowen Apo Dios tapno
mabalin ay gawis nan pangiilaana ken
datako.

5

Inpailan Apo Dios Nan Pilmi Ay Layadna Ken Datako Isnan Inikkan Kristo Ay Pala Ken Datako

1 Isonga gapo isnan pammati tako
et gawis nan pangiilaan Apo Dios ken
datako. Ya gapo isnan inikkan Jesu Kristo
ay Apo tako et nakaan nan liget Apo Dios
ken datako gapo isnan basbasol tako.
2 Gapo ken Kristo et ginanab tako nan
pilmi ay gawis ay badang Apo Dios ay
naay tay mamati tako. Isonga men-
galalasing tako isnan mangnamnamaan
tako isnan awnit tako maitapiyan ken siya
isnan kangatona.
3 Et baken kedeng nan gawis ay awnit
ommat is gomasingan tako nodi men-
gasing tako abes isnan ligat tay getken
tako ay nan ligat et badangana datako
tapno getken tako ay men-itpe.
4 Et no getken tako ay mangitpe isnan
ligat et mapaneknekan ay matalek tako
ay ipogaw. Dat nan banagna et getken
tako ay awnit matongpal nan namnamaen
tako.
5 Et adi tako mabainan gapo isnan nam-
namaen tako tay getken tako ay tet-ewa
ay matongpal gapo isnan Ispirito Santo ay
inted Apo Dios ken datako tay siya nan
mangipaliklikna isnan pilmi ay layad Apo
Dios ken datako.
6 Mamagtek nan pilmi ay layadna isnan
inikkan Kristo tay isnan timpo ay pinilin
Apo Dios et natey siya ay pala ken datako
ay managbasol ay maid polos pigsana ay
mang-ikkan isnan osto.
7 Naligat isnan kompolmi ay ipogaw ay
matey ay pala isnan olay gawigawis ay
ipogaw. Ngem waay wada samet nan
makaikkan.
8 Ngem inpailan Apo Dios nan pilmi ay
layadna tay natey si Kristo ay pala ken
datako datakopay ngawingawi ay ipogaw
ay bomasbasbasol ken siya.
9 Isonga am-amed nan mangisalakanan
Kristo ken datako isnan liget Apo Dios
isnan mangbanagana isnan kaipoipogaw
tay gawis et nan pangiilaan Apo Dios ken
datako gapo isnan nateyan Kristo.

10 Owen, inpagayyem Apo Dios datako
ken siya gapo isnan nateyan nan Anakna
dapay pilmi nan nang-ap-aposan tako ken
siya. Isonga id wani isnan epdas tako
nanggayyeman ken siya et am-amed nan
mangisalakanana ken datako gapo isnan
matatagowan nan Anakna.
11 Ngem baken kedeng dadi is gawis tay
id wani et pilmi nan gasing tako gapo
isnan mangtekan tako ken Apo Dios gapo
ken Apo Jesu Kristo ay nangipagayyem
ken datako ken siya.

Nan Ginanab Tako Ken Adam Ya Nan Mang-awatan Tako Ken Kristo

12 Gapo isnan basol Adam id sang-adom
et siya nan ninlogiyan nan bomasbasolan
di ipogaw. Et nan nateyana abes et gapo
isnan binmasbasolana. Isonga am-in tako
ay ipogaw et matey tako tay bomasbasol
tako am-in.
13 Binmasbasol nan ipogaw esapay ited
Apo Dios nan lintegna ken Moses. Isonga
getken tako ay wada nan bilina ken daida
tay no maid bilin et adi makwani en basol
nan ngawi ay inik-ikkanda.
14 Getken tako ay wada nan basolda tay
ninlogi ken Adam enggana ken Moses et
natey nan kaipoipogaw gapo isnan basba-
solda ay olay baken paliso nan basolda is-
nan basol Adam ay egay nangidnge isnan
kinwanin Apo Dios ken siya.

Si Adam et wada nan naila ken siya ay
maiyiso isnan inmali ay si Kristo.
15 Ngem baken nan inikkanda is men-
isowanda tay nan om-ommat gapo isnan
ited Apo Dios ay maid bayadna et baken
paliso isnan om-ommat gapo isnan basol
Adam. Tay gapo isnan basol nan esa et
matey nan am-in ay ipogaw ngem gapo
isnan gawis ay badang nan esa ay si Jesu
Kristo et wada nan somya ay maisalakan
nan am-in. Isonga napigpigsa nan badang
Apo Dios ay maid bayadna mo nan banag
nan basol Adam.
16 Et teken abes nan banag nan
inikkanda tay nan banag nan es-esa
ay basol Adam et nabanag nan ipogaw
ay madosada ay eng-enggana. Ngem
nan banag nan inikkan Kristo et olay
adoado nan basbasol nan ipogaw et
mabalin ay mapakawanda tapno gawis
nan pangiilaan Apo Dios ken daida ay olay
maid ibayadda.
17 Owen, gapo isnan basol nan esa et
abaken nan tetey nan am-in. Ngem gapo
isnan esay ipogaw abes ay si Jesu Kristo
et napigpigsa nan banag nan inikkana.
Kanak en napigpigsa tay am-in ay mang-
dawat isnan dadama ay badang Apo Dios
ya isnan gawis ay pangiilaana ken daida
ay sagotna et matatatatago ya maitatatat-
apida ken Jesus isnan mentolayana.
18 Isonga nan men-isowan da Adam ken
Kristo et olay es-esa adoado nan naagam-
bit isnan inikkanda. Tay nabanag ay
madosa ay enggana nan am-in gapo isnan
esa ay inikkan Adam. Et gapo isnan esay
ostoosto ay inikkan Kristo et mabalin ay
mapalobosan nan am-in ay adi madosa
isonga matagotagoda ay enggana.
19 Gapo isnan egay nangpatiyan nan esa
isnan kinwanin Apo Dios et ninbalinda
is managbasol am-in. Kaneg todi abes
nan ninbalinan ay gawis nan pangiilaan
Apo Dios isnan am-in ay mamati tay nan
nangpatiyan nan esa abes nan gapona.
20 Inted Apo Dios nan lintegna tapno
maimatonan nan maam-amedan nan ba-
sol. Ngem isnan naam-amedan nan bas-
basol et inmam-amed kayet nan badang
Apo Dios.
21 Isonga id kasin inabak nan basol
nan ipogaw et tetey nan banagna. Ngem
id wani kaneg na nan nangabakan nan
gawis ay badang Apo Dios isnan basol.
Tay gapo isnan inikkan Apo Jesu Kristo
et gawis nan pangiilaan Apo Dios isnan
ipogaw. Et nan banagna et matagotago
tako ay enggana ken siya.

6

Nan Gapo Ay Mabalin Ay Abaken Tako Nan Ngawi

1 Gapo tay napigpigsa nan badang Apo
Dios mo nan basol ay ik-ikkan tako ay
mabalin ngen ay kanan tako en itoltoloy
tako ay bomasbasol tapno omam-amed
pay nan badang Apo Dios?

2 Adi polos mabalin. Tay naabak nan
kabaelan nan basol ken datako. Isonga
adi kabalin ay bomasbasol tako kayet.
3 Tay getken tako ay isnan ninpabonya-
gan tako ay mangipaila isnan maitat-
apiyan tako ken Jesu Kristo et kaneg tako
naitapi ken siya isnan nateyana.
4 Naitapi tako ken siya isnan nateyana
ya isnan naikaobana tapno matago tako
kasin isnan balo ay biyag ay kaneg nan
natagowan Kristo kasin gapo isnan pilmi
ay kabaelan Apo Dios ay Ama tako.
5 Tay no tet-ewa ay naitapi tako ken siya
isnan nateyana et tet-ewa abes ay maitapi
tako ken siya ay matatago kasin isnan
biyag ay naitken isnan biyag tako id wani.
6 Getken tako ay naitapi nan inmona
ay biyag tako ken siya isnan nateyana
isnan kros tapno mamaid nan kabaelan
nan basol ken datako tapno adi tako kasin
mabab-aa isnan ngawi ay maik-ikkan.
7 Tay no matey nan ipogaw et mapalo-
bosan siya isnan kabaelan nan basol.
8 Owen, gapo tay naitapi tako ken Kristo
ay natey, patiyen tako gedan ay maitapi
tako abes ken siya isnan biyagna.
9 Tay getken tako ay natago kasin siya
ay adi katkatkatey. Namaid nan kabaelan
nan tetey ken siya.
10 Issan nateyana et napatengga nan
nang-awitana isnan basol di ipogaw
isonga matatago siya ay mensilsilbi ken
Apo Dios.
11 Kaneg tona koma nan ik-ikkanyo.
Nemnemenyo ay napatengga nan kabae-
lan nan basol ken dakayo tapno mensilbi
kayo ken Apo Dios tay maitatapi kayo ken
Jesu Kristo.
12 Adi kayo koma menpaab-abak kasin
isnan basol tapno baken nan ngawi ay
kaykayatyo is tongtongpalenyo.
13 Owen, adi tako ipalobos nan olay
esay paltin di awak ay mang-ikkan isnan
ngawi. Nodi ited tako ken Apo Dios
nan awak tako ay mang-ik-ikkan isnan
gawis ay kayatna tay siya nan maibagay
ay ikkan nan ipogaw ay naisalakan isnan
tetey ay nangganab isnan balo ay biyag.
14 Isonga adi tako kasin menpabab-aa
isnan ngawi tay baken nan linteg Moses
ay maid kabaelana ay mangbadang ken
datako is manggegeen ken datako. Nodi
nan gawigawis ay badang Apo Dios nan
wawawawada ken datako.
15 Isonga ay itoltoloy tako ay bomasba-
sol gapo isnan napalobosan tako isnan lin-
teg Moses gapo isnan kawawawawadan
nan anos ya layad Apo Dios ken datako?
Adi kabalin.
16 Ay adiyo getken ay madogdogdog
kayo isnan nang-itedanyo isnan awakyo?
No ipalobosyo nan awakyo ay mang-ik-
ikkan isnan ngawi et nan ngawi nan
kabaa ken dakayo. Et tetey nan ba-
nagna. Ngem no ipalobosyo nan awakyo
ay mangtongtongpal ken Apo Dios et nan
banagna et gawis nan pangiilaana ken
dakayo.
17 Ngem daydayawek si Apo Dios tay
olay no nabab-aa kayo id kasin isnan
ngawi ay maikkan ngem id wani et adi tay
inpasnekyo isnan nemnemyo ay mang-
tongpal isnan tet-ewa ay mait-itdo ay
naipadnge ken dakayo.
18 Et id wani, nan gawis ya osto ay
maikkan nan kabaa ken dakayo tay na-
palobosan kayo isnan nangbab-aaan nan
ngawi ken dakayo.
19 Inikwanik isnan nalaka ay
maawatanyo tay egay pay laeng maeteng
nan pammatiyo. Tay id kasin, ninpabab-
aa kayo isnan basol isonga nan ngawi nan
inik-ikkanyo. Ngem id wani sokatanyo
koma ta nan gawis ya ostoosto nan
menpabaaanyo.
20 Isdin kabaan nan ngawi ken dakayo
et maid polos nabab-aaanyo is gawis.
21 Ngem sino ngen nan ginanabyo isnan
naikkan ay mabab-ainanyo id wani dapay
nan banag nan keg todi ay maikkan et
tetey?
22 Ngem id wani ay napalobosan kayo,
baken et nan ngawi ay maikkan is apoyo
nodi si Apo Dios. Ginanabyo dadlo nan
biyag ay mensilbi ken siya. Et nan
matagotagowanyo ay enggana ken siya
nan banagna.
23 Tay nan bayad nan basol et tetey
ngem nan sagot Apo Dios isnan kaipoi-
pogaw et biyag ay maid patenggana gapo

isnan maitatapiyan tako ken Jesu Kristo ay
Apo tako.

7

Nawayaan Tako Isnan Dati Ay Naisolat Ay Linteg

1 Bebsatko, getkenyo nan maipanggep
isnan linteg Apo Dios isonga maawatanyo
ay kedkedeng isnan matatagowan nan
ipogaw nan kawadan nan lebbeng nan
linteg ken siya.
2 Kaspangaligan nan babai ay inma-
sawa. Kankanan nan linteg en adi kabalin
ay omasawa isnan teken ay lalaki no daan
pay laeng nan asawana. Ngem no matey
siya dat mabalin ay omasawa kasin.
3 Isonga no makitee siya isnan teken ay
lalaki dapay wada pay laeng nan inmona
et kanan tako en makikamkamolala siya.
Ngem no matey nan asawana et maipalo-
bos siya ay mangsolot isnan deey ay bilin.
Isonga baken basol no omasawa kasin.
4 Kanegna abes ken dakayo, bebsatko.
Kaneg kayo nakitetey ken Kristo isnan
nateyana isonga maid et lebbeng nan lin-
teg Moses ken dakayo. Et id wani teken
nan menlebbeng ken dakayo et siya si
Kristo ay natago kasin tapno mensilsilbi
tako ken Apo Dios.
5 Tay isdin nangtongtongpalan tako
isnan ngawi satakopay mamati et inam-
amed tako ikkan nan ngawi isnan
nangtekan tako isnan linteg tay laylayden
nan sigod ay ogali tako ay mangipapapati
isnan kaykayatna. Ngem nan banagna et
tetey.
6 Ngem id wani napalobosan tako isnan
naay ay linteg tay kaneg tako natey abes
isnan nateyan Kristo. Isonga adi tako
kasin mabab-aa isnan dati ay naisolat ay
linteg nodi solsoloten tako nan balbalo et
siya nan mensilbiyan tako ken Apo Dios
gapo isnan badang nan Ispirito Santo ken
datako.

Nan Osto Ay Kapaayan Nan Naisolat Ay Linteg

7 Ay kanan tako ngen en ngawi nan
linteg gapo isnan nang-am-amedan tako
isnan ngawi isnan nangtekan tako isnan
linteg? Baken. Tay no maid linteg et
adiyak mailasin nan kangawin nan ogalik.
Kaspangaligan no adi kanan nan linteg en
adi kayo men-ap-apal et baken am-amed
nan mangkaytak ay ikkan.
8 Ngem gapo tay managbasolak et am-
amedak manag-apal isnan nangtekak is-
nan linteg ay mangmangwani en adi kayo
men-ap-apal. Ngem no maid linteg ay
mang-adi isnan ngawi ay maikkan et adi
maila nan basol.
9 Sak-en id kasin et maid danagko is-
nan binmasbasolak tay egayak pay laeng
maawatan nan kayat nan linteg ay kanan.
Ngem isnan nangtekak ay osto isnan kay-
atna ay kanan ay inayan, inmam-amedak
obpay binmasol.
10 Isonga tetey nan inted nan linteg ken
sak-en dapay nan ostoosto ay kaosalana et
ipagtekna nan maikkan tapno matagotago
nan ipogaw ay enggana.
11 Ngem nangsogsog nan basol isnan
nangtekak isnan linteg ay mangipapati
ay mang-ikkan isnan adyan nan linteg.
Isonga tet-ewa ay binmasbasolak et siya
nan kega nangpatey ken sak-en tay gapo
isnan basol et madosa nan ipogaw ay eng-
enggana.
12 Isonga baken nan linteg is ngawi
nodi nan ipogaw tay nan linteg Apo Dios
et maid polos ngawi ya nan bilbilina et
gawisda ya ostoostoda.
13 Ay kananyo en into nan ikkana ay
gawis nan linteg dapay tetey nan itedna
isnan ipogaw? Ngem baken kaneg todi.
Nodi nan gapo ay awnit madosa nan
ipogaw ay enggana et gapo isnan basba-
solda. Nan gapo ay kaneg todi et tapno
maila nan kangawingawin nan basol tay
ipaadina datako ay mangtongpal isnan
linteg dapay gawis. Et gapo isnan adi
tako mangtongpalan isnan linteg et ma-
dosa tako ay enggana. Isonga gapo isnan
ostoosto ay bilbilin Apo Dios et am-amed
nan kail-ilaan nan kangawin nan basol.

Nan Manggobgobat Isnan Ipogaw

14 Getken tako ay nagapo isnan Ispirito
Santo nan linteg isonga gawis. Ngem sak-
en apedak ipogaw ay nalaka ay bomasol.
Mabab-aaak isnan ngawi.

15 Isonga kega adiyak maawatan nan ik-
ikkak tay adiyak ikkan nan gawis dapay
siya nan kayatko ay ikkan. Nodi nan
ngawi ay kaseselatko nan ik-ikkak.
16 Isonga nan mamaslatak isnan ngawi
ay ik-ikkak et siya nan mangipaila ay
oowenak nan linteg ay siya nan gawis ay
masolot.
17 Kega bakenak is mang-ik-ikkan isnan
ngawi nodi nan mangkaytak ay bomasol
nan mangipapapati ken sak-en.

18 Getkek ay maid polos gawis is ma-
balin ay ikkan nan naiyogali isnan kaipoi-
pogaw tay managbasol tako am-in. Tay
olay no kayatko ay ikkan nan gawis ngem
adiyak kayet makaikkan.
19 Isonga adiyak makaikkan isnan gawis
ay kayatko ay ikkan nodi nan ngawi ay
adiyak layden nan apedko ik-ikkan.
20 Isonga nan tet-ewa et bakenak is
mangipapati ay mang-ikkan isnan basol
nodi nan ngawi ay naiyogali ken sak-en
nan mangipapapati ay ikkak dakpay adi
layden ay mang-ikkan.

21 Isonga da tona nan likliknaek ay
mangbab-aa ken sak-en. Olay laydek ay
mang-ikkan isnan gawis et maid polos
pigsak ay mang-ikkan isonga nan ngawi
nan ik-ikkak kayet.
22 Nan nemnemko et men-gasing isnan
am-in ay linteg Apo Dios.
23 Ngem kaneg teken nan mangbab-aa
isnan awakko. Et teken nan kayatna isnan
kayat nan nemnem ay mangoowen isnan
linteg Apo Dios. Isonga kanegna gobgob-
aten enggana ay maabak nan gawis tapno
bomasolak.
24 Ay apo, sak-en nan ipogaw ay maid
polos gasingna. Sino nan mangisalakan
ken sak-en isnan kangawik tapno adiyak
itoloy ay omey isnan dosa ay maid paten-
ggana?
25 Tay olay no kayat nan nemnemko
ay mangtongpal isnan linteg Apo Dios
ngem no kedkedengak et adi kabalin.
Nodi napigpigsa kayet nan mangkaytan
nan awakko ay mangtongpal isnan ngawi.
Ngem pilmi nan panangdayawko ken
Apo Dios tay wada nan Apo tako ay si
Jesu Kristo ay makabael ay mangipalobos
ken sak-en tapno adiyak mabab-aa isnan
ngawi.

8

Nan Biyag Ay Maid Patenggana Nan Ited Nan Ispirito Santo

1 Isonga am-in ay ipogaw ay maitatapi
ken Jesu Kristo et adida madosa ay eng-
gana.
2 Tay wada nan balo ay linteg ay nagapo
isnan Ispirito Santo ay nangipalobos ken
datako isnan bomasbasolan tako tapno
adi tako madosa ay enggana. Tay gapo
isnan maitatapiyan tako ken Jesu Kristo
et inyalin nan Ispirito Santo nan balo ay
biyag ken datako.
3 Inikkan Apo Dios nan adi kabalin ay
ikkan nan linteg Moses gapo isnan kamaid
pigsan nan kaipoipogaw ay mang-adi is-
nan ngawi. Inpaalina nan Anakna isnan
naay ay batawa ay ninbalin is ipogaw ay
kaneg tako tapno siya nan madosa ay pala
isnan basbasol di ipogaw. Gapo isnan
inikkan Kristo et kinaan Apo Dios nan
kabaelan nan basol ay mang-aw-awis ken
datako.
4 Inikkana di tapno mabalin ay tong-
tongpalen tako nan lintegna tay siya nan
ostoosto ay maonod. Tongpalen tako tay
nan Ispirito Santo nan patpatiyen tako ay
baken nan ngawi ay kaykayat nan awak
tako.
5 Nan ipogaw ay mangtongtongpal is-
nan kaykayatda et nan kayatda nan mang-
timtimbeng isnan nemnemda. Ngem nan
ipogaw ay mangtongtongpal isnan kayat
nan Ispirito Santo et siya nan mangtim-
timbeng ken daida.
6 Nan banag nan matimtimbengan tako
isnan kaykayat tako et tetey. Ngem nan
matimtimbengan tako isnan kaykayat nan
Ispirito Santo et tomalna nan nemnem
tako datakopay ganaben nan biyag ay
maid patenggana.
7 Tay nan ipogaw ay mangnemnemnem
isnan kaykayatna et ap-aposena si Apo
Dios. Adina tongpalen nan linteg Apo Dios
tay nan tet-ewa et adi kabalin ay ikkana.
8 Isonga adi kabalin ay men-gasing si
Apo Dios ken siya.

9 Ngem baken kaneg todi ken dakayo.
Tay no mentetee ken dakayo nan Ispirito
Santo et tongtongpalenyo nan ipagtekna
ken dakayo ay baken nan sigod ay ogaliyo
ay mangkaykayat isnan basol is tong-
tongpalenyo. Ngem nan ipogaw ay adi
mentetean nan Ispirito Santo et baken
ipogaw Kristo.
10 Ngem no mentetee ken dakayo si
Kristo et wada nan balo ay biyagyo. Olay
awnit matey nan awakyo gapo isnan ba-
solyo ngem nan ab-abiikyo et matagotago
ay enggana ken Apo Dios gapo tay gawis
nan pangiilaana ken dakayo isnan maitat-
apiyanyo ken Kristo.
11 Et no wada ken dakayo nan Ispiri-
ton Apo Dios ay nangtago ken Kristo et
awnitna tagowen abes nan awakyo isnan
mateyanyo gapo isnan mentetean nan
Ispiritona ken dakayo.
12 Isonga, bebsatko, wada nan masapol
ay tongpalen tako ngem baken nan sigod
ay kaykayat tako is masapol ay matongpal.
13 Tay no siya dadi nan tongtongpalen
tako et madosa tako ay eng-enggana.
Ngem no menpabadang tako isnan Ispiri-
ton Apo Dios tapno baken nan ngawi ay
kaykayat tako is ik-ikkan tako et matago-
tago tako ken Apo Dios ay eng-enggana.
14 Nan ipogaw ay mangidnge isnan
kankanan nan Ispirito Santo et daida nan
an-ak Apo Dios.
15 Tay nan naited ken datako et baken
nan nemnem ay iyeeeegyat di baa ay
kaneg nan ipogaw ay mapopokok isnan
linteg. Nodi nan Ispirito Santo nan naited
ken datako et siya nan gapo ay kaanak
Apo Dios ken datako. Et siya nan gapo
gedan ay men-gasing tako ay mangwani
en Ama si Apo Dios.
16 Ipagpagtek nan Ispiriton Apo Dios
isnan nemnem tako ay tet-ewa ay an-ak
Apo Dios datako.
17 Et gapo tay an-ak Apo Dios datako
et tawidana datako datakopay makitawid
abes isnan am-in ay itedna ken Jesus. Tay
no makiligat tako ken Kristo isnan kaneg
nan inommat ken siya id kasin et maitap-
tapi tako abes ken siya isnan kangatona.

Nan Awnit Gomawisan Nan Am-in Nan Sesesed-en Tako

18 No nemnemek nan ligat ay likliknaen
tako et kega mamaid no nemnemek gedan
nan dadama ay gawis ay awnit ipailan
Apo Dios ken datako.
19 Olay nan am-in ay binoliw Apo Dios
et kakakakayatda ay siya dat omdan nan
timpo ay ipailan Apo Dios nan kaan-akna
ken datako.
20 Tay nan am-in ay binoliwna et na-
sokat nan kasasaadda ay adi makaikkan
isnan osto ay kapaayanda gapo isnan bin-
masolan Adam. Ngem baken di is kayatda
ay ommat ken daida nodi nan nangboliw
ken daida nan nang-ikkan isdi.
21 Ngem olay no siya di nan inom-
mat ken daida et namnamaenda kayet ay
awnit kasinda gomawis ay adi madon-
donot ay maitapi isnan an-ak Apo Dios ay
adi kasin matmatey.
22 Ninlogi isnan damdamo ay enggana
id wani et palalo nan adawag nan am-in
ay naboliw ay kaneg nan menpasikalan
nan omanak.
23 Ngem bakenda kedeng is men-ad-
adawag nodi olay datako met laeng
ay naitedan nan Ispirito Santo ay
damdadamdamo ay naited ken datako ay
mamati. Tay pilmi nan layad tako ay siya
dat omdan nan timpo ay maila ay ostoosto
nan kaanak Apo Dios ken datako ya nan
mang-alaan tako isnan balo ay awak ay
adi katkatey.
24 Tay isnan namatiyan tako et naitapi
nan namnamaen tako ay awnit matago
kasin nan awak tako. Ngem no ilaen
tako nan namnamaen tako et kaneg baken
namnama tay epdas inommat.
25 Ngem no adi tako pay laeng ilaen nan
namnamaen tako ay awnit ommat et an-
anosan tako ay mangseseseed.
26 Baken kedeng nan namnamaen tako
is mangbadbadang ken datako isnan ki-
nakapsot tako nodi olay nan Ispirito
Santo. Tay olay isnan menlowalowan tako
et adi tako getken nan ostoosto ay ilowalo
tako ngem nan Ispiriton Apo Dios et ilolol-
owalowana datako ay mangiyas-asog ken
datako isnan kali ay maid makaikwani.
27 Ngem si Apo Dios ay mangtek isnan
am-in ay wada isnan nemnem tako et

getkena abes nan nemnem nan Ispiritona
tay ilol-owalowana nan ipogaw Apo Dios
ay maipaliso isnan kayat Apo Dios ay
ommat isnan ipogawna.

Maid Olay Esang Is Masapol Ay Madanagan Tako Gapo Isnan Layad Apo Dios Ken Datako

28 Datako ay manglaylayad ken Apo
Dios ay inayagana gapo isnan gandatna
et getken tako ay am-in nan om-ommat
ken datako et menbalinena ay masilbi ken
datako.
29 Et nan am-in ay epdas gintek Apo
Dios ay mamati et daida abes nan epdasna
pinili ay awnit maiyiso isnan Anakna
tapno siya nan men-inoy-an am-in nan
kanegna kabebsabebsat.
30 Isonga inayagan Apo Dios am-in ay
epdasna gintek ay awnit mamati. Et daida
nan ninbalinena ay gawis ken siya. Et am-
in ay gawis isnan pangiilaana et awnitna
itapi daida isnan kinangaton nan Anakna.
31 Sino ngen nan kayat da todi am-in ay
ipagtek? Nan ipagpagtekda ken datako et
maid polos mabalin is mangipasakit ken
datako tay pilmi nan layad Apo Dios ken
datako.
32 Olay nan es-esang ay Anakna et in-
palobosna siya ay matey ay pala ken
datako am-in. No siya di nan inikkana
ay adina ited ken datako nan am-in ay
masapol tako?
33 Isonga sino ngen nan makaidalom
ken datako ay pinilin Apo Dios? Ay si
Apo Dios? Baken, tay pinakawana datako
tapno gawis nan pangiilaana ken datako.
34 Et sino ngen nan makabanag ken
datako ay mangwani en masapol ay ma-
dosa tako ay enggana? Ay si Kristo?
Baken. Siya nan natey ay pala ken datako
et kasin natago. Isonga wada siya id wani
ay mangitaktakdeg ay mangbadbadang
ken datako isnan makanawan Apo Dios ay
kad-an di menlebbeng.
35 Isonga ay waday mabalin is
mangisiyan ken datako isnan layad Kristo
ken datako? Maid. Olay kompolmi ay
kalasin di ligat et maid kabaelanda. Nan
danag tako wenno nan mangpaligatan
nan ipogaw ken datako wenno nan
kaeegyat ay ommat et adi mabalin ay
isiyanda datako isnan layadna. Adi
kabalin abes nan kakodo tako wenno nan
kaow-owatan tako ya olay nan mateyan
tako.
36 Nan mangliklikaan nan mamati is-
nan ligat et siya nan kaneg nan inpasolat
Apo Dios en,

"Gapo ken sik-a Apo, et eeepdenmi ay ma-
patey. Inbilangda dakami ay kaneg
kakalnilo is maisagana ay mapalti."

37 Ngem olay wada am-in ay ligat et maid
kabaelanda ay mang-abak ken datako
tay wada si Kristo ay manglaylayad ken
datako.
38 Tay getkek ay maid polos makaisiyan
ken datako isnan layadna. Nan am-in
ay om-ommat isnan biyag tako ya olay
nan tetey et maid polos kabaelanda. Olay
anghel wenno nan tapin di adi kaila ay
menlelebbeng wenno kompolmi ay wada
nan kabaelanda et adida makaisiyan ken
datako ken Apo Dios. Ya olay nan om-
ommat id wani wenno nan awnit ommat
39 wenno nan am-in ay panakabalin ay
wada id daya wenno nan panakabalin ay
wada isnan batawa et adida makaikkan.
Isnan am-in ay naboliw et maid polos
makaisiyan isnan layad Apo Dios ken
datako ay intedna gapo ken Jesu Kristo ay
Apo tako.

9

Lebbeng Apo Dios Ay Mang-ikkan Isnan Kompolmi Ay Kayatna Ay Ikkan

1-3 Nan ibagak ay naay et tet-etet-ewa tay
adiyak menkamkampot gapo tay esaak ay
mamati ken Kristo. Et nan nemnemko
ay tatakdowen nan Ispirito Santo et pan-
paneknekana ay bakenko kampot. Nan
kayatko ay ibaga et pilmi nan seg-angko
ay maid makaipagasing gapo isnan beb-
satko ay kakadalaak ay Judio. Gapo isnan
layadko ken daida no mabalin koma olay
sak-en nan adi maisalakan ya sak-en nan
madosa ay pala ken daida.
4 Pilmi nan kinapategda tay daida nan
pinilin Apo Dios et ninbalinena daida is
an-akna. Et inpap-ailana nan kinadiosna
ken daida. Wada abes nan nakitolagana

ken daida ya intedna nan lintegna. Inpagtekna gedan nan osto ay ik-ikkanda ay mangdayaw ken siya ya adoado nan gawis ay inkalina ken daida.

5 Nan alal-apoda et napategda ay ipogaw id kasikasin. Et si Kristo ay kangatowan ay Dios et Judio siya isnan ninbalinana is ipogaw. Madaydayaw siya koma ay eng-enggana.

6 Ngem olay no ad-adyan nan adoado ay Judio ay mangpati ken Jesus et adi kabalin ay kanan tako en maid paay nan inkalin Apo Dios ken daida. Nodi tongpalen Apo Dios tet-ewa nan inkalina isnan ipogawna am-in ay baken kedeng nan Judio. Tay baken am-in ay nagapo isdin si Israel et ipogaw Apo Dios.

7 Baken gedan am-in ay kaalapo ken Abraham is tet-ewa ay aap-ona is mangtawid isnan inkalin Apo Dios ken siya. Kaneg nan kinwanin Apo Dios ken Abraham en, "Kedeng nan magapo isnan anakmo ay si Isaac is tet-ewa ay aap-om ay inkalik ken sik-a." Et am-in nan mamati et daida nan kaneg nan nagapo ken Isaac.

8 Isonga getken tako ay baken nan nagapo isnan anak Abraham ay egay inkalin Apo Dios is ibilangna ay an-akna. Nodi kedkedeng nan nagapo isnan anak Abraham ay inkalin Apo Dios.

9 Tay esapay maiyanak si Isaac et inkalin Apo Dios ken Abraham en, "Is tew-en et ipailak nan kabaelak ken Sara ay asawam tay awnit omanak is lalaki."

10-12 Et baken kedeng di is mangipaila ay ikkan Apo Dios nan kayatna ay ikkan tay isdin nalitonan Rebecca ay asawan nan alapo tako ay din si Isaac et wada nan inbagan Apo Dios ken siya. Esapay maiyanak nan doway an-akna ay lalalaki et kinwanin Apo Dios ken siya en awnit napatpateg nan innodi mo nan inoy-ana. Kinwanina di sapay wada nan ikkanda ay gawis wenno ngawi tapno magtek ay ikkan Apo Dios nan ik-ikkana gapo isnan epdasna mangnemneman isnan kayatna ay ommat. Isonga egay nagapo isnan inik-ikkan san sin-agi nodi nan epdas ninemnem Apo Dios ay awnit ommat nan nagapowana.

13 Kaneg nan naisolat ay nangwaniyan Apo Dios en, "Laylaydek si Jacob ngem si Esau et adi."

14 Gapo tay kaneg todi nan inikkan Apo Dios isnan nangwaniyana isdi, ay kanan tako en baken osto nan ik-ikkana? Adi kabalin tay kalebbengana ay mang-ikkan isnan gawis ken siya.

15 Kaneg nan inbagana isdin si Moses ay mangwani en, "Seg-angak nan kayatko ay maseg-angan."

16 Isonga baken nan ik-ikkan ya manglaydan nan ipogaw is gapo ay matongpal nan kayatda nodi gapo isnan seg-angna ken daida.

17 Kaneg nan naisolat ay kinwanin Apo Dios ken Faro ay ali id Egipto id kasikasin. Kinwanina en, "Ninbalinek sik-a ay apo tapno matongpal nan kayatko ay mangipaila isnan kabaelak isnan ikkam tapno maipagtek isnan kaipoipogaw isnan batawa." Siya dana nan kinwanin Apo Dios.

18 Isonga getken tako ay seg-angan Apo Dios nan kayatna ay seg-angan ya pakentegena nan olon nan kayatna ay pakentegen.

19 Gapo isnan kinkinwanik waay wada nan mangwani en, "No keg todi intoy ikkan Apo Dios ay mangipabasol isnan ipogaw? Tay no waday kayat Apo Dios et maid ipogaw is makaadi isnan kayatna."

20 Ngem kanak en ayke mabalin ay songbatan nan aped ipogaw si Apo Dios? Ay mabalin ay kanan nan banga isnan nangsapo ken siya en aytay dan kaneg tona nan nangsapowam ken sak-en?

21 Ay adi mabalin ay ikkan nan mensapo is banga nan kayatna ay ikkan isnan kolayeng ay sapowena is banga? No laydena et somapo is pala napateg nan kaosalana danapay sapowen nan tapina is kompolmi nan kaosalana.

22 Kaneg todi abes nan inikkan Apo Dios tay lebbengna ay mang-ikkan isnan kayatna. No kayatna ay mangipaila isnan ligetna ya kabaelana isnan mangdosaana isnan ipogaw ay maibagay ay madosa ay enggana gapo isnan bomasbasolanda et lebbengna. Ngem inan-anosana daida.

23 Inan-anosana tay lebbengna gedan ay
mangipaila isnan pilmi ay kagawisna is-
nan ipogaw ay segseg-angana ay epdasna
insagana tapno makiteeda ken siya ay
eng-enggana.
24 Et datako ay mamati nan ipogaw ay
deeyda. Ngem baken kedeng nan Judio is
inayagana nodi nalak-am nan baken Judio
abes.
25 Kaneg tona nan inpasolat Apo Dios
ken Hosea ay mamadtona id kasin. Kin-
wanina en,

"Nan bakenko ipogaw et awnitko kanan
en ipogawko daida. Et nan ipogaw
ay maid layadko ken daida et awni-
tak kanan en daida nan laylaydek.

26 Nan ipogaw ay egay nangtek ken sak-en
ay makwani en bakenko ipogaw et awnit
daida nan makwani en an-ak nan tet-ewa
ay Dios."
27 Et wada abes nan inpabagan Apo Dios
ken Isaias id kasikasin ay maipanggep
isnan Judio ay ipogaw ay nagapo isdin si
Israel. Kinwanina en,

"Olay no kaneg nan lagan isnan baybay
nan kaad-adon nan nagapo isdin si
Israel et atiatik ken daida nan awnit
maisalakan.

28 Tay awnit tongpalen Apo Dios nan
inbagana ay dosaena nan ipogaw isnan
batawa et adina pabayagen nan mang-
ikkanana."
29 Kaneg abes nan esay kinwanina en,

"No egay binay-an Apo Dios ay kanga-
towan nan atiatik ken dakami et na-
maid kami am-in ay kaneg nan in-
ommat isdin iSodoma ya iGomora."

30 Sino nan kayat ay kanan nan naayda
ay inbagak? Siya na nan banagna. Nan
ipogaw ay baken Judio ay baken nan
gawis ay pangiilaan Apo Dios ken daida
is ninemnemnemda et daida nan nang-
dateng isdi gapo isnan pammatida.
31 Ngem nan Judio ay nanggamgamgam
isnan gawis ay pangiilaan Apo Dios ken
daida gapo isnan nangsolsolotanda isnan
gawis ay linteg et egayda dinatngan.
32 Nan gapo ay egayda dinatngan et
tay ipagalopda en nan mang-ik-ikkananda
isnan gawis di mangdatnganda ay baken
nan mamatiyanda ken Kristo.
33 Isonga naseyatanda ken Kristo ay
makwani en bato ay nadismayaanda ay
naibaga isnan inpasolat Apo Dios. Kanana
en,

"Ilaenyo, ipa-eyko id Jerusalem ay
makwani en Sion nan bato ay
madisdismayaan di ipogaw ay kaol-
olinanda. Ngem nan kompolmi ay
ipogaw ay mamati ken siya et adida
polos mabainan."

10

*Baken Osto Nan Nemnem Nan Ju-
dio Maipanggep Isnan Maisalakanan Di
Ipogaw*

1 Ngem bebsatko, nan nemnemko is-
nan iib-ak ay Judio et kakakakayatko ay
maisalakanda. Siya di nan kanayon ay
ilol-owalok ken Apo Dios.
2 Getkek ay dadama nan mangnemnem-
nemanda ken Apo Dios. Ngem adida
getken ay osto nan maipanggep ken siya.
3 Adida ikaskaso nan inikkan Apo
Dios tapno gawis nan pangiilaana isnan
ipogaw. Nodi daida nan nangpadas ay
somapo isnan wayada et siya nan mang-
solsolotanda isnan linteg Moses.
4 Ngem baken osto di tay pinatenggan
Kristo nan linteg Moses tapno nan pam-
matin nan ipogaw nan gapo ay gawis nan
pangiilaan Apo Dios ken daida ay baken
nan mangsolsolotanda isnan linteg.
5 No nan mangsolsolotan nan ipogaw
isnan linteg di nemnemenda is gawis
ay pangiilaan Apo Dios ken daida et
pinaneknekan Moses ay adi kabalin di tay
insolatna en, "Nan ipogaw ay mangtong-
pal isnan am-iam-in ay linteg et daida nan
makaganab isnan biyag ay maid pateng-
gana."
6 Ngem naitken nan inpagtek nan kalin
Apo Dios maipanggep isnan pammati tako
ay siya nan gapo ay gawis nan pangiilaan
Apo Dios ken datako. Tay inpagtekna
ay adi masapol ay ikkan tako nan adi
mabalin ay maikkan ay kaneg nan inbilin
nan linteg. Tay adi masapol ay kanan
tako en masapol ay waday omey id daya is
mang-ayag ken Kristo tay epdas inpaalin
Apo Dios et.

7 Ya adi masapol ay kanan tako en mas-
apol ay waday lomayog is omey isnan kad-
an di natey ay mangtago ken Kristo tay
epdas natago.
8 Nodi nan ipagtekna ken dakayo et
wada ken dakayo nan damag ay nagapo
ken Apo Dios tay wada isnan nemnemyo
ya mabalin ay itoytoyayo. Nan damag ay
naay et siya nan ibagbagami ay mangwani
en nan pammatin nan ipogaw nan gapo ay
maisalakanda.
9 Tay kankananmi en maisalakan kayo
no tet-ewa ay patiyenyo ay tinagon Apo
Dios si Jesus dayopay ipagtek nan pat-
patiyenyo ay siya nan kangatowan ay Apo.
10 Tay gapo isnan tet-ewa ay pammati
tako et gawis nan pangiilaan Apo Dios ken
datako. Ya gapo isnan mangipagpagtekan
tako isnan patpatiyen tako et maisalakan
tako ay adi madosdosa ay enggana.
11 Kanan nan inpasolat Apo Dios en
maid polos menbabawiyan nan kompolmi
ay ipogaw ay mamati ken Jesus.
12 Tay mabalin ay maitapi nan am-in.
Tay maid nateknan nan Judio isnan baken
Judio ken Apo Dios. Tay si Apo Dios nan
Apon nan am-in et dadama nan badangna
isnan am-in ay menpabadang ken siya.
13 Kaneg na nan naisolat isnan kalin Apo
Dios tay kanana en nan am-in ay men-
pabadang ken Kristo ay menpaisalakan et
isalakana.

Dinngen Nan Judio Nan Tet-ewa Ngem Egayda Pinati

14 Ngem ay mabalin ngen ay men-
pabadang nan ipogaw isnan adida
patiyen? Adi kabalin. Et sino nan wayan
nan ipogaw ay mamati ken Jesus no adida
dengngen nan maipanggep ken siya?
Maid. Et intoy ikkanda ay mangdenge no
maid mangibaga?
15 Et into abes nan ikkanda ay man-
gibaga no maid nangbaa ken daida?
Ngem naibaada. Tay naisolat isnan
kalin Apo Dios en, “Kagagasing nan oma-
liyan nan mangibaga isnan gawigawis ay
damag.” Siya dana nan naisolat.
16 Ngem baken am-in ay ipogaw et
dawatenda nan gawis ay damag. Olay
si Isaias ay esay mamadton Apo Dios id
kasin et siya nan esa ay nangwani en,
“Apo, atiatik nan mangpatpati isnan ibag-
bagami.”
17 Ngem nan kankanak et siya kayet
nan tet-ewa ay masapol ay dengngen nan
ipogaw nan maibaga sadapay mamati.
Et nan maibaga et siya nan damag ay
maipanggep ken Kristo.
18 Ngem sootek na. Ay egay dinngen
nan Judio nan maipanggep ken Kristo?
Dinngeda tay kanan nan inpasolat Apo
Dios en nadnge isnan natkenatken ay ili.
Naipagtek isnan am-in ay batawa.
19 Ngem kasinak sooten. Ay egayda
getken ay maitapi nan baken Judio? Getk-
enda tay inbagan Moses nan kinwanin
Apo Dios isnan Judio ay mangwani en,

“Awnitak men-imonen dakayo gapo
isnan ipogaw ay bakenko ipogaw.
Paligtek dakayo gapo isnan ipogaw
ay maid polos getkenda isnan
maipanggep ken sak-en.”

20 Olay si Isaias et natoled pay ay
mangibaga isnan kinwanin Apo Dios ay
maipanggep isnan baken Judio. Kinwan-
ina en,

“Nangdateng nan egay nang-an-anap ken
sak-en. Ninpailaak isnan ipogaw
ay maid sinos-ootda is maipanggep
ken sak-en.”

21 Ngem nan kinwanina ay maipanggep
isnan nagapo isdin si Israel et kinwanina
en,

“Nabayabayag nan nang-ay-ayagak isnan
ipogaw ay mangikekeeg ya adi
managpati.”

11

Nan Planon Apo Dios Isnan Judio Ya Isnan Baken Judio

1 Mensootak kadya. Gapo tay inadyan
nan Judio ay mamati et ay ipagalopyo
en inadyan Apo Dios daida ay ipogawna?
Egay. Tay sak-en nan esay ipogawna ay
nagapo isdin si Israel. Si Abraham nan
alapok id kasikasin. Et nan anak Israel ay
si Benjamin nan osto ay nagapowak.
2 Tet-ewa nan kinwanik en egay inadyan
Apo Dios nan ipogawna ay pinilina isdin
damdamo. Getkenyo nan kinwanin din

si Elias ay esay mamadton Apo Dios isnan ninliliyana gapo isnan ngawi ay inik-ikkan nan kakadwana ay Judio.
3 Kinwanina ken Apo Dios en, “Apo, pinateyda nan tapin nan mamadtom. Dinadaelda nan am-in ay kapop-oowan nan ited nan ipogaw ken sik-a. Kedkedengak is nabay-an et olay sak-en et mang-an-anapda ta pomateyda.”
4 Ngem sino nan insongbat Apo Dios ken siya? Kinwanina en, “Wada pay nan ipogawko tay wada nan pito ay libo ay adi mangdayaw isnan sinang didios ay kangadan is Baal.”
5 Et paliso id wani ay timpo tay wada nan nagabis ay pinilin Apo Dios gapo tay kayatna ay ited nan gawis ay badangna ken daida.
6 Tet-ewa nan kanak ay pinilina daida gapo isnan layadna ay mang-ited isnan gawis ay baken nan ik-ikkanda is gapona. Tay no masapol ay ostoosto nan ik-ikkan di ipogaw sadapay mapili et maid paay nan badang Apo Dios ken daida ay mang-ited isnan maisalakananda.
7 Isonga sino nan inommat? Egay dinatngan nan Judio nan inan-anapda. Kedkedeng nan atiatik ay napili is nangdateng. Nan adoado ay tapina ay Judio et kinmenteg nan oloda.
8 Kaneg nan inpasolat Apo Dios ay mangwani en,
“Inted Apo Dios ken daida nan nemnem ay kaneg nan nemnem nan ipogaw ay maseseyep. Enggana id wani et olay mamamataanda et adida makaila. Ya olay maiingaanda et adida makadnge.”
9 Olay din si David et wada nan lowalona abes ay maipanggep ken daida. Kinwanina en,
“Sapay koma ta bitowan nan pilmi ay papaayenda daida et siya nan mabaesanda.
10 Makowap nan nemnemda koma tapno adida makaawat isnan tet-ewa. Dadapay mapalpaligatan ay pilmi.”
Siya dadi nan kinwanin David.
11 Sino nan nemnemnemenyo? Ay kananyo ngen en nan mang-ad-adyanan nan Judio ay mangpati ken Kristo et siya nan madadaelanda ay adida kasin maka-sobli? Baken, nodi nan ninbanagan nan basolda ay adi mamati ken Kristo et siya nan gapo ay nalak-am nan baken Judio ay maisalakan tapno isnan mang-ilaan nan Judio et apalanda ay maisalakan abes.
12 Isonga no dadama nan mabadangan nan baken Judio gapo isnan basol nan Judio ya nan adida mangganaban isnan kayat Apo Dios ay ited ken daida et am-amed gag-awis nan ommat isnan baken Judio isnan somagongan nan Judio ay mamati ay osto ken Apo Dios.
13 Siya dana nan kanak ken dakayo ay baken Judio. Gapo tay inbaan Apo Dios sak-en ay esay apostolisna ay omey men-it-itdo ken dakayo et patpatgek nan naay ay oblak.
14 Et ipapangatok ta modatya apalan nan iib-ak ay Judio nan mabadanganyo tapno maitapida koma ay mamati tapno maisalakanda abes.
15 Tay isnan mang-aadyanan Apo Dios ken daida et ninbalin nan baken Judio is gagayyem Apo Dios. Isonga getken tako ay am-am-amed gawis nan ommat isnan kasin mangdawatan Apo Dios ken daida. Nan kagawisna et kega natey is kasin natago.
16 Siya na nan kaiyaligan nan kayatko ay kanan ay maipanggep isnan Judio ay daan ay ipogaw Apo Dios tay ipogawna nan alal-apoda. Kaneg na nan damdadamdamo ay begas di esek ay maited ken Apo Dios ay mangipagtek ay kowan Apo Dios nan am-iam-in. Nan esa pay no nemnemen tako nan kaiw. No kowan Apo Dios nan poopoona, kowana met laeng nan tinmobo ay nagapo isnan poopoona.
17 Nan Judio et daida nan kaneg nan pangan nan esay kaiw Apo Dios. Ngem nabodasan nan tapin di pangan nan kaiw daet maisoop nan teken ay panga ay nagapo isnan aped tinmobo ay kaiw. Et dakayo ay baken Judio nan kanak en aped tinmobo ay kaiw tay id wani et maitatapi kayo isnan gawis ay it-ited Apo Dios isnan ipogawna ay Judio.
18 Isonga adiyo ipangato nan nemnemyo ay mangwani en dakayo nan gag-

awis mo nan inmona ay panga. Tay mas-
apol ay adiyo kalkalingkingan ay baken
kayo is mangipatobo isnan lamotna nodi
nan lamotna nan mangipatobo.

19 Waay wada nan mangwani en, "Tet-
ewa sa, ngem nabodasan nan inmona ay
panga tapno nawayaak ay maitapi."

20 Ngem kanak en tet-ewa ay nabo-
dasanda ngem nan gapo na et gapo tay
egayda namati. Dapay nan gapo ay mai-
tatapi kayo et gapo isnan mamatiyanyo.
Ngem adiyo koma it-it-ek. Nodi masapol
ay makailanyo

21 tay no kinaan Apo Dios nan Judio
ay ipogaw ay pinilina isnan damdamo et
nalaklaka ay kaanena dakayo ay bakena
ipogaw isnan loglogina.

22 Siya na nan mangipap-aila isnan
kaneg Apo Dios tay tet-ewa ay naanos siya
ngem mendosa gedan. Dinosana nan egay
nangpati ken siya danapay ipap-aila nan
anosna ken dakayo ay mamati. Ngem
masapol ay itoltoloyyo ay mamati ken siya
tapno maitoloy abes nan anosna. Tay no
adi, mabodasan kayo gedan.

23 Dapay nan Judio et no mamatida,
isagong Apo Dios daida isnan sigod ay
kad-anda tay kabaelana ay mang-ikkan.

24 Tay no mabalin ay itapin Apo Dios
nan aped tinmobo ay kaiw isnan nais-
ek ay kaiw et am-amed nan kalakana ay
mangisagong isnan sigod ay pangan nan
nais-ek ay kaiw isnan dati ay kad-anda id
kasin.

25 Bebsatko, wada nan ipagtekko ken
dakayo ay egay naipagtek id kasin. Kay-
atko ay ipagtek tapno adi kayo men-et-
etek gapo isnan naisalakananyo dapay
egay pay laeng nan Judio. Tay nan
nang-adyanan nan tapin di Judio ay ma-
mati ken Kristo et adi maitoloy ay eng-
gana. Awnitda mamati abes ngem sokod
maanay nan bilang nan baken Judio ay
maisalakan.

26 Isonga awnit maisalakan nan nagapo
isdin si Israel ay kangadan is Jacob met
laeng. Naibaga isnan esay naisolat id
kasin ay mangwani en,

"Awnit omali nan mangisalakan isnan
kaipoipogaw ay magapo id Sion.
Nan ikkana et kaanena nan ngawi
isnan ap-on din si Jacob.

27 Et siya nan matongpalan nan nakito-
lagak ken daida ay awnitak kaanen nan
basbasolda."

Siya di nan kinwanin Apo Dios.

28 Gapo isnan nang-adyanan nan Judio ay
mamati isnan gawis ay damag et kega
boson Apo Dios daida. Ngem gapo isdi
et nawayaan kayo ay baken Judio ay
mabadangan. Ngem no nemnemen tako
nan nangpiliyan Apo Dios ken daida et
gagayyem Apo Dios daida met laeng tay
ipogawna nan alal-apoda.

29 Tay si Apo Dios et adi mabalin ay
sokatana nan nemnemna no waday
piliyena ya ikalina ay ited.

30 Dakayo ay baken Judio, egayyo pinati
si Apo Dios id kasin. Ngem id wani
ay patpatiyenyo, sineg-angana dakayo ay
mangpakawan isnan basbasolyo. Nan
seg-angna ken dakayo et siya nan banag
nan nang-adyan nan Judio ay patiyen si
Kristo.

31 Kaneg na abes nan Judio id wani.
Adida patpatiyen si Apo Dios. Ngem
awnitna met laeng seg-angan daida ay
kaneg nan nangseg-angana ken dakayo.

32 Tay kayat Apo Dios ay maawatan nan
am-in ay ipogaw ay managbasolda tapno
maawatanda abes nan seg-angna isnan
am-in isnan mangisalakanana ken daida
ay olay adoado nan basbasolda.

33 Pilmi ay dadama nan gawigawis ay ik-
ikkan Apo Dios ken datako. Nan getkena
ya nan laingna ay mennemnem et maid
kais-isona. Maid ipogaw is makaawat
ay ostoosto isnan ninemnemna ya isnan
ikkana ay mangipatongpal isnan ninem-
nemna.

34 Kaneg nan naisolat isnan kalin Apo
Dios ay mangwani en,

"Ay waday mangtek isnan nemnem Apo
Dios? Maid. Isonga maid makabag-
baga ken siya.

35 Maid polos masapol Apo Dios tapno
mabalin ay pabolodan nan ipogaw siya ta
wada es di otangna."

36 Tet-ewa nan kanan nan naisolat tay siya
nan nangboliw isnan am-in. Siya nan
mang-ay-ayowan isnan am-in ta waday

toloyda ya nan gapo ay naboliwda tapno madayaw siya. Isonga daydayawen tako siya ay eng-enggana. Sapay koma.

12

Nan Osto Ay Isobalit Tako Ken Apo Dios

1 Bebsatko, gapo isnan am-in ay gawis ay inik-ikkan Apo Dios ay pala ken datako ya gapo isnan seg-angna ken datako, kanak en pangaasiyo ta itedyo ken Apo Dios nan awakyo ay mang-ik-ikkan isnan kayatna tay siya nan gomasingana ken datako. Ikkan tako tay siya di nan osto ay maikkan no tet-ewa ay patgen tako si Apo Dios.
2 Adi tako ipalpaliso nan ogali ya ik-ikkan tako isnan ogalin nan adi mamati. Nodi ipasokat tako ken Apo Dios nan nem-nem tako tapno baken kaneg nan ogali tako isdin damo. Tay no siya di nan ikkan tako et mabalin ay getken tako nan ostoosto ya gawigawis ay kayat Apo Dios ay kapkapnekana.

Masapol Ay Osalen Tako Nan Laing Tako Ay Ostoosto

3 Gapo isnan lebbengko ay inyalin Apo Dios ay men-itdo ken dakayo kanak en adiyo ipapangato nan awakyo. Nodi mas-apol ay nemnemenyo ay ostoosto nan laingyo ay inted Apo Dios gapo isnan pammatiyo.
4 Tay nan laing ay naited isnan mamati et natkenatken ay kaneg nan awak di ipogaw. Tay nan awak et adoado nan paltina ngem baken paliso nan oblada am-in.
5 Kaneg na ken datako ay mamati. Tay olay adoado tako ngem kaneg tako es-esa gapo isnan maitatapiyan tako am-in ken Kristo. Tay paltin nan esa nan tonggal esa ken datako am-in.
6 Isonga masapol ay ikkan tako nan ipaoblan Apo Dios ken datako sigon isnan laing ay intedna ken datako. Isonga no nan laingmo et nan mangibagaam isnan inpagtek Apo Dios ken sik-a, sigi, ikkam ay maitimbang isnan pammatim.
7-8 No nan mangbadangam isnan makasapol is badang wenno nan men-itdowam isnan kalin Apo Dios isnan iib-am wenno nan mangbadangam ken daida ay mangsolot ken Apo Dios ay ostoosto di laingmo et masapol ay ipasnekmo isnan nemnemmo ay mang-ikkan ay gawis. No nan men-itedam isnan wada ken sik-a ay ibadangmo isnan makasapol di ipaikkana ken sik-a et ikkam ay gawigawis ay maid polos imotam. No nan laing ay men-ipango di inted Apo Dios ken sik-a et ipangom nan ipogaw ay naitalek ken sik-a ay ostoosto. Wenno nan mangbadangam isnan kaseseg-ang di getkem et men-gasingka koma ay mang-ikkan.
9-10 Siya dana nan tapin nan kayat Apo Dios ay maikkan. Ipailayo ay tet-ewa nan layadyo isnan am-in ay ipogaw et nan iib-ayo ay mamati et nemnemenyo daida ay kanegyo tet-ewa bebsat. Patgenyo daida mo nan mangpatganyo isnan awakyo. Kaseselatyo nan ngawi dakayopay soloten ay kanayon nan gawis ay maik-ikkan.
11 Adi kayo somadsadot nodi itoltoloyyo ay kanayon nan mang-ikkananyo isnan oblayo ay pala ken Apo Dios dakayopay men-gasing ay mang-ikkan.
12 Men-gasing kayo abes isnan gawis ay namnamaen tako ay awnit ommat. Anosanyo koma nan naligat. Adiyo tay-taynan nan kanayon ay menlowalowanyo ken Apo Dios.
13 Men-ited kayo is badang isnan iib-ayo ay mamati ay makasapol is badang dakayopay men-gasing ay mangsangaili isnan somikom.
14 Nan ipogaw ay mangpaligat ken dakayo et adiyo nemnemen en gawis no dosaen Apo Dios daida. Nodi ilowaloyo ta badangana daida.
15 No men-gasing nan iib-ayo ay ipogaw et makigasing kayo abes gapo isnan gas-ingda. Wenno no menseseg-angda et makiseg-ang kayo abes.
16 Iyesayo nan nemnemyo koma is-nan iib-ayo ay mamati tapno adi kayo men-asisape. Adiyo polos menlalasinen nan nemnemyo wenno ipapangato nan awakyo isnan iib-ayo ay ipogaw. Adi kayo

menbab-ain ay mang-ikkan isnan oblan di
baa.
17 No waday mang-ikkan is ngawi ken
dakayo et adiyo ibab-aes. Nodi nan
kankanan nan am-in ay ipogaw en gawis
et siya koma nan ik-ikkanyo.
18 No mabalin koma et bakenka
is mangiloglogi is ngalawngaw is-
nan ipogaw tapno gawis nan men-
ginayyemanyo am-in.
19 Laylaydek ay bebsatko, adi kayo
menbab-aes. Bay-anyo ken Apo Dios tay
naisolat isnan inpasolatna en, "Sak-en ay
kangatowan nan mang-ikkan isnan baes."
20 Isonga ikkan tako nan kaneg nan
naisolat id kasin ay mangwani en no
naowat nan bosom dakat pakanen. No
naewew et painomem. Tay no siya di nan
ik-ikkan tako et mabainan ay pilmi gapo
isnan ngawi ay inikkana.
21 Isonga kanak en adi tako koma
paabak nan gawis ay ik-ikkan tako isnan
ngawi. Nodi nan kanayon ay ikkan tako et
nan gawis tapno maabak nan ngawi.

13

Masapol Ay Patiyen Tako Nan Menlebbeng

1 Siya dana pay nan ibagak. Am-in
tako ay ipogaw et masapol ay patiyen
tako nan menlebbeng isnan gobilno tay
maid lebbeng is baken ken Apo Dios is
nagapowana ya am-in nan menlebbeng et
si Apo Dios nan nangipatakdeg.
2 Isonga nan mang-adi ay mangpati is-
nan menlebbeng et adyana abes ay mang-
pati isnan kayat Apo Dios ay maikkan. Et
siya di nan gapo ay madosa siya.
3 Nan ipogaw ay mang-ik-ikkan isnan
gawis et maid iyegyatna isnan men-
lebbeng. Ngem nan mang-ik-ikkan isnan
ngawi et omegyat. Isonga no laydenyo ay
maid iyegyatyo ken daida et nan gawis
nan ik-ikkanyo. Tay no siya di nan ik-
ikkanyo, men-gasing nan menlebbeng ken
dakayo.
4 Tay ipap-aoblan Apo Dios ken daida
nan oblada tapno gawis nan biyagyo.
Ngem no ngawi nan ik-ikkanyo omegyat
kayo koma tay mabalin ay osalenda nan
lebbengda ay mendosa. Tay daida nan
kaneg baan Apo Dios ay mangtongpal
isnan kayatna ay mangdosa isnan ipogaw
ay mang-ikkan isnan ngawi.
5 Isonga masapol ay tongtongpalen tako
nan bilin nan gobilno tapno adi tako lak-
amen nan liget Apo Dios. Ngem baken
kedeng di is gapona nodi masapol ay tong-
palen tako tay getken tako ay siya nan osto
ay maikkan.
6 Isonga gapo tay si Apo Dios nan nangi-
patakdeg isnan gobilno et masapol ay
bayadan tako nan bowis tako tay nan
menlebbeng et ibab-aan Apo Dios daida ay
mang-ik-ikkan isnan oblada ay pala ken
datako.
7 Isonga am-in ay bowisyo et bayadanyo.
Dayopay lispitowen nan menlebbeng tay
siya nan ostoosto.

Nan Kapatgan Ay Bilin

8 No waday otang tako masapol ay adi
tako bayabayagen ay mangbayad. Malak-
sig mo nan otang ay maid patenggana ay
layad isnan iib-a tako. Tay no layden tako
nan iib-a tako ay ipogaw et matongpal am-
in nan linteg Apo Dios.
9 Tay nan bilbilin ay mangmangwani en
adi kayo menkamkamolala ya adi kayo
menpatpatey ya adi kayo mangak-akew
ya adi kayo men-ap-apal wenno nan kom-
polmi ay tapin di bilin et matongpalda am-
in isnan esay bilin ay mangwani en laylay-
dem nan iib-am ay kaneg nan manglaylay-
dam isnan awakmo.
10 Tay no laylaydem nan iib-am et maid
polos ngawi is ikkam ken daida. Siya di
nan gapo ay kinwanik en matongpal nan
am-in ay linteg Apo Dios no laylayden tako
nan iib-a tako.
11 Masapol am-ameden tako ay ikkan
nan gawis tay getken tako ay omas-as-
asag-en nan agew ay omaliyan kasin
Kristo. Isonga masapol ay adi tako ko-
maneg nan maseseyep ay ipogaw nodi
kanayon ay ik-ikkan tako nan obla tako ay
pala ken Apo Dios.
12 Tay nganngani ay menpatengga nan
labi. Adi mabayag dat somagong si Kristo
ay mang-ala ken datako. Isonga doko-
gan tako koma nan am-in ay ngawi ay

maikkan ta nan gawis di ikkan tako tay
siya nan kaneg almas nan ipogaw ay
nalawagan nan nemnemda.
13 Owen, nan ostoosto ay maikkan nan
ik-ikkan tako koma tay siya nan maibagay
isnan ipogaw ay nalawagan nan nem-
nemda. Adi tako menbotboteng ya ik-
ikkan nan kababain ay ik-ikkanda. Ya adi
tako mamabai ya lomalaki wenno men-
ap-apal ya makisapsape.
14 Baken nan ngawi ay kaykayat nan
awak tako is palaglagsaken tako. Nodi nan
ogalin Jesu Kristo ay Apo tako nan toladen
tako.

14

Adi Tako Men-asiiyaw Maipanggep Isnan Nateknan Nan Nemnem Nan Esa Ken Esa

1 Nan ipogaw ay nakapsot pay laeng
nan pammatida et masapol ay dawatenyo
daida ay maitapi ken dakayo. Ngem
adi kayo makisongsongbat ken daida
gapo isnan naitkenan nan nemnemda ken
dakayo.
2 Tay natkenatken nan nemnem nan
esa ken esa. Nan nemnem nan esa et
baken ngawi nan mangkakanana isnan
kompolmi. Dapay nan nakapsot nan pam-
matina et nenemnemena ay kedeng nan
madengdeng is gawis ay kanena.
3 Nan ipogaw ay maid egyatna ay man-
gan isnan kompolmi et adina nemnem-
nemen koma ay gag-awis siya mo nan
ipogaw ay omegyat. Ya nan es ipogaw ay
omegyat ay men-isda et adina ibanag nan
ipogaw ay maid egyatna tay dinawat Apo
Dios siya.
4 Isonga adi tako men-asibanag. Tay
maid lebbeng tako ay mangbanag isnan
ipogaw ay baan nan teken. Nodi si Apo
Dios ay Apona nan lombeng ay mang-
banag ken siya no gawis wenno baken
nan ik-ikkana. Et gawis nan ik-ikkana
tay makabael nan Apona ay si Kristo ay
mangipaosto ken siya.
5 Nan esa pay ay nateknan nan nemnem
di mamati et kankanan nan tapina en
masapol ay patpatgen tako nan tapin di
agew mo nan tapina. Ngem kanan abes
nan tapina en paliso am-in nan agew
isonga adi masapol ay patgen tako nan esa
mo nan esa. Ngem kanak en kigad nan esa
ay mangnemnem isnan men-gawisana.
6 Tay nan ipogaw ay mangpateg isnan
tapin di agew et ikkana tay siya nan gawis
ken siya ay mangpateg ken Apo Dios.
Paliso isnan ipogaw ay maid adyana is
makan tay si Kristo nan patgena isnan
men-iyamanana ken Apo Dios. Ya nan
ipogaw ay mang-adi ay mensida et ikkana
abes ay mangpateg ken Apo Jesus tay men-
iyaman siya gedan isnan kanena.
7 Tay am-in tako ay mamati et baken
tako et kedeng is kakwa isnan biyag tako
ya olay isnan mateyan tako.
8 Tay isnan biyag tako masapol ay
ipaona tako nan kayat Apo Jesus ken
datako. Ya isnan mateyan tako et siya
gedan nan kakwa ken datako. Isonga olay
no matatago tako wenno matey tako et si
Kristo nan kakwa ken datako.
9 Tay si Kristo et natey dat kasin
matago tapno siya nan Apo tako isnan
matatagowan tako ya isnan mateyan tako.
10 Isonga adi tako men-asidelaw wenno
men-asibanag isnan maipanggep isnan
kankanen tako. Tay am-in tako et si Apo
Dios nan awnit mangbanag ken datako.
11 Kaneg nan naisolat id kasin isnan
kalin Apo Dios. Kinwanin Apo Dios en,

"Nan kaneg nan katet-ewan nan matatagowak et kanegna nan katet-ewan nan awnit menpalintomengan nan am-in ay ipogaw ken saken. Awnitda kanan am-in en tet-ewa ay sik-a nan Dios."

12 Isonga awnit sag-es-angena datako am-
in ay mangipabaga ken datako isnan inik-
ikkan tako isnan batawa.

Adi Tako Ikkan Nan Mangsakit Isnan Nemnem Nan Iib-a Tako

13 Gapo tay kaneg todi nan ommat adi
tako iiyawen nan iib-a tako ay mamati.
Nodi nemnemen tako ay baken koma nan
kompolmi ay mangseyat ken daida ay
mangsolot ay osto ken Kristo is ikkan tako.
14 Tay isnan nemnemko ay esay mai-
tatapi ken Apo Jesus et maid makan is
malawa. Ngem no basol isnan nemnem
di tapin di ipogaw gag-awis no adida

kanen tay bomasolda no ipapatida ay
mangkakan isnan kadodogisda.
15 Isonga no masaktan nan nem-
nem nan ib-am ay mamati gapo isnan
mangkakanam isnan lawaena et baken
layad nan ipailam ken siya. Isonga adim
ipalobos ay madadael nan pammatin nan
esay ipogaw gapo isnan makan tay natey
si Kristo ay pala ken siya.
16 Owen, adi tako ikkan nan kanan nan
tapin di ipogaw en ngawi ay olay baken
ngawi isnan nemnem tako tapno maid
domlawanda.
17 Tay isnan mentolayan Apo Dios et
baken nan kanen nan ipogaw wenno nan
inomena is napateg. Nodi nan napateg
et nan osto ay maikkan ya nan natalna
ay nemnem ya nan gasing ay it-ited nan
Ispirito Santo.
18 Nan mang-ik-ikkan is dadi isnan men-
ob-oblaana ken Kristo et men-gasing si
Apo Dios ken siya ya kagagasing nan tapin
di ipogaw siya.
19 Isonga ipakat tako ay mang-ikkan is-
nan mang-olnos isnan nemnem di ipogaw
ya nan mangbadang ken datako isnan
mangsolotan tako ken Kristo.
20 Kanak kasin nan kakakwanik. Adi
tako koma dadaelen nan pammatin nan
iib-a tako gapo isnan makan. Tet-ewa
ay maid law-en Apo Dios is makan ngem
basol tako mo siya nan maseyatan nan iib-
a tako ay nakapsot nan pammatida.
21 Isonga gag-awis no adi tako mangan
is sida wenno ominom is alak wenno
ikkan nan kompolmi ay maikkan no siya
nan gapona ay maseyatan nan osto ay
mangsolotan nan ipogaw ken Kristo.

22 Isonga nan patpatiyen nan tong-
gal esay ipogaw ay maipanggep isnan
mabalin ay kanena wenno inomena et
itoltoloyna ay patiyen ngem adina isong-
songbat isnan kaipoipogaw. Tay men-
gasing nan ipogaw ay adi mendowadowa
nan nemnemna gapo isnan patpatiyena.
23 Ngem nan mendowadowa nan nem-
nemna gapo isnan makan et basolna no
kanena tay olay kompolmi ay maikkan et
no mendowadowa nan nemnem tako et
tet-ewa ay bomasol tako no ipapati tako ay
ikkan.

15

Ipaon-ona Tako Nan Iib-a Tako Ay Baken Nan Kayat Tako

1 Datako ay napigsa nan pammatina
ay maid adoado is mendowadowaan nan
nemnemna et masapol ay an-anosan tako
nan mendowadowaan nan nemnem nan
nakapsot nan pammatina. Adi tako ipaon-
on-ona nan nemnem tako.
2 Nodi ipaona tako nan iib-a tako tapno
mabadangan ya maipapigsada isnan pam-
matida.
3 Tay siya di nan kaneg nan inik-
ikkan Kristo. Egayna inpaon-on-ona nan
awakna nodi inan-anosana nan ngawi ay
inik-ikkan nan ipogaw ken siya. Kaneg na
nan naisolat id kasikasin ay maipanggep
ken siya ay mangwani en, “Nan liget nan
ipogaw ken sik-a, Apo Dios, et sak-en nan
nangipapasanda.”
4 Nan kaneg todi ay naisolat ya nan
am-in ay tapina ay naisolat id kasikasin
et inpasolat Apo Dios tapno maisolowan
tako tapno mabalin ay anosan tako nan
ligat ya maliwliwaliwan tako tapno adi
makak-aan ken datako nan gawigawis ay
namnamaen tako.
5 Si Apo Dios nan mangliwliwaliw
ya mangbadbadang ken datako tapno
makaitpe tako isnan ligat. Sapay koma
ta siya nan mangpos-a isnan nemne-
myo gapo isnan mangtoltoladanyo isnan
ogalin Kristo.
6 Tay no kaneg todi nan ik-ikkanyo
et maeesa nan nemnemyo ay mangday-
dayaw ken Apo Dios ay Dios ya Aman Jesu
Kristo ay Apo tako.
7 Isonga ibagak ken dakayo en lay-
denyo ay mangdawat isnan iib-ayo ay
mamati ay olay baken paliso nan nem-
nemda isnan nemnemyo. Dawatenyo
daida ay kaneg nan nangdawatan Kristo
ken dakayo tapno madayaw si Apo Dios.
8 Adiyo kalkalingkingan ay inmali si
Kristo ay mangbadang isnan Judio tapno
ipailana ay tet-ewa nan inkalin Apo Dios
isdin alal-apoda.
9 Ya nan esa ay inmaliyana et gapo isnan
baken Judio gedan tay kayatna ay day-
dayawenda si Apo Dios abes gapo isnan
seg-angna ay mangitapi ay mangisalakan

ken daida. Siya di nan kaneg nan kinwanin Kristo ay naisolat id kasikasin ay mangwani en,

"Maitapiyak isnan baken Judio ay makidayaw ken sik-a. Olay nan kanta ay mangdayaw ken sik-a et kantaek."

10 Kanan nan esa pay ay naisolat en,

"Dakayo ay baken Judio et makigasing kayo isnan ipogaw Apo Dios."

11 Ya nan esa pay. Kankanana en,

"Dakayo ay baken Judio et dayawenyo si Apo Dios. Am-in kayo ay ipogaw et daydayawenyo siya."

12 Nan esay mamadton Apo Dios ay si Isaias et kinwanina abes en,

"Awnit maiyanak nan esay apon Jesse. Awnit siya nan mentolay isnan am-in ay baken Judio. Et siya gedan nan kad-an nan namnamada."

13 Isonga kanak en sapay koma ta si Apo Dios ay nang-ited isnan namnamaenyo et itedna abes koma nan natalna ay nemnem ya dadama ay gasing gapo isnan pammatiyo ken siya. Tay no siya di nan ommat et pomigpigpigsa nan mangpatiyanyo isnan namnamaenyo gapo isnan kabaelan nan Ispirito Santo ay mangbadbadang ken dakayo.

Nan Mangkaytan Pablo Ay Mangibaga Isnan Gawis Ay Damag Isnan Addaaddawi Ay Il-ili

14 Bebsatko, isnan nemnemko et mapnekak ay nan kanayon ay ikkanyo et gawis. Getkek ay ostoosto nan mangtekanyo isnan maipanggep isnan pammatiyo. Mabalin ay isolowanyo nan iib-ayo.

15 Ngem insolatko nan inbagak tapno adiyo kalkalingkingan. Maid dowadowak isnan inbagak tay wada nan lebbengko gapo tay sak-en nan esay apostolis Kristo ay pinilin Apo Dios.

16 Pinilina sak-en ay esay baan Jesu Kristo ay men-obla isnan baken Judio ay mangibagbaga ken daida isnan gawis ay damag ay nagapo ken Apo Dios. Isnan mang-ik-ikkanak is dana et ik-ikkak nan kaneg nan oblan nan mensilsilbi isnan Templon Apo Dios. Nan gapo ay mang-ik-ikkanak is dana et tapno dalosan nan Ispirito Santo daida tapno mabalin ay dawaten Apo Dios daida.

17 Adiyak mabain ay mangibagbaga isnan inik-ikkak ay pala ken Apo Dios gapo isnan mangtatakdowan Kristo ken sak-en.

18 Tay maid teken is ibagbagak nodi kedeng nan badang Kristo ken sak-en is gapo na ay nakabadangak isnan baken Judio ta mamatida.

19 Binadbadangana sak-en isnan inik-ikkak ya isnan kinkinwanik ya isnan kabaelak ay nang-ik-ikkan isnan kaskasdaaw gapo isnan kabaelan nan Ispirito Santo. Isonga inlogik id Jerusalem ay enggana id Ilirico et maid linaosak is egayak mangibagaan isnan gawis ay damag ay maipanggep ken Kristo.

20 Tay nabayag ay kakakakayatko ay mangibaga isnan gawis ay damag isnan deeyda ay il-ili ay maid inmona tay adiyak layden ay taktaken nan epdas inmona.

21 Kayatko ay ikkan nan kaneg nan naisolat ay mangwani en,

"Nan egay mangdenge isnan maipanggep ken siya et awnitda ilaen siya ya awnitda maawatan nan maipanggep ken siya."

22 Gapo isnan mangkaytak ay mangibaga isnan gawis ay damag isnan natkenatken ay ili et siya di nan gapo ay egayak pasyalen dakayo.

23-24 Ngem id wani kinwasko nan oblak isnan adoado ay ili ay naayda isonga kayatko ay pasyalen dakayo isnan omayak id Espanya tay ado ay tew-en ay ninemnemko ay pasyalen dakayo. No mabalin koma kayatko ay badanganyo sak-en isnan masapolko isnan omayak id Espanya no maiyiliwanak ken dakayo.

25 Ngem id wani mensaganaak ay mangyey id Jerusalem isnan inolnong nan tapin di mamati ay mangbadang isnan mamati isdi.

26 Tay nan mamati id Macedonia ya id Acaya et ninemnemda en gawis no men-olnongda is itedda isnan mamati ay makasapol id Jerusalem.

27 Nin-gasingda ay mang-ikkan isdi et maibagay tay kega wada nan otangda isnan Judio. Kanak di tay maitapida is-

nan Judio ay kakwa isnan gawigawis ay
badang Apo Dios ken daida isonga gawis
no men-itedda is masapol nan Judio isnan
biyagda.
28 Isonga no id-anko nan ited nan baken
Judio isnan Judio id Jerusalem daket ilogi
ay menbiyahi ay omey id Espanya ngem
domag-osak ken dakayo omona.
29 Et getkek ay isnan omayak ken
dakayo et gawigawis nan badang Kristo
ken datako tapno am-amed pomigsa nan
pammati tako.
30-31 Nan esay kayatko ay ikkanyo
bebsatko, et badanganyo sak-en ay
mangilowalo ken Apo Dios ta badangana
sak-en tapno adi saksakitan nan adi
mamati ay Judio id Jerusalem sak-en.
Ilowalowanyo sak-en koma gapo isnan
layadyo ken Apo Jesu Kristo ya gapo isnan
layad ay inted nan Ispirito Santo ken
datako. Ilowaloyo abes tapno gawis nan
mangdawatan nan Judio ay mamati id
Jerusalem isnan olnong ay eyeyko ken
daida.
32 Tay no siya na nan ommat et pilmi
nan gasingko ay omey ken dakayo no siya
nan kayat Apo Dios. Et gapo isnan men-
asiilaan tako, gomasing tako.
33 Sapay koma ta si Apo Dios ay mang-it-
ited isnan natalna ay nemnem nan mente-
tee ken dakayo.

16

Nan Kombos Nan Naay Ay Solat

1 Wada nan esay mamati ay babai ay
esay men-ob-obla isnan simbaan id Cen-
crea ay omey id issa ken dakayo. Febe nan
ngadana.
2 Kayatko ay dawatenyo siya ay gawis
gapo tay ipogaw Kristo siya. Ikkanyo
ken siya nan maikkan ay maibagay is-
nan ipogaw ay mamati. Badanganyo siya
koma isnan masapolna tay adoado nan
binadbadangana. Esangak abes ay bi-
nadangana.
3 Komosta ken Akila yas asawana ay
Priscila ay men-ob-obla ay kanegko ay
pala ken Jesu Kristo.
4 Olay nan biyagda et inpostada ay pala
ken sak-en. Isonga mensalamatak ken
daida. Ngem bakenak et kedeng is men-
salamat nodi nan am-in ay baken Judio
isnan kasimbasimbaan isnan il-ilida.
5 Adoado pay nan kayatko ay menpako-
mostaan. Nan mamati ay madagdagop
isnan baey da Akila et daida nan esa ya
nan kanegko besat ay si Epeneto abes ay
damdamo ay mamati isnan probinsiya ay
Asia.
6 Komosta abes ken Maria. Pilmi nan
oblana ay mangbadbadang ken dakayo.
7 Da Adronico ken Junia ay iib-ak ay
Judio nan ib-ana ay menpakomostaak.
Namatida sakpay mamati et esangka nan
naibalodanmi id kasin gapo isnan pam-
matimi. Pilmi nan lispiton nan aapostolis
ken daida.
8-9 Menpakomostaak ken Ampliato yas
Estakis ay pilmi nan layadko ken daida
gapo isnan pammatimi ken Apo Jesus. Ya
si Urbano ay esay ib-a tako isnan men-ob-
oblaan tako ken Kristo.
10-11 Nemnemnemek abes si Apeles ay
esay napaneknekan ay gawigawis nan
pammatina ken Kristo. Nan pamilyan
Aristobulo ya nan mamati isnan pamilyan
Narciso et komosta ken daida am-in. Ko-
mosta abes ken Herodion ay esay ib-ak ay
Judio.
12 Kananyo en komosta ken Trifena yas
Trifosa ay tapin di men-ob-obla ay pala
ken Apo Jesus. Si Persida abes ay laylay-
den nan am-in ay mamati issa. Siya nan
esa pay ay pilmi nan oblana ay pala ken
Jesus.
13 Komosta abes ken Rufo ay gawigawis
nan mangsolsolotana ken Kristo. Itapiyo
nan inana ay kanegko ina abes gapo isnan
inik-ikkana ken sak-en.
14 Si Asincrito, si Flegonte, si Hermes,
si Patrobas, si Hermas ya nan mamati
ay maitatapi ken daida et ibagayo nan
komostak ken daida am-in.
15 Itapiyo abes si Filologo yas Julia
yas Nereo ya nan besatna ay babai yas
Olimpas ya nan iib-ada ay mamati.
16 Menpinakomosta kayo abes ay
mangipaila isnan men-asilaydanyo. Nan
mamati isnan am-in ay tapin di simbaan
et menpakomostada ken dakayo issa.
17 Wada nan bassit pay ay ibagak.
Makailanyo tapno adiyo dawdawaten

nan ipogaw ay mangipasongsongbat ya
mangipaaddawi isnan ipogaw isnan osto
ay pammati ay naitdo ay inpasnekyo.
Addawiyanyo daida
18 tay baken si Kristo ay Apo tako is men-
ob-oblaanda. Nodi kedeng nan awakda
is nemnemnemenda. Gapo isnan laingda
ay komali is gawigawis et nalaka ay maal-
allilaw nan nalaka ay maawis.
19 Kinwanik dadi tay olay mamagtek is-
nan adoado nan osto ay mangsolsolotanyo
ken Kristo ya siya nan esay men-gasingak
ken dakayo ngem kayatko ay maam-
amed nan mangtekanyo isnan ostoosto
ay maikkan dayopay adi nemnemnemen
nan ngawi.
20 Et si Apo Dios ay mang-it-ited isnan
natalna ay nemnem tako et adi mabayag
danat ipagatin si Satanas ken dakayo.
Sapay koma ta likliknaenyo abes nan
badang ya layad Apo Jesu Kristo.

21 Menpakomosta ken dakayo si Tim-
oteo ay ib-ak isnan oblami ay pala ken
Kristo. Menpakomosta abes nan iib-ak ay
Judio ay da Lucio yas Jason yas Sosipatro.
22 Si Tercio ay ib-a tako ay mamati ay
mangipasolsolatak isnan naay ay solat et
menpakomosta siya gedan.
23 Menpakomosta ken dakayo gedan
si Gayo ay menteteeak. Kanayon ay
sangsangailiyena nan am-in ay mamati ay
omal-ali isna. Maitapi ay menpakomosta
nan besat tako ay si Cuarto yas Erasto ay
mangidoldolin isnan siping di omili.*
24 (-)

25-27 Sapay koma ta daydaydayawen
tako si Apo Dios ay enggana gapo ken
Jesu Kristo. Kedkedeng siya is makagtek
isnan am-in. Siya abes nan makabael ay
mangipapipigsa ken dakayo isnan pam-
matiyo ay kaneg nan kankanan nan gawis
ay damag ay ibagbagak ay maipanggep
ken Jesu Kristo. Nan gawis ay damag
ay naay et egay naipagtek isnan ipogaw
id kasin. Ngem id wani naipagtek is-
nan mangibagbagaanmi isnan insolat nan
mamadton Apo Dios id kasin. Inbilin
nan wawawawada ay si Apo Dios ta ibag-
bagami tapno waday somya ay mamati
am-in nan kaipoipogaw isnan batawa.
Owen, dayawen tako siya koma ay eng-
gana. Siya dana nan ibagak.

* **16:23** Isnan tapin di Biblia, naitapi nan versiculo 24 ay mangwani en, “Sapay koma ta wawawawada ken dakayo am-in nan badang nan Apo tako ay si Jesu Kristo.”

Nan Damo ay Solat Pablo Isnan Ipogaw id Corinto

Nan Maipanggep Isnan Solat

Nan damo ay solat Pablo isnan mamati id Corinto et naisolat tasiyay badangana daida isnan kolang pay isnan pammati ya tapno mas-et nan baken osto ay ik-ikkanda tay nan nin-it-itdowan Pablo ken daida nan gapona ay mamatida ken Jesus.

Issan deey ay timpo et dakkel ay ili di Griego id Corinto et siya nan kapital nan Acaya ay esay probinsiya ay mentolayan di Roma. Nagtek nan deey ay ili gapo isnan kinabaknang nan ipogaw isdi ya nan nangsolsolotanda isnan sigod ay ogalida, nan adoado ay sinang didiosda ya nan ngawi ay ogalida ay mamabai ya lomalaki. Nan pilmi ay masapol ay esten Pablo ken daida et nan egay kapopos-aan nan nemnemda ya nan adida mangiyadyan isnan makikamkamolala. Adoado pay nan egayda maawatan ay osto ay kaneg nan maipanggep isnan ik-ikkanda isnan omasawaanda ya nan maik-ikkan isnan madagdagopanda isnan paggimonganda ya nan osto ay kaosalan nan laing ay ited nan Ispirito Santo isnan mamati ya nan matagowan kasin nan natnatey. Ngem inbagan Pablo ay mabalin ay getkenda nan osto ay maipanggep isnan naayda ay soot gapo isnan mangtekanda isnan gawis ay damag.

Nan wada isna:

Login nan solat 1:1-9
Nan egay kapopos-aan nan nemnem nan mamati 1:10-4:21
Nan biyag di sinbaey ya nan kangawin nan mamabai ya lomalaki 5:1-7:40
Nan maipanggep isnan nateknan nan ik-ikkan nan mamati ya nan adi mamati 8:1-11:1
Nan osto ay maikkan isnan paggimongan di mamati 11:2-14:40
Nan kasin natagowan Jesus ya nan awnit matagowan nan mamati ken siya 15:1-58
Nan maolnong ay maited isnan mamati id Judea 16:1-4
Nan kombos nan solat 16:5-24

Nan Login Nan Solat

1-2 Sak-en si Pablo ay mensolat ken dakayo ay mamati ay ipogaw Apo Dios ay mentetee id Corinto. Et inaboloyan Sostenes ay ib-a tako ay mamati nan ibagak isnan naay ay solatko.

Esaak ay apostolis Jesu Kristo ay pinilina tay siya nan kayat Apo Dios ay ikkak. Mensolatak ken dakayo ay inalan Apo Dios ta menbalinena dakayo is ipogawna gapo isnan maitatapiyanyo ken Jesu Kristo. Owen, inayagana dakayo ay nadalosan ta ipogawna dakayo ay mang-ik-ikkan isnan kayatna. Baken kayo kedkedeng is inayagana nodi am-in ay ipogaw ay mamati ken Jesu Kristo ay Apo tako.

3 Sapay koma ta kanayon ay liknaenyo nan anos ya layad ya natalna ay nemnem ay magapgapo ken Apo Dios ay Ama tako yas Jesu Kristo ay Apo tako.

Nan Gawis Ay Inted Apo Dios

4 Kanayon ay men-iyamanak ken Apo Dios gapo isnan ganaganagwis ay it-itedna ay mangipaila isnan layadna ay mangbadang ken dakayo. Nabadangan kayo tay maitatapi kayo ken Jesu Kristo gapo isnan mamatiyanyo ken siya.

5 Isonga adoado nan badangna ken dakayo. Nan esay badangna et nan ostoosto ay mang-awatanyo isnan tet-ewa ay mait-itdo ay maipanggep ken siya ya nan laingyo ay mangibagbaga is dana.

6 Owen, pinatiyo ay ostoosto nan inbagbagami ken dakayo ay maipanggep ken Kristo

7 isonga maid kolangyo isnan adoado ay kalasin di laing ay it-ited Apo Dios tapno mabadangan kayo ay mangsolsolot isnan kayatna isnan mangsedsed-anyo isnan kasin omaliyan nan Apo tako ay si Jesu Kristo.

8 Et siya nan mangitoltoloy ay mangbadang ken dakayo enggana isnan menpatenggaan nan biyagyo tapno maid polos madlawanyo isnan agew ay kasina omaliyan.

9 Tay si Apo Dios ay nang-ayag ken
dakayo tapno maipos-a kayo ken Apo Jesu
Kristo ay Anakna et pilmi ay matalek siya.

Nan Baken Gawis Ay Ik-ikkan Nan iCorinto

10 Dakayo ay ib-ak ay mamati, wada nan
ibagak ken dakayo gapo isnan lebbeng
nan Apo tako ay si Jesu Kristo. Kanak
en pangaasiyo ta eesangenyo nan nemne-
myo. Adi kayo tekteknen.
11 Kinwanik di bebsatko, tay wada isnan
pamilyan Cloe nan nangibaga ay men-
sosongbat kayo gapo isnan nateknan nan
nemnem nan esa ken esa.
12 Siya na nan ik-ikkanyo ay baken
osto. Kankanan nan esa en, "Si Pablo nan
solsolotek." Dat kanan nan esa en, "Si
Apolos nan solsolotek." Wada nan tapina
ay mangmangwani en, "Maitatapiyak ken
Pedro." Dat wada pay nan mangmang-
wani en, "Sak-en abes et si Kristo nan
maitatapiyak."
13 Ay apo, ayke mabalin ay am-amam-
asenyo si Kristo? Ay sak-en nan natey
isnan kros ay pala ken dakayo? Wenno ay
nan nangsolotanyo ken sak-en nan gapo
ay ninpabonyag kayo?
14-15 Men-gasingak tay bakenak is nang-
bonyag ken dakayo tapno adi mabalin
ay kananyo en gapo isnan nangsolotanyo
ken sak-en nan ninpabonyaganyo. Tay
kedkedeng da Crispo ken Gayo is binonya-
gak.
16 Ya da Estefanas ay sinbaey obpay
kayman. Maid teken is getkek is binon-
bonyagak.
17 Tay baken nan menbonyagak is
ipogaw is gapo ay inbaan Kristo sak-en.
Nodi inbaana sak-en tapno ibagbagak nan
gawis ay damag ay maipanggep ken siya.
Et isnan nang-ik-ikkak is dana, baken nan
kali ay mangipaila isnan silib di ipogaw
is os-osalek tapno baken nan silib ay kali
nan makaawis isnan ipogaw. Nodi nan
maawatanda ay nateyan Kristo ay pala
ken daida di maawisanda.

Si Kristo Nan Kagtekan Nan Kabaelan Apo Dios

18 Nan adi mamati ay ipogaw ay
adi maisalakan et no dengngenda nan
damag ay ibagbagak ay maipanggep isnan
nateyan Kristo isnan basbasol di ipogaw
et kananda en maid silbina. Ngem ken
datako ay mamati ay isalsalakan Apo
Dios et getken tako ay siya nan esay
nangipailaana isnan kabaelana.
19 Maila nan katet-ewan nan kinwanik
isnan esay naisolat id kasin isnan kalin
Apo Dios. Kinwanin Apo Dios en,

"Nan silib di masilib ay ipogaw ay adi
mamati et awnitak dadaelen tapno
adi masilbi.
Ya nan laingda et awnitak ipaila ay maid
polos paayna ken sak-en."

20 No kaneg todi nan awnit ikkan Apo
Dios, sino ngen nan paay nan masilib ay
ipogaw ya nan kalalaingan ay mangtek
isnan linteg Moses ya nan nalaing ay mak-
isongbat ay wada isnan batawa? Tay olay
no adoado nan getken nan adi mamati et
inpailan Apo Dios ay maid kabaelan nan
silibda.
21 Nan gapo ay kanak en maid kabaelan
nan silibda et tay getken Apo Dios ay adi
mabalin ay nan silibda nan mangtekanda
ken siya. Nodi gapo isnan silibna nan
mangtekan di ipogaw ken siya tay ninem-
nemna ay maisalakan nan ipogaw gapo
isnan mangpatiyanda isnan maipanggep
ken Kristo ay ibagbagami. Ngem isnan
nemnem nan adi mamati et maid silbin
nan ibagbagami.
22 Tay isnan nemnem di Judio et
kananda en masapol ay wada nan
kaskasdaaw ay ipailan Apo Dios sadapay
mamati. Et isnan nemnem di Griego
et adida patiyen nan maibaga no isnan
nemnemda et baken tet-ewa ay silib.
23 Ngem nan ibagbagami et nan nateyan
nan mangisalakan isnan ipogaw ay si
Kristo et siya nan adyan nan Judio ay
dengngen ya isnan nemnem di Griego et
maid paay nan kaneg todi ay inommat.
24 Ngem isnan ipogaw ay nangpati isnan
ayag Apo Dios ken siya ay olay no Griego
wenno Judio et getkena ay nan inikkan
Kristo ay nangisalakan isnan ipogaw nan
nangipaila isnan kabaelan ya silib Apo
Dios.
25 Tay nan ik-ikkan Apo Dios ay maid
paayna isnan adi mamati et nangatngato

mo nan am-in ay silibda. Ya nan wada
isnan nemnemda ay kinakapsot Apo Dios
et napigpigsa mo nan am-in ay kabaelan
di ipogaw.
26 Bebsatko ay mamati, nemnemenyo
na. Atiatik nan ap-apo ken dakayo wenno
madaydayaw isnan silib wenno anak di
nangato ngem inayagan Apo Dios dakayo
kayet ta mamati kayo ken siya.
27 Tay pinilin Apo Dios nan ipogaw
ay kankanan nan adi mamati en maid
paayda tapno nan mangmangwani en
daida nan mapaay ay ipogaw et daida nan
awnit mabainan. Nan maid kabaelanda
nan pinilina abes tapno mabainan nan
mangmangwani en daida nan wada nan
kabaelanda.
28 Et nan nababa ay ipogaw ay adi
paayen nan adi mamati et daida nan
pinilin Apo Dios tapno maila ay nan
mangipangato isnan nemnemda nan tet-
ewa ay maid paayna ken siya.
29 Inikkana di tapno magtek ay maid
polos somya is ikkan di ipogaw ay mangi-
pangato isnan awakda ken siya.
30 Tay nan am-in ay wada ken datako
et nagapo ken siya. Owen, siya nan
nangitapi ken datako ken Jesu Kristo. Et
siya di nan gapo ay wada nan silib tako
ya nan gapo ay awnit maid mangdelawan
Apo Dios ken datako. Si Kristo gedan
nan nangsobot ken datako ya nan gapo ay
mabalin ay nadiosan tako ay ipogaw.
31 Isonga kaneg nan naisolat id kasin
en no waday ipangato tako et baken nan
awak tako nodi si Kristo nan maipangato.

2

Nan Damag Ay Maipanggep Ken Kristo Et Siya Nan Kapatgan

1 Bebsatko, isdin inmayak ken dakayo
ay mangibaga isnan ipabagbagan Apo
Dios ay maipanggep ken Kristo et baken
nan kali ay mangipaila isnan silib is kink-
inwanik.
2 Tay ninemnemko ay masapol ay ked-
kedeng si Jesu Kristo ya nan nateyana ken
datako is wada isnan nemnemko.
3 Isdin nakiteteak ken dakayo et
mabainak ay men-itdo modatya kolang
nan getkek ay mangibaga isnan
maipanggep ken Kristo. Isonga ninpay-
payegpegak gapo isnan pilmi ay egyatko
ay men-itdo.
4 Et isdin nin-itdowak ken dakayo et
baken nan silib di ipogaw is inpailak
isnan kinkinwanik ay nang-awis isnan
kaipoipogaw. Nodi inpailan Apo Dios
nan kabaelana gapo isnan Ispiritona et
siya di nan kailasinana ay tet-ewa nan
inbagbagak.
5 Kaneg todi nan inikkak tapno ma-
mati kayo gapo isnan nangtalkanyo is-
nan kabaelan Apo Dios ay baken nan
nangtalkanyo isnan silib di ipogaw.

6 Ngem wada nan silib ay ipagpagtekko
isnan ipogaw ay naeteng nan pammatida.
Ngem baken kaneg nan silib ay maga-
pgapo isnan nemnem di ipogaw isnan
batawa wenno silib ay magapgapo isnan
aap-apo tay nan silibda et nakokombos
ay kaneg nan nakokombosan nan men-ap-
apowanda.
7 Nodi nan silib Apo Dios ay egay
naipagtek id kasin nan ipagpagtekmi.
Ngem sapay boliwen Apo Dios nan batawa
et wada isnan nemnemna olay egayna
inpagtek. Nan silib ay kanak et siya
nan mangipagtek isnan inikkan Apo Dios
tapno awnit tako maitapi ken siya isnan
kangatona.
8 Nan nangangato ay ipogaw isnan
batawa et egayda naawatan dana tay
no naawatanda koma egayda pinatey si
Kristo ay kangatowan ay Apo.

9 Nan ibagbagami et siya nan kaneg
nan inpasolat Apo Dios id kasikasin ay
mangwani en,

> “Wada nan insaganan Apo Dios isnan
> manglayad ken siya. Nan in-
> saganana et nan egayda ilan wenno
> dinnge wenno ninemnem ngem
> siya dana nan awnit maited ken
> daida.”

Siya dana nan inpasolat Apo Dios.
10 Et id wani da tona nan inpabagana
isnan Ispirito Santona ken datako ay ma-
mati. Tay maid adi getken nan Ispiriton
Apo Dios. Olay am-in ay maipanggep ken
Apo Dios et getkena.

11 Kaneg nan ipogaw, maid mangtek isnan
wada isnan nemnem nan esay ipogaw no
adina ibaga. Kedkedeng nan nemnemna
is mangtek. Kaneg abes ken Apo Dios.
Kedkedeng nan Ispiritona is mangtek is-
nan am-in ay maipanggep ken siya.
12 Ngem datako ay mamati et baken nan
nemnem ay kaneg nan nemnem di adi
mamati isnan batawa is inted Apo Dios
ken datako. Nodi nan ostoosto ay nem-
nem nan intedna gapo isnan nang-itedana
ken datako isnan Ispiritona tapno os-
toosto nan mangtekan tako isnan adoado
ay intedna ken datako.
13 Isonga isnan men-it-itdowanmi,
adimi os-osalen nan kali ay mangipaila
isnan silib di ipogaw nodi ibagbagami nan
it-itdon nan Ispirito Santo ken dakami.
Iyis-ispikalmi nan tet-ewa ay maipanggep
ken Apo Dios isnan ipogaw ay mentetean
nan Ispirito Santo.
14 Ngem nan ipogaw ay adi mamati ay
adi mentetean nan Ispiriton Apo Dios et
adyana ay mangdawat isnan magapgapo
isnan Ispirito Santo. Maid paayna ken siya
tay adi makaawat isnan kagawisda tay
maid ken siya nan Ispiriton Apo Dios ay
mangibagbaga ken siya isnan kagawisda.
15 Ngem nan ipogaw ay mamati et wada
ken siya nan Ispiriton Apo Dios isonga
mabalin ay mailasina am-in ay om-ommat
dapay maid makailasin isnan ik-ikkana
isnan ipogaw ay adi mamati.
16 Naisolat isnan inpasolat Apo Dios en,
"Ayke waday mangtek isnan nemnem
Apo Dios wenno makabagbaga ken
siya?"
Ngem kanak ken dakayo en wada nan
getken tako ay maipanggep ken siya
tay inpagtek Kristo nan nemnemna ken
datako.

3

Nan Tet-ewa Ay Maipanggep Isnan Oblan Da Pablo Ken Apolos

1 Ngem bebsatko, isdin nakiteteak ken
dakayo et egay kabalin ay itdowak dakayo
ay kaneg nan nang-itdowak isnan ipogaw
ay napigsa nan pammatida. Nodi init-
itdowak dakayo ay kaneg oongong-a tay
adoado pay nan inik-ikkanyo ay kaneg
nan ik-ikkan di adi mamati.
2 Isonga pinalakak nan init-itdok ken
dakayo tay egay kayo nakadawat isnan
maitdo ay pala isnan naeteng nan pam-
matina. Olay id wani et egay pay laeng
maeteng nan pammatiyo.
3 Tay adoado pay nan maiyisowan nan
nemnemyo isnan adi mamati. Kanak di
tay ik-ikkanyo id wani nan kaneg nan
ik-ikkanda tay makisongsongbat kayo ya
manag-apal kayo.
4 Tay isnan mangmangwaniyan nan tap-
ina ay sak-en nan solsolotenda dapay
kankanan abes nan tapina ay si Apolos
nan gawis ay masolsolot et maila ay paliso
nan ik-ikkanyo isnan ik-ikkan nan adi
mamati.
5 Tay sinowak ya sino si Apolos? Baan
Apo Dios dakami et kedeng ay nin-it-itdo
ken dakayo tapno mamati kayo ken Jesus.
Inikkanmi nan ipaik-ikkan Apo Dios ken
dakami.
6 Maidiligak isnan men-esek is mola tay
sak-en nan nangibaga isnan pinatiyo. Et
maidilig si Apolos isnan mensibog tay siya
nan nangtapi isnan pammatiyo tapno am-
amed pomigsa. Ngem si Apo Dios nan
tet-ewa ay mangsiken ken dakayo tapno
pomigpigpigsa nan pammatiyo.
7 Isonga atiatik nan silbin nan men-esek
ya nan mensibog. Ngem nan mangsiken
ay si Apo Dios et siya nan dakedake nan
silbina.
8 Nan menmola ya nan mensibog et pal-
iso nan paayda. Et awnit maligalowanda
ay osto isnan ik-ikkanda.
9 Dakami ay men-it-itdo ken dakayo et
dakami nan men-ob-obla ken Apo Dios.
Ngem dakayo nan men-oblaanmi. No
iyaligko na et kanegyo nan payew wenno
baey ay sapsapowen Apo Dios.
10 Gapo isnan laing ay inted Apo
Dios ken sak-en et sak-en nan kaneg
nan nangsapo isnan pegnadna. Et
ostoosto nan nang-ikkanak is dana. Ngem
teken nan ipogaw ay mang-anay isnan
kolangna. Ngem masapol ay makailan
nan ipogaw ay mang-anay tapno ostoosto
nan itapina.
11 Tay maid teken is mabalin ay osalen

di ipogaw is pegnad nodi kedkedeng nan
inosal Apo Dios ay si Jesu Kristo.
12 Ngem mabalin ay natkenatken nan
maosal ay itapida isnan pegnadna tay
wada nan gawis ya wada nan baken gawis
ay it-itdon di ipogaw. Kaneg nan mensaad
is baey tay nan tap-ina et nan gawigawis
ay mabayabayag nan osalenda ay kaneg
nan segat wenno saminto wenno temtem
ay bato. Ngem nan tap-ina et nan nakap-
sot nan osalenda ay kaneg nan segak-a
wenno goon wenno galami.
13 Ngem awnit maila isnan agew ay
mangbanagan Kristo isnan am-in nan
inikkan nan ipogaw ay nin-it-itdo. Tay
awnitna ipadas nan apoy isnan sinapoda
tapno maila no makneg wenno adi.
14 Et no adi mapoowan nan intapida
isnan pegnad et maagtanda is gawis is
ligaloda.
15 Ngem no mapoowan adida maagtan.
Nodi maisalakan nan awakda et kedeng.
Kaneg nan ipogaw ay maisalakan isnan
mapop-oowan ay baey.
16 Ay adiyo getken ay dakayo nan kaneg
baey Apo Dios tay mentetee si Apo Dios
ken dakayo gapo isnan Ispiritona?
17 Isonga no waday mangdadael isnan
baey Apo Dios ay mang-itdo isnan baken
tet-ewa, awnit dadaelen Apo Dios abes
siya. Tay initken Apo Dios dakayo ay
kowana ay menteteana.

Maid Polos Lebbeng Nan Ipogaw Ay Men-et-etek

18 Adi kayo maal-allilaw ay mangnem-
nemnem en masilib kayo gapo tay adoado
nan getkenyo isnan getken di ipogaw is-
nan batawa. No kaneg todi nan nem-
nemyo et kanak en gag-awis no men-
balinenyo nan awakyo ay kaneg maid
getkenyo tapno ganabenyo nan tet-ewa ay
silib ay magapo ken Apo Dios.
19 Tay nan kankanan nan ipogaw isnan
batawa ay silibda et maid paayna isnan
nemnem Apo Dios. Kaneg nan naisolat
isnan kalina ay mangwani en, “Awnit
idadael Apo Dios nan laingda ken daida.”
20 Inpasolat Apo Dios abes nan nakwani
en, “Getken Apo Dios ay maid silbin
nan nemnem di mangmangwani en
masilibda.”
21 Isonga adiyo ipapangato nan esay
ipogaw isnan esa tay nakikowa kayo ken
Kristo ay kakwa isnan am-in.
22-23 Isonga olay sak-en yas Apolos yas
Pedro et baayo dakami am-in. Am-iam-in
ay wada isnan batawa, nan biyag, tetey,
nan om-ommat id wani ya nan awnit om-
mat et kowayo am-in dadi. Owen kowayo
tay kowan Kristo dakayo dapay kowan
Apo Dios si Kristo.

4

Nan Osto Ay Nemnem Isnan Oblan Di Aapostolis

1 Kaneg nan kinwanik en nan masapol
ay wada isnan nemnemyo ay maipanggep
ken dakami et baan Kristo dakami. In-
talek Apo Dios ken dakami nan ibag-
bagami ay maipanggep ken Jesu Kristo ay
egay gintek nan kaipoipogaw id kasin.
2 Isonga ik-ikkanmi ay gawis tay nan
masapol ay ikkan nan ipogaw ay wada
nan oblana ay naitalek ken siya et mas-
apol ay ik-ikkana nan kankanan nan
apona.
3 Isonga olay kompolmi nan mangnem-
nemnemanyo isnan ikkak ay men-obla tay
baken kayo wenno kompolmi ay ipogaw
is mangbanag ken sak-en no gawis nan
oblak ay pala ken Apo Dios wenno baken
tay si Apo Dios nan apok. Olay sak-en,
adiyak kanan en ostoosto wenno baken.
4 Tay olay maid getkek is basolko, adiyak
getken no siya nan tet-ewa. Isonga bake-
nak is mangwani en gawis nan oblak nodi
si Kristo nan makaibaga isnan tet-ewa.
5 Isonga dakayo ay iCorinto, adiyo ban-
banagen nan iib-ayo ay ipogaw. Tay awnit
kasin omali si Kristo ay mangbanag. Et
siya di nan osto ay timpo ay mabanaganda
tay awnitna ipaila nan tet-ewa ay wada
isnan nemnem di ipogaw ay adi kagtek id
wani. Dat dayawen Apo Dios daida isnan
maibagay isnan inik-ikkanda.
6 Bebsatko, inbagak am-in nan
maipanggep isnan oblami ken Apolos
tapno waday adalenyo. Tay kayatko
ay menbasal kayo ken dakami ta adiyo

lakdangan nan kanan Apo Dios isnan
solatna en masapol ay maid ipapangatoyo
isnan tonggal esa ken dakayo. Isonga
ngawi no kananyo en gag-awis nan esa
isnan pinilina ay mang-it-itdo ken dakayo.
7 Dakayo ay men-et-etek, olay no wa-
day laingyo, ay baken si Apo Dios is
nang-ited is dadi? Ayke aped wada ken
dakayo? Isonga no maited ken dakayo ay-
tay dakayon men-et-etek ay kaneg dakayo
nan nangsapo isnan laingyo?

8 Ay apo kayo ay iCorinto. Isnan nemne-
myo et gintekyo et nan am-in ay masapol
ay getkenyo. Kankananyo isnan nemne-
myo en wada ken dakayo nan am-in ay
laing ay it-ited Apo Dios. Kaneg dakayo
nan men-ali. Ngem ken dakami ay aapos-
tolis, egay pay laeng. Gawis no tet-ewa ay
ali kayo tapno makiali kami abes.
9 Ngem isnan nemnemko kega kayat
Apo Dios no dakami ay aapostolisna
nan nababa isnan am-in. Kanegmi nan
ipogaw ay nabanag ay maipapatey isnan
pobliko ta boyaen nan am-in ay ipogaw ya
nan aanghel abes.
10 Gapo isnan mangsolsolotanmi ken
Kristo et kankanan nan adi mamati en
maid nemnemmi ya kabaelanmi dadapay
kanan en maid paaymi. Ngem dakayo
et kankananyo en pilmi nan silibyo isnan
mangtekanyo ken Apo Dios ya adoado
nan kabaelanyo dakayopay nangangato
ay ipogaw. Waay siya nan wada isnan
nemnemyo.
11 Ngem dakami et enggana id wani
ay timpo it-itpemi nan owat ya ewewmi
ya kolang nan badomi. Maid osto is
baeymi ya adoado nan mangpalpaligat
ken dakami.
12 Mapalpaligatan kami ay men-obla
tapno waday katagowanmi. Olay ngawi
nan ik-ikkan di ipogaw ken dakami ya
olay no ngawi nan kalkaliyenda ken
dakami et ilowalowanmi daida tapno
badangan Apo Dios daida. No paligatenda
dakami et anosanmi.
13 No waday solbog is kankananda ay
maipanggep isnan ik-ikkanmi et adimi
songsongbatan is ngawi. Nodi iyammami
ay mangwani isnan gawis. Nan nem-
nem nan tapin di ipogaw ken dakami et
kankananda en dakami nan kangawiyan
ay ipogaw ay maid polos paayna.
14 Egayak inbaga dana ay mangipabain
ken dakayo. Nodi laydek ay itdok ken
dakayo nan osto ay maikkan tay laylaydek
dakayo ay kanegko an-ak.
15 Tay olay waday adoado is mangbag-
baga ken dakayo gapo tay mamati kayo
ken Jesus et kedkedengak is kanegyo ama.
Sak-en nan amayo gapo tay sak-en nan
gapo ay mamati kayo ken Jesu Kristo
gapo isnan nangibagbagaak isnan gawis
ay damag ken dakayo.
16 Isonga pangaasiyo ta sak-en nan to-
ladenyo.
17 Gapo tay laydek ay toladenyo sak-
en et inbaak si Timoteo ay omey ken
dakayo. Siya nan esay laylaydek ay
anakko gapo isnan pammatina abes ken
Kristo. Matalek siya ay ipogaw isonga
inbaak siya tapno ipanemnemna ken
dakayo kasin nan kaneg nan ik-ikkak ay
mangsolot ken Kristo ay maiyiso isnan it-
itdok isnan ipogaw ay mamati isnan am-in
ay il-ili.
18 Wada ken dakayo nan mangipapan-
gato isnan awakda. Kankananda en waay
omegyatak ay omey issa.
19 Ngem adi mabayag daket omey issa
no siya nan kayat Apo Dios ay ikkak.
Daket ilaen no tet-ewa ay waday kabaelan
nan menpapangato. Masapol ay maila is-
nan ik-ikkanda ay baken kedkedeng isnan
kalkaliyenda.
20 Tay nan maitapi isnan mentolayan
Apo Dios et masapol ay maila nan kagaw-
isda isnan ik-ikkanda ay baken kedkedeng
isnan kankananda.
21 Isonga ngan nan laydenyo? Ay mas-
apol ay omeyak id issa ay mangdosa ken
dakayo wenno laydenyo ay men-gasingak
ay mangipaila isnan layad ya anosko?

5

Nan Esay Basol Nan iCorinto

1 Siya na nan esay delawek ken dakayo.
Naibaga ken sak-en ay wada nan esay ib-
ayo ay mamati ay asiasi nan ik-ikkana.
Inasawana nan ininana. Olay nan adi

mamati et adida ikkan nan basol ay kaneg
todi.
2 Ngem dakayo et kankananyo en gaw-
igawis nan mangsolsolotanyo ken Kristo
dayopay inpalobos nan kaneg todi ay om-
mat. Gag-awis no menseseg-ang kayo
gapo isnan ngawi ay basol ay inikkan nan
esa ken dakayo.

Siya na nan kanak ay masapol ay
ikkanyo. Pakaanenyo siya isnan maitat-
apiyana ken dakayo isnan simbaanyo.
3 Tay olay no maidak issa et epdasko
ninemnem nan masapol ay maikkan.
Isonga kanegak wada ken dakayo tay nan
nemnemko et wada ken dakayo.
4 Gapo isnan lebbengko ay inted Jesus ay
Apo tako ken sak-en, kanak en madagop
kayo isnan simbaanyo. Et kanegak maitat-
api gapo isnan kawadan nan nemnemko
ken dakayo.
5 Et gapo isnan kabaelan Apo Jesus ay
wada ken dakayo abes, pakaanenyo san
deey ay lalaki isnan simbaanyo tapno
paligaten Satanas siya. Tay kayatko ay
ibabawina nan basolna tapno maisalakan
siya isnan agew ay mangbanagan Jesus
isnan kaipoipogaw.

6 Adi polos lombeng ay men-et-etek
kayo. Ay adiyo getken ay olay atiatik ay
bobod nan maitapi isnan kompolmi et sin-
awyan dadat maalisan am-in? Kaneg tona
abes nan ommat ken dakayo no adiyo
kaanen nan esay ngawi.
7 Isonga kaanenyo nan ngawi ay ogali
ay kaneg nan inik-ikkanyo id kasin tapno
bomalo nan biyagyo tay nadalosan kayo
gapo isnan mamatiyanyo. Nan gapo ay
nadalosan kayo et gapo tay natey si Kristo
isnan basbasol tako. Et nan nateyana
nan naiyaligan nan menpalpaltiyan nan
Judio is anak di kalnilo isnan mangnem-
nemanda isnan nanglaosan nan anghel ay
adi mangpatey isnan iyon-a ay anakda.
8 Isonga pagasingen tako si Apo Dios ay
kaneg nan ik-ikkan nan Judio ay mangi-
pagasing ken siya isnan deey ay fiestada.
Ngem baken kaneg nan ik-ikkanda ay adi
mangbobod isnan tinapayda nan ikkan
tako. Nodi nan kaanen tako et nan am-
iam-in ay ngawi ay kaiyaligan nan bobod
ta sokatan tako is osto ay nemnem ya
gawis ay maikkan.
9 Nan inbagak isnan esay solatko id
kasin et kinwanik en masapol ay maisiyan
kayo isnan ipogaw ay mamabai ya loma-
laki.
10 Ngem baken di is kayatko ay kanan
en maisiyan kayo isnan adi mamati ay
mang-ik-ikkan isnan kaneg todi ya omaa-
pal wenno mangakew wenno nan mamati
isnan baken tet-ewa ay dios. Tay adi
mabalin ay maisisiyan tako ken daida tay
maid teken is mentetean tako isnan naay
batawa ay kad-an tako am-in.
11 Nodi nan kayatko ay ikkanyo et adi
kayo makigayyem isnan ib-ayo ay mang-
wani en mamati no ik-ikkana nan ngawi
ay kaneg nan mamabai wenno botengan
ya mangakew. No managsolbog siya ay
ipogaw wenno apalana nan wada isnan
iib-ana wenno patpatiyena nan baken tet-
ewa ay dios et adiyo gaygayyemen. Ya adi
kayo makikikan ken siya.
12-13 Maid biyang tako ay mangbanag
isnan baken tako ib-a ay mamati tay si Apo
Dios nan kabiyang is dadi. Nodi nan iib-a
tako ay mamati nan masapol ay banagen
tako. Isonga kaanenyo isnan simbaanyo
nan mang-ik-ikkan isnan ngawi ay kaneg
nan inbagan Apo Dios isnan solatna.

6

Nan Osto Ay Maikkan No Waday Menasidalom Isnan Mangsolsolot Ken Kristo

1 Naayda pay di ibagak. No waday
idalomyo isnan ib-ayo ay mamati ayke
gawis no nan adi mamati di mangipaban-
banaganyo? Nan mamati ken Jesus di
mangipabanaganyo koma.
2 Ay adiyo getken ay nan ipogaw Apo
Dios nan awnit mangbadang ay mang-
banag isnan am-in? No siya di nan awni-
tyo ikkan, ayke adi mabalin ay banagenyo
nan bassit nan pategna?
3 Olay nan aanghel et awnit tako badan-
gan si Kristo ay mangbanag ken daida.
Isonga am-amed ay mabalin ay banagen
tako nan maipanggep nan wada isnan
batawa.

4-6 Isonga no waday kasoyo aytay dayon
eyey isnan adi mamati ay mangipabanag
dayopay getken ay maid maiyisowan nan
nemnemda isnan nemnem di mamati?
Tay nan ik-ikkanyo et men-asidalom kayo
dayopay ipabanbanag isnan ipogaw ay
adi mamati. Kababain di is maikkan.
Ayke maid nalaing ken dakayo is maka-
banag isnan kasoyo?
7 Olay nan men-asidalomanyo et
ngawingawi di. Kaneg inabak nan ngawi
dakayo. Gag-awis no baybay-anyo nan
mang-ikkan isnan ngawi ken dakayo.
Olay masos-owitik kayo basta adiyo omey
ipabanbanag isnan adi mamati.
8 Ngem nan ik-ikkanyo et dakayo nan
mang-ik-ikkan isnan ngawi ya mangsos-
owitik isnan ipogaw. Olay nan ib-ayo ay
mamati et sowitikenyo daida.
9 Ay adiyo getken ay adi maitapi is-
nan mentolayan Apo Dios nan ipogaw ay
mang-ik-ikkan isnan ngawi? Adi kayo
masogsogsogan ay mangpati isnan baken
tet-ewa. Tay adi maitapi ken Apo Dios nan
mamabai, nan menkamkamolala, nan
lalaki ay mangbigaw isnan ib-ana ay lalaki
ay asawaen ya nan mangpati isnan baken
tet-ewa ay dios.
10 Adi maitapi abes isnan mentolayan
Apo Dios nan menpidpidit, nan mangak-
akew, nan naimot, nan managsolbog ya
nan botengan.
11 Id kasin kaneg todi nan inik-ikkan
nan tapina ken dakayo. Ngem id wani
nadalosan kayo tay pinakawan Apo Dios
dakayo. Ninbalin kayo abes is ipogawna
ay mensilbi ken siya. Et id wani gawis nan
pangiilaan Apo Dios ken dakayo. Inom-
mat am-in dadi gapo isnan inikkan Jesu
Kristo ay Apo tako ya nan Ispiriton nan
Dios tako.

Adi Tako Ikkan Nan Ngawi Tay Nan Awak Nan Mamati Nan Kaneg Baey Apo Dios

12 Wada pay nan ibagak ken dakayo.
Tet-ewa ay am-in ay adi adyan Apo Dios
et mabalin ay ikkan tako. Ngem adina
kayat ay kaliyen en isnan mang-ikkanan
tako am-in is dana et mabadangan tako.
Ya nan esa et baken gawis no pakaam-
amden tako nan esay maikkan ay olay
baken basol. Tay no siya di nan ikkan
tako et menbalin is basol tay nan pakaam-
amden tako et siya nan menbalin ay apo
tako.
13 Kaspangaligan nan makan. Wada
nan kaosalana tay ninsapo si Apo Dios is
makan tapno kanen tako ya sinapona nan
eges di ipogaw tapno siya nan omayan
nan kanen tako. Ngem adina kanan en
dadam-en tako. Tay baken dadi is na-
patepateg tay maid toloy nan makan ya
nan eges di ipogaw. Ngem nan awak
nan ipogaw et baken nan kinababailona
is kaosalana. Tay nan osto ay kaosalan
nan awak tako et ta ikkan tako nan kayat
Kristo et si Kristo abes et ay-ayowanana
nan awak tako.
14 Masapol ay nan gawis nan mang-
osalan tako isnan awak tako tay siya nan
wada nan toloyna tay awnit tagowen Apo
Dios gapo isnan kabaelana ay kaneg nan
nangtagowana ken Kristo.
15 Ay adiyo getken ay paltin nan awak
Kristo nan awak nan mamati? Isonga ay
mabalin ay om-omey kayo isnan kad-an di
mabaybayadan ay bababai dapay wada si
Kristo ken dakayo? Baken osto di.
16 Tay nan mangiseyepan nan ipogaw
isnan kaneg da todi ay bababai et men-
balinda is esa. Tay kinwanin Apo Dios en,
“Nan dowa et menbalinda is esa.”
17 Et wada nan maiyisowana ken Kristo
ya nan maitatapi ken siya tay kanegda es-
esang gedan gapo isnan napos-aan nan
nemnemda.
18 Isonga adi kayo mamabai. Nan
tapin di basol et baken nan awak is pan-
gawiyena. Ngem nan babailo et nan
awakna nan pangawiyena.
19 Ay adiyo getken ay nan awakyo nan
kaneg baey nan Ispirito Santo ay inted
Apo Dios tay mentetee siya ken dakayo?
Baken kayo is kakwa isnan awakyo nodi
si Apo Dios.
20 Tay nangina nan inbayadna tapno
mabalin ay ipogawna datako. Isonga mas-
apol ay madaydayaw si Apo Dios isnan
am-in ay ik-ikkan tako.

7

Nan Bilbilin Ay Maipanggep Isnan Omasawaan Di Ipogaw

1 Siya na nan songbatko isnan sinootyo isnan solatyo ay maipanggep isnan omasawaan nan ipogaw. No mabalin koma gawis no adida omasawa.
2 Ngem tapno adi madolog nan ipogaw ay mamabai ya lomalaki et gag-awis no omasawada.
3 Et mentinongpal koma nan sin-asawa.
4 Tay no omasawa nan babai et baken siya et kedeng is kakwa isnan awakna. Nodi wada nan lebbeng nan asawana isnan awakna. Siyangna isnan lalaki. Wada nan lebbeng nan asawana isnan awakna.
5 Isonga no sin-asawa kayo adi kayo men-asiadi malaksig no mentoya kayo omona tay laydenyo ay mangnemnem isnan lowaloyo ken Apo Dios is kaat ay agew. Dat no makwas nan kaat ay agew, maseyep kayo kasin tapno adi mabalin ay dologen Satanas dakayo ay omey isnan bakenyo asawa gapo isnan adiyo makateppelan isnan kayatyo.
6 Nan kinwanik et mabalin ay omasawa nan ipogaw ngem baken di is bilin.
7 Tay isnan nemnemko et gag-awis no adi omasawa nan ipogaw ay kanegko. Ngem getkek ay baken di is mabalin isnan am-in ay ipogaw. Tay natkenatken nan kabaelan ay it-ited Apo Dios isnan ipogawna.
8 Isnan egay omasawa pay laeng ya isnan balo ay babai et kanak en gawis no itoloyda ay adi omasawa ay kanegko.
9 Ngem no adi kabalin ay teppelenda nan kayat nan awakda et omasawada. Tay gag-awis no omasawa nan ipogaw mo nan mangnemnemnemana isnan kaykayat nan awakna.
10 Siya na nan ibagak isnan sin-asawa. Bakenko bilin nan naay nodi bilin Apo Jesus. Kanak en adi koma isis-iyan nan babai nan asawana.
11 Ngem no taynana nan asawana et adi koma makias-asawa kasin. Kedkedeng nan sigod ay asawana is mabalin ay asawaena. Ya adi koma abes isis-iyan nan lalaki nan asawana.
12 Naay da pay di ibagak isnan tapin di ipogaw. Sak-en nan mangwani tay egay inbagan Apo Jesus na. Kanak en no wada ken dakayo ay lalalaki ay mamati ngem adi mamati nan asawana et adina isis-iyan no men-gasing siya ay makitetee ken siya.
13 Siyang na isnan bababai ay mamati. No adi mamati nan asawana ngem no men-gasing siya ay makitetee ken siya et adina isis-iyan.
14 Tay nan adi mamati isnan sin-asawa et ibilang Apo Dios siya ay kanegna ipogaw gapo isnan pammatin nan asawana. Tay no adi ikkan Apo Dios di et adi kalak-am abes nan an-akda. Ngem baken tay maibilangda abes ay kanegna an-ak.
15 Ngem no adi layden nan adi mamati ay makitetee isnan asawana ay mamati, olay, bay-ana. Adi masapol ay ikakawena tay kayat Apo Dios ay nasingpa nan biyag nan ipogawna.
16 Tay olay adim ipalobos, adim getken no awnit maisalakan nan asawam gapo isnan badangmo ken siya.
17 Ngem siya dana nan esay bilinko isnan am-in ay mamati. Nan sigod ay biyag ay inted Apo Dios ken datako et itoltoloy tako isnan mamatiyan tako. Adi masapol ay padasen tako ay sokatan.
18 Kaspangaligan, ay epdas kayo ninpasegyat isdin namatiyanyo? Adi masapol ay padasenyo ay sokatan. Wenno no egay kayo ninpasegyat isdin namatiyanyo, adi masapol ay menpasegyat kayo.
19 Tay baken nan menpasegyatanyo wenno nan adi kayo menpasegyatan is mappay nodi nan mangsolsolotanyo isnan bilbilin Apo Dios nan mappay.
20 Isonga adi tako nemnemen ay masapol ay sokatan tako nan sigod ay biyag basta baken ngawi ken Apo Dios.
21 Ay baaka isnan namatiyam? Olay. Itoltoloymo ay mabaa. Ngem no waday somya ay mapalobosanka isnan mababaaam gawis no taynam.
22 Ngem ken Apo Dios olay no baaka isnan nemnem di ipogaw et bakenka baa isnan nemnemna no anakna sik-a. Et nan ipogaw ay olay baken baa isnan nemnem di ipogaw et baada tay baan Kristo daida no siya nan Apoda.

23 Ipogaw Apo Dios dakayo tay
sinobotna dakayo is nanginangina.
Isonga adi kayo menpabaa isnan nemnem
ya kankanan nan aped ipogaw tapno adi
kayo maisiyan isnan mensilsilbiyanyo
ken Apo Dios.
24 Kanak kasin nan kinwanik, bebsatko.
Adiyo nemnemen ay masapol ay ma-
sokatan nan sigod ay biyagyo no mamati
kayo basta itoltoloyyo ay somag-en ken
Apo Dios.

25 Siya dana pay nan ibagak isnan oma-
sawaan di ipogaw. No egay omasawa
pay laeng nan ipogaw et ibagak nan wada
isnan nemnemko ay maipanggep isnan
gawis ay ikkanda. Maid inbilin Apo Jesus
is maipanggep isnan naay ngem mabalin
ay talkenyo nan ibagak tay matalekak
gapo isnan layadna ay mangbadbadang
ken sak-en.
26 Gapo isnan inmam-amedan nan ligat
nan ipogaw id wani et kanak en gawis no
adi sokatan nan ipogaw nan kasasaadna.
27 Nan kayatko ay kanan et no inma-
sawaka et adim isis-iyan nan asawam. No
maid asawam adi masapol ay omasawaka.
28 Ngem no laydem ay omasawa baken
basol. Ngem gag-awis no adi kayo oma-
sawa. Kanak di tay kayatko ay adi kayo
kapaligatan isnan sigod ay ligat di sin-
asawa.

29 Bebsatko, nan kayatko ay ibaga et
adi mabayag nan waya tako ay men-obla
ken Apo Dios. Isonga menlogi id wani et
nan ipogaw ay wada nan asawana baken
nan asawana is madadanagana nodi nan
oblana ken Apo Dios.
30 Nan gasing wenno nan seg-ang
wenno nan kinabaknang et baken dadi
koma is mangiyadi isnan men-ob-oblaam
ken Apo Dios.
31 Olay nan am-in ay wada isnan batawa
et adi tako nemnemnemen ay pilmi tay
maid toloyda. Tay awnit mamaid nan
batawa ay mentetean tako id wani.

32 Nan kayatko et baken koma adoado
nan danagyo. Tay nan ipogaw ay maid
asawana, kedeng nan oblana ken Apo Dios
ya nan ikkana ay mangipagasing ken siya
is nenemnemena.

33 Ngem nan inmasawa et masapol ay
nemnemena nan biyagda isnan batawa
tapno men-gasing nan asawana.
34 Isonga adi maolnos nan nemnemna
tay nemnemnemena nan pamilyana
danapay es nemnemnemen nan laydena
ay ikkan ay pala ken Apo Dios. Siyang na
isnan babai ay adi omasawa. Nemnemne-
mena omona nan masapol ay maikkan ay
pala ken Apo Dios tay kayatna ay kedeng
nan ipaik-ikkan Apo Dios is ik-ikkana.
Ngem nan babai ay wada nan asawana
et nan oblana ay mangipagasing isnan
asawana nan nemnemnemena.
35 Inbagak nan kinwanik tapno
mabadangan kayo. Adiyak iyadi nan
makiasawaanyo. Ngem inbagak tapno
ostoosto nan ik-ikkanyo ya tapno adi kayo
maisiyan isnan layadyo ay mang-ikkan
isnan ipaik-ikkan Apo Jesus.

36 Ngem no wada nan mentolag ay men-
asawa dadat mentoya ay adi itoloy dat no
liknaen nan lalaki ay adina mateppelan
nan kayatna et itipona nan gayyemna.
Baken basol di.
37 Ngem no nemnemena ay makaitpe ay
adi makiasawa ya no nemnemena ay siya
nan gawis ken siya ya maid mangpilpilit
ken siya et gawis no ikkana.
38 Isonga no omasawa nan ipogaw et
gawis di ngem gagag-awis no adi oma-
sawa.
39 Nan mamati ay babai ay wada nan
asawana et adi mabalin ay kasin omasawa
no daan pay laeng nan asawana. Ngem
no matey nan sigod et kigad siya no oma-
sawa kasin ngem masapol ay mamati nan
asawaena.
40 Ngem isnan nemnemko et gag-awis
ken siya no adi omasawa kasin. Et waay
siya abes nan nemnem nan Ispiriton Apo
Dios.

8

Napatpateg Nan Ik-ikkan Tako Ya Nan Nemnem Tako Mo Nan Kanen Tako

1 Siya na nan ibagak maipanggep isnan
maisda ay sinootyo ay naiboyag isnan
sinang didios no mabalin ay kanen tako.
Tet-ewa ay getken tako ay maid kabae-
lan nan sinang didios. Ngem baken nan

mangtekan tako isna is makabadang is-
nan iib-a tako tay mabalin ay men-et-etek
nan ipogaw gapo isnan getkena. Ngem no
pilmi nan layad tako isnan iib-a tako et
siya nan makabadang ken daida.
2 Tay no men-et-etek nan ipogaw ay
mangmangwani en adoado nan getkena
et ipailana ay baken osto pay laeng nan
nemnemna.
3 Ngem no laylayden nan ipogaw si Apo
Dios et ibilangna siya ay anakna.

4 Ngem isnan nangsootanyo isnan isda
et siya na nan ibagak. Getken tako ay
baken tet-ewa ay dios nan sinang didios
tay es-esa et kedeng nan tet-ewa ay Dios.
5-6 Olay no waday adoado is patpatiyen
nan ipogaw ay kananda en dios ngem
ken datako et es-esang nan Dios ay Ama
tako. Et siya nan nagapowan nan am-
in ay wada. Ya nan matatagowan tako
et tapno ik-ikkan tako nan kayatna. Es-
esang abes nan Apo tako ay si Jesu Kristo
ay nangboliw isnan am-in ya nang-ited
isnan balo ay biyag tako. Ngem isnan adi
mamati adoado nan dios ay ap-apowenda
ay mentetee isnan batawa ya id daya.
7 Olay isnan tapin di mamati et adida
maawatan kayet ay baken tet-ewa ay dios
nan sinang didios. Tay inmingsada ay
mangpatpati ken daida. Isonga no ka-
nenda nan naiboyag isnan sinang didios
et basol isnan nemnemda. Tay men-
dowadowa nan nemnemda maipanggep
isnan sinang didios tay baken napigsa nan
pammatida ken Apo Dios.

8 Ngem ibagak ken dakayo en baken nan
kankanen tako is gapo na ay gawis nan
nemnem Apo Dios ken datako. Paliso no
kanen tako wenno adi.
9 Ngem masapol ay makailan tako nan
iib-a tako ay nakapsot pay laeng nan pam-
matida ta adida bomasol gapo isnan ikkan
tako.
10 Tay olay baken ngawi isnan nem-
nemmo ngem no waday mang-ila ken sik-
a ay makikanka isnan baey di sinang did-
ios waay kanana en mabalin ay maitapi
siya ay mangan dapay mendowadowa
nan nemnemna no basol di wenno baken.
11 Isonga gapo isnan inikkam olay
getkem ay baken basol di et madadael
nan pammatin nan ib-am ay nakapsot
nan pammatina dapay siya abes nan esay
nateyan Kristo.
12 Isonga binmasolka ken Kristo gapo
isnan binmasolam isnan ib-am ay mamati
ay mangipasakit isnan nemnemna gapo
isnan kinakapsot nan pammatina.
13 Isonga no bomasol nan ib-ak ay ma-
mati gapo isnan men-isdaak isnan nai-
boyag isnan sinang didios et adiyak polos
ikkan tapno adi bomasol siya gapo ken
sak-en.

9

Nan Lebbeng Nan Aapostolis

1-2 Olay nawayaak ay mangnemnem
isnan ikkak ngem baken nan awakko
is paon-on-onaek. Olay esaak ay men-
lebbeng ay apostolis Kristo ya esaak ay
nang-ila ken siya ay Apo tako ngem adiyak
ipapati nan kayatko. Olay no kanan
nan tapin di ipogaw en bakenak apostolis
ngem getkenyo ay tet-ewa ay apostolisak
tay nan maitatapiyanyo ken Kristo gapo
isnan mamatiyanyo nan kailasinana ya
mangpaneknek ay tet-ewa ay men-ob-
oblaak ay pala ken siya.
3 Et siya dadi nan songbatko isnan
ipogaw ay adi mangpati ay apostolis
Kristo sak-en.
4 Nemnemenyo nan ik-ikkanmi. Wada
nan lebbengmi ay omala isnan men-
itdowanmi is kanenmi ya inomenmi ngem
adimi ik-ikkan dadi.
5 Wada nan lebbengmi abes ay oma-
sawa ya mangikawit isnan asawami isnan
omayanmi ay men-itdowan ay kaneg nan
ik-ikkan Pedro ya nan tapin di apostolis ya
nan bebsat Jesus.
6 Isonga baken osto no kananyo en mas-
apol ay menlagbo kami ken Bernabe ta
waday katagowanmi.
7 Baken di is osto tay kaspangali-
gan, maid soldado is manglaglagbo isnan
awakna nodi nan men-ob-oblaana nan
manglagbo ken siya. Ya maid menmola is
adi mangbolas isnan begas nan molana.
Ya maid menpaspastol is adi mang-in-
inom isnan gatas nan pastolna.
8 Ay nagapo isnan nemnem di ipogaw
nan kakakwanik? Baken, tay paliso nan

kinwanin Apo Dios isnan linteg ay inpaso-
latna ken Moses.
9 Tay naisolat isnan linteg Moses nan
mangwani en, “Adika op-opotan nan
topek nan baka ay men-ilik isnan pagey.”
Sootek ken dakayo en ay kedeng nan baka
is nenemnemen Apo Dios?
10 Baken adi. Inbagana na tay ninem-
nemna nan ipogaw. Tay osto isnan omey
makialado wenno makiani ay mangnam-
nama isnan lagboda.
11 Isonga am-amed ken dakami tay nan
napatepateg ay nagapo ken Apo Dios nan
init-itedmi ken dakayo isonga bagayna no
agtanyo dakami is katagowanmi ay atiatik
nan banolna.
12 Isonga no osto ay maagtan nan tapin
di ipogaw et am-amed kami is maagtan.

Ngem olay no bagayna ay omala kami
et egay kami omal-ala. Nan gapo ay egay
kami inmala et tay adimi layden no waday
mangsolin isnan gawis ay damag ay ibag-
bagami. Isonga olay no mapalpaligatan
kami ay men-an-anap is katagowanmi et
an-anosanmi.
13 Ngem wada nan lebbengmi ay omala
no laydenmi. Kaneg nan ipogaw ay men-
ob-obla isnan Templon Apo Dios. Ay adiyo
getken ay maagtanda is kanenda? Ya
nan menpalti isnan maiboyag ken Apo
Dios isnan Templona et wada nan kowada
isnan paltiyenda.
14 Siyang na isnan ipogaw ay omey man-
gibagbaga isnan gawis ay damag. Tay siya
nan esay bilin Apo Jesus ay siya nan mang-
alaanda isnan katagowanda.
15 Ngem sak-en, egayak inmal-ala isnan
men-it-itdowak olay waday lebbengko ay
omala. Et baken di is gapo ay inbagak na
ta maagtanak. Olay mateyak gapo isnan
owatko. Gag-awis di mo nan makaanan
nan gasingko ay mangwani en adiyak
kalagbo ay men-itdo.
16 Tay maid lebbengko ay maidayaw
gapo isnan mangibagbagaak isnan gawis
ay damag. Nodi masapol ay ikkak tay
inayan no adiyak ikkan tay siya nan tet-
ewa ay ipaob-oblan Apo Dios ken sak-en.
17 No apedko nemnem ay ikkan ay egay
inpaoblan Apo Dios ken sak-en et osto
no maagtanak is lagbok. Ngem gapo tay
siya nan inpaoblana ken sak-en ay egayak
ninemnem inmona et ik-ikkak tay siya
nan intalekna ken sak-en.
18 No keg todi, sino ngen nan ligalok
ay mang-ik-ikkan isnan oblak? Nan lig-
alok et nan gasingko ay mangibagbaga
isnan gawis ay damag ay adi bayadan nan
mangdengdenge ay olay waday lebbengko
ay omala is katagowak ken daida.
19 Isonga gapo tay maid manglagbo
ken sak-en maid abes kalebbengan nan
ipogaw ay mangibaa ken sak-en. Ngem
olay no keg todi nan tet-ewa et mabaaak
isnan kompolmi gapo isnan layadko
ay mang-ikkan tapno waday maawis is
adoado ay mangsolot ken Kristo.
20 Kaspangaligan no wadaak isnan Judio
solotek nan ogalin di Judio tapno maaw-
isda ay mangsolot ken Kristo. No kananda
en masapol ay masolot nan linteg Moses,
olay solotek tapno idngeda nan ibagak.
Ngem getkek ay adi masapol ay masolot
nan linteg Moses tapno maisalakan nan
ipogaw.
21 Isnan ipogaw ay baken Judio ay adi
mangsolot isnan linteg Moses et adiyak
soloten abes tapno patiyenda nan ibagak
ay maipanggep ken Kristo. Ngem adina
kayat ay kanan en adiyak solsoloten nan
bilin Apo Dios tay wada nan inbilin Kristo
et siya dadi nan solsolotek.
22 Isnan ipogaw ay nakapsot nan pam-
matida et adiyak ikkan abes nan kananda
en basol olay getkek ay baken tet-ewa ay
basol. Ikkak tapno mabalin ay badan-
gak daida isnan pammatida. Isonga
ipamosposak nan kompolmi ay napateg
isnan nemnem di ipogaw tapno waday
maawis is mangpati ken Kristo tapno
maisalakanda.
23 Am-in dadi et ik-ikkak tapno
omadoado nan mamati ken Jesu Kristo tay
kayatko gedan ay maitapiyak isnan gawis
ay ited Kristo isnan mangsolsolot ken siya.

Masapol Ay Maiyaddawi Tako Isnan Ngawi Tapno Adi Kaanen Apo Dios Nan Badangna

24 Iyaligko nan mangsolotan tako ken
Kristo isnan kaneg nan ikkan nan men-
lomba. Getkenyo ay olay adoado nan

makilomba ngem es-esa nan mangabak
ay maligalowan. Keg datako abes tay
masapol ay ipapati tako ay mang-ikkan
isnan gawis ta maagtan tako is ligalo.
25 Nan ikkan nan makikontis ay
mangtetena isnan am-in tapno pomipigsa
nan awakna et siya di nan kaneg nan
ikkan tako koma ay mangipapigsa isnan
pammati tako. Ikkana di tapno mangabak
ay mang-ala isnan ligalo ay nalaka ay
menpatengga. Ngem nan ligalo tako isnan
ik-ikkan tako et maid patenggana.
26 Keg sak-en tay adiyak aped ik-ikkan
nan maid paayna ay mangtaktaktak isnan
oblak ken Apo Dios.
27 Nodi ten-ek nan am-in tapno abakek
nan ngawi ay kayatko ay ikkan tay adiyak
layden no awnit adi ligalowan Apo Dios
sak-en gapo isnan inik-ikkak dakpay esay
mangibagbaga isnan gawis ay damag is-
nan ipogaw isnan osto ay ikkanda.

10

1 Tay no adi itoltoloy nan ipogaw ay
mangtongpal ken Apo Dios et waay ngen
kaanena nan badangna ken daida. Adiyo
kalkalingkingan, bebsatko, nan inommat
isdin alal-apo tako id kasikasin. Bi-
nadbadangan Apo Dios daida am-in tay
maitaptapi siya isnan liboo ay mangibob-
oweg ken daida. Binadangana daida abes
ay nanggedang isnan baybay ay Gadang-
dang nan ngadana.
2 Et din si Moses nan nangipangpango
ken daida isdin inommatan todi isonga
napos-a nan nemnemda am-in ay nangsol-
solot ken siya.
3 Pinakpakan Apo Dios daida am-in is-
nan makan ay nagapgapo ken siya.
4 Olay nan tapin di danom ay inin-
inomda et inpabalana isnan bato.
Naiyalig san bato ken Kristo ay mang-it-
ited isnan masapol nan ipogawna. Tay
si Kristo nan nangtaktakdo ken daida ay
nang-it-ited isnan masapolda.
5 Ngem olay binadbadangan Apo Dios
daida am-in et atiatik ken daida nan men-
gasingana tay atiatik nan managtongpal.
Nagtek ay tet-ewa di tay natey nan adoado
ken daida isnan kad-anda isnan pondag.
6 Inpasolat Apo Dios nan inommat
id kasin ta makailan tako ay adi
manggamgam isnan ngawi ay kaneg nan
inik-ikkanda.
7 Adi tako gedan ikkan nan kaneg
nan inik-ikkan nan tapina ken daida
ay manggasgasing isnan sinang didios.
Getken tako ay inikkanda di tay naiso-
lat isnan kalin Apo Dios nan mang-
wani en, “Nakwasda ay nangkakan isnan
pinaltida ya inminomda ay mangdayaw
isnan sinang didios ay sinapoda dadat
ikkan nan ol-olay.”
8 Adi tako abes mamabai ya lomalaki ay
kaneg nan inikkan nan tapina ken daida
tay siya nan gapo ay natey nan dowampoo
ya tolo ay libo isnan sin-agew.
9 Ya adi tako koma padpadasen nan anos
Apo Dios ay kaneg nan inikkan nan tapina
tay siya nan gapo ay inpa-ey Apo Dios
nan menkedet ay oweg ay mangpatey ken
daida.
10 Nan esay ngawi ay inikkan nan tapina
et ninmotmotda isnan inikkan Apo Dios
isonga inbaan Apo Dios nan esay anghel
ay mangpatey ken daida.
11 Nan am-in ay inikkan Apo Dios ay
nangdosa ken daida et inommat tapno wa-
day men-adalan tako. Et naisolatda tapno
makailan tako tapno adi tako madosa ay
kaneg datodi. Tay id wani nganngani ay
menpatengga nan batawa.
12 Isonga no waday ipogaw is mangnem-
nem en adina ikkan nan ngawi tay
napigsa nan pammatina et makailana ta
modatya nalaka ay bomasol siya.
13 Maid naitkenan nan madologam is-
nan madologan nan am-in ay ipogaw.
Ngem si Apo Dios et pilmi ay matalek
ay mangbadang ken sik-a. Tay adina
ipalobos ken sik-a nan adim kabaelan ay
mang-adi. Nodi no waday ipalobosna et
itedna abes nan kabaelam ay mang-adi
tapno adim ikkan.

Baken Gawis No Malaolaokan Nan Pammatin Nan Ipogaw

14 Isonga dakayo ay laylaydek, adi
kayo maitaptapi ay mangdaydayaw isnan
sinang didios ta adi kayo madosa ay kaneg
din alal-apo tako.

15 Gapo tay getkenyo ay mennemnem,
kanak en nemnemenyo no tet-ewa wenno
baken nan ibagak.
16 Nan mang-inoman tako isnan men-
iyamanan tako ken Apo Dios ay mangi-
panemnem isnan nin-ayosan nan basan
Jesus ay badangna et siya nan mangipaila
isnan maitatapiyan tako ken Kristo. Ya
nan manganan tako isnan naamaamas ay
tinapay ay mangnemneman tako isnan
awak Jesus isnan nateyana et siya nan
esay mangipaila isnan maitatapiyan tako
ken siya.
17 Gapo tay es-esa ay tinapay nan naam-
amam-as ay pala ken datako et ibagana
ay olay adoado tako et kaneg tako es-esa
gapo tay es-esa nan maitatapiyan tako ay
si Kristo.
18 Nan esa ay pagbasalan et siya nan
ik-ikkan di Judio. Tay no maitapida ay
makikan isnan pinaltida ay iboyagda ken
Apo Dios et ipailada ay maitatapida ken
Apo Dios ay maitedan nan pinaltida.
19 Ay maawatanyo nan kayatko ay ibaga
gapo isnan kinwanik? Ay kananyo en
tet-ewa ay dios nan sinang didios wenno
kananyo en mappay nan napalti ay iboy-
agda ken daida? Baken di is kayatko ay
kanan.
20 Nodi nan kayatko ay kanan et nan
paltiyen nan adi mamati ay iboyagda
isnan sinang didiosda et nan adi kaila
ay akin-apo ken Satanas ay aanito nan
tet-ewa ay mangiboyboyaganda ay baken
si Apo Dios. Isonga adiyak layden no
maitapi kayo isnan ik-ikkanda tay adiyak
layden ay maitapi kayo isnan aanito.
21 Tay adi kabalin ay maitaptapi kayo
isnan mainom ay mangipagtek isnan
mamatiyanyo ken Kristo dakayot abes
maitapi isnan mangipagtek isnan ma-
matiyanyo isnan anito. Ya adi kabalin
abes ay makikan kayo isnan mangi-
panemnem ken Kristo dakayot makikan
abes isnan naiboyag isnan anito.
22 Tay no kaneg todi nan ikkanyo et
padpadasenyo ay mangipaliget ken Apo
Dios. Ayke kayo napigpigsa mo siya tapno
abakenyo siya?

Nemnemen Tako Omona Nan Iib-a Tako

23 Wadada nan mangwani en, “Nawaya
kami ay mang-ikkan isnan laydenmi basta
baken basol.” Ngem kanak en baken am-
in nan ik-ikkan tako et mabadangan nan
ib-a tako.
24 Tay masapol ay nemnemen tako
omona nan iib-a tako satakopay nemne-
men nan awak tako.
25 Isonga kanak en baken basol no ka-
nenyo nan lang-ay ay ilakoda isnan malk-
itan no adiyo sos-ooten no naiboyag is-
nan sinang didios gapo isnan mendowad-
owaan nan nemnemyo.
26 Mabalin ay kanenyo tay nan batawa
ya nan am-in ay wada et kowan Apo Dios.
27 Isonga no ayagan nan adi mamati
sik-a ay makikan dat no laydem dakat
omey ya kanem nan kompolmi ay itedda.
Ngem adim nemnemnemen ay masapol
ay sootem no inboyagda nan lang-ay.
28-29 Ngem no waday mamati isdi is
mangwani ay naiboyag isnan sinang
didios dakat adi kanen tay siya nan
mangipaila ay basol isnan nemnemna no
kanem. Isonga adim kanen tapno adi
masaktan nan nemnemna.
Waay wada nan mangwani en, “Aytay
daken adi kanen dakpay getken ay baken
basol di?” Kananda pay en, “Dan masapol
ay solotek nan nemnem di esa dapay
baken osto nan nemnemna?
30 Tay no men-iyamanak ken Apo Dios
isnan makan aytay dadan delawen sak-
en?” Waay siya di nan sootenyo.
31 Ngem ibagak nan gapo ay masapol
ay adi tako kanen. Nan gapo na et tay
masapol ay madayaw si Apo Dios gapo
isnan am-in ay ik-ikkan tako ay olay isnan
kanen tako wenno isnan inomen tako.
32 Masapol ay adi mapasaksakitan nan
nemnem nan iib-a tako am-in ay olay no
Judioda wenno baken wenno iib-a tako ay
mamati.
33 Toladenyo sak-en tay adiyak ipaona
nan awakko nodi padpadasek ay mangi-
pagasing isnan am-in ay ipogaw gapo
isnan am-in ay ik-ikkak. Ik-ikkak di
tapno idngeda nan ibagbagak tapno
maisalakanda.

11

1 Owen, toladenyo sak-en ay kaneg

gedan nan mangtoltoladak ken Kristo.

Nan Osto Ay Ikkan Di Babai Isnan Simbaan

2 Wada abes nan ibagak ay maipanggep
isnan osto ay maikkan isnan madagdagopa-
nyo isnan simbaanyo. Nan damo et gawis
tay adiyo kalkalingkingan nan init-itdok
ken dakayo dayopay solsoloten nan sigod
ay bilin ken datako ay inbagbagak ken
dakayo.
3 Ngem wada pay nan masapol ay
getkenyo et siya na. Nan babai et nan
asawana nan apona. Nan lalaki abes et si
Kristo nan apona ya nan apon Kristo et si
Apo Dios.
4 Isonga no menlowalo nan lalaki
wenno waday ibagana isnan inpagtek
Apo Dios ken siya et masapol ay adi men-
aapongot. Tay no menkakalogong et kega
ipababana nan awakna isnan ipogaw
dapay si Kristo nan Apona. Et no siya di
nan ikkana, ipabaina si Kristo.
5 Ngem no menlowalo abes nan babai
wenno men-ibaga isnan inpagtek Apo
Dios ken siya et masapol ay men-aapongot
tay no adina ikkan et ipabaina nan
asawana tay adina ipaila ay nababababa
siya mo nan lalaki. Kababain isnan babai
ay adi men-aapongot ay kaneg nan men-
paapolog.
6 Isonga no adina layden ay komo-
nan nan olona et kanak en menpaapolog
siya. Ngem no mabain siya isnan mang-
ikkanana isdi komonana koma nan olona
no omey makisimba.
7 Nan gapo ay gawis no adi menkalo-
gong nan lalaki isnan simbaan tay siya
nan kailaan nan kinaapon Apo Dios.
Ngem nan babai et siya nan kailaan nan
kinaapon nan lalaki. Isonga gawis no
men-aapongot.
8 Tay baken nan babai is nagapowan
nan lalaki nodi nagapo isnan lalaki nan
babai.
9 Ya egay binoliw Apo Dios nan lalaki
ay pala isnan babai nodi binoliwna nan
babai ay pala isnan lalaki.
10 Isonga masapol ay komonan nan
babai nan olona ay mangipaila isnan
kababana isnan lalaki tay olay nan
aanghel id daya et il-ilaenda.
11 Ngem isnan maitatapiyan tako ken
Kristo, adi mabalin ay kanan nan lalaki en
adina masapol nan babai. Kaneg abes nan
babai tay adi mabalin ay kanana en adina
masapol nan lalaki. Tay men-asisapolda
ay dowa.
12 Tay olay nagapo nan damo ay babai
isnan lalaki ngem id wani et maid lalaki
is adi maiyanak isnan babai. Ngem nan
am-iam-in et nagapo ken Apo Dios.
13-15 Nemnemenyo na no tet-ewa wenno
baken. Ay baken gawis isnan nemnem
di ipogaw no andoando nan book di
bababai? Ay baken di is esay mangi-
pabgew ken daida? Owen siya tay inted
Apo Dios ken daida ay mangipaila ay
gawis no makomonan nan oloda. Siya
dadi nan mangipagtek ay baken gawis
no adi komonan nan bababai nan oloda
no menlowaloda ken Apo Dios isnan sim-
baan. Ngem teken isnan lalalaki tay no
paandowena nan bookna ay kaneg babai
et maibabain siya.
16 No waday ipogaw is menlili gapo
isnan inbagak kanak en kedeng di is it-
itdok ay maipanggep isnan bababai ya
kedeng di is ik-ikkan nan mamati isnan
am-in ay simbaan. Isonga siya gedan nan
masapol ay ik-ikkanyo.

Nan Osto Ay Maikkan Ay Mangtongpal Isnan Esay Bilin Kristo Ay Mangnemneman Nan Ipogaw Ken Siya

17 Isnan mangibagaak isnan osto ay
tapin di maikkan et adi mabalin ay
kanak en gawis nan ik-ikkanyo isnan
madagdagopanyo. Tay kaneg maid silbin
nan madagdagopanyo ay mangnemnem
ken Apo Dios tay ad-ado nan ngawi ay
ikkanyo mo nan gawis.
18 Tay nan esay dinngek et masis-iyan
nan nemnemyo. Et midyo patiyek
19 tay siya nan sigod ay ogalin di ipogaw.
Ngem waay maosal nan masis-iyanan nan
nemnemyo tay siya nan mangipasokal
isnan ostoosto ay nemnem di esang ken
esang.
20 Mail-ila ay baken gawis nan nem-
nemyo tay isnan madagdagopanyo ay
makikan ay mangnemnem isnan nateyan
Jesus et baken si Jesus is nemnemenyo.

21 Tay nan tonggal esa et ibobokodna
nan eyeyna ay adina iwalas isnan iib-ana.
Isonga wada nan maboteng gapo tay sobla
nan kanen ya inomena dapay maooowat
nan tapina.
22 Ayke maid baeyyo is mangananyo?
Aytay dan maid lispitoyo isnan iib-ayo
ay mamati ay ipogaw Apo Dios dayopay
ipabain nan kokodokdo? Ayke mabalin ay
kanak en gawis nan ik-ikkanyo?

23 Ibagak ken dakayo kasin nan osto ay
ikkanyo ay inpagtek Apo Jesus ken sak-
en. Ikkanyo nan kaneg nan inommat isdin
labi ay naisipsip siya. Nan inommat et
inalan Apo Jesus nan tinapay ay kanenda.
24 Dat men-iyaman ken Apo Dios danat
amam-asen ay mangiwalas. Danat kanan
en, "Siya na nan awakko ay itedko ay
matey ay pala ken dakayo. Ik-ik-ikkanyo
nan naay ay inikkak ay mangnemnem-
nem ken sak-en."
25 Nakwas nan nangananda danat alaen
nan inomenda. Danat kanan en, "Nan
naay ay mainom et siya nan kaiyaligan
nan balo ay tolag Apo Dios isnan ipogaw.
Nan mangipatet-ewa isnan balo ay tolag
et nan basak ay men-ayos isnan mateyak.
Ik-ik-ikkanyo na ta adiyo kalkalingkingan
sak-en." Siya dadi nan inbilin Jesus.
26 Et isnan mangtongtongpalanyo is-
nan inbilina ay naay et ipagtekyo nan
nateyana enggana isnan kasina omaliyan.

27 Gapo tay nan mang-ik-ikkanan tako
isdi nan mangipagtek isnan nateyan Jesus
et no waday aped maitapi ay makikan
ay adi mangnemnem ay osto isnan kaos-
alana et bomasol siya tay adina lispitowen
nan mangipanemnem isnan nateyan Je-
sus.
28 Isonga masapol ay nemnemen nan
ipogaw omona no maid kaibabainana esa-
pay mabalin ay maitapi ay makikan ya
makiinom.
29 Tay no waday aped maitapi ay adi
mang-awat ay osto isnan maipanggep is-
nan mangipanemnem isnan nateyan Je-
sus et dosaen Apo Dios siya.
30 Siya di nan gapo ay adoado nan
masaksakit ya nakapsot ken dakayo ya
wada abes nan natnatey.

31 Ngem no nemnemen tako omona nan
ikkan tako tapno adi tako ik-ikkan nan
ngawi et adi dosaen Apo Dios datako.
32 Ngem no dosaen Apo Dios datako ay
mamati et ikkana di tapno adi tako itoloy
ay mang-ikkan isnan ngawi ta adina itapi
datako isnan ipogaw ay adi mamati ay
awnit madosa ay enggana.
33 Isonga bebsatko, no madagop kayo
ay mangan gapo isnan mangtongtong-
palanyo isnan bilin Kristo et masapol ay
mensineed kayo.
34 No wada es naowaowat et man-
gan siya omona isnan baeyna tapno adi
dosaen Apo Dios siya. Awnitak ibaga nan
tapin di ibilinko ken dakayo isnan omayak
id issa.

12

*Nan Osto Ay Mang-osalan Nan Ma-
mati Isnan Laing Ay Nagapo Isnan Ispirito
Santo*

1 Bebsatko, id wani songbatak nan
sinootyo ay maipanggep isnan laing
ay ited nan Ispiriton Apo Dios isnan
ipogawna tay kayatko ay getkenyo ay
ostoosto.
2 Tay id kasin sakayopay mamati et
getkenyo ay naawis kayo ay mamati isnan
sinang didios ay maid leng-agda. Gapo
isnan nangpatiyanyo ken daida et nalilo
kayo ay inmaddawi isnan tet-ewa ay Dios.
3 Ngem isnan mamatiyanyo ken Apo
Dios et mabalin ay getkenyo no tet-ewa
ay magapo ken siya nan kankanan nan
ipogaw wenno baken. Tay adi kabalin
ay nagapo isnan Ispiriton Apo Dios no
kankanan nan ipogaw en ngawi koma
nan ommat ken Jesus. Ya adi kabalin
abes ay kanan nan ipogaw ay si Jesus nan
kangatowan ay Apo no baken nan Ispirito
Santo is mangipagtek ken siya.

4 Ngem isnan laing ay maited isnan
ipogaw Apo Dios et adoado ay kalasi
ngem es-esa nan mang-ited ay nan Ispirito
Santo.
5 Adoado abes nan kalasin di obla ay
mangbadang isnan iib-a tako ngem es-esa
nan kaikkanana ay nan Apo tako ay si
Kristo.

6 Adoado nan kailaan nan kabaelan Apo
Dios ken datako ngem kedkedeng siya is
nagapowana.
7 Tay tonggal esay mamati et maagtan is
mangipaila ay wada ken siya nan Ispirito
Santo ngem nan kaosalan nan intedna et
ta menbinadang tako.
8 Ited nan Ispiriton Apo Dios isnan esay
ipogawna nan silibna ay mangibaga isnan
maipanggep ken siya. Isnan esa et itedna
nan laingna ay mangiyispikal is dadi.
9 Nan Ispiritona met laeng nan mang-
ited isnan kabaelan nan esay ipogaw ay
mangipagawis isnan sakit. Ya siya met
laeng nan mang-ited ay mangipapigsa is-
nan talek nan esa ken Apo Dios.
10 Isnan esa et agtana siya is kabaelana
ay mang-ikkan isnan kaskasdaaw. Nan
laing ay itedna isnan esa et ibagbagana
nan kayat Apo Dios ay maibaga. Nan esay
laing ay itedna isnan esang et nan kabae-
lana ay mangilasin isnan nagapowan nan
ibagbagan nan ipogaw no nagapo isnan
Ispiriton Apo Dios wenno ken Satanas.
Nan laing ay itedna isnan esa et nan laing
ay menkali isnan kali ay egayna solowen.
Nan esay laing ay itedna isnan esang
et getkena ay mangiyispikal isnan kanan
nan kali ay egayna solowen.
11 Kedkedeng nan Ispiriton Apo Dios is
nagapowan am-in nan laing ay naayda. Et
siya abes nan mangnemnem isnan kay-
atna ay ited isnan tonggal esay ipogaw.

Es-esa Nan Awak Nan Mamati Gapo Isnan Maitatapiyanda Ken Kristo

12 No nemnemen tako nan awak di
ipogaw et adoado nan paltina ngem es-esa
ay awak. Siyangna ken Jesu Kristo ya nan
mamati ken siya.
13 Tay olay no adoado tako ay mamati
et kaneg es-esa nan awak tako gapo isnan
maitatapiyan tako ken Jesus, olay no Judio
wenno baken ya baa wenno baken. Tay
es-esa nan Ispirito ay naited ken datako
et siya nan nang-esa ken datako isnan
naitapiyan tako ken Jesus isnan men-
pabonyagan tako.
14 Kaneg nan kinwanik isnan awak.
Baken es-esa nan paltina nodi adoado.
15 Adi mabalin ay kanan nan siki en,
“Bakenak is esa ay maitatapi isnan awak
tay bakenak is ledeng.” Olay no kanana
di baken tet-ewa tay adi mabalin ay adi
maitapi isnan awak.
16 Paliso isnan inga. Adi kabalin ay
adi maitatapi isnan awak olay kanana en,
“Bakenak is mata isonga adiyak maitatapi
isnan awak.”
17 Nemnemenyo na. No mata et kedeng
nan awak di ipogaw into nan ikkana ay
mendenge? Wenno no inga et kedeng nan
awak into nan ikkana ay mensongsong?
18 Ngem baken kaneg todi tay binoliw
Apo Dios nan ipogaw ay mangippey isnan
am-in ay paltin di awakna isnan ostoosto
ay menteteana.
19 Tay no es-esa nan paltina ayke mak-
wani en awak?
20 Ngem nan kinatet-ewana et adoado
nan paltina ngem es-esa ay awak.
21 Isonga adi kabalin ay kanan nan mata
isnan ledeng wenno nan olo isnan siki en,
“Adik masapol sik-a.”
22 Nodi nan tet-ewa et nan ipagalop tako
ay waay adi kapaay isnan awak et daida
nan am-amed ay masapol tako mo nan
tapina.
23 Ya nan paltin di awak ay kanan
tako en at-atik nan paayna et daida nan
pabegewen tako isnan menbadowan tako.
Ya nan paltin di awak ay maibabainan
tako et salinan tako ay gawis.
24 Ngem adi tako salinan nan gawis nan
kaiilaana tay adi masapol. Isonga getken
tako ay sinapon Apo Dios nan awak tapno
patpatgen tako nan atiatik nan paayna.
25 Inikkana di tapno maid pakaam-
amden tako isnan awak nodi paliso nan
ikkan tako ay mang-ayowan isnan am-in
ay paltin nan awak tako.
26 No mensakit nan esay paltin di awak
et liknaen nan awak am-in. No madayaw
nan esay paltina et men-gasing nan am-
iam-in.
27 Isonga kaneg tako nan es-esa ay
awak ay adoado nan paltina tay es-esa
nan maitatapiyan tako ay si Kristo. Keg
datako nan awakna. Ngem adoado tako
ay paltina.

28 Isonga natkenatken nan obla tako ay
ipaoblan Apo Dios ken datako ay mamati.
Nan damdamo ay kapatgan et nan oblan
nan apostolis. Nan maikadwa et siya
nan oblan nan mamadton Apo Dios ay
osalena ay mangibaga isnan kayatna ay
ibaga. Nan maikatlo et siya nan oblan di
men-it-itdo isnan kalina. Nan omonod et
daida nan mang-ikkan isnan kaskasdaaw
ya nan mabalin ay mangipagawis isnan
sakit di ipogaw ya nan mangbadang isnan
iib-ada ya nan mangipangpango isnan iib-
ada ay mamati ya nan makakali isnan kali
ay egayda solowen.
29 Ayke kedkedeng nan apostolis am-
in wenno mamadto am-in wenno ipogaw
ay men-itdo am-in di men-ob-oblaen Apo
Dios? Baken. Ya baken am-in ay
makaikkan isnan kaskasdaaw
30 wenno mangkaan isnan sakit di
ipogaw wenno menkali isnan teken ay
kali wenno mangibaga isnan kayat ay
kanan nan makakali isnan teken ay kali.
31 Gawis am-in nan kabaelan ay ited Apo
Dios ngem gawis no nan napatpateg di
dawatem. Ngem nan men-asilaydan tako
et siya pay laeng nan kagawisan.

13

Nan Kagawisan Ay Nemnem

1 Tay olay getkek ay mangikali is-
nan natkenatken ay kalin di ipogaw ya
olay no getkek ay kaliyen nan kalin di
aanghel ngem no maid layadko isnan iib-
ak ay ipogaw et maid polos paay nan
mangtekak isnan adoado ay kali. Nodi
apedak ngalawngaw ay kaneg nan adi
kagaeb ay gangsa.
2 Olay no getkek nan am-in ay
maipanggep ken Apo Dios ya nan adi
kagtek no baken siya is mangipagtek, ya
no nalaingak ay mangibaga isnan kayat
Apo Dios ay ipagtek isnan kaipoipogaw
ya olay no mabalin ay bilinek nan bilig ta
men-alis isnan teken gapo isnan kapigsan
nan pammatik ngem no maid layadko
isnan kaipoipogaw et maid polos paayko.
3 Olay pigasek nan am-in ay bonagko
ay mangipakdaw ya itapik nan awakko
ay mapoowan ay matey ngem no baken
nan layadko isnan kaipoipogaw is gapona
et maid ganabek isnan mang-ikkanak is
dana.
4 Siya dana nan kaneg nan layad ay
ibagbagak. Managkoya ya managbadang.
Maid apal ken siya ya baken napasin-
dayaw. Nan ipogaw ay gawigawis nan
layadna et adina ipapangato nan awakna.
5 Managlispito siya ya adina ipapati nan
kayatna. Adi abes nalaka ay makaliget
ya nalaka ay kalingkingana nan ngawi ay
ikkan nan ipogaw ken siya.
6 Baken nan ngawi ay ik-ikkan nan iib-
ana is kagagasingna nodi nan gawigawis
ay maik-ikkan di kagagasingna.
7 Nan ipogaw ay dadama nan layadna
et adi kaom-oma ay mang-itpe isnan am-
in ay om-ommat ken siya ya maid lilina.
Adi kakak-aan nan talekna ya nan nam-
namana isnan iib-ana.
8 Nan am-in ay laing ya kabaelan ay it-
ited Apo Dios isnan ipogawna et awnitda
mapatengga. Ngem nan layad et maid
patenggana. Tay nan laing nan ipogaw
ay mang-it-itdo isnan inpagtek Apo Dios et
awnit makombos. Ya nan laing ay menkali
isnan kali ay egay nasolo et wada abes nan
pep-engna. Olay nan getken nan ipogaw
id wani ay maipanggep ken Apo Dios et
awnit adi maosal.
9 Tay nan getken tako id wani et egay
kaanay. Ya nan mait-itdo ay nagapo ken
Apo Dios et kolang pay laeng tay adi tako
getken nan am-in.
10 Ngem no maanay nan getken tako ta
maid kolangna, adiyet maosal nan laing
ay wada ken datako id wani.
11 Kaneg nan onga tay isdin kaongak
et nan wada isnan nemnemko ya nan
inikkak ay mennemnem ya nan inikkak
ay menkali et kaneg onga. Ngem id wani
ay am-amaak et tinaynak nan ogalin di
onga.
12 Siya na nan kaneg nan awnit ommat
ken datako tay awnit tako getken nan
am-in no ilaen tako ay mismo si Jesus.
Ngem id wani kaneg tako mensalsalming
isnan masasalimaawan ay salming ay adi
mangipaila ay ostoosto isnan iilaen tako.
Kanak di tay adi tako getken nan am-
in id wani. Ngem awnit maiyiso nan

mangtekak isnan maipanggep ken Apo
Dios isnan mangtekana ken sak-en.
13 Isonga kanak en wada nan tolo
ay mappay ay eng-enggana, nan mang-
taltalkan tako ken Apo Dios ya nan gawis
ay namnama ya nan gawigawis ay layad.
Ngem nan kagawisan isnan tolo et nan
layad. Isonga siya na nan nenemnemen
tako koma ay ikkan.

14

*Napatpateg Nan Laing Ay Mangi-
pagtek Isnan It-itdon Apo Dios Mo Nan
Makakaliyan Nan Ipogaw Isnan Kali Ay
Ipakalin Nan*

Ispirito Santo

1 Ipakatyo nan kabaelanyo ay menli-
nayad ngem gawis abes no dawatenyo ken
Apo Dios nan tap-in di laing ay it-itedna
isnan ipogawna, am-amed nan laing ay
mang-itdo isnan ipagpagtek Apo Dios ay
baken nan menkaliyanyo isnan teken ay
kali.
2 Tay no menkali nan ipogaw isnan
teken ay kali ay egayna solowen et kedeng
si Apo Dios is toytoyaena. Baken nan
ipogaw tay adida maawatan. Tay nan
ab-abiikna nan mangipakalkali ken siya
isnan adi getken nan tapin di ipogaw.
3 Ngem nan ipogaw ay mangipagtek
isnan inpagtek Apo Dios ken siya et wada
nan badangna isnan mangdenge tay ipa-
pigsana nan nemnemda ya nan ikkanda
ay mangsolot ken Jesus danapay badan-
gan daida isnan madadanaganda.
4 Isonga nan menkali isnan teken ay kali
et kedkedeng nan awakna is badangana
ngem nan mangipagtek isnan kankanan
Apo Dios et nan iib-ana ay mamati nan
badbadangana.
5 Kayatko koma ay makaikali kayo am-
in isnan kali ay egayyo solowen ngem
mas kaykayatko pay no ipagtekyo nan
kankanan Apo Dios. Tay mapap-aay
nan mang-ikkan isdi malaksig no makaiy-
ispikalka isnan kayat ay kanan nan
kaliyem tapno mabadangan nan iib-am ay
mamati.
6 Bebsatko, nemnemenyo na. No
omeyak ken dakayo dat nan teken ay kali
di osalek ay men-itdo, ay mabadangan
kayo ngen? Adi, tay masapol ay waday
ipagtekko isnan inpagtek Apo Dios ken
sak-en wenno waday itdok isnan getkek
ay maipanggep ken siya tapno tet-ewa ay
mabadangan kayo.
7 Tay kaspangaligan nan kalaleng
wenno kotengteng. No nalaolaok nan
kalina ayke getken nan mangdenge nan
osto ay ayogna?
8 Kaneg abes nan tanggoyob ay osalen
nan soldado ay mang-ayag isnan iib-ana.
No baken osto nan ikkana ay mangtang-
goyob, ayke maawatan nan sosoldado ta
mensaganada ay makigobat?
9 Siyang na ken dakayo. No nan
kali ay adi maawatan di osalenyo et
maid mangtek isnan kankananyo. Kaneg
dagem di toytoyaenyo.
10 Tet-ewa ay adoado nan kalasin di kali
isnan batawa ya wada nan kayatda ay
kanan am-in.
11 Ngem no adiyak maawatan nan kali
ay kalkaliyen nan esa et tekenak ken siya
ya teken siya ken sak-en.
12 Isonga gapo tay laydenyo ay maagtan
is laing ay magapo isnan Ispirito Santo,
padasenyo koma ay mang-ala isnan laing
ay mangbadang isnan iib-ayo ay mamati.
13 Isonga no nan menkaliyanyo is teken
ay kali di inted nan Ispirito Santo is
laingyo, menlowalo kayo tapno itedna
abes nan laingyo ay mangibaga isnan kay-
atna ay kanan.
14 Tay no menlowalowak isnan teken ay
kali daket adi maawatan et nan ab-abiikko
nan mang-ikkan ngem nan nemnemko et
adi kailak-am.
15 Isonga sino nan gawis ay ikkak?
Siya dana. Menlowalowak ken Apo Dios
isnan kali ay ipakalin nan ab-abiikko
ngem menlowalowak abes isnan kali ay
getkek. Menkantaak ay mangdayaw ken
Apo Dios isnan kali ay ipakalin nan ab-
abiikko ngem menkantaak abes isnan kali
ay getkek.
16 Tay no dayawen tako si Apo Dios
isnan teken ay kali et adi mabalin ay
owenan nan adi makaawat nan kanan
tako ay mangdayaw ken siya tay adida
getken nan kali ay inosal tako.

17 Olay no gawigawis nan mang-
dayawam ken Apo Dios ngem adi mabalin
ay mabadangan nan adi makaawat.
18 Men-iyamanak ken Apo Dios tay
naagtanak is laing ay menkali isnan kali
ay egayak solowen. Waay abakek dakayo
am-in.
19 Ngem baken di is kapatgan tay nan
gag-awis et olay lima ay kali et kedeng
di ibagak ay men-itdo isnan kaipoipogaw
basta maawatanda mo nan simpoo ay libo
nan bilangna dadat adi maawatan.
20 Bebsatko, sapay koma ta baken nan
laing ay menkali isnan kali ay egayyo
solowen is gamgamgamanyo tay kaneg
kayo oongong-a is mennemnemnem no
siya di nan ikkanyo. Nodi nan naeteng
koma ay nemnem di wada isnan nem-
nemyo. Ngem no maipanggep isnan
ngawi, komaneg kayo koma engnga ay adi
mangtek ay mang-ikkan is ngawi.
21 Nemnemenyo nan kinwanin Apo Dios
ay mangwani en, “Awnitak osalen nan
teken ay ipogaw ay menkali isnan teken
ay kali tapno ibagada nan kayatko ay
ibaga isnan naayda kaipoipogaw. Ngem
olay no siya di nan ikkak et adida kayet
omidnge.” Siya di nan kinwanin Apo Dios.
22 Magtek isnan kinwanina ay nan
mang-osalan Apo Dios isnan menkaliyan
nan ipogaw isnan teken ay kali et siya nan
kailasinan nan adi mamati ay tet-ewa ay
adida mamati. Baken isnan ipogaw ay
mamati is kaosalana. Ngem nan mangi-
pagtekan nan mamadto isnan kayat Apo
Dios ay ipagtek et siya nan kailasinan nan
mamati ay tet-ewa ay mamatida. Isonga
baken isnan adi mamati nan kaosalana.
23 Isonga no madagop kayo ay ma-
mati isnan paggimgimonganyo dakayot
menkali am-in isnan teken ay kali, ay
adi kanan ngen nan adi mamati en
matawtawaw kayo?
24 Ngem no aam-inenyo ay mangipagtek
isnan kayat Apo Dios ay kanan dat
songgep nan adi mamati et maamowana
nan ngawi isnan ogalina isonga nemne-
mena.
25 Danat liknaen ay getken Apo Dios
nan am-in ay basolna ay adi maila isnan
ipogaw. Isonga ibabawina et dayawena
si Apo Dios danapay kanan en tet-ewa ay
wada si Apo Dios ken dakayo.

Masapol ay Maolnos Nan Maikkan Is-nan Simbaan

26 Isonga bebsatko, sino ngen nan gawis
ay maikkan? Ibagak ken dakayo en nan
mangbadang isnan ipogaw isnan pam-
matina et siya nan gawis. Isonga no
madagop kayo gawis no waday menkanta
ay mangdayaw ken Apo Dios. Wada nan
mangbiyang ay men-itdo. Biyangen nan
tapina ay mangipagtek isnan initdon Apo
Dios ken daida. Menkali nan tapina isnan
teken ay kali dat waday mangibaga isnan
kayatna ay kanan isnan ipogaw.
27 Ngem no waday menkali isnan teken
ay kali, masapol ay adi somolok is tolo
ay ipogaw ya masapol ay masin-es-ada ay
komali. Masapol gedan ay waday mangi-
palawag isnan kananda.
28 Ngem no maid mangipalawag et
adida ikkan isnan simbaan. Nodi nan
makekedenganda di mang-ikkananda ta
kedeng si Apo Dios is makikaliyanda.
29 No waday mangipagtek isnan kayat
Apo Dios ay ibaga et gawis no dowa
wenno tolo nan mang-ikkan. Ngem mas-
apol ay nemnemen nan am-in ay mang-
denge no tet-ewa ay magapgapo isnan
Ispirito Santo nan kankanana.
30 Menbinanesda abes ay mangibaga.
No waday ipagtek nan Ispirito Santo isnan
esa isnan menkalkaliyan nan esa et gawis
no isaldeng nan inmona ay menkalkali.
31 Tay mabalin ay komali kayo am-
in ngem masapol ay mensinonson kayo
tapno maitdowan ya mabadangan nan
am-in ay mangdedenge.
32 Tay mabalin ay geddengan nan
mangipagtek nan ipagpagtekna.
33 Tay baken nan ngalawngaw is layden
Apo Dios nodi nan laydena et nan naolnos.

Baken Nan Bababai Is Men-itdo Isnan Simbaan

34 Isnan am-in ay simbaan di mamati
et baken koma nan babai is men-itdo.
Adida maipalobos ay mang-ikkan isdi tay
masapol ay nababababada mo nan lalalaki
tay siya nan kanan nan linteg ay naisolat
id kasin isnan kalin Apo Dios.

35 No waday adida maawatan, gawis no
somaada sadapay sooten isnan as-awada.
Tay kababain di is maikkan no adoado
nan kalin di babai isnan simbaan.
36 Ay adiyo layden ay patiyen nan
kanak? Ay magapo ngen ken dakayo nan
gawis ay damag wenno kedkedeng kayo is
mangtek isna? Baken adi.
37 Nan mangwani en wada nan ipag-
pagtek Apo Dios ken siya wenno no
kanana en siya nan esay mamadton Apo
Dios et masapol ay patiyena gedan ay tet-
ewa ay bilin Apo Dios nan insolatko ken
dakayo.
38 Ngem nan adi mangpati et adi tako
abes patiyen nan kankanana.
39 Bebsatko, nan kayatko ay kanan ay
maipanggep isnan laing ay ibagbagak et
gag-awis no dawatenyo ken Apo Dios nan
laing ay mangipagtek isnan ipagtekna ken
dakayo. Ya mabalin abes ay menkali kayo
isnan teken ay kali.
40 Ngem masapol ay maoolnos am-in.

15

Nan Kapatgan Isnan Gawis Ay Damag

1 Bebsatko, kasinak ipanemnem nan in-
bagak id kasin ken dakayo ay pinatiyo ay
daan ay patpatiyenyo id wani. Et siya
nan gawis ay damag ay maipanggep ken
Kristo.
2 Et siya abes nan maisalakananyo no
itoltoloyyo ay patiyen, malaksig no baken
tet-ewa ay mamati kayo.
3 Et siya dana nan kapatgan ay inbagba-
gak id kasin ay naitdo ken sak-en. Inbagak
nan nateyan Kristo ay pala isnan basbasol
di ipogaw ay epdas inpasolat Apo Dios id
kasikasin.
4 Inbagak abes nan naikaobana ya nan
nangtagowan Apo Dios ken siya isnan
maikatlo ay agew ay inbagan abes nan
epdasna inpasolat.
5 Inbagak nan ninpailaana ken Pedro ya
nan kasina ninpailaan ken daida am-in ay
aapostolisna.
6 Idi nakwas di dat menpaila ay naming-
pingsan isnan adoado ay mamati ken siya
ay nasolok is limang gasot. Adoado nan
daan ken daida id wani.
7 Dat menpaila siya abes ken Santiago
dat kasin isnan am-in ay aapostolisna.
8 Et sak-en nan naodi ay ninpailaana.
Et kanegak naiyanak ay kolang nan bi-
nowana tay golpi nan namatiyak ken siya
ay baken kaneg nan namatiyan nan tapin
nan aapostolisna.
9 Tay isnan nemnemko et adiyak maiba-
gay ay menbalin is esay apostolisna. Sak-
en nan kababaan tay sakpay mamati et
pinalpaligatko nan mamati ken siya.
10 Ngem gapo isnan anos ya layad Apo
Dios ken sak-en et nan ogalik id wani et
baken kaneg nan ogalik id kasin. Et wada
nan paayko ken Apo Dios id wani isonga
nasilbi nan anosna ken sak-en. Tay napig-
pigsa nan men-ob-oblaak ken Apo Dios mo
nan men-oblaan nan tapina. Ngem nan
tet-ewa et bakenak is mang-ik-ikkan nodi
magapgapo isnan badang Apo Dios ken
sak-en.
11 Ngem no maipanggep isnan gawis ay
damag ay ibagbagami ay patpatiyenyo et
paliso am-in nan kankananmi ay aaposto-
lis.

Nan Baken Tet-ewa Ay Kankanan Nan iCorinto

12 Aytay dan kanan nan tapina ken
dakayo en adi kasin matago nan ipogaw
ay natey dapay nan esay inbagbagami et
kasin natago si Kristo?
13 Tay no tet-ewa ay adi matago kasin
nan ipogaw waay egay kasin natago si
Kristo.
14 Et no egay natago si Kristo et maid
paay nan ibagbagami ya maid polos paay
nan pammatiyo.
15 No tet-ewa nan kankananyo ay adi
kasin matago nan ipogaw ay natey, kam-
pot nan ibagbagami ay maipanggep ken
Apo Dios damipay ibagbaga en tinagon
Apo Dios si Kristo.
16 Tay no adi matago kasin nan ipogaw
ay natey et egay tinagon Apo Dios si Kristo.
17 Et no kaneg todi maid polos paay
nan mamatiyanyo ken Kristo ya egay pay
laeng napakawan nan basbasolyo.
18 Ya nan mamati ken Kristo ay natey et
egayda naisalakan isnan dosa.

19 No kedeng isnan matatagowan tako
is kapaayan nan namnamaen tako ay ma-
gapo isnan pammati tako ken Kristo et
kaseseg-ang tako ay ipogaw mo nan am-
in.

Nan Kasin Natagowan Kristo Nan Kailasinan Nan Awnit Kasin Matagowan Nan Mamati Ken Siya

20 Ngem nan tet-etet-ewa et tinagon Apo
Dios si Kristo. Siya nan damo ay natago
kasin isnan am-in ay natey ay mangipatet-
ewa isnan awnit kasin matagowan nan
am-in ay mamati ken siya.
21 Nan gapo ay matey nan ipogaw et
gapo isnan inikkan nan esay ipogaw id
sang-asang-adom ay si Adam. Siyang na
abes isnan awnit matagowan di ipogaw
tay esay ipogaw nan gapona.
22 Tay kaneg nan mateyan tako gapo
isnan kaap-on Adam ken datako et kaneg
abes nan matagowan tako gapo isnan
maitatapiyan tako ken Kristo.
23 Ngem si Kristo nan damo ay kasin
natago tay siya di nan osto. Et awnit abes
omonod nan am-in ay ipogawna isnan
agew ay kasina omaliyan.
24-25 Makwas pay di dat omdan nan
kaodiyan ay timpo. Dat abaken Kristo
am-in ay ninkangangato ay mang-ap-apos
ken siya olay no ipogaw wenno si Satanas
ya nan iib-ana ay dimonyo. Tay awnit
mentolay si Kristo engganay abakena am-
in ay mangbosboso ken siya. Danat ited
am-in nan mentolayana ken Amana ay si
Apo Dios.

26 Ngem wada pay nan masapol ay
maabak kayet et nan tetey. Tay masapol
abes ay kaanen Kristo nan esay boson di
ipogaw ay tetey tapno adida matey.
27 Getken tako di tay naibaga isnan kalin
Apo Dios en, “Awnitna ited nan am-in ken
Kristo tapno maid nangatngato mo siya.”
Ngem adi maitapi si Apo Dios isnan am-in
ay men-apowan Kristo tay siya nan mang-
ikkan is dadi.
28 Isnan mangabakan Jesus ay Anak Apo
Dios isnan am-in danat isagong nan am-
in ken Apo Dios ay nang-ited is dana
ken siya. Itapina nan awakna ay mangi-
pababa tapno si Apo Dios nan kangangatowan.
29 Ngem isnan kankananyo ay adi
matago kasin nan ipogaw ay natey kanak
en no tet-ewa ay adida matago kasin,
aytay dakayon menpabonyag ay mangi-
takdeg isnan natey ay egay ninpabonyag
ay kananyo en badang ken daida? Tay
no esada adi kasin matago sino ngen nan
paay nan mang-ik-ikkananyo is dasa?
30 Ya nan esa et aytay dakamin ipalobos
nan biyagmi ay olay matey gapo isnan
mangibagbagaanmi isnan maipanggep
ken Kristo no adi matago kasin nan natey?
31 Dapay nan kinatet-ewana et inagew
ay malililigatanak. Patiyenyo di tay inba-
gak nan tet-etet-ewa gapo isnan gasingko
ken dakayo ay bebsatko gapo isnan pam-
mati tako ken Jesu Kristo ay Apo tako.
32 No adi kasin matago nan natey maid
polos paay nan napalpaligatak ay kaneg
nan inommat id Efeso. Tay intoltoloyda
ay nangsapsape ken sak-en. Ngem maid
silbin nan nang-it-itpeak isnan ligat no
esaak matey daket esa adi kasin matago.
Tay no kaneg todi et ikkan tako ngalod
nan kaneg nan kanayon ay kankanan di
ipogaw en, “Gag-awis no nan gomasingan
tako nan ikkan tako tay no matey tako dat
kedeng.”
33 Ngem adi kayo maal-allilaw tay baken
di is tet-ewa. Makailanyo ta adi kayo
makigaygayyem isnan baken osto nan
nemnemda modatya malak-am kayo.
34 Mennemnem kayo pod ay osto. Doko-
ganyo nan ngawi ay ogaliyo. Kanak di ta
menbain kayo. Tay wada pay laeng nan
tapiyo ay adi mangtek ken Apo Dios.

Nan Nateknan Nan Balo Ay Awak Isnan Sigod

35 Isnan matagowan kasin nan natey et
waay wada nan mangsoot ay mangwani
en, “Into nan ikakkana? Sino nan kaneg
nan awakda?” Siya dadi nan sootenda.
36 Ngem kanak en ay maid nemnemyo?
Nemnemen tako pod nan mola. No is-
ekmo nan bowan di mola sino nan om-
mat? Ay adi masapol ay maikaob nan
bowa sapay tomobo nan mola?

37 Ya nan esa, kedkedeng nan bowa is
mais-ek olay pagey wenno teken. Ngem
no tomobo baken bowa nan kailaana nodi
teken.
38 Tay sapowen Apo Dios nan tobona ay
kaneg nan kayatna. Tonggal esa ay mola
ay bolboliwena et tobowana daida isnan
maibagay isnan esa ken esa.

39 Paliso no nemnemen tako nan awak
nan matatago tay nateketeken. Tay teken
nan begas nan ingit nan ipogaw isnan
begas nan ingit nan animalis. Ya teken
abes nan begas nan ingit di koyat isnan
ikan.
40 Wada abes nan mentetee id daya
ay teken isnan mentetee isnan batawa.
Teken nan begew nan wada id daya isnan
begew nan wada isna.
41 Olay nan wada id daya ay kaneg nan
agew, teken nan begewna isnan begew
nan bowan. Dat teken abes nan katalata-
law. Olay nan katalatalaw et naitken nan
esa isnan esa.

42 Siya dadi nan mangipaila ken datako
isnan nateknan abes nan awak nan
ipogaw ay tagowen Apo Dios isnan awak
tako id wani. Tay nan awak nan ipogaw
ay tagowen Apo Dios et adi katkatkatey.
43 Nan awak tako no matey et maid
kabaelana dapay madonot. Ngem no
matago kasin et menbelelegew ya wada
nan kabaelana.
44 No maikaob et aped awak di ipogaw
ngem isnan mangtagowan Apo Dios isnan
awak tako et wada nan maiyisowana ken
siya. Kaneg nan katet-ewana ay wada nan
awak di ipogaw id wani et siya abes nan
katet-ewana ay wada nan awak ay wada
nan maiyisowana ken Apo Dios.

45 Getken tako dadi tay wada nan naiso-
lat isnan kalin Apo Dios ay mangwani en
naagtan nan damo ay ipogaw ay si Adam
is biyagna et siya nan kaneg tako ay na-
gapo ken siya. Ngem nan biyag ay nagapo
ken Adam et matey. Ngem ninbalin si
Kristo is ipogaw ay makwani en kombos
Adam ay mang-ited isnan biyag ay maid
patenggana.
46 Ngem baken nan balo ay awak ay
maid patenggana is damo ay wada ken
datako nodi nan awak ay matey.
47 Si Adam et naboliw ay nagapo isnan
lota ngem si Kristo et id daya nan na-
gapowana.
48 Et gapo tay nagapo tako ken Adam,
matey nan awak tako. Ngem am-in ay
maitatapi ken Kristo et wada ken daida
nan biyag ay maid patenggana ay kaneg
nan biyag Kristo.
49 Owen, tet-ewa ay kaneg tako nan
nagapo isnan lota. Et kaneg na abes nan
katet-ewan nan awnit kakaneg tako isnan
nagapo id daya.

Nan Mangabakan Kristo Isnan Am-in

50 Bebsatko, nan kayatko ay kanan gapo
isnan kinkinwanik et adi mabalin ay
maitapi tako isnan kad-an nan mento-
layan Apo Dios no adi masokatan nan
awak tako. Tet-ewa na tay adi mabalin ay
maitapi nan awak ay matey isnan kad-an
di adi katkatey ay eng-enggana.
51 Ibagak ken dakayo nan egay
kaawatan id kasin. Siya na nan awnit
ommat isnan mamati. Awnit tako esa
adi matey am-in ngem am-in tako et
masokatan nan awak tako.
52 Isnan ommatana, kaneg nan
menkedeman nan mata ay siasiawyan.
Ommat na isnan agew ay matanggoyoban
nan tanggoyob Apo Dios. Tay awnit
madnge nan tanggoyob Apo Dios dat
matago kasin nan awak nan mamati
ay natey et adiyet katkatey. Dapay
maigiddan ay masokatan nan awak nan
egay pay laeng natey ta adida katkatey
abes.
53 Tay masapol ay maagtan tako ay
sinkapogtong nan biyagna is balo ay awak
ay adi katkatkatey ya masokat nan awak
tako ay nalaka ay madonot is awak ay adi
kadondonot.
54 No ommat di dat matongpal nan
naisolat id kasin ay mangwani en, “Awnit
mamaid nan tetey ta adiyet matmatey nan
ipogaw.
55 Into pay obpay di kabaelam ay tetey?
Naabakka et dadlo. Namaid nan kabae-
lam ay mangipaeg-egyat isnan ipogaw.”
Siya na nan naisolat id kasin.
56 Tay nan bomasbasolan nan ipogaw
et siya nan kagapowan nan kabaelan nan
tetey ay mangpaligat ken daida. Ya nan

kagapowan nan kabaelan nan basol ay
mangdosa isnan ipogaw et gapo tay wada
nan linteg Apo Dios.
57 Ngem dayawen tako si Apo Dios tay it-
itedna ken datako ay mamati nan kabae-
lan tako ay mang-abak isnan tetey gapo
isnan inikkan Jesu Kristo ay Apo tako.
58 Isonga kanak ken dakayo ay lay-
laydek ay bebsatko en itoltoltoloyyo ay
mamati ya adi masoksokatan koma nan
nemnemyo olay waday mangdoldolog ken
dakayo. Ik-ikkanyo ay kanayon nan
oblayo ay pala ken Kristo tay getken tako
ay mapaay nan am-in ay ik-ikkan tako ay
pala ken siya.

16

Nan Gawis Ay Maikkan Ay Maipanggep Isnan Olnong

1 Wada nan bassit pay ay ibagak. Nan
maipanggep isnan olnongyo ay pala isnan
mapalpaligatan ay mamati id Jerusalem
et ikkanyo abes nan kaneg nan inbilinko
isnan mamati id Galacia.
2 Kinwanik en dinomingo ay men-ited
kayo is mabalin ay itedyo sigon isnan
olnongyo. Isaganayo tapno baken nan
omayak issa is men-ol-olnonganyo.
3 Et no omdanak issa et ipaw-itko is-
nan ipogaw ay talkenyo ay mang-awit
ta iyeyda id Jerusalem. Et wada abes
nan solat ay ipaw-itko ay mangipagtek ay
daida nan inbaak.
4 Ngem no esaak makanemnem ya gag-
awis isnan nemnemko ay sak-en di esa
mang-awit isnan maiyey dadat makkey
ken sak-en.

Nan Tapina Ay Ibagbagan Pablo Isnan Kombos Nan Solatna

5 Nemnemnemek ay omeyak ay men-
itdo isnan probinsiya ay Macedonia daket
pasyalen dakayo.
6 Et mabayagak ngata is bassit ken
dakayo. Waay makiteeak ken dakayo eng-
ganay makwas nan pinag-andap. Et gawis
no badanganyo sak-en isnan masapolko
isnan mangtaynanak ken dakayo.
7 Tay adiyak layden ay pasyalek dakayo
id wani dat siasiawyan et kedeng. Nodi
kayatko ay mabayagak is bassit no ipalo-
bos Kristo sak-en ay mang-ikkan.
8 Ngem menteteeak id isna Efeso eng-
ganay omdan nan fiesta ay makwani en
Pentecostes
9 tay wada nan gawis ay somya id wani
ay men-itdowak isna ay olay adoado nan
mang-ap-apos ken sak-en.
10 No omey si Timoteo ken dakayo, san-
gailiyenyo ay gawis tay ib-ak siya ay men-
ob-obla isnan Apo tako ay si Kristo.
11 Isonga lispitowenyo siya ay gawis.
Ikkanyo nan gawis ken siya tapno men-
gasing ken dakayo isnan komaanana ay
somagong ken sak-en tay sesed-ek siya ya
nan iib-ana ay bebsat tako ta dengngek
nan ibagana.
12 Si Apolos ay esay besat tako et inbagak
ken siya en kakakakayatko no makkey
siya isnan iib-a tako ay mamati ay mang-
pasyal ken dakayo. Ngem adina layden
ay omey id wani. Awnit omey no waday
wayana.
13 Isnan mangsolsolotanyo ken Kristo et
makailanyo ta maitoloy ay osto nan pam-
matiyo. Am-amed kayo pomigsa koma ay
mang-ikkan isnan kayat Apo Dios. Adi
kayo omegyat ay mangsolot ken siya olay
naligat.
14 Ya isnan am-in ay ikkanyo et ipailayo
nan gawis ay layad.
15 Bebsatko, getkenyo da Estefanas ay
sinbaey ay daida nan damodamo ay ma-
mati id Acaya. Et isdin damo enggana id
wani adoado nan badangda isnan iib-ada
ay mamati.
16 Kanak en patiyenyo koma nan
kankananda ya nan kankanan abes nan
tapin di ipogaw ay kaneg todi nan ik-
ikkanda.
17 Pilmi nan gasingko isnan inmaliyan
da Estefanas ken Fortunato yas Acaico tay
naksayan nan iliwko ken dakayo gapo ken
daida.
18 Pinagasingda sak-en ay kaneg nan
nangipagasinganda ken dakayo. Lispi-
towenyo ay gawis nan ipogaw ay kanegda.
19 Gapo isnan maitatapiyan tako am-
in ken Kristo et menpakomosta nan
ipogaw isnan kasimbasimbaan isnan il-
ili ay probinsiyan di Asia ken dakayo.

Am-amed nan pakomostan da Akila ken
asawana ay Priscila ya nan am-in ay
madagdagop isnan baeyda ay mensolo
isnan maipanggep ken Apo Dios.
20 Olay nan am-in ay mamati isna et
kananda en gawis koma nan biyagyo.
Ipailayo nan pananglispitoyo ya nan men-
asilayadanyo no men-asiila kayo.
21 Isnan inpasolatko ay naay et sak-en
nan nangitoloy ay nangisolat isnan kom-
bosna.
22 Nan kayatko et omali koma ay dagos
si Kristo. Nan aginpapati ay maid polos
layadda ken Kristo et awnitda madosa ay
eng-enggana.
23 Sapay koma ta likliknaenyo nan
badang ya layad nan Apo tako ay si Jesus.
24 Wada ken dakayo am-in ay mamati
nan layadko abes. Siya na nan kombos
nan insolatko isna.

Nan Maikadwa ay Solat Pablo Isnan Ipogaw id Corinto

Nan Maipanggep Isnan Solat

Nan maikadwa ay solat Pablo isnan iCorinto et insolatna isnan timpo ay naligatana ken daida tay nasokat nan nemnem nan tap-in di iCorinto ken siya. Nan tap-in di mamati isdi et wada nan ngawi ay inbagbagada ay maipanggep ken Pablo ngem baken kadi tet-ewa. Ngem olay no siya di nan inik-ikkanda et inpailan Pablo kayet nan pilmi ay anosna ay mangses-eed isnan menbabawiyanda. Et isnan nangbasaanda isnan solatna, ninbabawida ay tet-ewa. Isonga dadama nan gasing Pablo.

Isnan login nan solat et ibagbagan Pablo nan gawis ay nemnemna ken daida. Iyisispikalna nan gapo ay pilmi nan nangsagiitana ken daida isnan nang-iyawanda ya nang-ap-aposanda ken siya. Danat ibaga nan dadama ay gasingna tay gapo isnan nangislatana ken daida et ninbabawida ya ginmawis nan nemnemda kasin ken siya.

Nan esa ay inbagana isnan mamati isdi et men-olnongda koma is ibadangda isnan mamati id Judea ay makasapol is badang. Isnan kombos nan solatna et inbagan Pablo nan kalintegana ay menapostolis tay wada nan ipogaw id Corinto ay aped mangmangwani en daida nan tet-ewa ay apostolis ay nangatngato mo si Pablo dapay baken kadi tet-ewa. Isonga inpagtek Pablo nan tet-ewa.

Nan wada isna:

Login nan solat 1:1-11

Nan nemnem Pablo isnan mamati id Corinto 1:12-7:16

Nan maited ay badang isnan mamati ay makasapol id Judea 8:1-9:15

Nan nangpaneknekan Pablo isnan kalebbengana ay men-apostolis 10:1-13:10

Kombos nan solat 13:11-14

Login Nan Solat

1 Sak-en si Pablo ay nagapowan nan solat ay naay et aboloyan abes Timoteo ay ib-a tako ay mamati. Apostolis Jesu Kristo sak-en gapo tay esangak ay pinilin Apo Dios. Mensolatak ken dakayo ay mamati id issa Corinto ya nan am-in ay ipogaw Apo Dios isnan probinsiyayo ay Acaya.

2 Sapay koma ta kanayon ay liknaenyo nan anos, nan layad ya nan natalna ay nemnem ay magapgapo ken Ama tako ay Apo Dios yas Jesu Kristo ay Apo tako.

Si Apo Dios Nan Mangbadbadang Isnan Ipogaw Ay Mapalpaligatan

3 Dayawen tako si Apo Dios ay Aman Apo Jesu Kristo ya Diosna tay dadama ay maseg-ang ken datako danapay ay-ayowen datako isnan am-in ay ligat.

4 Liwliwaliwena datako tapno getken tako abes nan ikkan tako ay mangliwliwaliw isnan iib-a tako ay mapalpaligatan. Mabalin ay badangan tako daida gapo isnan inadal tako ay badang Apo Dios ken datako.

5 Owen, tay nan kaad-adon nan mapalpaligatak ay kaneg din napalpaligatan Kristo et siya nan kaad-adon nan badang Apo Dios ken sak-en gapo isnan maitatapiyak ken Kristo.

6 Isonga olay no mapalpaligatan kami isnan mangibagbagaanmi isnan gawis ay damag tay menpaay ken dakayo tay siya di nan mabadanganyo ya maisalakananyo. Et nan mangliwliwaliwan Apo Dios ken dakami isnan ligat et siya nan mangtekanmi ay mangliwliwaliw ken dakayo isnan ligatyo tapno mabalin ay an-anosanyo.

7 Isonga maid danagmi ken dakayo tay getkenmi ay no mapalpaligatan kayo ay kanegmi et badangan Apo Dios dakayo gedan ay kaneg nan mangbadbadangana ken dakami.

8 Wada nan ibagak bebsatko, tay laydek ay getkenyo nan inommat ken dakami isnan il-ili id Asia. Dadama nan napalpaligatanmi isdi. Isonga kanak en adi kami makaitpe isnan mendalalagsen ay ligat.

9 Tay isnan nemnemmi et waay siya di nan timpo ay mateyanmi. Ngem inommat di ta baken nan awakmi is talkenmi nodi si Apo Dios ay makabael ay mangtago isnan matey.

10 Et tet-ewa ay insalakana dakami ta
adi kami matey. Et getkek abes ay
itoltoloyna ay mangisalakan ken dakami
isonga dadama nan talekko ken siya.
11 Et nan lowaloyo pala ken dakami nan
esa ay mangbadang ken dakami. Et isnan
mangsongbatan Apo Dios isnan lowalon
nan adoado et maadoado abes nan mang-
dayaw ken siya ay men-iyaman isnan
gawis ay badangna.

Inbagan Pablo Nan Gapo Ay Sinokatana Nan Nemnemna

12 Men-gasing kami ay mangwani
en maid polos getkenmi is inikkanmi
is ngawi isnan ipogaw, am-amed ken
dakayo. Ostoosto nan inik-ikkanmi ya
maid polos kampot is wada isnan nem-
nemmi tay si Apo Dios nan nagapowana.
Isnan am-in ay ik-ikkanmi et baken nan
silib di ipogaw is magapgapowana nodi
nagapo isnan badang Apo Dios isonga
makaikkan kami isnan ostoosto.
13-14 Magtek ay maid kampot isnan nem-
nemmi tay maid sinalinanmi isnan am-
in ay insolatko ken dakayo tay nalaka ay
mabasa ya maawatan. Sapay koma ta nan
bassit ay getkenyo id wani ay maipanggep
isnan ogalimi et namnamaenmi ay awnit
mataptapiyan enggana ay omdan nan
agew ay kasin omaliyan Kristo tapno
awnit maipaliso nan gasingyo ken dakami
isnan gasingmi ken dakayo.
15-16 Gapo tay namnamaek ay men-
gasing kayo ken dakami et ninemnemko
en gawis no dinmag-os kami koma is-
nan kad-anyo isnan inmayanmi id Mace-
donia dakamit kasin domag-os isnan so-
magonganmi. Kayatko no mamindowa
ay ilaenmi dakayo tapno mamindowa ay
mabadangan kayo. Et isnan komaanak ay
omey id Judea gawis no bomadang kayo.
17 Waay kananyo ngen en no kaneg todi
nan kayatko aytay dan egay natongpal?
Ay kananyo ngen en nalaka ay masokat
nan nemnemko gapo tay egayak tinongpal
nan omayak ken dakayo? Ngem adiyo
koma kanan en adiyak matalek ay ipogaw
ay kaneg nan ipogaw ay maid nemnemna
ken Apo Dios ay mangwani en owen dat
nalaka ay sokatana nan nemnemna.
18 Tay baken tet-ewa di. Tay tet-etet-ewa
nan ibagbagami ken dakayo ay kaneg nan
katet-ewan nan kankanan Apo Dios.
19 Tay nan Anak Apo Dios ay si Jesu
Kristo ay inbagbagami ken da Silas yas
Timoteo ken dakayo et adi polos ma-
sokatan nan kankanana am-in.
20 Et siya nan natongpalan nan am-in
ay inkalin Apo Dios ay maipanggep isnan
mangisalakan isnan kaipoipogaw. Isonga
gapo ken Kristo, oowenan tako nan katet-
ewan nan inkalin Apo Dios et siya nan
esay madaydayawana.
21 Et si Apo Dios nan mangipapapigsa
ken datako isnan mangsolsolotan tako ken
Kristo. Pinilina datako ay menbalin is
ipogawna ay mang-ikkan isnan obla ay
pala ken siya.
22 Intedna nan Ispiritona ken datako
ay kailasinan nan maitatapiyan tako ken
siya. Et gapo isnan kawadan nan Ispiri-
tona ken datako getken tako ay tong-
palena nan am-in ay awnitna ited ken
datako.
23 Ngem ibagak id wani nan gapo ay
egayak inmey id issa ay mangpasyal ken
dakayo. Egayak inmey tapno maagtan
kayo is waya ay mangibabawi isnan bas-
basolyo ta adi masapol ay dosaek dakayo.
Getken Apo Dios ay tet-ewa di.
24 Ngem baken na is kayatko ay kanan
ay pilpilitenmi dakayo maipanggep is-
nan pammati tako ken Kristo tay osto
nan pammatiyo. Ngem laydenmi ay
mangbadang ken dakayo isnan mangsol-
solotanyo ken siya tapno matapiyan nan
gasingyo.

2

1 Owen, tet-ewa di. Egayak inmey tay
epdasko ninemnem ay adiyak layden ay
mangipaseg-ang kasin ken dakayo.
2 Tay maid mangpagasing ken sak-en no
baken dakayo. Et adi mabalin ay pagasin-
genyo sak-en no menseseg-ang kayo.
3 Isonga siya di nan gapo ay ninso-
latak omona ken dakayo. Inikkak di
tapno ibabawiyo koma nan ngawi tapno
adi mensakit nan nemnemko gapo ken
dakayo no omeyak issa. No mabalin koma

et dakayo nan mangipagasing ken sak-
en. Tay mamatiyak en no men-gasingak
et men-gasing kayo abes.
4 Isonga isnan ninsolatak et nin-
ayos nan agak gapo isnan dadama
ay seg-angko. Ngem egayak ninsolat
ay mangipaseseg-ang ken dakayo nodi
ninsolatak tay kayatko ay ipaila nan pilmi
ay layadko ken dakayo.

Masapol Ay Mapakawan Nan Nakaba-sol

5 Nan binmasol issa et bakenak is nasak-
itan nodi dakayo. Ngem baken kayo am-
in is nasakitan. Kanak en baken kayo am-
in tay adiyak layden ay paam-ameden nan
kadagsen nan basol nan binmasol.
6-7 Isonga id wani omanay nan nang-
dosaan nan adoado ken dakayo ken
siya. Isonga teknenyo nan nemnemyo ta
pakawanenyo ya pagasingenyo siya tapno
adi palalo ay menseseg-ang gapo isnan
baina.
8 Pangaasiyo ta kasinyo ipaila nan
layadyo ken siya.
9 Tay nan ninsolatak ken dakayo et
tapno mapaneknekan no managpati kayo.
10 Isonga kanak en nan pakawanenyo
et pakawanek abes. Tay no waday mas-
apol ay mapakawan et pakawanek tapno
mabadangan kayo abes et getken Kristo ay
tet-ewa nan kankanak.
11 Tay adiyak layden no tongpalenyo si
Satanas ay mangkayat ay bomasol kayo
tay getken tako ay siya di nan oblana.

Nan Oblan Da Pablo Et Nan Mangibag-bagaanda Isnan Maipanggep Ken Kristo

12 Itoloyko ay ibaga nan inmayak id
Macedonia. Isnan inomdanak id Troas
ay mangibaga isnan gawis ay damag
ay maipanggep ken Kristo et gawis nan
wayak ay men-itdo ay men-obla ken Apo
Jesus.
13 Ngem gapo tay egayak inila nan
gayyemko ay si Tito et nadanaganak ay
pilmi. Isonga tinaynak nan gagayyemko
ay mentetee isdi ta itoloyko ay omey id
Macedonia.
14 Idi dinatngak siya et gawigawis nan
inbagana ken sak-en isonga pilmi nan
nangdayawak ken Apo Dios. Daydayawek
siya tay isnan maitatapiyanmi ken Kristo
et si Apo Dios nan Apomi ay mangipang-
pango ken dakami tapno am-in ay omay-
ayanmi et osalena dakami ay mangibaga
isnan gawigawis ay damag.
15 Men-galalasing si Apo Dios ken
dakami gapo isnan mangibagbagaanmi
ken Kristo. Et si Kristo ay ibagbagami
et wada nan ipagpagtekna isnan am-in
ay ipogaw ay omay-ayanmi ay mamati
wenno adi mamati.
16 Nan mangpati isnan kananmi et lay-
denda ay mangdenge isnan ibagbagami
tay siya nan maagtananda is biyag ay
maid patenggana. Ngem nan adi mamati
ay adi maisalakan et adyanda ay mang-
denge tay siya di nan mangtekanda ay
awnitda madosa ay eng-enggana. Isonga
gapo tay napatepateg nan oblami kanak
en maid ipogaw is maibagay ay mang-
ikkan.
17 Ngem makaikkan kami tay inpaikkan
Apo Dios ken dakami. Ibagbagami nan
kayatna ay maibaga gapo isnan mai-
tatapiyanmi ken Kristo. Maid polos
ngawi isnan nemnemmi isnan mang-ik-
ikkananmi is dadi tay getkenmi ay iiilaen
Apo Dios dakami. Bakenmi kaneg nan
adoado ay ipogaw ay men-it-itdo isnan
kalin Apo Dios ay nan kalagbowanda et
kedeng nan gamgamgamanda.

3

1 Ay sino nan nemnemnemenyo ay
maipanggep ken sak-en gapo isnan kink-
inwanik? Ay kananyo en men-et-etekak?
Ay masapol ay waday ipailami is so-
lat is nagapo isnan teken ay ipogaw ay
mangpaneknek isnan kagawis nan ogal-
imi? Wenno masapol ay waday ipasolatmi
ken dakayo ta ipailami isnan ipogaw is-
nan teken ay ili ay omayanmi ay men-
itdowan? Siya di nan ik-ikkan nan tapin di
ipogaw ngem adi masapol di ken dakami
2 tay dakayo nan kinasolatmi ay mang-
paneknek ay tet-ewa nan ibagbagami tay
mamati kayo gapo isnan oblami. Getkek
ay tet-ewa di. Et nalaka ay getken nan
tapin di ipogaw gedan.
3 Mail-ila isnan ik-ikkanyo ay nagapo
ken Kristo nan pammatiyo et dakami

nan inosalna ay nangibaga isnan pinatiyo.
Bakenyo kaneg nan tet-ewa ay solat ay
tinta nan naisolat nodi nan Ispiriton
Apo Dios ay naleleng-agan ay Dios nan
nangisolat. Et baken nan nadadapig ay
bato ay kaneg nan naisolatan nan linteg
Moses is nangisolatana nodi isnan nemne-
myo ay mamati.
4 Mabalin ay kanak en ostoosto nan ik-
ikkanmi tay si Apo Dios nan talkenmi ay
bomadbadang gapo tay maitatapi si Kristo
ken dakami.
5 Tay getkenmi ay maid mabalin is
ikkanmi is osto no kedkedeng nan awakmi
is talkenmi. Nodi nan gapo ay makaikkan
kami isnan ikkanmi et gapo tay badbadan-
gan Apo Dios dakami.
6 Tay an-anayana nan kabaelanmi ay
mangibaga isnan balo ay nakitolagana.
Nan naay ay nakitolagana et baken kaneg
nan damdamo ay naisolat ay linteg ay
inbagan Apo Dios ken Moses. Nodi nan
Ispirito Santo nan mangipagpagtek. Tay
nan damo ay naisolat ay linteg et dosa
ay maid patenggana nan itedna tay maid
makasolot. Ngem nan ited nan Ispirito
Santo et biyag ay maid patenggana.

Nan Balo Ay Tolag Et Siya Nan Kagaw-isan

7-8 Wada pay nan ibagak isnan nateknan
nan nakitolagan Apo Dios isnan lintegna.
Nan linteg ay naisolat isnan bato et naila
isdi nan kinangaton Apo Dios. Ya olay
si Moses ay nang-itedana et sinmilang
ay pilmi nan angasna gapo isnan naisag-
enana ken siya. Et olay mamam-aid nan
silangna, adi kayet makaila nan Judio ken
siya tay nasilida. Isonga no naila nan
kinangaton Apo Dios isnan linteg ay nang-
ited isnan tetey, ay baken am-am-amed
nan kail-an nan kinangaton Apo Dios is-
nan ik-ikkan nan Ispiritona ay mang-ited
isnan biyag ay maid patenggana?
9 Owen, tay no maila nan kangaton
Apo Dios isnan linteg ay mang-ited isnan
dosa ay maid patenggana et am-am-amed
nan mailaan nan kangatona isnan balo ay
nakitolagana ay mang-ited isnan gawis ay
pangiilaana isnan kaipoipogaw ta maki-
teeda ken siya ay eng-enggana.
10 Minaid nan kagawis nan nakitolagan
Apo Dios nan kagawis nan linteg ay in-
mona.
11 Tay no maila nan kangaton Apo Dios
isnan nalaka ay mamaid, am-am-amed
nan kail-an nan kangatona isnan maid
patenggana.
12 Gapo tay getkenmi ay kaneg todi
nan pateg nan patpatiyenmi et maid sal-
salinanmi isnan mangibagbagaanmi is-
nan am-in isnan nakitolagan Apo Dios ay
maipanggep ken Kristo.
13 Bakenmi kaneg si Moses ay nangsalin
isnan angasna tapno adi ilaen nan Judio
nan mamaidan nan silang nan angasna.
14 Ngem san deeyda ay Judio et menken-
teg nan oloda. Olay nan Judio id wani
ay timpo no basaenda nan insolat Moses
id kasikasin et kaneg nasasalinan nan
nemnemda tay adida maawatan nan tet-
ewa ay kayat Moses ay ibaga. Kedkedeng
nan mangtekanda ken Kristo is mabalin
ay maawatanda.
15 Owen, tet-ewa sa tay olay id wani no
mabasa nan linteg Moses et kaneg wada
nan mangsasalin isnan nemnemda.
16 Ngem no mamatida ken Kristo et
makaan nan mangsasalin isnan nem-
nemda.
17 Tay si Kristo nan Ispirito Santo ay
mentetee isnan mamati. Et siya nan
mangwaya isnan mabab-aan nan ipogaw
isnan linteg ya isnan ngawi ay maikkan.
18 Isonga getken tako ay ostoosto nan
tet-ewa ay maipanggep ken Kristo ya nan
kangatona tay nakaan nan nangsasalin
isnan nemnem tako. Isonga gapo isnan
mang-il-ilaan tako ken siya et gomawgaw-
gawis tako engganay maipaliso tako ken
Kristo. Et si Apo Jesus ay Ispirito Santo
nan mang-ik-ikkan is dana.

4

Nan Ogalin Nan Mang-it-itdo Isnan Gawis Ay Damag

1 Gapo tay nan gawigawis ay kaneg todi
nan ibagbagami et maid polos egyatko ay
mangibaga ay olay no mapalpaligatak. Et
maid teken is nagapowan nan kalebben-
ganmi ay mang-ikkan no baken nan layad
ya seg-ang Apo Dios.

2 Isonga inadyanmi ay mang-ikkan is-
nan kababain ay mangibabain isnan
ipogaw no magtek. Adimi siksikapan nan
kaipoipogaw. Maid soksokatanmi isnan
kankanan Apo Dios nodi kedeng nan tet-
ewa is ibagbagami. Et siya dadi nan ik-
ikkanmi ay mangpaneknek isnan ipogaw
ay maid ngawi isnan nemnemmi. Et
getken Apo Dios ay tet-ewa di tay iiilaena
dakami.
3 Ngem wada nan kasasalinan nan
gawis ay damag ay ibagbagami et kedke-
deng isnan adi mamati ay awnit madosa
ay eng-enggana.
4 Nan gapo ay adida mamati et gapo
tay kinowap Satanas ay apon nan ipogaw
isnan batawa nan nemnemda tapno adida
getken nan kagawis nan damag ay mangi-
paila isnan kangaton Kristo ay mangipaila
isnan kaneg Apo Dios.
5 Tay nan ibagbagami et baken nan
awakmi nodi si Jesu Kristo et siya nan Apo
ay inbaan Apo Dios. Et kanegmi nan baa
ay men-ob-obla ken dakayo ay pala ken
Kristo.
6 Tay si Apo Dios ay nangboliw is-
nan mangsilsilaw isnan menbolinget et
siya gedan nan nangtanggew isnan nem-
nemmi ta ipailana nan kangatongatona ay
il-ilaen tako ken Kristo.

Intalek Apo Dios Nan Kabanolan Ay Maitdo Isnan Aped Ipogaw

7 Nan gawigawis ay damag ay intalek
Apo Dios ken dakami tapno ibagbagami et
siya nan kababanolan. Ngem ken datako
ay ipogaw ay atiatik nan pategna ay kaneg
nan banga ay atiatik nan banolna nan
nangitalkana tapno magtek ay nan kabae-
lana ay maid polos naiyisowana nan mag-
apgapowan nan kabaelan nan ipogaw ay
mang-ikkan isnan naitalek ken daida.
8 Tay adoado nan mapalpaligatanmi
ngem namnamaenmi ay mamaid. Namin
ado ay magogolo nan nemnemmi ngem
egay naam-amas.
9 Palpaligaten nan ipogaw dakami
ngem wawawawada si Apo Dios ay
bomadbadang ken dakami. Nganngani
ay pateyenda dakami ngem naibaliwan
kami.
10 Sasasagangenmi nan kateyanmi ay
kaneg nan inommat ken Jesus ngem gapo
isnan badangna ken dakami et daan kami
ay matatago. Isonga siya nan mang-
paneknek ay daan ay matatago si Jesus.
11 Tet-ewa nan kinwanik tay isnan
matatagowanmi et kanayon ay wada nan
ommat ay nganngani ay mateyanmi gapo
isnan pammatimi ya nan oblami ay pala
ken Kristo. Om-ommat di tapno mail-
ila nan manakabalin ay biyag Kristo ken
dakami ay aped ipogaw ay maid kabae-
lana.
12 Owen, tet-ewa nan mapalpaligatanmi
ay pilmi ngem gawis di tay siya nan gapo
ay matagotago kayo ay eng-enggana ken
Apo Dios.

Awnit Masokat Nan Sigod Ay Awak Di Ipogaw Is Balo

13 Isonga olay no mapalpaligatan kami
et itoltoloymi kayet ay mangibaga isnan
maipanggep ken Apo Dios tay paliso nan
pammatimi isnan pammatin nan esay
ipogaw id kasikasin ay nangwani en, “Pat-
patiyek nan kankanan Apo Dios isonga
ibagbagak.”
14 Tay getkenmi ay si Apo Dios ay nang-
tago ken Apo Jesus et awnitna tagowen
dakami gapo isnan maitatapiyanmi ken
siya. Awnitna alaen datako am-in ay
mamati ay mangitapi ken siya isnan kad-
ana.
15 Isonga am-in ay ligat et it-itpemi gapo
isnan mangbadbadanganmi ken dakayo.
It-itpemi nan ligat tapno omadoado nan
ipogaw ay mangtek isnan layad Apo Dios.
Isonga omadoado abes nan men-iyaman
ken Apo Dios et siya dadi nan esay ma-
dayawana.
16 Isonga adi kami somadsadot ay man-
gibagbaga is dana. Tay olay no komap-
kapkapsot nan awak tako et inagew ay
pomigpigpigsa nan biyag ay wada ken
datako ay adi katkatkatey.
17 Isonga olay no likliknaen tako nan
ligat et olay tay siasiawyan. Tay isaganan
gedan nan ligat datako isnan gawigawis
ay awnit tako ganaben ay maid pateng-
gana.
18 Tay nan kanayon ay wada isnan
nemnemmi et baken nan mail-ila isnan

batawa ay gamgamgaman nan kaipoi-
pogaw nodi nan wada id daya ay awnit
ganaben nan mamati nan nemnemne-
menmi. Tay nan mail-ila et wada nan
patenggada dapay nan adi kaila et maid
patenggada.

5

1 Tay getken tako ay olay matey nan
sigod ay awak et wada nan balo ay awak
ay ited Apo Dios ay naitken isnan awak
tako tay nan balo ay awak et adi katey ya
id daya nan menteteana.
2 Isnan matatagowan tako isnan naay
batawa et naligaligat nan biyag tako
isonga kayat tako ay pilmi ay siya dat
maisokat nan balo ay awak
3 tapno waday awak tako is mentean
nan ab-abiik tako ay dagos no taynan tako
nan awak tako ay sigod.
4 Tet-ewa nan kinwanik tay naligaligat
nan biyag tako id wani. Adoado nan
madanagan tako. Ngem adiyak kanan en
kayatko ay matey ta taynak nan sigod ay
awakko nodi nan kayatko et ta maisokat
nan balo ay awak ay adi katkatey isnan
sigod.
5 Et si Apo Dios nan nangisagana ken
datako ay mangganab isnan balo ay awak
ya intedna nan Ispiritona ay mentetee ken
datako ay mangpanpaneknek ay awnit
tako maagtan.

6 Isonga gapo tay wada nan Ispirito
Santo ken dakami adi kami madanagan.
Getkenmi ay maiyaaddawi kami ken Apo
Jesus id daya isnan naay kadaanmi isnan
naay batawa.
7 Ngem olay tay nan pammati tako nan
napateg ay olay adi tako iilaen.
8 Isonga men-gasing kami kayet. Ngem
gag-awis no taynanmi nan awakmi tapno
makitee kami ken Apo Dios id daya.
9 Ngem olay nan kadaanmi wenno nan
makiteanmi ken siya et nan mangipa-
gasinganmi ken siya met laeng nan kap-
atgan ken dakami.
10 Tay am-in tako et awnit banagen
Kristo datako tapno ganaben tako nan
inik-ikkan tako no gawis wenno ngawi.

Gapo Isnan Inikkan Kristo Et Wada Nan Somya Isnan Ipogaw ay Menbalin Is Gayyem Apo Dios

11 Isonga gapo tay getkenmi ay kaee-
gyat nan menbanagan Kristo, siya nan
mangipakpakatanmi ay mang-awis isnan
ipogaw tapno patiyenda dakami. Getken
Apo Dios ay maid ngawi isnan nemnemmi
isnan men-it-itdowanmi. Et sapay koma ta
getkenyo abes.
12 Adiyak menpangangato isnan nang-
waniyak is dadi. Nodi ibagak nan
tet-ewa tapno adi kayo polos mabab-
ain ay mangsalaknib ken sak-en isnan
mangdeldelaw ken sak-en. Baken nan tet-
ewa ay gawis ay nemnem is napateg ken
daida nodi nan mamaila ay maid pategda
ken Apo Dios nan patpatgenda.

13 Ngem nan nemnemmi et baken kaneg
nan nemnemda. Tay no kanan nan tapin
di ipogaw en matawtawaw kami et olay
tay pala ken Apo Dios nan am-in ay ik-
ikkanmi. Wenno no kanan nan tapina en
ostoosto nan nemnemmi et mabalin abes
tay pala ken dakayo abes nan oblami.
14 Olay kompolmi nan kankananda tay
nan tet-ewa et nan mangtekanmi isnan
pilmi ay layad Kristo nan gapo ay ik-
ikkanmi nan oblami. Tay getkenmi ay
linak-am nan esa nan tetey ay pala isnan
am-iam-in. Isonga am-in ay ipogaw et
kanegda naitapi abes ken Kristo ay natey
isnan nateyana.
15 Natey si Kristo ay pala isnan am-in
tapno isnan matatagowan tako et adi tako
ipaon-on-ona nan kayat tako. Nodi nan
kayat Kristo ay natey dat kasin matago ay
pala ken datako nan paon-on-onaen tako.

16 Isonga isnan nemnemko baken nan
maiila ay napateg isnan ipogaw ay adi ma-
mati is gapo ay kanak en gawigawis nan
ipogaw. Nodi nan ostoosto ay wada isnan
nemnem di ipogaw nan gapo ay gawisda
wenno baken. Ngem nan nemnemko id
kasin ken Kristo et kaneg nan nemnem
nan adi mamati. Ngem nasokat et id wani.
17 Tay nan ipogaw ay maitatapi ken
Kristo et kanegda ninlopton tay binmalo
nan nemnemda isnan nangtaynananda
isnan sigod ay ogalida.

18 Nan balo ay nemnem et nagapo
ken Apo Dios tay kinaana nan mang-
solsolin ken datako ken siya gapo isnan
inikkan Kristo. Danat italek ken datako
nan omayan tako mangibagbagaan isnan
inikkana tapno getken nan ipogaw ay na-
maid nan mangsolsolin ken daida isnan
maitapiyanda ken Apo Dios.
19 Ibagbaga tako ay si Kristo nan kad-an
nan somya ay mangpakawanan Apo Dios
isnan basbasol di ipogaw tapno waday
somya ay gayyemena daida. Siya dana
nan intalek Apo Dios ken datako ay omey
tako ibagbaga.
20 Isonga dakami nan kinatopek Kristo
ay mangipagtek isnan kayatna ay ipagtek.
Isonga as-asoganmi dakayo ta adiyo itoloy
ay mang-adi ken Apo Dios ta makiinawat
kayo ken siya. Tay aw-awisen Apo Dios
dakayo isnan ibagbagami.
21 Tay inpaalina si Kristo ay maid polos
basolna ta siya nan manglak-am isnan
basbasol tako. Inikkana di tapno waday
somya ay maitapi tako ken siya isnan ki-
nagawisna gapo isnan maitatapiyan tako
ken Kristo.

6

1 Isonga gapo tay maitatapi kami ken
Apo Dios ay makiob-obla isnan oblana
kanak en mensilbi kayo koma ken Apo
Dios ta mapaay nan nangdawatanyo isnan
inikkana ay mangisalakan ken dakayo.
2 Tay awnit komombos nan timpo ay
badangan Apo Dios nan kaipoipogaw.
Kaneg nan mangwaniyan Apo Dios id
kasikasin en,

"Wada nan osto ay timpo ay mangdeden-
gak isnan lowaloyo ya wada nan
osto ay timpo ay mangbadangak ay
mangisalakan ken dakayo."

Siya di nan kinwanina. Isonga kanak en
menpabadang kayo ken siya id wani tay
daan nan timpo ay mangisalakana isnan
mamati ken siya. Tay adi tako getken nan
komombosana.

Nan Ligat Ay It-itpen Da Pablo Nan Mangipaila Ay Si Apo Dios Nan Nangibaa Ken Daida

3 Isnan men-ob-oblaanmi ay pala ken
Apo Dios et maid ik-ikkanmi is mabalin
ay delawen nan kaipoipogaw tapno maid
lasonda ay mang-adi isnan ibagbagami.
4 Nodi isnan am-in ay ikkanmi et ipail-
ilami ay baan Apo Dios dakami. Mail-ila
isnan mang-an-anosanmi ay mang-it-itpe
isnan am-in ay ligat ya kaeegyat ay om-
ommat ken dakami.
5 Inan-anosanmi nan nangpatpat-
owanda ken dakami ya nan naibal-
balodanmi ya nan nangliklikobanda ay
mangpatey koma ken dakami ya nan
naligat ay oblami. Init-itpemi nan owatmi
ya seyepmi.
6 Mail-ila ay si Apo Dios nan men-ob-
oblaanmi isnan kamaid ngawi isnan nem-
nemmi ya isnan osto ay mangtekanmi
ken siya ya isnan gawis ay nemnem ya
gawis ay ikkanmi isnan ipogaw. Mail-ila
abes isnan badang nan Ispirito Santo ken
dakami ya isnan layadmi isnan ipogaw.
7 Inpail-ilami ay si Apo Dios nan men-
ob-oblaanmi isnan mangibagbagaanmi is-
nan tet-ewa ya isnan kabaelan Apo Dios
ay wada ken dakami. Nan kanegmi almas
et nan kagawis nan ogalimi. Et siya nan
osalenmi ay ibanget ya mangsalaknib ken
dakami no waday mang-ap-apos.
8 Itoltoloymi ay mang-ikkan isnan gawis
ay olay no maipapangato kami wenno
ipapagowabda dakami. No iiyawenda
dakami wenno daydayawenda dakami
et adi katken nan ik-ikkanmi. Olay
kankanan nan tapin di ipogaw en agin-
iisolo kami ngem nan ibagbagami et tet-
ewa.
9 Isnan nemnem di tapin di ipogaw et
maid paaymi ngem getken nan tapina
nan tet-ewa ay maipanggep ken dakami.
Matmateyan kami ngem ilaenyo et daan
kami kayet. Nadosdosa kami ngem baken
sobla tay osto ay men-gawisanmi.
10 Wada nan mangipaseseg-ang ken
dakami ngem egay makak-aan nan gas-
ingmi. Kodokdo kami ngem pabaknan-
genmi nan adoado ay ipogaw isnan gawis
ay magapgapo ken Apo Dios. Maid
gamengmi isnan batawa ngem maiwed
abes bakenmi gameng tay maitapi kami
ay makikwa isnan kowan Ama tako id
daya.
11 Ilaenyo ay iCorinto, maid egayak

inbaga ken dakayo ya pilmi abes nan
layadko ken dakayo.
12 Baken kami is maid layadna ken
dakayo nodi dakayo nan maid layadna
ken dakami.
13 Isonga mensobalit kayo ta manglayad
kayo tay dakayo nan kanegko an-ak.

Masapol Ay Adi Maipalpaliso Nan Mamati Isnan Adi Mamati

14 Nan esay ibilinko ken dakayo et adi
kayo makias-asawa wenno makisossosyo
isnan adi mamati ay ipogaw. Tay sino
ngen nan men-isowan nan ostoosto ay
maikkan isnan ngawi? Kaneg na nan adi
men-isowan nan pat-a isnan bolinget.
15 Kaneg abes da Kristo ken Satanas et
maid men-isowanda. Isonga maid abes
men-isowan nan mamati ken Kristo isnan
adi mamati.
16 Ayke maibagay no maitapi nan sinang
didios isnan mentetean Apo Dios? Adi adi.
Isonga siyang na ken datako. Adi kabalin
ay matapiyan tako is ngawi tay datako
ay mamati nan mentetean nan naleleng-
agan ay Dios. Kaneg nan kinwanin Apo
Dios en,
"Awnitak mentee ken daida. Sak-en nan
Diosda ya daida nan ipogawko."
17 Isonga kankanan Apo Dios en,
"Taynanyo nan am-in ay ngawi. Adi kayo
maipalpaliso ken daida. Am-in ay
baken nadalos ken sak-en et adiyo
sagsag-enen. No kaneg todi nan
ik-ikkanyo et dawatek dakayo ay
omali ken sak-en.
18 Et sak-en nan Amayo ya dakayo nan an-
akko."
Siya dadi nan kinwanin nan kangatowan
ay Apo.

7

1 Gagayyemko, gapo tay keg da todi
nan inkalin Apo Dios ken datako et kaa-
nen tako koma nan am-in ay ngawi ay
maik-ikkan ya ngawi ay nemnem. Ipakat
tako ay pagawgawisen nan ogali tako eng-
ganay maanay gapo isnan mangpatpatgan
tako ken Apo Dios.

Nan Layad Pablo Isnan iCorinto

2 Kasinko kanan en pangaasiyo ta men-
gasing kayo ken dakami tay maid ngawi is
inikkanmi ken dakayo. Maid inpail-ilami
is ngawi ay ogali is mangipangawi ken
dakayo ya maid siniksikapanmi.
3 Egayak kinwani na ay mangipabasol
ken dakayo. Tay tet-ewa nan kinwanik
en laylaydek dakayo. Olay makiteeak ken
dakayo ay engganay mateyak et mabalin
no siya nan kayat Apo Dios.
4 Pilmi nan talek ya gasingko ken
dakayo. Olay napalpaligatan kami ngem
nakaan nan danagmi isnan inmaliyan
Tito. Men-galalasingak gapo isnan gawis
ay inbagana.
5 Tay isdin inmayanmi id Macedonia
et magogolo ay pilmi nan nemnemmi
gapo isnan pilmi ay ligat ay dinatnganmi.
Napalpaligatan kami isnan mang-ap-apos
ken dakami ya isnan dadama ay danagko
gapo isnan mangnemnemnemak isnan
mamati ay initdowak modatya mamaid
nan pammatida.
6 Ngem si Apo Dios ay mangipasings-
ingpa isnan nemnem di madadanagan
et kinaana nan danagmi gapo isnan in-
maliyan Tito.
7 Et baken kedkedeng nan nang-ilaanmi
ken siya is nangipasingpa isnan nem-
nemmi nodi am-amed nan gasingmi isnan
gawis ay inbagana ay maipanggep ken
dakayo. Tay inbagana nan nangipagasin-
ganyo ken siya ay mangibaga isnan pilmi
ay layadyo ay mang-ila ken sak-en ya
nan pilmi ay seg-angyo isnan nangipasak-
itanyo isnan nemnemko. Inbagana abes
ay kayatyo ay ikkan nan inbilinko ken
dakayo.
8 Isonga id wani maid babawik is-
nan damo ay solatko ken dakayo olay
getkek ay nasaktan nan nemnemyo is sin-
awyan gapo isnan kinwanik. Ngem issan
nangisolatak ninbabawiyak tay gintekko
ay masakitan kayo.
9 Ngem id wani men-galalasingak tay
nan nasakitan nan nemnemyo nan gapo
ay tinaynanyo nan ngawi. Tay nan
inikkanyo ay menseg-ang et pinaay Apo
Dios. Isonga nabadangan kayo gapo isnan
solatko.
10 Tay nan osto ay seg-ang ay kaneg nan
layden Apo Dios et siya nan mangbadang
isnan ipogaw ta ibabawida nan ngawi

tapno maisalakanda. Isonga maid polos
babawiyo isnan ninbabawiyanyo. Ngem
nan menseseg-angan nan ipogaw ay adi
mamati ken Apo Dios et maid badang nan
menseg-angana nodi iyeyna isnan tetey
tay olay menseseg-ang et baken nan bas-
basolna is menseseg-angana.
11 Isonga nemnemenyo nan gawis ay
inommat gapo isnan seg-angyo ay inpa-
liknan Apo Dios ken dakayo. Tay naam-
amed nan layadyo ay mang-ikkan isnan
osto id wani. Palalo ay kayatyo ay mangi-
paila ay baken ngawi nan nemnemyo.
Inadyanyo ay pilmi nan naibabainanyo
ay inikkan nan ib-ayo. Inmegyat kayo
modatya madosa kayo. Kayatyo ay pilmi
ay men-gasingak ken dakayo kasin. Pilmi
nan mang-ad-adyanyo isnan ngawi tay
dinosayo ay osto nan nakabasol. Isnan
am-in et inpailayo ay maid polos egayyo
esten isnan masapol ay mas-et.
12 Isonga baken kedeng nan nakabasol
wenno nan nasaktan is gapo ay ninso-
latak. Nodi am-amed kayo is gapo ay
ninsolatak ta ipagtekko ken dakayo isnan
pangiilaan Apo Dios ay tet-ewa ay lay-
laydenyo ay mangipagasing ken dakami.
Isonga siya dadi nan ginmasinganmi.
13 Et am-amed nan gasingmi isnan nang-
ilaanmi ken Tito tay men-galalasing siya
isnan nakaanan nan danagna gapo isnan
gawis ay inilana ken dakayo.
14 Esapay omey si Tito ken dakayo et
inbagak ken siya nan adoado ay gawis ay
ik-ikkanyo. Danat ilaen ay tet-ewa isonga
egayak nabain isnan kinwanik. Issan am-
in ay inbagak ken dakayo et maid polos
kampot. Et id wani nagtek abes ay tet-ewa
nan kinwanik en gawigawis kayo.
15 Id wani inmam-amed nan layad
Tito ken dakayo no nemnemnemena nan
gawis ay inikkanyo ay nangidnge isnan in-
bagbagana. Inmegyat kayo ay adi mang-
tongpal isnan am-in ay inbagbagana.
16 Isonga men-galalasingak id wani tay
getkek ay mabalin ay talkek dakayo ay
mang-ikkan isnan ostoosto.

8

Nan Maipanggep Isnan Badang Isnan Makasapol

1 Bebsatko, laydek ay getkenyo nan
gawigawis ay inikkan nan mamati is-
nan probinsiya ay Macedonia gapo isnan
nangbadbadangan Apo Dios ken daida.
2 Tay olay pilmi nan mapalpaligatanda
ya dadama nan kakododa ngem gapo
isnan pilmi ay gasingda ken Apo Dios
adoado nan intedda ay badangda isnan
iib-ada.
3 Gapo tay kayatda ay ikkan et ad-ado
nan intedda mo nan nabay-an ay mas-
apolda.
4 Maid nangibagbaga ken daida ay
masapol ay men-itedda nodi daida nan
nangwani ken dakami en, “Pangaasiyo ta
maitapi kami ay bomadang isnan iib-a
tako ay mamati id Judea ay makasapol is
badang.”
5 Et ad-ado nan intedda mo nan wada is-
nan nemnemmi ay ikkanda. Tay sadapay
men-ited is badangda et intalekda on-ona
nan biyagda ken Apo Dios. Dadat italek
abes ken dakami tay getkenda ay siya nan
layden Apo Dios ay ikkanda.
6 Isonga inbagami ken Tito ay nangi-
palogi ken dakayo ay men-ited is badan-
gyo ta kasin omey issa ta badangana
dakayo ay mangikwas isnan epdasyo in-
logi id kasin.
7 Gawigawis koma no wedwedaenyo
nan itedyo ay badangyo isnan kodokdo ay
kaneg nan kawedwedan nan pammatiyo,
nan osto ay mangtekanyo isnan tet-ewa
ay mait-itdo, nan laingyo ay mang-itdo
is dana, nan mangtongtongpalanyo ken
Jesus ya nan pilmi ay layadyo ken dakami.
8 Egayak bilinen dakayo ay men-ited
ngem kinwanik dadi tay kayatko ay
ipasagid nan inikkan nan iMacedonia
tapno maila nan kinatet-ewan nan
layadyo.
9 Tay getkenyo nan kaneg nan layad Jesu
Kristo ay Apo tako ay mangbadang ken
datako. Tay olay siya nan kangatowan ay
kakwa isnan am-in ngem tinaynana am-
in dadi isnan ninbalinana is ipogaw gapo
isnan layadna ken datako. Inikkana di
tapno wada nan somya ay maitapi tako
ken siya isnan kangatona ay makikwa
isnan am-in.

10 Isonga bagbagaak dakayo ta itoloyyo
nan epdasyo inlogi id tew-en. Tay
dakayo nan damdamo ay nangnemnem
ya damdamo met laeng ay nangilogi isdi.
11 Isonga itoloyyo ay mangikwas ay
men-ited is mabalin ay itedyo tapno
maipaliso nan ikkanyo isnan wada isnan
nemnemyo.
12 Tay no tet-ewa ay laydenyo ay men-
ited et men-gasing si Apo Dios ay mang-
dawat isnan mabalin ay itedyo. Baken
nan ad-ado ay adi mabalin ay itedyo is
nemnemena.
13 Adiyak kanan en badbadbadanganyo
nan ib-ayo engganay mapaligatan kayo.
14 Ngem nan kayatko ay kanan et gawis
no nan soblan nan osalenyo nan itedyo ay
ibadang ken daida tapno no awnit kayo
makolangan et itedda abes nan soblaenda
ay mangbadang ken dakayo. Gawis no
kaneg todi nan maik-ikkan tapno palipal-
iso.
15 Kaneg nan naisolat id kasin en, "Nan
nangsolok isnan inalana et maid nabay-an
ken siya dapay nan nang-ala isnan atiatik
et inmanay."
16 Men-iyamanak ken Apo Dios tay in-
palisona nan nemnem Tito isnan nem-
nemko ay bomadang ken dakayo.
17 Nagtek ay tet-ewa na tay epdasna
ninemnem ay kayatna ay omey ken
dakayo sakpay sooten ken siya no ma-
balin.
18 Ipakkeymi ken Tito nan esay ib-a tako
ay mamati ay getkegetken nan ipogaw
isnan am-in ay paggimongan di mamati
gapo isnan laingna ay mangibagbaga is-
nan gawis ay damag.
19 Et siya abes nan pinilin nan mamati
isnan tapin di paggimongan ay makkey
ken sak-en ay mangiyey id Jerusalem is-
nan inolnongyo. Ikkanmi di tapno am-
amed nan madayawan Apo Dios ya tapno
ipailami nan gawis ay nemnemmi ay
mangbadang isnan kodokdo.
20 Bakenak kedkedeng is mang-ikkan
tapno maid somya is mangdelawanda ken
dakami ay mangwani en keskesayenmi
nan kasipisiping ay ol-olnongenmi.
21 Tay baken kedkedeng nan ostoosto
ken Apo Dios is laydenmi ay ik-ikkan nodi
ikkanmi isnan ipogaw abes.
22 Wada nan esa pay ay besat tako ay
makkey ken daida ay omey issa. Namin
ado ay pinanpaneknekak siya et nail-ila ay
nagaget siya ay mang-ikkan isnan oblana
ken Apo Dios. Et id wani am-amed nan
mangkaytana ay mangbadang ken dakayo
tay pilmi nan panangtalekna isnan gawis
ay ogaliyo.
23 Isonga si Tito et siya nan ib-ak ay
men-obla ay pala ken dakayo ya nan iib-
ana ay bebsat tako et daida nan kinaawak
nan mamati isnan tapin di simbaan. Gapo
isnan gawis ay ik-ikkanda et madaydayaw
si Kristo.
24 Isonga ipailayo nan layadyo ken daida
tapno mapaneknekan isnan iib-ayo ay
mamati isnan tapin di simbaan. Ya tapno
getkenda abes ay tet-ewa nan gawis ay
inbagak ken daida ay maipanggep ken
dakayo.

9

Itoltoloy Pablo Ay Mangibaga Isnan Maipanggep Nan Olnong

1 Getkek ay adi masapol ay bagba-
gaak dakayo maipanggep isnan olnong ay
maited isnan iib-a tako ay mamati id Judea
2 tay getkek ay siya nan kayatyo ay
ikkan. Isonga inbagbagak dakayo is-
nan iMacedonia ay mangwani en, "Nan
ipogaw isnan probinsiya ay Acaya et
nakasaganada ay bomadang enggana id
tew-en." Et gapo isnan inbagak ay
maipanggep ken dakayo et adoado nan
naitapi ay men-ited is badangda abes.
3 Ngem ipa-eyko san deeyda ay inbagak
tapno maila ay tet-ewa nan kinwanik ay
maipanggep isnan gawis ay ik-ikkanyo ya
tapno isnan omayak issa epdas naisagana
nan itedyo ay kaneg san epdasko kinwani.
4 Tay no waday iMacedonia is makkey
ken sak-en ay omey issa, mabainanak no
egay maisagana dakpay kinwani en tet-
ewa ay naisagana. Et bakenak kedkedeng
is mabainan nodi olay dakayo gedan.
5 Isonga ninemnemko en gawis no
omeyda omona tapno epdas maisagana
nan inkaliyo sakpay omdan issa. Tay no
keg todi nan ikkanyo et maila ay nan

gasingyo nan magapowan nan itedyo ay
adi kayo mapilit.
6 Nemnemenyo pod na. No atiatik nan
is-ek nan ipogaw atiatik abes nan apitena.
Ngem no adoado nan is-ekna et adoado
abes nan awnitna apiten.
7 No men-ited tako et gawis no tonggal
esa ay mangnemnem omona isnan osto ay
mabalin ay itedna. Danat ited gapo isnan
gasingna ay mang-ikkan ay adi mapilit
siya tay kagagasing Apo Dios nan men-
gasing ay men-ited.
8 Tay kabaelan Apo Dios ay mang-ited
ken datako isnan ad-ad-ado mo nan mas-
apol tako tapno adi tako polos makolan-
gan ay men-ited is ad-ado isnan makas-
apol.
9 Kaneg nan kanan nan esay inpasolat
Apo Dios ay maipanggep isnan ipogaw ay
maid polos imotna en,

"Adoado nan it-itedna ya badbadangana
nan kodokdo. Isonga adi makalka-
lkalingkingan nan gawigawis ay ik-
ikkana."

Siya di nan kanan nan naisolat.
10 Tay si Apo Dios ay mang-it-ited is esek
isnan menmola ya isnan kanen di ipogaw
et siya met laeng nan mangtaptapi isnan
wada ken datako tapno mataptaptapiyan
abes nan gawis ay ik-ikkan tako ay men-
ited.
11 Owen, adoado nan ited Apo Dios ken
datako tapno adoado abes nan ited tako
isnan makasapol. Et no iyeymi nan it-
edyo isnan makasapol dadama nan men-
iyamananda ken Apo Dios.
12 Isonga doway banag nan ik-ikkanyo tay
mabadangan nan iib-a tako ay mamati ay
makasapol ya madayaw ay pilmi si Apo
Dios.
13 Tay no maila ay tet-ewa nan
kankananyo ay pammatiyo isnan bomad-
badanganyo et adoado nan mangday-
dayaw ken Apo Dios gapo isnan gawis
ya osto ay mangsolsolotanyo isnan gawis
ay damag ay maipanggep ken Kristo.
Dadapay dayawen si Apo Dios isnan
badangyo ken daida ya isnan tapin di
ipogaw.
14 Et isnan mangilowalowanda ken
dakayo maitatapi nan layadda gapo is-
nan gawigawis ay ik-ikkanyo gapo isnan
mangbadbadangan Apo Dios ken dakayo
ay mang-ikkan.
15 Daydayawen tako si Apo Dios gapo
ken Kristo ay Anakna ay insagotna ken
datako ay maid polos makaatiw isnan
kagawisna.

10

Nan Songbat Pablo Isnan Mangdeldelaw Ken Siya

1-2 Naayda pay di ibagak. Nan kayatko
et ta gawis nan ik-ikkanyo tapno adiyak
dosaen dakayo tay kayatko ay ikkan ken
dakayo nan kaneg nan ik-ikkan Kristo ay
mang-an-anos ken datako. Ngem getkek
ay wada nan mangmangwani en no
maiyaaddawiyak et natoledak ay mang-
islat ken dakayo ngem no sasagangek
dakayo et egyatanak ay ipogaw. Ngem
sak-en ay mismo nan mangwani en
pangaasiyo ta adi masapol ay ipailak nan
toledko no omeyak issa. Tay wada nan
kalintegak ay mangipaila isnan toledko
isnan ipogaw ay mangmangwani en
ngawiyak ay kaneg nan ik-ikkan nan adi
mamati.
3 Ngem baken tet-ewa di tay olay apedak
ipogaw ay maid kabaelana, makaikkanak
met laeng isnan oblak tay baken nan
awakko is talkek ay manggobat isnan am-
in ay ngawi ay mang-ap-apos ken Apo
Dios.
4 Tay nan os-osalenmi ay pinakaal-
masmi et naitken isnan wada isnan
batawa. Ngem isnan nemnem Apo Dios et
daida nan kapipigsaan tay daida nan kad-
an nan kabaelan ay mangdadael isnan
mang-ap-apos ken siya.
5 Abakenmi am-in nan lason nan
ipogaw ay mang-adi isnan am-in ay
maipanggep ken Apo Dios. Abakenmi
abes nan ipapangatoda ay mangsosolin
ken daida isnan mangtekanda ken Apo
Dios. Isonga sokatanda nan nemnemda
tapno si Kristo nan patiyenda.
6 Isonga magtek isnan kinwanik ay
nakasaganaak ay mangdosa isnan ipogaw
ay adi mangpati isnan ibagbagak. Ngem
agtak dakayo omona is wayayo ay men-
babawi.

7 Baken osto nan nemnemyo tay adiyo
paneknekan omona nan wada isnan nem-
nem di ipogaw. Tay wada nan mang-
mangwani en wada nan lebbengda ay
men-obla ken Kristo. Ngem no siya di
nan kankananda masapol ay getkenda ay
menlebbeng kami gedan.
8 Tay olay no adoado nan ibagba-
gak ay maipanggep isnan lebbengko et
adiyak mabain tay tet-ewa ay si Kristo
nan nangiyali tapno badangak dakayo
ay baken nan mangdadaelak isnan pam-
matiyo is kaosalana.
9 Adiyak layden no apedyo kankanan
en, “Padpadasen Pablo ay paegyaten
dakami isnan insolsolatna.”
10 Tay baken tet-ewa nan mangmang-
waniyan nan tapin di ipogaw isdi.
Kankananda en, “Natoled si Pablo ay
nangisolat isnan kankanana. Ngem no
iilaem siya et kaneg kin-oy tay maid
toledna ya maid paay nan kalkaliyena.”
11 Ngem kanak en masapol ay
maawatan nan mangmangwani is dana
ay nan kankanak isnan solatko et siya nan
awnitak ikkan no omeyak isnan kad-anyo.
12 San deeyda ay ipogaw ay mangipas-
pasindayaw isnan awakda et mabainak ay
mangipaliso isnan awakko isnan awakda.
Tay nangatngatoda mo sak-en. Ngem
lablabakko kadi di. Tay baken osto nan
ik-ikkanda tay kedkedeng nan ipogaw ay
maiyiisowan nan nemnemda ken daida is
mendildiliganda. Adida nemnemen nan
kankanan Apo Dios en gawis. Isonga maid
polos paay nan nemnemda.
13 Ngem dakami et adimi kankanan
en dakami nan nang-ikkan isnan egaymi
inikkan. Nodi kedeng nan ostoosto ay
inpaik-ikkan Apo Dios ken dakami is
kankananmi en inikkanmi. Et nan oblami
ken dakayo nan esay ipap-aoblan Apo
Dios ken dakami.
14 Isonga nan nin-it-itdowanmi ken
dakayo et siya nan biyangmi. Tay dakami
nan damdamo ay inmey ken dakayo
ay nang-itdo isnan gawis ay damag ay
maipanggep ken Kristo.
15 Adi kami men-et-etek ay mangwani
en dakami nan nang-ikkan isnan in-
paoblan Apo Dios isnan teken ay ipogaw.
Nodi nan kayatmi et omostoosto koma
nan pammatiyo tapno mabalin ay tay-
nanmi dakayo ay omey isnan teken ay ili
16 ta iyeymi abes nan gawis ay damag
isnan tapin di naiad-addawi ay il-ili ay
maid ipogaw is men-it-itdo tapno baken
nan biyang nan teken is it-ekmi ay mang-
wani en biyangmi.
17 Ngem kaneg nan nakwani isnan solat
Apo Dios en, “No layden nan ipogaw
ay mendayaw et baken nan awakna
is dayawena nodi si Apo Dios nan
dayawena.”
18 Tay baken nan mangdaydayawan
nan ipogaw isnan awakna is mangpan-
paneknek ay tet-ewa nan kankanana nodi
nan mangdayawan Apo Dios ken siya et
siya nan mangpaneknek ay tet-ewa ay
gawis siya.

11

Nan Tet-ewa Ay Maipanggep Isnan Lebbeng Pablo

1 Wada nan ibagak ay adiyak polos lay-
den ay kanan tay kaneg adi kapaay ngem
anosanyo koma.
2 Ngem mapilitak ay mangwani gapo
isnan pilmi ay mangnemnemnemak ken
dakayo modatya maawis kayo isnan
dolog. Tay iimonak dakayo ay kaneg
nan mang-iimonan Apo Dios ken dakayo.
Tay intedko dakayo ken Kristo ay kaneg
nan mang-itedan nan ama isnan anakna
ay babassang isnan lalaki ay asawaena.
Isonga kayatko ay mapopos-a nan pam-
matiyo.
3 Ngem omegyatak modatya masokat
nan gawis ay nemnemyo ken Kristo ay
mangpati isnan baken tet-ewa. Kaneg todi
nan inommat ken Eva id kasikasin tay
nasikapan siya gapo isnan laing nan oweg
ay si Satanas ay nangdolog.
4 Madanaganak tay tonggal waday omey
ay mangibagbaga ken dakayo isnan teken
ay Jesus ay baken si Jesu Kristo ay ibag-
bagami et nalaka kayo ay maawis. Wenno
mo ibagada nan teken ay ispirito ay baken
nan Ispirito Santo ay inted Apo Dios
wenno teken ay damag ay kananda en
gawis ay damag et nalaka ay dawatenyo.

5 Isonga masapol ay ipailak ay bakenak
nababa mo nan aginpapangato ay baken
tet-ewa ay apostolis ay inmey ken dakayo.
6 Olay bakenak nalaing ay men-osal is-
nan menkapapateg ay kali ngem adiyak
menkolang isnan getkek ay maipanggep
ken Apo Dios. Inpailami ay tet-ewa di
isnan am-in ay inil-ilayo ken dakami.

7 Wada nan sootek. Ay kananyo en
nakabasolak tay inpababak nan awakko
ay egay ninpalagbo ken dakayo isnan
mangibagbagaak ken dakayo isnan gawis
ay damag ay nagapo ken Apo Dios? Adiyo
kanan en ngawi di. Nodi inikkak di tapno
mabadangan kayo.
8 Tet-ewa ay maid inalak ken dakayo.
Nodi nan mamati isnan teken ay il-ili nan
nang-alaak isnan masapolko isnan nin-it-
itdowak ken dakayo. Kanegak nangakew
tay nan teken ay ipogaw nan nang-alaak
isnan inos-osalko dapay bakenda is nin-
oblaak.
9 Tay issan nakiteteak ken dakayo et
baken kayo is naligligatan ay nangilaklak-
am ken sak-en no waday masapolko. Nodi
nan mamati ay nagapo id Macedonia
nan nang-ited isnan masapolko. Isonga
baken kayo is pinalpaligatko et ibagak
ken dakayo ay awnit siya gedan nan
itoltoloyko ay ikkan.
10 Et tet-etet-ewa ay maid makaipasaldeng
ken sak-en isnan ik-ikkak ay adi omal-ala
is katagowak isnan am-in ay probinsiyan
di Acaya. Tet-ewa di ay kaneg nan katet-
ewan nan ibagbagan Kristo ay wada ken
sak-en.

11 Ay kananyo en maid layadko ken
dakayo tay adiyak omala ken dakayo is
masapolko? Adiyo kanan tay getken Apo
Dios ay laylaydek dakayo.
12 Ngem itoltoloyko kayet ay ikkan nan
sigod ay ik-ikkak tapno maid somya ay
kanan nan men-et-etek ay men-it-itdo
en paliso nan ik-ikkanda isnan ik-ikkak.
Baken tet-ewa tay malaglagboda dapay
dakami et adi.
13 San deeyda ay men-it-itdo et
kankananda en aapostolis Kristo daida
dapay baken tet-ewa kadi. Al-allilawenda
nan it-itdowanda. Nan ipap-ailada et
nan gawis ngem ngawi nan wada isnan
nemnemda.
14-15 Ngem baken kaskasdaaw di tay nan
apoda ay si Satanas nan kanegda. Tay
mabalin ay menpaila siya ay kanegna nan
anghel Apo Dios. Isonga siya nan ik-
ikkan nan baana abes. Ipailada ay daida
nan mang-it-itdo isnan gawis. Ngem nan
awnit ommat ken daida et ngawi ay kaneg
nan kangawin nan ik-ikkanda.

16 Kanak kasin en adiyo nemnemen ay
maong-ong-ongak gapo tay nan awakko
nan ibagbagak. Ngem olay kankananyo
basta dengngenyo kayet nan ibagbagak.
17 Ngem ibagak ken dakayo omona ay
baken nan kaneg nan ogalin Jesus ay Apo
tako nan mangibagbagaak isnan awakko.
Nodi toladek nan kaneg nan ik-ikkan nan
baken osto nan nemnemna.
18 Ngem masapol ay ikkak nan ik-ikkan
nan adoado ay makitetee ken dakayo
ay mang-it-it-ek isnan baken napateg ta
dengngenyo abes nan ibagbagak.
19 Tay nan mang-os-osalanyo isnan
silibyo et nan manglaylaydanyo ay mang-
denge isnan maid paayna.
20 Owen, maiila ay laylaydenyo nan adi
kapaay tay laylaydenyo nan ipogaw ay
mangibab-aa ken dakayo wenno mang-al-
ala isnan kowayo wenno mangipapangato
isnan awakna ken dakayo wenno mang-
amis ken dakayo.
21 Ayke gawis di? Baken kaneg todi
nan toledko. Ngem nan kankananda ay
maipanggep isnan awakda et mabalin ay
kanak gedan ay olay adi kapaay.

22 Kankananda en Judioda ay makwani
en Hebreo. Esangak abes ay Hebreo.
Kankananda en din si Israel nan na-
gapowanda. Esangak abes ay nagapo ken
siya. Ay din si Abraham nan alapoda?
Olay sak-en abes.
23 Kankananda abes en men-ob-oblada
ay pala ken Kristo. Olay kanegak maong-
ong-ong ngem ipapatik kayet ay mang-
wani en am-amed nan oblak ken Kristo.
Il-ilaenyo nan katet-ewana tay ad-ado nan
inik-ikkak ay pala ken Kristo mo daida.
Ad-ado abes nan naibalbalodak gapo is-
nan inik-ikkak ay pala ken siya. Adi

mabalin ay mabilang nan napatpat-owak.
Namin ado ay ngannganiyak ay matey.
24 Naminlima ay inab-ablatan nan Judio
sak-en is sintotlompoo ya siyam.
25 Namintolo ay napat-owanak is kaiw.
Isnan namingsan pay et nagayangak is
bato et napyadak. Isnan ninlogloganak
isnan bapor et namintolo nadadadaelda.
Isnan namingsan et ginegen-ak nan tabla
et naitaptappakak isnan baybay is sin-
agew ya sinlabiyan.
26 Isnan inmay-ayak isnan natkenatken
ay ili et adoado nan kaeegyat ay in-inmat
ken sak-en. Nan esa et nan napigsa ay
danom isnan ginawang. Nan tapina et
nan mangakew. Wada abes nan kaeegyat
ay nagapo isnan ngawi ay inik-ikkan nan
ib-ak ay Judio ya nan baken Judio ya
nan aginpapati. No mamingsan wada
nan ngawi ay om-ommat ken sak-en isnan
dadadake ay il-ili ya isnan maid bab-aey
ya isnan ninlogloganak isnan bapor.

27 Mail-ila ay tet-ewa ay apostolis Kristo
sak-en isnan naligaligat ay obla ay ik-
ikkak. Mail-ila abes tay namin ado ay
egayak naseyseyep ya naow-owatak ya
naew-ewewak ya nasnaskawak tay maid
omanay is osalek.
28 Dakpay kanayon ay madanagan gapo
isnan mangnemnemnemak isnan mamati
ken Kristo.
29 Tay no waday nakapsot nan pam-
matida kanegak liliknaen abes nan ki-
nakapsotda. Wenno no waday makabasol
et pilmi nan seg-angko.

30 Ngem nan kinatet-ewana et adiyak
layden ay mangibaga isnan kabaelak.
Nodi laydek ay mangibaga isnan kinakap-
sotko tapno magtek ay nan kabaelan
Kristo nan nagapowan nan kabaelak.
31 Si Apo Dios ay Dios ya Aman Apo
Jesus et getkena ay tet-ewa. Siya nan
madaydayaw ay eng-enggana.

32 Siya na nan esay inommat ay nangi-
paila isnan kinakapsotko tay id Damasco,
kayat nan gobilnadol ay pinilin Ali Aretas
ay mangpadpap ken sak-en. Isonga wada
nan sosoldado ay inbaana ay omey mang-
bantay isnan segpan nan ili.
33 Ngem egayda nakadateng tay nang-
badang nan mamati ay nangipalayaw
ken sak-en. Pinalonganda nan tiklis
daket men-onog et oy-oyenda sak-en isnan
ataatakdag ay toping ay baked nan ilida.

12

Itoloy Pablo Ay Mangibaga Isnan Tap-in Nan Lebbengna

1 Naayda pay di ibagak. Kaneg nan
kinwanik en adiyak layden ay mang-it-ek
isnan awakko ngem kapilitan ay ikkak ay
olay adi kapaay. Isonga ibagak nan tapina
ay inommat ken sak-en ay maipanggep
isnan inpailan Apo Jesus ken sak-en.
2 Enggana isdin inommatana et simpoo
ya epat ay tew-en nan nallos. Nan inom-
mat et naiyeyak id daya isnan kad-an Apo
Dios. Adiyak getken no kedkedeng nan
ab-abiikko is inmey wenno naitapi nan
awakko. Getken Apo Dios di.
3 Owen, inmeyak isnan mentetean Apo
Dios ay makwani en Paraiso ngem kedke-
deng si Apo Dios is mangtek no naitapi
nan awakko wenno egay.
4 Id daya, dinngek nan adi kabalin ay
maibaga tay maid kali is makaibaga ya adi
gedan ipalobos Apo Dios ay ikkak.
5 Nan inommat ken sak-en ay deey et
no kayatko ay it-ek et lebbengna ngem
adiyak layden. Nodi nan kinakapsotko
nan ibagbagak.
6 Ngem no kayatko ay ipangato nan
awakko et adi kabalin ay kananyo en
maong-ong-ongak tay tet-ewa ay inommat
nan ibagbagak. Ngem adiyak layden ay
men-et-etek tapno maid mangipapangato
ken sak-en. Nodi laydek no nan osto ay
il-ilaen ya dengdengngen nan ipogaw ken
sak-en di mang-alaanda is mangnemne-
manda ken sak-en.
7 Gapo tay adi layden Apo Dios ay
ipapangatok nan nemnemko gapo isnan
nabanobanol ay inpailana ken sak-en et
inpalobosna nan esay baan Satanas ay
mangpalpaligat ya mangpasaksakit ken
sak-en.
8 Olay namintolo ay ninlowalowak ken
Apo Jesus ta pakaanena

9 ngem kinwanina en, “Adi masapol
tay omanay nan badangko ken sik-a
tay ostoosto nan kailaan nan kabae-
lak isnan nakapsot ay ipogaw.” Isonga
men-gasingak isnan kinakapsotko tasiyay
wawawawada nan kabaelan Kristo ay
mangbadbadang ken sak-en.
10 Isonga men-gasingak isnan ligat ya
isnan kaeegyat ya isnan kinakapsotko. No
iiyawenda sak-en ya mangpalpaligatda
gapo isnan mangsolsolotak ken Kristo et
olay tay no maid pigsak et maam-amed
nan badangna ay mangipapigsa ken sak-
en.
11 Gapo tay nan awakko nan inba-
gak kaneg baken osto nan nemnemko
ngem napilitak ay mangwani gapo isnan
ik-ikkanyo. Dapay gag-awis koma no
dakayo nan mangibaga isnan tet-ewa ay
maipanggep ken sak-en. Tay olay no maid
kabaelak ngem baken nan agin-aapostolis
is nangatngato mo sak-en ay olay no isnan
nemnemda et daida nan kangatowan.
12 Inil-ilayo ay tet-ewa ay apostolisak
isnan kaskasdaaw ay inik-ikkak issan
nakiteteak ken dakayo. Inan-anosak ay
mang-ik-ikkan isnan mangipaila isnan
panakabalin Apo Dios.
13 Ayke waday nateknan nan inik-ikkak
ken dakayo isnan inik-ikkak isnan tapin
di mamati isnan tapin di il-ili? Kedkedeng
nan egayak nin-al-alaan is katagowak ken
dakayo is naitken isnan inikkak. Ngem
ayke basol di?
14 Nakasaganaak id wani ay omey
mang-ila kasin ken dakayo. Et siya
nan maikatlo ay omayak issa. Adiyak
kayet omal-ala ken dakayo is masapolko
ta adi kayo mapaligatan tay baken nan
kowayo is gamgamgamak nodi dakayo
nan kayatko ay awisen ta nan ostoosto
nan solotenyo. Tay sak-en nan kanegyo
ama et nan ama nan mangtalaken isnan
an-akna. Baken nan an-ak is mang-ikkan.
15 Isonga men-gasingak ay manggastos
isnan wada ken sak-en. Olay nan biyagko
et itedko ta mabadangan kayo. Ay mak-
maksayan nan layadyo ngen ken sak-en
isnan maam-amedan nan layadko ken
dakayo?
16 Nan esay idaldalomda ken sak-en et
kankananda en olay maid inyal-aliyo is
katagowak ngem inallilawko dakayo kano
ay nin-al-ala is kompolmi.
17 Ngem nan isongbatko et ibagayo no
intoy inkakkak. Ay waday inal-alan nan
inbab-aaak ay inmey ken dakayo? Maid
polos.
18 Tay si Tito nan esay inbaak et nakkey
nan esay ib-a tako ay mamati. Ay waday
inalana ken dakayo? Maid polos. Nodi
paliso nan nemnemna ya nan inikkana
isnan nemnemko ya inik-ikkak.
19 Gapo isnan adoado ay inbagak ay
ipagalopyo en salsalaknibak nan ik-ikkak?
Adi. Nodi nan ibagbagak et nan maibagay
ay ikkan nan mamati ken Kristo tay baken
kayo is mangbanag ken sak-en nodi si
Apo Dios nan mang-ikkan. Isonga nan
kinwanik et inbagak tapno mabadangan
kayo ay gagayyemko.
20 Omegyatak ay datngan nan adiyak
layden ay ilaen ay ikkanyo no omeyak
issa. Dat no kaneg todi et ilaenyo abes nan
adiyo layden ay ilaen ken sak-en tay mas-
apol ay dosaek dakayo. Tay madadana-
ganak ay mangdateng isnan ngawi ay
kaneg nan solbog, nan imon, nan bonget,
nan imot ya nan etek. No adi kayo maol-
nos ya mensinongbat kayo wenno menti-
nayoktok kayo et siya dadi nan adiyak
layden.
21 Omegyatak modatya ipabain Apo
Dios sak-en ken dakayo ay mangdateng is-
nan ngawi. Daket menseseg-ang ay pilmi
gapo isnan adiyo mangibabawiyan isnan
ngawi ay kinababailoyo ya nan tapina ay
kaneg tona.

13

Masapol Ay Madosa Nan iCorinto No Adida Ibabawi Nan Ngawi Ay Ik-ikkanda

1 Siya na nan maikatlo ay omayak ken
dakayo. Kanan nan naisolat isnan kalin
Apo Dios en, “No waday mangidalom is-
nan ib-ana et masapol ay waday dowa
wenno tolo is mang-aboloy isnan katet-
ewana.”
2 Issan naikadwa ay inmayak ken
dakayo et inbagak isnan nakabasol ya

isnan tapin di ipogaw en no omeyak kasin
ya adida pay laeng ibabawi nan ngawi et
dosaek daida. Et kasinko ibaga id wani.
3 Gapo tay kayatyo ay paneknekak ay
si Kristo tet-ewa nan nangibaa ken sak-en
et awnitak ipaila nan lebbengko ay mang-
dosa isnan mang-ikkan isnan ngawi. Tay
si Kristo ay wada ken sak-en et maid polos
kapsotna ay mangdosa isnan nakabasol
nodi dadama nan kabaelana ay mang-
ikkan.
4 Olay kanan nan tapin di ipogaw
en maid kabaelan Kristo issan nang-
pateyanda ken siya ngem nan katatagowana
id wani gapo isnan kabaelan Apo Dios
et siya nan mangipaila isnan kabaelan
Kristo. Et paliso ken dakami tay no
mamingsan kega maid pigsami abes gapo
isnan anosmi isnan maitatapiyanmi ken
siya. Ngem no masapol ay awnitko dosaen
dakayo et awnityo ilaen ay napigpigsaak
ay kaneg nan pigsan Jesus gapo isnan
kabaelan Apo Dios.
5 Isonga ilaenyo nan ik-ikkanyo ta
paneknekanyo no tet-ewa nan pam-
matiyo. Aykeyo adi getken ay wada si Jesu
Kristo ken dakayo? Malaksig no baken tet-
ewa nan pammatiyo.
6 Ngem gawis no getkenyo ay tet-ewa
ay apostolis Kristo sak-en ya tet-ewa nan
kabaelak.
7 Nan ilol-owalok ken Apo Dios et ta
maid koma ngawi is ik-ikkanyo. Ngem
baken di is gapo na ay kayatko ay ma-
dayaw kami. Tay olay no adi patiyen nan
tapin di ipogaw ay wada nan lebbengko
basta gawis nan ik-ikkanyo.
8 Tay no gawis nan ik-ikkanyo et adi ka-
balin ay ipailak nan lebbengko ay mang-
dosa ken dakayo. Tay nan kaosalan nan
lebbengko et kedkedeng isnan mang-ap-
apos isnan tet-ewa ay mait-itdo ay nagapo
ken Apo Dios.
9 Isonga kaneg nan kinwanik en men-
galalasingak no adi masapol ay ipailak
nan kabaelak ay mendosa. Olay no
kankanan nan tap-in di ipogaw en nakap-
sot kami, basta gawigawis nan mang-
solotanyo ken Jesus. Tay nan kayatko
ya nan ilol-owalok ken Apo Dios et nan
gomawisan nan ik-ikkanyo.
10 Isonga isolatko nan naayda ay ibag-
bagak sakpay omey issa tapno estenyo
omona nan ngawi ay ik-ikkanyo tapno
adi masapol ay ipailak nan lebbengko
ay inted Apo Dios ken sak-en. Tay
nan tet-ewa ay kaosalana et ta badangak
dakayo isnan mangsolsolotanyo ken Jesus
ay baken nan mangdadaelak isnan pam-
matiyo is kaosalana.

Nan Kombos Nan Naay Solat

11 Bebsatko, siya dana nan kanak isnan
kombos nan naay ay solatko. Estenyo nan
ogaliyo tasiyay madiosan kayo. Patiyenyo
nan ibagbagak isna. Pos-aenyo nan nem-
nemyo ta adi kayo men-asisongbat. No
kaneg da todi nan ikkanyo et makitetee
ken dakayo si Apo Dios ay manglayad ya
mang-ited isnan talna.
12 No men-asiila kayo et ipailayo nan
pananglispitoyo ya nan layadyo.
13 Menpakomosta nan mamati isna ken
dakayo.
14 Kanayon koma ay liknaenyo am-in
nan badang ya anos Apo Jesu Kristo ya
nan layad Apo Dios ya nan kawadan nan
Ispirito Santo ken dakayo. Sapay koma ta
matongpal am-in nan inbagak.

Nan Solat Pablo Isnan Ipogaw id Galacia

Nan Maipanggep Isnan Solat

Idi naibagbaga nan gawis ay damag ay maipanggep ken Jesus isnan baken Judio dat adoado ken daida nan namati. Isonga kanan nan tap-in di Judio en masapol ay tongpalenda nan linteg Moses tapno dawaten Apo Dios daida is an-akna. Ngem inbagbagan Pablo ay nin-is-isolo isnan iGalacia id kasin en adi masapol tay baken nan mangsolsolotan di ipogaw isnan linteg Moses is gapo ay maisalakanda. Nodi kedkedeng nan pammatida ken Jesus is gapo ay mabalin ay gawis nan pangiilaan Apo Dios ken daida. Ngem wada nan inmey isnan mamati id Galacia ay mang-ap-apos ken Pablo ay teken nan inititdoda. Kinwanida en masapol gedan ay masolot nan linteg Moses sapay gawis nan pangiilaan Apo Dios isnan ipogaw.

Nan naay solat Pablo isnan iGalacia et naisolat tasiyay somagong isnan osto ay pammati nan deeyday ipogaw ay naaw-awis isnan baken tet-ewa ay maititdo. Pinaneknekana ken daida nan osto ay kalebbengana ay esay apostolis Jesu Kristo. Inpagtekna ay nan kalebbengana ay ninbalin is apostolis et nagapo ken Apo Dios ay baken isnan aped kompolmi ay ipogaw. Laydena ay maawatan nan iGalacia ay ostoosto ay kedkedeng nan pammati ken Jesus is gapo ay gawis nan pangiilaan Apo Dios isnan ipogaw. Isnan kombos nan solatna et inpagtek Pablo ay nan gawis ay ogalin di mamati et siya nan banag nan menlinlinayadanda gapo isnan pammatida ken Jesu Kristo.

Nan wada isna:

Login nan solat 1:1-10
Nan kalebbengan Pablo ay esay apostolis 1:11-2:21
Nan gawis ay damag ay mangipagtek isnan badang Apo Dios 3:1-4:31
Nan mawayaan di mamati ay adi mangsolot isnan linteg Moses ya nan masapol ay ikkanda 5:1-6:10
Kombos nan solat 6:11-18

Nan Login Nan Solat

1-3 Sak-en si Pablo ay esay apostolis Jesu Kristo ay mensolat ken dakayo ay mamati ken siya ay mentetee isnan il-ili id issa probinsiya ay Galacia. Menpakomosta nan iib-a tako ay mamati ay wada isna ken dakayo id issa. Sapay koma ta kanayon ay liknaenyo nan layad ya anos ya nan natalna ay nemnem ay magapgapo ken Apo Dios ay Ama yas Jesu Kristo ay Apo tako.

Apostolisak et baken nan ipogaw is nangpili wenno daida nan nangwani ken sak-en en ibagak nan maipanggep ken Kristo. Nodi si Jesu Kristo yas Apo Dios ay Ama ay nangtago ken Kristo nan nangpili ken sak-en ta ikkak nan ipaikkana.

4 Gapo tay laydena ay mabadangan tako ay mangtaynan isnan ngawi ay maikikkan isnan batawa isonga inted Kristo nan biyagna ay mangsobot ken datako isnan nangtongpalana isnan layden Apo Dios ay Ama tako.

5 Siya nan osto ay madayaw ay engenggana. Sapay koma.

Es-esa Nan Tet-ewa Ay Gawis Ay Damag

6 Bebsatko issa, masdaawak ay pilmi gapo isnan ik-ikkanyo id wani tay sinawyan dakayot dokogan si Apo Dios ay nang-ayag ken dakayo gapo isnan layad ya anos Kristo isnan ipogaw. Dat teken nan dayopay solsoloten ay mait-itdo ay kananyo en gawis ay damag.

7 Dapay baken dadi is tet-ewa ay gawis ay damag nodi kedkedeng nan maipanggep ken Kristo is tet-ewa. Ngem wada nan men-it-itdo ay mangngawngawngaw isnan nemnemyo tay laydenda ay sokatan nan gawis ay damag ay maipanggep ken Kristo.

8 Ngem kanak ken dakayo en no waday men-it-itdo is maibabangsa isnan gawis ay damag ay inbagami ken dakayo et kapilitan ay dosaen Apo Dios ay mangipa-ey ken siya isnan impilno. Olay dakami wenno anghel di mang-ikkan isdi et madosa kami gedan.

9 Inbagak ken dakayo id kasin nan kakakwanik ngem kasinko ibaga tay siya nan masapol ay patiyenyo. Kanak en no

waday men-it-itdo is damag ay naitken
isnan gawis ay damag ay pinatiyo ay na-
gapo isnan initdomi et masapol ay madosa
siya isnan impilno.
10 Gapo tay kinwanik di, ayke mabalin
ay kananyo en nan madayawak di an-
anapek? Baken, nodi nan tet-ewa ay
an-anapek et nan gomasingan Apo Dios
ken sak-en tay no nan mangdayawan nan
kaipoipogaw ken sak-en di an-anapek et
bakenak gawis is baan Kristo.

Ibagbagan Pablo Nan Nagapowan Nan Lebbengna Ay Men-apostolis

11 Bebsatko, laydek ay getkenyo ay
baken nan nemnem di ipogaw is na-
gapowan nan gawis ay damag ay inbagak
ken dakayo.
12 Baken gedan ipogaw nan nang-itdo is
dana nodi si Jesu Kristo nan nangipagtek
ken sak-en.
13-14 Dinngeyo nan inikkak ay nang-
solsolot isnan pammatin di Judio sak-
pay mamati ken Jesus. Ninlasinak is-
nan adoado ay ib-ak ay katew-enak isnan
nangwanwandanmi isnan linteg din al-
apomi. Isonga pinalpaligatko ay pilmi
nan ipogaw Apo Dios ay mamati ken Jesu
Kristo tay kanak en adida banolen nan
linteg din alal-apomi. Isonga din laydek
et maid polos mangsolot ken Jesus.
15 Ngem teken obpay nan mang-osalan
Apo Dios ken sak-en. Tay sakpay
maiyanak epdas nangpili et gapo isnan
layadna, inayagana sak-en ta mamatiyak
isnan Anakna.
16 Isonga isnan inomdanan nan timpo
ay kayat Apo Dios ay ipagtek ken sak-en ay
tet-ewa ay Anakna si Jesus tapno omeyak
ibagbaga nan maipanggep ken siya isnan
ipogaw ay baken Judio et maid polos esa
is ipogaw is inmayak ay ninpaitdowan.
17 Olay isnan tapin di aapostolis ay
wada id Jerusalem ay damo ay pinilina
et egayak inmey ay ninpaitdo ken daida.
Nodi inmeyak ay dagos id Arabia. Idi
nakwas nan ninteteak isdi daket so-
magong id Damasco.
18 Nallos nan tolo ay tew-en enggana is-
din namatiyak daket komaan id Damasco
et omeyak id Jerusalem ay mangpasyal
ken Pedro. Nakiteteak ken siya is doway
domingo.
19 Ngem kedkedeng si Pedro ya si Santi-
ago ay besat Jesus is apostolis is inilak isdi.
Maid teken.
20 Getken Apo Dios ay baken kampot
dana.
21 Issan kinmaanak id Jerusalem et in-
meyak nin-is-isolo isnan il-ili id Siria ya id
Cilicia.
22 Ngem issan timpo ay deey, egay kayet
getken nan mamati id Judea sak-en.
23 Nodi nan mangtekanda et kedeng
et nan mangmangwaniyan nan tapin
di ipogaw en, “Nan nangpalpaligat ken
datako id kasin ay si Pablo, et siya nan
men-it-itdo isnan maipanggep ken Kristo
id wani dapay id kasin adyana no waday
mangsolot ken Jesus.”
24 Issan nangtekanda ay ninbalbaliw
nan nemnemko et dinaydayawda si Apo
Dios.

2

Nan Nakitoyaan Pablo Ken Da Santiago

1 Idi nakwas nan simpoo ya epat ay
tew-en daket omey kasin id Jerusalem ay
mentet-ean nan aapostolis. Nakkey si
Bernabe daket iboweg si Tito abes.
2 Inmeyak id Jerusalem tay inpagtek
Apo Dios ken sak-en ay kayatna ay
omeyak ilawlawag isnan mamati isdi nan
kaneg nan kankanak ay mang-itdo isnan
gawis ay damag isnan ipogaw ay baken
Judio ay makwani en Gentil. Inpalawagko
omona isnan nangangato ay mangipang-
pango isnan mamati isdi tapno getkek no
owenanda nan it-itdok wenno adi. Tay no
adida owenan kega maid silbin nan oblak
ay inikkak ya nan ikkak ay men-it-itdo ken
daida ay Gentil.
3 Et tet-ewa ay inaboloyanda am-in.
Isonga tet-ewa nan it-itdok ay mangwani
en adi masapol ay soloten nan baken
Judio ay mamati nan adoado ay linteg di
Judio. Olay si Tito ay esay baken Judio
et egayda kanan ken siya en masapol ay
menpasegyat siya ay kaneg nan kanan
nan esay linteg di Judio.
4 Kedeng nan aginsosolot ken Kristo is
nangwani en masapol ay menpasegyat

siya. Inmalida ay mensiim ay mangtek
isnan it-itdok isnan baken Judio. Nan
gapona et tay adida layden ay mapalo-
bosan tako ay mangtaynan isnan linteg di
Judio gapo isnan pammati tako ken Jesus.
Nodi laydenda no mabab-aa tako isnan
menkaliligat ay linteg.
5 Ngem egaymi polos patiyen nan
kankananda tapno adi madadael nan
tet-ewa ay gawis ay damag tapno ma-
solotanyo ay osto.
6 Kaneg san kinwanik, san deeyday
menpangpango et maid intapida wenno
sinokatanda isnan it-itdok. Ngem olay
no daida nan ipangangaton nan tapin di
ipogaw et getkek ay maiwed paam-amden
Apo Dios isonga palipalisoda am-in isnan
nemnemko.
7-9 Ngem tet-ewa, maid sinokatanda is-
nan it-itdok. Nodi isnan nangtekanda ay
wada nan kabaelak gapo isnan badang
Apo Dios ken sak-en, kinwanin nan
mangipangpango ay da Santiago ken Pe-
dro yas Juan ken dakami ken Bernabe
en, “Gawis nan ik-ikkanyo isonga itoloyyo
ta badanganyo dakami ay mangibagbaga
isnan maipanggep ken Kristo. Omey
kayo isnan Gentil dakamipay omey is-
nan Judio.” Kinwanida di gapo tay gin-
tekda ay intalek Apo Dios ken sak-en nan
ikkak ay mangibagbaga isnan gawis ay
damag isnan baken Judio ay kaneg nan
nangtalkana ken Pedro ay mang-itdo is
dana isnan Judio. Tay si Apo Dios nan
mangbadbadang ken Pedro ay men-itdo
isnan Judio isnan maipanggep ken Kristo
et siya gedan nan mangbadbadang ken
sak-en ay men-it-itdo isnan baken Judio.
10 Ya kinwanida gedan en, “Adiyo
kalkalingkingan ay mangbadbadang
isnan kodokdo.” Daket kanan, “Owen,” tay
siya nan esay kaykayatko ay ikkan. Daket
taynan daida.

Nan Nangsagiitan Pablo Ken Pedro

11 Ngem isnan inmaliyan Pedro id An-
tiokia et wada nan baken gawis ay
inikkana. Isonga sinagiitko siya isnan
sagang nan tap-in di mamati.
12 Tay issan kaal-alina et osto nan ik-
ikkana tay makikikan isnan baken Judio
ay mamati ay kaneg nan ik-ikkan nan
tapin di Judio ay mamati isdi. Ngem idi in-
mali nan nagapo ken Santiago ay Judio ay
mangbanbanol isnan lintegda dat adiyet
makikikan si Pedro isnan baken Judio
tay omegyat isnan mangbanbanol isnan
linteg modatya oyawenda siya. Tay nan
linteg di Judio et law-enda ay makikan
isnan baken Judio.
13 Isonga wada nan nangsolot ay tapin
di Judio isnan inikkan Pedro olay getk-
enda ay baken osto di. Olay si Bernabe et
sinmolot gedan.
14 Siya di nan gapo ay sinagiitko da Pe-
dro tay baken nan kaneg todi is mait-itdo
isnan gawis ay damag. Isonga kinwanik
ken Pedro isnan napoponokanmi am-in
en, “Olay no esaka ay Judio kanegka baken
tay adim soloten nan adoado ay linteg di
Judio tay getkem ay adi masapol. No sik-
a ay Judio nan adi mangsolot isnan linteg
tako, damen aped ilak-am nan baken Ju-
dio ay mangsolot?”
15 Kanak en, “Tet-ewa ay Judio tako ay
mangtek isnan linteg Apo Dios. Baken
tako Gentil ay adi mangtek isnan lintegna.
16 Ngem getken tako kayet ay adi ma-
balin ay gawis nan pangiilaan Apo Dios
ken datako gapo isnan mangsolotan tako
isnan linteg. Nodi kedkedeng nan pam-
mati tako ken Jesu Kristo is gapo na.
Isonga olay no Judio tako et baken nan
linteg Moses is talken tako nodi pinati
tako si Jesu Kristo ta gawis nan pangi-
ilaan Apo Dios ken datako tay baken nan
mangsolsolotan tako isnan linteg is mang-
waniyana en gawis tako.” Siya di nan
kinwanik ken Pedro.
17 Isonga id wani baken nan mang-
solotan tako isnan linteg Moses is nen-
emnemen tako ta gawis nan pangiilaan
Apo Dios ken datako. Nodi nan pammati
tako ken Kristo nan namnamaen tako ay
kaisalakanan tako. Siya na nan gapo ay
kankanan nan tapin di ipogaw en bo-
masbasol tako. Isonga pabasbasolenda si
Kristo gapo isnan mangpatiyan tako ken
siya. Ngem baken kadi di is tet-ewa ay
basol.
18 Nodi tet-ewa ay bomasolak no
sagongek nan init-itdok id kasin ay

mangmangwani en masapol ay soloten
nan ipogaw nan linteg di Judio tapno
gawis nan pangiilaan Apo Dios ken siya.
19 Owen, siya di nan tet-ewa ay basol
tay isnan nangsolsolowak isnan linteg et
getkek ay adiyak makaikkan isnan am-in
isonga getkek ay baken di is mabalin ay
gawis nan pangiilaan Apo Dios ken sak-
en. Isonga tinaynak nan linteg tapno nan
kayat Apo Dios et kedeng di kanayon is
ikkak.
20 Isonga isnan nateyan Kristo kegak
naitapi gedan ay natey tay natken nan
nemnemko id wani. Et baken et nan
laydek is ik-ikkak nodi nan layden Kristo
tay wada siya ay mangtatakdo ken sak-en.
Isonga gapo isnan pammatik ken siya, lay-
laydek ay mang-ikkan isnan layden Kristo
ay Anak Apo Dios ay natey pala ken sak-en
gapo isnan layadna.
21 Tay no mabalin ay gawis nan pangi-
ilaan Apo Dios isnan ipogaw gapo isnan
mangsolsolotanda isnan linteg et maid
silbin nan nateyan Jesus. Ngem tay adi
kabalin isonga natey. Isonga adi polos
mabalin ay kanak en maid paay nan
nateyan Jesus ay badang Apo Dios ken
datako tapno mabalin ay maisalakan tako.

3

Nan Pammatin Di Ipogaw Nan Gapo Ay Mabalin Ay Maisalakanda

1 Ay apo, dakayo ay iGalacia. Maiila
ay wada nan manggolgolo isnan nemne-
myo. Dayon aped patiyen nan it-itdoda
dapay inpaawatko ay gawis ken dakayo
nan gapo ay natey si Kristo?
2 Wada kad nan sootek. Ay nan nangsol-
solotanyo isnan linteg di Judio di gapo ay
inted Apo Dios nan Ispiritona ken dakayo?
Baken. Nodi intedna gapo tay pinatiyo
nan inbagak ay maipanggep ken Kristo.
3 Isonga ayke mabalin ay itoltoloyyo
ay mangsolot ken Kristo no nan mang-
ikkananyo isnan linteg di talkenyo dapay
nan Ispiriton Apo Dios nan masapolyo
isnan namatiyanyo ken siya?
4 Ay maid paay nan adoado ay inommat
ken dakayo? Waay wada.
5 Owen, tay getkenyo ay baken nan
nangsolotanyo isnan linteg is gapo ay
inted Apo Dios nan Ispiritona ken dakayo
ya inpail-ilana nan kaskasdaaw nodi gapo
isnan nangpatiyanyo isnan dindinngeyo
ay maipanggep ken Kristo.
6 Siyang na ken Abraham ay alapomi id
kasikasin. Nan gapo ay gawis nan pangi-
ilaan Apo Dios ken siya et tay pinatpatina
nan kankanan Apo Dios.
7 Isonga getken tako ay maibilang en ap-
on Abraham nan ipogaw no gawis nan
pammatida ay kaneg nan pammatina.
8 Olay nan baken Judio et maitapida
gedan isnan ipogaw ay gawis nan pangi-
ilaan Apo Dios no mamatida. Inpagtek
Apo Dios di ken Abraham id kasikasin.
Kinwanina en, “Gapo ken sik-a awnitak
badangan nan adoado ay ipogaw isnan
am-in ay kailiili.” Isonga epdas nagtek
isnan naisolat ay kalin Apo Dios nan gawis
ay damag ay mangibaga isnan badangna
isnan kaipoipogaw.
9 Isonga am-in ay ipogaw ay gawis nan
pammatida et mabadanganda ay kaneg
nan nangbadangan Apo Dios ken Abra-
ham id kasin gapo isnan pammatina.
10 Ngem am-in ay mangtalek isnan
mangsolsolotanda isnan linteg Moses
et nabanagda ay awnit madosa isnan
impilno. Nan gapo na et tay naisolat
isnan kalin Apo Dios en, “Masapol ay maid
malakdangan is olay esa isnan naisolat ay
lintegna ta adi madosa nan ipogaw isnan
dosa ay maid patenggana.”
11 Ngem maid makaikkan isnan am-in.
Isonga nagtek ay maid ipogaw is gawis
nan pangiilaan Apo Dios ken siya gapo
isnan mangsolsolotana isnan linteg. Nodi
kinwanin Apo Dios en kedeng nan pam-
matin nan ipogaw is gapo ay gawis nan
pangiilaana ken siya. Et siya di nan gapo
ay matagotago siya ken Apo Dios ay eng-
enggana.
12 Baken nan mamatiyam isnan linteg is
gapo ay mabalin ay gawis nan pangiilaan
Apo Dios ken sik-a nodi nan mangtong-
palam isnan linteg. Tay naibaga isnan
kalin Apo Dios en, “Masapol ay ikkam
am-in nan lintegna esapay mabalin ay
matagotagoka ay eng-enggana.”

13 Ngem gawis tay sinobot Kristo datako
ta adi tako mabanag ay madosa ay eng-
enggana gapo isnan adi tako makasolotan
isnan am-in ay linteg. Adi tako madosa
tay si Kristo nan nanglak-am isnan dosa
tako. Nan inommat ken siya et kaneg nan
naisolat id kasin isnan kalin Apo Dios ay
mangwani en, “Nan kailasinan nan pilmi
ay mangdosaan Apo Dios isnan ipogaw et
maisakkey isnan kaiw.”
14 Inalan Kristo nan dosa tako tapno
maitapi nan Gentil ay mangganab isnan
badang ay inkalin Apo Dios isdin si Abra-
ham ya tapno ganaben tako nan inkalina
ay Ispiritona gapo isnan pammati tako.

Napatpateg Nan Badang Ay Inkalin Apo Dios Mo Nan Lintegna

15 Bebsatko, no isnan nemnemyo et
napatpateg nan linteg Apo Dios mo nan
inkalina ay badangna et ibagak ken
dakayo nan pagbasalan ta maawatanyo ay
gawis en adi makasokat nan linteg isnan
badang ay inkalin Apo Dios. Et siya na.
Isnan ipogaw, no wada nan mentolaganda
et adi mabalin ay masokatan no epdasda
pinilmaan.
16 Kaneg todi nan inommat isdin nang-
itedan Apo Dios isnan inkalina ken Abra-
ham ya isnan awnitna apo ay si Kristo is-
san nintolaganda. Ngem baken isnan am-
in ay ap-ona is nang-itedana nodi kedeng
isnan esa.
17 Nan gapo ay kanak en kaneg todi
nan inommat tay sokod nakwas nan epat
gasot ya tolompoo ay tew-en esapay ited
Apo Dios nan lintegna. Isonga san ninto-
laganda ken Abraham et adi mabalin ay
sokatan nan lintegna tay epdasda inowe-
nan san nintolaganda.
18 Tay no ited Apo Dios nan am-in ay
kayatna ay ited isnan ipogaw gapo isnan
mangsolotanda isnan lintegna et maid
paay nan badang ay inkalina. Ngem
baken kaneg todi. Tay no nemnemen
tako si Abraham et getken tako ay inted
Apo Dios nan intedna ken siya gapo tay
inkalina.

Nan Kaosalan Nan Linteg Ay Inted Apo Dios Ken Moses

19 Waay kananyo en no keg tosa, ngan
ngalod nan gapo ay inted Apo Dios nan lin-
tegna? Ngan nan kaosalana? Siya na nan
songbatko. Inted Apo Dios nan lintegna
ay mangipagtek no sino nan basol. Ngem
maosal et kedeng engganay maiyanak nan
esay apon Abraham ay si Kristo ay nang-
itedana isnan kinwanina. Et nan esay
kailasinana ay nabanbanol nan inkalin
Apo Dios mo nan linteg et tay nan aanghel
nan inbaana ay nang-ited isnan linteg ken
Moses. Dat ibagan Moses isnan ipogaw.
20 Ngem nan inmali ay nang-ited isnan
inkalina et siya ay mismo.
21 Ngem adi mabalin ay kanan tako
en kontalaen nan linteg Apo Dios nan
inkalina tay no waday linteg is mabalin ay
mang-ited is biyag ay maid patenggana et
tet-ewa ay siya nan inosal Apo Dios tapno
waday somya ay gawis nan pangiilaana
ken daida.
22 Ngem kanan nan naisolat ay kalin
Apo Dios en, “Maid polos ipogaw is maid
basolna tay baan nan basol datako am-in.”
Tet-ewa di tasiyay kedeng nan mamatiyan
nan ipogaw ken Jesu Kristo is gapo ay
ited Apo Dios ken daida nan badang ay
inkalina ay biyag ay maid patenggana.
23 Esapay inomdan nan timpo ay ma-
mati nan ipogaw ken Kristo et kaneg tako
balod tay pinopokok nan linteg datako
tapno baken nan ngawi is ik-ikkan tako.
Pinopokokna datako engganay inmali san
pinatpati tako.
24 Tay binanbantayan nan linteg nan
ipogaw ta ipagtekna no sino nan basol
engganay naiyanak si Kristo. Ngem egay
kaanen nan linteg nan basbasol tako.
Ngem isnan inmaliyan Kristo wada dadlo
nan somya ta gawis nan pangiilaan Apo
Dios isnan ipogaw gapo isnan pammatida.
25-26 Isonga gapo isnan pammati tako
ken Kristo et maibilang en an-ak Apo Dios
datako am-in tay siya nan maitatapiyan
tako. Isonga baken et nan linteg is mang-
banbantay ken datako.
27 Owen, tay am-in ay ipogaw ay men-
pabonyag ay mangipagtek ay mamatida
ken Kristo et maitapida ken siya. Isonga
wada nan maiyisowanda ken siya isnan
ogalina.

28 Isonga isnan ipogaw ay mamati, adi
nemnemnemen Apo Dios no sino nan
kaipogawda no Judioda wenno baken
ya no baada wenno baken. Adina
abes nemnemnemen no lalalakida wenno
bababaida tay palipalisoda am-in. Kega
es-esa nan kalasin di ipogaw ken siya gapo
isnan maitatapiyanda ken Kristo.
29 Isonga no maitatapika ken Kristo et
apon Abraham sik-a et nakitawidka isnan
inkalin Apo Dios ken siya.

4

Nan Esay Maidiligan Nan Linteg Moses

1 Naay di esay pagbasalan ay amed
mang-anay isnan maawatanyo issan
kaibagbagak. Isnan kaongan pay laeng
nan anak di baknang ay awnit mangtawid
isnan am-in ay kowan amana et bassit nan
naitkenana isnan baan amana ay olay siya
nan awnit mangtawid isnan am-in.
2 Tay adi mabalin ay kikigadena ay
mang-ikkan isnan kayatna nodi masapol
ay tongpalena nan kanan nan mang-ay-
ayowan ken siya. Ya baken siya is
mangnemnemnem isnan kaosalan nan
awnitna tawiden engganay omdan nan
timpo ay inbagan amana ay mang-alaana
isnan tawidna.
3 Siya na nan kaneg tako id kasin sa-
takopay maawatan nan tet-ewa. Keg
tako oongong-a ay mabab-aa isnan nang-
ik-ikkanan tako isnan adoado ay paik-
ikkan nan ipogaw ay mangipagasing is-
nan diosda.
4 Ngem inpaalin Apo Dios nan Anakna
ay maiyanak isnan batawa isnan osto ay
timpo ay pinilina. Naiyanak ay Judio ay
mangsolsolot isnan linteg Moses
5 tapno sobtena datako isnan mababalo-
dan tako isnan linteg tapno menbalin tako
ay an-ak Apo Dios.
6 Isonga id wani an-ak Apo Dios dakayo
et siya nan gapo ay intedna nan Ispiriton
nan Anakna ken dakayo. Isonga mabalin
ay kananyo en Ama no menlowalo kayo
ken siya.
7 Baken kayo et kaneg nan baa nodi an-
ak Apo Dios dakayo. Isonga awnit ited Apo
Dios ken dakayo nan am-in ay ipatawidna
isnan an-akna.
8 Id kasin sayopay getken si Apo Dios et
pinatpatiyo ya sinolsolotyo nan baken tet-
ewa ay dios. Keg kayo baa ken daida.
9 Ngem gapo isnan nangnemneman Apo
Dios ken dakayo omona et getkenyo siya
id wani. Dan no getkenyo si Apo Dios
aytay dayon aped layden ay somagong
isnan inik-ikkanyo ay maid paayna? Ay
laydenyo ay menbaa kasin?
10 Dayon kankanan en masapol ay
solotenyo nan ik-ikkan di Judio ay men-
obaya ya menpalti isnan agew ay patpat-
genda ta badangan Apo Dios dakayo?
11 No keg tona nan ik-ikkanyo omegy-
atak tay keg maid paay nan oblak ay nin-
it-itdo ken dakayo.

*Mensakit Nan Nemnem Pablo Gapo Is-
nan Ik-ikkan Nan iGalacia*

12 Bebsatko, pangaasiyo ta toladenyo
sak-en. Tay baken nan linteg di Judio is
solsolotek. Et siya nan kanegyo id kasin
isdin kamaid linteg is getkenyo.
Isdin nakiteteak ken dakayo id kasin,
gawigawis nan inik-ikkanyo ken sak-
en. Isonga pangaasiyo ta nan gawis ay
ikkanyo ay mangpati isnan ibagbagak di
itoltoloyyo.
13 Isdin nasakitak et siya nan gapo ay
nakiteteak ken dakayo ya getkenyo ay
siya nan damok ay mang-itdo ken dakayo
isnan gawis ay damag ay maipanggep ken
Kristo.
14 Et olay napalpaligatan kayo gapo is-
nan ngawi ay sakitko egay kayo nadis-
dismaya ya nang-ad-adyan nodi nang-an-
anos kayo. Sinangailiyo sak-en ay kaneg
anghel is nagapo ken Apo Dios. Gawis nan
inik-ikkanyo ken sak-en ay kaneg si Jesu
Kristo nan sinangailiyo.
15 Ngem aytay dan teken nan nemne-
myo id wani? Dan maid gasingyo ken sak-
en dapay id kasin et pilmi din gasingyo?
Tet-ewa di tay din nakiteteak ken dakayo
et no mabalin et kaanenyo nan matayo ta
iyaliyo ken sak-en ta isokatko isnan matak
ay mensakit.
16 Ngem dakayon natken id wani? Ay
kananyo ngen en bosbosowek dakayo
gapo isnan mangibagbagaak isnan tet-
ewa ken dakayo?

17 Nan men-it-itdo ken dakayo ay mang-
wani en masapol ay solotenyo nan linteg
Moses et as-asokalanda nan kankananda
tapno gawis nan nemnemyo ken daida.
Ngem baken nan gomawisanyo is nenem-
nemenda. Nodi laydenda ay dokoganyo
sak-en ya nan it-itdok.
18 Baken ngawi no waday makigayyem
ken dakayo basta nan gapona et lay-
denda ay bomadang ken dakayo. Olay no
wadaak issa wenno maidak.
19 Dakayo ay an-akko, mensakit nan
nemnemko gapo isnan ik-ikkanyo. Men-
sakit ay kaneg nan likliknaen nan babai
isnan menpasikalana. Siya nan kaneg nan
likliknaek isnan mangsesed-ak isnan osto
ay mangsolotanyo isnan ogalin Kristo.
20 Kayatko no wadaak koma issa ta ma-
balin ay mentotya tako. Tay naligat ay
maawatan ya magtek nan osto ay kanak
gapo tay naiyaddaaddawiyak ken dakayo.

Nan Esa Pay Ay Maidiligan Nan Linteg Moses

21 Dakayo ay mangnemnemnem en
masapol ay solotenyo nan linteg Moses,
ay getkenyo nan kankanan nan linteg ay
deeyda? Dengngenyo ta ibagak.
22 Naisolat isnan kalin Apo Dios din
dowa ay anak Abraham. Nan esa et anak
din asawan Abraham ay baana ya nan esa
et anak din asawana ay sigod.
23 Naliton din asawana ay baa et baken
kaskasdaaw tay sigod ay malitlitonan nan
babai. Ngem egay naliton nan sigod ay
asawana no egay inkalin Apo Dios ay
awnit omanak tay nain-iin-ina siya.
24-25 Wada nan kayat ay kanan nan
inommat ay keg todi. Siya dana nan
kaiyaligan san doway asawan Abraham.
San baa ay kangadan is Agar et aligna
nan linteg ay inted Apo Dios ken Moses
isnan bilig ay makwani en Sinai ay wada
id Arabia. Nan gapo ay kanak en alig Agar
nan linteg Moses et tay am-in ay ipogaw ay
mangtaltalek isnan linteg Moses et daida
nan kaneg nan an-ak Agar ay baa tay bab-
aaen nan linteg daida. Et nan mangtal-
talek isnan linteg Moses et daida nan Judio
ay adi mamati ken Jesu Kristo.
26 Ngem nan kaiyaligan nan sigod ay
asawan Abraham et siya nan esay kato-
lagan ay inted Apo Dios ay mangwani en
badangana nan ipogaw ay mangpati ken
siya. Et am-in tako ay mamati ken Kristo
et datako nan kaneg an-ak nan babai ay
baken baa tay adi tako mabab-aa isnan
linteg.
27 Wada nan kanegna isnan naisolat
isnan kalin Apo Dios ay mangwani en,
"Gomasingka ay babai ay maid anakna.
Olay egayka omanak menlagsakka
gapo isnan gasingmo. Tay sik-a
ay tinaynan asawam et ad-ado nan
kanegmo an-ak mo nan babai ay
egay taynan asawana."
28 Bebsatko, datako ay mamati nan pal-
palison din si Isaac ay anak nan baken
baa. Tay naiyanak siya gapo isnan nang-
patiyan nan napowana isdin inkalin Apo
Dios. Et datako abes, an-ak Apo Dios
datako gapo tay pinati tako nan inkalina.
29 Issan deey ay timpo nan inyanak
san asawan Abraham ay baa et pinalpali-
gatna nan anak ay naiyanak gapo isnan
badang nan Ispiriton Apo Dios. Et olay
id wani siya gedan nan om-ommat tay
palpaligaten nan adi mamati nan ipogaw
ay mamati.
30 Ngem sino nan kanan nan naisolat
isnan kalin Apo Dios? Kinwanin Apo Dios
ken Abraham en, "Pakaanem nan asawam
ay baa ya nan anakna tay adi mabalin
ay makitawid nan anakna isnan awnit
tawiden nan anak nan baken baa."
31 Bebsatko, getken tako ay baken nan
baa is makin-anak ken datako isonga
awnit tako makitawid isnan ipatawid Apo
Dios.

5

Adiyet Mabab-aa Nan Mamati Isnan Linteg Moses

1 Pinalobosan Kristo datako ta adi tako
kasin mabab-aa isnan linteg. Isonga adi
kayo kasin somagsagong isnan kabaa ken
dakayo.
2 Ibagak ken dakayo en maid polos paay
Kristo ken dakayo no kananyo en masapol
ay solotenyo nan esay linteg ay mangwani
en menpasegyat kayo.

3 Ibagak kasin ken dakayo en no lay-
denyo ay menpasegyat et masapol ngalod
abes ay tongpalenyo am-iam-in nan linteg
Moses.
4 Isonga nan ipogaw ay mangnemnem-
nem en masapol ay solotena nan linteg
Moses esapay gawis nan pangiilaan Apo
Dios ken siya et maisiyan ken Kristo ya
adi maitapi isnan badang Apo Dios isnan
ipogaw ta maisalakan.
5 Ngem datako et namnamaen tako nan
gawis ay pangiilaan Apo Dios ken datako
gapo isnan pammati tako ken Kristo et
nan Ispiritona nan mangbadbadang ken
datako isnan mangses-eedan tako isnan
katongpalana.
6 Tay nan ipogaw ay maitatapi ken
Jesu Kristo et baken nan ninpasegyatana
wenno nan egayna ninpasegyatan is gapo
ay gawis nan nemnem Apo Dios ken siya.
Nodi nan gapo na et nan pammatina ay
maipaila isnan manglaylaydana isnan ib-
ana ay ipogaw.
7 Id kasin gawigawis nan inik-ikkanyo
ay mangsolot ken Kristo. Ngem sino nan
nangngawngaw ken dakayo ta adiyo et
patiyen nan tet-ewa?
8 Baken si Apo Dios ay nang-ayag ken
dakayo ta mamati kayo isnan Anakna is
nagapowana.
9 Olay no es-esa ay ipogaw nan nanggolo
isnan nemnemyo mabalin ay ngomawi
kayo am-in. Kaneg nan bobod. Olay
atiatik nan osalem, alisana am-in nan
mangipay-am.
10 Ngem talkek nan badang Kristo ken
dakayo ta adiyo patiyen nan mait-itdo ay
teken isnan initdok. Et nan manggolgolo
ken dakayo et awnit madosa.
11 Wada nan mangmangwani abes en it-
itdok kano en masapol ay menpasegyat
nan Gentil no mamati siya. Ngem iba-
gak ken dakayo ay bebsatko, baken tet-
ewa di tay no tet-ewa, adi koma mang-
palpaligat nan Judio gapo isnan it-itdok
ay maipanggep isnan nateyan Jesus. Da-
pay nan mangmangwaniyak en adi mas-
apol ay masolot nan linteg Moses nan
kaliligetda ken sak-en.
12 Sapay koma ta taynan nan ipogaw ay
manggolgolo dakayo.
13 Bebsatko, kayat Apo Dios ay
mawayaan kayo ta adi kayo mapilpilit
ay mangsolot isnan linteg Moses. Ngem
adiyo kanan en nawayaan kayo isnan
linteg ta ikkanyo nan kompolmi ay
kayatyo. Nodi menbinadang kayo gapo
isnan menlinayadanyo.
14 Tay no solotenyo nan bilin Apo Dios
ay mangwani en laydem nan ib-am ay
ipogaw ay kaneg nan manglaylaydam is-
nan awakmo et matongpal nan am-in ay
lintegna tay am-in ay linteg et wada isna.
15 Ngem no men-asiliget kayo,
makailanyo modatya madadael nan
olnosyo ay mangsolsolot ken Kristo.

Naitken Nan Kayat Nan Ispirito Santo Isnan Kayat Di Ipogaw

16 Siya dana nan kayatko ay ikkanyo.
Solotenyo ay gawis nan am-in ay kayat
nan Ispirito Santo ken dakayo ta adiyo
koma ikkan nan ol-olay ay layden nan
awakyo.
17 Tay nan kayat di ipogaw ya nan kayat
nan Ispirito Santo et baken paliso. Kegda
menbinoso isonga no mamingsan adi tako
makaikkan isnan kayat tako ay ikkan tay
mensinopla nan gawis isnan ngawi.
18 Ngem no nan kayat nan Ispirito
Santo nan solotem et adi masapol ay sol-
solotenyo nan linteg Moses.
19-20 Nalaka ay mailasin nan aped ma-
gapgapo isnan kayat di ipogaw. Et
siya dana; nan mamabai, mamati is-
nan sinang didios, mensapsapo isnan
ib-ada ay ipogaw, malililit, makisosong-
bat, manag-apal, naimot, omaapos ya adi
menkinaawatan,
21 mabotboteng ya nan tapina ay kaneg
datona. Kasinko ibaga nan kaneg nan
inbagak id kasin. Kanak en makailanyo
tay nan ipogaw ay mang-ikkan isnan da
tona et adida mabalin ay maitapi isnan
mentolayan Apo Dios.
22 Ngem dakkel nan nateknan nan
maikkan ay magapo isnan Ispirito Santo.
Siya dana nan magapgapo ken siya; layad,
gasing, natalna ay nemnem, anos ya gawis
nan ik-ikkam isnan ib-am, matalekka is-
nan ipogaw,

23 managpakombaba ya getkem ay
mangtena isnan am-in ay ikkam. No
ikkam am-in da tona et tongtongpalem
nan am-iam-in ay linteg.
24 Et nan makwani en ipogaw Jesu
Kristo et taynanda nan ngawi ay inik-
ikkanda id kasin ta adida patpatiyen nan
ol-olay ay kaykayatda.
25 Gapo tay wada nan balo ay biyag
gapo isnan nang-itedan Apo Dios isnan
Ispiritona ken datako et masapol ay ikkan
tako ngalod nan gawis ay it-itdon nan
Ispiritona ken datako.
26 Masapol ay adi tako pangangatowen
nan nemnem tako ya adi tako makisong-
songbat ya kaanen tako nan ngawi ay apal
isnan nemnem tako.

6

Menbinadang Tako

1 Bebsatko, naay di kasinko ibaga. No
waday mamati is makabasol masapol ay
badangan nan ipogaw ay napigsa nan
pammatina ya anosana ay mangbadang
ken siya ay mangipaila isnan layadna. Ya
makailana tay mabalin ay madolog siya
gedan.
2 Menbinadang kayo ay mamati no wa-
day menligatan nan esa ken dakayo. No
siya di nan ik-ikkanyo et matongpal nan
bilin Kristo ay mangwani en menlinayad
tako.
3 Adi kayo mendine ay mangwani en
adiyo masapol nan badang nan ib-ayo.
Tay no keg tona nan nemnem nan ipogaw
et al-allilawena nan awakna tay baken di
is tet-ewa.
4 Isonga masapol tonggal esa ay
mangnemnem isnan ik-ikkana ta
paneknekana omona no osto wenno
baken. Et no mapaneknekan ay gawis am-
in nan inikkana, men-gasing siya. Ngem
baken koma nan kinakolang nan ib-am
is mangidildiligam isnan kabaelam ta
mabalin ay kanam en gag-awiska mo siya.
5 Tay tonggal esay ipogaw et wada nan
kinakapsotna ay nalaka ay bomasolana.
Et siya nan masapol ay makailana.
6 Siya na nan esay it-itdok. Nan ipogaw
ay mait-itdowan isnan kalin Apo Dios et
masapol ay agtana isnan wada ken siya
nan ipogaw ay mang-it-itdo ken siya.
7 Siya dana pay nan ibagak ken dakayo.
Adi kayo masiksikapan. Tay nan ik-ikkan
nan ipogaw ay gawis wenno ngawi et siya
nan awnitna apiten tay adi mabalin ay
maallilaw si Apo Dios.
8 No nan layden nan ipogaw et nan ik-
ikkana ay ol-olay, awnit madosa siya ay
eng-enggana. Ngem no ik-ikkana nan lay-
den nan Ispirito Santo et awnitna ganaben
nan biyag ken Apo Dios ay ited nan Ispir-
ito Santo ken siya ay maid patenggana.
9 Isonga adi tako koma maom-oma ay
mang-ik-ikkan isnan gawis tay no itoltoloy
tako ay mang-ikkan awnit siya nan apiten
tako no omdan nan osto ay timpo.
10 Isonga kanayon koma ay ikkan tako
nan gawis isnan am-in ay ipogaw isnan
matatagowan tako. Am-am-amed isnan
ib-a tako ay mamati.

Nan Kombos Nan Naay Ay Solat

11 Isnan naay kombos nan solatko ken
dakayo et sak-en ay mismo nan nangiso-
lat. Isonga ilaenyo baw nan kadadaken
nan solatko.
12 Kanak en nan men-it-itdo ken dakayo
ay mangwani en masapol ay menpasegyat
kayo ta maisalakan kayo et ik-ikkanda
dadi ta madayawda. Ikkanda di abes tay
no kananda en omanay nan nateyan Jesus
gapo isnan basbasol di ipogaw et pali-
gaten nan ib-ada ay Judio daida. Isonga
kankananda en masapol ay masolot nan
linteg Moses gedan.
13 Ngem olay ninpasegyatda adida kadi
solsoloten nan am-in ay linteg Moses. Lay-
denda ay menpasegyat kayo ta mabalin ay
men-etekda ay mangwani isnan tapin di
ipogaw en, “Ilaenyo, ninpasegyatda gapo
tay solsolotenda nan it-itdomi.”
14 Ngem sak-en, baken nan kaneg todi
is laydek ay ibaga. Nodi laydek ay ibaga
nan nateyan nan Apo tako ay si Jesu Kristo
ay pala ken sak-en. Gapo isnan inikkana
et id wani maid polos laydek isnan am-in
ay maik-ikkan isnan batawa ay mang-ap-
apos ken Apo Dios tay maid polos paayda
ken sak-en.

15 Tay nan napatepateg isnan biyag tako
et nan balo ay nemnem ay nagapo ken
Apo Dios. Baken nan menpasegyatan nan
ipogaw.
16 Sapay koma ta liknaen nan am-in ay
mangpatpati isnan kakakwanik nan seg-
ang ya nan natalna ay nemnem ay mag-
apgapo ken Apo Dios. Daida nan ipogaw
Apo Dios olay no Judio wenno baken.
17 Menlogi id wani, adi kayo koma
pomaligat ay mangsongsongbat isnan
kankanak. Tay nan naay adoado ay
kablatko ay nagapo isnan mang-ad-adi
ken Jesus et da tona nan mangipagtek
isnan kinatet-ewan nan men-ob-oblaak ay
pala ken Jesus.
18 Bebsatko, sapay koma ta wawawawada
ken dakayo nan layad ya anos Jesu Kristo
ay Apo tako.
Siya dana et kedeng nan ibagak.

Nan Solat Pablo Isnan Ipogaw id Efeso

Nan Maipanggep Isnan Solat

Nan naay ay insolat Pablo isnan mamati id Efeso et nan awnit ikkan Apo Dios ay mangpos-a isnan am-in ay wada isnan batawa ya id daya ta kedeng si Kristo is apoda. (1:10). Siya nan gapo ay binagbagaan Pablo nan mamati tapno osto nan ik-ikkanda ta mapos-a nan nemnemda.

Pangngalig nan tap-in nan inosal Pablo ta ipailana nan kaneg nan mapos-aan tako ay mamati. Kanana en nan mamati et kanegda nan esay awak et si Jesu Kristo nan kaneg olon nan awak ay deey. Kanana abes en kaneg baey nan mamati et si Kristo nan kanegna tokod. Indiligna pay nan sin-asawa ken Jesu Kristo ya nan mamati ken siya.

Nan wada isna:

Nan login nan solat 1:1-2
Nan mapos-aan Kristo ya nan mamati ken siya 1:3-3:21
Nan ik-ikkan nan mamati ken Kristo 4:1-6:20
Kombos nan solat 6:21-24

Nan Login Nan Solat

1 Sak-en si Pablo ay pinilin Apo Dios ay esay apostolis Jesu Kristo. Naay di solatko ken dakayo ay ipogaw Apo Dios id issa Efeso ay mangitoltoloy ay mamati ken Jesu Kristo.

2 Sapay koma ta kanayon ay liknaenyo nan layad, anos ya natalna ay nemnem ay magapo ken Apo Dios ay Ama ya ken Jesu Kristo ay Apo tako.

Nan Kaskasdaaw Ay Seg-ang Apo Dios

3 Dadama nan panangdayaw tako ken Apo Dios ay Dios ya Aman Jesu Kristo ay Apo tako. Gapo isnan maitatapiyan tako ken Jesu Kristo et dadama nan badang Apo Dios ken datako tay inpaiyalina isnan Ispiritona nan am-in ay gawis ay nagapo id daya.

4 Gapo ken Jesu Kristo et olay isdin egay kaboliwan nan naay batawa et epdas pinilin Apo Dios datako ay men-ipogawna ta menbalinena datako is nadiosan ay maid polos basbasolna ken siya.

5 Id sang-adom et ninemnem Apo Dios ay menbalinena datako is an-akna maipoon isnan ikkan Jesu Kristo. Siya nan layden Apo Dios ay ommat ken datako gapo isnan dadama ay layadna ken datako.

6 Isonga daydayawen tako si Apo Dios gapo isnan gawigawis ay egayna inyim-imot ay badangna ken datako tay inbaana ken datako nan laylaydena ay Anakna ay si Jesu Kristo.

7 Nan basan Jesu Kristo ay inmayos isdin nateyana et siya nan nangsakbot ken datako isnan basbasol tako isonga pinakawan Apo Dios datako. Gapo tay managseg-ang siya

8 et dakkel nan badangna ken datako ay maid kankanegna. Si Apo Dios et getkena nan am-in ay wada ya ostoosto nan am-in ay ikkana.

9 Isonga inpagtekna ken datako nan awnit maikkan ay egayna inpagtek isnan tap-in di ipogaw ay epdasna ninemnem id sang-adom ay awnit matongpal gapo ken Kristo.

10 Siya na nan planona. No makwas nan am-in ay masapol ay ommat dat pos-aen Apo Dios nan am-in ay wada isnan batawa ya id daya ta kedeng si Kristo is Apo.

11-12 Am-iam-in ay om-ommat et epdas ninemnem Apo Dios ay awnit ommat. Kaneg nan nangpiliyana ken dakami ay Judio ta dakami nan omon-ona ay mamati ken Jesu Kristo. Tay enggana id sang-adom et dakami ay Judio nan nangseseed isnan inbagana ay awnit omdan ta madayaw si Apo Dios gapo isnan panakabalina.

13 Ngem id wani gawis tay olay dakayo ay baken Judio et inpailan Apo Dios ay ipogawna dakayo tay inidyana ken dakayo nan Ispiritona ay kaneg din inbagana. Inikkana di tay namati kayo ken Kristo issan nangdengnganyo isnan gawis ya tet-ewa ay mait-itdo maipanggep isnan inikkan Apo Dios ay mangisalakan ken datako.

14 Nan makitetean nan Ispirito Santo

ken datako et siya nan manggetkan tako
ay tet-ewa ay tongpalen Apo Dios nan
am-in ay inkalina isnan ipogawna isonga
getken tako ay awnitna dawaten datako.
Daydayawen tako nan kaskasdaaw ay seg-
ang Apo Dios.

Nan Lowalon Pablo Pala Isnan Mamati

15 Gapo tay dinngek nan pammatiyo ken
Apo Jesus ya nan dadama ay layadyo abes
isnan am-in ay ib-ayo ay ipogaw Apo Dios
16 et adiyak isalsaldeng ay men-iyaman
ken Apo Dios gapo isnan inikkana ken
dakayo ya ilol-owalowak dakayo ken siya.
17 Menlol-owalowak ken Apo Dios ay
kadayawan ay Ama tako ay nangibaa ken
Apo Jesu Kristo. Dawdawatek ay itedna
koma ken dakayo nan silib ay magapo
isnan Ispirito Santo ay mangipagtek isnan
am-in ay maipanggep isnan kinadiosna
tapno getkenyo siya ay osto.
18 Idawdawatko pay ken Apo Dios ay
silawana nan nemnemyo tapno getkenyo
ay osto nan awnitna ited ken dakayo ay
biyag ay maid patenggana tay siya nan
gapo ay pinilina dakayo. Laydek abes ay
getkenyo nan kinaado ya kinagawis nan
awnitna ited isnan ipogawna.
19 Idawdawatko gedan ay likliknaenyo
koma nan kabaelana ay mangbadang ken
datako ay mamati ken siya. Inpailan Apo
Dios nan kapigsan nan kabaelana ay maid
kanegna
20 isdin nangtagowana ken Jesu Kristo
isdin nateyana danat ipangato id daya et
patokdowena isnan makanawana ay kad-
an di madaydayaw.
21 Isonga wada si Jesus id daya et siya
nan kangatowan ay Apo id wani ay eng-
enggana. Maiwed nangatngato mo siya
isnan am-in ay manakabalin ay apo isnan
batawa ya id daya ay maila ya adi kaila.
22 Inpangaton Apo Dios si Jesu Kristo
ay men-apo isnan am-in ay wada et siya
gedan nan pinilin Apo Dios ay Apon di
mamati.
23 Isonga datako ay mamati ken Jesu
Kristo et kanega datako nan awakna ya
siya nan kaneg tako olo. Tay si Kristo ay
kangatowan ay Apo isnan am-in et siya
nan mangipaik-ikkan isnan am-in ay lay-
dena ay maikkan et datako nan mang-ik-
ikkan ya datako gedan nan mangipagtek
isnan kanegna.

2

Si Apo Dios Nan Mangipabalo Isnan Biyag Tako

1 Id kasin, isdin egay kayo namatiyan et
kaneg kayo natey gapo isnan basbasolyo.
2 Din ogaliyo et kaneg nan ngawi
ay ikkan nan mangnemnemnem isnan
biyagda isnan naay ay batawa et kedeng
tay pinatpatiyo gedan nan layden Satanas
ay apon am-in di anito ya nan mang-adi
ay mangpati ken Kristo.
3 Olay datako id kasin et inik-ikkan tako
abes nan aped tako is laylayden ay olay
no getken tako ay ngawi. Nan layden
nan awak tako ya nan wada isnan nem-
nem tako et siya nan aped tako inik-
ikkan. Isonga no egay tako namati ken
Jesu Kristo et masapol ay dosaen Apo Dios
datako ay kaneg nan adi mamati.
4 Ngem olay no kaneg todi et dadama
kayet nan seg-ang ya badang Apo Dios tay
dadama nan layadna ken datako.
5 Olay no kaneg tako natey gapo isnan
menbasbasolan tako et intapina datako
isnan balo ay biyag ken Kristo. Nan seg-
ang Apo Dios nan gapo ay intapina datako
ken Jesu Kristo tapno maisalakan tako.
6 Et gapo isnan naitapiyan tako ken siya
et awnitna ipangato datako ta wada nan
kalebbengan tako ay makitolay ken siya id
daya.
7 Nan gapo ay inikkan Apo Dios nan
naay et ta maila ay eng-enggana nan ki-
napigsan nan layadna ya nan seg-angna
ken datako gapo isnan naitapiyan tako
ken Jesu Kristo.
8 Tay nan seg-ang Apo Dios et kedeng
nan gapo ay dawatena datako no mamati
tako. Et maiwed polos inik-ikkan tako is
gapo ay insalakana datako nodi siya nan
kanemnem et kedeng.
9 Isonga adi mabalin ay men-etek nan
ipogaw ay mangwani en nan gawis ay
inikkana nan gapo ay insalakan Apo Dios
siya.

10 Tay si Apo Dios et kedeng nan
mangipabalo isnan biyag tako gapo isnan
naitapiyan tako ken Jesu Kristo tapno
ikkan tako koma nan gawis ay ninem-
nemna id kasin ay awnit tako ikkan.

Pinos-an Jesu Kristo Nan Nemnem Nan Am-in Ay Mamati Ken Siya

11 Isonga dakayo ay baken Judio ay
makwani en Gentil et nemnemenyo din
kanegyo id kasin. Dakayo et kanan nan
Judio en egay kayo naibilang ay ipogaw
Apo Dios tay egay kayo od kasegyatan.
Owen, tay id kasin et inbagan Apo Dios
en masapol ay masegyatanda tay siya nan
mangipaila ay ipogaw Apo Dios daida.
Ngem maid silbin nan apedda ikkan isnan
awakda no adida ikkan pay nan layden
Apo Dios.
12 Ngem nemnemenyo din egayyo
naitapiyan ken Kristo. Kaneg kayo
naiyaddaaddawi ken Apo Dios tay baken
kayo Judio ay ap-on Israel ay pinilin
Apo Dios ay ipogawna. Isonga egay
kayo gedan nailak-am isdin inkalin Apo
Dios isnan ipogawna en awnit omali
nan mangisalakan ken daida. Isdin
nangitoltoloyanyo isnan sigod ay ogaliyo
et maid namnamayo ay awnit dawaten
Apo Dios dakayo tay egayyo getken nan
maipanggep ken siya.
13 Ngem id wani gawis tay naitapi kayo
ken Apo Dios ya ken dakami ay ipogawna
gapo isnan nateyan Jesu Kristo.
14 Isonga inamong Jesu Kristo datako ay
Judio ya nan baken Judio et ninbalin tako
ay kaneg sin-ag-i. Inesangna nan nemnem
tako tay minaidna nan poon nan men-
inaamisan tako
15 tay isnan nateyana et minaidna nan
linteg ay naited ken Moses ya am-in nan
bilbilina ay pinatpatimi ay Judio id kasin
ta maeesang si Apo Dios is solsolotenmi ay
Judio ya dakayo ay baken Judio. Isonga
id wani et siya nan kaoolnosan tako tay
pinabalona datako ay ninbalinena ay es-
esa ay ipogaw gapo isnan maitatapiyan
tako ken siya.
16 Gapo isnan nateyan Jesu Kristo isnan
kros et siya nan nakaanan nan kedse
tako tay pinos-ana nan nemnem tako ay
mamati ay Judio ya Gentil ay kaneg esay
ipogaw tasiyay somag-en tako ken Apo
Dios.
17 Isonga inmali si Kristo ta ibagana
ken dakayo ay naiyaaddawi ken Apo Dios
ya ken dakami gedan ay naisasag-en ken
siya nan gawis ay damag ay mabalin ay
maitapi tako ken Apo Dios.
18 Et nan maitatapiyan tako ken Kristo
nan gapo ay makasag-en tako am-in ken
Apo Dios ay Ama tako tay wada nan Ispir-
ito Santo ken datako id wani.
19 Isonga dakayo ay egay kaibilang ay
ipogaw Apo Dios id kasin et naitapi kayo
id wani ken dakami ay ipogawna et men-
an-ak Apo Dios datako am-in.
20-22 Et maitapi tako am-in isnan baey
ay sas-aadena ay mentetean di Ispirito
Santo. Si Jesu Kristo et siya nan kanegna
tokod tay siya nan mangipapakneg ya
mangipadadakkel isnan baey dapay nan
aapostolis ya nan mamadton Apo Dios
et daida nan kanega kiling san baey tay
daida nan omon-ona ay mangipagtek is-
nan maipanggep ken Jesus. Gapo isnan
maitatapiyan nan mamati ken Kristo et
kanegda nan kaiw ay nateketeken ngem
wada nan kaosalanda am-in isnan baey.
Isonga dakayo pay ay mamati nan tap-in
di isaad Apo Dios isnan gawis ay baeyna.

3

Si Pablo Nan Mangipagtek Isnan Maipanggep Ken Apo Dios Isnan Baken Judio

1 Gapo isnan am-in dadi ay kaibagbagak
et ilol-owalowak dakayo. Owen sak-en si
Pablo ay naibalod gapo isnan nangibag-
bagaak ken dakayo ay baken Judio isnan
maipanggep ken Jesu Kristo.
2 Waay getkenyo met ay si Apo Dios nan
nangyali isnan kalebbengak ay mangi-
pagtek ken dakayo isnan layadna ya nan
seg-angna ta mabadangan kayo.
3 Tay inpagtek Apo Dios ken sak-en nan
egay naipagtek id kasin et siya nan inso-
latko isnan logiyan nan solat ay naay.
4 No basaenyo ay osto et awnityo getken
ay tet-ewa ay inpagtekna ken sak-en

nan awnit ommat isnan maipanggep ken
Kristo.
5 Egayna inpagtek isdin ipogaw id kasin
ngem id wani nan Ispiritona nan nangi-
pagtek ken dakami ay aapostolis ya ma-
madton Apo Dios.
6 Et siya na nan inpagtekna. Baken
kami kedeng ay Judio is dawaten Apo
Dios nodi olay dakayo gedan ay baken
Judio ta maitapi kayo isnan mamati ken
Kristo dakayopay maagtan isnan am-in
ay inkalin Apo Dios en itedna isnan
ipogawna gapo isnan pammatiyo ken Jesu
Kristo issan nangdengnganyo isnan gawis
ay damag.
7 Inbaan Apo Dios sak-en ta ibagak nan
gawis ay damag et inyalina gedan nan
laingko ay mang-ikkan gapo isnan kabae-
lana.
8 Olay sak-en nan kababaan isnan am-
in ay ipogawna ngem sak-en kayet nan
pinilina ay mangibaga ken dakayo ay
baken Judio isnan dadama ay layad Kristo
ken datako ay maid kanegna.
9 Tay si Apo Dios ay nangboliw isnan
am-in ay wada et inbaana sak-en ay
mangipagtek isnan am-in ay ipogaw nan
ikkana ta matongpal nan panggepna ay
egayna inpagtek id kasin enggana id wani
10 tasiyay no ilaen nan aap-apon di
aanghel id daya ya nan tap-in di manaka-
balin ay adi kaila nan gawis ay ikkan Apo
Dios ken datako ay mamati dadat getken
ay osto nan kinapigsan di silibna ya nan
kinagawis di nemnemna.
11 Tay olay id kasin et siya din ninem-
nemna ay ikkana ken datako et siya nan
tet-ewa ay inikkana isnan nateyan Jesu
Kristo ay Apo tako.
12 Isonga id wani adi tako mabain ay
menlowalo ken Apo Dios tay getken tako
ay idngena datako gapo isnan pammati
tako ken Jesu Kristo.
13 Isonga adi kayo koma menseseg-ang
gapo ken sak-en tay olay no mapalpali-
gatak et paggawisanyo met laeng.

Nan Lowalon Pablo

14 No nemnemek nan am-in ay inik-
ikkan Apo Dios ay Ama tako daket men-
palintomeng ken siya ay mangilowalo ken
dakayo.
15 Siya nan makwani en Ama tay siya
nan nagapowan nan am-in ay wada isnan
batawa ya id daya.
16 Adoado nan badang Apo Dios ken
datako gapo isnan kabaelana ay maid
kanegna. Isonga idawdawatko ken siya ta
papigsaen nan Ispirito Santo nan nemne-
myo
17 ta liknaenyo koma ay tet-ewa ay wada
si Jesu Kristo ken dakayo gapo isnan pam-
matiyo. Idawdawatko abes ta pomigpigsa
kayet nan layadyo ken Apo Dios ya isnan
ib-ayo
18 ta mawada ken dakayo ya nan am-
in ay ipogaw Apo Dios nan laing ay
manggetek ya makaawat isnan kinaam-
amed nan pigsan nan layad Jesu Kristo
ken datako.
19 Tet-ewa ay maiwed makagtek ay osto
isnan kapigsan nan layadna ngem mat-
aptapiyan koma nan getkenyo ta maanay
nan komaneganyo ken Apo Dios.
20 Madaydayaw si Apo Dios ay man-
akabalin ay mangbadbadang ken datako
tay olay no ngan di dawaten tako wenno
nemnemen tako et mabalin ay ikkana tay
napigsa nan kabaelana ay mang-ikkan mo
nan aped tako nenemnemen.
21 Am-in tako ay mamati et daydayawen
tako siya gapo isnan nangpos-aana ken
datako ya gapo abes ken Jesu Kristo isonga
si Apo Dios nan daydayawen tako ay eng-
enggana. Sapay koma.

4

Mapopos-a Koma Nan Nemnem Di Ma-mati

1 Sak-en ay naibalod gapo ken Apo Jesus
et ibagak en pangaasiyo koma ta tong-
palenyo nan am-in ay maibagay ay ikkan
nan pinilin Apo Dios.
2 Kaneg tona nan ikkanyo koma, man-
agkoya kayo ay adi kayo men-et-etek nodi
men-inanos kayo ay menlinayad.
3 Nan Ispirito Santo nan mangpopos-
a isnan nemnem tako isonga gawis no

itoltoloy tako ay mang-ik-ikkan isnan mas-
apol ta adi kangawngaw nan mapopos-
aan tako.
4 Tay am-in tako ay naitapi ken Jesu
Kristo et kaneg tako esay awak ya es-
esa nan Ispirito Santo ay makitetee ken
datako am-in. Esang abes nan namnama
tako gapo isnan nangpiliyan Apo Dios ken
datako.
5 Es-esa nan patiyen tako et siya nan es-
esa ay Apo tako ya es-esa nan mangipaila
ay naitapi tako ken Kristo et siya nan
kabonyagan tako.
6 Es-esa si Apo Dios ay Ama tako am-in
et siya nan kangatowan ay Apo isnan am-
in ya wada siya ay mangbadbadang ken
datako am-in.
7 Ngem olay no es-esa nan pammati tako
et nateketeken nan laing tako tay wasdin
esa ken datako et inagtan Kristo is osto ay
laingna.
8 Tay wada nan naisolat ay kalin Apo
Dios ay maipanggep ken Kristo ay mang-
wani en, “Inabakna nan bosona danat
ikawit nan adoado ay baana isnan so-
magongana id daya danat idya nan gawis
ay laing isnan ipogawna.”
9 Ngan ngen nan kayatna ay kanan is-
nan nangwaniyana en somagong id daya?
Kanana met en inmali siya tet-ewa isnan
naay ay batawa ay nagapo id daya.
10 Tay san nagapo id daya et siya nan
sinmagong kasin isonga id wani siya
nan kangatowan ay Apon nan am-in ay
nawada.
11 Et siya abes nan mang-id-idya is gawis
ay laing isnan ipogawna ta makaikkanda
isnan kayatna. Pinilina nan tap-ina ay
men-apostolis ya nan tap-ina ay mak-
wani en mamadto ay mangibagbaga isnan
kankanana. Wadada abes nan pinilina
ay omey mangibagbaga isnan gawis ay
damag isnan kailiili ya wadada abes nan
mang-it-itdo ya mangbadbadang isnan
mamati.
12 Nan gapo ay inyalin Kristo nan laing
tako et ta menbinadang tako ta pomigsa
koma nan pammatin nan ipogawna ay
kanegna awak
13 ya ta mataptapiyan nan getken tako
ay maipanggep ken Jesu Kristo ay Anak
Apo Dios ta maeteng nan pammati tako
ken siya. Tay no siya di nan ommat
et mapopos-a nan nemnem tako dapay
omosto et awaten tako nan gawigawis ay
ogalin Jesu Kristo.
14 No siya di nan ikkan tako et baken
tako dadlo kanega onga ay nalaka ay
mamati isnan kompolmi ay dengngena
tay adi tako aped mamatpati isnan teken
ay solsolo ya adi tako gedan masiksika-
pan isnan nalaing ay men-al-allilaw ay
mangisolsolo isnan baken tet-ewa.
15 Owen, baken nalaka koma ay ma-
sokatan nan pammati tako nodi kalka-
liyen tako isnan ib-a tako nan tet-ewa ay
mait-itdo gapo isnan layad tako ken daida
ta omosto nan pammati tako ken Jesu
Kristo et komaneg nan ogali tako isnan
ogalina tay siya nan kaneg tako olo
16 ya datako nan kanegna awak. Iyap-
apowana datako ta mapopos-a nan nem-
nem tako ay menbinadang. Tay am-in ay
paltin di awak et no ikkanda nan layden
nan olo et pomigpigsa ya domakdakkel
nan awak. Et siya nan kaneg tako no
menlinayad tako.

Komaneg Koma Isnan Ogalin Apo Dios Nan Ogaliyo

17 Ibagak nan naay ken dakayo tay
si Apo Jesus nan mangkayat ay ibagak.
Masapol ay adiyo itoltoloy ay mang-ikkan
isnan ogalin nan adi mamati ken Apo Dios
tay nan ik-ikkanda ya nan nemnemda et
adi kapaay.
18 Gapo tay menkenteg nan toktokda ay
adida kabagbagaan et egay natanggewan
nan nemnemda isonga maiwed ken daida
nan biyag ay ited Apo Dios.
19 Isonga maid polos bainda tay apedda
ik-ikkan nan layden nan awakda ay adida
ten-en nan ik-ikkanda ay ngawi.
20 Ngem dakayo et baken kaneg todi nan
sinolsoloyo isnan maipanggep ken Kristo.
21 Tay dinngeyo met nan tet-ewa ay
initdomi ay maipanggep ken siya et siya
nan solsolotenyo.
22 Isonga kaanenyo nan sigod ay nemne-
myo ya ogaliyo tay nan ngawi ay layden
nan awak tako et siya nan mang-allilaw
ken datako ay mang-ik-ikkan isnan ngawi

ya siya nan mang-engew ay mangipan-
gawi ken datako.
23 Isonga masapol ay masokatan nan
ogaliyo ya nan nemnemyo is gawis.
24 Dawatenyo nan mangpabalowan Apo
Dios isnan biyagyo ta komaneg kayo ken
siya et maila ay napabalo nan biyagyo
isnan tet-ewa ya nadiosan ay ik-ikkanyo.
25 Isonga adi tako koma menkamkam-
pot nodi nan tet-ewa et kedeng nan
kankanan tako isnan ib-a tako tay datako
ay mamati et naitapi tako am-in isnan
awak Jesu Kristo.
26 No makaliget tako datakot pabaewen
nan nemnem tako ta adi tako bomasol
ay mang-ikkan is ngawi. Adi tako koma
itoltoloy nan liget tako isnan sin-agew
27 tapno maid wayan Satanas ay mang-
dolog ken datako.
28 No waday mangakew ken dakayo et
masapol ay isaldengna et ta bomikas ay
men-obla is katagowana ya tasiyay wada
gedan di ibadangna isnan kodokdo.
29 Adi tako koma menkalkali is ngawi
nodi am-in ay kankanan tako et nan bo-
madang ay mangipapigsa ya mangipaosto
isnan nemnem di mendedenge.
30 Nan esa pay et adi tako koma
ipaseseg-ang nan Ispirito Santo tay nan
menteteana ken datako nan mangipaila
ay ipogaw Apo Dios datako ya siya abes
nan mangipagtek ay maitapi tako ay
maisalakan isnan kasin omaliyan Jesu
Kristo.
31 Isonga adiyo koma aamisen nan ib-
ayo. Masapol ay kaanenyo am-in ay sakit
di nemnemyo ya nan bongetyo ken daida.
Adi kayo makisapsape ya makisongsong-
bat ya adiyo taytayoktoken nan ib-ayo.
32 Baken koma kaneg todi nan ikkan
tako nodi men-inanos tako ya ipaila tako
nan seg-ang tako isnan ib-a tako. Men-
pinakawan tako ay kaneg nan inikkan
Apo Dios ay mangpakawan ken datako
gapo ken Jesu Kristo.

5

Mentetee Kayo Koma Isnan Menpat-a

1 Gapo tay datako nan an-ak Apo Dios
ay laylaydena et siya koma nan toltoladen
tako ta komaneg tako ken siya.
2 Laylayden tako koma nan ib-a tako
ay kaneg nan pananglayad Kristo ken
datako. Inyoogna nan awakna ay matey
tasiyay mabalin ay pakawanen Apo Dios
nan basbasol tako isonga pinagasingna si
Apo Dios isnan inikkana.
3 Isonga adi kayo koma makikamkamo-
lala ya men-ag-agom. Adi kayo aped
mensodsodok isnan kaneg todi ay ngawi.
Baken kaneg todi koma nan ikkan nan
ipogaw Apo Dios.
4 Adi maibagay ay menkalkali is ngawi
wenno naalas nan ipogawna nodi nan
gawis koma nan kankanana tasiyay ma-
dayaw si Apo Dios
5 tay gegetken tako ay adi mabalin ay
maitapi isnan mentolayan Kristo ya si Apo
Dios nan mang-ik-ikkan is ngawi ay kaneg
nan makikamkamolala ya nan naagom.
Nan naagom et nan kinaagomna nan ki-
nadiosna tay siya nan kapatgan ken siya.
6 Adi kayo maal-allilaw isnan
menkamkampot ay mangmangwani en
baken ngawi nan mang-ikkan isnan kaneg
todi. Tay nan kaneg todi ay maik-ikkan
et siya nan gapo ay makaliget si Apo
Dios isnan adi mangpati ken siya isonga
dosaena daida.
7 Isonga adi kayo maibob-oweg isnan
kaneg da todi ay ipogaw.
8 Tay id kasin et kaneg menbolinget nan
nemnemyo ngem id wani ay tinangge-
wan Jesu Kristo nan nemnemyo et kaneg
kayo mentetee isnan menpat-a gapo isnan
naitapiyanyo ken siya isonga ikkanyo nan
osto ay ikkan nan mentetee isnan menpat-
a.
9 Tay nan ipaik-ikkan Jesu Kristo isnan
tinanggewana et nan am-in ay gawis, nan
nalinteg ya nan tet-ewa.
10 Solowenyo koma dayopay ikkan nan
layden Apo Jesus.
11-12 Adi kayo makiik-ikkan isnan adi
kapaay ay ik-ikkan di egay katanggewan
di nemnemna. Owen, tay nan ik-ikkanda
ay ngawi ay adida ipapaila et kababain
is aped masodsodok. Ngem nan gawis
ay ik-ikkanyo et siya nan kanega silaw

ay mangipaila isnan kangawin nan ik-
ikkanda tasiyay omapalda koma isnan
gawis dadat isaldeng nan ngawi.
13 Tay no masilawan nan wada isnan
menbolinget et maila nan tet-ewa ay
kanegna.
14 Daet no ilaenda nan kangawida
et matanggewan nan nemnemda dadat
menbalin is gawis. Et siya nan gapo ay
wada nan day-eng ay naay,

"Magidoka ay naseyep. Matagoka ay
natey,

Ta tanggewan Kristo nan nemnemyo."

15 Isonga masapol ay nemnemen tako
ay gawis nan ik-ikkan tako ta adi tako
kaneg maong-ong-ong nodi kaneg tako
koma nan masilib
16 ay mang-ik-ikkan is gawis. Siya di nan
ikkan tako koma tay id wani et adoado
nan mang-ik-ikkan is ngawi.
17 Adiyo koma oong-ongen nodi nemne-
menyo nan layden Apo Jesus ay ikkanyo.
18 Adi kayo menbotboteng tay nan
maboteng et adina getken nan kankanana
ya nan ik-ikkana. Nodi nan Ispirito Santo
koma nan mangipanemnem ken dakayo
isnan gawis.
19 No madadagop kayo dakayot
menkanta ay mangdayaw ken Jesu Kristo
ngem masapol ay tet-ewa koma ay
dayawenyo siya isnan nemnemyo ta
baken kedeng nan topekyo is mangday-
dayaw.
20 Ya men-iyaman kayo ken Apo Dios
ay Ama tako isnan am-in ay om-ommat
olay no gawis wenno naligat gapo isnan
inikkan Jesu Kristo ay Apo tako.

Nan Osto Ay Ikkan Nan Sin-asawa

21 Menpinateg kayo tay siya nan layden
Kristo ay Apo tako ay ikkanyo.
22 Dakayo ay bababai et patgenyo nan
as-awayo ay kaneg nan panangpategyo
ken Apo Jesu Kristo.
23 Tay nan lalaki nan apowen nan
asawana ay kaneg gedan si Jesus ay apon
nan mamati ken siya tay kaneg siya nan
olon di mamati tay siya nan nangisalakan
ken datako ay kanegna awak.
24 Isonga masapol ay patiyenyo ay
bababai nan am-in ay kanan nan as-
awayo ay kaneg nan mangpatpatiyan tako
isnan am-in ay layden Kristo.
25 Dakayo abes ay lalalaki, masapol ay
laylaydenyo nan as-awayo ay kaneg nan
pananglayad Jesu Kristo isnan ipogawna.
Tay nan inikkana et intedna nan awakna
ta isalakana datako
26 tasiyay menbalinena datako ay
ipogawna ay maid basolna. Tay kanegna
inowasan nan basbasol tako isnan
nabonyagan tako ay mangipaila ay
patiyen tako am-in nan wada isnan kalin
Apo Dios.
27 Nan gapo ay natey siya et ta kaanena
nan am-in ay basol tako tasiyay no omali
siya ay mang-ala ken datako et gawis tako
ay maid polos kadelawana isnan pangiil-
ana.
28 Isonga dakayo ay lalalaki et masapol
ay laylaydenyo nan as-awayo ay kaneg
nan pananglayadyo isnan awakyo tay nan
asawam et kanegmo gedan awak.
29 Tay maiwed ipogaw is mang-adi isnan
awakna nodi ayowanana. Et kaneg todi
nan ik-ikkan Kristo ken datako ay mamati
30 tay ibilangna ay awakna datako.
31 Wada nan naisolat ay kalin Apo Dios
ay kanana en, "No makiasawa nan lalaki
et taynana nan amana ya inana ta maipos-
a isnan asawana et menbalinda ay es-esa."
32 Naligat ay magtek nan kayatna ay
kanan ngem ken sak-en et idiligko nan sin-
asawa ken Kristo ya nan mamati ken siya.
33 Ngem naay pay di kanana ay
maipanggep ken dakayo ay sin-asawa.
Sik-a ay lalaki et masapol ay lay-
laydem nan asawam ay kaneg nan
pananglayadmo isnan awakmo. Ya sik-
a pay abes ay babai et masapol ay
patpatgem abes si asawam.

6

Nan Osto Ay Ikkan Nan Onga

1 Dakayo ay ongong-a, patiyenyo nan
ama ya inayo tay siya nan osto ay ikkan
nan maitapi ken Jesu Kristo
2 tay wada nan bilin Apo Dios ay mang-
wani en, "Masapol ay patpatgem da amam
ken inam." Siya di nan omon-ona ay bilin

Apo Dios ay wada nan ibagana ay ommat
no matongpal.
3 Kanana en, “No tongpalem na et gawis
nan ommat ken sik-a dakapay matatago
ay mabayag isnan naay ay batawa.”
4 Dakayo pay ay am-a ya in-a et adiyo
paligligten nan an-akyo nodi itdoyo nan
gawis ay layden Jesu Kristo ya bag-
bagaanyo daida tasiyay gawis nan ik-
ikkanda.

Nan Osto Ay Ikkan Nan Baa Ya Nan Apoda

5 Dakayo ay baa et patiyenyo nan apoyo
isnan batawa. Ipakatmo koma nan kabae-
lam ay mang-ikkan isnan ibagana ken sik-
a ay kaneg nan ikkam no si Kristo nan
mangbaa ken sik-a.
6-7 Baken koma kedeng nan mangiil-
an nan apom ken sik-a is mang-ikkanam
isnan oblam ta dayawen daka nodi men-
gasingka dakapay men-gaget koma ay
mang-ikkan isnan am-in ay ibagana tay
siya nan layden Apo Dios. Ikkam di
tay nenemnemem ay baken kedeng nan
ipogaw is apom nodi nan osto ay apom et
si Kristo
8 tay getkenyo ay ligalowan Apo Dios
nan mang-ik-ikkan is gawis olay no baa
siya wenno baken.
9 Dakayo abes ay wada nan baana et
masapol ay gawis abes nan ikkanyo is-
nan baayo. Adiyo paeg-egyaten daida
tay getkenyo ay es-esang si Apo Dios id
daya ay Apoyo isnan baam et maiwed
pawedwed-ena is ipogaw.

Nan Kaneg Salida Ay Ited Apo Dios

10 Siya na nan kombos nan ibagak ken
dakayo. Gapo isnan maitatapiyanyo ken
Jesu Kristo et dawatenyo ay papigsaena
koma nan pammatiyo. Mabalin ay ikkana
gapo isnan panakabalina.
11 Tay datako et kaneg tako makigobgo-
bat isnan boso tako ay si Satanas ay mang-
al-allilaw ken datako isonga masapol ay
osalen tako nan am-in ay inted Apo Dios
ay salida ta adi tako maabak.
12 Tay baken ipogaw nan kaboso tako
nodi si Satanas ya nan menkakekedse
ay kaanianito ya nan tap-in di adi kaila
ay mang-ik-ikkan is ngawi ay men-ap-
apo isnan naay ay batawa ay kad-an di
menbolinget ay nemnem.
13 Siya di nan gapo ay masapol ay osalen
tako am-in nan salida ay inyalin Apo Dios
tasiyay nakasagana tako no waday ommat
is ngawi ta olay no pomigsa nan ikkan Sa-
tanas et adi polos makaabak ken datako.
14 Isonga isagana tako nan naayda ay
kanega salida ay masapol ay osalen tako.
Nan mangibagaan tako isnan tet-ewa et
siya nan kanega balikes ay salida. Nan
gawis ay ik-ikkan tako et siya nan kanega
salidan di pagaew.
15 Nan kaneg tako sapatos ay mangipa-
gawis isnan mendad-aanan tako et nan
manglaydan tako ay mangibaga isnan
gawis ay damag.
16 Nan mentoltoloyan di pammati tako
ken Jesu Kristo et siya nan kaneg tako
kasay tay siya nan isalida tako isnan
ngawi ay nemnem ya nan kaeegyat ay
om-ommat tay daida nan kaneg menbid-
bidang ay balbeg ay igaygayang Satanas.
17 Nan kaneg abes salidan nan
olo tako et nan pammati tako isnan
nangisalakanan Jesu Kristo ken datako.
Ya nan kaneg tako gamig ay manggobat
ken Satanas et nan kalin Apo Dios ay inted
nan Ispirito Santo.
18 Nan esa pay ay salida ay wada ken
datako et nan lowalo. Masapol koma ay
kanayon ay menlowalo tako isnan badang
nan Ispirito Santo. Itoltoloyyo ay menlol-
owalo olay ngan nan om-ommat dayopay
adi kalkalingkingan ay ilowalowan nan
am-in ay ipogaw Apo Dios.
19 Ilol-owalowanyo koma abes sak-en ta
itdon Apo Dios nan kankanak no men-
isolowak ya ta tomoledak ay mangipagtek
isnan gawis ay damag ay maipanggep ken
Jesu Kristo ay egay naipagtek enggana id
wani.
20 Siya di nan nangibaaan Apo Dios ken
sak-en et siya nan gapo ay maibabalodak
id wani. Isonga ilol-owalowanyo sak-en
ta tomoledak koma ay mangibaga isnan
kayatna.

Nan Kombos Nan Naay Ay Solat

21 Si Tikico nan ibaak ken dakayo ta
ipagtekna nan am-in ay om-ommat ken
sak-en. Siya nan esay gawigawis ay ib-ak
ay naanos ay mangbadbadang ken sak-en
isnan ik-ikkak ay pala ken Jesu Kristo.
22 Isonga inbaak siya ken dakayo ta
ipadamagna nan om-ommat ken dakami
isna ya ta papigsaena nan nemnemyo.
23 Dakayo ay bebsatko ay mamati et
sapay koma ta si Apo Dios ay Ama tako ya
si Apo Jesu Kristo nan mangipapigsa isnan
pammatiyo tapno liknaenyo nan natalna
ay nemnem ya menlinayad kayo.
24 Ya sapay koma ta liknaen nan am-in
ay manglaylayad ay eng-enggana ken Apo
Jesu Kristo nan gawis ay badang ya seg-
ang Apo Dios.

Nan Solat Pablo Isnan Ipogaw id Filipos

Nan Maipanggep Isnan Solat

Naay nan solat Pablo isnan iFilipos. Daida nan damon di namati ken Kristo id Europa gapo isnan solsolon Pablo. Naibabalod si Pablo isdin nangisolatana isnan naay et mensakit nan nemnemna gapo isnan ngawi ay kankanan nan tap-in di men-is-isolo maipanggep ken siya dapay madanagan isnan deeyday mamati ay wada id Filipos tay wada nan baken osto ay naitdo ken daida. Ngem olay no siya di et maila isnan naay ay solat nan gasing Pablo ya nan talekna gapo isnan pammatina ken Jesu Kristo.

Nan osto ay gapo ay nangisolatan Pablo isnan naay et ta menpasalamat isnan badang nan deeyday mamati ay wada id Filipos ken siya. Bagbagaana gedan daida tapno papigsaena nan pammatida olay no ngan nan ommat ken siya wenno ken daida. Inbagana en ipababada nan awakda ay kaneg nan inikkan Jesus tapno adida men-im-imot ya men-et-etek. Inpanemnemna ken daida ay wada nan osto ay biyagda gapo isnan maitatapiyanda ken Kristo et nan layad Apo Dios ken daida nan gapo na. Tay naidya ken daida na gapo isnan pammatida ay baken gapo isnan nangtongpalanda isnan linteg di Judio. Inpanemnem Pablo gedan nan gasing ya nan talnan di nemnem ay inidyan Apo Dios ken daida isnan naitatapiyanda ken Jesu Kristo.

Nan wada isna:

Login di solat 1:1-11
Nan inommat ken Pablo 1:12-26
Nan biyag di maitapi ken Kristo 1:27-2:18
Nan planon Pablo ken da Timoteo ken Epafrodito 2:19-30
Pamagbaga maipanggep isnan men-ap-apos ya nan ngawi ay solsoloda 3:1-4:9
Nan gasing Pablo isnan badang di iFilipos 4:10-20
Kombos di solat 4:21-23

Nan Login Nan Solat

1 Dakami da Pablo ken Timoteo ay baan
Jesu Kristo nan mensolat ken dakayo ay
mangipangpango ya mangbadbadang is-
nan mamati id issa Filipos ya ken dakayo
am-in abes ay ipogaw Apo Dios issa gapo
isnan pammatiyo ken Jesu Kristo.
2 Sapay koma ta kanayon ay liknaenyo
nan anos, layad ya natalna ay nemnem ay
magapgapo ken Apo Dios ay Ama ya ken
Jesu Kristo ay Apo tako.

Nan Lowalon Pablo

3 Isnan am-in ay mangnemnemak ken
dakayo daket men-iyaman ken Apo Dios
4 ya men-gasingak isnan mangilol-
owalowak ken dakayo am-in
5 gapo isnan nangbadbadanganyo ken
sak-en isnan ik-ikkak ay mang-it-itdo is-
nan gawis ay damag maipanggep ken Jesu
Kristo. Tay enggana isdin namatiyanyo
enggana id wani et nangbadbadang kayo.
6 Isonga getkek ay itoltoloy Apo Dios
nan gawis ay ik-ikkana isnan biyagyo eng-
ganay maanaanay isnan omaliyan kasin
Jesu Kristo.
7 Kanayon ay nemnemnemek dakayo et
osto no siya nan ikkak tay makilaklak-
am kayo isnan oblak ay inted Apo Dios.
Kaneg id kasin et binadbadanganyo sak-
en isnan nangipanpaneknekak ay tet-ewa
nan gawis ay damag ay maipanggep ken
Jesu Kristo ya id wani et itoltoloyyo ay
olay naibabalodak. Isonga makilaklak-am
kayo isnan badang Apo Dios ken sak-en.
8 Getken Apo Dios ay dadama nan iliwko
ken dakayo tay laylaydek dakayo ay kaneg
nan pananglayad Jesu Kristo ken dakayo.

9 Siya na nan ilowalok ken Apo Dios.
Idawdawatko ay pomigpigsa kayet koma
nan layadyo ken siya ya nan ikkanyo
abes ay menlinayad ta mataptapiyan nan
getkenyo maipanggep ken Apo Dios ya
nan kabaelanyo ay mangtek ken siya.
10 No siya di et getkenyo ay mang-ikkan
is gawis ta awnit maiwed mangipabasol
ken dakayo isnan omaliyan kasin Kristo
tay gawis nan ogaliyo.

11 Dat omad-ado nan gawis ay ik-
ikkanyo ay ipaikkan Jesu Kristo tay ke-
deng siya is makapaikkan. Siya nan
ikkana ta madaydayaw si Apo Dios.

Nan Badang Nan Nabalodan Pablo

12 Bebsatko, waay kananyo en sin-
maldeng nan maibagbagaan nan gawis ay
damag gapo isnan naibalodak. Ngem egay
tay amed pinmigsa nan maibagbagaana.
13 Tay dinngen nan am-in ay sosoldadon
di ali ya nan am-in ay ipogaw isna ay maid
teken is gapo ay naibalodak nodi kedeng
nan pammatik ken Jesu Kristo.
14 Isonga pinmigsa nan pammatin nan
adoado ay bebsat tako ken Apo Jesu Kristo
isnan nang-ilaanda isnan ik-ikkak isnan
naay ay pagbalodan dadat amed tomoled
ay mangibaga isnan kalin Apo Dios.
15 Tet-ewa ay wadada nan mangibag-
baga isnan maipanggep ken Kristo ay
baken is osto ay gandatda nodi gapo isnan
apalda ken sak-en. Ngem wada nan tap-
ina ay osto nan gandatda
16 tay nan maipanggep ken Kristo nan
ibagbagada gapo isnan layadda ken sak-
en tay getkenda ay inpalobos Apo Dios ay
naibalodak ta paneknekak ay tet-ewa nan
gawis ay damag ay maipanggep ken Jesu
Kristo.
17 Ngem san deeyda ay omapal et
apedda it-itdo nan maipanggep ken Kristo
tay laydenda ay daida koma nan mangi-
pango isnan ado ay ipogaw tay kananda
en no siya nan ikkanda et omam-amed
nan ligatko isnan naay ay pagbalodan no
dengngek nan ik-ikkanda.
18 Ngem olay no siya di et olay. Tay no
ngawi wenno gawis nan gandatda basta
maitdo nan maipanggep ken Jesu Kristo et
men-gasingak met laeng.
19 Owen, mentoltoloy nan gasingko tay
getkek ay paggawisak nan am-in ay inom-
mat ken sak-en gapo isnan lowaloyo ya
nan mangbadbadangan nan Ispirito Santo
ken sak-en ay nan nangbadbadang gedan
ken Jesu Kristo.
20 Nan namnamak ya nan osto ay laydek
et ta maiwed koma ik-ikkak is gapo ay
mabainak ken Apo Dios. Et adi koma
makmaksayan nan toledko ta id wani ya
isnan omali ay agew et maitoltoloy ay
madaydayaw si Jesu Kristo isnan ik-ikkak
isnan katatagowak ya olay no mateyak.
21 Tay ken sak-en et isnan matatagowak
et ta ipailak koma nan kinagawis Jesu
Kristo ngem no mateyak et gawgawis pay
tay omeyak ken siya.
22 Ngem no matatagowak et makaitoloyak
isnan naay ay nabanol ay ik-ikkak. Isonga
no sak-en nan menpili et adiyak getken no
ngan nan kagawisan
23 tay tet-ewa ay laydek nan dowa.
Kanak en gagag-awis no komaanak isnan
naay batawa ta makiteeak ken Kristo
24 ngem gapo tay masapolyo sak-en et
waay gawgawis no adiyak matey id wani.
25 Isonga gegetkek ay adiyak matey id
wani tay masapol ay wadaak ken dakayo
tapno pomigpigsa kayet nan pammatiyo
dakayopay am-amed gomasing.
26 Kayatko gedan ay matatago pay tapno
isnan awnitak somagongan kasin ken
dakayo et siya nan amedyo mangdayawan
ken Jesu Kristo.

27 Ngem olay no ngan nan ommat
et masapol ay ikkanyo nan osto ay
ikkan nan mamati isnan gawis ay damag
ay maipanggep ken Jesu Kristo. Dat
olay no omeyak issa wenno adi et nan
dengdengngek koma ay maipanggep ken
dakayo et itoltoloyyo ay maeesa nan nem-
nemyo ay manggobat ken Satanas ya nan
baana ta itakdegyo nan pammatiyo.
28 Adi kayo koma omeg-egyat isnan
mangbosboso ken dakayo. Tay no tomo-
toled kayo et siya nan mangipagtek ay
maabakda et madosada ay eng-enggana
dapay dakayo nan mangabak tay si Apo
Dios nan mangbadbadang ken dakayo ta
maitapi kayo ken siya ay eng-enggana.
29 Tay naagtan kayo is waya ay mamati
ken Jesu Kristo ta madayaw siya. Ngem
baken kedeng nan pammatiyo is naited
nodi masapol gedan ay mapaligatan kayo
ta madayaw siya.
30 Isonga maitapi kayo ken sak-en ay
manggobat ken Satanas ay kaneg nan inil-
ilayo ay nakigobgobatak id kasin ya nan
dengdengngenyo ay ik-ikkak id wani.

2

Nan Ogalin Kristo Nan Toladen Tako Koma

1 Getkenyo ay pinmigsa nan nemnemyo
gapo isnan pammatiyo ken Jesu Kristo
ya isnan layadna ken dakayo. Makitetee
ken dakayo abes nan Ispirito Santo ay
mangbadbadang ken dakayo. Getkenyo
abes ay menlinayad ya mensineg-ang.
2 Isonga anayenyo pay nan gasingko is-
nan amedyo mangeesangan isnan nemne-
myo ay nan men-ginayyemanyo ya menli-
nayadanyo.
3 Baken koma nan madayawanyo ya
mait-ekanyo is ik-ikkanyo nodi ipababayo
nan nemnemyo dayopay patgen nan iib-
ayo.
4 Baken kedeng nan paggawisanyo is
nemnemenyo nodi olay nan masapol nan
iib-ayo.
5 Solotenyo koma nan kaneg nan nem-
nem Jesu Kristo.
6 Olay no Dios si Kristo et adina nemnem-
nemen nan kinangatona
7 Nodi tinaynana nan kinangatona et men-
balin is ipogaw danat ibilang ay baa
siya.
8 Isnan ninbalinana is ipogaw et inpaba-
bana nan nemnemna
Ta tongpalena nan gandat Apo Dios ken
siya ay enggana isnan kaeegyat ay
ikateyna ay nan mailansaana isnan
kros.
9 Isonga siya nan gapo ay inpangaton Apo
Dios siya
Ta siya nan kangangatowan isnan am-in
ay wada
10 Ta nan am-in ay wada et dayawenda
siya.
Nan wada id daya ya isnan batawa ya nan
natnatey gedan
Et awnitda menpalintomeng am-in ay
mangdayaw ken siya
11 Ay mangwani en si Jesu Kristo nan es-
esa ay Apo.
Et siya di nan kaidaydayawan Ama tako
ay si Apo Dios.

Nan Mamati Et Kaneg Silaw Isnan Batawa

12 Isonga naay di ibagak ken dakayo ay
laylaydek. No siya di nan inik-ikkan Kristo
et masapol abes ay managpati tako. Isnan
kad-ak ken dakayo et pinatpatiyo sak-en
ngem id wani ay maiwedak ken dakayo et
am-amed koma nan ikkanyo ay mangpati
isnan ibagbagak. Itoltoloyyo ay mang-
ikkan isnan layden Apo Dios ta matongpal
nan gandatna ay omosto nan pammatiyo.
Ngem gapo tay adi kayo makatongpal no
adina badangan dakayo et masapol ay
ikabainyo ya iyegyatyo siya.
13 Tay si Apo Dios ay mentetee ken
dakayo nan mang-it-ited isnan layadyo
ay mang-ikkan isnan laydena ya isnan
kabaelanyo ay mangtongpal gedan.
14 Isnan am-in ay ik-ikkanyo et masapol
ay adi kayo menlilili ya adi kayo gedan
makisongsongbat
15 ta maiwed koma makaipabasol ken
dakayo ay an-ak Apo Dios. Olay no
makitetee kayo isnan mang-ik-ikkan is
ngawi isnan naay ay batawa et adi kayo
koma maal-alisan isnan ngawi ay ik-
ikkanda nodi maila koma ay gawis ya osto
nan ik-ikkanyo tay kanegyo nan silaw ay
mangtanggew isnan nemnem di ipogaw
isnan batawa.
16 Tay nan kalin Apo Dios ay it-itdoyo
et siya nan mang-ited ken daida isnan
biyag ay maid patenggana. No siya di nan
ik-ikkanyo et men-gasingak ay mang-it-ek
ken dakayo isnan omaliyan kasin Kristo
tay nan ik-ikkanyo nan mangipaila ay
mapaay nan inpakpakatko ay inik-ikkan.
17 Waay awnitak mapatey gapo isnan
oblak ay pala ken Apo Dios ngem olay tay
siya nan mangipapigsa isnan pammatiyo.
Kaneg nan pammatiyo nan igasingyo ken
Apo Dios isonga men-gasingak tay kega
anayan nan kateyak nan igasingyo.
18 Isonga olay no awnitak matey et
makigasing kayo koma ken sak-en.

Da Timoteo Ken Epafrodito

19 Adi mabayag et ibaak si Timo-
teo ken dakayo no ipalobos Apo Jesu
Kristo tasiyay no somagong siya daket
men-gasing gapo isnan ipadamagna ay
maipanggep ken dakayo.

20 Maid teken is ib-ak ay mangnemnem-
nem is paggawisanyo nodi siya et kedeng
21 tay nan tap-ina et kedeng nan pag-
gawisanda is apedda nemnemnemen ay
baken nan layden Jesu Kristo ay ikkanda.
22 Ngem si Timoteo et getkenyo met ay
gawis nan ogalina tay kaneg kami sin-
ama gapo isnan mang-it-itdowanmi isnan
maipanggep ken Jesu Kristo.
23 Isonga ibaak siya ken dakayo ay dagos
no getkek nan mabanagan nan kasok.
24 Et sapay koma abes ta ipalobos Apo
Jesu Kristo ay adi mabayag daket omey
gedan ken dakayo issa.
25 Ngem kanak en masapol ay
pasagongek issa ay dagos nan ib-a tako
ay si Epafrodito. Kanegko besat siya tay
nakiiib-a ken sak-en ay kaneg soldadon
Apo Dios gedan. Siya nan inbaayo ken
sak-en ay mangbadang isnan am-in ay
masapolko.
26 Ngem ipasaak siya ken dakayo issa tay
mailiw ken dakayo et am-amed nan seg-
angna isnan nanggetkana ay dinngeyo ay
nasakit siya.
27 Tet-ewa ay pilmi nan sakitna tay
nganngani ay matey ngem sineg-angan
Apo Dios siya et ginmawis. Baken kedeng
siya is sineg-angan Apo Dios nodi sak-en
gedan ta adi omam-amed nan ligatko no
matey siya.
28 Isonga kakakakayatko ay pasagongen
siya ta gomasing kayo kasin no ilaenyo
siya ya ta makesayan nan danagko gedan.
29 Ipailayo koma ay men-gasing kayo
isnan somagongana issa tay siya nan tet-
ewa ay besat tako gapo isnan pammatina
ken Apo Dios. Nan ipogaw ay kaneg ken
Epafrodito et gawis no patgenyo.
30 Tay gistay ay matey gapo isnan inik-
ikkana ay maipanggep ken Kristo. Adina
imotan nan biyagna ay mangbadbadang
ken sak-en isnan kamaidyo.

3

Nan Osto Ay Paggawisan

1 Kasinak ibaga ken dakayo ay beb-
satko en men-galalasing kayo koma gapo
isnan naitapiyanyo ken Apo Jesu Kristo.
Adiyak maom-oma ay mangibagbaga is-
nan inbagbagak ken dakayo tay masapol
ay maawatanyo ay osto ta adi mangawn-
gawngaw nan pammatiyo.
2 Makailanyo nan menkenteg nan tok-
tokda ay mang-ik-ikkan isnan ngawi tay
ipapatida en no egay kayo kasegyatan et
adi kayo kano maitapi ken Apo Dios.
3 Ngem datako nan tet-ewa ay an-ak
Apo Dios tay baken kadi nan segyat di
kailasinan nan tet-ewa ay anakna nodi
nan mangdaydayawan tako ken Apo Dios
isnan kabaelan nan Ispirito Santo ya nan
mangipapangatowan tako ken Jesu Kristo.
Siya nan osto ay talken tako, ay baken nan
maikkan isnan awak tako ta katongpalan
nan linteg ay kaneg nan kasegyatan di
ipogaw.
4 No waday ipogaw is mabalin ay
talkena isnan am-in ay inik-ikkana et
maid teken nodi sak-en. No waday mang-
wani en maitapi siya ken Apo Dios gapo
isnan inik-ikkana ya nan kaipogawna et
am-amed ken sak-en
5 tay ilaenyo, tet-ewa ay Judiowak tay
Judio gedan da ama isonga nasegyatanak
isdin maikawao ay agewko. Sak-en nan
esay apon din si Israel tay nan anakna ay
din si Benjamin nan apok et maid apok
is baken Judio. No maipanggep isnan
linteg ay inted Apo Dios ken Moses et
tinongpalko am-in dadi tay Fariseowak.
6 Pilmi nan nangpalpaligatak isnan ma-
mati ken Jesus tay kanak en mamaidenda
nan lintegmi. Maiwed met nangpabpaba-
sol ken sak-en maipanggep isnan linteg
Moses tay tinongtongpalko od am-in.
7 Ngem am-in dadi ay kanak en paggaw-
isak et id wani ibilangko ay maid obpay
paayda tay si Kristo et kedeng nan mang-
ited is pagawisan di ipogaw.
8 Baken kedeng di nodi ibilangko ay
maid polos paay nan am-in no idiligko
daida isnan kagawisan ay maid kanegna
isnan makiib-aak ken Jesu Kristo ay Apok.
Gapo ken siya et tinaynak nan am-in tay
laydek ay getken ay osto si Jesu Kristo
9 tapno maitatapiyak ken siya. Baken
nan gawis ay ikkak ay mangtongpal isnan
linteg di gapo ay maibilangak ay gawis
nodi isnan pammatik ken Jesu Kristo. Tay

si Apo Dios nan kagapowan nan kinagawis nan mamati ken siya et gawis nan pangiilaana ken daida gapo isnan pammatida.
10 Isonga laydelaydek ay maawatak ay osto si Kristo. Padasek koma abes nan kabaelan Kristo ay wada ken siya isnan kasina natagowan. Kayatko ay mapaligatak ay kaneg nan napaligatana ya olay no mateyak ay kaneg nan nateyana
11 tay namnamaek ay no mateyak et tagowen kasin Apo Dios sak-en ta makiteteeak ken siya ay eng-enggana.

Ipakat Tako Ay Mang-ikkan Isnan Layden Apo Dios

12 Adiyak kanan en getkek ay osto nan maipanggep ken Kristo ya adiyak kanan gedan en maiwed kolang isnan ogalik. Ngem ipakatko nan am-in ay kabaelak ta ganabek koma nan gandat Kristo isnan nangpabalinana ken sak-en ay ipogawna.
13 Bebsatko, adiyak kanan en makaikkanak isnan am-in ay laydek ngem id wani et baken nan am-in ay inik-ikkak is nemnemnemek nodi ipakatko ay mang-ikkan isnan layden Kristo.
14 Ipakpakatko ay mang-ikkan isna ta ganabek nan gon-gona ay awnit ited Apo Dios ken datako ay nan maitapiyan tako ken siya id daya gapo isnan inikkan Jesu Kristo.
15 Kaneg todi koma nan nemnem tako am-in ay naeteng nan pammatina. Ngem no wada nan teken di nemnemna ken dakayo et si Apo Dios nan mang-itdo isnan osto.
16 Nan masapol et nan mang-ik-ikkanan tako isnan am-in ay getken tako ay layden Apo Dios.
17 Bebsatko, nan inil-ilayo ay inik-ikkak nan toltoladenyo koma. Inpail-ilami nan osto ay maikkan isonga ilaenyo nan deeyday mangsolot tet-ewa
18 tay kaneg din inbagbagak id kasin et adoda nan mang-ik-ikkan is ngawi ay mang-ap-apos ken Jesu Kristo tay kanegda iyawen nan nateyana isnan kros. No nemnemek daida et pilmi nan sakit di nemnemko isonga mentedtedted nan agak.
19 Tay nan layden nan awakda et kedeng nan tongtongpalenda ay kaneg siya nan diosda. Et nan kababain ay maikikkan nan laydenda ay ipail-ila ya nan katatagowanda isnan batawa et kedeng nan apedda nemnemnemen. Ngem nan menbanaganda et madosdosada ay eng-enggana isnan impilno.
20 Ngem teken ken datako ay mamati tet-ewa tay olay no mentetee tako isnan batawa id wani ngem awnit tako omey id daya ay osto ay ili tako. Et siya gedan nan magapowan nan sedsed-en tako ay si Apo Jesu Kristo ay nangisalakan ken datako.
21 Et awnitna menbalinen nan naay kaseseg-ang ay matmatey ay awak tako is kaneg nan gawis ay awakna. Et mabalin ay ikkana di gapo isnan kabaelana ay men-apo isnan am-in ay wada.

4

1 Isonga dakayo ay bebsatko, papigsaenyo nan pammatiyo ken Jesu Kristo. Mailiiliwak ken dakayo ay laylaydek tay dakayo nan mangipagasgasing ken sak-en ya dakayo pay nan gon-gonak isnan men-it-itdowak.

Nan Pamagbagan Pablo

2 Dakayo Evodias ken Sintike, pangaasiyo ta menkinaawatan kayo tay keg kayo sinbesat gapo isnan pammatiyo ken Jesu Kristo.
3 Et sik-a abes ay matalek ay gayyemko, kadya badangam da tona ay bababai ta menkinaawatanda. Tay ninbikasda abes ay nangbadbadang ken sak-en isdin nangipadamdamagak isnan maipanggep ken Kristo. Owen, daida ken da Clemente ya nan tap-in di nangbadbadang ken sak-en. Epdas inlistan Apo Dios daida isnan liblona ay listaan di matagotago ken siya ay enggana.
4 Kanayon ay men-gasing kayo koma gapo tay wada si Jesu Kristo ken dakayo. Kasinek kasin ay mangwani en mengalalasing kayo koma.
5 Ipailayo nan anosyo isnan am-in ay ipogaw. Nganngani nan omaliyan kasin nan Apo tako.
6 Adi kayo koma aped madadanagan is kompolmi nodi menlowalo kayo ken Apo Dios ta dawatenyo ken siya nan am-in ay

masapolyo dakayopay men-iyaman ken
siya gapo isnan am-in.
7 No siya di nan ik-ikkanyo et gawis nan
nemnemyo isnan mamatiyanyo ken Jesu
Kristo tay idyan Apo Dios nan natalna ay
nemnem ay adi tako manemnem.

8 Siya na nan kombos nan ibagak ken
dakayo ay bebsatko, nemnemnemenyo
nan tet-ewa ya nan napateg ya nan am-
in ay osto ya gawis ay ikkan nan ipogaw.
Nan am-in ay kadadayaw nan nenemne-
menyo koma.
9 Nan sinolsoloyo ken sak-en ay inil-
ilayo ya nan dindinngeyo et siya dadi
nan ikkanyo. Et adi taytaynan Apo Dios
dakayo danapay pagawisen gedan nan
nemnemyo.

Nan Gasing Pablo Isnan Badangda Ken Siya

10 Men-galalasingak ya daydayawek si
Apo Dios gedan tay olay no nabayag ay
egay kayo nangbadbadang ngem isnan in-
paiyaliyo id wani et ipailayo kasin ay kay-
atyo ay mangbadang ken sak-en. Getkek
ay egayyo kinalingkingan sak-en ngem
maid wayayo ay bomadang.
11 Adiyak kanan na gapo isnan kakolang
di masapolko tay inmingsaak ay mang-
itpe isnan kompolmi ay ommat.
12 Pinadpadasko nan kakolang di mas-
apolko ya nan kasoblana gedan isonga id
wani olay no maoowatak wenno mamab-
sogak ya olay no kolang wenno sobla nan
masapolko et mapnekak gedan ay adiyak
menlilili.
13 Mabalin ay makaitpeak isnan am-in
ay ommat tay nan kabaelan Kristo nan
mangbadbadang ken sak-en.

14 Ngem olay no siya di et gawis met
laeng tay mangbadbadang kayo isnan ma-
ligligatak.
15 Dakayo ay iFilipos et getkenyo met ay
din damdamon di nangibagbagaak isnan
gawis ay damag isdin nagapowak id Mace-
donia et maid teken is nangbadbadang
ken sak-en nodi dakayo. Kedeng dakayo
ay mamati id issa nan nangiyal-ali isdin
masapolko.
16 Olay isdin kad-ak id Tesalonica et
baken namnamingsan ay inpawpaw-ityo
nan masapolko.
17 Men-gasingak isnan mangbadbadan-
ganyo ken sak-en ngem nan am-amedko
men-gasingan et nan kawadan nan awni-
tyo gon-oden ay gon-gona ken Apo Dios.
18 Id wani gapo isnan inpaw-ityo ken
Epafrodito et adiyak makolangan is
masapolko nodi sobla. Ya nan inyal-
aliyo ken sak-en et bakenak kedeng is
nangiyaliyanyo nodi ken Apo Dios gedan
isonga men-gasing siya gedan tay laydena
nan inikkanyo.
19 Et si Apo Dios ay kakwa isnan am-in et
siya nan mang-idya ken dakayo isnan am-
in ay masapolyo gapo isnan naitapiyanyo
ken Jesu Kristo.
20 Isonga si Apo Dios ay Ama tako nan
daydayawen tako ay eng-enggana koma.

Nan Kombos Nan Naay Ay Solat

21 Sak-en ya nan bebsatko isna et
nemnemnemenmi dakayo issa am-in ay
ipogaw Apo Dios gapo isnan pammatiyo
ken Jesu Kristo.
22 Am-in nan ipogaw Apo Dios id isna
Roma et menpakomostada ken dakayo
gedan ngem am-amed nan deeyda ay
wada isnan baey Ali Cesar.
23 Sapay koma ta si Apo Jesu Kristo nan
mangbadbadang ken dakayo am-in issa.

Nan Solat Pablo Isnan Ipogaw id Colosas

Nan Maipanggep Isnan Solat

Naay nan solat Pablo isnan mamati ay wada id Colosas ay esay ili ay asag-en di Efeso id Asia. Baken si Pablo isnan nangisolsolo isnan mamati ken Kristo id isdi ngem kinwanin Pablo en wada nan biyangna ken daida tay inbaana nan mamati id Efeso ay omey id isdi. Gintek Pablo en wada nan men-is-isolo isnan baken tet-ewa id Colosas ay mangipapati en masapol kano ay daydayawen di ipogaw nan adi kaila esadapay maisalakan ya maitapi ken Apo Dios. Insoloda gedan en masapol ay matongpal nan am-in ay ogalida ay kaneg nan mensegyat ya nan masapol ay ikkanda isnan makmakan ya nan ib-an di ogali. Dat isolat Pablo na ta iyadina nan mangpatpatiyanda isnan deeyday baken tet-ewa. Kanana en kedkedeng si Jesu Kristo isnan makaited ken daida isnan osto ay kaisalakananda dapay nan deeyday baken tet-ewa ay solsolo et apedna paaddawiyen daida ken Jesus.

Inpaw-it Pablo ken Tikiko nan naay ay solat ay omey isnan iColosas. Inpaiyeyna gedan si Onesimo (4:9). Si Onesimo nan baa ay inpasagong Pablo ken Filemon ay apona. Et siya nan gapo ay insolatna nan solat ay Filemon.

Nan wada isna:
Login di solat 1:1-8
Nan kaneg Kristo ya nan inik-ikkana 1:9-2:19
Nan balo ay biyag is ken Kristo 2:20-4:6
Kombos di solat 4:7-18

Nan Login Nan Solat

1 Sak-en si Pablo ay nagapowan nan solat ay naay et inaboloyan abes Timoteo ay ib-a tako ay mamati. Apostolis Jesu Kristo sak-en gapo tay esangak ay pinilin Apo Dios.

2 Mensolatak ken dakayo ay matalek ay bebsatmi ay ipogaw Apo Dios id issa Colosas gapo isnan pammati tako ken Jesu Kristo.

Sapay koma ta kanayon ay liknaenyo nan anos, layad ya natalna ay nemnem ay magapgapo ken Apo Dios ay Ama tako.

Nan Men-iyamanan Pablo Ya Nan Lowalona

3 No ilowalowanmi dakayo ken Apo Dios ay Aman Jesu Kristo ay Apo tako et kanayon ay men-iyaman kami ken siya

4 tay dinamagmi ay napigsa nan pammatiyo ken Jesu Kristo ya pilmi abes nan layadyo isnan am-in ay ipogaw Apo Dios.

5 Siya di nan ik-ikkanyo tay getkenyo ay awnityo dawaten nan insaganan Apo Dios ken dakayo id daya et siya dadi nan namnamayo enggana isnan nangdengnganyo isnan tet-ewa ay gawis ay damag ay maipanggep ken Jesu Kristo.

6 Nan naay gawis ay damag ay inomdan ken dakayo id kasin et maipadamdamag id wani isnan am-in ay il-ili isnan batawa isonga mamati nan adoado ay nangdenge dadat sokatan nan ogalida ay kaneg nan nasokatan din ogaliyo gedan isdin namatiyanyo. Tay engganay dinngeyo na et napadasanyo nan badang Apo Dios isonga getkenyo et nan kinatet-ewana.

7 Nan nang-itdo isnan naayda ken dakayo et si Epafras ay esay matalek ay baan Jesu Kristo. Siya nan esa ay laylaydek ay ib-ami ay men-it-itdo.

8 Inbagana ken dakami nan manglaylaydanyo isnan ib-ayo ay maid teken is nagapowana nodi nan Ispirito Santo.

9 Isonga engganay dinngemi nan pammatiyo ken Jesu Kristo et adimi isalsaldeng ay mangilol-owalo ken dakayo. Dawdawatenmi ken Apo Dios ta ipagtekna ken dakayo nan am-in ay laydena ay ik-ikkanyo ya ta awatenyo koma nan am-in ay silibna ay ipagtek nan Ispiritona.

10 Dat mabalin ay ikkanyo nan layden Apo Dios ta dakayo nan mangipaila isnan gawis ay ogalin di mamati ken Kristo ya nan mangipagasing ken siya daet dadlo omad-ad-ado nan getkenyo ay maipanggep ken Apo Dios.

11 Dawdawatenmi abes nan panakabalin Apo Dios ay maid kanegna ta siya nan mangipapigsa isnan pammatiyo ta

olay ngan di ommat ken dakayo et ma-
balin ay maanosanyo ya gomasing kayo.
12 Et baken siya di et kedeng nodi men-
iyaman kayo pay ken Dios Ama ay nang-
idya isnan kalebbengan tako ay mak-
itawid isnan ipatawidna isnan ipogawna
ay natanggewan nan nemnemda.
13 Insalakana datako isnan kabaelan Sa-
tanas ay apon di menbolinget nan nem-
nemda. Tay intapina datako isnan mento-
layan Jesu Kristo ay laylaydena ay Anakna
ay
14 nangsobot ken datako ta mapakawan
nan basbasol tako.

Nan Kaneg Jesu Kristo Ya Nan Inikkana

15 Si Jesu Kristo et siya nan nangipaila
no ngan nan kaneg Apo Dios ay adi kaila.
Si Kristo ay kangatowan et nawawada
esapay mawada nan am-in ay naboliw
16 et gapo ken siya et naboliw am-in ay
wada id daya ya isnan batawa. Tay siya
nan nangboliw isnan am-in ay maila ya
nan adi kaila, olay nan aanghel ya nan
tap-in di manakabalin ay adi kaila ya nan
kababaan enggana isnan kangangatowan.
Inpasapon Apo Dios dana ken Kristo et
siya na nan naikkan ta madayaw si Kristo.
17 Nawawada si Kristo esapay mawada
nan am-in et mentoltoloy nan am-in ay
wada gapo ken siya.
18 Siya gedan nan kaneg tako toktok ay
mamati ya datako nan kanegna awak. Tay
siya ay Anak Apo Dios nan nagapowan
nan balo ay biyag tako tay natago kasin
siya isonga matatago abes ay enggana
nan mamati ken siya. Isonga siya nan
kangatowan isnan am-in.
19 Layden Apo Dios ay nan am-in ay
wada ken siya et masapol ay wada gedan
ken Jesu Kristo ay Anakna isonga paliso
nan kadiosda.
20 Et layden Apo Dios gedan ay maipos-
a kasin ken siya nan am-in ay wada isnan
batawa ya id daya tay naisiyanda ken
siya. Isonga kinaana nan naisiyananda
isnan inmayosan nan basan Kristo isnan
nateyana isnan kros.
21 Olay dakayo id kasin et naiyaaddawi
nan nemnemyo ken Apo Dios tay kanegyo
boso siya gapo isnan ngawi ay ninemnem-
nemyo ya nan inik-ikkanyo.
22 Ngem id wani baken kaneg todi tay
ninbalinen Apo Dios dakayo ay ib-ana
gapo isnan nateyan nan Anakna isnan
kros. Gapo isdin nateyana et nadalosan
nan basbasolyo tasiyay gawis nan pangi-
ilaan Apo Dios ken dakayo ay maid
kadeldelawanyo.
23 Ngem masapol ay ipakatyo ay man-
gitoltoloy isnan pammatiyo. Adi kayo
koma kaaw-awis ay mangtaynan isnan
pammatiyo ya isnan dinngeyo tay maid
teken is namnaman di ipogaw ay maitapi
ken Apo Dios no baken nan naay ay gawis
ay damag ay maipanggep ken Jesu Kristo.
Nan naay ay makwani en gawis ay damag
et naiwalas isnan batawa. Et sak-en si
Pablo ay esay mangibagbaga.

Nan Badang Pablo Isnan Mamati

24 Olay no mapalpaligatak isnan naay
ay pagbalodan gapo isnan naay ay it-
itdok ken dakayo ay baken Judio et men-
gasingak kayet tay an-anayak nan am-in
ay kinwanin Kristo en masapol ay lik-
naek gapo isnan iib-a tako ay mamati ay
kanegna awak.
25 Si Apo Dios nan nangpili ken sak-en
ta badangak nan am-in ay mamati. Am-
amed dakayo ay baken Judio ta ipagtekko
ken dakayo nan am-in ay kinwanin Apo
Dios ay maikkan.
26 Enggana id sang-adom et maid nak-
agtek isnan ninemnem Apo Dios ay awnit
maikkan ngem id wani et inpagtekna ken
datako ay ipogawna
27 et maitapi kayo gedan ay baken
Judio isnan ipogaw ay nangipagtekana.
Maid kais-ison nan kaskasdaaw ay ninem-
nemna ay naay, makitetee si Kristo ken
datako et siya nan poon nan namnama
tako ay maitapi ken Apo Dios.
28 Isonga si Kristo nan ibagbagami is-
nan am-in ay ipogaw. Itoltoloymi ay
mangbagbaga ya mang-it-itdo isnan am-
in ay getkenmi ay maipanggep ken Kristo
tasiyay maeteng koma nan nemnemda
am-in maipanggep isnan pammatida.
29 Ipakatko ay mang-ikkan is dana is-
nan am-in ay kabaelak et nan napigsa ay

kabaelan Jesu Kristo nan nagapowan nan
kabaelak.

2

1 Dakayo ay iColosas ya iLaodicea ya
am-in ay mamati ay egayko inil-ila, kay-
atko ay getkenyo ay ipakpakatko nan
kabaelak gapo ken dakayo.
2 Tay nan laydek ay ommat ken dakayo
et ta pomigsa pay nan pammatiyo ya
mapos-a nan nemnemyo gapo isnan tet-
ewa ay menlinayadanyo. No siya di
et maawatanyo ay osto ta maid dowad-
owayo isnan gawis ay mait-itdo ay in-
pagtek Apo Dios ay egay naipagtek id
kasin et siya nan maipanggep ken Jesu
Kristo.
3 Tay wada gedan ken Jesus nan nem-
nem ya nan am-in ay silib Apo Dios isonga
siya et kedeng nan makaipagtek isnan
ipogaw.
4 Ibagak nan naayda ken dakayo ta adi
kayo kaal-allilaw isnan nalaing ay men-
allilaw.
5 Tay olay no adiyak makitetee ken
dakayo issa, adiyak kalkalingkingan
dakayo et men-gasingak gapo isnan
napos-aan nan nemnemyo ya isnan
kinapigsan nan pammatiyo ken Kristo.

Nan Kinagawis Nan Biyag Di Mamati Ken Kristo

6 Tet-ewa ay dinawatyo si Jesu Kristo ay
Apoyo isonga masapol abes ay siya nan
patiyenyo ay bomadang isnan am-in ay
ikkanyo.
7 Nan pammatiyo ken siya et kaneg
nan kaiw koma ay andoando nan lam-
otna tasiyay napaot. Solowenyo pay
nan naitdo ken dakayo ay maipanggep
ken siya tasiyay pomigsa kayet nan pam-
matiyo ya kanayon ay men-iyaman kayo
ken Apo Dios.
8 Makailanyo nan mang-aw-awis ken
dakayo tay kayatda ay allilawen dakayo ta
daida koma nan solotenyo. Kaneg gawis
nan it-itdoda ngem nan kinatet-ewana
et maid paayna tay aped nan ogalin di
ipogaw id kasin ay nagapo isnan ninem-
nemda ay maipanggep isnan naay batawa
nan it-itdoda ay baken nan nagapo ken
Kristo.
9 Tay si Jesu Kristo et ninbalin is ipogaw
ngem wada kayet ken siya nan am-in ay
wada ken Apo Dios
10 isonga am-amed nan kabaelan Jesu
Kristo mo nan am-in ay manakabalin et
nangatngato siya mo daida. Et dakayo et
maid kolangyo isnan am-in ay masapolyo
tay wada ken dakayo nan am-in ay wada
ken siya gapo isnan naitapiyanyo ken siya.
11 Id kasin et wada nan inbagan Apo
Dios ay menpasegyat nan Judio tay
siya nan mangipaila ay ipogawna daida
ngem id wani et wada nan teken ay
makaan abes ken datako ay mangipaila
ay ipogawna datako. Nan makaan id wani
gapo isnan maitapiyan tako ken Kristo et
baken nan segyat nodi nan makaanan nan
ngawi ay nemnem tako.
12 Tay nan kakaanan nan nemnem tako
ay ngawi et maipaila isnan kabonyagan
tako tay kaneg tako natey ya kaneg tako
naitapi ken Kristo ay naikaob datakot
matago isnan balo ay biyag ken siya gapo
isnan pammati tako isnan kabaelan Apo
Dios ay nangtago ken Jesu Kristo gedan.
13 Isdin egay kayo namatiyan et kaneg
kayo natey gapo tay egay nakaan nan
basolyo ya maid getkenyo ay baken Judio
isnan linteg Apo Dios. Ngem id wani
tinagon Apo Dios dakayo tay intapina
dakayo isnan balo ay biyag Jesu Kristo.
Pinakawan Apo Dios nan am-in ay basol
tako.
14 Id kasin et masapol ay madosa tako
tay egay tako tinongpal nan linteg Apo
Dios ngem id wani et adi masapol ay
dosaena datako ay mamati tay kinaana
nan basbasol tako isdin nangikalowan
Kristo isdin nateyana isnan kros.
15 Et isdin nateyana inabakna si Sa-
tanas ya nan iib-ana et siya abes nan
nangipailaana ay kinaana nan kabaelan
nan dimonyo tay inabakna daida isnan
pangiil-an nan am-in ay wada.
16 Isonga adiyo koma patpatiyen nan
mangpabasbasol ken dakayo ay mang-
mangwani en lawa nan tapin di makan
ya mainom ya nan kananda en mas-
apol ay maikkan isnan men-obayaanda ay
kaneg nan bomeskaan nan bowan ya nan

Sabado ya nan tapin di agew ay ibilangda
ay napateg.
17 Tay am-in da tona et apedda is pangn-
galig ay naitdo id kasin isnan maipanggep
isnan awnit domateng. Ngem epdas din-
mateng met si Jesus ay Kristo isonga
soloten tako siya.
18 Adi kayo abes masiksikapan isnan
mangwani en maid paayyo isonga mas-
apol kano ay dayawenyo nan aanghel ta
daida nan kinatopekyo kano ken Apo Dios
ta itapina dakayo ken siya koma. Kanan
nan naayda ay ipogaw en wada kano
nan inpagtek Apo Dios ken daida ngem
adiyo kadi patpatiyen tay apedda men-et-
etek tay nan nemnemda et kedeng nan
nagapowana ay baken ken Apo Dios.
19 Egayda itoltoloy ay mamati ken Kristo
dapay si Kristo nan kaneg tako toktok
ya datako ay mamati nan kanegna awak.
Am-in ay masapol nan awak ta masiken
et magapo isnan toktok et siya gedan nan
mangoolnos isnan awak ta masiken ay
osto ay kaneg nan layden Apo Dios ay
ommat ken datako.
20 Dakayo ay mamati et kaneg kayo
naitapi ken Kristo isnan nateyana isonga
siya nan naipalobosanyo isnan ogalin di
ipogaw ya isnan kananda en bilin di adi
kaila. No siya di dayon aped patiyen kayet
nan lawlawaenda ay mangwani en
21 adiyo gengen-an dadi ya adiyo tam-
tamtaman dana?
22 Nan nagapowan nan deey ay bilin et
nan nemnem di ipogaw et kedeng dapay
binoliw Apo Dios nan am-in ta osalen nan
ipogaw et maamin.
23 Nan bilinda ay deey et kanega wada
nan kinagawisna tay kananda en mas-
apol ay paligatenda nan awakda dadapay
ipabababa nan nemnemda ay mangipaila
ay ipakpakatda ay mangdayaw ken Apo
Dios. Ngem maid paay nan ik-ikkanda tay
wada kayet nan laylayden nan awakda ya
ngawi ay nemnemda.

3

1 Ngem isnan natagowan kasin Kristo et
naitapi tako ay natago isnan balo ay biyag.
No siya di, masapol ay paayen tako nan
mapaay ken Kristo isnan makanawan Apo
Dios id daya ay kad-an di mentolay.
2 Nan wada koma isnan nemnem tako et
nan maipanggep ken Kristo ta baken nan
wada isnan naay batawa.
3 Tay datako ay mamati et kaneg tako
natey isnan naay batawa. Ngem natago
tako kasin tay wada ken datako nan biyag
Jesu Kristo ay adi kaila ay wada ken Apo
Dios id daya.
4 Tay si Kristo nan nagapowan nan tet-
ewa ay biyag tako et no somagong kasin
et mailak-am tako isnan pat-an nan kina-
gawisna tay wada tako ken siya.

Nan Sigod Ay Inik-ikkan Tako Ya Nan Maik-ikkan Id Wani

5 Isonga masapol ay adyanyo ay mang-
ikkan isnan am-in ay ngawi ay sigod ay
ogalin di ipogaw isnan batawa ay kaneg
nan mamabai ya lomalaki ya nan am-in
ay layden nan awak ay ngawi. Baken
kayo koma naagom tay nan naagom et
nan kinaagomna nan kinadiosna tay siya
nan kapatgan ken siya.
6 Awnit dadama nan panangdosan Apo
Dios isnan mang-ikkan isnan kaneg da
todi.
7 Isdin egay kayo namatiyan et nakiik-
ikkan kayo abes is dadi.
8 Ngem id wani masapol ay isaldengyo
abes ay mang-ik-ikkan am-in is dana. Adi
kayo koma lomigliget, makisongsongbat
ya adiyo taytayoktoken nan ib-ayo. Adiyo
gedan aamisen nan ib-ayo. Masapol ay
adiyo aped pabalbal-en nan ol-olay ay
ngawi ay kali.
9 Adi kayo pay menlinlinastog tay inwa-
sityo nan sigod ay nemnemyo ya ogaliyo
10 dayopay dinawat nan balo ay nem-
nem ay inted Apo Dios. Et an-an-anayana
nan naay ay gawis ay nemnem ta mabalin
ay maawatan tako nan maipanggep ken
Apo Dios datakopay komankankaneg ken
siya.
11 Ken Apo Dios et maiwed nateknan
nan am-in ay ipogaw ay inpabalina ay
an-akna ay olay no Judio wenno baken,
olay nasegyatan wenno egay ya olay no
nakaadal wenno egay, olay baa wenno
baken. Palipalisoda am-in ken Apo Dios

tay ipogawna daida ay mamati ken Jesu
Kristo et wada siya ken daida.
12 Dakayo nan pinilin Apo Dios ay
ipogawna ay laylaydena isonga masapol
ay nan laydena nan ik-ikkanyo koma.
Managseg-ang ya managbadang kayo
koma isnan ib-ayo. Adiyo koma pangan-
gatowen nan awakyo nodi ipababababayo
nan nemnemyo ta adiyo paseseg-angen
nan ib-ayo ya managkoya kayo.
13 Men-inanos kayo isnan iib-ayo ta no
waday bomasol dakayot menpinakawan
ay dagos. Menpinakawan kayo ay kaneg
nan inikkan Apo Jesus ay nangpakawan
ken datako.
14 Nan kapapatgan ay ikkanyo et men-
linayad kayo tay nan layad nan osto ay
poon nan kapopos-an nan mamati.
15 Nan olnos ay nagapo ken Jesu Kristo
nan dawdawatenyo tay pinos-an Apo Dios
datako ay kaneg awak Jesu Kristo isonga
laydena ay gawis nan menkakadwaan
tako. Ya adi tako koma kalkalingkingan ay
men-iyaman ken siya.
16 Adiyo kalkalingkingan nan am-in ay
dinngeyo ay inbagan Kristo nodi osalenyo
nan silib ay intedna ken dakayo ay men-
initdo ya menbinagbaga. Kantaenyo nan
mangipanemnem isnan kalin Apo Dios ya
dayawenyo siya abes isnan kantayo. Ya
men-iyaman kayo ay osto ken siya.
17 Isnan am-in ay ik-ikkanyo ya nan
kankananyo, masapol ay nenemnemenyo
si Jesu Kristo ta siya nan solotenyo ya
masapol abes ay men-iyaman kayo ken
Apo Dios ay Ama tako gapo ken Apo Jesu
Kristo.
18 Dakayo ay bababai, patgenyo nan as-
awayo tay siya nan masapol ay ikkan nan
mamati ken Jesu Kristo.
19 Dakayo abes ay lalalaki et masapol ay
laylaydenyo nan as-awayo ya masapol ay
naanos kayo ken daida.
20 Dakayo ay ongong-a, patiyenyo nan
am-in ay ibagan nan ama ya inayo tay siya
nan mangpagasing ken Apo Dios.
21 Dakayo abes ay am-a ya in-a et adiyo
dadam-en ay mangsagiit isnan an-akyo ta
adida madisdismaya.
22 Dakayo ay baa, tongpalenyo nan am-
in ay ibagan nan apoyo. Et baken koma
kedeng nan mangiil-ana ken sik-a is mang-
ikkanam isnan oblam ta dayawen daka
nodi masapol ay men-gagetka ay mang-
ikkan isnan ibagana gapo tay siya nan
maibagay ay ikkan nan ipogaw Apo Dios.
23 Isonga am-in ay ikkam et men-
gagetka ay mang-ikkan ay kaneg si Apo
Dios nan kabaa ken sik-a ay baken nan
ipogaw.
24 Nemnemenyo ay si Apo Dios nan
mangligalo ken dakayo isnan inik-ikkanyo
tay si Kristo nan tet-ewa ay kabaa ken
dakayo et awnitna ited ken dakayo nan
insasaganana.
25 Ya am-in ay mang-ik-ikkan isnan
ngawi et awnit abes masobalitan is ngawi
tay ken Apo Dios et maid polos pawedwed-
ena isnan awnitna mangbanagan isnan
am-in ay ipogaw isonga nan inik-ikkana et
sobalitan Apo Dios is kanegna.

4

1 Dakayo ay wada nan baana, masapol
ay ikkanyo nan gawis ya osto isnan baayo.
Nemnemenyo ay wada nan Apoyo gedan
id daya.
2 Am-in kayo et itoltoloyyo koma ay
menlol-owalo ya baken nan topekyo is
aped magapgapowan nan lowaloyo nodi
masapol ay ipasnekyo isnan nemnemyo
ya men-iyaman kayo abes ken Apo Dios.
3 Ilol-owalowanyo abes dakami ta ited
Apo Dios nan wayawayami ay mangipad-
padamag isnan egay kaipagtek id kasin ay
maipanggep ken Jesu Kristo. Ta olay no
maibabalodak id wani gapo isnan men-
isolsolowak et mabalin koma kayet ay
itoltoloyko ay men-isolo.
4 Ya dawatenyo ken Apo Dios ta badan-
gana sak-en tasiyay nalaka ay maawatan
nan isolsolok.
5 Masapol ay makailanyo ta gawis nan
ipap-ailayo isnan adi mamati ya no waday
wayayo et masapol abes ay it-itdowanyo
daida ta mamatida koma ken Apo Dios.
6 Masapol ay nemnemenyo nan osto ay
songbatyo ta no wada di mensoot ken
dakayo dat mayat nan songbatyo.

Nan Kombos Nan Naay Ay Solat

7 Naay omey issa nan laylaydek ay besat
tako ay si Tikico. Matalek siya ay mang-
badbadang ken dakami isnan men-ob-
oblaanmi gapo ken Apo Dios et siya nan
awnit mangipadamag ken dakayo isnan
maipanggep ken sak-en.
8 Ibaak siya ken dakayo ta ipadamagna
nan om-ommat ken dakami isna ya ta
papigsaena nan nemnemyo.
9 Makkey gedan si Onesimo ay
esay kailiyanyo ay laylaydenmi gedan.
Matalek siya gedan ya maibilang ay
esay besat tako ay mamati. Daida nan
omey mangipadamag isnan am-in ay om-
ommat isna.

10 Si Aristarco ay ib-ak isnan naay pag-
balodan et menpakomosta ken dakayo. Ya
kaneg abes si Marcos ay kasinsin Bern-
abe. Wada din inbagak ken dakayo ay
maipanggep ken siya isonga no omey siya
ken dakayo dayot ayowanan ay gawis.
11 Si Jesu Justo et menpakomosta gedan
ken dakayo. Am-in ay Judio ay wada
isna et kedeng nan tolo ay naayda, da
Aristarco, Marcos ya si Jesu, is nang-
badbadang ken sak-en ay mangibagbaga
isnan maipanggep isnan mentoltolayan
Apo Dios. Adoado nan badangda ya daida
nan mangpagasgasing ken sak-en.

12 Si Epafras ay kailiyanyo gedan et
menpakomosta ken dakayo. Siya gedan
nan esay baan Jesu Kristo et kanayon
ay ipapasnekna ay mangilol-owalo ken
dakayo ta pomigsa koma nan pammatiyo
ya ta maid menkolkolangan nan nem-
nemyo tasiyay getkenyo ay tet-ewa nan
layden Apo Dios.
13 Paneknekak ay si Epafras et pilmi
nan inikkana ay mangbadang ken dakayo
ya ken daida ay iLaodicea ya iHierapolis
gedan.
14 Si Lucas ay doktol ay laylayden tako
am-in ya si abes Demas et menpako-
mostada gedan ken dakayo.

15 Menpakomostaak gedan isnan iib-a
tako ay mamati id Laodicea. Menpako-
mostaak gedan ken Nimfas ya nan iib-ana
ay madagdagop isnan baeyna ay mamati
ken Apo Dios.

16 No basaenyo nan naay ay solat dayot
ipaey id Laodicea ta basaenda abes is-
nan madagdagopanda ay mamati isdi.
Dayot alaen abes nan solatko ken daida ta
basaenyo id issa Colosas.
17 Ibagayo gedan ken Arkipo en masapol
ay kewasena nan oblana ay inted Apo Dios
ken siya.
18 Sak-en si Pablo ay nangpilma isnan
naay ay solat ay inpasolatko. Ibagak
ken dakayo en adiyo kalkalingkingan ay
wadaak isnan naay ay pagbalodan.
Sapay koma ta badbadbadangan Apo
Dios dakayo.

Nan Damo ay Solat Isnan iTesalonica

Nan Maipanggep Isnan Solat

Id Tesalonica nan kapital nan Macedonia ay esay probinsiyan nan Roma. Wadanda nan mamati isdi gapo isnan nin-it-itdowan Pablo isnan kinmaanana id Filipos. Ngem egay nabayag dat wada nan Judio ay omapal gapo isnan nangpatiyan nan baken Judio isnan init-itdon Pablo ken daida ay maipanggep ken Jesu Kristo. Dadat aamisen. Isonga napilitan si Pablo ay kinmaan id Tesalonica. Idi inomdan id Corinto danat dengngen ken Timoteo ay ib-ana ay men-it-itdo nan mapalpaligatan nan mamati id Tesalonica.

Isonga dat isolat Pablo nan damo ay solatna isnan iTesalonica ay mangipapigsa ya mangliwliwaliw isnan mamati isdi. Nin-iyaman siya gapo isnan dinngena ay gawis nan pammatida ya layadda. Inpanemnemna gedan san kaneg san biyagna issan nakiteteana ken daida danapay ibaga nan songbat nan sinos-ootda maipanggep isnan kasin somagongan Jesu Kristo. Tay sinootda no mabalin ay maitapi isnan biyag ay maid patenggana nan mamati ay epdas natey isnan somagongan Kristo. Sinootda gedan no tongona nan kasina omaliyan. Mabalin ay mabasa nan songbat nan soot ay naay isnan kapitolo 4 ya 5.

Nan wada isna:

Login nan solat 1:1
Nan mangdayawan Pablo ken Apo Dios gapo isnan iTesalonica 1:2-3:13
Pamagbaga maipanggep isnan ogalin di mamati 4:1-12
Pamagbaga maipanggep isnan kasin omaliyan Kristo 4:13-5:11
Kombos nan solat 5:12-28

Nan Login Nan Solat

1 Sak-en si Pablo ay nagapowan nan solat ay naay et inaboloyan da Silas ken Timoteo abes. Mensolatak ken dakayo ay mamati ay mentetee id issa Tesalonica ay maitatapi ken Apo Dios ay Ama tako yas Jesu Kristo ay Apo tako. Sapay koma ta kanayon ay liknaenyo nan layad, anos ya natalna ay nemnem ay magapgapo ken Apo Dios.

Ibagbagan Pablo Nan Gawis Ay Ik-ikkan Nan iTesalonica

2-3 Isnan menlowalowanmi et adimi kalkalingkingan ay ilol-owalowan dakayo am-in. Kanayon ay men-iiyaman kami ken Apo Dios ay Ama tako gapo tay nemnemnemenmi nan gawis ay ik-ikkanyo gapo isnan tet-ewa ay pammatiyo. Meniiyaman kami abes isnan adoado ay ik-ikkanyo ay pala ken Apo Dios gapo isnan layadyo ken siya. Ya nan esa et nan adi makak-aanan nan namnamayo ken Jesu Kristo ay Apo tako.

4 Bebsatko ay laylayden Apo Dios, getkenmi nan nangpiliyan Apo Dios ken dakayo ta maisalakan kayo.

5 Getkenmi na tay dadama nan badang nan Ispirito Santo ken dakami issan nangibagbagaanmi isnan gawis ay damag ken dakayo. Tay baken kedeng nan kinkinwanimi is dindinngeyo nodi linikliknayo nan kabaelan nan Ispirito Santo ay nangipagtek isnan tet-ewa. Isonga pinatiyo san kinkinwanimi. Getkenyo nan gawis ay inik-ikkanmi isdin nakiteteanmi ken dakayo et siya dadi gedan nan mangbadang ken dakayo ta mamati kayo.

6 Gapo isnan namatiyanyo et tinoladyo dakami ya si Apo Jesus abes et olay no napalpaligatan kayo gapo isnan pammatiyo isnan kalin Apo Dios ngem mengasing kayo kayet ay mangpatpati tay nan Ispirito Santo nan mangipagasgasing ken dakayo.

7 Isonga ninbalin kayo is menbasbasalan nan am-in ay mamati ken Jesu Kristo ay mentetee isnan kailiili id Macedonia ya id Acaya.

8 Et baken kedeng nan iMacedonia ya iyAcaya is nangdenge isnan maipanggep ken Jesus nodi dengdengngen nan tapin di kailiili abes gapo isnan nangdenganda isnan gawis ay pammatiyo. Isonga adi masapol ay ibagami tay epdasda gintek.

9 Tay daida nan mangibagbaga ken
dakami isnan inommat issa. Ibagba-
gada nan gasingyo ay nangdenge issan
inbagami. Ibagbagada gedan nan nang-
taynananyo isnan sinang didios isnan na-
matiyanyo ta mensilbi kayo ken Apo Dios
ay tet-ewa ay Dios ay matatago.
10 Ibagbagada abes nan mangses-
eedanyo isnan kasin omaliyan nan
Anakna ay magapo id daya. Et siya si
Jesus ay kasin tinagon Apo Dios. Siya abes
nan mangisalakan ken datako isnan dosa
ay awnit omdan gapo isnan mangliligtan
Apo Dios isnan am-in ay ngawi.

2

*Nan Nin-itdowan Pablo Isnan iTesa-
lonica*

1 Dakayo ay ib-ak ay mamati ken Jesu
Kristo, olay no wada nan mangmangwani
en maid silbin nan inmayanmi id kasin
issa ngem getkenyo ay nasilbi.
2 Getkenyo nan napaligatanmi id Fili-
pos ya nan pilmi ay nang-iiyawanda ken
dakami sakamipay omey issa. Ngem olay
no adoado nan nang-ap-apos ken dakami
et egay kami kayet inmeg-egyat ay nan-
gibagbaga isnan gawis ay damag Apo Dios
tay badbadbadangana dakami.
3 Maid egyatmi tay baken kampot
nan ibagbagami ay mang-aw-awis isnan
ipogaw ta mamatida ken Jesu Kristo. Maid
kankananmi is mangsikap isnan ipogaw
ya baken bababai nan wada isnan nem-
nemmi isdin inmayanmi issa ay nin-itdo.
4 Nodi kanayon ay ibagbagami nan tet-
ewa ay kaneg nan ik-ikkan nan ipogaw ay
taltalken Apo Dios tay talkena dakami ay
mangibagbaga isnan gawis ay damag ay
maipanggep ken Kristo. Et baken nan go-
masingan di ipogaw ken dakami is wada
isnan nemnemmi nodi nan gomasingan
Apo Dios tay siya nan makailasin is-
nan gawis wenno ngawi ay nemnem di
ipogaw.
5 Getkenyo met ay egaymi inas-asokalan
nan kinkinwanimi tapno maawis nan
ipogaw. Ya baken nan bomaknanganmi
is inan-anapmi issan nin-isolsolowanmi.
Getken Apo Dios ay tet-ewa dana.
6 Et baken nan dayawyo ken dakami
wenno nan dayaw di teken ay ipogaw is
inan-anapmi.
7 Ngem no kayatmi ay madayaw et ma-
balin tay dakami nan pinilin Kristo ay
aapostolisna. Ngem egaymi inpapangato
nan nemnemmi nodi inan-anosanmi nan
am-in ay inik-ikkanmi ay pala ken dakayo
ay kaneg nan ikkan nan ina ay mang-ay-
ayowan ay gawis isnan an-akna.
8 Isonga gapo isnan dadama ay layadmi
ken dakayo et baken kedeng nan nan-
gibagbagaanmi isnan gawis ay damag is
it-itedmi ken dakayo ngem mabalin ay
olay matey kami gapo ken dakayo basta
getkenyo nan kalin Apo Dios.
9 Waay nemnemnemenyo kayet nan
dadama ay nin-oblaanmi. Labi ya kag-
aw et intoltoloymi ay ninsapsapo is in-
laklakomi dakamipay isolsolo nan gawis
ay damag ay nagapo ken Apo Dios. Nin-
sapsapo kami is inlaklakomi tasiyay wa-
day menkatagomi tapno egay kayo napali-
gatan ay men-gasto pala ken dakami.
10 Inil-ilayo ya getken Apo Dios abes nan
gawigawis ay ogalimi ken dakayo ay ma-
mati id issa. Maid inik-ikkanmi is mabalin
ay nadeldelaw nodi nan mangipagasgas-
ing ken Apo Dios nan inik-ikkanmi.
11 Getkenyo ay kaneg nan gawis ay
ikkan nan ama ay mang-it-itdo isnan
an-akna nan kaneg nan inikkanmi ken
dakayo.
12 Liniwliwaliwmi ya inpagpagagetmi
dakayo ta adi kayo somadsadot ay mang-
solsolot isnan gawis ay maikkan tapno
pagasingenyo si Apo Dios ay nang-ayag
ken dakayo tapno maibilang kayo isnan
awnitna mentolayan ya isnan kinanga-
tona abes.

*Mapalpaligatan Nan Mamati Id Tesa-
lonica Ngem Intoltoloyda Kayet Ay Mamati*

13 Nan esa pay ay kanayon ay men-
iyamananmi ken Apo Dios et isnan nang-
dengnganyo isnan kalina ay inbagami et
pinatiyo tay getkenyo ay baken aped kalin
di ipogaw nodi kalin Apo Dios tay siya nan
tet-ewa ay nagapowana. Tay nan kalina et
kabaelana ay mangbadang isnan ipogaw
ay mamati ta solotenda nan gawis.

14 Nail-ila nan kabaelana tay olay no
pinalpaligat nan kailiyanyo ay adi ma-
mati dakayo ngem egay nasokatan nan
nemnemyo ay mangpati isnan kalin Apo
Dios. Paliso nan inommat ken dakayo
isnan inommat isnan mamati ken Jesu
Kristo id Judea tay pinalpaligat gedan nan
kailiyanda daida.
15 Nan Judio id kasikasin nan nangpatey
isnan tapin di mamadton Apo Dios. Et nan
ap-oda ay Judio abes nan nangpatey ken
Jesus ay Apo tako. Pinalpaligatda dakami
abes. Isonga maid gasing Apo Dios ken
daida isnan ik-ikkanda. Ap-aposenda am-
in nan ipogaw
16 tay adida layden no ibagami is-
nan baken Judio nan maipanggep ken
Kristo ta maisalakanda. Et siya nan
mangtaptapiyanda isnan basolda eng-
ganay omadoado ay pilmi. Ngem epdasda
nabanag ay madosa tay liniget Apo Dios
daida gapo isnan ngawi ay ik-ikkanda.

Pilmi Nan Iliw Pablo Isnan Mamati Id Tesalonica

17 Dakayo ay naibilang ay kanegko beb-
sat, pilmi nan iliwmi ken dakayo isnan
sin-awyan ay naisiyananmi ken dakayo.
Olay no maid kami ay makitetee ken
dakayo ngem wada kayo kayet isnan nem-
nemmi. Gapo isnan iliwmi et inpakatmi
ay somagong id issa ta kasin tako men-
inila.
18 Namin ado ay pinadpadasko ay omey
ngem inpaspasaldeng Satanas sak-en ya
nan iib-ak gedan.
19 Pilmi nan layadmi ay mang-ila ken
dakayo tay dakayo nan mangipagasgas-
ing ken dakami gapo isnan gawis ay ik-
ikkanyo. Taltalkenmi dakayo ay mangi-
toltoloy ay mangsolsolot ken Jesu Kristo.
Isonga awnit kami men-galalasing ay
mangipaila ken dakayo ken Jesu Kristo
isnan kasina omaliyan tay osto nan pam-
matiyo.
20 Tet-ewa na. Dakayo nan mangipagas-
gasing ken dakami et daydayawenmi si
Apo Dios ay pilmi gapo isnan ostoosto ay
pammatiyo.

3

Nan Nangibaaan Pablo Ken Timoteo Ay Omey Id Tesalonica

1-2 Isonga isnan kadadaman nan iliwko
daket ibaa si Timoteo ay omey id issa
ay olay no kedkedengak is nabay-an id
Atenas. Inbaak nan besat tako ay si Timo-
teo ay esay mangbadbadang isnan oblami
ay mangibagbaga isnan maipanggep ken
Kristo ta papigsaena dakayo isnan pam-
matiyo. Ibagana nan masapol ay ik-
ikkanyo ta solotenyo ay gawis si Kristo
3 ta adiyo dokdokogan nan pammatiyo
gapo isnan mapalpaligatanyo. Tay
getkenyo ay masapol ay mapaligatan tako
tay siya nan esay ipalpalobos Apo Dios
ken datako.
4 Inbagami dadi ken dakayo isdin
nakiteteanmi ken dakayo. Inbagami
sapay ommat ay masapol ay liknaen tako
nan ligat. Et getkenyo nan katet-ewana
tay siya dadi nan inommat.
5 Isnan nangibaaak ken Timoteo et pilmi
ay mensakit nan nemnemko gapo tay inm-
egyatak modatya nadolog kayo gapo isnan
ik-ikkan Satanas. Tay no nadolog kayo
dakayot taynan nan pammatiyo et maid
silbin nan oblami ay nangibagbaga isnan
kalin Apo Dios ken dakayo.
6 Ngem id wani sinmagong si Timoteo
id isna ay mangipadamag isnan gawis
ay maipanggep ken dakayo. Inbagana
nan kapigsan nan pammatiyo ya nan
manglaylayadanyo isnan ib-ayo. Inba-
gana abes nan gawis ay nemnemyo ken
dakami ya nan mangkaytanyo ay mang-ila
ken dakami ay kaneg nan mangkaytanmi
ay mang-ila ken dakayo.
7 Isonga bebsatko, olay no waday
adoado is ligat is likliknaenmi id wani
ngem sinmingpa nan nemnemmi isnan
nangtekanmi ay itoltoloyyo obpay ay
mamati.
8 Tay isnan nemnemmi et olay no ma-
palpaligatan kami basta itoltoloyyo ay
mangtalek ken Jesu Kristo ay Apo tako.
Tay no kaneg todi nan ikkanyo et mamaid
nan danagmi ken dakayo.
9 Maid getkek is kanak ay men-iyaman
ken Apo Dios tay dadama nan gasingmi

ay nagapo ken siya gapo isnan gawis ay pammatiyo.
10 Itoltoloymi ay mangdawdawat ken Apo Dios ta kasin tako men-asiila ya tapno tapiyanmi nan kolang isnan pammatiyo.
11 Sapay koma ta kaanen Apo Dios ay Ama tako yas Jesus ay Apo tako nan mang-taktaktak ken dakami ta omeymi ilaen dakayo kasin.
12 Ya taptaptapiyan koma nan Apo tako nan layadyo isnan iib-ayo ya isnan am-in ay ipogaw. No mabalin koma et gawis no kaneg nan layadmi ken dakayo nan pananglayadyo abes isnan iib-ayo.
13 Tay no kaneg todi nan layadyo et ma-balin ay papigsaen nan Apo tako dakayo ay mang-ik-ikkan isnan gawis tapno maid ilaen Apo Dios ay Ama tako is ngawi ken datako isnan agew ay awnit kasin omaliyan Kristo ay makkeyan am-in nan ipogawna.

4

Nan Tapin Di Bilin Ay Masapol Ay Ma-solot

1 Naay da pay di ibagak ken dakayo ay bebsatko. Getkenyo nan gawis ay maik-ikkan tapno men-gasing si Apo Dios ken datako tay inad-adalyo ken dakami et siya nan ik-ikkanyo id wani. Ngem gapo tay wada nan kalebbengan Apo Jesus ken dakami et ipakpakaasimi ta taptapiyanyo kayet nan gawis ay ik-ikkanyo.
2 Tay getkenyo nan inbilinmi ken dakayo ay nagapo isnan kalebbengan Apo Jesus ay intedna ken dakami.
3 Kinwanimi en layden Apo Dios ay nadiosan kayo ay ipogaw. Masapol ay adi kayo mamabai.
4 Nodi nan ostoosto ay maid polos ngawi wenno kadelawan nan ikkanyo ay man-gibabaey isnan as-awayo
5 ta baken koma kaneg nan ik-ikkan nan ipogaw ay adi mamati ken Apo Dios is ik-ikkanyo. Tay nan mangiseyepanda isnan babai nan pilmi ay nemnemnemenda.
6 Adiyo pod ikkan nan ngawi isnan ib-ayo ay mangiseyep isnan asawana tay awnit baesan Apo Dios ay mangdosa isnan mang-ik-ikkan is dana. Insisigodmi ay nangibaga is dana id kasin.
7 Tay baken nan mamabaiyan nan ipogaw is kayat Apo Dios ay ikkan tako nodi laydena ay madiosan tako ay ipogaw.
8 Isonga no ikkanyo di et baken nan kankanan di ipogaw is adyanyo nodi nan kankanan Apo Dios dapay intedna nan nasantowan ay Ispiritona ken dakayo tay kayatna ay madiosan kayo.
9 Ngem isnan manglaylaydanyo isnan ib-ayo ay mamati et adi masapol ay waday ibagak tay si Apo Dios nan mangisolsolo ken dakayo isnan layadyo.
10 Tet-ewa di tay baken nan kailiyanyo et kedeng is laylaydenyo nodi am-in ay ipogaw isnan tapin di ili id Macedonia. Ngem kananmi en am-amedenyo kayet nan layadyo.
11 Ya nan esay ibagak et ipasnekyo is-nan nemnemyo nan nasingpa ay ogali tapno maoolnos kayo. Adi kayo abes makibibiyang isnan maid kabiyanganyo nodi men-obla kayo ay gawis ta waday katagowanyo. Siya na nan esay inbilinmi ken dakayo id kasin.
12 Men-obla kayo ay gawis tapno adi masapol ay kanayon ay menpabadbadang kayo isnan iib-ayo ya tapno lispitowen nan adi mamati dakayo.

Nan Maitdo Ay Maipanggep Isnan Ma-mati No Mateyda

13 Bebsatko, wada pay kayet nan iba-gak ta getkenyo nan ommat isnan ma-mati ay natey. Ibagak ta adi kayo menseseg-ang ay kaneg nan ipogaw ay maid namnamada ay maipanggep isnan awnit matagowan nan awakda.
14 Pinati tako nan nateyan Jesus ya nan kasina natagowan. Isonga patiyen tako abes ay kasin matago nan natey ay ma-mati ken siya tay awnit ipakkey Apo Dios daida ken Jesus isnan kasina omaliyan isnan batawa.
15 Naay nan kinwanin Jesus ay Apo tako ay ibagbagak ken dakayo. No egay tako pay laeng matey isnan kasina omaliyan et baken tako is omona is mangsab-at ken siya nodi nan awak nan mamati ay natey ay tinaynan di ab-abiikda.

16 Siya na nan awnit ommat. Awnit
menbogaw si Kristo ay mang-ayag isnan
mamati ken siya. Dat menbogaw abes nan
esay kangatowan ay anghelna ya madnge
nan tanggoyob Apo Dios. Dat lomayog nan
Apo tako ay si Jesus ay magapo id daya.
Danat tagowen nan awak nan natnatey ay
mamati ken siya.
17 Makwas pay di dat ayagan Jesus abes
nan mamati ay egay pay laeng natey et
sab-atenda siya am-in id ngato. Et makite-
tee tako ken siya ay maid patenggana.
18 Isonga masapol ay ibagbagayo nan
kali ay naayda isnan ib-ayo ay mamati ta
adida menseseg-ang ay pilmi no waday
matey.

5

Nan Kasin Omaliyan Kristo

1 Bebsatko, adi masapol ay waday iso-
latko is maipanggep isnan timpo ay awnit
omaliyan Kristo ay mangbanag isnan
ipogaw
2 tay getkenyo ay maid mangtek isnan
agew ay ommatana. Kaneg nan domat-
ngan nan mangakew nan omaliyan Kristo
tay adina ipagtek sapay ommat.
3 Isnan omdanan nan timpo ay deey et
nan wada isnan nemnem di adi mamati
et kananda en nasingpa nan biyagda ya
maid madadanaganda. Dat domateng ay
golpi nan dosa ay maid patenggana. Et
maid somya is lomayawanda. Kaneg nan
golpi ay menpasikalan nan omanak nan
kaneg nan domatngan nan dosa ay maid
patenggana ken daida.
4 Ngem dakayo ay mamati, baken kaneg
todi nan awnit ommat ken dakayo tay
baken nan menbolinget is menteteanyo
isonga adi kayo masdaaw isnan domat-
ngan nan dosa.
5 Tay nalawagan nan nemnem tako ay
baken kaneg nan adi mamati ay men-
bolinget nan nemnemda ay adi makaawat
isnan tet-ewa.
6 Isonga adi tako somadsadot ay mang-
ik-ikkan isnan gawis ay baken kaneg nan
ik-ikkan nan adi mamati. Itoltoloy tako
koma ay mang-ikkan isnan gawis ya nem-
nemen tako omona ay osto nan am-in ay
ikkan tako tapno nakasagana tako isnan
awnit omaliyan Kristo.
7 Tay baken tako kaneg nan adi mangtek
ken Apo Dios ay menbolinget nan nem-
nemda. Kanegda maseseyep tay maid
ikkanda ay mensagana isnan awnitna
omaliyan nodi adoado nan ik-ikkanda ay
ngawi ay kaneg nan ipogaw ay mabot-
boteng.
8 Ngem teken ken datako ay mamati tay
nalawagan nan nemnem tako. Isonga ten-
en tako koma nan am-in ay ikkan tako
ya nan nemnem tako ta maid ngawi is
ik-ikkan tako. Adi tako kalkalingkingan
nan pammati tako ken Kristo ya layad
tako isnan iib-a tako. Adi tako kalka-
lingkingan abes nan nangisalakanan Je-
sus ken datako ta adi tako madosa.
Tay nan pammati ya nan layad ya nan
nangisalakanan Jesus ken datako et daida
nan mangbadbadang ay mangsalaknib
ken datako isnan dolog.
9 Tay baken nan mangipailaan Apo Dios
isnan ligetna is gapo ay pinilina datako
nodi kayatna ay maisalakan tako gapo
isnan inikkan Jesu Kristo ay Apo tako.
10 Tay si Kristo nan natey ay pala ken
datako tapno olay no natey tako wenno
daan ay matatago tako isnan kasina oma-
liyan et makitetee tako ken siya ay eng-
enggana.
11 Isonga nan ik-ikkanyo ay men-
ginasing ya menbinadang ay mangipapa-
pigsa isnan pammatiyo di itoltoloyyo.

Nan Tapin Di Bilin Pablo Ken Daida

12 Naay da pay di ibagak ken dakayo.
Nan ipogaw ay mangipapaek ay mang-
bagbaga ya mangipangpango ken dakayo
isnan mangsolsolotanyo ken Kristo et kay-
atko ay lispitowenyo daida ay gawis.
13 Ipailayo nan layadyo ya banolenyo
daida tay daida nan men-ob-obla ay gawis
pala ken Kristo. Ya nan esay kayatko et
pos-aenyo koma nan nemnemyo am-in ay
mamati.
14 Ibagak abes ken dakayo ay mamati
en masapol ay ibilinyo isnan sadot ay
men-obla ta mentalabakoda ay gawis. Ay-
ayowenyo nan omegyat isnan ligat ya
badanganyo nan nalaka ay madoldolog ta
baken nan dolog is patpatiyenda. Masapol

ay anosanyo ay mangbadbadang isnan
am-in ay ipogaw.
15 No waday mang-ik-ikkan is ngawi ken
dakayo adiyo bab-aesan nodi nan gawis
koma nan ikkanyo ay kanayon isnan ib-
ayo.
16 Olay no waday ligat et adi koma
makak-aan nan gasingyo.
17 Itoltoloyyo ay menlol-owalo ken Apo
Dios isnan am-in ay maik-ikkan.
18 Men-iyaman kayo ken siya isnan am-
in ay om-ommat olay no naligat tay siya
dana nan kayatna ay ikkan tako gapo
isnan maitatapiyan tako ken Jesu Kristo.
19 Adiyo sopsoplaen nan ibagbagan nan
Ispirito Santo ken dakayo.
20 Lispitowenyo ay gawis nan kankanan
nan mamadton Apo Dios
21 ngem masapol ay paneknekanyo nan
ibagbagada ta getkenyo no tet-ewa ay na-
gapo ken Apo Dios
22 ya itoltoloyyo ay mangpati isnan am-
in ay gawis dakayopay addawiyan nan
am-in ay ngawi.
23 Sapay koma ta si Apo Dios ay mangi-
pasingsingpa isnan nemnem tako nan
mangipagawgawis ken dakayo isnan am-
in ay nemnemyo ya am-in ay ikkanyo ta
maid kadelawanyo isnan Apo tako ay si
Jesu Kristo isnan kasina omaliyan.
24 Matalek si Apo Dios ay nang-awis
ken dakayo ta mamati kayo isonga siya
gedan nan mangbadbadang ken dakayo
ay mang-ikkan isnan gawis ta masilbi
kayo ken siya.
25 Dakayo ay ib-ami ay mamati, ilol-
owalowanyo kad dakami.
26 Ibagayo abes nan layadko isnan ib-
ayo ay mamati issa.
27 Gapo isnan kalebbengak ay nagapo
ken Jesus ay Apo tako et ibilinko ken
dakayo ay ibasayo nan naay solatko isnan
am-in ay mamati id issa Tesalonica.
28 Sapay koma ta likliknaenyo nan
badang ya layad nan Apo tako ay si Jesu
Kristo.

Nan Maikadwa Ay Solat Pablo Isnan iTesalonica

Nan Maipanggep Isnan Solat

Nan mamati id Tesalonica et mangawngawngaw nan nemnemda tay adida maawatan ay gawis nan mait-itdo ay mangwani en awnit kasin somagong si Kristo. Isonga insolat Pablo nan naay ay maikadwa ay solatna isnan iTesalonica tasiyay ipakaawatna ay baken tet-ewa nan naibaga ay epdas sinmagong si Jesus. Kanana en egay pay laeng ommat tay esapay somagong et masapol ay omam-am-amed nan ngawi ay ik-ikkan di ipogaw gapo isnan awnitda mangpatpatiyan isnan mang-ap-apos ken Kristo. Binagbagaana daida ta itoltoloyda koma nan gawis ay pammatida ken Kristo ay olay mapalpaligatanda. Inbagana gedan ay masapol ay men-oblada is menkatagoda ay kaneg san inikkana ya san iib-ana isdin nakiteteanda ken daida. Ya inbagana en am-amedenda koma ay mang-ikkan isnan gawis.

Nan wada isna:

Login nan solat 1:1-2
Panangdayawna ken daida gapo isnan kinagawisda 1:3-12
Pamagbaga maipanggep isnan omaliyan kasin Kristo 2:1-17
Pamagbaga maipanggep isnan ogalin di mamati 3:1-16
Kombos nan solat 3:17-18

Nan Login Nan Solat

1 Sak-en si Pablo ay nagapowan nan naay ay solat et inaboloyan da Silas ken Timoteo abes. Mensolatak ken dakayo ay mamati id issa Tesalonica ay maitatapi ken Apo Dios ay Ama tako yas Jesu Kristo ay Apo tako.

2 Sapay koma ta nan layad, anos ya nan natalna ay nemnem ay magapgapo ken Apo Dios ay Ama yas Jesu Kristo ay Apo tako di wawawawada ken dakayo.

An-anosan Tako Nan Ligat Tay Wada Nan Kaosalana Isnan Mamati

3 Bebsatko, masapol ay kanayon ay meniyaman kami ken Apo Dios gapo ken dakayo. Ostoosto no ikkanmi di tay dadama nan inmam-amedan nan pammatiyo ya nan menlinayadanyo am-in.

4 Isonga idaydayawmi dakayo ay mangibagbaga isnan tapin di simbaan isnan mangitoltoloyanyo ay mamati ay olay waday mangpalpaligat ken dakayo. Ibagbagami abes nan mang-an-anosanyo isnan ligat.

5-6 Nan mang-an-anosanyo isnan ligat gapo tay solsolotenyo si Kristo et siya nan maibagayanyo ay maitapi ken Apo Dios isnan mentolayana danapay awnit dosaen nan mangpalpaligat ken dakayo. Siya dadi nan mangipagtek ay ostoosto nan men-ibanagan Apo Dios.

7 Tay awnit omdan nan timpo ay maiden Apo Dios nan am-in ay ligat ay om-ommat ken datako id wani. Awnit tako somingpa isnan kasin omaliyan nan Apo tako ay si Jesus. Et makkey ken siya nan aanghelna ay mangipaila isnan pilmi ay kabaelana. Isnan omaliyana kasin ay magapo id daya et kaneg menbidbidang ay apoy nan awakna.

8 Et dosaena nan ipogaw ay mang-ad-adi ay mangtek ken Apo Dios ya adi mangpatpati isnan gawis ay damag ay maipanggep ken Jesus ay Apo tako.

9 Nan dosada gapo isnan nang-adyanda isnan tet-ewa et maisiyanda ken Apo Dios ay eng-enggana ya adida polos makasagen isnan pilmi ay kinangatona.

10 Awnit ommat am-in dana isnan somagongan Kristo isnan batawa ay mangbanag isnan ipogaw. Isnan timpo ay deey et awnit daydayawen ya patpatgen am-in nan ipogawna siya. Et maitapi kayo gedan tay ipogawna dakayo tay pinatpatiyo nan inbagbagami ken dakayo.

Nan Gawis Ay Ilol-owalon Pablo Ay Pala Isnan Mamati

11 Gapo tay nenenenemnemenmi am-in dadi et kanayon ay ilol-owalowanmi dakayo tapno gawigawis nan mangsolsolotanyo ken Kristo tapno awnit kanan Apo Dios en maibagay kayo ay maitapi ken siya tay siya nan gapo ay inawisna

dakayo. Ilol-owalomi abes ay gapo isnan kabaelan Apo Dios et tongpalena nan am-in ay gawis ay kayatyo ay ikkan ya am-in ay gawis ay ipakpakatyo ay ikkan gapo isnan pammatiyo.

12 Tay no keg todi et madayaw si Jesus ay Apo tako gapo isnan gawis ay ik-ikkanyo ya madayaw kayo abes gapo isnan mai-tatapiyanyo ken siya. Ommat dadi tay badbadangan Apo Dios yas Jesu Kristo datako gapo isnan layad ya anosda ken datako.

2

Nan Masapol Ay Ommat Sapay Omali Kasin Si Kristo

1 Siya na nan ibagak maipanggep isnan kasin omaliyan nan Apo tako ay si Jesu Kristo ya maipanggep isnan mangdagopana ken datako ay mamati ta makitetee tako ken siya ay eng-enggana.

2 Bebsatko, baken koma nalaka ay magolo nan nemnemyo no waday mang-wani en inomdan nan timpo ay kasin omali si Jesus. Adiyo kadi patpatiyen olay no kankananda en mamadton Apo Dios daida wenno daida nan mangibagbaga isnan kalin Apo Dios wenno kananda en wada nan solat ay nagapo ken dakami ay mangwani is dana.

3 Adi kayo koma masogsogsogan tay adi omali si Kristo kasin ay sokod omdan nan timpo ay omadoado nan mangdokog ken Apo Dios. Ya nan esay kailasinana et domateng nan dakes ay ipogaw ay mangkayat ay mang-ik-ikkan isnan am-in ay ngawi ay adyan Apo Dios. Siya nan epdas nabanag ay awnit madosa isnan impilno.

4 Ipapangatona nan awakna et aposena nan am-in ay patiyen nan ipogaw ay kananda en diosda. Olay si Apo Dios dana-pay itapi ay mang-ap-apos gedan. Isonga awnit itokdona isnan Templon Apo Dios ay wada id Jerusalem danapay kanan en siya si Apo Dios.

5 Ay kinalingkinganyo din nangibagaak is dana ken dakayo isdin nakiteteak issa?

6 Getkenyo nan gapo ay egay kayet om-mat tay wada nan mangiyad-adi isnan dakes ay ipogaw ay deey no omali. Isonga adi makaali engganay omdan nan osto ay timpo ay pinilin Apo Dios.

7 Ngem olay no egay pay laeng do-mateng nan deey ay mang-ap-apos ken Apo Dios et wada nan mangsas-ailo is-nan ipogaw ta adyanda ay mang-ikkan isnan kayat Apo Dios ngem masasalinan ay adi kaila. Ngem awnit komaan nan mangiyad-adi isnan deey dakes ay ipogaw dat omali tet-ewa ay adi et masasalinan.

8 Ngem no omali nan Apo tako ay si Jesus et awnitna dadaelen siya ay mangi-paila isnan kinangatona. Et awnit olay kedeng nan angesna is isip-oyna ken siya et matey.

9-10 Isnan omaliyan nan dakes ay ipogaw ay deey et wada ken siya nan kabaelan Satanas. Isonga nalaing ay men-allilaw ya adoado nan kaskasdaaw ay mabalin ay ikkana ay mangsikap isnan ipogaw. Et nan nalaka ay masikapan et daida nan adi mangpati isnan tet-ewa ay maipanggep ken Apo Dios. No patiyenda koma et maisalakanda. Ngem adida patiyen isonga awnitda madosa.

11 Gapo tay ad-adyanda nan tet-ewa et ipalobos Apo Dios ken daida nan nemnem ay mangpati isnan baken tet-ewa.

12 Isonga mabanagda ay madosa tay adida patiyen nan tet-ewa nodi nan ngawi ay maik-ikkan nan igasgasingda.

Nan Gapo Ay Kanayon Ay Men-iyaman Si Pablo

13 Ngem dakayo ay bebsatko ay laylay-den nan Apo tako, gawigawis no kanayon ay men-iyaman kami ken Apo Dios gapo ken dakayo. Men-iyaman kami tay olay id sang-asang-adom ay egay kayo pay laeng nawada et epdas pinilin Apo Dios dakayo ay maisalakan gapo isnan nangdalosan nan Ispirito Santo ken dakayo gapo isnan pammatiyo isnan tet-ewa ay mait-itdo.

14 Inayagan Apo Dios dakayo ta maisalakan kayo gapo isnan nangdengn-ganyo isnan gawis ay damag ay inbag-bagami. Owen, inayagana dakayo tapno maibilang kayo isnan kinangaton Jesu Kristo ay Apo tako.

15 Isonga bebsatko, masapol ay adi
masoksokatan nan patpatiyenyo. Adiyo
kak-aanen nan tet-ewa ay insolomi ken
dakayo isnan insolsolatmi ya isnan inbag-
bagami.
16-17 Sapay koma ta si Jesu Kristo ay
Apo tako yas Apo Dios ay Ama tako nan
mangipagagaget ya mangipapapigsa ken
dakayo ta gawis nan am-in ay ik-ikkanyo
ya am-in ay kankananyo tay si Apo Dios
nan manglaylayad ken datako. Et gapo
isnan layad ya anosna et it-itedna gedan
nan gasing tako ay maid patenggana ya
nan gawis ay namnamaen tako ay awnit
ommat.

3

Nan Kayat Pablo Ay Ilowaloda

1 Naay pay di atik ay ibagak ken dakayo
ay bebsatko. Kayatko ay ilowalowanyo
dakami tapno sin-awyan dat maiwalas
nan kalin Apo Dios ay ibagbagami.
Ilowaloyo koma abes ta patgen di kaipoi-
pogaw ya dawatenda ay kaneg nan
inikkanyo.
2 Ilowalowanyo dakami abes ta salakni-
ban Apo Dios dakami isnan dakes ay
ipogaw tay baken am-in ay ipogaw et
mamatida ken Apo Dios.
3 Ngem si Jesu Kristo et dadama ay
matalek. Et siya nan mangipapapigsa ya
mangsalsalaknib ken dakayo isnan ngawi
ay ik-ikkan Satanas.
4 Isonga talkenmi dakayo ay mangi-
toltoloy ay mang-ikkan isnan am-in ay
inbilinmi ken dakayo tay nan talekmi ken
Jesus nan mang-it-ited.
5 Sapay koma ta paam-amdena nan
mang-awatanyo isnan pilmi ay mang-an-
anosana isnan ligat ya nan pilmi ay layad
Apo Dios ken dakayo ta mabadangan kayo
isnan mangsolsolotanyo ken siya.

Ngawi No Somadsadot Nan Ipogaw

6 Naay di esay ibilinmi ken dakayo ay
ibagak gapo isnan kalebbenganmi ay in-
yalin Jesu Kristo. Ibilinko ta adi kayo
makigaygayyem isnan ib-ayo ay mamati
ay sadot ay men-obla ay adi mangtongpal
isnan inadalyo ken dakami.
7 Tay getkenyo ay egay kami sinmad-
sadot ay men-obla isdin nakiteteanmi ken
dakayo. Siya di nan masapol ay solotenyo.
8 Maid inal-alami is masapolmi is
egaymi baybayadan. Nodi nin-ob-obla
kami ay pilmi ay inagew ya linabi tapno
adi masapol ay dakayo nan men-gasto
isnan masapolmi.
9 Baken di kamaid lebbengmi is gapo
ay egay kami nindawdawat ken dakayo.
Egay kami nindawdawat is kanegmi
lagbo ta baken di is toladenyo nodi nan
inikkanmi ay nin-obla di toladenyo.
10 Issan nakiteteanmi ken dakayo et
kinkinwanimi en, “No adyan nan ipogaw
ay men-obla et masapol ay adi mangan
abes.”
11 Ibagbagak nan naay kasin tay din-
ngemi ay wada ken dakayo nan mang-
adi ay men-obla. Nodi adoado nan ibag-
bagada ay adi mapaay ay mangtaktaktak
isnan ib-ada.
12 Gapo tay wada nan kalebbenganmi
ay inyalin Apo Jesu Kristo et ibilinmi
en masapol ay adida aped mentaktaktak
nodi tonggal esa ken daida ay omiyobla is
katagowana.
13 Dakayo ay ib-ak ay mamati, adi kayo
koma maom-oma ay mang-ik-ikkan isnan
gawis.
14 No waday mang-adi ay mangpati is-
nan ibagbagami isnan solat ay naay et
masapol ay kananyo en ngawi nan nem-
nemna. Isonga adiyo gaygayyemen tapno
mabainan siya isnan ngawi ay ik-ikkana.
15 Ngem gapo tay siya nan esay ib-ayo
ay mamati et adi kayo makalkaliget nodi
bagbagaanyo bawet ay gawis ta ibabaw-
ina nan ngawi ay ik-ikkana.

Nan Kombos Nan Naay Solat

16 Sapay koma ta kanayon ay ited nan
Apo tako nan nasingpa ay nemnem ay
olay ngan nan ommat ken dakayo tay siya
nan kagapowan nan tet-ewa ay natalna ay
biyag. Sapay koma ta kanayon ay wada
siya ken dakayo am-in.
17 Nan kanak ay naay isnan kombos nan
solatko et sak-en si Pablo ay mangisolsolat

is dana. Siya di nan ik-ikkak isnan am-
in ay solatko ta getkenyo ay tet-ewa ay
nagapo ken sak-en.
18 Sapay koma ta am-in kayo et liklik-
naenyo nan badang ya layad Jesu Kristo
ay Apo tako.
Kedeng dana is ibagak.

Nan Damo ay Solat Pablo ken Timoteo

Nan Maipanggep Isnan Solat

Si Timoteo et esay mamati ay iDerbe. Nan inana et Judio ngem nan amana et Griego. Ninbalin si Timoteo ay esay iban Pablo ay mangbadang ken siya isnan mangibagbagaanda isnan gawis ay damag ay maipanggep ken Jesu Kristo. Nan damo ay solat Pablo ken Timoteo et wada nan tolo ay napateg ay kayatna ay ibaga. Nan damo et ibagbagana nan ikkan Timoteo tasiyay iyadina nan baken osto ay mait-itdo. Nan naay ay mait-itdo et aped nagapo isnan nemnem di ipogaw. Nan maikadwa et inbagbagan Pablo nan masapol ay kaneg nan ogalin di mangipangpango isnan mamati ya nan osto ay ik-ikkan di mamati koma isnan paggimonganda. Isnan kombos nan solatna et inbagana ken Timoteo nan ikkana tasiyay am-amed gomawis ay baan Kristo.

Nan wada isna:

Login nan solat 1:1-2
Pamagbaga maipanggep isnan mamati ya nan menpangpango 1:3-3:26
Pamagbaga ken Timoteo maipanggep isnan oblana 4:1-6:21

Nan Login Nan Solat

1 Sak-en si Pablo ay esay pinilin Jesu Kristo ay makwani en apostolis ay inbilin Apo Dios ay mangisalakan ken datako yas Jesu Kristo ay kad-an nan namnama tako.

2 Mensolatak ken sik-a Timoteo ay ibilangko ay kanegko tet-ewa ay anak gapo isnan pammatim.

Sapay koma ta kanayon ay wada ken sik-a nan seg-ang ya nan badang ya nan natalna ay nemnem ay magapgapo ken Apo Dios ay Ama tako ya ken Jesu Kristo ay Apo tako.

Masapol Ay Maipasaldeng Nan Ipogaw Ay Mang-it-itdo Isnan Baken Tet-ewa

3 Timoteo, adim kalkalingkingan din napateg ay inbagak ken sik-a isdin kinmaanak issa ay omey id Macedonia. Din kinwanik et masapol ay itoltoloymo ay mentetee id issa Efeso tay wada nan mang-it-itdo isnan baken tet-ewa ay sol-solo. Masapol ay bilinem daida ta isaldengda.

4 Bilinem daida ta adida aped it-itdo nan maid silbina ay is-istolya ay baken tet-ewa. Ya adida tontontontonen nan alal-apoda ay maid kombosna. Tay adi mapaay nan kaneg todi ay maikkan tay kedkedeng nan adoado ay soot is omommat dapay maid magtek is songbatna. Maid ibadang nan kaneg todi ay maikkan ken datako isnan kayat Apo Dios ay ikkan tako. Nodi kedeng nan pammati tako ken siya is makabadang ken datako.

5 Tay nan kayat Apo Dios ay ommat ay banag nan ibagbagami et nan manglaydan tako isnan iib-a tako ay ipogaw. Magapgapo di isnan kamaid ngawi isnan nemnem tako is mabainan tako ya isnan katet-ewan nan pammati tako ken Apo Dios.

6 Ngem nan men-it-itdo is baken osto et teken nan nemnemnemenda isonga ik-ikkanda nan maid silbina ay mangsapsapit isnan adi mapaay.

7 Laylaydenda ay daida nan mangisolo isnan linteg ay inted Apo Dios isdin si Moses id sang-adom tay ipagalopda ay osto nan it-itdoda ngem adida maawatan nan kayat nan linteg ay kanan. Apedda menkalkali ay adi mangtek isnan kankananda.

8 No nemnemen tako nan linteg Moses et getken tako ay gawigawis no osto nan mang-os-osalan di ipogaw.

9 Tay getken tako ay baken nan ipogaw ay mangsolsolot isnan gawis is gapo ay inted Apo Dios nan linteg nodi intedna gapo tay wada nan mang-ad-adi ay mailintegan. Ad-adyanda ay mangpati isnan kankanan Apo Dios. Masapol nan linteg isnan ipogaw ay bomasbasol ya isnan ngawingawi nan nemnemda tay maiwed nan ogalin Apo Dios ken daida. Masapol abes isnan pomapatey ay olay amana ya inana et mabalin ay pateyena.

10-11 Wada nan linteg abes tay wada nan mamabai ya lomalaki ya lalaki ay mangalem isnan ib-ana ay lalaki ta asawaen.

Nan ipogaw ay mangdepap isnan ib-ana ay ipogaw ta menbaana ya nan ipogaw ay menkampot ay olay no mensapatada et siya dadi nan gapo ay masapol ay wada nan linteg. Am-in ay mait-itdo ay adi maibagay isnan gawigawis ay damag ay maipanggep ken Apo Dios ay kangatowan ya kaoostowan et siya dadi nan gapo ay inted Apo Dios nan lintegna isnan kaipoipogaw. Nan gawigawis ay damag ay kinwanik et siya di nan intalek Apo Dios ken sak-en ta it-itdok isnan kaipoipogaw.

Nan Men-iyamanan Pablo Ken Apo Dios

12-13 Men-iyamanak ken Jesu Kristo ay Apo tako ay mang-it-ited isnan pigsak ay mang-ik-ikkan isnan oblak pala ken siya. Men-iyamanak ken siya tay taltalkena sak-en isonga pinilina sak-en ay mang-ikkan isnan ipaob-oblana ay olay inik-ikkak id kasin nan ngawingawi ken siya isnan adoado ay kinwanik ay nang-apos ken siya ya isnan nangpalpaligatak isnan ipogawna. Ngem gapo isnan seg-ang Apo Dios ken sak-en et pinakawana sak-en isnan am-in ay ngawi ay inik-ikkak id kasin tay maid gintekko is osto ay ikkak tay egayak namati ken siya issan timpo ay deey.

14 Inyalin Kristo ken sak-en nan pilmi ay layad ya anosna danapay inted ken sak-en nan gawis ay pammatik ya nan manglayadak isnan iib-ak tay siya dana nan it-itedna isnan maitatapi ken siya.

15 Nan naay mait-itdo maipanggep isnan gapo ay inmali si Kristo isnan batawa et gawigawis no talken ya patiyen nan am-in ay ipogaw tay tet-etet-ewa. Inmali siya tasiyay isalakana nan managbasol ta adida omey isnan impilno. Et sak-en nan kapilmiyan ay managbasol.

16 Ngem naseg-ang si Apo Dios ken sak-en ya binadangana sak-en tapno sak-en nan esay mailaan nan dadama ay anos Kristo. Tay no ilaen nan tapin di ipogaw ay awnit mamati ken siya nan anosna ken sak-en ay kapilmiyan ay managbasol et waay kananda en mabalin ay pakawanen Apo Dios daida gedan tapno matago-tagoda ay eng-enggana ken siya.

17 Isonga patpatgen ya daydayawen tako si Apo Dios ay eng-enggana tay siya et kedeng nan Dios. Siya nan Ali ay eng-enggana. Adi kaila siya ngem nawada siya ay maid logina ya adi matmatmatey. Tet-etet-ewa nan kinwanik ay naay.

Nan Tapin Di Ibilin Pablo Ken Timoteo

18-20 Sik-a Timoteo, ay kanegko anak et naay di ibilinko ken sik-a. Itoltoloymo ay mangiyad-adi isnan am-in ay baken osto ken Apo Dios. Isnan mang-ikkanam isdi et masapol ay napigsa nan pammatim ya masapol abes ay maid ikkam is ngawi ta maid kabainam ken Apo Dios ya isnan ib-am ay ipogaw. Inpagtek Apo Dios ay siya nan kayatna ken sik-a isdin kinwanin nan mamadtona isdin nangibaaanda ken sik-a ay mangibaga isnan maipanggep ken Kristo. Adim kalkalingkingan nan inbagada tasiyay pomigpigsaka ay mang-ikkan is dadi. Ngem wada nan ipogaw ay maid bainda ay kaneg da Himeneo ken Alejandro tay ik-ikkanda nan ngawi olay getkenda nan kangawina. Siya di nan gapo ay maid pammatida id wani isnan am-in ay maipanggep ken Apo Dios dapay namatida id kasin. Inpalobosko daida isnan kabaelan Satanas ta liknaenda nan ligat ta adida itoltoloy ay mangmangwani isnan ngawi ay maipanggep ken Apo Dios.

2

Nan Osto Ay Maikkan Isnan Men-gimonganda

1 Naay pay di ibagak ken sik-a. Nan omona et masapol ay ilowalowan tako am-in ay ipogaw olay ngan nan kai-pogawna. Dawaten tako ta badangan Apo Dios daida datakot adi kalkalingkingan ay men-iyaman isnan badangna.

2 Ilowalowan tako nan ap-apo tako ay mentoltolay ken datako ya nan am-in ay ib-ada ay wada nan kalebben-ganda ay mangipangpango ken datako. Ilowalowan tako daida ta gawis nan men-tolayanda tapno nasingpa nan kailiili tako ya tapno mabalin ay ik-ikkan tako nan mangipaila isnan mangpatgan tako ken Apo Dios ya isnan iib-a tako ay ipogaw.

3 Gawis no keg todi nan ik-ikkan tako et
siya gedan nan men-gasingan Apo Dios ay
mangisalakan ken datako.
4 Tay laylaydena no maisalakan am-in
nan ipogaw dadapay getken nan tet-ewa
ay maipanggep ken siya.
5 Tay es-esang nan Dios ya es-esang
abes nan mabalin ay makikali ken Apo
Dios pala ken datako ta mapakawan nan
basbasol tako et siya si Kristo ay naiyanak
ay ipogaw.
6 Intedna nan biyagna ay maibayad
ay mangsobot ken datako ay ipogaw is-
nan awnit tako madosaan et nan nang-
ikkanana isdi nan nangipagtek ay laylay-
den Apo Dios no maisalakan am-in nan
ipogaw. Inommat di isnan ostoosto ay
timpo ay pinilin Apo Dios.
7 Isonga pinilin Jesus sak-en ta menbali-
nak is esay apostolisna tapno ibagbagak
nan tet-ewa ay maipanggep ken siya isnan
ipogaw ay baken Judio ta mamatida. Tet-
ewa na, baken kampot.

8 Naay da pay di iyanayko isnan kay-
atko ay ikkanyo. Isnan am-in ay paggi-
mongan di mamati ken Kristo et kayatko
ay nan lalalaki nan mangipangpango is-
nan menlowalowanyo. Ngem masapol ay
maid ngawi is nemnemda isnan ib-ada
tay baken gawis no wada nan ligetda no
menlowaloda.
9 Ya nan bababai et masapol ay men-
badoda isnan maiyosto ay bado ken
daida. Ya baken nan mang-igwaanda
isnan nabanol ay batek isnan oloda ay
kadayawanda wenno nan menbadbad-
owanda is nangina ay mait-ekanda is
wada isnan nemnemda.
10 Nodi nan gawis ay maikkan et siya
nan masapol ay wada koma isnan nem-
nemda tay siya di nan maibagay isnan
bababai ay mangwani en patpatgenda si
Apo Dios.

11-12 Adiyak ipalobos nan babai ay men-
itdo isnan lalalaki isnan paggimonganyo
wenno siya nan mangipango ken daida.
Gag-awis no igiginek nan babai ay mang-
denge isnan men-it-itdo ta men-adal siya
et masapol ay adi makisongsongbat isnan
lalalaki.

13 Tay baken nan babai ay si Eva is damo
ay binoliw Apo Dios nodi nan lalaki ay si
Adam.
14 Ya baken si Adam is nasogsogan nodi
si Eva isonga siya nan damo ay binmasol.
15 Siya nan gapo ay mapaligatan nan
bababai ay omanak ngem badbadangan
Apo Dios daida kayet ta maisalakanda no
itoltoloyda ay mamati ken siya. Masapol
abes ay managlayadda isnan ib-ada ya
nadiosan koma nan nemnemda ay mang-
ikkan is ostoosto.

3

*Nan Masapol Isnan Ogalin Di Mangi-
pangpango Isnan Mamati*

1 Tet-ewa nan naay ay kankanan di
ipogaw. Kankananda en no layden nan
ipogaw ay siya nan esay mangipango is-
nan mamati et siya nan gawis ay maikkan.
2 Ngem nan mangipango et masapol ay
maid ik-ikkana is kaoyawana isnan ib-
ana ay ipogaw. Masapol ay es-esa nan
asawana. Adina sobsoblaan nan osto
nodi getkena ay mangtena isnan am-in ay
ikkana ta maid ngawi is ikkana. Mas-
apol ay malispito nan ik-ikkana. Masapol
abes ay sangailiyena am-in ay omey isnan
baeyda. Masapol ay getkena ay men-isolo.
3 Adi mabotboteng. Adina layden
ay makisapsape wenno makisongsongbat
nodi naanos siya. Ya nan esay masapol
ken siya et baken nan bomaknangana is
nemnemnemena.
4 Masapol ay getkena ay mang-olnos
isnan pamilyana. Nan an-akna et mas-
apol ay managpatida. Lispitowenda nan
napowanda.
5 Tay no adina getken ay mang-olnos
isnan pamilyana et am-amed nan ma-
mati ken Kristo ay ipangpangona is adina
getken ay olnosen.
6 Masapol ay baken kaskaslek ay ma-
mati modatya ipapangatona nan nem-
nemna gapo isnan napiliyana. Tay no
men-et-etek siya danat adi ibabawi et na-
banag siya ay awnit madosa ay kaneg nan
nabanagan Satanas isdin men-et-etekana
id kasikasin.
7 Ya nan esay masapol isnan mangi-
pangpango et masapol ay gawis siya isnan

nemnem nan adi mamati ken Jesu Kristo. Tay no wada nan ilaen nan adi mamati is ngawi ken siya et madelaw siya. Tay no madelaw et nasailowan siya ken Satanas.

8 Nan mangbadang isnan mangipang-pango et masapol ay malispitoda gedan. Masapol ay adida menkamkampot nodi ibagbagada nan tet-ewa ay wada isnan nemnemda. Adida mabotboteng. Baken nan bomaknanganda is gamgamga-manda.
9 Masapol ay itoltoloyda ay mamati ay ostoosto isnan maipanggep ken Jesu Kristo ay inpagtek Apo Dios ay egay nagtek id kasin. Isnan mamatiyanda ken Kristo et masapol ay maid getkenda is ngawi is naitapi isnan pammatida.
10 No layden nan ipogaw ay menbalin ay bomadbadang isnan obla ay pala ken Kristo masapol ay mapaneknekan siya omona. No maid ik-ikkana is ngawi et mabalin ay bomadang isnan obla.
11 Nan as-awada gedan et masapol abes ay gawis nan ik-ikkanda ta malispi-toda. Adida mentaytayoktok. Masapol ay matalekda isnan am-in ay ikkanda.

12 Nan bomadbadang et masapol abes ay es-esa nan asawana ya getkena abes ay mang-olnos ay gawis isnan an-akna ya am-in ay pamilyana.
13 Tay nan ipogaw ay bomadang isnan adoado ay obla ay pala ken Kristo et gawis nan panang-ilan nan iib-ana ken siya no ikkana ay gawis nan oblana. Ya nan esay gawis ay ommat et omam-amed nan laingna ay mangibaga isnan pammatina ken Jesu Kristo isonga maid baina ay mangibaga.

Nan Napatepateg Ay Patpatiyen Nan Mamati Ay Maipanggep Ken Kristo

14-15 Sapay koma ta adi mabayabayag daket maka-ey issa, Timoteo. Ngem men-solatak ken sik-a id wani tapno getkem nan osto ay ikkan nan mamati ken Apo Dios tay modatya mabayagak pay. Tay nan mamati ken Apo Dios et daida nan kanegna baey tay daida nan kaneg mentetean nan Dios tako ay matatago ay eng-enggana. Kanegda abes nan peg-nad di toping tay daida nan mangipapa-pigsa ay mangibagbaga isnan tet-ewa ay maipanggep ken Kristo.

16 Napatepateg ay maid dowadowana nan patpatiyen tako ay egay naipagtek id kasin ngem id wani inpagtek Apo Dios. Napateg tay ibagbagana nan maipanggep ken Kristo. Kankanana en,

"Si Kristo et ninbalin is ipogaw dat mentee isnan batawa.
Pinaneknekan nan Ispirito Santo ay siya nan Anak Apo Dios ay maid ba-solna.
Inil-ilan nan aanghel siya.
Naibagbaga siya isnan ipogaw isnan batawa ya adoado ken daida nan mamati ken siya.
Inalan Amana siya ay mangipasagong id daya."

4

Nan It-itdon Nan Kampot Ay Ipogaw

1 Timoteo, ibagbagan ay gawis nan Ispir-ito Santo en awnit wada nan mangtay-nan isnan patpatiyen tako ay maipanggep ken Jesu Kristo. Awnitda soloten nan mait-itdo ay magapo isnan adi kaila ay menkamkampot ay makwani en dimonyo.
2 Nan ipogaw ay mang-it-itdo isnan ibagbagan nan dimonyo et menkamkam-potda. Gapo tay inmingsada ay mang-adi isnan kayat Apo Dios et adi mabalin ay getkenda nan osto ya gawis.
3 Adoado nan it-itdoda ay baken osto. Kankananda en baken osto no omasawa nan ipogaw ya iyadida ay mangan isnan tapin di makan dapay binoliw Apo Dios dana. Isonga nan mangtek ya mangpati isnan tet-ewa et mabalin ay kanenda. Lay-layden Apo Dios no dawaten tako nan intedna datakopay men-iyaman ken siya.
4 Tay am-in ay binoliw Apo Dios et gawisda et baken gawis no law-en tako. Ngem masapol ay men-iyaman tako ken siya.
5 Tay nan kalin Apo Dios ay osalen tako ay menlowalo et siya nan mangipagawis isnan makan.

Nan Osto Ay Ikkan Nan Men-obla Ken Kristo

6 Timoteo, no bagbagaam daida ay ma-
mati issa ta solotenda nan kinwanik et
gawis nan ikkam ay men-obla pala ken
Jesu Kristo. Maila ay inpasnekmo ay
gawis nan patpatiyen tako ay maipanggep
ken Kristo ya nan gawis ay mait-itdo ay
sinolsolsolotmo.
7 Ngem addawiyam nan aped sodsodok
ay maid polos maibagayana ken Apo Dios
tay maid silbina. Nodi nan ikkam ay
mangpateg ken Apo Dios nan nemnemne-
mem ya solsolotem.
8 Tay olay no waday paay nan mangipa-
pigsaan tako isnan awak tako ngem am-
amed nan kagawisna no papigsaen tako
nan mangsolsolotan tako ken Apo Dios.
Tay nan maikkan ay kaneg todi et siya nan
mangbadbadang ken datako isnan biyag
tako id wani ya isnan biyag tako ken Apo
Dios.
9 Tet-ewa nan kakakwanik en gaw-
igawis no patiyen tako am-in dadi ay maid
dowadowan nan nemnem tako.
10 Ipapati tako ay mang-ikkan is-
nan gawis tay taltalken tako si Apo
Dios ay matatago ay eng-enggana ay
mangisalakan isnan am-in ay ipogaw.
Ngem nan tet-ewa ay maisalakan et nan
mamati ken siya.
11 Ibagam am-in dana, Timoteo, ya bi-
linem nan ipogaw ta solsolotenda.

12 Adim ipalobos ay maoyawka gapo is-
nan kaongam. Nodi sik-a koma nan men-
basalan nan ib-am ay mamati. Ipailam
nan gawis ay solotenda isnan kalkaliyem
ya isnan am-in ay ik-ikkam. Ipailam
nan manglaylayadam ken daida ya nan
pammatim ken Apo Dios ya nan kamaid
ngawi isnan nemnemmo.
13 Engganay omeyak issa itoltoloymo ay
mangibasbasa isnan kalin Apo Dios isnan
mamati isnan paggimonganda. Isolsolom
ken daida nan kankanan Apo Dios ya
bagbagaam daida abes ta solotenda.
14 Inted Apo Dios ken sik-a nan
laingmo ay mangipangpango isnan
mamati. Siya na san intedna issan
nangipatangan san nangipangpango ay
aamam-a isnan ledengda isnan olom issan
nangilowalowanda ken sik-a. Inbagan
san mamadton Apo Dios san kayat Apo
Dios ay kaliyen issan nang-ikkananda isdi.
Isonga ipasnekmo isnan nemnemmo nan
oblam.
15 Itoltoloymo ay mang-ikkan is
dadi. Ikkam ay gawis ta getken am-in
nan ipogaw nan mataptaptapiyan nan
laingmo ay mang-ikkan isnan ipaik-ikkan
Apo Dios ken sik-a.
16 Makailam nan ik-ikkam ya nan it-
itdom. Adim kalkalingkingan nan inba-
gak ay masapol ay ikkam tay no siya di
nan ikkam et maisalakanka tet-ewa ya
bakenka kedkedeng is maisalakan nodi
maitapi nan mang-id-idnge ken sik-a.

5

1 Naay da pay di kayatko ay ikkam.
Adim bogbogtaken nan am-ama mo sik-
a. Nodi bagbagaam ay gawis ay kanegmo
ama. Bagbagaam nan lalalaki ay naod-odi
mo sik-a ay kanegmo bebsat.
2 Ya bagbagaam nan in-ina ay naet-
eteng mo sik-a ay kanegmo ina. Ya bag-
bagaam abes nan bababai ay naod-odi mo
sik-a ay kanegmo bebsat. Gawisem nan
nemnemmo ken daida ta maid ipap-ailam
is ol-olay ken daida ta maid kabainam ken
Apo Dios.

Bilbilin Ay Maipanggep Isnan Bababai Ay Balo

3 Timoteo, gawis no badanganyo ay ma-
mati nan bababai ay balo no tet-ewa ay
maid polos paltidosda is mangbadang ken
daida.
4 Ngem no wada nan an-ak wenno aap-
oda et masapol ay daida nan mangbadang
ken daida isnan menkatagoda tay siya nan
gawis ay ikkan nan mangsolsolot ken Apo
Dios. Siya di nan kayat Apo Dios ay ikkan
tako ay mangsobalit isnan badangda ken
datako id kasin.
5 Nan balo ay babai ay maeesang ay
maid ipogaw is mangbadang ken siya
et si Apo Dios nan taltalkena ay mang-
badbadang ken siya isonga itoltoloyna ay
mendawdawat isnan kag-aw wenno labi.
6 Ngem nan balo ay kedeng nan kayat
nan awakna is an-anapena et kaneg natey

tay maid ken siya nan biyag Apo Dios ay maid patenggana.

7 Isonga ibilinko ay itapim nan kinwanik ay maipanggep isnan bababai ay balo isnan tapin nan bilin ta adi madelaw nan mamati ken Apo Dios.

8 Tay nan mamati ay mang-adi ay mangbadang isnan paltidosna am-amed no nan pamilyana et ipap-ailan nan ik-ikkana ay maid kapaayan nan pammatina ken siya. Et ngawngawi siya mo nan adi mamati.

9 Siya na nan ikkanyo ay mamati isnan balo ay bababai ay maid pamilyada is mangbadang ken daida. Nan mentewen is enempoo ya nasolok et daida nan ilistayo ay mabadangan. Masapol abes ay egay nakiid-idang.

10 Masapol abes ay waday mangpaneknek isnan gawis ay inik-ikkana ay kaneg nan gawis ay nang-ay-ayowanana isnan an-akna ya isnan in-inmey ken siya ay sangailina. Egayna saksakiten ay nang-ik-ikkan isnan naibab-aaana. Binadbadangana nan napaligatan ay ipogaw. Ninemnemnemna ay pilmi nan gawis ay ikkan isnan am-iam-in ay inik-ikkana.

11 Ngem nan balo ay baken palalo ay nain-ina et adi masapol ay itapiyo daida ay mangilista. Tay no pomigsa nan kayatda et awnitda layden ay omasawa kasin dadat taynan nan oblada ay pala ken Kristo.

12 Isonga maoyawda tay adida tongpalen nan inkalida en adida omas-asawa kasin ta men-oblada ay pala ken Kristo.

13 Ya nan esay baken gawis et waay awnitda adi men-obla ay gawis. Apedda om-omey ay mangtaktaktak isnan ipogaw. Dat maam-amed nan ngawi ay ik-ikkanda tay mentaytayoktokda ay mangmangwani isnan adoado ay maid silbina.

14 Isonga gag-awis no omasawa kasin nan balo ay baken palalo ay nain-ina ta men-oblada ay mangipagawis isnan biyagda ay sinbaey. No keg todi nan ikkanda et maid somya is mang-oyawan nan adi mamati ken datako ay mamati.

15 Ibagbagak nan deey ay kinwanik tay wada nan balo ay bababai ay epdas nangsokat isnan nemnemda ay mang-ik-ikkan isnan kayat Satanas.

16 Kasinek nan kinwanik id kawni isnan badang isnan bababai ay balo. No waday balo isnan paltidosyo ay mamati ken Apo Dios et masapol ay dakayo nan mangbadang ken daida tapno mabalin ay badangan nan sinkagimongan ay mamati nan tet-ewa ay maid mangbadang ken daida. Tay adi mabalin ay mabadanganda am-in ay maminpingsan.

Masapol Ay Malagbo Ay Gawis Nan Mangipangpango Ay Gawis Isnan Mamati

17 Naay pay di esay itdok Timoteo. Nan ipogaw ay gawigawis nan mangipangpangowana isnan mamati et masapol ay lispitowenyo ay gawis dayopay lagbowen ay osto. Am-amed nan ipogaw ay men-ob-obla ay pilmi ay mangibagbaga isnan kalin Apo Dios ya mangisolsolo ay gawis isnan kayatna ay kanan ya nan osto ay maikkan.

18 Tay kankanan Apo Dios isnan naisolat ay kalina en, “Adika op-opotan nan topek nan baka ay men-ilik isnan pagey.” Kinwanina di tay olay baka et masapolna nan kanena tay siya di nan kanegna lagbo. Isonga am-amed nan ipogaw tay isnan esay naisolat ay kalin Apo Dios et kankanana abes en, “Nan makibalasa et masapol ay malagbo.”

19 No waday mangdelaw isnan mangipangpango ken dakayo ay mamati adika patpatiyen malaksig no waday dowa wenno tolo ay ipogaw is mangtistigo.

20 Ngem no tet-ewa ay wada nan basolna ya adina ibabawi et masapol ay masagiit isnan kad-an nan am-in ay ib-ana ay mamati tapno omegyat nan ib-an di mangipangpango ay mang-ik-ikkan isnan ngawi.

21 Dedengngen ya oowenan Apo Dios ya si Jesu Kristo ya nan nadiosan ay aanghelna nan ibagak ken sik-a en masapol ay patiyem nan kaibagbagak ngem masapol ay maid ipogaw is paam-amdem nodi palisowem nan nemnemmo ken daida am-in.

22-25 No waday piliyenyo is bomadang isnan obla ay pala ken Kristo, adiyo koma

ipatang ay dagos nan ledengyo isnan olona ay mangdotok ken siya. Nodi masapol ay paneknekanyo omona no gawis siya ay ipogaw. Tay no baken gawis siya dakayot dotokan et maitapi kayo isnan kangawina. Isonga baken di is ikkam nodi masapol ay nan nadiosan nan ik-ikkam. Masapol ay mapaneknekan nan ipogaw tay olay no wada nan ngawi ay ik-ikkan di ipogaw ay mail-ila ngem wada abes nan ik-ikkan nan tap-ina ay adi kaila. Isonga masapol ay mapaneknekanda sakayopay piliyen. Paliso isnan ik-ikkan di ipogaw ay gawis. Wada nan mail-ila id wani ya wada nan adi. Ngem awnitda magtek am-in.

Ya nan esa Timoteo, baken kedeng di danom is in-inomem. Gag-awis no anokan dakat ominom is bassit ay basi ta agasana nan sakit nan egesmo ya nan tapin di sakitmo tay namin ado ay masaksakitka.

6

Nan Bilin Isnan Baa Ay Mamati

1 Wada nan ibagak isnan ipogaw ay nailako ay menbaa. Olay no baa no esa ay mamati ken Jesu Kristo et ikkana ay gawis nan am-in ay ipaikkan nan apona ken siya ay mangipaila isnan lispitona. Ikkana di tapno adi madelaw si Apo Dios wenno nan mait-itdo ay magapgapo ken siya.

2 No mamati nan apona abes ken Jesu Kristo et adina eeyaen. Nodi am-amedena koma ay mang-ikkan ay gawis isnan am-in ay kayatna tay ib-ana siya ay mamati ya laylaydena.

Baken Koma Nan Kinabaknang Is Ananapen Di Ipogaw

3 Timoteo, siya dana nan masapol ay itdom ay gawis ta masolot. No waday men-it-itdo is adi maiyiso isnan insolsolon Jesu Kristo ay Apo tako ya adi maiyiso isnan gawis ay kayat Apo Dios ay ikkan tako et

4 men-et-etek siya dapay maid getkena isnan tet-ewa. Kaneg kolang nan nemnemna tay laylaydena ay makisongsongbat isnan adi mapaay ay kankanan nan ipogaw. Dapay nan banag nan maik-ikkan ay kaneg todi et apal, sape, solbog ya ngawi ay nemnem isnan iib-a.

5 Siya dadi nan banag nan ik-ikkan nan ipogaw ay maid gawis isnan nemnemda isonga maid getkenda isnan tet-ewa ay maipanggep ken Apo Dios. Tay kananda en no mamatida et bomaknangda.

6 Tet-ewa ay wada nan kinabaknang tako ay mamati ken Apo Dios ngem baken siping wenno bonag. Basta mamapnek tako isnan wada ken datako et siya nan kinabaknang tako.

7 Tay isnan naiyanakan tako et maid ginegen-an tako ya awnit maid gegen-an tako is iyey tako is magapo isnan batawa isnan mateyan tako.

8 Isonga no waday omanay is kanen tako ya omanay is bado tako id wani et mapnek tako koma.

9 Ngem nan ipogaw ay manglayad ay bomaknang et adoado nan madoldologanda. Kanegda nabitowan tay nan adoado ay adi masilbi ay an-anapenda et siya dadi nan mangsakit ken daida ay awnit mangyey ken daida isnan pagdosaan ay maid patenggana.

10 Tay nan pilmi ay manggamgaman nan ipogaw isnan kinabaknang et siya nan magapgapowan nan adoado ay ngawi ay ik-ikkanda. Gapo tay an-anapenda ay pilmi nan bomaknanganda et siya di nan gapo ay tinaynan nan tapin di ipogaw nan pammatida ken Jesu Kristo. Dat nan menbanagana et siya nan pilmi ay mensakitan nan nemnemda gapo isnan bainda isnan ngawi ay inik-ikkanda.

Nan Tapin Di Bilin Pablo Ken Timoteo

11 Ngem sik-a Timoteo, ay esa ay menob-obla ay pala ken Apo Dios et adim solsoloten nan maik-ikkan ay kaneg da todi. Ipasnekmo isnan nemnemmo nan mangikkanam isnan gawis ya nemnem ay nadiosan. Itoltoloymo ay mamati. Laylaydem ay pilmi si Apo Dios ya nan iib-am ay ipogaw. Itoltoloymo ay mang-ikkan isnan kayat Apo Dios olay no mapaligatanka dakapay an-anosan nan mangpaligat ken sik-a.

12 Itoltoloymo ay mamati olay naligat tay siya nan ostoosto ay maikkan tapno

ganabem nan biyag ken Apo Dios ay maid
patenggana. Tay inawis Apo Dios sik-a
ta maagtanka isnan biyag ay deey issan
nangwaniyam id kasin en mamatika ken
Jesu Kristo isnan nangdedengngan nan
adoado ay ipogaw.

13 Nan kanak ay naayda et dedengn-
gen ya oowenan Apo Dios ay mangtatago
isnan am-in ya dedengngen gedan Jesu
Kristo ay pagbasalan tako isnan kamaid
egyatna ay nangibaga isnan tet-ewa ken
Poncio Pilato.
14 Isonga ibilinko ken sik-a ta makailam
nan am-in ay getkem ay maipanggep ken
Kristo ta maid ngawi is mailal-aok isnan
tet-ewa ta maid kaoyawan nan mait-itdo
ay maipanggep ken siya. Ikkam dana
engganay kasin omali nan Apo tako ay si
Jesu Kristo.
15 Awnit omali isnan osto ay timpo ay
piliyen Apo Dios. Kedkedeng siya is ka-
gawisan is mentolay isnan am-in. Siya
nan kangatowan ay Ali isnan am-in ay ali
ya kangatowan ay Apo isnan am-in ay apo.
16 Kedkedeng siya is adi mabalin ay
matey. Nan kad-ana et menpalalat-a ay
adi mabalin ay sag-enen di ipogaw. Maid
ipogaw is nang-il-ila ken siya tay adi kaila.
Sapay koma ta siya nan madaydayaw ya
mentoltolay ay eng-enggana. Et matong-
pal koma.

17 Timoteo, ibagam isnan babaknang
ta adida pangangatowen nan nem-
nemda. Baken nan kinabaknangda
koma is taltalkenda tay adida getken no
maitoltoloy nan kinabaknangda. Nodi
si Apo Dios nan taltalkenda koma tay
siya nan maid polos imotna ay mang-it-
ited ken datako isnan am-in ay gawis ta
ganasen tako.
18 Ibilinmo ken daida ta nan gawis nan
dadama ay ik-ikkanda. Ya adida imotan
nan kinabaknangda
19 tay no maid imotda et kega waday
idolinda id daya is awnit somagong ken
daida isnan kaoodiyan ay agew. Et siya
di nan mabalin ay talkenda ay tet-ewa.
No keg todi nan ikkan nan babaknang et
awnitda ganaben nan biyag ay tet-ewa ay
wada nan silbina.

20 Ibagak ken sik-a Timoteo en
makailam ta maid ngawi is mailal-aok
isnan maisolsolo ay maipanggep ken
Kristo ay intalek Apo Dios ken sik-a ay
itdom. Addawiyam nan kalkaliyen nan
adi mamati ay mangmangwani en nan
kankananda kano nan tet-ewa ay silib
dapay maid kadi silbin nan ibagbagada
ay maipanggep ken Apo Dios tay baken
tet-ewa. Nodi apedda makisongsongbat.
21 Nan silib ay kananda en tet-ewa ay
silib et baken kadi tet-ewa tay paaddaad-
dawiyena nan ipogaw ay mangsolsolot is
dadi isnan tet-ewa ay pammati ken Apo
Dios. Wadada nan mang-ik-ikkan isnan
kaneg todi.

Kedeng di is ibagak id wani. Sapay
koma ta nan badang ya layad Apo Dios di
likliknaenyo.

Nan Maikadwa ay Solat Pablo ken Timoteo

Nan Maipanggep Isnan Solat

Nan maikadwa ay solat Pablo ken Timoteo et siya nan nangisolatana isnan adoado ay pamagbaga ken Timoteo ay kanegna innodi ya mangbadbadang ken siya isnan oblana ay pala ken Kristo. Nan kapatgan isnan naay ay solat et nan mang-it-itpean nan mamati isnan ligat. Binagbagaana si Timoteo ay mangipapigpigsa ken siya tapno itoltoloyna ay mang-it-itdo isnan tet-ewa ay maipanggep ken Jesu Kristo. Binagbagaana siya gedan ta adina kalkalingkingan nan maibagbaga isnan gawis ay damag ya nan getkena maipanggep isnan inpasolat Apo Dios id kasikasin tasiyay itoltoloyna ay patgen. Binagbagaana gedan tasiyay ikkana nan osto ay oblana olay no adoado nan ligat ay likliknaena ya olay gedan maaamis siya.

Inbagan Pablo ken Timoteo ay masapol ay makailana ta adi maitaptapi ay makiap-apat isnan maid polos paayna. Tay maid polos badang nan kaneg todi nodi maidena nan pammatin nan ipogaw ay mangdedenge is dana.

Inpanemnem gedan Pablo ken Timoteo nan kaneg nan ik-ikkana ya gandatna ta siya nan menbasalana.

Nan wada isna:

Login nan solat 1:1-2
Panangdayaw ya pamagbaga 1:3-2:13
Nan mangbagbagaan Pablo ken Timoteo 2:14-4:5
Nan inom-ommat ken Pablo 4:6-18
Nan kombos nan solat 4:19-22

Nan Login Nan Solat

1-2 Sak-en si Pablo ay mensolat ken sik-a Timoteo ay laylaydek ay anakko. Sak-en nan esay apostolis Jesu Kristo ay ibabaana tay siya nan kayat Apo Dios. Inbaan Kristo sak-en ta ibagbagak isnan ipogaw nan biyag ay maid patenggana ay inkalin Apo Dios isnan ipogaw ay maitatapi ken Jesu Kristo. Sapay koma ta kanayon ay wada ken sik-a nan seg-ang ya nan badang ya nan natalna ay nemnem ay magapgapo ken Apo Dios ay Ama tako ya ken Jesu Kristo ay Apo tako.

Nan Men-iiyamanan Pablo Ken Apo Dios Isnan Kagawis Timoteo

3 Nenenenemnemek sik-a Timoteo isnan menlol-owalowak ken Apo Dios ay mensilsilbiyak ay mangipagasing ken siya ay kaneg din inikkan din alal-apok. Et men-iiyamanak ken siya isnan kagawis nan pammatim.

4 No nemnemek san nin-ayosan nan agam issan nangtaynak ken sik-a id kasin dat palalo nan iliwko ken sik-a. Olay kagaw wenno labi et nemnemnemek sik-a et kayatko ay mang-ila ken sik-a tapno omam-amed nan gasingko.

5 Nenemnemek nan pammatim ay tet-etet-ewa ay kaneg nan pammatin Loida ay alapom ya nan pammatin Eunice ay inam.

6 Isonga ibagak ken sik-a en itoltoloymo ay osalen nan laing ay inidyan Apo Dios ken sik-a ay mangipango isnan mamati ken siya. Inidyana issan nangipatangak isnan ledengko isnan olom issan nangilowalowak ken sik-a.

7 Tay nan inted Apo Dios ken datako et nan Ispirito Santo. Et baken egyat nan inyalin nan Ispirito Santo ken datako nodi inomyali siya is kabaelan tako ay mangikkan isnan kayat Apo Dios ya is layad tako ya is mangtekan tako ay mangtena isnan am-in ay ikkan tako.

8 Isonga adika mabab-ain ay mangipanekneknek isnan maipanggep ken Jesus ay Apo tako. Ya adika omeg-egyat wenno mabab-ain ay manggagayyem ken sak-en olay maibabalodak tay nan naibalodak et gapo isnan nangibagbagaak isnan maipanggep ken siya. Nodi lakamem nan ligat ay domatdatdateng ken datako gapo isnan mangibagbagaan tako isnan maipanggep ken Kristo tay si Apo Dios nan mangipapapigsa ken sik-a.

Nan Gawigawis Ay Inikkan Apo Dios Ay Pala Ken Datako

9 Nan inikkan Apo Dios ken datako et insalakana datako ya kayatna ay toladen tako nan gawis ay ogalina. Ngem isnan nangisalakanan Apo Dios ken datako et

baken nan kinagawis tako is gapona tay
kolang pay nan kinagawis tako tay man-
agbasol tako. Nodi insalakana datako tay
siya nan gandatna gapo isnan layad ya
anosna ken datako. Ninemnemna id sang-
asang-adom ay awnitna ited si Jesu Kristo
ay ibadangna ken datako.
10 Et natongpal nan badangna tay in-
mali si Jesu Kristo isnan batawa ay
nangisalakan ken datako. Gapo isnan
inikkana et inabakna nan tetey ya in-
pagtekna isnan gawis ay damag ay wada
nan biyag ay maid patenggana.
11 Napiliyak ay esay apostolis Kristo ay
ibab-aana ta ibagbagak san deey ay gawis
ay damag. Ibagbagak nan kayat Apo Dios
ay maibaga ya it-itdok ay osto nan gawis
ay soloten tako.
12 Siya di nan gapo ay palpaligaten nan
adi mamati sak-en. Ngem olay. Maid
bainko gapo isdi tay getkek si Apo Dios
ay taltalkek. Getkek abes ay kabaelana
ay mang-ay-ayowan ken sak-en isnan am-
in ay intalekna ay engganay omdan nan
agew ay banagena datako ay ipogaw.

13 Timoteo, nemnemnemem nan tet-
ewa ay mait-itdo ay inbagbagak ken sik-
a tasiyay ik-ikkam abes ya adi makmak-
sayan koma nan gawis ay pammatim ya
nan mangipap-ailaam isnan layadmo is-
nan iib-am tay siya dadi nan wada ken
datako gapo isnan maitatapiyan tako ken
Jesu Kristo.
14 Gapo isnan kabaelan nan Ispirito
Santo ay wada ken datako et makailam
nan tet-ewa ay getkem ay maipanggep ken
Jesu Kristo ay naitalek ken sik-a tapno
maid masoksokatan.

15 Getkem ay dinokogan nan adoado ay
ipogaw ay mentetee id Asia sak-en. Et
naitapi da Figelo ken Hermogenes.
16-18 Ngem si Onesiforo et egay kabab-
ain ay nangbadbadang ken sak-en olay
isnan naibabalodak. Namin ado ay pina-
gasgasingna sak-en. Isdin inmaliyana id
isna Roma et nang-anap ay dagos danat
datngan sak-en. Getkenyo met nan badan-
gna ken sak-en id kasin id Efeso. Sapay
koma ta badbadbadangan Apo Dios daida
ay sinbaey. Ya maseg-ang koma si Apo
Dios ken siya isnan agew ay mangbana-
gana isnan ipogaw.

2

Masapol Ay An-anosan Nan Mamati Nan Ligat

1 Gapo isnan inbagbagak isnan so-
lat ay naay, anakko, papigpigsaem pay
nan pammatim tay badbadbadangan Jesu
Kristo sik-a gapo isnan maitatapiyam ken
siya.
2 Nan sigod ay dindinngem ay it-itdok
ay dinngen met laeng nan kaipoipogaw et
siya dadi nan itdom isnan teken ay ipogaw
ay matalek tapno daida nan mangitoltoloy
ay men-itdo isnan tapin di ipogaw.
3 Masapol ay adika omegyat ay
manglak-am isnan ligat gapo isnan
mangsolsolotam ken Jesu Kristo. Toladem
nan ikkan nan gawis ay soldado
4 tay nan ikkana et laydena ay mang-
ik-ikkan ay gawis isnan ipaik-ikkan nan
apona tapno mapnek nan apona ken siya.
Isonga no wada nan ipaikkan nan apona
ken siya et adi om-omey isnan teken ay
obla.
5 Nan esay pagbasalan et nan menlomba
tay adi makaganab isnan ligalo no adina
patiyen nan bilin isnan lomba.
6 Naay pay di esa. Nan ipogaw ay
kagagetan ay men-esek et siya nan men-
apit omona.
7 Nemnemem ay gawis nan tolo ay
pangngalig ay deey et badangan Jesus sik-
a ta maawatam am-in.
8 Ipasnekmo isnan nemnemmo nan
naay ay maipanggep ken Jesu Kristo.
Adim kalkalingkingan nan ninbalinana
is ipogaw ay nagapo isdin si Ali David.
Ya adim kalkalingkingan ay kasin natago
isonga wada siya id wani ay mangbad-
badang isnan ipogawna. Siya dadi nan
ibagbagak isnan gawis ay damag.
9 Mapalpaligatak ay kanega ngawi ay
ipogaw gapo tay ibagbagak nan gawis ay
damag ay deey. Maibabalodak ngem olay
tay adi mabalin ay maibalod nan kalin
Apo Dios.
10 Isonga olay no mapalpaligatak et
adiyak sakiten tay kayatko ay ipagtek

nan maipanggep ken Apo Dios isnan
ipogaw ay pilpiliyena tapno mamatida ta
maisalakanda ya matagotagoda ken Apo
Dios ay eng-enggana gapo isnan inikkan
Jesu Kristo.
11 Tet-ewa nan naay ay makwani.
"No adi tako imotan nan biyag tako is-
nan mangsolsolotan tako ken siya
et awnit tako matagotago ken siya
ay eng-enggana.
12 No adi tako maom-oma ay mang-an-
anos isnan ligat awnit tako men-ali ay
mangbadbadang ken Jesu Kristo. Ngem
no is-isot tako nan mangtekan tako ken
siya et awnitna abes adyan datako.
13 Matalek ay pilmi si Kristo tay adi ma-
balin ay masokatan nan nemnemna ay
olay no masokasokat nan nemnem tako."

Nan Tapin Di Gawis Ay Masapol Ay Ik-ikkan Di Mamati

14 Itoltoloymo ay mangipanemnemnem
isnan kinkinwanik isnan ipogaw ay bag-
bagaam ta adida kalkalingkingan. Ibil-
inmo ken daida isnan ngadan Apo Dios ta
adida makisongsongbat isnan adi masilbi
ay kankanan di ipogaw. Tay nan kaneg
todi ay kali et paaddawiyena nan ipogaw
isnan mangsolsolotana ken Kristo.
15 Ipakatmo ay mang-ik-ikkan isnan
kayat Apo Dios tapno men-galalasing siya
ken sik-a. Tay no kaneg da tona nan ikkam
et kanegmo nan ipogaw ay men-ob-obla
ay maid kabainana isnan ik-ikkana tay
ostoosto nan mangibagbagaam isnan tet-
ewa ay kalin Apo Dios.
16 Adika maitaptapi ay makikalkali is-
nan mait-itdo ay maid polos paayna ken
Apo Dios. Tay nan kankanan di ipogaw
ay kaneg todi et ipaaddaaddawina nan
ipogaw isnan gawis ay layden Apo Dios ay
maik-ikkan.
17 Ngawi di ay kaneg nan esay sakit ay
mangdonot isnan awak nan ipogaw. Nan
doway ipogaw ay men-it-itdo ay kaneg
todi et da Himeneo ken Fileto.
18 Dinokoganda nan tet-ewa tay
kankananda en epdas et natago nan
mamati gapo isnan balo ay biyagda isonga
adida kasin matago no mateyda. Isonga
golgolowenda nan pammatin nan tapin
di ipogaw.
19 Ngem am-in ay kankanan Apo Dios et
tet-etet-ewa ay adi masokasokat ay kaneg
nan dakkel ay bato ay maid makaiwed-
wed. Et kankanana ay getkena nan tet-
ewa ay maitatapi ken siya. Ya kankanana
abes en no kanam en esaka ay maitatapi
ken siya et masapol ay adim ik-ikkan nan
ngawi.
20 Timoteo, nemnemem na. Is-
nan dakedake ay baey et wada nan
nateketeken ay maos-osal. Baken kedke-
deng nan nangina ay nasapo ay nagapo
isnan balitok ngem wada nan nasapo
ay nagapo isnan kaiw ya isnan lota.
Wada nan os-osalenda isnan napateg ay
maikkan ya wada nan os-osalenda isnan
baken napateg.
21 Timoteo, siya na nan kayatko ay
kanan isnan pangngalig ay naay. Kaneg
tako nan maos-osal. No layden tako ay
kaneg tako nan maosal isnan napateg ay
maikkan ay pala ken Kristo et masapol ay
adi tako ik-ikkan nan ngawi. No kaneg
todi nan ikkan tako et nadalos tako et
mabalin ay osalen nan Apo tako datako
isnan kompolmi ay gawis ay kayatna.
22 Isonga dokogam, Timoteo, nan
adoado ay ngawi ay kaykayat nan baba-
ballo. Ipasnekmo isnan nemnemmo ay
mang-ik-ikkan isnan gawis ya mangipa-
pigsa isnan pammatim ya manglaylayad
isnan ib-am. Ya ipos-am nan nemnemmo
isnan nemnem di ib-am ay mamati
ay menpabadang ken Kristo ay maid
mabainanda ken siya.
23 Kasinek nan kinwanik id kawni.
Dokogam nan songbat ay maid silbina
ay kankanan nan ipogaw ay adi mamati
ken Apo Dios tay getkem ay liget nan
padatengenda.
24 Tay nan ipogaw ay menpabaa ken
Kristo et masapol ay adi makisongsongbat
nodi naanos isnan am-in ay ipogaw ya
gawigawis nan men-it-itdowana. Adina
layden ay men-ibab-aes isnan ngawi ay
ikkan nan ipogaw ken siya.
25 Nodi an-anosana ay mangpadas ay
mangpaosto isnan nemnem nan mang-ap-
apos ken siya ta baleng badangan Apo
Dios daida ta ibabawida nan ngawi ta nan
tet-ewa nan patiyenda.

26 No patiyenda nan tet-ewa et malop-
sotda isnan kaneg biton Satanas tay siya
di nan mentetean nan adi mamati ta ipaik-
ikkan Satanas ken daida nan kayatna.

3

Nan Kaneg Nan Ipogaw Ay Aginsosolot Ken Apo Dios

1 Masapol ay maawatam na. Isnan
timpo ay nganngani ay omali kasin si
Kristo ay makwani en kaodiyan ay timpo
et omado nan maik-ikkan ay mangpaligat
isnan ipogaw ay mamati.
2 Tay nan adi mamati et awnit ke-
deng nan awakda is nemnemnemenda.
Is bomaknanganda nan pilmi ay an-
anapenda dadapay men-et-etek. Asiasi
nan kankananda. Adida patiyen nan bilin
nan napowanda ya adida getken ay men-
iyaman. Maid polos ogalin Apo Dios is
solotenda.
3 Kanegda baken ipogaw tay adida
getken ay manglayad isnan an-akda
wenno isnan napowanda. No waday
makaligtanda et adida kalkalingkingan
nan ligetda. Adida getken ay mangtena
isnan ikkanda dadapay makedse ay pilmi.
Kaliligetda nan gawis.
4 Adida matalek ay ipogaw. No waday
ilaenda is kaaapalda et adida nemnemen
no gawis wenno baken. Apedda ipapati
ay en mang-ala. Baken si Apo Dios is
laydenda nodi nan kaykayatda nan kaga-
gasingda.
5 Olay kankananda en mamatida ken
Apo Dios ngem adida polos paayen nan
kabaelana ay mangipagawis ken daida.
Isonga dokogam nan ipogaw ay kaneg da
todi.
6 Wada ken daida nan om-omey isnan
bab-aey ay manggaygayyem isnan kabaey
ta waday mamati isnan it-itdoda. Ik-
ikkanda dadi tapno maawis nan bababai
ay nalaka ay madologan. Siya dadi nan
bababai ay nagolo nan nemnemda gapo
isnan adoado ay basolda.
7 Dadat nalaka ay maawis isnan kom-
polmi ay dengdengngenda ngem adida
makaawat isnan tet-ewa ay mait-itdo.
8 Nan aginsosolot ken Kristo et kanegda
din da Janes ken Jambres tay inap-aposda
din si Moses id kasikasin. Nan agin-
sosolot et ap-aposenda abes nan tet-ewa
ay magapgapo ken Apo Dios. Asiasi nan
nemnemda ya baken polos tet-ewa nan
pammatida.
9 Ngem adi mabayag dat getken am-in
nan ipogaw nan ngawi ay ik-ikkanda ay
kaneg din inommat ken Janes yas Jam-
bres.

Itoltoloy Tako Ay Mamati Olay No Ma-palpaligatan Tako

10 Ngem sik-a Timoteo, gawis nan
mangtekam isnan kaipogawko tay nang-
il-ilaka. Getkem nan it-itdok ya nan ik-
ikkak ya nan gandatko isnan biyagko.
Getkem ay sigod nan pammatik ya nan
layadko isnan iib-ak ay ipogaw ya nan
anosko olay ngan nan om-ommat ken sak-
en.
11 Getkem abes nan nangpaligatanda
ken sak-en id Antiokia ya id Iconio ya id
Listra. Ngem insalakan Apo Dios sak-en.
12 Tet-etet-ewa ay nan am-in ay
manglaylayad ay mangsolsolot isnan
gawis ay ogalin Jesus gapo tay maitatapida
ken siya et palpaligaten nan adi mamati
daida.
13 Dapay nan ipogaw ay ngawi ya nan
menkamkampot ay men-it-itdo et am-
amed omad-ado nan ngawi ay ik-ikkanda.
Al-allilawenda nan ib-ada ya maitaptap-
ida gedan ay maallilaw.
14 Ngem sik-a, Timoteo, itoltoloymo ay
mamati isnan am-in ay inad-adalmo ya
pinatim tay gawis nan nangtekam isnan
kaipoipogaw ay nangisolsolo ken sik-a.
15 Enggana isdin kaongam et getkem
nan kalin Apo Dios ay naisolat id
kasikasin. Siya na nan nangtekam isnan
osto tapno maisalakanka gapo isnan
mamatiyam ken Jesu Kristo.
16 Tay am-in nan naisolat ay kalin Apo
Dios et nagapo ken siya. Isonga ma-
pamapaay ken datako tay siya nan mangi-
pagpagtek ken datako isnan tet-ewa ay
maipanggep ken Apo Dios ya nan kay-
atna. Ibagbagana nan ngawi ta baken di
is itoltoloy tako ay ik-ikkan. Ipagpagtekna

ken datako nan am-in ay ikkan tako tapno
gomawgawgawis nan ogali tako.
17 Ibagbagana dadi tapno maid
menkolangan tako ay mamati tapno
mabalin ay ikkan tako nan gawis ay kayat
Apo Dios.

4

Nan Tapin Di Inbilin Pablo Ken Timoteo

1 Naay nan tapin di ibilinko ken sik-
a Timoteo. Dedengngen Apo Dios ya si
Jesu Kristo ay awnit omali ay mentolay ay
mangibanag isnan ipogaw ay matatago ya
natey.
2 Kanak ken sik-a en ipapatim ay
mangibagbaga isnan kalin Apo Dios is-
nan ipogaw no laydenda ay mangdenge
wenno adi. Ipagtekmo nan baken gawis
ay ik-ikkanda ta nemnemenda tapno
ibabawida. Ibagam abes nan masapol ay
ikkanda tapno gawis nan mangsolotanda
ken Kristo. Adika isalsaldeng ay men-it-
itdo dakapay an-an-anosan nan am-in.
3 Tay awnit domateng nan timpo ay
adyan nan ipogaw ay mangdenge isnan
tet-ewa ay maisolo ay magapo ken Apo
Dios. Nodi laydenda no waday men-
itdo ken daida is adoado ay mait-itdo ay
kayatda ay dengngen.
4 Dokoganda nan tet-ewa ay maitdo ay
dindinngeda ta nan baken tet-ewa ay is-
istolya ay maid silbina nan patiyenda.
5 Ngem sik-a Timoteo, masapol ay
nemnemem ay ostoosto nan am-in ay
ikkam. Adika omeg-egyat isnan ligat.
Itoltoloymo ay om-omey ay mangibag-
baga isnan maipanggep ken Jesus ta wa-
day mamati ken siya. Itoltoloymo ay
mang-ik-ikkan isnan oblam ay pala ken
Kristo engganay makwas.
6 Tay sak-en et nganngani ay taynak
nan batawa. Ngem olay no mateyak tay
maited nan biyagko ken Apo Dios tay siya
nan kakwa ken sak-en.
7 Kinwasko nan ipaik-ikkan Apo Dios
ken sak-en olay naligaligat ay kaneg go-
bat. Inik-ikkak ay gawis ya egayak sinok-
sokatan nan tet-ewa ay maipanggep ken
Kristo is olay teeteen.
8 Isonga wada nan indolin Jesus ay Apo
tako ay iligalona ken sak-en gapo tay
osto nan mangsolsolotak ken siya. Tay
si Jesus nan mangbanag isnan ipogaw ay
ostoosto. Bakenak kedeng is mangganab
isnan ligalo isnan agew ay mangbanagana
isnan ipogaw nodi am-in ay mangkayat
isnan kasin omaliyan Jesus et maitapida
ay maagtan.
9 Ipakatmo ay omali isna ay adi
mabayabayag.
10 Tay tinaynan Demas sak-en gapo tay
nan wada isnan batawa nan pilmi ay
nemnemnemena id wani. Inmey siya id
Tesalonica. Inmey abes si Cresente id
Galacia ya si Tito et inmey id Dalmacia.
11 Kedkedeng si Lucas is wada ken sak-
en id wani. No omalika dakat dag-osen si
Marcos ta mangbadang.
12 Inpa-eyko si Tikico id Efeso.
13 No omalika dakat dag-osen nan
obolkotko ay tinaynak id Troas ken Carpo.
Itapim nan kaliblolíblok ya am-amed nan
solsolatko.
14 Si Alejandro ay bomebesa et adoado
nan inik-ikkana ay nanggolgolo isnan it-
itdok. Ngem awnit dosaen Apo Dios siya
gapo isnan inik-ikkana.
15 Makailam siya tay dadama nan
nang-ap-aposana isnan ibagbaga tako ay
maipanggep ken Kristo.
16 Isnan damo ay nangbanagan nan
iRoma ken sak-en et maid nangbad-
badang ken sak-en isnan insongsong-
batko. Nangtaynan am-in nan iib-ak. Sa-
pay koma ta adi dosaen Apo Dios daida
isnan nang-ikkananda isdi.
17 Ngem egay nangtaytaynan si Jesu
Kristo. Pinapigsana sak-en isonga inbag-
bagak ay gawis am-in nan maipanggep
ken siya ta dengngen nan adoado ay
ipogaw ay baken Judio. Nangbadang si
Jesus ay nangilisi ken sak-en isnan ngan-
ngani ay pomateyanda.
18 Ya getkek ay olay sino ay ommat
ay kaeegyat et badbadbadangan Jesus
sak-en et olay no pateyenda sak-en tay
maitapiyak ken siya isnan mentolayana
id daya. Sapay koma ta madaydaydayaw
siya ay eng-enggana. Sapay koma ta ma-
tongpal.

19 Komosta ken Akila ya si asawana ay
Priscila. Komosta abes ken Onesiforo ya
nan am-in ay pamilyana.
20 Nataynan si Erasto id Corinto et si
Trofimo et tinaynak id Mileto tay masak-
sakit.
21 Ipakatmo ay omali isna sapay pinag-
andap. Da Eubulo, Pudente, Lino ya si
Claudia ya am-in ay mamati ay wada isna
et pakomostaanda gedan dakayo issa.
22 Sapay koma ta kanayon ay wada si
Kristo ken sik-a ya likliknaenyo abes nan
badang ya layadna.
Kedeng dana is ibagak.

Nan Solat Pablo ken Tito

Nan Maipanggep Isnan Solat

Si Tito et baken Judio ngem mamati ken Jesu Kristo. Dat menbalin ay esay ib-an Pablo ay mangbadbadang ken siya isnan oblana ay mang-it-itdo isnan kalin Apo Dios. Ninsolat si Pablo ay men-it-itdo isnan mamati isdi.

Nan solatna et wada nan tolo ay napateg ay ibagana. Nan damo et inbagana ken Tito nan masapol ay kaneg nan ogalin nan mapili ay menpangpango isnan ipogaw isnan paggimonganda. Masapol di tay adoado nan ngawi ay ogalin di iCreta. Nan maisned et inbagana nan ikkan Tito ay mangisolo isnan aamam-a ya iinin-a ya nan katapitapina. Nan kombosna et inbagana ken Tito nan osto ay masapol ay ikkan di mamati tasiyay mapopos-a nan nemnemda ta maoolnos nan biyagda.

Nan wada isna:
Login nan solat 1:1-4
Maipanggep isnan menpangpango isnan paggimongan di mamati 1:5-16
Nan masapol ay ikkan nan aamam-a ya iinin-a ya nan tap-in di mamati 2:1-15
Nan masapol ay makailanda ta adida ik-ikkan 3:1-11
Kombos nan solat 3:12-15

Nan Login Nan Solat

1-4 Sak-en si Pablo ay baan Apo Dios ay mensolat ken sik-a Tito ay anakko isnan pammati ay wada ken daita. Pinilin Jesu Kristo sak-en ay esay apostolisna tapno maibab-aaak ay mangbadbadang isnan ipogaw ay pinilin Apo Dios tapno mabadanganda isnan pammatida ya isnan mangtekanda isnan tet-ewa ay mait-itdo ay mangipagpagtek isnan nadiosan ay ogali. Nan maipoonan nan oblak et gapo isnan namnamaen tako ay biyag ken Apo Dios ay maid patenggana. Si Apo Dios ay maid polos kampotna et inkalina nan biyag ay deey id sang-asang-adom ngem sokod id wani sanapay ilawlawag ay osto tay id wani nan osto ay timpo ay pinilina ay mangipagtekana. Inpagtekna isnan gawis ay damag ay intalekna ken sak-en ay ibagbagak tay siya nan inbilin Apo Dios ay mangisalsalakan ken datako.

Sapay koma ta kanayon ay wada ken sik-a nan layad ya anos ya nan natalna ay nemnem ay magapgapo ken Apo Dios ay Ama yas Jesu Kristo ay mangisalakan ken datako.

Nan Ipaoblan Pablo Ken Tito Id Creta

5 Tito, tinaynak sik-a id Creta tapno ikkam nan nabay-an ay maikkan ay masapol ay mas-et ya tapno menpilika is mangipangpango isnan mamati isnan am-in ay il-ili id issa. Ngem adim kalkalingkingan nan inbagak maipanggep isnan mapili.

6 Kinwanik en masapol ay maid ngawi is ik-ikkana is mabalin ay delawen nan tapin di ipogaw. Masapol abes ay esesa nan asawana ya mamati nan anakna. Masapol ay managpatida ya adida madeldelaw ay men-ik-ikkan is ol-olay.

7 Tay nan ipogaw ay men-obla ken Apo Dios ay mangipangpango isnan ipogawna et masapol ay maid ik-ikkana is kadkadlawana. Masapol ay baken napati. Masapol abes ay adi mabotboteng wenno agom. Adi malililit ya baken makedse.

8 Nodi siya na nan masapol ay kaneg nan ogalina. Managsangaili siya ya laylaydena ay mang-ikkan isnan am-in ay gawis. Managtongpal am-in isnan gawis ay bilin, solsolotena nan kayat Apo Dios ay maikkan ya getkena ay mangtena isnan am-in ay ik-ikkana tapno baken nan ngawi is ikkana.

9 Nan esay masapol isnan ik-ikkana et nan mait-itdo ay nagapo ken Kristo di eesangena is nenemnemena ta adina taytaynan. Siya nan mait-itdo ay mabalin ay talken nan ipogaw tay tet-etet-ewa. Masapol ay nemnemena ay osto tapno mabalin ay ipapigsana nan pammatin nan iib-ana ya tapno getkena nan ostoosto ay isongbatna isnan ipogaw ay mang-apapos isnan tet-ewa tapno mapaneknekan nan katet-ewana.

10 Tay wada nan adoado ay ipogaw id wani ay mang-ad-adi ay mangpati isnan tet-ewa. Al-allilawenda nan tapin di

ipogaw isnan adi mapaay ay kankananda.
Am-amed nan Judio ay mamati ken Kristo
ay nan linteg Moses nan kapatgan kayet
ken daida.
11 Am-in ay men-it-itdo isnan baken tet-
ewa et masapol ay maipasaldengda tay
golgolowenda nan nemnem nan adoado
ay ipogaw ya olay am-in ay sinbaey tay it-
itdoda nan baken osto ay maitdo dapay ke-
deng nan kalagbowanda is an-anapenda
isnan men-itdowanda.
12 Wada nan esay kailiyanda ay iCreta
ay mamadtoda ay nangwani en, “Nan
iCreta et menkamkampotda. Asiasi nan
ogalida. Adida layden ay men-obla dada-
pay bokatot.”
13-14 Siya di nan kinwanin nan esay
kailiyanda et tet-ewa nan kinwanina.
Isonga sagiitem daida tapno baken nan
adoado ay aped sodsodok di Judio is sol-
solotenda wenno nan aped bilin di ipogaw
ay mang-ad-adi isnan tet-ewa ay mait-
itdo ay magapgapo ken Apo Dios. Nodi
ostoosto koma nan mangtekanda isnan
maipanggep ken Kristo.
15 Tay nan ipogaw ay ngawi nan nem-
nemna ya adi mamati isnan maipanggep
ken Kristo et adoado nan ngawi ken siya
isnan am-in ay binoliw Apo Dios. Isonga
adoado nan law-ena tay adina getken ay
mennemnem ay osto. Ngem nan ipogaw
ay nadiosan nan ogalina et maid ngawi
ken siya isnan am-in ay binoliw Apo Dios
isonga maid lawa ken siya.
16 Nan ipogaw ay ngawi nan nem-
nemda et kankananda en getkenda si
Apo Dios ngem maiila ay baken tet-ewa
nan kankananda isnan ik-ikkanda. Adida
patpatiyen nan bilin Apo Dios. Adida
makaikkan isnan gawis tay ngawi nan
nemnemda. Isonga adyan Apo Dios daida
gapo isnan ngawi ay ik-ikkanda.

2

Nan Gawis Ay Masapol Ay Ikkan Nan Mamati Ay Mangsobalit Isnan Inikkan Apo Dios

1 Ngem sik-a Tito, baken kaneg todi nan
ikkam. Nodi itoltoloymo ay mang-itdo
isnan osto ay maisolo ay maibagay isnan
tet-ewa ay maipanggep ken Kristo.
2 Ibagam isnan aamam-a tapno adida
dadam-en nan inomenda. Masapol ay ten-
enda am-in nan ik-ikkanda ta malispitoda.
Bagbagaam daida ta ostoosto nan pam-
matida ya nan manglayadanda isnan ib-
ada ya nan mangitoloyanda ay mamati
olay ngan nan ommat.
3 Ya nan iinin-a et bagbagaam daida
abes tapno ipailada nan pammatida isnan
am-in ay ik-ikkanda. Masapol ay maid
ngawi is kankananda isnan ik-ikkan nan
ib-ada. Adida mabotboteng nodi getkenda
ay mangtena isnan inomenda. Masapol ay
it-itdoda nan gawis ay maikkan
4 tapno maitdowan ay gawis nan inann-
odida tapno gawis nan layadda isnan as-
awada ya isnan an-akda.
5 Bagbagaanda daida tapno ten-enda
nan am-in ay ik-ikkanda tapno maid
ngawi is ik-ikkanda. Masapol ay nadalos
nan nemnemda ay adida lomalaki. Mas-
apol ay nan oblada isnan bab-aeyda nan
nenemnemenda. Bagbagaan nan nain-
ina daida abes tapno naanosda ya manag-
patida isnan as-awada. No kaneg todi nan
ik-ikkanda et adi madeldelaw nan mait-
itdo ay nagapo ken Apo Dios.
6 Ibagam isnan lalalaki ay binnayan
tapno ten-enda abes nan am-in ay ik-
ikkanda tapno gawis.
7 Sik-a nan menbasalanda ay mangi-
paila isnan gawis ay maik-ikkan. Masapol
ay mail-ila isnan it-itdom nan kinagawis
nan nemnemmo.
8 Paostowem ay gawis nan kanam
tapno adi mabalin ay madelaw tapno
mabainan nan mang-ap-apos ken datako
gapo tay maid somya is mangdelawanda
ken datako.
9 Nan ipogaw ay nalakowan ay mabab-
aa abes et bagbagaam daida tapno pat-
patiyenda nan apoda. Pagasingenda nan
apoda isnan am-in ay ik-ikkanda. Adida
songsongbatan daida
10 wenno menpidpidit isnan kowan
nan apoda. Nodi ipailada ay pilmi ay
matalekda tapno madaydayaw nan mait-
itdo ay nagapo ken Apo Dios ay mangisal-
salakan ken datako.
11 Tay inpagtek Apo Dios nan badangna
ya nan layadna isnan am-in ay ipogaw ta

maisalakanda.
12 Et gapo isnan mangtekan tako isnan
gawis ay badangna et adalen tako ay mas-
apol ay taynan tako nan baken gawis ay
maikkan ay adi layden Apo Dios tapno
soloten tako nan osto ay maibagay isnan
laylayden Apo Dios.
13 Ikkan tako am-in dadi isnan
mangsedsed-an tako isnan gawigawis ay
namnamaen tako. Et siya nan kasin
omaliyan Jesu Kristo ya nan kailaan nan
dadama ay kinangatona. Siya nan Dios
tako ay manakabalin ay mangisalakan
ken datako.
14 Tay siya nan nang-ited isnan biyagna
ay mangsobot ken datako ta adi tako
itoltoloy ay mang-ikkan isnan ngawi.
Natey siya tapno madalosan tako ay
ipogawna ay mangkaykayat ay mang-
ikkan isnan gawis.
15 Siya dadi am-in nan ibagbagam, Tito.
Ibagam ta solotenda dakapay ipagtek nan
baken gawis ay ik-ikkanda. Ipailam
nan kalebbengam ay mang-ikkan is dana
tapno adida kanan en maid kalebbengam
ay men-itdo.

3

Nan Gawis Ay Ogalin Nan Mangsolot Ken Apo Dios

1 Nan esay ikkam et ipanemnemmo ken
daida nan inbagak id kasin ay nangwani
en masapol ay patiyenda nan mentoltolay
ken daida. Adida ipapangato nan nem-
nemda isnan ipogaw ay nangatngato mo
daida. Nodi nakasaganada koma ay bo-
madang no wada nan gawis ay ipaikkan
nan mentolay ken daida.
2 Ya nan esay ibagam et adida taytayok-
token nan ib-ada ya adida makisongsong-
bat nodi nan gawis nan ik-ikkanda isnan
am-in ay ipogaw.
3 Tay masapol ay baken kaneg nan
inik-ikkan tako id kasin nan ikkan tako
id wani. Id kasin maid gintek tako is
maipanggep ken Apo Dios ya nan lintegna.
Isonga egay tako pinati nan bilina. Sinol-
solot tako nan baken tet-ewa ay solsolo
ya pinatpati tako nan kompolmi ay ka-
gagasing tako ay ngomawiyan nan awak
tako tay maid kabaelan tako ay nang-adi
is dadi. Tay id kasin men-inamis, men-
inapal ya menliniget tako ay ipogaw.
4 Ngem idi inpailan Apo Dios ay
mangisalakan ken datako nan layad ya
anosna ken datako isnan nangibaaana
ken Jesu Kristo isnan batawa
5 et insalakana datako. Ngem baken
nan gawis ay inik-ikkan tako is gapo na.
Nodi insalakana datako gapo isnan seg-
angna. Gapo isnan nangkaanan nan Ispir-
ito Santo isnan basbasol tako et inyalin
Apo Dios nan balo ay biyag ay maid
patenggana ken datako.
6 Inyalina nan Ispirito Santona ken
datako gapo isnan inikkan Jesu Kristo ay
nangisalakan ken datako. Isnan nang-
itedana isnan Ispiritona et maid polos olay
teeteen is inimotana.
7 Owen, inikkana di tapno nan badan-
gna nan gapo ay gawis nan pangiilaana
ken datako ya maagtan tako isnan namna-
maen tako ay biyag ay maid patenggana.
8 Tet-etet-ewa am-in dana.

Tito, am-in ay inbagbagak isnan solat ay
naay et siya dadi nan kayatko ay ibilinmo
ken daida id issa Creta tapno nan gawis ay
maikkan nan tongtongpalen nan mamati
ken Apo Dios. Tay siya di nan gawis ya
mapaay isnan ipogaw.
9 Ngem adika maitaptapi isnan mak-
isongsongbatan nan ipogaw isnan soot
ay maid mangtek is songbatna tay maid
paayda. Adika maitaptapi abes isnan ik-
ikkan di ipogaw ay mangtontonton is-
nan alal-apoda tay maid kombosna. Ya
adika makibibiyang ay makisongsongbat
maipanggep isnan linteg Moses tay maid
ibadang nan songbat isnan pammati tako.
10 No waday ipogaw is tayoktok
ay mangkayat ay mangsis-iyan isnan
nemnem di mamati et bilinem tapno
isaldengna. No mamindowam ay bilinen
ya adina patiyen dakat adi kadkadwaen.
11 Tay getkem ay nan ipogaw ay kaneg
todi nan ik-ikkana et nabalinsowek
nan nemnemna ay mang-ik-ikkan isnan
ngawi. Olay siya abes et getkena ay ngawi
nan ik-ikkana.

Nan Kombos Nan Naay Ay Solat

12 Isnan mangibaaak ken Artemas
wenno ken Tikico id issa dakat ipakat ay
omali ay mang-ila id Nicopolis tay isdi nan
kayatko ay mentean engganay somaldeng
nan pinag-andap.
13 Ipakatmo abes ay mangbadang ken
Zenas ay abogado yas Apolos tapno wa-
day osalenda isnan omay-ayanda ay men-
itdowan.
14 Ya itdowam abes nan ib-a tako ay
mamati tapno omingsada ay bomadang
isnan pilmi ay makasapol is badang. Tay
masapol ay menpaay nan ik-ikkan tako.
15 Am-in ay ib-ak ay mangbadbadang
ken sak-en isna et menpakomostada ken
sik-a. Komosta abes isnan gagayyem
tako ay mamati issa ay manglaylayad ken
dakami gapo isnan pammati tako.

Sapay koma ta nan badang ya layad Apo
Dios di kanayon ay liknaenyo.

Nan Solat Pablo ken Filemon

Nan Maipanggep Isnan Solat

Si Filemon et esay gawis ay mamati id Colosas ay kakwa isnan baa ay si Onesimo. Nan baa ay naay et linmayaw isnan apona ay si Filemon dat omey id Roma. Wada si Pablo isdi ay naibabalod et nin-asigetekda ken Onesimo isdi. Gapo ken Pablo et ninbalin si Onesimo is esay mamati. Nan solat Pablo ken Filemon et ibagbagana ken siya ta pakawanena nan baana ay ipasagong Pablo. Kayat Pablo ay dawaten Filemon siya koma ay baken kaneg baa et kedeng nodi dawatena ay kaneg besat gapo isnan pammatina.

Nan wada isna:
Login nan solat 1-3
Panangdayaw ken Filemon 4-7
Menpakpakaasi si Pablo ta gawis nan ikkan Filemon ken Onesimo 8-22
Kombos nan solat 23-25

Nan Login Nan Solat

1-2 Sak-en si Pablo ay nangisolat isnan solat ay naay isnan naibabalodak gapo isnan oblak ay pala ken Jesu Kristo. Mensolatak ken sik-a, Filemon, ay esay gayyemko ay mangbadbadang isnan oblami ay pala ken Kristo. Mensolatak abes ken Apia ay kanegmi kababaiyan yas Arkipo ay esay mentaltalabako ay pilmi pala ken Jesus. Maitapi abes am-in ay mamati ay madagdagop isnan baeyyo ay mangdayaw ken Apo Dios ya mensolo isnan kalina. Ab-aboloyan Timoteo ay besat tako gapo isnan pammati tako nan kankanak isnan solat ay naay.

3 Sapay koma ta kanayon ay wada ken dakayo nan layad ya anos ya nan natalna ay nemnem ay magapgapo ken Apo Dios ay Ama tako ya si Jesu Kristo ay Apo tako.

Nan Kayat Pablo Ay Ikkan Filemon Ay Pala Ken Onesimo

4 Filemon, kanayon ay men-iyamanak ken Apo Dios isnan mangilol-owalowak ken sik-a

5 tay dengedengngek nan gawis ay pammatim ken Jesu Kristo ya nan layadmo isnan iib-a tako ay mamati.

6 Ilol-owalowak sik-a tapno gapo isnan mangibagbagaam isnan pammatim isnan tap-in di ipogaw et mataptapiyan nan mangtekanyo am-in isnan am-in ay gawis ay it-ited Kristo ken datako gapo tay maitatapi tako ken siya.

7 Besatko, gapo isnan manglaylayadam isnan iib-am ay mamati et inmam-amed nan gasingko ya pinmigsa nan nemnemko tay inpapigsam nan nemnemda.

8 Isonga wada nan kayatko ay ibaga ken sik-a tay getkek nan gawis ay ik-ikkam. No kayatko ay bilinen sik-a et mabalin tay wada nan kalebbengak gapo ken Kristo.

9 Ngem gapo tay men-asilayad tako, kadya sootek no mabalin ay ikkam nan kayatko. Pangaasim ta ikkam ay pala ken sak-en tay naam-amaak dakpay naibabalod gapo isnan mentaltalabakowak ken Jesu Kristo.

10 Isonga dawatek ken sik-a ta adim is-islat si Onesimo isnan somagongana ken sik-a nodi ikkam nan gawis ay pala ken siya. Inbilangko siya ay kanegko anak tay mamati siya isnan inbagak ay maipanggep ken Kristo isnan maibabalodak.

11 Olay no siya nan esay baam ay maid paayna ken sik-a id kasin ngem id wani mapaay siya ay pala ken sak-en ya ken sik-a abes.

12 Ipasagongko siya ken sik-a ngem ikakawitna nan layadko ken siya.

13 Kayatko koma pay ay makitetee siya isna tapno bomadang isnan kamaidmo ay mangbadang ken sak-en isnan naay ay maibabalodak gapo isnan mangibagbagaak isnan gawis ay damag.

14 Ngem isnan nemnemko et gag-awis no sootek ken sik-a omona tapno getkek nan nemnemmo tay adiyak layden no pilitek sik-a. Nodi no waday badangmo ken sak-en et gag-awis no magapo isnan gasingmo.

Nan Nasokatan Nan Nemnem Onesimo Gapo Isnan Namatiyana Ken Kristo

15 Waay nan gapo ay tinaynan daka is
sin-awyan et ta maitdowan siya tapno
makitetee ken sik-a ay eng-enggana.
16 Tay id kasin egay mamati isonga
baam et kedeng. Ngem id wani et ma-
mati. Isonga olay no baa siya ngem gawis
no ibilangmo ay besat tay mamati kayo
ay dowa ken Kristo. Pilmi nan layadko
ken siya ngem am-amed nan layadmo tay
ninbalin ay kanegmo besat isonga inmam-
amed nan badangna ken sik-a mo id kasin.
17 Isonga no tet-ewa ay ibilangmo sak-en
ay ib-am ay mamati et sangailiyem siya ay
kaneg nan ik-ikkam ay mangsangsangaili
ken sak-en.
18 No waday ngawi is inikkana ken sik-
a wenno waday bayadana ken sik-a et
singilem ken sak-en.
19 Tet-ewa nan kinwanik. Sak-en
nan nangisolat isnan naay en awnitak
bayadan. Ngem waay adi masapol ay
ipanemnemko ken sik-a ay otangmo ken
sak-en nan balo ay biyagmo ay nagapo
ken Apo Dios.
20 Isonga besatko, pangaasim ta ikkam
nan kayatko gapo isnan pammatita ken Je-
sus ay Apota. Pagasingem sak-en tay sik-a
nan esay besatko isnan mangpatpatiyanta
ken Kristo.
21 Mensolatak ken sik-a tay getkek ay
am-amed gawis nan ikkam ay pala ken
Onesimo mo nan idawdawatko ay ikkam.

Nan Kombos Nan Naay Solat Pablo

22 Wada pay nan esay ibagak ken sik-
a. Gawis no omisaganaka is awnitak
mentean ta sapay koma ta songbatan Apo
Dios nan lowaloyo ta makapasyalak ken
dakayo.
23 Komosta kayo ay kanan Epafras ay
ib-ak ay naibabalod id wani gapo isnan
oblana ken Kristo.
24 Komosta kayo abes ay kanan da Mar-
cos ken Aristarco, Demas yas Lucas ay
mangbadbadang ken sak-en isnan obla
tako ay pala ken Kristo.
25 Sapay koma ta wada ken dakayo nan
layad ya anos Jesu Kristo ay Apo tako.

Solat Isnan Hebreo

Nan Maipanggep Isnan Solat

Nan solat ay naay et naisolat ay pala isnan Judio ay mamati ay makwani gedan en Hebreo. Naisolat tapno maipapigpigsa nan pammatida tay gapo isnan adoado ay ligat ay linikliknada et nganngani ay taynanda nan pammatida ken Jesu Kristo. Nan inikkan nan nangisolat ay mangipapigsa ken daida et inpagtekna ay si Kristo nan tet-ewa ay mangipaila isnan kayat Apo Dios ay ipaila isnan ipogaw. Maid teken nodi siya et kedeng.

Isnan nangibagbagaan nan nangisolat isnan maipanggep ken Jesus et tolo nan napateg ay inpagtekna. Nan damo et Anak Apo Dios si Jesus ay maid logina wenno patenggana. Ngem isdin ninbalinana is ipogaw et sinolsolona nan masapol ay ikkana ay mangtongpal ken Amana ay olay napalpaligatan siya. Gapo tay siya nan Anak Apo Dios isonga nangatngato mo din mamadton Apo Dios ya din si Moses ya olay nan aanghel Apo Dios.

Nan maikadwa ay inpagtekna et gagawis nan inikkan Jesus mo nan inik-ikkan nan papadin di Judio. Isonga siya nan nangsokat ken daida ay mangitatakdeg isnan ipogaw ken Apo Dios ay eng-enggana. Nan maikatlo et gapo ken Jesus et tet-ewa ay maisalakan nan ipogaw. Siya nan tet-ewa ay kaiyaligan nan napalpalti ay inited nan Judio ken Apo Dios tay napatey siya ay nang-ited isnan biyagna ay mangsobot isnan basbasol nan kaipoipogaw.

Isnan kapitolo 11 et inbagbagana nan kaneg nan gawis ay pammatin nan tapin di mamati id kasin tasiyay papigsaena nan pammatida. Nan wada isnan kombos nan solat et pamagbaga ya nan masapol ay makail-ilanda.

Nan wada isna:

Si Kristo nan mangipaila isnan ostoosto ay kaneg Apo Dios 1:1-3

Nan kinangaton Jesus mo nan aanghel 1:4-2:18

Nan kinangaton Jesus mo da Moses ken Josue 3:1-4:13

Nan kinangaton nan kinapadin Kristo 4:14-7:28

Nan kinangaton nan nakitolagan Kristo 8:1-9:28

Nan kinangaton nan inikkan Kristo ay mangisalakan isnan ipogaw 10:1-31

Nan pateg nan pammati 11:1-12:25

Kombos nan solat 13:1-25

Inpabagan Apo Dios Isnan Anakna Nan Kayatna Ay Ipagtek Isnan Ipogaw

1 Id kasin namin ado ay wada nan inpagtek Apo Dios isnan alal-apo tako. Natkenatken nan inikkana ay nangipagpagtek isnan kayatna ay ipagtek ngem isnan adoado ay mamadtona nan nangipagpagtekana ta ibagada isnan kaipoipogaw.

2 Ngem id wani et baken kaneg todi tay nan Anakna nan inosalna ay mangipagpagtek isnan kayatna ken datako. Siya nan nangipaboliwan Apo Dios isnan am-in ay wada. Et siya gedan nan pinilina ay mangtawid isnan am-in.

3 Maiiiila ken siya nan kinangaton Apo Dios. Nan kaneg Apo Dios et siya gedan nan kaneg nan Anakna. Maid polos nateknanda. Gapo isnan kabaelan nan olay kalina et maooolnos nan am-in ay binoliwna. Et siya gedan nan nangwaya isnan ipogaw tapno mapakawan nan basbasolda. Idi nakwas dat somaa id daya. Danat itokdo isnan makanawan Apo Dios ay kad-an di kapatgan.

Nan Kinangaton Nan Anak Apo Dios

4 Isonga nan Anak Apo Dios et dadama nan kinangatona mo nan aanghel. Olay nan inpangadan Apo Dios ken siya et napatpateg mo nan inpangadana isnan aanghelna.

5 Tay maid nangwaniyan Apo Dios isnan olay esa ay anghelna en,

"Sik-a nan Anakko et id wani ipagtekko ay
sak-en nan Amam."

Ya maid nangwaniyana isnan aanghel en,

"Sak-en nan Amam ya sik-a nan Anakko."

6 Nodi kinwanin Apo Dios isdin nangibaaana isnan nangatongato ay Anakna isnan batawa en, "Dakayo ay aanghelko et dayawenyo siya."

7 Nan kinwanina abes maipanggep isnan
aanghelna et, “Daida nan ibab-aak
ay kaneg nan dagem wenno apoy
ay om-omey ay mangtongpal isnan
kayatko.”
8 Ngem nan kinwanina isnan Anakna et,
“Maid patenggan nan mentolayam,
Apo Dios. Nan ik-ikkam ay mento-
lay et ostoosto
9 tay laylaydem nan gawis dakapay
adyan nan ngawi. Siya di nan gapo ay
dadama nan mangipagasingan Apo Dios
ay Diosmo ken sik-a mo nan iib-am.”
10 Kinwanina abes en, “Isnan damodamo
et sik-a Apo, nan nangboliw isnan
batawa ya sik-a gedan nan nang-
boliw isnan daya.
11 Awnitda mamaid ngem wawawawadaka
ay enggana. Daida et kanegda bado ay
lomogak.
12 Tay nan awnit ommat isnan batawa
ya nan daya et kanegda nan bado ay
makopin dat maidolin. Owen, tay awnitda
masokatan ay kaneg nan kasokatan nan
nabayag ay bado ay adi et maosal. Ngem
sik-a et adika polos menbalbaliw ya nan
biyagmo et maid kombosna gedan.”
13 Nan esa pay ay mangipaila isnan ki-
nangatngaton nan Anak Apo Dios
mo nan aanghelna et nan nang-
waniyana en, “Itokdom isna is-
nan makanawanko engganay ipa-
gatinko ken sik-a nan bosbosom.”
Tay egayna kinwani di isnan aanghelna
nodi isnan Anakna nan nangwaniyana et
kedeng.
14 Isonga ngan ngen nan kapaayan nan
aanghelna? Daida nan adi kaila ay men-
silsilbi ken siya et ibab-aana daida ay en
mangbadbadang isnan awnit maisalakan
ta makiteeda ken siya.

2

Masapol Ay Idngen Nan Ipogaw Nan Inbagbagan Jesus

1 Gapo tay nan Anak Apo Dios nan
nangipagtek isnan inpagtek Apo Dios ken
datako et masapol ay am-amed nan mang-
solsolotan tako isnan dinnge tako tapno
adi tako maiyaddawi isnan tet-ewa.
2 Tay id kasin et nadosa isnan maiba-
gay isnan basolna nan ipogaw ay egay
nangpati isnan inpabagan Apo Dios isnan
aanghelna isdin alal-apo tako tay tet-ewa
nan inbagbagada.
3 Isonga am-am-amed nan dosa tako
no adi tako patiyen nan napatepateg
ay naibaga ay maipanggep isnan
maisalakanan di ipogaw. Tay si Apo Jesus
nan damodamo ay nangipagtek isnan
maisalakanan tako. Et nan nangdenge
isnan inbagbagana et pinaneknekanda
nan katet-ewana ken datako.
4 Inpagtek gedan Apo Dios nan man-
goowenana isnan inbagbagada gapo is-
nan adoado ay kaskasdaaw ay inpaik-
ikkana ken daida ay nangibagbaga isnan
gawis ay damag. Ya nan esa ay kailaana ay
oowenana et intedna nan Ispirito Santona
isnan mamati gapo tay kayatna.

Nan Mangisalakan Ken Datako

5 Baken nan aanghel Apo Dios is awnit
mentolayena isnan balo ay batawa
ay ibagbagami.
6 Nodi nan ipogawna nan awnitna pato-
layen ay kaneg nan naisolat isnan kalin
Apo Dios ay wada nan ipogaw ay nang-
wani ken siya en,
“Ayke napateg nan ipogaw is gapo ay nem-
nemnemem daida? Kaskasdaaw
nan mangsegseg-angam ken daida
ay aped ipogaw.
7 Id wani ipababababam daida mo nan
aanghel ngem sin-awyan et kedeng. Tay
awnitmo ipangato ya patgepatgen daida
8 ya patolayen daida isnan am-in.”
Isnan nakwaniyana en patolayen Apo
Dios nan ipogaw isnan am-in et mamagtek
ay maid polos adida itolayan. Ngem id
wani et baken kaneg todi nan il-ilaen tako
tay egay pay laeng inommat.
9 Ngem nan getken tako ay epdas in-
mat et si Jesus nan naipangato ya ma-
daydayaw gapo isnan inikkana ay natey
ay pala isnan kaipoipogaw. Sin-awyan
nan naipababaana mo nan aanghel is-
din ninbalinana is ipogaw. Inommat di
tapno matey siya ay pala isnan am-in
ay ipogaw gapo isnan layad Apo Dios ay
mangbadang ken datako.

10 Tapno mabalin ay makitee nan
adoado ay anakna ken siya et inbaan Apo
Dios si Jesus isnan batawa ta mapaligatan
tapno menbalinena siya is ostoosto ay
pangolo tako ta siya nan mangipango ken
datako ay makitee ken Amana. Et ostoosto
di is inikkan Apo Dios ay nangboliw ya
gapo ay naboliw nan am-in.
11 Si Jesus nan mangipagawis ken
datako. Isonga nan Aman nan nangipa-
gawis ya nan Aman nan pagawisena et es-
esa. Siya di nan gapo ay maid bain Jesus
ay mangwani en datako nan bebsatna.
12 Getken tako ay tet-ewa ay bebsatna
datako gapo isnan nangwaniyana ken Apo
Dios en, "Ibagbagak nan maipanggep ken
sik-a isnan bebsatko. Daydayawek sik-a
isnan madagdagopanda."
13 Ya nan nangwaniyana en, "Talkek si
Apo Dios," ya nan nangwaniyana gedan
en, "Naayak ay maitatapi isnan an-ak Apo
Dios ay intalekna ken sak-en," et siya dadi
nan kagtekana ay ibilangna ay bebsatna
datako.
14 Nan makwani en an-ak Apo Dios et
datako ay ipogaw isonga ninbalin abes si
Jesus is ipogaw ay kaneg tako. Inikkana
di tapno abakena si Satanas ay makwani
gedan en Diablo. Inabakna siya gapo is-
nan nateyana ay pala ken datako tay isnan
nateyana kinaana nan kabaelan Satanas
ay mang-eyey isnan ipogaw isnan tetey ay
maid patenggana.
15 Isonga gapo isnan inikkana et
winayaana nan ipogaw ta adida itoltoloy
ay omegyat isnan tetey no mamatida tay
engganay ginomtekda et kanegda baan
nan egyatda isnan tetey.
16 Et nalaka ay magtek ay baken
aanghel nan badbadangana nodi datako
ay ipogaw. Kaneg todi nan kanan
nan inpasolat Apo Dios en nan aap-on
Abraham nan badbadangana.
17 Isonga masapol ay ninbalin siya is
ostoosto ay kaneg tako ay bebsatna tapno
menbalin siya is kangatowan ay padi ay
mangitaktakdeg ken datako ken Apo Dios
ay mangsegseg-ang ken datako ya mang-
ik-ikkan ay ostoosto isnan oblana isnan
mensilsilbiyana ken Apo Dios tapno ma-
pakawan nan basbasol tako.
18 Isonga id wani makabadang siya
ken datako ay ostoosto isnan madologan
tako tay napalpaligatan siya isnan napad-
padasana abes ay madolog ngem egayna
tinongpal.

3

Masapol Ay Tongtongpalen Tako Si Apo Dios Tapno Mabalin Ay Ganaben Tako Nan Itedna Ken Datako

1 Bebsatko ay pinilin Apo Dios ay men-
silsilbi ken siya ay inayagana gedan ay
maitapi ken siya et nemnemnemenyo
koma si Jesus. Siya nan inbaan Apo Dios
ay mangipagpagtek isnan pammati tako
ya mangitaktakdeg ken datako ken Apo
Dios ay kaneg nan ik-ikkan nan kanga-
towan ay padi ken datako ay Judio.
2 Isnan nang-ik-ikkanana isnan in-
paoblan Apo Dios ken siya et tinongtong-
palna ay ostoosto nan am-in ay kaneg nan
nangtongtongpalan din si Moses isnan
inpaoblan Apo Dios ken siya ay nang-ay-
ayowan isnan kanegna baey ay ipogawna.
3 Ngem napatpateg si Jesus mo si Moses
ay kaneg nan kinapateg nan mensaad mo
nan baey ay saadena.
4 Et nan am-in ay baey et adi aped
mawada no maid mangsaad ngem si Apo
Dios nan nangboliw isnan am-in.
5 Tet-ewa ay ostoosto nan nang-ik-
ikkanan Moses isnan inpaoblan Apo Dios
ken siya isnan ipogaw ay maiyalig ay
baeyna. Siya nan baan Apo Dios ay nan-
gibagbaga isnan awnit ipagtek Apo Dios.
6 Ngem si Jesus et siya nan Anak Apo
Dios ay kakwa isnan baey et ostoosto
gedan nan nang-ik-ikkanana isnan intalek
nan Amana ken siya. Owen, datako nan
kanegna baey no itoltoloy tako ay mamati
olay ngan nan ommat ya no itoltoloy tako
ay men-gasing isnan namnamaen tako.
7 Isonga ikkan tako nan kaneg nan
kankanan nan Ispirito Santo ay mang-
wani en,
8 "Id wani, no dengngenyo nan kalin Apo
Dios et idngeyo ay adiyo sosokilen
ay kaneg nan inik-ikkan din alal-
apoyo id kasin ay egay nang-id-
idnge. Tay isdin ninteteanda isnan

pondag et pinadpadasda si Apo Dios
ta ilaenda no dosaena daida isnan
bomasbasolanda."
9 Inbagan Apo Dios nan maipanggep ken
daida isnan nangwaniyana en,
"Pinadpadpadasda sak-en olay inil-il-ilada
nan panakabalinko isnan epatpoo
ay tew-en.
10 Siya di nan gapo ay linmigetak ken
daida ay nangwani en ad-adyanda
ay mangtongpal isnan bilbilinko ya
kankanayon ay mamatida isnan baken
osto.
11 Gapo isnan ligetko et insapatak ay
adiyak ipalobos daida ay songgep isnan
itedko koma ken daida ay omillenganda
isnan ligat."
Siya dadi nan kinwanin Apo Dios.
12 Isonga bebsatko ay mamati, kanak en
makailanyo ta maid olay esa ken dakayo
is mangsolsolot isnan ngawi ay nemnem
ay adi mangpati ken Apo Dios ta adiyo
dokogan nan tet-ewa ay Dios.
13 Nodi masapol ay menbinbinadang
kayo isnan pammatiyo id wani sapay
makwas nan timpo ay wayayo ay mamati.
Ikkanyo dana koma tapno adi komenteg
nan oloyo ay adi mangtongpal ken Apo
Dios gapo isnan maal-allilawanyo isnan
bomasbasolanyo.
14 Masapol ay adi masoksokatan nan
pammati tako ken Kristo ay pinatpati tako
isnan damo tapno maitoltoloy gedan nan
maitatapiyan tako ken siya isnan am-in ay
inted Amana ken siya.
15 Siya di nan kankanan nan inpasolat
Apo Dios id kasin ay mangwani en,
"Id wani no dengngenyo nan kalin Apo
Dios et idngeyo ay adiyo sosokilen
ay kaneg nan inik-ikkan din alal-
apoyo id kasin ay egay nang-id-
idnge."
16 Sinoda nan ipogaw ay nangdeng-
denge isnan kinkinwanin Apo Dios dadat
adi tongpalen? Daida nan inboweg Moses
ay nangtaynan id Egipto.
17 Et sinoda nan linmigetan Apo Dios
isnan epatpoo ay tew-en? Daida nan
binmasbasol ay natey isnan pondag.
18 Sino abes nan nangwaniyan Apo
Dios isnan nangisapataana en adina polos
ipalobos daida ay songgep isnan ili ay
omillenganda ay itedna koma ken daida?
Nan deeyda ay ipogaw ay nang-adi ay
mangpati ken siya.
19 Isonga getken tako ay egayda nakas-
gep isnan insaganan Apo Dios ken daida
tay egayda pinatpati siya.

4

1 Ngem linak-am Apo Dios datako met
laeng isnan inkalina ay insaganana ay
awnit omillengan nan ipogawna. Isonga
makailan tako ta maid adi makaganab ken
datako.
2 Tay dinnge tako gedan nan gawis ay
damag ay kaneg din alal-apo tako. Ngem
olay dindinngeda et maid inbadang nan
dinngeda tay egayda pinatpati ay awnit
matongpal.
3 Ngem datako ay mamati et awnit tako
songgep isnan omillengan tako ay inba-
gan Apo Dios isnan nangwaniyana en,
"Gapo isnan ligetko et insapatak ay adiyak
polos ipalobos daida ay songgep
isnan itedko koma ken daida ay
omillenganda."
Owen, tet-ewa ay egayda nakasgep ay olay
insaganan Apo Dios nan omillenganda
enggana isdin nakwasan nan nangboli-
wana isnan batawa.
4 Getken tako ay naisagana tay wada nan
naisolat isnan kalin Apo Dios ay mang-
wani en, "Inmilleng si Apo Dios isnan
maikapito ay agew isnan nakwasan nan
oblana."
5 Isnan nangwaniyan Apo Dios en,
"Adiyak ipalobos daida ay songgep isnan
itedko koma ken daida ay omillenganda,"
et ipagtekna ay wada tet-ewa nan illeng ay
kayatna ay ited isnan ipogaw.
6 Ngem nan damdamo ay nangdeng-
denge isnan gawis ay damag et egayda
pinatpati isonga egayda ginanab. Ngem
wada nan awnit makaganab.
7 Isonga wada nan esa ay timpo ay
inted Apo Dios isnan kaipoipogaw tapno
mawayaanda ay mangganab isnan illeng
ay itedna. Et id wani nan timpo ay
kankanana ay deey. Getken tako di tay
idi nallos nan adoado ay tew-en issan

nangwaniyan Apo Dios isdi et wada nan
inpasolatna ken David ay mangwani en,
"Id wani no dengngenyo nan ibagbagan
Apo Dios ken dakayo et idngeyo ay
adiyo sosokilen."
8 Isnan nangwaniyan David isdi et getken
tako ay baken nan sinonggepan nan Judio
id Canaan is illeng ay inkalin Apo Dios.
Tay no mabalin ay ginanabda isdin nangi-
pangowan Josue ken daida ay songgep id
Canaan et egay kasin inbagan Apo Dios
isnan naodi ay agew ay wada pay laeng
nan omillenganda.
9 Isonga getken tako ay wada pay laeng
nan illeng ay awnit ganaben nan ipogaw
Apo Dios. Et nan naay ay omillengan tako
et gawigawis ay kaneg nan inmillengan
Apo Dios isnan maikapito ay agew.
10 Tay nan am-in ay mangganab isnan
illeng ay inkalin Apo Dios et omillengda ay
ostoosto isnan am-in ay oblada ay kaneg
nan inikkan Apo Dios isnan maikapito ay
agew.
11 Isonga ipakat tako ta adi tako ikkan nan
kaneg nan inikkan din alal-apo tako ay adi
mamati tapno ganaben tako nan deey ay
illeng id daya ay kad-an Apo Dios.
12 Masapol ay patpatiyen tako si Apo
Dios tay nan am-in ay kankanana et kega
matatago tay pilmi nan kabaelana. Maid-
ilig nan kalina isnan mentalaladem ay
ispada ay dowa nan tademna tay makate-
bek is adaadaem. Siya di nan kaiyaligana
tay makailasin isnan am-in ay wada isnan
nemnem di ipogaw ay olay nan adi polos
magtek.
13 Owen, isnan am-in ay binoliw Apo
Dios et maid mabalin is maigago ken
siya tay getkena nan am-iam-in ay
maipanggep ken daida. Isonga makail-
ilan tako tay siya nan masapol ay awnit
tako mangibagbagaan isnan am-in ay ik-
ikkan tako isnan natatagowan tako isnan
batawa no banagena datako.

Si Jesus Nan Mangbadbadang Ken Datako Tay Siya Nan Mangitatakdeg Ken Datako Ken Apo Dios

14 Kaneg nan kinwanik id kawni en
wada nan inmey isnan kad-an Apo Dios
ay mangitatakdeg ken datako ken siya. Et
siya si Jesus ay Anakna. Isonga ipasnek
tako isnan nemnem tako nan mangpat-
patiyan tako ken siya
15 tay nan mangitatakdeg ken datako
et mabalin dadlo ay seg-angana datako
isnan kinakapsot tako. Tay isdin ninbali-
nana is ipogaw et wada nan nangsogsog-
sog ken siya ay kaneg nan om-ommat ken
datako ngem egayna polos tinongtongpal.
16 Isonga adi tako omegyat ay somag-en
ken Apo Dios tay kayakayatna ay mangi-
paila isnan anos ya layadna ken datako.
No menpabadang tako ken siya et seg-
angana ya badangana datako isnan ki-
nakapsot tako.

5

1 Nan mapili is kangatowan ay padi
isnan Judio ay mangitaktakdeg isnan iib-
ana ay Judio ken Apo Dios et ipogaw tay
ipogaw gedan nan itakdegana. Et siya nan
mang-ik-ikkan isnan masapol ay maikkan
ay mang-ited isnan masapol tapno ma-
pakawan nan basbasolda.
2 Gapo tay ipogaw siya gedan ay nalaka
ay bomasbasol et mabalin ay anosana nan
iib-ana ay ipogaw ay bomasbasol gapo tay
adida maawatan nan osto ay ik-ikkanda.
3 Et no iboyagna nan naibon-ong ken
Apo Dios tapno pakawanena nan bas-
basolda et masapol ay menbon-ong siya
omon-ona tay managbasol met laeng siya.
4 Ngem isnan mapiliyan nan ipogaw ay
mangitakdeg isnan iib-ana ay ipogaw ken
Apo Dios et baken siya is mangpili isnan
awakna. Nodi si Apo Dios nan mangpili
ken siya ta ik-ikkana nan naay ay napateg
ay obla. Kaneg todi nan inommat isdin
si Aaron id kasikasin tay si Apo Dios nan
nangpili ken siya.
5 Isonga siyang na abes ken Kristo.
Egayna inpangato nan awakna ay aped
nang-ala isnan napateg ay obla ay man-
gitakdeg isnan kaipoipogaw ken Apo Dios
nodi pinilin Apo Dios siya ay mang-ikkan.
Kinwanin Apo Dios ken siya en,
"Sik-a nan Anakko et id wani ipagtekko ay
sak-en nan Amam."
6 Kinwanina abes isnan esa pay ay inpaso-
latna en,

"Ipaikkak ken sik-a nan oblan di padi ay
enggana. Maitapika isnan kanga-
towan ay kalasin di padi ay kaneg
si Melkisedec id kasikasin."
7 Inpailan Jesus ay maibagay siya
ay mang-ik-ikkan isnan oblan nan
kangatowan ay padi tay isdin ngan-
ngani ay mateyana isdin kad-ana isnan
naay ay batawa et dadama nan nin-
lowalowana ken Apo Dios ay makabael
ay mangisalakan ken siya ta no mabalin
koma et adi matey. Palalo ay nin-ag-aga
ngem egayna inpapati nan kayatna nodi
inpalobosna ay nan am-in ay layden Apo
Dios nan masapol ay matongpal. Isonga
dinngen Apo Dios nan lowalona.
8 Ngem olay no siya nan Anak Apo
Dios et masapol ay napalpaligatan tapno
makasolo siya isnan tet-ewa ay kayat ay
kanan nan mangtongpal ken Apo Dios.
9 Isonga gapo tay maid polos ngawi is
inik-ikkana et siya nan naibagay ay natey
ay nangbayad isnan basbasol di ipogaw
tapno maisalakan ay eng-enggana nan
am-in ay mangpati ken siya.
10 Isonga pinilin Apo Dios siya ta siya
nan mangitatakdeg ken datako ay maitat-
api isnan kangatowan ay kalasin di padi
ay kaneg din si Melkisedec.

*Makailan Tako Ta Adi Tako Dokdoko-
gan Nan Pammati Tako*

11 Adoado pay nan kayatko ay ipagtek
ken dakayo ay maipanggep isnan maiy-
isowan Melkisedec ken Kristo ngem nali-
gat ay mangiyispikal is dadi ken dakayo
tay naligat kayo ay makaawat.
12 Dapay gag-awis no dakayo koma nan
men-it-itdo isnan iib-ayo tay nabayabayag
ay nait-itdowan kayo. Ngem masapolyo
pay laeng di waday men-it-itdo ken
dakayo isnan kalalakaan ay mait-itdo ay
maipanggep isnan ipagpagtek Apo Dios
ken datako. Kanegyo od nan onga ay adi
pay laeng mangan nodi mensososo kayet.
13 Nan keg todi ay ipogaw et adina
getken pay laeng ay mangilasin isnan os-
toosto ya nan baken.
14 Ngem nan ipogaw ay naeteng nan
nemnemna et mabalin ay maitdowan is-
nan naligat tay getkena ay mangilasin
isnan gawis ya nan baken tay siya nan
kanayon ay ik-ikkana.

6

1 Isonga kanak ken dakayo en adi mas-
apol ay kasikasinen tako nan nalakalaka
ay mait-itdo ay maipanggep ken Kristo ay
inadal tako issan damdamo tapno adalen
tako abes nan mait-itdo ay pala isnan
naeteng ay ipogaw. Adi masapol ay
kaskaskasinen tako ay mang-adal isnan
poon nan pammati tako ay kaneg nan
nakwani en dokogan tako nan adi kapaay
ay maik-ikkan ya patiyen tako si Apo Dios.
2 Ya nan tapina ay adi masapol ay
kaskasinen tako et nan maitdo ay
maipanggep isnan kaosalan nan maow-
owasan di awak ay maiyalig isnan
makak-aanan nan ngawi ken datako ya
nan mangipatangan nan ipogaw isnan
ledengda isnan olon nan esa ay ipogaw
ay mangilowalo ken siya. Adi masapol ay
kasinen tako abes nan sigod ay mait-itdo
ay maipanggep isnan matagowan kasin
nan ipogaw ya isnan awnit mangbanagan
Apo Dios isnan am-in ay ipogaw ay
adi kasokatan nan nemnemna no epdas
nakwas.
3 Nodi nan ikkan tako koma et adalen
tako nan mait-itdo ay pala isnan ipogaw
ay naeteng nan pammatina. Et siya nan
itdok ken dakayo no papigsaen Apo Dios
sak-en ay mang-ikkan.
4 Tay maid paayna no makaskaskasin
nan nalakalaka ay mait-itdo tay no tet-
ewa ay maawatan nan ipogaw nan gawis
ay damag ya liniknada nan gawigawis ay
inted Apo Dios ya naitedda isnan Ispirito
Santo dadat adyan ay mangitoltoloy ay
mamati et adi kabalin ay maipababawida
ta kasinda mamati.
5 No tet-ewa ay getkenda nan kinagawis
nan naibaga isnan gawis ay damag ya
likliknaenda abes nan panakabalin ay
kaneg nan awnit ipailan Apo Dios isnan
kaodiyan ay timpo
6 dadat dokogan am-in dadi et aped
maitoltoloy nan mang-adyanda is dana.
Maid polos waya ay maipababaw-
ida isnan inikkanda tay dadama ay

ipababainda nan Anak Apo Dios. Kanegda
ipalansa kasin siya isnan kros.
7 Nan kaneg da todi ay ipogaw et
kanegda nan ngawi ay lota. Tay men-
gasing si Apo Dios isnan gawis ay lota ay
mang-is-isop isnan odan ay mang-op-op-
ope tapno makatobo nan molmola. Gawis
nan lota ay kaneg todi tay mapaay isnan
mang-es-esek.
8 Ngem no loglogam ya sibsibit et ke-
deng nan tomobo isnan lota et maid
paayna. Isonga nganngani ay dadaelen
Apo Dios nan kaneg todi tay awnitna
poowan ay kaneg nan ikkana isnan mang-
dokog isnan pammatina.
9 Bebsatko ay laylaydek, olay no keg todi
nan kankanak et adiyak kanan en siya
nan ommat ken dakayo. Tay getkek ay
ik-ikkanyo nan gawis ay kaneg nan ikkan
nan maisalakan ay ipogaw isonga gawis
gedan nan maited ken dakayo.
10 Tay ostoosto nan ik-ikkan Apo Dios
isonga adina kalkalingkingan nan gawis
ay ik-ikkanyo ya nan mangipail-ilaanyo
isnan layadyo ken siya isnan mangbad-
badanganyo isnan iib-ayo ay mamati.
11 Et pilmi ay kayatko ay itoltoloyyo
am-in ay men-gasing ay mang-ikkan is-
nan gawis engganay omali kasin si Kristo
tapno matongpal nan namnamaenyo.
12 Isonga adi kayo somadsadot nodi
toladenyo nan ik-ikkan nan ipogaw ay
gawis nan pammatida ay mang-an-anos
ay mangses-eed isnan inkalin Apo Dios.
Tay daida nan awnit mangganab isnan
kalina.

Nan Kankanan Apo Dios Et Tet-ewa Ay Matongpal

13 Din si Abraham nan esay pagbasalan
nan kakakwanik. Tay id kasikasin et
wada nan inkalin Apo Dios ken siya. Et
insapatana ay awnitna tongpalen. Gapo
tay maid nangatngato mo siya isonga nan
ngadana nan inosalna ay ninsapata.
14 Kinwanina ken Abraham en, “Ibagak
ken sik-a ay awnit pilmi nan badangko
ken sik-a ya agtak sik-a is adoado is ap-
om.” Siya di nan inkalina.
15 Isonga inan-anosan Abraham ay
mangses-eed isnan katongpalan nan
insapatana. Et tet-ewa ay tinongpal Apo
Dios.
16-17 Insapatan Apo Dios di tay kay-
atna ay ipagtek isnan ipogaw ay nan-
gibagbagaana ay adina polos soksokatan
nan nemnemna. Kaneg nan ik-ikkan di
ipogaw tay no laydenda ay mangipagtek
ay tet-etet-ewa nan kankananda et men-
sapatada. Ngem no mensapatada et mas-
apol ay mensapatada isnan nangatngato
mo daida. Dat no siya di nan ikkanda et
maid et teken is mabalin ay kanan nan
tapin di ipogaw.
18 Isonga getken tako ay tet-ewa ay ma-
tongpal nan inkalin Apo Dios ken datako
tay baken kedeng nan nangikaliyana nodi
insapatana gedan ay tet-ewa ay tong-
palena. Gapo tay kaneg todi nan inikkana
et getken tako ay adina polos sokatan nan
inbagana tay adi menkamkampot si Apo
Dios. Isonga datako ay menpasalsalaknib
ken siya et adi tako mendowadowa ay
mangitoltoloy ay mangpati isnan namna-
maen tako.
19 San deey ay namnamaen tako et siya
nan mangipapigpigsa isnan pammati tako
tay tet-etet-ewa ay matongpal ay maid
polos dowadowana. Taltalken tako nan
awnit tako mangganaban isnan inkalin
Apo Dios tay wada si Jesus isdi isnan kad-
ana.
20 Inmona siya mo datako ay omey isdi
tapno badangana datako tapno tet-ewa
ay makasgep tako. Ninbalin siya is kan-
gatowan ay padi ay mangitaktakdeg ay
enggana ken datako ken Amana. Naitapi
siya isnan kangatowan ay kalasin di padi
ay kaneg din si Melkisedec.

7

Nan Maipanggep Isdin Si Melkisedec

1-2 Din si Melkisedec et siya nan esay
padin nan kangatowan ay si Apo Dios.
Siya din ali id kasin id Salem. Nan kayat
ay kanan nan ngadana et ali ay ostoosto
nan ik-ikkana. Nan kayat ay kanan nan
ngadan nan ilina et naolnos isonga siya
abes nan ali ay mang-it-ited is talna. Isdin
sinmaaan Abraham isnan esay gobat ay
nang-abakana isnan epat ay ali et sinab-
at Melkisedec siya. Danat bindisyonan

si Abraham. Dat agtan Abraham siya
is pagkasimpoon nan am-in ay inalana
isnan nakigobatana.
3 Maid mangtek isnan alapon
Melkisedec wenno no sino nan napowana.
Maid naisolat abes is maipanggep is-
nan naiyanakana wenno nan nateyana.
Isonga kega maid logina wenno paten-
ggana. Et siya nan maiyisowana isnan
Anak Apo Dios ay maid gedan logina
wenno patenggana. Isonga maitoltoloy
ay enggana nan menpapadiyana ay
mensilsilbi ken Apo Dios.

4 Mamagtek nan kinangaton Melkisedec
tay olay din si Abraham et inagtana siya
is pagkasimpoon nan am-in ay inalana
isnan nakigobatana dapay siya nan kap-
atgan ken datako tay siya nan poon tako
ay Judio.
5 Ya nan esa et nan wada isnan linteg et
kankanana en nan ipogaw ay ap-on Levi
ay menbalin is padi et daida nan agtan
nan iib-ada ay Judio is pagkasimpoon nan
ap-apitenda olay no sinbebsatda am-in ay
ap-on Abraham.
6 Ngem olay no baken apon Levi si
Melkisedec et inagtan Abraham siya kayet
is pagkasimpoon nan inalana.

Et nan esa pay ay nangipagtek isnan
kinangaton Melkisedec et nan kawadan
nan kalebbengana ay nangbindisyon ken
Abraham olay no napateg ay ipogaw si
Abraham gedan tay siya nan nangibagaan
Apo Dios isnan inkalkalina.
7 Isonga getken tako ay tet-ewa ay nan-
gatngato si Melkisedec mo si Abraham tay
nan ipogaw ay wada nan kalebbengana
ay menbindisyon et nangatngato mo nan
ipogaw ay bindisyonana.
8 Ya nan esa et nangatngato siya mo nan
ap-on Levi ay nait-itedan nan pagkasim-
poon nan apit nan iib-ada tay natnateyda
tay apedda ipogaw. Ngem si Melkisedec et
maid naibaga is nateyana isnan inpasolat
Apo Dios nodi kedeng nan natatagowana.
9-10 Olay si Levi ay esay napatepateg
ay ipogaw tay nan ap-ona nan sigod ay
naag-agtan is pagkasimpoon din apit et
mabalin ay kanan tako en nalak-am siya
ken Abraham ay nin-ited gedan ay olay
egay pay laeng naiyanak tay si Abraham
nan alapona.

Gapo Tay Nasokatan Nan Damo Ay Tolag Is Balo Ay Tolag Et Nasokatan Gedan Nan Mang-ik-ikkan Isnan Oblan Nan Kangatowan

Ay Padi

11 Inted Apo Dios nan lintegna ay mak-
wani en linteg Moses isnan Judio tay wada
nan ap-on Levi ay ninpadiyena ay mang-
ikkan isnan kanan nan linteg ay masapol
ay maikkan. Ngem nemnemenyo na. No
mabalin ay menbalin tako is maibagay
ay maitapi ken Apo Dios gapo isnan inik-
ikkan nan papadi ay ap-on Levi et adi mas-
apol ay wada nan teken ay padi ay baken
ken Levi is magapowana. Ngem gapo
tay kolang nan inik-ikkan nan inmona ay
kalasin di padi et masapol ay wada nan
teken ay maiyiso isnan naitapiyan din si
Melkisedec ay baken kaneg din si Aaron
ay esay apon Levi.
12 Et no masokat nan kalasin di padi ay
mangitakdeg isnan kaipoipogaw et mas-
apol abes ay masokat nan linteg ay tong-
tongpalena.
13-14 Mamagtek ay nasokat nan sigod ay
kalasin di padi tay si Apo Jesus ay ibagba-
gak isna et baken din si Levi ay sigod ay
nagapgapowan di papadi is nagapowana.
Nodi mamagtek ay si Juda nan alapona id
kasin et maid polos ap-ona is kabiyang ay
mang-ikkan isnan oblan di padi. Owen,
maid inbagan Moses is nagapo ken Juda
is mabalin ay menpadi.
15 Am-amed abes ay mamagtek nan
nangsokatan Apo Dios isnan sigod ay tolag
is balo ay tolag isnan nangpiliyana isnan
teken ay padi ay wada nan maiyisowana
ken Melkisedec.
16 Tay isnan nangpiliyan Apo Dios ken
Jesus ay mangitaktakdeg ken datako et
egayna sinolot nan sigod ay linteg di Ju-
dio ay masapol ay magapo ken Levi nan
mapili. Nodi pinilina siya gapo isnan
kabaelan nan biyagna ay adi katkatey ay
enggana.
17 Kaneg todi nan naibaga isnan inpaso-
lat Apo Dios id kasin ay mangwani en,

"Sik-a nan mangitatakdeg isnan kaipoipogaw ken sak-en ay eng-enggana. Et maitapika isnan kangatowan ay kalasin di padi ay kaneg din si Melkisedec."

18 Isonga getken tako ay kinaan Apo Dios nan sigod ay linteg ay linteg Moses tay maid kabaelana ay mangbadang isnan kaipoipogaw tapno maisalakanda.

19 Tay nan linteg ay deey et adi kabalin ay pagawisena ay ostoosto nan ik-ikkan di ipogaw tapno makasag-enda ken Apo Dios. Et id wani gag-awis nan namnamaen tako tay wada dadlo nan somya ay somag-enan tako ken siya.

20-21 Nan esa pay ay mangipagtek ay gag-awis nan balo mo nan sigod et tay isnan nangpiliyan Apo Dios ken Jesus ay menpadi et ninsapata siya ay mangwani ken Jesus en,

"Isapatak ken sik-a ay sik-a nan mangitatakdeg isnan ipogaw ken sak-en ay eng-enggana. Adi polos kasoksokat nan nemnemko."

Ngem isnan nangpiliyana isnan ap-on Levi et egay ninsapata ay mangwani en adi kabalin ay masokat.

22 San deey ay naitkenan Jesus isnan papadi ay nagapo ken Levi et siya nan esa ay mangipagtek ay tet-ewa ay gag-awis nan balo ay tolag mo nan damo.

23-24 Nan esa ay kinagawis nan ik-ikkan Jesus et adi katkatey siya. Isonga adi masapol ay maited nan oblana isnan teken ay mang-ikkan. Dapay san deeyda ay papadi ay nagapo ken Levi et natnateyda isonga masapol ay adoadoda tay masoksoksokatanda ay mang-ikkan isnan oblada.

25 Ngem gapo tay wawawawada si Jesus et kabaelana ay mangisalakan ay ostoosto isnan menpabadang ken Apo Dios gapo ken siya tay maid patenggan nan menpabadbadangana ken Apo Dios ay pala ken datako.

26 Isonga kanak en si Jesus nan kagawisan ay mangitatakdeg ken datako ken Apo Dios. Siya nan kagawisan tay nadiosan ay maid polos ngawi ken siya. Pilmi nan naitkenana ken datako tay managbasol tako. Inpangaton Apo Dios siya tapno siya nan kapatgan isnan am-in.

27 Bakena kaneg nan tapin di kangatowan ay padi ay masapol ay inagew ay waday ibon-ongda ken Apo Dios wenno itedda omona tapno mapakawan nan basbasolda sadapay ited nan masapol ta mapakawan nan iib-ada tay si Jesus et maid basolna. Isonga nan nang-itedana isnan awakna ay matey et omanay tapno mapakawan nan basbasol di kaipoipogaw. Maid polos teken is masapol ay maikkan.

28 Isnan nangsolsolotan nan ipogaw isnan linteg Moses et nan iib-ada ay aped ipogaw ay bomasbasol nan mapilpili ay mangitakdeg ken daida ken Apo Dios. Ngem isnan ninsapataan Apo Dios et pinilina nan Anakna ta siya nan mangitaktakdeg isnan kaipoipogaw. Et siya nan ninbalin ay maid polos kolangna ay enggana tay tinongpalna nan am-iam-in. Getken tako ay si Jesus nan sokat nan linteg Moses tay nallos nan adoado ay tew-en isdin nang-itedana isnan damo ay linteg ken Moses.

8

Nan Kinangaton Nan Nakitolagan Kristo

1 Nan kayatko ay ipagtek isnan am-in ay inbagbagak et wada nan ostoosto ay mangitatakdeg ken datako ken Apo Dios. Itotokdona isnan kad-an di kapatgan ay makanawan Apo Dios id daya.

2 Ik-ikkana nan oblan dikangatowan ay padi isnan tet-ewa ay mentetean Apo Dios ay kaiyaligan nan Kadiosan ay Kowalto isnan baey ay sinapoda ay mangpatpatganda ken Apo Dios. Et baken ipogaw nan nangsapo isnan naay ay kad-an Apo Dios nodi si Apo Dios ay Apo tako.

3 Nan ipogaw ay mangitakdeg isnan ipogaw ken Apo Dios et siya nan napili ay men-ited is itedda ken Apo Dios ay kaneg nan maibon-ong ya nan tapina. Isonga paliso nan mangitatakdeg ken datako id wani tay masapol ay wada nan itedna abes.

4 No wada si Jesus isna et baken siya is
esay padin di Judio tay baken apon Levi
tay daida nan epdas naibaga ay kabiyang
ay men-it-ited isnan masapol ay ibilbilin
nan linteg Moses.
5 Ngem nan oblada et maiyalig et ke-
deng isnan tet-ewa ay wada id daya.
Ipagtek nan ik-ikkanda ay wada nan tet-
ewa ay kaneg todi id daya ay kaneg
nan mangipagtekan nan alin-ew di awak
ay wada nan tet-ewa ay awak. Siya
di nan gapo ay inbagan Apo Dios ken
Moses ay masapol ay makailana tasiyay
ostoosto nan mangsapowanda isnan baey
ay nangipagtekana ay wawawawada siya
ken daida. Tay kinwanin Apo Dios ken
siya en, "Toladenyo ay ostoosto nan am-
in ay kaneg san inpailak ken sik-a issan
ninteteam issan bilig."
6 Ngem nan ipaik-ikkan Apo Dios ken
Jesus et nangatngato mo nan oblan da
Moses ay kaneg nan kinangatngaton nan
balo ay tolag ay nan itatakdegan Jesus ay
pala ken datako mo nan damdamo tay
gag-awis nan ibagbagan Apo Dios isnan
balo ay tolag.
7 No maid kolang nan damo et adi mas-
apol ay sinapon Apo Dios nan balo ay
tolag.
8 Ngem mamagtek ay wada nan
kolangna tay binmasbasol kayet nan
nangsolsolot. Isonga deldelawen Apo Dios
daida isnan nangwaniyana en,

"Kanak en awnit omdan nan timpo ay
mangsapowak isnan balo ay tolag
isnan ipogawko ay magapo isdin si
Israel yas Juda.

9 Baken paliso isnan nakitolagak isnan
alal-apoda id kasin isdin nangbadangak
ken daida ay komaan id Egipto tay egayda
tinongtongpal nan nakitolagak ken daida.
Siya di nan gapo ay binaybay-ak daida.
10 Ngem siya na nan balo ay makitola-
gak isnan magapo ken Israel. Kanak en
awnitak ipagtek nan lintegko isnan nem-
nemda. Ipanemnemko ken daida ta adida
polos kalkalingkingan. Awnit sak-en nan
Diosda ya daida nan ipogawko.
11 Adi masapol ay itdowanda nan iib-ada
ay Judio ay mangwani en, 'Getkenyo koma
si Apo Dios,' tay awnitda am-in getken sak-
en ay menlogi isnan kababaan ay ipogaw
enggana isnan kangatowan.
12 Awnitak pakawanen nan basbasolda.
Adiyak nemnemnemen kasin nan ngawi
ay inik-ikkanda."
13 Issan nangibagaan Apo Dios isnan balo
ay tolag et inpagtekna ay adi et maosal
nan damo. Ya nan adi maos-osal et ma-
maid.

9

Naiyalig Nan Damo Ay Tolag Isnan Balo Ay Tolag Ay Mangipagtek Isnan Tet-ewa

1 Isnan damo ay nakitolagan Apo Dios
isdin alal-apo tako et wada nan inbilbilina
ay maipanggep isnan osto ay ikkanda ay
mangdayaw ken siya. Wada abes nan
baey ay inpasaad Apo Dios ken daida
ta siya nan osalenda isnan mangday-
dayawanda ken siya.
2 Wada nan doway kowalton san baey.
Nan inpangadanda isnan damo ay masgep
et Nadiosan ay Kowalto. Nan mentetee et
nan os-osalenda ay silaw ya nan lamisaan
ay maipaypay-an di tinapay ay iboyboy-
agda ken Apo Dios.
3 Wada nan menselelede ay balengbeng
ay manggegedwa ay mangsasalin isnan
maikadwa ay kowalto. Nan ngadan nan
maikadwa et Kadiosan ay Kowalto.
4 Nan wada isdi et nan makwani en
altar ay kapop-oowan di bangbanglo ay
makwani en insinso ay os-osalenda ay
mangdayaw ken Apo Dios. Wada abes
isdi nan kaneg baol ay mentetean nan
doway nadadapig ay bato ay naisolatan
nan simpoo ay linteg Apo Dios ay nangi-
pagpagtek isnan nakitolagana ken daida.
Nan dowa pay ay wada isnan leem nan
kaneg baol et nan balitok ay banga ay
kad-an di manna ay makan ay inted Apo
Dios id kasikasin ya nan natotobowan ay
sokod din si Aaron. Nan baol ya nan
kapop-oowan di insinso et napakpakanda
is balitok.
5 Isnan oson nan baol et wada nan
doway sinang aanghel ay nindedepa nan
payakda. Daida nan sinyal ay wada si
Apo Dios isdi. Bibilagenda nan payakda ay

manglololong isnan baol ay maiwakwak-
siyan nan basan di maibon-ong tapno ma-
pakawan nan basbasol di ipogaw. Ngem
baken id wani is osto ay mangibagaak
isnan maipanggep is dadi am-in.
6 Siya na nan inik-ikkan nan papadi
ay ninsilsilbi isnan sinapoda ay baey.
Inagew ay songgepda isnan damo ay
kowalto ay mangtongtongpal isnan inbilin
Apo Dios ken daida ay ikkanda.
7 Ngem isnan maikadwa ay kowalto et
kedkedeng nan kangatowan ay padi ay
mangitaktakdeg isnan ipogaw is mabalin
ay songgep ngem mamingsan et kedeng
isnan makatew-en. Et masapol abes ay
omyey siya is basan nan kapalpalti tasiyay
iboyagna ken Apo Dios ay pala isnan
basbasolna ya isnan basbasol di ipogaw
no waday inik-ikkanda is adida getken ay
basol.
8 Gapo isnan inik-ikkanda ay egay song-
songgep isnan Kadiosan ay Kowalto et
ipagpagtek nan Ispirito Santo ay issan
deey ay timpo ay daan pay nan ik-ikkanda
isnan damo ay kowalto et egay pay laeng
inomdan nan timpo ay mawayaan di
ipogaw ay songgep isnan kad-an Apo Dios.
9 Tay nan inik-ikkanda ay deeyda et
naiyalig isnan epdas inommat id wani.
Ipagpagtekda ay adi kabalin ay makaan
nan basbasol di ipogaw ay mangkayat
ay somag-en ken Apo Dios gapo isnan it-
itedna ken siya ay kaneg nan napalti ya
nan tapina pay.
10 Tay nan kaosalan am-in da todi et
maipanggep isnan makan ya mainom ya
isnan inik-ikkanda ay nangdaldalos isnan
awakda sadapay somag-en ken Apo Dios.
Ngem nan deeyda ay bilbilin et maid
kabaelanda ay mangdalos isnan nemnem
nodi nan awakda et kedeng nan kaosa-
landa. Et kayat Apo Dios ay adi et maosal
san deeyda ay bilin no wada nan balo ay
linteg.
11 Et wada id wani nan gawis ay balo
ay linteg tay epdas inmali si Kristo ay
mang-ikkan isnan oblan nan kangatowan
ay padi. Et gag-awis nan wada id wani mo
nan naik-ikkan id kasin. Tay nan mang-
ik-ikkanan Kristo isnan oblana et gag-awis
mo nan damo ay nang-ik-ikkanan nan
papadi isnan oblada. Tay baken baey ay
sinapon di ipogaw ya baken isnan naay ay
batawa nan kad-ana.
12 Et isnan sinonggepan Jesus isnan tet-
ewa ay kad-an Apo Dios ay naiyaligan
nan kowalto ay kananda en Kadiosan
ay Kowalto et baken basan di kakald-
ing wenno bakbaka nan inyeyna. Nodi
inyeyna nan osto ay basana tay nan
nateyana nan gapo ay maisalakan tako ay
enggana. Namingsan nan sinonggepana
et adi masapol ay ikkana kasin.
13 Tay nan basan nan kakalding ya
bakbaka ya nan dapon di napoowan ay
baka et teken nan kaosalanda. Siya
dadi nan inos-osalda ay mangdalos isnan
awakda gapo isnan nangkapkapposanda
isnan kadodogis ay law-enda ay kaneg
nan natey. Nawakwaksiyanda is basa
ya dapon di napoowan ay baka tapno
madalosanda sadapay makasag-en ken
Apo Dios.
14 No mabalin ay nadalosanda gapo
isnan basan di animal et am-amed nan
kadalosan nan ipogaw gapo isnan basan
Kristo. Tay gapo isnan badang nan Ispir-
ito Santo ay maid patenggana et inted
Kristo nan awakna ay maid polos danyona
ta matey ta siya nan maited ken Apo
Dios. Isonga nan basana nan mangdalda-
los isnan kinangawi tako tapno mabalin
ay mensilbi tako isnan tet-ewa ay Dios
ay matatatago ay enggana. Isonga adi
masapol ay ik-ikkan tako nan kaneg nan
inik-ikkan nan Judio id kasin tay maid
kabaelan nan inik-ikkanda ay mangkaan
isnan basbasol.
15 Gapo tay kaneg todi nan kabaelan nan
basan Kristo et siya nan mentetenga isnan
ipogaw ya ken Apo Dios ay mangipatet-
ewa isnan balo ay tolag. Inikkana di
tapno nan am-in ay inayagan Apo Dios
et makatawidda isnan inkalina ay itedna
ay maid patenggana. Mabalin ay maited
dadi tay natey si Kristo ay nangsobot
ken datako tapno mawayaan tako ay adi
bomasbasol ay kaneg nan inik-ikkan tako
isnan nangsolsolotan tako isnan damo ay
tolag.
16-17 Nan esay ik-ikkan di ipogaw et siya
nan esay pagbasalan ay masapol ay natey

si Kristo satakopay ganaben nan ited Apo
Dios. Tay kaspangaligan no mamingsan
nan ipatawid nan ama isnan an-akna
et adida alaen engganay matey. Isonga
masapol ay mapaneknekan ay tet-ewa ay
natey nan menpatawid sapay makaala
nan mangganab isnan itedna.
18 Keg todi abes nan inikkan Apo Dios.
Tay olay nan damo ay tolagna et adi kaosal
no maid matey tay masapol ay waday
maibon-ong ta maited nan basana.
19 Et siya nan inikkan Moses id
kasikasin. Inbagana omona nan am-in
ay bilin ay wada isnan linteg ay inted
Apo Dios ken daida. Dat omala is basan
di napalti ay anak di baka et tapiyana
is danom. Danat alaen nan esay logam
ay makwani en hisop ay nabebedbedan
is men-gadangdang ay dotdot di kalnilo
ay nalobid. Danat itab-aw isnan basa et
iwaksina isnan naisolatan nan linteg ya
isnan kaipoipogaw abes.
20 Danat kanan en, “Naay nan basa ay
maosal tapno tomet-ewa nan nakitolagan
Apo Dios ay ipaikkana ken dakayo.”
21 Danat waksiyan abes nan baey ay
nangdaydayawanda ken Apo Dios ya nan
am-in ay maosal ay mentetee ay os-
osalenda ay mangpateg ken siya.
22 Owen, isnan nangsolsolotanda isnan
linteg et maid teken is mangdalos is-
nan kankanan nan linteg ay masapol ay
madalosan no baken basa. Tay ipagtekna
ay adi kabalin ay mapakawan nan basba-
sol no maid matey ay mang-ited is basana.
23 Isonga olay san deeyda ay kaiyaligan
nan tet-ewa ay wada id daya et masapol
ay madalosanda is basa. Ngem mabalin
ay maosal nan basan di olay animal ken
daida tay kaiyaliganda nan tet-ewa et ke-
deng. Ngem masapol ay nan kagawisan
nan maosal isnan tet-ewa ay wada id
daya.
24 Tay egay sinonggep si Kristo is-
nan sinapon di ipogaw ay mangday-
dayawanda ken Apo Dios nodi inmey id
daya isnan osto ay kad-ana. Tay san deey
ay sinapon di ipogaw et baken di is tet-
etet-ewa ay mentetean Apo Dios. Nodi
kaiyaligan et kedeng nan tet-ewa. Isonga
id wani wada si Kristo id daya ay mangi-
tatakdeg ken datako ken Apo Dios.
25 Nan ik-ikkan nan kangatowan ay
padin di Judio et tinew-en ay masapol ay
men-iyey siya is basan di napalti isnan
Kadiosan ay Kowalto ay naiyalig isnan tet-
ewa ay kad-an Apo Dios. Ngem baken
tinew-en nan inikkan Kristo.
26 Tay no keg todi et masapol ay mamin
ado nan men-ikalowana enggana isdin
naboliwan nan batawa. Ngem namingsan
et kedeng nan nang-itedana isnan basana
isnan nateyana ay mangkaan isnan bas-
basol tako tay omanay di. Inmali siya
ay nang-ikkan isdi isnan osto ay timpo ay
epdas pinilin Apo Dios.
27 Am-in tako ay ipogaw et tet-ewa ay
mamingsan nan mateyan tako. Datakot
mabanag am-in isnan kaodiyan ay timpo.
28 Paliso ken Kristo tay namingsan nan
nang-itedana isnan biyagna. Natey siya
tapno lak-amena nan basbasol di am-
in ay ipogaw. Awnit omali kasin ngem
baken nan kasina mateyan ay pala isnan
basbasol tako is gapona. Nodi omali ay
mang-ala ken datako ay mangses-eed ken
siya tapno makitetee tako ken siya ay eng-
enggana.

10

Nan Kinangaton Nan Inikkan Kristo Ay Mangisalakan Isnan Ipogaw

1 Nan masolsolot isnan linteg ay inted
Apo Dios ken Moses et kaneg alin-ew.
Kanak di tay baken di is tet-ewa nodi aped
alin-ew ay mangipagtek isnan gawigawis
ay awnit ommat. Isonga adi kabalin ay
pagawisena nan ipogaw ay mangkayat ay
somag-en ken Apo Dios gapo isnan mang-
it-it-itedanda ay tinew-en isnan kanan
nan linteg ay masapol ay maited ken Apo
Dios.
2 Tay no mabalin ay tet-ewa ay
madalosan nan ipogaw isnan basbasolda
gapo isnan it-itedda et adida koma
itoltoloy ay men-ited. Ngem getken nan
ipogaw ay mangkayat ay somag-en ken
Apo Dios ay adi kakak-aan kayet nan
basolda.

3 Nodi nan basan di naibon-ong ay iboy-
boyagda ken Apo Dios et ipanemnem-
nemna ken daida ay wada kayet nan bas-
basolda.
4 Tay adi kabalin ay kaanen nan basan
di kakalding wenno nan bakbaka nan
basbasol di ipogaw.
5-6 Siya di nan gapo ay kinwanin
Kristo ken Amana isdin nganngani ay
maiyanakana isnan batawa en,
"Baken nan basan di naibon-ong wenno
nan tapin di mait-ited ken sik-a
is kaykayatmo. Baken gedan nan
kapop-oowan di animal is men-
gasingam. Nodi nan kayatmo et ta
menbalinak is ipogaw isonga nin-
isaganaka is awakko.
7 Isonga kanak en, 'Naayak, Apo Dios, ay
mangtongpal isnan kaykayatmo ay kaneg
nan nakwani isnan esa ay inpasolatmo ay
maipanggep ken sak-en.' "
8 Nan damo ay kinwanin Kristo et
baken nan napalti wenno nan tapin di
it-itedda ken siya is an-anapen Apo Dios
wenno men-gasingana. Adi men-gasing
isnan napoowan ay animal ya nan tapina
ay mait-ited ta mapakawan nan basba-
solda. Kinwanina di olay siya dadi nan
ik-ikkanda ay mangsolot isnan naibaga
isnan linteg Moses.
9 Nan esay kinwanin Kristo et, "Naayak,
Apo Dios, ay mangtongpal isnan kaykay-
atmo." Isonga getken tako ay inpasaldeng
Apo Dios nan mang-it-itedan di ipogaw
isnan ibonbon-ongda ya nan tapin di it-
itedda tay nan nang-itedan Kristo isnan
awakna nan sokatna.
10 Gapo tay tinongpal Jesu Kristo nan
kayat Apo Dios et nadalosan nan basbasol
tako. Tinmet-ewa di tay inted Kristo nan
awakna ay matey ay pala ken datako.
Maid teken nodi kedeng di is masapol ay
ommat.
11 Nan papadi ay mangtongtongpal is-
nan patpatiyen di Judio et ik-ikkanda ay
inagew nan oblada dapay madoblidobli
nan it-itedda ken Apo Dios. Ngem maid
polos kabaelan nan it-itedda ay mangkaan
isnan basbasol di ipogaw.
12 Ngem si Kristo et es-esa nan it-
edna tay namingsan nan nang-itedana
isnan awakna ay pala isnan basbasol di
ipogaw. Idi nakwas di danat itokdo isnan
makanawan Apo Dios tay nan intedna et
masilbi ay eng-enggana.
13 Isonga wada siya id wani ay mangses-
eed isnan maabakan nan am-in ay bos-
bosona ta ipagatin Apo Dios daida ken
siya.
14 Isonga kaneg nan kinwanik en gapo
isnan es-esa ay intedna et pinagawisna
nan ipogaw ay daldalosana tapno maid
polos kadelawanda ken Apo Dios ay eng-
gana.
15 Et panpaneknekan nan Ispirito Santo
dadi gedan isnan nangwaniyana en,
16 "Kankanan Apo Dios en siya nan maki-
tolagak isnan ipogawko isnan omali
ay timpo. Awnitko ipaisnek nan bil-
bilinko isnan nemnemda ta adida
kalkalkalingkingan."
17 Kinwanina gedan en,
"Awnitko adi nemnemnemen kasin nan
ngawi ay inik-ikkanda."
18 Isonga kanak en no mapakawan tet-ewa
nan basbasol di ipogaw et adi masapol
ay wada kasin nan maited ay pala isnan
basbasolda.

Mabalin Ay Somag-en Tako Ken Apo Dios Gapo Ken Kristo

19 Isonga bebsatko, gapo isnan nateyan
Kristo ay pala ken datako et nawayaan
tako dadlo ay songgep isnan tet-ewa ay
kad-an Apo Dios ay naiyaligan nan Ka-
diosan ay Kowalto isnan damdamo ay
baey ay sinapon di ipogaw ay mangday-
dayawanda ken siya.
20 Tay gapo isnan nang-itedana isnan
awakna et sinapona nan balo ay waya
ay somag-enan tako ken Apo Dios. Tay
kinaana nan nangseseyat ken datako ay
omey ken siya ay naiyaligan san baleng-
beng isnan damdamo ay baey Apo Dios.
21 Isonga wada si Kristo ay kagawisan ay
mangitatakdeg ken datako. Et siya gedan
nan mang-ay-ayowan ken datako.
22 Isonga somag-en tako ken Apo Dios
gapo tay tet-etet-ewa ay layden tako ay
ikkan ya adi tako koma mendowadowa ay
mamati ken siya. Somag-en tako ken siya
tay nadalosan tako gapo isnan nateyan

Kristo tay kinaana nan ngawi isnan nem-
nem tako ya kegna inowasan nan awak
tako is menlengleng ay danom.
23 Isonga adi tako polos taytaynan nan
namnama ay kankanan tako en pat-
patiyen tako tay matalek si Apo Dios ay
nangibaga isnan namnamaen tako.
24 Nemnemnemen tako koma nan men-
gawisan nan iib-a tako. Menbinadang
tako ta nan gawis ya nan layad nan ipap-
aila tako isnan iib-a tako.
25 Adi tako abes somadsadot ay
makidagdagop ay mangdayaw ken Apo
Dios ay kaneg nan ik-ikkan nan tapina
ken datako. Nodi am-amed tako pa-
pigsaen nan pammatin nan iib-a tako
tay somagsagsag-en nan agew ay kasin
omaliyan Kristo ay Apo tako.
26 Tay no getken tako nan tet-ewa ay
maipanggep ken Kristo datakopay kayet
ipapati ay mangitoltoloy ay bomasbasol et
maid mabalin is mangkaan isnan basba-
sol tako.
27 Nodi pilmi ay omegyat tako tay ke-
deng nan awnit tako mabanagan isnan
kaeegyat ay apoy ay awnit mangpoo isnan
mangbosboso ken Apo Dios is sedsed-en
tako.
28 Olay nan linteg Moses et nan ipogaw
ay nang-iiyaw et napateyda. Sinomalyada
siya omona dat no waday dowa wenno ad-
ado is ipogaw ay mangpaneknek ay tet-
ewa ay iniiyawna et pinateyda siya ay
egay nangseg-ang ken siya.
29 Isonga am-amed nan dosan nan
ipogaw ay mang-iiyaw isnan Anak Apo
Dios. No nemnemnemena ay maid
paay nan basan Jesus ay intedna isnan
nateyana tapno matongpal nan balo ay
tolag Apo Dios ay nangdalos ken siya ya no
iiyawena nan Ispirito Santo ay mangiyal-
ali isnan gawigawis ay badang Apo Dios et
bagayna no pilmi nan dosana.
30 Getken tako nan kabaelan Apo Dios ay
nangwani en, “Sak-en nan men-ibab-aes.
Awnitak dosaen nan lombeng ay madosa.”
Kinwanina abes en, “Sak-en nan awnit
mangbanag isnan ipogawko.”
31 Isonga kanak en pilmi ay kaeegyat no
maitedka ken Apo Dios ay matatatago ay
tet-ewa ta kigad siya is ikkana ken sik-a.
32 Nemnemenyo koma san inommat
isnan namatiyanyo. Nalawagan nan nem-
nemyo isnan nangdawatanyo isnan tet-
ewa ay mait-itdo. Isonga olay pilmi nan
napalpaligatanyo ngem men-gasgasing
kayo kayet.
33 No mamingsan et pilmi ay iiyawen
nan adi mamati dakayo dadapay pal-
paligaten dakayo isnan mangiilaan nan
adoado ay ipogaw. Et no mamingsan abes
et kaneg kayo nakilak-am isnan ngawi
ay inik-ikkanda isnan iib-ayo ay mamati
gapo isnan seg-angyo ken daida.
34 Sinegseg-anganyo ya binadbadan-
ganyo nan naibalbalod. Et isnan nang-
al-alaan nan adi mamati isnan kompolmi
ay kowayo et binaybay-anyo daida dakay-
opay men-gasing kayet. Egay nakak-
aan nan gasingyo tay getkenyo ay wada
nan am-amed gawis ay kowayo ay maid
patenggana id daya.
35 Isonga gapo tay siya dadi nan inik-
ikkanyo id kasin et itoltoloyyo koma ay
mangtalek ken Apo Dios tay dadama ay
gawis nan maited ken dakayo no siya di
nan ikkanyo.
36 Masapol ay itoltoloyyo ay mang-an-
anos ay mang-itpe isnan ligat tapno tong-
tongpalenyo nan kayat Apo Dios ya mak-
aganab kayo isnan gawis ay inkalina.
37 Tay kaneg nan naisolat isnan inpaso-
lat Apo Dios ay mangwani en,
“Sin-awyan dat omali nan awnit omali.
Adina bayabayagen.
38 Et nan ipogaw ay gawis nan pangiilaak
ken daida et adi makak-aan nan gawis
ay pammatida ken sak-en isnan am-in
ay ik-ikkanda. Ngem no waday mamati
dat mensanod et maid polos gasingko ken
siya.”
Siya di nan kinwanin Apo Dios.
39 Ngem baken kaneg todi nan ik-ikkan
tako tay baken tako kaneg nan ninsanod
ay mamati ay adi maisalakan. Nodi
itoltoloy tako ay mamati tapno tet-ewa ay
maisalakan tako.

11

Nan Osto Ay Pammati

1-3 Nan kanan tako en pammati et siya
nan mamatiyan tako ay awnit matongpal
tet-ewa nan namnamaen tako ay olay adi
tako iilaen id wani. Olay maid tako isdi ay
nangiila et mamati tako ay aped nawada
nan am-in ay wada tay patpatiyen tako ay
binoliw Apo Dios dadi gapo isnan kalina
et kedeng. Et nan pammati ay kaneg todi
nan gapo ay men-gasing si Apo Dios isnan
tapin di ipogaw id kasikasin.
4 Kaneg din si Abel tay gapo isnan
pammatina et gag-awis ken Apo Dios
nan inted Abel ken siya mo nan inted
Cain. Isonga gapo isnan pammatina et
gawis nan pangiilaan Apo Dios ken siya.
Isonga dinawatna nan intedna et olay id
kasikasin nan nateyan Abel et wada kayet
nan ipagpagtekna gapo isnan pammatina.
5 Din si Enoc gedan nan esa ay pag-
basalan. Tay gapo isnan dadama ay pam-
matina et egay natey. Nodi inalan Apo
Dios si Enoc ta makitee ken siya. Isonga
egay dinatngan nan ipogaw ay mang-
an-anap ken siya. Kega aped naamas.
Ngem sapay alaen Apo Dios siya et na-
paneknekan ay men-gasing si Apo Dios
ken siya.
6 Ngem adi kabalin ay men-gasing si
Apo Dios isnan ipogaw ay maid pam-
matina ken siya. Tay nan kompolmi ay
mangkayat ay somag-en ken Apo Dios
et masapol ay mamatida ay wada siya
ya patpatiyenda ay nan ik-ikkana isnan
manglayad ay mangtek ken siya et gawis.

7 Kaneg abes din si Noah tay nan pam-
matina gedan nan gapo ay pinatina nan
inbagan Apo Dios ken siya. Tay inbagan
Apo Dios nan kaeegyat ay awnit ommat
dat patiyen Noah ay olay maid inil-ilana
is kaneg todi. Isonga ninsapo is bapor
ay kaneg nan inbagan Apo Dios et siya
nan naisalakanan Noah ya nan pamilyana
isdin napsongan nan batawa. Gapo isnan
pammatina et gawis nan pangiilaan Apo
Dios ken siya dapay nan tapin di ipogaw
ay egay namati et nadosada ay natey.

8 Nan pammatin Abraham abes nan
gapo ay inidngena nan inbagan Apo Dios
ken siya. Kinwanin Apo Dios en, “Taynam
nan naay ay ilim ta omeyka isnan teken
ay awnitak ited ken sik-a.” Dat tet-ewa
patiyen Abraham ay olay egayna gintek
nan ili ay omayana.
9 Nakitee da Abraham ay kaneg sangaili
isnan ili ay pinatina ay awnitna kowa
tay siya nan inkalin Apo Dios ken siya.
Ninbabaeyda isnan aped nasapo is kodil
tay baken di is osto ay menteteanda. Gapo
tay paliso nan inkalin Apo Dios ken daida
et keg todi gedan nan inikkan Isaac ay
anakna. Siyang na gedan nan apona ay
si Jacob tay apedda nakitet-ee ay kanegda
sangaili.
10 Inan-anosan Abraham ay nakitetee
isnan bakenda ili tay ninamnamana nan
ili ay maid patenggana ay sinaad Apo Dios
id daya.
11 Olay si Sara gedan ay asawan Abra-
ham et no pay nain-ina siya ay adi
makaanak ngem inmanak gapo isnan
pammatina. Inmanak tay pinatina ay
tongpalen Apo Dios nan inkalina ken siya.
12 Isonga adoado nan ap-on Abraham ay
olay dadama ay naam-ama esapay wada
nan anakna. Adi kabilang nan kaad-
adoda tay kanegda nan kaad-adon nan
taltalaw wenno nan lagan isnan benget di
baybay.

13 Da todi ay ipogaw et nateyda sa-
pay matongpal nan sines-eedda. Ngem
olay egay natongpal isnan natatagowanda
et egayda dokdokogan nan pammatida.
Isonga gapo isnan gawis ay pammatida et
kanegda iiilaen tet-ewa nan awnit maited
ken daida dadapay men-gasing ay mang-
dawat ay olay no mabayag nan matong-
palana. Gintekda ay baken nan batawa
is ostoosto ay ilida nodi kanegda aped
sangaili isna.
14 Et nan ipogaw ay keg todi nan nem-
nemda et ipagtekda ay wada nan teken
pay ay an-anapenda. Et siya nan ili id
daya ay tet-ewa ay kowada.
15 Egay ninemnemnem da Abraham nan
ili ay tinaynanda. Tay no siya nan
inikkanda et wayawayada ay somagong.
16 Ngem egayda nodi kakakakayatda
nan kagawisan ay ili et siya nan kad-an
Apo Dios. Isonga gapo isnan gawis ay
pammatida et maid polos kabainan Apo

Dios isnan nangwaniyanda en si Apo Dios
nan Diosda. Mamagtek ay tet-ewa di tay
wada nan ili ay insaganana ay pala ken
daida.
17-18 Nan esa ay mangipagtek isnan
gawis ay pammatin Abraham et nan
inikkana ken Isaac ay anakna. Inbagan
Apo Dios ken Abraham ay nan magapo
ken Isaac nan matongpalan nan inkalina
ay awnit omadoado nan ap-ona. Dat isnan
namingsan pinadas Apo Dios si Abraham
ta maila no tet-ewa ay talkena siya. Kin-
wanina en masapol ay ited Abraham si
Isaac ken siya. Isonga olay no kedke-
deng si Isaac is anakna et ninsagana si
Abraham ay mangpatey koma ken siya ay
mang-ited ken Apo Dios.
19 Tay isnan nemnem Abraham et
kabaelan Apo Dios ay kasin mangtago
ken Isaac. Isonga olay egay inpalobos
Apo Dios siya ay mangpatey isnan anakna
ngem kega tet-ewa ay tinagona siya tay
dandaney ay mapatey dat adi obpay.
20 Et isnan naam-amaan Isaac, inkalina
isnan dowa ay an-akna ay da Jacob ken
Esau nan awnit badang Apo Dios ken
daida. Inkalina tay patpatiyena ay awnit
tongpalen Apo Dios nan kinwanina ay
olay egay pay laeng ommat.
21 Et si Jacob gedan et inbagana nan
awnit badang Apo Dios isnan doway
apona ay an-ak Jose isdin nganngani ay
mateyana. Inbagana gapo tay pinatpatina
ay awnit tongpalen Apo Dios nan epdasna
inkali. Isnan nang-ikkanana isdi et niny-
odong ay nangdayaw ken Apo Dios ay
menkakawe isnan sokodna.
22 Kaneg abes si Jose et gapo isnan
pammatina ken Apo Dios et inbagana nan
awnit komaanan nan ap-on Jacob ay kan-
gadan gedan is Israel id Egipto tay siya di
nan inpagtek Apo Dios ay awnit ommat.
Isonga isnan nganngani ay mateyana et
inbilina gedan ken daida nan masapol ay
awnitda ikkan isnan ingitna.
23 Nan napowan Moses nan esa ay gawis
nan pammatida ken Apo Dios tay isdin
naiyanakan Moses et egayda inmegyat ay
adi mangtongpal isnan ngawi ay bilin nan
alida. Isonga in-gagoda siya isnan tolo ay
bowan tay menbelelegew ay onga.
24 Gapo isnan pammatin Moses isnan
naetengana et inadyana ay maibilang ay
anak nan nangtalaken ken siya ay nan
babai ay anak nan ali id Egipto.
25 Nan gapo na et tay gag-awis is-
nan nemnemna no maitapi siya isnan
ipogaw Apo Dios ay mapalpaligatan mo
nan mangdokogana ken Apo Dios ta kigad
siya ay mang-ikkan isnan laylaydena tay
getkena ay nan biyag di ipogaw isnan
batawa et sin-awyan et kedeng.
26 Tay ninemnemna en gag-awis no
mapaligatan siya gapo isnan mangpat-
patiyana isnan pinilin Apo Dios ay awnit
mentolay mo nan mangganabana isnan
am-in ay kinabaknang nan iyEgipto tay
ninemnemnemna nan ligalo id daya ay
maited ken siya.
27 Gapo isnan pammatina et tinaynana
id Egipto ya maid egyatna isnan liget
nan ali ken siya isnan nang-ikkanana
isdi. Maid polos sokat nan pammatina tay
kegna inila si Apo Dios ay adi kaila.
28 Nan pammatina gedan nan gapo ay
tinongpalna nan esay inbilin Apo Dios
ken siya. Inpaikkana isnan alal-apo tako
nan kanan tako en, ‘Nan Limaosan nan
Anghel.’ Winaksiyanda nan segpan nan
bab-aeyda is basan di napalti ay kalnilo
tapno laosan nan anghel daida ay adi
mangpatey isnan iyon-a ay an-akda.
29 Gapo isnan pammatin din alal-apo
tako gedan et nakagedangda isnan bay-
bay ay kangadan is Gadangdang ay kaneg
maid danom. Ngem isnan nangpadasan
nan iyEgipto ay manggedang ay mang-
onod ken daida et nalimonda am-in.
30 Nan pammatida abes nan gapo ay di-
nadael Apo Dios nan baked ay ataatakdag
ay toping ay nangliliwes isnan ili id Jerico
isnan nangtongpalanda isnan kinwanin
Apo Dios en liwliwesenda nan ili is pito ay
agew.
31 Gapo isnan pammatin Rahab ay olay
siya nan esay malaklakowan nan kin-
ababaina id Jerico sapay mamati et egay
naitapi isnan napateyan nan kailiyana.
Napateyda tay inad-adyanda ay mang-
tongpal ken Apo Dios. Ngem gapo isnan
nangpatiyan Rahab ay si Apo Dios nan tet-
ewa ay Dios et binadangana nan Judio ay

inmey id Jerico ay mangsiim ay mang-ila
isnan awnitda ikkan ay manggobat ken
daida isonga egayda pinatey siya.
32 Ay itoloyko ay mangibaga isnan ka-
pateg nan pammatin di ipogaw? Adi
omanay isnan naay ay solat no ibagak nan
maipanggep ken Gideon, Barac, Samson,
Jefte, David, Samuel ya nan mamadton
Apo Dios id kasikasin.
33 Gapo isnan pammatida et adoado
nan inik-ikkanda. Wada ken daida nan
nangabak isnan nanggobgobatanda isnan
natkenatken ay ili. Nintoltolay ay ostoosto
nan tapina ya inil-ilada nan nangtong-
tongpalan Apo Dios isnan inkalkalina.
Nan tapina ken daida et inagtan Apo Dios
daida is kabaelanda ay mangipasaldeng
isnan kaeegyat ay animal ay layon ta
adida makapatey.
34 Nan tapin di inik-ikkanda et naka-
patpateyda is napigsapigsa ay apoy ya
nakalasatda isnan ipogaw ay mangpatey
koma ken daida. Olay nakapsotda ngem
inpapigpigsan Apo Dios daida. Isonga
pilmi nan pigsada ay nang-abak isnan
bosbosoda ay omey manggobgobat ken
daida.
35 Gapo isnan pammatin nan tapin di
bababai et natago kasin nan natey ay an-
akda. Nan tap-ina ay napigsa nan pam-
matida et nan kaeegyat ay inikkan nan ib-
ada ken daida nan inkateyda. Tay gag-
awis ken daida no mateyda mo nan mang-
dokoganda ken Apo Dios tay getkenda ay
kasinda matago isnan gag-awis ay biyag.
36 Nan tapina ken daida et naiyawda ay
pilmi ya nasapsaplitda. Nan tapina abes
et nakawkawalanda ya naibalbalodda.
37 Wada ken daida nan nagaygayang
is bato ay napatey ya naam-amas nan
awakda is lagadi ya napatpateyda is is-
pada. Kodokdo nan tapida et apedda
ninbadbado is kodil di kakalnilo wenno
kakalding. Inaamis ya pinalpaligat nan
ipogaw daida.
38 Maid osto is ilida. Apedda nintet-ee
isnan pondag wenno isnan bilig ay maid
bab-aey wenno isnan lil-iyang. Gapo tay
kaneg todi nan pammatida et kega adi
maibagay no makiteeda isnan batawa tay
gag-awisda mo nan am-in ay wada isna.
39 Madaydayawda gapo isnan gaw-
igawis ay pammatida. Ngem egayda kayet
dinatngan nan esa ay inkalin Apo Dios ken
daida.
40 Tay wada nan gag-awis pay ay ninem-
nem Apo Dios ay ikkana tay kayatna
ay baken daida et kedeng is makaganab
nodi kayatna ay maitapi tako gedan isnan
mangtongpalana isnan esay inkalina et
siya nan mangpagawisana ken datako am-
in tapno maid polos ngawi is il-ilaena
isnan kompolmi ay ipogaw ay mamati ken
siya.

12

Itoltoloy Tako Ay Mamati Ay Gawis

1 Isonga gapo isnan adoado ay in-
bagbagak ay maipanggep isnan alal-apo
tako id kasin ay mangpanpaneknek is-
nan kinagawis nan pammatin di ipogaw
et toladen tako daida koma. Isonga
lisiyan tako nan am-in ay mangseseyat
ken datako ay mangsolot ay ostoosto ken
Apo Dios. Dokogan tako koma nan ngawi
ay maikkan ay mangbab-aa ken datako.
Itoltoltoloy tako ay adi polos maisis-iyan
isnan kayat Apo Dios ay ikkan tako.
2 Nemnemnemen tako ay kanayon si
Jesus tay siya nan ostoosto ay mangipaila
isnan tet-ewa ay pammati. Initpena nan
nangilansaanda ken siya isnan kros ay
maid polos lilina. Egayna polos nemnem-
nemen nan naipababainana tay ninem-
nemna nan pilmi ay gasingna no makwas
nan oblana ay mangisalakan ken datako.
Et id wani wada siya ay tomotokdo is-
nan kad-an di kapatgan ay wada isnan
makanawan nan tomotokdowan Apo Dios
ay mentoltolay.
3 Nemnemnemen tako koma nan inom-
mat ay nangliligtan nan ngawi ay ipogaw
ken siya ngem inan-anosana. Isonga adi
tako maom-oma tapno adi tako taytaynan
nan mamatiyan tako.
4 Tay isnan mangpadpadasanyo ay
mang-abak isnan ngawi ay maikkan et
maid kayet napatey ken dakayo gapo
isnan pammatiyo.

5 Ay kinalingkinganyo ngen nan naisolat
isnan kalin Apo Dios ay mangipapigsa ken
dakayo ay an-akna? Kanana en,

"Anakko, idngem no esten Apo Dios nan
ik-ikkam. Adika menseseg-ang no
sagiitena sik-a.
6 Tay estena nan ikkan nan am-in ay
laylaydena danapay dosaen nan am-in
ay ibilangna ay an-akna no lombeng ay
madosa."
7 Isonga an-anosanyo nan naligat tay it-
itdowan Apo Dios dakayo ay kaneg nan
ikkan nan ama isnan an-akna. Tay maid
an-ak is baybay-an nan amana ay mang-
ikkan is ngawi nodi dosaena tapno mas-et
nan ogalina.
8 No adi dosdosaen Apo Dios dakayo isnan
ngawi ay ik-ikkanyo ay kaneg nan ik-
ikkana isnan an-akna et baken kayo is tet-
ewa ay an-akna.

9 Nan am-a tako et dinosdosada datako
et lispitowen tako daida gapo isnan nang-
ik-ikkananda isdi. Isonga am-amed koma
nan manglispitowan tako ya mangpatiyan
tako ken Apo Dios ay Ama tako id daya tay
nan menbanagan nan mangdosdosaana
ken datako et matatatago tako ay enggana.
10 Dinosdosan nan am-a tako datako id
kasin ngem sin-awyan tay isdin kaongong-
a tako et kedeng. Inik-ikkanda nan
kananda en gawis ken datako. Ngem
dosaen Apo Dios datako tay tet-ewa ay
getkena ay siya nan gomawisan tako
tapno menbalinena datako ay maiyiso ken
siya isnan kinadalosna.
11 No madosa tako et masaktan tako
isonga adi tako men-gasing isnan om-
matana. Ngem gawis nan menbanagana
tay no maitdowan tako et gomawgawis
nan ogali tako isonga natalna nan nem-
nem tako gedan.

12 Isonga adi tako somadsadot ay olay
naligat nan om-ommat. Papipigsaen tako
nan nemnem tako.
13 Itoltoloy tako ay mang-ikkan isnan
osto tapno isnan mang-il-ilaan nan nakap-
sot nan pammatida et adida maisis-iyan
isnan osto ay mangsolotanda ken Kristo.
Palakaenyo nan daanenda ay omey ken
Apo Dios tapno adida maseseyatan.

14 Ipakatyo ay adi makisapsape tapno
gawis nan nemnemyo isnan am-in ay
ipogaw. Padasenyo abes ay mang-ikkan
isnan gawigawis ay mangipaila ay maitat-
api kayo ken Kristo. Tay no adi tako ikkan
et adi tako makaila ken Apo Dios isnan
kaodiyan ay agew.
15 Makailanyo tapno ostoosto nan mang-
solsolotanyo ken Kristo tapno tet-ewa ay
ganabenyo nan gawigawis ay badang Apo
Dios ya makailanyo gedan tapno adi kayo
baybay-an nan mang-ik-ikkan is ngawi tay
no baybay-anyo daida et siya di nan men-
logiyan di golo. Kanegna nan menpait ay
no mailaok isnan gawis et papaitena nan
am-in.
16 Adiyo ikkan nan ngawi ay mangisey-
seyep isnan bakenyo asawa. Adiyo abes
ik-ikkan nan kaneg nan inikkan Esau ay
egay nangipaay ken Apo Dios. Tay insokat
Esau isnan innodina nan tawidna isnan
kinainoy-ana is makan ay sinkomakana et
kedeng dapay nan bilin Apo Dios et nan
inoy-a nan osto ay mangtawid.
17 Getken tako ay olay sinokatana nan
nemnemna issan nakwasana ta ganabena
nan ipatawid amana ken siya koma et
adi mabalin tay epdas naikkan. Isonga
adi mabalin ay ited amana ken siya nan
tawidna tay adi kabalin ay masokat nan
epdasna inikkan olay pilmi ay ninbabawi.
Isonga adi tako ikkan nan kaneg todi ay
adi mangpaay isnan kankanan Apo Dios.

18 Itoltoloy tako ay mamati ay ostoosto
tay gag-awis nan balo ay tolag Apo Dios
mo nan damdamo ay intedna isnan Judio
id kasin. Tay baken et kaeegyat nan
ipagpagtek Apo Dios ken datako ay kaneg
nan inpap-ailana ken daida. Tay adi tako
iiilaen nan bilig ay makwani en Sinai
ay menbidbidang. Adi menpail-ila ken
datako nan napigsa ay dagem ya nan
menbolilinget ay olay isnan kag-aw.
19 Adi tako dengdengngen nan napigsa
ay tanggoyob ya nan napigsapigsa ay kali.
Isdin nangdengnganda isnan ninkaliyan
Apo Dios et ninpakpakaasida ta adi
maitoloy
20 tay pilmi ay inmegyatda ken Apo
Dios isnan nangwaniyana en, "No waday
manggatin isnan bilig ay olay animal et

masapol ay magayang is bato ay mapatey."
21 Gapo isnan pilmi ay kaeegyat ay nin-
paila et kinwanin Moses en, "Menpay-
payegpegak gapo isnan egyatko."
22 Ngem datako id wani et teken
tay somagsag-en tako isnan tet-ewa
ay mentetean nan tet-ewa ay Dios ay
makwani en Jerusalem id daya ya nan
esay ngadana et Sion. Wada isdi nan
kalibolibo ay aanghel ay men-galalasing
isnan mangdayawanda ken Apo Dios.
23 Maitatapi tako isnan iib-a tako ay ma-
mati ay naisolat gedan nan ngadanda id
daya tay datako am-in nan an-ak Apo Dios.
Somagsag-en tako gedan isnan mamati ay
epdas natey ay makitetee ken Apo Dios
id wani. Daida nan gawis nan pangiilaan
Apo Dios isdin natatagowanda. Et id wani
et adida polos bomasbasol. Somagsag-en
tako abes ken Apo Dios ay mangbanag
isnan am-in ay ipogaw
24 ya ken Jesus ay nangipatongpal isnan
balo ay tolag. Nan nang-itedana isnan
basana isnan nateyana et gag-awis nan
inpagtekna mo nan basan Abel tay kabae-
lan nan basan Jesus ay mangdalos isnan
basbasol di ipogaw. Ngem nan basan Abel
et baes nan ibagana.
25 Makailan tako ta idnge tako nan
kankanan Apo Dios. Tay id kasin et na-
dosa nan ipogaw ay egay nangpati isnan
inpabagana ken Moses. Isonga am-amed
nan dosa tako no adi tako patpatiyen nan
inpabagana isnan Anakna ay nagapo id
daya.
26 Gapo isnan kabaelan Apo Dios et
ninyegyeg nan batawa isdin nakikaliyana
ken Moses id kasin ngem kinwanina en
id wani et baken kedeng nan batawa is
ipayegyegna nodi itapina nan daya gedan.
27 Isnan nangwaniyana ay kasina ipay-
egyeg nan batawa et ipagtekna ay awnitna
maiden nan naay ay batawa ay binoliwna
id kasikasin ta sokatana is balo ay adi
kabalin ay mamaid.
28 Isonga dayawen tako si Apo Dios
tay nan awnit maited ken datako et nan
maitapiyan tako ken siya ay makitolay
isnan deey ay balo ay batawa ay adi
kamam-aid. Men-iyaman tako ken siya
ya patgen tako siya ay ostoosto ay mang-
ik-ikkan isnan mangipagasing ken siya.
Lispitowen tako siya ay osto ya adi tako
kalkalingkingan nan kinangatona
29 tay si Apo Dios et dadama nan kabae-
lana ay mendosa ay kaneg nan apoy ay
mangpoo isnan am-in.

13

Bilbilin Isnan Mamati

1 Siya dana pay nan ibilinko ken dakayo
ay mamati. Itoltoloyyo ay men-asilayad ay
kaneg sinbebsat.
2 Sangailiyenyo ay gawis nan sangaili
tay id kasin et wadada nan nang-ikkan dat
anghel obpay nan sinangailida.
3 Makiseg-ang kayo isnan naibabalod
ya nan mapalpaligatan ay kanegyo liklik-
naen nan likliknaenda.
4 Paayenyo ay osto nan omasawaanyo
ta adiyo iseyseyep nan bakenyo asawa.
Tay banagen Apo Dios ay mangdosa is-
nan mang-ik-ikkan is dadi olay no waday
asawana wenno maid.
5 Adiyo gamgamgaman ay bomaknang
nodi mapnek kayo isnan wada ken dakayo
tay kinwanin Apo Dios en, "Adiyak polos
taytaynan dakayo wenno mamaiden nan
badangko ken dakayo."
6 Isonga adi tako mabain ay mangwani
en, "Si Apo Dios nan mangbadbadang ken
datako isonga maid egyat tako tay maid
ipogaw is mabalin ay mangpasakit ken
datako."
7 Adiyo kalkalingkingan din nangipang-
pango ken dakayo id kasin ay nang-it-itdo
isnan kalin Apo Dios ken dakayo. Nem-
nemnemenyo nan gawis ay pammatida ay
egay ninbalbaliw enggana ay nateyda ta
siya nan toltoladenyo.
8 Tay si Jesu Kristo et adi menbalbaliw
nodi paliso ay eng-enggana.
9 Isonga makailanyo tapno adi masok-
sokat nan nemnemyo ay mangpati is-
nan natkenatken ay baken tet-ewa ay
mait-itdo. Kaneg nan aped ibilbilin di
ipogaw ay adi kano kankanen nan tapin
di makan. Baken nan mangsolsolotan di
ipogaw isnan kaneg da todi is mabadan-
ganda. Nodi nan mangbadang isnan
kaipoipogaw et nan mapapigsaan nan

nemnemda gapo isnan badang Apo Dios
ken daida.
10 Tay nan nang-itedan Jesus isnan
awakna ay matey et siya nan mabadan-
gan tako. Ngem no adyan nan ipogaw
ay mangtaynan isnan damo ay linteg ay
linteg Moses et maid ngalod lebbengda
ay maitapi isnan mangbadbadang ken
datako tay adyanda ay mangpati isnan tet-
ewa.
11 Tay nan esay ibonbon-ongda ken Apo
Dios et maiyalig et kedeng isnan epdas
inikkan Kristo. Tay isgep nan kangatowan
ay padi nan basan nan kapalpalti isnan
Kadiosan ay Kowalto tapno mapakawan
nan basbasol di ipogaw. Ngem nan awak
nan naibon-ong et iyeyda isnan ilit di ilida
tapno mapoowan.
12-13 Et siya di nan kaiyaligan nan ep-
das inikkan Jesus tay nin-ikalo siya ay
natey isnan ilit nan ili ta nan awakna
nan mangtongpal isnan inpaikkan Apo
Dios isnan Judio id kasin. Isonga taynan
tako nan damo ay linteg tay nan nang-
itedan Jesus isnan basana nan osto ay ma-
pakawanan nan basbasol di kaipoipogaw
tapno madalosanda. Maitapi tako koma
ken Jesus ay olay no mapalpaligatan tako
isnan mang-ikkanan tako isnan naay.
14 Tay baken nan naay ay batawa is
mentetean tako ay enggana. Nodi namna-
maen tako nan ili ay awnit tako datngan.
15 Isonga gapo isnan mamatiyan tako
ken Jesus et baken et nan ibonbon-ong
tako is ited tako ken Apo Dios. Nodi nan
dayaw tako ken siya nan kanayon ay it-
ited tako. Tay nan mangibagbagaan tako
ay si Jesus nan Apo tako et siya nan esa ay
mangdayawan tako ken Apo Dios.
16 Et nan mang-ik-ikkanan tako isnan
gawis ya nan men-asibadangan tako nan
ited tako ken Apo Dios ay mangipagasing
ken siya.
17 Tongtongpalenyo nan kankanan
nan mangipangpango ken dakayo. Ay-
ayowananda dakayo ay gawis isnan
pammatiyo tay masapol ay awnitda ibaga
ken Apo Dios nan inik-ikkanda ay men-
it-itdo. No tongpalenyo daida et men-
gasingda ay mang-ikkan isnan oblada
ngem no adi, menseseg-angda ay mang-
ikkan. Et no menseseg-angda gapo ken
dakayo et adiyo likliknaen nan gawis nodi
awnityo liknaen nan dosa.
18 Itoltoloyyo koma ay mangilol-owalo
ken dakami tay maid getkenmi is
inikkanmi is ngawi ya kaykayatmi ay
itoltoloy ay mang-ik-ikkan isnan gawis.
19 Et kayakayatko ay ilowaloyo ta
adi mabayag daket somagong issa ken
dakayo.

Kombos Nan Naay Solat

20-21 Sapay koma ta gapo ken Jesu Kristo
et ited Apo Dios ken datako nan masapol
tako tapno mabalin ay ik-ikkan tako nan
kayatna ya menbalinena datako is gawis
ay ipogaw ay mangipagasing ken siya. Tay
siya nan Dios tako ay mang-it-ited isnan
natalna ay nemnem ya nangtago ken Jesus
ay Apo tako ay mang-ay-ayowan ay gawis
ken datako ay kanegna kakalnilo. Gapo
isnan nateyana et nasapo nan balo ay to-
lag Apo Dios ay maid patenggana. Isonga
daydayawen tako siya ay eng-enggana.
Sapay koma ta matongpal.
22 Bebsatko, baken andoando nan naay
ay solatko ken dakayo isonga pangpan-
gaasiyo ta anosanyo ay mangdenge isnan
inbagbagak ay mangipapigsa ken dakayo.
23 Kayatko ay getkenyo ay naipabala
nan besat tako ay si Timoteo isnan pag-
balodan. No omali isna ay dagos et
makkey ken sak-en isnan omeyak mang-
pasyalan ken dakayo.
24 Menpakomosta kami isnan mangi-
pangpango ken dakayo issa ya isnan am-
in ay ipogaw Apo Dios. Nan iib-a tako ay
mamati ay nagapo id Italia et menpako-
mostada gedan.
25 Sapay koma ta wawawawada ken
dakayo nan layad ya anos Apo Dios.

Nan Solat Santiago

Nan Maipanggep Isnan Solat

Nan solat ay nagapo ken Santiago ay pangolon di mamati id Jerusalem id kasikasin et pamagbaga ay naisolat ay pala isnan am-in ay mamati ken Apo Dios ay naiwawakat isnan batawa. Inpagpagtekna ken daida nan osto ay ikkan di ipogaw no kananda en mamatida. Inososal Santiago nan adoado ay pangngalig ay mangipaawat isnan ninsolatana isnan tet-ewa ay kayatna ay ibaga tay laydena ay ostoosto nan ogalin di mamati.

Ibagbagana nan nemnem Apo Dios maipanggep isnan kinabaknang, nan kinakodo, nan mangdoldolog isnan ipogaw, nan baken gawis ay kankananda, nan tet-ewa ay silib ya nan tapina pay.

Nan napateg isna et masapol ay mail-ila nan pammatin di ipogaw isnan ik-ikkanda ay baken kedeng nan topekda is mangmangwani.

Nan wada isna:
Login nan solat 1:1
Maipanggep isnan tet-ewa ay pammati ya silib 1:2-8
Maipanggep isnan kinakodo ya kinabaknang 1:9-11
Maipanggep isnan padas ya dolog 1:12-18
Masapol ay adi aped dengdengngen nan ipogaw nan kalin Apo Dios nodi masapol ay tongpalenda 1:19-27
Nan kangawin di maipaam-amdan nan esay ipogaw mo nan esa 2:1-13
Masapol ay mail-ila nan pammatin nan ipogaw isnan ik-ikkanda 2:14-26
Masapol ay makailan tako nan kankanan tako 3:1-18
Masapol ay adi solsoloten nan mamati nan ik-ikkan di adi mamati 4:1-5:6
Tap-in di bilbilin 5:7-20

Nan Login Nan Solat

1 Sak-en si Santiago ay baan Apo Dios ya si Jesu Kristo ay Apo tako et naay di solatko ken dakayo ay Judio ay mamati ken Kristo ay inmey isnan natkenatken ay il-ili. Komosta kayo.

Nan Tet-ewa Ay Pammati Ya Silib

2 Bebsatko, gawis no ibilangyo ay nagasat kayo olay adoado nan ligat ay liklik-naenyo
3 tay nan mang-an-anosanyo isnan ligat et siya nan mangpaneknek isnan pammatiyo engganay menbalin kayo ay makatpe.
4 Isonga itolok tako ay ommat nan ligat ken datako tay siya nan mataptaptapiyan nan anos engganay maid menkolangan nan gawis ay ogali tako.
5 Ngem no wada ken dakayo nan kolang nan mangtekana isnan osto ay ikkana dat mendawat ken Apo Dios ta itdona nan ikkana tay men-gasing siya ay mang-ited ay maid polos imotana.
6 Ngem no mendawat kayo et masapol ay mamati kayo ay maid dowadowana ay idyana nan dawatenyo tay nan mendodowa et kanegna nan dalloyon isnan baybay ay itaytayaw di dagem.
7-8 Nan ipogaw ay kaneg todi et menbalibaliw nan nemnemna isnan am-in ay ik-ikkana isonga adina koma kanan en ited Apo Dios nan dawatena tay tet-ewa ay adi agtan Apo Dios siya.

Kodokdo Ya Babaknang

9 Men-gasing kayo koma ay kodokdo ay mamati ken Kristo tay patpatgen Apo Dios dakayo ay olay no adi paayen nan iib-ayo dakayo.
10 Ngem dakayo ay babaknang ay mamati ken Kristo et men-gasing kayo koma no ipapagowab nan adi mamati dakayo tay olay no baknang ngem nan biyag et kaneg sabsabong ay sin-awyan dat may-osan et maango.
11 Tay no men-alalatong et may-osan nan mola dat matekdag nan bengada isonga omasiasi nan ilada. Siya di nan kaneg nan ommat isnan baknang isnan mang-as-asikasowana isnan kinabaknangna tay adi kapnek dat matey.
12 Nan mamati et men-gasing no anosanda ay mangitpe isnan ligat ay adi kasoksokatan nan pammatida. Tay nan makatpe et ligalowan Apo Dios is biyag ay maid patenggana ay inkalina ay maited isnan manglaylayad ken siya.

13 Ngem no wada ken dakayo nan ma-
ligligatan dat madologan et adina koma
kankanan en si Apo Dios nan nangdolog
ken siya. Tay si Apo Dios et adi kadolog ya
adi abes mendoldolog.
14 Tay nan madologan nan ipogaw
ay bomasol et maid teken nodi nan
manglayadan nan awakna ay mang-ikkan
isnan ngawi ay wada isnan nemnemna.
15 Tay no nemnemnemen nan ipogaw
nan ngawi et adi mabayag dat bomasol.
Et nan bomasbasolana nan gapo ay mai-
sisiyan ken Apo Dios ay eng-enggana.
16 Isonga dakayo ay bebsatko, adi kayo
kaal-allilaw ay mangwani en si Apo Dios
nan mangdoldolog ken datako
17 tay kedeng nan gawis ya osto nan
magapgapo ken siya. Owen, magapo dadi
ken Apo Dios ay nangboliw isnan am-in
ay silaw id ngato ay nan talaw, bowan
ya agew. Ngem olay no menbalbaliw
nan ilan nan deeyday binoliwna et adi
menbalbaliw si Apo Dios.
18 Gapo tay laydena ay ikkan et pinilina
datako ay menbalin ay an-akna gapo is-
nan mamatiyan tako isnan tet-ewa ay
mait-itdo ay inpabagana tapno datako ay
mamati nan kapatgan isnan am-in ay bi-
noliwna.

*Masapol Ay Tongpalen Tako Nan Pam-
agbaga*

19 Nemnemnemenyo na ay bebsatko,
gawgawis no mendenge tako ay adi tako
aped makanali ya am-amed ay adi tako
koma nalaka ay lomiget
20 tay nan liget di ipogaw et maidena
nan gawis ay nemnem ya maikkan ay
layden Apo Dios.
21 Isonga masapol ay kaanen tako nan
ngawi ay nemnemnemen ya ik-ikkan tako.
Ipababa tako nan nemnem tako ta nan
pamagbaga ay inpagtek Apo Dios ken
datako nan tongpalen tako tay siya nan
maisalakanan tako.
22 No kananyo en mamati kayo et adiyo
koma aped dengdengngen et kedeng nan
kalin Apo Dios nodi tongpalenyo ta adiyo
al-allilawen nan awakyo.
23 Tay nan mangdengdenge isnan
kalin Apo Dios danat adi tongpalen et
kanegna nan mensalming ay mang-ila ay
nabingabingaw.
24 Dat aped komaan ay mangkalingking
ay nabingaw siya ay adi omey mendaop.
25 Siya di nan kaneg nan mangdeng-
denge isnan kalin Apo Dios danat adi
tongpalen. Ngem nan mangnemnemnem
ya mangtongtongpal isnan bilbilin Apo
Dios et pagasingen Apo Dios isnan am-in
ay ik-ikkana. Tay nan bilbilin Apo Dios
et maid kolangda ya bolbolosanda isnan
mabab-aaan nan ipogaw isnan ngawi.
26 Nan mangwani en mamati ken Kristo
dat no menkali dat ngawi et al-allilawena
nan awakna. Isonga nan mangmang-
waniyana en mamati et maid silbina.
27 Ngem nan kanan Apo Dios ay Ama
tako en nan tet-ewa ay pammati et nan
mangtek ay mangbadang isnan ngoso ya
nan balo isnan maligligatanda ya adina
solsoloten nan ngawi ay ogalin nan adi
mamati ken Kristo.

2

*Paliso Nan Ikkan Tako Isnan Kodo Ya
Baknang*

1 Bebsatko, no si Apo Jesu Kristo ay kan-
gatowan nan mamatiyanyo et masapol
ay maid paam-amdenyo isnan am-in ay
ipogaw.
2 Kaspangaligan no omey isnan sim-
baanyo nan baknang ay ninsisingsing is
balitok ya ninbabado is gawigawis dat
domateng abes nan kodo ay ninbabado is
logak
3 dakat kanan isnan baknang en, “Aka
ta itokdom isnan gawis ay tokdowan ay
naay,” ngem damet kanan isnan kodo
abes en, “Basta itatakdegmo isnan soli isdi
wenno itokdom isnan dao.”
4 Ngawika no nan kinabaknang nan
ipogaw di gapo is mangipapangatowam
ken daida.
5 Bebsatko, dengngenyo pod nan kanak.
Ay adiyo getken ay adoado nan kodokdo
ay pinilin Apo Dios tapno bomaknangda
isnan pammatida ya isnan maitapiyanda
isnan mentolayana? Siya di nan inkalina
ay itedna isnan manglaylayad ken siya.
6 Ngem dakayo et ngawi nan ik-ikkanyo
isnan kodokdo dayopay ipapangato nan

babaknang. Dapay daida nan mangsos-
owitik ken dakayo ya mangidaldalom ken
dakayo isnan menlelebbeng.
7 Ya daida gedan nan mangmangwani is
ngawi ay mang-ap-apos ken Jesu Kristo ay
Apo tako.
8 Gawis nan ikkanyo no tongtong-
palenyo nan kapatgan ay linteg Apo Dios
ay naisolat id sang-adom ay mangwani
en, “Masapol ay laylaydem nan ib-am ay
kaneg nan manglaydam isnan awakmo.”
9 Ngem no kedeng nan baknang is
paam-amdem et kanan nan linteg Apo
Dios en nakabasolka.
10 Tay olay es-esang nan adim soloten is-
nan linteg et binmasolka met laeng isnan
am-in.
11 Tay nan nangwani en, “Adi kayo
menkamolala” et siya gedan nan nang-
wani en, “Adi kayo menpatpatey.” Isonga
olay no adika menkamolala ngem no men-
pateyka et linakdangam nan am-in ay
lintegna tay egaymo tongpalen si Apo Dios
ay nangsapo isnan am-in ay linteg.
12 Isonga masapol ay nan gawis nan
kankanan ya nan ik-ikkan tako tay awnit
tako met laeng mabanag gapo isnan ik-
ikkan tako ay mangtongtongpal isnan
bilin Kristo tay daida nan mangbolbolos
ken datako ta adi tako ikkan nan ngawi.
13 Tay nan adi maseg-ang isnan iib-ana
et adi abes seg-angan Apo Dios siya is-
nan awnitna mangbanagan isnan ipogaw.
Ngem nan managseg-ang isnan iib-ana et
maid iyeegyatna no banagen Apo Dios
siya.

Masapol Ay Maila Nan Pammatin Nan Ipogaw Isnan Ik-ikkanda

14 Bebsatko, no waday mangwani en
mamati ken Jesu Kristo dat maid ikkana
is kail-ana en mamati tet-ewa et maid
gedan silbin nan pammatina tay nan
nangwaniyana en mamati et adi omanay
is mangisalakan ken siya.
15 Kadya, no waday besat tako is makas-
apol is badona ya kanena
16 ngem dakat adi agtan siya et maid
silbin nan apedmo mangmangwaniyan
en, “Sapay koma ta gawis nan biyagmo.
Menbadoka dakapay mangan ay gawis.”
17 Isonga paliso nan aped mangwaniyan
nan ipogaw en mamati ken Apo Dios tay
no adi maila nan pammatina isnan ik-
ikkana et maid silbin nan pammatina.
18 Ngem wada nan awnit makisongbat
ay mangwani en, “Nateketeken nan ikkan
tako ay mamati tay nan tap-ina et wada
nan pammatina isnan nemnemda et ke-
deng ngem nan tap-ina et ik-ikkanda nan
pammatida.” Ngem nan kanak et ngan
nan mabalin ay ikkam ay mangipaila is-
nan tet-ewa ay pammatim no baken nan
gawis is ipailam isnan iib-am? Isonga nan
mangipailaak ay tet-ewa ay mamatiyak et
isnan gawis ay ikkak.
19 Ay kanam en tet-ewa ay wada nan
pammatim tay patiyem ay es-esang nan
Dios ay si Apo Dios? Gawis no siya nan
patiyem ngem kolang kayet di is ik-ikkam
tay olay nan didimonyo et getkenda abes
ay wada si Apo Dios isonga menpaypayeg-
pegda gapo isnan egyatda ken siya.
20 Kega maid nemnem nan ipogaw ay
siya di nan nemnemnemena. Ay masapol
ay paneknekak ay maid silbin nan pam-
mati no maid ikkam ay mangipaila?
21 Nemnemenyo din si Abraham ay
alapo tako id sang-adom. Ngan nan gapo
ay gawis nan pangiilaan Apo Dios ken
siya? Nan gapona et tay tinongtongpalna
si Apo Dios olay isnan nangpadasan Apo
Dios ken siya ay mangwani en itedna ken
siya nan anakna ay si Isaac ay mapatey.
22 Isonga nan inikkan Abraham nan
mangipaila ay tet-ewa nan pammatina
ken Apo Dios tay nan nangtongtongpalana
isnan layden Apo Dios nan kailaana ay
maid kolang nan pammatina.
23 Isonga natongpal din naisolat ay kalin
Apo Dios id sang-adom ay kanana en, “Si
Abraham et egay polos nindowadowa is-
nan inbagan Apo Dios. Tinongtongpalna.
Isonga gawis nan pangiilaan Apo Dios ken
siya.” Isonga siya nan makwaniyana en
gayyem Apo Dios si Abraham.
24 Isonga getken tako ay nan mangtong-
palan tako isnan kanan Apo Dios nan gapo
ay gawis nan pangiilaana ken datako. Tay
olay no kanan tako en mamati tako ken
siya et adi omanay di.

25 Kaneg abes din si Rahab ay iJerico
ay nangipabaybayad isnan kinababaina
id kasin. Olay no ngawi nan inikkana
sapay mamati et ninbalin ay gawis nan
pangiilaan Apo Dios ken siya tay inpailana
nan pammatina isnan nangbadangana is-
din Judio ay inbaan Apo Dios ay omey
mangsiim ay mang-ila isnan ikakkan nan
ilina.
26 Isonga nan kayatko ay ipagtek isnan
inbagak et no kanam en mamatika ngem
maid ikkam is mailaana et maid silbin
nan pammatim. Kaneg awak is natey ay
tinaynan di ab-abiikna.

3

Nan Kabaelan Nan Dila

1 Bebsatko, adi masapol ay adoado nan
menpangolo ay men-isolo isnan kalin Apo
Dios tay am-amed nan dosan nan men-
isolo mo nan isolowana no adina tong-
palen nan isolsolona.
2 Am-in tako ay ipogaw et bomasbasol
tako et am-amed isnan ikkan tako ay
menkali. Isonga no waday maid basolna
isnan kankanana et mamagtek ay maid
polos kadelawana et matna nan am-in ay
ik-ikkana ta adi bomasbasol.
3-5 Tay nan dilan di ipogaw et olay
teeteen ngem dakkel nan kabaelana.
Kanegna nan teeteen ay landok ay
maippey isnan topek di kabayo ngem
dakkel nan ibadangna tay siya di nan
mangtongpalan nan kabayo isnan man-
gitolongan nan mensasakay. Nan kaneg
gedan nan dila tako et nan landok isnan
obet di bapor tay olay no teeteen et
napigsa tay itolongna kayet nan dakkel ay
bapor isnan layden nan mangmanmaniho
olay no sab-atena nan napigsa ay dagem.
Kanegna gedan nan apoy tay olay bassit
nan menlogiyana et makapoo isnan bilig.
6 Owen, nan dila tako et kaneg apoy
tay olay teeteen et adoado nan ngawi
ay mabalin ay ikkana. Palalo ay paas-
asiyena nan kaipogaw tako. Tay nan
magapgapowan nan ngawi ay kankanan
tako et ken Satanas.
7 Kabaelan nan ipogaw ay mangipaamo
isnan am-in ay kalasin di menkiwkiwi ay
kaneg nan atap ay animal, nan mentay-
tayaw, nan menkodkodong ya nan wada
isnan baybay
8 ngem adida kabaelan ay isolowan nan
dila tasiyay am-in ay kankanana et osto.
Kanega kedet is nakasagana ay pomatey
gapo isnan ngawi ay kankanana.
9 Nan dila tako nan os-osalen tako ay
mangdayaw ken Apo Dios ay Ama tako
ngem siya gedan nan os-osalen tako ay
mangiiyaw ya mang-ap-apos isnan iib-a
tako dapay isdin nangboliwan Apo Dios
isnan ipogaw et wada nan maisowanda
ken siya.
10 Es-esa ay topek nan bomalbalaan nan
mangdaydayawan tako ken Apo Dios ya
nan mang-ap-aposan tako isnan ib-a tako.
Bebsat, baken koma kaneg todi nan ik-
ikkan tako.
11 Ayke mabalin ay bomala nan gawis ya
menpait ay danom isnan es-esa ay balaan?
12 Maid abes papaya is mangibgas is
mangga ya maid abes tagombaw is man-
gibgas is papaya. Ya nan balaan ay
bomalbal-an di menpait ay danom et adi
bomala nan gawis ay danom. Et siya koma
nan kaneg nan dila tako ta adi menlaok
nan gawis ya ngawi ay kali.

Nan Tet-ewa Ay Masilib

13 Ay wada ken dakayo nan masilib
ya manakaawat? No wada, masapol ay
ipailana nan kinasilibna isnan gawis ay
ik-ikkana ay adi polos men-et-etek.
14 Ngem no palalo ay manag-apal ya
naimot et adi men-et-etek ay mangwani
en masilib tay baken tet-ewa.
15 Nan kaneg todi ay kinasilib et baken
ken Apo Dios is kagapgapowana nodi is-
nan ngawi ay nemnem di ipogaw ya ken
Satanas.
16 Tay no waday manag-apal ya manag-
imot et wada abes nan am-in ay kalasin
di ngawi ay maikkan dapay maid polos
olnos.
17 Ngem no si Apo Dios nan kagapowan
nan kinasilib tako et gawis nan banagna
tay dokogan tako nan ngawi ay ogali ta
nan gawis et kedeng nan ik-ikkan tako.
Makigayyem tako, omanos tako ya adi

tako ipapati nan layden tako. Managseg-
ang tako isnan iib-a tako ya maid paam-
den tako isnan iib-a tako ya adi tako
menkamkampot.
18 Tay nan ipogaw ay manglayad isnan
olnos et olnosena nan nemnem nan iib-
ana et nan banagna et adoado nan gawis
ay om-ommat.

4

Si Apo Dios Nan Tongtongpalen Tako Koma

1 Ngem sino ngen nan kagapgapowan
nan mensapsapeanyo? Nan nagapowana
et tay wasdin mangkayat ay mang-
ikkan isnan gomasingana olay getkena ay
ngawi.
2 Adoado nan kayatyo ay alan ngem adi
kayo makaganab isonga mensaspe kayo.
Olay menpatey et nakasagana kayo ay
mang-ikkan. Ngem nan gapo ay adi kayo
makaala isnan kayatyo et adi kayo od
mendawat ken Apo Dios.
3 Ngem olay no mendawat kayo ken
Apo Dios et nan ngawi ay kagagasingyo
nan mang-osalanyo isnan dawdawatenyo
isonga adina ited.
4 Ay apo kayo ay adi matalek ay mang-
tongpal ken Apo Dios. Tay nan il-ilaenyo
isnan batawa nan pakaam-amdenyo mo
siya. Ay adiyo getken ay no laylaydenyo
nan wada isnan batawa ay gomasingan di
adi mamati et adi kabalin ay gayyemenyo
si Apo Dios? Isonga no siya di nan kayatyo
ay ikkan et boson Apo Dios dakayo.
5 Adiyo kanan en baken tet-ewa nan
naisolat ay kalin Apo Dios id kasin ay
mangwani en, “Adi polos layden nan Ispir-
ito Santo ay makitetee ken datako no wa-
day pakaam-amden tako mo si Apo Dios.”
6 Ngem nan layad Apo Dios ken datako
et dadama isonga badbadangana datako
tapno mabalin ay osto nan mangtong-
tongpalan tako ken siya. Kaneg nan
naisolat id kasin isnan kalin Apo Dios ay
mangwani en, “Nan mangipapangato is-
nan awakna et adyan Apo Dios ngem nan
mangipababababa isnan awakna et daida
nan badbadbadangan Apo Dios.”
7 Isonga tongtongpalenyo si Apo Dios
ta siya nan Apoyo. Adiyo id-idnge si Sa-
tanas tay no siya nan ikkanyo et taynana
dakayo.
8 Si Apo Dios nan somag-enan tako koma
tay no ikkan tako di et somag-en siya abes
ken datako. Dakayo ay managbasol et
ibabawiyo nan basbasolyo ta nan gawis
di ikkanyo. Dakayo ay mendowadowa
ay mangsolot ken Apo Dios et sokatanyo
nan nemnemyo ta si Apo Dios nan tong-
palenyo.
9 Masapol ay menseseg-ang kayo ya
men-aga kayo gapo isnan basbasolyo.
Adi kayo aped men-gasgasing ay adi
mangnemnem isnan basbasolyo nodi
mabain kayo.
10 Ipagowabyo nan awakyo ken Apo
Dios et awnitna ipangato dakayo.

Adi Tako Men-in-iniyaw

11 Bebsatko ay mamati, adi kayo koma
men-in-iniyaw tay nan mangiiyaw isnan
iib-ana et kanegna iiyawen gedan nan
bilin Apo Dios ay mangwani en masapol
ay menlinlinayad tako. Isonga no men-in-
iniyaw kayo et siya nan kail-ana ay adiyo
patiyen nan bilin Apo Dios nodi kanegyo
kankanan en baken tet-ewa nan bilina
12 dapay kedeng siya is nagapowan nan
linteg isonga kedeng siya gedan is men-
ibanbanag ay ostoosto. Kedkedeng siya
is makaisalakan wenno makadosa ken
datako. Isonga maid polos lebbeng tako
ay mangibanag isnan iib-a tako ay aped
mangmangwani en, “Si todi et ngawi ay
ipogaw.”

Adi Layden Apo Dios Nan Men-et-etek

13 Dengngenyo od nan kanak, dakayo ay
mangmangwani en, “Siya na nan ikkanmi
id wani wenno is wakgat. Omey kami
isnan teken ay ili ta mentinda kami is esay
tew-en tasiyay omad-ado nan sipingmi.”
14 Ngem aykeyo gegetken di ommat is
wakgat? Tay nan biyag tako et kanegna
nan liboo ay wada id wani ngem maaw-
awni dat mamaid.
15 Isonga gawgawis no nan kananyo
koma et, “Kigad si Apo Dios no laydena
ay matatago tako tasiyay makaikkan tako
isnan ikkan tako.”

16 Ngem dakayo et ngawi nan ik-ikkanyo
tay men-et-etek kayo dayopay laylayden
ay ibagbaga nan ik-ikkanyo.
17 Isonga adiyo kalkalingkingan na, nan
ipogaw ay mangtek isnan osto ay maikkan
danat adi ikkan et nakabasol.

5

Nan Awnit Ommat Isnan Agom Ay Baknang

1 Dakayo abes ay babaknang,
dengngenyo nan kanak. Menseseg-ang ya
men-aga kayo koma gapo isnan awnityo
pilmi ay mapaligatan.
2-3 Patpatgenyo nan kinabaknangyo
ngem awnit mamaid tay nan adoado
ay osalenyo et awnitda mabakas. Nan
badbadoyo et awnit madonot ya nan
sipingyo et mabootan ya malatiyan.
Nan madadaelan nan idodolinyo et
siya nan kailaana ay awnit dosaen Apo
Dios dakayo gapo isnan kinaagomyo.
Tay kedkedeng nan bomaknanganyo is
gamgamgamanyo dapay id wani nan
maodi ay timpo.
4 Getken Apo Dios ay kangatowan ay
Apo ay sos-owitikenyo nan mangsamsama
isnan payewyo. Dengdengngena nan
mensegseg-anganda ken siya ta badan-
gana daida tay adi omanay nan ilaglag-
boyo ken daida.
5 Ngem dakayo et nan gawis ya na-
ganas ay biyagyo nan nemnemnemenyo
et kedeng. Isonga kanegyo nan baka ay
aped mangmangmangan tasiyay lomames
ngem adina getken ay nganngani ay ma-
palti.
6 Nan esa pay ay ngawi ay ik-ikkanyo
et apedyo pabasbasolen nan gawis ay
ipogaw dayopay patpateyen nan tap-ina
ken daida olay no maid basolda dapay
maid ik-ikkanda ay mangsalaknib isnan
awakda.

Masapol Ay Naanos Tako

7 Ngem dakayo ay bebsatko, masapol
ay naanos kayo olay ngan di ik-ikkanda
ken dakayo engganay somagong si Jesu
Kristo. Nemnemenyo nan ikkan nan man-
nalon. An-anosanda ay mangses-eed is-
nan odan tasiyay mensamada dadat men-
toned. Dadat abes an-anosan ay mangses-
eed engganay mabgasan nan pagey sada-
pay aniyen.
8 Isonga masapol abes ay anosanyo ay
mangses-eed isnan somagongan Apo Jesu
Kristo. Papigsaenyo nan nemnemyo ay
mangtongpal ken siya tay nganngani nan
somagongana isnan batawa.
9 Isonga adi kayo men-in-iniyaw tasiyay
adi dosaen Apo Dios dakayo tay ngan-
ngani nan omaliyan Jesu Kristo ay mang-
banag ken datako.
10 Nemnemnemenyo bebsat, din ma-
madton Apo Dios ay inbab-aana ay nan-
gibagbaga isnan bilina. Naanosda ay olay
no naligligatanda. Et siya di koma nan
ikkanyo.
11 Din deeyda ay mamadto et kanan
tako en nagasatda tay nakaanosda isnan
ligat ay nangtongtongpal isnan layden
Apo Dios. Dinngeyo nan inommat isdin
si Job id sang-adom. Dadama din ligatna
ngem inan-anosana isonga idi nakwas dat
gawis nan ommat ken siya tay si Apo Dios
et managseg-ang ya dadama nan layadna
isnan ipogaw.
12 Nan esa ay napatepateg ay ibagak ken
dakayo ay bebsat et adi kayo mensapsap-
ata ay mang-osal isnan ngadan Apo Dios
wenno isnan kompolmi. Adi masapol di
tay masapol ay matalek kayo ay kanayon
ay men-ibagbaga isnan tet-ewa. Tay no os-
alem nan ngadan Apo Dios ay mensapata
et madosaka.

Masapol Ay Menlowalo Tako

13 No wada ken dakayo nan maligligatan
dat mendawat koma ken Apo Dios ta
badangana siya. Nan men-gasing abes
ken dakayo et gawis abes no dayawenda
si Apo Dios.
14 Et no wada ken dakayo nan masak-
sakit et paayagna koma nan aap-apon
di mamati ta omeyda isnan baeyna ta
lanaanda siya dadapay mendawat ken
Apo Dios ta pagawisena siya.
15 No talkenda si Apo Dios ay mangipa-
gawis isnan sakitna et gomawis tet-ewa.

No abes nakabasol et pakawanen gedan
Apo Dios siya.
16 Isonga no binmasol kayo isnan iib-
ayo et masapol ay menpakawan kayo.
Masapol gedan ay ilowalowanyo nan iib-
ayo tasiyay gomawis nan saksakityo. Tay
nan lowalon nan mamati ay gawigawis
nan ik-ikkana et pilmi nan kabaelana.
17 Kaneg din si Elias ay mamadto id
kasikasin. Ipogaw siya ay kaneg tako
ngem inpapasnekna ay nangilowalo ken
Apo Dios ta adi omod-odan dat egay
tet-ewa inmod-odan is toloy tew-en ya
kagedwa.
18 Dat kasin menlowalo ta omodan dat
omodan tet-ewa et tomobo nan molmola.
19-20 Bebsatko, nemnemnemenyo ay no
wada ken dakayo nan adi mangtongtong-
pal isnan linteg Apo Dios ngem dat wada
ken dakayo nan mangbagbaga ken siya
tasiyay solotena kasin si Apo Dios et bi-
nadangana siya tasiyay adi omey isnan
kadosdosaan di adi mamati et olay no
adoado nan basolna et pakawanen Apo
Dios.

Nan Damo ay Solat Pedro

Nan Maipanggep Isnan Solat

Nan damo ay solat ay nagapo ken Pedro ay esay apostolis Kristo et naipa-ey isnan mamati ken Jesu Kristo ay naiwakawakat isnan kailiili. Nan osto ay panggep nan solatna et ta papigpigsaena daida ay maaamis ya maligligatan gapo isnan pammatida. Ninsolat ken daida tasiyay ipanemnemna ken daida nan gawis ay damag ay maipanggep ken Jesu Kristo tay gapo isnan nateyana ya nan kasina natagowan ya nan awnitna somagongan et siya nan magapowan nan namnamada ay maitapi ken Apo Dios. Isonga gapo isnan mangnemnemnemanda ken Kristo et mabalin ay itpeda nan ligat tay siya di nan mapadasan nan kinatet-ewan nan pammatida. Et awnitda ganaben nan biyag ay maid patenggana isnan agew ay omaliyan kasin Jesu Kristo no adida taytaynan nan pammatida.

Baken kedeng nan mangbagbagaana ken daida ta adida madadanagan isnan ligat nodi ibilbilina ken daida ta gawis koma nan ik-ikkanda ay kaneg nan osto ay ikkan nan tet-ewa ay ipogaw Kristo.

Nan wada isna:

Login nan solat 1:1-2

Mangipanemnem isnan mangisalakanan Apo Dios isnan ipogaw 1:3-12

Pamagbaga maipanggep isnan nadiosan ay ogali 1:13-2:10

Nan masapol ay ikkan nan mamati no maligatanda 2:11-4:19

Masapol ay adi menpapangato nan mamati ya nan masapol ay ikkanda ay mensilsilbi ken Apo Dios 5:1-11

Kombos nan solat 5:12-14

Nan Login Nan Solat

1 Sak-en si Pedro ay mensolat ken dakayo. Esaak ay apostolis Jesu Kristo ay pinilina ay mangibagbaga isnan maipanggep ken siya. Mensolatak ken dakayo ay mamati ay sangaili ay naiwalas id Ponto, Galacia, Capadocia, Asia ya id Bitinia.

2 Ninemnem Apo Dios ay Ama tako dakayo sakayopay maiyanak et pinilina dakayo tapno patiyenyo si Jesu Kristo ya tapno mapakawan nan basbasolyo gapo isnan nangipalobosana ay matey siya. Nan Ispirito Santo nan inbadangna ken dakayo ta madiosan kayo ay ipogawna.

Sapay koma ta mataptapiyan ken dakayo nan layad, anos ya nan natalna ay nemnem ay magapgapo ken siya.

Nan Gawis Ay Ommat Isnan Mamati Ken Kristo

3 Dayawen tako si Apo Dios ay Aman ya Dios Jesu Kristo ay Apo tako. Dayawen tako tay gapo isnan pilmi ay seg-angna intedna ken datako nan balo ay biyag gapo isnan kasin natagowan Jesu Kristo. Isonga wada nan gawigawis ay namnamaen tako ay awnit tet-ewa matongpal.

4 Et siya nan mangtekan tako ay wada nan indolin Apo Dios id daya ay awnitna ipatawid ken datako. Et maid polos kadelawan nan itedna ya mentoltoloy ay eng-enggana ay adi polos kamam-aid.

5 Gapo isnan kabaelana, salsalakniban Apo Dios dakayo gapo tay mamati kayo ken siya. Banbantayana dakayo tapno adi kayo nalaka ay madolog engganay omdan nan maodi ay agew ay omaliyana ay mang-ala ken dakayo tapno makitee kayo ken siya ay eng-enggana.

6 Isonga men-galalasing kayo olay waday adoado is kalasin di ligat is om-ommat tay nan ligat et adi maitoltoloy.

7 Nan gapo ay liknaenyo nan ligat et tapno mapaneknekan no tet-ewa nan pammatiyo. Tay kaspangaligan olay nan balitok ay adi maitoloy ay enggana et masapol ay mapaneknekan isnan apoy ta maila no tet-ewa ay balitok. Isonga gapo tay napatpateg nan pammatiyo mo nan balitok masapol ay mapaneknekan abes. Et no maila nan katet-ewan nan pammatiyo et dayawen ya ipangaton Apo Dios dakayo isnan agew ay kasin omaliyan Jesu Kristo.

8 Egayyo ilaen siya ngem laylaydenyo siya kayet. Olay id wani et adi kaila

ngem mamati kayo ken siya. Isonga mengalalasing kayo ay pilmi ay maid kakwaniyana
9 tay nan maisalakananyo ay makitean
ken siya ay enggana nan ginanabyo gapo
isnan pammatiyo.

Inbagan Apo Dios Id Kasikasin Nan Mangisalakanana Isnan Ipogaw

10 Din mamadton Apo Dios id kasikasin
et egayda naawatan ay osto nan inpabagan Apo Dios ken daida ay maipanggep
isnan badangna ay mangisalakan ken
dakayo. Isonga ninemnemnemda ya inananapda nan kayatna ay ibaga.
11 Inan-anapda no tongona nan ommatana ya nan kagtekana. Tay egayda
naawatan nan inpabagan nan Ispiriton
Kristo ken daida ay maipanggep isnan
awnit mapaligatan Kristo ya nan awnitna
maipangatowan.
12 Dat ipagtek Apo Dios ken daida ay
baken nan timpo ay matatagowanda is
ommatana nodi nan timpo id wani nan
ommatana. Et natongpal tet-ewa et siya
di nan dindinngeyo isnan ipogaw ay nangibaga ken dakayo isnan gawis ay damag
ay maipanggep ken Kristo. Inbagbagada
gapo isnan kabaelan nan Ispirito Santo
ay mangbadbadang ken daida ay inbaan
Apo Dios. Olay nan aanghel et kayatda
ay maawatan ay gawis nan maibagbaga
isnan gawis ay damag ay badang Apo Dios
ay mangisalakan isnan kaipoipogaw.

Nan Masapol Ay Ikkan Nan Mamati

13 Isonga gapo isnan gawis ay badang
Apo Dios ken dakayo et isaganayo nan
nemnemyo ta nan kayatna nan ikkanyo.
Ten-enyo nan am-in ay ik-ikkanyo ta
gawis. Ipasnekyo ay gawis isnan nemnemyo nan namnamaenyo ay ited Apo Dios
ken dakayo isnan kasin omaliyan Jesu
Kristo.
14 Gawis no kanegyo nan managpati
ay onga ta si Apo Dios di patpatiyenyo.
Adi kayo kasin solsoloten nan ngawi
ay ninemnemnemyo sakayopay getken si
Apo Dios.
15 Nodi komaneg kayo koma ken siya ay
maid polos basolna. Masapol ay madiosan
nan ogaliyo ay kaneg ken Apo Dios ay
nang-ayag ken dakayo ay maitapi ken
siya.
16 Tay naisolat isnan kalina ay mangwani en, “Masapol ay madiosan kayo tay
sak-en et maid polos basolko.”
17 Et adiyo kalkalingkingan ay si Amayo
ay Apo Dios ay menlol-owalowanyo et
maid pakaam-amdena no men-ibanag
siya nodi awnit banagena nan tonggal
esay ipogaw gapo isnan tet-ewa ay inikikkana. Isonga masapol ay iyegyatyo siya
isnan matatagowanyo.
18 Tay winayaan Apo Dios dakayo
ay mangtaynan isnan maid paayna ay
winanwanedyo ay inpaik-ikkan nan alalapoyo ken dakayo. Et getkenyo ay baken
aped siping ay malatlatiyan di inosalna ay
nangwaya ken dakayo.
19 Nodi nan biyag Kristo ay nabanobanol nan insakbotna. Kanegna
nan kalnilo ay maid polos danyona ay
napalpalti ay naiboyag ken Apo Dios.
20 Ninemnem Apo Dios nan mangisakbotana ken Kristo sapay mawada nan
batawa ngem sokod isnan naodi ay timpo
sapay mawada siya isnan batawa. Inmali
si Kristo isnan batawa ay mangbadang
ken dakayo.
21 Et gapo isnan inikkana et taltalkenyo
ay pilmi si Apo Dios id wani. Siya nan
nangtago ken Kristo et inpangatona siya.
Isonga taltalkenyo si Apo Dios ay mangbadang ken dakayo ya namnamaenyo
gedan nan gawis ay awnit tako ganaben.
22 Gapo tay pinatiyo nan tet-ewa et
nadalosan et nan nemnemyo. Isonga
mabalin ay laydenyo ay ostoosto nan iibayo ay mamati. Isonga kanak en ikkanyo
ngalod.
23 Tay wada nan balo ay biyagyo et
baken nan ipogaw ay nalaka ay matey is
nagapowana nodi nagapo ken Apo Dios ay
adi matmatmatey. Et wada ken dakayo
tay pinatiyo nan maid kombosna ay kalin
Apo Dios ay mang-it-ited isnan balo ay
biyag.
24 Kaneg nan naibaga isnan inpasolat
Apo Dios id kasikasin ay mangwani en,

“Nan ipogaw et kanegda nan logam
tay nalaka ay may-osan ya nan

kabegewna et kaneg nan sabsabong
ay nalaka ay matey.
25 Ngem nan kankanan Apo Dios et
wawawawada ay enggana."
Et kanak ken dakayo en nan kalin Apo
Dios et siya gedan nan gawis ay damag ay
naibaga ken dakayo.

2

1 Isonga gapo tay wada nan balo ay
biyagyo et kaanenyo am-in nan ngawi.
Adi kayo menkamkampot ya adiyo tay-
tayoktoken nan iib-ayo ay mangipadakes
ken daida dayopay kaanen nan ngawi ay
apal isnan nemnemyo.
2 Kaneg kayo engnga tay kadawdawatyo
nan biyag ay nagapo ken Apo Dios.
Isonga masapol ay laylaydenyo ay mait-
dowan isnan kalin Apo Dios ay kaneg
nan mangkaykayatan nan engnga isnan
sosona tapno maet-et-eteng kayo isnan
pammatiyo engganay makitee kayo ken
siya.
3 Gawis no laydenyo ay maitdowan tay
likliknaenyo nan anos ya nan layad nan
Apo tako.

Naiyalig Si Kristo Isnan Katemteman Ay Bato

4 Somag-en kayo ken Kristo ay
matatatatago ya mang-ited is biyag
ay maid patenggana. Kanegna nan
katemteman ay bato ay maosal is pegnad
di baey. Inadyan nan kaipoipogaw ngem
ken Apo Dios et siya nan kabanolan isonga
siya nan pinilina.
5 Et dakayo abes, no somag-en kayo
ken Kristo et komaneg kayo ken siya ta
kanegyo abes nan temtem ay bato ay
mensilbi isnan baeyna. Tay am-in ay
mamati et daida nan kinabaeyna. Isonga
kanegyo nan papadi ay kedeng si Apo Dios
is men-ob-oblaanda ay mang-it-ited isnan
isagotyo ken siya et siya na nan gawis ay
ik-ikkanyo. Et nan ik-ikkan Jesu Kristo
ay pala ken dakayo nan gapo ay mabalin
ay men-gasing si Apo Dios ay mangdawat
isnan it-itedyo.
6 Tet-ewa nan kinwanik en kaneg Kristo
nan katemteman ay bato tay naisolat is-
nan kalin Apo Dios nan nangiyaligana ken
Kristo ay mangmangwani en,
"Ilaenyo, ipegnadko id Sion nan napili
ay nabanobanol ay bato et nan
mangpati ken siya et adi polos
mabainan."
Siya di nan kinwanin Apo Dios sapay
omali si Kristo isnan batawa.
7 Et tet-ewa di tay nabanobanol siya ken
dakayo ay mamati. Ngem isnan ipogaw
ay adi mamati, maid banolna ken daida.
Ngem kinwanin Apo Dios en,
"Nan bato ay inadyan nan ninsaad et siya
nan ninbalin is pegnad ay kapatgan
isnan baey."
8 Kinwanina abes en,
"San bato ay deey et siya nan madisdis-
mayaanda ay maolinanda."
Kinwanin Apo Dios di. Et natongpal tay
naseyatanda gapo isnan adida mamatiyan
isnan gawis ay damag ay maipanggep ken
Kristo. Isonga awnitda madosa.

Naitken Nan Mamati Isnan Adi Mamati Isonga Masapol Ay Teken Abes Nan Ik-ikkanda

9 Ngem bakenyo kaneg nan mang-adi
ay mangpati ken Kristo tay napili kayo
ay ipogawna. Masilbi kayo ay ipogaw ay
os-osalen nan Ali ay si Kristo ay kaneg
nan papadi ay mensilsilbi ken Apo Dios.
Insiyan Apo Dios dakayo isnan adi ma-
mati tay inalana dakayo ay ipogawna.
Pinilin Apo Dios dakayo ay ipogawna ta
ibagayo isnan tapin di ipogaw nan gaw-
igawis ay ik-ikkana. Siya nan nang-ayag
ken dakayo ta taynanyo nan ngawi tapno
makitee kayo ken siya isnan am-in ay
kagawisna. Kanegna kinaan datako is-
nan menbolinget et iyeyna datako isnan
menpalalat-a.
10 Id kasin baken ipogaw Apo Dios
dakayo ngem id wani ipogawna dakayo.
Id kasin egayyo liknaen nan seg-angna
ngem id wani et likliknaenyo.
11 Gapo tay baken nan batawa is tet-
ewa ay ili tako, ibagak ken dakayo ay
gagayyemko en pangaasiyo ta adiyo ikkan
nan ngawi ay kaneg din wada isnan nem-
nem tako satakopay mamati. Tay nan

ngawi ay maik-ikkan et daida nan boson
di ipogaw tay daida nan mang-amas isnan
pammatin di ipogaw.
12 Kanayon ay ikkanyo nan gawis ta
ilaen nan adi mamati. Tay no waday
delawenda ken dakayo et masokatan nan
nemnemda no ilaenda nan gawis ay ik-
ikkanyo. Et awnitda dayawen si Apo Dios
isnan timpo ay gomawis nan nemnemda
ay mangpati ken siya.
13 Nan esay masapol ay ik-ikkanyo
tapno maid kadlawan nan Apo tako et
patiyenyo nan am-in ay ipogaw ay wada
nan lebbengda ay magapo isnan gobilno.
Olay nan kangatowan ay ali
14 wenno nan ibab-aana ay menlebbeng
ay mendosa is ipogaw ay adi mangpati
isnan bilinda wenno mangdayaw isnan
ipogaw ay gawis nan ikkanda et patiyenyo
daida.
15 Tay layden Apo Dios ay nan ipogaw
ay adi mangtek ken siya ay baken
osto nan nemnemda et maid somya is
mangdelawanda ken dakayo gapo isnan
gawis ay il-ilaenda ay ik-ikkanyo.
16 Tet-ewa ay nawaya kayo ay ipogaw
ay mangnemnem isnan kayatyo ay ikkan
isonga ipailayo nan wayayo isnan ik-
ikkanyo. Ngem baken nan ol-olay is mang-
osalanyo isnan wayayo. Nodi masapol ay
kanayon ay ikkanyo nan gawis ay kaneg
tet-ewa ay baan Apo Dios.
17 Lispitowenyo am-in nan ipogaw. Lay-
denyo nan iib-ayo ay mamati. Iyeegyatyo
si Apo Dios. Lispitowenyo nan ali. Keg da
tona nan masapol ay ik-ikkanyo.

Si Kristo Ay Nang-anos Isnan Ligat Nan Menbasalan Tako

18 No baa kayo, patiyenyo nan apoyo ya
lispitowenyo. Baken kedeng nan naanos
ay apo is mang-ikkananyo is gawis nodi
ikkanyo met laeng isnan makedse.
19 Tay no anosam nan mapalpaligatam
ay maid gapona gapo isnan mangnem-
nemnemam ken Apo Dios et siya nan esay
men-gasingan Apo Dios ken sik-a.
20 Ngem no kanam en nan binmasolam
di mang-anosam isnan dosam et baken di
is gapo ay dayawen daka ken Apo Dios
tay osto no madosaka gapo isnan basolmo.
Ngem no anosam nan dosa isnan kagawis
nan ik-ikkam et siya nan gawis isnan
nemnem Apo Dios.
21 Tay siya di nan kayat Apo Dios
ay ikkam tay inpailan Kristo nan men-
basalan tako. Tay pilmi nan napalpali-
gatana ay pala ken datako
22 dapay maid basolna ya maid polos
kampotna.
23 Olay ngawi nan kinkinwanida ken
siya et maid ngawi is insongsongbatna.
Ya isnan nangpalpaligatanda ken siya et
egayna kankanan en awnitna baesan.
Nodi intoloyna ay mangtalek ken Apo Dios
ay ostoosto nan ikkana ay mangbanag.
24 Si Jesus nan nanglak-am isnan dosa
tako gapo isnan basbasol tako isonga
natey siya isnan kros. Inikkana di tapno
adi tako itoloy ay bomasol nodi nan gawis
ay kayatna nan ikkan tako. Gapo isnan
nasogasogatana et naagasan nan ngawi
ken datako.
25 Tay id kasin kaneg tako nan naamas
ay kakalnilo tay inmaddaaddawi tako ken
Apo Dios. Ngem id wani sinmag-en tako
ken siya ay mang-ay-ayowan ya mangban-
bantay ken datako.

3

Nan Gawis Ay Ikkan Di Sin-asawa

1-2 Naay abes di kayatko ay ibaga ken
dakayo ay bababai ay wada nan as-
awada. Masapol abes ay patpatiyenyo
nan aas-awayo ay kaneg nan kinwanik
isnan mangpatpatiyan nan ipogaw isnan
menlebbeng. Tay olay no wada nan adi
mamati id wani et awnit mamati nan tap-
ina gapo isnan il-ilaenda ken dakayo. Olay
maid ibagayo ken daida ngem awnitda
mamati tay il-ilaenda nan gawis ay ik-
ikkanyo ya nan manglislispitowanyo ken
Apo Dios.
3 Baken koma nan gawis ay bado ya nan
naaltiyan ay book ya nan tapin di al-alti ay
os-osalen di bababai is nenemnemenyo is
mangipabgew ken dakayo.
4 Nodi gag-awis no nan gawis ay ogaliyo
nan mangipabgew ken dakayo tay no

manag-anos kayo et siya nan mangipabgew ay adi kakak-aan et siya nan nabanobanol ken Apo Dios.
5 Siya dadi nan inik-ikkan din nadiosan
ay bababai id kasikasin ay nangtalek ken
Apo Dios. Tay pinatpatida nan aas-awada.
6 Kaneg din si Sara id sang-adom et
pinatpatina si Abraham ay asawana. Inbilangna siya ay apo. Isonga no adi kayo omegyat ay mang-ikkan isnan gawis ay olay mapaligatan kayo et ap-on din si Sara dakayo.
7 Wada nan ibagak abes ken dakayo ay
lalalaki. Isnan makiteteanyo isnan aasawayo, ikkanyo nan getkenyo ay gawis ken daida. Ayowananyo daida ay gawis tay napigpigsa kayo mo daida. Ya lispitowenyo daida tay paliso nan nangganabanyo isnan balo ay biyag ay badang Apo Dios ken dakayo. No keg todi nan ik-ikkanyo et idngen Apo Dios dakayo no menlowalo kayo ken siya.

Nan Gawis Ay Ikkan Am-in Nan Mamati

8 Naay da pay di ibagak ay ikkanyo am-
in. Pos-aenyo nan nemnemyo ya menasiseg-ang kayo. Laylaydenyo nan iib-ayo ay mamati ay kaneg kayo sin-agi ya masapol ay naanos kayo ay ipogaw dakayopay adi menpapangato.
9 No waday mang-ikkan is ngawi ken
sik-a et adim ibaes. Olay no waday menkali is ngawi ken sik-a adim gedan songsongbatan. Nodi ilowalowam daida ta badangan Apo Dios daida. Tay siya nan kayat Apo Dios ay ikkanyo tapno gawis gedan nan awnitna ited ken dakayo.
10 Kaneg nan inpasolat Apo Dios id
kasikasin. Kanana en,

"No layden nan ipogaw ay gawis nan biyagna ya maitoltoloy nan gasingna et baken nan ngawi wenno kampot is kankanana.

11 Masapol ay dokogana nan ngawi ta nan
gawis di ik-ikkana. Ya masapol ay nan nasimpa ay biyag di kaykayatna.
12 Tay no nan gawis di ik-ik-ikkan nan
ipogaw et kanayon ay nemnemen Apo Dios siya ya idngena nan lowalona. Ngem kaliliget Apo Dios nan mang-ik-ikkan isnan ngawi."
Siya di nan naisolat isnan kalin Apo Dios.
13 Ngem no nan gawis nan kanayon
ay laydenyo ay ikkan sinoy aped makapasakit ken dakayo?
14 Ngem olay no mapaligatan kayo gapo
isnan gawis ay ik-ikkanyo et adi koma masaksaktan nan nemnemyo tay pilmi nan awnit badang Apo Dios ken dakayo. Isonga adi kayo koma omegyat ya adi kayo madanagan.
15 Nodi patgenyo si Kristo ya dayawenyo
siya isnan kinaapona. Kanayon ay mensagana kayo ta no waday mensoot ken dakayo maipanggep isnan mamatiyanyo ken Kristo et gawis ya osto nan songbatyo. Ngem anosanyo ya gawisenyo ay mangsongbat ken daida.
16 Masapol abes ay maid ik-ikkanyo
is maibabainanyo tapno no iyawen nan mangmangwani isnan ngawi ay maipanggep isnan ogaliyo et daida nan mabainan.
17 Tay no ipalobos Apo Dios ay mapali-
gatan kayo et gag-awis mo nan mangikkananyo isnan gawis di mapaligatanyo mo nan mang-ikkananyo isnan ngawi di gapo na.
18 Tay kaneg si Kristo ay olay maid polos
basolna ngem napaligatan ay natey pala ken datako ay managbasol. Et omanay nan namingsan ay nang-ikkanana isdi. Inikkana di tapno waday somya is ikkan tako ay makigayyem ken Apo Dios. Pinateyda siya ngem nan ab-abiikna et egay katey.
19 Inmey nan ab-abiikna isnan pagbalo-
dan di ab-abiik di natey tay wada nan ibagana ken daida.
20 Nan deeyda ay natey ay inmayana
et daida nan nang-adi ay mangpati isnan kankanan Apo Dios id kasin isdin timpon Noah dapay inan-anosan Apo Dios isnan nabayag ay mangses-eed isnan mamatiyanda. Isdin timpo ay deey sinapon Noah nan dakkel ay bapor. Et siya nan naisalakanan nan waw-ao ay ipogaw isnan napsongan nan batawa.
21 Kaneg nan naisalakanan da Noah
isnan danom ay napsong nan kaneg nan kaiyaligan nan menpabonyagan di ipogaw. Tay siya nan kailasinana ay

naisalakan tako isnan dosa gapo isnan
kasin natagowan Jesu Kristo. Baken nan
kadalosan nan awak isnan danom is gapo
ay maisalakan tako nodi gapo isnan men-
pakawanan tako ken Apo Dios isnan bas-
basol tako tapno maid mabainan tako ken
siya.
22 Nakwas nan inmayan nan ab-abiik
Kristo isnan natey dat matago kasin nan
awakna et sinmaa id daya. Wada id wani
isnan makanawan Apo Dios ay mentean
di kangatowan. Isonga siya nan apowen
nan aanghel ya nan tapin di menkangan-
gato ay wada nan kabaelanda.

4

Nan Ogalin Kristo Nan Toladen Tako Koma

1 No nemnemen tako nan mapalpali-
gatan di mamati et nemnemen tako
abes nan napalpaligatan Kristo isdin nin-
teteana isna ta toladen tako nan nem-
nemna ay egay nang-adi isnan ligat. Tay
nan mapalpaligatan tako et siya nan
mang-ited ken datako isnan kabaelan tako
ay mang-adi isnan ngawi
2 tapno adi tako patpatiyen nan ol-olay
ay kayat nan awak tako nodi soloten tako
nan laylayden Apo Dios ay maikkan.
3 Oston. Adiyo kasin ikkan nan ngawi
ay inik-ikkanyo id kasin ay kaneg nan
laylayden nan adi mamati ay ikkan. Tay
adida ten-en nan ol-olay ay laylaydenda
ay ikkan. Men-gasingda ay menboteng ya
mang-ik-ikkan isnan ol-olay. Nan sinang
didios nan daydayawenda dapay iyad-
adin Apo Dios di is maikkan.
4 Masdaawda tay adi kayo et maitaptapi
isnan ngawingawi ay ik-ikkanda. Isonga
oy-oyawenda dakayo.
5 Ngem awnit somalyaen Jesu Kristo
daida tay nakasagana siya ay mangbanag
isnan am-in ay ipogaw ay natey wenno
matatago.
6 Siya na nan gapo ay naibaga nan gawis
ay damag isnan ipogaw sadapay natey tay
olay natey nan awakda tay siya nan sigod
ay ommat isnan ipogaw ngem matago-
tagoda ay kaneg Apo Dios no mamatida.
7 Naay da pay di ibagak. Gapo tay
nan am-in et nganngani ay menpatengga
isonga paostowenyo ay gawis nan nem-
nemyo dakayopay ten-en nan ik-ikkanyo
tapno gawis nan menlowalowanyo.
8 Ya nan kapatgan ay ikkanyo koma
et kanayon ay men-asilayad kayo tay no
gawis nan layadyo et baken nan basbasol
nan iib-ayo is nemnemnemenyo.
9 Men-gasing kayo koma ay mensinan-
gaili.
10 Ya nan laing ay inted Apo Dios isnan
tonggal esa ay mamati et osalenyo ay men-
binadang. Osalenyo ay gawis ay kaneg
nan baa ay mangtongpal ay osto isnan
ipaik-ikkan nan apona.
11 No nan laing ay men-itdo nan inted
Apo Dios ken sik-a et men-itdoka ay gawis
tay nan kalin Apo Dios nan ibagbagam.
No nan mangbadangam isnan iib-am nan
laingmo et ipalisom isnan kabaelan ay
inted Apo Dios. Masapol ay osalen tako ay
gawis nan laing ay wada ken datako tapno
madayaw si Apo Dios gapo ken Jesu Kristo.
Ostoosto no si Apo Dios nan madaydayaw
ya men-ali ay eng-enggana tay siya nan
kangatowan.

Adi Tako Masmasdaaw No Mapali-gatan Tako

12 Gagayyemko ay laylaydek, adi kayo
masmasdaaw gapo isnan mapalpali-
gatanyo tay baken kaskasdaaw di. Nodi
masapol ay ommat tapno mapaneknekan
nan pammatiyo no tet-ewa.
13 Isonga men-gasing kayo koma tay
makiliklikna kayo isnan ligat ay kaneg
nan inommat ken Kristo. Tay no keg todi
et maam-amed nan gasingyo isnan mangi-
pailaana isnan kangatona isnan kasina
omaliyan.
14 Et nagasat kayo no nan mang-
solsolotanyo ken Kristo di gapo na is
madeldelawanyo tay siya nan mangipaila
ay wada ken dakayo nan kangangatowan
ay Ispirito ay Ispiriton Apo Dios.
15 Ngem no mapaligatan kayo, baken
koma nan mang-ik-ikkananyo isnan
ngawi ay kaneg nan pomatey, man-
gakew wenno makibibiyang isnan maid
bibiyangyo is gapo na.
16 Ngem no gapo isnan mamatiyanyo
ken Kristo et baken di is nemnemenyo is

mabainanyo. Nodi dayawenyo si Apo Dios
gapo tay ipogawna dakayo.
17 Inomdan nan timpo ay ilogin Apo
Dios ay mangbanag isnan kaipoipogaw.
Et datako ay ipogawna nan on-onaena ay
somalyaen ya banagen. No nan mamati
nan menlogiyana ngan ngen nan awnit
ommat isnan adi mamati ay mang-adi
ay mangpati isnan gawis ay damag ay
nagapo ken Apo Dios? Awnit pilmi nan
dosada.
18 Kaneg nan nakwani isnan naisolat ay
kalin Apo Dios. Kanana en,
"No masapol ay mapaligatan nan mamati
tapno adi mamaid nan pammatina
ngan ngen nan kaneg nan ligat ay
lak-amen nan managbasol ay adi
mangpati ken siya?"
19 Isonga no mapaligatan tako gapo tay
siya nan inpalobos Apo Dios ken datako
et adi tako menseseg-ang. Nodi itoltoloy
tako kayet ay mang-ikkan isnan gawis ya
italek tako nan biyag tako ken Apo Dios ay
nangboliw ken datako tay matalek siya ay
pilmi.

5

Bilin Isnan Mangipangpango Isnan Mamati

1 Wada nan kayatko ay ibaga ken
dakayo ay mangipangpango isnan ma-
mati issa. Wada nan lebbengko ay mang-
wani tay sak-en abes et esaak ay mangi-
pangpango dakpay inil-ila nan napalpali-
gatan Kristo. Et esaak abes ay esay awnit
maitapi isnan kangaton Kristo ay awnitna
ipaila.
2 Siya dana nan kayatko ay ikkanyo.
Men-gasing kayo koma ay mang-ayowan
ay gawis isnan ipogaw ay intalek Apo Dios
ken dakayo ay adi kayo mapilit. Baken
koma nan mangnemnemnemanyo isnan
lagboyo is manglaydanyo ay ikkan nodi
laydenyo ay ikkan gapo isnan gasingyo ay
mensilbi ken Apo Dios.
3 Et adiyo ipapapati nan kayatyo nodi
gapo isnan gawis ay ikkanyo et dakayo
nan menbasalan nan ipangpangoyo.
4 No gawis nan mangipangowanyo is-
nan ipogaw et awnit agtan Kristo ay apon
abes di mangipangpango dakayo is gawis
ay ligalo ay adi makmakmaksay. Awnitna
ited isnan kasina omaliyan.

Bilin Ken Datako Am-in

5 Dakayo ay bibinayan ay somolsolot et
wada abes nan ibagak ken dakayo. Kanak
en masapol ay patiyenyo ay gawis nan it-
itdon nan mangipangpango ken dakayo.
Adiyo ipapangato nan nemnemyo. Man-
agkoya kayo am-in tay kanan nan naisolat
ay kalin Apo Dios en, "Adyan Apo Dios nan
menpapangato ngem badbadangana nan
mangipabababa isnan nemnemna."
6 Isonga menpababa kayo ken Apo Dios
ay makabael isnan am-in tapno ipanga-
tona dakayo isnan agew ay kayatna ay
mang-ikkanan.
7 Talkenyo si Apo Dios ay mangbadang
ken dakayo isnan am-in ay danagyo tay
nenemnemena ay kanayon dakayo ya lay-
laydena ay bomadang.
8 Makailanyo si Satanas ay boso tako.
Ten-enyo nan am-in ta nan osto nan
ik-ik-ikkanyo ta baken nan dologna is
patiyenyo tay om-om-omey ay men-an-
anap is dologena ta maisiyanda ken Apo
Dios.
9 Papigsaenyo nan pammatiyo ta
baken siya is patpatiyenyo. Adiyo
kalkalingkingan ay baken kayo kedeng is
mangliklikna isnan ligat tay olay nan iib-
ayo ay mamati isnan natkenatken ay il-ili
et likliknaenda gedan.
10 Ya adiyo kalkalingkingan abes ay
sinkatpe nan mapalpaligatan tako isnan
naay batawa. Et si Apo Dios ay kaanosan
isnan am-in nan nang-awis ken dakayo
ta awnit kayo makitee ken siya ay eng-
enggana gapo tay maitatapi kayo ken
Kristo. Et siya ay mismo nan mangipa-
gawis isnan ikkanyo ya mangipapigsa ken
dakayo.
11 Siya nan kaostowan ay mentoltolay ay
eng-enggana.

Nan Kombos Nan Naay Solat

12 Inpasolatko nan naay ay solat ken
Silas ay esay ib-a tako ay gawigawis nan
mangsolsolotana ken Kristo. Aptiaptik
nan solatko ngem insolatko ta ipapigsak
nan nemnemyo isnan mangsolsolotanyo

ken Kristo ya aboloyak ay tet-ewa nan
mait-itdo maipanggep isnan badang Apo
Dios ay patpatiyenyo. Ipasnekyo isnan
nemnemyo tapno adiyo kalkalingkingan.
13 Nan iib-ayo ay mamati ay pinilin
Apo Dios abes ay wada id Babilonia et
menpakomostada ken dakayo. Si Marcos
abes ay kanegko anak et menpakomosta
ken dakayo.
14 No men-asiila kayo et ipailayo nan
menpinateganyo ya nan menlinayadanyo.
Sapay koma ta natalna am-in nan nemne-
myo ay maitatapi ken Kristo.
Kedeng di is ibagak.

Nan Maikadwa ay Solat Pedro

Nan Maipanggep Isnan Solat

Nan maikadwa ay solat Pedro et insolatna ay pala isnan adoado ay mamati. Nan napateg ay ibagan nan solatna et ta adida maaw-awis isnan baken osto ay kankanan nan agin-iitdo tay pilmi ay bomasol nan mangsolsolot ken daida. Ibagbagana ay masapol ay itoltoloyda ay mamati isnan tet-ewa ay mait-itdo ay maipanggep ken Jesus ay dindinngeda ay nagapo isnan ipogaw ay tet-ewa ay nangila ken siya. Tay no siya di nan ik-ikkanda et adida nalaka ay maawis isnan baken tet-ewa.

Nan esa ay ibagbagana et nan songbat nan it-itdon nan mangmangwani en adi somagong kasin si Kristo. Kanana en nan mabaybayagan nan somagongan kasin Kristo et gapo tay adi kayat Apo Dios ay madosa nan olay sino ay ipogaw nodi kayatna ay am-in ay ipogaw et ibabawida nan basbasolda koma ta maitapida ken siya. Siya di nan gapo ay adi somagong ay dagos tay sedsed-ena nan menbabawiyanda.

Nan wada isna:

Login nan solat 1:1-2
Nan kayat Apo Dios ay ik-ikkan di mamati 1:3-21
Nan baken osto ay mait-itdo 2:1-22
Nan kasin omaliyan Jesu Kristo 3:1-18

Nan Login Nan Solat

1 Sak-en si Simon Pedro ay esay baan Jesu Kristo. Esangak ay pinilina ay makwani en apostolis ay mangibagbaga isnan maipanggep ken siya. Mensolatak ken dakayo ay naagtan is pammati ay maid polos naitkenana isnan pammatimi. Naagtan tako gapo isnan ostoosto ay ik-ikkan Jesu Kristo ay Dios tako ay nangisalakan ken datako.

2 Sapay koma ta gapo isnan mataptaptapiyan nan mangtekanyo ken Apo Dios yas Jesus ay Apo tako et mataptaptapiyan abes nan mangliknaanyo isnan anos ya layad ya natalna ay nemnem ay magapgapo ken daida.

Nan Gawis Ay Itapi Tako Isnan Pammati Tako

3 Gapo isnan kabaelan Apo Dios et intedna nan kabaelan tako ay mang-ikkan isnan am-in ay kayatna ay maikkan. Mabalin ay ikkan tako tay getken tako siya ay nang-ayag ken datako ta maitapi tako ken siya isnan kagawisna ya isnan kangatona.

4 Gapo isnan kagawisna et intedna nan ganaganagwis ay mangbadbadang ken datako ay inkalina tapno maiyiso tako ken siya ya tapno mailisi tako ay adi makiik-ikkan isnan ngawi ay ik-ikkan di adi mamati ay magapgapo isnan nemnemda ay ol-olay.

5 Isonga ipakat tako ay mangitapi is dana isnan pammati tako. Nan omona et masapol ay gawis nan ogali tako. Ya nan maisned et masapol ay osalen tako nan nemnem tako ay osto.

6 Nan maikatlo et ten-en tako nan ik-ikkan tako. Dat masapol ay anosan tako nan ligat. Nan maikalima et soloten tako nan ogalin Apo Dios.

7 No ik-ikkan tako am-in dadi et wada pay nan masapol ay maitapi. Et siya nan gawis ay nemnem isnan iib-a tako ay mamati ta menbinadang tako. Dat mabalin ay ikkan tako nan esa et siya nan manglaydan tako isnan am-in ay ipogaw.

8 No siya dadi nan maik-ik-ikkan et siya dadi nan gawis ay mangbadbadang ken datako ta mapaay nan mangtekan tako ken Jesu Kristo ay Apo tako.

9 Ngem nan ipogaw ay adi mangitapi isnan deeyda ay inbagak et kegda nakowap tay olay mamatida ngem adoado pay laeng nan adida maawatan. Adida nemnemen nan gawis ay inikkan Apo Dios ay nangkaan isnan basbasolda.

10 Isonga bebsatko, gapo isnan gawis ay badang Apo Dios, ipakat tako nan kabaelan tako ay mang-ikkan isnan gawis tapno mapaneknekan nan nangpiliyan ya nangayagan Apo Dios ken datako ay menbalin is an-akna. Tay no siya dadi nan ik-ikkan tako et adi tako dokogan nan pammati tako.

11 Dat no omdan tako isnan maid
patenggana ay mentolayan Apo Jesu
Kristo ay nangisalakan ken datako et maid
mabainan tako tay men-galalasing siya ay
mangdawat ken datako.

Gawis No Maidnge Nan Kankanan Pedro Tay Wada Nan Lebbengna Ay Mangibaga

12 Isonga olay getkenyo nan tet-ewa ya
pinatiyo ay gawis et itoloyko kayet ay
mangipanemnem ken dakayo is dadi.
13 Tay isnan nemnemko siya nan gawis
ay ikkak isnan kadaanko.
14 Tay getkek ay adi mabayag daket
matey. Getkek di tay inpagtek Apo Jesu
Kristo ken sak-en.
15 Isonga ipanemnemnemko dadi ken
dakayo id wani ay timpo tapno adiyo
kalkalingkingan no mamaidak.

16 Nan ibagbagami ken dakayo ay
maipanggep isnan kabaelan Jesu Kristo
ya nan kasina omaliyan et baken aped
sodsodok. Nodi tet-ewa tay inilami nan
pilmi ay kabaelana.
17-18 Tay wada kami isnan bilig ay nang-
abatan Apo Dios ken dakami isnan nangi-
pailaana isnan kadios Jesus. Dinngemi
nan kalin Apo Dios ay Amana ay nagapo id
daya ay nangwani en, “Siya na nan laylay-
dek ay Anakko et pilmi nan gasingko ken
siya.”
19 Nan inilami et siya nan mang-
paneknek isnan katet-ewan nan inbagan
din mamadton Apo Dios id sang-adom.
Isonga gawis no idngeyo nan kankananda
tay nan inbagbagada et siya dadi nan
kaneg nan silaw ay mangtanggew is-
nan menbolinget. Ngem awnit omdan
nan timpo ay adi tako masapol nan
kankananda tay awnit omali nan tet-ewa
ay manglawag isnan nemnem di ipogaw.
20-21 Ngem masapol ay getkenyo ay maid
inbagbagan din mamadton Apo Dios is
aped nagapo isnan nemnemda ya bak-
enda abes is aped mangibaga isnan kay-
atna ay kanan. Nodi kedeng nan inpabag-
bagan nan Ispirito Santo ken daida is
inbagbagada.

2

Nan Ik-ikkan Nan Agin-iisolo Ya Nan Awnitda Madosaan

1 Kaneg id kasin wada nan mamadto
ay baken tet-ewa ay mamadton Apo Dios
et wada abes nan awnit men-it-itdo ken
dakayo is baken tet-ewa tay men-itdoda is
mangdadael ay mangsolin isnan tet-ewa.
Olay si Kristo ay nangsobot ken daida et
isotda siya. Gapo isnan deeyda ay ngawi
ay ik-ikkanda et awnitda madosa ay pilmi
ya golpi ay adida getken.
2 Ngem awnit wada nan adoado ay
iib-ayo ay mangsolot isnan anaanas-i ay
ogalida et gapo isnan ngawi ay ikkanda
et madelaw nan tet-ewa ay mait-itdo ay
magapgapo ken Apo Dios.
3 Adoado nan kampot ay ibagbagan
nan agin-iisolo tay nan sipingyo nan
gamgamgamanda. Ngem enggana isdin
damdamo et nabanagda ay madosa tay
adi kaseseyep si Apo Dios nodi getkena
nan am-in.
4 Olay nan aanghel ay binmasol id
kasikasin et dinosan Apo Dios daida ay
nangipaey ken daida isnan pagdosaan. In-
paeyna daida isnan adaadaem ay lengaw
ay menbolinget. Wadada isdi engganay
banagen Apo Dios nan am-in. No keg
todi nan inommat ken daida olay no
aanghelda et am-amed nan madosaan
nan aped ipogaw ay binmasol.
5 Nan inikkan Apo Dios isdin timpon
Noah et siya nan esay mangipagtek isnan
ikkana ay men-ibanag. Tay inpaodana is
pilmi engganay nalimon nan am-in isonga
natey am-in nan ipogaw tay maid po-
los nemnemenda is maipanggep ken Apo
Dios. Kedkedeng si Noah is nangkayat
isnan gawis ya nangibagbaga isnan osto
isonga insalakan Apo Dios siya ya nan pito
pay.
6 Ya nan esa pay et nan inommat isnan
ipogaw id Sodoma ya id Gomora. Gapo
isnan ngawi ay inik-ikkanda et pinoowan
Apo Dios nan ilida ya nan am-in ay ipogaw
ay nintetee. Et siya dana nan mangipagtek
ay adyan Apo Dios nan ngawi isonga
dosaena nan mang-ik-ikkan isnan ngawi.

7-8 Ngem wada nan esay ipogaw id
Sodoma ay kangadan is Lot ay nang-ad-
adi isnan ol-olay ay inik-ikkan nan ipogaw
isdi. Mensakit ay pilmi nan nemnemna
gapo isnan ngawi ay inil-ilana ya dindin-
ngena ken daida. Isonga insalakan Apo
Dios siya tapno adi maitapi ken daida ay
matey tay osto nan nemnemna.

9 Gapo isnan deeyda ay inommat id
kasin et mamagtek ay getken Apo Dios
ay mang-ikkan isnan osto tay isalsalakana
nan mapalpaligatan ay ipogaw ay mang-
pati ken siya danapay dosaen nan adi
mangpati ken siya. Awnitna dosaen isnan
agew ay omdanan nan mangbanagana
isnan ipogaw.

10 Am-amed nan madosaan nan mang-
ik-ikkan isnan ol-olay ay kayat nan
awakda ya maid lispitoda isnan men-
lebbeng ay nangatngato mo daida.

Nan deeyda ay agin-iisolo et ipapatida
nan kompolmi ay laydenda ya maid polos
bainenda. Olay nan manakabalin ay bi-
noliw Apo Dios ay ad-ado nan kabaelanda
mo nan ipogaw et adi iyegyat nan agin-
iisolo daida. Nodi iiyawenda daida.

11 Dapay nan nangatngato ay aanghel
mo daida et adida ik-ikkan nan kaneg nan
ik-ikkan nan agin-iisolo tay adida iiyawen
nan olay nababa ay iib-ada ay manaka-
balin ay mangipadakes ken daida ken Apo
Dios.

12 Ngem san deeyda ay agin-iisolo et
kanegda nan animalis ay adi mangtek
ay mennemnem ay aped mang-ikkan is-
nan ikkanda. Es-esa nan kaosalanda ay
madpap ya mapatey. Et awnit paliso
nan ommat isnan keg da todi ay ipogaw
ay mang-am-ammeng ya mangmangwani
isnan ngawi isnan adida maawatan

13 tay awnitda madosa gapo isnan ngawi
ay ik-ikkanda.

Nan deeyda ay ipogaw et nan ka-
gagasingda et nan mang-ikkananda is-
nan ol-olay ay kayatda olay kag-aw pay
laeng. Maibabain kayo gapo isnan
makikikananda ken dakayo dapay ked-
kedeng nan ngawi is wada isnan nem-
nemda. Et nan ngawi abes nan kagagas-
ingda.

14 Adida mapnek isnan kinababailoda
ya nan tapin di bomasbasolanda. Adoado
nan ibagbagada isnan ipogaw ay baken
napigsa nan pammatida tapno solotenda
daida ay mang-ikkan isnan ngawi gedan.
Nalaingda ay mang-ikkan isnan ol-olay ya
mang-ala isnan kaykayatda tay siya di nan
epdasda inpaingsa. Ngem epdasda abes
nabanag ay awnit madosa.

15 Tinaynanda nan tet-ewa ay mait-itdo
dadat soloten nan baken tet-ewa. Tolto-
ladenda nan kaneg nan inikkan din si Bal-
aam ay anak Bosor ay nanggamgamgam
isnan siping ay olay getkena ay ngawi nan
kalagbowana.

16 Ngem din si Balaam id kasin et naislat
siya gapo isnan basol ay inikkana. In-
pakalin Apo Dios nan kabayon Balaam ay
makitoya ken siya. Ninkali is kalin di
ipogaw tapno adi itoloy Balaam ay mang-
ikkan isnan ngawi. Et tet-ewa ay egayna
intoltoloy.

17 Ngem nan deeyda ay ipogaw et maid
paayda. Kanegda nan natdok ay balaan
ya kanegda abes nan liboo ay nalaka ay
itayaw di dagem. Ngem epdas naisagana
ken daida nan awnitda mentean ay men-
bolilinget.

18 Adoado nan ibagada ay maid po-
los paayna ya baken tet-ewa. Awnit
dadama nan dosada tay doldologenda nan
kaloglogi ay mamati ay nangtaynan isnan
ngawi ay inik-ikkanda. Dadat maawis tay
nan idoldologda ken daida et nan ol-olay
ay kayat nan awakda ay kataytaynanda
tay siya nan nalaka ay patiyen di ipogaw.

19 Kananda en, “No solotenyo nan it-
itdomi adi kayo mabab-aa ay mang-ikkan
isnan adiyo layden ay ikkan.” Ngem nan
kinatet-ewana et daida nan tet-ewa ay
mabab-aa tay baan di dakes ay nemnem
daida. Tay nan ipogaw et baan nan kom-
polmi ay inmapo ken siya.

20 Ngem nan ipogaw ay mangtaynan
isnan ngawi ay inik-ikkana gapo is-
nan nangtekana isnan Apo tako ay si
Jesu Kristo ay mangisalakan dat kasin
somagong ay mang-ikkan isnan ngawi
et am-amed nan kangawina mo isnan
egayna nangtekan ken Jesus.

21 Gag-awis nan awnitna mabanagan no
adina getken nan osto ay maikkan ay lay-
den Apo Dios mo nan nangtekana danat
dokogan nan bilin Apo Dios ay naibaga
ken siya.
22 No keg todi nan ommat et keg nan
esay sapsapit ay mangwani en, “Nan aso
et sinmagong ay nangkakan isnan inyo-
gatna. Ya nan beteg et olay no emsem et
kasin somagong ay menlabnak.”

3

Tet-ewa Nan Awnit Somagongan Jesus

1 Gagayyemko, naay di maikadwa ay
solatko ken dakayo. Isnan doway solatko
et wada nan inbagak ay mangipanemnem
ken dakayo kasin isnan epdasyo gintek ay
maipanggep isnan osto ay maikkan.
2 Kayatko ay adiyo kalkalingkingan din
inbagbagan din nadiosan ay mamadton
Apo Dios ya nan bilbilin nan Apo tako
ay nangisalakan ken datako. Dakami ay
aapostolisna nan nangibagbaga is dadi
ken dakayo.
3 Masapol ay getkenyo dana. Isnan
maodi ay timpo et omali nan ipogaw
ay mangnemnemnem ay pilmi isnan
kaykayat nan awakda. Ammenganda nan
ipogaw ay mamati.
4 Kankananda en, “Ayke tet-ewa ay
kasin somagong si Jesus ay kaneg nan
inkalina? No tet-ewa di, tongona di
omaliyana tapno ilaen tako? Nabayag
nan nateyan nan alal-apo tako ngem egay
kayet omali. Siyang na met laeng nan
batawa ay kaneg isdin ninlogiyana.” Siya
di nan kankananda.
5-6 Ngem ibagak ken dakayo en adida
layden ay mangnemnem isnan mang-
dosaan Apo Dios isnan mang-ik-ikkan is-
nan ngawi ay kaneg nan inikkana ay
nangdadael isnan batawa id sang-adom.
Adida layden tay adyanda ay patiyen nan
awnitda madosaan. Tay isnan logina et
binoliw Apo Dios nan am-in ay wada id
daya. Et isnan apedna kali naboliwda.
Inpabalina nan danom is batawa. Ya
danom abes nan inosalna ay nangposong
ay nangdadael isnan batawa.
7 Ngem inbagan Apo Dios abes ay awnit
mapoowan nan batawa. Olay nan daya et
maitapi abes ay mapoowan. Ngem sokod
omdan nan agew ay kanan Apo Dios en
ommatana. Et siya nan makwani en agew
ay mabanag nan am-in et am-in ay maid
pammatida ken siya et madadaelda.
8 Ngem bebsatko ay laylaydek, adiyo
kalkalingkingan ay paliso nan esay agew
ken Apo Dios isnan sinlibo ay tew-en ya
nan sinlibo ay tew-en et paliso isnan esay
agew tay kega maid agew wenno tew-en
ken siya tay maid logina wenno odidina.
9 Isonga adi bayabayagen Apo Dios nan
mangtongpalana isnan inkalina ay mang-
wani en awnit somagong si Jesus isnan
batawa ay olay no kankanan nan tapin
di ipogaw en dan mabayabayag. Ngem
gapo tay adina layden ay madosa nan
ipogaw ay omey isnan impilno isonga an-
anosana ay mangses-eed no waday man-
gibabawi isnan basbasolda tay laydena ay
maisalakanda am-in.
10 Ngem awnit omdan tet-ewa nan agew
ay omali kasin si Kristo ay kaneg nan oma-
liyan di mangakew tay maid makagtek
isnan ommatana. Isnan ommatana et
madnge nan lolon nan daya ay maomas
ya aped malonag nan am-in ay mentetee
isdi dapay mapoowan gedan nan batawa
ya am-in ay mentetee.
11 No keg da todi nan awnit ommat
ngan ngen nan masapol ay ikkan tako?
Masapol ay nadiosan tako ay ipogaw ay
mang-ikkan ay kanayon isnan gawis.
12-13 Isnan mangses-eedan tako isnan
agew ay deey et masapol ay ikkan tako
nan am-in ay mabalin ay maikkan tapno
adi mabayag nan omaliyan nan Apo tako.
Adi tako omegyat isnan mapoowan nan
batawa ya nan daya tay ses-eeden tako
nan balo ay daya ya balo ay batawa ay
inkalin Apo Dios. Isnan balo ay awnit
sapowen Apo Dios et maid polos ngawi is
mentee.
14 Isonga gagayyemko, ipakat tako ay
mangsolot ay osto isnan ogalin Jesus
tapno maid kadelawan tako isnan oma-
liyana isna et datngana ay natalna nan
nemnem tako.

15 Nemnemenyo nan tet-ewa ay gapo
ay adi somagong ay dagos si Kristo.
Adi somagong ay dagos tay kayatna ay
maisalakan nan ipogaw. Inbagan abes
nan layden tako ay besat ay si Pablo nan
naay isnan solatna ken dakayo gapo isnan
silibna ay inted Apo Dios ken siya.
16 Isnan am-in ay solatna ay mangiba-
gaana isna et kaneg todi nan inbagba-
gana. Isnan tapin di ibagbagana et wada
nan naligat ay maawatan. Et siya nan
al-alaen nan adi mangtek isnan tet-ewa
ay nalaka ay masokat nan nemnemda.
Alaenda tapno balinsowekenda nan tet-
ewa ay kayatna ay kanan. Siya di nan
ik-ikkanda abes isnan tapin di inpasolat
Apo Dios ngem awnitda madosa ay eng-
enggana gapo isnan ik-ikkanda ay ngawi.
17 Gagayyemko, gapo tay getkenyo ay
wada nan agin-iisolo ay baken gawis nan
ogalida isonga makailanyo tapno adiyo
patiyen nan it-itdoda. Tay no maawis
kayo isnan ik-ikkanda et mamaid ken
dakayo nan tet-ewa ay patpatiyenyo.
18 Isonga baken kaneg todi nan ikkanyo
nodi taptaptapiyanyo nan gawis ay
ogaliyo ya nan mangtekanyo isnan
maipanggep isnan Apo tako ay si Jesu
Kristo ay nangisalakan ken datako. Sapay
koma ta madayaw siya ay eng-enggana.

Nan Damo ay Solat Juan

Nan Maipanggep Isnan Solat

Nan damo ay solat Juan, ay esay apostolis Jesus, et wada nan dowa ay napateg ay ibagana. Ibagbagana isnan ninsolatana ay gawis koma nan ikkanda ta adida maisis-iyan ken Apo Dios ya isnan Anakna ay si Jesu Kristo. Ya binagbagaana daida ta adida solsoloten nan baken osto ay mait-itdo tay siya di nan mangisiyan ken daida ken Apo Dios. Nan naay baken tet-ewa ay it-itdoda et apedda ninemnem ay mangmangwani en ngawi nan wada isnan naay batawa. Isonga kinwanida en adi kabalin ay ninbalin si Jesus is tet-ewa ay ipogaw tay adi kabalin kano ay maitapi nan Dios isnan ngawi ay wada isnan batawa. Kankananda en adi masapol ay gawis nan ik-ikkan nan mamati wenno menlinayadda. Ngem baken kadi tet-ewa di. Isonga nan songbat Juan et ibagbagana ay tet-ewa ay ninbalin is ipogaw si Jesu Kristo id kasikasin. Ipagpagtekna gedan ay am-in ay mamati ken Jesu Kristo ya manglayad ken Apo Dios et masapol ay gawis nan ik-ikkanda ya menlinlinayadda.

Nan wada isna:

Login nan solat 1:1-4

Nan gawis ya nan baken gawis ay kaiyaligan nan menpat-a ya nan menbolinget 1:5-2:29

Nan nateknan nan ik-ikkan nan an-ak Apo Dios isnan an-ak Satanas 3:1-24

Nan tet-ewa ya baken tet-ewa 4:1-6

Masapol ay menlinayad nan mamati 4:7-21

Nan kaneg nan pammati ay mangabak ken Satanas 5:1-21

Nan Makwani En Kali Ay Mang-ited Isnan Biyag Ay Maid Patenggana

1 Isnan solat ay naay, ibagak ken dakayo nan makwani en Kali. Siya si Jesu Kristo ay nagapowan nan biyag ay maid patenggana. Sapay mawada nan am-in ay naboliw et sigod ay wada siya. Ibagak nan maipanggep ken siya tay inil-ilami ay gawis. Dindinngemi nan kalina ya ginengen-anmi siya.

2 Inil-ilami siya tay ninbalin siya is ipogaw ay nintetee isnan batawa. Siya di nan gapo ay panpaneknekanmi siya. Ibagbagami ay siya nan nawada ken Apo Dios ay Ama tako enggana id sang-asang-adom. Maid login nan biyagna, aped nawada tay siya nan Dios. Ngem ninbalin is ipogaw et inil-ilami.

3 Ibagbagak ken dakayo nan inil-ilami ya nan dindinngemi ken Jesus tapno maitapi kayo ken dakami isnan makiiib-aanmi ken Apo Dios ay Ama ya ken Jesu Kristo ay Anakna.

4 Mensolatak ken dakayo abes ta maanay ay gawis nan gasing tako ta maid kolangna.

Masapol Ay Soloten Nan Ipogaw Apo Dios Nan Gawis Ay Ogali

5 Siya na nan dindinngemi ay maipanggep ken Apo Dios ay insolsolon Jesus ay ibagbagami ken dakayo. Si Apo Dios et kanegna nan menpalalat-a ay silaw ay maid polos menbolinget is naitapi. Kanak di tay maid polos olay teeteen is ngawi ken siya.

6 Isonga no waday mangwani en kinibkib-ana si Apo Dios dapay no ngawi nan ik-ikkana et menkamkampot tay adina ik-ikkan nan kaneg nan kankanana.

7 Ngem no kanayon ay ik-ikkan tako nan gawis ay kaneg nan ogalin Apo Dios et gawigawis nan kagayyem tako isnan iib-a tako ay mamati. Dapay gomawgawgawis tako tay maow-owasan nan basbasol tako gapo isnan nin-ayosan nan basan Jesus ay Anak Apo Dios isnan nateyana ay pala ken datako.

8 No waday mangwani en maid basolna et maid polos getkena isnan tet-ewa ay maipanggep ken Jesu Kristo. Allilawena nan awakna tay baken tet-ewa nan nemnemna.

9 Ngem no ibaga tako ken Apo Dios en wada nan basbasol tako ya ibabawi tako et ikkana nan ostoosto ay mangpakawan isnan basbasol tako. Danapay pagawisen nan ogali tako tay matalek siya ay mangtongpal isnan inkalina ay ikkana gapo

isnan nateyan Kristo ay nangsobot ken
datako gapo isnan basbasol tako.
10 No waday mangwani en maid basolna
dapay kanan Apo Dios en managbasol nan
am-in et kanegna kanan en menkamkam-
pot si Apo Dios. No keg todi nan kalkaliyen
nan ipogaw et baken nan kalin Apo Dios is
solsolotena.

2

Si Jesu Kristo Nan Makikali Ken Apo Dios Ta Pakawanena Nan Basbasol Tako

1 Dakayo ay maibilang ay kanegko an-
ak, mensolatak ken dakayo tay kayatko
ay adi kayo bomasbasol. Ngem no waday
bomasol wada si Jesu Kristo ay maid po-
los basolna ay makikali ken Apo Dios ta
pakawanena nan nakabasol.
2 Tay si Kristo nan gapo ay mabalin ay
pakawanen Apo Dios nan basbasol tako
tay natey siya gapo isnan basbasol tako.
Baken tako kedeng is nateyana nodi isnan
basbasol am-in di ipogaw.

Masapol Ay Laylayden Nan Mamati Nan Ib-ana Ay Ipogaw

3 Nan kailasinana no tet-ewa ay getken
tako si Apo Dios et nan mangsolsolotan
tako isnan am-in ay bilina.
4 Ngem nan mangwani en getkena si
Apo Dios danapay adi solsoloten nan
bilina et kampotan. Adina polos soloten
nan tet-ewa ay panodtodon Apo Dios.
5-6 Ngem nan ipogaw ay mang-ik-
ikkan isnan bilin Apo Dios et daida nan
manglaylayad ay ostoosto ken siya. No
kanan nan ipogaw en wada siya ay
kanayon ken Jesu Kristo et masapol ay
solsolotenda nan ogalina ya nan inik-
ikkana. No keg tona nan ikkan tako et siya
nan kagtekana ay maitatapi tako tet-ewa
ken Apo Dios.
7 Dakayo ay laylaydek, baken balo
ay bilin nan ipagtekko ken dakayo tay
dinngeyo nan bilin ay mangmangwani
en menlinayad tako enggana isdin nin-
logiyan din namatiyanyo ken Kristo.
8 Ngem kanega binmalo nan bilin ay
naay. Kanak di tay id wani et getken
tako nan ikkan tako ay mangtongpal tay
il-ilaen tako ken Jesus. Isonga id wani et
tongtongpalen tako gedan. Et gapo isnan
nangtekan tako isna et kaneg makak-aan
nan menbolinget isnan nemnem tako tay
wada nan mangtatanggew ken datako ay
mangipagpagtek isnan gawis.
9 No waday mangwani en nalawagan
nan nemnemna tay si Kristo nan sol-
solotena danapay kaliliget nan ib-ana ay
mamati et baken tet-ewa nan kankanana.
Menbolinget kayet nan nemnemna.
10 Ngem nan manglaylayad isnan ib-
ana et siya nan tet-ewa ay maitatapi ken
Kristo. Kaneg mentetee isnan menpat-
a. Et no wawawawada nan ipogaw isnan
pat-a et baken nalaka ay bomasol.
11 Ngem nan mangliliget isnan ib-ana
et kaneg mentetetetee isnan menbolinget.
Adina getken nan gawis. Kanegna nan
ipogaw ay adi mangtek isnan dad-aanena
tay kaneg kokowapen nan menbolinget
siya.
12 An-akko, nan gapo ay mensolatak ken
dakayo et tay napakawan nan basbasolyo
gapo isnan nateyan Kristo ay pala ken
datako.
13 Mensolatak ken dakayo ay naam-
ama tay getkenyo si Jesu Kristo ay sigod
ay wada sapay mawada nan am-in ay
naboliw. Nan gapo ay mensolatak ken
dakayo ay egay kaam-ama tay inabakyo
nan kagapgapowan nan am-in ay ngawi
ay si Satanas. Mensolatak ken dakayo am-
in ay mamati ken Kristo tay getkenyo si
Apo Dios ay Ama tako.
14 Mensolatak ken dakayo ay naam-ama
tay getkenyo si Jesu Kristo ay maid logina.
Sigod ay wada sapay mawada nan am-
in ay naboliw. Mensolatak ken dakayo
ay egay kaam-ama tay napigsa nan pam-
matiyo gapo isnan mangitoltoloyanyo ay
mangnemnemnem isnan kalin Apo Dios.
Siya di nan gapo ay inabakyo si Satanas.

Baken Koma Nan Ngawi Ay Wada Isnan Batawa Is Nemnemnemen Nan Mamati

15 Wada nan esa ay ibagak ken dakayo.
Baken koma nan wada isnan batawa ay
mang-ap-apos ken Apo Dios is laylay-
denyo. Tay no kaneg todi nan ikkan nan
ipogaw et maid layadna ken Ama tako id
daya.

16 Tay nan ngawi ay wada isnan batawa
ay kaneg nan mangkaykaytan di ipogaw
ay mang-ik-ikkan isnan ol-olay ya nan
mangbigbigawanda isnan adoado ay il-
ilaenda ya nan oman-anapanda is mait-
ekanda et baken si Apo Dios is kagap-
gapowana nodi magapgapo isnan batawa.
17 Dapay nan batawa ya am-in ay ngawi
ay laylayden nan kaipoipogaw et awnitda
mamaid. Ngem nan mang-ik-ikkan isnan
kayat Apo Dios et matagotagoda ken Apo
Dios ay eng-enggana.

Masapol Ay Adi Patiyen Nan Mamati Nan Mang-ap-apos Ken Kristo

18 Dakayo ay maibilang ay kanegko an-
ak, nganngani ay omdan nan timpo ay
omaliyan Kristo kasin. Dindinngeyo id
kasin en awnit wada nan esay omali ay
mang-apos ken siya. Isonga getken tako
ay nganngani ay omali tay id wani et
inmadoado nan ipogaw ay mang-ap-apos
ken siya.
19 Nan deeyda ay mang-ap-apos ken
Kristo et naitaptapida ken datako id kasin
ngem baken tet-ewa ay paliso nan pam-
matida isnan pammati tako. Tay no tet-
ewa ay mamatida ken Kristo et egayda
koma kinmaan. Ngem nan kinmaananda
et siya nan kailasinana ay baken tet-ewa
nan pammatida.
20 Ngem bakenyo kaneg daida. Am-
in kayo et getkenyo nan tet-ewa ay
maipanggep ken Kristo tay intedna nan
Ispirito Santo ken dakayo.
21 Isonga baken nan adiyo mangtekan
isnan tet-ewa is gapo ay mensolatak ken
dakayo. Nodi mensolatak tay getkenyo no
tet-ewa nan mait-itdo wenno baken. Ya
getkenyo abes ay maid kampot is nagapo
isnan tet-ewa ay mait-itdo.
22 Sino ngalod nan menkamkampot?
Nan mangwani en baken si Jesus is pinilin
Apo Dios ay awnit mentolay ay mak-
wani en Kristo et siya nan menkamkam-
pot. Siya nan mang-ap-apos ken Kristo.
Adyana ay mamati ken Kristo ay Anak
Apo Dios ya adyana gedan si Apo Dios ay
Amana.
23 Tay nan mang-ad-adi ken Kristo et
adyana gedan si Apo Dios ay Amana.
Ngem nan mangdawat ken Kristo ya
mangipagtek isnan pammatina et wada
abes si Apo Dios ken siya.
24 Ipasnekyo isnan nemnemyo nan am-
in ay dindinngeyo ay maipanggep ken
Kristo enggana isdin ninlogiyan nan pam-
matiyo. No siya di nan ikkanyo et adi
mamam-aid ken dakayo si Apo Dios yas
Jesus ay Anakna.
25 Et maagtan tako is biyag ay maid
patenggana tay siya nan esay inkalin
Kristo ken datako.
26 Inbagak ken dakayo nan isolsolon
nan ipogaw ay mangkayat ay mang-
allilaw ken dakayo ay mangmangwani en
baken si Jesus is Kristo
27 ngem adi masapol ay itdowak dakayo
tay epdasyo gintek nan osto tay inted
Kristo nan Ispirito Santo ken dakayo et
siya nan mangisolsolo ken dakayo is-
nan osto. Isolsolona nan am-in ay mas-
apol ay getkenyo. Et tet-ewa am-in nan
kankanana. Isonga adi kayo maisis-iyan
ken Kristo tay siya di nan esay insolon nan
Ispirito Santo.
28 Itoltoloyyo ay maitatapi ken Jesu
Kristo tapno maid kabainanyo nodi men-
gasing kayo ay mang-ila ken siya isnan
kasina omaliyan.
29 Getken tako ay maid ik-ikkan Kristo
is ngawi. Isonga getken tako abes ay tet-
ewa ay anak Apo Dios nan ipogaw ay
mangtoltolad isnan ogalina.

3

Menbalinen Apo Dios Nan Mamati Is An-akna

1 Nemnemen tako nan pilmi ay layad
Apo Dios ken datako. Nan kagtekan
nan layadna et nan nangpabalinana ken
datako is an-akna. Owen, an-ak Apo Dios
datako ay mamati ken Kristo. Ngem nan
adi mamati et adida maawatan nan ogali
tako tay adida getken nan Ama tako ay si
Apo Dios.
2 Dakayo ay laylaydek, id wani an-ak
Apo Dios datako ngem adi tako getken
nan am-in ay awnit tako menbalinan.
Ngem getken tako ay isnan omaliyan
kasin Kristo et wada nan maipalisowan

tako ken siya tay ilaen tako ay gawis nan
kanegna.
3 Isonga am-in ay ipogaw ay mangnam-
nama is dana et adida polos layden ay
mang-ikkan isnan ngawi tay maid polos
ngawi is ik-ikkan Kristo.

Nan Tet-ewa Ay An-ak Apo Dios

4 Am-in ay maikkan ya nemnem ay
baken osto isnan linteg Apo Dios et siya
dadi nan basol. Isonga am-in ay bo-
masbasol et siya dadi nan ipogaw ay adi
mangsolot isnan bilin Apo Dios.
5 Ngem getken tako ay inmali si Kristo
isnan batawa ay matey ta mapakawan
nan basol di ipogaw ngem siya et maid
polos olay esa is basolna.
6 Isonga nan mangitoltoloy ay maitatapi
ken siya et adi mabalin ay itoltoloyna
ay bomasbasol. Ngem no itoltoloy nan
ipogaw ay bomasbasol et adina getken si
Kristo.
7 Dakayo ay kanegko an-ak, adi kayo
madoldologan ay mangpati isnan baken
tet-ewa tay siya na nan tet-ewa. Nan
ipogaw ay mang-ik-ikkan isnan gawis ay
layden Apo Dios et daida nan gawigawis
ay ipogaw. Kanegda si Kristo ay gaw-
igawis nan ogalina.
8 Ngem nan ipogaw ay mangitoltoloy
ay bomasbasol et ipogaw Satanas. Tay
basol nan sigod ay ogalin Satanas enggana
isdin gapgapona. Ngem inmali nan Anak
Apo Dios isnan batawa tapno kaanena
nan kabaelan Satanas ay mangpabasbasol
isnan ipogaw.
9 Isonga adi mabalin ay itoltoloy nan
ipogaw ay bomasbasol no tet-ewa ay an-ak
Apo Dios daida tay awatenda nan ogalin
Apo Dios. Gapo isnan nangiyanakan
Apo Dios ken daida et adi mabalin ay
itoltoloyda ay bomasbasol.
10 Getken tako no si Apo Dios wenno
si Satanas nan kaanak isnan ipogaw tay
maila isnan ik-ikkana. Baken anak Apo
Dios nan ipogaw ay mang-ik-ikkan isnan
ngawi ya adi manglayad isnan iib-ana ay
ipogaw.

Nan Napatepateg Ay Bilin Kristo

11 Getkenyo ay masapol ay menli-
nayad tako tay dindinngeyo na isdin
ninlogiyanyo ay mamati.
12 Baken nan ngawi ay ogalin Cain
koma is soloten tako. Tay sinolotna si
Satanas et pinateyna nan innodina gapo
tay kaliligetna nan gawis ay ogalina.
13 Isonga adi tako masmasdaaw no
kaliliget nan adi mamati ken Apo Dios
datako tay kaneg nan ogalin Cain nan
ogalida.
14 Getken tako ay adi tako madosdosa
isnan impilno tay wada nan balo ay biyag
ay inyalin Apo Dios ken datako. Getken
tako di tay nan layad tako isnan iib-a tako
nan mangipagpagtek. Ngem nan maid
layadna isnan iib-ana et olay matatago
siya ngem kanega natey tay nan biyag Apo
Dios ay maid patenggana et maid ken siya.
15 Tay isnan nemnem Apo Dios, no
kaliliget nan ipogaw nan iib-ana et
kanegna nan ipogaw ay pomapatey.
Et getken tako ay maiwed nan biyag
Apo Dios ay maid patenggana isnan
pomapatey.
16 Si Jesus et natey ta matagotago tako
ay eng-enggana. Siya di nan kailaan nan
kinatet-ewan nan layadna. Isonga siya
di nan gawigawis ay soloten tako ta olay
no matey tako isnan mangbadangan tako
isnan ib-a tako et ikkan tako no masapol.
17 Ngem nan ipogaw ay wada am-in nan
masapolna danat ilaen nan esay ib-ana ay
kolang nan masapolna danat adi agtan,
aykena laylayden si Apo Dios?
18 Dakayo ay kanegko an-ak, ipaila
tako nan layad tako isnan ib-a tako is-
nan mang-ikkanan tako isnan gawis ken
daida. Siya di nan kailasinan nan tet-
ewa ay layad. Adi omanay no kedeng nan
mangmangwaniyam en laylaydem nan ib-
am nodi masapol ay ipailam isnan ik-
ikkam.
19 Isonga no menlinayad tako et getken
tako ay tet-ewa nan mangsolsolotan tako
ken Apo Dios. Et siya di nan mangi-
papapigsa isnan nemnem tako ta maid
mabainan tako ken siya.
20 No mamingsan et nemnemnemen
tako ay mangwani en waay adi lay-
den Apo Dios datako tay ngawi tako.

Ngem adi tako mendowadowa koma isnan nangiyanakan Apo Dios ken datako. Tay nangatngato nan nemnemna mo nan nemnem tako. Getkena nan am-iam-in isonga getkena ay wada nan basol tako ngem laylaydena kayet datako.

21 Isonga gagayyemko, no adi mendowadowa nan nemnem tako isnan kaanak Apo Dios ken datako et maid egyat tako ken siya.

22 Et olay no ngan nan dawaten tako ken siya, itedna tay patpatiyen tako nan bilina ya kaykayat tako ay ikkan nan mangipagasing ken siya.

23 Et siya na nan esay napatepateg ay bilina ken datako. Kanana en mamati tako isnan Anakna ay si Jesu Kristo ya menlinayad tako ay kaneg nan inbilin Jesus ken datako abes.

24 Am-in ay mangsolsolot isnan bilin Apo Dios et mentetee ken Apo Dios ya mentetee si Apo Dios ken siya. Getken tako ay mentetee si Apo Dios ken datako tay inyalina nan Ispirito Santona ken datako.

4

Masapol Ay Mapaneknekan Nan Maitdo Gapo Tay Adoado Nan Agin-iisolo

1 Gagayyemko, adi kayo aped mamatpati isnan am-in ay mait-itdo tay adoado nan ipogaw ay agin-iisolo id wani. Isonga masapol ay paneknekanyo ay gawis no sino nan nagapowan nan isolsolon nan ipogaw no nagapo isnan Ispirito Santo wenno isnan teken.

2 Ibagak ken dakayo nan mangtekanyo no nan Ispirito Santo wenno baken nan mang-it-itdo ken daida isnan it-itdoda. No kananda en tet-ewa ay si Jesus nan pinilin Apo Dios ay awnit mentolay ay makwani en Kristo ya tet-ewa ay ninbalin siya is ipogaw et siya di nan solsolo ay nagapo isnan Ispirito Santo.

3 Ngem no kananda en baken tet-ewa di, baken ken Apo Dios is nagapowan nan it-itdoda. Nodi nagapo isnan ispirito ay mang-ap-apos ken Kristo. Dindinngeyo nan omaliyana isnan batawa. Ilaenyo, inmali et, tay siya nan mang-it-itdo isnan agin-iisolo.

4 Dakayo ay kanegko an-ak, an-ak Apo Dios dakayo isonga inabakyo nan agin-iisolo tay napigpigsa nan Ispirito Santo ay wada ken dakayo mo nan teken ay ispirito ay mang-ap-apos ken Kristo ay wada ken daida ay baken an-ak Apo Dios.

5 Nan agin-iisolo et men-iiso nan nemnemda isnan iib-ada ay adi mamati ken Apo Dios. Isonga ibagbagada nan kaneg nan kankanan nan adi mamati. Siya di nan gapo ay laylayden nan adi mamati ken Apo Dios ay mangdengdenge ken daida.

6 Adida layden ay mangdengdenge isnan kankanan tako ay an-ak Apo Dios tay baken ipogaw Apo Dios daida. Ngem nan ipogaw ay mangtek ken Apo Dios et siya dadi nan manglaylayad ay mangdengdenge isnan it-itdo tako. Siya nan esay kailasinana no tet-ewa ay nagapo isnan Ispirito Santo wenno isnan teken ay ispirito nan nagapowan nan it-itdon di ipogaw. Tay no nagapo isnan Ispirito Santo et adyan nan ipogaw ay adi mamati ay mangdengdenge.

Masapol Ay Menlinayad Nan Mangsolsolot Ken Kristo

7 Dakayo ay laylaydek, menlinayad tako tay si Apo Dios nan nagapowan nan layad. Tay nan ipogaw ay manglaylayad isnan ibana et siya nan anak Apo Dios ya getkena tet-ewa si Apo Dios.

8 Ngem nan maid layadna isnan iib-ana et adina getken si Apo Dios tay si Apo Dios et layad nan sigod ay ogalina.

9 Inpailana nan layadna ken datako issan nangibaaana ken Jesu Kristo ay esesang ay Anakna isnan batawa tapno matey ay pala ken datako tapno matagotago tako ay eng-enggana ken siya.

10 Isonga siya na nan kagtekan nan tet-ewa ay layadna. Tay olay maid layad tako ken Apo Dios issan egay tako namatiyan ngem laylaydena kayet datako. Isonga inbaana nan Anakna ta matey tasiyay mapakawan nan basbasol tako.

11 Gagayyemko, no keg todi nan kapigsan nan layad Apo Dios ken datako et masapol ay menlinayad tako abes.

12 Tet-ewa ay maid ipogaw is makaila
ken Apo Dios. Ngem olay no adi kaila
no menlinayad tako et mentetee siya ken
datako et gomawgawgawis nan layad tako
engganay maid kolangna.
13 Getken tako nan mentetean tako ken
Apo Dios ya nan menteteana ken datako
tay inpateena nan Ispirito Santona ken
datako.
14 Dakami et inil-ilami si Jesus. Siya
di nan gapo ay ibagbagami en inbaan
Apo Dios nan Anakna tapno isalakana am-
in ay ipogaw isnan batawa tapno adida
madosa isnan impilno no mamatida ken
siya.
15 Isonga no mamati ya ipagtek nan
ipogaw ay si Jesus nan Anak Apo Dios et
mentetee ken Apo Dios ya mentetee si Apo
Dios ken siya.

16 Getken tako ya taltalken tako nan
layad Apo Dios ken datako. Managlayad si
Apo Dios tay siya di nan sigod ay ogalina.
Isonga nan ipogaw ay managlayad et
itoltoloyna ay mentetee ken Apo Dios ya
mentetee si Apo Dios ken siya.
17 Isonga mataptaptapiyan nan layad
tako ken siya engganay ostoosto tapno
maid egyat tako ken siya isnan agew ay
mangbanagana ken datako ay ipogaw tay
wada nan maiyisowan tako ken siya isnan
managlayadan tako.
18 Tay no ostoosto nan layad tako ken
Apo Dios et adi mabalin ay omegyat
tako ken siya. Tay nan layad ay maid
kolangna et adi mabalin ay matapiyan is
egyat. Isonga no omegyat nan ipogaw
ken Apo Dios et siya nan kailasinana ay
kolang nan layadna tay omegyat gapo
isnan mangnemnemnemana isnan dosa.

19 Nan gapo ay mabalin ay managlayad
tako et tay inmona nan layad Apo Dios ken
datako.
20 Ngem no kanan nan ipogaw en lay-
laydena si Apo Dios dapay no kaliligetna
nan ib-ana ay ipogaw et menkamkampot
siya. Tay no maid layadna isnan iib-ana ay
il-ilaena et am-amed si Apo Dios is adina
layden tay adina iilan.
21 Dapay nan esay bilin Apo Dios ken
datako et kanana en no laylaydem si Apo
Dios et masapol ay laylaydem abes nan
iib-am ay ipogaw.

5

Nan Kailasinan Nan Tet-ewa Ay Layad

1 Nan ipogaw ay mamati ay si Jesus nan
inbaan Apo Dios ay makwani en Kristo
et daida nan an-ak Apo Dios. Ya am-in
ay manglaylayad isnan Ama, laylaydena
abes nan an-akna.
2 Isonga no laylayden tako si Apo Dios ya
tongtongpalen tako nan bilbilina, getken
tako ay laylayden tako abes nan iib-a tako
ay an-akna.
3 No tongtongpalen tako nan bilbilin
Apo Dios et siya nan kailaan nan kinatet-
ewan nan layad tako ken siya. Ya nan
bilbilina et baken naligat ay matongpal.
4 Tay no anak Apo Dios sik-a,
makaabakka isnan am-in ay wada isnan
batawa ay mang-ap-apos ken Apo Dios.
Aytay dakan makaabak? Tay gapo isnan
pammatim ken Jesu Kristo.
5 Tet-ewa di tay kedeng nan mangpati ay
si Jesus nan Anak Apo Dios is makaabak
isnan am-in ay wada isnan batawa ay
mang-ap-apos ken Apo Dios.

Nan Mangpaneknek Ay Anak Apo Dios Si Jesus

6-8 Isnan inmaliyan Jesu Kristo isnan
batawa et wada nan tolo ay nangipagtek
ay tet-ewa ay Anak Apo Dios siya. Naila
isnan ninpabonyagana ken Juan. Baken
kedeng nan ninpabonyagana is nailaana
ay Anak Apo Dios siya nodi naila abes
isnan nateyana. Ya nan maikatlo ay
nangipagtek et nan Ispirito Santo et tet-
ewa am-in nan kankanana. Paliso nan
inpagtekda ay tolo ay maipanggep ken
siya.
9 Kankanan Apo Dios en Anakna si
Jesus. No patiyen tako nan kankanan
di ipogaw isnan mangibagaanda isnan
getkenda et am-amed nan kinwanin Apo
Dios is patiyen tako koma tay napatpateg
nan kankanana mo nan kankanan nan
ipogaw.
10 Isonga nan ipogaw ay mamati ay si
Jesus nan Anak Apo Dios et likliknaena
nan katet-ewan nan patpatiyena. Ngem

no adi patiyen nan ipogaw nan kinwanin
Apo Dios ay maipanggep isnan Anakna et
kanegna kankanan en menkamkampot si
Apo Dios.
11 Tay kinwanin Apo Dios en intedna
nan biyag ay maid patenggana ken datako
ay mamati et si Jesus ay Anakna nan
nagapowana.
12 Isonga nan ipogaw ay mentetean Je-
sus gapo isnan pammatina et matagotago
siya ken Apo Dios ay eng-enggana. Ngem
no adi mamati ken Jesus et adi makaganab
isnan biyag ay naay.
13 Insolatko dana ken dakayo ay ma-
mati isnan Anak Apo Dios ta ostoosto nan
mangtekanyo ay ginanabyo nan biyag ay
maid patenggana.
14 Ya adi tako mabain ay mendawat ken
siya tay getken tako ay dengngena no nan
ostoosto ay gawis ken siya nan dawaten
tako.
15 Et no dengngena nan dawdawaten
tako et getken tako ay awnitna ited.

Nan Tap-in Nan Gawis Ay Masolot

16 Naay pay nan esay ibagak. No ilaem
nan esay ib-am ay bomasbasol dakat
ilowalowan ta ited Apo Dios nan tet-
ewa ay biyag ken siya. Ilowalowam siya
malaksig no ikkana nan esay basol ay
mangyey ken siya isnan dosa ay maid
patenggana. Tay no siya di nan ikkana
et adi kabaelan nan lowalom ay mang-
badang ken siya.
17 Am-in ay maikkan ay baken gawis et
basol dadi. Ngem baken nan am-in ay
basol is mangyey isnan ipogaw isnan dosa
ay maid patenggana.
18 Getken tako ay nan ninbalin is an-ak
Apo Dios et adida itoltoloy ay bomasbasol
tay si Jesus ay Anak Apo Dios ay ninbalin is
ipogaw et siya nan mang-ay-ayowan ken
daida. Adi makaala si Satanas ay mang-
amis ken daida.
19 Ngem am-in ay ipogaw ay adi mamati
ken Kristo et napigsa nan kabaelan Sa-
tanas ken daida. Ngem gawis tay gegetken
tako ay ipogaw Apo Dios datako.
20 Getken tako gedan ay ninbalin is
ipogaw nan Anak Apo Dios et intedna ken
datako nan osto ay nemnem tapno getken
tako nan tet-ewa ay Dios. Maitatapi tako
ken siya ya ken Jesu Kristo ay Anakna.
Et si Apo Dios nan tet-ewa ay Dios ay ka-
gapowan nan biyag ay maid patenggana.
21 Isonga dakayo ay kanegko an-ak,
adi kayo mamatpati isnan kompolmi ay
baken tet-ewa ay Dios.

Nan Maikadwa ay Solat Juan

Nan Maipanggep Isnan Solat

Nan maikadwa ay solat Juan et insolatna isnan kanana en laylaydena ay in-ina ya nan an-akna. Waay nan kayatna ay kanan et nan esay madagdagopan di mamati. Nan kapatgan ay ibagbagana isnan solatna et menlinlinayadda koma ya adida koma solsoloten nan kankanan nan agin-iisolo.

Nan wada isna:

Login nan solat 1-3
Nan kinapateg nan layad 4-6
Pamagbaga maipanggep isnan baken osto ay mait-itdo 7-11
Kombos nan solat 12-13

1 Sak-en si Juan ay esay am-ama ay mangipangpango isnan ipogaw ay mangsolsolot ken Jesu Kristo. Mensolatak ken sik-a ay in-ina ay pinilin Apo Dios ya isnan an-akmo gedan.

Tet-ewa nan layadko ken dakayo. Et bakenak kedkedeng is manglaylayad ken dakayo nodi am-in ay ipogaw ay mangtek isnan tet-ewa ay maipanggep ken Jesu Kristo.

2 Menlinlinayad tako tay getken tako nan tet-ewa ay maipanggep ken Kristo ay adi makak-aan isnan nemnem tako ay eng-enggana.

3 Gapo tay inpasnek tako isnan nemnem tako nan tet-ewa ay maipanggep ken Kristo ya laylayden tako nan iib-a tako et it-ited Apo Dios ay Ama yas Jesu Kristo ay Anakna ken datako nan gawigawis ay badangda. Maseg-angda ken datako dadapay paspasingpaen nan nemnem tako.

4 Men-galalasingak tay getkek nan mangsolsolotan nan tapin di an-akmo isnan tet-ewa ay maipanggep ken Jesus ay kaneg nan inbilin Apo Dios ay Ama tako.

5 Ngem wada kayet nan laydek ay kanan ken dakayo en masapol ay menlinayad tako. Baken balo ay bilin na nodi nabayag tay gintek tako isdin ninlogiyan nan namatiyan tako.

6 Siya na nan ikkan tako ta maila nan manglaydan tako isnan iib-a tako. Masapol ay tongtongpalen tako nan bilin Apo Dios. Dinngeyo id kasin nan esay bilina ay mangmangwani en menlinayad tako.

7 Masapol ay soloten tako ay gawis nan bilin Apo Dios tay id wani naiwalas nan adoado ay ipogaw ay mensogsogsog ay men-it-itdo. Menkamkampotda tay kankananda en egay ninbalin si Jesu Kristo is tet-ewa ay ipogaw isnan inmaliyana isnan batawa. Ngem daida nan mangsolsolot isnan apon nan mang-apapos ken Kristo.

8 Makailanyo ta adi makak-aan ken dakayo nan ginanabyo ay nagapo isnan oblami ay nangibagbaga ken dakayo isnan gawis ay damag. Gawis no awnityo ganaben nan am-in ay kayat Apo Dios ay ited ken dakayo.

9 Nan ipogaw ay mang-it-itdo is teken ay adi maiyiso isnan insolsolon Jesu Kristo et adina getken si Apo Dios. Baken siya is diosna. Ngem no solsoloten nan ipogaw nan insolsolon Kristo et mentetee siya ken Apo Dios ay Ama ya isnan Anakna abes.

10 Isonga no waday omey ken dakayo is teken nan isolsolona et adiyo ipaspasgep isnan baeyyo. Olay adiyo komkomostaen.

11 Tay no ikkanyo di, kanegyo badangan siya isnan ngawi ay ik-ikkana.

12 Adoado pay nan kayatko ay kanan ken dakayo isnan solat ay naay ngem mas gag-awis samet no matotya tako. Kayatko ay pasyalen dakayo ta matotya tako ay gawis ta maanay nan gasing tako tay meninila tako dadlo.

13 Inpaw-it nan an-ak nan besatmo ay babai ay pinilin Apo Dios gedan nan gawis ay pakomostada ken dakayo isnan solat ay naay. Kedengna is mabalinko ay ibaga.

Nan Maikatlo ay Solat Juan

Nan Maipanggep Isnan Solat

Nan maikatlo ay solat Juan et insolatna isnan esay mangipangpango isnan mamati ay si Gayo. Daydayawena si Gayo gapo isnan gawis ay nangbadbadangana isnan mamati ya am-amed isnan nangbadbadangana isnan men-it-itdo isnan kalin Apo Dios. Ibagbagana gedan ken siya ay masapol ay makailanda ta adida solsoloten nan ngawi ay ogalin nan am-ama ay kangadan is Diotrefes.

Nan wada isna:
Login nan solat 1-4
Maidaydayaw si Gayo 5-8
Nan ngawi ay inik-ikkan Diotrefes 9-10
Nan gawis ay inik-ikkan Demetrio 11-12
Kombos nan solat 13-15

1 Sak-en si Juan ay nagapowan nan
solat ay naay. Sak-en nan esay am-ama
ay mangipangpango isnan mamati ken
Kristo. Mensolatak ken sik-a Gayo ay tet-
ewa ay laylaydek.
2 Gayyemko, getkek ay dadama nan
pammatim. Isonga ilol-owalowak sik-a
ta gawis nan biyagmo ya pomipigsa nan
awakmo ay kaneg nan kapigsan nan pam-
matim.
3 Dadama nan gasingko isnan nang-
dengngak isnan gawigawis ay ik-ikkam.
Inbagan nan iib-am ay mamati ay inmali
isna nan gawis ay mangsolsolotam isnan
tet-ewa ay maipanggep ken Kristo.
4 Maid teken is kagagawisan ay gasingko
nodi nan mangdengngak ay solsoloten
nan an-akko nan tet-ewa ay maipanggep
ken Jesu Kristo.
5 Ibagak ken sik-a ay gayyemko en gaw-
igawis nan mangbadbadangam isnan iib-
am ay mamati tay olay no adim getgetken
daida et badbadangam daida kayet.
6 Inbagada isnan mamati isna nan pilmi
ay layadmo ay inpailam ken daida. Gaw-
igawis no itoltoloymo ay mang-ik-ikkan is
dasa. Itedmo nan masapolda isnan enda
men-itdowan. Badangam daida ay paliso
isnan kayat Apo Dios ay ikkam.
7 Tay om-omeyda ay mangibagbaga is-
nan maipanggep ken Kristo et adida omal-
ala is masapolda isnan ipogaw ay adi
mamati.
8 Isonga masapol ay datako ay mamati
nan mangbadang ken daida tapno maitapi
tako isnan gawis ay ikkanda ay pala ken
Kristo.
9 Wada nan insolatko ken dakayo ay
mamati issa ngem egay patiyen Diotre-
fes tay adi mamati isnan kalebbengak ay
menpangpango. Nodi laydena no siya nan
mangipangpango issa.
10 No omeyak issa et awnitak ibaga ken
dakayo ay mamati nan am-in ay ngawi ay
ik-ikkana. Ap-aposena sak-en ay mang-
mangwani en ngawiyak. Baken kedeng
dana is ngawi ay ik-ikkana nodi adina
sangailiyen nan iib-a tako ay mamati ay
omey isnan iliyo. Ya iyadina abes nan
kailiyanyo ay mangsangaili ken daida.
Danapay ipabala daida isnan simbaanyo
no ikkanda na.
11 Gayo ay gayyemko, adim solsoloten
nan ngawi ay keg todi. Nodi solotem
nan gawis tay nan mang-ik-ikkan isnan
gawis et siya nan anak Apo Dios. Ngem
nan ipogaw ay mang-ik-ikkan isnan ngawi
et maid polos getkena isnan maipanggep
ken Apo Dios.
12 Si Demetrio pay et adoado nan
mangmangwani en gawigawis siya. Sak-
en abes, ibagbagak nan kagawis nan
ogalina et getkem ay maid kampot isnan
kankanak. Nan esay mangpanpaneknek
isnan kagawisna et nan ik-ikkana tay ma-
magtek issa nan gawis ay ogalina.
13 Adoado pay nan kayatko ay ibaga
ngem gag-awis no baken isnan solat.
14 Sapay koma ta adi mabayag nan awni-
tak mang-ilaan ken sik-a ta esata mentoya
ay gawis.
15 Sapay koma ta mentoltoloy nan nas-
ingpa ay biyagmo. Am-in ay gagayyemmo
ay omili isna et intapida nan pako-
mostada. Komosta abes isnan am-iam-in
ay gagayyem tako issa.

Nan Solat Judas

Nan Maipanggep Isnan Solat

Nan solat ay nagapo ken Judas ay esay besat Santiago et insolatna tasiyay bagbagaana nan mamati ta makail-ilanda nan baken osto ay mait-itdo ay init-itdon nan agiaginmamati. Nan aptiaptik ay solat ay naay et palpalison nan ibagbagan nan maikadwa ay solat Pedro. Ibagbagana ay masapol ay itoltoloy tako ay mangpatpati isnan tet-ewa ay mait-itdo ay nagapo ken Apo Dios. Tay siya nan ostoosto ay layden Apo Dios ay soloten di ipogaw.

Nan wada isna:

Login nan solat 1-2
Nan ogali ya nan mait-itdo ya nan awnit dosan nan agin-iisolo 8-16
Pamagbaga tapno itoltoloy nan mamati ay mangsolot isnan osto 17-23
Lowalona ay menbindisyon 24-25

Nan Login Nan Solat

1 Sak-en si Judas ay esay baan Jesu Kristo
ya besat Santiago ay mensolat ken dakayo
ay inayagan Apo Dios tapno mamati kayo
ken Kristo. Laylayden nan Ama tako ay si
Apo Dios dakayo ya banbantayana dakayo
tapno maitoloy ay gawis nan pammatiyo
engganay kasin omali si Jesu Kristo.
2 Sapay koma ta maam-am-amed nan
mangliknaanyo isnan seg-ang, layad ya
natalna ay nemnem ay magapgapo ken
Apo Dios.

Nan Ik-ikkan Nan Agin-iisolo

3 Gagayyemko, nan pilmi ay kayatko
ay ibaga koma ken dakayo isnan solat ay naay et nan maipanggep isnan
maisalakanan tako am-in ay mamati ken
Kristo. Ngem gapo tay wada nan agin-
iisolo id wani et baken di is itoloyko ay
ibaga ken dakayo. Nodi ibagak en mas-
apol ay salaknibanyo nan tet-ewa ay sol-
solo ay maipanggep ken Kristo ay intalek
Apo Dios isnan mamati tay adi kabalin ay
masokatan.
4 Kanak na tay wada nan ipogaw ay
maid polos nemnemda ken Apo Dios ay
maitaptapi ken datako. Egayda inpaila
nan tet-ewa ay wada isnan nemnemda
isnan naitapiyanda ken datako. Ngem
sinokatanda nan tet-ewa ay maipanggep
isnan mangpakawanan Apo Dios isnan
basbasol di ipogaw tay kananda en ma-
balin ay ikkan nan mamati nan kom-
polmi ay ol-olay ay kayatda tay epdas na-
pakawan nan basbasolda. Dinokoganda
nan es-esa ay Apo tako ay si Jesu Kristo.
Ngem epdas naisolat id sang-adom nan
madosaanda.

5 Ipanemnemko ken dakayo nan ep-
dasyo gintek tapno nemnemenyo nan
dosan nan ipogaw ay adi mangpati ken
Apo Dios. Getkenyo met nan inommat
id kasin ay olay insalakan Apo Dios nan
am-in ay Judio isnan nangipakaanana ken
daida id Egipto ngem idi wada ken daida
nan adi mangpati ken siya danat dosaen
daida ay mangpatey ken daida.
6 Ya nan aanghel gedan ay nangtaynan
isnan osto ay menteteanda ya lebbengda
et inbalod Apo Dios daida ay nangipaey
ken daida isnan menbolinget engganay
omdan nan agew ay banagena nan am-in
ta madosada.
7 Dinosan Apo Dios gedan nan iSodoma
ya iGomora ya nan ipogaw isnan tapin
di il-ili ay naisasag-en. Pinateyna daida
gapo isnan ngawi ay inik-ikkanda tay
nan lalalaki ken daida et nan iib-ada
ay lalalaki nan binigawanda ay asawaen.
Kaneg nan nang-adyan nan aanghel ay
mang-ikkan isnan osto ay lebbengda et
siya nan kaneg abes nan inikkan nan
iSodoma ya iGomora ay nang-adi isnan
osto ay maikkan. Nan nangpoowan Apo
Dios ken daida ya nan il-ilida et siya
nan nangipagtek ay dosaen Apo Dios nan
mang-ik-ikkan isnan ngawi.

8 Ngem san deeyda ay agin-iisolo et
itoltoloyda kayet ay mang-ikkan isnan
ngawi ay kaneg nan inik-ikkan din
iSodoma. Kega maid nemnemda isnan
mangpatpatiyanda isnan baken tet-
ewa. Maid anyaman nan kinababailoda.
Adyanda ay mangpati isnan nangatngato
mo daida. Olay nan aanghel et padadan-
giwanen nan agin-iisolo daida.

9 Dapay nan kangatowan ay anghel ay
si Miguel et maid keg todi is inik-ikkana.
Tay isdin ninsinopyatanda ken Satanas ay
maipanggep isnan awak nan natey ay si
Moses et maid kinkinwanina is ngawi ken
siya. Nodi kinwanina en, “Si Apo Dios nan
kigad ay mangsopla ken sik-a.”
10 Ngem nan naayda ay ipogaw, awan,
padadangiwanenda am-in ay adida
getken ya maawatan. Apedda ik-ikkan
nan kompolmi ay kayatda ay kaneg nan
animal. Et siya nan awnit madosaanda ay
eng-enggana.
11 Awnit mendalalagsen nan dosada tay
toltoladenda nan ogalin din si Cain ay
nang-adi isnan inbilin Apo Dios ken siya.
Ik-ikkanda abes nan kaneg nan basol din
si Balaam tay nemnemnemenda ay pilmi
nan bomaknanganda isonga nan ol-olay
nan ik-ikkanda. Adyanda ay mangpati
isnan nangatngato mo daida ay kaneg nan
inikkan Core id kasikasin. Isonga na-
banagda gedan ay kaneg Core ay madosa
ay omey isnan impilno.
12 Nan naitapiyanda ken dakayo isnan
makikikananyo isnan simbaanyo et adi
maibagay. Kega nailaok nan nalogit isnan
nadalos tay maid bainda ken dakayo ya
ken Apo Dios. Apedda bokbokodan nan
kagawisan ay makan. Maid paayda ay
kaneg nan liboo ay maid itedna is odan
ay itaytayaw di dagem wenno kanegda
nan kaiw ay adi bomgas isnan timpo ay
bomgasanda. Kanegda namin dowa ay
natey tay nateyda isnan kamaid begasda
dadat magabot et maamko.
13 Kegda abes nan dakkel ay dalloyon
isnan baybay tay kaneg nan kailaan
nan kadodogis isnan osabna et kanegna
abes nan kailaan nan ngawi ay ogal-
ida. Ya kanegda nan talaw ay aped
menlawlawlaw ay maid osto is mente-
anda isonga maid ibadangda. Isonga
awnit ipa-ey Apo Dios daida isnan menbo-
lilinget tapno isdi nan menteanda ay eng-
enggana.
14 Wada nan inpabagan Apo Dios id
sang-adom ken Enoc ay naikapito ay pan-
gapon din si Adam ay maipanggep is-
nan deeyda ay agin-iisolo. Kinwanina
en, “Ilaenyo, awnit omali si Apo Dios
et makkey ken siya nan kalibolibo ay
aanghelna.
15 Omali ay mangbanag isnan am-in ay
kaipoipogaw et ipagtekna isnan nang-adi
ay mangpati ken siya ay getkena nan am-
in ay ngawi ay inik-ikkanda ya kinkin-
wanida ay nang-ap-apos ken siya isonga
dosaena daida.” Siya dadi nan inbagan
Enoc id kasikasin.
16 Nan ipogaw ay ibagbagak isna et
daida nan managlili ay menmotmotmot.
Ik-ikkanda nan ol-olay ay kaykayatda
dadapay men-et-etek. It-it-ekda nan tapin
di ipogaw tapno makaalada is kayatda ay
alaen.
17 Ngem dakayo ay gagayyemko, mas-
apol ay adiyo kalkalingkingan nan inbag-
bagan nan aapostolis Jesu Kristo ay Apo
tako.
18 Inbagada ken dakayo en isnan maodi
ay timpo et omali nan ipogaw ay mangi-
padadangiwan isnan gawis. Ipapatida ay
mang-ikkan isnan ol-olay ay kayat nan
awakda.
19 Nan naayda ay ipogaw et kedkedeng
nan wada isnan batawa is nemnemne-
menda. Maid polos ken daida nan Ispiri-
ton Apo Dios. Masis-iyan nan nemnem di
mamati gapo isnan kankanan san deeyda
ay agin-iisolo.

Nan Gawis Ay Masapol Ay Ikkan Nan Mangsolot Ken Kristo

20 Ngem dakayo ay gagayyemko, baken
koma dadi is ik-ikkanyo. Nodi taptap-
tapiyanyo nan mangtekanyo isnan gaw-
igawis ay patpatiyenyo ay maipanggep
ken Apo Dios. Menpabadang kayo isnan
Ispirito Santo isnan menlowalowanyo
tapno gawis nan lowaloyo.
21 Baken koma nan mangipaaddawi ken
dakayo isnan layad Apo Dios is ikkanyo.
Anosanyo ay mangses-eed isnan maki-
teean tako ay eng-enggana ken Jesu Kristo
ay Apo tako tay siya nan awnitna ited gapo
isnan seg-angna.
22 Maseg-ang kayo isnan mendowadowa
nan nemnemna ta ipapigsayo nan pam-
matida.
23 Isnan ipogaw ay pagistay madosa
isnan dosa ay maid patenggana gapo tay
adida mamati et ibagayo nan gawis ay

damag ay maipanggep ken Kristo tapno maisalakanda no mamatida. Dat no mamatida et kanegyo insalakan daida isnan apoy. Isnan tapin di managbasol ay adi polos mamati et masapol ay seg-anganyo daida ngem adyanyo nan ngawi ay ik-ikkanda. Ya makailanyo modatya maitapi kayo ay bomasol.

Si Apo Dios Nan Kangatowan

24-25 Sapay koma ta madayaw ay eng-enggana nan es-esang ay Dios ay si Apo Dios ay nangisalakan ken datako gapo isnan inikkan nan Apo tako ay si Jesu Kristo. Kabaelana ay mangsalsalaknib ken dakayo ta adiyo ik-ikkan nan ngawi. Et awnitna ipatakdeg dakayo ay maid kadelawanyo isnan sagangna. Isonga awnit dadama nan gasing tako. Sapay koma ta si Apo Dios nan kangatowan isnan nemnem di ipogaw. Gawis no getken nan ipogaw am-in ay siya nan manakabalin ay Alin nan am-in enggana isdin damodamo ya eng-enggana. Tet-etet-ewa am-in dana.

Nan Inpagtek Apo Dios ken Juan

Maipanggep Isnan Liblo

Nan inpailan Kristo ken Juan maipanggep isnan awnit ommat et naisolat isdin timpo ay napalpaligatan nan mamati gapo isnan nangsolsolotanda ken Jesus. Nan kapatgan ay layden nan nangisolat ay ibaga et ta ipapipigsana nan nemnemda ta adida kalkalingkingan nan gawis ay namnamada ta siya di nan mangbadang ken daida ay mangitoltoloy ay mangsolot isnan patpatiyenda olay mapalpaligatanda.

Nan adoado ay wada isnan naay liblo et nan inpail-ilan Apo Dios ken Juan ay wada nan kaiyaliganda am-in. Waay maawatan nan ipogaw isdin timpon Juan nan kayatda ay kanan ngem id wani naligaligat ay maawatan. Nadoblidobli ay naibagbaga nan naipagtek isna ngem nateketeken nan inikkana ay nangipagtek.

Olay naligat ay magtek nan am-in ay kayatna ay kanan ngem nalaka ay maawatan nan kapatgan ay ipailana et siya nan awnit mangkaanan Apo Dios isnan am-in ay mangbosboso ya mang-apapos ken siya. Ya nan esa pay et gapo ken Kristo awnit maligalowan is gawigawis nan am-in ay mamati ken siya ay adi mangtaytaynan isnan pammatida olay ngan nan ommat ken daida. Et makitete-teeda ken Apo Dios ay eng-enggana isnan balo ay batawa ay awnitna sapowen.

Nan wada isna:

Login nan solat 1:1-8
Nan damo ay naipaila ya nan pito ay solat isnan pito ay paggimongan di mamati 1:9-3:22
Nan nalololon ay papil ay wada nan pito ay pilkatna 4:1-8:1
Nan pito ay tanggoyob 8:2-11:19
Nan dragon ya nan dowa ay kaeegyat 12:1-13:18
Nan nateketeken ay napail-ila 14:1-15:8
Nan pito ay malakong ay liget Apo Dios 16:1-21
Nan nadadaelan id Babilonia ya nan naabakan nan am-in ay boson Apo Dios 17:1-20:10
Nan mangbanagan Apo Dios isnan am-in isnan kaodiyan ay agew 20:11-15
Nan mangpabalowan Apo Dios isnan am-in 21:1-22:5
Kombos nan solat 22:6-21

Nan Login Nan Solat

1 Nan wada ay naisolat isnan liblo ay naay et nan inpagtek Jesu Kristo ken sak-en ay esay baana ay kangadan is Juan. Inpabagan Apo Dios ken Jesus tapno getken nan ipogawna nan nganngani ay ommat. Et siya nan inikkana tay inbaana nan esay anghelna ay mangipagtek is dana ken sak-en.

2 Isonga insolatko nan am-in ay inpailana ken sak-en. Et siya dana nan osto ay kalin Apo Dios ay inpagtek Jesu Kristo ken sak-en.

3 Men-gasing nan mangibasa isnan naay ay naipagtek ay awnit ommat ta dengngen nan iib-ana ya men-gasing gedan nan mangidnge isnan naisolat isna. Tay adi mabayag dat ommat dana.

4-6 Nan mangipaw-itak isnan solat ay naay et omey isnan mamati ken Apo Dios ay mentetee isnan pito ay ili ay tapin di ili isnan probinsiya ay Asia.

Sapay koma ta likliknaenyo nan gawis ay layad ya anos ya natalna ay nemnem ay magapgapo ken Apo Dios ya nan Ispiritona yas Jesu Kristo. Si Apo Dios et mawawawada ay maid logina wenno patenggana. Nan Ispiriton Apo Dios ay wada isnan sagangna et pito nan mangipailaana isnan panakabalin Apo Dios. Si Jesu Kristo et siya nan matalek ay mangpaneknek isnan maipanggep ken Apo Dios. Siya gedan nan damo ay natago kasin ay adi katkatey et siya gedan nan Apon am-in nan apo isnan naay ay batawa. Sapay koma ta siya nan madaydayaw ya mentoltolay ay enggana. Pilmi nan layadna ken datako. Sinakbotna datako isnan basbasol tako gapo isnan nateyana. Intapina datako isnan awnitna mentolayan et ninbalinena datako is mensilsilbi ken Amana ay Apo Dios ay kaneg

nan ninsilsilbiyan nan papadin di Judio
ken Apo Dios.
7 Nemnemen tako nan naay, tet-ewa ay
awnit somagong si Jesus isna ay maikawit
isnan liboo. Awnit ilaen nan am-in ay
ipogaw siya. Olay din nangdoy-ok ken
siya isnan nateyana et awnitda gedan
ilaen. Awnit kasiaadawag am-in ay
ipogaw isnan batawa gapo isnan egyatda
ken siya. Tet-etet-ewa na.
8 Nan es-esa ay manakabalin ay Dios
ay wawawawada ay maid logina wenno
patenggana et kankanana en, "Sak-en nan
nangwada isnan am-in ay wada et sak-en
gedan nan awnit mangkombos isnan am-
in."

Nan Inpailan Jesu Kristo Ken Juan

9 Sak-en si Juan ay esay besatyo ay
mamati. Gapo isnan pammati tako et
ib-ak dakayo ay mang-an-anos isnan ma-
palpaligatan tako ya isnan maitapiyan
tako ken Jesus isnan mentolayana. Nan
inommat ken sak-en et insiyan nan adi
mamati sak-en ay mangipaey ken sak-en
id Patmos ay ili ay liniliwes di baybay.
Inikkanda di gapo isnan nangibagbagaak
isnan kankanan Apo Dios ya nan mait-itdo
ay inpagtek Jesu Kristo.
10 Ngem isnan esay agew ay Domingo
et kinapet nan Ispiriton Apo Dios sak-en
daket dengngen nan napigsa ay kali isnan
dodokogek ay kaneg tanggoyob.
11 Kinwanina en, "Isolatmo nan
awnitmo il-ilaen ya dengdengngen ta ipa-
eymo isnan mamati ay madagdagop isnan
naay ay pito ay ili; id Efeso, id Esmirna, id
Pergamo, id Tiatira, id Sardis, id Filadelfia
ya id Laodicea."
12 Idi ninligosak ay mang-ila isnan
mangtoytoya ken sak-en daket ilaen nan
pito ay balitok ay maig-igwaan di silaw.
13 Isnan tetengaenda et wada nan kaneg
ipogaw ay ninbabado is naisasagayad ya
nangisasadley is nababalitokan ay galot.
14 Nan bookna et mapolapolaw ay kaneg
nan kapolawan ay kapes. Et menkililimat
nan matana ay kaneg apoy.
15 Nan sikina et mensilsilangda ay kaneg
nataneg ay gambang ay nalaslalaslasan.
Nan kalina et kanega men-genggengaas is
menpeypey-as ay dakkel ay danom.
16 Et wada nan pito ay talaw isnan
kanawan ay ledengna et wada gedan nan
bomalbala isnan topekna ay kaneg gamig
ay dowa nan tademna ay napalipalid. Et
somili nan angasna ay kaneg nan agew
isnan kag-aw.
17 Isnan nang-ilaak ken siya et natokan-
gak isnan sasagangena ay kanegak natey
gapo isnan egyatko. Ngem danat ig-en nan
makanawan ay ledengna ken sak-en ay
mangwani en, "Adika omegyat tay sak-en
na. Sak-en nan nangwada isnan am-in ay
wada et sak-en gedan nan mangkombos
isnan am-in.
18 Matatatatagowak tay olay no nateyak
id kasin ngem kasinak natago et
mawawawadaak ay eng-enggana. Sak-
en gedan nan kalebbeng isnan mateyan
di ipogaw ya isnan pagbalodan nan ab-
abiikda ay makwani en Hades.
19 Isonga isolatmo nan am-in ay ipailak
ken sik-a ay om-ommat id wani ya nan
om-ommat is kasin.
20 Nan pito ay talaw ay iilaem isnan
makanawan ay ledengko ya nan pito
ay balitok ay maig-igwaan di silaw et
ipagtekko ken sik-a nan kayatda ay kanan.
Nan pito ay talaw et daida nan pito ay
mangipangpango ya mangbanbantay is-
nan mamati issan deey ay pito ay ili.
Nan pito abes ay maig-igwaan di silaw
et daida nan mamati ay madagdagop ay
mangdaydayaw ken Apo Dios issan pito ay
ili." Siya dana nan kalina ken sak-en.

2

Nan Pamagbaga Isnan Mamati Id Efeso

1 Danat ibaga nan isolatko isnan mangi-
pangpango isnan mamati id Efeso. Et
kanana en, "Sak-en ay mamanggen is-
nan pito ay talaw isnan makanawan ay
ledengko ya wawawawada isnan tengan
di pito ay balitok ay maig-igwaan di silaw
et siya na nan ibagak ken dakayo.
2 Getkek am-in nan ik-ikkanyo. Isonga
getkek ay ipakpakatyo ay mang-ik-
ikkan isnan oblayo ay pala ken sak-
en ya nan anosyo ay mangitpe isnan

ligat. Getkek abes ay ad-adyanyo nan ngawi ay ipogaw tay pinanpaneknekanyo nan mangmangwani en apostolisda et getkenyo ay menkamkampotda.

3 Getkek gedan ay naanos kayo tay olay no mapalpaligatan kayo gapo isnan pammatiyo ken sak-en et adiyo dokdokogan nan pammatiyo.

4 Ngem wada nan adiyak layden ay ik-ikkanyo et siya na. Naat-atikan nan layadyo ken sak-en ay baken kaneg din damdamo.

5 Isonga nemnemenyo pod kasin nan kaneg san layadyo isdin damo ta ibabawiyo nan ik-ikkanyo id wani ta solotenyo din inik-ikkanyo id kasin. Tay no adyanyo ay dokogan nan basbasolyo et awnitak omey dosaen dakayo ay mangkaan ken dakayo isnan lombeng ay menteanyo.

6 Ngem wada pay nan gawis ay ik-ikkanyo tay kaseselatyo nan ik-ikkan nan ipogaw ay makwani en Nikolaita ay mang-it-itdo isnan baken tet-ewa ay adiyak gedan layden.

7 No waday ingayo dakayot idnge pod nan ibagbagan nan Ispiriton Apo Dios isnan mamati ay madagdagop ay mang-daydayaw ken sak-en isnan il-ili. Kanana en, ‘Nan adi mangipalobos ay abaken Satanas siya et itedko nan kalebbengana ay mangan isnan begas di kaiw ay mang-ited is biyag ay maiwed patenggana ay tomotobo isnan kad-an Apo Dios.’ ”

Nan Pamagbaga Isnan Mamati Id Esmirna

8 Danat ibaga abes nan isolatko is-nan mangipangpango isnan mamati id Esmirna. Kanana, “Sak-en ay nangwada isnan am-in ay wada ya mangkombos isnan am-in ya natey ay natago kasin et siya na nan ibagak ken dakayo.

9 Gegetkek nan napalpaligatanyo ya nan kakodokodoyo ngem nan katet-ewana et baknang kayo gapo isnan pammatiyo ken sak-en. Getkek gedan nan ngawi ay kankanan nan tap-in di Judio ay mang-ap-apos ken dakayo. Apedda kankanan en ipogaw Apo Dios daida gapo tay Judioda ngem nan tet-ewa et ipogaw Satanas daida tay adyanda ay mamati ken sak-en.

10 Isonga nan ibagak ken dakayo et adi kayo omegyat isnan nganngani ay ma-paligatanyo. Tay nganngani ay padasen Satanas dakayo ay mangkaan koma isnan pammatiyo. Nan ikkana et awnitna ipa-balod nan tap-ina ken dakayo. Mapali-gatan kayo is simpoo ay agew. Ngem adiyo dokdokogan nan pammatiyo ken sak-en ay olay no siya nan ikateyyo tapno awnitak ited ken dakayo nan gon-gonayo et siya nan biyag ay maid patenggana.

11 No waday ingayo et idngeyo nan ibag-bagan nan Ispiriton Apo Dios isnan ma-mati ay madagdagop ay mangdaydayaw ken sak-en isnan il-ili. Nan am-in ay adi mangipalobos ay abaken Satanas daida et adida maitapi ay madosa ay eng-enggana isnan makwani en maikadwa ay tetey.”

Nan Pamagbaga Isnan Mamati Id Perg-amo

12 Danat ibaga abes nan isolatko is-nan mangipangpango isnan mamati id Pergamo. Kanana, “Sak-en ay wada nan gamigna ay dowa nan tademna ay napali-palid et siya na nan ibagak ken dakayo.

13 Gegetkek nan makiteteanyo isnan kad-an nan adoado ay mangdaydayaw ken Satanas. Ngem gawis tay daan kayo ay mangpatpateg ken sak-en. Olay isdin nangpateyan nan kailiyanyo ay baan Sa-tanas ken Antipas ay nangipagpagtek ay ostoosto ken sak-en et egayyo dinokogan nan pammatiyo.

14 Ngem wada nan bassit ay adiyak layden ay ik-ikkanyo tay wada ken dakayo nan mangsolsolot isdin initdon din si Bal-aam ken Balak id sang-adom. Initdon Balaam nan ikkan Balak tasiyay bomasol koma nan an-ak Israel. Isonga inawisna daida ay mangan isnan makan ay nai-boyag isnan sinang didios ya mamabai ya lomalaki.

15 Kaneg abes ken dakayo tay wada nan mangsolsolot isnan ngawi ay it-itdon di Nikolaita.

16 Isonga ibabawiyo nan basbasolyo tay no adiyo, awnitak omey ay dagos ay mangidosa ken dakayo isnan kalik

ay naiyalig is gamig ay bomalbala isnan
topekko.

17 No waday ingayo et idngeyo nan ibag-
bagan nan Ispiriton Apo Dios isnan ma-
mati ay madagdagop ay mangdaydayaw
ken sak-en isnan il-ili. Nan adi mangipalo-
bos ay abaken Satanas et awnitak agtan
siya isnan makan ay makwani en manna
ay adi maila id wani. Wasdin esa ken
daida et agtak abes is polaw ay bato ay
naisolatan nan balo ay ngadana ay kedeng
nan mangdawat is mangtek."

Nan Pamagbaga Isnan Mamati Id Tiatira

18 Danat ibaga abes nan isolatko is-
nan mangipangpango isnan mamati id
Tiatira. Kanana, "Sak-en ay Anak Apo Dios
ay menkililimat nan matana ay kaneg
apoy ya mensilsileng nan sikina ay kaneg
nalaslalaslasan ay gambang et siya na nan
ibagak ken dakayo.
19 Gegetkek nan ik-ikkanyo isonga
getkek nan pammatiyo ken sak-en ya nan
layadyo. Getkek gedan nan badangyo
isnan iib-ayo ya nan anosyo isnan
maligligatanyo. Getkek ay inmam-amed
nan gawis ay ik-ikkanyo id wani mo isdin
damo ay namatiyanyo.

20 Ngem wada abes nan adiyak layden
ken dakayo. Aytay dayon aped baybay-
an nan ngawi ay ik-ikkan nan babai ay si
Jezebel ay aped mangmangwani en ma-
madton Apo Dios siya? Tay gapo isnan
it-itdona et aw-awisena nan mamati ken
sak-en ta mamabaida ya lomalakida dada-
pay makikikan isnan makan ay naiboyag
isnan sinang didios.
21 Nabayag ay sesesesed-ek di man-
gibabawiyana koma isnan ngawi ay ik-
ikkana ngem adyana.
22 Isonga nan ikkak et awnitak agtan
siya is dadama ay sakit et adi makaban-
gon ya maitapi gedan ay masakit nan
iib-ana ay nakiik-ikkan is ngawi. Siya
di nan ikkak no adida dokogan nan
maitaptapiyanda ken siya ay mang-ikkan
is ngawi.
23 Awnitak pateyen san deeyda ay nang-
solsolot ken siya. Et siya dadi nan mangi-
paila isnan mamati ken sak-en isnan am-
in ay ili ay gegetkek nan am-in ay wada
isnan nemnem di ipogaw ya nan laylay-
denda. Owen, nan awnitak isobalit isnan
tonggal esa ken dakayo et nan kaneg nan
inik-ikkanda.
24-25 Ngem nan tap-ina ken dakayo id
issa Tiatira et egayyo solsoloten san deey-
day ngawi ay mait-itdo tay egayyo pay
laeng solowen nan kananda en naoneg
ay mait-itdo ay nagapo ken Satanas.
Isonga ibagak ken dakayo en masapol
ay itoltoloyyo ay mangpati isnan tet-ewa
engganay somagongak kasin ken dakayo.
Maiwed et ibagak is masapol ay ikkanyo
ta adi omam-amed nan ligatyo.
26-28 Et nan adi mangipalobos ay abaken
Satanas enggana isnan mateyana ay
mang-an-anos ay mang-ik-ikkan isnan
ipaikkak ken siya et awnitak ited ken
siya nan kalebbengana ay makitolay
ken sak-en isnan kailiili ay kaneg nan
kalebbengak ay inyalin Ama ken sak-
en. Mentolayda ay maid makaabak dadat
dosaen nan mang-ik-ikkan is ngawi. Et
nan kaidiligan nan ik-ikkanda ay men-
dosa et siya nan kaneg nan kagpakan nan
banga no gepakem isnan landok. Awnitak
ited abes ken daida nan gawigawis ay
makwani en batakagan ay talaw isnan
tan-o.
29 No waday ingayo et idngeyo nan ibag-
bagan nan Ispiriton Apo Dios isnan ma-
mati ay madagdagop ay mangdaydayaw
ken sak-en isnan il-ili."

3

Nan Pamagbaga Isnan Mamati Id Sardis

1 Danat ibaga abes nan isolatko is-
nan mangipangpango isnan mamati id
Sardis. Kanana, "Sak-en ay kad-an nan
Ispiriton Apo Dios ay pito nan mailaan
nan panakabalina ya manggegeen isnan
pito ay talaw et siya na nan ibagak ken
dakayo. Gegetkek nan ik-ikkanyo. Isonga
getkek gedan ay kankanan nan ipogaw en
napigsa nan pammatiyo ken sak-en ngem

baken kadi tet-ewa nodi kaneg kayo natey
isnan kamam-aidan nan pammatiyo.
2 Isonga ilaenyo ta papigsaenyo nan
daan pay laeng ay pammatiyo esapay ma-
maiwed. Tay inilak ay adi mapnek pay
laeng si Apo Dios isnan pangiilaana ken
dakayo.
3 Isonga nemnemenyo pod nan nait-
itdo ken dakayo ay id-idngeyo id kasin.
Ibabawiyo nan basbasolyo ta kasinyo
tongpalen id wani. Tay no adiyo ikkan
di et omaliyak ay mangdosa ken dakayo.
Kaneg nan ikkan nan mangakew nan
omaliyak ay adi kagtek no tongona nan
domatngana.
4 Ngem wada nan tap-ina ken dakayo
id issa Sardis ay egay kakilot nan badoda.
(Nan kayatna ay kanan et adida bomasba-
sol.) Awnit dakayo nan maitapi ken sak-
en ay menbabado is polaw tay gawis nan
ik-ikkanyo.
5 Et nan adi mangipalobos ay abaken
Satanas daida et daida nan awnit men-
bado is polaw et adiyak abes kaanen nan
ngadanda isnan liblo ay listaan di ngadan
nan am-in ay matatago ken Apo Dios ay
eng-enggana. Nodi awnitak kanan isnan
kad-an Ama ya nan aanghelna en daida
nan osto ay ipogawko.
6 No waday ingayo et idngeyo nan ibag-
bagan nan Ispiriton Apo Dios isnan ma-
mati ay madagdagop ay mangdaydayaw
ken sak-en isnan il-ili."

Nan Pamagbaga Isnan Mamati Id Filadelfia

7 Danat ibaga abes nan isolatko is-
nan mangipangpango isnan mamati id
Filadelfia. Kanana, "Sak-en ay mang-
tongtongpal ken Apo Dios ya tet-ewa ay
matalek isnan am-in et wada nan ibagak
ken dakayo. Sak-en gedan nan nangbanes
isnan lebbeng din si Ali David ay mentolay
isnan am-in. Et mabalin ay ikkak nan
am-in ay kayatko ay ikkan ay maiwed
makasopla.
8 Siya na nan ibagak ken dakayo.
Gegetkek am-in nan ik-ikkanyo. Getkek
gedan ay at-atik et kedeng nan kabae-
lanyo ngem an-anosanyo kayet ay mang-
ikkan isnan am-in ay inbagak ken dakayo
ya egayyo is-isot ay papasolotko dakayo.
Isonga wada nan kaneg segpan ay tinok-
abak ken dakayo et maiwed makailikep.
9 Dengngenyo gedan nan naay. Nan
ipogaw issa ay mangmangwani en ipogaw
Apo Dios daida gapo tay Judioda et awni-
tak piliten daida ay omeyda ay menpal-
intomeng ken dakayo tasiyay getkenda ay
dakayo nan laylaydek. Tay nan tet-ewa et
ipogaw Satanas daida ay menkamkampot.
10 Ngem gapo tay tongtongpalenyo nan
inbagbagak ken dakayo en an-anosanyo
nan am-in ay mapalpaligatanyo gapo ken
sak-en et isalakanko dakayo isnan kaee-
gyat ay ligat ay awnit omdan isnan batawa
ay mangpaneknek isnan ogalin di am-in
ay ipogaw.
11 Dandaneyak omali isonga ipapas-
nekyo nan pammatiyo ken sak-en ta
maid manggowad isnan awnityo ligalo ay
awnitko ited.
12 Tay nan adi mangipalobos ay
abaken Satanas et ipasgepko siya ay adi
makakakak-aan isnan kad-an Apo Dios.
Menbalinek siya ay kanega tokod isnan
Templon Apo Dios ay maid makakaan. Et
awnitak imalka ken siya nan ngadan Apo
Dios ya nan ngadan di ilin Apo Dios ay
makwani en balo ay Jerusalem ay awnit
magapo ken Apo Dios id daya ya imalkak
gedan ken siya nan balo ay ngadanko.
13 No waday ingayo et idngeyo nan ibag-
bagan nan Ispiriton Apo Dios isnan ma-
mati ay madagdagop ay mangdaydayaw
ken sak-en isnan il-ili."

Nan Pamagbaga Isnan Mamati Id Laodicea

14 Danat ibaga abes nan isolatko is-
nan mangipangpango isnan mamati id
Laodicea. Kanana, "Sak-en ay makwani
en Tet-ewa tay matalekak ya am-in ay
ipagtekko ay maipanggep ken Apo Dios
et tet-etet-ewa et wada nan ibagak ken
dakayo. Sak-en gedan nan nangipaboli-
wan Apo Dios isnan am-in ay wada.
15 Kanak en gegetkek nan am-in ay ik-
ikkanyo. Isonga getkek abes ay kanegyo
nan mentineng-an ay poos di danom tay
adiyo ap-aposen sak-en ngem adiyo gedan
solsoloten ay osto. Gag-awis no piliyenyo

no ngan nan ikkanyo no osto ay mamati
kayo wenno adi.
16 Ngem gapo tay kaneg nan midyo
menpoos ay danom nan pammatiyo ken
sak-en et awnitak itobba dakayo.
17 Kankananyo en maid polos kolangyo
isnan am-in ay masapolyo isonga kananyo
en baknang kayo. Ngem adiyo getken
ay nan tet-ewa et kokodokdo kayo ya
kaseseg-ang kayo. Kanegyo nan ninlala-
bos ya kowap.
18 Isonga bagbagaak dakayo ta sak-en
di omaliyanyo is omalaan is kaneg kap-
atgan ay balitok et siya nan osto ay pam-
mati tasiyay tet-ewa ay bomaknang kayo.
Omala kayo koma gedan is polaw ay bado
ta adi kayo menlalabos ta makaan nan
bainyo. Ya omala kayo gedan is iyagasyo
isnan matayo tasiyay makaila kayo kasin.
19 Am-in ay laylaydek et bagbagaak ya
dosdosaek daida no ngawi nan ik-ikkanda
tasiyay maitdowanda. Isonga ibabawiyo
nan basbasolyo ta patiyenyo sak-en ay
osto.
20 Dengngenyo, itatatakdegko isnan seg-
pan nan kanegyo baey ay menkogkogkog.
No waday mangdenge danat tokaban et
songgepak et makiobongak ken siya.
21 Nan adi mangipalobos ay abaken Sa-
tanas daida et daida nan awnitak agtan is
kalebbenganda ay makitokdo ken sak-en
ay maitapi isnan kinangatok ay kaneg nan
naitapiyak ken Ama isnan kinangatona
issan nang-abakak ken Satanas.
22 No waday ingayo et idngeyo nan ibag-
bagan nan Ispiriton Apo Dios isnan ma-
mati ay madagdagop ay mangdaydayaw
ken sak-en isnan il-ili."

Siya dadi nan inpasolatna ken sak-en
isnan ipogaw isnan pito ay ili.

4

Nan Kadadayaw Ay Mentoltolay Id Daya

1 Nakwas pay di daket tamaangen id
daya daket ilaen nan natokaban ay eneb.
Daket dengngen kasin san kali ay dinngek
issan damo ay kaneg nan kalin di tang-
goyob ay mangmangwani en, "Omalika
isna ta ipailak ken sik-a nan awnit om-
mat."
2 Dat makanapet nan Ispiriton Apo Dios
ken sak-en daket wada id daya. Daket
ilan isdi nan tokdowan di ali ay wada nan
tomotokdo.
3 Nan kaiilaana et mensilsilang ay
kanega nan nangina ay bato ay makwani
en haspe ya karnelia. Isnan tokdowana
et liniliwes nan mensilsilang ay kaneg
batikaang ay bildi ay kaneg nan bildi ay
bato ay makwani en esmeralda.
4 Nan tokdowana pay et liniliwes nan
dowampoo ya epat ay ganaganagwis
ay tokdowan et tomotokdo isdi nan
dowampoo ya epat ay aamam-a ay nan-
gato nan lebbengda et menbabadoda is
polaw ya menkakalogongda is balitok ay
kalogong di ali.
5 Magapgapo isnan kad-an di mentolto-
lay nan kimat ya nan ninkapipigsa ay
kido. Isnan sagangna et wada nan pito
ay mapapasgedan ay silaw et daida nan
mangipaila isnan pito ay kailaan nan
panakabalin di es-esa ay Ispiriton Apo
Dios.
6 Nan esa pay ay inilak isnan sagang
di tokdowana et kanega anaanawa ay
salming ay mensilsileng ay kaneg nan
makwani en kristal.

Isnan sag-en nan kasolisolin nan tok-
dowan di ali et wada nan epat ay matatago
ay winadan Apo Dios et nakikilop nan
awakda is kamatamata.
7 Nan omona et kaneg bolog is layon nan
kaiilaana. Nan maikadwa et kaneg baka.
Nan maikatlo et kaneg angas di ipogaw
nan angasna. Nan maikap-at et kaneg
labaan ay mentaytayaw.
8 Am-inda et napapayakanda is sag-en-
em et nakikilop nan ninsinombangil ay
payakda is kamatamata. Inagew ya linabi
et adida isalsaldeng ay menkankanta ay
mangmangwani en,

"Maiwed polos makaiso ken Apo Dios
isnan kinangatona ya nan kinaos-
tona. Mawawawawada siya ay
maid logina wenno patenggana."

9 Menkankanta san epat ay matatago ay
mangdaydayaw isnan kinapateg san men-
toltolay ay mawawawada ay eng-enggana
dadapay men-iiyaman ken siya. Isnan
menkankantaanda

10 et makikankanta gedan san
dowampoo ya epat ay aamam-a ay mang-
daydayaw gedan isnan mawawada ay
eng-enggana. Isnan mangdaydayawanda
ken siya et menlokbobda dadapay kaanen
nan kolonada ay balitok ay kanega kalo-
gong di ali dadaet ippey isnan sagangna
ay mangwani,
11 "Sik-a nan Apomi ya Diosmi. Maiba-
gayka ay madayaw ya maipangato
gapo isnan dadama ay panakabal-
inmo tay sik-a nan nangwada isnan
am-in ay wada. Owen, gapo isnan
layadmo ay nangwada isnan am-in
et naboliwda."

5

*Nan Nalololon Ay Papil Ya Nan Mak-
wani En Kalnilo Ay Wada Nan Kalebben-
gana Ay Manglokat*

1 Nakwas di daket ilaen nan nalololon
ay papil ay gegen-an san tomotokdo ay
mentolay isnan makanawan ay ledengna.
San papil et nasosolatan nan ninsinom-
bangil ya napipilkatan is pito tasiyay adi
malokatan.
2 Daket ilaen abes nan napigsa ay anghel
ay mangibibiyad isnan kalina ay mang-
mangwani en, "Sino nan maibagay ay
manglatlat isnan naipipilkat ay papil ay
naay ta lokatana?"
3 Ngem olay id daya wenno isnan
batawa wenno isnan kad-an di natey et
maiwed polos olay esa is dinatngana is
wada nan kalebbengana ay manglokat
isnan papil ta ilaena nan naisosolat isdi.
4 Isonga daket men-agaaga tay maiwed
polos dinatngana is makalokat isnan deey
ay papil.
5 Ngem dat kanan nan esa issan deeyday
aamam-a ken sak-en, "Adika pod men-
ag-aga. Ilam, wada isna si Kristo ay
nangadnan is Layon ay nagapo ken Juda
ya apon abes din si Ali David. Siya nan
nakaabak ken Satanas isonga kalebben-
gana ay manglatlat isnan pito ay naipip-
ilkat ay papil ta bilagena san nalololon ay
papil."
6 Idi kinwanina di daket ilaen ay wada
nan kanega anak di kalnilo ay tomatakdeg
isnan kad-an di tokdowan di ali ay
linilikob san epat ay matatago ya san
dowampoo ya epat ay aamam-a. San
Kalnilo et kanega napatey id kasin tay
wada nan kablatna. Wada nan pito ay
sakgodna ya pito abes nan matana ay
mangipaila isnan panakabalin nan Ispiri-
ton Apo Dios ay mang-il-ila isnan am-in ay
om-ommat isnan batawa.
7 Daet omey ay mang-ala isnan
nalololon ay papil isnan makanawan ay
ledeng san tomotokdo ay mentolay.
8 Isnan nang-alaana isdi dat men-
pangalokbob san epat ay matatago ya
san dowampoo ya epat ay aamam-a
ay kasikokotengteng isnan makwani en
harpe ay mangdayaw isnan makwani en
Kalnilo. Wada abes ken daida nan sag-es-a
ay balitok ay malakong ay mapop-oowan
di insinso. Nan kaiyaligan nan insinso et
nan lol-owalon di kaipoipogaw Apo Dios.
9 Dadat kantaen nan balo ay kanta ay
mangwani en,
"Kedkedengka is maibagay ay mang-
ala isnan nalololon ay papil ya
mangkaan isnan pilkatna. Tay
napateyka et nan nateyam nan
naisbot isnan basbasol di ipogaw
ta waday menbalin is ipogaw Apo
Dios isnan magapo isnan am-in ay
ili ay natkenatken nan kalida ya
kaiilaanda.
10 Intapim daida isnan mentoltolayan Apo
Dios ya ninbalinem daida is mensilsilbi
ken siya ay kaneg nan inik-ikkan di pa-
padin di Judio ya awnitda mentolay isnan
batawa."
11 Kasinak nintamaang daket ilaen nan
kalibolibolibo ay aanghel ay nangliliwes
isnan tokdowan di mentolay ya san epat
ay matatago ya san dowampoo ya epat ay
aamam-a.
12 Dadat ibibiyad nan kantada ay mang-
mangwani en,
"Nan makwani en Kalnilo ay pinateyda
et maibagay ay madayaw ya map-
ateg ya maipangato tay maiwed po-
los menkolangan nan kabaelana ya
nan getkena ya nan kinagawisna."
13 Dinngek gedan nan kantan di am-
iam-in ay naboliw, nan wada id daya,
isnan batawa, nan wada isnan baybay ya

wada isnan kad-an di natey. Am-iam-in ay binoliw Apo Dios et menkankantada ay mangmangwani en,

"Nan tomotokdo ay mentolay ya nan makwani en Kalnilo et daida nan kapigsaan isonga madaydayawda ya mapatpategda ya maipapangatoda ay eng-enggana."

14 Dat songbatan san epat ay matatago et kananda en, "Tet-ewa am-in sa." Dat kasin menpangalokbob san dowampoo ya epat ay aamam-a ay mangdayaw issan Kalnilo ya san Mentolay.

6

Nan Nakaanan Di Enem Ay Naipipilkat Ay Papil Issan Nalololon Ay Papil

1 Daket ilaen san Kalnilo ay mangkaan isnan damo ay pilkat. Isnan nangkaanana daket dengngen nan napigsa ay kali ay kaneg kido ay kalin di esa issan epat ay matatago ay mangmangwani en, "Omalika et."

2 Daket ilaen ay bomalbala nan polaw ay kabayo ay wada nan mensasakay ay nananggen is pana ay igobatna. Dat wada nan mang-ited ken siya is kalogong ay singyal di mangabak. Dat omey makigobat ay mang-abak isnan am-in ay kagobatna.

3 Dat kaanen nan Kalnilo nan maikadwa ay pilkat isnan papil daket dengngen ay kanan san maikadwa ay matatago en, "Omalika et."

4 Dat bomala nan men-gadangdang ay kabayo. Nan mensasakay et inagtanda is andoando ay ispada ay mangipagtek isnan panakabalina ay mangipagobat isnan ipogaw isnan batawa ta menpinateyda.

5 Dat kaanen san Kalnilo nan maikatlo ay pilkat daket dengngen ay kanan nan maikatlo ay matatago en, "Omalika et." Daket ilaen nan menngitit ay kabayo. Nan mensasakay et bibilalayena nan pagkilowan.

6 Daket dengngen nan kali ay nagapo issan kad-an di epat ay matatago ay mangwani en, "Awnit wada nan bitil isnan batawa isonga nan lagbon di ipogaw isnan sin-agew et dowa ay salmon ay bagas et kedeng wenno sinkasalop ay ginilling ay ballogo. Ngem adiyo panginnginaen nan mantika ya basi."

7 Dat kaanen san Kalnilo san maikap-at ay pilkat daket dengngen ay kanan nan maikap-at ay matatago en, "Omalika et."

8 Daket ilaen nan kabayo ay inmopsat. Nan ngadan nan mensasakay et Tetey et omon-onod ken siya si Hades ay pangwanida isnan kad-an di natey. Naagtanda is kalebbenganda ay mangpatey isnan pagkap-at di ipogaw isnan batawa. Nan ikateyda et nan gobat, bitil, sakit ya nan atap ay aanimalis.

9 Dat kaanen san Kalnilo nan maikalima ay pilkat isnan papil. Daket ilaen nan maig-igwaan di maiboyboyag ken Apo Dios ay makwani en altar et wada isnan silokna nan ab-abiik di kaipoipogaw ay napatpatey gapo tay pinatpatida nan kalin Apo Dios ya gapo isnan nangipanpaneknekanda isnan tet-ewa ay maipanggep ken siya.

10 Inbobogawda ay mangwani en, "Manakabalin ay Dios, tet-ewa nan am-in ay kanam ya osto nan ik-ikkam. Isonga tongona pay di mangbanagam isnan ipogaw isnan batawa ta baesam nan nangpatey ken dakami?"

11 Dadat maagtan am-in is polaw ay bado ya naibaga ken daida en omillengda pay is sin-awyan ta sed-enda nan am-in ay masapol ay mapatey ay bebsatda ay baan Apo Dios ay kaneg nan inpeseda.

12 Daket ilaen kasin ay kaanen san Kalnilo nan maikan-em ay pilkat. Dat manawada nan napigsa ay yegyeg isnan batawa dat mabanolinget nan agew ay kaneg nan menngalilitit ay galot dapay gomadangdang nan bowan ay kaneg basa.

13 Dat matekdag nan katalatalaw isnan batawa ay kaneg nan kaapgasan nan egay kaom ay begas di molmola isnan napigsa ay dagem.

14 Dat mamaid nan daya ay kaneg papil is nalolon et maaton nan am-in ay bilbilig ya olay nan bilig gedan isnan tengan di baybay.

15 Dat omegyat nan am-in ay ipogaw isnan batawa. Nan aali, nan tap-in di mentolay, nan aap-apon di sosoldado, nan babaknang, nan wada nan kabaelanda ya

nan am-in ay tap-in di ipogaw ay baa ya
baken et enda nin-gago am-in isnan lil-
iyang ya isnan natetengyaban ay batbato
isnan bilbilig.
16 Dadat kasibobogaw ay mangmang-
wani isnan bilbilig ya isnan batbato, “Mag-
day kayo koma ta gab-onanyo dakami ta
adi mang-ila nan tomotokdo ay mentolay
ya ta adimi liknaen nan liget nan mak-
wani en Kalnilo.
17 Tay id wani nan inomdanan nan kae-
egyat ay ligetda et maid polos makaitoled
is mangsango isnan ligetda.”

7

Nan Sin-gasot Ya Epatpoo Ya Epat Ay Libo Ay Ipogaw

1 Nakwas di daket ilaen nan epat ay
anghel ay tomatakdeg ay nin-ang-anga
isnan batawa ay mangseseyat isnan epat
ay kagapowan di dagem ta maid omey is
dagem isnan batawa ya baybay ya ta adi
kaiwessawes nan kak-aiw.
2 Daida nan inagtan Apo Dios is kabae-
landa ay mangdadael isnan batawa ya
baybay. Daket ilaen nan esay anghel ay
nagapo isnan batog di balaan di agew ay
mamanggen isnan pala malkan Apo Dios
ay maleleng-agan.
3 Danat ibogaw issan epat ay anghel ay
mangwani en, “Awni. Adiyo saksakiten
nan batawa, baybay ya nan kak-aiw eng-
ganay malkaanmi nan kitkitong nan baan
Apo Dios.”
4 Daket dengngen nan kabibilang nan
namalkaan nan kitongda et sin-gasot ya
epat poo ya epat ay libo. Nagapoda isnan
simpoo ya dowa ay an-ak din si Israel.
5-8 Et sagsisimpoo ya doway libo nan
nagapo isnan tonggal esa ay kaapowan Is-
rael ay da Juda, Ruben, Gad, Aser, Neftali,
Manases, Simeon, Levi, Isacar, Zabulon,
Jose, yas Benjamin.
9 Idi mentamaangak kasin daket ilaen
ay wada nan adoado ay ipogaw ay adi
kabilang. Nagapoda isnan am-in ay ili
isnan batawa ay nateketeken nan kalida
ya kaiilaanda. Itatakdegda am-in isnan
sagang nan mentolay ya nan makwani en
Kalnilo et wasdin ninbadbado is polaw
ay naisasagayad ya wasdin nanggegeen is
lamos ay mangipaila isnan gasingda.
10 Inbibiyadda ay mangmangwani en,
“Maid teken is mangisalakan ken datako
nodi nan Kalnilo et kedeng yas Apo Dios
ay tomotokdo ay mentolay.”
11 Am-in ay anghel et linikobda nan tok-
dowan di ali, san aamam-a ya san epat ay
matatago. Dadat menpangalokbob issan
sagang di tokdowan ay mangdayaw ken
Apo Dios.
12 Kananda en, “Tet-ewa nan naayda.
Maibagay si Apo Dios ay madaydayaw ya
maipangato ay eng-enggana. Men-iyaman
tako ken siya tay maid polos menkolangan
nan kabaelana ya nan getkena. Tet-ewa
am-in dana.”
13 Dat sooten nan esa issan deeyday
aamam-a ken sak-en en, “Ay getkem no
sino nan ipogaw ay naayda ay nakabado
is polaw ya into nan nagapowanda?”
14 Daket kanan, “Adiyak getken, apo.
Waay sik-a nan mangtek.”
Danat kanan, “Da tona nan ipogaw ay
mamati ay nangilasat isnan dadama ay
ligat isnan batawa. Kanegda linabaan
nan badoda isnan basan nan makwani
en Kalnilo ta pomolaw ay maiyalig isnan
naowasan nan basbasolda.
15 Isonga menteteeda id wani isnan
sagang di tokdowan Apo Dios ta men-
silsilbida isnan Templona ay inagew ya
linabi. Et san tomotokdo ay mentolay
et banbantayana daida tay wada siya ay
maitatapi ken daida.
16 Isonga adida polos kasin kaow-owat
ya adida kasin kaew-ewew. Adida pay
mapaligatan isnan kaeegyat ay agew ya
mailisida isnan pilmi ay poos di kompolmi
17 tay nan Kalnilo ay wada isnan kad-an
di tokdowan di ali et siya nan mangban-
bantay ken daida ya siya nan mangipang-
pango ken daida isnan balaan di danom
ay mang-ited is biyag ay maid patenggana.
Et kaanen Apo Dios nan am-in ay seg-
angda ta adida kasin men-ag-aga.” Siya
dadi nan kinwanina.

8

Nan Nakaanan Di Maikapito Issan Naipipilkat Ay Papil

1 Idi kinaan nan makwani en Kalnilo
nan maikapito ay pilkat isnan deey ay
papil dat omneng am-in ay wada id daya
is waay kagedwa ay olas.
2 Daket ilaen nan pito ay anghel ay
tomatakdeg isnan sagang Apo Dios dadat
maagtan is sin-es-a ay tanggoyob.
3 Dat domateng nan esay anghel ay
nananggen is balitok ay maipaypay-an
di insinso dat omey tomakdeg isnan al-
tar. Naagtan siya is adoado ay insinso ta
maitapi isnan lol-owalon di kaipoipogaw
Apo Dios danat poowan isnan balitok ay
altar ay wada isnan sagang di tokdowan
di ali.
4 Dat ngomato nan asok di insinso ay
nagapo issan ginegen-an di anghel ay
tomatakdeg isnan sagang Apo Dios ay
maitapi isnan lol-owalon di ipogawna.
5 Inalan kasin san anghel san
maipaypay-an di insinso danat ponowen
is gabbang isnan altar et ibkasna isnan
batawa. Daet mawanada nan kaeegyat
ay kimat ya napigsa ay kido dapay
manayegyeg nan batawa.

Nan Inpabalan Nan Pito Ay Tanggoyob

6 Nakwas di dat mensagana san deeyday
pito ay anghel ay mentanggoyob.
7 Nintanggoyob nan damo ay anghel dat
omodan is dalalo ya apoy ay malalaokan is
basa. Dat mapoowan nan pagkatlon nan
batawa ya nan pagkatlon abes di kak-aiw
ya am-in ay logam.
8 Idi nintanggoyob nan maikadwa ay
anghel dat mawada nan kaneg dakkel ay
bilig ay menbidbidang et naibkas isnan
baybay. Dat menbalin nan pagkatlon di
baybay is basa
9 isonga natey nan pagkatlon di
matatago isnan baybay ya nalimon nan
pagkatlon di bapbapor ya bangbangka.
10 Idi nintanggoyob nan maikatlo ay
anghel dat wada nan dakkel ay talaw ay
menbidbidang ay kaneg silew ay maekdag
ay nagapo id daya et ompa isnan pagkat-
lon nan am-in ay balaan di danom ya nan
gin-ginawang.
11 Menpait nan ngadan san deey ay
talaw et pinmait nan pagkatlon di danom
isnan batawa isonga natey nan adoado
ay ipogaw ay nang-inom isnan deey ay
danom.
12 Idi nintanggoyob nan maikap-at ay
anghel dat mapontaan nan pagkatlon di
agew, nan pagkatlon di bowan ya nan
pagkatlon di taltalaw. Isonga namaid nan
pagkatlon di silawda. Et menbolinget
isnan pagkatlon di kag-aw ya pagkatlon di
labi.
13 Idi mentamaangak kasin daket ilaen
nan labaan ay mentaytayaw id ngato
ay mangibobogaw ay mangmangwani en,
“Ay inayan tay am-amed kaeegyat nan
ommat pay isnan mentetee isnan batawa
no mentanggoyob nan tolo pay ay anghel.”

9

1 Dat mentanggoyob nan maikalima ay
anghel. Daket ilaen nan esay talaw ay
naekdag isnan batawa. Dat maagtan
siya is tolbek di eneb di lengaw ay maid
patenggan di kaad-adaemna.
2 Danat lokatan nan lengaw dat bomala
nan adoado ay asok ay kaneg asok di
dakedake ay apoy et salinana nan agew.
Isonga binmolinget nan batawa gapo is-
nan kaeegyat ay asok ay nagapo isnan
lengaw.
3 Dat wada nan ipabalan nan asok
ay kaneg kadododododon ay maiwakat is-
nan batawa et naagtanda is kabaelan ay
mensinget nan obetda ay kaneg gayaman.
4 Ngem naibilin ken daida ay adida
dadaelen nan loglogam ya nan kak-aiw
nodi singtenda et kedeng nan ipogaw
ay maid malkan nan kitongda ta kailasi-
nanda isnan ipogaw Apo Dios.
5 Ngem egayda napalobosan ay mang-
patey isnan deeyday ipogaw nodi apedda
paligaten daida is limay bowan. Ya nan
sakit nan singetda et kaneg nan kaeegyat
ay singet di gayaman.
6 Issan deey ay mapalpaligatanda et
kayat san deeyday ipogaw ay matey ngem
adi kabalin.
7 Nan kaiilaan san deeyday kaneg
dodon et kaneg kabayo ay nakasagana ay
makigobat. Et wada nan kaneg balitok ay
kolona isnan oloda. Nan angasda et kaneg
angas di ipogaw.

8 Nan bookda et andoando ay kaneg
book di babai ya kaneg bab-an di layon
nan bab-ada.
9 Et wada isnan pegaewda nan kaneg
salida ay landok. Nan kalin di paypayakda
et kaneg nan gogon di adoado ay kalisa ay
omey makigobat.
10 Nan singten nan obetda et kaneg
nan kaeegyat ay singten di gayaman
isonga nan obetda nan isingsingetda is-
nan ipogaw isnan oneg di limay bowan.
11 Et wada nan apoda ay siya gedan
nan anghel ay apo isnan lengaw ay
maid patenggan di kaad-adaemna. Nan
ngadana isnan kalin di Judio et Abaddon
ya isnan kalin di Griego et Apolion. Nan
kayatna ay kanan et mendadadael.
12 Nakwas nan omon-ona isnan tolo ay
kaeegyat ay ommat ngem wada pay nan
dowa ay omon-onod.
13 Dat mentanggoyob nan maikan-em ay
anghel daket dengngen nan kali et kaneg
nagapo isnan epat ay solin di balitok ay
altar isnan sagang Apo Dios.
14 Kinwanin san kali isnan maikan-em
ay anghel en, “Enka palobosan nan epat ay
anghel ay nanag-od isnan sag-en di dakkel
ay ginawang ay Eufrates.”
15 Danat omey palobosan daida tay nais-
aganada isnan naay ay osto ay tew-en
ya bowan, agew ya olas ay enda mang-
pateyan isnan pagkatlon am-in di ipogaw.
16 Daket dengngen ay nan kabibilang di
soldadoda ay mensasakay isnan kabayoda
et dowampoo ay libo nan gropoda et sag-
sisimpoo ay libo isnan esay gropo.
17 Et siya na nan kaneg di kabkabayo
ya nan mensasakay ay naipaila ken sak-
en. Nan salidan di pegaewda et tolo
nan kololda. Wada nan men-gadangdang
ay kaneg apoy, amarilyo ya asol ay
kaneg nan asol ay batek ay makwani en
sapiro. San deeyday kabayo et kaneg
olon di layon nan oloda et bomalbala
isnan topekda nan asok ya apoy ya nan
menbidbidang ay kaneg libo.
18 Isonga dat matey nan pagkatlon di
ipogaw isnan batawa gapo isnan asok,
apoy ya libo ay bomalbala isnan topekda.
19 Et dowa nan kabaelan san deeyda
ay kabayo ay mangpatey tay nan topekda
nan ipateyda ya nan ikoda abes nan os-
alenda ay mangpaligat isnan ipogaw tay
nan ikoda et kaneg oweg.
20 Ngem nan nabay-an ay ipogaw ay
egay natey isnan deey ay ligat et egayda
polos tinaynan nan ngawi ay ik-ikkanda
ay mangpatpati isnan didimonyo ay aan-
ito ya nan apedda sinapsapo ay balitok,
gambang, landok, bato ya kaiw ay sinang
didiosda. Dapay nan deeyda ay sinang
didios et adida polos makaila, makadnge
ya makadaan.
21 Egayda gedan isaldeng nan ngawi ay
ik-ikkanda ay menpatpatey ya mensap-
sapo isnan ib-ada ay ipogaw. Itoltoloyda
gedan ay mangak-akew ya mamabai ya
lomalaki.

10

Nan Banban-eg Ay Papil Ay Gegen-an Nan Anghel

1 Nintamaangak kasin daket ilaen ay
wada pay nan napigsapigsa ay anghel ay
lomaylayog ay nagapo id daya. Kaneg
nababadowan is liboo ya nabebedbedan
is batikaang. Somili nan angasna ay kaneg
agew ya nan sikina et kaneg menbid-
bidang is apoy.
2 Gegen-ana nan banban-eg ay nabibi-
lag ay solat. Isnan linmayogana danat
igagatin nan kanawan ay sikina isnan
baybay ya nan kanigid isnan lota.
3 Dat menbogaw et kaneg napigsa ay
kalin di layon. Dat songbatan nan pito ay
napigsa ay kido.
4 Daket isolat koma nan kinwanin nan
kido ngem dat wada nan kali ay nagapo
id daya ay mangmangwani, “Adim ipag-
pagtek nan kinwanin san pito ay kido.
Adim isolat.”
5 San anghel ay inilak ay tomatakdeg
isnan baybay ya lota et inpangatona nan
kanawan ay ledengna.
6 Dat mensapata isnan ngadan Apo Dios
ay adi katkatey ay nangboliw isnan daya,
nan batawa, nan baybay ya nan am-in
ay mentetee ken daida. Kinwanina en,
“Maiwed et maiyaw-awniyana pay laeng
7 tay no mentanggoyob nan maikapito
ay anghel et kewasen Apo Dios nan am-in
ay ninemnemna ay maikkan ay kaneg din

inbagana isdin bab-aana ay mamadtona
id sang-adom ngem egay naipagtek isnan
tap-in di ipogaw."
8 Kinwanina di daket dengngen kasin
san kali ay nagapo id daya ay mangwani
ken sak-en en, "Enka ta alaem san nabibi-
lag ay solat ay gegen-an nan anghel ay
tomatakdeg isnan baybay ya isnan lota."
9 Isonga inmeyak isnan anghel daket
ipaala san banban-eg ay papil. Danat
kanan, "Alaem ta kanem. Nan tamtamna
et mam-is ay kaneg dilo ngem no ok-
monem et awnitna pasakiten nan egesmo
gapo isnan paitna."
10 Isonga inalak san banban-eg ay papil
ay gegen-ana daket kanen et mam-is ay
kaneg dilo. Ngem idi inokmonko dat
somakit tet-ewa nan egesko.
11 Dat maibaga ken sak-en nan kayat ay
kanan san paitna. Kanana en, "Masapol
ay kasinmo ibagbaga nan kaeegyat ay
awnit ommat isnan aali ya nan ipogaw
ay nagapo isnan nateketeken ay ili ay
natkenatken nan kalida ya kaiilaanda."

11

Nan Doway Tistigos Apo Dios

1 Nakwas di dat wada nan mangiyali is
pao ay pala lokod danapay ibaga en, "Enka
lokoden nan Templon Apo Dios ya nan
altar dakat bilangen abes nan mangday-
dayaw ken siya isnan Templona.
2 Ngem adim loklokoden nan pantew di
Templo tay epdas naited isnan adi mamati
ken Apo Dios ta paasiasiyenda nan ilin
Apo Dios is epatpoo ya doway bowan.
3 Ngem isnan deey ay epatpoo ya doway
bowan ay sinlibo ya dowanggasot ya en-
empoo ay agew et siya gedan nan man-
gibaaak isnan doway tistigosko ay mang-
paneknek ken sak-en. Et sako nan badoda
ay mangipaila isnan menseseg-anganda
gapo isnan om-ommat."
4 San deey tistigos Apo Dios et daida nan
nakwani id kasin en kaneg doway kaiw
ay olivo ya doway silaw isnan sagang Apo
Dios ay Apo isnan batawa.
5 Et no waday mangpadas ay mang-
ikkan is ngawi ken daida et wada nan
apoy ay bomala isnan topekda ay mang-
poo ken daida. Et siya nan mapateyan nan
bosoda.
6 Wada gedan nan kabaelanda ay
mangipatiyagew ta adi omod-odan isnan
mangibagbagaanda isnan inbagan Apo
Dios ken daida. Et wada abes nan kabae-
landa ay mangipabalin isnan danom is
basa. Ya wada gedan nan kabaelanda
ay mangpaligat isnan kaipoipogaw is
kompolmi ay ligat basta laydenda.

7 Idi nakwas san inbagbagan san doway
tistigos Apo Dios dat bomala nan pilmi ay
kaeegyat isnan lengaw ay maid patenggan
di kaad-adaemna et sapeena daida. Danat
pateyen san doway tistigos Apo Dios tay
inabakna daida.
8-9 Dat baybay-an nan ipogaw nan
awakda is tolo ay agew ya kagedwa is-
nan esay kalsan nan dakkel ay ili ay
nailansaan met laeng nan Apo tako isnan
kros. Nan deey ay ili et nakadwaan is
ngadan ay Sodoma ya Egipto tay kaneg din
ngawi ay naikkan issan deeyda ay ili nan
maik-ikkan gedan isnan naay ay ili. Nan
kaipoipogaw isnan am-in ay nateketeken
ay ili isnan batawa et boyboyaenda nan
awak san doway natey dadapay iyadi ay
maikaob.
10 Tay men-galalasingda gapo isnan
nateyan san dowa ay mamadton Apo
Dios tay dadama nan nangpalpaligatanda
isnan kaipoipogaw isonga ninlalagsakda
dadapay menpinakdaw.

11 Ngem idi nakwas san tolo ay agew ya
kagedwa dat tagowen kasin Apo Dios san
dowa dadat bomangon. Isonga am-in ay
nang-ila et pilmi nan egyatda.
12 Dat dengngen san dowa ay mamadto
nan napigsa ay kali ay nagapo id daya
ay mangwani en, "Ngomato kayo isna."
Dat ilaen nan mangliliget issan dowa ay
makingatngatoda isnan liboo ay omey id
daya.
13 Dat manayegyeg nan batawa is
napigsa et madadael nan pagkasimpoon
san deey ay ili dapay wada nan natey ay
pitoy libo ay ipogaw. Dat dadama nan
egyat nan tap-in di ipogaw isonga dadat
dayawen si Apo Dios.

14 Nakwas nan maikadwa ay kaeegyat
ay ommat ngem omal-ali nan maikatlo.

Nan Kaodiyan Ay Tanggoyob

15 Idi nintanggoyob nan maikapito ay
anghel dat wada nan napigsa ay kakalikali
id daya ay mangmangwani en, “Menlogi
id wani et maid teken is mentolay isnan
batawa no baken kedkedeng nan Apo tako
ya nan inbaana ay si Kristo et daida nan
mentoltolay ay eng-enggana.”
16 Dat san dowampoo ya epat ay
aamam-a ay tomotokdo isnan sagang Apo
Dios et ninpangalokbobda ay mangdayaw
ken Apo Dios ay mangwani en,
17 “Apo Dios ay Apomi ay manakabalin ay
wawawawada et men-iyaman kami
ken sik-a tay id wani inpailam nan
kaskasdaaw ay panakabalinmo et
menlogi et nan mentolayam.
18 Nan mang-ap-apos ken sik-a et dadama
nan ligetda ngem inomdan id wani nan
timpo ay ipailam nan ligetmo gedan tay
inomdan nan agew ay banagem nan am-
in ay natey ta ligalowam nan bab-aam ay
mamadtom ya nan am-in ay ipogawmo
ay mangpatpateg ken sik-a ay olay nan
ninkabababa ya nan ninkangangato daka-
pay dadaelen nan kaipoipogaw ay nang-
ik-ikkan isnan ngawi isnan batawa.”
Siya di nan kinwanida.
19 Daket ilaen ay matokaban nan Tem-
plon Apo Dios id daya et inilak gedan nan
pokok ay nangipapay-anda isnan mangi-
panemnemnem isnan tolag Apo Dios is-
nan ipogawna. Dat menkimat dapay
menkido is napigsa ya mendalalo dapay
menyegyeg gedan nan batawa.

12

Nan Babai Ya Nan Dragon

1 Idi nakwas di dat mawada isnan daya
nan esa ay kaskasdaaw ay napateg nan
kayatna ay ipaila. Wada nan babai ay nin-
babado is somili ay kaneg agew danapay
gagatinan nan bowan. Ninkakalogong
siya is kolona ay simpoo ya doway talaw.
2 Makaan-anak siya isonga men-ad-
adawag gapo isnan sakit nan egesna.
3 Dat mawada gedan nan esay kaskas-
daaw ay dakedake ay kaneg bowaya ay
makwani en dragon ay men-gadangdang.
Pito nan olona ya simpoo nan sakgodna et
isnan am-in ay olona et nakolkolonaanda
is kalogong di ali.
4 Nan ikona et piniktiwna nan pagkatlon
di talaw dadat maekdag isnan batawa.
Dat omey isnan sagang san babai ay
makaan-anak ta alaena koma nan anakna
no bomala ta kanena.
5 Ngem idi inmanak dat maeyey ay
dagos san anakna ay lalaki isnan kad-
an Apo Dios tay siya nan awnit mentolay
isnan batawa. Et maid polos makaabak ya
makasopla ken siya isnan mentolayana.
6 Ngem san babai et linmayaw ay omey
isnan pondag ay insaganan Apo Dios ay
menteana ta maay-ayowanan siya isdi is
sinlibo ya dowanggasot ya enempoo ay
agew.
7 Dat id daya et men-giginobatda. Si
Miguel ay esay anghel Apo Dios ya nan iib-
ana ay anghel et ginobatda nan dragon ya
nan baana ay aanghel gedan.
8 Ngem naabak san dragon isonga
inpakaanda daida id daya tay maid
kalebbenganda ay mentee pay isdi.
9 Isonga dadat bekasen siya ya nan
aanghelna isnan batawa. San dakkel ay
dragon et siya met laeng nan ninpaila ay
oweg id sang-asang-adom. Nan ngadana
et Satanas wenno Diablo ay nang-al-
allilaw isnan kaipoipogaw isnan batawa.
10 Nakwas di daket dengngen kasin nan
napigsa ay kali id daya ay mangmangwani
en, “Id wani nan mangisalakanan Apo
Dios isnan kaipoipogawna. Id wani gedan
nan mangipailaana isnan kabaelana ay
mentolay. Nan pinilina ay mentolay ay
si Kristo et ipailana gedan id wani nan
kalebbengana tay naabak si Satanas. Id
kasin et tinmaktakdeg si Satanas isnan
sagang Apo Dios ay mangisodsodsod isnan
basol nan iib-a tako ay mamati isnan
batawa ay inagew ya linabi ngem id wani
et naipakaan siya id daya.
11 Inabak nan iib-a tako siya gapo isnan
nin-ayosan nan basan nan makwani en
Kalnilo isnan nateyana ya gapo gedan
isnan nangipanpaneknekanda ken Apo

Dios. Kinkinwanida en olay no mateyda
gapo isnan pammatida tay adida polos
imotan nan biyagda.
12 Isonga am-in kayo ay mentetee id
daya et men-galalasing kayo gapo isnan
naabakan Satanas. Ngem dakayo ay
wada isnan batawa et kaseseg-ang kayo
tay naibkas si Satanas isnan kad-anyo et
dadama nan ligetna tay getkena ay sin-
awyan pay et kedeng nan mang-ikkanana
isnan laydena." Siya di nan kinwanin nan
ninkali.
13 Idi naibkas san dragon isnan batawa
danat kedagen san babai ay inmanak is
lalaki.
14 Ngem naagtan san babai is doway
dadadadakke ay payak di labaan tasiyay
makatayaw siya ay omey isnan pondag ta
adi makadateng san dragon ken siya ta
isdi nan mang-ay-ayowanan Apo Dios ken
siya is tolo ay tew-en ya kagedwa.
15 Dat pabalaen san dragon isnan
topekna nan adoado ay danom tapno
maiyanod san babai.
16 Ngem binadangan nan lota san babai
tay nang-ak et maonog nan danom ay
nagapo isnan topek san dragon.
17 Dat dadama nan liget san dragon
issan babai isonga danat omey sapeen nan
tap-in di an-akna. Daida nan mangtong-
tongpal isnan bilbilin Apo Dios ya mang-
patpati gedan isnan tet-ewa ay inpagtek
Jesus.
18 Dat omey san dragon isnan benget di
baybay danat itakdeg isdi.

13

Nan Kaeegyat Ay Animal Ay Nagapo Isnan Baybay

1 Daket ilaen ay aped wada nan boma-
lbala isnan baybay ay kaeegyat. Kaneg
animal ay pito nan olona ya simpoo nan
sakgodna et isnan am-in ay sakgodna et
nakolkolonaanda is kalogong di ali. Et
isnan am-in ay olona et wada nan naisolat
ay mangipadakes ken Apo Dios.
2 Nan ilan san kaeegyat et kaneg tigre.
Ngem nan dapana et anaanando ya men-
tadem nan kokona ay kaneg nan dapan
di bear. Nan topekna et kaneg topek di
layon ay kaeegyat nan bab-ana. Dat ited
nan dragon ken siya nan panakabalina
ya lebbengna ay mentolay isnan itolto-
layana.
3 Isnan esay olon san kaeegyat ay deey
et wada nan dakkel ay kablat di kaeegyat
ay sogat ay ikateyna koma ngem dat ob-
pay gomawis. Isonga nasdanasdaaw nan
kaipoipogaw isnan batawa dadat mamati
ken siya
4 dadapay daydayawen san dragon tay
siya nan nang-ited isnan kalebbengan
san kaeegyat. Daydayawenda gedan san
kaeegyat ay deey ay mangmangwani en,
"Maiwed polos kaneg na. Ya maid abes
makaabak ken siya."
5 Isnan epatpoo ya doway bowan et
inpalobos Apo Dios san kaeegyat ay men-
apo ya mang-it-it-ek isnan awakna ay
mang-iiyaw ken Apo Dios.
6 Aped menkalkali is ngawi maipanggep
ken Apo Dios ya isnan kad-ana ya nan am-
in ay mentetee isdi.
7 Naipalobos siya gedan ay manggobat
isnan ipogaw Apo Dios danat abaken
daida. Naagtan siya is kalebbengana
ay men-apo isnan am-in ay ipogaw is-
nan batawa isnan nateketeken ay ili ay
nateketeken nan kalida ya kaiilaanda.
8 Isonga am-in ay ipogaw isnan batawa
et ninbalinenda san kaeegyat ay deey
is diosda malaksig nan naisolat nan
ngadanda isnan paglistaan di matagotago
ay eng-enggana tay adida daydayawen
siya. Esapay mawada nan batawa et
nailista nan ngadngadanda isnan paglis-
taan ay kowan san makwani en Kalnilo ay
napatey id kasin.
9 Dengngenyo nan naay no waday in-
gayo.
10 Nan natodingan ay mabalod et
awnitda maibalod. Ya nan natodingan ay
mapatey isnan gamig et awnitda mapatey
isnan gamig. Isonga masapol ay napigsa
nan pammatin nan ipogaw Apo Dios ya
nan kabaelanda ay mang-itpe isnan olay
ngan ay ommat.

Nan Maikadwa Ay Kaeegyat Ay Animal

11 Idi nintamaangak kasin dat wada nan
esa pay ay kaeegyat ay bomalbala isnan

lota. Wada nan doway sakgodna ay kaneg
sakgod di anak di kalnilo ngem nan kalina
et kaeegyat ay kaneg kalin di dragon.
12 Wada ken siya nan am-in ay panaka-
balin san inmon-ona ay kaeegyat isnan
mangitakdegana ken siya. Et inpapatina
ay dayawen am-in ay wada isnan batawa
san inmon-ona ay kaeegyat ay natey issan
nasogatana dat gomawis.
13 Dat ipail-ilan san maikadwa nan
kaskasdaaw isnan kaipoipogaw ay kaneg
nan nangipalayogana isnan apoy ay na-
gapo id ngato.
14 Isonga inal-allilawna nan kaipoi-
pogaw gapo isnan kaskasdaaw ay inpaik-
ikkan san inmon-ona ay kaeegyat ken
siya. Danapay ibaga isnan kaipoipogaw
en somapoda is tinagtago is kaneg san
nasogatan is gamig dapay kayet matatago
ta ipailada ay patpatgenda siya.
15 Dat maagtan gedan san maikadwa
ay kaeegyat is kabaelana ay mangleng-ag
isnan tinagtago ta makakali dapay maka-
patey isnan am-in ay adi mangdayaw ken
siya.
16 Dat ipapatin san maikadwa gedan
ay mamalkaan nan am-in ay ipogaw is-
nan kanawan ay ledengda wenno isnan
kitongda. Olay nan nangato ay ipogaw
ya nan nababa, nan kadangyan ya nan
kodokdo, nan baa ya nan baken et mas-
apol ay mamalkaanda.
17 Isonga maid polos ipogaw is men-
ilako ya lomako no adida omona ma-
malkaan is ngadan san inmon-ona ay kae-
egyat wenno nan nomilo ay mangipagtek
isnan ngadana.
18 Masapol ay masilib kayo sakayopay
makamegas isnan ngadana. Ngem dakayo
ay nalaing et mabalin ay makaibaga kayo
isnan ipagtek nan nomilona ay 666 tay
siya nan mangipagtek isnan ngadana.

14

Nan Kalnilo Ya Nan Insalakana Ay 144,000

1 Nintamaangak kasin daket ilaen ay
tomatakdeg nan makwani en Kalnilo is-
nan bilig ay Sion. Et makitatakdeg ken
siya nan sin-gasot ya epatpoo ya epat ay
libo ay ipogaw ay naisosolat isnan kitki-
tongda nan ngadana ya si Amana.
2 Daket dengngen nan kali ay nagapo
id daya ay kaneg napigsa ay gengaas di
danom ya kaneg kido. Et kaneg gedan
kalin di adoado ay kotengteng.
3 Tomatakdeg san sin-gasot ya epat-
poo ya epat ay libo ay ipogaw ay
mangsasagang issan tokdowan di ali ya
nan epat ay matatago ya nan dowampoo
ya epat ay aamam-a. Kankantaenda nan
balo ay kanta ay maid teken is makagtek
nodi daida et kedeng tay daida nan nasbot
isnan batawa.
4 Nan naayday ipogaw et nadalosda ay
maid nadnadlawanda ken Apo Dios. Mak-
makkeyda isnan Kalnilo olay intoy omay-
ayana. Et daida nan damo ay naited ken
Apo Dios ya isnan Kalnilo ay iib-an nan
nasbot ay kaneg nan damdadamdamo ay
maani ay nabgasan ay pagey.
5 Egayda polos ninkamkampot ya mai-
wed naipabasbasolanda.

Nan Inpadngen Nan Tolo Ay Anghel

6 Nakwas di daket ilaen nan esay
anghel ay mentaytayaw id ngato ay wada
nan gawis ay damag ay ibagbagana.
Nan gawis ay ibagbagana isnan kaipoi-
pogaw isnan batawa ay mentetee isnan
nateketeken ay ili ay nateketeken nan
kalida et adi masokatan ay eng-enggana.
7 Inbibiyadna nan kalina ay mangmang-
wani en, “Patgenyo ay ostoosto si Apo Dios
dakayopay dayawen siya isnan kinanga-
tona tay omal-ali nan timpo ay mangbana-
gana isnan am-in ay ipogaw. Daydayawen
ya patpatgenyo siya ay nangboliw isnan
am-in ay wada, ay nan daya, nan batawa,
nan baybay ya nan bomabalbalaan nan
dandanom.”
8 Dat wada nan maikadwa ay anghel
ay mangmangwani en, “Nadadael nan
Babilonia ay madamdamag ay ili gapo
isnan kinangawin di ipogaw isdi tay inaw-
awisda nan tap-in di ipogaw isnan batawa
ta taynanda nan tet-ewa ay Dios ta ik-
ikkanda nan ol-olay ay mangsolsolot is-
nan sinang didios.”
9 Dat wada nan maikatlo ay anghel
ay mangibibiyad ay mangmangwani

en, “Nan mangdaydayaw issan kaeegyat
ya nan tinagtagona ya namalkaan nan
kitongda wenno nan ledengda isnan
malkana
10 et awnitda liknaen nan pilmi ay
liget Apo Dios. Epdas nakasagana siya
ay mangdosa ken daida ay maid polos
seg-angna. Awnitda mapalpaligatan is-
nan apoy ya menbidbidang ay libo dapay
iilaen nan aanghel Apo Dios ya nan mak-
wani en Kalnilo.
11 Adi katkatey nan apoy ay mangpal-
paligat ken daida ay eng-enggana. Aped
men-as-as-asok. Isonga wadada isdi ay
inagew ya linabi ay adi makalayaw tay
daida nan nangdaydayaw isnan nang-ap-
apos ken Apo Dios ya nan tinagtago ay
kanegna dadapay namalkaan is ngadana.”
12 Isonga gapo tay keg todi nan awnit
ommat isnan adi mamati et dakayo ay
mamati ken Jesu Kristo ay ipogaw Apo
Dios ya mangtongtongpal isnan bilina et
am-amed ay masapol ay itpeyo ay adi
mangdokdokog isnan pammatiyo.
13 Daket kasin dengngen nan kali ay
nagapo id daya ay mangmangwani en,
“Isolatmo na. Menlogi id wani et nagasat
nan mamati no mateyda.”
Dat songbatan nan Ispirito Santo ay
mangwani en, “Tet-ewa ay men-gasingda
tay siya nan omillenganda isnan naligat
ay oblada tay siya di gedan nan manggon-
odanda isnan gawis ay inik-ikkanda.”

Nan Maapitan Di Adi Mamati Isnan Batawa

14 Idi nintamaangak kasin daket ilaen
nan polaw ay liboo. Et wada nan tomo-
tokdo isdi ay kaneg ipogaw ay nakokolon-
aan is balitok nan olona ya gegen-ana nan
mentalaladem ay kompay.
15 Dat wada nan esa ay anghel ay bo-
mala isnan Templo id daya ay mangibobo-
gaw ay mangwani isnan tomotokdo isnan
liboo en, “Enka ta men-gapaska tay id
wani nan kaaniyan nan tap-in di ipogaw
isnan batawa ay kaneg payew ay nab-
gasan nan pagey.”
16 Isonga dat omey men-gapas dat
menkakalpas nan ani.
17 Daket ilaen nan esa pay ay anghel ay
bomala isnan Templon Apo Dios id daya
ay manggegeen gedan is mentalaladem ay
kompay.
18 Dat bomala kasin nan esa pay ay
anghel ay kabiyang is apoy isnan altar.
Danat bogawan san maikadwa ay anghel
ay manggegeen is kompay et kanana en,
“Enka bolasen nan obas isnan batawa.
Kompayem nan nasabsablod ay begasda
isnan ot-oteda tay naomda et.”
19 Isonga danat iwasawas nan kom-
pay et maala am-in nan begas di obas
danat ibkas isnan dakkel ay paggilingan
ta masetset nan danomda. Ngem nan
kayatna ay kanan et nan awnit ommat
isnan ipogaw ay adi mamati isnan pilmi
ay mangdosaan Apo Dios ken daida.
20 Et nin-ayos nan adoado ay basa is
nasolok is tolong gasot ay kilometro ya na-
solok is esay metro ya kagedwa nan kaad-
adaemna ay naiyaligan nan nasetsetan
nan danom di obas isnan nagilinganda
isnan ilit di ili.

15

Nan Pito Ay Anghel Ay Mangiwalas Isnan Pito Ay Ligligat

1 Nakwas pay di daket ilaen id daya
nan esa pay ay kaskasdaaw ay mangipaila
isnan awnit ommat. Wada nan pito ay
anghel ay pito nan kabaelanda ay mang-
paligat isnan ipogaw. Et nan naayda nan
kaodiyan ay ligat tay siya nan kaodiyan
di ikkan Apo Dios ay mangipailaana isnan
ligetna.
2 Inilak gedan nan anaanawa ay kaneg
salming nan kail-ana ngem menbid-
bidang. Wada nan mentatakdeg isdi
et daida nan nang-abak isnan kaeegyat
ay nang-ap-apos ken Apo Dios ya nan
tinagtago ay kanegna tay egayda pinatpati
siya. Daida nan egay namalkaan is
ngadana wenno nan nomilon di ngadana.
Kasida gegeen is kotengteng ay inted Apo
Dios
3 et kankantaenda nan kantan Moses ay
esay baan Apo Dios id kasin ay kantan
gedan nan makwani en Kalnilo. Siya na
nan kankantaenda.
“Apo Dios ay manakabalin isnan am-in ay
wada,
kaskasdaaw ya kadadayaw nan ik-ikkam.

Sik-a nan Apon di am-in ay ili,
et ostoosto ya gawigawis nan am-in ay ik-ikkam.
4 Maid polos adi mangpateg ken sik-a, Apo.
Maid polos gedan mang-adi ay mangi-pagtek isnan kinangatom
tay sik-a et kedeng nan kasasantowan.
Isonga awnit omali nan ipogaw isnan am-in ay ili ay mangdayaw ken sik-a
tay inil-ilada am-in nan ostoosto ay ik-ikkam."
5 Idi nakakantada daket ilaen ay natok-aban nan kasantowan ay kowalto isnan Templon Apo Dios ay kananda en osto ay teana.
6 Dat bomala san pito ay anghel ay awnit mang-idya is pito ay ligat isnan batawa. Ninbabadoda is nadalos ay menpolololaw ya nabebedbedan nan pegaewda is nabal-itokan ay galot.
7 Idi binmalada dat ited nan esa issan epat ay matatago nan sag-es-ay malakong ay balitok ay nanapno is liget Apo Dios ay matatatago ay eng-enggana.
8 Dat mapno nan Templon Apo Dios is asok ay mangipaila isnan panakabalina ya nan kinangatona. Isonga maid makas-gep isdi engganay makwas nan pito ay ligat ay ikkan nan pito ay anghel.

16

Nan Maikolbowan Nan Liget Apo Dios Ay Wada Isnan Pito Ay Malakong

1 Idi maaw-awni daket dengngen nan napigsa ay kali ay nagapo isnan Templo ay kankanana isnan pito ay anghel en, "Enkayo ta ikolboyo isnan batawa nan liget Apo Dios ay wada isnan pito ay malakong."
2 Isonga dat omey nan omon-ona ay anghel ay mangikolbo isnan wada isnan malakongna isnan batawa. Dat magaddil nan am-in ay ipogaw ay namalkaan is ngadan san kaeegyat ya nan nangday-dayaw isnan tinagtagona et dadama nan sakit nan gaddilda.
3 Nakwas pay di dat omey nan maikadwa ay anghel et ikolbona isnan baybay nan wada isnan malakongna. Dat menbalin nan danom is kaneg basan di natey dat matey am-in ay mentetee isnan baybay.
4 Nakwas pay di dat omey nan maikatlo ay anghel et ikolbona isnan kaginagi-nawang ya menbalbalaan di danom nan wada isnan malakongna dat menbalin nan danom is basa.
5 Daket dengngen ay kanan nan anghel ay mangbanbantay isnan danom en, "Apo Dios ay maid kaneg di kagawismo ay wawawawada et ostoosto nan ikkam ay mendosa
6 tay nan dosdosaem et inwaswasitda nan basan nan ipogawmo ya nan ma-madtom isnan nangpateyanda ken daida isonga basa nan itedmo ken daida ay inomenda. Et siya di nan maibagay ay maikkan ken daida."
7 Daket dengngen nan kali ay nagapo isnan altar ay mangwani en, "Apo Dios ay manakabalin, tet-ewa ay tongpalem nan kalim ay mendosa ya ostoosto nan mang-ikkanam."
8 Nakwas pay di dat omey nan maikap-at ay anghel et ikolbona isnan agew nan wada isnan malakongna et dadama nan poos isonga kinan di agew nan kollop di ipogaw.
9 Maatoatonganda isonga dadat menkalkali is ngawi ken Apo Dios ay nagapowan nan naayday ligat. Ngem adida kayet ibabawi nan basbasolda ta siya nan dayawenda koma isnan panakabalina.
10 Nakwas pay di dat omey nan maikalima ay anghel et ikolbona nan wada isnan malakongna isnan mentolto-layan nan kaeegyat ay nagapo isnan baybay. Dat bomolinget nan il-ili ay men-tolayana. Nan ipogaw isdi et gegetlaenda nan dilada gapo isnan sakit di gaddilda
11 dadapay menkalkali is ngawi ken Apo Dios id daya gapo isnan ligatda ya sakitda. Ngem adida kayet balbaliwan nan ngawi ay ik-ikkanda.
12 Nakwas pay di dat omey nan maikan-em ay anghel et ikolbona nan wada isnan malakongna isnan dakkel ay ginawang ay Eufrates dat matdok nan danom et mak-agedang nan mentotolay ya nan sosol-dado isnan il-ili isnan makinlagod.

13 Daket ilaen gedan nan tolo ay
anaanas-i ay dimonyo ay kaneg bakbak
nan kaiilaanda. Binmala nan esa isnan
topek di dragon, nan esa et isnan topek
di kaeegyat ay nagapo isnan baybay ya
nan maikatlo et binmala isnan topek di
menkamkampot ay mamadto.
14 Nan deeyday toloy dimonyo et ma-
balin ay ikkanda nan kaskasdaaw. Om-
omeyda isnan am-in ay kad-an di mento-
lay isnan batawa ay mangipadagop ken
daida ta mentotolagda ay manggobat ken
Apo Dios ay manakabalin isnan makwani
en kapapatgan ay agewna.
15-16 Dadat dagopen nan al-ali ya nan
sosoldadoda isnan kadagdagopanda ay
kanan nan Judio en Armagedon.

Ngem kankanan Jesu Kristo en,
"Dengngenyo na. Awnitak omali isnan
adiyo getken ay timpo ay kaneg nan
ikkan nan mangakew. Nagasat nan
nakasagana ay mangses-eed ken sak-en
ay adi kaseseyep nodi menbabado tasiyay
adi kabain isnan omaliyak."
17 Nakwas pay di dat omey gedan nan
maikapito ay anghel et ikolbona isnan
dagem nan wada isnan malakongna. Dat
wada nan napigsa ay kali ay nagapo isnan
tokdowan di ali isnan Templo ay mang-
wani en, "Kedeng. Nakwas."
18 Dat mawanada nan kaeegyat ay kimat
ya napigsa ay kido dapay menyegyeg nan
batawa is napigsapigsa. Maiwed kaneg
tona is yegyeg engganay nawada nan
ipogaw isnan batawa tay nan naay nan
kapipigsaan ay yegyeg.
19 Nan madamdamag ay ili ay Babilonia
et napagkatlo ay nang-ak isonga nadadael
et nadadael gedan nan am-in ay dadakkel
ay ili isnan batawa. Isonga tet-ewa ay egay
kalingkingan Apo Dios ay mangdosa isnan
iBabilonia ay nangipainom ken daida is-
nan sinmoka ay tapey ay naiyaligan nan
ligetna.
20 Nan am-in ay ili ay liniliwes di bay-
bay et nalimonda ya nan bilbilig abes et
namaidda.
21 Dat mendalalo is dadadadakke.
Nan tap-ina et limampoo ay kilo nan
kadagsena. Pinontaanda nan ipogaw
isonga dadat menkalkali is ngawi ken Apo
Dios gapo isnan naay dadama ay kaeegyat
ay ligat.

17

Nan Madamdamag Ay Babai Ay Loma-laki

1 Idi nakwas di dat omali nan esa issan
pito ay anghel ay wada nan malakongda
danat kanan, "Aka ta ipailak ken sik-a nan
awnit dosan di babai ay madamdamag
nan kangawina isnan lomalakiyana. Ito-
tokdona ay mentolay isnan ili ay kad-an
di kaginaginawang.
2 Nan mentotolay isnan naay ay batawa
et nakiseyseyepda am-in ken siya. Ya nan
kaipoipogaw gedan ay mentetee isnan
batawa et kanegda mabotboteng isnan
mangsolsolotanda isnan ngawi ay loma-
lakiyana."
3 Dat kapten nan Ispirito Santo sak-en
dat mangyey san anghel isnan pondag.
Daket ilaen nan babai ay mensasakay
isnan kaeegyat ay men-gadangdang ay
animal ay pito nan olona ya simpoo nan
sakgodna. Nan awak san animal et naso-
lasolatan is kali ay mangipadakes ken Apo
Dios.
4 Nan badon san babai et men-
gadangdang ya asol ay kaneg badon di
ali dapay naaltialtiyan siya is ado ay
balitok ya nangina ay bato ya batek. Wada
nan balitok ay apag ay gegen-ana ngem
nanapno isnan kadodogis ya ngawi ay ik-
ikkana.
5 Et naisosolat isnan naibebedbed is-
nan kitongna nan ngadana ay wada nan
maiyaligana. Kanana en,

"Babilonia ay madamdamag
Inan di am-in ay lomalaki
Ya poon di am-in ay kababain ay maik-
ikkan isnan batawa."

6 Daket ilaen ay naboteng san babai. Nan
nabotengana et nan gasingna isnan nin-
ayosan nan basan di adoado ay ipogaw
Apo Dios ay pinateyda gapo isnan pam-
matida ken Jesus.

Nasdanasdaawak issan nang-ilaak issan
babai
7 ngem dat kanan san anghel en, "Dakan
aped masdaaw? Ibagak ken sik-a no ngan
nan kayat ay kanan san babai ya nan

animal ay sasakayana ay pito nan olona
ya simpoo nan sakgodna.
8 San animal ay inilam et maiyalig is-
nan esa ay wada id kasin. Id wani et
maiwed siya ngem adi isnan madandan
daet bomala siya isnan lengaw ay maid
patenggan di kaad-adaemna ngem dat
maiyey isnan madosaana ay maid paten-
gana. Masdamasdaaw nan ipogaw isnan
batawa isnan mang-ilaanda ken siya tay
natatago siya id kasin dat mamaid dat
aped mawada kasin. Nan masmasdaaw
et daida nan ipogaw ay egay kaisolat nan
ngadanda isnan paglistaan di matagotago
ay eng-enggana ay naisolat esapay mas-
apo nan batawa."
9 Dat itoloy nan anghel ay mangwani
en, "Masapol ay masilib nan ipogaw sada-
pay maawatan nan naay. Nan kayat ay
kanan nan pito ay olo et pito ay bilig ay
mentetean san babai. Nan kayatna ay
kanan gedan et pito ay ali.
10 Ngem san pito ay ali et epdas nakaan
nan lima ken daida. Mentoltolay nan esa
id wani ya wada pay nan esa ay awnit
omali ay mentolay ngem sin-awyan et
kedeng.
11 San deey ay wada id kasin ay maid
id wani et siya gedan nan esa issan pito
ay ali et no bomala siya kasin dat siya
nan maikawao ay ali ngem awnit maiyey
isnan madosaana.
12 Nan simpoo ay sakgod ay inilam et
daida nan simpoo ay ali ay egay pay
laeng mentolay ngem awnitda maagtan
is lebbengda ay makitolay issan kanega
kaeegyat ay animal ngem is sin-awyan et
kedeng.
13 Gapo tay es-esa nan gandatda isonga
itedda nan kalebbenganda ya nan pigsada
issan kaeegyat ay binmala isnan baybay.
14 Dadat gobaten nan Kalnilo ngem nan
Kalnilo ya nan matalek ay pinilina ay
mangsolot ken siya et abakenda daida.
Tay siya met laeng nan Apon di am-in ay
apo ya siya gedan nan Alin di am-in ay ali."
15 Intoltoloy san anghel ay mangwani
ken sak-en en, "San kaginaginawang ay
inilam isnan sag-en san ngawi ay babai
et daida nan mangipagtek isnan kaipoi-
pogaw isnan nateketeken ay ili isnan
batawa ay menkali is nateketeken ay kali
ya nateketeken nan kaiilaanda.
16 Ngem san animal ya san simpoo ay
ali ay kayat ay kanan san simpoo ay sak-
god et awnitda kaseselat san babai isonga
alaenda am-in ay kowana engganay maid
mabay-an ay olay nan badona. Kegda isda
nan begasna isnan mangdadaelanda ken
siya dadapay poowan.
17-18 San babai ay deey et siya nan
kaiyaligan nan dakkel ay ili ay kalebbeng
isnan am-in ay ali isnan batawa. Nan gapo
ay ommat am-in nan naay et tay si Apo
Dios nan nangipanemnem ken daida ay
itedda nan kalebbenganda issan kaeegyat
ta mentolay siya engganay matongpal am-
in nan kinwanin Apo Dios."

18

Nan Nadadaelan Nan Ili Id Babilonia

1 Nakwas di daket ilaen nan esa pay ay
anghel ay lomaylayog ay magapo id daya.
Napigsa nan kalebbengana et sisilangana
nan batawa isnan kinangatona.
2 Inbibiyadna ay mangwani en,
"Nadadael et id wani. Nadadael nan
ili ay Babilonia ay madamdamag isnan
batawa. Id wani et siya nan mentetean di
nateketeken ay kalasin di makedse ya isdi
gedan nan mentetean nan kadodogis ay
koykoyat.
3 Nadadael tay nan kababain nan
inpaik-ikkana isnan kaipoipogaw isnan
natkenatken ay il-ili isnan batawa. Nan
mentotolay isnan naay ay batawa et
kanegda nakiseyseyep am-in ken siya
isnan naitapiyanda ken siya ay mang-
dokog ken Apo Dios. Nan men-ilaklako
isnan batawa et binmaknangda gapo
isnan adoado ay laylayden san babai ay
laklakowan."
4 Kinwanina di daket dengngen nan
esa pay ay kali ay nagapo id daya ay
mangmangwani en, "Dakayo ay ipogawko,
komaan kayo isnan sana ay ili. Lomayaw
kayo ta adi kayo maitapi isnan bomasba-
solana ya ta adi kayo maitapi gedan isnan
kadosaana.
5 Tay nan kaad-adon nan basbasolna et
kaneg nababantoog enggana id daya. Et

adi kalkalingkingan Apo Dios nan ngawi
ay ik-ikkana.
6 Isnan inik-ikkana ay nangpalpaligat
isnan ipogaw et id wani maibaes abes ken
siya ngem am-amed tay madobli. Nan
tasana ay pinona isnan sinmoka ay tapey
ay inpainomna isnan ipogaw et awnit
abes madobli nan sokan nan maipainom
ken siya ay naiyaligan nan pilmi ay liget
Apo Dios.
7 Nan kaad-adon nan apedna is laylay-
den ay al-alaen ya nan mangipapanga-
towana isnan awakna et siya gedan nan
kaad-adon nan ligat ay awnit maikkan
ken siya. Tay kankanan san ngawi ay
babai ay naiyaligan san ili en, 'Sak-en
nan mentotolay et maid polos kolangko.
Bakenak kaneg nan balo tay maid polos
gapona is menseseg-angak.'
8 Isonga gapo tay kaneg todi nan nem-
nemna et awnit mawanada isnan sin-
agew nan nateketeken ay ligatna. Awnit
omdan nan adoado ay sakit, dadama ay
seg-ang ya bitil dapay mapoowan tay si
Apo Dios ay mangbanag ken siya et pilmi
nan kabaelana." Siya di nan kinwanin san
kali ay nagapo id daya.
9 Isonga am-in ay mentolay isnan naay
batawa ay naitaptapi issan babai issan
ngawi ay inik-ikkana ya nanggan-ganas
ay nang-os-osal isnan laklakowana et
dadama nan agada ya seg-angda isnan
nang-ilaanda issan asok isnan kapop-
oowan san ili ay naiyalig is ngawi ay
babai.
10 Ngem inmaddawida tay omegyatda
ay maitapi. Isonga kasida kakakwani en,
"Kaeegyat nan om-ommat isnan deey ay ili
ay Babilonia. Kaseseg-ang siya tay olay no
dakkel ya napateg ngem siasiawyan nan
mamaidana tay golpi nan kabanagana."
11 Olay gedan nan men-ilaklako isnan
am-in ay ili et dadama nan agada ya seg-
angda tay maid et manglako isnan ilak-
lakoda.
12 Owen maid polos manglako isnan
balitokda, pilak ya nan nangina ay bato
ay nasapo is batek ya perlas ay maosal
is oway. Maid gedan manglako isnan
nangina ay galot ay gadangdang, asol ya
nan tapin di napintas ay kolol ya nan sida
ay galot. Ya nan abes ganaganagwis ay
menbango ay kaiw ya nan kompolmi ay
nasapo ay nagapo isnan saong di ilipanti,
nan nangina ay kaiw, gambang, landok ya
nan napintas ay bato.
13 Maid gedan manglako isnan lakoda
ay nangina ay lana ay menbango, nan
insinso ya nan mira ya frankinsince. Ya
nan abes lakoda ay mainom, lana, alina ya
bagas. Ya nan abes baka, kalnilo, kabayo
ya kalisa. Ya maid abes manglako isnan
ilaklakoda ay ipogaw ay menbalinenda is
baa.
14 Am-in ay men-ilaklako et kankananda
en, "Sayang nan ili ay deey tay madadael
am-in nan gawis ay laylaydena. Isonga
am-in ay kinabaknangna ya kaiday-
dayawana et namaid et adi mabalin ay
mawada kasin."
15 Siya di nan kankanan nan binmak-
nang ay men-ilaklako issan deey ay ili.
Ngem adyanda ay somag-en ta adida
maitapi isnan ligatna. Ngem men-ag-
agada ya menseseg-angda ay mangmang-
wani en,
16 "Kaseseg-ang san napateg ay ili tay
id kasin et menbabado nan ipogaw isdi
isnan nangina ay gadangdang ya asol ay
galot ya men-oosalda is ado ay balitok ya
nan nangina ay bato ya batek.
17 Ngem siasiawyan nan namaidanda
am-in."

Am-inda gedan ay mentetee isnan bap-
bapor ay nan men-ob-obla ya nan aapoda
ya nan menlologan ay omey men-ilaklako
ya am-in ay nan baybay nan mang-
alaanda is katagowanda et inmaaddawida
18 ay mangiila isnan asok ay nagapo
issan deey ay ili dadapay menbogbogaw
ay mangmangwani en, "Kedeng. Maid et
teken is kaneg san deey ay napateg ay ili."
19 Dadat pay-an is dapo nan oloda gapo
isnan sakit di nemnemda et kasida aaga
ay menseseg-ang dadapay kankanan en,
"Kaeegyat nan om-ommat isnan deey ay
napateg ay ili. Kaseseg-ang siya tay nan
kinabaknangna nan inbaknang abes nan
am-in ay wada nan baporna. Ngem
sayang tay nagolpi ay namaid am-in nan
wada isdi." Kinwanida di.

20 Ngem dakayo ay wada id daya et men-
galalasing kayo gapo isnan nadosaana. Ya
dakayo abes ay ipogaw Apo Dios ya nan
aapostolisna ya nan mamadtona et men-
gasing kayo tay binanag Apo Dios san deey
ay ili ay nangibaes isnan ngawi ay inik-
ikkana ken dakayo.
21 Idi naipaila di ken sak-en dat mawada
nan napigsa ay anghel ay lomak-ey is
dakkel ay bato ay kaneg losongan danat
ibkas isnan baybay. Danat kanan,
"Kaneg todi nan awnit ommat isnan
madamdamag ay ili ay Babilonia.
Awnit madadael ya mamaid et adi
polos kail-ila kasin.
22 Isonga adi kasin madmadnge isnan
deey ay ili nan menkankanta ya nan kalin
di kotengteng, nan kalaleng ya nan tang-
goyob. Et awnit maid kasin oblantisna ya
maid pay madnge is menbaybayo.
23 Maid gedan awnit menbidbidang is
silaw isdi ya maid madmadnge pay is
kalin di makibabayas. Siya dadi nan
dosan di Babilonia tay nan nin-ilaklako
issan deey ay ili et nin-et-etekda gapo tay
daida nan kababaknangan isnan batawa.
Ya nan esa et inal-allilawna nan am-in ay
ipogaw isnan batawa isnan kampotna."
24 Madosa gedan nan ili ay Babilonia tay
siya nan nangpatey isnan mamadton Apo
Dios ya nan tapin di ipogawna. Owen tay
nail-ila isdi nan basan nan am-in ay ma-
mati ay napatpatey isnan naay ay batawa.

19

Nan Gasing Di Mentetee Id Daya

1 Nakwas di daket dengngen nan
napigsa ay kali ay kaneg kalin di adoado
ay ipogaw id daya ay mangmangwani en,
"Madaydayaw si Apo Dios. Owen,
dayawen tako ya patgen tako
siya isnan panakabalina ya nan
mangisalsalakanana ken datako.
2 Ostoosto ya tet-ewa nan ikkana ay mang-
banag isnan ipogaw tay dinosana san
mendindinamag ay babai ay nang-awis is-
nan kaipoipogaw ay maitapi isnan ngawi
ay ik-ikkana. Inbaes Apo Dios issan
ngawi ay babai nan nangpatpateyana is-
nan baan Apo Dios."
3 Kasinda inbibiyad nan kalida ay mang-
mangwani en,
"Madaydayaw si Apo Dios. Men-as-as-
asok ay enggana san deey ay ili tay
mapop-oowan ay madosdosa."
4 Dat nan dowampoo ya epat ay aamam-a
ya nan epat ay matatago et ninpangalok-
bobda ay mangdayaw isnan tomotokdo
ay mentolay ay si Apo Dios. Dadapay
kankanan en,
"Tet-etet-ewa dadi. Madaydayaw si Apo
Dios."
5 Daket dengngen nan kali ay nagapo
isnan kad-an di tokdowan di mentolay ay
mangwani en,
"Daydayawenyo nan Dios tako. Am-in
kayo ay ipogawna et daydayawenyo
siya. Dakayo ay mangpatpateg ken
siya olay no nangato kayo wenno
nababa kayo et daydayawenyo
siya."
6 Dinngek gedan nan kalin di adoado
ay ipogaw ay kaneg nan gengaas di
menpeypey-as ay dakkel ay danom
ya kaneg gedan napigsa ay kido.
Kankananda en,
"Daydayawen tako am-in nan Apo tako tay
si Apo Dios ay manakabalin et siya
et kedeng nan mentolay isnan am-
in.
7 Men-galalasing tako datakopay day-
dayawen si Apo Dios isnan kangaton-
gatona. Tay id wani nan mang-alaan
nan makwani en Kalnilo isnan ipogawna
tay naisaganada ay makitee ken siya ay
naiyalig isnan makikasal
8 ay naagtan is bado ay menpolololaw."
Nan kaiyaligan nan deey menpolololaw
ay galot et nan gawis ay ik-ikkan nan
ipogaw Apo Dios.
9 Kinwanin nan anghel ken sak-en en,
"Isolatmo na. Kanam en, 'Nagasat nan
naayagan ay maitapi isnan naiyaligan nan
nakiasawaan nan makwani en Kalnilo.' "
10 Daket menpalintomeng ay mang-
dayaw koma issan deey ay anghel ngem
danat kanan en, "Adim ikkan sa. Masapol
ay kedkedeng si Apo Dios is daydayawem
tay esaak ay baan Apo Dios gedan ay

kanegmo ya kaneg nan iib-am ay mang-
solsolot isnan tet-ewa ay mait-itdo ay in-
pagtek Jesus. Tay nan inpagtekna nan
nagapowan nan am-in ay inbagbagan nan
mamadton Apo Dios."

Nan Mangabakan Nan Mensasakay Is-nan Polaw Ay Kabayo Isnan Bosona

11 Maaw-awni pay daket ilaen ay men-
lokat nan daya dat bomala nan polaw
ay kabayo. Et wada nan mensasakay
ay kangadan is Matalek ya Tet-ewa tay
nan ik-ikkana ay menbanag et ostoosto ya
nalinteg nan ikkana ay manggobat isnan
mang-ap-apos ken siya.
12 Menkililimat nan matana ay kaneg
apoy ya nan olona et wada nan adoado
ay kolona. Wada gedan nan ngadan ay
naisosolat isnan awakna ay maid polos
mangtek isnan kayatna ay kanan nodi
siya et kedeng.
13 Nabasabasaan nan badona. Nan in-
pangadanda ken siya et Kalin Apo Dios.
14 Nan wada id daya et omon-onodda
ken siya ay kanegda sosoldado ay mang-
on-onod isnan apoda. Nakabadoda am-
in is polaw ay maid polos kilotna ya
nakasakayda is polaw ay kabayo.
15 San makwani en Kalin Apo Dios et
wada nan bomalbala isnan topekna ay
kanega mentalaladem ay gamig et siya
nan osalena ay mang-abak isnan ipogaw
isnan am-in ay ili ay adi mamati ken
siya. Isnan mentolayana et adi ka-
balin ay adi matongpal nan am-in ay
kankanana. Dosaena nan masapol ay
madosa ay mangipaila isnan pilmi ay liget
Apo Dios ay manakabalin. Kaneg nan
ikkan nan ipogaw ay mangpespes isnan
obas ta bomala nan danomna et siya nan
kaneg nan awnitna ikkan ken daida.
16 Nan naisosolat isnan badona ya isnan
opona et nan ngadana ay mangwani en
Alin di am-in ay ali ya Apon di am-in ay
apo.
17 Idi mentamaangak kasin daket ilaen
nan esay anghel ay tomatakdeg isnan
agew. Bogbogawana nan am-in ay koyat
ay mentaytayaw id tag-ey ay mangmang-
wani en, "Madagop kayo ay nateketeken
ay koyat ta isdayo nan adoado ay pat-
pateyen Apo Dios.
18 Akayo ta isdayo nan aw-awak di
mentotolay ya nan sosoldado ya nan aap-
apoda. Dakayot isda gedan nan awak
di kakabayo ya nan mensasakay. Omali
kayo ta isdayo nan awak nan am-in ay
ipogaw ay nang-adi ken Apo Dios ay nan-
gato ya nan nababa, nan baa ya nan baken
baa."
19 Nakwas di daket ilaen ay madagop
san kaeegyat ay binmala issan baybay,
nan mentoltolay ya nan sosoldadoda ta
enda gobaten san mensasakay isnan po-
law ay kabayo ya nan sosoldadona.
20 Ngem dadat depapen san kaeegyat
dadapay depapen san menkamkampot
ay mamadto ay nangipail-ila isnan
kaskasdaaw isnan nangitaktakdegana
isnan apona. San deeyday kaskasdaaw
ay inpail-ilana et siya nan inyal-allilawna
isnan kaipoipogaw ay namalkaan isnan
malkan di kaeegyat ya nangdaydayaw
issan tinagtagona. Issan nadpapan san
dowa et naibkasda isnan menbidbidang
ay apoy ay kaneg nalilibowan.
21 Am-in abes ay soldadoda et nap-
ateyda isnan gamig ay bomalbala isnan
topek di mensasakay isnan kabayo. Et
nabsog nan am-in ay koykoyat isnan inis-
dada ay aw-awak di natey.

20

Nan Naibalodan Satanas Is Sinlibo Ay Tew-en

1 Nakwas di daket ilaen kasin nan esay
anghel ay lomaylayog ay nagapo id daya
ay manggegeen isnan dakkel ay kawal ya
nan tolbek di eneb di lengaw ay maid
patenggan di kaad-adaemna.
2-3 Danat depapen san dragon ay si Sa-
tanas ay nan esay ngadana et Diablo. Siya
gedan nan ninbalin is oweg ay ninpaila
ken Eva id sang-asang-adom. Kinawalan
san anghel siya danat ibkas issan lengaw
danat itolbek ta adi makaallilaw isnan
nateketeken ay ili is esay libo ay tew-en.
Ngem no makwas nan sinlibo ay tew-en
et masapol ay maipalobos si Satanas kasin
ngem sin-awyan et kedeng.

4 Nakwas di daket ilaen ay wada nan
kasitotokdo isnan tokdowan di ali et naag-
tanda abes is kalebbengan ay menbanag.
Daida nan napatpatey gapo isnan nangi-
pagpagtekanda isnan maipanggep ken Je-
sus ya nan kalin Apo Dios. Inadyanda
ay mangdayaw issan kaeegyat ay nang-
ap-apos ken Apo Dios ya san tinagtago
ay kanegna ya egayda gedan inpamalka
nan kitongda ya ledengda isnan malkana.
Natagoda kasin et makitolayda ken Kristo
is esay libo ay tew-en.
5 Siya di nan omona ay katagowan kasin
di ipogaw. Ngem nan tap-ina et sokod
makwas san sinlibo ay tew-en sadapay
matago kasin abes.
6 Nan maitapi isnan omona ay
katagowan di natey et nagasatda ya
dadama nan gasingda tay adida polos lik-
naen nan ligat ay makwani en maikadwa
ay tetey. Nodi menbalinda is kaneg
papadi ay mensilsilbi ken Apo Dios yas
Jesu Kristo dadapay makitolay ken Kristo
is sinlibo ay tew-en.

Nan Naabakan Satanas Ya Nan Naibkasana Isnan Apoy

7 Ngem no makwas san sinlibo ay
tew-en dat maipalobos si Satanas isnan
naibalodana.
8 Dat omey ay mang-al-allilaw isnan
ipogaw isnan nateketeken ay ili isnan
batawa. Et nan maallilaw et nan mang-ap-
apos ken Apo Dios et daida nan makwani
en Gog ya Magog. Dat dagopen Satanas
daida am-in ta maitapida ken siya ay
omey makigobat. Et adoadoda ay kaneg
nan lagan isnan benget di baybay ay adi
kabilang.
9 Dadat maiwakawakat ay mangliwes
isnan ili ay laylayden Apo Dios ay kad-an
di ipogawna. Ngem dat wada nan apoy ay
lomayog ay magapo id daya ay mangpoo
ken daida am-in.
10 Et si Satanas pay ay nang-al-allilaw
ken daida et maibkas isnan apoy ay
kaneg libo ay menbidbidang ay epdas
naibkasan gedan san deey ay kaeegyat
ya nan menkamkampot ay mamadtona.
Et maid polos patenggan nan mapalpali-
gatanda.

Nan Kaodiyan Ay Menbanagan Apo Dios

11 Nakwas di daket ilaen nan dakedake
ay masisilangan is polaw ay tokdowan di
ali ya nan tomototokdo. Gapo tay wada
siya isdi et namanaid nan naay ay batawa
ya nan daya et adida mail-ila kasin.
12-13 Daket ilaen nan natnatey ay
tomatakdeg isnan sagang nan mentolay.
Nan nangato ya nan nababa et wadada.
Owen, nan am-in ay wada id Hades ay
kad-an di natey ya olay nan natnatey
isnan baybay et nadagopda ta wasdin esa
ken daida et mabanag gapo isnan inik-
ikkana isnan natatagowana. Dat wada
nan mangbilag isnan deeyday liblo ay
naisolsolatan nan am-in ay inik-ikkan
di ipogaw. Dat mabilag abes nan esa
pay ay liblo ay kailislistaan di ngadan di
ipogaw ay matagotago ken Apo Dios ay
eng-enggana. Dat banagen Apo Dios nan
kaipoipogaw gapo isnan naisolat ay inik-
ikkanda isnan natatagowanda.
14-15 Dat iwasit Apo Dios san am-in ay
natey ay nagapo id Hades ay kad-an di
natey. Inbekasna daida isnan anaanawa
ay menbidbidang ay apoy. Isonga am-in
ay ipogaw ay egay naisolat nan ngadanda
isnan liblo ay listaan di ngadngadan di
matagotago ken Apo Dios ay eng-enggana
et maiwasitda isnan deey ay menbid-
bidang. Et siya di nan makwani en
maikadwa ay tetey.

21

Nan Balo Ay Daya Ya Nan Balo Ay Batawa

1 Idi nakwas di daket ilaen ay wada
nan balo ay daya ya balo ay batawa tay
nan inmon-ona ay daya ya batawa ya nan
baybay et namaidda.
2 Daket ilaen gedan nan ilin Apo Dios
ay lomaylayog ay nagapo ken siya id
daya. Siya nan ili ay makwani en balo ay
Jerusalem et menbelelegew ay kaneg nan
napintapintas ay babai ay menbabado is
gawis ay nakasagana isnan omayan nan
mang-asawa ken siya.
3 Daket dengngen nan napigsa ay kali
ay nagapo isnan tokdowan di mentolay
ay mangwani en, “Id wani et makitetee

si Apo Dios isnan ipogaw. Iib-aana daida
et daida nan ipogawna. Owen, siya ay
mismo nan makitetee ken daida et siya
nan Diosda.
4 Awnitna kaanen nan am-in ay gapo
ay men-ag-agaanda. Awnit maid et mat-
matey ya maid menseseg-anganda ya ma-
ligligatanda tay am-in ay inom-ommat id
kasin et namaidda."
5 Dat kanan nan tomotokdo isnan tok-
dowan di ali en, "Id wani et ipabalok am-
in ay wada." Kinwanina gedan ken sak-en
en, "Isolatmo nan naayda ay kanak tay tet-
ewa ay awnit ommat."
6 Danat kanan abes, "Nakwas et tay
kinwasko am-in. Sak-en nan nangwada
isnan am-in ay wada ya sak-en gedan nan
mangkombos isnan am-in. Nan maewew
et agtak siya is kalebbengana ay ominom
isnan danom ay adi kalakowan ay magapo
isnan balaan ay mang-ited is biyag ay
maid patenggana.
7 Nan adi mangipalobos ay abaken Sa-
tanas daida et sak-en nan Diosda ya men-
balinek daida is an-akko.
8 Ngem nan mang-ik-ikkan is ngawi et
kaeegyat nan awnit ommat ken daida tay
am-in ay mangsolot ken Satanas ay kaneg
nan adi matalek ya nan mangdokog is-
nan pammatida gapo isnan egyatda isnan
ligat ya nan makiseyseyep isnan bakenda
asawa ya mang-ik-ikkan isnan tap-in di
asiasi ay kaneg todi ya nan menpatey is
ipogaw, nan mentala ya men-ap-apos, nan
mangpatpati is sinang didios ya am-in ay
menkamkampot et awnitda mentetetetee
isnan anaanawa ay menbidbidangan nan
apoy ay kaneg nalilibowan ay makwani
en maikadwa ay tetey."

Nan Balo Ay Jerusalem Ay Nagapo Id Daya

9 Nalpas nan nangwaniyana isdi dat
omali nan esa issan deeyday pito ay
anghel ay wada nan pito ay malakongda
ay kad-an di pito ay kaodiyan ay ligat
et kanana, "Aka ta ipailak ken sik-a nan
asawan nan Kalnilo ay maiyalig isnan
maitapiyana isnan kaipoipogawna."
10 Dat kapten nan Ispiriton Apo Dios
sak-en kasin dat mangyey san anghel is-
nan toktok di andoando ay bilig. Danat
ipaila ken sak-en nan ilin Apo Dios ay
makwani en balo ay Jerusalem ay maid
polos ngawi is mentetee. Lomaylayog san
ili ay nagapo ken Apo Dios
11 et mensilsilang tay wada si Apo Dios
isdi. Nan silangna et kaneg menbelelegew
ay silang di nangina ay bato ay makwani
en haspe.
12 Nan baked san deey ay ili et andoando
ya wada nan simpoo ya doway segpana
et tonggal esay segpan et wada nan esay
anghel ay mangbanbantay. Tonggal esay
segpan et naisosolat nan ngadan nan sim-
poo ya doway an-ak din si Israel ay daida
nan poon di am-in ay Judio.
13 Sagtotlo nan segpan isnan epat ay
igid, ay makindaya, makinlaod, makin-
amyanan ya makin-abagatan.
14 San toping ay baked et wada abes nan
simpoo ya dowa ay pegnadna et tonggal
esay pegnad et naisosolat nan ngadan nan
simpoo ya doway apostolis nan makwani
en Kalnilo.
15 San anghel ay ninkali ken sak-en
et gegen-ana nan pala lokod ay balitok
ta lokodena san ili ya nan bakedna ya
segpana.
16 Et san deey ay ili et palipaliso nan
kaan-andona, nan kaan-anawana ya nan
kaat-atakdagna. Tay linokod san anghel
et doway libo ya epat gasot ay kilometro
nan kaan-andona et siya abes nan kaan-
anawana ya nan kaat-atakdagna.
17 Linokod gedan san anghel nan baked
et nganngani ay pitompoo ay metros nan
kaat-atakdagna. Nan metros ay lokod ay
inosal san anghel et paliso isnan metros
ay iloklokod di ipogaw.
18 San ili et nasapo is natatanig ay bal-
itok et mensisilang ay kaneg salming ya
nan bakedna et nasapo is nangina ay bato
ay makwani en haspe.
19 Nan simpoo ya doway pegnad di
baked et naal-altiyanda isnan nateketeken
ay nangina ay menkimkimat ay bato
ay naayda. Nan omona ay pegnad et
naaltiyan is haspe, nan maikadwa et
naaltiyan isnan bato ay makwani en
sapiro, nan maikatlo et naaltiyan is kalse-
donia, nan maikap-at et naaltiyan is es-
meralda.

20 Nan maikalima pay et naaltiyan is
sardonika, nan maikan-em et naaltiyan
is karnelia, nan maikapito et naaltiyan
is krisolito, nan maikawao et naaltiyan
is berilo, nan maikasiyam et topasio,
nan maikasimpoo et krisoprasio, nan
maikasimpoo ya esa et hasinto ya nan
maikasimpoo ya dowa et amatista nan
altina.
21 Tonggal esa isnan simpoo ya dowa ay
segpan et sin-es-a ay perlas nan nasapo
ya nan kalsa issan deey ay ili et natatanig
ay balitok nan nasapo et mensilsilang ay
kaneg salming.

Nan Kanegna Isnan Balo Ay Jerusalem

22 Maid inilak is templo wenno simbaan
issan deey ay ili tay nan kinatemplona et si
Apo Dios ay manakabalin ya san Kalnilo.
23 Nan ili gedan ay deey et adina mas-
apol nan silaw di agew ya bowan tay
menpat-a gapo isnan silang Apo Dios ya
san Kalnilo.
24-26 Am-in nan ipogaw isnan batawa et
matanggewanda isnan silawna. Ya am-in
ay mentolay et iyeyda nan kinabaknangda
isnan deey ay ili ay mangipaila isnan
layadda. Owen, am-in nan kinabaknang
ya kinadayaw isnan nateketeken ay ili et
maeyey isnan deey ay ili. Nan deeyday
segpan issan deey ay ili et adida kailik-
likep nodi matototokaban ay eng-enggana
tay adi kalablablabi isdi.
27 Ya adi polos gedan makasgep isdi
nan baken nadalos isnan pangiilan Apo
Dios ay kaneg nan menkamkampot ya nan
mang-ik-ikkan is kababain tay kedkedeng
nan naisolat nan ngadanda isnan liblon di
Kalnilo ay nailistaan di matatago ay eng-
enggana nan mabalin ay songgep.

22

1 Nakwas pay di dat ipailan san anghel
nan ginawang ay kad-an di danom ay
mang-ited is biyag. Menlengleng nan
danomna ay magapgapo isnan tokdowan
di mentolay ya nan Kalnilo.
2 Men-ay-ayos isnan tengan di kalsa
isnan deey ay ili. Isnan sinombangil
nan ginawang et wada nan kak-aiw ay
mang-ited is biyag. Binowan ay bomgasda
isonga mamin simpoo ya dowa ay bomgas
isnan esay tew-en. Ya nan toboda et daida
nan iyag-agas di kaipoipogaw.
3 Isnan deey ay ili et maiwed polos
ngawi isnan pangiilan Apo Dios. Tay siya
di nan osto ay kad-an Apo Dios ya nan
Kalnilo ay mentotolay et am-in ay baan
Apo Dios et daydayawenda siya.
4 Iiilaenda nan angasna dapay maisolat
nan ngadana isnan kitongda.
5 Adi polos kalablabi isdi isonga adida
masapol nan silaw wenno silang di agew
tay si Apo Dios nan silawda. Et makitolto-
layda ken siya ay eng-enggana.

Nan Somagongan Jesus

6 Nakwas di dat kanan san anghel, “Tet-
ewa am-in nan naibaga ken sik-a tay
awnit matongpal tet-ewa. Et nan Apo
tako ay si Apo Dios ay mang-it-ited isnan
Ispiritona isnan mamadtona et siya gedan
nan nangibaa ken sak-en ay anghelna ta
ipagtekko ken dakayo am-in ay baana nan
masapol ay ommat. Et isnan adi kabayag
dat tet-ewa ay ommat.”
7 Naay nan kalin Jesus. Kanana en,
“Dengngenyo nan kanak. Adi mabayag et
somagongak ken dakayo. Et nan am-in ay
mangtongpal isnan naisolat isnan naay ay
liblo et awnitda men-galalasing.”
8 Sak-en si Juan ay nangdengdenge ya
nang-il-ila isnan naayda. Idi nakwas
ay dinngek ya inilak am-in dana daket
menpalintomeng koma isnan sagang san
anghel ay nangipail-ila ken sak-en isnan
deeyda ta dayawek koma siya.
9 Ngem danat kanan, “Adim ikkan sa.
Tay masapol ay kedkedeng si Apo Dios
is daydayawem tay esangak ay baan Apo
Dios ay kanegmo ya kaneg nan iib-am
ay mamadton Apo Dios ya nan am-in ay
mangtongpal isnan naisolat isnan naay ay
liblo.”
10 Intoloyna ay mangwani en, “Adim
igagago nodi ipagtekmo nan inpagtekko
ken sik-a ay wada isnan naay ay liblo tay
nganngani ay ommat dana.
11 Tay no menlogi dana ay ommat et
nan mang-ik-ikkan is ngawi et itoltoloyna

ay mang-ikkan is ngawi ya nan mang-ik-
ikkan is kababain et itoltoloyna ay mang-
ikkan is kababain. Ngem nan gawis ay
ipogaw ya nan nadiosan et itoltoloyda
ay mang-ikkan is gawis tay daida nan
ipogaw Apo Dios ay mang-ik-ikkan isnan
laydena."
12 Kinwanin Jesus, "Dengngenyo. Adi
mabayag et somagongak ken dakayo ya
ikawitko nan iligalok isnan ipogaw et nan
inik-ikkan nan wasdin esa ken daida et
siya nan kaneg nan ganabena.
13 Sak-en nan nangwada isnan am-in ay
wada ya sak-en gedan nan mangkombos
isnan am-in."
14 Awnit dadama nan gasing nan mang-
dalos isnan badoda ay naiyalig isnan
maowasan di basol tay daida nan wada
nan kalebbenganda ay songgep isnan seg-
pan nan deey ay ili ya wada gedan nan
kalebbenganda ay mangan isnan begas di
kaiw ay mang-ited is biyag.
15 Ngem adi mabalin ay songgep isdi
nan mang-ik-ikkan is ngawi ay kaneg nan
mang-ik-ikkan isnan ol-olay ya bomabai
ya lomalaki, nan mentala, nan menpat-
patey is ipogaw, nan mangpatpateg is
sinang didios, nan men-al-allilaw ya nan
menkamkampot. Am-in nan mang-ik-
ikkan is dana et adida makasgep.
16 Dat menkali si Jesus kasin ay mang-
wani en, "Sak-en si Jesus ay nangibaa
isnan anghelko ta ena ibaga nan naayda
ken sik-a tasiyay ipagtekmo gedan isnan
mamati ken sak-en ay madagdagop isnan
nateketeken ay ili. Sak-en nan tet-ewa ay
Apon din si David ya sak-en gedan nan
makwani en batakagan."
17 "Omali kayo am-in ta maitapi kayo,"
kanan nan Ispiriton Apo Dios ya nan
ipogawna ay kaiyaligan di awnit asawaen
nan Kalnilo.
"Owen, omali kayo," kanan nan mang-
denge isnan naayda. Am-in kayo ay
mangkayat et ay-ayaganda dakayo ta am-
in kayo ay maew-ewew et omali kayo
koma ta dawatenyo ay ominom isnan
danom ay maid bayadna ay mang-ited is
biyag.
18 Sak-en si Juan ay mangwani en am-
in kayo ay nangdenge isnan inpagtekko
isnan naay ay liblo et makailanyo ta adiyo
taptapiyan nan insolatko tay no wada nan
mangtaptapi et tapiyan abes Apo Dios nan
dosana ay kaneg nan ligat ay nakwani
isnan naay ay liblo.
19 No wada gedan di mangkesay is-
nan naisolat isnan naay ay liblo et kaa-
nen abes Apo Dios nan kalebbengana ay
mangkakan isnan begas di kaiw ay mang-
ited is biyag ya nan kalebbengana ay
songgep isnan ilin Apo Dios ay naibaga
isnan naay ay liblo.
20 Nan nangipagtek isnan naayda et
kankanana en, "Tet-ewa ay nganngani nan
somagongak." Isonga sinongbatak en,
"Owen, omalika Apo Jesus."
21 Sapay koma ta wada nan badang ya
anos Apo Jesus ken datako am-in.